

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 22. seja (19., 20., 21., 22., 23. in 27. september 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2017

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 22. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2R), NUJNI POSTOPEK, EPA 1441-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2J), nujni postopek, EPA 1443-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2N), NUJNI POSTOPEK, EPA 1442-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1337-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1338-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU (ZLet-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1353-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU, JAVNI AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSFCJA-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1361-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC (ZKUASP), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1174-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1179-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DIMNIKARSKIH STORITVAH (ZDimS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1279-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA ZA VZPOSTAVITEV JAVNOSTI, PREGLEDNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVOSODJU (ZVJPOP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1325-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH (ZPotK-2), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1363-VII
14. točka dnevnega reda: PONOVNO ODLOČANJE O ZAKONU O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI (ZPPDej), EPA 1139-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ENOTNEM SODIŠČU ZA PATENTE (MSESP), EPA 1299-VII
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (OdUNDTDZ-4B), EPA 1444-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH ODLOKA O USTANOVITVI SAMOSTOJNEGA VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA FAKULTETE ZA INFORMACIJSKE ŠTUDIJE V NOVEM MESTU (OdUVZFIŠNM-B), EPA 1347-VII
18. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO PODALJŠEVANJA ČAKALNIH DOB V SLOVENSKEM ZDRAVSTVU, EPA 1327-VII

19. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA ZA ZAGOTOVITEV NEODVISNEGA IN NEPRISTRANSKEGA DELOVANJA RTV SLOVENIJA, EPA 1341-VII

20. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S TAJNIMA TRGOVINSKO-INVESTICIJSKIMA SPORAZUMOMA TTIP IN CETA, EPA 1359-VII

21. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO DR. PETRA GAŠPERŠIČA, EPA 1342-VII

22. točka dnevnega reda: PREDLOG KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA FINANCE, EPA 1425-VII

23. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI

Uradno prečiščeno besedilo Pomorskega zakonika (PZ-UPB5), EPA 1265-VII

Popravek Uradnega prečiščenega besedila Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD-UB7p), EPA 1390-VII

24. Mandatno-volilne zadeve

Predlog sklepa o potrditvi mandata poslanki in Predlog sklepa o opravljanju funkcije poslanke namesto poslanca, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja, 1480-VII

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 1418-VII

Predlog za imenovanje generalnega državnega pravobranilca, EPA 1436-VII

Ugotovitev o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora mag. Liljani Kozlovič, EPA 1473-VII

Ugotovitev o mirovanju mandata poslanca Državnega zbora Tilna Božiča, EPA 1474-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	20
DR. MATEJ T. VATOVEC	20
MAG. GORAN KLEMENČIČ	21
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	21
DR. MATEJ T. VATOVEC	21
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	22
TOMAŽ LISEC	22
DR. MIROSLAV CERAR	23
TOMAŽ LISEC	23
DR. MIROSLAV CERAR	24
TOMAŽ LISEC	24
DR. FRANC TRČEK	25
DR. MIROSLAV CERAR	25
DR. FRANC TRČEK	26
DR. MIROSLAV CERAR	26
DR. FRANC TRČEK	26
JERNEJ VRTOVEC	27
DR. MIROSLAV CERAR	27
JERNEJ VRTOVEC	28
DR. MIROSLAV CERAR	29
JERNEJ VRTOVEC	29
MATJAŽ NEMEC	29
DR. MIROSLAV CERAR	30
MATJAŽ NEMEC	31
DR. MIROSLAV CERAR	31
MAG. GORAN KLEMENČIČ	31
DR. VINKO GORENAK	31
MAG. GORAN KLEMENČIČ	32
DR. VINKO GORENAK	32
DR. VINKO GORENAK	32
MAG. GORAN KLEMENČIČ	33
DR. VINKO GORENAK	34
MAG. GORAN KLEMENČIČ	34
DR. VINKO GORENAK	34
LUKA MESEC	35
ZDRAVKO POČIVALŠEK	35
LUKA MESEC	36
ZDRAVKO POČIVALŠEK	36
LUKA MESEC	36
DR. DRAGAN MATIČ	37
ANTON PERŠAK	37
DR. DRAGAN MATIČ	38
ANTON PERŠAK	38
ŽAN MAHNIČ	38
ZDRAVKO POČIVALŠEK	39
DR. PETER GAŠPERŠIČ	39
ŽAN MAHNIČ	40
DR. PETER GAŠPERŠIČ	40
IVA DIMIČ	40
MAG. DEJAN ŽIDAN	41
IVA DIMIČ	41
MAG. DEJAN ŽIDAN	42
IVA DIMIČ	42

FRANC JURŠA.....	42
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	42
FRANC JURŠA.....	43
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	43
JAN ŠKOBERNE.....	43
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	44
MARIJAN POJBIČ.....	44
MAG. BRANISLAV RAJIČ.....	45
MAG. BRANISLAV RAJIČ.....	45
JOŽE TANKO.....	45
IRENA MAJCEN.....	46
JOŽE TANKO.....	46
IRENA MAJCEN.....	47
JOŽE TANKO.....	47
MATJAŽ HANŽEK.....	48
IRENA MAJCEN.....	48
EVA IRGL.....	49
DR. PETER GAŠPERŠIČ.....	49
EVA IRGL.....	49
DR. PETER GAŠPERŠIČ.....	50
DANIJEL KRIVEC.....	50
IRENA MAJCEN.....	50
DANIJEL KRIVEC.....	51
IRENA MAJCEN.....	51
DANIJEL KRIVEC.....	52
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	52
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC.....	53
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	53
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC.....	54
JELKA GODEC.....	54
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	54
JELKA GODEC.....	55
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	55
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	55
ZDRAVKO POČIVALŠEK.....	56
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	56
ZDRAVKO POČIVALŠEK.....	56
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	56
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	57
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	57
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	58
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	58
VOJKA ŠERGAN.....	59
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	59
VOJKA ŠERGAN.....	60
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	60
NADA BRINOVŠEK.....	60
IRENA MAJCEN.....	60
NADA BRINOVŠEK.....	61
IRENA MAJCEN.....	61
BOJAN PODKRAJŠEK.....	61
MARKO FERLUGA.....	62
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ.....	62
LJUBO ŽNIDAR.....	63
DR. PETER GAŠPERŠIČ.....	63
LJUBO ŽNIDAR.....	64
DR. PETER GAŠPERŠIČ.....	64
VIOLETA TOMIČ.....	64

VIOLETA TOMIĆ	66
MAG. DEJAN ŽIDAN	66
VIOLETA TOMIĆ	66
PETER VILFAN	67
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	67
PETER VILFAN	68
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	68
ANJA BAH ŽIBERT	68
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	69
ANJA BAH ŽIBERT	69
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	70
ANJA BAH ŽIBERT	70
MAG. BRANKO GRIMS	71
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	71
MAG. BRANKO GRIMS	72
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	72
MAG. BRANKO GRIMS	73
UROŠ PRIKL	73
DR. PETER GAŠPERŠIČ	74
UROŠ PRIKL	74
DR. PETER GAŠPERŠIČ	75
MAG. MARKO POGAČNIK	75
ALENKA SMERKOLJ	75
MAG. MARKO POGAČNIK	76
ALENKA SMERKOLJ	76
MAG. MARKO POGAČNIK	77
MIHA KORDIŠ	77
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	78
MIHA KORDIŠ	78
ALENKA SMERKOLJ	79
MIHA KORDIŠ	79
TOMAŽ LISEC	80
ALENKA SMERKOLJ	80
TOMAŽ LISEC	81
ALENKA SMERKOLJ	81
MATJAŽ NEMEC	81
DR. ANJA KOPAČ MRAK	82
MATJAŽ NEMEC	82
DR. ANJA KOPAČ MRAK	83
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	83
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	84
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	84
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	85
MIHA KORDIŠ	85
DR. ANJA KOPAČ MRAK	85
MIHA KORDIŠ	86
DR. ANJA KOPAČ MRAK	86
21. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO DR. PETRA GAŠPERŠIČA, EPA 1342-VII	87
DR. MATEJ T. VATOVEC	87
DR. PETER GAŠPERŠIČ	91
JAN ŠKOBERNE	95
LUKA MESEC	96
JERNEJ VRTOVEC	98
DR. BOJAN DOBOVŠEK	100
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	101

DR. FRANC TRČEK	102
LJUBO ŽNIDAR.....	103
FRANC JURŠA.....	104
DR. MATEJ T. VATOVEC	105
BRANKO ZORMAN.....	108
MATJAŽ NEMEC	110
DR. MATEJ T. VATOVEC	111
MATJAŽ NEMEC	112
DR. MATEJ T. VATOVEC	113
BRANKO ZORMAN.....	113
IVA DIMIĆ	113
MAG. ALENKA BRATUŠEK	115
DANILO ANTON RANC	116
DR. FRANC TRČEK	118
ANITA KOLEŠA.....	118
DR. MATEJ T. VATOVEC	119
DR. PETER GAŠPERŠIČ	122
DR. MATEJ T. VATOVEC	126
JANKO VEBER.....	127
DR. PETER GAŠPERŠIČ	129
VIOLETA TOMIČ	130
MARJAN DOLINŠEK	132
PRIMOŽ HAINZ.....	134
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	135
MAG. BRANISLAV RAJIČ	139
DR. MATEJ T. VATOVEC	139
DANIJEL KRIVEC	140
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	141
DR. FRANC TRČEK	142
DR. FRANC TRČEK	145
DR. FRANC TRČEK	145
ANDREJ ČUŠ	145
MARINKA LEVIČAR.....	146
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	147
MATJAŽ HANŽEK.....	147
DR. MATEJ T. VATOVEC	148
DR. PETER GAŠPERŠIČ	149
IGOR ZORČIČ.....	151
DR. MATEJ T. VATOVEC	153
JOŽEF HORVAT	153
UROŠ PRIKL	155
MAG. BOJAN KRAJNC	156
DR. MATEJ T. VATOVEC	157
VOJKA ŠERGAN.....	158
MATJAŽ HAN	159
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	160
DR. MATEJ T. VATOVEC	162
MATJAŽ HAN	163
DR. MATEJ T. VATOVEC	164
TOMAŽ GANTAR	164
MARJANA KOTNIK POROPAT	165
JOŽE TANKO	166
DR. DRAGAN MATIČ	168
DR. MATEJ T. VATOVEC	169
JAN ŠKOBERNE	170
FRANC JURŠA.....	171
LJUBO ŽNIDAR.....	171
DR. PETER GAŠPERŠIČ	173

DR. MATEJ T. VATOVEC	174
DR. FRANC TRČEK	174
DR. MATEJ T. VATOVEC	174
MATJAŽ HANŽEK	176
JOŽEF HORVAT	176
LJUBO ŽNIDAR	177
DR. FRANC TRČEK	177
DR. MATEJ T. VATOVEC	178
DR. FRANC TRČEK	178
DR. FRANC TRČEK	178
VIOLETA TOMIČ	179

14. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI (ZPPDej), EPA 1139-VII	179
---	-----

JERNEJ VERBIČ	179
ALEŠ CANTARUTTI	180
DR. FRANC TRČEK	181
IVA DIMIČ	181
MAG. BOJAN KRAJNC	182
UROŠ PRIKL	183

22. točka dnevnega reda: PREDLOG KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA FINANCE, EPA 1425-VII	184
---	-----

DR. MIROSLAV CERAR	184
URŠKA BAN	184
JOŽEF HORVAT	185
MAG. ALENKA BRATUŠEK	186
dr. László Göncz	187
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	187
MAG. MARKO POGAČNIK	188
PETER VILFAN	192
JANKO VEBER	193
LUKA MESEC	194
URŠKA BAN	195
MAG. BRANKO GRIMS	196
MARUŠA ŠKOPAC	198
ANDREJA POTOČNIK	199
MAG. BOJANA MURŠIČ	200
MAG. BRANKO GRIMS	201
SUZANA LEP ŠIMENKO	201
MAG. BOJAN KRAJNC	202
ANDREJ ČUŠ	203
VOJKA ŠERGAN	204
MARIJA BAČIČ	204
NADA BRINOVŠEK	205
JOŽE TANKO	206
JANKO VEBER	208
MAG. MARKO POGAČNIK	209
LJUDMILA NOVAK	210

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC (ZKUASP), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1174-VII	210
---	-----

ALEŠ CANTARUTTI	210
ANITA KOLEŠA	211

TOMAŽ LISEC	212
TOMAŽ GANTAR	214
MARIJA BAČIČ	215
VIOLETA TOMIČ	215
LJUDMILA NOVAK	216
DR. DRAGAN MATIČ	216
ANDREJA POTOČNIK	217
ANITA KOLEŠA	218
ALEŠ CANTARUTTI	218

**13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH
(ZPotK-2), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1363-VII..... 219**

ALEŠ CANTARUTTI	219
DANIJEL KRIVEC	220
UROŠ PRIKL	221
MAG. BOJANA MURŠIČ	221
MIHA KORDIŠ	222
JOŽEF HORVAT	223
VOJKA ŠERGAN	224
JOŽEF HORVAT	224
MAG. DUŠAN VERBIČ	225
JANKO VEBER	227
ANDREJA POTOČNIK	227
IVAN ŠKODNIK	228
VOJKA ŠERGAN	229
FRANC BREZNIK	229
ALEŠ CANTARUTTI	231

**20. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S TAJNIMA
TRGOVINSKO-INVESTICIJSKIMA SPORAZUMOMA TTIP IN CETA, EPA 1359-VII 232**

DR. MATEJ T. VATOVEC	232
ANDREJA POTOČNIK	232
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	233
UROŠ PRIKL	233
JAN ŠKOBERNE	234
MIHA KORDIŠ	235
JOŽEF HORVAT	235
DR. BOJAN DOBOVŠEK	236
MAG. BOJAN KRAJNC	237
DR. MATEJ T. VATOVEC	237
LUKA MESEC	239
MARINKA LEVIČAR	240
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	240
JOŽEF HORVAT	240
DR. MATEJ T. VATOVEC	242
UROŠ PRIKL	242
PRIMOŽ HAINZ	243
DR. FRANC TRČEK	243
ANDREJA POTOČNIK	244
DR. FRANC TRČEK	245
MIHA KORDIŠ	245

22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 246

DR. FRANC TRČEK	246
JOŽEF HORVAT	246

MAG. MARKO POGAČNIK	246
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	247
DR. FRANC TRČEK	247
MAG. MARKO POGAČNIK	247
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	248
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	248
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	248
EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	248
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	249
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	249
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA ZA VZPOSTAVITEV JAVNOSTI, PREGLEDNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVOSODJU (ZVJPOP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1325-VII	249
JAN ŠKOBERNE	249
ALEŠ PRIMC	250
DR. VINKO GORENAK	251
JAN ŠKOBERNE	251
DR. FRANC TRČEK	251
ANJA BAH ŽIBERT	251
TINA BRECELJ	252
JAN ŠKOBERNE	252
IVA DIMIC	253
DR. BOJAN DOBOVŠEK	253
DR. JASNA MURGEL	254
DR. VINKO GORENAK	254
MARJANA KOTNIK POROPAT	255
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1337-VII	256
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1338-VII	256
IGOR ZORČIČ.....	256
DANILO ANTON RANC	257
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	258
DR. FRANC TRČEK	258
MAG. MATEJ TONIN.....	259
FRANC LAJ	259
MARJAN DOLINŠEK	260
LJUBO ŽNIDAR.....	260
IVAN HRŠAK	261
JAN ŠKOBERNE	261
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1338-VII	262
DANIJEL KRIVEC	262
IGOR ZORČIČ.....	262

DANIJEL KRIVEC	263
DR. FRANC TRČEK	263
DANILO ANTON RANC	264
MAG. MATEJ TONIN.....	265
IGOR ZORČIČ.....	267
MAG. MATEJ TONIN.....	268
MAG. MATEJ TONIN.....	269
DANIJEL KRIVEC	269
IGOR ZORČIČ.....	269
MAG. MATEJ TONIN.....	269
LJUBO ŽNIDAR.....	270
IVAN HRŠAK	270
MAG. MATEJ TONIN.....	271
DANIJEL KRIVEC	271
MAG. MATEJ TONIN.....	271
IVAN HRŠAK	271
MAG. MATEJ TONIN.....	272

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU (ZLet-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1353-VII.....	272
--	------------

IGOR ZORČIČ.....	272
MAG. MATEJ TONIN.....	273
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	273
IVA DIMIĆ	274
MAG. BOJAN KRAJNC	274
BOJAN PODKRAJŠEK.....	275
IVAN HRŠAK	275
DR. FRANC TRČEK	276

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1179-VII	276
--	------------

MAG. ALENKA BRATUŠEK	276
MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ.....	277
TILEN BOŽIČ	277
MAG. MARKO POGAČNIK	278
UROŠ PRIKL	280
JANKO VEBER.....	281
DR. FRANC TRČEK	281
JOŽEF HORVAT	283
MAG. ALENKA BRATUŠEK	283
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	285
VIOLETA TOMIČ	286
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	287
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	289
JANKO VEBER.....	289
MAG. ALENKA BRATUŠEK	291
JANKO VEBER.....	291
MAG. ALENKA BRATUŠEK	292
UROŠ PRIKL	292
MAG. ALENKA BRATUŠEK	293
MAG. MARKO POGAČNIK	293
UROŠ PRIKL	295
MAG. ALENKA BRATUŠEK	295
MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ.....	296

MAG. ALENKA BRATUŠEK	296
MAG. ALENKA BRATUŠEK	296
MAG. MARKO POGAČNIK	297
MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ	297
MAG. ALENKA BRATUŠEK	297
MAG. MARKO POGAČNIK	298
MAG. MARKO POGAČNIK	298
DR. FRANC TRČEK	298
MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ	298
DR. FRANC TRČEK	299
MAG. ALENKA BRATUŠEK	299
DR. FRANC TRČEK	300
MAG. MARKO POGAČNIK	300
MAG. MARKO POGAČNIK	300
DR. FRANC TRČEK	300
JAN ŠKOBERNE	301
MAG. MARKO POGAČNIK	301
DR. FRANC TRČEK	302
MAG. MARKO POGAČNIK	302
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	302
MAG. MARKO POGAČNIK	303
JOŽE TANKO	303
IRENA MAJCEN	304
IRENA MAJCEN	304
IGOR ZORČIČ	304
MAG. BOJAN KRAJNC	305
FRANC JURŠA	306
DR. FRANC TRČEK	306
IRENA MAJCEN	308
IVAN PRELOG	308
JAN ŠKOBERNE	308
TOMAŽ LISEC	310
IRENA MAJCEN	312
MARJANA KOTNIK POROPAT	312
IGOR ZORČIČ	313
FRANC LAJ	314
ZVONKO LAH	315
IRENA MAJCEN	315
IRENA MAJCEN	316
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (OdUNDTDZ-4B), EPA 1444-VII	316
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	317
DR. VINKO GORENAK	317
DR. JASNA MURGEL	317
DR. VINKO GORENAK	317
BRANKO ZORMAN	318
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	318
IVA DIMIĆ	318
LJUBO ŽNIDAR	318
IGOR ZORČIČ	318
DANIJELO KRIVEC	319
MARKO FERLUGA	319

FRANC BREZNIK	319
IGOR ZORČIČ.....	320
MARIJAN POJBIČ.....	320
BRANKO ZORMAN.....	320
BRANKO ZORMAN.....	320
DR. FRANC TRČEK	320
JERNEJ VRTOVEC	321
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	321
MATJAŽ HAN	321
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	321
JERNEJ VRTOVEC	322
LJUBO ŽNIDAR.....	322
IGOR ZORČIČ.....	322
DANIJEL KRIVEC	322
FRANC BREZNIK	323
BOJAN PODKRAJŠEK.....	323
MARIJAN POJBIČ.....	323
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	324
MAG. MARKO POGAČNIK	324
MAG. ALENKA BRATUŠEK	324
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ENOTNEM SODIŠČU ZA PATENTE (MSESP), EPA 1299-VII.....	325
TINA BRECELJ	325
MARINKA LEVIČAR.....	326
MIHA KORDIŠ	327
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	327
23. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI	328
Uradno prečiščeno besedilo Pomorskega zakonika (PZ-UPB5), EPA 1265-VII.....	328
Popravek Uradnega prečiščenega besedila Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMD-UB7p), EPA 1390-VII	328
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	328
TOMAŽ LISEC	328
ANITA KOLEŠA.....	329
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	329
MAG. MARKO POGAČNIK	329
MAG. MARKO POGAČNIK	329
TOMAŽ LISEC	330

JERNEJ VRTOVEC	330
DR. VINKO GORENAK	330
DR. VINKO GORENAK	331
IVA DIMIC	331
24. Mandatno-volilne zadeve.....	333
Ugotovitev o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora mag. Liljani Kozlovič, EPA 1473-VII.....	333
Ugotovitev o mirovanju mandata poslanca Državnega zbora Tilna Božiča, EPA 1474-VII.....	333
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	333
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU, JAVNI AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSFCJA-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1361-VII.....	334
ANTON PERŠAK.....	334
DR. DRAGAN MATIČ	334
ANJA BAH ŽIBERT	335
PRIMOŽ HAINZ.....	335
MARIJA BAČIČ	336
VIOLETA TOMIČ	336
LJUDMILA NOVAK	337
MIRJAM BON KLANJŠČEK	337
SAŠA TABAKOVIČ	338
19. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA ZA ZAGOTOVITEV NEODVISNEGA IN NEPRISTRANSKEGA DELOVANJA RTV SLOVENIJA, EPA 1341-VII.....	339
DR. DRAGAN MATIČ	339
ANJA BAH ŽIBERT	340
ANTON PERŠAK.....	341
PRIMOŽ HAINZ.....	342
MARIJA BAČIČ	342
VIOLETA TOMIČ	343
JERNEJ VRTOVEC	344
DR. DRAGAN MATIČ	344
BOJAN PODKRAJŠEK	346
ANJA BAH ŽIBERT	346
SAŠA TABAKOVIČ	348
ANJA BAH ŽIBERT	350
MARIJA BAČIČ	351
ANJA BAH ŽIBERT	351
dr. László Göncz.....	352
JANKO VEBER.....	352
ANITA KOLEŠA.....	353
ANJA BAH ŽIBERT	354
PRIMOŽ HAINZ.....	355
ANJA BAH ŽIBERT	356
MAG. BRANKO GRIMS	357
JANJA SLUGA	360
ANJA BAH ŽIBERT	361
MAG. BRANKO GRIMS	362

BOJAN PODKRAJŠEK	362
DR. DRAGAN MATIČ	363
MAG. BRANKO GRIMS	365
ANJA BAH ŽIBERT	365

17. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH ODLOKA O USTANOVITVI SAMOSTOJNEGA VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA FAKULTETE ZA INFORMACIJSKE ŠTUDIJE V NOVEM MESTU (Oduvzfišnm-B), EPA 1347	366
--	-----

MIRJAM BON KLANJŠČEK	366
JANKO VEBER	366
IRENA KOTNIK	367
TOMAŽ LISEC	367

18. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO PODALJŠEVANJA ČAKALNIH DOB V SLOVENSKEM ZDRAVSTVU, EPA 1327-VII	368
---	-----

JELKA GODEC	368
TOMAŽ GANTAR	370
SANDRA TUŠAR	371
MATJAŽ HANŽEK	372
JERNEJ VRTOVEC	373
MAG. ALENKA BRATUŠEK	374
BRANKO ZORMAN	375
NADA BRINOVŠEK	375
TOMAŽ GANTAR	377
MAG. BOJANA MURŠIČ	378
JELKA GODEC	379
JANKO VEBER	380
LJUDMILA NOVAK	382
MARIJAN POJBIČ	383
ERIKA DEKLEVA	386
JELKA GODEC	387
SANDRA TUŠAR	389
MARUŠA ŠKOPAC	390
MAG. BRANKO GRIMS	392
TOMAŽ GANTAR	393
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	395
TOMAŽ GANTAR	400
TOMAŽ GANTAR	400
TOMAŽ GANTAR	400
TOMAŽ GANTAR	400
TOMAŽ GANTAR	400
DR. MITJA HORVAT	400
ANJA BAH ŽIBERT	400
SANDRA TUŠAR	401
JELKA GODEC	401
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	402
ANJA BAH ŽIBERT	403
IVAN PRELOG	404
NADA BRINOVŠEK	404
SANDRA TUŠAR	405
JELKA GODEC	406

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2R), NUJNI POSTOPEK, EPA 1441-VII	407
---	-----

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	407
URŠKA BAN	408
JOŽEF HORVAT	409
MAG. ALENKA BRATUŠEK	410
VOJKA ŠERGAN	410
MAG. MARKO POGAČNIK	411
UROŠ PRIKL	411
JAN ŠKOBERNE	412
LUKA MESEC	413
LUKA MESEC	413
VOJKA ŠERGAN	414
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	414
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	415
JAN ŠKOBERNE	416
JOŽEF HORVAT	417
MIHA KORDIŠ	419
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	420
MAG. MATEJ TONIN	420
MARKO FERLUGA	421
LUKA MESEC	422
JAN ŠKOBERNE	423
DR. FRANC TRČEK	423
MAG. MATEJ TONIN	424
JOŽEF HORVAT	425
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2J), nujni postopek, EPA 1443-VII.....	425
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	425
URŠKA BAN	426
MAG. ALENKA BRATUŠEK	426
VOJKA ŠERGAN	427
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	427
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	428
MARIJA BAČIČ	428
LUKA MESEC	429
JOŽEF HORVAT	430
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	430
JOŽEF HORVAT	430
TILEN BOŽIČ	431
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	432
TILEN BOŽIČ	432
VOJKA ŠERGAN	432
JOŽEF HORVAT	433
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2N), NUJNI POSTOPEK, EPA 1442-VII	433
TILEN BOŽIČ	433
URŠKA BAN	433
BRANKO ZORMAN	434
MAG. MARKO POGAČNIK	434
UROŠ PRIKL	435
MAG. BOJANA MURŠIČ	436
LUKA MESEC	436

JOŽEF HORVAT	437
MAG. ALENKA BRATUŠEK	438
MAG. MARKO POGAČNIK	438
JOŽEF HORVAT	439
TILEN BOŽIČ	440
JOŽEF HORVAT	441
MIHA KORDIŠ	441
MAG. MATEJ TONIN	442
MIHA KORDIŠ	444
DR. FRANC TRČEK	444
JOŽEF HORVAT	445
DR. FRANC TRČEK	446
FRANC BREZNIK	446
SUZANA LEP ŠIMENKO	448
UROŠ PRIKL	449
LUKA MESEC	449
FRANC BREZNIK	450
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	451
Predlog sklepa o potrditvi mandata poslanki in Predlog sklepa o opravljanju funkcije poslanke namesto poslanca, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja, EPA 1480-VII.....	451
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	451
Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 1418-VII.....	451
JONIKA MARFLAK TRONTELJ	452
Predlog za imenovanje generalnega državnega pravobranilca, EPA 1436-VII	452
MAG. GORAN KLEMENČIČ	452
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	453
LUKA MESEC.....	453
VOJKA ŠERGAN	453
DR. FRANC TRČEK	453
JOŽEF HORVAT	453
VOJKA ŠERGAN	454
LUKA MESEC.....	454
DR. FRANC TRČEK	454
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	455
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	455
LUKA MESEC.....	455
MAG. MATEJ TONIN.....	455
MAG. MARKO POGAČNIK	456
MAG. ALENKA BRATUŠEK	456
JOŽEF HORVAT	456
MIHA KORDIŠ	456
DR. FRANC TRČEK	457
FRANC BREZNIK	457
MAG. MATEJ TONIN.....	457

BRANKO ZORMAN	457
DR. FRANC TRČEK	458
MAG. BRANKO GRIMS	458
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	458
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	458
MAG. BRANKO GRIMS	458
DR. DRAGAN MATIČ	459
MAG. BRANKO GRIMS	459
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	460

Državni zbor VII. mandat

22. seja

19., 20., 21., 22., 23. in 27. september 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 19. septembra 2016 ob 12.01.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 22. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščeni sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ksenija Korenjak Kramar, gospa Vesna Vervega, gospod Franc Breznik, mag. Matej Tonin, gospod Benedikt Kopmajer, gospod Ivan Škodnik in gospod Ivan Zorčič od 15. ure dalje. Na sejo sem vabil predsednika Vlada, ministre in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, gospoda Aleša Primca, predstavnika 5 tisoč volivk in volivcev k 12. točki dnevnega reda, predsednika Državnega sveta k 14. točki dnevnega reda, ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča k 21. točki dnevnega reda, predsednika Vlade in kandidatko za ministrico za finance mag. Matejo Vraničar Erman k 22. točki dnevnega reda, predstavnika Sodnega sveta k 24.a točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 22. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 9. septembra 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za umik točke z dnevnega reda seje.

Poslanska skupina Združena levica Državnemu zboru predlaga, da z dnevnega reda 22. seje umakne 15. točko, to je Predlog zakona o ratifikaciji Sporazuma o enotnem sodišču za patente. Predlog ste prejeli 16. 9. 2016 in je objavljen na e-klopi.

Želi besedo predstavnik Poslanske skupine Združena levica kot predlagatelj umika?

Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Predlog zakona o ratifikaciji Sporazuma o enotnem sodišču za patente je bil na dnevnem redu že na junijski seji. Takrat smo opozarjali na to, da ta ratifikacija oziroma ta sporazum prinaša nekaj morda negativnih posledic za slovensko gospodarstvo, predvsem pa gre za to, da se bodo patentna sodišča premestila v tri evropske prestolnice oziroma v tri večja mesta: Pariz, London in München. Takrat je širša javnost, predvsem pa gospodarstveniki in tisti, ki inovacije tudi delajo, in tisti, ki zaščitijo patente, so opozarjali na to, da bo to podražilo stroške pri pravdanju v teh zadevah, da bo pravzaprav škodovalo manjšemu gospodarstvu in manjšim poslovnim subjektom, kot so slovenski, seveda na račun tujim in večjim korporacijam, ker bodo lažje takšne stroške tudi pokrivali.

Takrat smo argumentirali umik te točke z dnevnega reda, ker ni bila opravljena javna razprava. Na to so opozarjali različni deležniki, strokovna javnost in tisti, ki jih ta zadeva najbolj zadeva. Takrat je na nek način bil ta sklep izglasovan, zato da se omogoči, da do te javne razprave pride.

Mi smo se pozanimali pri Podjetniško-obrtni zbornici, pri Gospodarski zbornici, pri Združenju za zaščito intelektualne lastnine. V teh dveh mesecih, od kar smo to točko umaknili z dnevnega reda, te javne razprave ni bilo. Skratka, stvar se ni premaknila, Vlada pa je zakon o ratifikaciji zdaj ponovno poslala v Državni zbor, kljub temu da ni bil izpolnjen osnovni pogoj za to, da se o tej ratifikaciji dejansko tudi odloča.

Zato še enkrat opozarjamo na to, da praktično ni mogoče sprejeti takšne ratifikacije ali pa, bi rekel, vsaj v prvi fazi o njej odločati, ker ne vemo, kaj to prinaša, predvsem pa se ni opravila razprava s tistimi, ki jih to najbolj zadeva. Zato ponovno predlagamo, da se ta točka umakne z dnevnega reda in da se ponovno vrne šele takrat, ko bodo izpolnjeni ti pogoji, in to je, da se opravi ta javna razprava, se dejansko tudi vidi, kakšne so posledice in kaj pravzaprav ta sporazum prinaša.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade kot predlagateljice predloga zakona minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci, kolegice in kolegi!

Stališče Vlade je, da predlagamo, da zakon o ratifikaciji kljub vsemu nadaljuje postopek v tem cenjenem Državnem zboru, da tudi tu soočimo argumente.

Tri ključne točke so bile izpostavljene v predlogu Združene levice. Prva je, da bodo slovenska podjetja izpostavljena tožbam v tujini in ne bodo več mogla tožiti v Republiki Sloveniji. To ne drži. Sodelujoče države po tem patentu imajo možnost ustanoviti lastne lokalne oddelke in regionalne oddelke sodišča. Slovenija to predvideva in je za to zagotovila tudi proračunska sredstva že letos in za naslednje leto. Prav tako je treba poudariti, da slovenska sodišča že zdaj niso pristojna za odločanje o evropskem patentu z enotnim učinkom in so določena slovenska podjetja prisiljena tožiti v tujini z ustanovitvijo lokalnega sodišča. Tu bo ta zadeva rešena.

Glede očitka o visokih stroških pravedanja ter neenakopravnega položaja manjših podjetij v primerjavi z multinacionalkami. Dejstvo je, da so patentni spori že danes izrazito dragi, in to tudi za slovenska podjetja. Če bi ratificirali ta sporazum in ustanovili lokalno enoto, bi se v bistvu ti znižali. Poleg tega pa je pomembno, da lahko velike multinacionalke zaradi velikih denarnih sredstev, ki jih imajo na razpolago, v različnih državah tožijo, recimo, slovenska podjetja, ki se morajo potem na različnih forumih v različnih državah boriti. Zdaj naj bi bilo to urejeno na enoten način.

In še glede javne razprave. Rad bi poudaril, da se o tem patentnem sodišču razpravlja že od leta 2012 dalje. Res je, da v zadnjem letu ni bilo posredno opravljenih nekih velikih konferenc in seminarjev, bila pa so bilateralna pogajanja z različnimi deležniki, opravljena je bila natančna analiza, študija o vplivih evropskega patenta z enotnim učinkom na slovensko gospodarstvo s strani Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani.

Mislím, da je primerno, da se še enkrat tu pogovorimo. Enotno patentno sodišče v Evropi je fakt, zdaj ko so ga ratificirale tudi druge države, in imamo samo eno možnost – ali poskušamo oblikovati, sooblikovati v interesu slovenskih predvsem manjših podjetij ta postopek ali pa bomo ostali zunaj tega, kar gotovo ni dobro za slovensko gospodarstvo. In zadnja stvar. Veliko sem se pogovarjal s kolegi ministri za pravosodje manjših držav, ki imajo podobne dileme, kaj je bolje. In tu so se strinjali tudi drugi, da je dobro na ta vlak stopiti in ga sooblikovati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, predsednik Vlade!

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo glasovala proti temu predlogu za umik točke z dnevnega reda. Vsebinsko smo že slišali razloge, zakaj, ki jih je predstavil v imenu Vlade minister za pravosodje. Kljub vsemu pa bi zgolj in samo procesno želela opozoriti in tudi argumentirati, zakaj bomo proti.

Ta točka se je že v okviru matičnega delovnega telesa obravnavala v Državnem zboru, prav tako smo na Kolegiju predsednika Državnega zbora, ko smo vodje potrjevali dnevni red naše septembrske plenarne seje, imeli možnost, da to točko z določenimi argumenti umaknemo z dnevnega reda, pa se to ni zgodilo. Kar se tiče pa neke kombinacije procesno-vsebinskega razloga, vezanega na nezmožnost slišati zainteresirano javnost, pa naj kljub vsemu spomnim, da zainteresirana javnost že nekaj let pravzaprav o tej vsebini intenzivno govori in razpravlja tudi v Sloveniji. Ni problem v tem, da ne bi bila slišana, ampak je ključni problem zainteresirane javnosti v tem, da različno vidi časovnico, kdaj naj bi se ta sporazum ratificiral. Iz vseh omenjenih razlogov Poslanska skupina Stranke modernega centra tega predloga žal ne more potrditi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Potem pa dajem besedo še zgolj predstavniku Poslanske skupine Združena levica za dodatno obrazložitev predloga.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala še enkrat.

Kar se tiče javne razprave. Slišali smo, minister je rekel, da ni bilo že nekaj časa konferenc in seminarjev. Jaz bi rad tu poudaril, da je bilo zgolj to, konference in seminarji. To so neki omejeni forumi, kjer seveda lahko ljudje izražajo svoja stališča ali pa svoje različne vidike. Dejstvo pa je, da bi bilo verjetno za sprejetje takšnega sporazuma treba nekaj več kot forum, kakršen je konferenca ali pa seminar. Torej nek neposreden dialog med deležniki, kot se radi izrazite, in tistim, ki sprejema takšen sporazum.

Analize so bile seveda pripravljene in so tudi nekatere druge analize bile pripravljene, ki so pokazale na določene negativne učinke. Poleg tega bi rad poudaril, da vse države ne pristopajo k temu sporazumu in imajo zadržke. Ko sem slišal ministra reči, da dajmo stopiti na ta vlak, pa bomo potem videli, kaj prinaša, me na nek način spominja na stališče, ki ga imamo do podpisa tajnih sporazumov. Torej dajmo jih začasno uveljaviti, pa bomo potem videli kakšne bodo posledice.

Jaz mislim, da takšen korak na ta vlak, ne glede s kakšno hitrostjo vozi, ni upravičen. Morda ni najbolj presoden, tako da mi vztrajamo pri tem, da ni pravzaprav nobene nuje, da se to tako na hitro naredi. Seveda matično delovno telo je to obravnavalo, tako da razprava v nadaljevanju bo omejena, mislimo pa, da je predvsem pomembno, da imajo možnost te razprave tisti, katerih se ta stvar tiče, in to so ljudje, ki patente ustvarjajo oziroma z njimi tudi delajo. Ne nazadnje ne gre samo za vprašanje podjetja ali pa gospodarstva, ampak tudi zaposlenih v določenih firmah, ki kot posledica tega sporazuma lahko utrpijo škodo in nadaljnja škoda je tudi potem izguba delovnih mest.

Mi stojimo trdno na stališču, da ni potrebe po tem, da se ta sporazum ratificira že na tej seji ampak da se preudarno opravi kljub vsemu ta javna razprava, da se poslušša, kaj imajo ljudje za povedati in da potem tudi na nek način odločimo o tem. Seveda pa stojimo na stališču, da če druge države recimo še niso pripravljene podpisati tega sporazuma, verjetno lahko tudi mi malce počakamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo o predlogu za umik in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Odločamo o predlogu za umik 15. točke z dnevnega reda. Glasujemo. Prekinjam. Zda deluje? Še enkrat.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 54.

(Za je glasovalo 12. (Proti 54.)

Ugotavljam, da predlog za umik ni sprejet.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga prejeli s sklicem.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti 2.

(Za je glasovalo 74. (Proti 2.)

Ugotavljam, da je dnevni red 22. seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 41 poslanskih vprašanj. Vrsten red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje največ v petih

minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu mora predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko sta se danes opravičila: gospod Karel Erjavec, minister za zunanje zadeve, in gospod Boris Koprivnikar, minister za javno upravo. Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

Gospod Tomaž Lisec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Spoštovani ministrski zbor, predsednik Vlade, kolegice, kolegi, lep pozdrav!

V Sloveniji vse skozi govorimo kako smo ponosni, da imamo več kot 60 % naše lepe države posejano z gozdom, kako imamo vse danosti, da razvijemo gozdno-lesno predelovalno industrijo. To so dejstva. Ko pa pridemo v prakso, pa vidimo, da imamo ogromno problemov. Še bolj pa so ti problemi na področju gozdno-lesne predelovalne industrije eskalirali po žledolomu na začetku leta 2014. V Poslanski skupini SDS smo že takrat takoj sklicali nujno sejo pristojnega odbora, predlagali zakone, ampak ves čas od leta 2014 do danes poslušamo, da Vlada ima vse pod nadzorom, stvari delujejo, vsi deležniki vedo, kaj in kako jim je treba storiti itn. Pa smo takrat sedanjega in tudi tedanjega ministra za kmetijstvo opozarjali, da ko bo prišlo lepo vreme, bodo imeli sicer Slovenci veliko veselja, še več veselja pa bodo imeli lubadarji, ki bodo tiho, a zelo vidno uničevali slovenski gozd. Pa na srečo v letu 2014 je bila slaba pomlad, slabo poletje in slaba jesen. Ampak lansko leto so že bili vidni prvi učinki lepega toplega spomladanskega in poletnega vremena, pa smo v opoziciji sklicevali seje odborov, pa smo debatirali o problematiki lubadarjev, pa smo debatirali o problematiki slovenskih gozdov in tudi novega državnega podjetja. Pa je bilo rečeno, vse je super fino.

Kakšno pa je stanje danes?

Več kot tri milijone kubikov lesa je že posekanega zaradi lubadarjev v slovenskih gozdovih. Ogromno je še evidentiranega, posebej v zadnjih mesecih je to povišanje na tem področju rapidno. Sečnja ne sledi odkazilu. Škoda je že preko sto milijonov evrov in tako naprej. Na drugi strani pa imamo še nesrečo, ker imamo državno gozdno podjetje, kjer se vsi za enkrat še ukvarjajo z obliko, ni pa še vsebine.

Ker tukaj še ni delujočih lesno-predelovalnih centrov, me spoštovani predsednik Vlade, zanima:

Kaj boste storili?

Kdo, kaj, kje, kako in za kakšen denar ne bomo pustili lubadarju, da uniči slovenski gozd?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec Tomaž Lisec.

Najprej naj zelo jasno povem državljanom in državljanom in tudi spoštovanemu zboru, da slovenski gozdovi ne propadajo in da so kljub nekaterim težavam v relativno dobrem stanju. Je pa res, da se soočamo z velikimi spremembami podnebja in okolja. Gozd danes tako pri nas kot v drugih državah ogrožajo naravne ujme, bolezni, škodljivci pa tudi klimatske spremembe in določene oblike trgovanja z lesom, ki se globalizira. Leta 2014 smo dejansko doživeli najbolj uničujoč pojav žledu v zgodovini Slovenije. Podrto je bilo več kot 9 milijonov kubičnih metrov lesne mase, od tega je tretjina iglavcev, in to je bil skoraj dvoletni možni posek v Sloveniji. Pri tako veliki količini je nerealno pričakovati, da bi jo lahko iz gozdov odstranili kar zelo hitro in s tem preprečili napovedano namnožitve podlubnikov, torej tudi lubadar in tako naprej. Tudi v Evropi takšne sanacije trajajo dlje, tudi pet ali več let.

Pa vendar kljub temu, da je stanje resno, kot pravilno ugotavljate, lahko rečem, da je sanacija posledic žledoloma v polnem teku in da lanski obseg sanitarne sečnje je bil kar največji do sedaj. Lahko rečem tudi na podlagi podatkov, da trenutni letošnji obseg je 1,6 milijona kubičnih metrov, lani je bilo skupaj 2,1 milijona kubikov. Tudi letos kaže, da bo to prineslo novo najvišjo letno vrednost, tako da ta sečnja poteka, da bi preprečili te negativne posledice. Država tu zelo aktivno pomaga, kajti vemo, da so lastniki gozdov ekonomsko in sicer prizadeti. Kako pomagamo? Naj navedem šest sklopov ukrepov. Lastnikom pomaga z odpisom ustreznih davčnih obremenitev, z zagotovitvijo sofinanciranja zatiralnih del, brezplačno se zagotavljajo sredstva za izvedbo teh zatiralnih del, nudi se brezplačna strokovna pomoč, zagotavljajo se potrebne sadike za obnovo gozdov in ne nazadnje se sofinancira večina

gojitvenih in varstvenih del. Tako da država je zelo aktivna. Zavedamo pa se pomena gozda, zelo se ga zavedamo. Kot veste, se trudimo vzpostaviti v Sloveniji to, kar smo leta pogrešali, ker je nekako zamrlo, gozdno-lesno verigo, da bodo tudi od lesa, ki ga pridobimo iz gozdov, imeli sami več in tudi naši proizvajalci. Tu izvajamo tudi vse ukrepe v interventnem zakonu, določene za odpravo teh posledic žledoloma. Naj rečem še to, da pripravljamo tudi spremembe Zakona o gozdovih, ki bo v kratkem obravnavan na Vladi.

Naj podam še dva podatka. Glede prirastka in tudi sicer glede gozda naj rečem, da je letna zaloga v slovenskih gozdovih kar velika, pravzaprav je enaka kot v Nemčiji ali v Avstriji, le nekoliko manjša od švicarske, ki je največja v evropskem merilu, namreč znaša približno 300 kubikov na hektar, prirastek v slovenskih gozdovih pa znaša trenutno 7,3 kubičnega metra hektarja na leto in je zato kljub visoki lesni zalogi prav tako med najvišjimi v Evropi.

Tako da mislim, da stanje je resno, tu se strinjamo, ampak Vlada je tu zelo aktivna z oblikami pomoči. Tu naj posebej poudarim, da se še posebej moram zahvaliti vsem tistim vestnim lastnikom gozdov, ki skladno z navodili javne gozdarske službe izvajajo pravočasne sanacije napada podlubnikov v svojih gozdovih. Pozivam pa vse tiste, ki morda tu niso pravočasni, ki odlašajo, da sledijo navodilom Vlade, navodilom stroke, kajti dejansko je ta sanacija odvisna predvsem od tega pravočasnega poseka in izvedbo zatiralnih del.

Dela se, skrb imamo, jo delimo z vami in gozdovi ne bodo propadli. Poskrbeli bomo, da jih bomo še naprej obnavljali. Je pa seveda hvalevredno, da smo na to usmerjeni vsi, da delujemo skupaj. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Tomaž Lisec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik Vlade.

Me veseli, da imate skrb, ampak poročilo, ki je zaenkrat pred nami, ki pa je do konca julija letošnjega leta – Informacija o sanaciji škode zaradi napada podlubnikov, pa kaže v teoriji katastrofalno sliko v slovenskih gozdovih. Če pa vprašamo vse tiste, ne samo lastnike, ki hodijo po slovenskih gozdovih, pa pravijo, da imamo naravno nesrečo. Še več. Mnogi ugotavljajo, da če bo šlo tako naprej, če bo ta kmetu najbolj nenaklonjena vlada v zgodovini Republike Slovenije preživela do leta 2018, po letu 2018 ne bomo več govorili o slovenskih gozdovih. In to izhaja tudi iz poročil, ki jih pripravlja zelo korektno pristojno ministrstvo. Ampak da pa vi ob tem rečete, da gozdovi ne propadajo, pa se morata z ministrom za kmetijstvo zmeniti ali delita iste občutke. Člani odbora, verjamem, da vsi skupaj, lahko z gotovostjo rečemo, da slovenski gozdovi trijo

tudi na račun tega, ker se vladajoče stranke bolj kot z lubadarjem ukvarjajo s tem, kakšno naj bo to novoustanovljeno državno podjetje Slovenski državni gozdovi. Še več. Ogromno je sadik, ki pa niso porabljene. Sečnja ne sledi odkazilu in tako naprej. To so vse primeri iz prakse, spoštovani predsednik Vlade. In še več. V tem času, ko koncesionarji sedijo doma, ker so izgubili delo, ko se vlada ukvarja s tem državnim podjetjem, slovenski les propada. In sam delim skrb, ko bo pred člane odbora na nujni seji prišlo poročilo o stanju glede podlubnikov do konca avgusta letošnjega leta.

Spoštovani predsednik Vlade, situacija je resna. Še bolj je resna, ker lubadar napada tudi tiste gozdove, ki jih imamo za posvečene, Pohorje in tako naprej. Sam sem prepričan, da če bo leto 2017 še eno takšno leto, v letu 2018 ne bomo več imeli lepih slovenskih gozdov in ne bomo imeli več gozdne-lesne verige. Kaj boste storili proti temu?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Ker sem v glavnem že vse povedal, naj samo še na kratko dopolnim svoj odgovor. Zavedamo se, zavedam se tudi sam, da je ta naravna nesreča v naših gozdovih – žled res naredila veliko škodo. Ampak kot sem poudaril, mi nadpovprečno ta hip in v lanskem letu in letos odpravljamo te posledice. Se pravi, imamo daleč nadpovprečni obseg te sanitarne sečnje, tako lansko leto kot letos. Se pravi, tu se izjemno dela, veliko delajo vsi tisti, ki se tukaj trudijo. Trditev, da smo, kot ste rekli, kmetom najbolj nenaklonjena vlada, seveda še zdaleč ne vzdrži.

Jaz zdaj ne morem v eni minuti to pojasniti, ampak prepričan sem, da bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano to utemeljeno pojasnil ob prvi možni priliki. Kot veste, smo tudi letos poleti izvedli izredne ukrepe pomoči za tiste, ki so bili prizadeti ob letošnjih naravnih pojavih, in to mislim, da je nekorektno. Res se trudimo tudi za kmete in tukaj, ko gre za ta gozd, nam je še kako jasno, da ga moramo ohraniti. In ravno s tem, ko vzpostavljamo novo ureditev tega gozdnega gospodarstva, ki bo končno po vseh teh letih spet poskrbela za to, da bomo lahko tudi doma iz lesa pridelovali stvari, zaposlovali naše ljudi, ne pa da bodo tujci od tega profitirali, kot je bilo vsa ta leta do sedaj, na naš račun. To mislim, da je dokaz, še kako skrbimo za naše kmete, za naše obrtnike, proizvajalce.

Kar se tiče pa okoljevarstvene dimenzije, je pa naša usmerjenost v zeleno zelo vidna in verjemite mi, da bo vlada še naprej skrbela za pomoč kmetom, za našo zeleno Slovenijo, tudi za gozdove, ki so ta hip tema. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Tomaž Lisec, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

V skladu s poslovníkom predlagam, da se na naslednji seji opravi tema o stanju v slovenskih gozdovih, kajti očitno je dejstvo, da nekaj je lep piar in teorija, drugo pa je praksa. Predsednik danes ni zatrdil, da se bo karkoli pomembnega naredilo. On je samo rekel, da se dela. Spoštovani predsednik Vlade, vemo, da se na terenu dela, ampak če bom povedal po domače, je očitno lubadar hitrejši, kot je delo te vlade. Skratka, vaša intenzivnost bi morala biti še boljša. Ob tem pa odklanjate tujo pomoč, se ukvarjate z državnimi gozdovi, ne veste, kako pristopiti k lastnikom zasebnih gozdov itd. Ogromno je vprašanj na tem segmentu, in mislim, da je prav, če želimo tisto, kar sem govoril v uvodu, da imamo še vedno lepo zeleno z gozdom poraščeno Slovenijo, da želimo oblikovati gozdno-lesno predelovalno industrijo, je prav, da na naslednji seji v skladu s poslovníkom opravimo razpravo. Še bolj pa bo ta razprava učinkovita, kajti v začetku oktobra pričakujemo naslednje poročilo s strani pristojnega ministrstva o stanju na področju reševanja problematike s podlubniki in spoštovani predsednik Vlade, jaz upam, da boste tisto poročilo prebrali. Vsi ti kazalci, ki so bili do konca julija katastrofalni, bodo po prepričanju tistih, ki delajo na terenu, še veliko bolj katastrofalni. Jaz upam, da bo tista točka namenjena ne samo piarju, ampak da bomo vsi skupaj sposobni sprejeti konkretne ukrepe, kako pomagati tako slovenskim deležnikom na tem področju, morda pa tudi tisto, kar je za marsikoga v Sloveniji bogokletno, pripeljati vse tiste tujce, ampak ne tako kot do sedaj, ko so s pomočjo slovenskih koncesionarjev izvažali les v Avstrijo, ampak da bomo storili vse, da ne bosta lubadar s pomočjo slovenskih trgovcev z lesom, da bomo ta les obdržali doma, da pa bomo ob tem tudi poskrbeli, da s pomočjo sadik in s pomočjo pasti ter ostalih ukrepov naredimo vse, da v letu 2017 ne bomo imeli kakšne rebalanse proračunov izključno zaradi tega, ker bo ta stomilijonska škoda kar na enkrat dvestomilijonska škoda. Mislim pa, da to ni v interesu ne vam, predsednik Vlade, posebej ne Ministrstvu za finance, posebej pa še ne slovenskim kmetom in gozdarjem, ki delajo vse napore, da slovenski gozd ostane takšen, kot je, in je prav, da jim damo tudi poslanci s pomočjo ministrstev spodbudo, da se splača vlagati v slovenske gozdove in slovenski les. Če pa tega ne želite, bo le dokaz, da vam je veliko več za piar kot pa za probleme v praksi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Tomaž Lisec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Franc Trček, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani vsi!

Spoštovani gospod Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije! Postavil vam bom dve vprašanji. Izhajal bom iz uradnih, javno dostopnih podatkov, zato tudi ni neke potrebe, da berete s plonkegca in upam, da boste ne le meni, ampak vsem nam razumljivo in enoznačno odgovorili.

Seveda gre za temo, ki jo bomo po nujnem postopku obravnavali na tej seji, po nujnem postopu s trimesečnim zamikom izvajanja tako imenovana mini davčna reforma, ki jo sedaj nekoliko bolj previdno imenujete prestrukturiranje. V tej mini davčni reformi, ki sicer prinaša neke tehnične rešitve, ki so nujne, je najbolj sporen predlog spreminjanja dohodninske lestvice. Po tej dohodninski lestvici ne boste, kot ste zapisali v prilogi, povišali plače oziroma preračunano na podatke iz leta 2014 dali desetini oseb z najvišjimi dohodki v Sloveniji 56 milijonov dobropisa, če se tako izrazim, ampak boste to storili zgolj 7,4 % državljanom in državljanom, skratka eni trinajstini. Ta ukrep bo v bistvu, če odkrito povemo, začel delovati pri ljudeh, ki imajo dohodke kot vi in jaz.

Pred samimi parlamentarnimi počitnicami je Statistični urad izdal sporočilo o raziskavi o stanju revščine in socialne izključenosti v Sloveniji, ki je alarmantna. Vsaka sedma oseba živi pod pragom revščine, kljub temu da je ta prag metodološko zelo nizko določen. Vsaka peta oseba je socialno izključena. Celó več! V točno polovici statističnih regij so ti deleži višji. V Zasavju je vsaka četrta oseba socialno izključena, sočasno kandidatka za finančno ministrico pravi, da moramo varčevati, da bomo lahko dostojno živeli nekje v prihodnosti.

Zato vas sprašujem, gospod Cerar:

Z dohodninsko lestvico boste okrog 70 tisoč najbolj plačanim v Sloveniji povečali dohodke za 56 milijonov.

Koliko boste namenili za prejemnike socialne pomoči?

Koliko boste namenili za 300 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom revščine?

Zakaj se boste odrekli proračunskemu prihodku v višini približno 50 milijonov v času, ko je treba varčevati, ko ni za zdravstvo, ko ni za projekte, ko bomo naslednje leto imeli v proračunu nižja sredstva tako za socialo kot tudi za okoljsko in kmetijsko problematiko, v kateri je prej tekla beseda?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani poslanec dr. Franc Trček.

Dve vprašanji, najprej k prvemu. Tako imenovano prestrukturiranje davkov, davčnega sistema ima namen stopiti korak naproti gospodarstvu. To je prvi korak, ki pa hkrati s tem, ko pomaga vsaj nekoliko gospodarstvu, ki ima seveda veliko večje zahteve, tudi razbremenjuje na drugi strani po dohodninski lestvici nekatere ljudi, ki so zdaj bolj na dnu v tem socialnem statusu. Tako da zasledujemo dva cilja.

Prvi, na katerega se bom osredotočil, je pomagati gospodarstvu. Kaj drži? Slovenija ima dokazano po vseh kriterijih, mednarodnih in naših, nadpovprečno obremenitev dela in potrošnje ter podpovprečno obremenitev kapitala ter premoženja. In to seveda zmanjšuje našo konkurenčnost, povečuje tveganje za rast in razvoj sive ekonomije in ne nazadnje tudi določene mlade ljudi potiska, kot veste, da iščejo zaslužek oziroma službo v tujini. Zato smo, da bi izboljšali konkurenčnost in da bi zagotovili še naprej stabilne in predvidljive javnofinančne prihodke, storili ta prvi korak, ki ga boste sedaj obravnavali v Državnem zboru, v okviru davčne reforme. Seveda bomo s temi koraki nadaljevali prihodnje leto.

To pomeni, da pravzaprav razbremenjujemo tiste visoko strokovne in praviloma najproduktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetju oziroma družbenemu proizvodu. In to je zelo pomembno. Tu gremo naproti gospodarstvu. Na drugi strani pa bomo s temi ukrepi, ki jih zdaj ne morem podrobneje pojasnjevati, razbremenili tudi približno skoraj 20 tisoč davčnih zavezancev, ki so na nižjih stopnjah dohodninske lestvice.

Absolutno ni res, da ta vlada ne skrbi za socialo. Kot veste, je bilo pod to vlado sprejetih že kar nekaj socialnih ukrepov v korist tistih najrevnejših, tistih, ki najtežje živijo. Kot veste, usklajujemo pokojnine, mislimo tudi na upokojence. Res je, tudi meni osebno je zelo težko, ker vem, da se stopnja revščine še vedno giblje na kritični točki oziroma da jo sploh imamo, revščino. To je tudi za mene osebno zelo boleče. Ampak poglejte, zadnja stopnja tveganja revščine je pokazala znižanje tega za 0,2 odstotni točki. Malo, pa vendar se premikamo. Se premikamo. In tudi sama ocena prebivalstva po zadnjih statističnih podatkih kaže, da se je ta samoocena nekoliko izboljšala. To je neka prva lastovka, ki napoveduje pomlad. Poglejte, kaj je najbolj pomembno. Ta vlada se proti revščini ne bori samo s tem, da na socialnem področju pomaga, da spodbuja, ampak povečuje zaposlenost. Mi smo tudi zmanjšali nezaposlenost. Prvič po šestih letih je nezaposlenost padla pod 100 tisoč. Samo v zadnjih dveh letih smo okoli 50 tisoč mladih na novo zaposlili. To je naš boj tudi proti revščini. Če damo ljudem delo, jim s tem omogočimo možnost dostojnega življenja. S tem se bomo še naprej ukvarjali, da to povečujemo. Seveda pa absolutno tudi s tem, ko to davčno reformo zastavljamo in jo bomo izvedli, bomo podjetja

naredili še bolj produktivna, kar bo prinašalo nove zaposlitve, tudi tiste visoko kvalificiranih mladih ljudi, ki bi sicer lahko šli v tujino. Tudi tukaj bomo več teh zadržali doma. Poudarjam pa, to je prvi korak, majhen korak, gospodarstveniki bi želeli veliko več, veliko bolj radikalne ukrepe, kjer bi pa po drugi strani lahko prizadeli nekatere sloje delavcev pa tudi državljanke. Zato iščemo to ustrezno ravnovesje. Ko bomo sprejeli ta prvi korak z vašo pomočjo tukaj v Državnem zboru, koalicija bo za tem čvrsto stala, bomo drugo leto s tem nadaljevali, za uspešnejše gospodarstvo, za več zaposlenosti. S tem bomo tudi omogočili z dodatnimi dohodki več možnosti za pomoč tistim, ki jo pa res rabijo. To revščino v Sloveniji moramo, in to je zagotovo cilj te vlade, v nadaljevanju mandata zelo močna prioriteta, to revščino moramo še bistveno zmanjšati, da je na koncu ne bo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Odgovor gospoda predsednika Vlade je bil žal pričakovan. Ali smo v vojnem stanju? Nismo. Ali so makroekonomski kazalci grozni, slabi? Niso. Sami ste rekli, da ne morete podrobneje tega pojasnjevati. Zakaj to potem sprejemamo po nujnem postopku? Zakaj ne sprejemamo tako pomembno zakonodajo po rednem postopku v neki resni razpravi? Po nujnem postopku bi bilo treba sprejemati ukrepe, ki bi se ukvarjali s problematiko revščine. V samo prilogi k temu zakonu ste napisali, citiram, "da bo imel zakon manjše pozitivne učinke za gospodarstvo". Sami vemo, da jih skoraj ne bo imel, saj bo bruto plača dejansko ostala ista. Kandidatka za ministrico, ko sem jo spraševal, naj mi da podatke o strukturi plač po sektorjih, se je dobesedno lagala, da mi ne more dati zaradi varovanja osebnih podatkov. Navsezadnje vam bi jih lahko dali na Ekonomsko-socialnem svetu in bi videli, da te plače ne zajemajo mladih inženirjev, strokovnjakov, znanstvenikov itn. Vi napovedujete pomlad, vmes pride zima. Za prejšnjo točko dnevnega reda je to v redu, za ljudi, ki živijo v stanju energetske revščine, pa ni. Res je, da bo ta zakonodaja, če bo sprejeta, nekoliko zvišala dohodke 20 tisoč ljudem, ki živijo tik nad pragom minimalne plače, ampak to je v razmerju 1 proti 12. Ta zakonski predlog smo v Združeni levici poimenovali »lex Superhik«. Vi ste igrali v ansamblu Alan Ford, veste, kaj to pomeni. Žal je temu tako. Rad bi, da mi dejansko obrazložite, kako se boste lotili revščine. Navsezadnje lahko z amandmaji tega zakona, ki smo jih tudi v Združeni levici predlagali, začnemo reševati urgentno problematiko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Pravzaprav sem že vse povedal. Dodam samo še nekaj, na kar se je nanašal ta vaš drugi del razprave, zakaj gre zakon po nujnem postopku v Državni zbor. Zato, ker se mudi, ker želimo čim prej pomagati podjetnikom vseh vrst, da bodo lahko obdržali, zaposlovali tiste naše kadre, ki so visoko kvalificirani, visoko usposobljeni in, kot sem rekel, dajo največ zraven k dodani vrednosti, kar povečuje potem posledično tudi blagostanje v Sloveniji, in jasno, zaposlenost tudi med mladimi, še posebej med njimi, ne samo med njimi.

Drugič, pravite, bodo le manjši pozitivni učinki. Veseli me, da priznate, da bodo pozitivni učinki, ker je to res. Bodo pa res za začetek manjši. Ampak so pa, bodo vidni, bodo občutni. In če upoštevamo vse ostale okoliščine, ki jih Vlada skuša z gospodarstvom skupaj ustvarjati, bo to samo še dodatek k zelo ugodnim trendom v gospodarstvu. Naše gospodarstvo je v dobri kondiciji, se razvija. Vse, kar ga spodbuja naprej, in to delamo, je treba podpreti, prepričan sem. Še posebej pa, če gre za to, kar sem poudaril, da bo več dela. To bo tisti še vedno ključni dejavnik. Povečati moramo obseg dela, možnost, da bodo državljanji lahko zaslužili zase, za svoje družine. Poglejte, jaz mislim, da v tej dvorani ni nikogar, prepričan sem, da smo vsi takšni, da si želimo, da revščine ne bi bilo. Verjemite, da se bo vlada s tem še bolj spopadala. Najprej smo se morali izrazito spopasti z vsemi preteklimi grehi, kot so bili javnofinančni primanjkljaj in vse ostalo, sedaj, in tudi smo že v prvih dveh letih na tem delali, gledamo na to, kako bomo obseg revščine še zmanjšali. Ne morem pristati na to, da obtožujete ministrico ali kogarkoli iz vlade, da se lažemo ali kaj podobnega. To enostavno ne drži. Mislim, da smo zelo jasno in transparentno vodili razpravo o tej reformi, tudi zato je dolgo trajala, z gospodarstveniki, z vsemi zbormicami, s socialnimi partnerji itd. Sedaj je zadeva dobro pripravljena in gre v to finalizacijo. Predlagam, res, da jo Državni zbor podpre in da s tem pomaga tudi tistim, ki so ta hip v slabi situaciji. Sem pa prepričan, da bomo uspeli s temi in drugimi ukrepi bistveno zmanjšati v naslednjem letu, dveh obseg revščine v Sloveniji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Izkoristil bom to možnost. Eden od ministrov vaše vlade je prej rekel, "cenjeni državni zbor", glede na to kako nam onemogočate resno razpravo o tej tako pomembni tematiki, dejansko tudi izkazuje,

koliko cenite ta državni zbor. Ampak to bomo že preživali.

Vaša gospa kandidatka za ministrico se je lagala, malo pa obvladam varstvo osebnih podatkov, ker je moje strokovno področje. Med drugim je tudi rekla, da gre v tem, kar je tema mojega današnjega ključnega vprašanja, nagrada tistim, ki največ prispevajo k dvigu dodane vrednosti. To je tudi zelo žaljivo do vseh, ki polnijo ta državni proračun. Ali nekdo, ki živi nad pragom revščine, nekdo, ki gara za minimalno plačo, ne prispeva k dvigu dodane vrednosti meni ali pa kolega Kordiša se tukaj običajno kot nekega nespodobneža po navadi nekako percipira? Že to, kaj nekako ubeseduje vaša vlada. Ta mini reforma ne bo pomagala gospodarstvu, to je vsakemu jasno. Za pomoč gospodarstvu bi bilo treba kaj drugega. Beremo v časopisih, da se resorna agencija že pet let ni prijavljala na evropski razpise za kroženje mladih znanstvenikov. Midva sva oba bila mlada znanstvenika. Takrat namesto 500 evrov večje plače bi rad nekam šel, kako knjigo, bi rad nova znanja dobil. Pravijo, da se niso prijavi na razpis, ker se ne najde v proračunu dveh milijonov. Imamo zgodbo o subvencioniranju šolskih kosil, ko je 8 milijonov rezerviranih v proračunu, pa se razen Združene leve in redkega dela opozicije nekako izmikate temu in potem novinarjem to pojasnujete skozi take nebule, da gre človeku dobresedno na bruhanje. To ni smešno, kolegi. Da bi s tem uvajali, izenačili tri najbolj revne razrede in da se ta zakon prevečkrat spreminja in da bi šole s tem imele preveč težav. Sočasno pa govorite o debirokratizaciji. Zadeve so preresne, da bi se počez pogovarjali o njih.

Seveda izkoriščam možnost neke razprave in upam, da boste koalicijske poslanke in poslanci toliko neodvisni od izvršilne oblasti in nam omogočili skozi to poslovniško možnost razpravo, ki nam jo izvršilna oblast skozi način, na katerega vlaga ta »lex Superhik« davčno reformo, onemogoča. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Druga obletnica vaše vlade je hkrati tudi odmor med prvim in drugim polčasom in tudi priložnost za resno analizo oziroma, kar je še bolj pomembno, za resen načrt, kako bo igra potekala v drugem polčasu. Po prvem polčasu lahko žal ugotovimo, da vaša vlada ni usmerjena k pripravi reformnih ukrepov oziroma ključne zakonodaje, ki bi jo država potrebovala za dolgoročno stabilnost.

Zdravstvo. V prvem polčasu ni bilo izpeljanih, niti ne predstavljenih ukrepov, ki bi zagotovili vzdržnost zdravstvenega sistema. Še celo več! Čakalne vrste in dobe se podaljšujejo. Podaljšale so se za več kot polovico. V zadnjih dveh letih so se torej čakalne dobe podvojile, zato so državljani primorani storitve iskati drugje, v privatnem sektorju, pri privatnikih, kar jih še dodatno več stane.

Prav tako ni ukrepov za razbremenitev gospodarstva. Ukrepov, ki bi pomenili dodano vrednost in več kisika našemu gospodarstvu. Predlagana mini davčna reforma predvsem pomeni dodatno breme v obliki 60 milijonov evrov za naše gospodarstvo, namesto da bi Slovenija postala ugodno okolje za razcvet malega in srednjega velikega gospodarstva. In spoštovani predsednik Vlade, kar je še najbolj ta trenutek pereč problem, pa so mladi, Prej ste jih omenili. Ampak ravno danes sem zasledil podatek. Mladi odhajajo v tujino. V obdobju vaše vlade je v tujino odšlo 16 tisoč mladih po končani in izpolnjeni ustrezni izobrazbi. 16 tisoč mladih, ki zapustijo Slovenijo in iščejo priložnost drugje.

Prej ste dejali, imamo novih 50 tisoč mladih, ki so zaposleni. Mene pa ta trenutek zanima, kakšni so tisti ključni ukrepi, ki jih je vlada sprejela, ki so pomenili in ki pomenijo, da imamo 50 tisoč mladih, ki imajo zaposlitev. Katera je ta ključna zakonodaja? Seveda se boste tudi pri meni pohvalili, da imamo rast BDP, nižjo brezposelnost, ampak vse kaže na to, da so predvsem zunanji dejavniki tisti, ki narekujejo, da imamo več mladih zaposlenih in rast bruto domačega proizvoda, strukturnih ukrepov ob tem pa ni.

Spoštovani predsednik Vlade, navedeni podatki so močno zaskrbljujoči, zato me zanima:

Kako, kdaj in s kakšnimi ukrepi boste pristopili k reševanju navedenih perečih težav v zdravstvu in gospodarstvu?

Namreč čas, ko smo pričali gospodarski rasti, kot je danes, je najbolj primeren čas za pripravo strukturnih reform, da se država pripravi na čas preizkušenj. V preteklosti smo ta čas enkrat že zamudili. Naj ne bo tako tudi v bodoče.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani poslanec Jernej Vrtovec.

Najprej odgovor na prvo vprašanje, zdravstvo. Razumem vas, razumem stisko mnogih naših državljanov in tudi sam bi si želel, da bi bile spremembe hitrejše. Želim si, da bi zdravje bilo tista vrednota, ki bo ustrezno varovana. Pa vendar ob zatečenem stanju, kakršnega je ta vlada dobila, smo enostavno morali najprej narediti mnogo urgentnega na organizacijskem, pa tudi finančnem področju, pa tudi analizirati stanje, da bomo v prihodnjih

mesecih lahko izvedli nekatere ključne korake v smeri bistvenih sprememb v zdravstvu.

Pa kljub temu smo že veliko naredili, in to se premalokrat sliši. Mi smo pravzaprav zagotovili hitrejšo pomoč ljudem preko e-recepta. Letos bomo e-napotnico navedli do konca letošnjega leta. Širimo mrežo referenčnih ambulant, odprli smo kar 10 urgentnih centrov in zdaj se gradi ljubljanska urgenca, ki naj bi bila končana celo prihodnje leto. To, kar se več let prej ni dogajalo. Zagotovili smo finančna sredstva za gradnjo urgentnega centra Ptuj, kar prej ni bilo predvideno. Mnogi so organizacijski ukrepi. Spomnite se onkološkega inštituta in tako naprej. Tu povsod vlada z operativnimi ukrepi popravlja slabo stanje iz preteklosti. Seveda pa se zavedamo ta hip problema predvsem čakalnih dob pa tudi potrebe po sistemskih rešitvah. Kot sem rekel, že letos oktobra, novembra bodo v Državni zbor prišli, in to je tudi zaveza naše ministric za zdravje, nekateri ključni zakoni, ki bodo pripeljali do teh sistemskih sprememb. Smo pa letos že namenili skupaj 16 milijonov za projekte, ki bodo pomagali skrajševati čakalne dobe. In s tem bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Ta vlada mora uspeti in bo uspela v tem, da bo skrajšala čakalne dobe, da bo uredila to zdravstvo, da bo dala možnosti zdravnikom in zdravstvenim delavcem, da bodo lažje delali in da bodo pacienti imeli dostopnejšo pomoč. Vendar pa v stanju, kot smo ga zatekli, poudarjam, ni bilo možno storiti do zdaj bistveno več, ker je bilo treba odpraviti številne pomanjkljivosti, da zadevo zdaj peljemo naprej. Reforma se dogaja že sproti in bo šla naprej.

Kar zadeva gospodarstvo. Kaj je vlada storila? Veliko stvari. Seveda so veliko storili gospodarstveniki in smo jim lahko si hvaležni. Ampak s tem ko smo uredili naše javne finance, s tem ko smo uredili poslovanje z državnimi podjetji, z državnimi zavarovalnicami, bankami, ko smo marsikje ustavili ta porast korupcije in smo uvedli neko normalno gospodarjenje z državnim premoženjem, s tem ko smo z velikimi javnofinančnimi naperi izboljšali bonitetne ocene za Slovenijo, zmanjšali bistveno, skoraj preplopolovili obresti na naš dolg, s tem smo Slovenijo spet naredili zanimivo tudi za tuje investitorje, privlačno kot državo, državo z ugledom in nismo s politiko posegali v gospodarstvo na ta način, da bi povzročali motnjo, ampak smo z deregulacijo poklicev, kjer smo začeli izvajati nekatere ukrepe, smo z nekaterim odpravami administrativnih ovir, z veliko angažmaja po terenu, tudi z nekaterimi direktnimi pomočmi, naj spomnim, recimo kot primer, žičnica na Kaninu se zdaj ponovno vzpostavlja, že dela in tudi tu je imela vlada nekaj. Turizem – tu smo vložili kar veliko milijonov, da smo pomagali pri promociji turizma. Letos imamo rekordnih 2,2 milijard prihodkov od tujih turistov, zadeva gre naprej. Imamo stabilno gospodarsko rast, omenil sem bistveno zmanjšanje brezposelnosti, povečanje

zaposlenosti, še posebej tudi med mladimi. Smo pa tudi izboljšali na lestvicah našo konkurenčnost. To je vse tisto, kar tudi našim podjetnikom omogoča, da lažje posluje s tujino, da še lažje izvažajo in da hkrati prihajajo k nam tudi tuji investitorji, da se dogaja tu neka zgodba, ki si jo vsi želimo, ker to prinaša ljudem delo, to prinaša državi uspeh.

Gremo naprej. Se pa strinjam z vami, na področju zdravstva smo pred velikimi izzivi, ampak tudi verjamem, da jih bomo zmogli premagati. Zato bo tudi pomembno, da boste podprli zakone, ki bodo v kratkem prišli v parlament in da ministrstvo nadaljuje s temi ukrepi. In tu ga vlada podpira. Da bomo zagotovili javno zdravstvo, kajti sami ste rekli, da ljudje se zdaj zatekajo v zasebno, kar je za njih breme. In vidite, vlada ima v perspektivi, v viziji to, da okrepi to javno zdravstvo, da bo ljudem dostopno, seveda pa bo še vedno možno ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Najlepša hvala.

Hvala tudi vam, spoštovani predsednik Vlade za prvi odgovor, s katerim nisem najbolj zadovoljen, sploh kar se zdravstva tiče, kajti ključno je to, da se je v obdobju zadnjih dveh let stanje poslabšalo, sploh čakalne dobe in čakalne vrste. Število čakajočih v zadnjih dveh letih se je podvojilo. Midva, spoštovani predsednik Vlade, imava verjetno dovolj prihodkov, da si privoščiva plačilo pri zasebniku. Tisti z minimalno plačo pa je obsojen na to, da čaka po mesece in leta za najnujnejše preglede pod napotnico nujno, takoj. In to je ta problem.

Kar se tiče urgentnih centrov. S postopki v zvezi z urgentnimi centri, če se ne motim, je začela vlada v obdobju 2004–2008. Ampak vsaj v enem primeru je hitenje z urgentnim centrom terjalo tudi smrtni davek tako rekoč v Šempetru. Tako da ne gre vedno hiteti z določenimi postopki, ampak je treba včasih tudi premišljeno delati. Se pa z vami strinjam, da je v zdravstvu bilo zatečeno stanje, tudi, roko na srce, tudi na naš račun 2004–2008. Je bilo zatečeno stanje vseh preteklih vlad.

Kar se tiče, ne vaše samohvale, ampak kaj vse je Slovenija naredila – zakaj Nova Slovenija kliče po reformah? Zaradi tega da bomo pripravljeni na čas preizkušnje. Kot je bila na primer Nemčija pripravljena leta 2009 na podlagi Schröderjevih ukrepov iz leta 2002.

Ko ste dejali, kako je bila prej huda kriza pa upravljanje s premoženjem, da je to sedaj urejeno. Poglejte, upravljanje s premoženjem v Sloveniji je še daleč od tega, da bi bilo urejeno. Je v bistvu urejeno tako, da s premoženjem upravljajo ta pravi, ne pa, da bi bilo upravljanje boljše.

Javne finance. Poglejte, ne bo ravno to vse držalo, kar ste dejali, kajti štiri zaporedne

rasti BDP so bile v obdobju že pred vašo vlado. Kot dopolnilno vprašanje, predvsem ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Naj še enkrat zelo jasno povem, da tudi sam obžalujem dejstvo, da, kot pravite, se morajo številni ljudje napotiti k zasebnemu zdravniku ali pa sploh nimajo te možnosti, ker nimajo dovolj sredstev, ko čakajo v čakalnih vrstah. Ampak pogledjte, to je snežna kepa, ki se vali že leta in leta. Mi smo jo dobili že z zelo veliko hitrostjo in sedaj jo počasi moramo ustaviti. To ni tako enostavno. Jo pa ustavljamo in jo bomo ustavili s skupnimi močmi. In zato je tako pomembno, da ta koalicija uspe v tem konceptu, da omogočimo ljudem še naprej kakovostno javno zdravstvo. Sami ste rekli, v kakšno stisko pride človek, če si ne more izven javnega zdravstva plačati storitve. In na tem bomo delali in zagotavljam vam, da bomo to našo vizijo uresničili in da bodo te spremembe narejene, da se bo že drugo leto občutno videla tudi na čakalnih vrstah sprememba in tudi v drugih pogledih.

Kar zadeva gospodarstvo, pogledjte, omenili ste besedo samohvala. Ne gre za samohvalo. Jaz sem lahko sam zahvalim številnim, torej tudi ministrom in tudi državnim uradnikom in tistim, ki so s poslušom in z voljo delali, da bi gospodarstvo razbremenjevali, predvsem tudi samim gospodarstvenikom, zato da peljemo naprej boljšo zgodbo, kot je bila v preteklosti. Ta zgodba je sedaj dobra. Imamo pozitiven trend. Kar se tiče pa upravljanja z državnim premoženjem, pa ne morete reči, da ni bistvene razlike. Mi smo sprejeli posebno zapisano strategijo, kjer je zelo jasno določeno, po katerih kriterijih se gospodari s katerimi podjetji, kakšna donosnost se pričakuje, kdo bo odgovarjal za kaj, če te donosnosti ne bo, po kakšnih zelo jasnih kriterijih se upravljajo državna podjetja. In to jih ne upravlja več neka nevidna politika. Sedaj imamo tukaj Slovenski državni holding s transparentnim delovanjem, govorimo o korporativnem upravljanju, kjer se depolitizira ta sfera, kjer se enostavno v večji meri stroki, pooblaščenim, tistim, ki se spoznajo na te standarde, to prepušča v roke. Hkrati se pa zelo jasno zahtevajo ustrezni donosi, izpolnjevanje ustreznih meril. In v tem je ta napredek, ki sem ga omenil.

Naj končam. Jaz mislim, da pot je že prava, tudi rezultati to kažejo, ampak sedaj moramo še okrepiti naše korake, še posebej na področju zdravstva. To pa vsi soglašamo. Mislim, da smo tik pred tem, da naredimo tiste ključne korake v prihodnjih mesecih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo za postopkovni

predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Ja, najlepša hvala.

Jaz sem prepričan, da bi bila razprava o strukturnih reformah v tem državnem zboru zelo na mestu, da bi se pogovorili poslanci državnega zbora skupaj z vami ministrice in ministri o tem, kaj ta država potrebuje, da bo še boljša. Kakšna bo tista dolgoročna vizija te države.

Ker ste ravno omenili, spoštovani predsednik Vlade, upravljanje z državnim premoženjem Slovenski državni holding, pogledjte, teh strategij je bilo v preteklosti, vsaj jaz se jih spomnim, res že veliko. Vsaka vlada je prišla z neko novo strategijo. Ampak dokler bomo imeli v lasti in se na takšen način pogovarjali o prodaji premoženja, kot se pogovarjamo o Novi Ljubljanski banki oziroma o iskanju odgovornih lastnikov za te deleže države v teh podjetjih, potem ne moremo govoriti o dobrem upravljanju. Dokler smo priča zdraham, kakršne so bile v Luki Koper, zaradi katerih je odstopil šef Slovenskega državnega holdinga, potem ne moremo govoriti, da SDH upravlja z državnim premoženjem. Upravlja nekdo drugi z državnim premoženjem, če neka Luka Koper odnese predsednika Slovenskega državnega holdinga. Kar se tiče Nove Ljubljanske banke, je tukaj ogromno megle. Kar naenkrat smo priča temu, da se ne držimo nekih dogovorov, ki smo jih dali in bomo še naprej nosili to breme, ki se imenuje Nova Ljubljanska banka. Ne vem, zakaj to počnemo. Tukaj bi potrebovali eno obširno razpravo, kar se te strategije tiče.

Jaz poslanke in poslance v bistvu prosim, v korist te države je, da se opravi razprava o tem, kam in kako naj gre naša država, kateri so tisti ključni ukrepi, ki bodo pomenili za državo stabilnost in da mladi ne bodo odhajali in iskali priložnosti v tujini. 27 tisoč je danes Slovenk in Slovencev, ki so zaposleni v Nemčiji, ob tem pa še enkrat toliko ali pa še več v Avstriji. Zelo težko je govoriti o priložnosti, ki jo dajemo v Sloveniji našim mladim.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanja.

Gospod Matjaž Nemeč, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani premier, dober dan.

Kot je moj predhodnik kolega Jernej Vrtovec razvijal tezo o tem, kaj lahko naredimo, da bo v naši državi še boljše, v tem stilu vam bomo tudi Socialni demokrati postavili naslednje vprašanje, za razliko od nekaterih kolegov, ko so

s kritično distanco predvsem spraševali na kritičen način o izvršenih dejstvih.

Ko govorimo o neki progresivnosti, skušamo Socialni demokrati ponujati določene rešitve znotraj in v okviru parlamenta, še bolj pa v okviru vlade. V svetu že več kot desetletja spremljamo razvoj ekonomskega pojava, naslovljenega kot sharing economy, delitvena ekonomija, ekonomija delitve ali pa nekateri pravijo ekonomija sodelovanja, ki jo lahko pojmujejo kot gospodarsko platformo z značilnostjo skupnega oziroma množičnega financiranja. To so prijemi, ki so v koraku s sodobnim časom in na nek način omogočajo, in to je pomembno, da se redefinirajo odnosi med delom in kapitalom ali pa med zasebnim in javnim. Ta platforma odpira nov gospodarski in družbeni potencial in eden od bolj izpostavljenih in za Slovenijo zanimivih poslovnih modelov tega koncepta je občasno oddajanje stanovanj v najem z uporabo spletne platforme za posredovanje. Poznana, lahko ji rečemo klasična, ponudba turističnih prenočitev je tako svoje mesto poiskala tudi v delitveni ekonomiji. In glede na to, da Slovenija zelo slikovito in bliskovito sledi trendom, predvsem kar se tiče razvoja turizma, je kot ena od turistično usmerjenih držav izpostavljena povpraševanju po teh storitvah.

Žal pa temu ne sledi zakonski okvir, za katerega smo mi odgovorni, ter posledično učinkovito administrativno urejanje za lažje in prijaznejše uveljavljanje teh storitev. Socialni demokrati že vseskozi opozarjamo, da se mora sedaj kaotično stanje na tem področju urediti, saj je postopek oddaje nepremičnin pri nas administrativno in pravno tako zapleten, da ga kljub najboljšim namenom ni mogoče izvajati legalno. Pozdravljamo sicer, gospod predsednik Vlade, vse napore te vlade, ki je preko ustanovitve medresorske delovne skupine želela poiskati primerno rešitev. Žal pa rezultat tega dela ni prinesel zelenih učinkov.

Sprašujem pa vas:

Kako se bo vlada lotila urejanja tega področja, občasnega dajanja turistom v najem nepremičnine?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec Matjaž Nemeč.

Imate prav, vlada se tudi sama zelo močno zaveda velikega pomena te tako imenovane ekonomije sodelovanja. Kot veste, ima ta največji razmak v turizmu, pri oddajanju denimo stanovanj, ponudbi prevozov v kulinariki, pa tudi na drugih področjih. In tudi res imate prav, ko pravite, da se je vlada že lansko leto lotila te problematike, vendar medresorska delovna skupina enostavno zaradi morja predpisov, kompleksnosti ureditve, ki je za

Slovenijo znano kar prevelika, ni uspela priti do rešitve. Zato smo nemudoma zadolžili Ministrstvo za gospodarstvo, da se sooči s tem vprašanjem in da poišče rešitve za omilitev in poenostavitev predpisov na področju kratkoročnega oddajanja nepremičnin turistom in na sorodnih področjih. Tukaj sledimo tudi usmeritvam Evropske komisije, ki jih je ta podala šele junija letos, tako da vidimo, kako pozno se tudi Evropa na to odziva, ko gre za nek nov pojav, ki je izredno dinamičen. Vlada se ga zaveda. Sedaj bomo skušali v skladu s temi smernicami in z našimi posebnostmi čim prej najti rešitve, pri čemer pa morajo biti ti pogoji za to ekonomijo sodelovanja zelo jasni, še posebej turistom, torej vsem udeležencem morajo biti objektivni in pa sorazmerni glede na obseg dejavnosti. Tu moram tudi izpostaviti priporočilo komisije, ki ga moram upoštevati, da je treba razlikovati med občasno ponudbo storitev, kamor sodijo te oblike sodelovalnega gospodarstva, in pa med poklicnim opravljanjem dejavnosti, ki ga že opravljajo različni gospodarski subjekti in posamezniki. Vlada tukaj išče možne rešitve, pri tem pa zasleduje naslednje cilje, in to so cilji, ki jih bomo skušali uresničiti. Skozi neko širšo razpravo se bodo ti cilji še bolj izostrili. Omogočiti želimo enostavnejše sprejemanje turistov na domu za sobodajalce, ki oddajajo nepremičnine do 60 dni letno. Omiliti želimo prestroge in nepotrebne zahteve za sobodajalce, ki so fizične osebe in oddajajo nepremičnine do pet mesecev letno. Preprečiti bo treba oddajanje na črno in nelojalno konkurenco gospodarstvu ter ohraniti neke smiselne zadeve, kot so plačilo turistične takse, plačilo davka na oddajanje premoženja, prijavljanje gostov na policijo in podobno. Tukaj je samo en majhen sklop ukrepov, kajti sodelovalna ekonomija je širša, zajema tudi prevoze potnikov itd. To bo v kratkem na Vladi že temeljito obravnavano in potem bo prišlo tudi zagotovo do tega cenjenega zbora, kjer bo treba sprejeti zakonodajne spremembe. Predlogi konkretnih ukrepov bodo pa oblikovani do konca tega leta. Zelo hitimo, kajti zavedamo se, da že prihodnje leto bi bilo zelo dobro, da z novimi pravnimi podlagami omogočimo našim ljudem pa tudi vsem ostalim, da lahko skozi to sodelovalno ekonomijo razširijo našo turistično ponudbo, naše zmožnosti prevoza potnikov in da predvsem s tem spet prispevamo k še dodatnemu razponu, razmahu našega gospodarstva in k novim zaposlitvam. To je tako zelo pomembno. Je pa zelo tudi pomembno poudariti, da je ta ureditev izziv v smislu pravičnosti, sorazmernosti, kako urediti te vidike ekonomije, da ne bomo povzročili motnje ali nesorazmerno ali kakšno drugo nepravilno poseganje v tiste, ki že na trgu delujejo, ki imajo vso pravico, da jim ne poslabšamo situacije. Zato bomo tako, kot so trendi v Evropi in v svetu, skušali doseči oba cilja, torej razmah te ekonomije sodelovanja in hkrati zavarovanje tistih normalnih gospodarskih standardov

delovanja ekonomije, ki pa morajo biti zagotovljeni, da smo dovolj pravični do vseh. Vlada je na to pozorna, dela in bo prišla s konkretnimi rešitvami že letos in potem upam na razvoj tega v Sloveniji tudi v prihodnje leto. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Matjaž Nemeč, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik Vlade.

Vaše besede bodo zagotovo spodbudile vse sisteme, da iščemo še bolj intenzivno in progresivno določene rešitve. Ampak oddajanje nepremičnin turistom ni edini izziv pred nami. Različne oblike sodelovanja oziroma delitvene ekonomije moramo vzpostaviti na sistemski ravni. Mislim, da se tukaj vsi strinjamo, da bomo ob pojavnosti novih oblik, tovrstne oblike gospodarstva, in te so že pred vrati, mi tukaj ne ustvarjamo novih trendov, ampak novim trendom samo sledimo, da bomo ob pojavnosti novih oblik tovrstne gospodarske platforme pripravljeni tako, da bo celostno zakonski okvir sledil novim priložnostim. Zato Socialni demokrati menimo, da mora Vlada Republike Slovenije v prid uresničevanju potenciala teh novih ekonomskih oblik se vzpostaviti z večjim angažmajem. Navsezadnje gre tudi za korist države, tako kot ste tudi vi ugotavljali v odgovoru. Tu govorim predvsem o priporočilu medresorske delovne skupine, ki je Vladi priporočila pripravo celovitega in systemskega zakona za področje sodelovanja celotne ekonomije, ki obsega tudi druge storitve. Naj jih samo naštejemo. To so množično financiranje, prevozi, delitve stvari, opreme, premoženja, opravljanje občasnih del in podobno.

Zato vas sprašujem, gospod predsednik Vlade:

Ali ima Vlada v načrtu pripravo zakona, ki bi na sistemski ravni uredil možnost uresničevanja različnih modelov delitvene ekonomije oziroma sodelovanja gospodarstva, če upoštevamo dejstvo, da oddajanje stanovanj ni edina oblika sodelovanja gospodarstva, ter kakšna je časovnica le-te?

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, za to dopolnilno vprašanje.

Pozabil sem omeniti to, da gremo tudi v tej smeri. Tako kot Socialni demokrati tudi iz vrst Stranke modernega centra, na sploh v koaliciji, pa tudi verjamem, da iz drugih okolij prihajajo te želje, te potrebe po tem, da se sprejme nek krovni zakon, neka systemska rešitev za vse te različne oblike sodelovalne ekonomije. V tej smeri Vlada ne samo razmišlja, ampak že dela

prve korake. Nameravamo sprejeti nek poseben zakon, krovni zakon ali pa rešitve na sistemski ravni, kakorkoli, ki bi omogočile ustrezen razmah te sodelovalne ekonomije ob upoštevanju načela sorazmernosti in pravičnosti do drugih gospodarskih subjektov, ki že delujejo na trgu. Lahko zagotovim, da že medresorska komisija, ki ste jo omenili, je na tem vprašanju delala, je iskala rešitve in s tem sedaj ministrstvo nadaljuje. Želim si, da bi Slovenija tukaj bila, to je zelo pomembno, moderna v duhu časa, da ne bi zaostali za drugimi državami in zato tudi ta hip sedaj, ko govorim to, nekateri ministri, nekateri so tu, ne morejo ta hip, ampak nekateri so tudi sedaj na poti v tujino in delajo, se ukvarjajo s temi vprašanji. V Sloveniji želimo vzpostaviti tiste oblike sodelovalne ekonomije, ki so danes prisotne že v nekaterih državah ali pa bodo kmalu tudi tam, da bodo v Sloveniji, da bomo tudi v Sloveniji šli v korak z razvojem, da ne bomo tu zaostajali. Naša vlada, kot veste, si prizadeva, da bi bila stalno v duhu časa, da gremo naprej v prihodnost. Mislim, da je to eden od ključnih momentov za tak razvoj. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore. V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslansko vprašanje, postavljeno na 21. seji Državnega zbora.

Minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič bo dogovoril na vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z oceno stanja na področju integritete, odgovornosti ter vladavine prava, ki se nanašajo na integriteto sedanje Vlade ter njenih ministrov.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanec dr. Gorenak, opravičujem se, ker sem zadnjič zamudil in nisem prišel, da bi vam lahko odgovoril. No, odgovor bo sedaj tudi zelo kratek.

Kot minister za pravosodje nimam nobene zakonske ali ustavne pravice komentirati integriteto Vlade. Kar se pa tiče izjav gospoda Štefaneca, predsednika Komisije za preprečevanje korupcije na tisti znani seji MVK, pa sem tudi večkrat javno povedal, da ne bom komentiral dela svojega naslednika na tej funkciji. Njegove izjave so njegova izkaznica, njegova letna poročila so njegova izkaznica in o tem si lahko vsakdo ustvari lastno mnenje. O samem poročilu in o stanju zadeve na tem področju pa je pristojen odločati in razpravljati pristojni odbor Državnega zbora. To pa je MVK. Mislim, da je bila ta razprava opravljena. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, predsednik, zdaj ne vem, ali je to dopolnitev

odgovora. Minister je rekel, da ne bo odgovoril. Se strinjam s tem, da je naslov tega vprašanja postavljen nekoliko širše in da ni v pristojnosti ministra. Ampak glejte, zadnjič minister zamudi, ga sploh ni oziroma, kot veste, predsednik, mislim, da je šlo za to, da ni bila niti najavljena odsotnost ministra, ampak ministra preprosto ni bilo, kar sem jaz po letu 2000 prvič videl. Moje vprašanje pa se je nanašalo oziroma konkretno vprašanje pa je bilo naslednje: kako ocenjujete izjave predsednika Komisije za preprečevanje korupcije, ki se nanašajo na delo ministra za pravosodje, prej ko je bil na funkciji predsednika KPK. Konkretnije, gospod Štefanec je rekel tako, namreč njemu so očitali da je obul prevelike čevlje, običajno takšne kritike sliši iz vrst koalicije, je pa rekel tako: "Želel in tudi nikoli ne bom želel stopiti v takšne čevlje." In veste zakaj? Zdaj bom uporabil tudi sam prispodobo za to, "ker so okuženi z glivicami nezakonitega delovanja". To je torej ocena gospoda Štefaneca. To je ocena človeka, ki je neodvisen v tej državi, ki deluje neodvisno v skladu z zakonom. In ta gospod je rekel, da je minister deloval nezakonito v času, ko je opravljal te naloge.

Jaz ne vem, predsednik, ali boste kaj posegli ali ne boste posegli, ampak situacija je jasna, ministra enkrat ni v Državni zbor –saj bi službe lahko preverile, če se je že kdaj to zgodilo ali se ni, ampak po letu 2000 se jaz ne spomnim. Kako pa je bilo prej, pa ne vem. Naslednjič pa odgovoriti noče. Minister verjetno ne bo odgovoril, jaz pričakujem, da boste vi kaj rekli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Klemenčič, minister za pravosodje, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Jaz sem se vam takoj opravičil zaradi zamude. Šlo je za zamudo, obtičal sem v prometu, in to je bilo tudi sporočeno. Se zgodi, s pepelom se posipam, prišel sem odgovarjat na vsa ostala vprašanja, bil sem tudi vmes, bil sem tudi na začetku, ko je odgovarjal predsednik Vlade, potem sem imel eno službo obveznost in zaradi zastojev sem bil pač prepozen. Kaj drugega kot to, vam ne morem reči, šlo je pa za življenjsko situacijo, lahko jo pač poskušate še desetkrat zlorabljati in uporabljati, ampak gre za nekaj res čisto normalnega in opravičil sem se vam.

Kar pa se tiče tega, sem pa vam povedal. Njegovih izjav kot takšnih ne bom komentiral. Ne gre za mnenje komisije, ampak za izjavo človeka, ki je bil v neki stiski, predpostavljam, takrat na MVK. S svojo izjavo je pač predvsem sebe izkazal. Jaz ne morem komentirati, edino to, da priznam, da je bila zanimiva besedna bravura o glivicah in čevljih. Toliko o tem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite besedo?

Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Zanimivo, gospod predsednik. Niste hoteli, to vedno želite, nič reči na to temo. Jaz se sicer strinjam, da so življenjske situacije, ki se lahko zgodijo. Iz tega ne delam kakšnega posebnega problema, ampak večji problem je to, da minister noče odgovarjati. To je večji problem.

Izkoriščam pa to priložnost, da podam predlog za razpravo na Državnem zboru. Namreč v dokumentu, o katerem sem prej govoril, to je Ocena stanja, integriteta, odgovornost in vladavina prava, je, in to bi moral predsednik Vlade slišati, pa ga žal ni več tukaj, gospod Štefanec zapisal tako, širše je govoril, ne samo o delu pravosodnega ministra. Pravi pa tako: "Prav tako smo bili leta 2015 priča primerom, kjer bi pričakovali uresničitev vladne zaveze k učinkovitemu boju proti korupciji tudi v praksi. Primeri avtorskih honorarjev ter dodatkov za stalno pripravljenost so na primer vlado in njene člane zadevali neposredno, saj so se domnevne nepravilnosti in tudi kršitve integritete ugotovile ravno v povezavi z njenimi člani. Tik pred tem sprejeti vladni etični kodeks je še okrepil pričakovanja komisije in tudi javnosti, da bo vlada ustrezno ukrepala in s tem tudi utrdila svojo protikorupcijsko zavezo ter posledično ugled, a smo bili priča mestoma celo absurdnim izgovorom vpletenih ministrov ter vlade o tem, zakaj zaradi pomembnosti posameznikov ni treba ukrepati. Vlada je torej padla na lastnem preizkusu integritete." Se pravi, padli ste, vi ki tu sedite, s predsednikom vlade na preizkusu integritete. Jaz predlagam, da izkoristimo neodgovor ministra, da na splošno govorimo v Državnem zboru v točki dnevnega reda tudi na to temo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanj.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Dr. Vinko Gorenak imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Tokrat upajmo na več uspeha. Koalicijska pogodba oziroma koalicijski sporazum v točki 4.16 ima naslov Pravosodje in pravna država. Teksta vsega skupaj je za eno stran in pol približno. Jaz sem skušal iz tega teksta potegniti bistvo, kaj ste se sploh zavezali v sporazumu. Zavezali ste se k devetim točkam. Teh devet točk naj bi minister uresničil v mandatu vlade. Glede na to da je pol mandata mimo, v teh devetih točkah pa jaz še ne vidim, da bi se bilo karkoli zgodilo. Devet točk je pa naslednjih. Dosledno spoštovanje načel pravne države.

Trajen sodniški mandat z daljšo poskusno dobo. Zanimivo, vsi po vrsti v slovenski javnosti, zlasti pa sodniki so prepričani, da mi hočemo ukiniti trajni mandat. Mi pa že, vsaj kar se jaz spomnim in kar jaz sodelujem v SDS, govorimo o trajnem mandatu, vendar z daljšo preizkusno dobo. Jaz sem vesel, da ste to vnesli, ampak naredili še niste nič. Ničelna stopnja tolerance do korupcije znotraj pravosodja, ste zapisali. Vzpostavitev preglednih kriterijev za imenovanje sodnikov, ste zapisali. Odprt dialog s civilno družbo in konstruktivna vključitev vseh deležnikov v pripravo zakonodaje. Samo čestitam vam lahko. Rad bi sedaj slišal ministra, da se bo to zgodilo. Na zadnjem odboru, kjer smo obravnavali tako imenovani Primčev zakon, se je zgodilo – kaj? Po šestih urah razprave je vodeči odbora govoril toliko, kot se pač spodobi za tistega, ki odbor vodi. V vsem ostalem času sva govorila jaz in gospod Primc, koalicija je bila pa tiho. Na koncu so pa rekli njet z glasovanjem. Torej ne, proti. Zanimivo, kako minister tu vidi to zadevo s tega vidika koalicijske zaveze. Dalje. Poostren nadzor nad izvajanjem lobistične zakonodaje. Tega tako ali tako ne morete narediti, ker niste za to pristojni, ampak to ste si zapisali v koalicijsko pogodbo. Ustanovitev specializiranega sodišča Republike Slovenije. Tudi jaz čakam nanj, pa ga še ni. Ukinitve oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili. Zelo podpiram, pa še tudi nič ni. Ureditev zemljiškoknjžnih evidenc.

To je torej devet sklopov. Minister, glede na to, da je vaš polčas potekel, prehajate v drug polčas, za katerega ne vemo, koliko časa bo trajal, politika je pač politika. Zanima me:

Kako je z uresničevanjem koalicijske pogodbe? Minister je vendarle prvi odgovoren za njeno uresničevanje na svojem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, imate besedo za odgovor.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Hvala, ker ste me spomnili na točke iz koalicijske pogodbe. Jaz sicer nisem bil njen soavtor, jo pa uresničujemo. Uresničujemo pa še marsikaj več od tega. Pa gremo od konca. Zemljiška knjiga, ZVEtL, ki to ureja, to je zakompliciran tehničen zakon, je v zadnji fazi priprave in mislim, da bo šel na Vlado in potem v parlament še letos. Pripravlja ga skupaj z Ministrstvom za pravosodje ena široka delovna skupina, predvsem tudi v Službi Vlade za zakonodajo.

Kar se tiče trajnega mandata oziroma preizkusne dobe, tudi jaz sem temu izjemno naklonjen. Ni res, da se nič ne zgodi, ker ni tako, da se nič ne zgodi, dokler tega vi ne vidite ali dokler vas nekdo ne pokliče, pa vam to pokaže. Ampak veste, da je treba to pripraviti. Pripravljajo se spremembe ustave. Dejstvo pa je, da je zadnjih, mislim da, pet ministrov poslušalo na tem področju zadeve spraviti v

parlament, pa celotnega konsenza še ni bilo. Jaz mislim, da čas še imamo in da bomo do tega konsenza prišli.

Kar se tiče korupcije, prebrali niste ničesar, kar vi sicer imenujete "sajenje rožic". V koalicijski pogodbi je tudi popolna implementacija priporočil GRECO, kar smo storili že na začetku mandata. Tudi drugačno imenovanje, objektivnejši in bolj transparenten postopek kandidiranja na sodniško funkcijo, kar je bilo tudi storjeno, in danes so sodniki drugače pred Sodnim svetom izbrani, imenovani in testirani. Bistveno smo povečali v smislu odpravljanja korupcijskih tveganj tudi transparentnost delovanja različnih pravosodnih gradnikov, tako glede delovanja etičnih komisij v samem sodstvu, glede javnih objav, seznama izbrisov iz imenika odvetnikov. Prvič smo zahtevali tudi javno objavo disciplinskih in etičnih kršitev na področju odvetništva.

Spomnil bi vas tudi, da smo povečali kazni za korupcijska dejanja, odpravili zastaralne roke v času, ko je obsojenec na begu, vzpostavili poseben oddelek za postopke v zvezi z odvzemanjem premoženja nezakonitega izvora na Specializiranem državnem tožilstvu. Pred mano je zapriseglo 30 novih tožilcev, spremenili smo Zakon o prekrških. Za večjo pravno in socialno varnost, kar je pomemben del krepitve pravne države, smo izključili kaznivost pri izdaji tajnih podatkov v javnem interesu, določili novo kaznivo dejanje zalezovanja, na novo kriminalizirali uporabnike storitve žrtve trgovine z ljudmi in uvedli nove varnostne ukrepe, kot je prepoved približevanja ali komuniciranja z žrtvijo.

Kar je bilo mogoče smo storili tudi na področju izvršbe in zavarovanja, kar je tudi v koalicijski pogodbi, pa tega niste našli. Zamejili smo izvršbo na znesek minimalne neto plače, omejili izvršbo na veteranski dodatek in iz izvršbe izvzeli določene socialnopravne prejemke. Prav tako se boste mogoče spomnili, da smo pomembno omejili možnosti zlorabe osebnih stečajev.

V tem trenutku, ko govorite o tem, kaj še nič ni bilo storjenega, veste, ker je v javni obravnavi, prerašča v medresorsko obravnavo, prinašamo ene najbolj obsežnih sprememb Zakona o kazenskem postopku in pa Zakona o pravdnem postopku. Delamo na reformi sodne mreže, javno pa je objavljen že prvi zakon v Republiki Sloveniji na tem področju, to je Zakon o Sodnem svetu, ki bo tudi v celoti redefiniral disciplinske postopke sodnikov. Vi pogosto rečete, da je to sajenje rožic ali pa okopavanje gredic. Z vsem dolžnim spoštovanjem, če so te spremembe, ki so ene največjih v zadnjih dvajsetih letih na tem področju, sajenje rožic in okopavanje grede, potem upam, da nikoli ne pridete na moj vrt. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Minister je pač nesramen, kaj hočeš. Nesramnost je v njem in zaradi tega tako govori. Ampak jaz bom vseeno korekten do vas. Tako kot ste vi pred časom rekli, "bom te klical kar Vinko" tukaj, jaz pa vas še vedno "gospod minister", čeprav ste deset let mlajši.

Pojdimo po vrsti. Niste uspeli odgovoriti na tri vprašanja, in sicer poostren nadzor nad izvajanjem lobistične zakonodaje, tega po mojem niti ne morete izvajati, lahko zakon spremenite. Ustanovitev Specializiranega sodišča in ukinitve Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb. Ta del niste uspeli odgovoriti. Jaz se strinjam s tem, da je Zakon o Sodnem svetu velik napredek, ampak mora biti zdaj najprej sprejet, ker ga za enkrat sploh nimamo v tej državi. Jaz se strinjam s tem, da lahko tudi KZ kaj dobrega prenese, predvsem če boste vzeli iz predala tistega, ki ga je gospod Šturm pustil leta 2008 in ga nadgradili, ampak tega še nič ni. Tisto, kar sem pa jaz poimenoval "rožice", so pa tisti kodeksi etike pa integritete in tako dalje. Kodeks etike pa integritete in tako dalje je, gospe in gospodje, tralala. To je trla baba lan, oprostite. Tisti sodnik, tisti poslanec, tisti posameznik, tisti podjetnik, če želite, tisti direktor, ko vidim ravno gospoda Počivalška, ki ravna etično, ki ravna odgovorno, ki ravna korektno, ne rabi nobenega kodeksa. Kodeks je vendarle nek skupek pravil, ki nimajo kazenskih sankcij, zato sem jaz tisto označil kot sajenje rožic.

Sicer pa poglejte. Vi govorite o tem, kako je ničelna stopnja tolerance v pravosodju. Nekaj dni nazaj je KPK ponovno izdala poročilo, v katerem pravi, da sta Zvonko Fišer, generalni državni tožilec in bivši minister Zalar ravnala koruptivno. To je zdaj na novo. To ni zdaj tisto, kar je sodišče razveljavilo, ampak je to na novo. In še bi lahko našteval, časa mi zmanjka. Mislim, da bi moral dati v četrto, če boste hoteli uresničiti koalicijsko pogodbo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Niti enkrat vas danes nisem označil z Vinkotom, čeprav je to vaše ime, ampak sem vam rekel dr. Gorenak. Hvala, ker ste mi, nisem pač vsega mogel prej povedati, pa bom zdaj.

Kar se tiče lobistične zakonodaje, delamo na tem. V tem državnem zboru je bila pred sodnimi počitnicami pristojnost za zakon o integriteti in preprečevanju korupcije z Ministrstva za javno upravo prenesena na Ministrstvo za pravosodje. Pričakujemo, da bomo v roku enega meseca dali v široko javno razpravo novelo zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki bo v največji meri sledil priporočilom tako OECD, ki je na tem področju najbolj aktiven, in je bil v največji meri tudi usklajen s priporočili, ki jih daje slovenska

civilna družba na tem področju. Izpostavil bom Transparency international. Na tem področju verjamem, da bo napredek narejen, dejstvo pa je, da to ni preprosto, in tudi v končni fazi to pristojnost smo dobili šele pred kratkim. Govorim o mesecu ali dveh.

Kar se tiče Specializiranega oddelka za pregon kaznivih dejanj, ki jih storijo policisti, to je ena redki stvari, kjer se v načelu strinjava. Rešitev, ki je v zakonu, ni najboljša. Jaz sem jo večkrat kritiziral tudi prej kot strokovnjak. Če prav razumem, ste jo tudi vi kritizirali, dejstvo pa je, da je bila sprejeta za časa prve Janševe vlade. In ni res, da ni bilo strojenega nič. V zakonu o kazenskem postopku, ki je dostopen, ki je napisan in je trenutno v medresorski obravnavi, v javni razpravi pa že dva meseca in pol, in ga lahko najdete na spletni strani, je prvi korak na tem področju narejen predvsem v tej smeri, da bo ta organ odslej pristojen, tak je predlog, zgolj za kazniva dejanja policistov, ki jih storijo v zvezi z opravljanjem svoje službe.

Mislím, da se tukaj strinjava. To je prvi korak. In drugi korak, pomembno je, da se v bistvu tudi drugi organi, ki so oboroženi organi, v bistvu spravijo pod enako obravnavo, da ne bodo policisti neenako obravnavani. Govorim o pravosodnih policistih, carinikih in tako naprej.

In še zadnja stvar, specializirano sodišče. Zelo blizu smo, da je ta odločitev sprejeta, tekst je pripravljen, ni pa to tako zelo preprosto narediti. Jaz se pa za to zavzemam, da bomo po NPU, specializiranem državnem tožilstvu dobili tudi specializirano sodišče. Verjamem, da se bo v tem mandatu to tudi zgodilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, hvala lepa.

No, tisto, kar sem prej govoril, sem govoril o tem, da ste enkrat na eni od sej tako ravnali, ne danes, okoli tikanja. Glejte, jaz se strinjam s tem, če bo le ta zakon prišel, kar se tiče tega pregona policistov, to je potrebno in podpiram, če gre zadeva v tej smeri. Tudi vse ostalo lahko podprem, kar ste sedaj na koncu govorili, tako specializirano sodišče kot še kaj drugega. In tudi poslanska skupina, jaz verjamem, jim bom predlagal, da bo podprla take rešitve. Sploh če boste prišel s KZ in če bo ta KZ kolikor toliko podoben tistemu iz časa gospoda Šturma, bo to v redu.

Sicer je pa treba reči nekaj. Janša je za vse kriv, saj Janša je itak navajen. Ko ste rekli, da je to bilo sprejeto v času prve Janševe vlade. Prvi zakon je res bil v času prve Janševe vlade. Govorim o tem pregonu policistov. Najnovejši, torej tisti, ki pa v tem trenutku velja, pa za časa vlade Boruta Pahorja. To pa tudi morava vedeti, tako da ne bi bil vsega Janša kriv, naj bo še kdo drug kriv.

Predlagam, da kljub temu opravimo razpravo o tem vprašanju, vprašanju uresničevanja koalicijske pogodbe za področje pravosodja. Drugega ne morem predlagati, mislim pa, da bi pa enkrat tudi v Državnem zboru tako ali tako morali razpravljati o uresničevanju celotne koalicijske pogodbe, kar ne morem predlagati, vem, ampak verjetno bo kakšna priložnost tudi za to. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanj.

Luka Mesec, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi z moje strani.

Moje vprašanje bo glede sporazuma CETA, to je trgovinski sporazum s Kanado. Zelo podoben tistemu, ki ga Evropska unija sklepa z Združenimi državami Amerike, torej TTIP. CETA je v finalni fazi, saj naj bi 18. oktobra zunanji ministri držav članic Evropske unije v Bruslju že podpisali ta sporazum. Glede tega me zanima nekaj stvari. Najprej me gospod minister zanima: Glede na to, da je ta deadline, se pravi 18. oktober vse bližje, ali je Vlada Republike Slovenije že sprejela končno stališče glede CETA?

Obljubljeno je bilo oziroma rok, ki si ga je Vlada sama postavila za oblikovanje tega stališča, je bil 15. september. Ampak kolikor smo pregledovali, do sedaj na sejah vlade to vprašanje ni bilo obravnavano. Zanima me:

Ali ste oziroma če ne, kdaj boste sprejeli stališče in državljanke in državljanke seznanili z njim, predvsem pa z vsebino sporazuma, torej s tem, kar ta sporazum prinaša?

Države ki so že sprejele stališča, se od tega sporazuma vse bolj distancirajo. Recimo Nemčija je po naših informacijah zahtevala širšo uradno razpravo o njem, Avstrija naj mu bi bila vse manj naklonjena. V tem smislu me zanima, če se Slovenija na kakršenkoli način koordinira s temi državami, saj tudi slovenska stališča niso bila v celoti upoštevana. Recimo ena od glavnih točk slovenskega stališča je bila, da v sporazumu ne sme biti tako imenovanega mehanizma ICS, torej ustanovitve arbitražnega sodišča, na katerem bi lahko multinacionalke tožile države, ampak sedaj ta mehanizem v končni različici sporazuma je. Zato je moje drugo vprašanje:

Ali se Slovenija koordinira s temi državami, ki zahtevajo širšo uradno razpravo oziroma razjasnitev glede tega sporazuma in kako to poteka?

Potem dalje. Sporazum naj bi bil mešane narave, torej deloma v pristojnosti držav članic deloma EU. Zato ga bomo tudi potrjevali v

nacionalnih parlamentih. Ampak na evropski ravni bo sprejeta začasna raba nemudoma s podpisom, ki pa bo to razpravo v veliki meri suspendirala, saj glavni kanadski pogajalec pravi, da bo z začasno rabo v veljavo stopilo kar 95 % sporazuma. Tudi glede tega me zanima vaše stališče. In pa zadnje vprašanje je:

Koliko časa potrebujete za pripravo, za sprožitev postopkov pred sodiščem EU za ugotavljanje skladnosti sistema ITS z evropskim pravnim sistemom na podlagi 11. točke 218. člena ... / izklop mikrofona/...

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za odgovor.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci, spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Zadnje stanje v zvezi s sporazumom CETA je naslednje. V Bruslju se je 16. 9. 2016 na zasedanju Odbora za trgovinsko politiko nadaljevala razprava o predlogu sklepa za podpis za začasno uporabo in za sklenitev sporazuma CETA. Soglasje še ni doseženo in tudi nimamo čistopisa zadnjega predloga sporazuma. Vlada je prejšnji teden izhodišča obravnavala, vendar točke ni zaključila, nadaljevala bo z obravnavo, ko dobimo čistopis zadnjega predloga CETA. Slovenija je ponovila zadržke glede ICS, poudarila je, da bo končno odločitev sprejel Državni zbor in opozorila na vprašanje vode. Evropska komisija bo posredovala glede tega vprašanja pisni odgovor. Predsedstvo je predstavilo nov kompromisni predlog sklepa o začasni uporabi in ICS je izključen iz začasne uporabe. Časovnica. Predvidena časovnica za sprejemanje CETA ostaja nespremenjena, predsedstvo želi nadaljevati politično razpravo na zasedanju Sveta za zunanje zadeve v sestavi ministra za trgovino 22. in 23. septembra, se pravi ta teden v Bratislavi. Tega zasedanja se bo udeležila tudi kanadska ministrica za gospodarstvo. Do konca meseca naj bi bila obravnavana predlogov sklepov zaključena. Sklepe bo predvidoma obravnaval 12. oktobra Coreper. Potrdili pa naj bi jih 18.10.2016 na zasedanju Sveta za splošne zadeve.

Drugo podvprašanje. Da, povezujemo se z ostalimi državami, povezovanje je nujno, poteka na strokovni in politični ravni in gre za izmenjavo stališč glede odprtih vprašanj in za iskanje rešitev.

Tretje podvprašanje. V Luksemburgu je na sodišču Evropske unije 12. in 13. septembra 2016 potekala ustna obravnava o zadevi Mnenje 2015. Gre za začasno uporabo. Sodišče je zasedalo na občni seji, sodnik poročevalec je sodnik profesor dr. Ilišič, generalna pravobranilka pa gospa Sharpston. Po ustnih predstavitev agentov Komisije Evropskega parlamenta in Sveta EU in držav članic je

sodišče zastavilo vprašanja. Ustna obravnava se je zaključila s sklepnimi besedami agentov, v celotnem postopku je pisne oziroma ustne vloge podalo 25 držav članic. Naslednja faza je priprava mnenja generalne pravobranilke. Datum, kdaj bo izdelano mnenje, še ni znan. Mnenja sodišča Evropske unije o zadevi Mnenje 2015 ni mogoče pričakovati po našem mnenju pred marcem 2017. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo pripravilo tudi podrobnejšo pisno informacijo za Vlado in Državni zbor.

In zadnje podvprašanje, koliko časa rabimo. V tem trenutku težko rečem, koliko časa bi dejansko potrebovali. Slovenija še ni samostojno predlagala postopka na podlagi omenjenega člena. Glede na zadevo Mnenje 2015, s katero bi se lahko primerjal problem ICS, lahko ocenim, da je to dela za več kot en mesec. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za odgovore, gospod minister.

Imam pa dve podvprašanji. Prvo je glede priprave sprožitve postopkov pred sodiščem EU. To vas sprašujem, ker na seji Ekonomsko-socialnega sveta 2. septembra je bil sprejet sklep, ki se glasi, da naj Slovenija še pred zaključkom postopka o zadevi Mnenje 2/15, o čemer sva govorila, poda zahtevo za presojo skladnosti ICS mehanizma, ki je vsebovan v sporazumu CETA, naj preveri skladnost s pravnim redom EU. Se pravi, Slovenija naj bi sprožila postopek, in to še pred zaključkom postopka. Glede tega ponavljam vprašanje:

Ali boste to storili, ali bo sklep Ekonomsko-socialnega sveta upoštevan?

Glede začasne rabe pa bolj načelno vprašanje:

Se vam ne zdi, da je začasna raba določb sporazuma povzročila mešano naravo sporazuma, za katero se je odločno zavzela tudi Vlada, torej da bo ratifikacija v Državnem zboru bolj kot ne formalnost, predstava za javnost, medtem ko bo sporazum praktično stopil v uporabo že 18. oktobra s podpisom zunanjih ministrov?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za dopolnitev odgovora.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani, gospod poslanec, ključna zadeva in menim, da jo moramo vsi skupaj počakati, je, da pridemo do čistopisa tega, o čemer sedaj diskutiramo. To je ključni razlog, da tudi Vlada ni dokončala te točke in da nismo sprejeli končnega stališča, ker ne moremo sprejemati hipotetičnih zaključkov, ampak moramo skozi končni tekst priti do

možnosti, da vemo, zakaj eksaktno pri CETI gre, da se na to lahko potem tudi v celoti nanaša naše končno mnenje.

Zčasna raba sporazuma ali pa, drugače moram povedati, v tem sporazumu jaz osebno in naše ministrstvo vidi tudi veliko pozitivnih zadev, ne samo negativnih. Gre pa za to, da poskušamo tiste stvari, ki pa niso v pristojnosti Evropske komisije, obravnavati mešano in morajo biti izključene. Koliko je notri mešanosti, koliko je v začasni uporabi, je spet hipotetično vprašanje, in na nek način se sedaj operira s podatkom, ki ste ga navedli. Jaz tega sedaj v tem trenutku ne morem komentirati, ker, kot sem rekel, nimamo tega končnega stališča. In tudi odgovor na vprašanje, da mislimo ta postopek za ICS sprožiti. ICS je za nas nesprejemljiv. Je nesprejemljiv in si ne predstavljam, da bi na kakršenkoli način lahko prišel v ta sporazum iz več razlogov. Ne glede na to, pa imamo glede samega ICS ali v primeru na to že dobre slabe zglede v obstoječih zadevah. In tudi, še enkrat ponavljam, mi ocenjujemo, da med državami, ki imajo razvit pravosodni sistem, in to je na eni strani EU, na drugi strani Kanada, tak mehanizem ni potreben. EU in tudi mi v primeru naših evropskih sporazumov z drugimi državami pa ga zagovarjamo, ko gre za države, ki tega na takem nivoju nimajo, in se na nas, odkrito rečeno, vrši tudi pritisk v tem smislu, da enkrat zagovarjamo eno, drugič zagovarjamo drugo. Gre zares, vendar na različnih osnovah. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, še zadnjič, in hvala ministru za odgovor.

Jaz bi vseeno predlagam, da poslanke in poslanci opravimo razpravo o CETI čim prej, še preden bo ta dokončno sprejeta. Kot sem omenil v svojih uvodnih besedah, gre za sporazum, ki je zelo podoben bolj zloglasnemu TTIP, le da se CETO podpisuje s Kanado, in nam lahko, ne glede na to, kako na ministrstvu ocenjujete, prinese mnogo slabih stvari. Med drugim še vedno ni jasna usoda ICS mehanizmov, o katerem se z ministrom strinjamo, da je škodljiv in za Slovenijo nesprejemljiv. Mislim, da so slovenske državljanke in državljani bistveno premalo seznanjeni z vsebino tega sporazuma, tako kot tudi poslanke in poslanci, in da je zato razprava o vsebini tega sporazuma, o tem, kaj prinaša, in kako proti negativnim platem, ki so v njem še vedno vsebovane, ukrepati, v tem državnem zboru nujna. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Dragan Matić imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za kulturo, gospodu Antonu Peršaku.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim, zlasti gospodom ministrom in še posebej ministru za kulturo gospodu Antonu Peršaku.

V zadnjem času se v evropskem prostoru veliko govori o tem, kako spodbuditi državljane, da bi se čim bolj udeleževali kulturnih prireditvev. Temu bo posvečen tudi del zasedanja predstavnikov parlamentarnih odborov za kulturo naslednji mesec v Bruslju. Ob tem zlasti v oči bode primer pozitivne prakse, ki se izvaja v sosednji Italiji. Spletni portal MMC RTV Slovenije je prejšnji mesec med drugim poročal naslednje, citiram: "Septembra bodo v Italiji zagnali program 18app, s katerim želijo spodbuditi kulturno udejstvovanje mladih. Zainteresirani mladi, ki so ali bodo letos dopolnili 18 let, se bodo lahko registrirali na spletni platformi in pridobili bonus 500 evrov, tega pa bodo lahko do konca prihodnjega leta porabili v muzejih, gledališčih, za knjige, koncerte, obiskovanje arheoloških prizorišč in za druge dejavnosti, ki jih je odobrilo ministrstvo za kulturo.

Aplikacijo 18app.it si bodo preprosto naložili na svoje pametne telefone, tablice ali računalnike, tu pa se bo "kulturni bonus" odšteval z vsakim obiskom umetniškega dogodka. Shema bo dostopna tudi drugim evropskim državljanom, ki živijo v Italiji.

Za program 18app je italijanska vlada namenila 290 milijonov evrov. Bonus bo tako lahko pridobilo približno 575.000 mladih." Konec citata. Zanima me:

Ali na Ministrstvu za kulturo razmišljate o podobnih ciljnih ukrepih za spodbujanje večje udeležbe na kulturnih prireditvah oziroma za boljše konzumiranje t. i. kulturne produkcije s strani posameznih skupin prebivalstva?

Menim, da bi veljalo pripravljati projekte, ki ne bi imeli nujno neposrednih finančnih posledic za proračun, kot je to v Italiji, in bi lahko temeljili na primer na tem, da se zagotovi določeno število brezplačnih vstopnic javnih zavodov oziroma inštitucij, ki se financirajo iz državnega proračuna in bi se te vstopnice ponudile zlasti mladim in socialno šibkejšim državljanom. Na ta način bi se lahko izboljšala dostopnost do kulturne ponudbe, ki jo financira ali sofinancira država, hkrati pa bi se izboljšala struktura participacije državljanov na kulturnih vsebinah, ki jih državni proračun že financira.

Upam, da je ta pobuda nekaj o čemer, če že ni, razmišljalo Ministrstvo za kulturo v prihodnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kulturo gospod Anton Peršak, imate besedo za odgovor.

ANTON PERŠAK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanec gospod Matić! Najprej hvala za vprašanje, ki nam omogoča opozoriti tudi na prizadevanja ministrstva in vsega javnega sektorja na področju kulture, kako najti stik in pritegniti s kulturnimi vsebinami zlasti generacije, ki so s tega vidika v zadnjem času manj dosegljive.

Za začetek pa še nekaj o italijanskem ukrepu, ki priča o enakih zadregah in pomeni zanimiv poskus spodbude mladim. Pridobili smo nekaj več informacij o tej spodbudi ter o načrtu vlade predsednika Renzia, ki v celoti predvideva dodatno milijardo evrov za kulturo in turizem. Se pravi, ne gre za sredstva iz siceršnjega proračuna ministrstva za kulturo v Italiji, temveč za posebni kohezijski sklad in načrt potrjen maja letos, ki namenja dodatno milijardo za področje kulture in turizma. Gre za t. i. bonus kultura Renzi, ki daje v okviru tega celotnega načrta 18-letnikom na razpolago vavčerje, kot je bilo rečeno, za nakup knjig, vstopnic za kulturne prireditve, muzeje, kino, razstave, gledališče. Pobuda naj bi pomagala družinam z nizkim dohodkom, predpogoj za ta bonus pa je, kot je bilo rečeno, način registracije v digitalnem okolju, v okviru katerega se lahko vstopa v sistem uslug javne uprave. Vzpostavljena je spletna strank in tako naprej.

Kaj sta ključni posebnosti tega ukrepa? Prvič, vrednostni vavčer kot spodbuda, se pravi kot neke vrste namensko darilo. In drugič, digitalno okolje, v katerem se vse bolj izključno giblje ta generacije, ki vse manj komunicira s tradicionalno kulturo in umetnostmi, kar opažamo tudi pri nas.

Naj poudarim, da ima tudi Slovenija že vrsto mehanizmov v okviru kulturne vzgoje, ki se začnejo že v predšolskem obdobju in nato nagovarjajo državljane skozi vsa življenjska obdobja. Eden pomembnejših instrumentov je recimo visoka stopnja sofinanciranja ustanov in producentov ter potem v skladu s tem tudi možnosti, ki jih producenti, muzeji, gledališča in tako naprej ponujajo občinstvu, da jim olajšajo dostop do kulture. Če bi pa razmišljali o podobnem ukrepu v Sloveniji, bi nas to stalo približno devet milijonov evrov. To je slabih šest odstotkov proračuna Ministrstva za kulturo. Glede na to, da se izjemno velik del proračuna razdeli z natanko določenimi zakonskimi obveznostmi, bi sredstva lahko jemale le nekaterim programom, ki bi se jim zato morali odpovedati. Naj pa omenim, kot sem že prej povedal, da zlasti javni zavodi s področja kulturne dediščine, gledališča, podobni javni zavodi že poznajo vrsto ukrepov. Od nizke cene vstopnic, preostalih vstopnic, ki jih je mogoče kupiti tik pred začetkom prireditve, potem tako imenovanih dnevov odprtih vrat – enkrat na mesec praktično vse večje galerije in muzeji v Sloveniji nudijo brezplačen vstop tudi za družine ali posameznike in tako naprej. Drama v Ljubljani recimo pozna en poseben projekt Za mlade odstiramo nove svetove, ki ga financira s

sredstvi, ki jih pridobi iz donacij. Cilj pa je s temi sredstvi otrokom in mladostnikom zlasti iz socialno ogroženih družin omogočiti redno obiskovanje gledališča. Ta ukrep zajame približno sedemdeset abonmajev vsako leto za mlade.

Rad bi na koncu samo še izpostavil pozitivno posebnost te italijanske pobude. To je, da je ta usmerjena k populaciji, ki je s tega vidika posebej pomembna, ker vzpostavlja distanco do vsega, kar je tradicionalno, ker upošteva in išče stik z uporabniki v digitalnem okolju, ki je za to populacijo najbolj domače, za mnoge celo edino medijsko okolje, v katerem živijo, in ker jim omogoča prosto izbiro, kar je najbolj pomembno, da jim ne ponujamo v naprej neke storitve, ampak jim pravzaprav omogočimo izbiro in s tem omogočimo občutek aktivnosti oziroma lastne iniciative. / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala gospod minister.

Dr. Dragan Matić, imate besedo. Zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za to pojasnilo, gospod minister.

Morda sem bil premalo ekspliciten pri svojem vprašanju. Gre za to, da nikakor nisem meril na to, da bi zagotavljali dodatna sredstva v proračunu. Menili ste, da bi to veljalo celih devet milijonov. Kot ste sami povedali, tudi italijanska država neposredno iz svojega proračuna tega ne zagotavlja, ampak gre za kohezijska sredstva. V tem smislu vam dajem pobudo, da se tudi poskušate uskladiti s pristojnimi inštitucijami doma in v Evropi. Vsekakor vse te projekte, ki ste jih že predstavili in jih poznamo glede tega, kako je Ministrstvo za kulturo aktivno pri tem, da se zagotavljajo določene vsebine in ponudba za mlade in socialno šibkejšo sloje prebivalstva, to je nekaj, kar je hvale vredno. Vendar tisto, kar sem želel poudariti, je to, da po mojem občutku že v obstoječi ponudbi, ki jo izvajamo, obstaja še nek dodaten prostor, vsi vemo, da vse vstopnice za vse predstave niso razgrajbljene, da vsi muzeji in vse galerije niso vedno prepolne obiskovalcev, in ravno ta možnost, o kateri ste tudi sami govorili, da bi mladim približali vso to ponudbo na ta način, da oni sami odločajo o tem, bi bilo nekaj, kar bi bilo potrebno spodbujati. Mladi dandanes poslušajo in v šoli in s strani staršev, kaj morajo delati, potem dobijo tudi neko sugestijo na ta način, kje vse bi se morali udeležiti. Mislim, da bi bila pa perspektiva oziroma uspeh takega ukrepa toliko večji, ko bi se zavedali, da sami lahko razpolagajo z določeno vrednostjo in jo potem lahko sami plasirajo po svojem lastnem predudarku, določene kulturne vsebine, da bi ta pristop pomenil nek priklop tudi k njihovemu doživetju kulturne ponudbe. S tem bi postali aktivni, ne pa več samo pasivni konzumenti kulturne produkcije. In tukaj velja verjetno razmišljati tudi v okviru že obstoječe ponudbe,

brez nekih dodatnih sredstev. Če pa bo možno po zgledu Italije pridobiti kakšna dodatna sredstva iz kohezijskih skladov, pa je to seveda stvar, o kateri velja zelo resno razmišljati.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Matić.

Minister Peršak, izvolite, beseda je vaša za dopolnitev odgovora.

ANTON PERŠAK: Hvala.

Prav to sem želel, ampak zaradi pomanjkanja časa nisem zadosti poudaril. Dva momenta sta bistvena, in o tem razmišljamo. En moment je ta, da mladim pravzaprav omogočimo aktivno izbiro, ne da jim že ponujamo, pa jim mi dopovedujemo, kaj je vredno in kaj morajo na vsak način videti, ampak da jim skozi te mehanizme, kot ste jih sami omenili, pravzaprav omogočimo, da se sami odločajo in da sami izbirajo. Na ta način pravzaprav sodelujejo v tem aktivno, kar je zelo pomembno.

Drug moment je pa komunikacija z njimi. Moram reči, da sem se pred dvema dnevoma pogovarjal z enim direktorjem gledališča, kjer so že začeli to in že doživljajo pozitiven odziv. Začeli so skozi te najnovejše digitalne platforme, kot je na primer snapchat, iskati stik in mlade vabiti in jih informirati o tem, kaj se v njihovem gledališču dogaja. Dobili so dejansko neposreden odziv celo na področjih, kjer bi človek pričakoval, da bo večinski del te populacije manj zainteresiran, recimo na področju baleta, pa baletnih produkcij in tako naprej.

Se pravi, da sta pri tem res bistvena ta dva momenta. In o tem sedaj razmišljamo tudi mi in se v okviru ministrstva intenzivno pogovarjamo, kako to doseči in kaj je potrebno, da jim omogočimo aktivno izbiro in da vzpostavimo komunikacijo z njimi na tak način in v tistem okolju, v katerem oni komunicirajo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku ter ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana gospoda ministra, moje vprašanje se bo nanašalo na izgradnjo cestne infrastrukture, ki bi razbremenila najbolj obremenjena turistična naselja.

Fokusiral se bom v tem primeru na blejsko obvoznico oziroma obvoznici, tako severno in južno. Vem, da je mogoče malo nerodno, da je ravno danes to vprašanje. Jutri imamo interpelacijo zoper ministra. Verjetno bo minister danes vse obljubil tako, kot je že v preteklem mesecu marsikaj, praktično za nobeno stvar ni rekel, da je ne bo izpeljal. Pa vendarle.

Ob ponedeljkih imamo poslanci dan za teren, tako da sem pretekli teden na povabilo svetniške skupine SDS iz Občine Bled obiskal to občino, se sestal tudi z občinsko upravo in si to zadevo ogledal. Tudi na gorenjski regijski koordinaciji SDS smo rekli, da je trenutno na Gorenjskem ena od absolutnih infrastrukturnih prioritet izgradnja blejskih obvoznic.

Zato me zanima naslednje. Vemo, da trenutno najbolje kaže predvsem tej severni razbremenilni cesti, za katero naj bi se porabilo tam nekje med 8 in 10 milijonov evrov.

Projekt spada tako pod ministrstvo za gospodarstvo kot ministrstvo za infrastrukturo, vsaj tako ga je občina Bled prijavila lansko leto, ko je Ministrstvo za gospodarstvo pozvalo občine, da preko BSC prijavijo raznorazne projekte. Kolikor sem slišal, je Ministrstvo za gospodarstvo izbralo tri z gorenjske regije, ne vem pa točno, če je ta projekt tudi med temi, ki bo šel potem v drugo fazo. Druga faza pa je, ko boste s strani različnih ministrstev iskali finančna sredstva.

Kar se tiče severne razbremenilne ceste, sta v tem trenutku možni samo občinsko in pa državno sofinanciranje. Poteka že rekonstrukcija. Za enkrat je bilo narejeno vse s strani občine, rekonstrukcija dveh obstoječih cest, Seliške in pa Rečiške, v skupni dolžini približno 1,3 kilometra, je izvedena ali v teku, zemljišča so odkupljena. Kar se tiče te severne obvoznice me predvsem zanima:

Kako poteka odkup že pridobljenih zemljišč glede na zagotovljena sredstva v letošnjem proračunu, to se pravi odkup zemljišč države od občine, kajti občina je ta zemljišča že odkupila?

Glede na sporazum, ki je in načrt me zanima predvsem:

Ali je možno, da bo tako, kot je načrtano, otvoritev pred visoko turistično sezono v letu 2018, to se pravi, 1. julija?

Kar se tiče južne obvoznice oziroma južne razbremenilne ceste, tukaj smo malo dlje od načrtov oziroma od same uresničitve, pa vendarle me zanima glede na to, da bi zadeva stala tam nekje 25 do 30 milijonov:

Koliko odkupov zemljišč je ministrstvo že zagotovilo glede na to, da je zagotovljenih 1,2 milijona evrov letos?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Spoštovana ministra, gospod minister Zdravko Počivalšek. Izvolite, beseda je vaša.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke, poslanci, spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje!

Na začetku bi rad poudaril, da smo na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo seznanjeni s problematiko, vezano na obremenitev turističnih naselij, kot je Bled. Se pa seveda zavedamo, da Bled ni edino naselje, ki se sooča s tem problemom v Sloveniji.

Načrtovanje in izgradnja novih prometnih poti sta sicer v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo, lahko pa vam glede projektov, ki so usmerjeni v hitrejši razvoj turizma in imajo obenem pozitivni vpliv na kakovost življenja prebivalcev v tem okolju, povem, da jih na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo podpiramo. Razvoj turizma praviloma pomeni razvoj kraja, ohranitev kulturne dediščine, pomeni razvoj infrastrukture, zagotovitev novih delovnih mest. Turizem prinaša več pozitivnih kot pa negativnih zadev, se pravi, da ima multiplikativen vpliv na celotno okolico v gospodarskem in ostalih smislih. Ob ustreznih rešitvah namreč negativnih posledic ni in najboljše učinki so doseženi ob uspešnem sodelovanju med lokalno skupnostjo, subjekti turističnega gospodarstva in celotnim lokalnim prebivalstvom. Predlagam pa, da na konkretne infrastrukturne zadeve odgovori kolega minister Gašperšič. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, minister Počivalšek.

Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič. Izvolite, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani poslanec gospod Žan Mahnič!

Nedvomno je ustrezna cestna infrastruktura eden od ključnih predpogojev za uspešen razvoj turizma. Tega se zavedamo tudi na Ministrstvu za infrastrukturo, zato načrti, ki so zbrani v predlogu nacionalnega programa razvoja infrastrukture, vsebujejo ravno te najpomembnejše prometne povezave. Predlog tega nacionalnega programa vsebuje tako novogradnje razvojnih osi kot tudi novogradnje obvoznic mimo naselij, kjer obstoječa infrastruktura ne zagotavlja več ustreznega nivoja uslug prometnim udeležencem.

Naj omenim le nekaj najpomembnejših tovrstnih odsekov. Tukaj sta nedvomno južna in severna obvoznica Bleda, zahodna obvoznica Novega mesta, obvoznica Celja, Krškega, Brežic in še bi lahko našteval. Ta načrt vsebuje preko 40 projektov obvoznic, gradnjo razvojne osi na Koroško, v Belo krajino, ustrezne prometne povezave tudi med Ljubljano in Kočevjem ter nato naprej proti mejnemu prehodu s Hrvaško. Nabor teh projektov je bil skrbno izbran na podlagi prometnega modela, upošteva prometne potrebe in ekonomiko projektov. Program ima izdelano tudi okvirno časovnico realizacije, to je, kdaj bo na vrsti projektiranje, kdaj gradnja. Ključni izziv v naslednjih letih pa je zagotoviti ustrezna in potrebna finančna sredstva tako za Dars kot Direkcijo za infrastrukturo, da bosta te projekte sposobna realizirati.

Glede na to, da v svojem vprašanju omenjate tudi obvoznici mimo Bleda, pa vam na kratko podam še nekaj osnovnih informacij glede teh dveh projektov. Severna obvoznica, v tem

trenutku je v gradnji zadnja, četrta faza, zaključena pa je tudi revizija projektne dokumentacije za drugo in tretjo fazo, prav tako pa se vršijo odkupi za drugo in tretjo fazo. Direkcija za infrastrukturo tudi načrtuje, da bo v letu 2017 objavljen razpis za gradnjo te druge in tretje faze, ki bosta v celoti dokončani spomladi 2018, tako da je predvideno, da bi bil zaključek na tem severnem delu pred visoko poletno sezono v letu 2018.

Glede južne obvoznice pa bodo v letošnjem letu in naslednjem letu potekali odkupi potrebnih zemljišč. Tukaj ne razpolagam prav s točnim podatkom, koliko od teh je že realiziranih, lahko še v nadaljevanju s tem potem postrežem. Po teh izvedenih odkupih pa bo direkcija v letu 2018 pridobila še gradbeno dovoljenje in izvedla razpis za gradnjo predvsem na tem prvemu odseku od rondoja do vhodnega portala pokritega vkopa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Žan Mahnič želi dopolnitev odgovora. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Z ministrom za gospodarstvo se definitivno strinjam, da Bled ni edino naselje s takšnim problemom. Verjetno pa se vi z menoj strinjate, da je Bled verjetno edino naselje v Sloveniji, ki je na vsakem turističnem prospektu, če ne ravno doma, pa zagotovo v tujini. In ravno za to gre pri Bledu. Celotna država se trka po prsih, kakšen otok imamo, kakšno turistično ponudbo imamo, ko pa pride dejansko do razbremenitve ne samo turistov, ampak predvsem tudi lokalnega prebivalstva, pa nastane problem. Minister za gospodarstvo verjetno si ne more predstavljati, kako bi bilo, če bi državna cesta potekala pol metra stran od hotela Sotelia ali pa Aparhotela Rosa, da bi tam mimo vozili tovornjaki. To sta namreč hotela v termah Olimia, ker je bil gospod dolga leta direktor.

Prosil bi ministra za infrastrukturo, če mi lahko po možnosti v pisni obliki pošljete, kakšna je količina odkupljenih zemljišč, govoriva za južno obvoznico. Prav tako mi niste odgovorili, kako je z odkupom v tem znesku, kot je bilo dogovorjeno, ali so že odkupljena zemljišča, ko se je država v sporazumu zavezala, da bo odkupila ta zemljišča, ki jih je občina že sama kupila s strani lokalnih prebivalcev. Severna obvoznica bo zagotovo razbremenila ozke zamaške, ki tam nastajajo predvsem zaradi obiska gradu, v poletnih mesecih letos približno 350 tisoč. Potem cesta v industrijsko cono Lip Bled, prevoz hlodovine tam poteka s Pokljuke in tako naprej. Za južno bo potrebnega še nekaj časa, mislim pa da so plani, da bi bila otvoritev tam nekje 2021. In samo še v povezavi s tem:

Gospod minister, ali drži, da vam trenutno na Ministrstvu za infrastrukturo do konca leta ostaja še približno 100 milijonov evrov sredstev, za katera ne veste, kako se bodo porabila?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Tudi vam.

Dr. Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, še za ta dodatna vprašanja.

Kar se severne obvoznice tiče, definitivno obe obvoznici Bleda sta izjemno pereči. Vemo, v kakšni situaciji se Bled pravzaprav vsakodnevno nahaja. Ti projekti so izredno nujni, zato smo tudi na ministrstvu zagotovili v tem prvem obsegu povečanja sredstev, ki ga namenjamo investicijam v cestno infrastrukturo, tako v obnove kot tudi v novogradnje, sta najprej prišli na vrsto pravzaprav ti dve obvoznici. Kot rečeno, za severno obvoznico se bodo vsi ti odkupi razrešili in dogovorili tudi v sporazumu, ki je predviden za podpis z občino še v tem mesecu predvidoma.

Za južno obvoznico pa je tako, kot ste že sami omenili, ključno, da se ta potrebna sredstva poleg tega, kar bomo zagotovili v proračunih do leta 2018, zagotovijo tudi v nadaljevanju, torej v proračunih 2019, 2020 in 2021. Kajti vemo, da je ta obvoznica prav tako ključnega pomena za sam Bled.

Kar se pa tiče torej sredstev, ki naj bi ostajala na Ministrstvu za infrastrukturo, je pa tako. Mi imamo v letošnjem proračunu približno 100 milijonov evrov na voljo za investicije v cestno infrastrukturo. Tako da ta sredstva se intenzivno koristijo. V teku so številni razpisi, ki bodo aktivirani. Te investicije bodo aktivirane še v letošnjem letu, tako da je predvideno, da bo poraba teh sredstev v večji meri še v letošnjem letu zagotovljena. Če pa katere od teh investicij ne bodo dovolj hitro aktivirane zaradi bodisi nekih zapletov pri oddaji del in tako naprej, pa se ta sredstva, ki jih v letošnjem letu ne porabimo, prenašajo v naslednje leto. Tukaj gre za porabo namenskih sredstev, ki se namenjajo za investicije v cestna in železniška omrežja. To so sredstva, ki se zbirajo namensko iz letne datavte. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo postavila poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovani ministri in minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan!

Letos je začelo delovati podjetje Slovenski državni gozdovi, d. o. o., predvsem z namenom in s ciljem zagona lesnopredelovalne industrije v Sloveniji, višanje dodane vrednosti prodanemu lesu, se pravi hlodovini, prvenstveno pa za stabilno zagotavljanje hlodovine slovenski predelovalni industriji, se pravi lesnim podjetjem. Zato me, minister, zanima:

Koliko lesa je bilo posekanega od začetka delovanja do 31.8. in koliko ga je bilo prodanega?

Potem me tudi zanima:

Zakaj nekateri domači kupci ne dobijo pogodb in ne morejo kupovati lesa iz slovenskih gozdov, čeprav je bil eden izmed ciljev ravno pri ustanavljanju podjetja zagotavljanje slovenskih podjetij?

Zanima me tudi:

Kako to, da se les prodaja brez zavarovanja plačil?

Zanima me tudi:

Kdo bo odgovarjal za posledice, če pride do neplačil v primeru, da ta podjetja, ki niso zavarovana z neko bančno garancijo, vendarle ne bodo plačevala v roku?

Za izvajanje del sečnje in spravila lesa v slovenskih gozdovih je bilo treba podati bančno garancijo, pri pogodbah o nakupu oziroma pri prodaji pa temu ni bilo tako.

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Dejan Židan, izvolite, beseda je vaša.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci in zlasti spoštovana gospa Iva Dimic, hvala za aktualno vprašanje!

Dovolite, da odgovorim v dveh delih. V prvem delu moram prebrati nekaj, za kar verjamem, da v to tudi oba verjameva, in sicer da družba Slovenski državni gozdovi že v 1. členu določa, da sama družba deluje po kodeksu kooperativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo, ki ga sprejema Slovenski državni holding, to pomeni v skladu s standardi OECD in smernicami, kar v bistvu varuje to družbo na nek način pred politiko in omogoča, da deluje strogo profesionalno. V skladu z navedenim je za vodenje družbe in za sklepanje komercialnih poslov odgovorno poslovodstvo družbe, nadzor nad njegovim delom pa izvaja nadzorni svet. Družba Slovenski državni gozdovi, d. o. o., ima v celoti delujočo poslovodstvo in nadzorni svet, ki ga sestavljajo eminentni gospodarstveniki, v skladu s tem sem kot minister zaprosil družbo za odgovore in dovolite, da vam podam tudi skrajšan povzetek njihovih odgovorov.

Prvo vprašanje je, koliko lesa je bilo posekanega in prodanega. V družbi javljajo, da je bilo posekanega 84.746,77 kubičnih metrov lesa, od tega pa je bila tudi fakturirana vrednost skupaj z davkom na dodano vrednost 5,065 milijona evrov.

Drugo vprašanje, zakaj nekateri domači kupci ne dobijo pogodb in ne morejo kupovati lesa iz slovenskih gozdov. Tukaj je odgovor naslednji. Družba pri oblikovanju prodajne politike nima povsem prostih rok, najprej je omejena s strukturo gozdno-lesnih asortimentov, predvidenih za sečnjo, dodatno pa je omejena z velikim obsegom tako imenovanih C odločb za

sanitarno sečnjo, s katerimi želi tudi družba omejiti širjenje podlubnika. Pa še nekaj moramo vedeti, da družba upravlja in gospodari z državnim gozdom, ki pomeni samo 20 % vsega slovenskega gozda. Tudi iz tega razloga je razumljivo, da ne more vsem zadostiti, je pa po začasnem poslovnem načrtu predvideno, da bo družba letos posekala in prodala 550 tisoč kubičnih metrov gozdno-lesnih asortimentov, od tega okoli 340 tisoč kubičnih metrov iglavcev in 210 tisoč listavcev in do sedaj je družba sklenila 90 pogodb z različnimi kupci in je tako prodala že 80 % predvidene količine za leto 2016.

In tretje vprašanje, kako se prodaja les, kdo odgovarja za finančne posledice. Osnova je okvir, to so pogoji, merila in kriteriji prodaje, ki so objavljeni na spletni strani, kjer je določen tudi maksimalni plačilni rok 45 dni. Družba kot vsak skrben gospodar tudi preveri pred sklenitvijo pogodbe bonitetno oceno posameznega kupca in na podlagi tega določi tudi plačilne pogoje. Tako imajo kupci, ki imajo slabo bonitetno plačilo, možnost plačila po predračunu oziroma avansu. Večina kupcev pa je razvrščena v plačilni rok 15 do 30 dni. Samo izjemoma imajo kupci 45-dnevni plačilni rok.

SIDG je seveda gospodarska družba, ki posluje na trgu in prevzema s tem tudi rizike. Zaradi tega ima družba politiko obvladovanja tveganj. Normalno je, da se tveganjem ni moč izogniti, vendar je ključno, da jih pozna in da sprejema ukrepe, da so tveganja čim manjša in predvsem obvladljiva.

Kot zadnje vprašanje, zelo jasno, da za posledice neplačil, ki bi presegle neko sprejemljivo višino, v vsakem primeru odgovarja poslovodstvo, obvladovanje tveganj pa nadzira in preverja nadzorni svet. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, minister Židan.

Gospa Iva Dimic imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa.

Se strinjam, kar ste povedali. Delno se strinjam, vendar vseeno. Slovenski kupci so pričakovali od novoustanovljenega podjetja, ki je imelo jasne cilje zapisane, da bodo lahko dostopali do slovenskega lesa, ne da sedaj pravijo, da je oskrba z lesom še slabša, da morajo v Avstriji kupovati – in najbolj žalostno je to – slovenski les in ga voziti nazaj. To so slovenski proizvajalci, ki predelujejo hlodovino tudi do končnega izdelka.

Hočem samo vaš odgovor:

Kdaj lahko pričakujejo ti proizvajalci – jaz sem prepričana, da vi veste, kateri so, če se ne ve, bomo v prihodnih tednih sklicali tudi sejo državnega zbora na to temo – da bodo lahko podpisali pogodbe o prodaji slovenskega lesa njim, da ne bo treba še logistično zadeve izpeljati prek Avstrije?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Tukaj jaz imam neko blago željo, verjamem pa, da je čisto usklajena z gospodarskim programom Nove Slovenije. Upam, da nikoli, ampak res nikoli, ne poslanci in poslanke, ne ministri ne bomo določali, s kom naj gospodarska družba, ki je v lasti države, posluje in s kom naj ne posluje.

Še enkrat naj povem. Gospodarska družba Slovenski državni gozdovi upravlja in gospodari z 20 % slovenskih gozdov. To je bistveno manj, kot je povpraševanje. Razpis za to, kdo bo kupil, je bil javen. Prek tega razpisa je družba po nekih svojih kriterijih, za katere verjamem, da so dobri, izbrala. Do mene prihajajo seveda različne informacije. Tisto, ki očitno so dobili les, ki imajo sedaj večjo dostopnost do lesa, se zahvaljujejo in govorijo, da je zelo dobro, da imamo to gospodarsko družbo. Kupci, ki niso dobili, seveda sprašujejo podobno kot vi, gospa poslanka. Ampak še enkrat bi rad povedal, upam, da nikoli, ampak res nikoli, poslanke in poslanci in minister ali Vlada ne bomo odločali, s kom naj družba posluje, s kom pa ne. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala ministru Dejanu Židanu.

Gospa Iva Dimic ima besedo za postopkovni predlog.

IVA DIMIC (PS NSI): Za predlog, da se opravi širša razprava na temo zasledovanja ciljev, zaradi katerega je bilo ustanovljeno podjetje Slovenski državni gozdovi. Mi imamo zastavljene cilje, ki naj bi jih to podjetje zasledovalo. Cilji so preverljivi, in mislim, da bi bilo na podlagi tega smiselno tudi narediti neko analizo po prvih treh mesecih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj.

Gospod Franc Jurša bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala za besedo.

Kot ugotavlja že Komisija za preprečevanje korupcije, so postopki imenovanj in razrešitve članov nadzornih svetov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države velikokrat povsem nesprejemljivi z vidika transparentnosti in etičnih standardov. Vodilo imenovanj članov v organe javnih zavodov bi moralo biti v prvi vrsti strokovnost in seveda tudi zakonitost. V praksi se žal srečujemo s primeri, ko javni razpisi za člane svetov zavodov niti niso objavljeni, ministrstva pa sama posredujejo predloge v obravnavo Vladi Republike Slovenije. Naj ponazorim na primeru. Člane zavoda doma

upokojecev je vaše ministrstvo brez javnega razpisa posredovalo na Vlado, ta pa je nato s sklepom te člane tudi imenovala.

Na podlagi navedenega vas, spoštovana ministrica, sprašujem naslednje:

Po katerih predpisih in po katerih kriterijih ministrstvo odloča, za katere javne zavode mora biti javni razpis objavljen in za katere javne zavode javnega poziva ni treba objaviti?

Sprašujem vas torej:

Po katerih kriterijih ministrstvo odloča, kateri kandidati se morajo prijaviti na javni razpis in katerim se ni treba javiti na javni razpis – ker jih ministrstvo predlaga Vladi Republike Slovenije za predstavnike ustanovitelja v svet zavoda, in to brez javnega poziva in brez prijave na javni poziv?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica Anja Kopač Mrak, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Drage poslanke in poslanci, spoštovani poslanec gospod Jurša!

Na začetku naj pojasnim, da iz krovnega Zakona o zavodih izhaja, da se sestava, način imenovanja oziroma izvolitve članov sveta zavoda, trajanje mandata in pristojnosti sveta določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda. Predpis, v katerem pa je urejena sestava svetov zavoda, ki sodijo v okvir delovanja našega ministrstva, je Zakon o socialnem varstvu. Zakon določa, da socialnovarstveni zavod upravlja svet zavoda ter da podrobnejšo sestavo in številčno razmerje predstavnikov v svet zavoda določi ustanovitelj z aktom o ustanovitvi. Nikjer v zakonu, statutu ali pravilniku ni določeno, da mora ministrstvo za imenovanje članov svetov zavoda objaviti javni poziv. Iz statutih javnih socialnovarstvenih zavodov izhaja, da predstavniki ustanovitelja imenuje Vlada Republike Slovenije.

Leta 2009 je izbira in imenovanje članov sveta v javnih zavodih potekalo preko javnih pozivov, ki jih je vodil Kadrovsko-akreditacijski svet. Zaradi prekinitev delovanja Kasa v letu 2010 so tako ministrstva samostojno vodila postopke izbire imenovanja članov svetov zavoda. Ministrstvo za delo je svoje člane zbiralo preko javnih pozivov, ki so bili objavljeni na spletni strani ministrstva in dosegljivi širši zainteresirani javnosti. Od junija 2012 ministrstvo ni več objavljalo javnih pozivov za vsak zavod posebej, temveč se je odločilo in na spletni strani objavilo stalen poziv ter v zavode imenovalo kandidate, ki so oddali vlogo na MDDSZ. V letu 2012 je bilo tako imenovanih največje število svetov zavoda.

V maju 2013, ko sem prevzela mandat na ministrstvu, je ministrstvo ponovno vzpostavilo javne pozive za vsak zavod posebej in postavilo zahtevnejše kriterije, saj se je v nekaterih

zavodih izkazalo, da imenovani člani niso kompetentni in usposobljeni za opravljanje take funkcije. Kandidati morajo izkazati tudi izpolnjevanje naslednjih pogojev: najmanj višja izobrazba – prej je bila srednješolska, in smo mi to spremenili maja 2013 –, da ni funkcionar v izvršni veji oblasti, članstvo v največ dveh organih zavoda, da ni v poslovnem razmerju z javnim zavodom. Pri izbiri kandidatov so poleg zgoraj navedenih pogojev upoštevali tudi naslednji kriteriji: zaželeno strokovna znanja in izkušnje s področja socialnega varstva, financ in prava, zaželeno znanja s področja vodenja in upravljanja, poznavanje in izkušnje s področja delovanja javnih zavodov, najmanj 5 let delovnih izkušenj, poznavanje socialne problematike v lokalnem okolju, ugled in aktivnost v lokalnem okolju. Od kandidata se še pričakuje splošna razgledanost in druga uporabna znanja, komunikacijske sposobnosti, sposobnost timskega dela.

Mandat članov traja 4 leta, lahko pa preneha, če je član sveta odpoklican, na lastno zahtevo ali iz drugih razlogov. Zavodi imajo v svojih statutih natančno določene naloge in pristojnosti sveta zavoda. V izjemnih primerih se mandat nekaterim predstavnikom zaključi predčasno, in sicer z razlogom odstopa člana sveta ali morebitnih drugih razlogov, ki so nastali na strani člana sveta. V nekaterih primerih pa je zaradi zagotavljanja zakonitega in učinkovitega upravljanja zavoda in na pobudo ali drugih imenovanih članov sveta zavoda ali s strani poslovodstva prišlo do zamenjave nekaterih članov sveta zavoda tudi predčasno oziroma pred iztekom mandata.

MDDSZ je predlog in postopke spremembe članov sveta lahko izvedlo samo pri predstavnikih ustanovitelja, medtem ko so druge člane lahko odpoklicali, zamenjali seveda tisti, ki so jih imenovali. V primerih, ko je zamenjavo člana ali več članov glede na postopke upravljanja zavodov bilo dovolj časa, je ministrstvo vedno objavilo standardni javni poziv. V primerih, ko pa je zaradi postopkov, ki so potekali v zavodu, na primer sprejemanje finančnega, kadrovskega načrta, imenovanje direktorja, strokovne vodje, sprejem nujnih drugih aktov zavoda in drugo, je bilo potrebno hitro ukrepanje, imenovanje, je ministrstvo zaradi zagotavljanja kontinuitete zagotovilo hitro izbiro in imenovanje predstavnikov ustanovitelja. V takih primerih se ministrstvo za pomoč pri imenovanju obrne na strokovno javnost, zbornico oziroma lokalno skupnost, je pa to prej izjema kot pravilo.

Kot je razvidno, je ministrstvo v praksi, ki jo je vpeljalo, dvignilo standarde in pač poskušamo, kjer je le mogoče. Dejstvo pa je, da v skladu s predlogom Ministrstva za delo imenuje ustanovitelja Vlade Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala ministrici dr. Anji Kopač Mrak.

Gospod Franc Jurša, želite besedo za dopolnitev odgovora?
Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za obrazloženo.

Postopek ste mi kar v redu obrazložila, tudi razumem ga, bi pa vseeno dodatno še vprašal. V praksi se dejansko zgodi, da se imenuje brez javnega poziva določeno število članov javnega zavoda, sveta javnega zavoda. V nekaterih primerih pač se zadeve izpeljejo drugače in tega javnega poziva ni. Zdad me samo zanima :

Ali se boste v prihodnosti zavzemali za to, da se v večini primerov oziroma da stoodstotno gre v to, da se naredi javni poziv in se na osnovi tega izbora potem tudi imenuje v svet zavoda s strani Vlade?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ministrica, želite besedo za dopolnitev odgovora? Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Vsekakor.

Kot sem povedala, gre za to, da absolutno vedno, tudi podobno kot Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za delo – vedno. Druge prakse na drugih ministrstvih so drugačne, ampak mislim, da je v dvesto zavodih prišlo samo v nekaj primerih do tega, da je šlo za direktno. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo družino in socialne zadeve ter enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Na zadnji seji zbora pred poletnimi počitnicami, se je v okviru razprave o spremembah Zakona o dedovanju odprla pomembna razprava, ki naslavlja vprašanje ureditve vračanja socialnih denarnih pomoči in varstvenega dodatka v primeru, da je upravičenec po smrti imel premoženje, iz katerega je bilo mogoče poplačati, da tako rečemo, ta vložek države, skupnosti v zagotavljanje dostojnega življenja državljana. To se je dogodilo na način oziroma se po veljavni zakonodaji ureja tako, da imamo plombo na nepremičnino v primeru seveda, da upravičenec nepremičnino ima. Logika te ureditve je na nek način preprosta in jasna; dokler nekdo ima premoženje, s katerim lahko razpolaga, seveda je logično, da se v primeru, da potem hkratno koristi državne intervencije, država po njegovi smrti iz tega "poplača".

Vendar smo z ukrepom, ki je lahko v nekaterih primerih logičen, povzročili tudi na nek način stanje odvrčalnega ukrepa, ko pa se ljudje, ki bi v resnici potrebovali te dodatke, za njih niso odločali, saj so lahko imeli v lasti nepremičnino, v kateri pa je živelo več generacij neke družine in je nastal nek eksistenčen strah, da bodo po

smrti upravičenca za denarno socialno pomoč ali varstveni dodatek tudi njegovi ali njeni zanamci ostali brez nepremičnine, v kateri živijo, da bi se država iz tega poplačala. Ker gre za resen problem, je bilo v zadnjih dneh v medijih razbrati, da ste se odločili, da boste šli v spremembo tega sistema na način, da se seveda zavaruje nepremičnina, v kateri upravičenec do teh prejemkov živi. S tem v zvezi me torej zanima:

Kakšna rešitev je s strani Vlade predvidena in kakšne učinke pričakujete predvsem v luči povečanja koristnikov teh ukrepov?

Kakšne učinke pričakujete v smislu zagotavljanja dostojnega življenja za vse?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Škoberne.

Besedo ima ministrica, dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Poslanke in poslanci, dragi poslanec, hvala za vprašanje.

O področju socialnih transferov, namenjenih najbolj ogroženim, se je veliko o govorilo. Stopnja tveganja revščine se sicer zmanjšuje, vendar med nami še vedno živijo ljudje, ki težko ali zelo zelo težko pridejo čez mesec. Na nek način so pa najbolj pred nami podatki, ko ljudje, ki bi izpolnili pogoje o svojem dohodku in bi bili upravičeni do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, tega zaradi tega, ker so lastniki nepremičnine, ne storijo.

V Sloveniji je specifična slika, mi imamo več kot 85 % nepremičnine v lasti ljudi – to je unikum v Evropi, drugje so ti odstotki bistveno nižji - in za nas je značilna večja navezanost na te nepremičnine in hkrati tudi medgeneracijska povezanost. Torej ta želja, da se prenese nepremičnina iz generacije, ki je trenutno ustvarjala, na mlajše, na potomce, je zelo prisotna. Nikoli ni bilo seveda, da bi se kaj takšnega zgodilo, kot se je. Tudi podatki o povečanem deležu varstvenih dodatkov kažejo sicer, da se je del ljudi tega strahu znebilo, vendar ne v dovoljšnji meri, ker podatki kažejo, da struktura, ko pogledamo, prejemnikov varstvenega dodatka, jih je že več kot 50 % mladih, nesposobnih za delo, torej, predvsem invalidov, medtem ko delež starejših upada. To pa, če primerjamo s stopnjo revščine in pogledamo, da je med samskimi starejšimi ženskami ta najvišja, torej to ni nek razlog za veselje, ampak je razlog za ukrepanje.

Na podlagi vseh teh podatkov in zaradi tega, ker nam gre v državi tudi bolje, smo se odločili, da damo predlog zakonskih sprememb – danes ali jutri bo tudi v javni razpravi. Ključna rešitev je, da so upravičeni do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka tisti, ki živijo v pomanjkanju, torej nimajo dohodkov, ki bi bili dovolj za preživljanje, in so lastniki in živijo, torej imajo stalno prebivališče v nepremičnini, vredni do 120 tisoč evrov. Takšni posamezniki bodo

lahko prejeli varstveni dodatek ali denarno socialno pomoč brez kakršnegakoli vračila. Mi spreminjamo premoženjski pogoj, ker je do danes veljalo, da samo tisti, ki imajo nadprimerno površino, se je ocenjevalo – in dejstvo je, da so danes bili lahko, sicer redki, prejemniki denarne socialne pomoči tudi takšni, ki imajo v lasti nepremičnino do 500 tisoč evrov, kar se nam pa ne zdi pravično, zato smo na podlagi ocen, kakšna je povprečna vrednost nepremičnin v Sloveniji, postavili to mejo.

Verjamem, da je ta rešitev dobra, da večina upravičencev bo zaprosila za denarno socialno pomoč. Predvsem je še ena druga pomembna sprememba, ukinjamo institut zaznambe in tudi zaznambe za nazaj bomo po uradni dolžnosti – dogovarjamo se še z Ministrstvom za pravosodje, na kakšen način bodo umaknjene. Zakaj? Država je v teh letih malo dobila nazaj, medtem pa ljudem onemogočila, da prosto razpolagajo s to nepremičnino, kar pa seveda se ni izkazalo kot takšno, da bi bilo primerno, zaradi tega ker od ljudi pričakujemo, da lahko aktivirajo svoje premoženje, da rešujejo svojo situacijo. Država tu ni bila dovolj hitra v teh postopkih in je to onemogočila in seveda zato je predlog, da se vse te zaznambe umaknejo.

Tako upam, da bo zakon začel veljati s 1. 1. 2017, da bodo te stvari urejene. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, ministrica.

Gospod Marijan Pojbič bo postavil poslansko vprašanje ministru za javno upravo Borisu Koprivnikarju, ki je danes odsoten. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Uvodoma bi rad sam rekel, očitno so volitve pred vrati. To, kar smo zdaj poslušali, ni nič drugega kot delitev bombončkov socialdemokratov, ki so tisti, ki so krivi, ki so takšno neumno odločitev sprejeli.

Torej, zdaj pa grem na poslansko vprašanje. Zelo problematično in zelo neodgovorno je, da sedanja vlada in koalicija podpirata politiko, ki Slovenijo nesporno pelje v napačno smer. Zato sprašujem ministra Koprivnikarja:

Kako je mogoče, da si ta vlada, v danih okoliščinah, ko država plačuje več kot milijardo evrov samo za obresti, ob tem da bo letošnji primanjkljaj v proračunu Republike Slovenije ponovno presegel milijardo evrov, privoščiči neverjetno bohotenje državnega in javnega sektorja, ki se je v letu dni povečal za več kot 4 tisoč novih zaposlitev?

Vlada Republike Slovenije očitno živi v drugem svetu in pričakuje, da lahko jemlje in deli iz proračuna Republike Slovenije tudi, če si denar sposoja po visoki obrestni meri in še naprej brezglavo troši tisto, česar država ni pridelala. To pomeni, da vnaprej siromaši rodove, ki prihajajo za nami, in jih zadolžuje brez vsakršne

vesti. Prepričan sem, da volivke in volivci koalicijskih strank niso volili, da bi siromašili premoženje njihovih otrok in vnukov, zato je jasno, da Cerarjeva vlada in stranke SD, Desus in SMC zlorablajo prejete glasove. Ob vsem tem pa se Vlada še hvali s padanjem števila brezposelnih. Padec števila brezposelnih na račun zaposlovanja v javni upravi in množičnem zaposlovanju izven države je norčevanje in v posmeh vseh Slovenk in Slovencev, ki z minimalno plačo vzdržujejo razbohoten državni aparat. Namesto da bi izvajali predvolilne obljube o novih etičnih standardih, poštenosti, pravičnosti, spodbujanju vitke javne in države uprave, pomoči realnemu sektorju pri zaposlovanju, o odgovornem upravljanju z državnim premoženjem, vladavini prava, kjer bodo vsi pred zakonom enaki, še naprej peljejo v skrajno prekvarjeno politiko, ki ji pravimo politika razslojevanja privilegirancev in skorumpirane mafije, ki lahko brez vesti krade, manipulira, prireja in uničuje vse generacije, ki prihajajo za nami. Zato sprašujem:

Kako opravičuje takšno nerazumno povečanje novih zaposlitev v državni in javni upravi?

Drugič:

Kdaj bosta Vlada in ministrstvo pričela resno reformo na tem področju, kjer bo dosežena večja učinkovitost državne in javne uprave?

Kdaj bo pristopila k obljubam, da bo naredila javno in državno upravo vitko in učinkovito?

In tretje vprašanje:

Kje so nastale te zaposlitve, natančno v katerih sektorjih ter koliko in ali so bile resnično nadvse nujne in potrebne?

Pričakujem pisni odgovor ministra Koprivnikarja.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Pojbič.

Mag. Branislav Rajić bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu, ki je danes odsoten. Izvolite, gospod Rajić.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Maja letos je v soorganizaciji Ministrstva za zunanje zadeve v Ljubljani potekala že 5. mednarodna konferenca dnevi Afrike. To je bila vnovična priložnost, da se spomnimo, za kako politično, kulturno in ekonomsko raznoliko celino gre. Osebnostno menim, da se Afriko tudi zaradi aktualnega vprašanja migracij in z njimi povezanih izzivov, še vedno v veliki meri zmotno povezuje s stereotipom kontinenta konflikta ter nerazvitosti. Želel bi si, da bi bila Republika Slovenija v skupini tistih držav, ki znajo prepoznati Afriko kot celino priložnosti ter afriške države kot partnerke pri naslavljanju sodobnih izzivov v mednarodni skupnosti. Ob tem, da je sodelovanje tudi na gospodarski ravni z afriškimi državami še vedno zelo šibko, velja izkoristiti izkušnje in vezi iz preteklosti ter jih okrepiti v sedanjosti. Med pestrim naborom možnosti za uresničevanje priložnosti, ki jih ponuja Afrika, je

ključna prisotnost na terenu z ustrezno gosto mrežo diplomatsko-konzularnih predstavništev. Slovenska diplomatska mreža ima z afriškim kontinentom ta trenutek le eno samo stično točko, in to je veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Glede na orisano situacijo, raznolikost Afrike, odprte neizkoriščene priložnosti ter preteklost, ki jo lahko izkoristimo v sedanjosti tudi v obliki nasledstvenega premoženja po nekdanji Jugoslaviji, na Ministrstvo za zunanje zadeve in seveda na ministra naslavljam sledeče vprašanje:

Ali Ministrstvo za zunanje zadeve pripravlja načrt reorganizacije mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev in kakšne načrte ima pri tem za Afriko?

Kakšno vlogo bo pri tem igralo nasledstvo po nekdanji Jugoslaviji v obliki nepremičnin, ki so bile Sloveniji dodeljene, konkretno na primer v Maroku, v Tanzaniji in Maliju?

Menim namreč, da je posebej zanimiva možnost odprtja veleposlaništva v Tanzaniji ali z zamenjavo nepremičnine v Zambiji, ker ta del Afrike doživlja gospodarski razvoj, ni pa ustrezno diplomatsko pokrit s strani nobene od držav naslednic naše nekdanje skupne države.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Rajić.

Tako kot je v navadi ob takih priložnostih, vas sprašujem, ali želite v pisni obliki v 30 dneh odgovor ali vztrajate pri ustnem odgovoru in ga umestimo na naslednjo sejo.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Prosil bi za ustni odgovor, hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jože Tanko bo postavil poslansko vprašanje, in sicer ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav.

Dejstvo je, da je Škofljica eno izmed tistih prometnih ozkih grl, ki se vsakodnevno pojavljajo pri prometnih informacijah. Leta 2003 je bila umeščena oziroma vnesena v Nacionalni program izgradnje avtoceste obvoznica Škofljice po Barju in dejstvo je tudi, da je bilo kmalu po tistem tudi razglašena Natura 2000, ki je deloma prikrila takrat predvideno traso ceste. Ta Natura se je potem še nekoliko širila. Vendar je to pač en del problema.

Drugi del problema je v tem, da se v tem času, v teh desetih ali petnajstih letih ni na področju okoljskega problema, okoljskega umeščanja problema v prostor te obvoznice storilo praktično nič. V tej vladi sedijo trije ministri, dva nekdanja ministra za okolje in sedanja ministrica za okolje in na tem področju se v tem času ni storilo nič. V okviru obiska Vlade 11. maja letos v osrednji Sloveniji je bil

predviden podpis protokola med dvema resorjema, to se pravi ministrstvom za promet in okolje ter 13 župani. Zdaj ta podpis je bi prejet na Škofljici in dejstvo je, da so podpisali to vsi, razen Ministrstvo za okolje se tega podpisa protokola ni udeležilo. Pravijo, da brez pojasnil.

Da je problem še večji, ste 12. septembra, se pravi pred nekaj dnevi, sklicali sestanek z župani na Ministrstvu za okolje in prostor, da bi se pogovorili glede srečanja oziroma umeščanja te obvoznice v prostor. Sklicali ste ga v vaši sejni sobi in vas, ministrica, na ta sestanek ni bilo, niti kogarkoli iz ministrstva, da bi karkoli na tem sestanku pojasnil.

Sprašujem vas:

Na kakšen način se lotevate urejanja problemov 70, 80 tisoč ljudi, ki jih vsakodnevno duši to ozko grlo?

Katere so kardinalne prepreke, ki preprečujejo, da bi se karkoli na področju umeščanja v prostor storilo?

Zakaj se v teh 10 letih pravzaprav ni premaknilo nič?

Vsakič, na vsakem sestanku se pojavljajo nove prepreke, nove ovire in očitno je, da tega resorja ne vodi politika, ne vodi minister, ampak ga vodijo pač uradniki, ki se na nek način z umestitvijo obvoznice Škofljica v prostorske akte Republike Slovenije ne strinjajo.

Sprašujem vas:

Kdaj boste te zadeve razčistili, odpravili in kakšen je terminski načrt ukrepov?

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec gospod Jože Tanko, hvala za vprašanje.

Pri navajanju, da se podpisava protokola, sporazuma, ki bi naj bil podpisan oziroma je bil podpisan s strani Ministra za infrastrukturo in županov, nisem udeležila brez pojasnila, je bolj povzemanje nekih člankov, kajti Ministrstvu za infrastrukturo je bilo posredovano, kakšni so zadržki, moji zadržki za podpis protokola, oziroma predlagali smo spremembo enega od členov, ki bi opredeljeval drugačen potek postopkov umeščanja in ne že navajal, da je treba iti v prevlado javnega interesa pri umeščanju v prostor. O tem je bil seznanjen tako minister kot vsaj dva župana, s katerima sem se osebno srečala na večer pred samim podpisom in sem tudi osebno razloge navedla. Župani so želeli opraviti ta razgovor, kjer bi bila ta moja obrazložitev širša oziroma bi bili prisotni vsi župani in smo usklajevali sestanek v mesecu juliju. Mesec julij je zame manj naporen, ni toliko drugih obveznosti, v juliju sem sama še vseskozi prisotna na ministrstvu, ampak so župani imeli težave, ker je res, mesec julij in avgust sta namenjena dopustom, in so bili odsotni. Po

skupnem usklajevanju smo dogovorili ta sestanek v mesecu septembru, ker pa je bil zame pred tem sestanek na Ministrstvu za javno upravo, moji sodelavci so župane obvestili, da zamujam, da bom prišla, ampak da zamujam, no in po mojem prihodu ob 14.35 je bila pisarna že prazna, župani pa so že odšli. Res pa je, da županom kaj drugega, kot bom vam povedala, tudi ne bi mogla povedati.

Torej, načrtuje in umešča se v prostor ta obvoznica že zelo dolgo, sami ste navedli, od kdaj. Da je to umeščanje težavno, pa je predvsem dejstvo, da ima Ljubljansko barje status krajinskega parka, je pomemben del omrežja Natura 2000 in tisti del, kjer so kolišča, je na seznamu Unesco, torej svetovne dediščine, je zavarovano zaradi številnih naravnih vrednot in bogate biotske raznovrstnosti; od travišč do rastlinskih in živalskih vrst ter habitatov ogroženih vrst ptic. Prav Ministrstvo za okolje in prostor pa je tisto, ki mora to biotsko raznovrstnost varovati. In v pripravi okoljskega priporočila je treba vse to upoštevati. Res je, da je priprava državnega prostorskega načrta za obvoznico Škofljica obmirovala in s tem se je 27. 12. seznanila tudi Vlada Republike Slovenije, 26. 6. 2014, torej pred mojim nastopom, torej prevzemom funkcije ministric, pa je bila o tem obveščena tudi Evropska komisija.

Evropska komisija je o nadeni zadevi sprožila preventivni postopek, vsi poznamo te zadeve, EU Pilot številka 3931/12/ENVI. V tem postopku je preverjala ustreznost in skladnost postopkov v Republiki Sloveniji v povezavi s členoma 6 in 7 habitatne direktive. Evropska komisija je v preventivnem postopku ocenila, da predlagani omejitveni ukrepi zaradi vpliva na Naturo 2000, Ljubljansko barje in Krajinski park Ljubljansko barje ne morejo biti omilitveni ukrepi, ampak da mora Slovenija v tem primeru za rešitev prometne problematike proučiti vse druge možnosti in alternative. Ugotovitev Komisije je bila tudi, da je umeščanje obvoznice z vključitvijo postopka prevlade javne koristi na območju tega parka Natura 2000 mogoča le v primeru, da drugih možnosti za urejanje prometa ni.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, ministrica.

Gospod Jože Tanko, imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Kako deluje Vlada, smo na tem primeru videli, ko se pripravi en skupen dokument za podpis protokola, en minister pride, drugi ne. Vlada naj bi to obravnavala in zagotovila to udeležbo.

Druga stvar je problem, da v Sloveniji očitno pišejo zadeve za Evropsko komisijo tisti, ki so proti projektom. V tem primeru se težko znebim občutka, da so naravarji, ministrstvo za okolje pisali pravne in vsebinske podlage za to, da se Evropska komisija na osnovi tega odloči.

To se iz tega vašega odgovora lahko izlušči in v takih primerih je verjetno težko pričakovati, da bo katerikoli organ na evropski ravni odločil kako drugače, kot je z vsemi temi dokumenti napisano. Vi ste meni 1. septembra v odgovoru na poslansko vprašanje napisali, da so v tem celotnem obdobju od leta 2005 nedorečene vzpostavitev nadomestnih habitatov za nekatere vrste, ki so tam, naj bi bili endemiti. Deset let to traja, enajst let to traja – tega ni narejenega! Prav tako ni narejena po tem vašem dopisu metodologija za ocenjevanje sprejemljivosti posegov na kmetijskih zemljiščih. Torej sprašujem:

Kaj dela vaš resor, če dva dokumenta, ki sta podlaga, nista dorečena, ju nimamo narejena? Naravariji – vi ste pa verjetno podpisali ta predlog – pa napišete pobudo oziroma predlog na Evropsko komisijo in potem nam razlagate, da se nečesa ne da.

Sprašujem vas:
Kakšni so konkretni koraki pri umeščanju te obvoznice v prostor na območju Barja?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Ministrica, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec!

Prepričana sem, da vi prav gotovo veste, da prijave na Evropsko komisijo ne pišemo na ministrstvu. Ne nazadnje se vsi še spomnimo, ko so šle prijave na Evropsko komisijo v primeru vzdrževanja vodotokov po poplavah, in sem prepričana, da večina državljanov ve, da to ne piše na ministrstvu. Res pa je, da se na Evropsko komisijo lahko obrne kdorkoli. Določila, kakršna veljajo za raznorazne postopke – in habitatna direktiva je ena od najstarejših direktiv, ki skrbi za okolje, je tista direktiva, ki jo moramo spoštovati v vseh državah članicah. Je pa Slovenija – lahko je to bogastvo, lahko je pa tako kot v primeru obvoznice Škofljica tudi ovira – je bogata z Natura 2000, približujemo se 40 %. To pomeni, da je naloga države, je obveznost države, da to narodno bogastvo, to naravno bogastvo varuje. Ko pa govorimo o prevladi javnega interesa, pa govorimo o tem, da je potrebno za sam promet urediti in preizkusiti tudi druge možnosti. Vemo, da gre v primeru uvedbe boljšega prometnega prepusta za Kočevsko izvesti ukrepe, priključek na avtocesto Šmarje-Sap. Za ta priključek je že od leta 2011 sprejet državni prostorski načrt, ga je treba samo izvesti. Kot smo že tudi seznanjeni, gre za ureditev železnice proti Kočevju, torej druge možnosti prevoznega sredstva, gre za izvedbo parkirišč park and ride, izvedbo krožišč, ureditev prometa na Dolenjski cesti, gre za večjo ureditev javnega prometa; torej več ukrepov je, ki bi naj to težavo reševali. V primeru, da pa to vse ni mogoče, potem pa lahko gremo v postopek prevlade javnega interesa.

Če govorim v imenu tistih vrst, ki so zaščitene, in na Barju je to okarček. Okarček, če bi imel možnosti kjerkoli drugje živeti, bi prav gotovo bila njegova poseljenost po Sloveniji dovolj velika in ne bi bilo nobenih potreb, da bi bila zaščitena vrsta na Ljubljanskem barju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Gospod Jože Tanko, imate besedo za postopkovni predlog. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Z odgovorom ministrice nisem zadovoljen. V bistvu je odgovor takšen, kot so ga najbrž deležni vsi tisti, ki jih ureditev tega prometnega čepa, ozkega grla zanima; se pravi, storiti vse, da se ne bo storilo nič.

Nisem spraševal po nobenem ukrepu, ki jih izvaja ministrstvo za promet, tudi tisto, kar ste našli je že vse urejeno, je park and ride, je javni mestni potniški promet urejen in podaljšan, vozi vlak, to je vse urejeno že, pa so še vedno kolone, še vedno takšne kot pred desetimi leti. Torej, vsi ti nadomestni ukrepi nimajo zadostne teže glede na frekvenco, ki se tam dogaja, da bi odtehtali ta problem.

Zanimivo je, da se prav vsi župani tega območja, tudi lokalni, škofljiški, strinjajo s tem, da se naredi obvoznica ob obrtni ceni in priključek na avtocesto pri Barju. Čisto vsi, brez izjeme. Ključni problem je, da je del kmetijske ali pa naravovarstvene stroke takšen, ki te zadeve zavira, noče določiti nadomestnih habitatov, noče določiti faktor, za koliko je treba zagotoviti dodatnih površin za nekaj živalic, ki so tam – če so. Ali so samo tam, je drugo vprašanje, najbrž niso, ker nekatere živalce letijo, nekateri tečejo in se premikajo tako kot vsepovsod. Če habitat razširijo, se razširijo, če ga premakneš, se premaknejo in v temu primeru gre zgolj za to, da se je nekaj uradnikov, očitno na ministrstvu, v določenem delu ministrstva odločilo, da tega projekta za nobeno ceno ne spustijo. Zanimivo, da so tudi v nekaterih drugih, celo avtocestnih odsekih bili podobni naravovarstveni problemi. Kar spomnil se je nekdo, da je to nekaj problem, in je bil problem. In je bil problem 10 let.

Sprašujem vas – in zato sem pričakoval odgovor:

Kaj boste storili, da bomo končno prišli do neke čiste, vsebinske rešitve, kjer bodo izpolnjeni tudi pogoji, da bomo vedeli, koliko nadomestnega habitata je treba zagotoviti za izumrle ali pa skorajda izumrle živali?

Zdaj ste menda eno odkrili, ki je že do zdaj veljala za izumrlo. In:

Kakšna metodologija bo nastala oziroma je potrebna za to, da se bo sprejemljivost posega ocenjevala?

Tega ni in vi tukaj zavirate vse postopke.

Gospa ministrica, od vas sem pričakoval konkretne korake s terminskim planom, tega ni bilo in tudi na to sem vas

opozoril in posebej vprašal in, žal, z vašim odgovorom ne morem biti zadovoljen.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tanko, verjetno predlagate ... O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj. Naslednje poslansko vprašanje bo postavil gospod Matjaž Hanžek, in sicer ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.
Izvolite, gospod Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovana gospa ministrica Irena Majcen, 12. decembra 2015 je v Parizu 195 držav in Evropska skupnost doseglo podnebni sporazum, ki je prvič v zgodovini združil tako razvite države kot tiste v razvoju. Na dan Zemlje, 22. aprila letošnjega leta, je v New Yorku na sedežu Združenih narodov pariški podnebni sporazum podpisalo 175 držav, vključno z Evropsko unijo, podpise v imenu Slovenije je prispeval predsednik Vlade gospod dr. Miro Cerar.

V začetku septembra sta pariški podnebni sporazum ratificirali Kitajska in Združene države Amerike, ki skupaj prispevata 40 % svetovnih emisij. Kot je znano, bo sporazum stopil v veljavo, ko ga bo ratificiralo ali kako drugače doma potrdilo 55 držav, ki predstavljajo 55 % vseh izpustov toplogrednih plinov.

Ministri za okolje Evropske unije ste se junija zavzeli za čimprejšnjo ratifikacijo sporazuma. Takrat ste povedali medijem, da bi Slovenija lahko ratifikacijski postopek začela takoj, ko bo sporazum potrjen v Evropskem parlamentu, kar je po vaših besedah pričakovati do konca leta.

Zato vas sprašujem:

Zakaj mora Slovenija pričeti postopek ratifikacije podnebnega sporazuma šele po potrditvi v Evropskem parlamentu, saj smo ga samostojno podpisali in naše obveznosti, ki jih bomo določili na podlagi sporazuma, bomo morali sami izvajati?

Drugič:

Kako daleč smo s pripravljanjem obvezujočih podnebnih ciljev za Slovenijo, kar je obveznost, ki smo jo prevzeli s podpisom sporazuma?

Tretjič. Nacionalni energetske koncept bo nedvomno pomenil eno od ključnih orodij za izpolnjevanje nacionalnih podnebnih ciljev.

Kako nameravate zagotoviti usklajenost vsebine in časovnega zaporedja sprejemanja tako podnebnih ciljev kot nacionalnega energetskega koncepta, saj oba dokumenta v končni obliki potrjuje Državni zbor?

Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa ministrica, imate besedo za odgovor. Izvolite.

IRENA MAJZEN: Spoštovani poslanec Matjaž Hanžek, hvala za vprašanje.

Res je, da so se vse države, vse članice Evropske unije posamezno zavezale k potrebam za podpis podnebnega sporazuma, res pa tudi je, da ta napoved, ki je bila zajeta, je še stvar dogovarjanja med posameznimi članicami Evropske unije. Glede na časovnico ratifikacije pa je sprejetje osnutka zakonodaje za podnebni energetske okvir v okviru Evropske unije do leta 2030 in države članice bodo izvajale zaveze pariškega sporazuma za obdobje od leta 2020 do 2030.

Evropska komisija je osnutek navedenega zakonodajnega okvirja za sektorja, ki nista vključena v shemo trgovanja s toplogrednimi plini, torej ne ETS, in za sektorje rabe tal LULUCF sprejela julija letos. Pogajanja o teh predlogih se bodo pričela v kratkem. Kaže pa, da bi bil lahko prag za uveljavitev pariškega sporazuma dosežen prej, kot so nekateri pričakovali, verjetno že do konca letošnjega leta, morda pa celo do podnebne konference v Marakešu, ki bo v mesecu novembru. Bil je tudi že sestanek prejšnji teden v Bratislavi, zato je dogovorjeno, da tudi Evropska unija in države članice maksimalno pospešijo postopek ratifikacije. Za ta namen je sklicano izredno zasedanje Sveta ministrov za okolje, in sicer konec meseca v Bruslju, kjer bi ministri obravnavali in sprejemali sklep Sveta o ratifikaciji sporazuma v imenu Evropske unije in predstavili časovnico zaključka ratifikacije državah članicah. To pomeni, da smo začeli že ta sporazum ne samo pripravljati, gre tudi za to, da se ga ustrezno prevede in si želimo, da bi ga takoj po tej septembrski seji, 30. 9. je, potem oddali tudi v samo proceduro.

Glede drugega vprašanja lahko povem, da ima Slovenija sprejet operativni program zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov do leta 2020. V tem sporazumu, v programu so vključeni ali pa določeni sektorski cilji tudi do leta 2030. Ti cilji sovpadajo s ciljem 15 odstotkov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v sektorjih izven sheme trgovanja z emisijami, ki je nacionalni cilj in ga je julija letos predlagala Evropska komisija za Slovenijo v okvirju delitve skupnega cilja Evropske unije med države članice. Ti cilji so del podnebno-energetskega zakonodajnega svežnja Evropske unije do leta 2030, ki je sedaj v celoti v obravnavi, pogajanja pa se bodo predvidoma zaključila do konca naslednjega leta. Po končanih pogajanjih bomo pristopili k reviziji operativnega programa in pripravi nadaljnjih ukrepov.

Pariški sporazum sicer tudi predvideva pripravo dolgoročnih strategij prehoda v nizkoogljično družbo, ki naj bi bile pripravljene do leta 2020. Ta naloga pa nas še čaka. Med ostalim pariški sporazum obsega zaveze na področju prilagajanja podnebnim spremembam, kar pa je zaveza, ki jo bomo začeli izpolnjevati že konec letošnjega leta, ko bo sprejet strateški okvir za prilagajanje podnebnim spremembam. Ta je že

dalj časa v pripravi in bo najkasneje oktobra posredovan v javno obravnavo.

Če greva na tretje vprašanje, pa je usklajenost strateških dokumentov konstanten izziv, zlasti na področju politike podnebnih sprememb. Ta politika podnebnih sprememb obsega številne sektorske politike. Menimo, da je treba strateški pogled na podnebno politiko primerno umestiti v krovno Strategijo razvoja Slovenije, podnebni cilji pa se morajo odražati v sektorskih strategijah, poleg energetskega koncepta tudi prometne in kmetijske politike, prostorske strategije in vseh drugih dokumentov. Ocenjujemo, da če bo primeren okvir podan v Strategiji razvoja Slovenije, bo usklajevanje sektorskih strategij bolj učinkovito. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Besedo ima gospa Eva Irgl, in sicer postavila bo poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovani gospod minister!

Pred kratkim smo imeli na občini Ajdovščina ponovno sestanek glede izgradnje protivetrne zaščite na hitri cesti Razdrto–Vipava. Kot veste, projekt traja že več kot sedem let, 13. avgusta 2009 je bil odprt ta odsek hitre ceste. Še pred tem sem sama opozarjala, da gre pri nekaterih momentih za preplačano gradnjo, za namensko zavlačevanje pri razpisih, predvsem pa, da je treba še pred odprtjem zagotoviti predpisane pogoje, zlasti na področju varnosti. Takrat sem – jasno, kot poslanka – opozorila, da je treba zagotoviti protivetrno zaščito. Ker sedaj, gospod minister, veste, da je večkrat v letu treba cesto zapreti za različne vrste avtomobilov, posebej za tovornjake, ki tam vozijo. Seveda je tukaj problem tudi potem na ekonomski strani.

Gospod minister, imam preprosto vprašanje za vas. Glede na to, da smo na tem sestanku v Ajdovščini pred tednom dni bili seznanjeni, da je projekt sedaj zaključen, da dokumentacija je pripravljena, me zanima:

Ali se bo dejansko ta projekt protivetrne zaščite s testnimi polji začel graditi v letu 2016, se pravi v teh mesecih, ki so pred nami?

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa. Hvala za postavljeno vprašanje, ki ima pravzaprav podobno vsebino, kot je pisno vprašanje na isto temo, ki mi ga je postavil poslanec gospod Matjaž Nemeč pred kratkim. Tako vam bom postregel z enakimi informacijami kot tudi v tem odgovoru.

Projekt te aktivnosti s to protivetrno zaščito na tem odseku, kot je vsem že dobro

znano, vodi družba Dars. Na tem odseku je predvidenih približno malo manj kot 18 kilometrov te protivetrne zaščite. Projektant je v preteklosti predlagal, da se zaradi specifičnih razmer izvedejo najprej testna polja, na podlagi katerih bo mogoče preveriti, ali je učinkovitost teh ukrepov ustrezna ali ne, kljub temu da so bili že določene simulacije na samih modelih izvedene. Tako so predvidena tri testna polja, in sicer na območju viadukta Lozice, kjer so predvidoma izmere največje hitrosti vetra, in bo tam izvedeno tesno polje v dolžini 700 metrov. Drugo testno polje je predvideno na prehodu hitre ceste od strelišča Mlake proti predoru Podnanos. Tam cesta poteka v krivini, kar je za to ščitenje pred vplivi vetra še posebej zahtevno. Tam je skupna dolžina ograj predvidena v dolžini 750 metrov. Testno polje tri pa se nahaja na lokaciji na področju med Logom in Zemonom. Tam pa je predvideno polje v dolžini 300 metrov. Kot ste že sami povedali, je projektna dokumentacija tako PGD kot KZI izvedena, izdelana tudi predinvesticijska zasnova, ki bo v kratkem tudi pregledana in potrjena, sredstva za izvedbo teh testnih polj pa bo Dars zagotovil iz lastnih sredstev. Gre za približno 2 milijona evrov, in sicer v letu 2017. Tako se bodo testna polja izvajala v letu 2017, nadaljevanje pa potem v 2017 in naslednjih letih, ki pa je pogojeno, to nadaljevanje te investicije, tudi z ureditvijo ustreznih možnosti financiranja družbe Dars s poroštvem zakonom. Ta poroštvni zakon pa je tudi že v medresorski proceduri. Tako v letu 2017 se bodo izvedla testna polja in bo to financiral ... Kdaj? Točno vam pa zdaj ne morem povedati, ampak vsekakor takoj, ko bo to mogoče, kajti sredstva bodo zagotovljena v letnem načrtu družbe Dars za leto 2017.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, minister Gašperšič.

Gospa Eva Irgl, izvolite, besedo imate za zahtevo za dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Saj bom zelo kratka.

Gospod minister, poglejte, vse to, kar ste o samem projektu povedali, sem izvedela že tudi na tem sestanku v Ajdovščini, ampak bistveno je, da ne boste v letu 2016, kolikor razumem, začeli niti s testnimi polji, ampak šele v letu 2017. Tudi za leto 2017 ne morete dati natančnih izračunov, kdaj se bo s postavitvijo testnih polj začelo. Tako bi vas vseeno prosila, če mi lahko odgovorite:

Ali bo to v prvi polovici leta 2017 ali v drugi polovici leta 2017?

Rečeno je bilo najprej, da bo to res že v letu 2016; skratka, stalno spreminjamo te časovnice. Mislim, da ljudje, ki živimo na tistem koncu in se vsakodnevno vozijo ali pa vozimo v Ljubljano, mislim, da potrebujemo takšne odgovore čim prej in bolj jasne.

Mi smo sicer zastavili več poslanskih vprašanj, zagotovo tudi moji kolegi poslanci, ki

prihajajo iz tega konca. Ampak poglejte, mislim, da 7 let je pa res že predolga doba, da se hecamo na takšen način.

Prosim, da mi odgovorite:

Ali bo to vsaj v prvi polovici leta 2017 ali bo šele v drugi?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister, izvolite, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Res se strinjam, da to traja že zelo dolgo, da smo imeli tudi zagotovilo, da bo Dars to izvedel v letu 2016, vendar žal niso bili izpolnjeni pogoji, tako da v letnem načrtu 2017 bo to zagotovljeno, kot rečeno, iz lastnih sredstev Darsa, tako da v zvezi s poroštvom in vsemi temi vprašanji tega ne bo treba pogojevati. Jaz se bom zavzel, lahko pa tudi potem še natančno dobim podatke, kdaj točno bo Dars to investicijo začel, ampak se bom zavzel, da to naredimo že v prvem polletju, se pravi leta 2017. Ne vidim razloga, zakaj to ne bi bilo mogoče. Ne vem, morda da se bo kaj zapletlo še pri kakšnem razpisu, ampak drugih problemov ne vidim. Treba pa je zadeve testirati dve zimi in eno poletno sezono. Tako bi bilo sicer smiselno, da bi imeli že eno poletje že v naslednjem letu, ampak dveh zim pa zaenkrat verjetno ne bomo mogli še, tako da bo treba še do konca leta 2018 te teste izvajati. Tako trdijo sedaj ti strokovnjaki. Ampak kakorkoli, kot rečeno, nekih posebnih razlogov, da ne bi bilo to izvedeno že takoj, bom rekel v prvem polletju leta 2017, ne vidim, bom pa o tem še natančneje vas obvestil. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Če sem pravilno razumel, boste pisno obveščeni o časovnici. Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo postavil poslansko vprašanje, in sicer ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim, še posebej ministrom in ministricama. Spoštovano ministrico gospo Ireno Majcen pa bom vprašal nekatere stvari v zvezi z izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku.

Kot vsi vemo, je nekje konec maja oziroma v sredini maja bil sprejet upravljavski načrt, ki je s tem postal aktiven, ker ga je Vlada tudi potrdila. Načrt upravljanja, kot vemo, je programski akt, v katerem se določijo tudi razvojne usmeritve ter načini izvajanja tako varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja, in je s tem postal ključni dokument tega zavarovanega območja.

Vsi vemo, da je bil Triglavski narodni park oziroma Zakon o Triglavskem narodnem

parku sprejet v Državnem zboru z veliko večino in je zato še toliko bolj pomembno, da ima tudi nadaljevanje izvajanja tega zakona neko uresničitev v pravi smeri. Zato sprašujem ministrico v zvezi z izvajanjem tega upravljavskega načrta, prvič:

Kako so zagotovljene obveze iz Zakona o TNP glede razvojnih ukrepov v tem načrtu upravljanja?

Drugič:

Kako gledate oziroma ali je za vas sprejemljivo, da vodenje Triglavskega narodnega parka kot edinega parka v Sloveniji že več let izvaja vršilec dolžnosti direktorja?

Mislim, da je bilo imenovanje 5-krat v teh zadnjih 3, 4 letih, kjer se je imenovalo vršilca dolžnosti ne pa direktorja. Predvsem me zanima:

Kako boste zagotovili pravilno razumevanje in izvajanje Usmeritev za sanacijo razvrednotenih območij v tej uredbi?

Kajti, v tej dikciji je kar nekaj zelo spolzkih navedb in glede na to, da vemo, kako se posamezne stvari kasneje v praksi izvajajo, bi rad z vaše strani slišal, kako bodo izvajane te usmeritve, ker v tem poglavju je zapisano tudi, da se izvajajo sanacije z naslednjimi ukrepi: odprava virov, obremenitev ali negativnih vplivov, ki so posledica človekovih posegov. To velja največkrat za določene infrastrukturne zadeve, za turistične objekte, ne nazadnje kampe in podobno in če bo nek naravovarstvenik preveč striktno bral te dikcije, se bojim, da bomo imeli v praksi precej težav.

Zato me zanima:

Kakšni so vaši odgovori glede teh treh konkretnih vprašanj?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, hvala za vprašanje.

Za izvajanje načrta upravljanja je zadolžen Javni zavod Triglavski narodni park v sodelovanju z ministrstvi in institucijami, ki so v načrtu upravljanja podrobno določeni. Vsebine iz načrta upravljanja se vključujejo v letne programe dela javnega zavoda. Po uveljavitvi načrta upravljanja je Ministrstvo za okolje in prostor takoj pristopilo h koordinaciji ministrstev za zagotavljanje v načrtu upravljanja dogovorjenih nalog. Poleg tega je poskrbljeno, da se vsebine vključujejo v različne dokumente države, kot so na primer: Program razvoja podeželja 2016–2020, kjer so lokalne akcijske skupine na območju parka dobile 15 % več denarja za izvajanje operacij na območju Triglavskega narodnega parka v povezavi z načrtom upravljanja. Tudi v operativnem programu za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 je bilo v merilih za izbor operacij upoštevan posebej položaj Triglavskega narodnega parka. Na podlagi

načrta upravljanja je bila podprta tudi možnost celostnega pristopa pri razvojnih projektih izven celostnih teritorialnih naložb za urbana območja. Območje parkovnih občin je bilo s strani službe Vlade Republike Slovenije za kohezijo prepoznano kot smiselno območje za izvajanje celostnih pristopov, in ta utemeljitev je prav v načrtu upravljanja. Res pa je, da vodenje Triglavskega narodnega parka je že dalj časa v rokah vršilca dolžnosti. Res je tudi, da se v Triglavskem narodnem parku izvaja sanacijski program in prav to izvajanje sanacijskega programa je temelj, da poslovanje v naslednjem obdobju Triglavski narodni park lažje izvaja. Zato vsi, tudi ne samo naše ministrstvo, tudi na drugih ministrstvih, bdimo nad uresničevanjem tega sanacijskega programa in si po obnovljenem razpisu, ki bo do konca letošnjega leta izveden, želimo, da bi v poslovanju prinesli več stabilnosti in ne bi imenovali več vršilca dolžnosti.

Zakon o Triglavskem narodnem parku je tisti, ki določa, da načrt upravljanja opredeli izhodišča, usmeritve in ukrepe za okoljsko in naravovarstveno sanacijo razvrstjenih območij. Opredelitev razvrstjenih območij izhaja iz analize obstoječega stanja, kjer so bili posamezni deli narodnega parka prepoznani kot razvrstjena območja. V Triglavskem narodnem parku je ta problematika prisotna že daljše obdobje in govorimo o razvrstjenih, ki nastajajo zaradi naravnih pojavov ali procesov in pomenijo grožnjo za poselitev infrastrukture ali varnost. Vemo vsi za plazove, snegolome, poškodovanja zaradi potresov – ta postopek sanacije pravzaprav še poteka. Vemo tudi za invazivne vrste. Po drugi strani gre pa za razvrstjenost, ki jih povzročajo človekovi posegi ali dejavnosti, kot recimo nelegalni peskopki, divja odlagališča odpadkov, rekreacija, neustrezno širjenje naselij, neustrezna kmetijska ali gozdarska raba. Ta problematika je predvidena, da se rešuje predvsem skozi postopke smernic in mnenj na prostorske načrte in načrte rabe ter mnenj na posege v prostor. To je že uveljavljena praksa, z načrtom upravljanja pa smo natančneje prepoznali območja, kjer je pozornost še posebej pomembna in potrebna.

Problematiko, ki se nanaša na neustrezno širjenje poselitve, umeščanja dejavnosti in podobno, bomo reševali tudi s krepitvijo kakovostnega prostorskega načrtovanja. Namen je v prvi vrsti preprečevati nastajanje novih problemov v prostoru in sanacija obstoječih razvrstjenih območij v prostoru, za posamezna obstoječa razvrstjena območja pa predlagamo, da se sanirajo tudi v postopkih nadzora v prostoru z ustreznimi odločbami za sanacijo stanja. Več mogoče v nadaljevanju.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Danijel Krivec, imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala, še enkrat, za besedo. Hvala spoštovani ministrica za prvi del odgovora.

Mislil, da je bila do neke mere kar korektna, ko je povedala, da se tudi ona ne strinja z imenovanjem vedeja, treba je vedeti, da zadnjega vedeja svet Zavoda Triglavski narodni park ni podprl niti z enim glasom, pa je vseeno vede, kar je zaskrbljujoče, če govorimo o tem, da je to nek ključni organ oziroma oseba, ki naj bi usmerjala delovanje parka kot direktor. Iz tega naslova, jasno, se tudi vse ostale dejavnosti v parku težko odvijajo, ni neke vizije.

Vse te stvari, ki ste jih vi navajali glede umeščanja v prostor, mnenj, prostorskih planov in podobnega, to vse razumem. Zelo konkretno sem vas spraševal glede te dikcije, ki je v načrtu upravljanja in ki govori, "usmeritve za sanacijo razvrstjenih območij". Na nek način ima neke splošne usmeritve, kasneje pa govori tudi o konkretnih stvareh glede kampov v Trenti, pa tudi na bohinjskem koncu. Mene predvsem zanima ta trentarski del, kjer so prostorski plani že sprejeti in bo verjetno v praksi prihajalo do neke kontradikcije, če bo nekdo izvajal ukrepe, ki so predvideni v tem upravljavskem načrtu, ker govori o neustrezni umeščeni, neustrezni urejenosti, prekomerni zasedenosti. To so zelo raztegljivi pojmi. Teh nek uradnik lahko zelo hitro postavi pod neko težavo za nekega uporabnika. Zato me res zanima:

Ali bodo te dikcije izvajane tako, kot so navedene v uredbi, ali boste v tem primeru naročili neki konkretni osebi – kar je verjetno direktor oziroma kdorkoli se ukvarja s tem izvajanjem samega načrta upravljanja –, da v določenih primerih odreagira po neki zdravi kmečki pameti, ne pa po tem, kar je zapisano in se uradniško zelo čudno ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Res je, da je obseg Triglavskega narodnega parka tolikšen, da posega na območje nekaj občin, torej več občin, in da je praksa v občinah različna. Nekateri župani se s samim poslovanjem občine znotraj Triglavskega parka – bi rekla, vidijo to kot prednost ne kot neko oviro. Imamo pa župane, ki te prednosti ne vidijo. Seveda načrt upravljanja pa se dela za celotno območje in je zato tako splošen. Je pa res, da se bo na podlagi dosedanjih izkušenj pripravile nove, bi rekla, bolj podrobne usmeritve, ki se bodo uveljavljale pri pripravi strokovnih podlag postopkih izdajanja naravovarstvenih in kulturnovarstvenih smernic pri pripravi prostorskih aktih ali načrtov rabe naravnih virov. To pomeni, da tiste občine, ki že imajo prostorske akte sprejete, seveda tega postopka ne bodo ponovno izvajale. Gre za tiste občine, ki še nimajo sprejetih prostorskih aktov in teh občin je vedno manj. Strokovnih mnenj

upravljavca skozi presojo sprejemljivosti ob postopkih izdajanja naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij k posegom v prostor. Gre tudi pri pripravi strokovnih mnenj upravljavca in skozi presojo sprejemljivosti v postopkih izdaje dovoljenja za poseg v naravo in z določitvijo omilitvenih ukrepov v presojah vplivov na okolje.

Med drugim smo na ministrstvu tudi v tem letu pripravili odzivno poročilo za investicijo na Pokljuki, kjer bo treba sam Zakon o Triglavskem narodnem parku spremeniti v delu, da bo akumulacija zajetja, vodni zadrževalnik, mogoče tudi legalizirati. To pomeni, da prav k tej vsebini Triglavskega narodnega parka na ministrstvu posvečamo pozornost v smeri, da omogočimo nadaljnjo krepitev oziroma nadaljnji razvoj teh pridobitev v Triglavskem narodnem parku. Res pa je, da moramo ob tem posvečati vso skrb, pozornost in pa izvajati naloge, ki bodo skrbele za to, da bo tako narava kot tudi naravno življenje, torej živali, rastline v tem parku, nemoteno bivale in sobivale v tem okolju z nami, torej s človekom. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Gospod Danijel Krivec, imate besedo za strokovni predlog.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala, še enkrat, za besedo.

Kot sem rekel, je bil Zakon o Triglavski narodnem parku sprejet v tem državnem zboru z neko veliko večino in soglasjem predvsem zato, ker je bilo v ta novi zakon vgrajeno veliko razvojnih nastavkov v samem zakonu. Glede na to, da se pa v tem načrtu upravljanja tega ne vidi, ne vidi se niti v samem proračunu tega javnega zavoda, izvajajo se predvsem omejitvene in varstvene naloge, predlagam, da se vseeno o tej tematiki in o odgovoru ministrice opravi razprava. Bojim se, da gospa ministrica tega načrta upravljanja ni prav podrobno prebrala. Glede na to, da izhajam iz tega območja in da sem bil opozorjen na nekatere stvari, želim na to opozoriti, preden pride do težav pri samem izvajanju in nekih, bi rekel, negotovanj v samem prostoru zaradi napačnih postavitev nekih zahtev. Kajti to se je v preteklosti že dogajalo zaradi napačnega tolmačenja ali pa zaradi trme nekoga, ki je vztrajal pri svojem pravu, je prišlo večkrat do civilnih iniciativ, ki so na koncu tudi zahtevale izločitev iz parka in podobne stvari.

V izogib takim težavam je prav, da se o določenih stvareh predhodno organ, ki je ta zakon sprejel, tudi seznaniti. Zato tudi predlagam, da se o odgovoru ministrice opravi razprava.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašemu predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj.

Magistrica Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministrici za

zdravje, in sicer gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, poslanke, poslanci in drugi prisotni!

Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije se je v zadnjih treh letih število čakajočih na pregled ali operacijo povečalo za 31 odstotkov. To še ne bi bilo tako hudo, če ne bi skoraj 40 tisoč bolnikov čakalo nedopustno dolgo na operacijo ali pregled, saj se s tem ogroža njihova življenja in zdravje, bolnikom pa se povzroča dodatno trpljenje. Takšno ravnanje države z bolniki je nehumano.

Po izolski tragediji je bilo v javnosti še posebej izpostavljeno trpljenje uroloških bolnikov. Nevzdržne razmere na področju čakalnih vrst in urologije se razlaga s pomanjkanjem urologov in s pomanjkanjem finančnih sredstev, kar ponekod botruje tudi nevzdržnim bivalnim razmeram v bolnišnici. Prepričana sem, da bi morala država prioriteto poskrbeti za svoje najbolj bolne in ranljive prebivalce. Zato vas sprašujem, gospa ministrica:

Kako in kdaj nameravate rešiti nevzdržno kadrovsko in finančno stanje vsaj na področju urologije?

In drugo vprašanje; pomanjkanje denarja v zdravstvu skuša Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije reševati z varčevanjem v zdravstvu na najbolj ranljivih skupinah prebivalcev, tokrat pri kontracepciji v škodo zdravstvenega varstva in reproduktivnega zdravja žensk. Seveda gre tukaj tudi za soglasje z ministrstvom. Zaradi protestov je upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije odločil sprejem spornega sklepa o določitvi terapevtske skupine zdravljenj hormonskih kontraceptivov, ki bi pomenil uvedbo doplačil na kontracepcijo. Hkrati pa je sprejel tovrstne sheme za rasne hormone, ki jih večinoma prejemajo otroci. Žal se zavod ni odpovedal ponovnemu poskusu sprejemanja sklepa za hormonske kontraceptive, pa čeprav bi s tem ukrepom prizadel socialno najbolj ogroženo skupino prebivalstva in bi onemogočil uresničevanje ustavne pravice žensk do svobodnega odločanja o rojstvu.

Ob temu dogodku sem vas pozvala, da pri pripravi napovedane zdravstvene zakonodaje poskrbite, da se bo o pravicah prebivalcev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja odločalo le v okviru demokratičnih postopkov v Državnem zboru Republike Slovenije. Zanima me torej:

Ali boste področje odločanja o pravicah iz obveznega zavarovanja v bodoče uredili v skladu z demokratičnimi standardi sprejemanja zakonskih sprememb v Državnem zboru Republike Slovenije?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, hvala za vprašanje gospe poslanki Bizjakovi.

Najprej odgovor za področje urologije; glede na podatke Zdravniške zbornice Slovenije je v Sloveniji 48 specialistov urologije, kar je 0,032 specialista na 100 tisoč prebivalcev. Na specializaciji na področju urologije pa je še 28 specializantov, ki bodo to specializacijo zaključili v letih 2016 do 2025. Naj spomnim, da število specializacij v Sloveniji razpisuje Zdravniška zbornica Slovenije ob seveda soglasju Ministrstva za zdravje. Povprečno je v državah Evropske unije glede na podatke Eurostata za leto 2013 0,061 specialistov urologije na 100 tisoč prebivalcev. Če bi torej želeli doseči evropsko povprečje do leta 2035, bi morali v naslednjih 14 letih vsako leto razpisati vsaj šest ali sedem specializacij – ob predpostavki, da bi trend upokojevanja ostal enak, kot je sedaj, predvideno do leta 2021.

V letu 2015 je bil prav z namenom povečanja števila specialistov urologije razpisanih deset specializacij. V letošnjem letu so bile v prvem javnem razpisu specializacij zdravnikov za posamezna specialistična področja za potrebe javne zdravstvene nege razpisane 4 dodatne specializacije s področja urologije, in sicer za regijo Koper, Kranj, Ljubljana in Ravne na Koroškem. Ob tem poudarjam, da je število specializantov urologije glede na podatke Zdravniške zbornice Slovenije v lanskem in letošnjem letu preseglo število javljenih potreb o novih specializacijah urologije s strani izvajalcev zdravstvene dejavnosti, kar pa seveda ni bil primer v preteklih letih. Tako so, recimo, v letu 2009 bile razpisane samo tri specializacije, v letu 2011 samo tri specializacije, 2013 celo samo ena in, recimo, 2014 pred mojim prihodom tudi samo tri. Specializacije iz urologije bomo torej glede na potrebe razpisali tudi še v letošnjem letu, ki bo predvidoma objavljen v novembru letošnjega leta, poleg teh, ki so že bile.

Prav tako bo izdana tudi Odredba o zgornji meji števila ponudb za delo v Republiki Sloveniji ali, če hočete, po domače, to je ukrep, s katerim bo omogočen uvoz zdravnikov specialistov iz tretjih držav po posebnem postopku. Zanj se bomo odločili, da zagotovimo nemoteno zdravljenje ljudem in skrajšanje čakalnih dob. Takšen ukrep je, kot veste, sprejel že tudi minister Marušič za časa svojega mandata.

Prav tako naj povem, da smo v resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva do leta 2025 zapisali, da bomo zagotovili ustrezen način načrtovanja kadrovskih virov v zdravstvu, ki bo poleg vseh ukrepov upošteval tudi demografske trende naše populacije. Zato pripravljamo ustrezne pravne podlage, da bomo

lahko vzpostavili sistem spremljanja kadrovskih potreb in nacionalni register zdravstvenih delavcev. Prav tako bomo kadrovske načrtovanje omogočili tudi s sprejemom nacionalnega načrta razvoja in upravljanja kadrovskih virov v zdravstvu. Menim, da bomo s predvidenimi ukrepi in načrtovanjem omogočili enakopraven dostop pacientov do zdravnikov specialistov posameznih strok, med katere sodi tudi urologija. Prav zaradi navedenih ukrepov pa bomo novo imenovali tudi RSK za urologijo, ki ga do sedaj ni bilo. To je tudi predlog Združenja urologov ob strinjanju vseh relevantnih strokovnih in drugih izobraževalnih institucij.

Drugi del odgovora na drugo vprašanje pa v nadaljevanju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Julijana Bizjak Mlakar želi besedo za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za ta del odgovora.

Vendar je treba ugotoviti, da brez denarja in brez kadrov pač ne bo šlo. Tudi na tak predviden izjemno počasen način reševanja nedopustno dolgih čakalnih dob ti ljudje pač ne morejo čakati, ker vendar gre za njihova življenje, gre končno tudi za človekove pravice. Tukaj pričakujem, da boste s predsednikom Vlade čim prej poskrbeli vsaj za odpravo nedopustno dolgih čakalnih dob, ker trenutno v proračunu tako države kot tudi Zavoda za zdravstveno zavarovanje ni videti rešitev za ta problem. Menim, da tudi Zdravniški zbornici tako hudega problema očitno ni prepuščati, ker končno gre za odgovornost, za ljudi. In tukaj mora država tudi svoje povedati.

Po drugi strani pa sem vas želela tudi spomniti, da nekateri uveljavljeni pravniki opozarjajo, da je ustavno sporno, da je najpomembnejši del ureditve posameznika v javnem sistemu zdravstvenega varstva določen v avtonomnih aktih, ki jih sprejemajo organi nosilca obveznega zdravstvenega zavarovanja, to je Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. To utemeljujejo s tem, da sta pravici do socialne varnosti in do zdravstvenega varstva ustavni človekovi pravici in obsegata tudi pravico do zdravstvenih storitev. Po 15. členu Ustave Republike Slovenije pa se lahko način uresničevanja ustavnih človekovih pravic določi samo z zakonom. Ker gre za uresničevanje človekovih pravic, zavod ne bi smel sam določati teh pravic.

Zato upam, spoštovana gospa ministrica, da boste uredili trenutno neustrezne postopke spreminjanja zdravstvenih pravic, s katerimi se nedopustno posega tudi na področju človekovih pravic.

Hvala lepa tudi za ta del odgovora.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, beseda je vaša. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala še enkrat za besedo.

Naj dodam samo še na prvi del. Kot veste, je Vlada v bistvu že letos namenila 16 milijonov za skrajševanje čakalnih dob; 8 in 8 za dodatne te specialistične preglede za tiste predolgo čakajoče. Ob zadnjem obisku v UKC mi je predstojnik urologije zagotovil, da bodo do konca leta definitivno odpravljene vse dobe, je pa povedal tudi, da je kar nekaj ljudi na teh čakalnih seznamih, ko jih je primerjal, da so že opravili posege v drugih bolnišnicah, pa žal niso sporočili, da posega ne potrebujejo več. To je tudi slika tega našega sistema vodenja čakalnih seznamov. Tako bo dejansko ta problem rešen najkasneje do novega leta, se pa seveda tudi s sistemskega vidika in dodatnih finančnih virov tudi za naslednje leto dogovarjamo, da bi vključili skrajševanje čakalnih dob.

In še odgovor na drugi del vprašanja. Ja, zelo se strinjam, da pravice ljudi ne morejo določene biti v nekem podzakonskem aktu zdravstvene blagajne. Kot veste, je že dolga leta obstaja v tej Sloveniji tudi odločba Ustavnega sodišča, ki o tem govori in nalaga ministrstvu. Žal je, bi rekla, moji predhodniki niso uresničili, bo pa seveda definitivno našla ustrezen odgovor v novem predlogu Zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, ker morajo biti dejansko pravice iz zdravstvenega varstva za ljudi določena v zakonu in bomo temu tudi sledili, kar smo to zapisali in v resoluciji in v nacionalnem razvojnem programu.

Pa mogoče še samo eno besedo glede teh pravice žensk do brezplačne kontracepcije in ohranitev visokih standardov na področju reproduktivnega zdravstvenega varstva žensk, ki ga v Sloveniji imamo. Mi in jaz osebno ga v celoti podpiram. Ta visok standard zagotavlja neoviran dostop do kontraceptivov, ki pa seveda morajo biti ustrezni in primerni glede na zdravstveno stanje vsake posamezne ženske in morajo biti strokovno utemeljeni in ne toliko, da razne reklame in aktivnosti kapitala, ki proizvajajo, bi rekla, ta razna nova zdravila, ki pa mogoče določeni populaciji niso s strokovnega vidika primerna.

Ja, seveda se zavzemam za to in v mojem mandatu definitivno se te pravice ne bodo zmanjšale, pa mislim, da so zelo pomembne za narod kot celoto.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Jelka Godec bo postavila poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovana ministrica, moje vprašanje se v bistvu nanaša na izjavo vodje Poslanske skupine SMC Simone Kustec Lipicer v oddaji Tarča, ki je na vprašanje novinarka glede

izseljevanja mladih v tujino odgovorila, da novinarji premalo poudarjajo, koliko mladih je prišlo v Slovenijo in našlo tukaj zaposlitev in našlo življenjsko priložnost. To je dobesedni citat in na vprašanje novinarka, od kod prihajajo ti mladi, je dejala: "Iz različnih krajev. Največ prihajajo iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške. To so statistike, ki jih dobite na Statističnem uradu. Podoben odstotek, ki je odšel iz Slovenije, je tudi prišel v Slovenijo."

Glede na to izjavo in potem tudi na različne odzive sem sama šla pogledat na Statistični urad Republike Slovenije, pa mislim, da te podatke vi še najbolj poznate in bi vas prosila za naslednji odgovor na vprašanje:

Koliko mladih se je iz Slovenije izselilo v zadnjih letih?

Koliko mladih je našlo priložnost v Sloveniji, se je tukaj zaposlilo za določen ali nedoločen čas iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške?

Iz katerih tujih držav se največ mladih zaposluje v Republiki Sloveniji, iz katerih držav so tukaj našli svojo priložnost, torej zaposlitev?

In to razmerje med izselitvijo mladih in priseljevanjem mladih v Slovenijo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ministrica, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Drage poslanke in poslanci, ministra! Hvala, gospa Jelka Godec, za vprašanje.

Sicer se opravičujem, ker ne bom dovolj natančna, pa vam lahko kasneje damo, ker ste napisali v orisu, da želite, koliko tujih državljanov se je zaposlilo v Sloveniji za določen in nedoločen čas v letih 2014–2016 in iz katerih držav. Nisem vedela, da vas točno zanimajo mladi, ker tukaj znotraj so pomembne verjetno razlike.

Tako vam lahko povem za celoto, ne za mlade. Če pogledamo izdajo delovnih dovoljenj, v letu 2014 se je po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje na novo zaposlilo 7 tisoč 539 državljanov iz tretjih držav, v letu 2015 8 tisoč 72 in v prvih osmih mesecih letošnjega leta 5 tisoč 983. Iz podatkov ugotovimo, da se v Republiki Sloveniji v največji meri zaposlujejo državljani Bosne in Hercegovine, Republike Srbije, Republike Makedonije in Kosova. Med drugimi državami izstopajo še Ljudska republika Kitajska, Rusija in Ukrajina, hkrati pa tudi državljani Republike Hrvaške.

V zvezi z zaposlovanjem državljanov EU pa po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje, to so obrazci M1, lahko ugotovimo, da se je v letu 2014 v Republiki Sloveniji zaposlilo 6 tisoč 729 državljanov Evropske unije, v letu 2015 7 tisoč 289 državljanov in v letu 2016 5 tisoč 374. Iz podatkov lahko ugotovimo, da se v Republiki Sloveniji v največji meri zaposlujejo državljani Bolgarije, Italije, Madžarske in Romunije. V zadnjem letu v tem segmentu beležimo upad

zaposlovanja s strani Slovaške. Vsi so večinoma, kar je bilo vprašanje za določen, nedoločen čas – praviloma delodajalci v Republiki Sloveniji zaposlujejo za določen čas, praviloma za obdobje enega leta.

Sem pa dobila medtem del odgovora, ker smo odgovarjali na vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi s številom brezposelnih in izselitvijo, tukaj je morda podatek, ki je zanimiv. Zavod za zaposlovanje samo spremlja odjave iz evidenc brezposelnih oseb zaradi preselitve v tujino, torej te podatke vam lahko dam. Torej, so naslednji: 2013 se je iz evidence odjavile z razlogom zaposlitev v tujini 628 oseb, leta 2014 751 oseb, leta 2015 655 oseb in v letu 2016 januar–maj 259 oseb. Drugače pa za bolj podrobne podatke glede izselitev pa je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve glede centralnega matičnega registra, kjer se pač te stvari najbolj vidimo. Mi vidimo samo tisto, kar je z vidika teh uradnih evidenc Zavoda za zaposlovanje.

To je z moje strani odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Jelka Godec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Mogoče ne bo ravno dopolnitev, ampak jaz bi ministrici predlagala, da svoje kolege oziroma – ne kolege, ampak poslance SMC, predvsem pa seveda vodjo Poslanske skupine SMC – seznanim s temi podatki in da vladajoča koalicija ne zavaja ljudi s takšnimi odgovori, kot so, da se največ ljudi oziroma mladih priseljuje iz Nemčije, Avstrije in tako naprej. Tako kot ste zdaj povedali, je torej največ priseljevanja – seveda ne govorimo samo o mladih, ampak o vseh državljanih iz Bosne in Hercegovine – in kar 32 % je teh priseljenih, če gledamo na ravni evropske statistike. Le 0,6 % iz Nemčije, 0,3 % iz Avstrije, pa še to celo pada priseljevanje. Torej, tudi sami ste povedali, po teh številkah, če jih pogledamo od 2014 do prve polovice letošnjega leta, se priseljevanje v Slovenijo in zaposlovanje v Sloveniji iz tujih držav zmanjšuje.

Res bi predlagala, da se s tem seznanite na Vladi ali na vrhu koalicije in da se s strani SMC neha zavajanje, da se v Slovenijo priseljujejo mladi, da tu najdejo svojo priložnost, ko pa nam statistike, Statistični urad in sama ministrica lepo povedo, da to ni res in da v bistvu prihaja do 3-kratnega večjega izseljevanja naših državljanov v tujino kot pa priseljevanja. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Ne želim zdaj, ker nisem slišala točno izjave ... Tako bi vseeno morda poudarila, da tukaj se kaže številka tam okoli 7 tisoč, da imamo priliva. Ali so to mladi ali

niso, v tem trenutku ne vemo. So državljani tretjih držav, kjer imamo konstanten priliv in imamo potem tudi državljane Evropske unije. Glede same odselitve pa sem navedla samo podatke, ki so z odjavo evidenc, in v tem trenutku ne razpolagam glede celotnih odselitev, zato bi težko komentirala, koliko se jih odseli in koliko preseli. Tako ne bi izgledalo.

Samo razpravo pa težko komentiram, kaj je bilo, to so pač ti zadnji podatki, ki so bili pripravljani s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu. Minister je odsoten, kot veste, in vas prosim, da se opredelite do načina odgovora. In seveda ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem. Gospod minister!

Kot kratek uvod naj pričnem s tem, da je del okupacije, ki jo je Izrael izvedel po letu 1967 nad območjem v Palestini, torej Golanske planote, Gaze, Zahodnega brega ter vzhodnega Jeruzalema, povezan tudi z ekonomskim izkoriščanjem teh območij. Izrael ta območja izkorišča predvsem v kmetijske, ampak tudi gospodarske namene in ob tem seveda še dodatno zavira razvoj palestinske države.

Evropska unija v skladu z mednarodnim pravom ne priznava izraelske suverenosti nad temi ozemlji in prav tako je Evropska komisija 11. novembra 2015 izdala nove smernice za označevanje izdelkov iz teh nezakonitih izraelskih naselbin na Zahodnem bregu.

Ker tudi v Sloveniji pod oznako izraelskega prekla prodajajo oziroma se prodajajo produkti, ki prihajajo iz teh nezakonitih naselbin, tukaj ne gre predvsem za avokado, agrume znamke Jaffa ter produkte za gazirane pijače SodaStream, ampak tudi za kozmetiko in ribe pa druge izdelke, me zanima glede na to, da je Evropska komisija te smernice izdala:

Kako namerava slovenska vlada to označevanje produktov implementirati?

Bolj konkretno pa:

Ali je pripravljen kakršenkoli časovni rok, od kdaj naj bi to označevanje začelo veljati?

Ali je jasno, kateri urad bo odgovoren za preverjanje porekla in kako se bo to preverjalo?

Dalje:

Kakšne bodo posledice, če podjetje označevanja ne bo upoštevalo?

In nazadnje:

Kako se bo o pomenu oznak ozaveščalo javnost?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala, predsedujoči. Poslanke in poslanci! Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo smo seznanjeni s problematiko označevanja izdelkov, ki jih Izrael trži kot izraelske, čeprav izvirajo iz zasedenih palestinskih ozemelj. Po naših informacijah gre v veliki večini za sadje in zelenjavo ter za nekaj kozmetike. Uvoz poteka v glavnem po vodnih poteh, ključna je Luka Koper. Pri takšnem označevanju gre za zavajanje potrošnikov, ki ga Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami prepoveduje. Navedeni zakon sicer določa splošna merila zavajajočih osnovnih praks, povezanih z zagotavljanje informacij potrošnikom o izdelkih in storitvah na trgu, vendar pa tematiko označevanja kmetijskih izdelkov ureja Zakon o kmetijstvu. Ta zakon je tako imenovani lex specialis glede na Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami. Zakon o kmetijstvu poleg prekrškovnega predvideva tudi upravno ukrepanje.

Za izvajanje nadzora nad označevanjem kmetijskih izdelkov je pristojna Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, če gre pa za kozmetične izdelke, pa je za izvajanje nadzora pristojen Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

To je ta del, ki se je nanašal na naše ministrstvo, na del, ki se nanaša na ministra za zunanje zadeve, pa ne morem odgovoriti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Predvsem, kar se tiče tega. Minister, našli ste mi, kateri zakon to ureja, katere službe so pravzaprav odgovorne za to, kdo preverja izvor in takšne stvari, mene pa zanima, kdaj bodo dejansko implementirali, torej kdaj bodo, recimo, na policah v trgovinah jasno označeni ti izdelki skladno s temi smernicami, ki jih je novembra lani Evropska komisija podala. Mislim, da je Slovenija na nek način zavezana, da te smernice implementira, tako da na nek način ponavljam vsa ta vprašanja, ki se tičejo tudi vašega ministrstva. Torej:

Kdaj se bo začelo upoštevati smernice Evropske komisije?

Kdo je odgovoren za to, ste mi v bistvu posredno odgovorili in ostaja odprto tudi: Kako se bo informiralo javnost o tem, kaj pomenijo oznake glede izdelkov, ki izvirajo iz nezakonitih naselbin?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Poglejte, spoštovani gospod poslanec, odgovoril sem vam, kdo je za to vprašanje pristojen v primeru hrane in kozmetike. To ni tržna inšpekcija Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in vam več od tega ne morem povedati, kdaj koga, koliko in zakaj. Za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem Zakona o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami so pristojni Tržni inšpektorat Republike Slovenije in drugi inšpekcijski organi v skladu s svojimi pristojnostmi; ne da bežimo od tega, ampak enostavno mi te pristojnosti za zadeve na področju hrane in kozmetičnih zadev nimamo.

Če tržni inšpektorat ali drugi pristojni inšpekcijski organi ugotovijo, da podjetje uporablja nepošteno poslovno prakso ali je tik pred tem, da jo uporabi, podjetju z odločbo prepovejo uporabo take prakse, če razsodijo, da bi lahko povzročala oškodovanje potrošnikov, ne glede na obliko krivde podjetja. Kot že povedano, inšpekcijskega nadzora nad označevanje kmetijskih proizvodov ne izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije, ki je naš inšpekcijski organ ali pa organ v sestavi MGRT, ampak Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki je organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vatovec, izvolite, imate proceduralni predlog.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Na nek način govorim o dveh stvareh; eno je to, kdo je pristojen za neko splošno izvajanje nadzora nad tem, kar se pojavlja na trgu v Sloveniji, bodisi ali gre za hrano ali pa za kozmetiko, po drugi strani pa gre za neko politiko, ki jo mora Vlada sprejeti glede nekega točno določenega vprašanja. Mislim, da smo sedaj v nekakšnem razkolu. Razumem, da so različne uprave in inšpektorati pristojni za določene inšpekcije, ampak mene tukaj predvsem zanima, kako se bo na ravni Vlade dogovorilo glede implementacije teh smernic Evropske komisije, in mislim, da je to neko relativno pomembno vprašanje, na katerega so potrebni odgovori.

Tega danes nismo dobili, zato predlagam, da se opravi splošna razprava o tem na naslednji seji. Bi pa prav tako za naslednjo sejo prosil za ustni odgovor ministra za zunanje zadeve.

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod poslanec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo postavila vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister, vsi prisotni v dvorani lepo pozdravljeni!

Slovenija je zelo neenakomerno razvita in zelo podobno bi lahko rekli tudi za področje kmetijstva. Kot poslanka sem precej na terenu in žal moram reči, da še zmeraj prepogosto slišim, da je za kmetijstvo na manj razvitih območjih bilo narejeno premalo. Zato me, spoštovani minister zanima:

Kdaj in katere ukrepe za razvoj kmetijstva na manj razvitih območjih nameravate pripraviti?

Drugi del vprašanja pa se navezuje na eno od takšnih problemskih območjih, to je območje Haloz, ki ga dobro poznate. Ne nazadnje smo na to temo že dvakrat razpravljali v Državnem zboru, pa tudi kakšno ustno vprašanje je že bilo na to temo dano. Sedaj naj spomnim, da smo se v aprilu 2015 vse parlamentarne stranke na nek način zavezale oziroma zavezale vas, Vlado, da boste pripravili celovite ukrepe za celostni razvoj območja Haloz. Seveda potem sledi ustanovitev vladne delovne skupine, pripravi se en dokument, nek nabor ukrepov, ki bi naj si tudi potem izpeljali. Ampak, seveda so Haloze v večji meri kmetijske in bom rekla, da kar tisti večji delež tega dela odpade na vas, spoštovani minister.

Mene zanima konkretno; dostikrat je s strani koalicijskih poslancev pa tudi z vaše strani, minister, rečeno, da je bilo narejeno za Haloze ogromno in da so že vidni dobri rezultati. Mene zanima:

Kateri so ti rezultati konkretno?

Ne nazadnje se sama dosti gibam po območju Haloz, pa žal teh pozitivnih učinkov s strani hribovskih, zlasti teh manjših kmetij ni slišati. Ne nazadnje še zmeraj opozarjajo, da se razpisi, ki se ali so se pripravili, narejeni na način, da enostavno k njim ne morejo pristopiti. Zato me zanima konkretno:

Koliko se je izboljšala situacija na področju kmetijstva v Halozah in kaj še v prihodnje nameravate na tem področju narediti?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovana poslanka, poslanci, poslanke in gospod predsedujoči, še enkrat lep pozdrav. Hvala vam, gospa poslanka, tudi za aktualno vprašanje.

Kakor ste povedali pravilno, je bila posebna delovna skupina. V tej delovni skupini so bili predvsem predstavniki različnih nevladnih organizacij z območja Haloz, potem pa tudi iz državnega uradništva, vodila pa je to skupino

naša državna sekretarka gospa Tanja Strniša. In vprašali ste me v pravem času, zato ker dejansko so vidni že nekateri rezultati, nekatere aktivnosti, za katere ste vprašali, bodo pa še izpeljane, ker so vezane na nekatere strukturne spremembe, kjer je pa čas nekoliko daljši.

Če dovolite, da vam kar naštejemo spoštovana poslanka. Zelo dosti je bilo vprašanj ali je mogoče okoljske ukrepe, ki se izvajajo, spremeniti tako, da bodo ljudje lažje vstopili v to, zlasti na področju Haloz. Čeprav bi rad poudaril, ko se je delal program za Haloze, je bil to program za vsa demografsko ogrožena območja in velja za bistveno večje območje, kot so samo Haloze. Ampak o rezultatih za Haloze bom govoril, ker imamo zbrane.

Tako se je v letu 2016 v okoljske ukrepe vključilo za 34,5 % več kmetij, v praksi pa pomeni, da je prišlo dodatnih 74 % več denarja, kar v praksi pomeni četrta milijona evrov na leto. Tudi vrednost ukrepov na posamezno kmetijo se je povečala. Če je bilo v letu 2014 na povprečno kmetijo izplačano tisoč 831 – govorim izključno v tem trenutku o okoljskih ukrepih –, je bil ta znesek v letu 2015 2 tisoč 876 in izplačilo, ki bo, jaz si želim, da bi večino uspeli izplačati še v tem letu, bo pa ponovno višja letos, torej leta 2016, za približno tisoč evrov in bo 3 tisoč 722 evrov.

Drugo zelo pomembno za Haloze je vinogradništvo in v tem trenutku tudi vidite, imamo novo zadrugo, in tisto, kar je pomembno v tem trenutku, je vključenih v vinogradniški ukrep 43 kmetij na skupaj 331 ha. Mogoče to, kar je pa najbolj pomembno, če je bilo povprečno okoljsko plačilo v letu 2014 za povprečno kmetijo 2 tisoč 700, je v letu 2015 2 tisoč 528, in predvideno v letu 2016 6 tisoč 635. Potem je bilo dosti govora, ali bi našli kakšen ukrep, ki bi omogočil, da bi se več habitatnih ukrepov izvajalo na področju Haloz. Ta ukrep je imel samo enega predstavnika v letu 2014. V letu 2016 pa že imamo 20 kmetijskih gospodarstev vključenih. To pomeni dodatnih 15 tisoč evrov za Haloze letno.

Tudi novi ukrep, ki se izvaja od letošnjega leta naprej, izplačan bo naslednje leto, je ukrep dobroti živali. V ta ukrep je vključenih pa 141 kmetijskih gospodarstev na območju Haloz in pomeni dodatnih 75 tisoč evrov za Haloze letno. Kar se tiče pa programa razvoja podeželja in investicijskih ukrepov. Tudi tu je prišlo do spremembe. Prva sprememba je, da se je za spremembo točkovanja in upoštevanja tako nagiba kakor tudi zmanjševanja števila ljudi v posameznem kraju uspelo vključiti tudi zadnjo občino iz Haloz v ta ukrep. Območja, ki so omejena podobno kot Haloze, so dobila dodatne točke pri investicijskih ukrepih in dodatno 10 % sofinanciranja, če so izbrana.

Ob tem bi pa še rad povedal: ukrep, ki ga bomo začeli izvajati v letu 2017 in tudi zahteva spremembo programa razvoja podeželja, je dodatno plačilo na nagibe. Ukrep je kakor pisan na roko Halozam. To v praksi pomeni, da kmetija, ki ima nagib 35 % ali več odstotkov,

dobi ob vseh ostalih plačilih dodatno 50 evrov na hektar, kmetija, ki ima 50 odstotkov ali več nagiba, 100 evrov na hektar.

Tisto, kar je pa tudi pomembno: v letu 2017 pripravljamo in verjamem, da bomo lahko začeli tudi izvajati, poseben investicijski ukrep, pa mogoče, gospa poslanka, ker predvidevam, da me boste še nekaj vprašali, ga razložim v nadaljevanju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite dopolnitev odgovora.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo.

V prvi vrsti naj rečem, da takrat, ko smo v Državnem zboru sprejemali ta sklep, je bil namen tega, da pripravimo ukrepe, ki bodo veljali izključno za območje Halož. Zdaj na področju kmetijstva, tako kot ste rekli, ste pripravili ukrepe za celotno Slovenijo. Ne vem, vseeno bi si želela in na nek način pričakovala, da bi imeli ukrepe, ki bi bili namenjeni izključno Haložam. Strinjam se z vami, da na primer ob upoštevanju strmine, verjetno so Halože eno izmed tistih redkih območij, ki padajo po tem pri teh merilih ali pa kakorkoli. Prav bi bilo, da bi morda namenili še kaj več zgolj Haložam.

Kaj je tisto, kar se mi zdi morda sporno in na kar tudi opozarjajo sami ti mali kmetje na tem območju? Zdaj pripravljate vloge za investicije do petnajst tisoč evrov in tukaj je tudi govora o posameznem, bom rekla, merilu – višina letnega prihodka. Zdaj je žal pač tako, da kmetje z delom na teh majhnih kmetijah ne morejo preživeti. Večina od teh ljudi je še vedno zaposlena in bolj kot to, da bi lahko s tem, ko bi obdelovali to zemljo na teh haloških strminah, jih bolj veže ljubezen do samega območja, kot pa to, da bi enostavno to omogočalo preživetje. Morda, dajte razmisliti in pripraviti resnično takšne ukrepe, ki bodo ljudem potem pisani na kožo in da bodo to lahko izkoristili, morda v prihodnosti lahko tudi preživeli zgolj od tega, da bi obdelovali to zemljo.

Ne nazadnje, drugo je tudi sama velikost teh kmetij. Vemo, da so kmetije tu bistveno manjše kot pa kjerkoli drugje. Ampak, če želimo, da ostane tudi krajina lepa, obdelana, da se kmetijstvo ohranja, da vseeno vemo, da so to edinstvene površine za vinogradništvo, je seveda prav, da bi jim mogoče šli nekoliko bližje. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod minister magister Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za možnost, da še nekaj povem.

Sam izjemno cenim Halože, vendar moram kljub vsemu povedati, da je še nekaj drugih podobno ogroženih območij v Sloveniji in samemu

kmetijskemu ministrstvu, ker mi pomagamo preko razvoja programa podeželja, saj je prek drugih ukrepov bistveno težje oziroma skoraj ne moremo. Mi imamo enoten program za državo. Zdaj velike države, kot je, recimo, Nemčija, imajo več programov, ker imajo po deželah, vendar v Sloveniji, če bi imeli še to razbito, recimo na program za Halože, za Maribor, za Pomurje, ne bi znali niti izpeljati, ker je že dva milijona relativno majhna populacija za en program razvoja podeželja.

Sedaj bi rad še nekaj povedal. Osnova kmetijske politike, to moramo vsi razumeti, največ denarja se razdeli preko plačil na hektar. Plačilo na hektar ni odvisno, ali je kmetija majhna, srednja ali velika, ampak je pač plačilo na hektar. Mogoče bo nekoč v bodočnosti drugače, sedaj pa je dovoljeno mimo tega peljati zgolj 15 odstotkov plačil preko plave ovojnice. To mi potem počnemo po posebej dodatno, recimo, govedorejo ali pa druge panoge podpremo, ampak 85 odstotkov je enostavno plačilo na hektar in povsod je tako. In še to se bo spremenilo v letu 2021, ko se bodo plačila na hektar polja, travinja, vinograda, sadovnjaka povsem izenačila. Mi smo v tem trenutku samo ena izmed dveh držav, kjer je drugače.

Morda še nekaj, kar bo zanimalo tudi vas, poslanke in poslanci, pa tudi mogoče gledalke in gledalce. Čeprav imamo v tem trenutku 58 tisoč kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, pa le moramo razumeti, da znotraj tega imamo na nek način dve različni skupini proizvajalcev, ki tudi različno delujejo. Prva skupina so kmetije, ki živijo samo iz kmetijstva. To so tiste kmetije, ki dejansko živijo ... Njih najbolj enostavno definiramo v Sloveniji na ta način, da to so kmetije, kjer je vsaj ena kmetica ali kmet pokojninsko zavarovan iz kmetijstva. In potem imamo pa kmetije, ki jih je pa bistveno več, kjer je v bistvu kmetijstvo zgolj neke vrste dodatna dejavnost na kmetiji. Ljudje so zaposleni, ampak tudi iz ljubezni do svoje zemlje pa tudi do svoje zgodovine oziroma svojih staršev še naprej obdelujejo. Mi generalno med temi kmetijami ne ločimo, plačila na hektar so za vse enaka. Smo pa tudi sami opazili, ti, ki imajo kmetijo kot neko dodatno dejavnost, da pač težje pridejo do razvojnega denarja, ker niso toliko specializirani. Zato smo se odločili, da v naslednjem letu, verjamem, da bomo sedaj dobili to potrditev, gremo v poseben razpis za investicije, kjer bo izključno bo lahko taka kmetija kandidirala. Denar bo omejen, mislim, da bo približno 20 milijonov. Tega, mislim, da v zgodovini Slovenije še ni bilo. Torej, en paket, na katerega ostale kmetije ne bodo mogle, bo samo tem kmetijam namenjen. Verjamem, da bo tudi uspešen.

Bi pa še naslednje ... Mi je ponovno časa zmanjkalo. Še enkrat, hvala za vprašanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko ... Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovane ministricice, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Spoštovana ministrica dr. Anja Kopač Mrak, ob pripravi proračuna za leti 2016 in 2017 je bilo za varstveno delovne centre namenjenih slabih 23 milijonov evrov in približno en milijon več za leto 2017. Proračun za leto 2016 je tako predvidel širitve pri javnih zavodih, varstveno delovnih centrih oziroma povečanje za sto uporabnikov, kar je predstavljalo približno 22 % glede na čakalno listo pred enim letom.

V povezavi z naštetim želim izpostaviti dve vprašanji. Zanima me:

Koliko je trenutno aktualnih vlog na čakalni listi za vključitev v varstveno delovne centre, vključno z oceno števila tistih, ki so vključeni v šole s prilagojenim programom v starosti nad 26 let, ter tistih, ki so doma?

Drugo vprašanje:

V katerih varstveno delovnih centrih že potekajo širitve oziroma jih lahko pričakujemo do konca leta ter za koliko mest?

V povezavi s tem bi izpostavila tudi regijo, iz katere prihajam – prihajam iz Zasavja. Zanima me v zvezi z Varstveno delovnim centrom Zagorje ob Savi, ki sprejema tudi uporabnike iz Litije. Ta dostopnost bi se vsaj začasno rešila tudi z odprtjem enote Varstveno delovnega centra Zagorje ob Savi v Litiji. Ta enota bi svoje prostore lahko imela na primer v Socialno varstvenem centru Litija, ki ima izpraznjen prostor prav za namen varstveno delovnega centra. S tem bi uporabnikom iz Litije bolj približali storitve, obenem pa rešili prostorsko stisko Varstveno delovnega centra v Zagorju. Zato me zanima tudi:

Kaj menite o takšni alternativni rešitvi?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Drage poslanke in poslanci, ministricice in minister! Draga Vojka Šergan, hvala za vprašanje.

Storitve vodenja varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji se izvajajo v 34 varstveno delovnih centrih, od je tega 23 javnih in 11 koncesionarjev. Trenutno je v storitev vključeno 3 tisoč 426 odraslih oseb z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, od tega 2 tisoč 891 v javne zavode in 535 uporabnikov pri koncesionarjih. Ministrstvo se zaveda potreb, predvsem v času krize, lahko rečemo, je bilo obdobje od 2008 do leta 2014, ko dejansko zaradi vseh omejitev ni bilo širitev. Tako je bil eden izmed prvih pogojev, da smo v koalicijsko pogodbo zapisali širitve v varstveno delovnih centrih. Vesela sem, da smo

v letu 2015 glede na proračunske zmožnosti realizirali 70 novih vključitev, v letošnjem letu pa še dodatnih 257 vključitev, kar pomeni, da je bilo v zadnjih dveh letih zagotovljenih 327 novih mest za uporabnike in s tem omogočenih tudi sto novih zaposlitev. Storitve je v celoti financirana iz proračuna Republike Slovenije, zato smo z vidika racionalne porabe proračunskih sredstev želeli najprej zapolniti vse razpoložljive prostorske kapacitete, s katerimi so razpolagali javni zavodi.

Širitve so bile v skladu s prostorskimi možnostmi izvedene v skoraj vseh javnih zavodih. Glede na podatke o številu vlog na čakalni listi, ki smo jih od vseh izvajalcev dobili konec lanskega leta, se je s temi širitvami čakalna lista najmanj prepolovila; od 600 evidentiranih vlog na približno 300 vlog, pri čemer je treba povedati, da so bile nove vključitve v letu 2015 in v letu 2016 sproti usklajevane z zavodi, tako da smo vključitev povečini uspeli omogočiti vsem, ki so to nujno potrebovali. Izkušnje namreč kažejo, da se v velikih primerih osebe, ki so sicer izrazile interes za vključitev, po ponujeni možnosti iz različnih razlogov za to ne odločijo.

Kot že omenjeno smo z realiziranimi širitvami večinoma uspeli zapolniti proste prostorske kapacitete v javnih zavodih. Vse nadaljnje širitve mest bodo obravnavane v okviru ponovne analize potreb in celostnega načrtovanja razvoja mreže varstveno delovnih centrov na nivoju celotne Slovenije v obdobju do leta 2020.

V VDC Zagorje ob Savi, ki ste ga izpostavili, je bilo tudi dne 13. 9. 2016 ponovno izveden tehnični pogled prostorov in presoja skladnosti z zahtevami Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev. Komisija za ugotavljanje izpolnjevanja minimalnih tehničnih zahtev za izvajalce socialnovarstvenih storitev je ugotovila, da zavod še razpolaga s prostimi prostorskimi kapacitetami za najmanj 30 dodatnih mest, saj so bile v lanskem letu v mansardi objekta na novo urejeni ustrezni prostori. V širšem območju Litije so sicer izkazane potrebe uporabnikov po novih vključitev storitev vodenja varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji, vendar trenutno odprte enote po mnenju strokovnih služb ministrstva ni ekonomsko upravičena. Ob tem bi pa izpostavila tudi, ker je tam, tako kot ste omenili, v teh prostorih, ki je v lasti občinskega podjetja, je tam že dom upokojencev, je pa problem s stečajem tega podjetja. Morate se zavedati, da kadar so v takih prostorih uporabniki varstveno delovnega centra, je treba biti še posebno pozoren, da se uredijo vsa druga razmerja. Tako če poenostavim, vsekakor smo s širitvami zadovoljni, smo najhujše probleme rešili.

Je pa treba sedaj celovito analizirati mrežo in iti čim bližje uporabnikom, vendar na način, da še vedno lahko te izdatke ekonomsko tudi opravičimo. Torej, vsekakor se bomo poskušali usklajevati. Tudi za to mrežo je v skladu z

nacionalnim programom socialnega varstva do 2020 predvidena širitev, vendar bo potrebna pred tem analiza, kar se tiče Litije pa še posebna ocena glede tega. Torej, to je strokovna ocena služb znotraj Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo zahtevala dopolnitev odgovora. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Pri tem bi samo rada nekako opozorila, da 23 centrov, ki so javni zavodi, bi vendarle v prihodnje, ko se bo delala ta analiza, bilo resnično treba razmisliti zaradi tega, ker na primer tem uporabnikom je lokalno bližji center; to se pravi, ti VDC-ji, ki so ... Mislim, vsi uporabniki si želijo čim bližje tak center. Recimo, iz Zasavja voziti v Slovenj Gradec takšnega uporabnika, je to tudi težavno zaradi tega, ker če je blizu doma, potem lahko vsak dan tudi prebiva doma in se dnevno vozi v ta center. Če pa se samo javni zavodi izpostavljajo po Sloveniji, ti, ki imajo tudi tradicijo, je pa to problem za te uporabnike. Zato bi bilo treba te storitve bolj približati uporabnikom – na tem mestu bi na to opozorila. Želela bi, da pri tej analizi v prihodnje ... In pa, da razmislite tudi o alternativnih rešitvah, ki bi bile ustreznejše za regijo in uporabnike.

Skratka, na to bi opozorila. Vzajem pa na znanje problematiko Litije in se potem resnično rešuje tudi takrat, ko bodo v Litiji primerni prostori in se takrat naprej pogovarjamo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovana poslanka, vsekakor se z vami strinjam. Vedno je treba načrtovati javno mrežo na način, da smo čim bližje uporabnikom. Vendar ob tem se moramo zavedati tudi žal določenih omejitev, ki so, in je potrebno z denarjem zagotoviti čim večjemu številu uporabnikom, da se lahko vključijo v storitve, ki so jim nujno potrebne. Širitev mreže mora biti v smislu, da se dislocirane enote obstoječih javnih zavodov ustanovljajo, da pokrijemo še tiste sive lise, ki morebiti so na območju Republike Slovenije, našega ozemlja, po drugi strani pa je v tej smeri tudi projekt z evropskimi sredstvi deinstitutionalizacije, kjer so vključeni tudi varstveno delovni centri in uporabniki na tem področju, s skupnostno obravnavo, širitvijo skupnostnih programov in tukaj znotraj tudi evropska sredstva, kjer so pripravljene razpisi, tako da tudi to bo treba – in s tem se seveda širijo novi koncepti dela in pa predvsem pomoč na domu bližje uporabnikom. Tako da se strinjam z vašimi predlogi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo postavila vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem v dvorani, ministrica!

V Zgornji Savinjski dolini smo lansko leto februarja ustanovili civilno iniciativo, ki skupaj z župani vseh zgornjesavinjskih občin želi nekako ministrstvo opozoriti na probleme poplavne ogroženosti predvsem zgornjega toka reke Savinje. V mesecu oktobru lanskega leta smo se tudi s predstavniki civilne iniciative zglasili pri vas na ministrstvu v Ljubljani in vam tudi predstavili oceno škode, ki jo je reka Savinja povzročila od leta 2007 dalje, seveda na stavbah, javni infrastrukturi in tudi kmetijskih zemljiščih. Ta škoda je zelo visoka, ocenjujemo, da je okrog 25 milijonov evrov. V mesecu decembru 2015 je bil na temo Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti za obdobje 2015–2021 tudi posvet na Ljubnem ob Savinji na to temo in prisotnim je bilo tudi obljubljen sodelovanje pri pripravi tega načrta. V tem vmesnem času do danes pa je potekala korespondenca med predsednikom civilne iniciative in ministrstvom, ampak moram reči, da s strani ministrstva mogoče slabša korespondenca.

Glede na navedeno me zanima:

V kateri fazi je sedaj izdelava hidrološko-hidravlične študije?

Zanima me:

Kdaj bodo torej znani rezultati te študije?

Kdaj lahko pričakujemo, da bo tudi zaključen načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti?

In tudi:

Ali lahko računamo na to, da bomo s to študijo seznanjeni tudi v Zgornji Savinjski dolini – se pravi, naša civilna iniciativa?

Ali bo mogoče podati pripombe na to študijo?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovana poslanka gospa Nada Brinovšek, hvala za vprašanje.

Res je, da smo na to temo že kar nekajkrat kontaktirali in prav je tako. Res pa je, da so v tem času bile tudi z moje strani dane obljube, zaveze, da bo hidrološko-hidravlična študija pravzaprav zaključena že do tega časa, ko danes govorimo. Je pa res, da je zaradi težav pri izdelavi te študije prišla od pripravljavca, to je od fakultete, vloga za podaljšanje roka za izdelavo te študije in na ministrstvu smo se odločili, da jim rok podaljšamo; do konca

letošnjega leta oziroma januarja naslednjega leta, ker če iščemo novega pripravljavca študije, če nekako ugotovimo, da ta pripravljavec ni ustrezen, pa tudi do tega datuma ne moremo najti ustreznega izvajalca. Zato smo ocenili, da je bolje, da mu damo soglasje za podaljšanje roka za izdelavo te študije in potem gremo s postopki naprej.

Sam načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti se dela za celotno Slovenijo. Verjamem, da niste najbolj zadovoljni z odzivom naših sodelavcev, zagotavljam pa, da so veliko naredili v tem času priprave tega načrta, da jih veliko dela še čaka, bo načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti tudi pred obravnavo oziroma pred sprejemom na Vladi objavljen, tako da je sam postopek v teku. Namreč, trenutno na ministrstvu zaključujemo postopek načrta upravljanja z vodami, ki je po obsegu še celovitejši, zajema seveda številne pomembne stvari, ki jih je treba v načrtu upravljanja obdelati. Trenutno je tudi okoljsko poročilo sprejeto, tako da prehajamo v zaključno fazo. Ob tem pa imamo še tudi načrt ravnanja z morskim okoljem, ki je za Slovenijo tudi pomemben. Tako konec leta, nekje v mesecu decembru, bi ta načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti bil objavljen oziroma bo šel že v fazo sprejema na Vlado.

Res je, da je ta celovita hidrološko-hidravlična analiza pogoj za pripravo investicij znotraj operativnega programa kohezijske politike 2014–2020, da so za nekatere te lokacije tudi že izdelani projekti, vendar prav ta analiza je pogoj, da pristopimo k pripravi projektov oziroma vlog za črpanje sredstev. Zato je ta poplavna varnost Savinje, lokalni ukrepi, ki je bila izvedena znotraj operativnega programa 2007–2013, gre pa za območja Luč, Celja in Laškega, seveda toliko pomembnejša. Je pa res, da je treba tudi nadaljevati s sprejemom prostorskih aktov, tu gre za državne prostorske načrte, ker sicer te investicije ali pa nekatere investicije ne bo moč izvesti.

Direkcija za vode nadaljuje z aktivnostmi, gre za urejanje Ljubnice, gre za Savinjo, gre tudi za čiščenje zadrževalnikov, kjer je delo v času, ko so padavine in voda z višjih delov prinese veliko proda oziroma kamenja. To pomeni, da smo pozorni na ministrstvu, da se ti ukrepi izvajajo ustrezno povsod po Sloveniji, je pa res, da podnebne spremembe vplivajo na količino padavin, na intenzivnost padavin in da popolne protipoplavne varnosti seveda ne bo moč v prihodnosti zagotavljati.

Nujno pa je, da izboljšamo protipoplavno varnost, kar je znotraj izvajanja tako kohezije kot tudi investicij, sofinanciranih oziroma financiranih iz sklada za vode, prioriteta ministrstva v naslednjih dveh letih. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala.

Samo to bi še vprašala, spoštovana ministrica. Pravite, da je načrt zmanjševanja poplavne varnosti za celo Slovenijo v zaključnem delu in da bo predvidoma decembra prišel na Vlado v sprejem. Zanima me:

Ali bo pred samim sprejemom ta načrt predstavljen na primer nam v Zgornji Savinjski dolini?

Ali bo mogoče podati kakršnekoli pripombe ali pobude na ta načrt pred sprejemom?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

IRENA MAJCEN: Rada bi povedala, da verjetno po sami pripravi tega načrta ne bo mogoče delati predstavitev po celotni Sloveniji. Potem bi morali seveda takšnih lokacij imeti ne samo v Zgornji Savinjski dolini, ampak bi jih morali ponoviti po celotnih Sloveniji. Bo pa ta načrt objavljen na spletni strani oziroma na E-demokraciji, kjer bo mogoče kakršnekoli pripombe še dajati.

Res pa je tudi, da je ta strokovna ekipa, ki je pripravljala ta načrt, z župani vzpostavila zelo dobre odnose in na marsikaterih območjih se po aktivnosti – sem prepričana, da tudi v Zgornji Savinjski dolini – pripravljajo rešitve, ki so potem zajete v tem načrtu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Minister je odsoten, tako prosim, če se opredelite do načina odgovora.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, najlepša hvala za dano besedo. Cenjeni ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Svoje vprašanje naslavljam ministru za javno upravo, ki je danes odsoten, pa bi prijazno prosil, če mi lahko na naslednji seji ustno odgovori. Moje vprašanje se nanaša na Zakon o javnem naročanju, ki je bil nedavno sprejet.

Seveda večkrat govorimo o razvoju Republike Slovenije, naše države. Tu so prav gotovo v preteklosti – in verjamem, da bodo tudi v prihodnosti – pomembno vlogo igrale lokalne skupnosti. To so naše občine po vsej državi, seveda, posledično v teh lokalnih skupnostih krajevne skupnosti. Nedavno je bil sprejet Zakon o javnem naročanju in ta zakon precej nelagodja daje v te lokalne skupnosti. Z veliko župani teh občin sem se pogovarjal, ki pozivajo ministrstvo za neka tolmačenja, seveda je to tolmačenje zelo nejasno, nepregledno, največkrat pa ga ne dobijo. Ene občine so se tega novega zakona že lotile, imajo veliko težav, ene pa še malo čakajo zaradi nepreglednosti.

Sam naj tudi omenim, da ko govorimo o lokalni skupnosti, razvoju naše države, velikokrat naletimo na povprečnino, ki jo Vlada zmanjšuje oziroma ne zadovolji potrebe teh lokalnih skupnosti. V tem segmentu pa izjemno pomembno vlogo vseh teh 25 let pa še dlje igrajo krajevne skupnosti v teh lokalnih skupnostih in sam trdim, da te krajevne skupnosti iz enega evra napravijo v tistem kraju 1,5 ali pa 2 evra. Tu imam v mislih prostovoljno delo in prispevke, ki jih ljudje dajejo za razvoj predvsem teh oddaljenih krajev. To, o čemer govorim, je veliko težje v nekih večjih mestih. Zato ministra za javno upravo sprašujem:

Ali pripravlja kakšne spremembe Zakona o javnem naročanju, predvsem 66. člena, ki govori o javnem naročanju za potrebe ožjih delov, to pomeni krajevnih skupnosti?

Ta zakon je v tem segmentu nejasen, nedorečen, predvsem pa zavira razvoj lokalne skupnosti, posledično krajevne skupnosti, na katere se to nanaša. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga bo postavil vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič. Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministricam in ministroma, ostalim prisotnim!

Glede na moje vprašanje bi rad izvedel način razmišljanja tudi Ministrstva za šolstvo, gre pa za ohranjanje podružnične šole v Breginju. Se pravi, to je podružnična šola Osnovne šole Simona Gregorčiča iz Kobarida.

Vemo, da imamo neskončno število predpisov in standardov in vsega skupaj glede zasedenosti in tega. Vemo tudi, kakšna je specifična podružničnih šol in šol, ki so v nekem ruralnem naselju in s katerimi se ubada tudi kar velika večina občin pri nas. Ker pa imam v Posočju poslansko pisarno, so se name obrnili tako župan kot tudi ravnateljica podružnične šole in nekako smo prišli do tega, da so ti standardi precej v neravnovesju s šolami, ki so v nekem urbanem okolju.

Konkretno me zanima pri tem:

Kako se bi dalo, poskušalo najti možnosti za ohranitev te in ne samo podružnične šole?

Verjetno bi se to lahko apliciralo na ostale, s tem da bi vas rad opomnil in spomnil – verjetno to tudi sami veste –, da je to ena izmed redkih podružničnih šol, ki nikoli ni zaprla svoja vrata, niti v času fašizma, niti v času vojne, niti v času potresa, niti do sedaj. Zna se pa v tej situaciji, kakor je to, spremeniti. Imam zavezo s strani župana občine Kobarid, da se bo zavzel in tudi, če bo treba finančno pomagati pri tem, da ta šola živi. Sami pa vemo, da je šola, sploh v Breginju, ki je taka specifična vas, ena od osrednjih točk, na katero se vežejo ljudje. Z veseljem vam moram povedati, ker sem se na lastne oči

prepričal, da je tam zaživela zelo mlada skupnost; se pravi, da so mladi ostali, se ne razseljujejo več in šola in ta vrtec, ki tam obstajata, sta ena od teh temeljev, na katerih gradijo svojo prihodnost.

Mislím, da je na vseh nas, da gradimo na tem in da najdemo neko resolucijo, ki bi bila mogoča. Hvala zaenkrat.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani kolegi in kolegice!

V skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih za ustanavljanje javnih osnovnih šol, javnih osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javnih glasbenih šol – temu rečemo kar pravilnik o pogojih za ustanavljanje – ustanovitelj šole spremlja demografske podatke o številu šoloobveznih otrok v šolskem okolišu za najmanj petletno obdobje in te podatke tudi seveda ministrstvo skrbno spremlja. Če ustanovitelj ugotovi, da bi bilo na podružnici, ki se nahaja na območju s specifično poselitvijo – in tukaj gre za ta primer – in seveda tudi z razvojnimi posebnostmi v prihodnjem petletnem obdobju vključenih manj kot pet učencev, bi morali na podlagi 13. člena tega pravilnika o pogojih za ustanavljanje začeti postopek za spremembo statusa šole.

Sam postopek za spremembo statusa šole začne samo ustanovitelj, torej ne ministrstvo kot takšno, ampak sam ustanovitelj, in sicer najmanj 2 leti pred začetkom šolskega leta, v katerem šola ne izpolni navedene pogoje; torej ko je, če poenostavljeno povemo, premalo otrok oziroma v temu petletnem obdobju zaznamo padec.

Iz demografskih podstavkov, kolikor nam je v tem trenutku znano in sporočeno o sami vključenosti učencev na podružnici Breginj, je razvidno, da zaradi samega števila vključenih učencev obstoj podružnice zaenkrat ni ogrožen. Tudi sami ste že navedli, da imamo demografski prirast, da se oživlja to območje, kar seveda je lepo sporočilo za vse vzgojne in izobraževalne zavode, ne glede na obliko, kako se izvajajo bodisi v osnovnih ali podružničnih oziroma enotah posameznih šol.

Mi smo tudi prejeli vlogo s strani Osnovne šole Simona Gregorčiča, in sicer že v začetku maja, tudi v maju smo že odgovorili. In sicer je sama šola zaprosila za obravnavano specifično v skladu s tem, kar sem prej navedla, in sicer gre za oblikovanje dveh kombiniranih oddelkov na podružnici v Breginju, obiskalo jo bo deset učencev v aktualnem šolskem letu, torej 2016/2017.

S strani ministrstva smo šoli konec maja že sporočili, da lahko sicer oblikujejo en

oddelek iz štirih razredov, kar je tudi v skladu z obstoječimi pravilniki, in sicer s 27. členom, to je Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole, vendar pa se lahko glede na vzgojnoizobraževalno delo in pogoje tega dela vključi tudi drugi strokovni delavec v obsegu 10 ur. Na ta način se tudi lažje potem izvaja program tudi v skladu s predvidenimi standardi in normativi. Seveda, ker se sama podružnica v resnici nahaja na tem demografsko ogroženem območju in glede na že omenjeno gibanje števila učencev v prihodnje je tudi zaradi posebnih delovnih razmer, ki jih ta šola ima, za letošnje leto ministrstvo odobrilo še dodatnih tako imenovanih 5 pedagoških ur za ločeno poučevanje.

Na ta načini skušamo pripomoči k temu, da se ne le ohranja kakovost izobraževalnega procesa, ampak tudi spodbuja vključenost šole v samo lokalno okolje in obratno prav z namenom, da postane ta šola še vedno in ostane povezovalni element središča.

Namenili ste še eno drugo vprašanje, in sicer glede prevoza, ki so v resnici tudi lahko velik del, bi rekla, organiziranja in izzivov organiziranja poteka pouka, torej prihoda in odhoda učencev. Kar se tiče samih stroškov prevoza voznikov in spremljevalcev, to neposredno ni področje v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Gre seveda za domeno občinske skupnosti, vendar hkrati tudi v določenih pogojih sofinanciranja s strani ministrstva, ko gre bodisi za posebne potrebe oziroma ko gre za ogrožene poti – recimo, primer ogrožene poti zaradi zveri. V tistih primerih pa ministrstvo sodeluje pri reševanju in je tudi dolžno sodelovati. V tem neposrednem primeru pa ne, kar se tiče same organizacije in izvedbe prevoza in s tem seveda je to del lokalne skupnosti in izvajanja teh procesov lokalne skupnosti. Se pa zavedamo, da je vrsta izzivov zaradi samega demografskega okolja in seveda tudi regionalne razpršenosti, ki je domena tega območja. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

O projektu Divača–Koper, o tako imenovanem drugem tiru, je bilo izrečeno res veliko besed, prelitega veliko črnih. Na nek način je to razumljivo, kajti gre za največji državni projekt izjemnega pomena pri obnovi železniške infrastrukture, kakor tudi za ostale segmente, Luko Koper in sploh za tovorni promet v Republiki Sloveniji.

Prijava na odprti razpis je bila neuspešna. Na nek način se je to vedelo že prej, kajti projekt ni bil pripravljen v taki fazi, da bi izpolnjeval vse zahtevane razpisne pogoje. V

lanskem letu, v februarju je bil razpis za tako imenovano revizijo in ponovno oceno preveritve vrednosti samega projekta. Pa me sedaj zanima dejansko, v kakšnem stanju so ti rezultati, kdaj bodo, kajti vemo, da iz finančne ovojnice, kjer je dejansko praktično za infrastrukturo izjemno malo denarja, da bo treba kandidirati na bodoče odprte razpise in seveda tam bo treba zadostiti vsem razpisnim pogojem.

Zato sprašujem:

V kakšni fazi dejansko ta projekt je oziroma kdaj bodo ti izsledki iz te revizije poznani?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Ljubo Žnidar!

Res je, o drugem tiru je bilo že veliko povedanega, veliko napisanega, jutri, sem prepričan, da bomo tudi večino časa porabili za pogovor prav o tem strateškem projektu.

Sprašujete o tem, v kakšni fazi se nahaja ta projekt oziroma ta naloga revizije vrednosti. Sam razpis je bil objavljen letos januarja, se pravi, v začetku tega leta, potem so sledile ponudbe. Ko smo izbrali ponudnika, so sledile tudi še pritožbe, vendar je potem Državna revizijska komisija te pritožbe zavrnila, tako da je Direkcija lahko konec meseca junija, točno 30. junija, z izbranim izvajalcem, to je Geodata, italijansko podjetje, sklenilo pogodbo za izvedbo tega javnega naročila, s ponujeno vrednostjo oziroma ceno, pogodbeno ceno potem, 176 tisoč 900 evrov z vključenim davkom na dodano vrednost. Namen te revizije je, da se preveri vsa struktura, se pravi ocenjene vrednosti, tako kot je sedaj v projektih ocenjena, in vse možnosti za racionalizacijo in optimizacijo tega projekta, zlasti z vidika tega vprašanja, ali se je o tej progi mogoče pogovarjati, da bi jo namenili samo tovornemu prometu, ali so s tem povezano potem mogoče opustitve določenih tistih evakuacijskih oziroma tako imenovanih servisnih tunelov in tudi še določena vprašanja v zvezi z nadaljnjimi vidiki vzdrževanja. Tudi kar se tiče obstoječega tira, smo želeli v tej nalogi nekako nasloviti.

Rok za izdelavo te naloge je bil s strani izvajalca ponujen tri mesece. Tako konec septembra pričakujemo končni rezultat, to je osnutek končnega poročila. Ta predlog končnega poročila bomo potem s strani naročnika, s strani Direkcije oziroma v ta namen je tudi ustanovljena posebna strokovna komisija, ki bo ta izdelek proučila, pogledala, podala še določene pripombe in izvajalec je dolžan potem te morebitne korekcije še opraviti.

Tako pričakujemo, da bomo same rezultate te preveritve ocenjene vrednosti lahko predstavili javnosti – in torej tudi to dokončno poročilo – nekje v prvi polovici meseca oktobra. Tak je zdaj ta plan, na podlagi tega pa potem

stečejo potem vse aktivnosti, takoj potem kompletirati to finančno konstrukcijo, to so pa že potem nadaljnja vprašanja, o katerih sem prepričan, bomo jutri podrobno govorili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani minister, za podane informacije.

To se pravi, da konec septembra oziroma v začetku oktobra se lahko nadejamo teh rezultatov. Sprašujem pa še dodatno sledeče. Predvideni novi razpis za CEF, to se pravi, govorim o odprtem razpisu za kohezijske države, naj bi bil že oktobra. Seveda, pač z določenim časom, ne vem, ali bo to 8 mesecev ali eno leto; skratka do porabe. Predvidena dodatna sredstva za ta namen je okrogla milijarda.

Zanima me:

Kaj še manjka pri tem projektu, da dejansko izpolnimo te razpisne pogoje?

Kajti ta rok objave razpisa, ki ga je napovedala evropska komisarka Violeta Bulc, naj bi bil že oktobra. To se pravi, ta časovnica nam je izjemno blizu in verjamem, da osnova je tudi investicijski načrt, ker dejansko mora biti investicija zaprta. To vemo, da je težek zalogaj in korak, ki se ne da narediti od danes do jutri, ampak vendar, razpis je pred vrati. Je pa tudi komisarka podala informacijo, da dejansko te kohezijske države nimajo veliko pripravljenih projektov, to se pravi, da je naša možnost s tem precej večja. Ampak bi rekel, da zdaj smo pa tudi mi v težavah, ker tudi naša stopnja pripravljenosti tega projekta še ni tako daleč, da bi že vsaj v tem začetnem delu tega razpisa, recimo, zadostili vsem kriterijem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa tudi za to dodatno vprašanje.

V tem jesenskem času, oktobra, novembra, se pričakuje kar nekaj razpisov s strani Evropske komisije za različne namene, z različnimi zneski. Zelo podrobno bomo proučili pogoje vrednosti teh razpisov in potem bo treba presoditi, na kateri razpis bo najprimerneje se s tem projektom prijaviti, morda celo na več razpisov. Skratka, vse te zadeve bomo morali proučiti.

Kot zaenkrat kaže, bo najbolj primeren razpis – vendar, kot rečeno, te informacije niso še v tem trenutku zelo natančno znane, ampak po prvih informacijah, ki prihajajo s Komisije, se pripravljata tudi poseben razpis za projekte, ki bodo kandidirali na tako imenovanih teh nepovratnih sredstvih iz CEF mehanizma in na teh sredstvih

tako imenovanega Junckerjevega oziroma EFSI sklada.

Skratka, projekti, ki so predvideni za tako imenovano, na Komisiji pravijo temu blending, se pravi mešanje, kombiniranje evropskih nepovratnih sredstev in teh sredstev, ki so na voljo v obliki povratnih posojil preko tega EFSI mehanizma. Ta razpis se pričakuje, da bo pravzaprav tisti pravi, najprimernejši za naš drugi tir. Kot rečeno, pričakuje se, da bo objavljen proti koncu jeseni tega letošnjega leta. Predvideno pa je, da bo odprt kar nekaj časa, morda celo večino časa naslednjega leta. Če se bomo pripravljali na ta razpis, bo seveda še ves ta čas mogoče to našo vlogo kompletirati in njeno zrelost dopolnjevati, seveda pa moramo biti pripravljeni tudi na morebitno prijavo na katerekoli druge razpise, če se bo izkazalo, da bodo primerni. Naš cilj je, da to zrelost v kar največji mogoči meri izkažemo.

Mislim, da smo od lanskega leta naredili velik napredek. Namreč, mi imamo sedaj pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje, imamo ustanovljeno projektno podjetje, v okviru katerega se bo kompletirala ta finančna konstrukcija. Ravno sedaj potekajo tudi aktivnosti, da se bo zagotovil kapitalski vložek s strani Republike Slovenije, potem sledi še delež nepovratnih sredstev s strani Evropske unije, deleži zasebnih vlagateljev – kot rečeno, si tukaj želimo, da bi pritegnili k sodelovanju slovenske logistične družbe, ki imajo od tega projekta največje koristi –, kar pa bo še manjkalo, se pravi, do končne investicijske vrednosti, pa preko tega tako imenovanega EFSI mehanizma. Torej, finančna konstrukcija se zdaj že lepo kristalizira in računam, da bomo v naslednjem letu to lahko zagotovili in potem prestopili tudi k objavi razpisa za gradnjo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomič bo postavila vprašanje ministru za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano magistru Dejanu Židan.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Najraje bi vas, spoštovani minister, vprašala, kako boste mirno gledali, ko vam bo kolega Gašperšič po svojih načrtih uničil 114 hektarjev najboljše kmetijske zemlje, vodne vire, kmetijske objekte – kar 120 jih je. Ampak, to je tema za jutri in verjetno še za kakšen drug dan, zato se vrniva k mučenju živali.

Pred dobrim mesecem dni je na mariborski policijski postaji psica ugriznila policista. Gre za psico, ki je pred tem že trikrat napadla in ugriznila ljudi, enkrat pa drugega psa. Njena lastnica je v preteklosti kar odkrito priznala, da šola pse za pasje boje. V trenutku zadnjega napada na policista psica ni bila na povodcu niti ni imela nagobčnika. Po dogodku njena lastnica kljub zahtevam policistov, naj psici nadene nagobčnik, tega ni storila niti ni hotela

izročiti svojih osebnih dokumentov na vpogled in je kar zapustila prizorišče. Ker policija pozna lastnico, so ji potem izročili plačilni nalog, izdali odločbo o prekršku zaradi kršitev določb dveh členov Zakona o zaščiti živali, ki skrbniku živali nalagata, da mora z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici, skrbniki nevarnih psov pa morajo s povodcem in nagobčnikom zagotoviti fizično varstvo. Policisti so tudi o sedaj že petem ugrizu tega psa obvestili Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Po Zakonu o zaščiti živali so nevarne živali tiste, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka. Nevarni psi pa so poleg tistih psov, ki izpolnjujejo pogoje za nevarne živali, tudi tisti, ki so že ugriznili človeka. Omenjeni pes je vse te kriterije izpolnjeval. Če nevaren pes z ugrizom povzroči poškodbo in ta ni huda, mora najpozneje do drugega leta starosti ta pes skupaj z lastnikom na šolanje. Če pes povzroči hudo poškodbo, je zanj predvidena namestitvev v izolatoriju do izključitve suma na steklino in potem seveda usmrteitev. Kljub vsem tem določbam pa očitno lastniki nevarnih psov slednje še vedno prosto sprehajajo, brez povodcev in nagobčnikov in ti prosto napadajo in grizejo ljudi in živali. Ampak ta ženska je šolala te pse za pasje boje, skratka za ubijanje. Zato me zanima:

Ali je v konkretnem primeru pes opravil obvezno šolanje?

Koliko takšnih primerov letno obravnava UVHVRR?

Ali v takšnih primerih psi opravijo šolanje po vsakem zaporednem ugrizu?

Koliko je bilo šolanj v tem konkretnem primeru?

Ali menite, da ne bi bilo bolje nekomu, ki dokazano uri pse za ubijanje, psa vzeti in mu lastništvo psov v prihodnje prepovedati?

Hvala za vaše odgovore.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Magister Dejan Židan, izvolite.

MAGISTER DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana gospa poslanka še posebej, lepo pozdravljeni!

Če ne bom uspel podati vseh informacij v prvem delu, vas prosim, da mi omogočite še nadaljevanje. Ker pa ste vprašali tudi nekaj, kar ni bilo predvideno, pa dovolite, da tudi odgovorim na tisto, kar ni bilo predvideno.

Ali gre za predsednika Vlade, ali gre za ministrico ali ministra, ali za poslanke ali poslance, vsi skupaj ves čas prisegate, kako boste varovali slovensko kmetijsko zemljo, ki je podobno kot pitna voda ali gozd faktor naravnega bogastva, ki ga imamo premalo. Ampak besede ne povedo nič. Povedo samo konkretna ravnanja tako v Državnem zboru kakor na Vladi, vsaki občini posebej in tudi

upam, da takrat, ko bo šlo za konkretne posamezne primere, boste čisto vsi, ki sem vas sedaj naštel, pri svojem načelnem vprašanju ga bili sposobni preleviti tudi v praktično odločitev. Kar se pa tiče konkretnega primera, dovolite, da začnem s tremi poudarki in potem z obrazložitvijo primera. Kot prvo, Zakon o zaščiti živali jasno določa postopek v zvezi z nevarnimi psi, pristojne organe za nadzor in njihovo ukrepanje. Drugič, postopek obravnave mariborskega primera ugriza policista s strani nevarne psice je potekal v skladu z zakonodajo. Tretjič, v Republiki Sloveniji je vzpostavljen sistem obravnave nevarnih psov in njihovega prešolanja na državnem nivoju, kar je nadstandard v Evropski uniji, kjer je to večinoma urejeno na lokalnem nivoju. Imetnica, po kateri, spoštovana poslanka, sprašujete, je bila v času od 2007 do 2016 lastnica štirih psov. Trenutno nima nobenega več. Bilo je več prijav in zato tudi več nadzorov zaradi suma, da je vpletena v pasje borbe. Pri tem nadzoru jo je nadzorovala Uprava za varno hrano skupaj z drugimi pristojnimi organi za zbiranje obvestil in podatkov, vendar nikoli ni bilo ugotovljeno njeno sodelovanje v pasjih bojih na ozemlju Republike Slovenije. Psica, ki je 9. 8. 2016 na policijski postaji ugriznila policista, je bila že pred tem dogodkom obravnavana s strani Uprave za varno hrano in je zaradi ugriza z dne 31. 8., kar mislim, da ste, spoštovana poslanka, tudi povedali, že imela status nevarnega psa. Odločba o statusu nevarnega psa je postala izvršljiva 9. 12. 2015; 25. 12. pa je ista psica ponovno ugriznila oziroma poškodovala človeka. Ta dogodek je bil obravnavan kot ponoven ugriz že nevarnega psa. V vseh primerih se je psica na javnem kraju gibala prosto, brez nagobčnika in brez nadzora. V konkretnem primeru bi morala lastnica najkasneje do junija 2016 poskrbeti za šolanje nevarne psice oziroma s šolanjem vsaj pričeti. Običajno poteka tovrstno šolanje 3 mesece. Ker lastnica v zakonsko predvidenem roku ni pričela s predpisanim prešolanjem nevarnega psa, je Uprava za varno hrano 30. 5. vročila odločbo, s katero je bilo odrejeno šolanje psa oziroma njega usmrteitev, če lastnica ne bo izvršila odločbe. 9. 8. se je zgodil ponovni ugriz te psice, ko je na policijski postaji ugriznila policista. 12. 8. je v sodelovanju s policijo in zavetiščem uprava lastnici psico odvzela. Psica je bila 19. 8. tudi neboleče usmrčena. Zakonodaja pooblašča uradnega veterinarja, da odredi usmrteitev na stroške skrbnika, če gre za nevarno žival ali če gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje ali če to šolanje ni bilo uspešno opravljeno.

Na dan 16. 9. 2016, kakor ste vprašali, spoštovana poslanka, je po podatkih iz Centralnega registra psov 2 tisoč 118 psov s statusom nevarnega psa. Skrbniki nevarnih psov morajo zagotoviti fizično varstvo psov tako, da so psi na povodcu in opremljeni z nagobčnikom ali da so zaprti v pesjaku ali objektu oziroma da

so v ograjenem prostoru z ograjo, visoko najmanj 1,8 metra, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom. Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati vodenju osebam, ki so mlajše od 16 let. Prijave sumov ugrizov ljudi ali poškodovanih živali je na letni ravni okoli tisoč 500. Leta 2015 jih je bilo tisoč 512. Približno v 50 % je možno ugotoviti imetnika živali, v letu 2015 je bil imetnik živali, ki so ugriznile človeka ali živali, ugotovljen v 758 primerih. Več pa kasneje, če lahko.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, boste zahtevali dopolnitev odgovora?

Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala lepa za odgovor in za možnost, da dopolnim.

V primeru, ki se je zgodil v Mariboru, gre za psico pasme staffordshirski terier, ki v nekaterih državah sodi med nevarne in celo prepovedane pasme. Maja je pes te pasme v Franciji do smrti pogrizel 18-mesečnega otroka. Oseba, ki ima v lasti to psico, pa se je do danes že hvalila – pravite, da ni dosjeja – ampak ona se je v medijih hvalila, da so pasji boji njeno življenje. In na Facebooku je tudi znana kot Mariborska pasjeborka. Ti psi so, pravite, v skladu z zakonodajo, vendar to je bil peti ugriz. Verjetno bi po vsakem ugrizu morala ženska odgovarjati oziroma psa peljati na to šolanje. Ona javno priznava, da ima pse za ubijanje. To je grozljivo. To je mučenje živali, proti katerem smo se že dvignili pred meseci, kajti hkrati spravlja v nevarnost druge živali in tudi ljudi. Uprava za varno hrano je lansko leto odvzela 127 psov.

Zanima me:

Koliko takšnih psov je bilo vrnjenih lastnikom, ki so že v preteklosti bili obravnavani zaradi neprimerne ravnanja z živaljo?

Koliko od teh je bilo nevarnih psov?

Koliko je Uprava za varno hrano obravnavala nevarnih psov, kot na primer omenjenega psa, ki je sedaj napadel že petič; pa psi niso bili odvzeti, niti morda niso bili poslani na šolanje?

Skratka, ali mora tudi pri nas pes najprej do smrti pogristi otroka, da se kdo v državi zgane, ali bi lahko ukrepali že prej?! Ko smo v Združeni levici predlagali spremembo Kazenskega zakonika, je bilo rečeno, da morajo biti pravice ljudi pred pravico živali. Tukaj dobro vidimo primer, ki se je zgodil kmalu po zavrnitvi našega zakona, da tukaj gre za pravico in zaščito ljudi. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Spoštovana poslanka, bom odgovoril na stvari, ki jih imam sedaj napisane. Verjetno se strinjate

z mano, da vseh operativnih podatkov s področja Uprave za varno hrano ne vem. Dovolite, če na kaj ne bom odgovoril, da vam potem pisno dostavim dodatne podatke. Ampak tole dovolite. Po trenutnih podatkih iz Centralnega registra psov ima 354 psov zabeleženih dva ali več ugrizov. Zakonodaja določa, da je šolanje psov obvezno oziroma kar ste že sami povedali, šolanje psov je treba izvesti najpozneje do dopolnjenega drugega leta starosti; če pa je pes že star dve leti, pa v roku šestih mesecev od ugriza. Po podatkih iz Centralnega registra psov je napotenih na šolanje 56 psov. Uspešno je bilo prešolanih 18 psov. Imetniki nevarnih psov, ki so ponovno ugriznili človeka, se pa v veliki meri sami odločajo za humano usmritev nevarne živali. Sankcije za opustitev fizičnega varstva psov in sankcije za opustitev dolžnosti imetnikov nevarnih psov v večini primerov izreče policija. Pa še nekaj želim poudariti, vedno znova pa je treba opozoriti, da so za dobrobit živali odgovorni imetniki živali. Ti so tudi odgovorni za posledice dejanj svojih živali. Sam se zavedam, da je to področje, kjer je ves čas treba iskati neke vrste pravilno razmerje, sorazmerje. Sorazmerje med tem, da pes je živo bitje in da je določen odnos med psom in njegovim lastnikom; po drugi strani pa med tem, kako pes ogroža oziroma ne ogroža okolice. Mi se trudimo iskati to ravnovesje. V tem trenutku smo mi deležni kritik z različnih strani. Nekatere kritike so, zakaj se je uprava, ki je pristojna, sploh odločila za nebolečo usmritev živali; po drugi strani pa tudi kritike, zakaj se ni odločila prej. Seveda bomo o tem in o drugih primerih verjetno še razpravljali ter iskali tudi neko pravilno sredino. Bojim pa se, da je to področje, kjer ne bomo nikoli v celoti zadovoljni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog?

Gospa Violeta Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Usmritev živali je zadnja postaja mučene živali in poudarjam – pes nikoli ni kriv. Pes bo storil vse, da zadovolji želje svojega lastnika. Novelo Kazenskega zakonika, ki smo jo v Združeni levici vložili, je vladna stran tako zelo oklestila, da od nje praktično nič ni ostalo. In tukaj je bilo tudi društvo Ustavimo pasje boje izjemno razočarano, kajti oni pa rešujejo te pse in jih prevzgapajo, da ne bi bila potrebna potem usmritev. Ena od stvari, ki se je zakonu očitala, je bila tudi neprimernost določbe, pri kateri bi lastnikom, ki neprimerno ravnajo z živalmi, te živali odvzeli. In če bi bila novela sprejeta, potem verjetno ta policist ne bi bil ugriznjen. Gre za temo, ki se tiče mučenja živali ter tudi zaščite zdravja in življenj ljudi. Obstoječa ureditev je očitno neustrezna in bi jo bilo definitivno treba izboljšati. Zato v skladu s poslovníkom zahtevam splošno razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa poslanka, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra.

Gospod Peter Vilfan bo postavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovana ministrica in tudi ostali prisotni!

Moje vprašanje je danes s področja, o katerem vsi tako ali tako že veliko govorimo in verjetno bomo še kar nekaj časa o njem govorili. To so čakalne dobe v zdravstvu. Ampak tokrat gre za zelo specifičen del, za specifične bolnike in specifičen del našega zdravstva. Govorim o zobozdravstvu in otrocih s posebnimi potrebami. Peljati otroka ali pa celo nekatere odrasle ljudi na pregled k zobozdravniku je velikokrat izrazito stresno dejanje. Za otroke z motnjami, na primer avtističnega spektra, pa so ti obiski še toliko bolj travmatični. Pred kratkim sem bil seznanjen s primerom matere otroka s posebnimi potrebami, ki je imel hud zobobol, ki je potem po besednih peripetijah na koncu le dobila tisto napotnico pod hitro za Stomatološko kliniko. Ampak kaj to pomeni, ko enkrat dobiš tako napotnico? To pomeni, da bo otrok prišel na kliniko na pregled v roku dveh do treh mesecev. Ampak pozor, zgolj na pregled, šele po pregledu stanja zob, ki poteka v stanju sedacije, torej nekakšne umiritve, pristojni odločijo, kdaj bo dejansko prišlo do posega. Verjetno mi ni treba posebej poudarjati, da gre za zelo občutljivo skupino otrok, da ne omenjam, da je otrok s posebnimi potrebami tako pod stresom kar trikrat. Prvič, ko njihov pedontolog ali zobozdravnik poskuša opraviti pregled zobovja, ker to ni enostavno pri takih otrocih, na podlagi katerega potem otrok sploh dobi napotnico. Drugič, ko ga sedirajo v neznanem okolju za pregled; in tretjič, ko mu dajo končno anestezijo in ta poseg tudi opravijo. Tako je otrok s posebnimi potrebami trikrat deprivilegiran glede na zdravega otroka.

Spoštovana ministrica, na podlagi primera, ki sem ga navedel, vas sprašujem:

Kako je urejena zobozdravstvena oskrba za otroke s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji; zlasti za otroke, pri katerih poseg ni mogoč brez ustrezne anestezije?

Koliko otrok s posebnimi potrebami potrebuje zobozdravstveno oskrbo v splošni anesteziji?

Koliko ambulant to tudi izvaja ter kakšne so čakalne dobe za tovrstne posege?

Slišati je namreč, da otroci čakajo na poseg kar dve leti. Še več, slišati je, da je Stomatološka klinika, ki naj bi edina takšne posege tudi opravljala, pripravljena opraviti več posegov, a jim zavarovalnica tega ne krije. Zavedam se, da so čakalne dobe v zdravstvu velik problem celotne zdravstvene sfere.

Sprašujem pa vas:

Ali se vam ne zdi nujno otroke s posebnimi potrebami obravnavati prednostno?

Tako kot vsak starš, želijo tudi starši otrok s posebnimi potrebami zagotoviti vse pogoje za normalno življenje svojega otroka. In v to je treba vključiti tudi nego ter skrb za zdravo zobovje otroka. Če zaključim, kar je nujno za zdrave otroke, je toliko bolj nujno ali pa vsaj toliko nujno za otroke s posebnimi potrebami. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanec gospod Vilfan!

Organizacija zobozdravstvenega varstva otrok in mladine v Republiki Sloveniji zagotavlja tudi varstvo osebam s posebnimi potrebami, in sicer izbranega osebnega zdravnika, ki te osebe obravnava. Večina oskrbe pri takih otrocih lahko opravi izbrani osebni zdravnik sam; kadar pa ugotovi, da otrok potrebuje poseg v anesteziji, ga napotijo v eno od dveh ambulant v Sloveniji, kjer opravljajo tovrstne posege. In sicer je to Stomatološka klinika v Ljubljani, ki ima poseben oddelek oziroma tako imenovani Center za otroško in preventivno zobozdravstvo; ter Zdravstveni dom Maribor. Po podatkih na Centru za otroško in preventivno zobozdravstvo Stomatološke klinike v Ljubljani imajo sodobno opremljene ordinacije, ki so tudi posebej pripravljene za to, da so otrokom bolj prijazne; imajo opremo, da lahko otrok med posegom recimo gleda tudi risanke ali posluša glasbo. Zelo pomembno je, da se tem otrokom pomaga premagati strah, ki je pogosto zelo hud; še zlasti, ker gre za otroke, ki so bodisi kronično bolni bodisi imajo tudi zmanjšane gibalne sposobnosti. Nikakor ne potrebujejo oskrbe v splošni narkozi vsi otroci s posebnimi potrebami, nekaterim lahko uspešno opravijo poseg že samo zato, ker imajo ustrezno opremljeno ambulantno. Zato je dejansko število izvedenih posegov v narkozi manjše, kot pa je število bolnikov, napotenih na ta poseg.

In če sedaj postrežem še z zadnjimi podatki, v Ljubljani je bilo na Centru za otroško in preventivno zobozdravstvo Stomatološke klinike opravljeno letno med 100 in 150 posegov v splošni anesteziji pri otrocih do 18. leta starosti. Ločeno podatkov za otroke s posebnimi potrebami ne zbirajo. Govorimo za posege otrok do 18. leta na letnem nivoju med 100 in 150. Paciente, ki so napoteni z napotnico pod nujno, obravnavajo znotraj 24 ur. Ni tako, kot je mogoče lahko prišla dezinformacija, da je čakalna doba. Zahtevala sem tudi podatke o čakalnih dobah in številu čakajočih na posege v splošni narkozi, za otroke do 18. leta po stopnosti hitro in redno. Za nujno ni čakalne dobe znotraj 24 ur, po napotnici hitro je bilo na

dan 30. 6. število čakajočih 87. Poleg Stomatološke klinike v Ljubljani opravlja tovrstne posege tudi Zdravstveni dom dr. Franca Derganca v Mariboru, kjer je bila po njihovih podatkih v letu 2015 čakalna doba 12 mesecev za redne posege in je bilo obravnavanih 58 pacientov. Enako poročajo za podatek v letu 2016, da je bila čakalna doba 12 mesecev in je bilo obravnavanih 36 pacientov, kjer si pomagajo tudi z tistimi zdravniki, ki vodijo anesteziologijo iz UKC Maribor. Oskrbo otrok s posebnimi potrebami, ki zahteva delo v splošni anesteziji, kot sem rekla, opravlja za Zdravstveni dom Maribor anesteziolog iz UKC Maribor. Z ozirom na zahteven poseg v ustih pa poseg opravi zobozdravnik, ki je po predhodnem pregledu zanj tudi najbolj strokovno usposobljen.

Sedaj pa še glede plačila. UKC Ljubljana, Stomatološka klinika dobiva priznano plačilo o pavšalu, to je način plačevanja zdravstvene blagajne, in sicer 1,03 tima, kar znese 437 tisoč evrov, medtem ko Zdravstveni dom dr. Franca Derganca 0,28 tima v vrednosti 118 tisoč evrov. Ker je ravno v fazi splošni dogovor, bomo pri tem preverili, če so potrebe večje, da eventualno prilagodimo način plačila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Peter Vilfan, imate zahtevo za dopolnitev odgovora? Izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Ministrica, jaz se vam zahvaljujem za te podatke, ki ste jih sedaj povedali.

Da ne bo izpadlo, da jaz vas sprašujem nekaj, kar sem prejšnji teden izvedel, pa vam sedaj tu zastavljam poslansko vprašanje, vam želim povedati, da jaz in moja družina s problematiko otrok s posebnimi potrebami se ukvarjamo, pravzaprav ne ukvarjamo, živimo že 10 let, vsak dan, vsak teden, vsak mesec, celo leto, ves čas. Sedaj bom povedal še en primer, da bomo mogoče lažje razumeli. Zamislite si fantka, starega 10 let, avtista, ki ne govori, ki je v enem od centrov oziroma institucij na območju Ljubljane. Tam imajo urejeno tudi osnovno zdravstveno in zobozdravstveno oskrbo. Zobozdravnica, ki je tega fantka pogledala, je ugotovila, da je pri njem nujno narediti nekatere posege na zobeh, ker bodo drugače lahko trajne posledice. Pri otroku s posebnimi potrebami, še posebej pri avtistih, je to lahko sila neugodno, ne samo za njega, ampak za celotno okolico, za vse tiste, ki z njim živijo, ki z njim delajo. In vsako odlaganje prinaša težjo situacijo. Zdravnica je tudi jasno povedala, da se lahko ta poseg opravi samo pod narkozo. To je povedala tudi mami tega otroka, vendar je istočasno povedala, da ne glede na to, kaj bo napisala na napotnico, ali je to nujno, zelo nujno, hitro ali zelo hitro, je čakalna doba od enega leta in pol do dveh.

Jaz bom z velikim veseljem vse te vaše podatke preveril, tudi o tej instituciji, se pozanimal, kaj drži in kaj ne drži. Vendar vam moram povedati, da nisem povsem prepričan, da vse to, kar ste povedala, drži. Bi si pa zelo želel, da bi bilo tako. In jaz upam, ali drži ali ne drži, da boste kljub temu preverili celo situacijo in da boste čim prej, v najkrajšem možnem času naredili to, kar si ti otroci zaslužijo. To je, ko bo nek zobozdravnik z vso svojo strokovno avtoriteto in odgovornostjo ocenil, da potrebuje tak poseg, da bo otrok tega posega tudi takoj deležen in da se bo čakalna doba štela v dnevih, ne pa v mesecih ali v letih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala tudi za te informacije.

Če mi boste dali podatke, se bom osebno pozanimala, kaj je na stvari, ali je temu tako. Meni so po večkratnem zaprosilu, da vse, kar je na napotnici nujno in je tudi ustrezna obrazložitev oziroma diagnoza, zakaj je nujno – saj podobno velja recimo tudi za urološke ambulante in za katere druge –, je poklican na pregled in ugotovitev stanja v roku 24 ur. Jaz sem to zagotovilo dobila in se bom z velikim veseljem ter mojim angažmajem, če temu ni tako, če ste prijazni in dobim vpogled, osebno pozanimala in uredila te stvari. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anžeta Logarja ni.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovana ministrica, tudi jaz se bom nekoliko zadržala pri naših otrocih, mladostnikih. Sicer za starše otroci vedno ostajajo otroci, pa vendar bi spregovorila o tako imenovanem iskanju pogrešanih oseb. Zanima me, ali ste bili seznanjeni s peticijo za ureditev oziroma izboljšanje stanja na področju iskanja pogrešanih oseb s strani civilne iniciative. Vem, da jo je podpisalo okoli 500 oseb. Peticija je pa nastala tudi na podlagi javnosti znanih dogodkov, ko se je iskalo mladega Domna Simoniča in konkretnih izkušenj, s katerimi se je soočila družina. Naj povem, da je Domnova mati o tej izkušnji zelo pogumno spregovorila od eni od večernih oddaj in tam tudi konkretno navedla probleme, s katerimi so se ob iskanju njenega sina soočili. Podpisniki so v peticiji med drugim tudi poudarili, da je še kako pomembno, kdaj se začne intenzivna iskalna akcija, tudi v luči morebitnega zavarovanja sledi, če bi šlo za kaznivo dejanje. Vemo, da dlje kot se stvar odmika, težje je tudi do teh podatkov; oziroma

morda neke nepopravljive škode, ki ob tem nastane. V tej peticiji so podpisniki zahtevali neke konkretne spremembe. Seveda se lahko z nekaterimi od njih strinjate v celoti, z nekaterimi ne; vendar pa me vseeno zanima, ker je bil odgovor precej formalen.

Zanima me:

Ali ste bili s tem odgovorom ministrstva seznanjeni, predvsem v luči tega, ker je bilo vprašanje tudi o tem, kdaj se začne ta intenzivna akcija?

V nekih dokumentih, ki sem jih sama zasledila, pa piše, da policija sama oceni, ali je treba iskalno akcijo izvesti takoj in v kolikšni meri, v kolikšnem obsegu. Se pravi, da obstaja nekdo, ki odloči.

Mene zanima:

Ali gre tukaj za posameznika ali gre za skupino, ki odloči, v kolikšni meri in kdaj se začne intenzivnost akcije?

Ali ste bili z omenjeno peticijo in odgovorom seznanjeni?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana poslanka, zahvaljujem se vam za vaše vprašanje!

Menim, da je vaše vprašanje zelo pomembno in tudi zelo aktualno, ker gre za zelo zahtevno področje policijskega dela na eni strani, ga absolutno pozdravljam. Na drugi strani pa dejansko sovпада na nek način tudi z našimi prizadevanji za spremembo zakonodaje na tozadevnem področju; v smeri bolj učinkovitega dela policije, ker tukaj gre za tisto pravo pojavnost humanitarnega dela policije. Tukaj gre za ljudi, ki potrebujejo policijsko pomoč, ki so na nek način lahko tudi ogroženi z vidika njihovega življenja in zdravja. Vsaka peticija oziroma vsaka pobuda, ki pride na ministrstvo, je dobrodošla, če meri na izboljšanje stanja na tem področju. Seveda se zavedamo vseh problemov, s katerimi se soočajo naši policisti pri izvajanju te naloge ter tudi svojci, starši, prijatelji oseb, ki zapadejo v situacijo, da so pogrešane. Vemo, kakšna nepopravljiva škoda lahko iz tega nastane. Tu se absolutno pridružujem temu, kar ste povedali. Vendar danes lahko govorim le generalno. Ne bom se spuščala v konkreten primer.

Področje iskanja oseb je urejeno v zakonskih predpisih, torej v Zakonu o nalogah in pooblastilih policije ter tudi v Zakonu o kazenskem postopku. Ker pa gre za situacijo, kjer gre že za sum kaznivega dejanja, kot ste tudi sami ugotovili, dejansko izhaja ta naloga iz naloge varovanja življenj in osebne varnosti ljudi. To je temeljna naloga policije. Policija na podlagi tega določila takoj ob prijavi, torej ko dobi prijavo, da je določena oseba pogrešana, prične izvajati vsa opravila za izsleditev

omenjene osebe. Seveda pa policija vse svoje ukrepe prilagaja celotnemu kontekstu situacije; če dobi prijavo, da je pogrešan otrok, nemudoma pristopi k vsem operativnim ukrepom. Seveda tudi v drugih primerih pristopa. Vendar pa je njeno ukrepanje prilagojeno glede na zbrana obvestila oziroma podatke, ki jih policija v tem procesu pridobiva. Vse dokler je določena oseba pogrešana, policija dejansko prilagaja ukrepe, resurse in tudi materialna sredstva z namenom učinkovite izsleditve oziroma najdbe pogrešanega. Vendar pa moram tukaj opozoriti, da se tudi mi srečujemo s situacijami, ko v določenih primerih policija ne more izpolniti pričakovanj svojcev pogrešanih oseb zaradi zakonskih omejitev. Zaradi zakonskih omejitev, zlasti kar se tiče hitre, takojšnje pridobitve lokacije po baznih postajah, če okoliščine še ne nakazujejo, da bi bilo neposredno ogroženo življenje oziroma zdravje pogrešane osebe. Hitro ukrepanje je bistveno. V tem kontekstu so zelo pomembna tudi naša prizadevanja po spremembi Zakona o nalogah in pooblastilih policije.

Verjamem, da ste zelo dobro seznanjeni, v katero smer gre celoten diskurz. Prizadevamo si, da bi bila še večja učinkovitost iskanja policije, zato je to tudi naš temeljni cilj pri vseh teh predlogih, ki jih predlagamo. Zato so nam nerazumljivi vsi tisti očitki, predvsem s strani informacijske pooblaščenke, ker menim, da cilj nas, vas in vseh mora biti še bolj učinkovita policija, ker to je v dobrobit naših ljudi. Kot rečeno, določene omejitve so. Pravna podlaga za iskanje pogrešanih oseb na podlagi zadnje lokacije opreme za mobilno komuniciranje je Zakon o elektronskih komunikacijah; vendar pa to velja samo za tiste pogrešane osebe, za katere velja utemeljena verjetnost, da so neposredno ogroženi. To ne velja za osebe, ki so žrtve kaznivih dejanj, tukaj gre za Zakon o kazenskih postopkih in v kazenskem postopku je tukaj druga materija. Vendar pa si mi zelo prizadevamo, da bi se ta materija uredila na način, da bi policija bila še bolj učinkovita, da bi se te lokacijske informacije dopolnile še z določenimi drugimi podatki, na podlagi katerih bi bila lahko policija še bolj uspešna pri iskanju oseb. Določene omejitve so izhajale iz zakonodaje, ki je omejevala uporabo brezpilotnih letal in dronov. Vemo, da je pregled naselij veliko lažji, če ima policija na voljo ta tehnična sredstva. Sprememba zakonodaje bo tudi policiji, če bo pač sprejeta, omogočila, da bo lahko še bolj izpolnjevala to humanitarno nalogo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, dopolnitev odgovora.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, ministrica, za odgovor. Mene veseli vaš odgovor, tudi zato, ker so imeli podpisniki peticije občutek,

da niso bili slišani niti v enem delu. Nekatere od teh delov ste vi sedaj sami omenili kot problematične, tudi Zakon o elektronskih komunikacijah in tako naprej. Iz tistega odgovora, ki so ga prejeli, pogledajte si ga, je res odgovor zelo suhoparen glede na to, za kakšno problematiko gre. Ker je velikokrat nek dvom o časovnem začetku iskanja, nekateri pravijo, ko prijavijo, rečejo, da ni še čas.

Zanima me:

Ali je sprejet interni akt glede na Zakon o nalogah in pooblastilih policije, ki tudi določa, da bi moral generalni direktor policije sprejeti nek interni akt glede načina iskanja oseb?

Se pravi, ne govorim o teh osebah, ki se jih išče preko Interpola v širšem smislu; ampak v tem konkretnem. Zdi se mi, da tudi sama policija včasih težko določa, ali gre res že za hitro intenzivnost ali ne; tukaj je potem še kriminalistična policija. In še nekaj, dejansko se mi zdi tukaj pomembno, vi ste lepo povedali, da nekatere stvari nameravate spremeniti skupaj v tem zakonu, vendar pa govorimo tudi o Zakonu o elektronskih komunikacijah. V tem primeru je policija rabila štiri dni, da je prišla do podatkov, kje se je zadnjič elektronska naprava fanta pojavila. To se meni zdi zelo dolgo glede na to, da bi verjetno v takšnih primerih policija potrebovala večja pooblastila.

Zato me zanima:

Ali ta interni akt obstaja? Ali je v njem tudi ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa.

Kot sem že uvodoma nakazala, to področje je urejeno na zakonskem nivoju ter tudi na nivoju podzakonskih predpisov in v usmeritvah, ki policiji zagotavljajo učinkovito delo na omenjenem področju: Navodilo o razpisovanju tiralic iskanih oseb in predmetov ter drugih ukrepov, opomnik za izvajanje ciljnega iskanja oseb, zbirka navodil in usmeritev za delo policije na področju splošnih policijskih nalog. Če pogledamo tudi predlog spremembe 43. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije, poleg vseh teh ukrepov, ki jih predlagamo, da so nujni zato, da bo policija še bolj učinkovito opravljala svoje delo, je tudi določeno, da način iskanja oseb z internim aktom določi generalni direktor policije. Se pa strinjam, da to je področje izjemno občutljivo. Tudi dosedanja praksa je pokazala, da obstaja določena zakonska vrzel na tem področju, pri iskanju pogošenih oseb, za katere se glede na okoliščine domneva, da potrebujejo pomoč. V vseh teh primerih policisti poskušajo z zbiranjem obvestil in vsemi aktivnostmi, ki jih na podlagi obstoječe zakonodaje lahko izvajajo, ter s pregledom določenih območij izslediti osebo. V pomoč so jim tudi podatki, ki jih pridobijo po Zakonu o elektronskih komunikacijah, vendar pa

ocenjujem, da bi bili zelo koristni tudi drugi podatki. Zato smo zelo zainteresirani, da pride do spremembe Zakona o nalogah in pooblastilih policije. In vsekakor ne pristajam na te očitke nezaupanja v delo policije, ker vsi ti ukrepi gredo v smer, da je policija še bolj učinkovita, ker se sicer račun za takšno nezaupanje lahko izstavi le ljudem; to pa ni nikomur v interesu.

Kot rečeno, v praksi se ugotavlja, da so zelo kompleksne situacije, osebe odidejo od doma, morda niti svojci ne prepoznajo prvotnih znakov, morda pustijo za seboj določena sporočila. Policiji je treba omogočiti, da lahko ima dostop do podatkov o komunikacijah, torej ne samo teh lokacijskih podatkov; potem morda do videoposnetkov nadzornih kamer, da se vidi, kje se te osebe gibajo, v katero smer, morda ob soglasju bližnjega pregledati osebne predmete, prostore; potem vpogled v podatke, shranjene na računalniku ali na drugih nosilcih, seveda ob odredbi preiskovalnega sodnika. V to smer gredo naši predlogi. Da se pridobijo morda tudi podatki o plačilnem prometu, ker se tudi to lahko pomembni podatki. Vendar pa je treba vedeti, da smo tudi v ta namen v predloge sprememb dali varovalke, da policisti lahko uporabljajo te podatke le za namene iskanja pogošenih oseb; torej na način in v obsegu, ki omogoča iskanje pogošene osebe. Če bodo ti predlogi sprejeti, verjamem, da bomo lahko skupaj prišli do rešitev, ki bodo v korist naših ljudi. Upam, da sem vam odgovorila na vse, kar vas je zanimalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, imate proceduralni predlog? Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ker se pripravljajo spremembe, jaz ocenjujem, da bi pa morda bilo dobro, da bi v Državnem zboru opravili tudi širšo razpravo na to temo. Tukaj zdaj ne govorim o vašem delu, ker vidim, da stvari pripravljate in razmišljate; mislim pa, da se moram ustaviti na nalogah generalnega direktorja. Jaz sem vas zadnjič, ko smo obravnavali poročilo za leto 2015, opozorila na to, da je bil njegov uvodni tekst kar nekoliko političen. Se mi zdi, da je zelo pomembno, da raje bolj usmeri v primarne naloge. In dejstvo je, da tega internega akta ni. Tukaj ne gre za vaše delo, tukaj gre za delo generalnega direktorja; internega akta ni sprejetega. In morda potem tudi tukaj svojci pričakujejo lahko preveč ali pa na drugi strani vedo premalo. Ker je tukaj veliko odprtih vprašanj. To, kar ste že izpostavili in se z vami strinjam, je tudi tisto, ko najdejo pogošeno osebo, da starši niti do nje ne morejo, niti ne pustijo videti, da morajo dobesedno z drugimi občani in prijatelji delati obroče okrog vozil samo zato, da bi videli svojega otroka in da bi vedeli, kam ga peljejo. Morda v tej luči, in ker pripravljate spremembe tudi v to smer, takšna

razprava ne bi bila slaba in bi bila v dobro celotnega prebivalstva v Sloveniji. Upam, da bomo o njej glasovali in tudi sprejeli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra.

Mag. Branko Grims bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala. Vsem prav lep pozdrav!

Tri dni je minilo od izjave dr. Cerarja, ki je resnično zgodovinska v smislu vzpostavljanja pravne države za Republiko Slovenijo. Kaj je dejal predsednik Vlade dr. Cerar, ko je govoril o novem valu migrantov? Citiram: "Ne bomo dovolili, da bi nezakonito čez našo schengensko mejo v Evropsko unijo prehajali migranti. To bomo preprečili na vsak način." Še enkrat ponavljam, najbrž gre za zgodovino. "To bomo preprečili na vsak način." Pravno to pomeni z vsemi sredstvi. A si predstavljate, če bi jaz lani rekel kaj takega. Ne samo, da ste me itak že nekateri zmerjali z nacistom pa ne vem kaj še vse, bi bila najbrž poleg moje družine za naciste razglašena še sosedova mucka, ki jo moji otroci radi pobožajo. Časi se pa res spreminjajo, kako je to zanimivo. Pa kako se vračajo stare neumnosti in kršitve zakonov, kajti vse, kar se je dogajalo z migranti, vse, kar je delala slovenska vlada, je bilo nezakonito – in to vsi dobro veste – tako z vidika prava Evropske unije kot slovenskega prava. In mimogrede – tudi to razvažanje po kvotah, ki ga počne Evropska unija, je tudi v nasprotju z nekaterimi pravnimi akti, po katerih bi moral vsak azilant zaprositi za azil v prvi varni državi. Če bi bila ta država v Evropski uniji, znotraj schengna, bi potem to veljalo za celo schengensko območje. Tako samo mimogrede za morebitne poslušalce danes.

Tisto, kar želim vprašati ob tem, ko se stvari spreminjajo; in seveda se bodo še mnogo bolj, kajti 2. oktobra bo Madžarska imela referendum o migrantih, ki bo zanesljivo odmeval po celotni Evropski uniji, pa če se še tako sprenevedajo tisti, ki so odgovorni za nezakonito početje z azilanti v Evropski uniji, da temu ne bo tako. In potem bo v Avstriji, ki je naša sosedna, končno drugi krog predsedniških volitev, na katerih, če se ne zgodi kaj zelo nenavadnega, bo ponovno zmagal Norbert Hofer. Sledile bodo predčasne parlamentarne volitve v Avstriji, na katerih bo potem Avstrijska svobodnjaška stranka najmočnejša stranka; in gospod Hofer s svojimi sodelavci bo naš sogovornik, kar bo izjemno zanimivo.

In zato, gospa ministrica, vas sprašujem danes, ko je še čas:

Kako boste v resnici izvajali te zgodovinske besede dr. Cerarja; tudi v luči tega, da so nam

sosedje nekaj migrantov, mislim, da jih je bilo osem, očitno nelegalno že poslali nazaj enkrat? Pa slišim, da to ni bil edini tak primer. Moje vprašanje ni, da bi komentirali besede dr. Cerarja ali pa jih spreminjali; ampak kako boste izvajali to odločitev, ki jo pozdravljam, ker pomeni eno – da se bo končno v Sloveniji začel spoštovati pravni red. Polovico mandata je vlada, ki je prisegala na pravno državo ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Spoštovani poslanec, meni se te beseda premierja Cerarja ne zdijo ravno zgodovinske, ker mislim, da bistveno ne odstopajo od izjav, ki jih dajemo predstavniki Ministrstva za notranje zadeve pa morda tudi nekateri drugi člani vlade. Seveda je prav, da ne komentiram, tudi nisem poklicana, da komentiram njegove izjave. Verjamem, da je sam vsebinsko do določene mere zapolnil te izjave. Ve se, na kakšen način poteka izvajanje schengenske ureditve, na kakšen način se varuje državna meja. Vam bom pa na kratko predstavila, na kakšen način se mi pripravljamo, na kakšen način se vlada pripravlja na morebitno ponovitev vala in katere okoliščine so tiste, ki botrujejo spremenjeni situaciji. Vemo, da razlika glede na prejšnjo situacijo je, da države na severu meje zapirajo. To je tista okoliščina, ki jo moramo primerno udejanjiti pri vseh naših ukrepih pri pripravah na morebiten nov val. Razmere na področju migracij so se spremenile. Vemo, da se vzpostavlja nadzor na notranjih mejah severno od nas, zato tudi Slovenija pripravlja več ukrepov za zagotovitev varnosti zunanje meje; kot že v preteklosti. Zavedamo se svoje dolžnosti kot schengenska država, izvaja se poostrena kontrola na zunanji meji in na mejnih prehodih s Hrvaško ter ob izravnalnih ukrepih v notranjosti, ker to je del celovitega in učinkovitega varovanja državne meje.

Na ministrstvu tudi pripravljamo določene zakonodajne rešitve in ukrepe, ki bi ob spremenjenih migracijskih razmerah, če bi bil ogrožen javni red in notranja varnost, omogočili učinkovito delovanje policije v postopkih s tujci v smislu bolj učinkovite in hitrejše obravnave, v smislu vračanja tujcev, ki nezakonito prestopijo državno mejo. V fazi posodabljanja so tudi načrti za aktivnosti policije, izpostavljajo se tudi določene lokacije za obravnavo teh oseb na meji, ki bodo omogočile še hitrejše vračanje v sosednje varne države. Tudi razpis za zaposlitev novih nadzornikov državne meje je bil zunaj, prav tako potekajo aktivnosti na področju začasnih tehničnih ovir, pomaga nam Slovenska vojska, pomaga nam Furs. Oktobra bo tudi stopila v veljavo nova uredba o mejni in obalni straži, ki nadomešča obstoječo uredbo Frontexa.

Teoretično bi lahko Slovenija ob določenih pogojih tudi zaprosila za Frontexove sile, vendar pa menim, da je primerneje, da v prvi fazi gredo te sile na zunanje meje Evropske unije, ki pa je Slovenija ne varuje. Prav tako so načrtovana številna srečanja na ministrskih ravneh. V naslednjih dneh se bom sestala najprej z ministrom za notranje zadeve Nemčije, zatem se bom takoj sestala s poljskim notranjim ministrom. Prav tako v tem trenutku potekajo zelo intenzivne aktivnosti za moje srečanje še z ostalimi ministri Višegradske skupine, s katerimi imamo zelo dobre odnose in so takrat tudi na moj poziv prvi priskočili na pomoč. Prav tako se sestajajo generalni direktorji policij po nižjih operativnih ravneh, da se poenoti pogled na možne rešitve in da se vzpostavljajo že vzorci za prihodnje sodelovanje oziroma dogovori, ki bodo v pomoč pri varovanju zunanje in tudi schengenske meje.

Me pa veseli, da ste izpostavili tudi ravnanje Avstrije. Mi smo takoj ugovarjali že ob vzpostavitvi ponovnega začasnega nadzora na meji med Slovenijo in Avstrijo, ker menim, da ni popolnoma nobenega objektivnega razloga za te notranje meje, saj situacija v Sloveniji ne predstavlja nobene grožnje niti Avstriji niti kateremukoli drugemu delu schengenskega območja. To zadnje ravnanje Avstrije kaže, da ti ukrepi ne izhajajo niti iz varnostne slike niti iz situacije prehajanja meje, ampak da se schengen že spreminja v zunanjepolitično vprašanje. Mi smo ob tem nepravilnem ravnanju avstrijskih varnostnih organov tako urgirali. Tudi smo jih pozvali k doslednemu izvajanju sporazuma o vračanju. Dosedanji podatki, ki jih imamo do sedaj, kažejo na to, da je vsaj za zdaj zadeva na operativnem nivoju razčiščena in da v prihodnje do takšnih situacij več ne bo prihajalo. Če pa se to ponovi, bomo pa zadevo dvignili na višji nivo, torej na ministrski nivo. V fazi priprave pa je tudi trilateralna iniciativa med Slovenijo, Avstrijo in Hrvaško, ki bo tudi državam Zahodnega Balkana pomagala pri vzpostavitvi kontingentnega načrta za pomoč državam, zlasti Makedoniji in Srbiji, kar je izjemnega pomena. Prav tako bo delovala mreža kontaktnih točk, preko katerih se bodo izmenjevali podatki o trendih, aktivnostih in tudi zakonodajnih ukrepih, da bomo v regiji lažje obvladovali situacijo. In na ta način bo tudi situacija v Sloveniji obvladljiva. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Ravno danes slovenski mediji poročajo o bistveno povečanem dotoku migrantov v Grčijo. Seveda to ni ravno tako, kot se prikazuje v slovenskih medijih, kajti ta tok se že nekaj časa zelo hitro povečuje. Dnevno sicer niha, ampak

se bistveno povečuje; poleg tega se je bistveno povečal tudi dotok migrantov spet preko Sredozemlja na območje Republike Italije. Dejstvo je, če upoštevamo vse nelegalne prehode preko zunanje meje Evropske unije, tok niti ni tako bistveno nižji, kot je bil na svojem vrhuncu lansko jesen; kar je zelo resno opozorilo. Jasno je, da ta pogodba, ki se jo grejo tisti, ki so odgovorni za nezakonitosti in s tem tudi za vsa teroristična dogajanja v Evropi, za vse zločine, zdaj poskušajo to prevaliti in reči, da se pogovarjajo z Erdoganom. Ampak iz teh kupčij seveda na koncu ne bo nič. To je vsem, ki malo vedo o mednarodni politiki, jasno, ker gre pač za medsebojno izsiljevanje in držanje v kleščah. To se ne bo dobro končalo. V teh razmerah je vprašanje, kaj naredijo sosedi in kaj naredimo mi. Pri sosedih je stvar jasna. Res je to, kar ste rekli, da oni ravnajo tako, kot ravnajo. Samo zakaj? Zaradi tega, ker ste vi lani nelegalno spustili čez mejo pol milijona migrantov. In mi branimo zunanjo schengensko mejo, čeprav nismo več zunanja država Evropske unije. Kar seveda pomeni, da smo toliko bolj odgovorni. In zdaj se to vrača kot bumerang.

In zato še enkrat vprašam:

Kako v resnici, če ste lahko konkretni, boste izvajali besede dr. Cerarja, da boste vsak nelegalen prehod meje preprečili, citiram dr. Cerarja, "na vsak način"?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa. Ponovno, ne vem kolikokrat že, nobenih kršitev ni bilo; niti z vidika evropske zakonodaje niti z vidika nacionalne zakonodaje. Schengenski pravni red se je ob upoštevanju vseh specifik ves čas izvajal. Vlada je ravnala po vseh usmeritvah, tudi tega državnega zbora. Če ste morda pozabili, vam lahko preberem. Izrecno je bilo naloženo, da Republika Slovenija naj trenutno migrantsko krizo obravnava kot humanitarno krizo in v vseh postopkih ravna skladno z evropskimi načeli solidarnosti. To je sklep Državnega zbora. Absolutno ne pristajam na te očitke, da je bilo karkoli narobe, ker dejansko ni bilo. Tudi kvote so bile dogovorjene na nivoju voditeljev držav, ki so se zavezali, da bodo preselili oziroma premestili določeno število oseb, ki očitno potrebujejo mednarodno zaščito; in to se tudi izvaja. Slovenija se v celoti zaveda svoje odgovornosti kot države na zunanji schengenski meji in izvaja schengenski pravni red. Slovenija nikoli ni odprla meje in je tudi nikoli ne bo odprla po vzoru teh držav na severu, ki so dejansko odprle meje. Mislim, da ta schengenska demagogija ne bo pomagala v dani situaciji. Ti nedodelani očitki, da Slovenija ni spoštovala schengenskega *acquisa*, niso v skladu s tem, kar sem ravnokar povedala; tudi v skladu s tem sklepom Državnega zbora. In vi

nikoli ne dokončate vaših izvajanj, nikoli ne poveste, kaj pa bi naj Slovenija naredila na meji, ko pride 15 tisoč ljudi – otroci, ženske, nosečnice. Kako bi naj Slovenija po vaše ravnala?! In se sprašujem, zakaj je potem Državni zbor takratni vladi naložil, naj policija na meji uporabi policijsko silo. Dajmo se o tem pogovoriti, če vztrajno trdite, da je Slovenija nekaj narobe naredila.

Alternativa situaciji, kot je sedaj, je 500 tisoč proslincev za mednarodno zaščito v Sloveniji ali pa ogromen begunski kamp na naši meji, ker vemo, da ti ljudje niso hoteli v Sloveniji ostati, so želeli naprej, ker so bili na nek način tudi povabljeni. In Slovenija je ravnala povsem trezno, sorazmerno, zagotovili smo humano obravnavo skoraj 500 tisoč migrantov, pri čemer smo varovali tudi naše nacionalne interese. Ne morem razumeti, zakaj je Slovenija tukaj problem. Organizirali smo se, humano smo obravnavali te ljudi, prvi smo zaustavljali migrantski tok ter tudi vzpostavili pogoje, da se je ta rešitev v Makedoniji prijel, da se je situacija spravila v normalne okvirje. Seveda pa prihodnosti ne more napovedovati nihče. Za nas so ključni vidiki varnost, za nas je ključni vidik, kako zaščititi nacionalne interese glede na to, da so evropske rešitve zelo krhke; kako preprečiti zlom azilnega sistema glede na naše absorpcijske sposobnosti in poskrbeti za tiste, ki se bodo eventualno znašli na našem ozemlju, ker nekaj se jih zagotovo bo. To je dejstvo. Vse ostalo pa je politikanstvo in demagogija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, imate zahtevo za razpravo.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Glede na izjemno zanimive besede gospe ministrice moram predlagati, da o tem spregovori Državni zbor.

Če govorimo o demagogiji, spoštovana gospa ministrica. Navodila vlade so bila, da se je meje odprlo, da se je igralo tisto, čemur smo popularno rekli ilegalni migrant express, da se je ljudi brez zadostnega preverjanja, skladno s standardi schengena, spuščalo čez mejo. Takrat sem vas opozarjal, da se bo zanesljivo zgodilo, da se bodo med njimi skrivali teroristi; vi ste se pa norca delali iz tega. Še potem, ko so se že zgodile teroristične akcije, ste rekli, citiram: "Nimamo podatkov o tem, da bi šel kdo čez Slovenijo." In kaj je zdaj? Zdaj se je neizprosno izkazalo, o tem je poročal že tudi CNN, da je najmanj osem ljudi, ki so bili neposredni podporniki ali so načrtovali teroristična dejanja, šlo čez Slovenijo v okviru tega migrantskega toka. Ocena nemške tajne službe, objavljena na njihovi spletni strani, jo gotovo poznate, pa je, da je skupno število teroristov, ki so prišli z migrantskim tokom v Nemčijo, približno milijon in pol jih je bilo v celoti, nekaj čez 500 in da gre za sorazmerja, kar pomeni, da je šlo vsaj 150

teroristov čez Slovenijo. Omogočili pa ste jim to vi, ker ste dali navodilo policiji, da ne izvaja vseh stvari po zakonu. Da je temu res tako, je potrdil sam dr. Cerar. Takrat, ko pa ste res začeli spet izvajati schengen v veliki meri, ko je rekel, da bomo danes ob polnoči pa izvajali schengen – in nekaj podobnega ste tudi vi rekli. Enako je potrdil tudi zadnjič na seji direktor policije, ko sem ga isto vprašal kot vas – to sem tudi povedal na tiskovni konferenci potem –, ko je rekel: "Mi smo pripravljeni, da kadarkoli v celoti začnemo izvajati zakonodajo." Pa sem mu rekel, ali ne bi morali vedno v celoti izvajati zakonodajo.

Še enkrat povem, jaz ne trdim, da je policija kriva ali službe; krivi ste vi v vladi in vaša koalicija, ker ste dali navodilo, da se lahko pravni red Evropske unije krši. In zdaj se to vrača kot bumerang. Za sosede nismo dovolj, kot bi se temu reklo, verodostojni, ker pač gledajo državo po njeni vladi, po vladajočih; in zaradi tega nas tako obravnavajo in potem poskušajo z vsemi triki; tudi tako, da nam kakšnega nelegalno nazaj pošljejo. To dogovarjanje med šefi držav, ki ste ga omenili, stvari so prepozne in na napačen način. Če vas lahko spomnim samo na eno od izjav šefov držav, je francoski predsednik Hollande izjavil, da se moramo navaditi živeti s terorizmom. Oprostite, ne bom se! In nikoli ne pristajam na to, da kdorkoli, ki je na funkciji, ima pravico reči kaj takšnega. In zato mora o tem spregovoriti Državni zbor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra.

Opravičujem se v imenu strokovne službe, vam bodo zamenjali mikrofona, ker je nekaj z njim narobe.

Gospod Uroš Prikl bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči.

Tokrat moje vprašanje ne bo direktno mariborsko, seveda bo posredno tudi mariborsko, ampak zato nič manj pomembno. Minister za infrastrukturo, sprašujem vas glede ustreznosti izvedbe postopka tako imenovanega ECS oziroma postopka izbire izvajalca za vzpostavitev elektronskega sistema cestninjenja za tovorna vozila v Republiki Sloveniji.

Zanima me:

Ali ocenjujete, da je bil postopek izbire izvajalca izveden dovolj transparentno in strokovno?

Postopkovno nedvomno je bil, to je potrdila Državna revizijska komisija.

Predvsem pa me zanima:

Ali je bil ekonomsko upravičljiv, še posebej glede na vse očitke, ki jih lahko v zadnjem času preberemo iz medijev?

Kot je mogoče iz teh medijev razbrati, bo morala vlada dati poročilo za izvedbo projekta, ki po nekaterih projekcijah zagotavlja zgolj 15 milijonov evrov dodatnega prihodka iz naslova cestninjenja, po drugih pa celo manj. Slišati je, da bi lahko potencialni, torej neizbrani izvajalci lahko dodatno zagotovili 80 milijonov dodatnih prihodkov iz tega naslova elektronskega cestninjenja tovornjakov v Sloveniji. Res je, da je izbira izvajalca za elektronsko cestninjenje v rokah Darsa, pa vendar bo vlada morala dati poročilo za ta projekt.

Ker je kot opcijska rešitev v tovrstnih projektih možno tudi javno-zasebno partnerstvo, me zanima:

Zakaj Dars ni preizkusil te možnosti?

Vem, to mi je jasno, da ima Dars določeno mero o avtonomnosti; pa vendar mora država kot dober gospodar izkoristiti, uveljaviti to možnost in priložnost, da zavrne projekte, ki na državo prenašajo nova finančna bremena – oziroma potencialna v konkretnem primeru –, če ima na voljo finančno bolj ugodne rešitve kot obstoječe.

Gospod minister, ob zaključku me še zanima:

Ali bo možno elektronski sistem cestninjenja razširiti tudi na 3. razvojno os, ki bo slej ko prej, prepričan sem, zaživela?

Ali razmišljate o tem, da bi cestninjenje tovornjakov prenesli oziroma predstavili tudi na državne ceste?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovani gospod poslanec, pristojnosti v zvezi z izvedbo cestninjenja so v celoti na družbi Dars; mislim, da je pomembno, da se to uvodoma razjasni. Skladno s tem je Dars tudi julija lani objavil javno naročilo za vzpostavitev in delovanje elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Gre za elektronsko cestninjenje po prevoženih kilometrih za tovorna vozila oziroma za vsa vozila z maso, večjo od 3 tisoč 500 kilogramov. Decembra lanskega leta pa je Dars izvedel tudi odpiranje ponudb. Prejeli so štiri ponudbe, ki jih je potem naročnikova strokovna komisija tudi natančno pregledala in ovrednotila po teh objavljenih merilih. Za ocenjevanje ponudb in skladno z Zakonom o javnem naročanju je pripravila tudi predlog izbire najugodnejšega ponudnika, ki ga je potem Dars kot naročnik tudi potrdil in za izvajalca izbral slovensko-norveški konzorcij, to je konzorcij družb Telekom Slovenije in družbe Q-Free. Ponudbena cena je bila malenkost nižja od 100 milijonov evrov. Na naročnikov izbor tega

najugodnejšega ponudnika pa so se potem pritožili vsi trije neizbrani ponudniki. O vloženih revizijskih zahtevkih pa je potem odločala Državna revizijska komisija, ki je svojo odločitev s pravnomočno odločbo oziroma sklepom potem tudi sprejela 29. julija letošnjega leta in vse te zahtevke v celoti zavrnila. S tem je potem postal pravnomočen tudi Darsov sklep o izboru izvajalca. Skladno s tem je bila potem sklenjena pogodba s tem izbranim izvajalcem, in sicer 6. septembra letošnjega leta, torej slabih 14 dni nazaj.

Mislim, da je glede pravilnosti in zakonitosti izvedbe tega postopka vse povedala Državna revizijska komisija, kar je tudi obsežno obrazloženo v obrazložitvi Državne revizijske komisije, ki obsega preko 70 strani besedila. Vzpostavitev elektronskega cestninskega sistema bo v celoti financiral Dars in predvidoma za to investicijo tudi ne bo potreboval poročila države. To je pomembno. Dars za to investicijo predvidoma ne bo rabil poročila s strani države. Glede ocen o višini dodatnih prilivov iz naslova pobrane cestnine pa te projekcije, ki jih je naredil Dars, nakazujejo, da bo nekje okoli 8,5 % več pobrane cestnine zaradi tega, ker bo sistem popoln. Ne bo več odsekov, kjer tovorna vozila niso bila cestninjena. Iz tega naslova se pričakuje približno 15 milijonov evrov dodatnih prilivov letno. Izbira tehnologije ali sistema cestninjenja na te prilive ne vpliva; ne glede na to, na kakšen sistem. Če cestninimo avtocestni sistem po prevoženih kilometrih, bomo izbrali približno enako oziroma enako prilivov ne glede na to, kateri sistem je. Oziroma nekateri so lahko malo dražji, malo cenejši – v tem je potem možna razlika. Priliv iz pobranih cestnin je enak ne glede na to tehnologijo. Višji prilivi pa bi bili sicer možni z večanjem prometa ali z dvigom tarif za pobrane cestnine.

Glede javno-zasebnega partnerstva naj povem še to, da je za uvedbo elektronskega cestninskega sistema Dars pripravil tudi izhodiščni, konceptualni dokument, v katerem je obdelal tudi možnost javno-zasebnega partnerstva, ki pa se ni izkazala za najugodnejša, ker je investitor v tem konkretnem primeru sposoben investicijo financirati sam, torej samostojno. Povem še to, da je elektronski cestninski sistem možno razširiti tudi na nove cestninske odseke, torej tudi na 3. razvojno os. Cestninjenje tovornih vozil na ostalih državnih cestah pa zaenkrat ni predvideno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl, izvolite, zahtevate dopolnitev odgovora.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Saj to sem že uvodoma povedal, da mi je povsem jasno, da je tu velika mera avtonomnosti podjetja Dars in da je postopek ocenila Državna revizijska komisija kot ustreznega. Ampak jaz sem spraševal to, kar ste mi na nek način

odgovorili, ali je to upravičeno z ekonomskega vidika. Pravite, da so se vsi pritožili, razen seveda izbranega izvajalca. Potemtakem bi človek sklepal, da je zadeva okej. Če so vsi nezadovoljni, razen tistega enega, potem ste očitno pravega izbrali. Skozi vaše odgovore se mi je nehote to vprašanje postavilo. Vedno je dilema – ali iti na novo zadevo ali obstoječi sistem modificirati.

Ali so bile morda tudi te možnosti pri obstoječem sistemu, takšen, kot je, da bi ga bilo mogoče na nek način nadgraditi?

Seveda še enkrat vprašanje:

Zakaj pa ne na ostale ceste?

Nočem jaz biti ta, ki bi zdaj tu hotel zadnji evro od avtoprevoznikov, od kamionarjev ali kakorkoli naj temu rečem. Vendarle opažam, da je mnogo tovrnega prometa tudi na cestah, ki niso ta avtocestni križ v Sloveniji. Morda bi veljalo razmisliti o teh zadevah ravno zaradi tega trenutka, ko država špara ter skuša čim bolje napolniti pokojninsko in tudi zdravstveno blagajno, tudi proračun.

Sicer pa hvala lepa še za dodatno pojasnilo k odgovoru.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Glede tega, kateri sistem oziroma zakaj ni predvideno še dodatno cestninjenje na drugih državnih cestah – ta odločitev je bila sprejeta že kar nekaj let nazaj, ko je bil Darsu dan okvir, da zagotovi cestninjenje v prostem prometnem toku za tovorna vozila; in izključno na omrežju, ki ga upravlja Dars; se pravi avtocestno omrežje in tovorna vozila. Za osebna vozila torej ostajamo na vinjetah, ne cestninimo, tudi po prevoženih kilometrih osebnih vozil; in ne cestninimo tovornih vozil kjerkoli izven omrežja, s katerim upravlja Dars. S tem v veliki meri že determiniramo tudi tehnologijo, ki je smotrna za nek okvir cestninjenja. Če bi želeli cestniniti tudi osebna vozila pa če bi to želeli širiti tudi izven omrežja, ki ga upravlja Dars, bi verjetno kakšne druge ponudbe, kot je sedaj ta, ki je bila izbrana za to ceno, postale smiselne in smotrne. Kot sem obveščal, je izbrana ponudba, ki ponuja mikrovalovno tehnologijo. To je podobna tehnologija, kot jo poznajo v Avstriji. Vemo pa, da nekatere države v Evropski uniji, med njimi tudi Slovaška, prehajajo oziroma že uporabljajo satelitsko tehnologijo, ki pa je mnogo bolj fleksibilna, če bi želeli cestninjenje uvesti na ostalem omrežju, na državnih cestah ali eventualno tudi za druge vrste vozil. S tem ko se je v preteklosti, že kar nekaj let nazaj Darsu naročilo, da zagotovi cestninjenje tovornih vozil na svojem omrežju, je bila s tem na nek način pogojena tudi smotrnost te tehnologije. V okvirih teh možnosti so tudi bile ponujene tehnologije, v okviru teh prejetih ponudb na voljo. Razpravljati,

kaj bi bilo, če bi bilo, je pa potem verjetno stvar druge debate. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo postavil vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, v funkciji ministra za finance ter ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, gospe Alenki Smerkolj.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica gospa Smerkolj, želel bi vam zastaviti vprašanje v zvezi s črpanjem evropskih sredstev v letošnjem letu. Vsi se zavedamo tukaj, da so evropska sredstva zelo pomembna postavka tudi za slovenski proračun. Glede na javno dostopnost podatkov lahko vidimo, da je gibanje odhodkov in prihodkov slovenskega proračuna za leto 2016 približno v skladu s tistim, kar je bilo tudi napovedano. Najbolj pa odstopajo napovedani prihodki s strani evropskih sredstev.

Ali lahko pojasnite parlamentu in širši javnosti, kje je vzrok za takšno odstopanje?

Kakšna je do zdaj poznana realizacija, vsaj za prvih sedem mesecev?

Če jaz razpolagam s pravilnimi podatki, smo za leto 2016 planirali skoraj eno milijardo teh sredstev oziroma 927 milijonov evrov.

Kakšna je realizacija na zadnji razpoložljivi dan in kakšen je okvir do konca leta?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Hvala lepa za vprašanje, za katerega se zahvaljujem, ker verjamem, ne samo da poročamo odboru za evropske zadeve; prav je, da o stanju koriščenja evropskih sredstev slišite tudi vi, poslanci, ter tudi širša javnost.

Da bomo to zgodbo malo bolje razumeli, moram začeti z zadnjima dvema letoma. V zadnjih dveh letih so bili zneski, ki jih je Slovenija uspela počrpati, res enormno visoki. Zavedati pa se moramo enega dejstva, da je v prejšnji perspektivi v okviru devetih let, ko je možno črpanje sredstev, bilo samo v zadnjih dveh letih, ko se je perspektiva že uradno končala, počrpanih skoraj polovica sredstev. Zato smo imeli kar veliko anomalijo. Zakaj? Ker smo 4 milijarde dvesto sredstev, ki smo jih imeli na razpolago, počrpali v zadnjih dveh letih. To pomeni, da so bile takrat investicije izjemno visoke; in to je tista ključna anomalija. Kljub temu da so bili vsi resorji, ker tukaj lahko govorim o vseh resorjih, res obremenjeni v teh dveh letih s črpanjem, smo kljub temu uspeli vzpostaviti vse dokumente, ki so potrebni za

novo perspektivo. V lanskem letu smo tudi vzpostavili normativni okvir.

Če se zdaj vrnem na to, kaj v tem trenutku že imamo, je sledeče. Omejila se bom samo na tisti del, za katerega odgovarjam v okviru moje službe, ker poleg tega imamo še en velik del na MKGP, se pravi na kmetijstvu, na ribištvu, na migrantih. In le en del te milijarde, ki ste jo omenili, v resnici pripada meni; tukaj pa lahko govorimo o približno 400 milijonih evrov sredstev. Dejstvo je, da črpanje poteka počasneje, kot smo predvidevali, ampak v tem trenutku lahko postrežem s podatkom, da imamo do današnjega dneva izdanih odločitev o podpori, se pravi ko resor dobi zeleno luč, da lahko začne z nekim projektom, če gre za neposredno potrditev ali da gre v nek javni razpis, če govorimo o javnih razpisih; smo v okviru organa upravljanja izdali 109 odločb za 672 milijonov evrov. To pomeni, da je to tisti del, ki praktično zdaj omogoča črpanje. Lahko z veseljem napovem, da bo eden od projektov, ki bo prvi takšen investicijski projekt, ki bo dokončan, čistilna naprava v Kamniku, odprt že v naslednjem mesecu. Dejstvo je, da črpanje poteka, dejstvo je, da v naslednjem letu predvidevamo, da bomo izdali za približno milijardo in pol evrov vseh odločitev o podpori, kar pa pomeni tudi polovico celotnega zneska, ki je Sloveniji do leta 2023 na razpolago.

Če se primerjamo z ostalimi državami Evropske unije, lahko ugotovimo, da Slovenija ne zaostaja. Približno polovica je takšnih, ki so svoje organe že prijavile ali pa nominirale Evropski komisiji. Vendar pa je približno 25 % takšnih, ki pa so tudi v nekaterih operativnih programih že prišle do povračil. In to je tudi tisti del, ki nas v tem letu še čaka. Mi imamo zdaj dve prioriteti do konca letošnjega leta. Po eni strani, da še akreditiramo sistem, da lahko začnemo zahtevati povračila iz Bruslja; in po drugi strani, da zagotovimo vse, da v fazi zaključevanja prejšnjega obdobja iz Bruslja uspešno prepeljemo še zadnjih 5 % sredstev, ki so trenutno za vse države še zadržana na Evropski komisiji. Toliko zaenkrat.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Marko Pogačnik, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala še enkrat za dano besedo.

Spoštovana ministrica, jaz z vašim odgovorom nisem zadovoljen. Nisem zadovoljen iz več razlogov, niste mi odgovorili konkretno na tista vprašanja, ki sem vam jih postavil. Postavil sem vam tudi vprašanje kot ministrici za finance. Zaradi tega pričakujem, da mi boste v nadaljevanju dali to pojasnilo, za katerega sem vam zastavil vprašanje. Izgovarjali ste se, da tako kvalitetnega črpanja evropskih sredstev

glede na uspešnost prejšnjih dveh let ne moremo pričakovati v tem letu.

Zakaj je potem v proračunu postavka 927 milijonov evrov iz naslova evropskih sredstev?

Vprašanje je bilo:

Koliko je počrpanih teh sredstev na zadnji razpoložljivi znani dan in koliko se pričakuje do konca leta?

In vsaj iz javno dostopnih podatkov, lahko vam povem, da je v juliju Slovenija počrpala 642 tisoč evrov sredstev, ker je najmanj, odkar je Slovenija članica Evropske unije. V mesecu juniju pa 6,4 milijona evrov, kar je pa drugi najnižji znesek, odkar je Slovenija članica Evropske unije. V letošnjem letu razlika med bruto in neto vplačili znaša zgolj 54 milijonov evrov.

Koliko bo do konca leta?

Konec lanskega leta je bilo približno 450 milijonov.

Kateri so razlogi, zakaj Slovenija še vedno nima podpisanega dokumenta o evropski perspektivi za obdobje 2014–2020?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Si bom zamenjala kapo in bom šla na širšo zgodbo, ki jo želite.

Dejansko smo v državnem proračunu 2016 iz naslova prejetih sredstev načrtovali milijardo evrov, od tega 312 milijonov za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike, 300 milijonov iz naslova strukturnega sklada, 200 milijonov iz kohezijskega sklada, 135 milijonov evrov iz naslova drugih programov; od slednjega 73 milijonov evrov prihodkov iz naslova obvladovanja migrantskega toka. Po dveh tretjinah leta ugotavljamo, da bodo cilji pretežno doseženi. Dejansko smo prihodke iz naslova kohezijske ovojnice realizirali v pričakovani višini približno 100 milijonov evrov, nižje črpanje pa beležimo pri sredstvih, povezanih z množičnimi migracijami, ker niso nastali tako visoki stroški; in tako tudi prihodka, na katerega smo računali, v višini 65 milijonov evrov ne bo. Na drugi strani pa sredstva, povezana z večletnim finančnim okvirom kohezijske politike – na računu organa za potrjevanje, na Ministrstvu za finance, je 143 milijonov evrov predplačili iz tega naslova, ki bodo postala prihodek državnega proračuna, ko bo verificirana ustrežna dokumentacija. Vsekakor pa lahko potrdim, da je izvajanje kohezijske politike programskega obdobja v teku. Odhodki državnega proračuna za projekte Evropske unije iz naslova kohezijske ovojnice trenutno znašajo 38 milijonov evrov. Kot rečeno, se ta vrednost trenutno še ne odraža na prihodkovni strani proračuna, vsekakor pa bo evidentirana kot prihodek državnega proračuna do konca proračunskega leta. Naj pojasnim, da z vidika proračuna odhodki iz naslova sredstev Evropske unije ne vplivajo na primanjkljaj

državnega proračuna. Primanjkljaj se odrazi v obdobju, ko se sredstva za plačilo založijo iz državnega proračuna in do izvedenega povračila le-teh v državni proračun. Dejstvo je, da je prišlo do zamika pri črpanju sredstev Evropske unije, kar sem obrazložila, zakaj. Ljudje še vedno opravljajo dvojno delo in poleg tega, da akreditirajo sistem, ker akreditacija sistema ni vezana z dokumenti, dokumente smo v celoti izpolnili konec leta 2014. Dejstvo je, certifikat, da sistem deluje, ga mora certificirati organ Urad za nadzor proračuna, ki je naš revizijski organ. Tukaj smo v zadnjih korakih. Ampak še enkrat poudarjam, Slovenija v primerjavi z ostalimi članicami pri črpanju ne zaostaja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik ima proceduralni predlog.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Bom uporabil to možnost, ki jo ponuja Poslovnik, da zahtevam javno razpravo na temo črpanja evropskih sredstev. Spoštovana ministrica, redkokdaj uporabljam ta instrument, ki mi ga ponuja Poslovnik, javno razpravo. Spoštovana ministrica, vi danes meni niste odgovorili niti na eno vprašanje. Niti ne na konkretno vprašanje s številko na razpoložljivi dan, koliko teh sredstev je počrpanih od 927; in niste mi odgovorili tudi na bistveno vprašanje, zakaj ni podpisan dokument za perspektivo 2014–2020. Prepričan sem, da so evropska sredstva ne glede na to, ali bodo vplivala na primanjkljaj proračuna ali ne bodo, pomemben segment pri razvoju Slovenije in naložbene politike. In vaša vlada je vedno poudarjala, kako je proračun razvojno in ciljno naravnano. Eden izmed pomembnih dejavnikov razvoja Slovenije, razvoja proračuna so evropska sredstva. Po vseh razpoložljivih podatkih, ki jih mi imamo, lahko ugotovljamo, da je črpanje evropskih sredstev v letu 2016 v primerjavi s prejšnjimi leti slabo oziroma z drugo besedo – katastrofalno. Imamo razlike med neto in bruto vplačili; do meseca julija zgoj 54 milijonov evrov presežkov.

Samo za primerjavo, ob koncu leta 2015 je bila ta številka več kot 400 milijonov. In tudi niste odgovorili, kaj se pričakuje do konca leta. In te prihodke iz naslova evropskih sredstev v višini 927 milijonov evrov je sestavila vaša vlada; vaši ministri so dali to napoved. Treba je pa sedaj ugotoviti, kje je vzrok, da je teh sredstev v danem trenutku manj. Niste pa tudi odgovorili, koliko se bomo tej številki 927 do konca tega leta približali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič ter ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, v funkciji ministra za finance gospe Alenki Smrkolj.
Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem tistim, ki še vztrajate!

Dobivamo nov zakon o visokem šolstvu. Ta zakon predvideva formulo za financiranje, ki v 43. členu modificira iztočnico iz 27. člena, in sicer o tarčni vrednosti 1 % bruto družbenega proizvoda; toliko naj bi šlo sredstev za visoko šolstvo. Ta sredstva naj bi se povečevala postopoma, dokler ne dosežejo začrtane višine, in sicer najkasneje v obdobju 15 let, kar je, mimogrede, občutno predolgo obdobje. To obdobje se lahko podaljša za eno leto, za vsako leto v teh petnajstih, ko je gospodarska rast negativna. Na ta način je višina financiranja visokega šolstva in s tem njegov razvoj neposredno odvisen od uspešnosti gospodarstva. Ampak pazite, to ni neko abstraktno gospodarstvo, tukaj gre za logiko, da je visoko šolstvo samo privesek oziroma popolnoma podrejeno logiki kapitalistične akumulacije. In vsem visokošolskim deležnikom je jasno, da za ohranjanje kvalitete in napredka visokega šolstva to ni dovolj. Potrebujemo več sredstev, edino Ministrstvo za izobraževanje si tukaj zatiska oči. Isti člen določa, da se v obdobju do leta, ko bo dosežena srednjeročna uravnoteženost proračunov s fiskalnim pravilom, zagotavlja nominalna rast, ki je skladna najmanj z rastjo bruto družbenega proizvoda. Iz te formule je izločena inflacija, kar v aktualnih ekonomskih razmerah to ne prinaša težav; potencialno pa to pomeni zelo velike težave, predvsem zaradi rasti plač zaposlenih. V odgovoru na pisno poslansko vprašanje Ministrstvu za finance in Ministrstvu za izobraževanje nismo dobili nekih prepričljivih odgovorov, zakaj takšna rešitev oziroma kompromis, kot ga sami imenujejo; razen sklicevanja na fiskalno pravilo.

Zato me zanimajo naslednje stvari:

Ali lahko zahteva oziroma navodila Ministrstva za finance, ki bodo prinesla nižje in manj stabilno financiranje, pustijo posledice na dolgoročni kakovosti in dostopnosti visokega šolstva?

Zakaj Ministrstvo za finance vztraja pri takšni formuli, kljub temu da usklajevanju z realno, namesto z nominalno rastjo bruto družbenega proizvoda, nasprotujejo delovna skupina pri Ministrstvu za izobraževanje za pripravo novele, Svet Vlade Republike Slovenije za visoko šolstvo, rektorji univerz in ostali deležniki?

Kakšni argumenti so prepričali Ministrstvo za izobraževanje, da je to navodilo Ministrstva za finance sprejelo?

Ali je Ministrstvo za finance izdelalo simulacijo razlik o finančnih učinkih v primeru usklajevanja obsega financiranja z realno rastjo oziroma nominalno rastjo BDP v prvem delu prehodnega obdobja? Na katerih podatkih je Ministrstvo za finance osnovalo svoja navodila Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport? Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, spoštovani predsedujoči. Vsi poslanci in poslanke, ki še vztrajate; spoštovani kolegi iz ministrskega zbora!

Področje visokega šolstva je bilo v času krize, poleg področja znanosti ter tudi dela visokošolskega prostora, deležno enega največjih padcev v sredstvih integralnega proračuna; zato smo tudi na ministrstvu skušali in se tudi skladno z delovno skupino močno angažirali za to, da lahko najdemo pravi pristop in način reševanja finančne stabilnosti tega dela sistema. Sistem izobraževanja kot tak potrebuje svoje varovalo rasti in hkrati zagotavljanja kakovosti, zato je bilo najbolj pomembno in ključno vodilo, da sledimo na eni strani možnostim hitreje rasti; na drugi strani pa vpnemo to rešitev v tako imenovane makroekonomske in ravnotežnostne zahteve, kar se tiče proračuna in tudi fiskalnega pravila. Fiskalno pravilo je sprejel parlament in zato se ga moramo kot država in vsi v resorjih držati. Najprej je bila intenca delovne skupine mnogo bolj ambiciozna, zato tudi upravičeno vaše vprašanje; vendar pa prvič do sedaj sploh urejamo stabilnost financiranja visokošolskega prostora. S tem tudi preprečujemo prekinjanje kakršnihkoli ne le financiranj aktivnosti zaradi padca sredstev, ampak tudi možnost, da si zagotovimo, ko bruto domači proizvod oziroma ko je gospodarska rast višja od predvidene, lahko tudi resor pridobi več, kot izhaja iz makroekonomskih kazalcev; oziroma kot je to možno glede na celotno stabilnost financiranja resorja in predvideno formulo. Zakaj to poudarjam? Poudarek v rešitvi formule je "najmanj", torej zgornje meje financiranja ne opredeljuje. Opredeljuje pa najnižjo stopnjo, kar je tudi ključno glede na to, kar smo izkusili v času ZUJF-a in celotnega kriznega obdobja. Hkrati ponovno poudarjam, da je to res prvič predlagani sistemski okvir financiranja, da je bilo od leta 2011 pripravljenih več predlogov, vendar nobeden ni imel ustreznega soglasja za nadaljnjo proceduro. Delovna skupina je na koncu tudi ob konstruktivnem sodelovanju Ministrstva za finance soglašala s predlaganim predlogom; hkrati pa smo se tudi vsi skupaj osredotočili na to, da želimo vzdržno rast v makroekonomskih okvirjih in zavezah, ki so finančnega značaja celotne države. Poudarjam ponovno minimalno stopnjo rasti, torej ne

zgodnje omejitve; in hkrati, da ob ugodnih makroekonomskih okoliščinah to pomeni lahko večjo rast, kot jo določa zakon. Naj tudi poudarim, da imamo že letos z vidika načrtovanja financiranj tega področja sprejeto novo uredbo, ki je bila nujna zato, ker raste financiranje tega področja hitreje, kot je zrastle BDP; kar je že prvi znak oživljanja tega področja in s tem res verjetje v stabilnost financiranja in razvoja področja.

Glede enega odstotka bruto družbenega proizvoda – ta del je bil usklajen znotraj delovne skupine. Pogledi so se razlikovali glede obdobja, vendar pa menim, da smo glede na zaveze, ki jih je ta država sprejela, našli najboljšo možno pot in rešitev ter zato tudi hkrati v zakon zapisali kot predlog – upam, da bo tudi potrjen in sprejet –, da je možno znotraj te formule financiranja tudi financirati variabilni del, kar je še posebej ključno z vidika doseganja ciljev. Torej ne gre samo za financiranje kot tako, samo po sebi; ampak tudi doseganje ciljev iz namena tega financiranja. Zato predlagamo štiriletne pogodbe v sodelovanjih z visokoškolskimi zavodi oziroma institucijami znanja, kjer jasno določimo cilje, na podlagi katerih potem tudi preverjamo uresničevanje zavez, porabo ter namenskost porabe teh sredstev. Pomemben del je torej tudi ta variabilni del razmišljanja temeljnega stebra, kajti s tem se spodbuja akademskost in tudi kakovost tega akademskega okolja z nameni uravnoveženega razvoja visokoškolskih institucij. Takšen način bo omogočil tudi usmeritve instituciji, vendar ob predpogoju tovrstnih ciljev ne bo moč definirati, če vnaprej ne bo znano stabilno videnje financiranja. In to je bil tudi predpogoj, s katerim se je delovna skupina strinjala. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Ja, res zahtevam dopolnitev odgovora. Kar se tiče argumentov, ki naj bi prepričali Ministrstvo za izobraževanje, da sprejme to slabo formulo za podhranjeno financiranje visokega šolstva, smo slišali dvoje. Prvič, bil je vsebinski argument stabilnosti; in drugič, bil je formalni argument fiskalnega pravila. Ampak, prvič, ravno ta vlada oziroma njena koalicija sta bili tisti, ki sta šli sprejemati fiskalno pravilo. Ne morete se izgovarjati na isto fiskalno pravilo, ki ste ga sami podprli. Drugič, kar se tiče stabilnosti, to je stabilnost v bedi, stabilnost od podfinanciranja. To je neka stabilnost, ki je pač nihče noče, kar se tiče variabilnih delov. Je pa pač dana na milost vlade in nismo naredili nič kaj prida dosti drugače, kot je to situacija sedaj.

Lahko smo slišali, da je bila izbrana neka najbolj optimalna rešitev. Na podlagi česa se pa odločate in kako sodite, da je bila ta rešitev optimalna, če odgovora na to, ali so bile narejene kakšne simulacije, sploh niste podali?! Namreč zato, ker teh simulacij zadaj ni. Zdi se mi pač silno neodgovorno, da se en tako razvojno pomemben resor, kot je visoko šolstvo, spreminja, financira, tudi šikanira brez kakšnih resnih izračunov. In tukaj seveda ne moremo govoriti o nikakršnih najboljših rešitvah.

Vnaprej sem postavil prej tudi vprašanje:

Zakaj Ministrstvo za finance pri tej formuli sploh vztraja, če je pač izrazito slaba za visoko šolstvo, če ji nasprotujejo bolj ali manj vsi deležniki?

To so pač vprašanja, na katera bi želel dopolnitve.

In vprašanje spet za Ministrstvo za finance:

Kako pač vi gledate na to, ker ste tudi v funkciji ministrice za razvoj, da se visoko šolstvo popolnoma podreja logiki kapitalistične akumulacije?

Vendarle je visokošolski resor razvojno ključen, pa ne glede na to, ali smo v socializmu, kapitalizmu ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Alenka Smerkolj.

ALENKA SMERKOLJ: Mogoče najprej začnem, kaj je primarni cilj v funkciji ministra za finance. Jaz mislim, da bo vsak minister za finance odgovoril enako. To je, da ima država zdrave, uravnotežene in vzdržne javne finance. In temu je tudi namenjeno fiskalno pravilo, ki ga je sprejel ta državni zbor. Skupaj smo se dogovorili, da ne bomo pustili dolgov, kot so nam jih morda naši predhodniki; da bomo pač poskrbeli za usodo naših otrok na drugačen način, ker to je tisti smisel fiskalnega pravila. Druga zgodba, tukaj je treba vedno sklepati kompromise. In dejstvo je, da Ministrstvo za finance je izdelalo različne simulacije, in ugotovili smo, da bi bila ob hkratnem upoštevanju določb Zakona o fiskalnem pravilu kakršnakoli druga možnost praktično neizvedljiva, ker bi bil pritisk prevelik. Zato je bil sprejet kompromis, ki še vedno omogoča ne nominalno zgodbo, ampak v primerih, ko imamo dejansko boljše makroekonomsko okolje, lahko Ministrstvo za izobraževanje dejansko nameni več sredstev v okviru svojega proračuna. Glede na to, kako se tudi Ministrstvo za izobraževanje pogaja v okviru proračuna, verjamem, da bo začelo z zahtevami, še preden se bomo sploh začeli pogovarjati o proračunu, ker na tem delu dejansko res dobro delajo.

Kar se pa tiče razvoja, ne morem se bolj strinjati, da je izobraževanje – temu jaz zadnje čase rečem učenje za življenje –, izobraževalni sistem eden ključnih, ki doprinašajo k temu, da gremo naprej. Lahko

rečem samo, da bom to absolutno podpirala, ampak še vedno, žal za vse nas, pa lahko samo v okviru tega, kar si lahko privoščimo. Ta okvir nam pa določa to, kar je Državni zbor s fiskalnim pravilom sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, imate proceduralno zahtevo?

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Visoko šolstvo ne bi smelo biti gnil kompromis, ampak točno to se nam obeta z novim zakonom o visokem šolstvu in načinom financiranja, ki ga ta predvideva. Od vseh argumentov in zagovorov je nazadnje vse skupaj obstalo pri dejstvu, ki se mu reče fiskalno pravilo. Ampak fiskalnega pravila ne more za svoj argument uporabljati koalicija oziroma njena vlada, ki je taisto pravilo sploh priklicala v življenje. Pri tem vemo, da gre za protisocialno pravilo, pravilo, ki na veliko blokira razvoj; kakršnokoli napredno reševanje kapitalističnih kriz. Edino racionalno reševanje kapitalističnih kriz s povečevanje javnih izdatkov se ustavi v kolesnicah zaradi instance, ki se ji reče fiskalno pravilo. In žrtev tega postaja sedaj tudi visoko šolstvo.

V tem kontekstu ne moremo govoriti o nikakršnih najboljših rešitvah, kot smo lahko slišali s strani predstavnikov Vlade. Seveda v takšnem kontekstu tudi ne moremo resno govoriti o stabilnosti. Veste, kaj je še stabilno v naši državi? Rast dolgotrajne revščine. Pa bomo res kriterij stabilnosti v tem kontekstu upoštevali kot nekaj pozitivnega? Seveda ne. Podobna zgodba je tudi tukaj. Način financiranja, kot ga prinaša obetajoči zakon o visokem šolstvu, je stabilnost ob podfinanciranju, je stabilnost ob bedi. Zato v Združeni levici o tem vprašanju terjamo javno razpravo. Preprosto ne pristajamo na neke rešitve, ki jih tukaj vladna stran ponuja; na neke rešitve, ki jim nasprotuje praktično vsak, ki mu je visoko šolstvo kakršnakoli briga. Seveda je jasno, zakaj. Te rešitve so slabe. Pardon, te rešitve so izjemno dobre za državo kot servis kapitala; so pa izjemno slabe za državo kot servis ljudi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 22. septembra, v okviru glasovanj.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju, ki je odsoten, ter ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, v funkciji ministra za finance gospe Alenki Smerkolj.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana v. d. ministrica, lep pozdrav tudi vam.

Spet je september tekočega leta in kot vedno država pripravlja proračun ali rebalans proračuna, se isto dogaja tudi s proračuni oziroma rebalansi proračunov lokalnih skupnosti. In zelo pomembno vlogo pri tem igra vprašanje povprečnine. Vsi vemo, kaj piše v zakonu, da mora priti do dogovora med pristojnimi skupnostmi oziroma združenji občin ter med vlado. Ampak v zadnjih letih se dogaja, da vlada večkrat posluša občine, potem pa sama določi neko, vsaj zase, sprejemljivo povprečnino. Vsi vemo, da je povprečnina leta 2013 še znašala 536 evrov. V teh zadnjih mesecih, v zadnjih tednih, dnevih, ko poslušamo o tem, kako je super napredovala ta naša država v zadnjih dveh letih, pa govorimo o nižji povprečnini. In človek nehote dobi občutek, da so nekateri dobili nekaj od tega navideznega boljšega stanja. Javni sektor je kar nekaj milijonov dobil na račun boljših pogojev življenja, ki jih vlada predstavlja. Na drugi strani pa so lokalne skupnosti, ki kljub temu, da nova evropska perspektiva ni tako naklonjena lokalnim skupnostim, občine želijo neko pomoč, da preživijo in da investirajo. Kajti ravno občani najbolj občutijo, ali občina deluje ali ne deluje. Ko kot občinski svetniki gledamo proračun, gledamo, ali bomo plačevali vrtnice kot občina ali kot starši; ali bomo plačevali storitve po posameznih sektorjih kot občani ali bo to nase prevzela občina, kar spet pomeni v neki smeri občanke in občani. Spoštovana v. d. ministrica, ker sem od petka pa do danes zelo pozorno zasledoval sicer skope informacije o tem, kje smo s povprečnino danes, sem danes dobil odgovor, da za leto 2017 vladna stran ponuja 530 evrov; medtem ko Skupnost občin in Združenje občin zahtevata 542 evrov – 536 po njihovih izračunih, dodano s povišanjem zaradi gospodarske rasti in zaradi usklajevanja z javnim sektorjem.

Spoštovana v. d. ministrica, zanima me:

Ali ste danes bili prisotni na tem sestanku? Ali nam lahko poveste malo več, kakšni so današnji dogovori glede povprečnine; in kaj lahko pričakujemo, ko bomo sprejemali rebalans proračuna države; kakšna bo končna številka? Kajti od tega bo zelo odvisno tudi sprejemanje občinskih proračunov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Hvala za to vprašanje.

Najprej odgovor – ne, danes nisem bila prisotna na teh sestankih. Vodiła jih je že bodoča ministrica, upam, Mateja Vrničar Erman. Seveda pa sem seznanjena, kaj je tisti maksimum, ki ga država lahko občinam ponudi.

Naj mogoče tukaj začnem s tem, kaj je bilo, ko smo začeli pogovore z občinami. Že na začetku je bilo praktično dogovorjeno, da je znesek povprečnine za leto 2018, ker seveda govorimo zdaj o 2017 in 2018, v višini 536 evrov za občine sprejemljiv. To pomeni, da smo na tem področju dosegli dogovor. Od tam naprej so se razgovori gibali o višini povprečnine v letu 2017. Glede povprečnine 2017 je Vlada prisluhnila argumentom občin, da bodo njihove obveznosti v prihodnjem letu višje, tukaj govorim predvsem o strošku višanja plač v višini 2,5 %. In dejansko smo iz tega razloga svoj izhodiščni predlog povprečnine za leto 2017, ki je bil v višini 524 evrov – naj spomnim, da je v letošnjem letu 522 –, smo zato prišli najprej na 529 in zdaj kot zadnjo možnost, ki jo vlada še ima, na 530 evrov. Vendar pa je dejansko pogoj za to višino povprečnine, da v veljavi še vedno ostane določilo, ki velja že dve leti, da so vse občine financirane le do višine primerne porabe in da jim ne pripadajo presežki nad primerno porabo do tako imenovanega primerne obsega sredstev. V nasprotnem primeru, če bi priznali te presežke, bi morala biti povprečnina nižja.

Občine še vedno vztrajajo pri predlogu najmanj 536 evrov, vendar vladna stran na to ne more pristati, ker so javnofinančne zmožnosti države ne glede na ponovno oživetev gospodarske rasti še vedno omejene. In tukaj je vseeno pomembno – in mislim, da se občine tudi zavedajo –, da ob višji gospodarski aktivnosti se namreč povečuje tudi zahtevan strukturni napor. Večjo gospodarsko rast kot imamo, večji strukturni napor moramo doseči v skladu s fiskalnimi pravili. In to je znesek, za katerega moramo zniževati še vedno prisoten primanjkljaj sektorja država, dokler ne pridemo do uravnoveženja. Primerno porabo občin bi lahko povečali le na način dodatne obremenitve državnega proračuna oziroma z znižanjem drugih odhodkov. Tukaj pa se moramo zavedati, da vsak evro povprečnine pomeni 2 milijona evrov odhodka. Tukaj je pač treba najti nek kompromis. Dogovori z občinami še potekajo, verjamemo da bodo zaključeni v tem tednu. Poleg dogovarjanja o višini povprečnine in investicijskega transfera je na mizi tudi predlog spremembe načina dodelitve primerne porabe znotraj občin na način, ki bi ustrezneje obtežil dve skupini ljudi, ki za občinske proračune v povprečju predstavljajo višje stroške. Pogovori potekajo tudi na temo spremembe pravilnika, ki določa stroške oziroma programe, ki so podlaga za tako imenovane zakonske obveznosti občin. To bo aktualno predvsem pri morebitnih nadaljnjih dogovorih za leto 2018.

Spomniti pa vseeno želim, da so občine preteklo leto pri povprečnini 522 evrov zaključile s skoraj 30 milijoni evrov presežka prihodkov nad odhodki, in to kljub temu, da so v tem letu res izjemno veliko investirale. In prav tako sporočam, da občinski proračuni v prvih sedmih mesecih letošnjega leta ob povprečnini 522 evrov že spet izkazujejo kar 71 milijonov evrov

presežkov. Prepričani smo, da povprečnina, ki bo vendarle občutno višja od letošnje in tiste v preteklem letu, vsem občinam absolutno omogočala izvedbo nalog, ki so jih dolžne izvajati. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala za informacijo z današnjih pogajanj.

Najprej glede presežka. Če načrtuješ neko investicijo, je zelo fino, da ne štartaš iz minusa. In jaz sam kot občinski svetnik že tretji mandat v eni sorazmerno veliki občini prepričujem župana oziroma se strinjam z županom, ko reče, da dajmo za nekaj, kar bo pa morda padlo s strani države ali s strani Evrope, temu pa se reče razpisi. Ampak problem je, ker niti teh razpisov ni oziroma so takšni, da se občine na njih ne prijavljajo, kajti ne dobijo nazaj niti poplačanega DDV. Če je uspeh za državo to, da so neki državni razpisi, kjer da država 20 %, potem pa se država hvali, kako je veliko naredila, se je malo zmotila ali pa ne pozna nekaterih drugih sistemov v bolj razvitih občinah, predvsem pa lokalnim samoupravam bolj prijaznih. Razumem, da je na čelu te vlade Stranka modernega centra, ki nima praktičnih izkušen z županovanji. Tudi občinskih svetnikov, hočeš nočeš, ni toliko, kot bi si jih oni želeli, ampak dejstvo je pa eno, če so različna izhodišča, se nikakor ne morete dogovoriti. Sedaj bo vlada prodajala zgodbo o uspehu, kako se je približala občinam; občine pa pravijo, da so že njihova začetna izhodišča pre nizka. Spomnim se izračuna, ki je znan v zakonu, ne govori o številki 536 evrov, ampak 636 evrov. Ja, vsak evro pomeni 2 milijona evrov za državni proračun, ampak, spoštovani poslanke in poslanci, 20 milijonov za državno podjetje Slovenski državni gozdovi – z lahkoto; 100 milijonov za plače javnih sektorjev – z lahkoto. Očitno bodo vse to plačali občani, torej lokalne skupnosti, obrt in gospodarstvo. In me še enkrat zanima:

Ali je še možnost priti skupaj?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Jaz sem kar precej gledala, do kam je možno priti. Ko delaš proračun – in proračun bo Vlada obravnavala ta četrtek na seji Vlade, preden ga posredujemo vam, poslancem, v Državni zbor –, je treba ugotoviti, kje imaš največje minuse. In dejstvo je, da imamo v okviru proračuna na resorjih res velike bitke. Letošnjo jesen nas čaka pestra jesen s sindikati, ki so nezadovoljni s tem, ker so dobili v javnem sektorju. Tukaj ima lahko vsak od nas svoje mnenje, ampak z vsako od teh

skupin se je treba pogajati in na koncu proračun zapreti. V okviru tega je bilo ugotovljeno, da praktično občinam ne moremo ponuditi več kot 524 evrov. Razlog, zakaj smo lahko naredili ta korak do 530 evrov, je izključno samo v tem, da smo zadnji dan avgusta izvedli izdajo in zamenjavo obveznic. To je transakcija, kjer smo odkupili dolarske obveznice in se zadolžili v evrih; tako smo nominalno v naslednjem proračunu na nek način prihranili ravno ta znesek. Tukaj prostora naprej žal ni več. Mislim, da občine s tem predlogom ne bodo nikoli zadovoljne. Verjamem, da morda ne bodo želele skleniti dogovora; po drugi strani pa verjamem, da bomo na koncu vsi z malo sklonjeno glavo ugotovili, da druge možnosti ni. Odgovor je, da prostora za dodatno ponudbo je žal zelo malo oziroma ga ni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Nemeč bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Dober večer, spoštovana ministrica.

Na vas se obračam zaradi nečesa, kar je v preteklosti in tudi v sedanosti – upam pa, da v prihodnosti pa več ne – razvajalo naš narod. Govorim o dostojnem pokopu, govorim o polpretekli zgodovini, pa ne z namenom, da bi odpiral vprašanja, ampak – kot sem vselej želel delovati v politiki – da zapiramo določena poglavja in gremo čez njih, da si oprostimo, se opravičimo in gremo novim izzivom naproti; saj je politika večkrat izkoriščala predvsem zaradi lastne nesposobnosti, da je obujala nekatere bolečine. Ravno te aktivnosti se odvijajo v teh dneh. En korak, eden od mnogih – upam, da bo obeležen s postavitvijo spomenika –, ampak vemo, kaj se dogaja na področju dostojnega pokopa na področju Hude jame. Sam sem že bil notri, polagal sem vence, spoštujem našo zgodovino, ne glede na bolečine ter na dobre in lepe spomine. Jaz vas naprošam za določeno pojasnilo, ker so se v javnosti pojavile zmedene interpretacije, kar se tiče zakonskih podlag. Mogoče ni dovolj znano, da to področje zadeva dva zakona, in sicer starejši Zakon o vojnih grobiščih in nedavno sprejeti zakon v Državnem zboru, Zakon o prikritih vojnih grobiščih. Dovolite mi, da vam postavim vprašanja:

Na podlagi katerega zakona potekajo aktivnosti v zvezi z ureditvijo vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami?

Na kakšen način se izvaja iznos in pokop žrtev? Vem, da ste se v preteklosti veliko ukvarjali s tem vprašanjem in da je na nek način tudi vaša zasluga ali pa del vaše zasluge, da smo danes priča vsaj v upanju naše mlajše generacije k neki nacionalni državni spravi. Vem, da bo za marsikaterega to boleče, ampak upam, da se bo v naslednjih letih začelo novo obdobje. Ker

namreč mlajša generacija politikov, intimno ali pa tudi javno, kot jaz danes to počnem, si želimo normalizacije naše družbe, vsaj v odnosu do polpretekle zgodovine. Ministrica, prosim vas za odgovor na vprašanje.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Dober večer vsem prisotnim v dvorani; spoštovani podpredsednik, poslanke in poslanci!

Tudi mene osebno veseli, da verjetno prihajamo h koncu tovrstnega vprašanja. Dolgo zgodb je, drugo leto nas čaka, upajmo, postavitev temeljnega kamna oziroma izgradnja spomenika s samim zakonom, kjer smo tudi uskladili v Državnem zboru, kaj naj bo zapisano na spomeniku. Po drugi strani pa Huda jama kot ena izmed bolečin, ki se je odprla leta 2008. Od tistega trenutka dalje se je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je pristojno ves čas za to področje, bolj ali manj intenzivno ukvarjalo z vprašanjem Hude jame. Izkop iz Hude jame se je začel 26. 7. 2008, dela so trajala do marca 2009, ko je prišlo na dan in je bilo najdenih 462 človeških posmrtnih ostankov. Potem so se okoli tega zvrstila nekatera obeležja, venci so se postavili; hkrati pa se je v tem obdobju tudi iskalo najprimernejšo rešitev. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v skladu z določbami 18. in 19. člena Zakona o vojnih grobiščih in tudi z odločbo št. 131-40/2012/5, ki je bila izdana 21. 11. 2012, vojno grobišče Barbara rov v Hudi jami vpisalo v Register vojnih grobišč Republike Slovenije. Register je v pristojnosti našega ministrstva. Ker je Huda jama vpisana v register vojnih grobišč, ostaja ne glede na sprejem Zakona o prikritih vojnih grobiščih in prekopu žrtev, ki je bil sprejet v lanskem letu, še vedno v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. To, kar se v javnosti v zadnjem času zelo pogosto izpostavlja, da so vse aktivnosti, ki se v zadnjem času dogajajo zaradi tega, ker je bil sprejet Zakon o prikritih vojnih grobiščih in prekopu žrtev, in področje prenesene z Ministrstva za delo na Ministrstvo za gospodarstvo, nikakor ne drži in ne bi bilo prav do vseh zaposlenih na Ministrstvu za delo, ki se s tem vprašanjem ukvarjajo.

V letu 2014 in 2015 so potekale sanacije v smeri rudniškega jaška na podlagi odločbe rudarske inšpekcije. V septembru 2015 je potekal sestanek s Komisijo Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč na temo nadaljnjih aktivnosti pri ureditvi vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da je treba čim prej pristopiti k pokopu ter k ureditvi pokopnega polja zunaj rudnika. Na podlagi strokovnih mnenj je prevladalo stališče, da je najprimernejša lokacija

za pokop posmrtnih ostankov v pokopnem polju na območju spominskega parka Dobrova pri Mariboru, v neposredni bližini kostnice in spomenika, postavljenega žrtvam povojnih pobojev. Ministrstvo je informacijo v zvezi z ureditvijo vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami predstavilo tudi na seji Vlade Republike Slovenije 24. 3. 2016; nato pa smo 29. 3. 2016 objavili javni razpis za izbor najugodnejšega izvajalca za izvedbo del izkopa posmrtnih ostankov iz jaška 1. Izvedba del izkopa posmrtnih ostankov iz jaška 1 na območju vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami in njihov pokop v spominskem parku Dobrova pri Mariboru so se začela v avgustu 2016; dokončanje del je predvideno v sedemnajstih mesecih od začetka del. Z ureditvijo vojnega grobišča Barbara rov v Hudi jami ter s primernim pokopom žrtev so potekala številna usklajevanja strokovnjakov različnih strok, prav tako je potekalo aktivno usklajevanje in delo državnih organov, Komisije Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč, organov lokalne samouprave ter drugih organizacij, da se pripravijo vsi potrebni dokumenti. Veliko je bilo storjenega. Z začetkom iznosa ostankov trupel naj bi se začelo verjetno v začetku oktobra; skupen pokop pa je predviden 27. oktobra, kar bo pomembno dejanje na področju pietete; upajmo pa, da tudi sprave, ki je ključna. Verjetno se bomo o zgodovini težko strinjali; zgodovino in prihodnost pa imamo skupno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Nemeč, dopolnitev odgovora.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa.

To vprašanje se mi zdi zelo pomembno za pomiritev duha našega naroda. Ne samo v družbi, ampak tudi politični zemljevid se bo po mojem razumevanju zelo spremenil. Lahko samo spomnim, kaj se je zgodilo, ko smo našli način reševanja problemov s sosednjo Hrvaško. Od vseh parlamentarnih strank, ki so bile takrat navzoče v parlamentu, sta dve izpadli in sta preteklost v slovenskem parlamentarizmu. Na kaj napeljujem? K moči argumentov o prihodnosti. Ne bo se več moč sklicevati na preteklo bolečino, bolečino za mobilizacijo volilnega telesa; ampak se bo morala slovenska politika osredotočiti na prihodnost. In marsikatera, ena ter druga politična veja se s tem ne bo sprijaznila. Smo v zelo pomembnem obdobju, kot ste dejali tudi vi, mislim, da ste omenili časovnico proti koncu leta.

Ali mi lahko odgovorite bolj podrobno:

Kaj nas čaka v naslednjih mesecih in na kakšen način bomo obeležili te dogodke?

Pomembno bo za nas, politike, kako pristopiti k temu. Če smo se v preteklosti pri tem vprašanju razdvajali; upam, da bomo se v prihodnje trepljali po ramenih, kdo je tisti, ki je ključno pripomogel k reševanju največjega družbenega

vprašanja, to je pomiritve čustvene podoživete polpretekle zgodovine. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za nadaljnje vprašanje.

Želela bi jasno povedati, da vidim ta dogodek predvsem v duhu pietete. Sprava pa verjetno prihaja iz vsakega posameznika. Politika lahko h temu absolutno prispeva, verjamem pa, da na koncu tista sprava lahko pride samo od posameznikov in da se sami spravimo z zgodovino, sprejmemo dejanja. Nikakor pa ne moremo teh dogodkov gledati tudi v luči spreminjanja zgodovinskih dejstev. Pieteta in zgodovinska dejstva nimajo s tem prav veliko veze. Pomembno pa je, da kot država pristopimo k temu, da z vidika dostojnosti omogočimo dostojni pokop vsem. Vesela sem, da bomo lahko v naslednjih mesecih končali tisto, kar je bilo začeto leto 2008. In tudi sama sem marca 2009 kot državna sekretarka – nikoli drugič v podobni situaciji in upam, da nikoli več ne bom –, ob odprtju Barbara rova z gospo Jadranko Kosor stala in postavljala venec ter videla v notranjost Hude jame. Sedaj bom vesela, ko se začne s prenosom iz Barbara rova na mariborsko območje, kjer bo pokop. Začne se 3. oktobra. Slavnostni pokop, obeležitev tega dogodka pa se predvideva za 27. oktober, to se usklajuje z vsemi najvišjimi predstavniki države. Veliko aktivnosti je in tudi zaradi tega je prav, da se ne daje nejasnih interpretacij v javnost, ker kar nekaj uslužbencev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pri tem projektu zelo intenzivno in aktivno sodeluje od samega začetka. Jasno pa je, da so rešitve možne samo skupaj. Ključna je bila tudi odločitev komisije, ker je bilo več možnosti, ali se v rudniku Barbara rov naredi posmrtni muzej in se tam zagotovi kostnica, ali se prenesejo posmrtni ostanki. Glede tega je bilo veliko debate. Na koncu je komisija zavzela stališče, da je najboljši prenos, ker se bodo tam odvijale nadaljnje aktivnosti. To je en del zgodbe. Drug pomemben del, ki traja in je vzporeden, je pa spomenik, kjer upamo, da bo na Kongresnem trgu spomenik sprave, kjer tudi predsednik države pomembno sodeluje. In brez njegovih aktivnosti tudi na tem področju ne bi bili tako uspešni. Za konec pa – sprava je verjetno odvisna od nas; nima pa z zgodovinskimi dejstvi veliko opraviti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod

predsedujoči. Spoštovani ministrici, poslanci in drugi prisotni!

V pogovorih s predstavniki slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem so le-ti pogosto izražali zaskrbljenost glede prihodnosti slovenskega jezika v zamejstvu.

Zato me zanima:

Kako ocenjujete stanje varovanja, promocije in ohranjanja slovenskega jezika pri slovenski manjšini v Italiji, kako v Avstriji in kako na Madžarskem?

Kolikšna finančna sredstva je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v času sedanje vlade izplačalo za varovanje, promocijo in ohranjanje slovenskega jezika pri slovenski manjšini v Italiji, koliko za ta namen pri slovenski manjšini v Avstriji in koliko na Madžarskem?

Kakšne so bile vsebine financiranih projektov za slovensko manjšino v Italiji, kakšne za slovensko manjšino v Avstriji in kakšne na Madžarskem?

Kolikšno število in kolikšen delež otrok zamejskih Slovencev je bilo vključenih v pouk slovenskega jezika v Italiji, v Avstriji in kolikšno število ter kolikšen delež na Madžarskem? Koliko teh otrok je bilo vključeno v pouk slovenščine v vrtcih, koliko v osnovnih šolah, koliko v srednjih šolah in koliko drugod?

Kako Ministrstvo ocenjuje doseženo kakovost znanja slovenščine med otroci zamejskih Slovencev v Italiji, kako v Avstriji in kako na Madžarskem?

Naj navedem le nekaj zaskrbljujočih dejstev. Mreža dvojezičnih šol je bila na avstrijskem Koroškem zaradi reorganizacije in racionalizacije šolske mreže deležna krčenja. Naj omenim Libuče in Obirsko. V letu 2015 so se zaprle ljudske šole Radiše, Medgorje, Šentjur na Zilji, Srednja vas in Srednje Trušnje. S šolskim letom 2016–2017 je predvideno zaprtje šol Žvabek, Vogrče in Rute pri Vratih. Prebivalci Žvabeka vztrajno nasprotujejo zaprtju dvojezične ljudske šole v tej vasi. Tudi želja slovenske manjšine v zvezni deželi Štajerski je pouk slovenščine v ljudskih in srednjih šolah ter zagotovitev ustrezne ravni varstva na zakonodajni in upravni ravni. Kljub zadovoljstvu, da je Slovenski glasbeni šoli na Koroškem deželna vlada za leto 2015 zagotovila denar za plače in druge stroške in je le-ta šola pričela delovati v okviru deželnega šolskega sistema, pa ne moremo biti zadovoljni, da se je moralo število učencev slovenske šole zmanjšati s 700 na le 350. Zato je morala Slovenska šola na Koroškem opustiti poučevanje nekaterih instrumentov, nekateri učenci pa so se morali zateči v zasebne šole in tudi v nemške glasbene šole. Prosila bi vas za odgovore in se vam zanje zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič. Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke, poslanci, kolicica ministrica.

Zamejsko šolstvo je integralni del šolskega sistema sosednjih držav; mi ga izpolnjujemo v skladu z bilateralnimi zavezami in mednarodnimi standardi ter ostalimi pravnimi podlagami, tudi z vidika strokovne podpore. K temu se je država in tudi ministrstvo aktivno zavezalo, že vrsto let skušamo ohranjati čim več, ne le tega, kar se tiče slovenskega jezika, ampak tudi drugih aktivnosti, ki jih bom v nadaljevanju odgovora nanizala. Naj poudarimo, da imamo mi za manjšinsko šolstvo pozitivno naravnana merila, tudi finančna, da se namenja čim večja pozornost manjšinskemu poučevanju in tudi razvoju nekaterih drugih aktivnosti. Zakaj to poudarjam? Slovenija financira manjšinsko šolstvo glede na število oddelkov, ne na število učencev; kar je tudi razlika od siceršnjega sistema v Sloveniji. Kar se tiče sredstev ter tudi razmejevanja in razdeljevanja teh sredstev, smo zavezani, kot sem že povedala, tudi določenim standardom; še posebej tam, kjer velja dvojezičnost. Dejstvo pa tudi je, da smo tukaj v bilateralnem odnosu, da se pogosto tudi dogodi, da se kakšne od dogovorjenih zavez ne le samo zaradi nas, ampak tudi na drugi strani ne uresniči.

Zdaj pa čisto konkretno, kako gre podpora. Od leta 2013 MIZŠ zamejsko šolstvo v Italiji in na Madžarskem povezuje tudi z ESS projekti; torej ne samo z integralnimi viri, ampak odpira tudi možnosti in priložnosti sodelovanja na kohezijskih virih. Približno 700 tisoč evrov se namenja za slovensko oziroma dvojezično šolstvo v zamejstvu, od tega 300 tisoč evrov za slovensko šolstvo v Italiji, 200 tisoč evrov za dvojezično šolstvo na avstrijskem Koroškem, 150 tisoč evrov za dvojezično šolstvo porabijo na Madžarskem in 50 tisoč za izvajanje pouka za slovenskega jezika kot jezika manjšine na Hrvaškem. V skladu z bilateralnimi dogovori in tudi področno zakonodajo so dela in naloge, ki se izvajajo v okviru ministrstva, večinoma izraz tradicionalnega programa dela. Ta poteka celo leto, ni vezan samo na šolsko leto, ampak tudi druge aktivnosti, povezane tudi z ESS projekti. Tukaj se vključuje tudi naše institucije, kot so recimo Zavod za šolstvo, Center za poklicno izobraževanje in tako naprej. Tisto, kar poteka kot aktualno in tudi običajno, kontinuirano delovanje, je izobraževanje pedagoških delavcev. To je zelo pomembno, gre za specifične tradicionalne seminarje na podlagi meddržavnih bilateralnih sporazumov, potem izvajamo strokovno poučne ekskurzije, recimo šolo slovenskega jezika za učence, dijake, pedagoške delavce, vključujemo zamejsko šolstvo tudi v šolska tekmovanja, v druge aktivnosti, namenjene tudi šolski populaciji v Sloveniji. Dajemo tudi dodatno logistično podporo, štipendiramo na nivoju osnovnega, srednjega in višjega šolstva. Gre na primer za gostujoče študente. In kot že omenjeno,

skušamo tudi dvigniti kakovost narodnega šolstva z določenimi projekti, kot je recimo projekt z narodno skupnostjo v Italiji, z Madžarsko, ter z različnimi projekti, ki se vežejo tudi na izvajanje kompetenc učiteljev in podobno. Vse to ima namen, da se s tem lažje in tudi kompetentno opolnomoči pedagogi, učitelji, strokovne sodelavce, ki so v to vključeni.

Vprašanje je bilo tudi glede števila otrok, vključenih v izobraževalne institucije v zadnjih letih. To je približno konstantno, praktično ni bistvenih odstopanj v zadnjih letih. V zamejsko šolstvo v Italiji je bilo v lanskem šolskem letu vključenih 4 tisoč 500 otrok; od tega 3 tisoč 600 v vrtce in osnovne šole, 900 v srednješolskem delu. V dvojezično šolstvo v Avstriji je bilo v lanskem šolskem letu vključenih 4 tisoč otrok, od tega 2 tisoč 500 v vrtce in osnovne šole, tisoč 500 pa v srednje šole. V zamejstvu v Porabju na Madžarskem je bilo v lanskem šolskem letu vključenih 260 otrok; od tega 230 v vrtcih in osnovnih šolah ter 30 v srednješolski sistem. Seveda lahko podajamo še bolj podrobna pojasnila glede dejanskih aktivnosti, ki se izvajajo predvsem v že naštetih kategorijah sodelovanja. Bi pa želela še poudariti, kar se tiče ovrednotenja znanja slovenskega jezika v zamejskih šolah, neposredno mi kot ministrstvo niti nimamo pristojnosti. Seveda pa spodbujamo, da je prenos kakovostnega znanja tudi s pomočjo vseh naših institucij, ki sem jih že prej naštetela, karseda aktualen in sistematičen. / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala gospe ministrici.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, imate besedo za zahtevano dopolnitev odgovora.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Vprašanja so sicer obsežna. Morda je tudi to razlog, da je odgovor precej površen. Ampak kljub temu pa že iz tega, kar ste povedali, pomeni, če že samo pogledamo finančna sredstva, da vse skupaj ni nič, kot bi temu lahko rekli. Zaradi tega nekako ne preseneča, da slovenski jezik med mladimi v Porabju izginja. Opozorila o tem prihajajo tudi na vaše ministrstvo s strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo; na primer če si preberete poročilo svetovalke mag. Valerije Perger o katastrofalni kakovosti slovenskega pouka na Gimnaziji Monošter. Imajo učiteljico, ki praktično zelo slabo obvlada slovenski jezik. Učenci, ki tam štiri leta hodijo k pouku slovenskega jezika, praktično ne znajo niti osnov slovenskega jezika, da bi znali vsaj kakšen stavek povedati. Situacija je katastrofalna in lahko rečemo, da smo lahko zaskrbljeni nad stanjem slovenščine v Porabju. Zaskrbljenost sta mi izrazila pristojni madžarski minister ter tudi madžarska veleposlanica, kar seveda pomeni, da bi morali biti mi kot prvi zaskrbljeni nad tem, kar počnejo.

Poleg tega bi morali posvetiti bistveno več pozornosti tudi ohranjanju slovenščine med manjšino v Italiji. Gospa ministrica, gre za vašo zakonsko opredeljeno obveznost, ki se nanaša na varovanje, razvoj in ohranjanje slovenščine doma in tudi v zamejstvu. Preberite si na primer resolucijo o jezikovni politiki.

Kaj boste, gospa ministrica, storili, da se izboljša stanje varovanja, ohranjanja in razvoja slovenskega jezika v zamejstvu?

Pa če ne boste uspeli odgovoriti, bom prosila za pisni odgovor na vprašanja.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite, beseda je vaša.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Mi se močno zavedamo skrbi za uporabo in razvoj slovenskega jezika, zato smo tudi ob integralnih virih namenili do sedaj kar nekaj tako imenovanih ESS sredstev, kar sem že omenjala prej. Konkretno prav za dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin, ker menimo, da je to zelo pomemben pristop k temu, da se ohranja in tudi razvija raba slovenskega jezika. Teh projektov je bilo nekaj, na različne načine so se izvajali na različnih manjšinskih delih. Res pa je, da je celotna skrb za slovenski jezik nekaj, kar skrbno spremljamo že nekaj časa. Dejstvo tudi je, da smo v navezavi ne le z veleposlanico, ampak tudi širše s prej omenjeno porabsko skupnostjo prav z namenom, da bi lahko spodbudili skozi druge aktivnosti tudi otroke k učenju in tudi rabi slovenskega jezika. Prej sem omenila vrsto aktivnosti, kot so poletne šole, šole za rabo slovenskega jezika, usposabljanje učiteljev in tako naprej. Treba je vzbuditi zanimanje, interes, treba je tudi znati predstaviti jezik na zanimiv, otrokom prijazen način in hkrati tudi opolnomočiti učitelje. Prav v teh dveh smereh so bili ti projekti tudi začrtani. Znotraj nove kohezije pa tudi skušamo pripomoči k temu, da bi se tiste aktivnosti, ki so tudi pustile najbolj kakovostno sled, tudi nadaljevale. Kar se tiče zavez – ostajajo enake; kar se tiče standardov izpolnjevanja in tudi vseh bilateralnih ter ostalih mednarodnih standardov, ki jih moramo tukaj izpolnjevati.

Z veseljem pa bolj podrobno odgovorimo tudi pisno, ker gre v resnici tudi za vrsto posamičnih aktivnosti, ki potekajo; odvisne glede izvedbe pa so od ljudi in vseh, ki moramo in tudi skušamo pomagati, da se raba slovenskega jezika ne le zaradi resolucij, ampak zaradi življenja tega jezika ohranja tako, kot je najbolj možno.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Pred nami je še zadnje poslansko vprašanje.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Prišli smo do konca poslanskih vprašanj, mogoče pridemo tudi do konca odprave vračljivosti socialnih prejemkov. To smo v tem državnemu zboru obravnavali že trikrat. Nazadnje smo že julija predlagali, da se vračljivost odpravi v Zakonu o dedovanju, ki je krovni zakon s to določbo. Na ta način bi odpravil vračljivost vseh prejemkov, ne samo varstvenega dodatka; ampak tudi socialne pomoči, stroškov pogreba, doplačil za domsko oskrbo in družinskega pomočnika. Anja Kopač Mrak je našemu predlogu s strani Združene levice nasprotovala. Prejšnji teden pa je gospa ministrica napovedala oziroma predlagala nekakšno delno odpravo vračanja. Naj mimogrede povem, da je to vračanje v Zakon o socialno varstvenih prejemkih vnesla prav Pahorjeva vlada, v kateri je bila aktualna ministrica za socialo državna sekretarka. Kar je na tej točki zanimivo, je, da ta predlog ni bil objavljen na straneh ministrstva, ampak na spletni strani Socialnih demokratov.

Zato me zanimajo naslednje stvari:

Ali gre tukaj za uradni predlog ministrstva; ali nemara uradni predlog Socialnih demokratov; ali je to še ena v seriji praznih piarovskih potez Socialnih demokratov?

Ker Zakon o dedovanju spada pod pravosodni resor, me zanima:

Ali ste kakorkoli nasprotovali vladni noveli Zakona o dedovanju, ki prvič določa obveznost vračanja stroškov pogreba?

Ali se vam zdi pravično, da bi prejemnik socialne pomoči, ki ima stanovanje v Ljubljani, moral vračati socialno pomoč; nekdo, ki živi v večjem stanovanju v kakšnem manjšem mestu, pa ne?

To pa zato, ker se v tem vašem predlogu kot kriterij znajde vrednost stanovanja, pri tem da se cene podobnih stanovanj razlikujejo glede na to, kje se nahajajo.

Ali se vam zdi pravično, da se odpravi vračljivost varstvenega dodatka, občani pa bodo morali še vedno vračati doplačila domske oskrbe, stroškov pogreba in podobno?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani cenjeni poslanec gospod Miha Kordiš!

Če bi natančno poslušali tiskovno konferenco, bi večino teh informacij dobili. Danes je zakon v javni razpravi in tudi verjetno dosegljiv že na spletni strani Ministrstva za delo,

družino, socialne zadeve in enake možnosti. Verjamem, da ga boste natančno proučili in potem boste glede stanovanj, vrednosti in drugega imeli drugačna vprašanja. Pomembno pa je za širšo javnost odgovoriti na nekatera vprašanja, da ne bo prihajalo do različnih interpretacij, ki nastanejo na podlagi bežnega branja ali poslušanja posameznih poročil; s ciljem omadeževanja in poskušanja prikazovanja pomembnih odločitev, ki bodo predmet koalicijskega usklajevanja in tudi širše Vlade Republike Slovenije, kot tekmovanje in napad na vašo stran. Gre za predlog Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je usklajen s koalicijsko pogodbo te vlade, zapisan zavestno v koalicijsko pogodbo te vlade. Na podlagi analiz in dejstev, ki so botrovale temu, iščemo najboljšo možno rešitev. Spremembe, ki so ključne, so, da pri denarni socialni pomoči in varstvenemu dodatku se spreminja način, na kakšen se upošteva premoženje kot pogoj za odobritev denarne socialne pomoči ter varstvenega dodatka. To je prva zelo pomembna sprememba, ker pred tem je bilo na način, da se upošteva primerna velikost stanovanja in potem nad to primerno velikostjo se izračunava, kolikšna je lahko ta vrednost. In dejstvo je, da so nekateri, sicer redki, v sistemu imeli tudi pravico do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka z nepremičnino – ne boste verjeli – na štajerskem koncu v vrednosti pol milijona evrov.

To se nam ne zdi pravično in zato smo iskali ob logiki tega, saj večina Slovencev, 85 % ima v lasti nepremičnino oziroma 85 % nepremičnin je v lasti, torej ni najemniških, da najdemo neko rešitev za starejše ljudi, ki so večinoma lastniki. Pogledali smo, kakšne so te vrednosti. Povprečna vrednost nepremičnin – in podatek 120 tisoč ni kar tako, ampak je to na povprečno tržno vrednost v Ljubljani; drugje je bistveno nižja. Izpostavljanje in govorjenje, da bodo v Ljubljani vsi čez, je seveda čisto zavajanje in govorjenje na pamet. Iskali smo vrednost, kjer bi zajeli večino, povprečno vrednost nepremičnine in upoštevali ta dejstva. Dohodki kot pogoj za upravičenost se ne spreminjajo; spreminja se pa to, da si lahko lastnik nepremičnine, v kateri bivaš in imaš stalno bivališče, to je zelo pomembno, do vrednosti 120 tisoč evrov. Seveda smo odprti v javni razpravi, če najdemo boljši pogoj, kakorkoli glede te vrednosti, je seveda stvar dogovora. Mi smo na podlagi Gurovih podatkov in tudi glede statistike v sistemu prejemnikov varstvenega dodatka in denarne socialne pomoči prišli do te rešitve. Je pa seveda stvar odprta.

In druga pomembna stvar je institut zaznambe. Pogledali smo, koliko zaznamb je bilo, koliko je država od tega nazaj dobila. Zaradi tega, ker ne moremo aktivno in v roku enega meseca dati možnosti, ljudem, ki izpostavijo željo, da bi razpolagali prosto s to nepremičnino, jim z vidika prodaje to tudi zagotovili, smo se odločili, da je z vidika

spodbujanja aktivnosti, da prejemniki aktivirajo svoje premoženje in s tem rešujejo svojo situacijo, bolje, da zaznambe kot institut umaknemo; zato smo to naredili. Po drugi strani smo se pa odločili, ker je z vidika socialne politike zelo pomemben občutek, ker večina ljudi namreč tako ali tako nikoli ne vrne denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, za občutek pravičnosti socialne države pa je to pomembno, smo se odločili, da umaknemo to, da te ljudi, ki imajo nizke dohodek in nepremičnino do vrednosti 120 tisoč evrov, vračajo denarno socialno pomoč in varstveni dodatek. Kar pa govorite nad 120 tisoč, pa smo dali samo kot diskrecijo, da lahko socialni delavci v zelo omejenih pogojih v tistem primeru še dajo nekemu pravico do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ki sta namenjena najbolj ogroženim. Ne pozabimo, logika je, tisti, ki nima premoženja in dohodkov, dobi to socialno pomoč. Mi smo postavili te kriterije, bodo stvar razprave v koaliciji in v Državnem zboru.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Gospod Miha Kordiš, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Bom zahteval dopolnitev odgovora, pa grem kar po vrsti. Očitno gre tukaj za moje prvo vprašanje, namreč za kombinacijo obojega. Na eni strani gre očitno za uradni predlog ministrstva, na drugi strani pa za piarovsko potezo SD, saj drugače si tu ne moremo razlagati, da se pač stvari najdejo na strani ministrstva. Jaz pa takim objavam ne verjamem, dokler jih kot poslanec ne dobim v roke. In jasno, te mi zaenkrat še v roke niso prišle, če je šele pred kratkim stekla zahtevana procedura. Zastavil sem neko vprašanje, ki je sicer seveda retorično – če ste kakorkoli nasprotovali vladni noveli Zakona o dedovanju, ki prvič določa obveznosti vračanja stroška pogreba. Zakaj je to pomembno? Zato, ker se v Združeni levici zavzemamo za ukinitve vračljivosti v celoti, za katerekoli transferje, ne pa samo za denimo varstveni dodatek ali pa delno za denarno socialno pomoč in tako naprej. Okej, kar se tiče tistih stanovanj, ste podali nek odgovor. Potem pa tukaj še ostaja vračilo doplačila domske oskrbe, stroškov pogreba in podobnega. Na odpravo vsega tega bomo pa očitno morali še nekaj časa počakati; ali kako?! Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ministrica, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Na spletni strani ministrstva sem preverila, ali je objavljen Predlog zakona o socialno varstvenih prejemkih. Celotno ga imate, tako da boste lahko pogledali in se detajlno

prepričali. Glede Zakona o dedovanju je treba poudariti, da je bila ta ureditev glede vračila zapisana v Zakonu o dedovanju leta 1976. Večkrat je bila že presojana s strani Ustavnega sodišča, kjer je Ustavno sodišče povedalo, da ima država pravico zahtevati povračilo, če imajo prejemniki sredstva, s katerimi lahko povrnejo; ker je socialna pomoč tisti instrument države, ki da najbolj ogroženim, ker so res najbolj ogroženi in drugih virov nimajo. Če pogledamo ureditve v drugih Evropskih državah, sedaj smo naredili celovito analizo, se v večini premoženje upošteva; tudi vrednost nepremičnin je določena, tudi vračila so opredeljena. To je v večini evropskih držav.

Kar se tiče letošnjih sprememb Zakona o dedovanju, so bila usklajevana tudi z nami, so šla pa predvsem v smeri, da področni zakoni lahko uredijo drugače; in točno to je. Zakon o socialno varstvenih prejemkih urejamo na drugačen način, kar se tiče prejemkov materialno ogroženih. Je pa tudi pomembna sprememba v Zakonu o dedovanju, je točno napisano, da se glede manjših vrednosti nepremičnin – je tudi že v tem zakonu bilo predvideno – določi, katere to so, in da se te izvzamejo iz povračil, kar je bilo tudi skladno z dogovorom. Mi s tem zakonom samo še bolj preciziramo stvari. Je pa Zakon o dedovanju potrjen referendumskemu odločanju, zato tudi razprave v Državnem zboru ni. Bo treba tudi s tem zakonom počakati, da se odločitve sprejmejo, ker so stvari medsebojno povezane. In tudi nekaj drugih predlogov je že, kjer se zaradi zakonodajnih oziroma referendumskih postopkov čaka z odločitvami. Je pa javna razprava, gospod poslanec Miha Kordiš, vsekakor ste dobrodošli glede pripomb glede višine ali drugačne ureditve na tem področju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 22. septembra 2016, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Kolegice in kolegi, prekinjam tudi 22. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Vsem skupaj želim lep večer! Nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 19. SEPTEMBRA 2016 OB 19.33 IN SE JE NADALJEVALA 20. SEPTEMBRA 2016 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 22. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci:

gospa Ljudmila Novak od 15. ure dalje, gospa Marija Bačič do 13. ure, gospa Janja Sluga do 16. ure, gospa Vojka Šergan do 15. ure, gospa Irena Grošelj Košnik do 16. ure, gospa Ksenija Korenjak Kramar, gospod Franc Breznik in mag. Matej Tonin. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA INTERPELACIJO O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA INFRASTRUKTURO DR. PETRA GAŠPERŠIČA.**

Interpelacijo je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 11 poslank in poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Mateju T. Vatovcu za obrazložitev interpelacije.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič naj bi bil na svoj položaj imenovan kot strokovnjak za področje infrastrukture. Žal se je to zelo kmalu izkazalo, da bodisi ni strokovnjak ali pa dejansko svoje znanje uporablja za to, da dela v nasprotju z interesom državljanov in državljanov Slovenije. Naši glavni očitki ministru Gašperšiču so zaviranje izgradnje drugega tira, privatizacija infrastrukture, sumi nezakonitega delovanja in površnost pri vodenju resorja, za katerega je zadolžen.

Prvotno nasprotovanje gradnje drugega tira je kmalu zamenjal za zaviranje, po zahtevah javnosti, gospodarstva pa tudi deloma politike po čimprejšnjemu začetku gradnje pa je prišel na dan z idejo javno-zasebnega partnerstva, ki jo kljub ugotovitvam, da gre za najdražji mogoč način gradnje, še vedno forsira. Tak način gradnje je finančno nesmiseln in za državo najbolj obremenjujoč. Pomeni tudi privatizacijo državne infrastrukture in podjetij, ki s to infrastrukturo upravljajo. Če bo do uresničitve tega projekta prišlo, bo to po TEŠ 6 največji infrastrukturni rop ravno tistih davkoplačevalcev, katerih interese naj bi minister Gašperšič s tem ščitil. Od začetka je bil o navezavi privatizacije infrastrukture na projekt izgradnje drugega tira zelo jase. Šele nedavno po ostali Primorski in demonstracijah v Kopru in Ljubljani sta s predsednikom Vlade Cerarjem začela nedefinirano govoriti o nekih dodanih pretovorih in logističnih zmogljivostih, ki jih ob proggi drugega tira seveda ne more biti. Zasebnega investitorja lahko torej v projekt javno-zasebnega partnerstva dobimo samo na en način – preko razkosa in privatizacije našega največjega in edinega pristanišča ali pa preko razkosa in privatizacije upravljanja z državnimi železnicami. Minister Gašperšič je s svojim delovanjem v dveh letih ministrovstva pokazal, da ni nič drugega kot lakaj zasebnega kapitala, ki steguje prste po slovenski infrastrukturi. Če bo

minister Gašperšič ostal na položaju, bo drugi tir najverjetneje postal nerealiziran slepi tir. Nikjer v Evropi namreč po modelu javno-zasebnega partnerstva še ni bila zgrajena primerljiva proga za mešan promet. S tem bi izgubili vsaj še dve leti za projekt, ki je že tako ali tako v zamudi. Tako bi se zgodilo to, kar je minister napovedal že ob svoji predstavitvi; prometni tokovi bi se preusmerili na koridor preko Italije in Avstrije, zapravljeni bi bila ena od redkih strateških prednosti, ki jih imamo. Ampak pojdimo počasi od začetka.

Minister je ob imenovanju prisegel, da bo z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije. Da temu ne bo tako, je bilo jasno že ob njegovi predstavitvi pred matičnim odborom. Takrat je nedvoumno izjavil, da drugega tira, tako kot je zamišljen, še najmanj 30, 40 let ne bomo potrebovali. To, kar je minister v zvezi s tem zapisal v odgovoru na interpelacijo, da se njegov nastop nedobronamerno in izkrivljeno tolmači in da je le izražal pomisleke v zvezi z obliko in financiranjem projekta, je brezsramna laž in zavajanje, katerih je tudi sicer skozi ta odgovor vse polno. Magnetogram zaslišanja je seveda javno dostopen na internetnih straneh Državnega zbora in v magnetogramu se beseda financiranje sicer pojavi 35-krat, toda nikoli v zvezi s financiranjem izgradnje drugega tira. Je pa takrat dr. Gašperšič v zvezi z drugim tirom izjavil, da ga ne potrebujemo, ker se je promet že tako ali tako preusmeril na italijansko-avstrijski koridor. Dejstvo je, da se tokovi še niso preusmeriti in da je koridor še v izgradnji. Kar je v zvezi s tem najbolj sporno, je to, da je minister Gašperšič že vnaprej kapituliral pred Avstrijo in Italijo. Napovedal je, da Slovenija ne bo izkoristila svojega strateškega položaja. Sprijaznil se je s scenarijem, po katerem bi Slovenske železnice in Luka Koper izgubili večino svojih prihodkov, naše gospodarstvo pa eno od redkih konkurenčnih prednosti.

Minister Gašperšič se je po nastopu funkcije na deklarativni ravni sicer premislil. Projekt, za katerega je trdil, da je brezpredmeten in zamujen, je razglasil za svojo prioriteto, toda v praksi tega nikoli ni upravičil. Minister si pripisuje zasluge za ukrepe, ki so bili začeti veliko pred njegovim mandatom, otepa se pa odgovornosti za neuspehe, za katere je dejansko odgovoren sam. S svojimi dejanji je projekt zaviral, kar navsezadnje dokazuje seznam aktivnosti, vezanih na izgradnjo drugega tira, ki naj bi se v času njegove mandata intenzivno izvajale. Konkretnije, dosežki pri pridobivanju gradbenih in drugih dovoljenj, začetek izgradnje izvlečenega tira, naročilo študije o preveritvi ocenjene vrednosti drugega tira, ustanovitev državne podjetja 2TDK in osnutek Zakona o ureditvi določenih vprašanj v zvezi z izvedbo investicije v izgradnjo drugega tira. Razen za zadnje omenjeni zakon, ki pravzaprav niti še ne obstaja, in za ustanovitev 2TDK, ki je zgrešena poteza, za nič od naštetega ni zaslužen minister Gašperšič, ampak se zgolj kiti s tujim perjem. V

vseh ostalih primerih gre za večletne projekte, ki so se začeli davno, preden je dr. Gašperšič postal minister in on sam je zaslužen zgolj za rezanje traku. Vloga za gradbeno dovoljenje je bila podana že leta 2011 in kasneje večkrat dopolnjevana. Velika večina zemljišč je bila odkupljena, še preden je dr. Gašperšič nastopil funkcijo. O izvlečnem tiru pa lahko tudi na uradni strani ministrstva preberemo, da to niti del projekta drugi tir oziroma konkretnije, da je bil iz projekta izločen in se izvede posebej zaradi povečanja zmogljivosti obstoječe proge. Tudi modernizacija obstoječe proge se je sicer začela bistveno prej, kot je dr. Gašperšič postal minister. Prva faza projekta je bila končana že davno, glavna dela druge faze pa bi morala biti končana že leta 2012, a so bila šele oktobra 2014. Vse, kar se je zaključilo za časa te vlade oziroma je v fazi zaključevanja, sta etapi drugi faze B in C. Pa še to se je samo zaključilo, ne pa začelo.

Čisto druga zgodba pa je seveda razpis CEF, na katerega se je ministrstvo dr. Gašperšiča prijavilo lani. Tu je za neuspeh krivo, da je minister od prejšnje vlade dobil projekt v tako nizki stopnji pripravljenosti, da ni bilo mogoče oddati ustrezne prijave, obenem pa je na razpisu kandidiralo veliko število držav članic Evropske unije. Čeprav je minister še februarja lani zatrjeval, da računa, da bo projekt na tem razpisu uspešen in da bomo dobili od 300 do 400 milijonov evrov, je sedaj zanj kar naenkrat jasno, da zaradi slabega dela prejšnje vlade to ni bilo mogoče. Priprave na razpis so seveda tekle že pred nastopom dr. Gašperšiča na ministrsko funkcijo. Toda ideja o javno-zasebnem partnerstvu, ki je sedaj na mizi, je lansiral ravno krog okoli ministra Gašperšiča. Prijava je bila neuspešna zlasti zato, ker projekt ni imel zaprte finančne konstrukcije. Finančna konstrukcija je tudi danes, več kot leto in pol po tem, še vedno popolnoma odprta.

Edino, kar se je res zgodilo na projektu drugi tir v času ministrovanja dr. Petra Gašperšiča, tisto, kar minister sam imenuje dosežek in za kar je res v celoti odgovoren, je ustanovitev podjetja 2TDK. Vlada je svojo odločitev o ustanovitvi posebnega podjetja za gradnjo drugega tira napovedala januarja letos. To naj bi se storilo z zakonom. Dva meseca kasneje je Vlada to storila s sklepom. S tem se je Vlada elegantno izognila demokratičnemu postopku in kakršnikoli javni razpravi okoli oblike novoustanovljenega podjetja. Zakon, ki bi ga morala Ministrstvo za infrastrukturo pripraviti do 30. marca, je takrat izginil z dnevnega reda. Znova se je pojavil šele v ministrovem odgovoru na interpelacijo, v katerem je navedeno, da je bil dobra dva tedna po vložitvi interpelacije osnutek zakona poslan v predhodno medresorsko usklajevanje. Niti javnost, niti poslanci, niti širša zainteresirana javnost niso seznanjeni z vsebino tega zakona. Podjetje 2TDK je bilo ustanovljeno z namenom, da se v bližnji prihodnosti sprivatizira, država pa ohrani zgolj manjšinski delež. Drugi tir naj bi se

tako gradil v obliki javno-zasebnega partnerstva. Ravno to pa je srčika problema ministrovih tako imenovanih prizadevanj za izgradnjo drugega tira.

Dr. Gašperšič je v odgovoru na interpelacijo zapisal, da bi si želel vsebinsko, strokovno in javno konstruktivno razpravo s ciljem, da najdemo finančno in prometno kar najboljše rešitve še pred začetkom gradnje. V resnici ni bilo nobene razprave. Minister Gašperšič je že od samega začetka kategorično nasprotoval vsem alternativnim predlogom financiranja. Dejansko je bila odločitev o javno-zasebnem partnerstvu sprejeta že v začetku leta 2015. Kljub temu da prijava na razpis CEF ni bila uspešna, kljub temu da se Vlada zaveda, da je to najdražja mogoča rešitev, minister ni storil nič za to, da bi našli cenejšo in hitrejšo rešitev. Nasprotno. Pri OECD je naročil študijo, ki naj bi dokazovala tisto, kar je minister trdil že na predstavitvi, da drugi tir še dolgo ne bo potreben.

V svojem odgovoru minister Gašperšič zapiše, da je vedno zasledoval cilj, da bi drugi tir zgradili s čim manj davkoplačevalskega denarja, v resnici pa počne ravno nasprotno. Drugi tir ni avtocesta, ki jo na koncu plačajo uporabniki, drugi tir bomo na koncu v vsakem primeru plačali državljani. Razlika med klasično investicijo in javno-zasebnim partnerstvom je v tem, da bomo morali zasebnemu partnerju poleg stroškov plačati tudi dobiček. To je na svoj značilen prostodušni način priznal tudi minister Počivalšek v intervjuju za Mladino, ko je odkrito povedal, da se je Vlada odločila za dražjo varianto.

Dругega tira po modelu javno-zasebnega partnerstva, pri katerem vztraja minister, praktično ni mogoče zgraditi. Ko je letos februarja novinar Dela vprašal ministra, ali pozna kak primer javno-zasebnega partnerstva v Evropi, je tudi minister priznal, da ga ne pozna. Dejansko v Evropi javno-zasebnega partnerstva pri gradnji tovornih prog ni, vendar minister ne bi bil minister, če ne bi takoj zatem rekel, da je vsak projekt lahko enkrat prvi. Kako naj pričakujemo, da bo projekt uspešen, če pa po priznanju ministra v Sloveniji nimamo nobenih izkušenj z javno-zasebnim partnerstvom pri večjih projektih? Kako bodo naši uradniki, ki nimajo nobenih tovrstnih izkušenj, branili javni interes pred predstavniki tujih multinacionalk, tistih, ki se že celo leto lobirajo pri ministru? V Sloveniji ni bilo in tudi v prihodnje Vlada ne načrtuje podobnih projektov, čeprav je v predlogu Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji predvidenih 6,8 milijarde investicij v prometno infrastrukturo v naslednjih šestih letih. Vse investicije razen drugega tira bodo financirane s klasičnim javnim financiranjem. To je logično, saj je takšno financiranje najcenejše.

Razlogov, da je javno-zasebno partnerstvo dražje, je več. Prvič bo privatni investitor najemal kredite po bistveno višji obrestni meri, drugič bo

težje pridobival evropska sredstva in tretjič bo investitor poleg pokritja zahteval še maržo, to pomeni dobiček na investicijo. Po trenutno dostopnih podatkih bi bil strošek financiranja v primeru javno-zasebnega partnerstva dvakrat višji. Gradnja drugega tira naj bi stala eno milijardo evrov brez DDV, toda strošek financiranja izgradnje bi bil v primeru javnega financiranja 1,3 milijarde, v primeru zasebnega investiranja pa 2,7 milijarde. To je pokazal izračun dveh univerzitetnih profesorjev ekonomije na podlagi predpostavk, ki jih lahko vsakdo preveri. Študija OECD, za katero je minister Gašperšič porabil 160 tisoč evrov javnega denarja in ki je njegov kronski argument za javno-zasebno partnerstvo, ne vsebuje nobene primerjave stroškov. Poleg tega pa tudi ta študija navaja, da ne obstaja model javno-zasebnega partnerstva, ki bi odpravil tveganja, da se investicija v prihodnjih desetletjih ne bi povrnila. Ne glede na to, koliko bo na koncu stalo financiranje, je jasno, da stroška ni mogoče prevaliti na uporabnike proge. Železnica ni avtocesta, kjer se investicija poplača s cestninami ali pa vinjetami. Uporabnina je namreč zanemarljiva, na vseh tisoč 200 kilometrih slovenskih prog se letno zbere 7 milijonov evrov.

Namen ministra Gašperšiča naj bi bil, da se drugi tir zgradi s čim manj sredstvi davkoplačevalcev, toda resnica je, da bomo na koncu kredite, kih jih bodo najeli privatni investitorji, plačali ravno državljani. Ne samo da bodo ti krediti dražji, na vse skupaj bomo morali privatnemu investitorju zagotoviti še profit. Minister dejansko zagovarja rešitev, ki vključuje največ davkoplačevalskega denarja. Na podlagi javno-zasebnega partnerstva bomo na koncu državljani plačali bistveno več kot pri direktni javni investiciji.

Če povzamemo vse skupaj, lahko rečemo, da bomo gradili na najdražji možni način, brez potrebnega znanja za izvedbo javno-zasebnega partnerstva za gradnjo javne železniške infrastrukture in pri tem naj bi bili prvi vzorčni model za Evropo. Projekt javno-zasebnega partnerstva je tako težko izvedljiv, ker za privatni kapital sam po sebi ni donosen. Če hočemo, da bo donosen, je treba investitorju zagotoviti financiranje iz proračuna in vezane posle. Ravno to predvideva ministrov načrtov. Investitorju se zagotovi nadomestilo za razpoložljivost. To pomeni, da mu država plača pogodbeni znesek za vsak dan, ko je proga odprta, pa čeprav po njej ne pelje niti en sam vlak. Višina te subvencije je odvisna od vezanih poslov, ki jih bo pridobil; torej, večji kot bodo vezani posli, manjši bo odliv iz proračuna. Ampak ti vezani posli pomenijo privatizacijo upravljanja javne infrastrukture, to je dejstvo. Investitor v drugi tir bo poleg proračunske subvencije dobil še koncesije naših državnih podjetij, če pa to ne bo izvedljivo, pa ta podjetja sama. To ne bo zabeleženo v proračunski bilanci, bo pa vseeno oškodovalo slovenske državljane, tako kot so jih

oškodovali denacionalizacija, privatizacija in lastninjenje.

Minister Gašperšič pa ne bi bil minister Gašperšič, če ne bi tudi glede tega na začetku mandata trdil eno, sedaj, ko je stisnjen v kot, pa nekaj drugega. Februarja 2015 je v oddaji Studio ob 17:00 pojasnjeval, da bi lahko prodali deleže infrastrukturnih družb v državni lasti. Leto kasneje je v odgovoru kolegu Ferlugi povedal, da je moč te dodatne pretovorne zmogljivosti zgraditi v Luki Koper, konkretnije, na območju načrtovanega tretjega pomola. Da bi koncesijo za gradnjo tretjega pomola podelili tujemu investitorju v drugi tir, je javno govoril v intervjujih še v začetku letošnjega leta, kljub temu da mu je ali pa bi mu vsaj moralo biti kot pristojnemu ministru jasno, da bi bilo to v nasprotju s koncesijsko pogodbo z Luko Koper. Ni čudno, da so začeli po letu 2016 na Ministrstvu za infrastrukturo prihajati lobisti velikih terminalskih podjetij, ki so se seveda zanimali za drugi tir in tudi kapacitete v pristanišču Koper. Še dva tedna pred parlamentarnimi počitnicami je v dopisu Vladi minister Gašperšič pojasnjeval, da je treba preveriti ekonomsko vzdržnost podeljene koncesije Luki Koper in jo ustrezno spremeniti s podelitvijo novih koncesij za gradnjo projektov na področju pristanišča, ki še niso v izvajanju. Jasno je, skratka, da si minister Gašperšič na vse pretege prizadeva odpreti koncesijsko pogodbo in podeljevati nove koncesije nekim še neimenovanim koncesionarjem. Zato absolutno ne drži navedba iz odgovora na interpelacijo, da, citiram, "v nobenem primeru ne gre za slabitev lastniške pozicije države v Luki Koper, saj država ne more enostransko spreminjati koncesijske pogodbe." Konec citata. Res je, da država z oddajo koncesije za gradnjo tretjega pomola ne šibi lastniškega deleža v podjetju Luka Koper, d. d., šibi pa pozicijo tega podjetja v samem pristanišču in mu jemlje del koncesijskega območja na račun zasebnih investitorjev. Gre, skratka, za privatizacijo na način, da se državno podjetje čim bolj umakne s trga in s tem omogoči prodor zasebnikom. Vendar pa minister Gašperšič za spreminjanje koncesijske pogodbe potrebuje soglasje koncesionarja, to je Luke Koper, tu pa se začne zgodba o pritiskih na upravo in nadzornike te družbe.

V zvezi s pritiski na nadzornike Darsa in Luke Koper je minister Gašperšič v odgovoru na interpelacijo napisal, da so bili ti očitki plasirani v javnost šele potem, ko je SDH predlagal zamenjavo posameznih članov nadzornih svetov in da dokazi še niso bili predstavljeni. Tu je treba najprej povedati, da predlagatelji interpelacije nismo kriminalisti, ki bi iskali Gašperšičeve prstne odtise na krajih kaznivih dejanj. Kot minister je seveda politično odgovoren in te odgovornosti naj ne veže na kazensko odgovornost. Dejstvo je, da nobeni pritiski niso plasirani v javnost takrat, ko se zgodijo ali tik zatem. Poleg tega gre pri takšnih

stvareh pogosto za bolj prikrite oblike pritiska, na primer, nekdo na položaju samo izraža svoje mnenje, v zvezi s tem daje samo priporočila, samo meni, da bi bilo za vse bolje in tako dalje. Ti pritiski se potem vse bolj stopnjujejo, lahko tudi do odkritih groženj. Ko pritiski ne zaležejo, se uporabi formalnopravne mehanizme zamenjave, ki so na voljo. V odsotnosti konkretnih dokazov nekatera dejstva jasno govorijo v prid nadzornikov in uprave. 2. aprila je na Brdu pri Kranju potekal posvet o projektu drugi tir, na katerega je bil vabljen tudi predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matić. Posvet naj bi bil strokovne narave, kljub temu pa je bilo Luki Koper prepovedano, da bi se posveta udeležil še kdo iz družbe ali strokovne javnosti. Slaba dva tedna kasneje je bil na Luko Koper dostavljen zapisnik te seje z oznako "zaupno", čeprav pred samim posvetom in tudi med njim nikoli ni bilo izkomunicirano, da gre za takšno vsebino. Tudi ni jasno, zakaj bi posvet zainteresiranih deležnikov za gradnjo drugega tira nosil oznake državne varnosti. Še toliko bolj, če sam minister zatrjuje, da si želi poglobljene strokovne in javne razprave na to temo. Vse, kar vemo, je, da naj bi se na posvetu pritisvalo na predsednika uprave Luke Koper, naj pristane na javno-zasebno partnerstvo.

O pritiskih na nadzornike Darsa in Luke Koper nima smisla pretirano izgubljeni besed. Sami nadzorniki so to že zdavnaj predstavili javnosti, Alenka Žnidaršič Kranjc je določene stvari tudi prijavila policiji, ki sedaj te stvari raziskuje. Problem pri zamenjavi uprave Dars in poskusih zamenjave uprave in nadzornikov Luke Koper je, da se v obeh kaže nek podoben modus operandi: pritisk na upravo, pritisk na nadzornike in končno pritisk na upravo SDH. Potem je nenavadno to, da se odločitve o predčasnih razrešitvah in menjavah nadzornikov in uprav v obeh primerih sprejmejo v trenutkih, ko družbi dosejata pravzaprav rekordne prihodke in dobičke. Minister Gašperšič v odgovoru na interpelacijo zapiše, da predlagatelji napačno tolmačimo pravno ureditev upravljanja družb, in sicer na način, da resorni minister, Vlada in drugi odgovorni nimajo pravice izražati nezadovoljstvo v zvezi z vodenjem, odločitvami in stališč uprav državnih družb. To seveda ni res. V Združeni levici bi si pogosto ali pa prepogosto želeli, da bi Vlada bolj jasno izražala ta nezadovoljstva in da bi v upravljanje včasih tudi posegla. Imamo primere državnih podjetij predvsem s področja infrastrukture, ki ne dosega tako dobrih poslovnih izidov, kot sta jih Luka Koper in Dars v trenutkih, ko so se menjali nadzorniki in uprave, pa minister Gašperšič v zvezi s tem ne izraža nobenega nezadovoljstva. Še več, nekatera podjetja se lahko odločajo za naložbe, ki so v nasprotju z javnim interesom, pa je minister mirno tiho.

Pritiski na nadzornike, zaviranje izgradnje drugega tira in prizadevanja za izgradnjo po modelu javno-zasebnega partnerstva pa imajo isti skupni imenovalec: privatizacijo državne

infrastrukture. Slednjo minister Gašperšič omogoča tudi na zakonski ravni, recimo, z novelo Zakona o družbi Slovenske železnice, s katero je bila omogočena odprodaja lastniških deležev hčerinskih družb podjetij državnih družb. Novela je bila na Vladi sprejeta praktično sočasno s podpisom Pismo o nameri o prodaji družbe Slovenske železnice – Tovorni promet, avstrijskemu ÖBB. Pri tem ne gre zanemariti dejstvo, da so Slovenske železnice – Tovorni promet, edina od družb v skupini Slovenskih železnic, ki je v preteklem letu ustvarjala večje dobičke. Gre za v nebo vpijajoč primer prizadevanj za privatizacijo ministra Gašperšiča, ki je samo vrh ledene gore. Minister v odgovoru na interpelacijo zelo jasno pove, kako to pri nas poteka.

Očitke, da konkretna novela zakona dokazuje njegova prizadevanja za privatizacijo, zavrne s tem, da je bilo treba uskladiti Zakon o družbi Slovenske železnice s Strategijo upravljanja kapitalskih naložb. Ta namreč opredeljuje možnost vstopanj novih družbenikov v lastniške strukture hčerinskih družb SŽ, če bi se izkazale realne potrebe za tak ukrep. Realne potrebe pa seveda nikoli niso bile izkazane. Zakon, ki je dolg sedem strani, realnih potreb ne omeni niti enkrat, govori zgolj o prilagajanju tržnim razmeram.

Nadalje minister v odgovoru poleg uskladitve Strategije upravljanja kapitalskih naložb potrebo po spremembi Zakona o družbi Slovenske železnice utemeljuje tudi s tem, da je bila možnost odprodaje nekaterih družb zapisana v strateški poslovni načrt skupine Slovenske železnice za obdobje 2016–2020. Tudi ta je bil sprejet v istem času, kot je bilo podpisano pismo o nameri prodaje SŽ – Tovorni promet in sprejeta novela zakona. Imamo torej zakon, katerega vsebino prilagajamo aktu in poslovnemu načrtu. Hierarhija aktov je v taki logiki obrnjena na glavo in če že kdo govori o ugrabitvi države, ima tukaj verjetno najbolj evidenten ali eklatanten primer. Zanimivo je, da minister Gašperšič ni nikoli izražal nezadovoljstva s tem, da je uprava Slovenskih železnic sprejela poslovni načrt, ki je bil v nasprotju z zakonodajo, niti da je SDH sprejel ta poslovni načrt. Nasprotno, minister Gašperšič je šel hladno in mirno v spremembo zakonodaje, ki je vse to potem naknadno legalizirala. Seveda ta novela ne omogoča samo prodaje poslovnih deležev Slovenskih železnic –Tovorni promet, ampak vseh družb v skupini Slovenskih železnic, tudi tistih, ki upravljajo z železniško infrastrukturo. Pomenljivo pa je, da je v odgovoru na interpelacijo minister Gašperšič izpostavil predvsem gradbeno podjetje SŽ – Fersped in SŽ – Tovorni promet. To je verjetno odgovor na to, katere so dodatne logistične in pretovorne zmogljivosti, ki bi poleg koncesije za tretji pomol Luke Koper še lahko ponudili zasebnemu investitorju v drugi tir. S tem da tu ne gre samo za privatizacijo v primeru, da bi investitor dobil lastniške deleže teh podjetij,

ampak gre tudi za privatizacijo upravljanja državne infrastrukture.

Če se samo še na hitro dotaknem zadnje posodobitve železnice Pragersko–Hodoš. Predsednik Vlade in minister Gašperšič sta se v začetku poletja udeležila slavnostne otvoritve in rezanja traku posodobljene železnice, kasneje pa smo iz medijev izvedeli, da po progi vozijo še vedno stare dizelske lokomotive. Problem z novo progjo je, da na določenem odseku nima zadostnega dotoka elektrike, da bi se na njej lahko dosegale polne zmogljivosti, ki jih progja tudi omogoča. Minister trdi v svojem odgovoru na interpelacijo, da predlagatelji nismo dobro informirani v zvezi s tem, kakšne lokomotive v kakšnem trenutku vozijo po progi – in to, priznamo, je res. Nimamo dostopa do takšnih virov informacij o trenutnem dogajanju na progah, kot jih ima minister za infrastrukturo. Vendar pa je ta zadnji primer slavnostne otvoritve proge, ki je praktično nedokončana, zadnji primer delovanja tega ministrstva pod dr. Petrom Gašperšičem, mimo katerega ne moremo. Predvsem ne mimo tega, da je za modernizacijo sicer zaslužen minister, da ni bil zgrajen daljnovod do proge, pa je kriv predvsem Elektro Maribor, v čigar pristojnosti je izgradnja tega daljnovođa. Tudi proge ni elektrificiralo in moderniziralo Ministrstvo za infrastrukturo samo, vedno se na podlagi razpisov izberejo podjetja, ki potem vso stvar izvedejo. Elektro Maribor je bil zadolžen za gradnjo daljnovođa, minister Gašperšič pa je zadolžen za infrastrukturo v celoti.

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič svojega dela ne opravlja na način, ki bi dvigal blaginjo Slovenije, k čemur se je obvezal v svoji prisegi za ministra. Nedelo, slabo delo, zavajanja, privatizacija infrastrukture in tudi upravljanja z njo, sumi nezakornitosti so besede, ki najbolje opišejo delo ministra. Na podlagi naštetih in utemeljenih razlogov vlagatelj interpelacije o delu in odgovornosti ministra za infrastrukturo dr. Petera Gašperšiča menimo, da slednji ni primeren za opravljanje funkcije ministra za infrastrukturo, zato predlagamo Državnemu zboru, da ga razreši s te funkcije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na interpelacijo ste prejeli 25. 7. 2016. Besedo dajem ministru dr. Petru Gašperšiču za obrazložitev pisnega odgovora. Prosim.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi v Vladi, državljanke in državljani!

Današnji dan vidim kot priložnost, kako čim bolj argumentirano odgovoriti na navedbe iz interpelacije, a tudi kot možnost strnjeno predstaviti opravljeno delo Vlade na področjih infrastrukture, prometa in energetike v teh dveh

letih ter spregovoriti tudi o načrtih za naprej. Predvsem želim zarisati nekoliko širši kontekst, ki je nujen za razumevanje nekaterih odločitev, časovnice in finančnih okvirjev. Pred vami, a tudi širšo slovensko javnostjo, bi zato rad predstavil tisto, kar smo s strokovno ekipo ministrstva, Vlade in mnogih drugih sodelavcev v tem času naredili skupaj.

Zavedamo se, kako pomembna je infrastruktura tako z neposrednimi rezultati, ki prinašajo sodobno povezanost, gospodarski razvoj in boljše življenje, kakor tudi s spodbudnim vplivom na rast bruto družbenega proizvoda. Naj naštejem le nekaj ključnih rezultatov. Po dolgih letih smo zagotovili več sredstev, da se spet izvajajo investicije v cestno infrastrukturo. Samo za primerjavo, v letu 2014 je bilo na cestnem omrežju realiziranih za 66 milijonov vlaganj, letos pa smo zagotovili 104 milijone, kar je skoraj 60 % več. To nam bo omogočilo, da bomo v letih 2016 in 2017 lahko izvedli 334 različnih posegov v cestno infrastrukturo.

Ministrstvo je bilo zelo uspešno v črpanju evropskih sredstev, kar je omogočilo, da smo izvedli nekatere pomembne projekte: modernizacijo železnic v višini milijarde evrov; poglobili smo vplovni kanal v Luko Koper; začeli smo z gradnjo avtoceste od Dražencev do Gruškovja; obnovili smo letališče v Mariboru; uvedli enotno vozovnico za dijake in študente; zgradili mrežo 26 hitrih električnih polnilnic na avtocestnem omrežju.

Energetska sanacija stavb je prav tako eden pomembnejših projektov ministrstva in Vlade. Tu ima javni sektor posebno vlogo, in sicer mora predstavljati zgled na področju učinkovite rabe energije. V preteklem kohezijskem obdobju smo obnovili skoraj 600 objektov. S projektom energetske sanacije stavb nadaljujemo tudi v obdobju 2014–2020, ko imamo na voljo 115 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev in že izvajamo prve projekte.

O drugem tiru bom povedal več v nadaljevanju. Naj pa poudarim, da drugi tir je in ostaja prioriteta Vlade, ministrstva in mene kot ministra. V nadaljevanju bom, upam, odgovoril ne le na vaša upravičena vprašanja in morebitne dvome, ampak zavrnil tudi neupravičene trditve in napačne sklepe. A naj tu poudarim, da v celoti zavračam očitke vlagateljev interpelacije. O tem, ali sem primeren za opravljanje funkcije ministra za infrastrukturo, boste na koncu utemeljeno presojali vi, spoštovane poslanke in poslanci, moja naloga pa je, da vam za vašo presojlo predstavim argumente.

Štiri domnevne razloge navaja skupina poslank in poslancev, podpisnikov interpelacije za mojo razrešitev. Nanje bom odgovarjal v obratnem vrstnem redu, od zadnjega proti prvemu, saj je že iz dolžine, predvsem pa teže argumentacije predlagateljev interpelacije jasno, da je temeljno jabolko spora drugi tir ter vse, kar se je napletlo okrog tega projekta. Še posebej, ker je drugi tir za slovenske razmere finančno in

gradbeno izjemno zahteven projekt. Od 27 kilometrov proge je kar 20 kilometrov predorov, obsega še 2 viadukta, 2 mostova in eno galerijo. Če bi javnofinančne razmere omogočale gradnjo drugega tira na klasičen način, to je s financiranjem iz proračuna, bi z gradnjo lahko že začeli, saj smo na Ministrstvu za infrastrukturo konec marca letos za drugi tir že pridobili gradbeno dovoljenje.

Pojdimo po vrsti. Četrti domnevni razlog za mojo interpelacijo naj bi bila neuspešna posodobitev in elektrifikacija železniške proge Pragersko–Hodoš. Dejstva pa so naslednja. Elektrifikacija 109 kilometrov dolgega odseka je bila izvedena v celoti, v zastavljenih časovnih ter finančnih okvirih. Na celotnem odseku so izpolnjeni vsi pogoji za električno vleko, in to za hitrosti do 160 kilometrov na uro. Na celotni progi od 15. junija letos poteka potniški, od 20. junija pa tovorni promet z električno vleko. Prevozniki postopoma nadomeščajo dizelske lokomotive z električnimi. Električni vlaki nimajo nobenih težav z električnim napajanjem. Naj sklenem to točko z odločno zavrnitvijo navedbe v interpelaciji, da naj bi prebivalci in gospodarstvo Goriškega trpeli zaradi izpadov električne energije. To preprosto ni res. Zaradi vsega navedenega zavračam očitke iz 4. točke interpelacije. Posodobitev in elektrifikacija železniške proge Pragersko–Hodoš sta bili uspešni.

Tretji domnevni razlog naj bi bilo prizadevanje za privatizacijo državne infrastrukture. Niti enega argumenta ni, ki bi podkrepil te trditve, jih je pa veliko, ki dokazujejo nasprotno. Naj grem po vrsti. Temeljni cilj spremembe Zakona o družbi Slovenske železnice, ki je bil oktobra 2015 pripravljen za medresorsko usklajevanje, je bila uskladitev z obstoječim in veljavnim sistemom upravljanja kapitalskih naložb. Tako je bil cilj ravno zagotoviti skladno strategijo upravljanja kapitalskih naložb, ki ste jo sprejeli v tem sklicu Državnega zbora, ne pa ravnati v neskladju z njo. Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države opredeljuje možnost vstopa novih družbenikov bodisi v krovno družbo bodisi v nekatere temeljne in podporne dejavnosti, ki jih upravljajo odvisne družbe Slovenskih železnic. To bi zagotovilo finančne vire za znižanje zadolženih Slovenskih železnic in za njihov razvoj. Sledili smo pobudi Slovenskih železnic, da je potrebno hčerinskim družbam, ki stoodstotno nastopajo na trgu, zagotoviti ustrezen razvoj. Gre za družbe Slovenske železnice – Tovorni promet, Slovenske železnice – Železniško gradbeno podjetje in Fersped. Za njihov razvoj so potrebni nov kapital in nove stranke. Vendar je napačno v tem kontekstu govoriti o privatizaciji infrastrukture, saj ta podjetja niti ne upravljajo z infrastrukturo, še manj pa so njeni lastniki.

Vsem poslankam in poslancem, vključno s predlagatelji interpelaciji, je dobro znanih še nekaj dejstev, zato mi dovolite, da vas

nanje le telegrafsko spomnim. SDH je v vlogi ustanovitelja družbe 26. januarja letos sprejel Strateški poslovni načrt skupine Slovenske železnice za obdobje 2016–2020, v katerem je predvidena potreba strateškega povezovanja na področju železniškega tovornega prometa, kar ne izključuje možnosti kapitalskega povezovanja. V predlogu zakona smo zato predlagali črtanje določila, po katerem Slovenske železnice svojega poslovnega deleža v odvisnih družbah, ki so v njihovi stoddostni lasti, ne morejo deliti ali prenesti na drugo osebo. Sedaj to lahko storijo, v lasti Slovenskih železnic pa mora ostati najmanj 50 % in ena delnica.

V nadaljevanju so koalicijske poslanske skupine predlagale amandma, da lahko Slovenske železnice kot ustanovitelj in družbenik njenih odvisnih družb razpolagajo s poslovnimi deleži v posamezni odvisni družbi v skladu s strategijo. To je torej Vlada predlagala, Državni zbor pa sprejel.

Naj dodam, da so poleg zakonsko vgrajenih varovalk pri razpolaganju s premoženjem varovalke tudi v sedanjem sistemu upravljanja. Glede na Akt o ustanovitvi družbe Slovenske železnice je za razpolaganje s kapitalskimi naložbami še vedno potrebno soglasje nadzornega sveta. Prav tako mora biti podano soglasje Slovenskega državnega holdinga kot upravljavca naložbe.

Zaradi vsega navedenega, kot neutemeljene, zavračam očitke o tem, da se kot minister za infrastrukturo zavzemam za privatizacijo infrastrukture. Ravno nasprotno; ves čas zagovarjam stališče, da mora infrastruktura ostati v stoddostni lasti države.

Drugi domnevni razlog moje interpelacije so sumi nezakonitega vplivanja na nadzornike Darsa in Luke Koper. Predlagatelji interpelacije so bili toliko previdni, da so v ta odstavek vpisali besedico "sumi". Ne gre torej za nobeno dokazano nezakonito vplivanje, temveč gre za sume. In ko bodo ti zavrjeni, se bodo lahko predlagatelji v slogu najpogrošnejših tabloidov izgovarjali na to, da so itak govorili le o sumih, vmes pa je storjena nepopravljiva škoda, saj za dober trač ni boljšega od slabih sumov. Ne širimo torej sumov, raje si prizadevamo za resnico. Resnica pa je, da so bili sumi javno izrečeni šele takrat, ko je SDH predlagal zamenjavo posameznih članov nadzornega sveta Luke Koper, ne pa takrat, ko naj bi se domnevni pritiski zgodili. Skrbni, verodostojni in dosledni nadzorniki bi morebitne pritiske morali v skladu z zakonodajo in načeli korporativnega upravljanja takoj naznaniti pristojnim organom, ker tega niso storili, sodim, da je šlo pri teh obtožbah predvsem za spodbujanje javnega pritiska na odločitve SDH kot upravljavca državnih naložb v gospodarskih družbah. Mislim, da je bil cilj vplivanje na lastno kadrovske sestavo svojevrstna samozaščita; namreč, preprečitev zamenjav članov nadzornih svetov. Utemeljeni predlogi za zamenjave posameznih

članov nadzornega sveta tako namesto resne razprave s strokovnimi argumenti postanejo boj z domnevnimi pritiski ministra in seveda je vnaprej jasno, komu bo v taki sumo borbi pripisan negativen predznak in komu pa sij pravičnika. Za resničnost teh sumov nikoli ni bil ponujen niti eden sam dokaz, zato je izjemno problematično, če sumi postanejo orodje političnega boja. Verjamem, da bi interpelacije morale temeljiti na dokazih in dejanjih, ne pa na sumih.

Omenim naj še to, da Luka Koper in Dars sodita med tiste družbe v večinski ali celo 100-odstotni lasti Republike Slovenije, ki imajo z državo sklenjene koncesijske pogodbe. Ministrstvo za infrastrukturo kot pristojno resorno ministrstvo je dolžno skrbeti, da so cilji upravljanja kapitalskih naložb in zaveze iz koncesijskih pogodb medsebojno usklajeni, medtem ko je Slovenski državni holding kot upravljavec dolžan skrbeti, da se poslovanje teh družb izvaja v skladu z veljavno zakonodajo, sprejeto strategijo in vsakokratnim letnim načrtom upravljanja. V primeru Luke Koper smo priča situaciji, ko gospodarska družba v pretežni lasti Republike Slovenije nasprotuje naporom Vlade za vzpostavitev javno-zasebnega partnerstva za izgradnjo drugega tira, ki je nujno potreben za razvoj pristanišča in za razvoj železnic. Velja se vprašati, ali v takem primeru in ob takem ravnanju resorni minister, Vlada in drugi odgovorni res nimajo pravice in celo dolžnosti izraziti svojega nestrinjanja. Če Vlada ne bi imela vpliva in posledično odgovornosti za izvajanje resornih politik, bi to v praksi pomenilo ugrabitev države s strani sistemskih gospodarskih družb.

S tem smo prišli do prvega ključnega očitka v interpelaciji. Preden pa se ga lotim, naj tako kot v prejšnjih dveh točkah tudi tukaj kategorično zavrnem očitek nedokazanih sumov vplivanja na kadrovske odločitve nadzornih svetov kot enega od razlogov za mojo interpelacijo. Nikoli nisem od nadzornikov zahteval niti ene zamenjave, niti v enem poslovodstvu in niti ene družbe. Prvi po vrsti so sodim, da tudi po politični teži, investirani v to interpelacijo, domnevni razlog moje zamenjave, pa bi naj bilo neodgovorno ravnanje in zaviranje izgradnje drugega tira proge Koper–Divača.

Vprašam vas, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, ali res zaviramo izgradnjo tisti, ki smo projekt drugega tira že ob imenovanju Vlade uvrstili med prioritete, strateške projekte. Skladno s to zavezo Vlade sem od začetka mandata ves čas deloval tudi sam. Ali res zaviramo izgradnjo tisti, ki smo kot predpogoj za črpanje evropskih sredstev za drugi tir že julija 2015 sprejeli Strategijo razvoja prometa v Republiki Slovenije? Ali res zaviramo izgradnjo tisti, ki smo v modernizacijo obstoječe proge med Divačo in Koprom investirali 191 milijonov evrov, s čimer smo prevozno zmogljivost povečali s prvotnih 9,2 milijonov ton letno na 14,3 milijona ton oziroma z 72 na 82

vlakov na dan? Ali res zaviramo izgradnjo s tem, da smo zaključili projekt elektrifikacije tirov ranžirne grupe v območju koprskega pristanišča, ki omogoča prihod električnih lokomotiv neposredno na območje pristanišča? Ali zares zavira izgradnjo Vlada, ki je v svojem mandatu za drugi tir pridobila dopolnilno odločbo k okoljevarstvenemu soglasju in kar 49 soglasij na projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja? Ali res zaviramo izgradnjo s tem, da smo z izvlečnim tirom pravzaprav že začeli graditi prvi odsek novega drugega tira? 8. julija letos so se namreč pričela dela na projektu izvlečnega tira, s katerim bo povečana propustna zmogljivost obstoječe proge z 82 na 85 vlakov na dan oziroma s 14,3 na 15,2 milijona ton letno. Za to investicijo smo v letu 2015 uspešno pridobili 85 % evropskih sredstev v okviru tako imenovane nacionalne ovojnice. Ali res zavirajo izgradnjo moji sodelavci na ministrstvu, ki so po dobrem letu intenzivnega dela uspeli pridobiti pravico graditi na še manjkajočih 20 % zemljišč, kjer so bili v teku najzahtevnejši postopki urejanja lastninskopravnih razmerij, zaradi česar smo v začetku decembra 2015 razpolagali s pravico graditi na vseh zemljiščih, potrebnih za gradnjo drugega tira? Gre za dober milijon kvadratnih metrov zemljišč. Ali res zaviramo gradnjo s tem, da smo vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo drugega tira železniške proge Divača–Koper, ki je bilo pridobljeno 31. marca letos in je danes že pravnomočno? Ali res zavira izgradnjo Vlada Republike Slovenije, ki je 31. marca letos sprejela sklep o ustanovitvi posebnega projektne podjetja 2TDK? 2. junija letos je Vlada imenovala direktorja družbe, od 28. junija pa je družba vpisana v sodni register. Včeraj pa je nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga potrdil letni načrt upravljanja družbe 2TDK, kar ji bo v tem letu omogočilo dokapitalizacijo v višini 100 milijonov evrov. Ali torej res zaviramo izgradnjo drugega tira tisti, ki smo ga uvrstili med prioritete, sprejeli strateške dokumente, pridobili vsa potrebna zemljišča in dovoljenja, poskrbeli za dopolnilno infrastrukturo in ga z izvlečnim tirom praktično že začeli graditi?

Vprašanje torej res nikoli ni bilo drugi tir da ali ne, temveč le, v kakšni časovni dinamiki in s kakšno finančno konstrukcijo.

Vlada Republike Slovenije si prizadeva za takšno realizacijo tega strateškega projekta, da ne bo povečan javni dolg, državni proračun in davkoplačevalce pa bo kar najmanj obremenil. Izhajamo namreč iz predpostavke, da je finančna bremena in tveganja, povezana s tem projektom, treba porazdeliti med ključne deležnike, ki bodo od izgradnje drugega tira imeli največje koristi, ob tem pa zagotoviti nadaljnji razvoj koprskega pristanišča, Slovenskih železnic ter slovenske logistične gospodarske dejavnosti. To so ključni razlogi, da se je Vlada v februarju 2015 odločila, da se projekt izvede v obliki javno-zasebnega partnerstva. V ta namen je bilo objavljeno tudi

javno naročilo za preveritev ocenjene vrednosti ter vse možne racionalizacije in optimizacije za projekt drugega tira železniške proge Divača–Koper. 30. junija je bila sklenjena pogodba z izbranim izvajalcem z rokom izvedbe treh mesecev. Prve ugotovitve bomo prejeli konec tega meseca.

Prav nikakršnega dvoma ni, da je treba zagotoviti novo železniško povezavo med Divačo in Kopro. Kljub povečanim prevoznim kapacitetam obstoječe proge je namreč stalno prisotno latentno tveganje, da izredni dogodki povzročijo zastoje ali občasno zaporo prometa na tej edini železniški povezavi. Tak primer je letošnji požar na Kraškem robu. Naj navedem le še nekaj podatkov, ki dovolj zgovorno potrjujejo vladno razumevanje Luke Koper kot slovenskega strateškega okna v svet oziroma še bolje, kot morskega vhoda v prostor srednje in južne Evrope. V letu 2015 je bil uspešno zaključen projekt poglobitve plovnega kanal v prvi bazen pristanišča na globino 15 metrov, s čimer je omogočeno vplutje večjih kontejnerskih ladij. Vlada je 30. junija letos sprejela petletni program razvoja pristanišča do leta 2020, ki predvideva za približno 300 milijonov evrov investicij v pristaniško infrastrukturo in opremo. Ministrstvo si aktivno prizadeva za ureditev odprtih vprašanj, povezanih z ureditvijo dovoznih cest in vhodov v pristanišče ter za zagotavljanje dodatnih zemljišč za potrebe pristanišča. V nadaljevanju razprave bo še dovolj časa za zavrnitev še nekaterih napačnih očitkov interpelacije.

Dovolite mi le še sklepne misli tega uvodnega zagovora. Za Vlado in zame kot ministra je izgradnja drugega tira Divača–Koper strateška prioriteta ne le zaradi razvojnega potenciala koprskega pristanišča in Slovenskih železnic, ampak zaradi celotne slovenske obale in trajnostne v prihodnost usmerjene Slovenije. Sam sem na začetek gradnje drugega tira v letu 2017 vezal svoj mandat in ga bom v primeru neuspeha tudi vrnil predsedniku Vlade.

Če sem z argumenti zavrnil navedbe interpelacije, upam, da sem ob tem pokazal tudi na njen politični interes. Razumem jo kot možen, a nespameten poskus preprečiti, da bi se projekt drugega tira izvedel z javno-zasebnim partnerstvom, saj kdor nasprotuje temu, v bistvu nasprotuje gradnji drugega tira.

Naša Vlada se je za tak način financiranja odgovorno odločila ravno zaradi: prvič, slabih izkušenj s financiranjem nekaterih infrastrukturnih investicij v preteklosti – spomnimo se na TES 6; drugič, zaradi makrofiskalnih omejitev in tretjič, zaradi ključnega cilja, da breme projekta nosijo tudi prejemniki njegovih neposrednih koristi, ne pa samo davkoplačevalci. To je naša odgovornost v sedanjosti in prihodnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Predsednik Vlade, cenjeni ministrski zbor, dober dan ali dobro jutro tudi kolegice in kolegi!

Ob vstopu v letošnjo jesen in nove delovne izzive našega zbora so nas uvodoma pozdravili in, verjamem, tudi razveselili podatki o višji zaposlenosti, stabilni gospodarski rasti, boljši uvrstitvi Slovenije na primerjalnih lestvicah konkurenčnosti in ekonomske svobode ter ne nazadnje tudi prve seznanitve s proračunom za prihodnji dve leti, ki daje slutiti, da se bo Slovenija dokončno fiskalno stabilizirala in vrnila v krog najuspešnejših evrskih držav, naprej med najuspešnejše in hkrati najodgovornejše članice Evropske unije.

Ob dobrih rezultatih dela te in – pošteno moramo priznati tudi predhodne vlade – je tako mogoče razumeti tudi, vsaj v nekaterih primerih, silno nujno opozicije, da nadaljuje in še pospeši serijo vlaganj interpelacij. Slednje bi sicer lahko razumeli kot zadnji poskus, da se pred volitvami in konkretnimi rezultati in realizacijami zadanih nalog prekine delovni proces in pokaže, da Vlada vendar ni tako uspešna, kot kažejo podatki in statistike. A ker verjamemo v dobre namene opozicije, že vložene in še napovedane interpelacije razumemo bolj kot priložnost, da sproti in sistematično vrednotimo delo ministrice in ministrov ter se enkrat mesečno podrobneje seznanimo z delom enega izmed stebrov slovenske vlade.

Ob tem bi si vendar želeli, da pomembnega parlamentarnega instrumenta nadzora izvršne veje oblasti ne bi jemali prelahkotno, saj slabo in površno pripravljene interpelacije v resnici zmanjšujejo pomen in vlogo tega, za demokracijo izjemno pomembnega orodja. Še posebej se zdi odveč, ko si zdaj ena, zdaj druga opozicijska stranka oziroma že odsotni samostojni poslanci prevzemajo interpelacije in zasluge za njihovo vlaganje. Slednje namreč parlamentarno delo občasno degradira na raven povprečno slabo zrežirane španske nadaljevanke. Toda, če pustimo ob strani znani in, žal, vseprisotni parlamentarni "show must go on", lahko ugotovimo, da danes po vsebini nalog in odgovornosti ministra obravnavamo izjemno pomembno materijo za nadaljnji razvoj naše države; še posebej, če na interpelacijo oziroma mesečno seznanitev ali analizo izbranega ministrstva pogledamo širše in razpravi o prihodnosti in razvoju slovenske logistike dodamo še vprašanje procesa izgradnje razvojnih osi, pomembnih regionalnih transportnih alternativ ter ne nazadnje vprašanje stanja in razvoja slovenske energetike. In vendar je jedro te interpelacije vprašanje čimprejšnje izgradnje drugega tira in s tem povezana dolgoročna perspektiva in status Luke

Koper, tretjega pomola in za državo izjemno pomembnega sektorja logistike.

Socialni demokrati smo že večkrat ponovili, da je Luka Koper za Republiko Slovenijo strateškega pomena in mora ostati v lasti in upravljanju države in njenih ljudi, saj si ne znamo predstavljati razvoja države, če bi zaradi napačnih odločitev politike glavno severnojadransko пристanišče prehiteli sosednji konkurenti, Sloveniji pa bi se postopno priprla vrata v svet logistike in s tem razvoja. Zato ne presenečajo burni odzivi zaposlenih in širše slovenske javnosti, ko se je ob pomanjkljivi ali pa nezadostni komunikaciji vodstva SDH in ministra za infrastrukturo zazdelo, da je v primeru Luke Koper mogoča tudi privatizacija, v primeru drugega tira pa nadaljnje odlašanje z njegovo izgradnjo. Tudi ali pa še posebej Socialni demokrati smo takoj postavili jasno pričakovanje, da se tovrstna ugibanja postavijo na laž, odgovorni za zmedo pa pred odgovornost.

Kje smo danes? Poslovil se je predsednik uprave SDH, odšel je državni sekretar gospod Dragonja, minister Gašperšič pa je javno, jasno in brez izmikanj na laž postavil teze o zavlačevanju procesa izgradnje drugega tira, v primeru neuspeha pa napovedal tudi svoj odstop. Hkrati so bile javno dane zaveze, ki izključujejo možnost postopnih privatizacij Luke Koper skozi koncesijske pogodbe, kar je bila ena izmed glavnih bojazni ali pa zahtev znotraj Poslanske skupine Socialnih demokratov. Če ožje naslovimo vprašanje drugega tira, pa lahko ugotovimo, da je, potem ko se je ministru v Vladi SDS za to niti ni zdelo vredno truditi, danes vendarle na mizi veljavno gradbeno dovoljenje za izgradnjo drugega železniškega tira Koper–Divača, ki je konec maja letos postalo tudi pravnomočno. Ustanovljeno je tudi podjetje 2TDK, ki bo vodilo projekt izgradnje, vključno s pripravo finančne konstrukcije, kar je še vedno največji izziv, vendar z jasnimi okvirom in idejo, kako okvir napolniti tudi z denarjem. Okvirno 200 milijonov je tako pričakovanega finančnega vložka Republike Slovenije, 200 milijonov je pričakovanih nepovratnih sredstev EU, Slovenija pa, jasno, računa tudi na posojilo iz tako imenovanega Junckerjevega sklada in, kar je ključno, vključitev nosilcev interesa za izgradnjo drugega tira, predvsem Slovenskih železnic in Luke Koper. Pri zadnjem sicer še ostaja nekaj neopravljenega dela, saj je treba med državo in obema družbama poiskati skupen jezik ter natančneje opredeliti časovno dinamiko financiranja ter druge medsebojne pravice in obveznosti. Večji kot bo finančni vložek obeh družb, ki sta v večinski državni lasti, manjša bo torej tudi potreba po najemanju posojil in obremenitvi davkoplačevalcev.

Socialni demokrati tako podpiramo ideje ministra, ki gredo v smer iskanja evropskih sredstev, ki v projekt vključujejo obe največji infrastrukturalni podjetji v večinski lasti države in jasno izključujejo možnost morebitne lastniške

privatizacije zlasti Luke Koper ali podeljevanja koncesij na pristaniški oziroma železniški infrastrukturi. Takšna zagotovila smo s strani ministra Gašperšiča dobili, kar ocenjujemo za zelo pomembno in dobro osnovo za odločitve, da interpelacije ne podpremo.

Ni pa to edino, kar od ministra Gašperšiča pričakujemo. S polno predanostjo je namreč potrebno nadaljevati s procesom umeščanja in izgradnje tretje razvojne osi, tako severnega kot južnega dela, z izgradnjo severnoprimorske obvoznice in od ministra v najkrajšem času pričakujemo tudi zaključek priprave energetskega koncepta Slovenije, saj se naslednja Luka Koper lahko zgodi prav v slovenski energetiki, če jo bomo upravljali anarhično in na način, da je preprosto prepuščena lobijem in tujim prevzemnikom.

Socialni demokrati ministru pri njegovem delu želimo vse dobro in predvsem čim več smelosti in učinkovitosti. Slovenija namreč bolj kot današnje interpelacijske razprave in prelaganje odgovornosti potrebuje trdo, zavzeto delo in rezultate. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani premier, spoštovani člani Vlade!

Javno-zasebno partnerstvo, ki ga forsirata minister in predsednik Vlade, neposredno ogrožata prihodnost Luke Koper, Slovenskih železnic in 400 drugih podjetij, ki skupaj ustvarijo kar 2 % slovenskega BDP. Kot je povedal že kolega Vatovec, je praktično nemogoče, da bi z javno-zasebnim partnerstvom zgradili tako zahtevno progo, kot je drugi tir. Če bi bil projekt kljub vsemu realiziran, bo po vseh izračunih, ki so bili napravljeni do sedaj, pa ne s strani Združene levice, ampak s strani ekonomistov, za državljane dvakrat dražji, kot če bi Slovenija ta tir gradila z javnimi sredstvi. V Združeni levici nas torej utemeljeno skrbi, da bo drugi tir za državljanke in državljane postal novi TES 6.

Stališče zato začenjam z vprašanjem: Ali je projekt izvedljiv? Februarja letos je novinar Dela ministra Gašperšiča vprašal, ali pozna v Evropi kakšen primer javno-zasebnega partnerstva, ki gradi železnico. Minister Gašperšič je odgovoril: "Ne vem ali v Evropi, vem pa za primere v svetu." Skratka, v enem letu, odkar je Vlada sprejela sklep, da je drugi tir treba zgraditi z javno-zasebnim partnerstvom, minister ni uspel najti niti enega samega primera dobre prakse v Evropi, kar sploh ni čudno, saj v Evropi z javno-zasebnim partnerstvom ni bila zgrajena niti ena proga za mešani promet, posebej pa ne tako zahtevna proga, po katerih bodo najbrž vozili tovorni vlaki. Potem ko je minister Gašperšič na ta način pokazal svoje nestrokovnost, je povedal

še to: "Sicer pa je lahko vsak projekt enkrat prvi." Skratka, v odgovoru na interpelacijo je priznal, da v Sloveniji nimamo praktičnih izkušenj z modeli javno-zasebnega partnerstva za infrastrukturne projekte, sedaj pa nas poskuša prepričati, da bo realiziral projekt, kakršnega ni še nihče v Evropi. Vse okoliške države in praktično vse evropske države gradijo s kreditnim potencialom lastnih držav. Predor Brenner bosta Italija in Avstrija zgradili z javnimi sredstvi. Tudi v Sloveniji ni bil z javno-zasebnim partnerstvom zgrajen niti en meter ceste ali železnice, zato se predvsem na koalicijske poslanke in poslance obračam z vprašanjem: Ali mislite, da je mogoče, da minister Gašperšič z ekipo izpelje projekt, kakršnega ni še nihče v Evropi? In: Ali mislite, da je možno, da bo tak projekt realiziran v javnem interesu? Kdor bo danes podprl ministra, namreč jamči za to.

Sedaj pa lahko preidemo k bistvu, in to je, v čigavem interesu je javno-zasebno partnerstvo, ki ga forsira ministrstvo. Minister Gašperšič je v odgovoru namreč zapisal, da bo zasebni partner s svojim vložkom razbremenil slovenske davkoplačevalce; skratka, da bo investicija za vse nas cenejša. Človek se seveda vpraša, zakaj potem Avstrija, Italija, dejansko vse evropske države gradijo železnice z javnimi sredstvi in ne z javno-zasebnimi partnerstvi. Odgovor je jasen; zato, ker je to za državljane ceneje. To potrjuje tudi izjava ministra Počivalška, ki je v intervjuju za Mladino odkrito priznal, da se je Vlada odločila za dražjo opcijo. Vsak od nas naj se torej vpraša, zakaj naj bi privatni kapital investiral v projekt, ki sam po sebi ni donosen. Ob tem je treba poudariti, kot je že pred menoj kolega Vatovec, da železniška proga ni avtocesta, saj avtocesta investicijo povrne s cestninami. Dars tako, recimo, pri nas letno zbere kar 370 milijonov različnih cestnin, medtem ko uporabnina za celotne Slovenske železnice znaša pičlih 7 milijonov evrov. Se pravi, cestnine prinesejo 370 milijonov, železnica 7 milijonov. Celotne Slovenske železnice torej s svojo uporabnino ne pokrijejo niti 10 % stroška, ki ga bo imel investitor v primeru drugega tira z letnim vračanjem kreditov. Tega se seveda zavedajo tudi multinacionalne organizacije, ki se zanimajo za investicijo v drugi tir, in te niso nikakršne dobrodelne organizacije. Njih zanima dobiček in treba se je vprašati, kako jim namerava minister Gašperšič ta dobiček zagotoviti. Formula je zelo preprosta. Podjetje 2TDK, ki bo v večinski tuji lasti, bo dobilo koncesijo za upravljanje tako drugega kot obstoječega tira, državljani pa bomo temu tujemu podjetju iz proračuna vsako leto izplačali subvencijo za razpoložljivost. Ker niti to ne bo pokrilo investicije, bo Republika Slovenija temu podjetju podelila še koncesije za našo javno infrastrukturo in to seveda take, ki bodo prinašale dobiček. Edine take donosne koncesije pa se trenutno nahajajo v koprskem pristanišču in pripadajo državnemu podjetju Luka Koper.

Zato seveda ni naključje, da na ministrstvu za investicijo v javno-zasebno partnerstvo v drugi tir že ves čas lobirajo multinacionalke, ki se ukvarjajo s pristaniško dejavnostjo. Zato seveda ni res, kar pravi minister Gašperšič, da bo privatni partner razbremenil naše državljane. V resnici je nasprotno; državljani bodo razbremenili privatnega partnerja. En del bodo plačali s subvencijami, drugi del pa z vezanimi posli, torej s privatizacijo naše javne infrastrukture. Zato seveda ni vseeno, koliko bo stalo financiranje te izgradnje. Študija GZS, ki so jo izdelali trije univerzitetni profesorji, je pokazala, da bo javno-zasebno partnerstvo kar dvakrat dražje, kot bi bila javna investicija. Javna investicija bi nas državljane stala 1,3 milijarde evrov, ta kvazi zasebna pa bo stala 2,7 milijarde evrov. Razlika seveda nastane po eni strani zato, ker privatni investitor išče dobiček, večji del pa odpade na to, da se privatni investitorji zadolžujejo bistveno dražje od države. Torej so krediti za njih dražji. Ob tem poudarjam, da kdor bo danes podprl ministra Gašperšiča, bo glasoval za to, da njegov projekt drugi tir obvelja in da zato Slovenija kar za dvakrat preplača potrebno investicijo vanj. V Združeni levici tega seveda ne bomo storili.

Minister Gašperšič in predsednik Vlade vztrajno zavajata javnost o tem, kaj javno-zasebno partnerstvo sploh je. Pravita, recimo, da privatni investitor ne bo dobival subvencije, ampak nadomestilo za razpoložljivost. Toda to je samo drugo ime za subvencijo, saj se dejstev ne da izbrisati. Obratovanje železniške proge namreč ne bodo plačali tisti, ki bodo po njej vozili, ampak državljani. Država bo temu tujemu podjetju vsako leto plačala pavšal za vsak dan, ko bo proga odprta, ne glede na to, koliko vlakov se bo po njej tisti dan peljalo. Državljeni bodo že sami znali presoditi, ali je tako nadomestilo za razpoložljivost, kot mu pravijo, subvencija ali ni. Na tem mestu pa je vredno poudariti, da država trenutno ne plačuje nobenega nadomestila za razpoložljivost Darsu ali Luki Koper, prav nasprotno, Luka Koper sama plačuje koncesnino državi in obema občinama.

Drugi način za poplačilo investitorju pa so vezani posli. Če bo privatni investitor dobil koncesije na drugi javni infrastrukturi, ki bodo same donosne, bo subvencija, ki jo bomo neposredno plačali iz proračuna, namreč nižja. Minister Gašperšič je tako še januarja letos kolegu Ferlugi odgovoril, da bodo tujemu podjetju podelili koncesijo za izgradnjo in opravljanje dodatnih pretovornih kapacitet, ki jih je mogoče zgraditi v Luki Koper, konkretno tretji pomol. Še 29. junija je minister Gašperšič Vladi poslal dopis, da pripravlja spremembe koncesijske pogodbe, ki bi omogočila podelitev novih koncesij, potem je prišlo do upora zaposlenih v Luki Koper in Vlada je naenkrat nehala govoriti o tretjem pomolu. Še vedno pa namerava podeliti koncesijo za opravljanje drugih pretovornih zmogljivosti. Do danes niti premier niti minister Gašperšič nista odgovorila na vprašanje koprskih delavcev,

katere so te dodatne pretovorne zmogljivosti. Še vedno nista dala jamstev, da bo Luka Koper ohranila vse obstoječe koncesije na območju koprskega pristanišča. Minister Gašperšič je v odgovoru zapisal, da je Luka Koper preko projektne sveta seznanjena z vsemi rešitvami iz osnutka zakona o drugem tiru. To je očitno zavajanje, saj osnutek zakona ni dostopen niti poslancem, projektni svet pa se je sestel samo enkrat, 7. aprila letos, pa še to brez kakršnegakoli gradiva. Ali je vsaj vam, koalicijskim partnerjem, odgovoril na preprosto vprašanje, katere koncesije so v igri? Ali boste lahko koalicijski poslanci jamčili, da Luka Koper ostne celovito podjetje z vsemi koncesijami? Desus je, to vemo, ministru postavil rok, naj na ta vprašanja odgovori do konca leta, a v Združeni levici poudarjamo, da če želimo preudarno razsoditi o njegovi primernosti na mestu ministra, te odgovore enostavno potrebujemo danes; danes je namreč odločilen dan za usodo javno-zasebnega partnerstva pri drugem tiru. Jasno je, zakaj ni odgovora do zdaj na to vprašanje in zakaj imajo zapisniki medresorske skupine za drugi tir oznako "interno". Projekt javno-zasebnega partnerstva namreč ni izvedljiv brez vezanih poslov, o katerih Vlada noče govoriti.

V Sloveniji razen koprskega pristanišča ni drugih donosnih kapacitet. Vprašanje je celo, ali bi bila izgradnja tretjega pomola dovolj donosna. Dosedanji izračuni kažejo, da ne in da bi bilo treba direktno privatizirati Luko Koper in Slovenske železnice. Tega ne govorim na pamet. Sedanja ekipa na ministrstvu z Gašperšičem na čelu ni prva, ki predlaga javno-zasebno partnerstvo. Že leta 2007 je namreč Deutsche Bahn takratni vladi ponudil aranžma. Nemci so bili pripravljeni vložiti 370 milijonov evrov v našo infrastrukturo za, pazite, polovični delež v holdingu Luke Koper, Slovenskih železnic in Intereurope hkrati. Poleg tega so zahtevali, da Slovenija prispeva še dobre 4 milijarde za modernizacijo železniških prog. Torej za 370 milijonov evrov so zahtevali polovični delež v Luki Koper, Slovenskih železnic, Intereuropi in 4-milijardno investicijo v modernizacijo železniških prog. Zdaj pa Vlada računa, da bo nekdo vložil milijardo evrov, torej trikratni znesek od tistega, ki ga je Deutsche Bahn ponudil leta 2007, v zameno za tako močne koncesije. Vlada nam ob tem zagotavlja, da Luke Koper ne bo privatizirala, toda očitno tudi sama ve, da to ni mogoče ob takem javno-zasebnem partnerstvu, kot ga planira ministrstvo, saj je prav ta koalicija spremenila Zakon o Slovenskih železnicah, ki omogoča prodajo deleža avstrijskim državnim železnicam. Minister Gašperšič je že pred tremi tedni zapisal: "Kot pristojni minister lahko zatrdim, da bi moralo pristanišče Koper poleg poslovnega postati tudi investicijsko, strateško ali celo kapitalsko središče, tako kot to že počnejo sosednja pristanišča in se tesneje povezati s svetovnimi logisti." To je, brano med vrsticami,

napoved začetka privatizacije Luke Koper. Ampak nekaj je jasno. Že samo podelitev koncesij je privatizacija upravljanja infrastrukture. Rento, ki jo prinaša današnja strateška lega, in investicije naše države bo od tu naprej izkoriščal tuji kapital.

Prvega septembra je minister Gašperšič zapisal, da bo investitorju podeljena tudi koncesija za upravljanje obstoječega tira. Minister je torej pripravljen upravljanje edine železniške povezave koprskega pristanišča v celoti predati firmi, ki bo v večinski lasti sosednjih držav, najverjetneje Orbánove Madžarske in Hoferjeve Avstrije. Oprostite, ampak tako se ne upravlja samostojne države, tako se upravljajo kolonije.

Naše stališče, stališče Združene levice, je jasno: javno-zasebno partnerstvo je neizvedljivo, če bi ga vendarle izvedli, pa smo pred pragom novega TEŠ 6, torej investicije, ki jo bomo dvakrat preplačali na plečih državljanov. Na tem mestu bom vprašal predvsem koalicijske poslanke in poslance, ki jamčite za ministra, če mislite, da je to izvedljivo. Prej ali slej bo treba karte položiti na mizo, če ne prej, takrat, ko bo zakon prišel v parlament in državljani takrat ne bodo ostali brez moči, še vedno jim ostane možnost referendumu za zaustavitev tega projekta.

Sam pa za zaključek poudarjam, da alternativa obstaja in ta je izgradnja drugega tira z javnimi sredstvi. Po izračunih niti ne bi bila tako draga. Potrebovali bi 36 milijonov evrov letno. V petek, prejšnji teden, smo na Odboru za finance in monetarno politiko, recimo, obravnavali nov predlog dohodninske zakonodaje, po katerem bi najbogatejšim parim odstotkom v tej družbi z dohodninskimi odpustki podelili 56 milijonov evrov. Torej 20 milijonov več kot od tega, kar bi bilo letno potrebno za izgradnjo drugega tira. Torej ni vprašanje izvedljivosti, ni vprašanje financ, vprašanja so zgolj prioritete in politična volja te koalicije in te vlade. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, ministrice, ministri, cenjeni minister, kolegice in kolegi!

Interpelacija ministra Gašperšiča dejansko visi v zraku že vse od njegove predstavitve dalje, predstavitve pred matičnim odborom, ko ste, spoštovani minister, kar malce razburjali slovensko javnost, tudi ta državni zbor, s svojimi izjavami o nepotrebosti drugega tira ter o izgradnji ali nepotrebosti izgradnje odseka Draženci–Gruškovje.

V Novi Sloveniji ob tem ocenjujemo, da je ministrovo dosedanje delo ali pa bolj rečeno prepočasno delo, nedelo, popolnoma v skladu s

takrat nakazano samo taktiko; se pravi, vzdrževati dosedanje stanje. Za vse ostalo zmanjka denarja ali pa postane nepotrebno. Tako se je vsaj zdelo na predstavitvi, to delo se v bistvu nadaljuje. Ne bi se mogli manj strinjati s takšnim pristopom. Ravno zaradi takšnega razmišljanja Slovenija razvojno zaostaja za Avstrijo, Italijo, da ne omenjamo niti Češke ali pa Poljske. Kvalitetna sodobna infrastruktura je namreč osnovni pogoj za razvoj gospodarstva, ki prinaša delovna mesta, blaginjo in ne nazadnje, ki omogoča tudi socialno državo. Ustrezna prometna infrastruktura je hrbenica vsake družbe, gospodarstva in storitvenih dejavnosti v najširšem smislu. Kazalci razvitosti države se kažejo tudi v stopnji razvoja te infrastrukture, v investicijskih vlaganjih in v pomembnosti odgovornega načrtovanja, vključno z večletno prometno strategijo. No, pa pogledjmo, kakšna je ta naša infrastruktura.

Ceste. Priče smo res slabemu in zatečenemu stanju. Kljub vsemu je naravnost našega proračuna daleč od tega, da bi zagotavljal in omogočal poleg rednega vzdrževanja tudi dodatna vlaganja v cestno infrastrukturo. Samo z rednim vzdrževanjem pa pač ni mogoče izboljšati cestne infrastrukture, spoštovani minister. Ni mogoče. Če bi torej želeli postopno obnoviti celotno omrežje državnih cest, bi letos in še nekaj naslednjih let potrebovali 298 milijonov evrov za ta namen v proračunu. Spoštovani minister in spoštovana Vlada, ukrepanje na tem področju bi moralo biti odločnejše, kajti naše ceste so vse bolj nevarne in predstavljajo določena tveganja tudi za proizvajalce avtomobilov, ki ne dajejo več takšnih garancij kot nekoč ali pa kot v drugih državah Evropske unije.

Železnice. V Sloveniji imamo železniški muzej na prostem. Če primerjate našo železniško infrastrukturo z železniško infrastrukturo v tujini, ko se prepelješ iz enega kraja več 100 kilometrov drugam v nekaj urah s 300 kilometri na uro, potem lahko to trditev samo še dodatno podkrepimo. Ampak mi smo na področju železniške infrastrukture tam, kjer so bile zahodnoevropske države v 60. letih in kjer so bile države vzhodne Evrope v 90. letih. Če se malce pošalimo; to, kar nam je cesar zapustil, to danes, žal, ohranjamo. Gospe in gospodje, ob tem pa, kar se infrastrukture tiče, seveda ni ta minister edini kriv za takšno zatečeno stanje. To se dejansko vleče iz mandata v mandat oziroma od obdobja osamosvojitve ali pa že prej nismo naredili odločnejših korakov, da bi posodobljali svojo infrastrukturo. Ampak, v zadnjih dveh letih so bili koraki k posodobitvi prometne infrastrukture premajhni in premalo odločni, stvari se niso spreminjale v skladu s pričakovanim, v skladu s potrebami. Avstrija je tudi zaradi naše neučinkovitosti pri ureditvi železniške infrastrukture že zdavnaj prišla na idejo, da se izogne železniškemu koridorju Koper–Budimpešta. Posledično je začela pospešeno podpirati investicije na železniški

infrastrukturi, posodablja in dograjuje progo Dunaj–Gradec–Celovec–Beljak–Trbiž–Videm–Trst–Benetke. Kljub težkemu terenu se namreč zavedajo pomembnosti železniške infrastrukture in tega, da ne morejo računati na Slovenijo, drugi tir in s tem boljši in hitrejši dostop do severnega Jadrana, do Luke Koper. V gradnji je tako že proga Gradna–Celovec, pri sosedih, tako Avstrijcih kot Italijanih, gre torej mnogo hitreje kot pa pri nas in vprašanje je, zakaj. Dobra geografska lega, ki jo imamo Slovenci, ne pomeni nič, če te lege nismo sposobni učinkovito izrabiti. Slovenija tako izgublja logistično in transportno tekmo, saj se ne moremo dogovoriti in odločiti o ključnih infrastrukturnih projektih na področju transporta. Nam sosednje države teh težav praktično nimajo. Brez nas so se tako že dogovorili in začeli graditi novi baltski koridor, ki obide Slovenijo. Žal. Postavlja se torej vprašanje, zakaj novi koridorji ne upoštevajo Slovenije kljub izjemni geografski legi.

Ob argumentih in utemeljitvah predlagateljev interpelacije pa moramo izpostaviti, da kljub vsemu predlagatelji brezpredmetno vztrajajo pri obtožbah o privatizaciji državne infrastrukture. Mi dodajamo, da pa bi morda vsaj neka oblika javno-zasebnega partnerstva omogočila premik z mrtve točke na področju državne infrastrukture, ki hromi naš razvoj. Javno-zasebno partnerstvo ni korak stran, kot to trdijo predlagatelji interpelacije.

Glede izgradnje drugega tira Divača–Koper. Ob dejstvu, da je za razvoj Luke Koper in razvoj slovenske prometne infrastrukture kakor tudi logistike nedvomno potreben drugi tir na železniški progi Divača–Koper, se v zadnjih letih kljub obsežni razpravi tako politike kot gospodarstva ni storilo praktično nič v smeri, da bi se gradnja dejansko začela. Največjo škodo za popolno neučinkovitost drugega tira, ki ga še ni, pa brez dvoumno občuti prav Luka Koper. Kljub temu da je sicer politika enotna, da je drugi tir Divača–Koper potreben, pa se vedno znova postopki ustavijo zaradi financiranja same izgradnje. Država kot lastnica naše edine luke, Koper, mora biti kot lastnica Luke Koper dober gospodar in je dolžna skrbeti za njen razvoj in rast. Minister Gašperšič pri tem ni prinesel nobenega novega zagona projekta. Še več, kljub izjavam predsednika Vlade, da je izgradnja drugega tira najpomembnejši infrastrukturni projekt, je v začetku samega oziroma že pred nastopom mandata dejal ravno nasprotno in to je ta značilna bipolarnost.

Ne drži sicer točno tako, da Vlada ni naredila nič pri izgradnji drugega tira, tukaj velja omeniti ustanovitev projektnega podjetja za izgradnjo drugega tira, ampak ob tej ustanovitvi je en ključen problem: mi imamo podjetje, govorimo, da bomo zasadili lopate, začeli graditi in obljublamo datumu in termine, ob tem pa sploh nimamo in ne poznamo finančne konstrukcije. Tukaj tiči ta bojazen mnogih in tudi bojazen v

tem primeru Nove Slovenije. Ob tem ko se trdi, ponavljam, da bomo začeli graditi, nimamo oziroma ne vemo, kdo bo ta projekt financiral. Upravičena je bojazen, da se zaradi takih nonšalantnih odločitev lahko ponovi zgodba TEŠ 6; ne zaradi javno-zasebnega partnerstva, ampak zaradi tega ker bomo šli vrat na nos pod nekim pritiskom v neko izgradnjo, brez tega, da bi vedeli, kdo nam bo ta denar dal, kako bomo in kje bomo ta denar dobili. Še en TEŠ 6 pa je Sloveniji ta trenutek nepotreben. V Novi Sloveniji se s temi postopki torej nikakor ne moremo strinjati, kajti ti postopki gredo mimo ustreznih procedur in lahko pomenijo dodatno breme za davkoplačevalce. Ta koncept, ki upošteva milijardo 400, milijardo evrov vredno investicijo, nikakor, vsaj za Novo Slovenijo, ne pride v poštev in na račun naslednjih generacij, na račun tega, da bi naši otroci, vnuki plačevali ta zapitek, se v Novi Sloveniji ne moremo strinjati, zaradi tega je iskanje tudi koncesionarja ob upoštevanju, da je za drugi tir, če se odločimo za gradnjo, potreben tudi tretji pomol, je iskanje koncesionarja ali pa tudi javno-zasebno partnerstvo edina ustrezna odločitev.

O tem se poraja še eno vprašanje. Koliko evropskega denarja in kako smo bili učinkoviti pri črpanju evropskega denarja za izgradnjo drugega tira? Imeli smo možnost, na volj je bilo 385 milijonov evrov iz tako imenovanih CEF skladov. Takrat je na pobudo Nove Slovenije potekala tudi nujna seja parlamentarnega Odbora za infrastrukturo, ko smo opozarjali, da nismo ustrezno postopali pri postopkih za samo prijavo na ta CEF razpis. Bili smo resnično neuspešni. Lani februarja smo se dejansko prijavi zelo neresno, brez vedenja, kako bomo projekt financirali. Kaj se je od takrat do danes spremenilo? Ali po letu in pol vemo, kako bomo projekt financirali? Še vedno ne. Če se jutri pojavi ta isti razpis, bomo mi še vedno bili neuspešni pri pridobivanju 400 milijonov evrov.

Ko smo že pri drugem tiru oziroma ko se že pogovarjamo o Obali in Primorski, velja omeniti tudi cestninjenje odseka državne ceste H 6 Koper–Izola. Poslanska skupina Nove Slovenije je do danes nakazala vrsto nerešenih vprašanj o tem načinu cestninjenja na tem dotičnem odseku. Na nujni seji Odbora za infrastrukturo smo več kot leto dni nazaj poudarjali, da slovenski turizem predstavlja eno od glavnih gospodarskih panog naše države, predvsem 47-kilometrski obalni pas prebivalcem slovenske Istre pomeni tudi vir preživiljanja. Ob dejstvu, da kar 5 kilometrov obale zaseda cesta in da je naravna le še četrtnina obale, je obvezno cestninjenje na novozgrajenem odseku Koper–Izola nesprejemljivo, predvsem tudi za lokalno prebivalstvo. Gre torej za dodatno bremenitev prebivalcev Istre, ki do odprtja predora na tem odseku niso plačevali cestnine. In potem, takrat silno nasprotovanje leto dni nazaj, danes pa ob interpelaciji kar vehementna odločitev, da bo ta predor izvzet iz sistema cestninjenja po sistemu vinjet. Torej, kljub našim pozivom, ki so bili

dobronamerni, ter pozivom lokalnih prebivalcev minister v preteklosti ni bil pripravljen prisluhniti tem potrebam vse do takrat, ko na vrat na nos pride potem interpelacija.

Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Vlade in spoštovani minister, v bodoče vam želim uspešno delo, kajti kot kaže, boste interpelacijo prestali. Vas pa čaka v drugem polčasu res izjemno izjemno veliko dela – glede finančne konstrukcije, ta bi morala biti zaprta že takrat, ko smo se prijavili na razpis CEF, pa še danes, po letu in pol, ni zaprta.

V Novi Sloveniji bomo predvsem zaradi prepočasnosti pri sprejemanju odločitev, prepočasnih korakov in zaradi navedenih razlogov, ki smo jih pravkar omenili v stališču, glasovali za sklep o razrešitvi ministra Gašperšiča. Ampak, spoštovani minister, v naslednjem polčasu pa bolj prisluhnite tudi idejam opozicije, ki smo jih podali leto dni in pol nazaj pri izgradnji drugega tira in na primer pri sistemu cestninjenja, pri gradnji in posodabljanju cest, pa smo bili nekako neuslišani.

Želimo vam uspešno delo še naprej.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Poslanska skupina nepovezanih poslancev je prispevala podpise k tej interpelaciji. Zakaj? Zaradi številnih problemov na Ministrstvu za infrastrukturo: problemi okoli drugega tira, problemi okoli tretje razvojne osi in okoli zaščite kritične infrastrukture, če izpostavim samo največje. Razlogi so tako politični kot strokovni. Seveda je drugi tir prilika, da odpremo Slovenijo v svet, je prilika, da postavimo Primorsko na evropski zemljevid. Gre predvsem za to, da gre tukaj za konflikt med primorsko regijo in centrom in kje je moč odločanja. Koridorji, ki se vzpostavljajo, bodo, kot kaže, zaobšli Slovenijo. Gre za baltski koridor, gre za panevropski koridor in tukaj je strateška pomembnost Slovenije. Tukaj je pomembno za gospodarstvo, za razvoj Slovenije in multiplikativne učinke.

Ministrstvo mora kreirati politike, iskati rešitve, ne pa samo predstavljati vizije, ki pa potem nimajo realizacije v projektih, ki so zmožni, da se realizirajo. Dobiti sredstva Evropske unije – tukaj nas vsi preHITEVAJO, tukaj nismo izpolnili svojih obljub, Vlada ni dosegla na tem področju ničesar. Še več, naša sekretarka in vsi, ki se zavzemajo za evropska sredstva v Evropski uniji, tukaj niso prispevali dovolj. Violeta Bulc je izjavila, da se bolj zavzema za tisto prognozo, ki bo navezala Koper s Trstom in s tem se bodo uveljavili italijanski interesi, da bo železnica preko Pontebbe izrinila Slovenijo iz strateških koridorjev.

Kar se tiče Italije in Avstrije – dobro vedo, kaj morajo delati: gradijo železnico. To je infrastruktura, ki je pomembna za razvoj

gospodarstva in delajo jo z javnimi sredstvi. Seveda so uspešni pri črpanju sredstev iz Evropske unije. Gre za kritično infrastrukturo, ki jo povsod v Evropi skušajo zaščititi, kajti vedo, da je to prihodnost delovanja gospodarstva.

Gre za to, da se skrivajo v tem projektu še številni drugi projekti, kot je pristaniška uprava, kot je privatizacija Luke, kajti le to je pomembno za multinacionalke, ki vse bolj obvladujejo svet. V bistvu se prepletajo tri zgodbe; prva zgodba – gradnja drugega tira, ki bo, kot kaže, najdražja varianta in najbolj netransparentna. Druga zgodba – privatizacija logistike. Logistika je še kako pomembna za nadaljnji razvoj gospodarstva in tukaj se kujejo številni dobički in pobirajo davki. Kot kaže, država od tega ne bo imela nič. Kaj potem z Luko Koper in tretjim pomolom, pa je tretja zgodba, ki ni transparentna. Če se osredotočimo na drugi tir, je bila to volilna tema in volilne obljube, kar pa ni bilo realizirano v koalicijski pogodbi. Če se osredotočim na multiplikativne učinke; učinki, ki presega stroške vlaganja v drugi tir, se kažejo v pozitivnih učinkih Luke Koper, pozitivnih učinkih na Slovenskih železnicah, pozitivnih učinkih pri logističnih podjetjih in podjetjih, ki so vezana na tovrstni transport. Na te učinke vedno pozabljamo in gledamo samo na stroške, ki naj bi bili povezani z drugim tirom.

Seveda je poleg političnega vprašanja najbolj pomembno strokovno vprašanje zasebno-javnega partnerstva. Zasebno-javno partnerstvo kot takšno poznajo povsod v Evropi. Kolegi iz Švedske so me opozorili, da tudi pri njih, kjer je nadzor zelo dober in transparenten, se v zasebnem-javnem partnerstvu pojavlja, da gre za javni denar, zasebne zasluge in javno odgovornost. Kakor smo zastavili projekt, kakor Vlada predvideva, da bo projekt izveden, se ravno to kaže. Primerjalno, če pogledamo, takšnih projektov, še posebej za izgradnjo tirov, v Evropi ni, seveda nekaj projektov je v medsebojnem partnerstvu med lokalno samoupravo, ampak gre bolj za potniške storitve, ne pa za transport, ki je še kako pomemben za gospodarstvo. Avstrija, Švica in ostali gradijo z javnimi sredstvi. Če pogledamo primer Francije kot neke najbolj sodobne železnice in infrastrukture, vidimo, da so ravno tako se odpovedali javno-zasebnemu partnerstvu. Zelo dober je primer Anglije, kjer so šli pred leti v privatizacijo železnic, pa so ugotovili, da prihaja do številnih ogrožanj tako varnosti kot drugih, da infrastruktura razpada in da zasebni interes nima neke ideje po obnavljanju prog, novih investicijah, ampak samo gleda na dobiček, za varnost pa jim ni mar. Zato smo bili v preteklosti priča številnim železniškim nesrečam. Ali hočemo takšno obliko zasebno-javnega partnerstva?

Če pogledamo še bolj v zgodovino, gradnja železnice v Ameriki vzhod-zahod in pojav tajkunov. Menim, da v Sloveniji imamo tajkunov že sedaj dovolj in s takšnim projektom ne potrebujemo novih. Če pogledamo, kako se je

Vlada lotila projekta, vidimo, da je gradnja netransparentna, da so se odločili za najdražjo gradnjo, da je zadaj skrit cilj privatizacije logistike in da smo vsi mislili ob osamosvojitvi, da bo Slovenija postala mala Švica, vidimo pa, da Švica in naša sosedna Avstrija gradita tovrstne projekte povsem na drug način in da pač mala Švica ne bomo postali. Vlada sledi kongregacijskemu modelu, za katerega je značilno, da drži ljudi v nevednosti, da z dragimi študijami, kot so študije o zalednem terminalu in podobne študije, draži projekt, ga dela netransparentnega in kreativno razlaga stroške. Kaj je Vlada naredila? Vlada je ustanovila podjetje. Ali bomo sedaj v Sloveniji za vsak tunel, za vsak most, za vsako novo cesto ustanavljali podjetja? Ta podjetja stanejo, bolje bi bilo ta denar nameniti že sami izvedbi drugega tira. Vlada je izvedla in izvaja revizijo projekta, za katero potrebuje zelo dolgo časa. Revizijo bi že lahko izvedli, vedeli, kakšna je realna cena – cene so na trgu padle – in kaj zares potrebujemo. Ustanovitev logističnega holdinga je zopet ena od zadev fragmentacije projekta. Tu ne bomo vedeli, za kaj in kako se bo namenil denar, in težje bo nadzorovanje denarnih tokov.

Če zaključim, Slovenija, kot kaže, s temi projekti ne bo postala mala Švica. Vse bolj bomo fragmentirali projekte, vse manj bo transparentnosti in vse lažje bo zakrivati finančne tokove. Zato smo poslanci Poslanske skupine nepovezanih poslancev prispevali podpise k tovrstni interpelaciji. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi, predsednik Vlade, ministrski zbor!

Naj najprej povem, da v Poslanski skupini Stranke modernega centra spoštujemo institut parlamentarne demokracije, kakršna je interpelacija. Je pravzaprav najvišji parlamentarni institut v rokah opozicije, zato da opozarja na to, kaj dela koalicija, kaj dela vlada, predvsem pa tudi zato, da nam, parlamentarnim poslanskim skupinam koalicije ponudi v pomoč ogledalo, ki ga moramo nastaviti kot zakonodajna veja oblasti lastni izvršilni veji oblasti. Tako s tega zornega kota spoštujemo in pozdravljamo kakršenkoli sklic interpelacijskih sej zakonodajne veje oblasti. Vendar pa, pogledajte, koliko danes v tem prostoru sedi opozicije ta trenutek? Ko sem preštela, preden sem prišla za govornico, 12 predstavnikov opozicije je v tem prostoru danes. Od 11 podpisanih predstavnikov opozicije, ki so sklicali interpelacijo, vas je tu 5. Če se gremo pa takšne interpelacije, se moramo pa resno vprašati tudi o zdravju naše demokracije, ne mi, ampak tisti, ki se odločite in skličete interpelacijske seje na takšen način in s takšno odgovornostjo. Račune

boste plačali, položili vam jih bodo ljudje, ljudje, zaradi katerih ste tukaj in ki vas posredno ali neposredno iz svojih denarnic tudi plačujejo za delo, ki ga opravljate. Zdaj pa na vsebino.

Interpelacija z vidika koalicijskih poslanskih skupin, kot sem že povedala, je ogledalo – ogledalo, ki ga moramo kot odgovorni del zakonodajne veje oblasti nastaviti tudi lastni vladi, zato, da položi račune o tem, kaj je naredila in kako dobro je naredila in kaj vse še bo naredila. To je trenutek, s katerim soočimo rezultate preteklega dela in predvsem trenutek za koalicijski del v parlamentu, da se zazremo naprej in da z zavezami za prihajajoče delovanje naši državi omogočimo, da ohrani pozitivne in obetavne trende. S tega vidika torej ne sme biti in ni problem za našo poslansko skupino, poslansko skupino vodilne koalicijske stranke, da postavimo, nastavimo to ogledalo našemu lastnemu ministru.

Ko smo pod drobnogled vzeli posamezne vsebinske sklope in navedbe današnje interpelacije, pa smo ugotovili, da je gradivo pripravljeno neprepričljivo. Niti enega od očitkov, ki jih navaja predlagatelj interpelacije in o katerih bomo danes – želim si, da bomo tekom dneva, 14 ur imamo še oziroma malo manj, 13 ur slabih še na voljo –, razpravljali. Vendar pa po naši oceni niti enega od teh očitkov ni moč dokazati. Nekaj je že govoril minister v svoji uvodni predstavitvi, veliko bomo tudi sami potem skozi našo razpravo dokazovali.

Ministru se v tej interpelaciji očita praktično vse, kar vam poželi srce na področju infrastrukture; od tega, da zavira izgradnjo drugega tira, do tega, da poskuša vplivati na nadzornike, do tega, da se osebno prizadeva za privatizacijo državne infrastrukture. Še več. Minister, pripisuje se vam odgovornost za neuspešno elektrifikacijo železniške proge, ki pa na terenu funkcionira in je v vseh merilih uspešno zaključen projekt. Proga Pragersko–Hodoš je nadgrajena, modernizirana, elektrificirana in usposobljena za doseganje hitrosti do 160 kilometrov na uro. Izgrajene so elektro napajalne naprave, urejeni so nivojski prehodi, zagotovljena večja varnost udeležencev v železniškem prometu. Delne in predvsem začasna zapore na manjšem delu proge ne izhajajo iz pomanjkljivo zaključenega projekta. Zvrčanje vseh tovrstnih navedenih krivdnih navedb na ministra je najmanj nekorektno, če ne že kar zlonamerno. Seveda pa vsi vemo, da srčika te interpelacije ne leži v vsem tem navedenem, ampak da se dotika enega projekta na drugem koncu Slovenije. Tam, kjer se celotna zgodba vrti, to smo uspeli intenzivno v preteklem obdobju spoznati, predvsem okoli denarja in kapitala. Danes se vsi zavedamo, kako pomembno je, da izgradimo drugi tir. O njem govorim. To ni več vprašanje. Za to vlado je to od vsega začetka samo dejstvo in očitno so težave, velike težave s tem. Slovenija je z obudivijo, predvsem pa s ponovnim aktivnim zagonom projekta izgradnje drugega tira

bogatejša; bogatejša za strateško izjemno pomemben, sodoben in trajnostno učinkovit projekt, od katerega si lahko obetamo številne tako imenovane multiplikativne učinke tako na področju gospodarskega razvoja, logističnega napredka in razvoja, tudi z vidika pridobitve novih delovnih mest, vsekakor pa z vidika regijskega razvoja, tako lokalnega kot tudi širše slovenske umestitve v razvojni regijski prostor Evrope in dalje. Vsekakor se zavedamo razsežnosti dilem, ki se vsakemu gospodarnemu človeku pojavijo tik pred in v fazi realizacije takšnega projekta. Normalno je, da se pojavijo.

V skladu z zavezo za izgradnjo drugega tira je ta vlada pod taktirko resornega ministra dr. Petra Gašperšiča izpeljala niz zelo konkretnih aktivnosti z enim samim ciljem – čimprejše, vendar pa odgovorne gospodarne realizacije projekta. Seveda na podlagi racionalnega, transparentnega načrta, brez prikritih računov, ki smo jih v preteklosti pri večini drugih velikih nedokončanih projektov na koncu plačevali državljani in državljanke.

Naj omenim samo, da danes po zaslugi ministra Gašperšiča razpolagamo s pridobljenim gradbenim dovoljenjem za celotno traso izgradnje drugega tira; da si je Vlada od prvega dne svojega mandata prizadevala za to, da se najde primerna oblika financiranja, da se že gradi izvelični tir, in še bi se dalo naštevati, ampak bomo o tem še v prihajajočih urah.

Pojavljale so se špekulacije, tudi s strani strokovne javnosti, da je ocenjena vrednost projekta precenjena in poteza odgovornega gospodarja je, da tako oceno preveri in pridobi realne vrednosti. S tega vidika cenimo ministrov držo in tudi opozorila, da breme tega projekta ne more in ne sme še dodatno obremenjevati proračuna, davkoplačevalcev, ljudi, ker veste, na koncu se vse to pravzaprav odpelje iz skupnega računa in iz tega skupnega računa ne moremo neomejeno jemati in ne moremo jemati samo in zgolj za izgradnjo drugega tira, ampak je treba imeti v mislih tudi preštevilne druge vsebine našega življenja, ki tudi terjajo davkoplačevalski denar in proračun; od sociale, izobraževanja, kmetijstva, skrbi za okolje – če jih navedem samo nekaj.

Številni kazalniki kažejo na to, da se minister bori z izzivi na terenu, da aktivno in odgovorno išče rešitve za tiste nerešene težave, ki jih je v svojem resorju podedoval od preteklih vlad in teh težav, verjamem da, če smo zelo pošteni drug do drugega, ni mogoče rešiti čez noč.

Zgodba drugega tira, to bodo predvsem kolegi iz SDS veliko vedeli povedati na to temo, če bodo želeli, je zgodba projekta, ki je bil zagnan že v prejšnjih mandatih, ampak se je končal iz takih ali drugačnih razlogov. Lahko tudi zaradi tega, ker pretekle vlade niso bile dovolj odločne ali pa ne dovolj vizionarske za to, da bi ga peljale dalje.

Še malo o tej interpelaciji. Diši po individualnih interesih, želji po mazaštvu z državnim premoženjem, želji po tem, da se

ustvari nemir v gospodarskem in širšem družbenem okolju. Mi moramo narediti vse, da prevlada razum in se zagotoviti transparentnost in sledljivosti odločanja ter dela, še zlasti, ko je v igri več kot milijardo evrov vredna investicija. Narediti moramo vse, da naša država pod taktirko poštenih in odgovornih voditeljev, tudi in predvsem političnih, ostaja na strani prihodnosti, razvoja, skrbi za ljudi. Ljudi, ki si zaslužijo perspektivno gospodarstvo, socialno, družbeno klimo in pogoje, da bodo svoje potenciale lahko razvili brez nepotrebne obremenjevanja z zgodovino in ideologijo – s tistima dvema elementoma, ki jih nekateri v naši državi poskušajo zlorabljati prav na račun lastnega naroda in svojih interesov.

Glas Stranke modernega centra, naše poslanske skupine, danes podpisa ministra dr. Petra Gašperšiča in to bomo v nadaljevanju naše razprave argumentirali z dejstvi in verjamem, da konstruktivno razpravljali o očitkih iz interpelacije. Da ne bo pomote. Za konec še enkrat ponavljam, v vrstah Poslanske skupine Stranke modernega centra odprto sprejemamo razpravo o delu in odgovornosti kateregakoli člana naše vlade, ker parlament v svojem bistvu, v svojem jedru predstavlja osrednji prostor razprave in odgovornosti, o odnosu do ljudi, do naše družbe in države. Prav je in podpiramo možnost, ki nam je dana danes s strani, kot rečeno, opozicije oziroma podpisnikov, ki jih je vedno manj – sedaj, ko končujem to razpravo, sta ostala še dva v prostoru –, podpiramo to priložnost, zato da bomo državljanke in državljanom pokazali, koliko je ta vlada v prvih dveh letih naredila tudi na področju infrastrukturnega resorja. In to kljub nezavidljivim okoliščinam, v katerih smo začeli zgodbo tudi na tem področju in predvsem spodbud, ki jih moramo nemudoma zgrabiti, zato da bomo nemoteno nadaljevali začrtane projekte. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala, gospod predsedujoči.

Ta vlada in tudi gospa predsednica največje stranke očitno ne seže dlje od binarne logike razmišljanja. Opozicija je sestavljena iz cele vrste akterjev. Mi smo tukaj prisotni. Res pa je, da moramo od pet poslancev in ene poslanke Združene levice ob interpelaciji opravljati še vrsto drugega dela predvsem zaradi tega, ker so vaši zakoni slabi, šušmarski, protiustavni in tako naprej. Tudi vas bi lahko bilo pogosto dostikrat več ali pa sedite, pa vas je veliko tukaj, pa ste kot, se opravičujem, gluhonemi. Prosim lepo, moralk smo se v dveh letih napolnili dovolj. Pred dvema letoma in dvema dnevoma sem rekel gospodu Cerarju, da naj neha biti moralni teolog, gremo delat. Vi ste pa še vedno preveč moralni teologi. To ni študij teologije. To je Državni zbor.

Prosim, kolega Brglez, podučite to doktorico politologije. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da bom doktorja sociologije podučil predvsem o tem, da v Državnem zboru obstaja postopkovnik in da se takrat na točki, ko se razlaga stališča poslanskih skupin, ne moti s postopkovnimi, ki so povsem neutemeljeni. Niso v ničemer različni od tistega, kar vsi drugi v Državnem zboru navajajo kot argument.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani premier, spoštovani ministrski zbor, spoštovane kolegice in kolegi!

Popolnoma se strinjam z gospo kolegico Simono Kustec Lipicer v njeni uvodni razpravi, ko je dejala, da bodo delo poslancev ocenili državljani. Popolnoma se strinjam z vami. Vladni koalicijski poslanski zbor ste velika spodbuda za mlade, ki si služijo in iščejo kruh v tujini. Pa ne samo to. Danes vozijo otroke v vrtece v tujino, danes vozijo otroke v šole v tujino in tudi zdravila si kupujejo tam, ker so tam cenejša. Res bodo ocenili državljani.

Sedaj pa k interpelaciji. Spoštovani gospod minister dr. Peter Gašperšič, v Slovenski demokratski stranki bomo vaše delo ocenili s strokovnega vidika, ki bo podkrepljen z dejanskimi argumenti, nikakor pa ne s pristopom političnega ali opozicijskega vidika. Pa naj grem lepo po vrsti.

Najprej pogledajmo zaveze, ki ste jih zapisali v koalicijsko pogodbo za vaš resor. To se pravi, to so vaši zapisi: Vse na enem mestu, projekt Vem, vzpostavitev državnega centra za upravljanje prometa – zveza ni uresničena; financiranje obveznih gospodarskih javnih služb – zaveza ni uresničena; sprejetje Strategije razvoja prometa infrastrukture – zaveza je uresničena. Temu pa ni sledila konkretizacija v izvedbenem programu, ki ste jo, minister, obljubili, da naj bi bila v prvem delu letošnjega leta. Uskladitev organizacije železniškega sistema z evropskimi direktivami s tega področja – zaveza je uresničena; integracija javnega potniškega prometa – zaveza se uresničuje z letošnjim 1. 9., ni še v celoti dodelano, je veliko težav, ampak pričetek je. Pospešitev razvoja širokopasovnih omrežij – zaveza ni uresničena.

Če pogledam v nadaljevanju na vložene točke interpelacije, bi podal argumente naslednje. Pri neodgovornem ravnanju s projektom izgradnje drugega tira Divača–Koper. Nesporno dejstvo je, da se je vnaprej vedelo, da bo prijava na odprti razpis CEF neuspešna, saj finančna konstrukcija ni bila zaprta. Zakaj smo sploh kandidirali in s tem povzročali stroške? Prihaja nov razpis za kohezijske države že v naslednjem mesecu, konec meseca oktobra, pa projekt Divača–Koper še vedno ni pripravljen, da bi zadostil kriterijem razpisa. Ni še izdelana revizija projekta s

preveritvijo ocenjene vrednosti niti še ni investicijskega programa, ki bi zaprl finančno konstrukcijo.

Naslednje. Sum nezakonitega vplivanja na nadzornike Dars in Luke Koper. Gre za dve med največjimi družbami v državni lasti in pod resorjem vašega ministrstva. Obe družbi beležita zelo dobre poslovne rezultate, pa ste poskušali vplivati na zamenjavo nadzornih svetov kakor tudi na samo poslovodstvo. To so potrjevale dotične priče s svojimi izjavami. Na Darsu vam je to uspelo, vendar ne na podlagi strokovnega argumenta, temveč povsem političnega vidika. V Luki Koper vam to ni uspelo, pa ne glede na to, da tu ni izgovora, da to vodi in upravlja SDH. Ravno tako je bilo nerazumno imenovanje dodatnih 6 nadzornikov v HSE, Holdingu Slovenske elektrarne. Ja, zamenjava nadzornikov je bila težko delo! Veliko lažje pa je bilo dodatno imenovati še 6 novih. Je to racionalno?

Naslednja točka. Posodobitev in elektrifikacija železniške proge Pragersko–Hodoš. Tako velik projekt, kot je posodobitev in elektrifikacija železniške proge Pragersko–Hodoš, pri izgradnji ne sme v prav nobenem detajlu obviseti v zraku. Gre za izpad potrebne dobave električne moči zaradi neizgrajenega daljnovoda Murska sobota–Mačkovci. Rezultat in posledica tega vsega je, da bodo vlaki vozili počasneje, kot je načrtovano. Pri investiciji malo manj kot 500 milijonov evrov se to nikakor ne bi smelo dogajati, ne glede na to, da izgradnja projekta daljnovoda ni potekala pod vašim ministrstvom.

Opozoril bi še na ostala dejstva. Ni izvedenega načrta strategije razvoja prometa, ki bi moral biti sprejet v letošnjem letu. Neustrezen je pristop pri modernizaciji železniške infrastrukture, ki bo podražil in podaljšal izvajanje projektov. Navajam primer: ustanovitev državnega podjetja za izgradnjo projekta drugega tira Divača–Koper za 27 kilometrov proge. Primerjava: tudi avtocestni odseki v Sloveniji so imeli zelo zahtevno gradnjo (Črni Kal, Trojane), pa nismo za noben odsek ustanovili državnega podjetja. Koliko državnih podjetij v Sloveniji bi imeli, če bi za vsak 27-kilometrski odsek ustanovili novo družbo v državni lasti? Je to racionalno? Zamude pri uvedbi enotne vozovnice integriranega javnega potniškega prometa, ki ji ni sledila prenova financiranja javnega potniškega prometa, na kar opozarja tudi Računsko sodišče.

Nerazumna je podražitev projekta GSMR, projekta elektronskega vodenja železniškega prometa, ki je s 117 milijonov narasel na 144 milijonov, pa gre za, bi rekel, dokaj fiksni projekt, ne gre tu za poglobljanje v zemljo ali pa za dejstva, ki vnaprej ne bi bila poznana. Podražitev je nerazumna.

Spoštovani minister, v Slovenski demokratski stranki vam vseskozi želimo konstruktivno pomagati s pripravo zakonov kot tudi s predlaganimi amandmaji za zagotovitev dodatnih sredstev za infrastrukturne projekte.

Tako smo vložili dva zakona, Zakon o graditvi prometne infrastrukture kot tudi zakon o zagotavljanju sredstev, ki so izključno namenska, v višini 500 milijonov letno za izgradnjo javne prometne infrastrukture. Vendar tudi s strani ministrstva ni bilo podpore za predlagana zakona. Tudi za normalno delovanje resorja si v Vladi niste uspeli izpogajati dovolj sredstev; za obnovo in vzdrževanje cest le 160 milijonov, manjka jih še vsaj 90. V Slovenski demokratiški stranki smo pripravili dva amandmaja za dodatnih 50 milijonov evrov za ceste in 30 milijonov evrov za železnice, vendar smo bili koalicijsko gladko preglasovani. V svoji uvodni obrazložitvi ste danes podali informacijo, da ste zadovoljni, da se bo v letošnjem letu izvedlo 334 posegov na cestah – pred petimi leti jih je bilo preko 800.

Pa še umeščanje tretje razvojne osi v severnem delu, v odseku proti Velenju. Menim, da tu ne nastopate dovolj odločno, saj je glavni krivec zaviranja projekta tretje razvojne osi stranka SD, ki ima vse v svojih rokah, pa se stvari ne premaknejo popolnoma nikamor naprej.

Za projekt umeščanja avtocestnega odseka Postojna–Jelšane ni napredovanja in ni opredeljene časovnice dokončanja, kakor tudi ne za projekt Jagodje–Lucija. Seveda konstruktivno pa vas je treba tudi pohvaliti, da ste uspešno zaključili škofjeloško obvoznico kakor tudi večje število premostitvenih objektov po celi državi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav ministrskemu zboru, lep pozdrav tudi ministru dr. Petru Gašperšiču. Spoštovana kolega in kolegice, lep pozdrav!

Danes smo tu, da skupaj ugotovimo, ali minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič še uživa našo podporo, saj je bila zoper njega že pred poletjem vložena interpelacija o delu in odgovornosti. Res je, da je od same vložitve in dogajanja v Luki Koper, ki je vodilo vlagatelje k vložitvi interpelacije, poteklo že kar nekaj čas in spomin mogoče ni svež, a nekaj zadev iz tega vročega junija ne gre spregledati. Minister Gašperšič takrat ni bil najbolj spreten ne z mediji in ne z javnostjo. Ne bom ponavljal zgodbe Luke Koper, saj vsi dobro poznamo. Tudi naša poslanska skupina je takrat obiskala pristanišče, pa ne slučajno, ampak je bilo planirano, da bi se bolje seznanila z razmerami na terenu, zato se mi še danes zdi nespametno od ministra, da tudi sam Luke Koper in njene uprave ter delavce ni obiskal. Če bi minister takrat ravnal drugače, morda danes ne bi sedeli tukaj in 14 ur razpravljali o njegovem delu oziroma nedelu.

Ni skrivnost, da smo v naši poslanski skupini kritično do ministra Gašperšiča. Lahko bi mu očitali marsikaj, tudi vse obljube, ki jih je v zadnjem času izrekel. Upajmo, da ne gre zgolj za predinterpelacijske bombončke, temveč za zavezo k delu in reševanju infrastrukturnih problemov, ki jih pri nas ne manjka. Samo za primer vinjete in predor Markovec, za katerega je minister ves čas trdil, da ga ni mogoče izvzeti iz vinjetnega sistema, danes pa obljublja, da vinjeta ne bo več potrebna. Upamo, da minister ni mnenja spremenil zgolj zaradi vložene interpelacije, temveč zaradi tehtno argumentiranih razlogov, recimo pozitivnih vplivov na Obalni – turizem, razbremenitev lokalne ceste, navsezadnje Osimskih sporazumov. Hkrati pa nas zanima, kaj si ob brezvinjetnem režimu na Obali misli Dars in ali vas pri tem podpira predsednik Vlade.

V Poslanski skupini Desus smo trdno podprli izgradnjo drugega tira železniške proge Koper–Divača, saj verjamemo, in tukaj naj potrjuje tudi stroka, da Slovenija drugi tir resnično potrebuje, konkurenčne luke pa nam dihajo za ovratnik. Tudi naš predsednik, minister Erjavec, kot zunanji minister v tujini že težko pojasnjuje, zakaj tira še ne gradimo. Skrajni čas je, da se minister projekta resno loti; in tukaj je srž problema. Minister Gašperšič namreč ne velja za največjega zagovornika projekta, saj je že na svojem hearingu povedal, da za drugi tir ni potrebe in že takrat smo zastrigli z ušesi. Danes naj bi bila situacija drugačna; minister si je premislil, vlada projekt podpira, ministrstvo pa pripravlja vso potrebno dokumentacijo. A skepsa ostaja, zdi se nam, da je minister premalo ambiciozen, da ima slabo ekipo, da je preveč neodločen in da se zadeve premikajo prepočasi.

Nismo skrivali, da smo kolebali, kako bi danes glasovali, a smo se odločili, da ministra vseeno podpremo. Pa ne zato, ker menimo, da je dr. Gašperšič odličen minister, in ne zato, ker bi verjeli, da je srčno zavezan projektu drugega tira in tretje razvojne osi, temveč zato da ohranimo politično stabilnost. Stanka Desus je konstruktiven člen koalicije, smo zanesljiv partner in jasno nam je, da predsednik Vlade je tisti, ki postavlja in odstavlja ministre in ministrice. Predsednika Vlade spoštujemo in če dr. Cerar meni, da minister Gašperšič uživa njegovo zaupanje, potem mi s tem nimamo večjega problema. Imamo pa problem, če se zadeve ne bodo premaknile naprej. Zato od ministra dr. Petra Gašperšiča pričakujemo, da nam bo do konca leta pojasnil, kako bo financiral drugi tir in kakšna bo vrednost projekta. Prav tako pričakujemo, če bo drugi tir financiran na podlagi javno-zasebnega partnerstva, jasen odgovor, kako bo to ta zasebni partner tudi poplačan. Minister je že povedal, da se koncesija v Luki Koper ne bo delila. Pristaniška uprava naj bi ostala enotna, s čimer se strinjamo, a prav zato je naše vprašanje še toliko bolj na mestu. Želimo si, da bi minister naš pogoj za današnjo podporo izpolnil in da bi prihodnje

leto zasadili prvo lopato na izgradnji te prepotrebne proge. Konec septembra bo končana revizija projekta in izvedeli bomo, koliko nas bo vse skupaj stalo, zato ocenjujemo, da ima minister z ekipo do konca leta še dovolj časa, da uspešno kandidira za evropska sredstva ter da končno zapremo finančno konstrukcijo projekta.

Danes bomo ministra podprli, saj si želimo, da mu uspe. Če pa mu ne bo uspelo, bo naše zaupanje izgubil. Pričakujemo, da bo predsednik Vlade odgovornost sprejel nase in ministra nazadnje tudi zamenjal. Konec koncev mi in kolegi v SD smo svoj ministrski davek že poplačali in če bomo partnerji, smo partnerji v dobrem in v slabem. Ministru Gašperšiču dajemo še eno priložnost, od njega pa pričakujemo trdno zavezo, da bo z ekipo dal vse od sebe, da čim prej dobimo teh 26 kilometrov železniškega tira. Prav tako pričakujemo, da se pospešeno nadaljuje izgradnja tretje razvojne osi, vključno s koroško avtocesto ter predorom pod Gorjanci. Slovenija ima izjemno strateško lego, izkoristiti moramo vse njene razvojne potencialne, zato pa potrebujemo ministra, ki je odločen in vizionarski, rabimo ministra, ki si upa. Minister Gašperšič, vem, da imate dobre namene, a prepričan sem, da ste malo neodločni; najprej na svojem ministrstvu, potem pa še kje drugje. Ker stabilnost te države postavljamo na prvo mesto, predlagane interpelacije ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin, sledi razprava poslank in poslancev o interpelaciji.

Besedo ima predlagatelj dr. Matej Tašner Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, podpredsednik.

Po teh stališčih in predstavitvah bi se na kratko odzval na določene navedbe, pa gremo kar po vrsti s tem, kar je v svoji obrazložitvi odgovora povedal gospod minister. Kar se tiče prve točke, torej posodobitve proge Pragersko–Hodoš. Ko smo mi pisali interpelacijo, se je ta dogodek praktično ravno zgodil oziroma se je zgodil pred nekaj tedni in dejstvo je, da je takrat bilo zaznano, da je do neke težave prišlo in to je to, da ti daljnovodi niso bili še pravilno vzpostavljeni, ampak vprašanje tu ni v tem, ali se je potem ta težava odpravila, o tem, da sedaj, recimo, da je ta modernizacija uspešna in da se dizelske lokomotive počasi umikajo električnim. Stvar je ta, da je pravzaprav nekdo odgovoren za to stvar. Dejstvo je, da ne gre za najhujšo stvar, ki vam jo očitamo v interpelaciji, daleč od tega, ampak po eni strani, kot sem že uvodoma povedal, ko sem dal na mizo določene odgovore na vaš odgovor na interpelacijo, sem že povedal, da na nek način ste kot minister

odgovorni za celoten projekt, torej ne samo za infrastrukturni del oziroma tisti del, ki se tiče posodobitve proge, ampak tudi za elektrifikacijo. Ne nazadnje ste pristojni minister tudi za področje energetike. Tako valiti krivdo na izvajalca, torej Elektro Maribor, da je prišlo do te napake, po drugi strani pa govoriti o tem, da je ta projekt sila uspešen, je na nek način kontradiktorno. Skratka, deloma ste odgovorni tudi za to, da takrat ni bilo elektrike, ko se je to zgodilo, kljub temu da ste šli rezat trakove in se fotografirat za medije.

Kar se tiče privatizacije javne infrastrukture. Ponavljam, tu ni šlo za kakršnokoli uskladitev z obstoječim stanjem, ni šlo za to, da bi se uskladilo stvari s strategijo upravljanja, ki omogoča vstop novih deležnikov, daleč od tega. Strategija je jasna, govori o tem, da pri izkazanju utemeljenih potreb lahko pride do tega, da se, recimo, proda deleže te družbe. Mislim, da je tu šlo za nekaj popolnoma drugega, torej za neko drugo logiko. Torej, cilj ni bil zagotoviti skladnost zakona s strategijo upravljanja naložb, ampak je bil cilj zakon podrediti temu, kar so neki plani oziroma neke vizije. Zagotovitev ustreznega razvoja hčerinskih družb, kar ste omenjali, torej potreba po novem kapitalu, novih strankah in tako naprej, strateški poslovni načrt – mi govorimo na tem mestu o aktih, o nekih dokumentih, ki so podrejeni zakonu in ki bi se morali sami prilagajati temu, kar so zakonske zahteve. Ponavljam, pri spremembi Zakona o družbi Slovenske železnice je šlo za obrnjeno logiko – šli ste spreminjat zakon na tak način, da je usklajen s strategijo upravljanja, čeprav niti to ni res, zato ker strategija upravljanja jasno govori o tem, da se lahko privatizira hčerinske družbe v primeru, da so izkazane potrebe po tem, in s strategijo razvoja družbe, ki jo je SDH tudi sprejel. Torej, na nek način z dvema dokumentoma, ki sta pravzaprav bila sprejeta v nasprotju z zakonom, ker zakon jasno govori o tem, da taka privatizacija ni mogoča.

Cilj spremembe tega zakona ni nič drugega kot ravno privatizacija javne infrastrukture, Slovenske železnice – Tovorni promet in tudi krovne družbe. Tu ni praktično nobenega drugega razloga, nobenega drugega vidika, ki bi govoril nasprotno. Skratka, dejstvo je, da gre za podjetja, vsaj pri tovornem prometu, ki poslujejo z dobičkom, praktično je to edina hčerinska družba v skupini Slovenskih železnic, ki je taka, torej donosna, in ena od teh je tudi upravljavka infrastrukture. Tako sprememba tega zakona ne govori o ničemer drugem kot o tem, da bo mogoče privatizirati javno infrastrukturo.

Dalje, kar se tiče sumov vplivanja na nadzornike. Rekli ste, da ni dokazov, da govorimo o sumih, jasno, ni pa razumljiv očitek glede časovne dimenzije. Dejali ste, da so se oglasili ti nadzorniki šele takrat, ko je prišlo do napovedi zamenjave teh nadzornikov. Po eni strani se to, da ljudje spregovorijo o tem, običajno nikoli ne zgodi tisti trenutek, ko recimo,

dobi človek klic s strani ministra ali pa kakšen drug impulz, ampak dejansko se potem ljudje opogumijo in jih obelodanijo kasneje. Mislim pa, da je ključno pri tem vprašanju, da to kaže, na žalost, na nek ponavljajoči se model. Skratka, veliko pred Luko Koper je bil Dars, v obeh primerih sta dve osebi konkretno vas obtožili, da ste skušali vplivati na njiju, prav tako na upravo Luke Koper, recimo, kar se tiče odpiranja koncesijske pogodbe kot pristajanja na javno-zasebno partnerstvo in tako naprej. Skratka, to so indici, ki nakazujejo na to, da je to očitno eden vaših načinov delovanja.

Kar se tiče sumov vplivanja, vi na nek način teh sumov ne zavračate z nekimi konkretnimi argumenti, ampak zgolj z načelno obrambo. Bi pa na nek način poudaril še eno stvar, in to je, na to kolikokrat zamenjate stališča. Mislim, da to tudi govori, recimo, o neki konsistentnosti. Januarja letos ste kolegi Ferlugi odgovorili, da boste podelili koncesijo za tretji pomol v Luki Koper, februarja ste isto ponovili za Delo in sedaj se pač na nek način pretvarjate, da tega ni bilo. Septembra ste trdili, da drugi tir še 40 let ne bo potreben – govorim takrat –, sedaj pa govorite, da je vaša prioriteta. Skratka, kaže se neka nekonsistentnost oziroma zelo hitro spreminjanje stališč. Nazadnje smo tudi slišali o teh predinterpelacijskih bombončkih. Še lani sem vas spraševal o možnosti izvzetja predora Markovec iz sistema cestninjenja. Takrat ste mi kategorično zatrdili, da bi bilo to v nasprotju z zakonom, nepravilno do ostalih uporabnikov avtocest oziroma cest znotraj sistema cestninjenja po Sloveniji in da bi ogrozilo samo delovanje Darsa. Nekaj dni pred interpelacijo pa pravzaprav pridete ven s točno to idejo, da se s spremembo neke uredbe oziroma odloka spremeni kvalifikacija tega predora, te ceste in da se izvzame dejansko na tak način iz sistema cestninjenja, kar je tudi po svoje nek obvod zakona in še vedno, po mojem mnenju, predstavlja lahko diskriminacijo ostalih uporabnikov avtocest v Sloveniji in seveda tudi ogroža to finančno vzdržnost Darsa. Sprememba vaših stališč je zelo pogost pojav pri vas, tako da tudi preprosto reči: "Jaz nisem vplival na nadzornike", mene ne prepriča, zato ker vam preprosto na tak način ne morem verjeti.

Tu bi pa poudaril še to, kako so nekateri drugi vpleteni v to zgodbo, predvsem kar se tiče Luke Koper, pravzaprav plačali neko odgovornost za svoje izjave. Tu imam v mislih bivšega državnega sekretarja Dragonjo in predsednika uprave SHD Jazbeca. Odstopila sta ravno zaradi tega, kakšne izjave sta dajala o slabem poslovanju družbe Luke Koper in seveda po dolgih pritiskih. Ravno zaradi teh kontradiktornih izjav, ki sta jih dajala, sta potem tudi, sicer iz uradno drugih razlogov, odstopila. Minister, vi ste pa edini, ki vztraja na tem spreminjanju stališč in ne sprejemate odgovornosti za to.

Kar se tiče drugega tira, in to je seveda srčika te interpelacije, se strinjam, na nek način ste nakazali, da nikoli ni bilo vprašanje: drugi tir da ali ne. Še eno zavajanje. Iz magnetograma na vaši predstavitvi septembra 2014 je jasno, da ste rekli več stvari, ki nakazujejo na to, da ste takrat v tistem trenutku vsaj, če naj tako rečem, menili, da drugega tira ne potrebujemo. Kot ste dejali, vsaj še 30, 40 let ne, zato ker je promet že preusmerjen proti Italiji in Avstriji, kar v tistem trenutku ni držalo in še vedno ne drži, zato ker ste ta koridor še vedno gradi in tako naprej.

Rekli ste, da ste sprejeli program razvoja prometa. Tu še vedno ostaja odprto vprašanje in ponavljam to vprašanje. Tam je 6,8 milijarde investicij in med vsemi temi investicijami je v šestih letih samo eno javno-zasebno partnerstvo, in to je drugi tir. Javno-ravno drugi tir? Meni se zdi popolnoma jasno; predvsem zaradi tega, ker drugje ni možnosti za to, da bi se opravili kakršnikoli vezani posli, torej da bi se ponudilo zasebnemu investitorju nekaj dodatnega, nekaj več. Drugi tir pa ponuja to formulo. In še vedno verjamem, da je temu tudi tako, ker če ne, je zelo nerazumljivo, kako je mogoče v šestih letih dati 6,8 milijarde za investicijo v javno infrastrukturo, samo za en projekt ne. Dejali ste in tu gre tudi še za eno precej odkrito zavajanje, da je Vlada sprejela program razvoja pristanišča, ki predvideva 300 milijonov evrov investicij. Dejstvo je, da je Luka Koper tista, ki je pripravila ta program in ga je Vlada samo potrdila. Ravno tako so te investicije, teh 300 milijonov, investicije Luke Koper, ne pa Vlade ali pa države.

Podobna zgodba je tudi z izvlečnim tirom. Ves čas se na nek način ponavlja, da je izvlečni tir začetek ali pa uvodni del za gradnjo drugega tira, kar popolnoma ne drži. Ta izvlečni tir je ena cela in nekaj kilometra proge, ki služi kot dopolnilo že obstoječemu tiru in tudi na vaši uradni spletni strani ministrstva navajate to, da ne gre za drugi tir, ampak da gre zgolj za dodatno pomoč oziroma kapaciteto, ki bi skušala v tem času, dokler drugega tira ni, ublažiti težave z zasičenostjo prometa na tej progi.

Tu pridemo na zagotovila, ki ste jih dali Poslanski skupini Socialnih demokratov in ki so ponovno v popolnem nasprotju z ostalimi javnimi stališči, ki ste jih dali tako vi kot premier Cerar. SD ste baje za zaprtimi vrati dejali, da ne bo koncesij in da ne bo privatizacije. To, kar ste očitno obljubljali poslancem Socialnih demokratov, je v nasprotju s tem, kar so bila vaša uradna stališča in tudi uradna stališča predsednika Vlade. Tu navajam vaš odgovor na eno od poslanskih vprašanj z 2. 9. 2016, citiram: "Z zakonom, ki je trenutno v predhodnem medresorskem usklajevanju, bo podjetju 2TDK, d. o. o., predvidoma podeljena koncesija za izgradnjo in upravljanje nove železniške povezave drugi tir Divača–Koper, upravljanje obstoječe proge ter dodatnih pretovorno-skladiščnih kapacitet in drugih, z logistiko povezanih dejavnosti."

Tu je vprašanje morda tudi za tiste, ki so sestankovali prejšnji teden z vami in vam nudijo tudi podporo, kako se bo zagotovila donosnost te investicije za privatne tuje investitorje. Ideja, da bi, recimo, kapital prispevali Luka Koper in Slovenske železnice, je popolnoma neizvedljiva. Nasprotujete ideji, da bi Dars prevzel kredit za investicijo v izgradnjo drugega tira, ker je preveč zadolžen in ker obstaja nevarnost, da se ta dolg oziroma posojilo prekvalificira v javni dolg, ampak konzorcij Republika Slovenija-Luka Koper-Slovenske železnice predstavlja popolnoma enako tveganje. Gre za dve večinski državni podjetji s kapitalom tudi države in Eurostat lahko tudi ta dolg, če bi ga prevzel ta konzorcij, če bi se ta konzorcij zadolžil, preprosto spremeni v javni dolg, ker gre za dve podjetji, ki sta v večinski državni lasti. Torej, še enkrat: odgovori, ki jih dajete, niso skladni ne s tistim, kar ste nekoč govorili ali pa s tem, kar še vedno trdite, in mislim, da gre za različna zavajanja.

Dalje. Omenjali ste investicijo 100 milijonov v modernizacijo obstoječega tira. Tu se ponovno na nek način hvalite z dosežki drugih. Po eni strani govorite, kot da ste dali to iz lastnega žepa, drugič pa dajmo povedati jasno in vsem, da so se te investicije začele že davno pred mandatom te vlade. Tako samo zaključujete nekaj, kar je bilo zgrajeno daleč pred vašim ministrom.

Dejali ste tudi, da se zavzimate za suverenost Slovenije. 2. 9. 2016 ponovno v odgovoru na eno od poslanskih vprašanj ste navedli, da boste poleg koncesije za izgradnjo drugega tira podelili tudi koncesijo za opravljanje obstoječega tira. Na ta način bo podjetje 2TDK, ki bo v večinski lasti tega tujega kapitala ali celo tujih držav, upravljalo našo edino povezavo med pristaniščem in ostalim svetom. Torej, še dodatni nesmisli.

Dalje. Rekli ste, da javno-zasebno partnerstvo predlagate zaradi slabih izkušenj s TEŠ 6. Slabe izkušnje s TEŠ 6 nam morda dajo neko določeno izkušnjo in tudi ustrezno previdnost. Vi pa sedaj predlagate, da gremo še v eno slabo izkušnjo, torej v neznano. Javno-zasebno partnerstvo v takšni obliki, kot je sedaj predlagano, ni bilo še nikoli pripravljeno, nimamo nobene izkušnje s takšnim načinom financiranja izgradnje infrastrukture in na ta način se zelo preprosto odpira vprašanje, da se lahko še enkrat opečemo in z drugim tirom, naredimo še en TEŠ 6 ravno zaradi tega, ker bomo gradili nekaj brez izkušenj.

Dejali ste tudi kot nekakšno retorično vprašanje, ki zaključuje vaš kronski argument v tem, da ste za drugi tir, kako naj bi ta vlada zavirala drugi tir, ko pa ste ustanovili podjetje 2TDK. Mislim, da gre tu za neko taktiko, ki na koncu ne bo ponudila nobene druge alternative. Po svoje silite oziroma forsirate privatizacijo upravljanja infrastrukture in drag in seveda škodljiv in na nek način na koncu tudi neizvedljiv projekt. Rekli ste tudi, da kdor je proti javno-

zasebnemu partnerstvu, je proti drugemu tiru. Mislim, da je tu stvar ravno nasprotna; tisti, ki je za javno-zasebno partnerstvo, je proti drugemu tiru, ker ponavljamo vsa tveganja, ki obstajajo s takim načinom financiranja. Vprašanje, ali bo kdo pripravljen vložiti v takšno investicijo, kdaj je mogoče takšno investicijo sploh začeti izvajati in seveda za kakšno ceno; in tu ne mislim samo na ceno same izgradnje, ampak za ceno za davkoplachevalce in za to, ali bomo tudi kakšno od teh podjetij privatizirali.

Kar se tiče še financiranja drugega tira, še eno vprašanje oziroma nekaj, kar je ključno, ponovno se zanašam na zagotovila, ki ste jih dajali Poslanski skupini SD glede koncesij. Podobni zahtevi, torej, da ne pride do privatizacije, da ne pride do razdiranja koncesijske pogodbe z Luko Koper, da ne pride do podeljevanja novih koncesij, so vam in predsedniku Vlade podali delavci Luke Koper julija letos. To so te zahteve, mislim, da jih je bilo 10, in tu jasno govorijo o tem, da na nek način od Vlade zahtevajo, da ne bo iskala rešitev za novo podeljevanje koncesij v koprskem pristanišču in da se Vlada ne bo zavzemala za vključitev Luke Koper v logistični holding ali druge kapitalske povezave, kar na nek način predlagate s tem, ko govorite o tem modelu investicije Republika Slovenija-Luka Koper-Slovenske železnice. Zaposleni so od vas in predvsem od premierja to zahtevali 7. 7., poziv so ponovili 1. septembra in odgovora niso še prejeli. Tudi jaz sem na prejšnji seji premierja tudi vprašal zelo konkretno vprašanje, katere koncesije za druge pretovorne zmogljivosti bodo podeljene privatnemu investitorju in ali to vključuje tudi koncesije za tretji pomol, pa odgovora ni bilo. Ni bilo niti odgovora, ali jamči za to, da bo Luka Koper ohranjala vse koncesije, ki jih ima na območju koprskega pristanišča. Vprašanje je sledeče. Poslanski skupini Socialnih demokratov ste zagotovili, da ne bo koncesij in da ne bo privatizacije. Zakaj tega ne storite v javnosti? Zakaj z argumenti, s tem, ko ste prepričali, recimo, kolege poslance na moji levi, ne pridete s temi argumenti na dan tudi javno in se tudi javno zavezete, da teh koncesij ne bo, da ne bo privatizacije, in posledično tudi odgovorite na vprašanja kolegov iz Desusa, kako bo financiran ta projekt, s točno natančno finančno konstrukcijo.

Kar se tiče vaše predstavitev, bi zaključil še z na nek način vašim zaključkom. Dejali ste, da ste vezali mandat na začetek gradnje v letu 2017. Uvodoma: francoska trasa oziroma hitra pot med Toursom in Bordeauxom – gre za podoben primer, s podobnim financiranjem, z javno-zasebnim partnerstvom. Od objave razpisa za začetek gradnje do dejanske podpisa pogodbe med državo in zasebnim partnerjem so minila štiri leta. Mi oziroma ministrstvo v tej fazi še zdaleč nima pogojev, da bi objavilo razpis za pridobitev ponudb za izgradnjo, tako so napovedi, da bi lahko začeli delati konec leta 2017, popolnoma

nerealne in kažejo na še eno, po mojem mnenju, precej nepremišljeno izjavo, ki ste jo dali; takšno izjavo, ki na koncu tudi nima ustreznih temeljev za to, da bi jo bilo sploh mogoče držati oziroma to obljubo tudi izpolniti. Mislim, da tudi številni strokovnjaki razlagajo o tem, da so tovrstni modeli pravzaprav zelo zapleteni in tudi dolgotrajni. Tako nekateri dopuščajo možnost, da bi se ob ugodnih in po svoje idealnih pogojih lahko taka gradnja začela med letoma 2021 in 2022.

Kar sem želel še omeniti, je vloga podjetja 2TDK. Ta odločitev, da se ustanovi to podjetje – nekateri so že opozarjali na to, da je zelo specifična ta poteza, da se za nek projekt ustanovi neko posebno podjetje, ki skrbi za ta projekt –, po svoje pomeni neko odložitev oziroma še dodatno zamikanje začetka gradnje drugega tira. S tem, ko ste ustanovili podjetje, ki ima nalogo, da do konca tega leta oziroma do leta 2017 pripravi vse potrebno, oziroma v opisu nalog tega podjetja je, da pripravi vse potrebno za to, da se gradnja začne, ne govori nič drugega kot to, da bo začetek te gradnje zamaknjen še dlje kot v leto 2017. Po svoje gre tudi za neko potezo, od katere bodo določeni imeli ustrezne koristi. Vemo, da bo 2TDK porabil približno 6 milijonov evrov za študije, torej bo to verjetno kar dober zalogaj za tiste, ki bodo te študije pripravljali. Tako je tudi vloga 2TDK na podlagi vaše izjave precej jasna – kot na nek način predstavlja 2TDK zavlačevanje začetka gradnje tega projekta, predvsem zaradi tega, ker si je izbral tako zapleten model, kot je javno-zasebno partnerstvo, gre tudi vašo izjavo o odstopu v primeru, da se dela ne bodo začela v letu 2017, brati na podoben način. Skratka, ko bo javnost in ostali spoznali, da pravzaprav do tega ni prišlo, da se tir še ne gradi iz takšnega ali drugačnega razloga, bomo praktično že pol leta pred volitvami in verjetno takrat ne bo nobene škode, če bi odstopili oziroma tudi če ne bi. Tako je morda nepremišljena ta izjava ali pa premišljena, kar se tiče časovnice.

Za zaključek naj poudarim še enkrat: edina realistična opcija, ki jo imamo za to, da se začne na najhitrejši način graditi drugi tir, je javno financiranje. Tu imamo primere v Evropi, Avstrija, Italija, pa tudi Švica, vsi gradijo iz javnih sredstev. Kljub temu da imata, recimo, Avstrija in Italija veliko slabše javnofinančne kazalnike, kot jih ima Slovenija. Tako ne pristajam niti na izgovore o tem, da je treba upoštevati fiskalno pravilo pa pakt stabilnosti in tako dalje, zato ker z nekoliko volje in naporov se da to tudi zaobiti. Torej, obstajajo modeli, bili so predstavljeni, ki bi bili z javnimi sredstvi zmožni ceneje in posledično tudi hitreje zgraditi drugi tir, minister, vi pa ostajate na tem, da je javno-zasebno partnerstvo pravzaprav edina rešitev, in na to rešitev vežete celoten projekt. Torej, ali javno-zasebno partnerstvo ali nič. To so nekateri odgovori na vaš odgovor.

Kar se tiče stališč poslanskih skupin, ki jih niti ne bom komentiral, sedaj pa v tistem

trenutku, ko bo verjetno postala razprava najbolj zanimiva – recimo, tudi kolegice Kustec Lipicer ni v dvorani, čeprav si je želela slišati zrcalo, ki ga opozicija ponuja vladajoči koaliciji.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Zorman. Izvolite.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik za besedo. Spoštovani minister, kolegi, kolegice!

Glede na to, da večina očitkov iz interpelacije leti na drugi tir, se bom tudi jaz v razpravi nekje držal in vrtel okrog drugega tira in okoli vsega, povezanega z njim. Ko sem malo pregledoval te članke iz preteklih let, sem videl, da se je intenziteta pritiskov glede drugega tira začela leta 2012 pod takratnim ministrom Černačem. Minister Černač je takrat ugotavljal, ali je sploh ta investicija v drugi tir smotrna, ali je potrebna in potem, če je že potrebna, kako bi jo uspeli narediti. Potem pride vlada Alenke Bratušek in minister Samo Omerzel, ki začnejo iskati, kako bi se ta drugi tir lahko zgradil, in postavljajo neke teze, da bi se to dalo narediti bistveno ceneje, kot pa je ta predvidena vrednost drugega tira – milijarda štiristo. Ko je nastopila naša vlada in minister Gašperšič, je v bistvu podedoval zatečeno stanje. Pa se bom tja vrnil še kasneje.

Kje je resničen problem? Za kaj tukaj pri celi stvari v bistvu gre? Gre dejansko za spopad nekkih interesov. Če pogledamo v grobem, lahko gledamo nek trikotnik, kjer imamo politiko, Luka Koper in Slovenske železnice. Vsak od teh ima svoj pogled in vsak od teh ima svoj interes. Če pogledamo politiko, če rečemo v imenu politike Vlado; Vlada sigurno je tista, ki se zavzema za to, da se drugi tir zgradi, priznava potrebnost drugega tira in išče variante, kako se bodo te investicije oziroma do zaključka te investicije prišlo. Potem imamo Slovenske železnice, ki so zelo kooperativne in pripravljene sodelovati, pripravljene so tudi vložiti v to investicijo. Potem imamo medijsko glavneha akterja, to je Luka Koper. Luka Koper zahteva, da se drugi tir zgradi, v isti sapi pa povedo, da niti evra ne bodo dali za to, kar je nedvomno svojevrsten paradoks glede na to, da ravno Luka Koper je tista, ki bo od te investicije v drugi tir v bistvu imela največ. In seveda, glavno vprašanje pri celi zgodbi je denar. Če bi denarja imeli neomejeno, potem bi se verjetno ta drugi tir že začel graditi. V vseh teh pritiskih se nekje poskuša prikazati, da minister Gašperšič zavira projekt drugega tira. Jaz trdim ravno nasprotno, Vlada vloga kar velike napore v ta projekt, ne nazadnje je šele sedaj v tem mandatu pridobljeno gradbeno dovoljenje za drugi tir, išče se finančna konstrukcija in še pred tem je v fazi dokončanja projekt prevetritve tega projekta. Verjetno se strinjamo lahko vsi, da bi vsak dober gospodar ob nekem tako zajetnem finančnem

projektu in ob informacijah, da je ta finančna ocena prenapihnjena, da se to da zgraditi za manj – najmanj, kar je, bi se zelo poglobil v to, ali je sedaj ta številka prava ali ni prava. Verjetno si nabeden od nas ne želi, pa mogoče bi si kdo od politikov – sigurno ne iz naše stranke – želel, da se ta projekt začne delati kar takoj, samo zato da se začne delati, kljub temu da imamo v žepu samo 200 milijonov trenutno. Bomo že! Ampak, ta "bomo že" – vemo, kako se konča. Potem gre s 400, 600 na milijardo 400 – TEŠ 6. Mislim, da si ta država še enega takšnega projekta v svoji prihodnji zgodovini sigurno ne sme privoščiti.

Minister, ko je prevzel ta resor, je prevzel tudi ta projekt in prevzel je projekt, ki ni imel gradbenega dovoljenja, Vlada je podedovala blagajno, ki je bila v rdečih številkah, to smo v dveh letih uspeli sanirati, vendar kljub temu nimamo zdaj iz žepa vzeti milijardo 400. In pa, ves čas se govori o precenjenosti tega projekta. Tukaj bi samo citiral bivšo ministrico vlade Alenko Bratušek, ki je oktobra 2013 izjavila, citiram, da "za 27 kilometrov proge države ne more dati 1,4 milijarde evrov, kar je 52 milijonov evrov na kilometer. Poiskati bo treba rešitev, ki ne bo težka še en TEŠ 6", je ob vprašanju o drugem tiru odgovorila. Nadalje, kaj je odgovoril takratni minister za infrastrukturo Samo Omrzel prav tako oktobra 2013. Citiram, "po vseh informacijah, ki jih imamo, si upam trditi, da se da drugi tir narediti za pol cene". Konec citata. A res? Upam, da ja. Kaj pa če je tudi 1,4 milijarde premajhna številka? Prepričan sem, da če bi bila ta vrednost in če bo ugotovljeno, da je ta vrednost 700 milijonov, potem je pristop k financiranju bistveno drugačen in bistveno hitrejši. V takem scenariju je verjetno država Slovenija sposobna to financirati tudi sama. Dokler ne vemo, dokler ta prevetritev projekta ne bo končana, ne vemo v bistvu, kje smo zdaj finančno, zgolj ugibamo. Seveda, opozicija in predlagatelji špekulirajo s to številko in z vsem okoli tega in na podlagi tega gradijo to današnjo interpelacijo.

Najbolj paradoksalno se mi zdi, da je dejansko največji zaviralec projekta žal ravno Luka Koper, kar je res paradoks, ki ga res človek težko razume. To trdim zaradi zasebnih interesov nekaterih v Luki Koper in nekaterih, povezanih z Luko Koper. Za doseg te svojih interesov oziroma bolje rečeno za ohranitev teh svojih interesov so pripravljene kršiti in zakonodajo in povzročati gospodarsko škodo državi in ne nazadnje svojemu matičnemu podjetju v Luki Koper. Zakaj to govorim? Naj vas spomnim na julijsko blokado Luke Koper – vemo, za kaj je šlo. Ne bom se zdaj spuščal, kako so ti dogodki takrat potekali in kako so ušli nadzoru verjetno tudi tistih, ki so jih v bistvu na nek način skreirali, vemo pa, da je ta julijska blokada Luke Koper dejansko povzročila kaos v slovenski logistiki. Kaos v slovenski logistiki, zaradi katerega so določeni tuji logisti začeli preusmerjati svoj tovor v naše konkurenčne luke – Reko, Trst. To se

pravi, so tisti, ki so podpirali in kreirali te dogodke v Kopru, dejansko zabijali nož sami sebi v srce. Še to seveda, ob tem pa so spretno neke igrali na to čustveno karto. Vemo, da Obala ima na nek način "neko alergijo" napram Ljubljani, ki pomeni vse in vlado in vse slabo je v Ljubljani. Res, da imajo v svoji zgodovini tudi zelo slabe izkušnje – vemo, kaj je gospod Bavčar pustošil po Obali in obalnem gospodarstvu in na nek način je bilo zelo lahko izkoristiti lokalno prebivalstvo za podporo zaščiti teh ravno interesov neke peščice.

Kdo bo plačal za to škodo, se v tem parlamentu še nismo pogovarjali. Računi prihajajo. Slovenske železnice zahtevajo odškodnino v višini 1,7 milijona evrov. Kaj bodo storili pogodbeni partnerji, še ne vemo. Te odškodnine so lahko v milijonih. Aktivno vlogo pri teh dogodkih, ki so se zgodilo julija, pa je igral tudi del politike. Tukaj mislim predvsem na enega od predlagateljev Združene levice. Pomenljivo je tudi to oziroma pomenljive so tudi trditve predlagateljev, da je minister na nezakonit način poskušal vplivati na nadzornike Luke Koper. Glede na to, da je že nekaj časa minilo od takrat in da imamo danes interpelacijo v Državnem zboru, za danes nikjer še nisem zasledil niti enega dokaza, da je temu tako – da so trditve tiste nadzornice resnične. Ker če bi bile, potem verjamem, da bi danes predlagatelji te interpelacije s tem dokazom mahali in potem bi verjetno izid interpelacije moral biti drugačen, ampak ker tega ni, gre spet gor za neko špekulacijo. Še to. Ta trditev, da je poskušal nanjo vplivati minister, prihaja od osebe, ki ima nedvoumno zelo močen interes v Luki Koper, zelo močen osebni finančni interes in kot taka je seveda povsem nekredibilna v celi tej zgodbi.

Bi pa ob tem spomnil še na dvoličnost drugega dela predlagateljev oziroma konkretno poslanke Alenke Bratušek, ki je trenutno ni notri, pa mi je žal. Ona je velikokrat borka za pravičnost, ampak ona je bila tista, ki je v Luki Koper v začetku leta 2014 nezakonito razrešila oziroma vplivala na nezakonito razrešitev gospoda Gašparja Gašparja Mišiča, ki je bil takrat predsednik uprave. Pa ne glede na to, kakšno bi moje mnenje o njem utegnilo biti, vendar je šlo za politični pritisk in nezakonito razrešitev. Me prav zanima, kaj bo v nadaljevanju – verjamem, da se bo odzvala na to mojo trditev oziroma na to dejstvo – komentirala.

Želel bi se dotakniti tudi očitka, da se minister prizadeva za privatizacijo države infrastrukture, tako so zapisali. Zapisali so, citiram, "vodi politiko, ki dolgoročno vodi v privatizacijo najpomembnejših delov slovenske železniške in pristaniške infrastrukture". Konec citata. Še enkrat, tako kot je že bilo povedano, Luka Koper in Slovenske železnice so v strategiji upravljanja državnega premoženja opredeljene kot strateške naložbe in kot take niso in ne morejo biti predmet prodaje, kakršnekoli privatizacije ali česarkoli. Ne morem

spet mimo te politične sprevrženosti sopedlagateljice Alenke Bratušek. Spomnil bi na njen mandat in na prodajo Aerodroma Ljubljana. Če na eni strani predlagatelju interpelacije očitata, da vodi politiko minister, ki vodi v privatizacijo najpomembnejših delov železniške in pristaniške infrastrukture – a Aerodrom Ljubljana takrat ni bil najpomembnejši del letališke infrastrukture v državi? Pa se ga je kljub temu prodalo! Če to ni hipokrizija predlagateljev brez primere, potem ne vem, kaj to je.

Za zaključek pa imam v mislih tiste julijske dogodke. Predlagatelji, Združena levica, predlagajte, bodite konstruktivni, ne delajte pa škode tej državi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Nemec. Pripravi naj se gospa Iva Dimic.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

180 let, 1837 se je začelo načrtovanje enega do sedaj največjih infrastrukturnih projektov, to je izgradnja tako imenovane južne železnice. Namreč, ta je potem v svojem nadaljevanju neslavno končala v rokah privatnega kapitala, kar je na nek način prisililo takratno oblast – govorim o takratni Avstro-Ogrski –, da je morala iskati alternative. In z neko zgodovinsko distanco lahko rečemo, vsaj v Sloveniji, da je ta alternativa za nas biser – govorim o bohinjski progji. Tako je namreč nastal za takratne čase tako imenovani drugi tir, ki je povezal Trst z Dunajem po neki drugi, alpski, težji poti. Ta bohinjska proga se danes nahaja na teritoriju Republike Slovenije. Zakaj govorim o zgodovini – iz zgodovine se moramo učiti, če se le da, iz napak drugih, da jih mi ne bomo počeli. Namreč, ko govorimo o drugem tiru – in to bo najverjetneje rdeča nit današnjih izvajanj v Državnem zboru –, lahko rečem, da Socialni demokrati vselej ponosno zagovarjamo eno stališče, in to je sicer ne samo politično modro, ampak si upam reči, tudi geopolitično modro; namreč, da celotna infrastruktura in potek izgradnje poteka v največjem obsegu v slovenskih rokah. Ko govorim o možnih interpretacijah iz preteklosti – in tu je tudi očitek ministru Gašperšiču iz interpelacije –, da se iščejo alternativni načini, kako priti do sredstev, ki so tako nujno potrebna. Govorimo o enem večjih infrastrukturnih posegov v našem življenju.

Namreč, Socialni demokrati smo z dialogom z ministrom Gašperšičem glede njegovih zamisli dosegli nek okvir, ki bi lahko temeljil predvsem na slovenskem vedenju, znanju in imetju – govorim o združitvi tako imenovanega javnega in zasebnega. In tisti zasebni ni kdorkoli, tisti zasebni so Slovenske železnice in Luka Koper. To je vsaj nek okvir, zagotovo bodo potrebni še določeni popravki, ampak nek okvir, ki bi dal

tistemu, kar radi rečemo Slovenci, da slovensko znanje in kapital lahko naredita preboj, ki ga vsi skupaj potrebujemo za nadaljnji razvoj, ne samo – in to bi rad poudaril – primorskega, ampak celotnega slovenskega gospodarstva.

Namreč, če bi se iskalo tovrstne oblike sodelovanja, bi potem, tako kot sem tudi sam velikokrat razumel, izpolnili pričakovanja tudi civilne fronte, ki je večkrat opozarjala, da je popolnoma nesprejemljiva oblika izvedbe projekta v smislu koncesijskih pogodb ali pa, bog ne daj, privatizacije Luke Koper. Kar bi, mislim, lahko zadovoljilo tudi določene poglede predlagateljev, ker namreč naš cilj in cilj predlagateljev je velikokrat isti, ampak mi se poslužujemo nekoliko drugačne poti. Namreč, kljub vsemu smo prepričani, da lahko in da lažje spreminjamo mnenje kot v primeru očitanege ministru, ki mu je predlagatelj očitel predvsem spreminjanje mnenja, kot da spremenimo samega ministra. Kajti, če bi prišlo do spremembe, to ne bi bil noben garant, da bi zadovoljili vse tiste apetite, ki jim vsi skupaj sledimo. Ti apetiti pa so utemeljeni predvsem s pristopom javno-zasebnega ali pa v rokah Slovenije in slovenskih podjetij.

Stališče je jasno: Luka Koper mora ostati v slovenskih rokah. To je strateškega pomena in v naslednjih tednih pričakujemo, da bo minister predstavil tudi prevetritev investicijskega načrta in možne racionalizacije tega projekta, kajti le takrat bomo lahko dobili tudi tako imenovani finančni okvir, s katerim bomo v prihodnjem letu, kot je dejal minister, lahko začeli z načrtovanjem in kasneje tudi z izgradnjo tako zelenega drugega tira. Namreč, Socialni demokrati kot del vladne koalicije nimamo tega privilegija, da bi preprosto bili a priori proti. Mi moramo iskati rešitve. Zaradi tega bom tudi v nadaljevanju omenil nekatere projekte, ki smo jih skupaj z ministrom Gašperšičem iskali predvsem to – rešitve, o rešitvah govorim. Ker namreč, kot sem že dejal, nimamo tega privilegija, da bi v danih okoliščinah neodgovorno preprosto bili proti in s tem dejansko na nek način onemogočili izvajanje določenih projektov, ki se izvajajo in ki bodo izvajani v bližnji prihodnosti. Okoliščine so relativno ugodne; ne samo zato, ker je komisarka Bulčeva del tudi največje stranke v koaliciji in vodilne, ne samo zato, ker se je sam predsednik Vlade osebno angažiral, ampak predvsem zato, ker je v zadnjem obdobju minister Gašperšič izkazal neko iskreno resno namero, da dejansko se nekaj v ključnem pomenu premakne. Zagotovo to, kar je skrb predlagatelja, upam, da se ne bo uresničila, ampak če je ta skrb realna, bo pokazal čas in tudi takrat bomo morali ponovno, če bodo ti časi negativni za razvoj drugega tira, temu primerno pristopati. Zato naša podpora zagotovo ni samoumevna. Mi smo izpostavili največje projekte in si bom dovolil v nadaljevanju, da govorim kot primorski poslanec, kaj so bile na nek način na tem področju tiste prioritete. Govorim predvsem o hitri cesti H4, govorim o

nadaljevanju izgradnje hitre ceste Jagodje–Lucija in predvsem tisto, s čimer sem začel, o nadaljevanju in razvoju bisera, in to je bohinjska proga. V tujini imajo navado, da, bom rekel, vsebinskim zabaviščnim parkom dajo neko osnovo in neko vsebino. Stališče Socialnih demokratov imamo, da zabaviščni park bohinjska proga je že del vseh nas, ampak vsebino imamo. Zavedati se pa moramo, kakšen je njen potencial, ne samo po njeni 158-kilometrski železnici, govorim v Sloveniji, ampak na splošno, govorim o povezovanju tako Alp, Jadrana ali Avstrije, Slovenije z Italijo. Moram reči, da v zadnjem letu, letu in pol, so bili v tem smislu storjeni pomembni koraki tudi s podporo ministra Gašperšiča, kar na nek način nam daje to dimenzijo razumevanja ne samo infrastrukture kot take, ampak kaj lahko iz nje iztržimo, pa tudi, če je 110 let stara.

Dotaknil se bom hitre ceste H4, to je vipavska cesta, ki že 7 let na nek način bdi in teži z vsemi ambicijami, da bi se sicer kot tehnološki izjemno pomemben in težko izpeljiv projekt umeščanja protivetrnih pregrad na to hitro cesto. Na nek način je minister Gašperšič izvedel določene postopke in lahko le upamo, da se bodo vsaj v treh delih, v treh segmentih, ko govorimo o poljih, ki bi na nek način omogočala nadaljnjo izgradnjo protivetrnih pregrad po celotnem oziroma 18-kilometrskem območju. Zelo pomembna je tudi infrastruktura samega asfalta, da ne govorim o nadaljnjem razvoju hitre ceste, ki bi dejansko Koper povezala z mejnim prehodom na hrvaški strani.

Da se vrnem, samo še za zaključek, na drugi tir. Tisto pereče vprašanje, ki bo kot rdeča nit danes uporabljena predvsem v kontekstu spodbijanja avtoritete ministra in njegovega onemogočenja. V precepu smo zagotovo vsi; ali skupno naprej s podanimi zagotovili ali pa preprosto poseči in na nek način tudi potencialno zaustaviti določene procese, ki se že vodijo in peljejo. Socialni demokrati nismo, tako kot sem že dejal, brezpogojno podali ali pa bomo podali podporo ministru Gašperšiču, ampak z jasnimi konkretnimi zagotovili, ki jih bodo tudi v nadaljevanju kolegi predstavili z jasnimi časovnicami. Če bo minister Gašperšič izkazal tudi v prihodnosti, da se bodo njegove besede dejansko udejanjile, potem lahko računa tudi na podporo Socialnih demokratov. Minister Gašperšič, če bo temu tako, vam v nadaljevanju, če boste dobili podporo, želim vse dobro, predvsem pa uspešno za dobro vseh nas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi naj se mag. Alenka Bratušek. Izvolite gospa Dimic. A, predlagatelj, oprostite. Izvolite, dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Tako kolega Zorman pa tudi deloma kolega Nemeč na nek

način nadaljujeta z nekimi argumenti, ki so verjetno oziroma zelo verjetno prišli s strani ministrstva. Čisto uvodoma mislim, da je neka težnja, to je bilo zaznati pri stališču, ki ga je predstavila vodja Poslanske skupine SMC, pa tudi pri tem, kar je kolega Zorman povedal, da gre predvsem za zgodbo, ki jo poganjajo neki lastni interesi, interesi denarja in kapitala, in zaslutil sem, da na nek način skušajo tudi predlagatelji te interpelacije povleči na takšno ravno na tisto, kar se kaže na nasprotni strani. Kot sem že dejal, podjetje 2TDK, predvideno 6 milijonov javnega denarja za različne študije, plače zaposlenih, ki dosegajo relativno visoke zneske za to, kar bodo pripravili v tem enem letu in pol. Mislim, da je tukaj jasno, kdo dela za čigave interese. Ne nazadnje pa tudi še enkrat eklatanten primer spremembe zakonodaje v primeru Zakona o Slovenskih železnicah, kjer se zakon prilagaja temu, kar se je zapisalo v strategijo upravljanja z naložbami države in seveda poslovnim načrtom družbe Slovenske železnice. Gre za to, da bo zdaj mogoče s to spremembo zakona prodati 49 % državne deleža v teh družbah. Vemo, da so, da je kupec že pripravljen, avstrijski ÖBB in tako naprej. Kolega Zorman je izpostavljaj vprašanje cene. Sedaj čisto morda obrobno in uvodoma govorimo o nekih hipotetični ceni 1,4 milijarde, ki vključuje DDV, ki se bo v vsakem primeru vrnil v proračun, tako da smo na znesku ene milijarde, ampak to niti ni toliko bistveno. Bistveno je tisto, da mi ne napadamo ministra zaradi tega, ker bi ta projekt znašal 1 milijardo evrov, ampak zaradi tega, ker ga želi še podražiti, in to s formulo javno-zasebnega partnerstva. Ponavljam, javno-zasebno partnerstvo bo dvakrat dražje v izgradnji kot izključno javno financiranje. Torej kljub zagotovitvam ali pa skrbi, da bi zgradili projekt ceneje, gremo v to, da ga bomo zgradili dražje, bistveno dražje, dvakrat dražje, kar je potrdil tudi ministrov kolega, gospod Počivalšek, ko je dejal, da se je Vlada odločila za dražji način, ker nima denarja. Sedaj, tretja stvar, ki je pri tem pomembna, pa je tudi ta, da če zdaj že govorimo o tem, kako bi naj Luka Koper in Slovenske železnice pomagale financirati in bi na nek način pravzaprav morali financirati ta projekt, je potrebno dodati, da pravzaprav v prvi vrsti Slovenske železnice niso pripravljene tega narediti in niso niti sposobne. Vemo, da nimajo oziroma da je njihov dolg že tako visok, da ne morejo najemati novih kreditov, Luka Koper po drugi strani pa ima tudi investicije in seveda tudi posojila zaradi teh investicij v vrednosti 300 milijonov evrov. Tako, da to gre za nek načrt oziroma neko idejo, ki se plasira sedaj v javnost tudi kot neko odgovornost teh družb pri izgradnji drugega tira, ki pa po svoje ni niti mogoča in deloma ponovno v nasprotju s tem, kar ves čas minister trdi. Namreč, Slovenske železnice in Luka Koper, ponavljam, nimajo denarja. Torej, če se bosta še dodatno zakreditirali, ne bo to nič drugega kot kredit Republike Slovenije. Na enak

način bodo ta posojila prekvalificirali, tako kot napoveduje minister, da bi bil prekvalificiran potencialni kredit, ki bi ga vzel Dars zaradi istega namena.

Tukaj je treba potem še dodatno poudariti, da ko govorimo o javno-zasebnem partnerstvu, govorimo o zelo kompleksnem primeru, ki predvsem predvideva to, da mora privabiti tega zasebnega partnerja. Vemo, da ga lahko privabi samo, če bo ta zasebni partner imel neke ustrezne ali pa vsaj zadovoljive koristi od tega. Tukaj govorimo o formuli nadomestilo plus koncesija. To je ta osnovni del te enačbe, ki bo omogočil, da bi sploh kakšen zasebni investitor bil pripravljen iti v to zgodbo. In ravno tu se mislim da zdaj zadnje čase cela stvar lomi. Želeli bi slišati odgovore, kakšno bo to nadomestilo, koliko bo država plačevala investitorju, da bo to investicijo izvedel in katere bodo koncesije, ki bodo morale obstajati.

To bi moralo biti vsaj deloma jasno tudi kolegom iz socialnih demokratov. Spomnimo se ponudbe, ki jo je Deutsche Bank ponujal Pahorju za privatizacijo takrat Intereurope, Slovenskih železnic in tudi Luke Koper. Da bi zgradili in prenovili določene segmente železniške infrastrukture v Sloveniji, bi bila takrat cena zelo visoka. Zakaj bi danes bilo drugače? Naša skrb je ta, da je v ozadju tu popolnoma enaka logika. Če kolego Zorman skrbi, da bi naredili največ v javnem interesu, potem ne more podpirati javno-zasebnega partnerstva in ne more podpirati tega, kar predlaga minister Gašperšič, ker bo to največja škoda za davkoplačevalce in tudi za ostale državljanke in državljane.

Kolega Zorman je tudi dalje še navajal, glede julijske blokade Luke Koper je dejal, da se je promet preusmeril, da so se ladje preusmerjale v druga pristanišča, da so ladjarji celo odhajali in ukinili svoje posle z Luko Koper. Informativni podatek. Pristanišče v Trstu je julija zabeležilo 20,36-odstotni minus v kontejnerskem pretovoru. V tem času, ko je bila Luka Koper blokirana tistih nekaj dni, ta tovar ni šel v Trst. V Trstu so julija 20 % kontejnerjev manj pretovorili v tem času.

Dalje. 19. 8. je napovedal veliki ladjar OOCL, da bo začel poslovati s Koprom, torej nekaj tednov kasneje za to blokado so se še novi ladjarji začeli odločati, da bodo poslovali s koprskim pristaniščem. Konec julija je družba Dun and Bradstreet podelila Luki Koper bonitetno oceno 5A1. Torej vse govori o tem, da julijska blokada v Luki Koper ni škodovala Luki in ni škodovala niti posledično nadaljnjim poslom, ki jih vodi in od katerih imajo tudi druge vezane družbe koristi.

Sredi julija je tudi bila zabeležena rast na vseh segmentih v Luki Koper. Kar se tiče poslovanja in škode, sploh pa tega, da si na nek način sami zabijamo nož v srce, gre za dodatno nadaljevanje zavajanj. Kar se tiče tega, kar ste omenjali glede privatizacije, kolega Zorman, strategija upravljanja predvideva – predvideva in zaradi tega je tudi zakon o Slovenskih

železnicah spremenil možnost prodaje do 49 % deleža v hčerinskih podjetjih Slovenskih železnic. In kupec že obstaja – avstrijski OBB.

In po drugi strani seveda mogoče ne gre za neko direktno ali pa neposredno privatizacijo, ampak formula, ki jo predlaga minister, torej koncesija zasebnemu investitorju za drugi tir, prvi tir in dodatne pretovorne in logistične kapacitete, naj bi to Luka Koper ali pa Slovenske železnice in nove koncesije za nadaljnjih 30 let niso nič drugega kot neke vrste privatizacije. To pomeni, da bo naslednjih 30 let zasebni investitor dobival dobičke od poslov in vse ostalo, kar se trenutno vrača v podjetje, ki je v državni lasti.

Omenjali ste tudi aerodrom. Pogodba za prodajo aerodroma je bila podpisana 5. septembra 2014. Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, predsednik Vlade dr. Miro Cerar, edini, ki smo takrat protestirali proti prodaji aerodroma, smo bili v Združeni levici. Imeli ste možnost ne podpisati pogodbe, narediti korak nazaj ali pa karkoli. Ne zdaj očitati stvari glede aerodroma in tako naprej, čeprav se bo tisti, ki je zagnal te stvari, verjetno tudi sam zagovarjal oziroma povedal svoje stališče.

Zaključili ste, kolega Zorman, s tem, da ponudimo rešitev. Rešitev ponavljamo, pa nismo edini, pravzaprav samo prisluhnemo alternativam, ki so jih določeni ekonomisti ponudili, prisluhnemo tistim alternativam, na katere minister Gašperšič noče pristati ali prisluhniti, čeprav se zavzema za neko širšo javno razpravo, ki bi pripeljala do tega, da bi najceneje izpeljali ta projekt. Skratka, 200 milijonov je Vlada že zagotovila, to je dejstvo. Možnost je v letu 2018 še doseči nekaj kohezijskih sredstev Evropske unije in ključna stvar je pridobitev ugodnih dolgoročnih kreditov bodisi preko državnih firm ali države same, obveznice recimo na 30 let. Tu je treba poudariti, da so obrestne mere trenutno zgodovinsko nizke – 2,4 %, in še padajo. Torej obstajajo načini, obstajajo alternative, ki ne bodo prinesle znatnih dobičkov za zasebne investitorje. Ponavljam in tem zaključim, javno-zasebno partnerstvo je po preračunih dvakrat dražje od javne investicije, dražje za davkoplačevalce in dražje, kar se tiče z vidika izgube deležev v podjetjih, ki imajo državni delež v njih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika. Gospod Matjaž Nemeč, izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči. Si bom vzel minuto za eno kratko repliko kolegu, prijatelju Mateju.

Razumem vaše stališče oziroma vaš pogled. Jaz sem takoj za. Jaz bi se tudi, če bi bilo možno, zadolžil in iz javnih sredstev zgradil za 700, 800 po naši želji vreden drugi tir. Ampak zadolževati se ne smemo. Če komu vzamemo,

ali je to šolstvo, zdravstvo, so to mogoče socialni transferi, iskati moramo rešitve, kot sem že bil dejal v preteklosti, nimamo privilegija, da bi preprosto se odločili za eno in edino idealistično, idealno opcijo, kajti teh pogojev nimamo. Zato je treba v tej fazi iskati rešitve. Razumem, da zasebno ni okej, javno-zasebno ni najboljše, ampak do sedaj boljših alternativ nimamo. Iz proračuna vemo, da je to nemogoče, če ne drugega, zaradi fiskalnega pravila, ker se ne smemo zadolževati. Odločili smo se, da bomo porabili toliko, kolikor ustvarimo. Zato bi jaz skušal biti pri naši interpretaciji kolikor se le da realen in realističen v podajanju ocen, predvsem v smislu odgovornosti, iskanju rešitve, kajti rešitve moramo iskati. Jaz razumem, da eno so želje, tudi jaz bi si tega želel, da bi preprosto zgradili za pol cene in iz javnih sredstev, tako kot počno v Avstriji, v Švici, v Nemčiji, ki si to lahko privoščijo. Ampak v Sloveniji si v tem trenutku tega ne moremo privoščiti. Če je naša geopolitično strateško pomembna investicija v drugi tir, se moramo proaktivno vključiti v to, da najdemo rešitev in da bo ta, če se le da, najboljša, kolikor je možno, da bo čim manjši delež deležnikov oškodovanih zaradi tega ali pa prikrajšanih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj dr. Matej Tašner Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Ja, obstaja volja ali pa obstajajo načini, da se to doseže. Že večkrat sem omenil, da Italija in Avstrija gradita svojo javno infrastrukturo iz proračunskih sredstev oziroma iz javnih sredstev. Tu je ključno, da sta obe javno-finančno slabši od Slovenije. Avstrija ima javnega dolga 86,2 %, Italija 132,7, ob tem da imata presežek v plačilni bilanci 2,6 % in 2,2 % BDP, Slovenija pa 7,3. Skratka, Avstrijci in Italijani se mirno lahko dalje zadolžujejo, čeprav ne dosegajo takšnih kazalcev, kot so se jih obvezali s paktom stabilnosti, mi pa sedaj zato, da ne bi slučajno koga pretresli ali pa slučajno se komu zamerili, ne bi niti poskušali. Francozi in Italijani so jasno pokazali, da bo pri njih možen odlog, da se bodo pogajali glede tega in mirno gradijo z javnimi sredstvi infrastrukturo. Mi pa zaradi tega ker smo se obvezali s fiskalnim pravilom, ne iščemo niti nekih alternativ, tako da to je popoln nesmisel. Možnosti obstajajo in prav bi tudi bilo, da se jih izkoristi.

Kar se tiče tega, da proračunskega denarja ni in da bi se moralo nujno kje drugje iskati, imamo zdaj čisto konkreten primer na tej seji. Naslednji torek se bo sprejemalo t. i. davčno prestrukturiranje. To davčno prestrukturiranje pomeni na nek način 56-milijonski izpad iz proračuna. To skorajda zadošča za pokrite obroka, če bi se recimo zadolžili in tako naprej. Skratka, obstaja manevrski prostor, obstajajo načini, s katerimi bi

se lahko proračun napolnil, med drugim tudi dvig davka na dobiček od pravnih oseb za 3-odstotne točke, torej na 22, bi prinesel dovolj, da ne bi s takšnim ukrepom, torej javnim financiranjem drugega tira ogrozili te tako zelo opevane in tej vladi drage javnofinančne konsolidacije.

To vidim jaz predvsem kot izgovore oziroma kot neko ustrahovanje tudi tistih, ki spremljajo takšne debate, torej če gremo to gradit, bomo morali jemati otrokom, socialni in tako naprej, moramo graditi z zasebnim partnerjem, ker država nima denarja. Jaz mislim, da se da najti alternative, če je pripravljenost za to in če niso drugi interesi v ozadju.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika. Gospod Branko Zorman, izvolite.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kolega Vatovec, se pa resnično moram odzvati. Rekli ste, da se je prodaja Aerodroma zgodila v času naše vlade. Verjetno niste bili pozorni pri datumih. 5. septembra 2014 se je zgodila prodaja oziroma nakup s strani Fraporta, 5. 9. Takrat je bila še aktivna vede vlada Alenke Bratušek, glede na to da je naša vlada zaprisegla šele 18. Septembra. In tudi prejšnja vlada je tista, ki je Aerodrom Ljubljana uvrstila na seznam 15 podjetij. Ne naša vlada. Torej je odgovornost in izvedba izključno tam. Pa pri tem ne mislim, da je prodaja bila slaba oziroma da je kupec slab. Daleč od tega. Kupec je strateški in je dober. Govorim samo o dvojnih merilih, prej sem govoril o dvojnih merilih, ki jih predlagatelji uporabljajo.

In še v poduk, kolega Vatovec, podelitev koncesije ni enako privatizacija.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa.

Sem poslušala te razprave mojih poslanskih kolegov. Praktično je bila to že kar na nek način malo proračunska razprava glede zagotavljanja virov za izgradnjo drugega tira, ki si ga vsi želimo ali bi ga želeli imeti, vendar imamo še nezaključeno, nezaprto finančno konstrukcijo.

Pa me tukaj zanima, predem preidem h konkretnim zadevam v tej vaši interpelaciji, kako je glede, ker slišim tudi trditve, da če bi prišlo do drugega tira, bi se znalo zgoditi, da bi tudi naše Slovenske železnice znale zgubiti en del dohodka oziroma prometa, če se izrazim bolj tržno, iz naslova, da zdaj pač notirni sistem omogoča, da ko pridejo vlaki tudi iz tujine, se enostavno pred Divačo ustavijo, potem je to pretovarjanje in peljejo s tisto dizelco do Luke Koper. Če pa bi prišli do dveh tirov, bi bili mogoče celo na zgubi tisti zaposleni točno na tem odcepu.

Me samo zanima, ali resnično obstaja tudi ta možnost oziroma ali je ta trditev resnična. Dejstvo je, da ni zaključena finančna konstrukcija. Vi ste sicer javnosti obljubili, da se bo zadeva drugo leto, v letu 2017 začela graditi. Gradi se lahko tudi tako, da se slikaš z lopato, obrneš kup ene krtine, malo zemlje pa rečeš, začeli smo. Mogoče boste še kaj dodatno povedali. Zadeve so še v oblakih, pa jaz verjamem, da če dobro mislimo, da se tudi na koncu dobro izteče.

Predvsem pa, spoštovani minister, mislim, da je treba pregledati tudi nekatere vaše obljube, zaveze, sprejete sklepe, ki v dveletnem mandatu dejansko niso bili realizirane ali pa jih boste ponovno nam osvetlili in povedali kako je. Vsi si želimo imeti sodobne železnice, železniške povezave tako kot v tujini, da bi bile le-te hitre, učinkovite, da bi omogočili vedno več ljudem nek javni prevoz do mest, hitrejše potovanje po Sloveniji. Skratka, mi bi tukaj lahko imeli vsi nekaj od tega. Zanima me kako zadeve še vedno stojijo na železniški povezavi Ljubljana–Kočevje. Ravno pred enim letom je naše predsednica Novakova zastavila tudi poslansko vprašanje, kaj bi bilo še treba, da bi se na odseku železnice Ljubljana–Ribnica–Kočevje vendarle zgodil premik. Vi ste rekli, da je ravno v pripravi razpisna dokumentacija za izbor izvajalca, da ste seznanjeni s tem stanjem in da so že v ta namen zagotovljena sredstva v višini 10 pa pol milijona do 20 milijonov, da pa je ocenjena investicija bila nekje okoli 40 milijonov. Ali je izvajalec izbran ali ni izbran, je moje konkretno vprašanje, kdaj lahko to pričakujemo. Vi ste omenili, da bo leta 2017 vzpostavljena ta železniška povezava in dejansko bi želela odgovor na to konkretno vprašanje. Ne nazadnje če samo primerjam, da poteka potovanje od Novega mesta do Ljubljane dve uri, se mi zdi, da je celotna infrastruktura v Ljubljani, kar se tiče železnic, v zelo slabem stanju in bi bil res skrajni čas, da se te zadeve uredijo.

V začetku letošnjega leta spomladi sem tudi sama kot članica Odbora za infrastrukturo predlagala razpravo o problematiki zagotavljanja varnosti prometa na avtocestah in državnih cestah. Kar nekaj rešitev smo podali, nekatere so bile delno finančno ovrednotene. Pa vendarle se kaj veliko od teh sklepov ni realiziralo oziroma ni bilo niti upoštevano, kot da, minister, nimate časa, da bi se ukvarjali z vsemi temi zadevami. Pa me zanima, kako to, da krovni center glede nadzora nad upravljanjem cestnih povezav oziroma državnih cest tega še vedno nima. Zdi se mi, da Dars in Direkcija RS za ceste, ki imata skupaj v nadzoru nekje 80 % vsega prometa pri nas, še vedno ne sodelujeta pri upravljanju prometa na državnih cestah in avtocestah. Dars preko prometno informacijskega centra, ki ga financira sam, pa tukaj nisem na strani Darsa, opravlja nalogo obveščanja tako na avtocesti kot na državnih cestah, pa se mi zdi, da je letošnje poletje pokazalo, kaj pomeni upravljanje iz enega centra. Imeli smo praktično zastoje po celi

Sloveniji, da ne govorim o tem ljubljanskem obroču in potovanju proti Primorski. Bilo je izredno veliko zadržev. Govorim o Nacionalnem centru za upravljanje prometa, vidim, da nekatere kolegice ne vedo, o čem razpravljam, sem pa prepričana, da je minister razumel. Seveda še vedno ni dovolj nekih signalnih tabel, še vedno prihaja do izjemnih kolon, ki bi se jih dalo z racionalnejšo razporeditvijo enostavno odpraviti ali pa vsaj ljudi preusmeriti. Še vedno je pomanjkanje, pa naj bo to s primorske avtoceste ali štajerske ali z gorenjske. Na tem področju je bilo žal premalo narejenega. To je očitek, to kaže, da se zadeve ne odvijajo v pravo smer.

Želela bi se še dotakniti že kar 40 let trajajočega postopka in želje Korošcev, da bi prišli vendarle do neke normalne infrastrukture, do cest, ki bi bile primerljive seveda tudi ostalim v Sloveniji. Še vedno se ne ve konkretno, kako je s traso tretje razvojne osi Braslovče. Mi smo pred, mislim da pred enim letom imeli tudi skupno sejo odborov za kmetijstvo in za infrastrukturo ter za okolje in prostor, kjer smo se pogovarjali o umestitvi trase. Bila je na novo odločeno, s katero traso se gre naprej, pa kaj več od tega ni bilo. Mi smo ponovno te dni prejeli ponovni poziv k čim prejšnji gradnji tretje razvojne osi in še vedno ne vemo, po kateri trasi bomo šli do Koroške.

Tukaj imam še vedno sama in tudi naša poslanska skupina pomislek, ali je bila trasa, ki je bila pred enim letom določena, najboljša, ker dejansko gre po najboljših kmetijskih zemljiščih, kar jih imamo v Sloveniji. Mislim, da je ta potovalna pot, ki jo imamo, od Dravograda v Velenje več kot eno uro in od Velenja do Trojan dobrih 40 minut, v teh časih praktično resnično nesprejemljiva. Ko smo bili s poslansko skupino tam na obisku, so rekli, da so odmaknjeni, da se to čuti pri zaposlitvah, pri razvoju Koroške regije. Enostavno v tem času se mi zdi enostavno neodgovorno od vseh nas, da vendarle ne rečemo, res je, tudi ceste so v katastrofalnem stanju.

Prej je moj poslanski kolega Vrtovec omenil, da bi potrebovali za naslednja leta 298 milijonov, če bi želeli, da bi bile naše ceste normalno prevozne oziroma da bi vsaj ustrezale nekim evropskim merilom, ker je v Sloveniji trenutno samo 20 % cest v naši državi po evropskih kriterijih, merilih ocenjenih kot dobre oziroma varne. 20 % cest v Sloveniji je ocenjenih, da so varne. Zdi se mi, da to priča, da je treba tudi za cestno infrastrukturo zagotoviti neka finančna sredstva, ker ne nazadnje se mi zdi, da imamo slabe železniške povezave, cestne povezave, da ne bom šla še na kakšno drugo področje, ki ga vi pokrivate, pa se tudi tiče energetike. Enostavno nekje capljamo za vso to Evropo, po drugi strani pa poslušam, koliko smo pridobili nekih evropskih sredstev. Ja, kam pa so šla ta evropska sredstva? In potem še slišim, da je potrebna današnja razprava, da je treba zagotavljati javni denar. Glede javnega denarja je pa moje mnenje takšno. Kako si nekateri

predstavljajo javni denar, kako naj bi se razporejal, pričajo sami dogodki v Luki Koper. Tam je bilo najbolj jasno, kako si nekateri predstavljajo, za kaj naj bi se porabljal javni denar. Jaz tukaj lahko rečem, da mi je sicer žal, minister, ampak tudi dogodki v Luki Koper kažejo, kakšno je vaše stanje, kakšna je vaša figura, avtoriteta kot ministra za infrastrukturo. Ne nazadnje brezzobi tiger. Tam so se spopadli določeni – in niste imeli moči verjetno, ali pa boste povedali, da bi tam naredili red, da bi obveljala vaša beseda.

Tako da brezzobe ministre, jaz ne vem, če jih ravno ne vem koliko potrebujemo. Mi potrebujemo ministre, ki bodo kljubovali takšnim ali drugačnim pritiskom. Žal pa se je pokazalo drugače.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, pripravi naj se gospod Danilo Anton Ranc.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Spoštovane kolegice in kolegi!

Današnja seja oziroma ta točka, ki sicer nosi naslov Interpelacija ministra Gašperšiča, jaz mislim, da bi bolj kot to, da govorimo o ministru, konec koncev je ta vlada zamenjala že 9 ministrov, bi pač še desetega. bilo bolj pomembno, da govorimo o konkretnih infrastrukturnih projektih, o prometni varnosti in konec koncev tudi o upravljanju državnega premoženja. Minister, v svojem odgovoru niste odgovorili pravzaprav na noben očitek, ki je bil zapisan v interpelaciji, bom pa sama na kratko še enkrat povzela navedbe, zaradi katerih mislim, da bi bilo bolje za državo, če bi na vašem stolu ali mestu sedel kdo drug.

Začela bom z drugim tirom. To je projekt, ki vas spremlja od samega začetka, od zaslišanja pristojnega odbora za ministra, kjer ste povedali, da projekta drugega tira ne potrebujemo tam še vsaj še 40 let. Na moje poslansko vprašanje v zvezi s tem, da je drugi tir tako rekoč pogoj za to, da se bo Luka Koper razvijala, ste mi odgovorili, da ja, ampak da naj se tovor, tisti večji, vozi kar po avtocestah, da imamo avtoceste in da naj se lepo tovor preusmeri tja. Potem se nadaljuje s študijo potrebnosti drugega tira, ki je bila plačana z našim oziroma davkoplačevalskim denarjem. In glej ga zlomka, ta študija ugotovi, da drugega tira Slovenija ne potrebuje. In četrta točka v zvezi z drugim tirom, ki jo želim povedati, je prijava tega drugega tira na razpis za evropska sredstva, kamor ste poslali popolnoma nepopoln finančno nezaprta projekt. Izplen tega razpisa ali prijave je seveda nič evrov za drugi tir. To je, bom rekla, kratka kronologija tega, kaj se pod vašim ministrom z drugim tirom dogaja. In ob vsem tem dveletnem dogajanju se zdaj kar na enkrat obrne ploščica – drugi tir bo, drugi tir je najpomembnejši, in pika na i, "drugi tir se bo začel drugo leto, če ne, bom kot minister

odstopil". Glej ga zlomka, leta 2018 boste tako ali tako odšli kot minister. Tako da to ni bila neka posebno velika obljuba.

Nadaljujem z Darsom in Luko Koper. Dva nadzornika, predsednika nadzornih svetov sta javno povedala, da ste jih poklicali in zahtevali menjavo predsednikov uprav. V Darsu se je ta menjava tudi zgodila. Ne vem, ali zaradi tega, ampak domnevam lahko. Uspel razpis za elektronsko cestninjenje, pri katerem je sodeloval vidni član SMC oziroma kandidat SMC za župana občine Ljubljana gospod Avbreht, kljub temu da govorijo, da se je pri tem razpisu razpisna dokumentacija dopolnjevala, da se je mapa ne vem kolikokrat odebelila, okej, je bil razpis zaključen, še enkrat, ko je postal pravni svetovalec za ta razpis vaš človek, in je zgodba šla tako, kot ste si to zaželeli. V Luko Koper se pač ta zgodba ni izšla tako, čeprav so bili po moji oceni apetiti pa prav podobni, če ne kar enaki.

Tretja točka, ki jo želim omeniti, je varnost v cestnem prometu. V letošnjem letu od 1. januarja do 18. septembra je na naših cestah na žalost izgubilo življenje 100 ljudi, v enakem obdobju leta 2014 76. Vsak je preveč, minister, ampak to pomeni 30 % več kot leta 2014, ko smo vlado vodili mi, ko tako radi nekateri to ponavljate. 30 %! Govori se tudi v strokovnih krogih, da naj bi za to bila vsaj deloma kriva tudi stavka policistov. In me zanima, kdo znotraj Vlade bo vzel na svoj hrbet teh 100 smrtnih žrtev, ker se ni hitreje ali pravočasno dogovoril s policisti, da bi prenehali stavko. Je to vaša odgovornost, je to odgovornost ministrice ali mogoče kar predsednika Vlade? Ampak z roko zamahniti ob 24 več smrtnih žrtvah je neodgovorno. In bi moral po moji oceni za to nekdo odgovarjati.

Naj se vrnem na drugi tir. Pravzaprav vas dve leti prepričujem, da je milijarda 400 milijonov evrov preveč denarja za 27 kilometrov proge. Zdaj po dveh letih ste končno ugotovili, da je prav, da naročite revizijo, recenzijo, kakorkoli želite temu reči, in boste prišli do neke nove ocene. Vendar ne glede na to vi pravite, da bomo ta projekt zgradili z javno-zasebnim partnerstvom, kljub temu da vas vsi ekonomisti, ne samo v Sloveniji, mislim, da tudi širom sveta prepričujejo in vam pravijo, da za milijardo 400 vredno investicijo za 27 kilometrov proge zasebnega partnerja preprosto ne boste dobili. Vsak zasebni vlagatelj gre v projekt z neko koristjo, se pravi, vsaj nekaj malega bi moral zaslužiti. Zdaj si pa, minister, izračunajte, ob tem da se v projekt da milijardo evrov, kakšen donos letno bi to moral biti, da se mu v ne vem koliko letih izplača. V sto letih se mu ta projekt ne bi izplačal. Zato je to absolutno za lase privlečeno oziroma zasebnega partnerja ne bo, za tak projekt, v takšni višini, upam ali pa verjamem, da nam je to vsem jasno.

In še nekaj, ob tem da pravite, da Luke Koper ne boste privatizirali. Če delnice Luke Koper, kar pa je vaš namen, vložite v podjetje

2TDK oziroma ne vem, kako se mu točno reče, je to enako, in te delnice potem v nadaljevanju zastavite za kreditiranje, kar je vaš cilj, je to zelo podobno zgodbam, kot smo jih v Sloveniji že videli – Istrabenz, Pivovarna Laško, Merkur in še kaj bi se našlo. Če z državnim premoženjem nameravate delati tako – jaz upam, da vam nikjer v Sloveniji posojila za zastavo delnic Luke Koper ne bodo dali – je to zelo blizu, ne rečemo privatizacije, lahko rečemo še en korak več, to je tajkunizacije Luke Koper. To je zgodba, ki jo v primeru Luke Koper pišete v teh dveh letih. Tako nekako je baje minister obljubil koaliciji: "Drugi tir bo, in to začetek drugo leto. Predor Markovec je že, voznja skozi ta predor bo zastonj, brez vinjet. In več bo denarja za državne ceste." Veste, minister, to vam lahko verjame samo nekdo, ki verjame tudi to, da svizec zavije čokolado. Škoda, da ste dve leti pravzaprav izgubili, dve leti sta mimo, in teh dveh let nam nihče, ne nam ne vam, ne more vrniti. Vse prevečkrat se marsikdo od vas obrača nazaj. Mogoče sem v preteklosti tudi sama delala to napako, ampak preteklost ne bo spreminjala prihodnosti.

Dve leti smo, ne smo, ste že zamudili. Jaz vam želim, da vsaj polovico tega, kar ste obljubili, ne nam, koaliciji, da vsaj polovico tega realizirate v dobro države in držim pesti, da vam res vsaj ta polovica uspe. Seveda pa pričakujem in odgovarjate ne nam, odgovarjate državljanom in državljanom. Tega se morate zavedati, minister.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc, pripravi naj se gospa Anita Koleča. Izvolite, gospod Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči Državnega zbora, spoštovani minister z ekipo, spoštovane kolegice poslanke in poslanci!

Včasih imam občutek, da mogoče v zadnjem času zelo veliko razpravljamo o Primorski: Luka Koper, drugi tir. Tako bi človek včasih mislil, da sedimo v primorskem parlamentu. Mislim, da je ta interpelacija proti ministru Gašperšiču dejansko tudi sama po sebi prispevala k temu in da je na nek način tudi vplivala, da lahko danes govorimo o nekem jugocentričnem razvoju Slovenije, predvsem v interesu nekaterih, da bi preusmerili pozornost samo na nekatere projekte na področju infrastrukture. Ravno to je mogoče tudi bil cilj te interpelacije, ko govorimo z vidika finančne konstrukcije, da bi se naj ta projekt financiral iz javnih sredstev. Predlagatelji tukaj gladko in malo pozabijo, da so v Sloveniji še tudi nekateri drugi projekti, ki so zelo pomembni, da omenim to našo tretjo os, da je tukaj tudi zdravstvo in tudi drugi proračunski porabniki, ki bi, če bi pristali na tak način financiranja, kot ga predlagatelj tudi na nek način vzpostavlja, bi na nek način bili prikrajšani, in kot sem že večkrat

poudaril, ne bi mogli razvijati Slovenije policentrično, kot si vsi skupaj želimo. Tako da bi lahko rekel, da je ta interpelacija tudi s tega vidika nestrokovno pripravljena in v celoti ne odraža tudi dejanskega stanja. Odpira se tudi vprašanje, kaj je sploh cilj predlagateljev. Kot ničkolikokrat v dosedanjih interpelacijah so tudi tokrat uporabljali to zgolj kot sicer legitimno orodje opozicije za pridobivanje političnih točk in izkrivljanje dejanskega stanja pri izvajanju infrastrukturnih projektov. Vlada predsednika Mira Cerarja je izgradnjo drugega tira in tudi izgradnjo tretje razvojne osi ter tudi drugih infrastrukturnih projektov opredelila kot strateške projekte za državo Slovenijo in za njen gospodarski razvoj. To je več ali manj jasno. Večkrat je bilo tudi poudarjeno, da se Vlada zaveda pomena multiplikativnih učinkov infrastrukturnih projektov in pomen le-teh za gospodarsko rast. V skladu z odločno podporo Vlade za začetek gradnje drugega tira je pa deloval tudi minister s svojo ekipo. Očitki, da je minister ravnal neodgovorno in zaviral izgradnjo drugega tira, so prav smešni in zavajajoči. Tudi sam kot predsednik Odbora za infrastrukturo aktivno spremljam delo ministra in aktivnost Vlade na področju realizacije projekta izgradnje drugega tira in tudi drugih infrastrukturnih projektov. Tako lahko z gotovostjo trdim, da toliko napora, kot je v te projekte vložila naša vlada in tudi minister, ni še nobena doslej. Toda niso bili vloženi samo napor, tukaj so že rezultati. Lahko govorimo konkretno tudi že o praktično začetku izgradnje tega projekta. Vse dosedanje vlade pred nami so si odločitev o izgradnji drugega tira prelagale kot vroč kostanj druga drugi in tako tudi z ministra na ministra. S projektnim pristopom in timskim delom ministra Gašperšiča in tudi z interdisciplinarnim pristopom Vlade je končno postalo jasno, da se bo projekt izgradnje drugega tira začel izvajati in to se je tudi zgodilo. Toda to, da ima minister poleg tega izdelan tudi načrt, kako je to mogoče realizirati, pa jasno kaže, da se bo ta projekt vlade Mira Cerarja in ministra Gašperšiča tudi realiziral.

Iz teh razlogov ministra podpiram. Podpiram ga, ker se zaveda, kako pomembno je, da ohranimo makroekonomsko stabilnost države, zaščitimo interes vseh državljanov in da projekt realiziramo na ekonomsko vzdržen način. Podpiram ga tudi zato, ker kljub različnim idejam o načinu financiranja tega projekta vztraja pri javno-zasebnemu partnerstvu in ne obljublja projektov na trhljih finančnih konstrukcijah. Te namreč ponujajo nekateri akademiki, profesorji iz udobnih foteljev iz katedrskega pulta, ko so bili pa sami državni sekretarji, pa tega problema niso znali rešiti ali kakšne druge rešitve najti. Ti svetovalci kot vedno niso pripravljene prevzeti tudi nobene odgovornosti. Seveda so pa pripravljene pisati študije in zelo drago zaračunati. S tem produciranjem teh zavajajočih študij vnašajo nemir tudi med državljanke, nam poslancem pa na nek način tudi na nek način

trajajo čas z dolgimi sejami, posvečenim interpelacijam, namesto da bi se ukvarjali s področjem gospodarstva in ustvarjanja dodane vrednosti, da bi končno napolnili proračun in imeli več denarja za takšne in podobne projekte. Realna drža ministra odraža njegov namen, da se tako pomembni projekti financirajo na transparenten način in čim bolj ekonomsko vzdržljiv način. Najbrž je veliko prahu med različnimi lobiji in posledično v javnosti vzdignila prav ta odločitev, da začne minister resno pripravljati načrt izgradnje in da je pripravil finančno konstrukcijo, ki je ekonomsko vzdržna in ki v bistvu v enakopraven položaj za možnosti investicij na področju infrastrukture postavlja tudi vse ostale regije. Zato se kot rdeča nit te interpelacija vleče predvsem navajanje zavajajočih in izkrivljenih dejstev. Predlagatelj namreč ministru predvsem neutemeljeno očita, da zavira izgradnjo drugega tira, kljub temu da smo sprejeli izgradnjo strategije prometa Slovenije, kar seveda omogoča in je predpogoj za črpanje evropskih sredstev, da smo letos izvedli modernizacijo proge med Divačo in Kopro, da je tik pred zaključkom projekt elektrifikacije tirov in da so se 8. julija letos praktično začela dela na projektu tako imenovanega izvlečnega tira, ki pravzaprav predstavlja lahko celo na nek način začetek izgradnje drugega tira.

Izhajajoče iz teh dejstev, ponovno poudarjam, da se je gradnja drugega tira torej dejansko že začela. Za vse tiste, ki izničujete dosežke ministra in pravite, da je bilo vse narejeno premalo, bi moral odgovoriti z vprašanjem: komu in kateremu ministru doslej je uspelo doseči toliko kot ministru Petru Gašperšiču in vladi Mira Cerarja in koliko ministrov vlad je bilo dovolj pogumnih in dovolj premišljenih za odločitev o začetku gradnje tega strateško potrebnega zahtevnega projekta?

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo razvojno-gospodarskega pomena izgradnje drugega tira, na vsak način podpiramo prizadevanja vlade za javnofinančno učinkovito realizacijo tega strateškega projekta. Pomembno je, da se tudi kot politiki in državljani zavedamo, da potrebe prebivalstva sežejo tudi dlje od samo drugega tira in da bi investiranje tega projekta izključno iz državnega proračuna negativno vplivalo na stanje in financiranje ostale železniške infrastrukture, cest po Sloveniji in tudi tretje razvojne osi.

Vsi vemo, kakšno je stanje na področju slovenskih cest in železnic podovedala ta vlada in našemu ministru je v dveh letih uspelo, da je obrnil negativni trend financiranja v prometno infrastrukturo. Za redno vzdrževanje cest je tako samo v letu 2015 ta vlada namenila 62 milijonov evrov, letos pa kar 104 milijone. Za železnice je bilo samo za investicijske dejavnosti v letu 2015 namenjenih kar 362 milijonov in končani so tudi projekti modernizacije, nadgradnja proge Divača–Koper, Slovenska Bistrica–Pragersko, Dolga Gora–Poljčane. Te nadgradnje

omogočajo nemoteno delovanje in nadaljnji razvoj logistične dejavnosti in skrajšujejo vozne čase.

Prav tako bi omenil tudi izkrivljanje dejstva glede modernizacije Pragersko–Hodoš, o čemer je bilo danes precej povedanega. Tudi tukaj lahko govorimo, da je bil ta projekt uspešno realiziran. Na začetku sicer zaradi določenih tehničnih razlogov ni bila možna uporaba tega na celotni relaciji, vendar pa moram spomniti na eno dejstvo, ki se ga moram tudi v nadaljevanju še dotakniti. Tudi v tem projektu je bil problem umeščanja trase daljnovoda. Tukaj moram reči, da smo Slovenci kar po svoje umetniki ali pa, lahko bi rekli, tudi šalabajzerji. Na nek način že pri samem drugem tiru, pogledajte, koliko časa je bilo izgubljenega za umeščanje te trase, dvojni tir, en tir, levi, desni, srednji in tako dalje. To je značilnost Slovencev in tudi na nek način zaplankanosti, določen ožji prostor, ko se enostavno ne znamo dogovoriti. In potem ne moremo enemu ministru, ki je odgovoren za izvajanje projekta, očitati, če se tam dve vasi ne moreta zmeniti, kje bo nek daljnovod, kje bo tekla cesta ali tretja os.

Tudi če interpelacija navaja precej nesmisla in podtikanj, sem obravnavi te točke namenil dovolj časa, da sem se tudi podrobno seznanil z deli in dosežki Ministrstva za infrastrukturo. Med druge štejem tudi tretjo razvojno os, ki bi omogočila Koroški boljše cestne povezave in višji gospodarski potencial regije za povezavo Koroške z osrednjo Slovenijo. Izgradnja severnega dela tretje razvojne osi je bila osrednja tema vladnega obiska na Koroškem z dogovorom in zavezo, da se zagotovi nujno potrebna cestna povezava Koroške z osrednjo Slovenijo in tudi južno do Bele krajine. Vlada in ministrstvo ste se zavezala, da se bo v letu 2016 severni del tretje osi umestil v prostor, da se bo v letu 2017 začela izdelava projektne dokumentacije in tudi odkup zemljišč in pa tudi gradbena dela na odseku Velenje–Slovenj Gradec. Tudi zato ponovno opozarjam, da bi napačne finančne konstrukcije onemogočile izvedbo projekta tretje razvojne osi, zato vidim na vsak način, da je javno-zasebno partnerstvo za izgradnjo drugega tira prava in edina smiselna rešitev.

Naj zaključim. V razpravi sem navedel najpomembnejše dosežke ministra Gašperšiča in tudi z nekimi argumenti odgovoril na neutemeljeno interpelacijo. Kot sem že omenil v razpravi, se bodo morali Slovenci tudi enkrat vprašati, koliko časa izgubljam z neko zaplankanostjo, ko smo premeščali trase in si izmišljali takšne in drugačne razloge za nasprotovanje umeščanja drugega tira v prostor. Podobna zgodba se nam dogaja sedaj pri umeščanju tretje razvojne osi, ko nekaterim ne ustreza takšna, drugim drugačna varianta. Navsezadnje bomo pa čez nekaj let zopet poskušali neko interpelacijo za nekega ministra. Slovenci moramo postati bolj strpni pri umeščanju pomembnih infrastrukturnih projektov

in objektov in se zavedati, da si brez cestne, železniške infrastrukture ne moremo obetati gospodarskega razvoja in rasti. Mislim, da so danes tisti, ki so pri umeščanju te trase drugega tira potratili precej časa, tudi med prvimi, ki na nek način kritizirajo ministra, da projekta ni pravočasno realiziral.

Naj strnem misli. Ministru želim uspešno delo, ga podpiram in tudi naj vztraja pri enakomernem policentričnem razvoju Slovenije, vseh infrastrukturnih projektov. Navsezadnje smo v Sloveniji različne regije, ene še precej nerazvite in še bolj kot druge potrebujemo pomembno prometno infrastrukturno povezavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Postopkovno želi dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Poglejte, predsedujoči, dajmo nehati tratiti čas za debato o tratenju časa. Kolegi dobro vedo, da imamo omejen čas. Združena levica ima samo šest poslancev in poslank, SMC je najavil polni čas. Če so tako proti temu tratenju časa, jim svetujte, predsedujoči, naj ga ne tratijo. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Trček. Verjamem, da prav vi razumete, v kakšnem položaju je bil gospod Ranc, ko je želel povedati svoje mnenje. In to je prav, ker zato smo tukaj.

Gre mo naprej. Naslednja razpravljava je gospa Anita Koleča, pripravita naj se gospod Janko Veber in gospa Violeta Tomič.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Dovolite mi, gospod Trček, da vam še jaz malo tratim čas, upam, da ga drugim ne bom, imam to pravico, da govorim v tem državnem zboru, predvsem pa se želim vključiti v to debato tudi zaradi tega, ker, spoštovani gospod minister, mislim, da sem tudi sama večkrat sodelovala z vami kot poslanka in tudi kot občanka in da sem se nekako seznanila z vašim delom, in da lahko spregovorim tudi z nekimi argumenti. Govorim o tem, da ste dober minister, da se odzivata na naše pobude, da se lotevate odgovorno posameznih nalog, tudi tistih, za katere vam sicer očitajo, da se jih ne.

Veste, da se kdaj tudi ne strinjava in da sem vam morda, milo rečeno, očitala oziroma sem bila bolj kot ne žalostna, da ste popustili pri projektu, ki smo mu rekli cestni cent. Vendar sem v celoti in s polnim zaupanjem sprejela pravilnost odločitve, ki je nakazala, da so argumenti v prid temu, da ta ideja ni dobra, zato smatram, da se resnično vsake stvari lotite s polno odgovornostjo. Tudi sama menim, da je interpelacija brez nekih ustreznih dokazov, s katerimi bi vam lahko očitali delovanje proti interesom države in državljanov. Rekla bi, kot

sem že mogoče kdaj, da se na takšnih in podobnih sejah interpelacija po navadi ne vlaga proti slabim ministrom.

Prvi in naglavni greh ministra je tako imenovani drugi tir in eden večno očitanih razlogov za interpelacijo je pač to, da je minister že na hearingu izrazil previdnost glede izgradnje drugega tira proge Koper–Divača. Od tistega hearinga dalje je njegovo nasprotovanje izgradnji dejstvo, in še ko bo drugi tir zgrajen, bodo verjetno ministri nasprotniki navajali zgolj to izjavo. Vendar je bila njegova previdnost ob vstopu v ministrske vrste popolnoma na mestu. Tako kot je sedaj tudi na mestu njegova zaveza k nadaljevanju projekta in njegovi izgradnji. Previdnost, nikakor pa ne nasprotovanje. Pa četudi bi tedaj kot kandidat za ministra res nasprotoval izgradnji, to še ne pomeni, da bi mu to lahko očitali.

Gospa Theresa May je v kampanji ob brexitu zelo zelo zagovarjala obstanek Velike Britanije v Evropski uniji. Do konca in z vsemi argumenti je bila proti brexitu. Po odločitvi za izstop je gospa May postala premierka in nikomur v Veliki Britaniji ne pade na pamet, da bi ji sedaj kar naprej očitali njeno stališče pred referendumom. Odločitev je sprejela in se zavezala, da bo nalogo izpeljala.

In ker je sedaj popolnoma nedvoumno, da je drugi tir vladni projekt velike prioritete, so te neskončne debate o ministrovem nasprotovanju in nekih izjavah kvečjemu odraz pomanjkanja argumentov, s katerimi ga želite diskreditirati. Minister je celo začetek izgradnje vezal na svoje sodelovanje v tej vladi, in to je zagotovo pogumna izjava, pa kakor koli jo že interpretirate.

Pa vendarle mogoče še kaj o družini, ki ministra sedaj interpelira. Poglejmo nekaj dejstev prav v luči tega, kaj kdo misli in kaj naredi. Če bi na primer poslanec Čuš tako zelo resno mislil z izjavo, ki jo je izrekel na seji odbora Evropske unije, da je namreč gospa Alenka Bratušek, citiram, "rekordno zadolžila mlade in prihodnje generacije in je v Stožicah vpila, da je Evropa banda lopovov," če bi torej gospod Čuš tako zelo resno mislil s to izjavo, močno dvomim, da bi zdaj nastopil skupaj z bivšo premierko proti ministru. Si je pač premislil, in to je pravzaprav čisto okej. Verjetno so si premislili tudi v Združeni levici in jim ni mar, da zdaj tvorno sodelujejo s poslancem, ki so mu očitali malodane fašizem in pajdašenje s skrajnimi desničarskimi skupinami. Želim opozoriti predvsem na to, da je pomembno sporočilo te interpelacije, na žalost, zaskrbljujoče dejstvo, da smo za rušenje pripravljeni sodelovati z vsakomer in za vsako ceno. Koliko pa smo pripravljeni sodelovati pri graditvi? Seveda je popolnoma evidentno, da so si vsaj tri pretekle vlade lomile zobe na tem projektu. Zanimivo pa je, da je bila danes ena bolj gorečih podpornic interpelacije gospa bivša premierka pri obljubah o izvedbi tega infrastrukturnega objekta zelo zelo previdna. Rekla je, da dokler je

ona predsednica vlade, se projekt, vreden 1,4 milijarde evrov, ne bo gradil. In moram reči, da sem tudi tedaj kot državljanka Republike Slovenije podpirala njeno previdnost. Ampak rekla je tudi, da je – to je zapisano črno na belem – naročila revizijo tega projekta, da je vlada poiskala strokovnjake, ki so po svetu nekaj podobnega že delali. Zato sem prosila ministrstvo, da to revizijo dobimo, pa so mi rekli, citiram, "preveritev vrednosti, revizija projekta Drugi tir ni bila nikoli naročena". Torej se je gospa Bratušek gladko zlagala. Toliko o integriteti nekaterih poslancev, ki zelo veliko govorijo o integriteti drugih. Revizijo je, kot vemo, naročil šele minister Gašperšič.

Morda na tem mestu nekaj misli o očitku iz interpelacije o nezakonitem vplivanju na nadzornike Darsa in Luke Koper. Res je, veliko je bilo o tem že povedanega, očitek je dejansko na ravni obrekovanja, kaj je on oziroma kaj je ona rekla, in takšnim govoricam, kaj je kdo rekel, pripisati nezakonitost, je, milo rečeno, nevredno vsake politične razprave, kaj šele razprave, na podlagi katere naj bi se odločalo o delu nekega ministra. Gospod bivši nadzornik Darsa in gospa prva nadzornica Luke Koper imata svojo integriteto in tako ima svojo integriteto tudi gospod minister. Me pa zelo skrbi nekaj drugega – da gospodarska družba v pretežni lasti države na čelu z direktorjem in očitno tudi na čelu s sindikati neargumentirano in hujskaško nasprotuje naporom Vlade, da pridemo do ustreznega modela financiranja glede tega tako zelo pomembnega infrastrukturnega objekta. V tem parlamentu ste, drage kolegice in kolegi, z ustavo določili fiskalni okvir, fiskalni okvir javne porabe, ki zdaj velja za vse nas, tudi za poslance Združene levice, čeprav slišim, da bi se lahko temu tudi izognili. V tem parlamentu smo se dogovorili, da ne bomo rušili makroekonomske stabilnosti države. In v tem parlamentu sem zelo velikokrat slišala zaskrbljenost, da bi nam lahko zadeva ušla iz rok, z vajeti, pač po vzoru tistega znanega energetskega fiaska. Kolegi iz Združene levice pravijo, da nimamo nobenih izkušenj iz javno-zasebnega partnerstva, hkrati pa dodajate, da je to najdražja rešitev. Jaz seveda zahtevam od svoje vlade, da projekt pelje premišljeno, transparentno, brez neosnovanih pritiskov na ministra in vlado, bodisi s strani strokovnih vsevednežev ali političnih oportunistov.

Naj svojo razpravo počasi zaključim. V preteklih dneh sem bila v krajih, kjer poteka proga Pragersko–Hodoš. Odlično opravljeno delo, nobenih nezavarovanih prehodov, posodobljeni nivojski prehodi, vmes pa kolesarske poti, na katerih smo se srečevali z zelo veselimi in zadovoljnimi ljudmi. Da je projekt Pragersko–Hodoš uspel, se je bilo treba dogovarjati s 16 občinami. Čestitam Prleki, čestitam Prekmurci, sodelovali ste v dobro ljudi in v dobro Slovenije.

Spoštovani minister! Pričakujem, da boste nadaljevali tako, kot ste nam v uvodu te seje

obljubili. Interpelacije seveda ne podpiram. Pričakujem, da bomo v naslednjih dneh ponovno sedli za mizo, se dogovorili o nadaljevanju naših prizadevanj za gradnjo ali obnovo premnogih infrastrukturnih objektov tudi v mojih krajih in veseli me, da so nekateri cestni odseki že obnovljeni, na nekaterih cestah pa tudi že brnijo stroji, tako da se je končno začelo dogajati tudi na infrastrukturnih objektih v Sloveniji.

No, za konec pa bi samo kolegu Dobovšku, ki nas večkrat pošilja v Švico, rekla, da naj ima on kar sam svojo Švico. Državo, ki je v srcu Evrope, ki je šele leta 1968 ženskam priznala volilno pravico, in državo, ki ženskam dovoljuje zgolj 4 mesece porodniškega odpusta. Če imajo najdaljši železniški predor na svetu, še ne pomeni, da so naš vzor in naš prvi tir v prihodnosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo želi predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PZ ZL): Ja, hvala.

Apologetski mlin SMC se seveda pridno vrti. V Združeni levici ničesar ne rušimo. Kot sem večkrat poudaril, skušamo oziroma preprečujemo tudi z argumenti, ki jih pa nočete poslušati, oškodovanje državljanov. Zdaj govorite o fiskalni konsolidaciji. Drugi tir po več predlogih, ki so bili predstavljeni, ne ogroža fiskalne konsolidacije in ni v nasprotju s fiskalnim pravilom. Fiskalno pravilo, za tiste, ki ga poznate ali pa malo manj poznate, se nanaša na primanjkljaj, ne pa na obseg javnega dolga. Po izračunih, ki so jih predlagali ekonomisti, in po planu financiranja, kot je bil predlagan kot alternativa javno-zasebnemu partnerstvu, se novi izdatki za odplačilo dolga krijejo z nekim namenskim virom, to je recimo bencinski cent, in posledično je tudi učinek nevtralen. Torej ni vpliva na obseg javnega dolga.

Glede na to, da je financiranje javno-zasebnega partnerstva dvakrat dražje, in tu govorimo o razliki med 71,5 milijona evrov in 36,2 milijona evrov, bi bili tudi proračunski izdatki v primeru javno-zasebnega partnerstva bistveno višji. In v resnici potem to, kar vi zagovarjate v duhu oziroma pod krilatico konsolidacije javnih financ, je pravzaprav še večje ogrožanje javnih financ, ker greste v projekt, ki bo dvakrat dražji in bo posledično tudi za proračun dvakrat dražji. Ampak gremo po vrsti.

Trdi se, da nadomestilo za razpoložljivost po eni strani ni subvencija, torej tisto, kar bi dajali investitorju, in da podeljevanje koncesij ni privatizacija. Vlada to vztrajno trdi. Ampak gre spet za sprenevedanje. Nadomestilo za razpoložljivost je subvencija. To je subvencija na plačilo za storitev porabnikov. To je isto, kot da bi občina ali pa država morala plačati nekemu trgovskemu podjetju nadomestilo za razpoložljivost trgovine. Če je vsak dan odprta, dobijo 100-odstotno nadomestilo. Če to morda malo bolj plastično pove, kaj to pravzaprav v

resnici pomeni. In ta trgovec potem tudi zaračuna jasno svoje izdelke končnim potrošnikom in mislim, da je tak primer popolnoma absurden. Točno to pa je primer javno-zasebnega partnerstva, ki se predlaga v primeru izgradnje drugega tira.

Tudi Dars, ki upravlja avtoceste, ki so v lasti države, ne dobi nadomestila recimo za razpoložljivost teh avtocest. Plačajo ga uporabniki in subvencije se dobijo predvsem za vzdrževalna dela. Tako da ne poznamo takšnih primerov. Tudi Slovenske železnice, potniški promet ne dobiva kakšne pavšalne subvencije, ampak dobijo samo subvencijo za prodano potniško karto. Torej mehanizmi so tu zdaj že zelo jasni, ampak v tem primeru, posebnem primeru drugi tir kot neka očitno izjemna situacija, in posledično 2TDK dobi pavšal samo zato, ker je proga odprta za promet. Torej neko podjetje, ki bo upravljalo s to progo, bo dobilo pavšal, subvencijo, lahko jo imenujemo, kakor želimo, ne glede na to, ali po njej vozi vlak ali ne. Skratka, gre za nek zagotovljen dobiček. Luka Koper pa sploh ne prejema nikakršnih nadomestil ali česarkoli. Obratno, Luka Koper plačuje državi in tudi občinam koncesnino, in sicer 3,5 % poslovnih prihodkov. Torej v vseh ostalih primerih vidimo, da je tak mehanizem, kot je ta subvencija ali nadomestilo, kot se imenuje, popolnoma nesmiselna in tudi ne obstaja.

Kar se tiče koncesij in privatizacije. Koncesija je privatizacija, neke vrste privatizacija je v tem primeru privatizacija upravljanja javne infrastrukture, torej državnega monopola in posledično tudi rente, ki izvira iz tega monopola. Vlada tukaj na nek način skuša kombinirati dve vrsti koncesij. Neko investicijo naj bi izvedel konzorcij, v katerem bodo imele delež tudi sosednje države, istočasno pa bodo še razni finančni investitorji ali terminalisti, ki lobirajo na Ministrstvu za infrastrukturo, tisti, ki jim bomo morali zagotavljati neko donosnost investicije in zagotavljali jo bodo državljani Republike Slovenije. Tako da ne gre za neke procese ali mehanizme, kjer bi se dalo prevaliti te stroške na uporabnike.

Po uporu v Luki Koper je vlada iz nekih piarovskih razlogov nehala govoriti o konkretnih koncesijah, takrat na začetku je bilo govora o tretjem pomolu v Luki Koper, še vedno pa se govori oziroma javno se predstavlja oziroma morda do prejšnjega tedna, do zadnjih zavez Poslanski skupini Socialnih demokratov neka podelitev koncesij za dodatne logistične in pretovorne kapacitete, za katere pa ne vemo, kaj so, in niti v vsem tem času nismo dobili jasnega odgovora za katere pretovorne in logistične kapacitete gre. Mislim pa, da bo v vsakem primeru moralo priti do podeljevanja teh koncesij, ker brez teh vezanih poslov noben investitor ne bo pristal oziroma tudi država verjetno ne bo želela 100-odstotno te subvencije plačevati temu zasebnemu investitorju, torej vseh teh 70 milijonov evrov nadomestila za razpoložljivost.

Na vprašanje, katere koncesije namerava podeliti, predsednik Vlade na moje poslansko vprašanje takrat ni odgovoril. Prav tako na to vprašanje ne odgovarja niti minister Gašperšič, konkretno v odgovoru kolegu Čušu 1. septembra, takrat je zapisal: "Z zakonom, ki je trenutno v predhodnem medresorskem usklajevanju bo podjetju 2TDK predvidoma podeljena koncesija za izgradnjo in upravljanje nove železniške povezave drugi tir Divača–Koper obstoječe proge in dodatnih pretovorno skladiščnih kapacitet in drugih z logistiko povezanih dejavnosti." Formula kljub različnim zatrijevanjem, kljub spreminjanju stališč ali različnim obljubam različnim ljudem ostaja v glavnem ista. Koncesija za drugi tir, koncesija za obstoječi tir, subvencija za razpoložljivost in koncesija za pristaniško dejavnost oziroma to, kar se skriva pod tem abstraktnim terminom "druge pretovorno skladiščne kapacitete".

Edina novost je zdaj ta, da nočejo odkrito povedati, da gre za Luko Koper, so pa odkrito priznali, da bodo privatizirali tudi upravljanje obstoječega tira, ki že obstaja. In če potegnemo črto pod tem, kaj ima država od tega, praktično bo celotno infrastrukturo, celotno progo, ki obstaja med edinim slovenskim pristaniščem in svetom, dala v upravljanje nekemu zasebnemu investitorju in od tega ne bo imela nič, ker ne bo plačeval nikakršnih koncesin ali kaj takšnega, bo pa imela stroške s tem, ker bo morala država plačevati subvencijo temu zasebnemu investitorju.

Vprašanje, ki se tukaj odpira, je tudi vprašanje pristaniške uprave, ki je že dlje časa v zraku in se tudi nahaja v različnih izjavah, ki jih je dal minister. Recimo glede luške uprave in privatizacije logistične dejavnosti je v Delu 24. 6. 2016 minister dejal: "Moj pogled je, da je ukvarjanje z logistiko bolje prepustiti zasebnim podjetjem. Država ni podjetje, da se bo ukvarjala s pretovarjanjem kontejnerjev in razsutih tovorov, je pa vitalno zainteresirana, da obvladuje pristanišče oziroma infrastrukturo preko pristaniške uprave." In seveda potem tudi dalje v pojasnilu ministrstva k programu razvoja pristanišča, ki je bil sprejet 30. 6. 2016, kjer je zapisano, da to vprašanje, torej povračilo neamortiziranih investicij Luki Koper po izteku trenutno veljavne koncesije je mogoče razrešiti le s spremembo koncesijske pogodbe, kar pomeni, da bi za nove investicije podelili nove koncesije gradnje ob že obstoječi koncesiji storitev, vendar je pri tem zaradi enotnega vodenja pristanišča treba zagotoviti še posebnega upravljavca pristanišča, v oklepaju, tako imenovani port authority. Skratka, vse izjave, vse, kar trenutno prihaja tako od predsednika Vlade kot ministra Gašperšiča jasno nakazuje na to, da je eden od načrtov ta, da se zgradi ta tir v obliki javno-zasebnega partnerstva, ki pa ne pomeni nič drugega kot oškodovanje državljanov in državljanek zaradi subvencij, ki jih bo država plačevala investitorju, in po drugi strani zaradi privatizacije upravljanja

z državno infrastrukturo. To posledično pomeni tudi zaviranje začetka izgradnje drugega tira in tudi s to izgradnjo povezanimi vsemi ostalimi dejavnostmi, od 2TDK, ki predstavlja 6 milijonsko košarico za zasebne interese, tisti, ki bodo študije izvajali in na tem podjetju bili zaposleni, čeprav ni nobene potrebe po tem, da imamo posebno podjetje, ki je trenutno v 100-odstotni državni lasti, ukvarja se s samo enim projektom, in bo to podjetje kasneje pridobilo koncesijo in bilo tudi večinsko v zasebni lasti, po drugi strani pa se ves čas ustvarja neka neprimerna klima za delovanje samega trenutnega koncesionarja, torej Luke Koper, predvsem z zaviranjem razvoja tega pristanišča. Cilj, vemo, kakšen je, in to je jasno, če se Luka Koper v tem trenutku na nek način zavira oziroma se zavira njen razvoj, bo potem posledično tudi lažje argumentirati vstop novih družabnikov v to podjetje in tako dalje.

Tudi v odgovoru minister navaja, kaj vse je Vlada v tem času naredila za spodbujanje razvoja Luke Koper. Tu je navedeno precej stvari, recimo poglobitev plovnega kanala v prvi bazen pristanišča, potem petletni program razvoja pristanišča do leta 2020 in investicije v višini 300 milijonov evrov. Tu gre za sama zavajanja. Tako kot pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi tir je tudi poglobljanje plovnega kanala v bazen nekaj, kar ni rešitev te vlade, ampak je v teku že več let in je zaključevanje projekta črpanja kohezivskih sredstev 2007–2013. Program razvoja pristanišča, to sem že poudaril, do leta 2020 je v celoti napisala Luka Koper in gre tudi za redno aktivnost skladno s koncesijsko pogodbo. 300 milijonov evrov investicij v pristaniško dejavnost in infrastrukturo bo plačala Luka Koper in ne ministrstvo. V programu razvoja ni navedena oprema, ampak zgolj gradbeni objekti. To so vse točke, ki so zelo pomembne, kar se tega tiče. Poleg tega je glavna ovira za pospešitev razvoja izgradnje pristaniške infrastrukture skladno z državnim prostorskim načrtom, ker prinaša znatno povečanje poslovanja celotnega pristanišča, je s strani ministrstva neizdajanje soglasij.

Luka Koper ima namene in načrte nadalje razvijati pristaniške zmogljivosti, vendar ji to preprečujejo po eni strani državne oblasti, Ministrstvo za infrastrukturo, in tudi lokalne oblasti na čelu z Mestno občino Koper. Luka Koper že dlje časa zaman prosi za razširitev območja koncesije skladno z DPN, ker je pravzaprav svoje obstoječe zmogljivosti tako rekoč že zapolnila. Ministrstvo za infrastrukturo pravzaprav zamuja z izdajanjem soglasij, ki jih financira Luka Koper, že dlje časa. Program razvoja pristanišča 2016–2020 je bil na Vladi sprejet junija 2016 in 11 naložb čaka na izdajo soglasij, kljub temu da so izpolnjeni vsi pogoji za njihovo izdajo. Nekateri čakajo že skoraj celo leto, tukaj imam seznam teh naložb, in vprašanje je zdaj, kje je ta dialog, ki ga minister redno vodi

z Luko Koper, zato da omogoča razvoj te družbe.

Iz tega jasno sledi, da obstaja na strani ministra neko jasno blokiranje razvoja pristanišča, hkrati pa v javnosti razlaga, kako so potrebni novi koncesionarji, novi investitorji, ki bodo omogočili razvoj obstoječih oziroma še razpoložljivih kapacitet. Gre za še en nesmisel oziroma neko navzkrižje izjav, kjer po eni strani trenutnemu koncesionarju ni omogočeno, da razvija in širi dejavnost, po drugi strani pa je govora o tem, da je to treba storiti, ampak da za to potrebujemo novega koncesionarja oziroma nove koncesionarje in tako naprej.

Kot zadnja stvar, povezana s tem vprašanjem zaviranja razvoja pristanišča in tudi namero ali pa vsaj neko težnjo, ki kaže na to, da si minister želi tako ali drugače privatizirati pristaniško dejavnost, so lobistični stiki. Mi smo v Združeni levici skladno z določbami iz Zakona o dostopu do informacij javnega značaja zahtevali dostop v zvezi z zapisniki o lobističnih stikih na Ministrstvu za infrastrukturo. V prvih treh mesecih letošnjega leta je bilo po podatkih KPK s strani ministrstva prijavljenih 140 lobističnih stikov od 364 vseh, ki jih je bilo v državni upravi. Zahtevali smo seveda zapise lobirancev v stikih z lobisti. Zanimivi so predvsem naslednji stiki. 11. februar 2016, DP World Inter in Tergum. Opis stika: Pogovor je potekal o možnostih za vstop na področju pristaniške in logistične dejavnosti v Republiki Sloveniji ter o predvidenih aktivnostih in možnostih sodelovanja glede projekta izgradnje nove železniške povezave med Divačo in Koprom.

24. februar 2016, Goldman Sachs. Pogovor je potekal o predvidenih aktivnostih in možnostih za sodelovanje pri projektu izgradnje nove železniške povezave med Divačo in Koprom pri projektu načrtovanih in drugih možnih investicij v razvoj pristanišča v Kopru ter pri projektu energetske sanacije stavb.

8. 3. 2016, Acciona infrastructure in Deutsche Bank. Pogovor je potekal o predvidenih aktivnostih in možnostih za sodelovanje pri projektu izgradnje nove železniške povezave med Divačo in Koprom v povezavi s predvidenim razvojem pristanišča.

22. 3. 2016, APM Terminals. Pogovor je potekal na temo projekta izgradnje drugega tira proge Divača–Koper, ki je tesno povezan z razvojem koprskega pristanišča. Podjetje je zainteresirano za aktivno sodelovanje pri infrastrukturnem razvoju Luke Koper.

Zagotovila o tem, da ne bo novih koncesij, da se ne iščejo dodatni subjekti, ki bi vstopali bodisi v deleže Luke Koper ali pa katerega od drugih podjetij so na nek način na zelo trhljih temeljih. Tukaj ostaja odprto ključno vprašanje, če toliko pristajate oziroma zagovarjate model javno-zasebnega partnerstva, bi si verjetno vsi želeli slišati, kakšen je ta model. Ne govorim o tem, kako je predviden do centa natančno, ampak vsaj v grobem. Neka zagotovila so očitno prišla, kolegi

iz koalicije so trdno prepričani, da funkcionira in da bo tudi na nek način vzdržal test javnih financ in da bi bil to najcenejši način izvedbe takšnega projekta. Nam ostaja to vprašanje odprto. Obstaja pa to vprašanje odprto tudi za vso ostalo javnost. Kar ste se vi pogovarjali za zaprtimi vrati poslanskih skupin, mi ne vemo, več pobud in vprašanj je prišlo s strani zaposlenih v Luki Koper, s strani poslancev, s strani drugih zainteresiranih, ampak odgovora in javnih zavez pa tudi ni bilo. Nazadnje je včeraj fronta Vstala Primorska ponovno poslala za vso premierju Cerarju, da do danes na nek način odgovori na nekaj vprašanj. Da odgovori na vprašanje, prvič, katere koncesije poleg koncesije za drugi tir namerava Vlada prepustiti privatnemu partnerju; drugič, da naj zagotovi, da privatni partner ne bo dobil nobene koncesije v koprskem pristanišču in da bo Luka Koper ostala enovito podjetje z vsemi koncesijami, ki jih ima po sedanjih koncesijski pogodbi; tretjič, da naj dokaže, da bodo stroški javno-zasebnega partnerstva za državo, vključno z vezanimi posli, torej s tem, kar bo dobil zasebni investitor, manjši od stroškov klasičnega modela, torej preko javnega financiranja, in, četrtič, naj se opredeli do ostalih zahtev, katere je nanj osebno Svet delavcev Luke Koper 7. julija 2016 nanj naslovil in ponovil tudi v dopisu 1. septembra 2016.

Ta vprašanja sem na nek način tudi sam danes že večkrat postavil. Še vedno ni odgovora. Predvsem bi rad odgovore tukaj na tem mestu, da slišimo pravzaprav vsi, ne samo v nekaterih zasebnih pogovorih med različnimi poslanci in ministrom, ali je možno to zagotoviti, ali lahko minister tukaj z jasnimi argumenti, dokazi in izračuni pove, da ne bo koncesij, da ne bo razdiranja koncesijske pogodbe v Luki Koper, kakšen je finančni načrt javno-zasebnega partnerstva, kaj pomeni, do vseh ostalih zahtev, ki so bile že zdavnaj podane. Če dobimo danes te odgovore, bomo verjetno korak bližje k temu, da morda malo bolj razumemo logiko javno-zasebnega partnerstva, ki jo predstavlja minister. Do takrat pa obstajajo vsi ti dvomi, ki jih danes poudarjamo tukaj in ki smo jih navedli v besedilu interpelacije, odprti, ker jasno kažejo na to, da bomo samo na izgubi in ne bomo ničesar pridobili, če bo sploh do gradnje prišlo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Vatovec.

Za besedo je prosil minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, za njim pa gospod Janko Veber.

Izvolite, minister.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Glede na dosedanjo razpravo sem začutil potrebo, da se še sam malo vključim v to razpravo in osvetlim določene stvari, ki so bile povedane. Predvsem me veseli, da beseda ne teče samo o očitkih v interpelaciji, ampak da se

pogovarjamo tudi širše o drugih stvareh, o drugi problematiki na infrastrukturi, kajti zelo močno se zavedam, da nisem samo minister za drugi tir, ampak sem minister za infrastrukturo. Tako sem pravzaprav zelo vesel tudi vprašanj, ki se tičejo torej druge problematike na področju tega resorja, ki ga pokrivam.

Vseeno pa bom začel z razpravo glede drugega tira in zlasti glede tega ključnega vprašanja, kako ga financirati. Tudi se ne bi želel več vračati na to, ali drugi tir je potreben ali ne, in vedno znova pogrevanje te moje izjave na zaslišanju, ko še niti nisem bil minister. Jaz sem že večkrat povedal, zakaj sem se premislil. Ko sem videl, v kakšnem stanju je obstoječi tir, ko sem videl, kakšni so razvojni potenciali Luke Koper, ko sem videl, kaj vse to pomeni za razvoj Slovenije, slovenske logistike, je bilo več kot očitno, da je drugi tir nujen in ga je treba čim prej zagotoviti.

Kako do njega priti, kako ga sfinancirati? Mislim, da je vsem bolj ali manj jasno to spoznanje, da iz proračuna te investicije ne moremo zagotoviti. Jaz sicer nisem blagajnik, ne skrbim za državno blagajno, ampak toliko pa je meni, in mislim, da tudi vsem vam jasno, kaj bi to pomenilo, če bi želeli to investicijo financirati iz proračuna oziroma če si jo sploh lahko privoščimo, ob tem s kakšnimi makrofiskalnimi omejitvami smo soočeni. Dejstvo je, da z vsakoletnim proračunom, tudi zdaj prihaja na vrsto proračunska razprava, moramo skrbeti, da se zmanjšuje proračunski primanjkljaj. Torej ta vsakoletni deficit. To je ena omejitev. K temu smo se zavezali z zlatim pravilom, ki je ne nazadnje bilo zapisano tudi v Ustavo in je potem bil sprejet še poseben zakon. Druga zadeva, h kateri smo zavezani, pa je določena v paktu stabilnosti, kjer moramo ta svoj javni dolg, ki ga ima država, postopno zmanjševati do nivoja tistih 60 %, in to po eno dvajsetino vsako leto. Skratka, to so zaveze, s katerimi smo država kot celota soočeni.

Če v okviru tega skušamo najti neko rešitev, kako bi lahko v okviru proračuna financirali drugi tir, se vprašamo najprej, ali lahko vsako leto zagotovimo nek ustrezen delež, ki bi bil potreben za financiranje te investicije. Mi vemo, da se vsako leto borimo, da pokrijemo, da znotraj proračuna zagotovimo dovolj finančnih sredstev za vse potrebe, ki jih proračun narekuje. Pa ne govorim tukaj samo o potrebah na infrastrukturi, tu so potrebe na šolstvu, zdravstvu, obrambi, kmetijstvu, okolju in tako naprej, kot je bilo danes še rečeno.

Če pa pogledamo samo na potrebe na področju infrastrukture, imam tu pri sebi diagram, kjer so naslikana sredstva, ki so bila vlagana v preteklih letih v cestno infrastrukturo, in sicer od 2007 do 2014, realizacija 2015. Tukaj je plan 2016, 2017, 2018. Iz tega diagrama je lepo razvidno, da obseg sredstev, ki ga zagotavljamo v cestno infrastrukturo, je v letih pred krizo nekje do 2008/2009 dosegel vlaganja nekje v višini 140 milijonov evrov, kar pomeni,

da je praktično vsa namenska sredstva, ki se zberejo z letno dajatvijo in še iz koncesij Luke Koper, to je približno med 150 in 160 milijoni letno, skoraj vsa vlaganja so se namenjala v cestno infrastrukturo. Potem so bila tu leta, ko so se vključila še evropska sredstva, to je ta rumeni del. Očitno pa je, da so v času krize zelo upadla ta integralna sredstva proračuna. Namenska sredstva, ki so se sicer zbirala za namen cestne infrastrukture, se očitno niso namenjala v vseh teh letih krize cestni infrastrukturi, ampak so se namenjala nekim drugim potrebam. Vemo, kje so te potrebe bile v času krize. V teh letih, kot vidimo, 2014, 2015 je bil torej del integralnega proračuna, namenjen cestni infrastrukturi, neznatni, vsega recimo nekaj 20 milijonov evrov, kar je daleč od tistega, kar vemo, da je potrebno za neko minimalno ohranjanje stanja – to je nivo okoli sto milijonov evrov letno. Slišati je bilo tudi danes, pa so to pravilne ugotovitve, da bi skupaj za ceste in železnice potrebovali vsako leto, da se ohranijo v ustrezni kondiciji in se zagotavlja tudi določen razvoj, približno 250 milijonov evrov letno. Vidimo, kakšen razkorak imamo tukaj. No, potem pa pride čas, ko je nastopila in ta vlada in jaz kot minister, kjer smo s proračuni za leto 2016 in s predlogi za leti 2017 in 2018 zagotovili večji obseg sredstev v cestno infrastrukturo. Pa kljub temu da to povečanje zagotavljamo, vsi vemo, da je to še vedno premalo, da bi lahko pokrili vsa ta premajhna sredstva, ki so bila v vseh teh preteklih letih realizirana. Mi vemo, da so potrebe za vlaganje v cestno infrastrukturo še višje, pa vendar v okviru obstoječih možnosti proračuna lahko zagotavljamo zaenkrat to. Skratka, postavlja se vprašanje, kje lahko zagotovimo še nekaj več sredstev, ki bi jih namenili, recimo, za investicijo drugega tira. Lahko, če vzamemo nekaj od tega kolača, kar pa vemo, da je potem usodno za vse druge projekte.

Tudi če bi rekli, da lahko nekaj vzamemo, pa pridemo potem do tistega ključnega problema, ali lahko za to investicijo najamemo posojilo. In ugotovimo, da tega posojila seveda ne moremo najeti, ker bi s tem povečali javni dolg. Torej moramo iskati način, kako bomo to posojilo lahko najeli, da se ta javni dolg ne bo povečal. In tu se ponuja ta rešitev v okviru javno-zasebnega partnerstva. To javno-zasebno partnerstvo smo se torej odločili izvesti preko posebnega projektne projekta, ki je bilo tudi ustanovljeno, to je projektno podjetje 2TDK, ki ima dve nalogi. V prvem delu priprava vsega potrebnega tako za same razpise za črpanje evropskih sredstev in vse ostale dokumentacije, ki je še potrebna v ta namen, v drugem delu pa bo začelo delovati kot investitor in se bo znotraj tega podjetja zagotovila ta finančna konstrukcija, ki je potrebna za izgradnjo drugega tira. Seveda ponavljam, na način, da vsa ta finančna konstrukcija ne bo bremenila knjig države, da se ne bo povečeval javni dolg.

V okviru te finančne konstrukcije je predvideno sledeče. En del je že dogovorjeno, je že odločeno, da bo zagotovila država s kapitalskim vložkom do višine 200 milijonov evrov. Kot sem danes že omenil, 100 milijonov evrov je ravno včeraj nadzorni svet SDH potrdil v okviru letnega načrta upravljanja in na podlagi sklepa Vlade bo ta delež letos tudi realiziran in bo torej vložek, ki bo namenjen realizaciji te investicije. V naslednjem letu sledi še dodatnih 100 milijonov. Se pravi, 200 milijonov bo s strani kapitalskih vložkov Slovenije zagotovljeno.

V nadaljevanju si intenzivno prizadevamo in sodelujemo z Evropsko komisijo, z Evropsko investicijsko banko pri tem, da izpolnimo vse pogoje za uspešno črpanje evropskih sredstev. To je zelo ključno. Teoretično je možno dobiti 30 % vrednosti investicije in želimo se torej približati čim bolj temu cilju. Na razpisih je potem možno iztržiti lahko tudi manj, ker nikoli ne vemo pravzaprav, koliko sredstev bo na posameznem razpisu na voljo in koliko projektov se bo prijavilo. Ampak kakorkoli, pripravili bomo naš projekt tako, da bo to črpanje maksimalno možno zagotovljeno.

V nadaljevanju so pa pri kompletiranju te finančne konstrukcije ključni še vložki zasebnih vlagateljev. In tukaj je ta ključni korak. Ti zasebni vlagatelji si želimo, da so tisti, ki imajo od tega projekta tudi največje koristi. Danes je bilo govora o tem, da si mora vsak vlagatelj, vsak zasebnik si želi od tega vložka nekaj povrniti. Kdo in kje si bo to povrnil in kdo to je, to sta lahko ti naši podjetji, ki imata od tega projekta največ koristi. Ti dve podjetji bosta od tega projekta tudi realizirali neko korist in zato je povsem logično in želimo si, da bi tudi pri tem projektu sodelovali na ustrezen način. Seveda se je treba potem o tem dogovoriti, kakšen bo ta način, da bo bosta v to finančno konstrukcijo prispevali tudi ti podjetji. Govorim seveda o Slovenskih železnicah in Luki Koper.

Kar bo potem še manjkalo do te končne vrednosti projekta, zdaj bomo tudi imeli strokovno mednarodno preverjeno oceno, ta razlika bo pa še zagotovljena preko tako imenovanega Junckerjevega sklada oziroma EFSI mehanizma, ki ga je Evropska komisija tudi vzpostavila z namenom, da se spodbujajo tovrstne investicije predvsem v državah tudi širom Evrope, ki se soočajo z omejitvami financiranja tovrstnih zahtevnih investicij, skratka, ki se soočajo z omejitvami financiranja tovrstnih investicij iz proračuna. Na ta način je predvidena torej ta popolnitev finančne konstrukcije. Kot rečeno, tukaj si želimo sodelovanja obeh ključnih prejemnikov koristi od tega projekta. Če nam to uspe zagotoviti, in jaz sem prepričan, da nam lahko, ni nobene potrebe, da se tukaj pogovarjamo o kakršnihkoli podeljevanjih kakršnihkoli koncesij, o kakršnihkoli privatizacijah in tako naprej.

Še to bi omenil. Javno-zasebno partnerstvo, ki običajno deluje prek podeljenih koncesij, nikakor ne pomeni privatizacije. Tu ni

enačaja. Neka infrastruktura, ki se prek javno-zasebnega partnerstva prek podeljene koncesije zgradi, se potem za določeno koncesijsko obdobje upravlja in potem se spet povrne v last in upravljanje, po izteku koncesijskega obdobja, v last in upravljanje Republike Slovenije oziroma države oziroma koncedenta, torej tistemu, ki je koncesijo podelil. Toliko o tem, kaj je s temi koncesijami, ali se načrtuje kakršnokoli podeljevanje koncesij v Luki Koper. Še enkrat, kot rečeno, da pridemo do finančne konstrukcije drugega tira, to nikakor ni potrebno.

Danes je bilo slišati tudi kar nekaj očitkov, ki so res nekako samo nasprotje tega, za kar si prizadeva vlada in tudi na ministrstvu in jaz kot minister. To so očitki, da s tem ko smo se odločili za javno-zasebno partnerstvo, da pravzaprav postavljamo neke pogoje za drugi TEŠ 6. Jaz mislim, da je treba o tem spregovoriti, kajti ta očitek je dejansko ravno nasproten temu, za kar si ta vlada prizadeva. Mi vemo, kaj se je dogajalo pri projektu TEŠ 6, da je investicijski program tam predvideval nižje cene osnovnega energenta, to je premog, kot so danes dejanske, in je tudi predvideval višjo prodajno ceno elektrike, kot jo imamo danes. Če tukaj postavljamo nekako primerjavo s projektom drugega tira, ta cena premoga na nek način lahko rečemo, da v tem primeru predstavlja financiranje same gradnje drugega tira, medtem ko prodajna cena elektrike, pa bi jo lahko prevedli, da predstavlja količino tovara, ki ga bo Luka Koper zagotovila na ta tir z razvojem svojega poslovanja. Če torej želimo omejiti tveganja te investicije, je treba zagotoviti, da bo Luka Koper zagotovila ustrezen pretovor in tudi sodelovala pri tem projektu in na ta način tudi prevzela tveganje za to rast pretovora. V nasprotnem primeru v tej poziciji, ko samo Luka Koper reče, da država naj nam zgradi, oni pa bodo na svojem delu delali to, kar bodo zmogli in kar bodo imeli v nekih načrtih, potem tukaj obstaja določeno tveganje, ali bo ta razvoj sledil potrebam te investicije. Če pa Luka pri tem sodeluje, bo pa to eno z drugim zagotavljala. Bo zagotavljala svojo rast, razvoj, ker bo vedela, da mora tam tudi poskrbeti za to, da bo ta celotna povezava, razvoj Luke in funkcioniranje te infrastrukture deloval uspešno.

Vemo, da je pri TEŠ 6 šlo narobe tudi to, da je investicija nekako ušla izpod nadzora, ker se je začela graditi, kot že rečeno, na nekih trhljih nenatančnih predpostavkah, ni bilo zaprte finančne konstrukcije in ker je potem primanjkovalo, ko se je investicija že začela graditi, tudi pod izhodiščno pre nizko ocenjeno vrednostjo, ki je bila ugodna za to, da se je lahko prepričalo investitorja, da je začel graditi, skratka ko se je to začelo delati in ko je začelo primanjkovati denarja, se je investicija nekontrolirano dražila in potem ni bilo več rešitve. Sami vemo, kako se je potem zgodba končala, da se je potem sama investicijska vrednost praktično podvojila, pri čemer pa vsi vemo, kaj je bil razlog, torej v izhodišču

podcenjena vrednost in slabe predpostavke tega projekta, kaj rabimo in kako se bo to lahko pokrilo. Vsem tem zadevam se pri tem projektu drugega tira skušamo izogniti, zato želimo natančno oceniti njegovo vrednost, natančno vzpostaviti to finančno konstrukcijo za celotno vrednost investicije in potem oddati dela najboljšemu ponudniku in vedeti tudi, da bomo tisto ponudbo, torej tisto vrednost del tudi potem plačali. Na ta način je lahko investicija pod kontrolo, ni nekih nepredvidenih podražitev, ne zmanjkuje sredstev za gradnjo, in to je ključ, da je lahko investicija pod kontrolo.

Omenjeni so bili še pogosti obiski raznih investitorjev, vlagateljev, operaterjev infrastrukture logističnih dejavnosti na ministrstvu. Ja, projekt drugega tira je zanimiv za ogromno vlagateljev. Vemo, da projekti vrednosti okrog milijarde evrov niso prav pogosti in se zanj, za sodelovanje pri tem projektu zanimajo številni, tako vlagatelji kot tisti, ki bi tir gradili, se pravi, gradbena podjetja. S tem pravzaprav ne sme biti in ni nič narobe. Mi smo vse te obiske prijavili tudi Komisiji za preprečevanje korupcije. Na vseh teh obiskih smo vse, ki so prišli, informirali o tem, kakšni so načrti v zvezi z drugim tirom, vsem smo tudi pojasnili, da je možno pri tem projektu sodelovati le na podlagi javnih razpisov, torej povsem transparentno, v okviru konkurence vseh, ki se bodo na te razpise prijavili. Tako ni bilo z naše strani, z moje strani danih nikomur nikakršnih obljub za kakršnekoli sklepanje poslov. Tako tudi v tem smislu zavračam kakršnekoli očitke, da se tu skušamo iti kakršnekoli nečedne posle, kar se nekako da slutiti iz teh razprav.

Zdaj pa, če mi dovolite, bi se na kratko dotaknil še določenih vprašanj, ki so bila izpostavljena v zvezi z drugimi zadevami na področju infrastrukture. Bilo je vprašanje, kaj prinaša dvotirnost na relaciji od Divače do Kopra, ali to lahko kakorkoli ogroža Slovenske železnice, torej našega prevoznika. Tu lahko odločno zagotovim, da neka taka dodatna infrastruktura ne more ogroziti nobenega prevoznika, ampak je lahko samo v korist vsem prevoznikom. Mi moramo namreč tudi po evropskem pravnem redu zagotavljati dostopnost infrastrukture vsem prevoznikom. Več kot je te infrastrukture, več možnosti imajo lahko ti prevozniki za svoj razvoj in za uspešno delovanje. Težava je seveda, če ima infrastruktura ozka grla, potem pa so vsi prevozniki v težavah. Vemo, da se s takimi težavami občasno soočamo tudi na tej progi, in to je tudi eden od ključnih razlogov, da moramo čim prej priti do tega novega drugega tira.

Bilo je vprašanje glede železniške povezave Ljubljana–Kočevje. To železniško povezavo sem si tudi sam zadal kot eno od prioritete, da v tem mandatu premaknemo in zaključimo to obnovo, ki traja že dolgo vrsto let, pa je zmanjkala samo še tista zadnja faza med Ribnico in Kočevjem. Skratka, nekaj je bilo v preteklosti že vložena oziroma kar nekaj

sredstev je bilo vloženih, kar pa ne daje pravega rezultata, če še tisti zadnji konček ni vložen in zaključen. Se pravi, ta projekt želimo zaključiti. V ta namen so stekle zaključne priprave, smo tik pred tem, da se sklene pogodba za izvedbo gradbenih del na tem odseku. Danes poteče rok za morebitne pritožbe neizbranih ponudnikov. Če teh pritožb ne bo, bomo lahko sklenili pogodbo za gradbena dela in se bo še v letošnjem letu začelo graditi. V nadaljevanju pa sledi tudi še razpis za signalno-varnostno opremo. Tako računamo, da bo ta projekt zaključen v letu 2018, sredstva za to so v proračunih predvidena. Ta projekt bo v določenem delu pripomogel tudi k reševanju problematike dostopa celotne regije, ki je vezana na tako imenovano tretjo A os, to je od Ljubljane proti Ribnici, Kočevju in potem vse do hrvaške meje. Skratka, tu si pravzaprav z več aktivnostmi prizadevamo, da se ta povezava tudi v tej regiji izboljša. Eno je ta železniška povezava. Začel se je letos graditi polni priključek Šmarje,- Sap, ki bo izboljšal dostopnost, na samem območju Škofljice vemo, da se srečujemo z velikim ozkim grlom, kjer tudi intenzivno delamo na ukrepih za vzpostavitev štiripasovnega prometa. V nadaljevanju računamo tudi premik na umeščanju same obvoznice. Vzpostavljen je javni potniški promet, park and ride. Skratka, kar nekaj ukrepov se tukaj dogaja, da se ta ozko grlo in povezava te regije do osrednje Slovenije izboljša.

Vprašanje je bilo, kako napredujemo z vzpostavitvijo nacionalnega centra za upravljanje prometa. Tudi tu lahko povem, da je prišlo do premikov, da se center ekipira. Imamo določenega vodja. Trenutno potekajo tudi razpisi za zaposlitev teh kadrov, ki bodo delovali v okviru tega centra. Center bo fizično lociran v objektu, v katerem deluje tudi Darsov prometno-informacijski center. To je v Dragomlju. Tam se bo vzpostavila ta, lahko rečem, neke vrste nadgradnja, ki bo povezovala vse te aktivnosti, ki se tičejo upravljanja prometa, ki jih izvajata družba Dars in Direkcija za infrastrukturo.

Omenjeni so bili portali za obveščanje oziroma potreba, da se tudi tukaj naredi nek premik na izboljšanjem obveščanju voznikov. Tudi na tem Dars dela. Ti portali se bodo še gostili. Velik napredek pa je bil narejen mislim da tudi s posebno aplikacijo za mobilne telefone, preko katere lahko v vsakem trenutku dobimo informacijo o gostoti in pretočnosti avtocestnega omrežja v realnem času. Takoj vidimo kateri odseki in koliko zamude se lahko pričakuje na kakšni relaciji. Pravzaprav priporočamo vsem uporabnikom, da se pred nekim potovanjem s hitrim pogledom na to aplikacijo tudi prepričajo o tem, kakšno je stanje pretočnosti. Tudi to pripomore k boljši pretočnosti in varnosti prometa.

Bilo je vprašanje glede umeščanja tretje razvojne osi. Tukaj vemo, da je nujno treba zaključiti umestitev na tem manjkajočem odseku od avtoceste med Ljubljano in Mariborom do

Velenja. Gre za ta odsek, o katerem vemo, da se v letošnjem letu kar veliko aktivnosti izvaja, da bi se to umeščanje nekako ustavilo in da bi se ponovno odprla razprava o drugih primernejših variantah, ki so v preteklosti bile že proučene, pa so bile zavrnjene kot neprimerne. Jaz računam, da bodo vsi napor, da se ta trasa, ki je bila predlagana, se pravi od Braslovč proti Velenju, da se ta trasa še optimira in da bo prišlo tudi do nekega kolikor toliko možnega soglasja in konsenza glede ustreznosti te umestitve v prostor in da pridemo čim prej do tega državnega prostorskega načrta. Želja je konec tega leta, začetek naslednjega leta. Ne bi si želeli, da je to kasneje, zato da lahko potem tudi na tem odseku nadaljujemo z aktivnostmi, ki jih Dars že izvaja na odseku severneje, torej od Velenja do Slovenj Gradca, kjer se že začenjajo aktivnosti za izdelavo projektne dokumentacije, za pridobivanje zemljišč, tako da bi lahko v letu 2018 že začeli z gradnjo teh prepotrebni povezav. To velja tako na tem odseku, kot rečeno od Velenja do Slovenj Gradca, kot tudi na odseku na jugu, kjer sem bil nekaj dni nazaj deležen očitka, da nekaj neustrezno ravnam oziroma da preusmerjam evropska sredstva za ta odsek od Novega mesta proti Beli krajini s predorom pod Gorjanci do priključka Maline. To lahko tudi danes zatrdim, da ni res. Se sprašujem pravzaprav, verjetno vsi vemo, da ko sem nastopil ta mandat, je bil ta odsek v pristojnosti Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo, ki vemo, s kakšnimi težavami se sooča glede zagotavljanja sredstev, da se vsaj obstoječe omrežje financira. In prav nobenih izgledov ni bilo, da bi bila direkcija sposobna financirati nek odsek, se pravi samo ta manjši odsek od Novega mesta do Revoza, se pravi od avtoceste do Revoza, ki je vreden sto milijonov evrov, kljub temu da je zanj predvidenih štirideset milijonov evropskih sredstev. Prav nobenega izgleda ni bilo, da bi bila to direkcija možna financirati, ponavljam, kaj šele, da bi bila sposobna potem financirati še zahtevnejši in še dražji odsek, vključno s predorom pod Gorjanci. Zato je bila edina odgovorna odločitev mene kot ministra in te vlade, da se pristojnost te investicije prenese na družbo Dars, ki bo na tem odseku tudi pobirala cestnino, ta odsek lahko sfinancirala, s tem da bo v okviru zadolževanja, ki ga izvaja, imela tudi ustrezna poroštva in z ustreznimi aktivnostmi tudi zagotovila, da bodo ta sredstva počrpana – teh 40 milijonov evrov, ki jih je namenjenih za ta prvi odsek od avtoceste do Revoza. S tem smo pravzaprav zagotovili, da se bo ta investicija lahko premaknila z mesta in da bodo ta evropska sredstva tudi porabljena za ta namen, za katerega so predvidena. Toliko mogoče o tretji razvojni osi.

O samih vlaganjih v cestno infrastrukturo sem že pokazal ta diagram. Kot rečeno, se tudi sami zavedamo in si želimo, da bi se ta obseg sredstev še povečal, ampak v okviru vseh omejitev in potreb znotraj proračuna smo lahko v

teh letih lahko zagotovili vložke v to cestno strukturo.

Jaz mogoče zdaj še o določenih zadevah, o katerih je poslanka gospa Alenka Bratušek govorila, spregovoril. Bil je podan očitek, da smo se prijavi pravzaprav na razpis CEF v februarju 2015 in iz tega razpisa pridobili nič evrov za drugi tir. To je seveda res. Vemo, kakšni so bili razlogi za to, da na tem razpisu nismo bili uspešni. Razlog je bil prenizka zrelost projekta, manjkajoče gradbeno dovoljenje in tako naprej. Te zadeve sedaj intenzivno odpravljamo, da bomo na naslednjih razpisih uspešno kandidirali. Seveda pa gospa Bratuškova ni povedala, da smo na tem razpisu pridobili 50 milijonov evrov za druge projekte, ki se izvajajo tudi na železniški infrastrukturi. Tako ta prijava ni bila v celoti neuspešna.

Bilo je vprašanje glede Darsovega razpisa za cestninjenje. Tukaj naj povem le to, da pravzaprav na ministrstvu v izvedbo tega razpisa in vso to investicijo nismo nikakor intenzivneje, podrobneje vključeni. To je zadeva, ki jo samostojno vodi Dars, ki jo bo tudi sam financiral in tudi potem izvedel. Je pa seveda ta razpis zelo pomemben oziroma izvedba tega elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku za tovorna vozila je zelo pomembna, da se zagotovi kar najbolj popolno cestninjenje tovornih vozil. Mi vemo, da so sedaj določeni odseki, kjer tovorna vozila ne plačujejo cestnine. Ko bo to izvedeno, bo dosežen ta pomemben cilj, da bodo tovorna vozila cestninjena po dejansko prevoženih kilometrih po celotnem avtocestnem omrežju in na ta način bodo tudi zagotovljeni dodatni prilivi družbi Dars. Ocenjuje se približno 15 milijonov evrov na leto, kar bo torej tudi zagotavljalo družbi Dars ustrezno sposobnost za financiranje investicij, ki sem jih danes že omenjal. Glavna med njimi bo seveda tretja razvojna os.

Varnost v cestnem prometu je nekaj, s čimer seveda ne moremo biti zadovoljni. Tudi sam bi si želel, da te statistike ne bi bile takšne, kot so. Je pa na drugi strani dejstvo, da se z upadanjem, s stagnacijo ali celo slabšanjem prometne varnosti srečujejo pravzaprav številne države znotraj Evropske unije. Potekajo tudi številne razprave o tem, kje so razlogi za to. Na eni strani je prav gotovo lahko povečana intenziteta prometa. Tudi pri nas vidimo, kako se je zgostil sam tovorni promet, kako se je zgostil turistični promet v prometni sezoni. Vse to botruje potem tudi določenemu poslabšanju na področju prometne varnosti. Vsekakor pa ne bi želel špekulirati kaj, koliko in na kakšen način je tukaj morebiti prispevalo dejstvo, da je bilo nekaj manj nadzora na cestah v letošnjem prvem polletju. Mi na ministrstvu intenzivno delamo na tem, da se prometna varnost ne bi poslabševala. Na eni strani so to same investicije v cestno infrastrukturo, na drugi strani so aktivnosti na področju osveščanja in tudi vse ostale aktivnosti, ki jih izvajajo policija pa tudi druge organizacije,

zlasti nevladne organizacije, ki na tem področju delajo.

Mogoče bi na tem mestu s temi zadevami zaključil. Omenil bi pa še to v zvezi s tem projektom Pragersko–Hodoš, kjer je bilo očitano, da projekt ni uspešen zaradi tega, ker vlaki ne vozijo oziroma ker je posledično regija Goriškega soočena s težavami pri električnem napajanju. Tukaj je sicer en diagram, ki verjetno ne bo na daleč prav dobro viden, ampak prikazuje pravzaprav nivo električne napetosti, to je ta rdeča črta, kjer so prisotna vsakodnevna nihanja. Ta diagram prikazuje opazovano obdobje od letošnjega junija, julij, avgust, september. Rdeča črta je nivo napetosti na območju Goriškega, modro so pa črte oziroma špice, kjer so odjemi moči za električno vleko na železnici. Skratka, očitno je, da med temi odjemi in samim stanjem napetosti na tem območju ni neke korelacije. Tako lahko tudi na ta način argumentirano zavrnemo te očitke, da je s tem projektom bilo kar koli narobe.

Toliko mogoče za enkrat, v nadaljevanju se pa še veselim razprave. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, minister Gašperšič.

Besedo želi predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala. Čisto kratek odziv.

Kar se tiče financiranja iz javnih sredstev, minister pravi, da to nikakor ni možno oziroma kategorično to zavrača. In je upravičeno vprašanje, ali lahko vsako leto zagotovimo ustrezen delež. Jaz mislim, da ga lahko, govorimo o približno po preračunih 36 milijonih letno. Ne pravim, da je to malo denarja, je pa dejstvo, da ne bi vplivalo po modelih, ki so bili predlagani, na to, kako bi se to vključilo v logiko fiskalnega pravila.

Tudi minister je naredil napako, ko je rekel, da če bi vzela država posojilo, bi to vplivalo na javni dolg. To nima nobene zveze s fiskalnim pravilom oziroma s paktom stabilnosti. Fiskalno pravilo govori o primanjkljaju in če bi ustrezno našli alternativo za financiranje tega posojila, recimo z bencinskim centom, ki ste ga sami nekoč že predlagali, bi bil ta učinek približno nevtralen in ne bi vplival na primanjkljaj, posledično ne bi vplival na izvajanje fiskalnega pravila in posledično bi bili v skladu tako s fiskalnim paktom in ostalimi zavezami, za katere pravite, da jih je Slovenija dala različnim institucijam.

Kar se tiče tega financiranja. 200 milijonov evrov je že dala država. Približno na podoben znesek lahko računamo iz evropskih sredstev, ostane torej okoli 500 milijonov evrov tega kredita. Niso majhni zneski vendar ponavljam, mislim, da bi se dalo najti način, ki bi omogočil takšen potek, predvsem pa javno financiranje. Sem pa že večkrat razložil, zakaj.

Zato, ker je ceneje od javno-zasebnega partnerstva.

Kar se tiče tega, da je treba natančno določiti vrednost projekta, dve leti sta že mimo. Dve leti pravzaprav ugotavljate, koliko stane dejansko izgradnja tega tira. Mislim, da bi to morala biti prva prioriteta, če je dejansko izgradnja prvi cilj oziroma eden glavnih ciljev vašega ministrstva, kot se je tudi vlada po svoje zavezala. Vrednost projekta, ki ga gremo izvajati, je najbrž tisto, kar bi najprej potrebovali. Zdaj po dveh letih pa tega še vedno nimamo.

Glede sodelovanja Slovenskih železnic in Luke Koper. Na nek način gre razumeti to, kar ste povedali, da gre za ta dva subjekta, ki bi bila zasebna investitorja, torej partnerja v tem projektu, se pa ob tem odpira vrsta vprašanj. Čisto mimogrede, koristi od proge nimata samo Slovenske železnice in Luka Koper, ampak tudi blagovni tokovi, logisti, trgovci in tako naprej. Po tej logiki bi morali vključiti vse te subjekte v projekt. Ampak dobro, pustimo to.

Čisto konkretno glede sodelovanja Slovenskih železnic in Luke Koper. Ali ste vi dejansko prišli do teh dveh podjetij s predlogom, da bi sodelovali v tem projektu? Ali ste jim predstavili, kakšna je vizija sodelovanja Luke Koper in Slovenskih železnic pri izgradnji drugega tira in v kakšni meri in obsegu predvidevate ali pa vidite sodelovanje teh dveh družb? Meni se zdi to obuditev ideje o logističnem holdingu, ki je že večkrat bila predstavljena. Druga stvar je pa, kaj bi Eurostat povedal na to. Če bi se Luka Koper in Slovenska železnica, pa sem že povedal, Slovenske železnice so že tako ali tako prezadolžene, Luka Koper pa je zadolžena z drugimi investicijami, je vprašanje, ali se ne bi to tudi štelo pod državni dolg.

Rekli ste tudi, da mora Luka Koper biti tista, ki mora zagotoviti pretovor. Luka Koper, kolikor jaz vem, dela vse za to, da bi pretovorila čim več. Letos je ob polletju pretovor zrastel za 6 %, lani za 9 %. Če kdo zavira ta pretovor, je to pravzaprav vaše ministrstvo, ki ne izdaja soglasij. Če zdaj na nek način pravite, da teh koncesij ne bo, ali to pomeni, da bodo soglasja sedaj Luke Koper za širitev dejavnosti podeljena? Sicer pa tudi pretovor za financiranje gradnje nima kaj dosti zveze oziroma je brezpredmeten, ker je uporabnina prevoznikov po maksimalnih ocenah nekje 1,4 milijona letno tako, da ostane še veliko drugega manevrskega prostora.

Kar se tiče pa lobistov, jaz ne bi rekel, da je drugi tir sam po sebi zanimiv za vlagatelje. Zanimivo je tisto, kar prinaša. In to je razpoložljivost, ki jo plačuje Republika Slovenija oziroma država, torej tista subvencija, kot jaz raje rečem, in posledično če kriminalisti hodijo na ministrstvo, ne prihajajo verjetno zaradi tega, ker bi si želeli zgraditi drugi tir, ampak ker verjetno imajo neke druge vizije o tem, kako bi se koprsko pristanišče razvijalo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, za njim naj se pripravi gospa Violeta Tomič in gospod Marjan Dolinšek.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem. Seveda posebej tudi ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču!

V uvodu bi žele povedati, da se pravzaprav v Državnem zboru v tem sklicu že drugič praktično sklicujemo z interpelacijo proti ministru dr. Gašperšiču. Prvo interpelacijo lahko štejemo razpravo Državnega zbora na moje poslansko vprašanje, ki je bilo vezano na drugi tir, in se je Državni zbor odločil, da na odgovor ministra opravi Državni zbor razpravo. Opravili smo razpravo. Seveda je razprava drugačna od interpelacije v tem, ker pri razpravi ne moreš sprejemati sklepov, dejstvo pa je, da premik je bil narejen od tiste razprave in pri tem želim izpostaviti prav to, kar je tudi minister v svojem odgovoru navedel. Namreč 31. marca 2016 je tako Vlada sprejela sklep o ustanovitvi posebnega projektnega podjetja 2TDK, družba za razvoj projekta. 30. junija 2016 je bila sklenjena pogodba za izdelavo študije, preveritve ocenjene vrednosti ter vse možne racionalizacije in optimizacije za projekt drugega tira železniške proge Divača–Koper, rok izvedbe 3 mesece po podpisu pogodbe. Tu je majhna napaka, če lahko tako rečem, ali pa opozorilo. Nekoliko prehitro imamo danes interpelacijo na dnevnem redu. Če bi bila na naslednji seji Državnega zbora, bi imeli to poročilo že na mizi, minister bi imel jasnejše odgovore na podlagi te ocene vrednosti investicije in racionalizacije, za kakšne vrednosti dejansko gre. Tudi v Državnem zboru bi imeli konkretnije podatke o tem, kako se bomo odločali in katere ukrepe bomo sprejeli v nadaljevanju. Ampak ne glede na to, nekoliko prehitro je ta interpelacija na dnevnem redu, ampak v vsakem primeru ko bo ta študija končana oziroma ta preveritev končana, bomo zagotovo razpolagali s temi podatki in najbrž bo sledila ena od razprav na to temo, kako pravzaprav realizirati ta drugi tir.

Tisto, kar je pa zelo pomembno in je tudi navedeno v aktivnostih, če lahko tako rečem, tudi na podlagi tega poslanskega vprašanja in odgovora ministra, pa je, da bo zagotovil pravno podlago za izvajanje investicije v okviru novoustanovljene družbe 2TDK. Torej gre za zakon, v katerem se bodo opredelili viri in ne nazadnje način izvedbe tega drugega tira: ali bo to javno-zasebno partnerstvo, minister sicer še vedno govori o javno-zasebnem partnerstvu, ampak ponavljam besede, kot sem jih takrat pri razpravi, zasebnega partnerja ni bilo takrat in zasebnega partnerja ne bo niti v prihodnosti, v to sem prepričan. Zelo pomembno bo, kako bo pripravljen ta zakon. Ena od možnosti, ki jih minister zagotovo ima, je ta, da pripravi besedilo zakona, ki bo upoštevalo financiranje drugega

tira z javnimi viri. V tem primeru je tudi sklep, ki je sicer pri interpelaciji predlagan s strani predlagateljev, da se ministra razreši s te funkcije, med drugim je ena od točk drugi tir, poleg ostalih, ampak se mi zdi, da je drugi tir kljub vsemu najpomembnejši, zelo pomembna odločitev, ki jo bo Državni zbor danes sprejel ali ne. Ampak tudi če zavrne ta sklep, ostane ta zakon kot tisti, ki bo ključen po mojem mnenju za usodo ministra in razvoj tega drugega tira. Ta zakon bo sprejema Državni zbor. Iz tega zakona bo razviden rok začetka izgradnje, dokončanja izgradnje in kakšne vrednosti bodo pri tem. Ko se srečujemo z oceno vrednosti, je nesporno dejstvo, da če pristopimo k javno-zasebnemu partnerstvu, bo ta vrednost drastično višja. Zaradi višjih stroškov financiranja proge in donosov, ki jih pričakuje zasebnik na tej prog. Ocene, ki so jih pripravili ekonomisti, kažejo, da bo ta strošek v 30 letih, poplačilo teh obveznosti, celo za 1,4 milijarde evrov, kar pomeni, da še en tir bomo preplačali, če gremo v postopek skozi javno-zasebno partnerstvo. Po drugi strani tudi če je javno-zasebno partnerstvo, donos te proge ne bo tak, da bi lahko pokrival vse obveznosti zasebnemu partnerju, in bo morala pomagati država. Izračun kaže, da bi na 30 let država letno morala zasebniku pomagati z 90 milijoni evrov. Če gremo z javnimi sredstvi financirati, je obveznost, pa če vzamemo, da imamo 200 milijonov na razpolago in če država financira, investicijska vrednost, brez tega da poznamo, kaj bo pokazala preveritev vrednosti, eno milijardo. 200 milijonov imamo že v proračunu, tako ostane še 800 milijonov. Če 800 milijonov financiramo bodisi z obveznicami ali pa s kreditom pri Evropski investicijski banki, je letna obveznost 40 milijonov, torej bistveno nižje. Če zasebnik financira, bomo morali letno plačevati 90 milijonov, če z javnimi sredstvi, je obveznost države letno 40 milijonov. In zdaj se sprašujem, ali res ta država ne more zagotoviti letno 40 milijonov za to, da zapremo v 30 letih finančno konstrukcijo z javnimi sredstvi.

Ne gre zgolj in samo za to, da bi se odpovedovali svojim lastnim sredstvom. Minister, morali boste dejansko razmisliti o tem in pripraviti alternativni predlog zakona ne samo javno-zasebnem partnerstvu, ampak tudi o javnem financiranju. In če ga Vlada ne bo želela vložiti v proceduro, pridite v parlament, sem prepričan, da bomo poslanci prebrali ta zakon, se posvetovali z ekonomisti in bili pripravljene vložiti ta zakon v proceduro. Upam si celo trditi, da bi ljudje na referendumu odločili o tem zakonu, da to sfinancira država, ker bo bistveno ceneje in ker bo prineslo tudi gospodarsko rast. In če se sedaj za hip ustavim pri tabeli, ki ste jo pokazali, ja, drastično so se zmanjšala sredstva po gospodarski krizi na področju prometa infrastrukture. Drastično. Drastično so se zmanjšala v zdravstvu, drastično so se zmanjšala šolstvu, obrambi oziroma na celotnem varnostnem sistemu, obramba in policija, ravno tako drastično. In poglejte, kaj smo naredili v tej

državi. To je pa tisto, minister, na kar vas moram opozoriti, ko pravite, ne bomo prodajali Luke Koper, ne bomo prodajali železnic itn. V tistem trenutku, ko smo v parlamentu ali pa ste v parlamentu sprejeli odločitev, da se fiskalno pravilo vpiše v ustavo, ko imamo zelo nizke prihodke v državnem proračunu zaradi nizke gospodarske rasti in ko se je sprejel Zakon o izvedbi fiskalnega pravila, je bila sprejeta odločitev, da se v Sloveniji državno premoženje razproda. Vi nam danes tukaj zagotavljate, da s temi sredstvi, ki jih imate na razpolago, javnimi sredstvi, ne morete zagotavljati učinkovitega infrastrukturnega sistema. Ministrstvo za zdravje ne more zagotavljati učinkovitega zdravstvenega sistema brez dodatnih virov, za katere pravijo, da jih v tem obsegu ni. Šolstvo ravno tako vidi v privatizaciji oziroma v šolnihah razvoj visokega šolstva in osnovnega šolstva. Ta odločitev je bila sprejeta, in to je ena najbolj škodljivih odločitev, ki je bila sprejeta. Prvo, kar je, bo treba v prihodnosti dobiti dvotretjinsko večino v parlamentu, da to neumnost odpravimo. Ampak dokler je to zapisano v ustavo in ta zakon sprejet, minister, je res na vas edina rešitev, kako se znebiti tega dolga, to pa je gospodarska rast. Namreč nobena država na svetu se ne bo znebila dolga z varčevanjem. Ni principa, ki bi pripeljal do tega. Bolj ko varčuješ, večji dolg imaš. Standard ljudi pa vmes tudi pada. Država se nikoli ne bo znebila, tudi Slovenija ne, svojih obveznosti, ki jih je najela s krediti. Edino, kar nas rešuje, je gospodarska rast. Tukaj je ta točka, kjer lahko postanete pa najboljši minister te vlade, če omogočite gospodarsko rast. In ta gospodarska rast je v Sloveniji resnično v veliki meri vezana na Luko Koper in na razvoj njene zmogljivosti. In je v veliki meri vezana na razvoj železniškega omrežja in zmogljivosti tovora, ki ga to železniško omrežje lahko pripelje. Dejstvo je, da je Luka Koper od leta 1991 do leta 2014 petkrat povečala pretovor in je postala najuspešnejša severnojadranska luka. To je zgodba o uspehu. In mi sedaj to ustavljamo, ne pustimo, da širi svojo dejavnosti. 53 % tega pretovorjenega blaga gre po železnici. Pomeni, da imamo v Sloveniji zgrajen sistem, ki bi ga morali financirati tudi s takso CO2. Ker če bi šel ta tovor po cesti, bi obremenjevali okolje, gre pa po železnici v 53 % in zato je možno to investicijo financirati tudi s takso CO2. To, kar nas čaka, je pravzaprav pogovor na Obali z vsemi občinami, ker je treba povedati, koliko tovora lahko povečamo s povečanjem prvega pomola, drugega pomola in koliko z izgradnjo tretjega pomola. Ta pretovor ima svoje limite, kijih bo treba doreči z lokalnim prebivalstvom, da bodo vedeli, kakšna obremenitev prihaja v njihovo okolje. Posledično iz tega potem računaš svoje obveznosti pretovora oziroma možnosti pretovora po železnici. Vendar dejstvo je, da tudi ko gledamo ta del železnice, gre v bistvu pravzaprav za kategorijo težkih gorskih prog. 25 promilov ima naklon ta proga in rabiš dve, tri lokomotive, da se ta tovor pripelje. Nov

projekt ima naklon 17 promilov, kar pomeni, da je potrebna ena lokomotiva, ne tri, da se pripelje bistveno več tovara, kot ga zdaj pripeljejo tri lokomotive. Racionalizacija, ki je izračunana samo zaradi tega, ker bo proga krajša za 16,6 kilometrov in ker bo manj stroškov pri vleki zaradi ene lokomotive, pridemo letno do prihranka samo na tej točki 27 milijonov. Prej sem omenil cifro, če z javnimi sredstvi financiramo letno 40 milijonov obveznost države. 27 milijonov imamo manjše stroške pri operaterjih samo zaradi boljše konfiguracije terena in večjega pretovora. Torej rešitve so na dlani. In vsi tisti, ki nočejo nekako nakazati, da obstaja ta rešitev, je bolje, da jih z imeni poveste javno, da ne govorim samo jaz o tem, da je ena od ključnih oseb gospod Jurij Kač, direktor DRI, upravljanja investicij, za katerega vem, da ne zagovarja te investicije. Te stvari je treba izčistiti čim prej in ne čakati na to, da bomo to strateško prednost izgubili. Gospodarska rast je pa tista, ki nas tudi v času veljavnosti fiskalnega pravila edina lahko rešuje. Samo večja gospodarska rast nam bo zagotovila večji bruto domači proizvod, več denarja za infrastrukturo, za šolstvo, zdravstvo in za vse ostalo. In tukaj je ključ. Luka Koper lahko ustvari več dividend, več ljudi lahko zaposli, Slovenske železnice lahko postanejo najprofitabilnejši sistem in tudi logistika je ena od tistih dejavnosti v Sloveniji, ki je hitro rastoča in s tem ji omogočamo, da dejansko logistika v Sloveniji doživi še večjo raven in še večjo gospodarsko rast. To, kar vam toplo polagam na srce, minister, je dejansko dejstvo, da naredite zakon, v katerem predvidite finančno konstrukcijo, ki jo zapiramo z javnimi sredstvi. Brez tega je govorjenje na pamet, da povišujemo javni dolg, da tega ne zmoremo. Samo izračunati je treba, kakšno gospodarsko rast lahko ustvarimo z vsem tem, kakšni bodo prihodki v proračun. In ta zakon zagotovo lahko zapiše naslednje, da se recimo koncesnina iz Luke Koper, ki gre v integralni proračun, nameni podjetju 2TDK. Da se dividenda, ki jo plačuje Luka Koper v integralni proračun, plačuje temu podjetju. In če vzamem samo te zadnje cifre, je to že dobrih 12 milijonov sredstev. S povečanjem tega pretovora, ki bo zagotovo možen, pridemo po ocenah skoraj do 29 milijonov evrov iz naslova teh dveh dajatev. Potem je še uporabnina za železniško infrastrukturo. Ta zakon mora dejansko omogočiti to, da so to viri za poplačilo teh kreditov. In so notri Luka Koper in Slovenske železnice, pa tudi bencinski cent. Glejte, v zadnjih šestih letih je vidno, da cena goriva niha nekje za 40 centov. Pa nihče to kaj posebej ne komplicira. Samo 0,32 centa je potrebnega za to, da je to dodaten vir, ki ga potrebujemo za poplačilo teh obveznosti, samo 0,32. S tem da ne omenjam, da potrebujemo denar še za tretjo razvojno os in pozdravljam odločitve, da gre Dars s tretjo razvojno osjo naprej, predvsem v tem južnem kraku, kjer so zadeve v veliki meri pripravljene. Imamo pa še ostale investicije, kjer

bi lahko dejansko z enim centom naredili velik preboj. Imamo zopet gospodarsko rast. In bi prav rad videl tistega ministra za finance, ki bo nasprotoval takemu zakonu in takšni gospodarski rasti, če zagotovimo te vire.

Minister, res, pred vami je, če želite izpolniti to svojo zavezo, da boste začeli graditi drugi tir, sicer boste odstopili, v naslednjem letu je to dejansko možno samo z javnimi viri. Ni druge variante. Pridite s tem in mislim, da boste zagotovo v Državnem zboru dobili sogovornika. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Veber.

Preden dam besedo gospe Violeti Tomić mi dovolite, da dam besedo še naprej ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite minister.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Želel bi se samo na kratko odzvati na te zadeve oziroma predloge, ki jih je izpostavil poslanec gospod Janko Veber. Jaz bi res želel, da si tukaj razjasnimo ta dejstva glede tega, ali javno- zasebno partnerstvo nujno pomeni, da je to dražje za davkoplačevalce oziroma da je to pogubno potem za proračun. Modelov javno-zasebnega partnerstva je obilo. Pri vsakem projektu se oblikuje nek svoj model javno-zasebnega partnerstva, ki ustreza danostim in možnostim za financiranje, za pridobivanje prilivov, ki bodo potem to investicijo financirali. Tako je tudi v tem primeru. Mi moramo pravzaprav najti tak model, ki bo kar najmanj bremenil davkoplačevalce. To poudarjam že ves čas, danes tudi v uvodnem nagovoru in tudi v preteklosti. Skratka, ključ do tega, da je ta model uspešen, je tak, da v končni posledici ne bo bremenil davkoplačevalcev v takšni meri, kot bi to bilo, če bi šli neposredno iz proračuna. Ta cilj zasledujemo, in to je možno doseči, če je v tem poslovno-finančnem modelu, ki bo vzpostavljen v okviru tega podjetja 2TDK, možno zagotavljati tudi neke dohodke, neke prilive, ki bodo prihajali iz dejavnosti, ki jih bodo pri tem sodelujoča podjetja izvajala. Če bomo to res gledali ozko kot nek projekt neke železniške infrastrukture, torej viri, ki se generirajo, res samo ta uporabnina, potem tukaj ni zgodbe. Če pa pritegnemo k temu in pri tem tudi aktivno sodelujeta in za svoj projekt vzameta ti dve naši največji logistični podjetji, je pa zgodba povsem drugačna. Jaz želim, da res se začnemo za skupno mizo pogovarjati in iskati, kako bomo do te rešitve prišli. To je bil moj iskren namen že od samega začetka tega mandata. In ko je gospod Vatovec vprašal, ali sem že pristopil do teh obeh podjetij, vi veste, da sem že v novembru 2014 na moji prvi vožnji z vlakom po obstoječem tiru skušal ta dialog vzpostaviti. Na eni strani, na strani Slovenskih železnic je ta interes za to, da te rešitve iščemo, obstajal in obstaja še danes, na drugi strani je bil tam zadržano sicer izražen,

vendar takoj v naslednjih dneh so sledile aktivnosti, katerim smo potem priča ves ta čas, od teh študij, ki jih potem dela Ekonomska fakulteta s profesorjem Jožetom P. Damijanom in jih financira Luka Koper, do samih izjav predsednika uprave, ki je rekel, da bi vsakršno takšno sodelovanje vodilo v nek model holdinške povezave, ki je bil že v preteklosti s strani Luke Koper zavrnjen. Skratka, nikakršnemu takšnemu sodelovanju Luka Koper ni naklonjena in ves čas vztraja pri tem, da se to zagotovi iz proračuna. Njih pa se v njihovem razvoju naj nihče ne dotika. Tudi sam bi si želel, da bi bilo to možno sfinancirati iz proračuna. Najhitreje, najenostavneje. Glede na to, da imamo gradbeno dovoljenje, bi se danes pogovarjali o izvedbi razpisa in drugo leto že v začetku leta bi lahko izbirali izvajalca. Vendar to, kot rečeno, spričo vseh teh omejitev ni tako enostavno oziroma ni izvedljivo. Lahko se bomo tudi morda pogovarjali o kakšnem posebnem zakonu, kot ste predlagali, in na tej zakonski podlagi moramo seveda še delati in želimo pri tem najti model, ki bo vključil obe ti dve naši podjetji, da bomo vzpostavili tak model, tak način financiranja, da bo kar najmanj bremenil proračun, davkoplačevalce in bo hkrati zagotavljal tudi uspešen razvoj obeh teh podjetij. Tukaj moramo najti to ravnotežje in jaz upam in računam, če stopimo skupaj in za mizo konstruktivno iščemo te rešitve, imamo te rešitve lahko zelo hitro na mizi in zakon potem tudi pripravljen. In kot sem rekel in se temu tudi zavezal, v naslednjem letu objavimo ta razpis za gradnjo in začnemo izgradnjo tega projekta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomič. Pripravita naj se gospod Marjan Dolinšek in gospod Primož Hainz.

Izvolite, gospa Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Ja, hvala za besedo.

Ta vlada in predvsem minister Gašperšič je živ dokaz za to, kar je že rekel Chomsky, in to je, da je politika senca, ki jo kapital meče med ljudstvo. Že premier je izjavil, da državo vodijo lobiji, in to je konec naše suverenosti in naše državnosti. Vendar SMC kot najmočnejša stranka v pomanjkanju argumentov za obrambo ministra nas zmerja. Tukaj smo poslušali, da smo družčina, ki interpelira ministra, da smo politični oportunisti od gospe Koleša. Slišali smo tudi od vodje poslanske skupine Simone Kustec Lipicer, da se interpelacija vrti okoli denarja in kapitala. Ja, seveda se vrti okoli kapitala in denarja, saj smo slišali, da se je v slabih treh mesecih zvrstilo pri ministru kar 140 lobistov, kot so Goldman Sachs, Deutsche Bank in 138 podobnih lobistov. In potem smo slišali, da gre tukaj za špekulacije s strani strokovne javnosti. Seveda gre tudi za špekulacije s strani opozicije. Gre za špekulacije

s strani civilne družbe, ljudstva in verjamem, da bi radi zamenjali ljudstvo. Ampak, verjemite mi, ljudstvo bo prej ali slej zamenjalo vas. Govorite ves čas tukaj, da ne bi radi obremenevali ljudi in davkoplačevalcev, pa vam ves čas razlagamo, da se pogovarjamo o tem, da bo javno-zasebno partnerstvo dvakrat dražje. Dokazano dvakrat dražje. Ko pravite, da želite dokaze in da ne želite samo sumov, nas previdno poslušajte in boste slišali dokaze, da je 36 milijonov zaradi nepripravljene dokumentacije ogroženih – in bodo šli nazaj v Evropo – za tretjo razvojno os. Tudi to so dokazi. In tako kot z zavlačevanjem oziroma z nedelom pri izgradnji drugega tira je minister Gašperšič kriv tudi za zavlačevanje izgradnje tretje razvojne osi. Pa se dotaknimo tega dela.

Še na začetku leta je minister napovedal, da se bo gradnja tretje razvojne osi od dolenske avtoceste do novomeškega Revoza v dolžini pičlih petih kilometrov začela najpozneje do leta 2020 in do tega očitno ne bo prišlo. Dars je izvedbo projektov od ministrstva prevzel lani, sedaj pa mora izvesti še natečaj za mostova čez Krko pri Ločni. Čimprejšnja izgradnja drugega tira je seveda izjemnega pomena za razvoj Primorske, pa tudi cele Slovenije, vendar izgradnja tretje razvojne osi nima nič manjšega pomena.

Če smo bili nekaj mesecev nazaj priča izjemno pomembnemu izpadu posla za Luko Koper, ko je prišlo do preusmeritve pošiljke Daimlerjevih avtomobilov na konkurenčno pristanišče zaradi nezmožnosti železniških povezav z Luko Koper, lahko podobno izpade verjetno zelo kmalu pričakujemo v novomeškem Revozu. Konec leta se namreč Revozu obeta začetek izdelave novega Clia in promet po teh cestah se bo posledično povečal za 300 tovornjakov dnevno. Ampak že danes je ta cestna povezava na meji ali, recimo bolje, pošteno čez mejo njenih zmogljivosti. Jaz sem povedala že ministru Gašperšiču, da kadar se vozim čez Gorjance, mislim na njega. Zelo intenzivno mislim na njega, pa si lahko mislite, kaj mislim. Cestno omrežje v Beli krajini je popolnoma neustrezno glede na potrebe gospodarstva in prebivalstva, in to precej vpliva na konkurenčnost gospodarstva in celotne regije.

Tako kot pri drugem tiru je minister Gašperšič tudi pri časovnici za tretjo razvojno os poskrbel, da se le ta čim bolj zamakne. Direkcija za ceste je že v letu 2014 pripravila vso potrebno dokumentacijo za začetek gradnje. Ne malo za tem, ko je gospod Gašperšič prevzel ministromanje, pa se je začelo razmišljati o prenosu projekta na Dars. In priznam, da sem na začetku novega mandata bila zelo optimistična, kajti kot smo videli, minister Gašperšič zna veliko obljubiti, zna se prijazno pogovarjati in sama sem bila 2. februarja 2015 na obisku pri njem, na sestanku z njim in z njegovimi sodelavci, kjer mi je minister Gašperšič, če bi bil tukaj, bi me lahko v oči

pogledal in rekel, da je res, da mi je obljubil, da bo oktobra 2016 prvi bager pod Gorjanci. Pred pričami sva si podala roke in mi je dal to obljubo, potrjeno. Skratka, oktober 2016 je tukaj pred vrati, ampak bagrov še dolgo, dolgo ne bo.

Tako bi bil lahko južni del tega tretjega dela razvojne osi prevozen že leta 2019. Ravno zato je ta izjava, ki si jo je minister Gašperšič privoščil, da če se gradnja drugega tira ne bo začela do konca prihodnjega leta, pravzaprav ena najarogantnejših doslej. Če se vrnem nazaj na njegovo obljubo o začetku gradnje tretje razvojne osi v oktobru 2016. Razvoj dogodkov po tej njegovi obljubi je bil minimalen, za kar je prav tako kot za razvoj dogodkov v zvezi z drugim tirom kriv minister Gašperšič. V začetku leta 2015 sem se sama osebno angažirala za to, da se je na Službi Vlade za razvoj in kohezijo našel denar za izdelavo projektnega gradbenega dovoljenja PGD za ta predor pod Gorjanci. Ves čas smo bili v stiku z ministrstvom, ves čas smo se pogovarjali in ves čas smo bili priča obljubam. Tako da ne govorimo na pamet, govorimo vam dejstva, spoštovani poslanci koalicije. In do takrat tega PGD ni bilo in marca je bil ta denar na voljo in Direkcija za ceste bi lahko začela izdelovati ta PGD, vendar pa je minister Gašperšič začel takrat s prenosom celotnega projekta na Dars. In ta prenos je trajal celo leto. Ko smo mu predlagali, da naj se vendarle v tem času vzporedno kot prenos dela tudi PGD, za katerega smo že našli denar, je minister Gašperšič to onemogočil. In potem se je Dars začel počasi seznanjati s projektom in v začetku letošnjega leta so ugotovili, da projektu, glejte ga no, precej zadev manjka. Manjka pa toliko teh zadev, kolikor jih infrastruktorno ministrstvo ni pripravilo.

Ugotovili so tudi, da je treba izvesti arhitekturni natečaj, zaradi katerega se je časovnica zopet zamaknila za celo leto. Ministrstvo za infrastrukturo se sedaj otepa vsakršne odgovornosti in razlaga, da je Dars skupaj s projektom prevzel tudi vse obveznosti, vključno z roki gradnje. Dobili so kukavičje jajce in zdaj je Dars vsega kriv. Jaz sem pa prepričana, da če bi tretja razvojna os bila zgrajena in če bi bilo vse okej, da bi minister zelo z veseljem prerezal trak in si lastil vse zasluge za to in bi rekel, da je ta vlada poskrbela za ta razvoj, za gradnjo tretje razvojne osi. Čeprav zdaj, ko je projekt pripravljen prepočasi in pomanjkljivo, pa s tem seveda nima nobene zveze in je Dars vsega kriv.

Kot minister je objektivno odgovoren za stvari, ki se dogajajo na resornem ministrstvu. Ta mesec smo ga slišali v medijih govoriti – hotela sem ga osebno nasloviti, pa ga ne morem zdaj, jaz verjamem, da je moral malo ven po tolikih urah – da dela stvari po svoji vesti. Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! Vest je nekaj, kar so mnogim tukaj, ne samo tukaj v tej dvorani, ampak tukaj v tej naši domovini Sloveniji amputirali. Tega organa ali kakor koli rečemo tej vesti nimajo mnogi, ki v tej državi

odločajo. Če bi delali po vesti, potem mi danes tukaj ne bi sedeli vse te dolge ure.

Podobnosti z izgradnjo drugega tira lahko vidimo tudi pri prostorskem umeščanju tretje razvojne osi. Res je, da je pri tem pristojno predvsem Ministrstvo za okolje in prostor, vendar igra pomembno vlogo pri tem tudi Ministrstvo za infrastrukturo, ki je pa dalo soglasje k dražji varianti poteka hitre ceste F2 od Velenja do štajerske avtoceste pri Braslovčah, namesto da bi se hitra cesta gradila po več kot pol cenejši varianti F6. In ne govorite o skrbi za davkoplačevalce, kajti to faktično ne drži. Vsi poslanci smo dobili tudi pismo Civilne iniciative Braslovče. Brali ste ga. In tu so dejstva, ne govorite, da niso dejstva, kjer vam govorijo o podatkih. Seveda na podlagi civilne iniciative, njihovih študij in naših dognanj smo v Trsu, delu Koalicije Združena levica, podali kazensko ovadbo za ministra Gašperšiča in tudi Barbaro Radovan, direktorico Direktorata za prostor na Ministrstvu za okolje in prostor, zaradi oškodovanja javnih sredstev, nevestnega dela v službi, ponareditve uradne listine ter obremenjevanja in uničevanja okolja, skupaj s sodelavkami in sodelavci, ki izdelujejo državni prostorski načrt za umestitev trase cestne povezave Velenje–AC1 priključek Šentrupert, po verziji F2-2. Skratka, projekt F2 je dražji od tistega F6, in to ne samo na račun neposrednih stroškov, ki jih prinaša višja cena izgradnje, ampak tudi na račun uničenja več kot 100 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč z boniteto 60–90, natančneje 114 hektarjev najboljše kmetijske zemlje. Medtem ko cenejša trasa F6 uniči zgolj 13 hektarjev slabših kmetijskih zemljišč z boniteto 35. Nadalje gre za traso, ki bo povzročila uničenje namakalnih sistemov, katerih izgradnjo je subvencionirala država, posegla v že izvedene komasacije – kajti on je, mimogrede, najboljši hmelj daleč naokoli ravno zaradi posebne mikroklimе in dobrega zemljišča. In seveda bo ta poseg pripomogel k posledičnemu zmanjšanju prehranske samooskrbe in prehranske varnosti. Tu me zanima mnenje ministra za kmetijstvo – tu je sekretarka, ki jo pozdravljam – kajti on je podpredsednik te Vlade. In ves čas govorimo o prehranski samooskrbi, govorimo o novih namakalnih sistemih, vendar smo slišali poslance SD, kako veselo podpirajo tega ministra, ki bo enostavno naredil traso, ki bo imela ogromen vpliv na okolje, tudi na varovana območja v okviru Nature 2000. Najbolj zgrešena pa je trasa v dejstvu, da je njen namen predvsem povezati Koroško s Celjem, kamor se na delo vozi veliko število ljudi. In to je seveda namen tretje razvojne osi – omogočiti regionalni razvoj in razbremeniti lokalni promet. To bi bilo najlažje storiti tako, da se avtocesta iz Velenja na štajersko avtocesto priključi čim bližje Celju. Izbrana varianta, ki jo preferirata MOP in MZI, je pač najslabša tudi v tem smislu. Skratka, kljub vsem tem dejstvom in kljub močnemu odporu lokalnega prebivalstva minister Gašperšič ne

odstopa od gradnje po zastavljeni trasi F2. Skratka, 114 hektarjev najboljše kmetijske zemlje, vodna vira Podvin in Podgora, 43 družin bo razseljenih in bodo avtocestni begunci, tu gre za male kmetije, vseh objektov, ki se bodo rušili, je 120, uničenje kulturne in naravne krajine, z dominantno goro Oljko, ki je pomembno vstopno območje v naš biser Logarsko dolino. To govorim zaradi ljudi, ki nas poslušajo, kajti poslanci ste ta dopis dobili in ga ignorirate. Naj se dotaknem tudi tega, da je bilo ustanovljeno podjetje 2TDK kar tako, čez noč, 6 milijonov za študije porabljenih. Spomnite se na Ministrstvu za kmetijstvo, koliko pogajanj je bilo za podjetje Slovenski gozdovi, d. o. o., koliko koalicijskih usklajevanj in koliko prilagajanj. Tu je šlo to podjetje kar tako mimo vsega. No, mislim, da čakati, da bo minister Gašperšič sam odstopil ob novem letu in da nam bo dedek Mraz prinesel njegov odstop, je popolnoma neodgovorno, spoštovani koalicijski poslanci. Popolnoma je neodgovorno tudi zato, ker vsak dan njegovega ministrovanja povzroča milijonsko škodo. Naša ovadba nam je dala vedeti, da za funkcionarje veljajo drugačna pravila, kot za vse ostale državljane. Če narobe parkirate, če gostinec narobe blokira karkoli, dobi velike, velike, velike inšpekcijske stroške, kazni. medtem ko če funkcionar takole zagoni 36 milijonov evrov ali pa Lucijan Bembič zaradi nevestnega dela v službi 9 milijonov evrov, njemu se ne zgodi nič. Če ste res v službi ljudi, ki so vas volili in ne v službi kapitala, ne v službi korporacij, potem vendar delajte v službi ljudi, in vas pozivam, da to interpelacijo podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Naslednji je gospod Marjan Dolinšek, pripravi naj se gospod Primož Hainz in mag. Lilijana Kozlovič.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Spoštovani vsi prisotni, spoštovani ministrski zbor, kolegice, kolegi in vsi, ki spremljate današnjo našo sejo!

Očitno se je ta razprava, lahko razberemo v začetku, v glavnini vrtela okoli drugega tira Luka Koper in pa železniške proge Hodoš. Očitno so res veliki apetiti. Jaz razumem kolege, ki so predlagali interpelacijo, vendar bilo bi dobro, da se najprej dodobra informirajo in pregledajo, informacije so javno dostopne, delo te vlade in tudi delo ministrstva za infrastrukturo, na čelu z ministrom gospodom Gašperšičem.

Predlagatelje interpelacije očitno vodijo tudi neki interesi, jaz vsaj tako razberem, predvsem v Luki Koper v smer, da se ne bi nič dogodilo, da ostane vse tako, kot je. Kar se tiče drugega tira, država mora zgraditi z davkoplačevalskim denarjem celotno vrednost projekta, če je to dobro za naše državljane, ne vem, treba se je vprašati, resnično vsi, ki to spremljajo, če je to dobro nasproti temu, za kar se zavzema minister, naša vlada, da se ne

obremenjujejo davkoplačevalci. Pa se dajmo vprašati, ali želimo še en TEŠ. Eden nam je povsem dovolj, še ni povsem zaključena zgodba in bo še močno glava bolela. Pa ni naša vlada imela pri tem nič prstov zraven pri raznih zgodbah, ki so se z aneksi dogajale vse do leta 2014.

Bilo bi dobro, da se pogleda, kaj je bilo v tem obdobju narejenega na celotnem področju, ki ga pokriva Ministrstvo za infrastrukturo. Napori so že ves čas od prvega dneva, da se prepreči ta projekt. Danes je bilo nekajkrat slišano, vsakodnevno že poslušamo, počasi je že odveč, jaz mislim, da že tudi državljanom, ki vsak dan eno in isto poslušajo. Drugi tir je prioriteta naše vlade. Danes je bil minister gospod Gašperšič jasen, nekajkrat je ponovil, zastavil je sebe, da bo drugo leto, če ne bo začetka in če ne bo projekt šel v realizacijo, kakor je zastavljen, odstopil. Mislim, da se je dal na tnalo in jaz verjamem, da je mislil resno.

Če se samo še malo dotaknem tega ljubega drugega tira. 20 let se vrtimo okoli tega drugega tira v Sloveniji. Kaj pa je bilo narejeno v 20 letih? Kakor koli je ta vlada, to ministrstvo, minister Gašperšič je naredil premike, da ne bom zdaj našteval kronologije od leta 2014 naprej do danes, bo že več kot dve leti počasi, nekaj dni že čez, prej pa samo govorjenje ... / oglašanje iz dvorane/ Prosim, predsedujoči, da narediš mir v dvorani. Bile so priložnosti in zato so očitki naši vladi zelo neresni in neprimerni. Očitki, ki se očitajo v teh štirih točkah interpelacije so bili očitno pripravljene neargumentirano in brez nekih dokazov, predvsem v tistem delu, ko se govori "menda", "domnevno" in tako naprej. To je malo neresno. Seveda vsaka interpelacija dopušča skladno s 118. členom Ustave, da se preverja ali kompletna vlada ali posamezni minister, ki pokriva določen resor, interpelacija je o delu vlade ali posameznega ministrstva.

V nadaljevanju se ne bom več dotikal teh treh projektov, ko so tako žgoča tema. Normalno sigurno je, ko gre za veliko denarja, so apetiti brez meja. Jaz bi se želel v nadaljevanju dotakniti dela in dosežkov ministra, ki je na čelu Ministrstva za infrastrukturo, kaj je bilo opravljeno in narejeno. Ljudje bi celo mislili, da čisto nič se ni delalo, samo nekaj se je pisalo in tako naprej. Naj grem po vrsti. Najprej bi se želel dotakniti, kar je bilo tudi danes tudi slišati s strani kolegice Dimičeve, in sicer nedelovanje Nacionalnega centra za upravljanje prometa. Še ena laž in neresnica, ki se je pojavila v tej dvorani. Ljudje pred TV-ekrani spremljajo to sejo in moram pojasniti naslednje. Nacionalni center za upravljanje prometa, ki združuje nekatere upravljavske naloge na področju avtocest in državnih cest ter predvidoma kasneje tudi železnic – v letu 2015 je bila izvedena oprema prostorov za center v Dragomlju ter izgradnja dodatnih parkirišč za potrebe vzpostavitve Nacionalnega centra za upravljanje prometa. S tem so bili konec leta 2015 izpolnjeni prostorski

pogoji za začetek delovanja tega centra. V letu 2016 je bil ta center v skladu z Zakonom o cestah sistematiziran kot notranja organizacijska enota Ministrstva za infrastrukturo. V prostorih v Dragomlju se izvajajo aktivnosti, potrebne za celovit prevzem nalog, ki jih ima ta nacionalni center na podlagi zakona. Za posamezne segmente tega centra so bile uspešno pridobljena tudi sredstva EU. Gre za vzpostavitev nacionalne točke dostopa statističnega in dinamičnega upravljanja prometa, vzpostavitev podatkovnega skladišča. V letu 2016 je bila vzpostavljena tudi enotna točka dostopa do cestnih podatkov, v kateri bodo dostopni digitalizirani podatki iz banke cestnih podatkov, števcov, kamer, lokacijske in dohodkovne tabele za storitev RDS TMC ter upravljeni standardi s področja inteligentnih transportnih sistemov. To eno pojasnilo.

Drugo pojasnilo in trditev, ki jo tudi moram demantirati, očitno nekateri naši kolegice in kolegi razpolagajo z zelo skopimi informacijami, čeprav so javno dostopne. Gospa Dimic je omenila, da železniški tovor normalno potuje do Divače, od tam naprej pa proti Kopru z 'dizlicami'. Točno tako se je izrazila. Moram reči, da to ne drži. Proga Divača–Koper je elektrificirana in tam vozijo električni vlaki. Toliko v pojasnilo. Zdaj moram pa še kolegici Violeti Tomič pojasniti, ker je nekorektno neprimerne obtožbe dajala, bi vsaj povprašala, ali ste že kaj odgovorili oziroma boste odgovorili na dopis, ki smo ga prejeli v Poslanski SMC vsi poslanci, Civilne iniciative Braslovče v zvezi s tretjo razvojno osjo. Odgovor bodo prejeli v dogovorjenem, predpisanem roku, kot je navedeno v tem njihovem dopisu. Tako da bi prosil tudi javnost, da bo seznanjena ker vsa takšna podtikanja imajo samo en namen – politično diskreditirati. Nič drugega.

Če grem naprej po vrsti. Dve segmenta bi želel malo bolj izpostaviti, kaj je bilo narejeno. Eno so naše ceste. Tudi prej je kolegica Dimic rekla: "Stanje na slovenskih cestah in na slovenskih železnicah je obupno." Ja, bilo je obupno. Minister je prej lepo pokazal graf in stvari so bile, ko smo jih prijeli v roke, takšne, da se je bilo treba resno zamisliti. Podatki so verodostojni, tako da mislim, da to, kar smo prej videli na grafu, drži, in stvari se normalno počasi popravljajo. Žal se ne da v dveh mesecih ne vem kakšne velike stvari narediti, glede na razpoložljiva finančna sredstva. Po tej plati moram reči, da sem vesel, pa upam, da tudi minister, čeprav je ta stvar naporna, ko doživiš interpelacijo, ampak po drugi strani je pa prav, si lahko narediš malo reklame. Vsaj na glas si lahko poveš, kaj si do danes naredil in kaj si delal, ker drugače nikoli ni prilike. Se napiše v časopis, ljudje tega ne berejo, ker ni nič eksotičnega, kaj takšnega, da bi bilo nekaj 'vau'. Spet nekdo nekaj ni naredil. To pa vsi preberejo. Jaz bi se želel sprehoditi čez te praktično dosežke v tem aktualnem mandatu, ki traja dve leti, in naj samo z nekaterimi večjimi podatki

operiram. Se pravi, počrpano je bilo skoraj 100 milijonov evropskih sredstev iz zaključenih kohezijskih projektov iz finančne perspektive 2014–2020 na področju železniške in cestne infrastrukture. Približno milijardo pa je bilo vloženo v modernizacijo in nadgradnjo slovenskih koridorskih železniških prog. Tudi sam moram reči, da sem bil nad tem podatkom presenečen. Nisem mislil, da to predstavlja tak znesek vlaganj v zadnjih dveh letih v slovenske železnice. Tako se na tej stvari dela.

Če grem zdaj naprej in še z nekaterimi številkami operiram. Če gremo gledat po letih, 2014, 2015, pa tudi 2016, za redno vzdrževanje cest je Vlada v letu 2015 namenila 71 milijonov evrov, kar je največ v zadnjih desetih letih. Še več sredstev je namenjenih v letu 2016, in sicer 73,5 milijona. Na ta način smo prvič po letu 2010 tako rekoč uspeli obrniti negativen trend investicij v ceste in investicijsko vzdrževanje naših cest. Če omenim nekatere projekte, ki so bili že zaključeni tako v letu 2015 kot v letu 2016, samo nekatere glavne bom preletel in če bo kdo želel, kot sem že rekel, so ti podatki na ministrstvih dostopni. Zgrajenih je bilo 5 v letu 2015, zgrajenih je bilo 5 obvoznic, vzpostavljenih 22,7 kilometrov novih kolesarskih povezav, rekonstruiranih 12 kilometrov državnih cest, rekonstruiranih 8 križišč, saniranih cca 13 kilometrov voziščnih konstrukcij ter urejenih 7 kilometrov cest skozi naselja. In to se je dogajalo po celotni Sloveniji, ne samo na enem delu. Zdaj bi šel na leto 2016. Do 1. septembra letošnjega leta je bilo obnovljenih 30 odsekov v skupni dolžini 32 kilometrov, do konca leta pa je predvidenih še več preplastitev in obnova vozišč na 60 odsekih državnih cest v skupni dolžini ca 48 kilometrov. Naj omenim projekte, rekonstrukcije Medno, cestni odsek Sorica–Podrošt, Vodice–Moste, Rudnik–Lavrica, Kraje–Hrušica, Črmošnjice–Črnomelj, Peršeti–Most na Soči, Rateče–Planica. Naj izpostavim skalni podor v Trbovljah, ki je vzorčni primer, kako se da, in moram reči, da je bil ta projekt zelo zahteven. Naj spomnim, 20. februarja letos ob 7. uri zjutraj se je zgodil skalni podor, ki je zaprl cesto pri Cementarni Trbovlje. Skalni bloki v skupni velikosti približno 300 kubikov so zasuli celotno cesto in še del proti Cementarni, tako da je bila cesta popolnoma zaprta. 22. je sam minister prevzel vlogo, takoj obiskal kraj dogodka in se dogovoril, kako se bo ta aktivnost peljala. Glavna cesta, ki vodi iz mesta Trbovlje preko mostu naprej, je bila popolnoma neprevozna in tudi varnostno gledano neprimerna. Posamezne skale so tehtale od 200 do 250 ton. Zakaj to govorim? Če kdo pozna, ko pogledaš gor dobesečno navpično to skalovje, ki se je zrušilo, 22. 2., se pravi čez dva dni so se je začela neposredna dela že izvajati. Torej v dveh dneh. Ob tej priliki moram še enkrat jaz reči hvala ministru za njegove napore, ker je vedno bdel nad tem, od jutra do večera, ob koordinaciji z lokalno skupnostjo in v 40 dneh je bila svečana otvoritev. Vrednost je pa bila približno

milijon evrov plus DDV. Tukaj ne morem razumeti kolegov, ki so predlagali interpelacijo, in bi s tega mesta vprašal kolege iz Združene levice, kje so bili takrat, ko se je to dogodilo. Kje je bil gospod Mesec, ki je bil izvoljen v Trbovljah? Ni ga bilo nikjer. Nikjer, nikoli v 40 dneh, niti ,ko se je zgodilo, niti potem, ko je bila svečana otvoritev. Tako da je malo nekorektno. Vse je narobe, nič se ni naredilo, takih stvari pa nihče od kolegov, ki so predlagali, nočejo omeniti. Pa vsaj hinavsko bi priznali, češ, pa je res bilo nekaj dobrega. On ima tam volilno bazo v Trbovljah – ali se nič ne zamisli, kako bo na naslednjih volitvah?

Hočem reči, da stvari je veliko, ki so se izvajale. Skupaj je odprtih približno 21 gradbišč. Tukaj moram omeniti nekaj glavnih, viadukt na cesti Bovec–Kobarid, potem ureditev križišča na cesti Majšperk– Apače–Kidričevo, potem krožišče v naselju Dobrovo v Goriških Brdih, rekonstrukcija Gornja Radgona, Panonska cesta, Velenje, Črnova, Miklavž pri Ormožu, Presika in tako naprej.

Rad bi poudaril še naslednje. Vsi ti projekti, ki sem jih zdaj nekatere naštel, so se odvijali, kot sem že prej omenil, širom Slovenije. Jaz mislim, da to dosti zgovorno kaže na nepristranskost, pa bi človek rekel, ja, kako zdaj samo politično tam, kjer je SMC sedela. Jaz mislim, da bi potrdil lahko tudi kolega Žan Mahnič, ker dober primer je v Poljanski dolini obvoznica Gorenja vas. To je bil zelo velik pomp, jaz sem iz medijev to zasledil, na čelu z županom, tudi kolega poslanec je bil vedno prisoten, in menda je to bila velika zgodba. In tudi resnično je ta del državljanov dobil dolgo pričakovano tisto, kar tudi vsak zasluži. Mislim, da to samo potrjuje, da minister deluje za vse državljane, ne oziraje s katerega dela prihajajo, kje je kakšna cesta. Normalno, da je pa omejen s finančnimi sredstvi.

Kar se tiče železniške infrastrukture, sem že prej omenil, da skoraj za milijardo je bilo vloženih sredstev. Pragersko–Hodoš, razpita železniška proga, ta rekonstrukcija oziroma nadgradnja, ki je tako vse z njo narobe, ampak če se bolj detajlno, kot je bilo že prej slišati, seznanimo bomo dobili drugačno sliko. Projekti, ki se odvijajo oziroma so bili že zaključeni naj spet samo nekaj jih naštejem, se pravi proga Divača–Koper, ki je zaključena. Nadgradnja odseka železniške proge Slovenska Bistrica–Pragersko. Potem nadgradnja železniške proge Dolga gora–Poljčane, zaključeno. Tako da je bilo na področju železniške infrastrukture namenjeno samo v letu 2015 362 milijonov evrov za investicijsko dejavnost, kar je več kot enkrat toliko, kot je bilo leta 2013. In skoraj petkrat toliko, kolikor je bilo v te namene porabljenih sredstev v letu 2012.

Naj samo še preletim, v letošnjem letu se bo začela rekonstrukcija 27 premostitvenih objektov. Gradbena dela že potekajo na 13 kilometrskem odseku avtoceste Draženci–Gruškovje. V maju 2016 je bilo izdano

okoljevarstveno dovoljenje, da se bo začel graditi drugi tunel predora Karavanke in še bi lahko našteval.

Jaz se ne bom dotikal razvojne osi, ali gre to za severno ali južno. Kolegica je omenila pri Revozu, variante so v zaključni fazi. Jaz verjamem, da stvar ni enostavna, seveda se ne bo jutri začelo graditi, vendar od umeščanja v prostor in pa sama trasa, kje bo šla, kako bo šla, kar smo tudi prej slišali, če bi se v zadnjih šestih letih v teh delih resneje pogovarjali, bi mogoče danes že lahko začeli z operativnimi deli. Žal je pa situacija takšna, kot je.

Kar se tiče tretje razvojne osi, jaz bi želel, da iz tega lahko razberemo, da je bilo zelo veliko narejenega v tem relativno kratkem obdobju dveh let in da so bili vloženi veliki napor. Vedno bi lahko bilo še boljše. Kot veste, omejeni smo s proračunskimi sredstvi. Treba je gledati celotno sliko in ne samo eno plat, v uvidu moramo imeti uravnoteženje javnih financ in pa konsolidacijo. Na koncu lahko rečem, da v nobenem delu ne morem razumeti kolegov iz Združene levice in pa te interpelacije, ki so jo vložili predvsem na teh štirih točkah, ki v nobenem delu ne more vzdržati. Jasno je vidno, da gre za politično diskreditacijo. Ta interpelacija ni uperjena samo proti ministru, ampak tudi v nekem smislu proti vladi, saj vemo, v naslednjih bomo obravnavali drugo, tretjo ... Jaz sem prepričan, da bo potem tudi še kakšna sledila, ampak bo vsaj priložnost, da bomo lahko na enem mestu povedali, pokazali, kaj se je delalo in tudi koliko je bilo tega narejenega.

Osebnost sam normalno te interpelacije ne morem podpirati niti podpreti. Za konec bi pa želel še nekaj. Je le dobro, če človek pridobi ustrezne informacije na pravem mestu, ki zdržijo potem tudi neke razlage, neke obtožbe. Da se ne bo dogajalo ali z ene ali z druge strani, kot sem že rekel, ali gospa Dimic ali pa kolegi, ki so interpelacijo predlagali, je dobro, če je informacija toliko verodostojna, da se o njej lahko resno pogovarjamo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravita naj se mag. Lilijana Kozlovič in mag. Branislav Rajič.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, gospod minister!

Jaz moram reči, da imamo tukaj rahel problem s tem, kar je kolega Dolinšek govoril. Seveda je daleč od tega, da je to ministrstvo ne dela, pa da ta minister ne dela. Problem je v tem, da so nekatere točke v delu take, da so ključne točke za nadaljni razvoj. V tem primeru, ko govorimo o Luki Koper oziroma ko govorimo o drugem tiru, je Luka Koper ena tistih ključnih točk na dolgi rok, ki pomeni za razvoj Slovenije v celoti nek logističen center, je neka logistična povezava, ki je potem pomembna za generacijo

v naprej. Nam se dogaja, da konkurenca deluje in ta konkurenca izven našega prostora išče povezave iz drugih luk mimo nas. In če mi ne bomo temu razvoju sledili, potem imamo težavo. O tem se danes pravzaprav pogovarjamo in zato tudi jaz ne bom govoril o množici stvari, ki so bile narejene, ampak o tistem, kjer mislim, da imam neke pomisleke okrog delovanja ministrstva, ne glede na to, da smo se v poslanski skupini nazadnje dogovorili, da interpelacije ne bomo podprli. Seveda moram reči, da pri tem, kot sem danes slišal gospoda kolega Ranca, da gre za jugocentrizem, seveda ne gre za jugocentrizem, gre za problem, ki ni samo primorski. Problem Luke Koper, drugega tira, seveda v tej navezavi je slovenski problem. Gre za logistično celoto, gre za to, da ogromen del slovenskega gospodarstva pravzaprav visi, če lahko tako rečem, na tej Luki Koper in na tej povezavi. Zato če hočete pesniško ali pa realno, Luka Koper in železnica, ki to omogoča, je okno v svet.

Seveda smo slišali tudi take interpretacije, ko so nekateri bili pri ministru na obisku, da so imeli občutek, da so nekateri uslužbenci ministrstva pravzaprav celo proti temu drugemu tiru. Moram reči, da jaz takega mnenja ne bi delil, ne glede na to, kako je to izzvenelo. Dejstvo je, da sta znotraj stranke SMC sta dve struji. Ena struja razvoj drugega tira absolutno podpira, ena pa ne. In to je dejstvo, ki ga čutimo, ki ga poznamo. Da ne govorimo o izjavah, da je treba graditi železnico Trst-Koper, ne pa drugi tir. Skratka, stvari so na nek način dokazljive. Seveda pa je nervozo oziroma neprijeten občutek tudi zame kot koalicijskega poslanca je ustvaril dr. Gašperšič na hearingu, pa ne bom tega ponavljal. Še huje, vzem sem to kot neko dejstvo, ki ga lahko spregledamo. Ampak ko je pa naročil študijo OECD, ki je bila draga in pri kateri je dosegel, da je svoje stališče tudi teoretično podkrepil, tisto mi pa ni bilo všeč, moram reči, kajti ta študija je bila tista, ki je pa potem zavrla vsa razmišljanja v smislu dela, drugič pa podpirala neko misel, ki se meni ni zdelo prava.

To, da je potem prišlo do obrata, mi smo imeli nekaj pogovorov v koaliciji tudi v širši sestavi. In če se dobro spomnite, zadnje dve leti skoraj ni minil večji pogovor koalicijskih poslancev, tudi z ministri seveda, da nismo govorili o Luki Koper oziroma o drugem tiru. To je dejstvo. Se pravi, da je problem realen. Ta negotovost se je vsaj pri meni vzpostavil toliko bolj takrat, ko je bilo govora o pristaniški upravi, da je treba v Luki Koper nekaj spremeniti. Namreč dejstvo je, da kakorkoli razmišljamo o delovanju Luke oziroma železniškega drugega tira v tej navezi, dejstvo je, da Luka Koper dobro dela. In če nekaj dobro dela, jaz ne vidim nobenega razloga, da bi to menjali za nekaj novega, kar bo boljše. Težave, ki jih pa imamo v tej koaliciji, pa je gotovo to, da bi nekateri radi vse sprivatizirali, drugi pa smo proti privatizaciji ali pa celo razprodaji za vsako ceno. Tukaj imamo neke tenzije, ki niso niti skrite oziroma jih moramo javno priznati. Sam

sem seveda proti. Mene seveda prestrukturiranje oziroma organiziranje nove pristaniške uprave spominja na privatizacijo. Ne morem se tega znebiti, ne glede na to, da je minister danes že o tem govoril in nekako na nek način zavrnil to tezo o analogiji. Dejstvo je, da imamo pri vsakem zakonu, o katerem se pogovarjamo, skoraj bom rekel, med privatizacijo, torej ali ostane neko področje družbeno oziroma v državni lasti, v občinski lasti ali privatno. Do tega, če hočete, o čemer bomo čez nekaj ur, ne vem, kdaj bo to, seveda dotaknili, da niti žare ne sme človek nesti sam na pokopališče, ampak mora to narediti nekdo, ki bo zaslužil in prepeljal recimo nekaj sto kilometrov. Pri vsaki točki imamo ta spopad in ta spopad je tudi tu popolnoma jasen. Mi tega spopada danes ne bomo postavili na kocko, ampak vendar opozarjamo na probleme, ki jih imamo. Zato ponavljam, javno-zasebno partnerstvo je za mene neke vrste uvod oziroma zelo na robu tega, da lahko zdrsimo v privatizacijo, da ne rečem v naslednji fazi tudi prodajo področja, o katerem se pogovarjamo, torej drugega tira, seveda v navezi z Luko Koper. Gospod minister nekako ni odgovoril na to vprašanje ali pa vsaj jaz nisem tega slišal, da je njegov ministerski kolega rekel, da javno-zasebno partnerstvo bo zagotovo dražje, kot bi bila katera druga varianta. To seveda najbrž ni spodbudno, tudi za nas ne, ko o teh stvareh razmišljamo. Zakaj bi moralo biti nekaj dražje, če ni nujno, da je dražje? Tu so neki pomisleki, ki jih moram javno izreči.

O drugih problemih ne bom govoril, ker mislim, da je tega, kar je bilo narejeno, dosti. Mi v poslanski skupini, ko smo se pogovarjali in tudi sam sem na koncu pristal na to, čakamo, da bo minister izdelal zakon oziroma da bo podal nek predlog, kjer bo popolnoma jasna finančna konstrukcija in terminski načrt za izdelavo oziroma gradnjo drugega tira. To je v navezi s tem zakonom, ki bo moral biti sprejet. Na tej točki do takrat jaz tudi ministra pri njegovih prizadevanjih podpiram. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Hainz.

Besedo ima magistrica Lilijana Kozlovič. Pripravita naj se magister gospod Branislav Rajič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani ministri!

Spoštovani minister, danes vas bom na eni strani nagovorila kot poslanka vladajoče koalicije, na drugi strani pa kot Primorka in morda tudi kot Istranka, kajti Istrani nimamo težave samo z infrastrukturo, se pravi železnicami in cestami, ampak imamo zaradi svoje lege še marsikatero drugo težavo. Na primer ena takih večjih je tudi pitna voda. Dejstvo je, da ko ste na samem zaslišanju, da postanete minister, dejali, da ne potrebujemo

drugega tira, smo vam Istrani v bistvu in Primorci že podpisali interpelacijo in smo si takrat verjetno želeli imeti primorski parlament, ampak mislim, da ste danes obrazložili, zakaj ste spremenili, in pojasnili, da imate to možnost, da tudi spremenite svoje razmišljanje.

Ampak takrat so se pritiski na vas že začeli in zelo težko je to nezaupanje, ki se je takrat ustvarilo, pridobiti. Tudi župan Mestne občine Koper vam je dejal, samo ste tako povedali na enem odboru, da si je v bistvu že vsaka vlada polomila zobe na tem projektu, govorim predvsem o drugem tiru in Luki in da pazite, da si ne boste tudi vi.

Kar se tiče samega predlagatelja, mislim, da legitimno zastopa željo, da se čim prej doreče tudi finančni okvir. Vse ostale poslanske skupine, ki so danes tu, in politične stranke so pa na nek način odgovorne ali zaslužne za vse, kar se je že naredilo na drugem tiru. Tukaj želim morda predstaviti, kako se Slovenci pravzaprav odločamo in koliko časa odločamo, da pridemo do ene rešitve. Namreč, prvič se je na vladi o drugem tiru začelo govoriti leta 1996 pod Drnovškovo vlado. Takrat so dali narediti študijo o upravičenosti povečanja kapacitete enotirne proge Divača–Koper. Takrat so govorili tudi o dvotirni progji, naj se to prouči. Prišli so do zaključka, da ni dovolj, da se le modernizira, ampak da je treba zgraditi tudi nov tir. Zanimivo je, takrat je bilo šest variant, ki so jih opredelili. Ministrstvo je še vedno leta 1996 imenovalo odbor, ki je določal primarno traso, vendar vemo, da je kraški rob vodovarstveno oziroma v vseh vidikih je zaščiten in je seveda potem tudi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave to traso označila kot neprimerno, pomeni, da je bilo treba znova določati, katere so te trase. Bila je narejena nova trasa, ki so jo podprle vse lokalne skupnosti, in vidimo, da se je vlada prvič leta 2003 – se pravi, danes se pogovarjamo o gradbenem dovoljenju –, ampak 2003 se je vlada prvič seznanil z varianto, kako naj bi potekala ta trasa in tudi določila, sprejela sklep, da naj se pripravi državni prostorski načrt, ki bo vseboval strokovne podlage in tudi rešitve, se pravi optimalne rešitve. Pez dve leti ponovno zasledimo nov dokument. Gre za vlado Janeza Janše in ministra Božiča, da se sprejme uredba o državnem lokacijskem načrtu za drugi tir. Torej, Koper–Divača. Govorimo o enotirni progji. Vendar je potem leta 2007, se pravi dve leti kasneje, smo ponovno prišli do spremembe pod isto vlado s predlogom, da se z enotirne spremeni v dvotirno progo. Torej, že takrat nismo bili sigurni, kaj želimo. Kasneje je bil, se pravi ta predlog, ki je bil dan, je bil tudi posredovan vladi. Leta 2008 je bil sprejet sklep, da se gre v dvotirno progo, vendar da se mora ta proga navezovati tudi na Trst. Torej, te ideje o navezavi na Trst ne izhajajo iz SMC, bom kasneje tudi obrazložila, ampak še iz časa vlade Janeza Janše in ministra Božiča – julija 2008 je bil ta sklep sprejet. Kasneje je bila vlada Pahorja in minister Vlačič, ponovno spreminjamo idejo,

kaj pravzaprav želimo, in sicer leta 2009 je bil dan predlog oziroma celo sprejet sklep, da se na odseku Divača opravi cepišče Črni Kal, torej do tam se načrtuje dvotirna proga, medtem ko od Črnega Kala do Kopra pa enotirna proga.

Zakaj vse to govorim? To govorim zaradi tega, da vidimo, koliko časa na eni strani in koliko denarja gre za to, da se v bistvu vsi ti projekti in vse te ideje pripravijo.

Leta 2010 je ponovno prišlo do spremembe, ker je Italija odstopila od tega in smo leta 2010 pod vlado predsednika Pahorja in ministra Vlačiča prišli ponovno na izhodišče, da bomo zgradili enotirno železnico in smo se vrnili na čas leta 2005. Se pravi, pet let smo potrebovali, da smo se dogovorili, da se ponovno vrnemo na začetno izhodišče. Je pa zanimivo, da v tem času ni bilo nobenih iniciativ, nobenih študij, nobenih pritiskov od nikoder, tako kot se je to zgodilo v vašem primeru; takoj ko ste nastopili, smo imeli tako študije s strani Ekonomske fakultete, pritiske iz Luke Koper in tudi vseh ostalih. Razumljivo, morda iz tistega začetka, ki sem ga povedala. Ampak v tistem času nekako ni bilo nekih takšnih pritiskov, kot se je to začelo v tej vladi.

Zanimivo je tudi to, da se v vsem tem obdobju sploh ni pogovarjalo o financah, torej govora o tem, koliko to stane, ni nikoli bilo. Prvič se je začelo sploh ocenjevati projekt. Torej, nekako tako, odločim se, da bom gradila hišo, se pa sploh ne pogovarjam, kje bom denar dobila, ali ga imam ali ga nimam. Torej, za nekaj se odločim, ampak vzporedno se o denarju ne pogovarjam.

Leta 2010 je bil projekt ocenjen na 8,9 milijonov evrov, vendar je tukaj dodano, vrednost je bila podana na podlagi izdelanega idejnega projekta, medtem ko je bil projekt na nivoju PGD izdelan le delno, prav tako ni bil noben del PGD projekta revidiran oziroma recenziran, prav tako niso bili znani vsi pogoji iz soglasij oziroma vsi projektni pogoji. Upoštevan je bil takratni DDV 20 %. No, kasneje, se pravi leta 2013, je pa vlada Alenke Bratušek naredila oceno na podlagi projektnih predračunov, ki so sestavni del v celoti dokončanih in revidiranih PGD projektov. Kot smo prej slišali, revizija tega ni bila opravljena in je bila vrednost milijardo 300, se pravi ob upoštevanju nivoja cen na april 2010, to po tekočih cenah znaša milijardo 400 evrov. Že prej je kolegica Anita Koleča povedala, da je 1. 7. bilo izrečeno s strani predsednice vlade, da pod takšno ceno ne bo gradila oziroma ne bodo gradili drugega tira, kljub temu, se pravi s figo v žepu, pa je potem bila 1. 8. 2014 sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe DLN za drugi tir železniške proge Divača–Koper; torej kljub temu da je že bilo razmišljanje, da se tega ne bo gradilo po takšni ceni.

Ponovno se sprašujem, koliko let smo potrebovali, praktično 18 let, da smo se sploh odločili, hočemo enotirno, dvotirno, navezано na Trst ali samo do Črnega Kala ali do Kopra. 18 let

je trajalo! In naj povem, da v tem času ni bilo ene interpelacije ministra, niti ene, niti enemu se ni očitalo, da zavlačuje. Koliko je bilo v tem času potrošenega denarja, bi bilo zanimivo videti, ker bi verjetno prišli do zanimivih podatkov.

Zanimivo je tudi to, da pridobimo gradbeno dovoljenje, in to v bistvu, da nimamo finančne konstrukcije. Spet pravim, grem graditi hišo, a nimam nikakršne finančne konstrukcije.

In kaj je zdaj ostalo ministru Gašperšiču in Vladi, ko je pridobila to situacijo? Odločati se mora o tem, o modelu, kako bo financirala. Torej, 18 let smo se pogovarjali o tem, kaj sploh bomo gradili, zdaj v 2 letih pa je treba že imeti jasno finančno konstrukcijo, ob stanju financ, ki jih imamo. Jaz si prva želim, da bi to financirali iz javnih sredstev, prva si želim, in da bi ta drugi tir končno začeli graditi. Namenjeno je tudi 200 milijonov, pa bi želela ministra vprašati, kako se bo ta denar potrošil, tako da to je moje vprašanje: Čemu konkretno je ta denar namenjen? Torej, ali samo, da se pripravijo projekti ali kakorkoli, ali bo to namenjeno dejansko že gradnji. Torej si ne želimo, da bi se teh 200 milijonov kakorkoli kje izgubilo, ampak da je del finančne konstrukcije.

Še to lahko rečem; to, o čemer se pogovarjamo, da je to najboljši način – jaz verjamem, da je. Mislim, da imamo eno študijo narejeno glede tega gospoda P. Damijana, pa me zanima minister: Ali imamo tudi mi še kakšno drugo študijo ali že vemo, da iz javnega denarja to preprosto ni mogoče zgraditi?

Spomnim se, da ste vabili tudi ostale, da pridejo – se pravi v to javno-zasebno partnerstvo –, tako Luko Koper kot tudi Slovenske železnice, pa verjetno tudi ostale, ki imajo korist od tega. Pri javno-zasebnem partnerstvu – pa privatizacije Luke bi samo spomnila, da je Luka 33 % v zasebni lasti, se pravi Luka ni v celoti državna, ampak je že privatna. Se pravi, 33-odstotno o njej pravzaprav odločajo zasebniki, ne v celoti država. Tudi sem prepričana, da če bi dali na referendum, kot je bilo rečeno prej, bi sigurno izglasovali, da gre iz javnih sredstev. Ampak v tem stanju naše blagajne me zanima, ali lahko vse te sisteme in pod sisteme, ki tako krvavo potrebujejo denar, res lahko financiramo. Menim pa, minister, da je to sedaj vaša naloga, da poveste variante in ne interpelacije. Mislim, da je potrebna razprava. Saj danes smo se v veliki meri o tem pogovarjali in je bila tudi z dveh strani – gospoda Vebra pa tudi moram reči s stani gospoda Vatovca, pa tudi vaši odgovori so bili konstruktivni. Mislim, da je ta debata potrebna. Se pravi, kateri je tisti model, ki je primeren. O tem se mi pogovarjamo. To je tisto, kar morate vi zagotoviti.

Seveda je tudi res, da šele, ko bo izvedena recenzija projekta, ko bo njegova vrednost ocenjena, bomo vedeli, o čem se pravzaprav pogovarjamo. Tukaj imam pa naslednje vprašanje. Zakaj smo res morda čakali dve leti oziroma tako dolgo, da smo opravili to, dali to recenzijo? Kdaj je tisti končni

datum, ko jo bomo dobili? Sigurno ste v javnem naročilu določili datum, do kdaj mora biti ta narejena. Govori se, da v začetku jeseni, ampak verjamem, da ima to datum. Tako bi želela ta datum. Zanima me tudi: Ali bo v primeru teh optimizacij, o katerih se govori, potrebna sprememba projekta? Ker se potem lahko zgodi, da smo ponovno na začetku. Pa na to vprašanje bi prosila, če mi odgovorite.

Naj pa še povem, da se sedaj, ko že imamo gradbeno dovoljenje, še vedno poskuša spremeniti, kaj naj bi se gradilo. Glede tega, kar je prej gospod Hainz rekel, ne vem, bi prosila morda te dokaze, da je SMC razdeljen in da ima dve struji glede razvoja Luke Koper. O tem seveda nič ne vem. Kar se pa tiče proge Koper–Trst, pa sem bila prisotna na sestanku pri ministru, ko sta prišla direktor Luke Koper in župan Mestne občine Koper z idejo, da bodo začeli graditi progo Koper–Trst. Minister in državni sekretar Grebenšek, ki sta bila prisotna, sta povedala, da je za Vlado prioriteta drugi tir, da pa če imajo denar, temu ne nasprotujejo. Ampak nobenega soglasja niso dali k temu in nikoli govorili, da je prioriteta ta proga. To pa lahko res trdim, ker sem bila prisotna.

Kar se tiče očitkov glede Luke Koper, minister – se pravi temu delu financiranja – jaz to jemljem kot sestavni del. To, kar ste predlagali o nadzornikih, če ste vplivali – niste. Glejte, to so stvari, ki se bodo verjetno razčistile, če so bile podane kazenske ovadbe – jaz verjamem in upam, da niste. Kar se pa tiče ostalih stvari, je pa SDH tisti, ki upravlja, minister, glede tega niste pristojni, tako da verjamem, da tudi niste v te stvari posegali. Me pa nekako preseneča ali pa vam lahko štejem celo v pozitivno, da v vsej tej zgodbi, v vseh teh pritiskih vas nikoli nisem slišala, da bi breme ali pa krivdo prenašali na nekoga drugega. Verjamem, da imate marsikatero oviro pri realizaciji kakšne zadeve, ampak niti ne potožite.

Kar se tiče Luke Koper, bi pa vseeno se dotaknila morda še dveh oziroma enega, to so lokalne skupnosti, ki imajo zelo pomembno vlogo pri razvoju tako gradnje drugega tira kot tudi Luke. Vemo, da ena lokalna skupnost ne dovoli razvoja, zato da se prvi pomol ne podaljša, druga lokalna skupnost ne pristaja na to, da bi se tretji pomol gradil. Torej, vsi si želimo imeti Luko Koper, vsi si želimo razvoja te Luke Koper, ampak kam naj jo pa prestavimo?

Tukaj bi imela še eno vprašanje glede tega deleža, ki je v koncesninski pogodbi; namreč, da se sredstva iz te ... Se pravi, eno je stavbno zemljišče, drugo so pa sredstva, ki grejo obema občinama. Zanima me: Kaj je namen tega denarja? Pogledala sem to pogodbo in ne piše nič. Piše samo, da se ta denar dodeli letno – takrat je bila Mestna občina Koper. Namreč, če je to zaradi degradacije okolja, naj povem, da sem meščanka Kopra, centra, in da imamo v Kopru enega najslabših zrakov; kar se tiče prašnih delcev, smo najbolj onesnaženi. Ali je ta denar namenjen temu, da se izboljša okolje? Ali

je ta namenjen, da lokalna skupnost s tem denarjem izboljša infrastrukturo? Glede na to, da je zelo velika težava, vemo, na Obali prav oziroma tudi v Kopru infrastruktura. Tako me zanima: Ali je namensko? Kajti, če ni namensko, se potem sprašujem, čemu, če je NUSZ ... Ne želim, da se ga ukine, daleč od tega, ampak bi želela, da je ta denar namenski. To je moj predlog.

Kar se tiče drugega tira, ker se bom v glavnem na ta očitek iz vaše interpelacije, za ostale zadeve se ne bom, ker se tudi ne nanašajo na Obalo, Primorje ali pa na Istro. Tisto, kar sem tudi rekla že na poslanski skupini in kasneje – zanima me časovnica in ta finančna konstrukcija. Časovnico, če prav razumem, bomo sedaj septembra že dobili revidirano, se pravi oceno, kakšna je vrednost projekta. Nadalje, glede finančne konstrukcije je bilo zagotovilo, se pravi, 200 milijonov je že v proračunu, ampak je bilo povedano, da naj bi iz Junckerjevega sklada bil razpis sedaj jeseni in bi se naslednje leto na to prijavili. Pa me zanima, če to drži. To pomeni potem, da bi leta 2017, kot pravite, resnično zasadili lopato. Se pravi, zanima me: Ali to dejansko drži in ali je to samo 30 % tega deleža iz Junckerjevega sklada ali je to večji delež? Ker potem imam tudi vprašanje, ali lahko mi letno iz proračuna vsako leto damo 100 milijonov in morda v nadaljnjih nekaj letih drugi tir izgradimo res potem iz javnih sredstev.

Bi pa vseeno, ker sem s tistega območja, se nekoliko navezala na podobno problematiko, to je na cestni promet. Namreč vemo, da imamo težave in se ukvarjamo dolgo časa s problemom celovite ureditve tega vprašanja. Namreč, še v tem mandatu smo se tudi za celotno Obalo srečali z vsemi tremi župani in vami, minister, pa vsi trije poslanci. Podpisali smo zapisnik oziroma sporazum, v katerem je 16 točk, to je bilo 26. 5. 2015, kako bomo celovito uredili problematiko na Obali.

To pa ponovno poudarjam zaradi tega, ker smo se v temu sporazumu tudi glede reševanja problema Luke Koper dogovorili, da bo Mestna občina Koper rešila vprašanje bertoške vpadnice, ker je to njena pristojnost, prav tako glede vhoda v Luko Koper – vemo, da do tega ni prišlo, ker je Mestna občina Koper imela tožbo na sodišču, pa smo se tudi tam dogovorili, kako bo ta zadeva rešena. Najbolj pa glede tega, kako bomo rešili vprašanje tranzitnega prometa. Dogovor takrat je bil, da bomo dali prednost, se pravi smeri Koper–Dragonja in da se projekt do Lucije ustavi. Kasneje v temu času je prišlo do zelo, zelo različnih pobud in variant prav s strani teh treh županov, ki so tukaj podpisali ta dogovor. Se pravi, smo ponovno na istem kot pri drugem tiru. Leta in leta se bomo pogovarjali, kaj je tisto pravo, kateri je tisti projekt, ki je ustrezen, koliko časa bomo potrebovali, koliko denarja. Vemo, da do Lucije so določene zadeve že izvedene, da je že pripeljano kar precej daleč, tudi določene do Dragonje. Sedaj me pa zanima:

Kateri je spet tisti projekt, o katerem ste se nazadnje pogovarjali? Se pravi: Kje bo ta tranzitni promet pravzaprav izpeljan?

Dotaknila bi se tudi ceste, ki se tiče v povezavi s požarom, ki se je zgodil ob drugem tiru, to je v Podpeči. Samo da vidimo, kako pri nas pravzaprav funkcioniramo. Leta 2009 ste z mestno občino podpisali sporazum, da se bo ta cesta – se pravi, ne vi, ampak takratna vlada –, da se bo cesta, ki je ozko grlo in je med drugim tudi letos onemogočala gasilskim vozilom, da pridejo na kraj položaja dovolj hitro, velika vozila, torej podpisali sporazum, da bosta država in občina skupaj rešili to problematiko. Danes je 2016, vmes je bilo cel kup variant, šest variant je bilo, in še danes ni dogovora o tem, da bi se ta zadeva uredila. Stoji pa zaradi tega, ker na Mestni občini Koper ni sprejet OPPN do spodobne zadeve. Zavedam se, minister, da tega prometa ne morete urediti brez lokalne skupnosti. Tako ne morete urediti krožišča pri Vinakoper, ne morete ga v Šmarjah, ne morete ga pri Mercatorju, če ni tega sodelovanja.

Dotaknila bi se samo še vinjetnega sistema, za katerega smo se poslanci, vsi trije obalni, pa tudi ostali poslanci, tako koalicijski kot opozicijski, zavzemali, da bi ta del, ki je bil nekoč izvzet iz vinjetnega sistema, izvzeli. Moram pa povedati, da sem kar razočarana, ko vidim, da je leta 2008, ko se je sprejemala ta zakonodaja in ko je bil ta odsek skupaj z ostalimi, se pravi, ljubljanska obvoznica, gre za cestno postajo Bazara, pa tudi mariborska obvoznica, so bili izvzeti in da se takrat lokalne skupnosti niso zavzele z ničemer, da bi to tako ostalo. Govorim za naše območje. Danes so pa ti prvi, ki si želijo, da se to ukine. Sprašujem se, kje so bili leta 2008, da niso dokazovali, kakšna je frekvenca prometa in kakšne so težave. Še posebej sedaj, ko je bilo rečeno, da bi bil iz vinjetnega sistema izvzet tunel, moram zagovarjat še krajevni skupnosti Škofije in Bertoki, skozi kateri gre na mesec okrog 20 tisoč vozil, kar, minister, veste. Predvsem Krajevna skupnost Škofije se zelo trudi, da bi se tam kaj uredilo. V ta namen so sprejeli na svetu krajevnih skupnosti pobudo, in sicer je bilo podanih 14 ukrepov, s katerimi bi lahko umirili promet – umirili, ker ne moremo ukiniti vinjet, da bi se umiril. No, in sem potem kot poslanka to posredovala na ministrstvo in se moram tudi zahvaliti, ker ste zelo aktivno pri tem sodelovali. Kaj smo ugotovili – da smo kot država lahko realizirali samo tri ukrepe, vsi ostali so pa odvisni od Mestne občine Koper. Torej, ne samo da se takrat niso zavzeli za to, da se teh vinjet ne uvede, ampak tudi z ukrepom umirjanja prometa ni videti, da bi bile zadeve realizirane.

Z vsem tem sem želela samo povedati, kako počasni smo pri sprejemanju odločitev, enako tudi pri tem finančnem projektu in modelu, ki ga imate sedaj, minister. Upam in verjamem, da bo na koncu sprejet način, ki bo najcenejši, pa tudi za državo vzdržen. Želim si, da bi leta 2017 še marsikatero lopato zasadili na Obali in

bi vsi tisti, ki morajo sodelovati, pri tem tudi aktivno sodelovali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branislav Rajič. Pripravita naj se gospod Danijel Krivec in mag. Bojana Muršič.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik. Dober dan vsem!

Interpelacije, jasno, ne podpiram, ker gre za načrtno izkrivljanje realnosti z namenom vnašanja političnega nemira v naš prostor. To je od opozicije pričakovano, je pa do neke mere nekorektno. Priljubljeni opozicijski šport interpeliranje ministrov kot po tekočem traku je zgolj poskus odvratanja pozornosti od uspehov te vlade. Očitno je, da vladni dosežki nekoga ogrožajo in da je treba narediti vse, da se takšen uspeh preglasi s prikazovanjem težav, četudi za to ni utemeljenih dejstev. V obrazložitvi predlagatelja današnje interpelacije med naštevanjem grehov ministra za infrastrukturo manjkala samo še obtožba, da na tem in tem odseku ceste ali železnice ni preprečil gravitacije. Ravno v tem mandatu je bil na infrastrukturnem področju narejen pozitiven preboj, predvsem je bilo zagotovljenih več sredstev za ceste in železnice. Končana sta dva projekta; rekonstrukcija, elektrifikacija in modernizacija železniške proge Pragersko–Hodoš ter modernizacija nivojskih prehodov in izvedba prehodov na železniških postajah. Oba sta bila sofinancirana iz kohezijskih sredstev v višini 207 milijonov evrov in na terenu predstavljata 109 kilometrov modernizirane proge. Zaključen je projekt nadgradnje odseka železniške proge Slovenska Bistrica–Pragersko, ki je bil sofinanciran tudi iz tega sklada v višini 13,5 milijonov evrov. Po povečani prepustnosti in prevoznih zmogljivostih se bo skrajšal vozni čas, nižji bodo stroški vzdrževanja in izpolnjeni bodo pogoji za interoperabilnost železniške proge. Prav tako je končana železniška proga Dolga Gora–Poljčane, modernizirana je železniška proga Divača–Koper in še bi lahko našteval. Tisto, kar je najbolj spodbudno in istočasno verjetno najbolj skrbi nasprotnike naše vlade, je, da se tak pozitiven trend gradenj nadaljuje. V tem mandatu je s pravočasno pripravo projektov za novo finančno perspektivo zagotovljen bolj enakomeren obseg investicij v železniško infrastrukturo v prihodnjih letih. Kritiki pritiskajo na medije, da znova in nova poročajo o neuspelem razpisu za projekt drugega tira, ne povedo pa, da je ministrstvo uspešno pridobilo sredstva za kar štiri druge projekte iz razpisa CEF, inštrumenta za povezovanje Evrope na področju transporta in prometa. To so: nadgradnja železniške proge Poljčane–Slovenska Bistrica in ta dela se začnejo že letos; nadgradnja železniških postaj Celje in Laško v okviru projekta nadgradnje železniške proge Zidani Most–Celje, kjer se dela pričenjajo čez

nekaj tednov; nadgradnja obstoječe proge Maribor–Šentilj in četrti, izdelava projektne dokumentacije za nadgradnjo vozlišča Pragersko, kjer se bodo dela začela v naslednjem letu. Verjeten komentar bo, da je to v času vlade SMC mogoče, ker imamo višji bruto družbeni proizvod, več priliva v proračun in tako dalje. Ampak te pogoje je bilo treba ustvariti in to je zasluga vlade premierja Cerarja.

In mimogrede, gospod podpredsednik, vaša razprava meje spodbudila, da se odzovem, ker ste komentirali, da smo v SMC razdeljeni na dva pola. Dovolili boste, da sem bolj informiran, kako je na stvareh v SMC; nismo razdeljeni, smo za drugi tir, Primorci, Štajerci, Prekmurci in Korošci – vsi.

Ampak minister in ministrstvo za infrastrukturo sta danes na mizi za seciranje. Ta miza je na očeh celotne javnosti, spominja me v neki meri na Rembrandtovo sliko Ura anatomije. Slika je velika, miza dobro osvetljena, celo živa substanca je na njej, samo da anatomi ali patologi niso pristni, ne zanima jih razprto drobovje, ampak pogledujejo proti kameri, dobrikajo se občinstvu, frenetično tožijo, da minister ni izpeljal gromozanskega infrastrukturnega projekta v nekaj mesecih, oni pa bi jih. Z lahkoto, kako pa! Vzeli bi od zdravstva, od šolstva, od upokojencev, od javnih uslužbencev; opozicija, sploh, če se je učila od utopistov, vedno ima pripravljeno boljše rešitev, ampak infrastruktura ene države ni računalniška igrice ali lego kocke, da bi z neka potezami brez denarja in v hipu premikali gore, vrtali predore, polagali ceste in železnice. Infrastruktura je hudo zapletena orkestracija potreb, želja, možnosti in časa. Prav smešno je, ko pobudniki nergajo, da bo minister prerezal otvoritveni trak ob koncu infrastrukturnega projekta. Kaj pa je bolj normalnega od tega? V infrastrukturi je narejeno vse, kar je v realnem času in z realnimi sredstvi bilo mogoče, in več kot v mandatih predhodnih vlad. Zato je ta interpelacija slaba, ima drug namen, zavaja državljanke in državljane in jim ne prinaša nič boljšega.

Je pa tudi nekaj dobrega v njej, predstavlja uvod v sosledje novih, prav takih neproduktivnih interpelacij in je le eden v vrsti dogodkov, zaradi katerih so se ali se jih bodo vsi v Sloveniji naveličali. Vse več je znakov, da so ljudje že spregledali prozornost tovrstnih vzgibov in ugotovili, kdo dejansko dela za skupno blaginjo in komu je le do tega, da pritegne pozornost nase. Današnji dan, delovni dan ministra za infrastrukturo je šel v nič, ampak jutrišnja sreda in 100 naslednjih sred boš moral trdo delati. Tako, da zavijaj rokave! Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, podpredsednik.

Malo me preseneča nabor prebranih izjav, ki jih danes izvajajo poslanci Stranke modernega centra, s svetlo izjemo kolegice Kozlovič, ki je dejansko edina do zdaj v teh dobrih sedmih urah na nek način tehtno in konkretno, in očitno tudi znanjem, postavljala vprašanja ministru. Zdaj vse ostalo lahko razumemo zgolj kot piar depeše, ki so romale v Poslansko skupino SMC in pravzaprav ponavljajo tisto, kar je prišlo iz Ministrstva za infrastrukturo.

Dejstvo je, da ostajajo in obstajajo odprta vprašanja, sploh glede samega financiranja in tako naprej. Mislim, da je tudi kolega Veber dokaj neposredno in jasno povedal, v čem je ta razlika, o kateri danes tu govorimo; torej razlike med javno-zasebnim partnerstvom in financiranjem z javnimi sredstvi. Prva stvar, ki je, jaz še vedno bi rad slišal nekaj zelo jasnih, morda kratkih in predvsem zavezujočih odgovorov. To je: ali ne bo koncesij? Zelo preprosto. Če pa bodo: Katere, komu, kaj bo predmet teh koncesij? Drugič: Ali bo ostala koncesija za koprsko pristanišče izključno Luki Koper, seveda do poteka koncesijske pogodbe in v celotnem obsegu? Tretjič in to je tisto, kar je pa, mislim da, najbolj ključno, tisto, kar verjetno zdaj počasi že zanima večino tistih, ki še vztrajajo v tej dvorani: Ali je mogoče model javno-zasebnega partnerstva narediti na tak način, vključno z vezanimi posli, da bo dejansko cenejši in njegov obseg manjši od klasičnega modela, torej financiranja iz javnih sredstev?

Minister, rekli ste, da obstaja veliko različnih modelov. Jaz bi pa kljub temu dodal, da v Evropi ne poznamo nobenega, sploh pa za izgradnjo tovorne proge. Tu še enkrat: javno-zasebno partnerstvo. Kaj pričakuje zasebni investitor? Seveda, zasebni investitor bo zahteval neko maržo, to je to nadomestilo, hkrati pa se bo seveda vse dražje zakreditiral po tržnih pogojih, ki veljajo za pravne osebe in z višjimi obrestnimi merami. Seveda pa potem ostajajo ti vezani posli in to je tisto, kar se nanaša na vprašanje koncesij.

Rekli ste tudi, da ste na vlaku takrat konec leta 2014 na nek način seznanili predsednika uprav Slovenskih železnic in Luke Koper z idejo javno-zasebnega partnerstva. Tista vožnja do Brezovice je na nek način bila neformalna, kot jo jaz razumem. Mene zanima: Kdaj je bil prvi in kdaj zadnji projektni svet, ki je bil ustanovljen na Brdu pri Kranju? In predvsem: Ali je bilo kdaj formalno Luki Koper in Slovenskim železnicam ponujeno oziroma predstavljeno, po kakšnem modelu, s kakšnimi vložki bi ti dve družbi sodelovali pri financiranju izgradnje drugega tira?

To zaenkrat kot nek intermezzo, ker bi rad vrnil razpravo stran od teh apologij, ki jih izvajajo poslanci SMC, k tem konkretnim vprašanjem, da še malo skušamo priti do dna tu.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, izvolite, pripravita naj se mag. Bojana Muršič in dr. Franc Trček.

Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav ministru in vsem članom Vlade, ki so prisotni. Lep pozdrav tudi vsem kolegam in kolegom!

Ne morem kaj, da ne bi začel, da ne vem, ali sem na hearingu ministra, ali sem na koalicijskem usklajevanju, ali sem na neki okrogli mizi glede bodočih projektov infrastrukture, najmanj od tega pa razumem, da je to interpelacija nekega ministra. Moram biti prav pošten. Sicer verjamem, da je bil dober namen, ampak vsa stvar gre, tudi z zanimivimi kulturnimi vložki, ki so lepo prebrani, v lepi maniri, vendar tu ne vidim nobene teže in nobene posebne argumentacije za samo interpelacijo. Verjamem, da minister ni idealen, da ima veliko stvari še postoriti, vendar po navadi je interpelacija zelo konkretna in se vsaj na eni točki zelo konkretno tudi dotika nekih kršitev, ki jih pa vsaj jaz do sedaj iz te razprave in tudi iz odgovora ministra težko ugotovim.

Marsikaj mu lahko očitamo, tudi če beremo koalicijsko pogodbo, veliko stvari ni opravljenih, vendar bi to verjetno veljalo za vse ministre te vlade. S tega vidika je morda interpelacija upravičena, vendar ne vem, če je na pravi način opredeljena. V koalicijski pogodbi, recimo, piše, da bo minister poskrbel tudi za razvoj širokopasovnih omrežij, pa nič od tega do sedaj nisem zasledil. Zanimivo, v koalicijski pogodbi ni nič govora o energetiki, ki jo pokriva minister, ki je zelo pomemben del te naše države. Je pa govora o ukrepih Vse na enem mestu – ne vem, kaj je od tega izvedeno. Lahko mu priznamo, da vsaj financiranje obveznih gospodarskih javnih služb, če govorimo o vzdrževanju cest, se celo izboljšuje v njegovem mandatu. Tako mu to težko očitam. Neko stabilno financiranje tega je vpeljano. Dobro, sprejel je strategijo razvoja prometne infrastrukture, vendar teh strategij je bilo že polno. O drugem tiru beremo že dolgo časa, o nekih projektih, ki bi se morali dotikati letališč, tudi. Tako ne vem, ali je to res huda kršitev.

Mu pa zameri pri tej temi o železnicah, o drugem tiru, da se zadeve ne loti bolj sistematsko. Vsi govorimo o tem, kako je problem drugega tira in železnice, vendar je problem tudi elektrifikacija te železnice, na kar sem enkrat že opozoril. Mi smo edini otok znotraj Evropske unije, ki funkcionira še na treh kilovoltih enosmerne napetosti in s tem bistveno dražje kupuje vso opremo za železniško infrastrukturo, od lokomotiv do vseh ostalih naprav, pa še vedno prepregamo konvoje, ko prehajamo v druge železniške sisteme. O tem se niti ne pogovarjam. Ta del bi ministru zameril, glede na to, da je na ministrstvu že leta in leta in da ve,

kje so tudi bolj ključni problemi, da mogoče tudi s tem ne pride. To je povezano ne nazadnje tudi, ker v eni točki v koalicijski piše "uskladitev organizacije železniškega sistema z evropskimi direktivami s tega področja", ampak tudi ta tehnična uskladitev ni tako nepomembna in na dolgi rok bi prihranila verjetno tudi za en drugi tir v končni fazi.

Potem imam še točko integracije javnega potniškega prometa. Mislim, da se je tega sedaj v končni fazi tudi lotil. Mu pa lahko očitamo, da premalo odločno in nekoliko prepozno, zato je bilo tudi kar nekaj težav pri uvajanju tega sistema. Vendar ne vem, če je to ponovno za konkretno interpelacijo, ki se tukaj navaja. Veliko je govora, kako zgraditi drugi tir in sedaj predvsem znotraj koalicije velika večina ima recepte in me res čudi, da tega na koalicijskih usklajevanjih končno že ne uskladite, če vsi vse veste in predvidevate, kaj je bolj optimalno, kaj je cenejše in tako naprej. Mislim, da je treba zadevo enkrat res presekat. In v tem delu se lahko z nekaterimi razpravljavci strinjam.

Zamerim pa ministru tudi zato, ker ima včasih malo predolg jezik in to ga verjetno tudi tepe. Na hearingu je bil zelo širokogruden z izjavami, kaj bo kje naredil, kje pa ne bo delal. Takrat je izjavil, da drugi tir ni prioriteta, tretja razvojna os ni prioriteta. Govoril je o tretjem pasu proti Vrhniki, o tretjem pasu na obvoznici in to se mu sedaj, po moje, kar precej z nahrbtnikom vrača. Verjamem, da zelo težko prepriča koalicijo, da takrat ni resno mislil, da pa sedaj resno misli, ko govori o drugem tiru in tako naprej. Tako s tega vidika verjetno mu lahko očitamo, da je včasih preveč zaletav, ko neko izjavo napove, in to ne v neki javnosti, ampak celo za magnetogram v Državnem zboru. Marsikatero stvar je tudi že povlekel nazaj in se vrnil mogoče v neka druga izhodišča. Ta primer Markovec, ki je očitno nek alibi za to, da bo nekdo zadovoljen, bo, po moje, povzročil veliko težav še na kakšnih drugih odsekih in ne vem, če je to najbolj ugoden maneuver, ki si ga bo privoščil v tem, ko brani svojo funkcijo. To, da veže svojo funkcijo na izgradnjo drugega tira oziroma začetek gradnje drugega tira v naslednjem letu, je na nek način spodbudno, ampak glede na to, da vemo, da 2018 so volitve, tudi to ni ravno neko hrabro dejanje, kakor ste ga vi označili. In po dveh letih, ko dejansko na Odboru za infrastrukturo zagotavlja, da bomo v naslednjih dveh mesecih dobili to študijo glede umeščanja drugega tira, mu to tudi malo zamerim, da vsaj s temi osnovnimi dokumenti ni že prišel pred poslanca. So pa to njegove obljube, ne, da ga kdo v to prisiljuje.

Glede očitkov v tej interpelaciji okoli ravnjanja in sumov nezakonitega vplivanja in tako naprej mislim, da je bolj to stvar vlade, SDH in lastnika kot pa samega ministra v tem trenutku. Ne vem, če je skozi to gradivo to v zadostni meri utemeljeno.

Ko smo pri elektrifikaciji železniške proge Pragersko–Hodoš, zopet pridemo pred

problem umeščanja v prostor, ki je vezan sicer na drugo ministrstvo, je pa v veliki meri tudi v nekem vplivnem območju ministra za infrastrukturo, kajti vsi ključni projekti imajo težavo ravno v tej zgodbi umeščanja v prostor; pa če govorimo o četrti razvojni osi, kjer določenih tunelov ne moremo umestiti, če govorimo o tretji razvojni osi, kjer se posamezni odseki spreminjajo glede na posamezne vplivne lobije – ali lokalne ali kakšne druge –; ko pridemo na energetiko, vemo, da nekaterih daljnovodov tudi ne moremo umestiti in tako naprej. Mislim, da je tu neka večja odgovornost ministra, da se tudi te stvari znotraj vlade in medresorsko ne uskladijo in da pridemo do ne nazadnje projektov, ki v naslednji fazi omogočajo črpanje tudi evropskih sredstev, predvsem pa omogočajo nek razvoj v tem območju.

Res bi prosil, da tisti, ki ste interpelacijo podprli, da navedete vsaj bolj tehtne argumente, ker jih dejansko pričakujemo v tej razpravi, ker če ne, bo to res na nek način bolj podobno poslanskim vprašanjem in odgovarjanju na poslanska vprašanja. Lahko se pa v koaliciji tudi zmenite, da včasih, ko pride kakšna pobuda s strani Združene levice ali drugih iz opozicije, dejansko podprete kakšno razpravo, pa da se pogovarjamo o tem, kako bomo reševali infrastrukturo, pa še druge probleme, pa da se ne ukvarjamo z nekimi takimi interpelacijami, ki so bolj piar pristop. Sicer tu minister ni nič kriv, še pogumno se drži in vztraja, tako da to mu štejem v dobro. Verjamem, da mu bo pa tudi v poduk, da včasih kakšno stvar dobro premisli, preden jo izjavi, zato da ne bo imel v nadaljevanju težav.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravitnica naj se dr. Franc Trček in gospod Andrej Čuš.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani minister, spoštovana ministrica in vladna ekipa. Kolegice in kolegi!

Dobrih 7 ur že razpravljamo danes o interpelaciji zoper ministra. Moram reči, da sem kar veliko časa preživela v tej dvorani, poslušala to razpravo in res, interpelacija se nanaša na drugi tir, vendar se mi zdi, da vseskozi govorimo zgolj o drugem tiru, pozabljamo pa na vse ostale probleme, ki jih imamo. Seveda, interpelacija ima štiri točke, ampak mislim, da je treba poiskati skupne težave, ki so v celotni Sloveniji, ne pa zgolj drugi tir.

Vsi se zavedamo, da je na področju infrastrukture veliko problemov. Tega se zaveda tudi minister, saj nam je v poslanski skupini predstavil težave, ki jih ima, in verjamem, da bo marsikatero obljubo, ki jo je dal, tudi realiziral. Menim, da potrebujemo celovit pristop, da se nekatere izmed odprtih zadev, ki jih imamo, končno začnejo zapirati. Na tem mestu me boste

verjetno povprašali, kje je denar. Seveda, denarja primanjkuje, vendar s primerno organizacijo dela, s primernim razporejanjem bi se dalo z majhnimi vsotami narediti marsikaj.

Dovolite mi, ker sem na začetku omenila, da se ne bom kaj dosti osredotočala na drugi tir, da se osredotočim na cestno prometno infrastrukturo, saj so naše ceste v zadnjem času res v alarmantnem stanju in že nekaj let kličejo po prenovi. Minister je nekaj časa nazaj v razpravah pokazal graf, s katerim je jasno nakazal, da smo bili v času krize na tem, da so sredstva za cestno infrastrukturo padala. Hvala bogu, v zadnjem času ta sredstva naraščajo in lahko pričakujemo, da bomo našli rešitve in bodo naše ceste zagledale malo boljšo luč. Pri tem ne gre pozabiti, da nas države, ki so bile daleč za nami, zdaj na področju cestne infrastrukture prehitevajo po desni.

Ker prihajam s štajerskega konca, se želim osredotočiti na lokalni problem, in sicer na obvoznico v Slovenski Bistrici, ki jo Občina Slovenska Bistrica načrtuje že vse od leta 1998. Obvoznica je nujno potrebna zaradi varnosti, zmanjšanja tovornega prometa, ki gre skozi center Slovenske Bistrice, pa tudi zaradi širitve cone Inpola. Inpol – marsikdo tega ne ve – je bil v letu 2015 šesti največji slovenski izvoznik. Kaj to pomeni, izvoznik – tovornjaki gredo skozi center mesta, center mesta se šibi, kar za infrastrukturo centra ni dobro. Zato pozdravljam vse interese, ki jih podaja ministrstvo, da končno pričnemo z investicijo te zahodne obvoznice, ki bo potekala v dveh fazah, zahodna in severna obvoznica. Podjetje Inpol mora svoj napetostni srednjevodni kablovod obnoviti in ta investicija mora biti končana do leta 2017. Zato je treba to investicijo pričeti v prihodnjem proračunu in jo čim prej tudi končati, sicer se nam lahko kaj kmalu zgodi, da bomo imeli težave s podjetjem Inpol, kajti njegova širitve ne bo mogoča, pa tudi obvoz ni mogoč kje drugje.

Sicer ni del interpelacije, vendar je treba izpostaviti tudi regionalno cesto Ruta–Pesek, predvsem zaradi tega, ker sem danes dobila informacijo, da če ne bo Občina Lovrenc začela z izgradnjo kanalizacije, se bodo vračala evropska sredstva. Nujno bo treba zagotoviti sredstva za preplastitev, kajti center, trško jedro, je v katastrofalnem stanju. Tukaj se izgubljajo tudi sredstva za razvoj turizma in menim, da je treba pogledati tudi v malce oddaljene kraje, malce bom rekla po štajersko, v tiste kraje, kjer smo Bogu za hrbtom, kajti vse se ne odvija zgolj v samem centru, tudi v teh krajih imamo zelo uspešna podjetja, ki si želijo ustvarjati nova delovna mesta v teh krajih in zato jim je nujno potrebno na tak način tudi pomagati. Te investicije so že dlje časa v proračunih, vendar se prelaga iz enega proračuna v drugega.

Poseben problem pa zame predstavlja štajerska avtocesta. V zadnjem času, kot sami veste, smo priča nenehnim nesrečam, zastojem, na koncu koncev pa tudi obnovam. Seveda jih pozdravljam, vendar prometni zastoji so

nemogoči, še posebej zaradi tega, ker imamo na tej avtocesti veliko tovornjakov. Zato je zelo dobrodošel drugi tir, ampak ne samo med Divačo in Kopro, ampak da se bo ta železniški tir posodobil tudi vse do Avstrije oziroma Madžarske. Torej, potrebujemo dolgoročno vizijo, v kateri bo ključna prometna logistika, seveda ustrezno ovrednotena. S preusmeritvijo prometa s ceste na železnice, se bi po moje zmanjšali okoljski stroški. Znano je tudi, da so ekstermi stroški železniškega prometa nekajkrat nižji od cestnega, zmanjšali se bodo tako izpusti, zmanjšala se bo obremenitev, manj bo potrebno posodabljanja, pa tudi mislim, da bo manj ogroženih življenj na tej cesti.

Zato, minister, od vas pričakujem, da se boste zavzeli za te oddaljene kraje in s prelaganjem projektov iz enega leta v drugo leto ne bomo prišli nikamor, verjamem pa, da tam, kjer je volja, je tudi pot. Tako minister, vse dobro na vaši nadaljnji poti. Mojo podporo imate, kajti v poslanski skupini ste nam dali neka zagotovila, da boste pristopili k določenim projektom, tako da še enkrat: hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, pripravila naj se gospod Andrej Čuš in gospa Marinka Levičar.

Izvolite, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Bom začel tam, kjer je gospa Muršič pred mano končala. Volja in pot seveda nista dovolj; pot mora biti vzdrževana, varna, ob volji pa seveda potrebujemo tudi znanja, jasne finančne konstrukcije in tudi politične odločitve. Če bi mi čas to dopuščal, bi lahko tri dni nizal infrastrukturne problematike v Sloveniji, pa še verjetno ne bi izčrpal niti vseh občin, kaj šele šestino vseh naselij v Sloveniji, ampak tega seveda ne bom počel.

Interpelacija takšna, drugačna, gor, dol. Ne bom se opredeljeval do tega, kar kdo ubeseduje, kako kdo ubeseduje, rekel bom le to, da nekdo, ki ne zna biti smešen, ko poskuša biti smešen, izpade – blago rečeno – to bolj žalostno. Problem pri teh interpelacijah pri nas je, da nekako pod medijskim pritiskom potem gledamo, ali bo nek Peter, Franci, Štef ali kdorkoli politično padel ali ne. Čeprav seveda mislim, da konkretni gospod minister Gašperšič bi moral iti s svoje funkcije. Namen interpelacij pa bi moral biti neka resna, jasna, argumentirana debata v parlamentu o nekih politikah.

Če se dotaknemo infrastrukture. Četrto stoletja infrastrukture je takšna lepa posodica z marmelado, kjer se rade namakajo roke. V tem je problem; ene oblasti so bolj namakale, druge manj, so bili boljši časi, slabši časi. Ljudje, ki se na kriminalistični strani s tem ukvarjajo, rečejo, veš, to je tako, mora biti nekaj 10 milijonov

evrov, da potem 2, 3 milijone evrov določenim pade.

To, kar bom zdaj izrekel, s tem določen del koalicije ne bo zadovoljen. Zadnjič, ko sem se lahko normalno pogovarjal z Mirom Cerarjem, je bil na dan, ko je Miro Cerar zaprisegel. Dobili smo se v parlamentu gospod Cerar, kolega Luka Mesec in jaz. To je bilo še takrat, ko je Cerar govoril o projektnem sodelovanju tudi z opozicijo gor in dol. Opozoril sem ga na problematiko infrastrukture, opozoril sem ga tudi na to, da je to nek odbor zaradi bogate četrstoletne zgodovine, ki ga bi bilo dobro, da ga vodi opozicija, neomadeževana opozicija. Miro Cerar je takrat rekel: "Tega ne morem storiti, veš zaradi koga, njim pa to ne bom dal." Seveda je mislil na najmanjšo koalicijsko stranko trenutno. Tu pridemo potem do nekega ključnega problema interpelacij in do ključnega problema politik v Sloveniji. Ali je v Sloveniji skrajni domet politike, da nekdo pride do korita in bo čez sektor države, paradržave porinil svojih najprej 10 ljudi, potem 100, 200, v strankah z daljšo tradicijo 500 in bodo potem zajemali iz tega javnega korita na škodo vseh nas. To je bila neka objuba SMC relativno vrečke presenečenja o nekih novih in drugačnih politikah. To se žal ni zgodilo.

Ne bi rad bil oseben, ampak tu na infrastrukturnem ministrstvu je državni sekretar gospod, ki skriva svojo predhodno kariero. Bil je v SCT tudi v času, ko je SCT crkoval in se tisti denar premikal sem in tja. Že takrat je bil meni zelo jasen znak, v katero smer bo vlada Mira Cerarja krenila. Potem seveda sredi mandata pridejo še malo naokus, zdaj imate očitno dilemo, ker se primorski del poslancev seli v izvršilno oblast, moram odkrito povedati, da bom kolegico Kozlovič pogrešal, ker je ena redkih, če ne že skoraj edina – zdaj je odsotna –, ki argumentirano razpravlja, čeprav se z njo tudi vedno ne strinjamo. Okej, to je nek uvod.

Če se vrnemo k problematiki železnic ali drugega tira; večino je argumentirano v našem imenu kolega Matej Tašner Vatovec povedal, kolega Veber je nakazal na neko pomembno problematiko in tudi nek način financiranja. Glejte, v železniškem prometu se ne da nikoli toliko, to sem že večkrat govoril, eksteralizirati stroškov kot pri nekem avtocestnem križu. Po domače povedano, ne morete toliko denarja zvaliti na končnega uporabnika. To je dejstvo. Drugo dejstvo je, včasih je dobro biti pionir, ampak po drugi strani ne odkrivati tople vode. Skozi neke take sisteme, kot se nam jih tu napol nejasno, megleno, hoče prodati javno-zasebnega partnerstva – tega ne gradi v Evropi nihče. Tega ne gradi v Evropi nihče. Pika! So bili neki manjši projekti z manjšim deležem zasebnega, kar je kolega Dobovšek opozoril, to je dejstvo. Pred sabo imam poročilo o privatizaciji železnic, to sem že tudi kazal, v Veliki Britaniji, The great train robbery. Ključna ugotovitev tega poročila je, da gre dejansko iz javnih proračunov za slabšo kvaliteto več penez.

Londonski City ima trenutno probleme, če berete angleške medije, zlasti s privatizirano južno železnico, kjer ljudje zamujajo na šihit po domače povedano. Nehajmo tu odkrivati toplo vodo. In ne biti tudi nekako pretirano zavajajoče, dobesedno žaljivi. Združena levica ni nikoli rekla, da bo to vzela iz proračuna, pa bo manj za socialo. To boste vi naredili s sedanjo mini davčno reformo in s proračunom za naslednje leto. Zelo jasno smo povedali, kakšni načini financiranja, jasno smo povedali, zakaj druge tudi to počnejo tako. Zdaj, ko bom naprej povedal, bo mogoče koga začudilo.

Osebnost sem za javno-zasebna partnerstva, ampak na kakšnih drugih področjih. Vam bom povedal en primer. Pretekli teden sem bil v Avstriji in so se v neki relativno mali občini odločali, ali bi zgradil prizidek vrtcu ali ne. Je relativno drago za proračun te občine. Veste, kaj so se potem odločili? Določeni starši otrok so prišli na idejo, da bi namesto tega raje naredili dve enoti na biološki kmetiji. Ustanovili so ferajn, društvo, občina je šla v koncesijo. Za takšne oblike mešanih solastništev sem takoj. Na takšen način bi se dalo celo čez določene kooperative kar nekaj javnih služb organizirati na lokalni ali regionalni ravni, kjer bi bili zaposleni solastniki. Ne pa, da imamo zgodbe z, če se dotaknem Maribora, raznimi prokuristi in podobnimi zgodbami.

Vsa ta naša zgodovina lahkotnosti ukvarjanja z infrastrukturo nas sedaj tepe po glavi. SMC vi ste prišli na oblast. Priznam, da počasi imam pa že poln kufer dve leti poslušanj, češ saj so vse tisti pred nami, bom kar odkrito povedal, zasrali. Saj ste hoteli priti na oblast! Ali bom sedaj še dve leti poslušal to vaše jamranje? Mislim! Če bi hotel priti v balet, verjetno bi hotel priti v balet kot balerina. Ne da bi jokal zdaj, da ni luči v baletu, gor in dol. Si moral nekako uštimiti zadeve. Zelo sem bentil, ko smo vlagal to interpelacijo, da je preozka, kar so nekateri že omenili. Žal je temu tako, da je v tem resorju skoraj vse narobe. Ne bom rekel, da se nič ne dogaja, saj določene zadeve se delajo seveda. Ampak narobe je zaradi "krasne zgodovine" 25 let in tudi, ker se nekako premalo premišljeno in premalo stran od lobijev poskuša te zadeve nekako delati in obravnavati. Neka poslanka je rekla: "Ja, dogovarjali smo se s šestnajstimi občinami." Pa vmes je pozabila čestitati Štajercem pa lukarjem s Ptujskega polja – malo tudi pa sem jaz nespodoben. Seveda! Saj imamo tako organizacijo teritorialne delitve države in to je opis delovnih nalog, kot je opis nalog naših, da tukaj pač petnajst ur govorimo kaj pametnega ali pa mogoče kaj nekoliko manj pametnega.

Mi se, recimo, sploh nismo dotaknili sektorja energetike. Gremo gledat, brat Uradni list, Vlada daje priporočila, nalaga, kako naj občine pišejo lokalne energetske strategije, mi bi po EZ morali imeti nacionalno, pa je še vedno nimamo. Narobe svet. Ni penez skoraj za nič, zdaj boste pa dvakrat skozi Zakon o izvrševanju proračuna

dali po sto milijonov v neko podjetje, kjer dejansko ne vemo, kaj iz vsega skupaj bo.

Zelo podobno je bilo tudi Šumijo gozdovi domači. Potem pa pričakujete od opozicije, naj to podpre. Večkrat rečem, da mi v naši družini še na tržnico ne gremo tako. To so pač neke preveč resne zadeve, morda jih preveč ljudsko povem, ampak tako je. Mi smo tukaj operirali s številkami, nismo nekaj kar tako, malo počez brali neka ponesrečena, tudi stilistično, smešenja kot SMC. Če bi dobro prisluhnili, tudi stranki iz koalicije so zelo kritične in do resorja in do ministra. Ampak seveda, ker vam je interes, da zdržite do konca, mu daste še neko drugo možnost. Moje osebno mnenje je, da si v bistvu te druge možnosti ne zaslužijo. Cela vrsta je tudi nekaj manjših zadev.

Kolega Rotar iz Mariborske kolesarske mreže, recimo, opozarja – smrtno žrtev smo imeli v Beltincih. Koliko časa je neko pregovarjanje, da bi se tam dogovorili za nekaj sto metrov, da se prevelika kmetijska mehanizacija tam ne bi vozila, da se ljudje lahko normalno na eni relativno dobro urejeni kolesarski špuri vozijo v Mursko na šiht in tako naprej.

Ponavadi se minister hvali s tem, malo tudi z minulim delom drugih, ampak jaz sem človek števil. Poglejte, minister, vi ste rekli, samo en primer bom navedel. "prenovili smo 600 stavb energetske". Sočasno nimamo krovne energetske strategije, imamo energetske revščino, ne ukvarjamo se z energetske učinkovitostjo. Veste, koliko je stavb v Sloveniji? En milijon 161 tisoč 966. Kje smo? Več kot polovico stavb je starejše od 40 let, ogromno tudi starejših od 50 let, tudi nekako spada v prečenje pod to ministrstvo plus še gospa, ki nekako sedi zraven. Zelo smo izpostavili neke lobistične stike. Dobro, seveda je to normalno, dobro je, da se zapišejo, verjetno so še kakšne lobistični stiki, ki niso bili zapisani. Lahko se mi sedaj pravniško pogovarjamo, ali je to privatizacija ali ni. Strogo formalno ni, ampak neke koncesije, veste, mi v nekih letih, ko je malo boljše šlo, niti nismo znali premisliti koncesij, kaj šele javno-zasebnega partnerstva. Pri nas se je pogosto to tako gledalo, koncesionar je gledal, a ha, bom fino uletel, pa bom imel marmelado, na kakšni občini ali kje drugje so rekli, da se bodo pa tega znebili. Bodimo odkriti, mi se moramo naučiti še to pisati, spremljati, delati in seveda pri takih nekkih projektih, na kar je tudi kolega Dobovšek opozoril, in to me malo spominja na neke tiste stare sisteme – narediš komisijo, narediš posvetovalno telo, odpreš neko podjetje, eno, drugo, nekako drobiš to verigo, ki seveda olajša nekaterim tisto, kar nekako zelo radi počnejo. S tem, da vi branite tega in takšnega ministra, v bistvu branite in zagovarjate politiko, ki jo v tej družbi gledamo že 25 let. To je meni neko ključno sporočilo. Zaradi tega je to bolj problematično kot to, ali bo nekdo, neka oseba minister ali ne, kar seveda je tudi na osebni ravni lahko ne ravno lep znak v osebni

biografiji in o tem bi se morali nekako pogovarjati.

Enkrat sem citiral neko raziskavo, v kateri je pisalo, da pri nas imamo mostove v groznem stanju, več kot polovica mostov je tako groznih, da bi jih skoraj morali zapreti. Šlo je za raziskavo o stanju infrastrukture v Nemčiji. Vse razvite države seveda so bolj kompleksne države, imajo več infrastrukture, vedno bomo imeli težave z infrastrukturo. Tudi zato je treba na infrastrukturo nekako gledati malo manj fragmentarno in bolj premišljeno se ukvarjati z njo. Mi sedaj, seveda to ne bo populistično, to ne bo ljuba odločitev, ampak mi nekako bomo morali razmisliti in sprejeti infrastrukturni cent, hočemo nočemo, če bomo hoteli infrastrukturo vzdrževati, kaj šele razvijati. Verjetno bi morala odgovorna politika iti tudi onkraj nekkih ozkih prečenj, ko se poskuša nekako dogovarjati z različnimi deležniki in tudi misliti nekoliko širše.

Pred časom sem spraševal ministre o Pohorju, pa so rekli, da trenutno v načrtu nimamo nič, pa ne bi sedaj lokalno toliko zelo izrazito tukaj kot večina izkorišča. Ampak to je tak tipični primer, imamo tam prekrasno Pohorje, ki nam leži, imamo celo vrsto deležnikov, občin in nekako mi ne znamo iz tega delati peneze, po domače povedano. Mene dobesedno to boli, ker sem tudi v turizmu kdaj delal. Problem je tudi, priznajmo si, relativno okostenela sektorska struktura ministrstev. Tudi tukaj bi morali nekako razmisliti. Moje osebne mnenje je, da bi okolje in prostor in infrastruktura morale biti skupaj v nekem močnem ministrstvu, ampak z nekimi par deset ljudi, ki bi bili vodotesni do korupcij in ostalih zadev. Veste, mi dejansko nazaj potrebujemo kvalitetne birokrate. Pa lahko gremo infrastrukturo vse do Sove gledat – recimo, ki je zdaj ena tematika, ki jo imamo na tapeti. To so neki problemi, s katerimi se moramo ukvarjati, ne pa zdaj malo pod medijskim vplivom, pa kdo bo večji frajer na Twitterju, pa kdo bo večkrat pred kamero. Ali bomo tega gospoda, ki je mogoče nesrečno stopil v malo prevelike čevlje, odžagali ali ne? Neko sporočilo te interpelacije bo, tako kot se je v četrto stoletje ravnalo: z infrastrukturo v Sloveniji je okej in naša koalicija bo to nadaljevala. Zdi se mi, da je to sporočilo dosti dosti bolj grozljivo od tega, ali bo nek doktor ostal minister ali nek doktor ne bo več minister. To.

Zgodba drugega tira, če se proti koncu vrnem nazaj. Kot mlad znanstvenik sem šel dol v Koper pa sem raziskoval – mislim, 20 let se o tem že pogovarjamo. Skrajni čas bi bil že, da se nekako zmenimo, kako v to investicijo iti, da nas bo najmanj bolela glava. Lahko bi ministru očital tudi, da v dveh letih nismo prišli do odgovora na vprašanje, kako nas bo zaradi TEŠ 6 najmanj bolela glava na položnicah. Lahko bi mu očital, da mimo javnih razpisov ... / tehnične motnje/ – evo, malo muzike, bom še plesat začel – infrastruktura. Dajte mi čas ustaviti, prosim.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Trenutek, bomo pogledali, kaj se dogaja.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Evo, super.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Intermezzo je pa v redu, a ne?

Dobro. Ali lahko prekinem, dr. Trček, pa boste nadaljevali, recimo, čez 5 minut? Pavza 5 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 16.52 in se je nadaljevala ob 16.58.)

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Kolegice in kolegi, nadaljujemo. Opravičujem se za tehnično napako.

Dr. Franc Trček, izvolite, nadaljujte.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat. Kdorkoli je že to naredil, naj me naslednjič vpraša o mojem glasbenem okusu, rekel bom slovenski sodobni jazz.

Grem bolj proti koncu. Danes smo poslušali: drugi tir, vladni projekt, od svoje vlade, izogibati se, politične razprave in tako naprej. Kakorkoli že gledamo, infrastrukturo bolj ali manj uporabljamo vsi, ne glede na politična prečjenja; skratka, to so projekti vseh nas, tudi tistih, ki gredo čez slovenijo kam drugam, pa bentijo, ko obstanejo na cesti ali ob cesti.

Neka druga zadeve, glejte, kakorkoli že obračamo, na koncu in tudi v osnovi na začetku nekih teh projektov je politična odločitev, in to je naše delo tukaj. Odgovorne politične odločitve, do njih moramo priti na osnovi odprtih oči in ušes, seznanjanja s tem, kar se dogaja čez planke, temeljitih razgovorov s strokovnjaki, prisluhniti tudi interesom lokalnih skupnosti, tudi tistim, ki bi zaradi tega lahko bili prizadeti. Navsezadnje, to imamo zapisano tudi v ustavi, v tistem delu o gospodarskih pobudah. In tovrstnih in takšnih debat si ne le jaz, ampak takšnih debat si tisti, ki vse to plačajo, želijo po 25-tih letih ribarjenja v kalnem na področju infrastruktur, ki so za to zelo priročne. In za to gre. Tudi zaradi tega ta interpelacija. Mi se pogovarjamo o drugem tiru, pa ne le o drugem tiru. Veste, v naslednjih letih naj bi kar nekaj milijard dali v infrastrukturo. Gre tudi za vprašanje, kdo bo gradil to infrastrukturo. Če zelo odkrito povem, pri železnicah, ali bo to delal to večinoma samo Siemens, ki ima zelo močno to divizijo, ali bodo od tega imela tudi slovenska podjetja in slovenski proračun. Tukaj bi nehal, ker nekaj časa moram pustiti še za replike. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima Andrej Čuš. Pripravi naj se gospa Marinka Levičar in magister Aleksander Kavčič. Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predstavniki vlade, kolegice in kolegi!

Tudi sam sem eden izmed sopodpisnikov interpelacije ministra gospoda Petra Gašperšiča, interpelacije, ki je bila vložena že pred kar nekaj tedni. V bistvu so minile vse parlamentarne počitnice in marsikdo, ki gleda to sejo preko TV zaslonov, si misli, kako ste vi za časom, ko komaj danes o tem razpravljate. Ampak, takšen je, žal, poslovnik in nič ne de.

Po mojem mnenju je področje infrastrukture eden najpomembnejših resorjev v Republiki Sloveniji in ravno ta resor bi moral biti generator gospodarskega razvoja in napredka Slovenije v primerjavi z drugimi državami Evrope. Danes tudi, nekako ko spremljamo ta razvojni zaostanek tudi na področju infrastrukture, smo upravičeno zaskrbljeni. Kaj se dogaja? Zakaj prihaja do zamud? Zakaj so neki lobiji tako močni, ki dobesedno diktirajo vladi in vladajoči politiki, kako se bo odvijala politika na tem področju? Je pa seveda res, da gre v ozadju za velik vpliv in tudi velika finančna sredstva.

Sam podpiram interpelacijo iz več razlogov, kot so namenjeni in predstavljeni v interpelaciji. Torej, v interpelaciji so predstavljeni štirje, sam sem mogoče še razmišljal o katerem poleg, ampak važen je cilj, ne način. Tako seveda podpiram interpelacijo v celoti. Seveda bi se mogoče samo dotaknil predvsem drugega tira, infrastrukturnih projektov in neke nove politične kulture oziroma praks, ki so se začele pojavljati v Sloveniji in o katerih je govoril predsednik Vlade Miro Cerar. Torej neki novi standardi. Tukaj bi predvsem rad omenil politične pritiske ministra tako v primeru Darsa kakor tudi v primeru nadzornikov Luke Koper. Pritiskalo se je na nadzornike, ki so delali dobro, na državna podjetja, ki so delala dobro, kaznovalo se je torej tiste, ki so delali dobro. Gre za neko novo prakso, ampak žal za negativno.

Naslednji primer, zakaj sem tudi za interpelacijo, je seveda tudi drugi tir. Ekonomist Jože P. Damjan je pred nekaj dnevi dejal: "Minister Gašperšič stresa izjave, skregane z resnico ali pa zgolj cenene manipulacije. Med prve spada njegova izjava, da bo ta vlada začela z gradnjo drugega tira Koper–Divača še v tem mandatu, med druge pa cenena manipulacija, da bo sam odstopil, če ta vlada ne bo začela z gradnjo drugega tira. Vladna odločitev za ustanovitev projektnega podjetja 2TDK je torej zgolj preložitve odločitve o gradnji drugega tira na naslednjo vlado. Vmes pa bodo koritniki v letu in pol pokasirali 6 milijonov evrov samo za študije. Gre za navadno manipulacijo, v ozadju katere so cagavost in neznanje predsednika Vlade ter materialni interesi peščice, ki vedo, zakaj počnejo stvari, ki se dogajajo."

Prejšnji teden je tudi potekala seja nadzornega sveta SDH, o katerem je danes že bilo nekaj govora. Tedaj letni načrt ni bil potrjen. To se je seveda popravilo včeraj. Nadzorni svet SDH naj ne bi letnega načrta firme 2TDK potrdil zaradi

pomanjkanja finančnih sredstev. Namreč, že od avgusta je proračun zaprt, ampak po informacijah, ki sem jih tudi sam prejel, naj bi kapital prišel, prišel bi naj z Madžarske. Tako vas, gospod minister, sprašujem: Ali drži, da je prišel kapital in da seveda tudi prihaja z Madžarske? Po drugi strani pa je ustanovitev tega podjetja povsem, bom povedal, samo na papirju, da se zaposli nekaj ljudi. Slišal sem, da se načrtuje zaposlitev 5 ljudi s plačo 15 do 20 tisoč evrov, po drugi strani pa imamo DRI in še druga podjetja na področju infrastrukture, ki pa očitno imajo preveč dela ali pa so same sebi namen.

Kot naslednji dogodek, ki bi ga izpostavil, bi izpostavil grožnje s smrtjo prvi nadzornici Luke Koper. Tedaj se nihče od moralno-etičnih politikov vlade SMC ni postavil na stran, sploh tega ni komentiral. Ni čudno, da mladi v tej državi ne vidijo perspektive; pametni, sposobni ljudje se niti približno ne želijo vključiti v politično življenje ali pa zanj sploh slišati. Po drugi strani pa sem prepričan, da je to celo interes vladajočih elit in posameznikov v državi, saj Slovenija še danes ni končala tranzicije, v kateri smo še danes 25 let. Poteka kupčkanje ministra Gašperšiča skoraj z vsemi političnimi silami, ki se mogoče v Državnem zboru in pred kamerami na polno kregajo, prepirajo, v ozadju pa so najboljši poslovni partnerji, verjetno tudi prijatelji. Minister je obljubil ekspresno gradnjo drugega tira, obljubil je, da predor Markovec bo izvzet iz vinjetnega sistema. To bo sprožilo spet plaz zahtev na vseh koncih in krajih Slovenije. Razširilo se bo letališče Portorož, prav tako pa bo po želji izključno ene politične stranke preferirana trasa tretje razvojne osi v severnem delu. Da se bomo razumeli, sam seveda podpiram vse infrastrukturne projekte, ampak v teh primerih gre izključno za prazne obljube in za zavajanje.

Po drugih mojih informacijah in virih, naj bi se nekaterim poslancem določenih političnih strank celo obljubljalo lokalne ceste, podizvajalske posle, nekaterim pa se je iz modernizacije železniške proge Pragersko–Hodoš celo gradilo njihove lokalne ceste, pri čemer gre za nenamensko porabo sredstev Evropske unije, projekt, pa smo danes sami povedali, ni izpeljan optimalno.

Minister Gašperšič, z omenjenimi projekti ste si na nek način danes verjetno v Državnem zboru kupili večino, etiko je zamenjala trgovina, moralo pa kupčkanje z državnimi milijoni. Preseneča me tudi pasivnost kakšne izmed opozicijskih strank. Marsikdo mi je namreč rekel, da si je minister na nek način kupil tudi podporo njih. Slednji se niso oglasili, ko je bila interpelacija napovedana. Molčali so, ko je bila vložena, in današnje nevtralnno stališče, ki je bilo prebrano, pa je v resnici molk. Nenavadno je, ko nekatere politične stranke razmišljajo o interpelaciji kar celotne vlade, po drugi strani pa govorijo, kako je minister Gašperšič dober.

Veliko ljudi me je tudi opozorilo, da očitna poslovna omrežja iz opozicije uspešno sodelujejo s poslovnim, vladnim infrastrukturnim omrežjem. Sicer pa je tudi res, da nekdanjo SDS upravo Dars letos januarja pod ministrom dr. Gašperšiča zamenjala uprava SDS. To zna le redkokdo.

Spoštovani, še enkrat ponavljam, da je prav hecno in neverjetno gledati poplavo interpelacij, ki imajo po mojem mnenju povsem nasproten učinek od zelenega. Dejstvo je, da bi se morali v primeru ministra za infrastrukturo in ministrice za zdravje poslanke in poslanci odločiti po zdravi kmečki pameti, logiki, in oba ministra predčasno razrešiti s funkcij. Zaradi zakulisnih iger in nekih majhnih biznisov bo nastradalo ljudstvo, nekaj ljudi pa si bo na ta račun spet napolnilo žepce. Kaj pa kdo tukaj more?

Interpelacijo bom podprl, apeliram pa na vse, ki so se mogoče v tem prepoznali, da se nehajo delati norca in zavajati ljudi. Peace, ljubav, bok.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marinka Levičar. Pripravita naj se mag. Aleksander Kavčič in Matjaž Hanžek.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, gospod predsednik, za besedo. Lep pozdrav ministru, vam predsednik in vam, kolegice in kolegi!

Začela bom s pripombo oziroma z opazko, ki jo je dala gospa Violeta Tomič. Takole je rekla: "Tisti, ki ne boste podprli interpelacije, delate v korist kapitala. Tisti, ki pa jo boste podprli, delate v korist ljudstva." To se meni zdijo zelo obremenjujoče besede in vsekakor se s tem ne strinjam in lahko napovem tudi to, da bom glasovala proti interpelaciji zaradi razlogov, ki sem jih danes slišala tukaj v tej dvorani. Razlogi, ki ste jih navedli predlagatelji, opozicija, me niso prepričali, prepričale pa so me obljube in argumentacija, ki jih je podal dr. Gašperšič. Ne nazadnje se mi zdi zelo pozitivno, da je upošteval oziroma da bo preučil tudi pripombe, ki jih je je dala kolegica Kozlovičeva iz Poslanske skupine SMC in tudi gospod Veber iz SD. In sicer, da bo preučil, kako bi bilo mogoče graditi ta drugi tir tudi z javnimi sredstvi. Za to se zavzemamo tudi v naši poslanski skupini in seveda tudi sama osebno.

Zadovoljna sem, da se bo gradilo na tretji razvojni osi, da se bodo gradile obvoznice, da bo brez vinjet mogoč prevoz preko tunela Markovec. Ne nazadnje tudi to, da se bo zgradila železnica do Kočevja, iz Ribnice do Kočevja, kar se že dolgo obljublja in mislim, da bodo ljudje z vsem tem, kar je bilo danes povedanega, da bo narejenega, in kar minister obljublja, za njim pa seveda stoji tudi Vlada, ki ga podpira v teh prizadevanjih, prav, da ne podpremo interpelacije.

Še enkrat bi rekla, res se mi zdi neumestna ugotovitev, ki jo je podala gospa Tomičeva v zvezi s tem, kar sem na začetku povedala. Tudi, če bi prišlo do tega, da bi danes bila podprta

interpelacija – minister Gašperšič je večkrat poudaril, da za njim stoji Vlada, da so to tudi vladni projekti. Mislim, tudi če bi prišel nov minister, bi moral iti v smer, v katero gre sedanja vlada, skupaj z ministrom Gašperšičem. Tako ne bi naredili prav nič, če bi ga zamenjali. Kvečjemu slabše bi bilo. Minister Gašperšič je z vsemi problemi dobro seznanjen, prisluhnil je javnosti, morda bi moral že prej, ampak sedaj vidim, da je zelo prisluhnil javnosti in zahtevam širše javnosti in tudi nam koalicijskim poslancem, tako SD kot stranki Desus.

Tako mislim, da je res bolje, da te interpelacije ne podpremo. Osebnostno je zaradi teh razlogov, kot sem jih navedla, ne bom podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Aleksander Kavčič. Pripravita naj se Matjaž Hanžek in gospod Igor Zorčič. Mikrofon prosim.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani minister, državni sekretar, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Mislim, da je treba, da še enkrat povemo, da je 11 poslancev tega državnega zbora podpisalo interpelacijo proti delu in odgovornosti ministra za infrastrukturo in jo strnilo v štiri sklope. Danes o teh štirih sklopih razpravljamo že cirka 8 ur in še kar nekaj ur jih bomo. Hkrati pa me zelo čudi dejstvo, da se nam, ko sedaj odgovarjamo na te štiri točke vložene interpelacije in ko govorimo tisto, kar je minister večkrat že poudaril, očita, da tratimo čas. Ne vem, kdo zdaj tu trati čas; ali mi s tem, ko odgovarjamo na ta vprašanja ali pač tisti, ki so vložili interpelacijo in za katero imamo točko dnevnega reda in ki traja 14 ur in 30 minut. To se tudi sedaj sprašujejo verjetno vsi tisti, ki nas spremljajo na televiziji.

4. točka te interpelacije govori o neuspešni posodobitvi in elektrifikaciji železniške proge Pragersko–Hodoš. Tisti, ki pravi, da je bila posodobitev in elektrifikacija te železniške proge Pragersko–Hodoš neuspešna, po mojem mnenju ne pozna vsebine in projektov. Bilo je na novo zgrajenih 5 nadvozov, 12 podvozov, 42 kilometrov povezovalnih cest, nadgradnji dveh postajališč, Cerkovca in Grlava. Kaj se je izboljšalo ob vsem tem? Izboljšala se je prometna varnost. To je bistvenega pomena. Prometna varnost se je izboljšala.

V okviru elektrifikacije železniške proge pa je bilo izgrajenih tudi pet elektronapajalnih postaj, Ptuj, Ljutomer, Murska Sobota, Gornji Petrovci in Hodoš, in elektrificiranih vseh 109 kilometrov železniške proge z možnostjo vožnje do 160 kilometrov na uro. To ne pomeni, da vlaki na tem odseku vozijo 160 kilometrov na uro, ampak to pomeni, da vozijo do 160 kilometrov na uro. Delne inčasne omejitve električne vleke ali pa vlakov na štirinajst kilometrih od 109 celotne proge pa izhaja v bistvu iz čisto drugega projekta, kar je seveda tudi očitek v tej interpelaciji. Gre za projekt visokonapetostnega

dalnovoda Murska Sobota–Mačkovci, pri čemer realizacija te investicije ni bila nikoli v pristojnosti ministrstva za infrastrukturo, temveč je to v projektu oziroma v pristojnosti elektrodistribucijskega podjetja Maribor. Torej je to čisto drug projekt, s katerim ta interpelacija sploh nima zveze. To je podobno, kot bi govorili, da smo zgradili en odsek avtoceste, ga slavnostno odprli in to, zdaj pa je interpelacija na sporedu, ker pač ni tam zgrajenega počivališča ob tem avtocestnem odseku. To je čisto skregano z logiko. To sta dva različna projekta. Vi zdaj očitajte, da je to fiasko investicije v železniško infrastrukturo. To sta čisto dva različna projekta. Je pa treba poudariti, da vsi vlaki na tem območju vozijo vsaj z enako hitrostjo kot doslej z dizelskimi lokomotivami. Torej, težava je samo z dobavo zadostne moči v elektronapajalno postajo na območju Mačkovec, kar pa je predmet, kot sem povedal, drugega, ločenega postopka.

Navedbe v interpelaciji, kot so površna izdelava projekta in nespremenjene zmogljivosti tirov ter da imamo elektrificirano progo brez elektrike, enostavno pomenijo zavajanje in neresnico, s čemer v bistvu predlagatelj želi na nekorekten in škodoželjen način vnašati nepotreben nemir med zasebne odjemalce električne energije in gospodarstvenike, kar se dokazuje tudi s tem, da 15. junija in potem tudi 20. junija je ves promet na tem odseku stekel elektrificirano. Zdaj pa še eno dejstvo; interpelacija zoper ministra Gašperšiča pa je bila vložena 23. junija. To pomeni, da so predlagatelji interpelacije v bistvu dokazali že s samim tem dejstvom, da enostavno ne preverjajo dejstev, ki jih dejansko očitajo ministru v sami tej interpelaciji. Ja, določeno število dizelskih lokomotiv na tem odseku je v uporabi zaradi testiranja in zamenjave električnih lokomotiv, ki bodo v celoti nadomestile dizelske lokomotive, z novim voznim redom, ki bo po celi Evropi uveljavljen konec letošnjega leta.

Spoštovani minister, v svojem odgovoru ste zagotovili, da bo s koncem tega leta uveden nov vozni red teh lokomotiv in da bo tudi po tej progi, da rečem, zaživela elektrifikacija v polni meri, in verjamem, da boste to tudi izpolnili oziroma držali obljubo, seveda v nasprotnem primeru bom verjetno tam januarja, februarja ali marca postavil poslansko vprašanje, zakaj to ni bilo narejeno oziroma zakaj Slovenske železnice še vedno delajo oziroma niso naredile tega, kar so obljubljale. Zato interpelacije ne bom podprl in verjamem, da bodo te obljube, ki ste jih dali v odgovoru, tudi izvršene. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Matjaž Hanžek, pripravita naj se gospoda Igor Zorčič in Jožef Horvat.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala, lepa predsednik. Pozdravljeni vsi!

Za začetek moram, da ne bo kaj narobe, priznati; res je, v času tega ministra se

je marsikaj naredilo, ampak to seveda ne pomeni, da ne zasluži interpelacije. Našteto je bilo predvsem s strani poslancev SMC, tudi ministra, množica majhnih kratkih cest in tako naprej. Da ne bo pomote, zelo podpiram in krasno je, ker vsak majhen delček, ki izboljša, je dobro za ljudi, ki živijo tam okoli, ampak mene moti nekaj drugega, ne le take majhne stvari, ampak Vlado in ministrstvo in njihovo delo, predvsem ocenjujem, kaj to pomeni za družbeni razvoj, za ekonomski razvoj, kaj to pomeni za našo bodočnost. To pa vidimo v glavnem s koncepti pri večjih stvareh.

Kaj pri tem mislim? Tukaj gre predvsem za neke strateške stvari. Vlada se mora bolj kot z lokalnimi cestami, kar se tudi mora, ampak predvsem ukvarjati s strateškimi odločitvami. Pred letom in pol oziroma letom, sva s kolegom Trčkom ministru zastavila vprašanje o nuklearni Krško. Spomnim se, sem povprašal oziroma opozoril, da je brez javnega naročanja že šlo v razne raziskave 15 milijonov. Vprašal sem tudi, ker me pač malo obremenjuje projekt TEŠ blok 6, kjer je bilo, ko je bilo izplačanih 20 milijonov, rečeno, takratni predsednik vlade je rekel, da saj ga ne moremo več ustaviti, ker smo že 20 milijonov vložili in tukaj smo že tudi blizu teh 20 milijonov, ko bo na tiho, približno tako kot je bil TEŠ izsiljevan s stvarmi, ki so bile narejene, vlada oziroma politika je pač potem naknadno bolj ali manj legalizirala tisto, čemur pravimo ugrabljena država. Minister je takrat rekel, da nima možnosti vplivati na poslovanje družbe, sedaj pri drugem tiru to ni bil nikoli problem.

Drug problem je pa, kar je danes minister potrdil, da vztraja Vlada oziroma tudi on pri severnem delu oziroma koroškem delu tretje razvojne osi, da bo avtocesta kljub vsem strokovnim pomislekom lokalnemu prebivalstvu šla od Braslovč gor, ne od Celja. In tukaj je tisto, kar je mene zbadlo. Bom naštel samo nekaj argumentov, ki so proti tej varianti in za varianto, ki je že sedaj v glavnem v uporabi, kjer je cesta, kjer že stoletja poteka promet in ki bolj Koroško in Velenje povezuje s Celjem, to je trasa Arja vas–Velenje. Umeščanje v prostor ni zakonsko pokrito – to, Šentrupert oziroma Braslovče–Velenje, medtem ko je druga trasa pokrita. Ta trasa, ki jo Vlada oziroma kot je rekel tudi danes minister priporoča in bo šla naprej, uničuje 120 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč, medtem ko druga porabi kvečjemu 13 hektarjev zemljišč. Cena investicije od Braslovč oziroma Šentruperta do Velenja je 240 milijonov brez DDV, izračuni za Arja vas so okoli 100 milijonov brez DDV. Se pravi, odločamo se za 150 milijonov dražjo.

V prvi varianti, F22 se imenuje, bo podrtih 100 hiš, skoraj 100 hiš, medtem ko v drugi varianti, cenejši, bo uničenih samo nekaj – 9 objektov. To je stvar, ki me moti. Raje uničimo sto hektarjev zemlje, kot 10, 15 hektarjev najboljših kmetijskih površin. To je protikoljko. Uničimo vsaj petkrat več stanovanjskih hiš kot drugo – protisocialno. Da ne govorim o kulturni

krajini, o uničenih vodnih virih in na koncu seveda tisto, kar se najpogosteje pojavlja, finance; rajši gremo za 150 % v višji vložek kot v cenejši. Zato bom interpelacijo podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Pred ostalimi se je javil k besedi predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, še enkrat. Samo nekaj odzivov na predhodne razprave.

Kolegica Levičar je na nek način dejala, da so jo današnji argumenti ministra prepričali, predvsem pa odzivi na to, kar sta izpostavila kolega Veber in kolegica Kozlovič. Teh odzivov nisem slišal, sploh pa ne vprašanja kolegice Kozlovič. Bi pa rekel, glede na to, da zaupa in pristaja na ta zagotovila, ki jih je dobila, bi samo izpostavil včerajšnji članek v Delu Borisa Šuligoja, kjer navede pravzaprav nekakšna zagotovila oziroma napovedi, ki jih je dajal skozi svoj mandat minister Gašperšič. In sicer, 8. decembra 2014 v Bruslju, "Drugi tir je zrel za zelo hitro nadaljevanje aktivnosti za začetek gradnje leta 2016, če bo finančna konstrukcija seveda pila vodo". 4. maja 2015 za Primorske novice, " ... če bo zasebni partner izbran do konca leta 2016, če bodo evropska sredstva dodeljena, potem bodo izpolnjeni vsi pogoji, da konec leta 2016 zasavimo lopato". 11. februarja 2016 v Sobotni prilogi, "Prizadevamo si, da bi bili pogoji za začetek gradnje drugega tira izpolnjeni leta 2017". 28. marca 2016 za TV Slovenija, "Začetek pričakujem konec leta 2017". 1. aprila 2016 po izdaji gradbenega dovoljenja, "Pričakujem, da se bodo pripravljala dela na trasi do stopnje poti, priprava deponij, premiki komunalnih vodov začela še letos", torej 2016. 14. september 2016 – to je zadnja –, "Če mi ne bo uspelo, da se bo gradnja začela v letu 2017, bom sam odstopil". Jaz ne bi ravno tega zaupanja zastavljal.

Kar pa se tiče trditev kolega Kavčiča; vse to, kar je povedal o elektrifikaciji na progi Pragersko–Hodoš, pravzaprav govori v prid interpelaciji. Navedel je predvsem tri stvari: vlaki ne vozijo z maksimalno hitrostjo, obstajajo omejitve na enem odseku in obstaja tudi pomanjkljivo napajanje na tem odseku. In to, poudarimo, za 450 milijonov evrov, ki so bili porabljeni za to posodobitev, za to da vozijo, citiram, "z vsaj enako hitrostjo". Mislim, da je to nekaj, kar kaže na to, kako je bil ta projekt slabo pripravljen, kljub temu da se je potem zadeva izboljšala. Treba je tudi poudariti, da ne gre za dva projekta. Sedaj se to kaže, kot da je za prenovu tirov odgovoren minister in tisto je bilo uspešno, za prenovu daljnovodov in električnega omrežja pa ni odgovoren minister, ker je to bilo nekaj, kar je bilo zaupano Elektro Maribor. Minister pokriva tako infrastrukturo kot energetiko in tako dalje. Skratka, ta projekt je treba gledati kot celoto, ne nazadnje je bila

elektrifikacija tega dela proge oziroma posodobitev te proge celovit projekt in ga je kot takega treba tudi jemati in seveda ima minister odgovornost, da tak projekt tudi izpelje. Zato je tudi zgrešena primerjava, ki jo je kolega Kavčič dal – torej železnica in avtocesta. Po avtocesti se lahko peljem, tudi če ni kakšnega postajališča vmes. Mislim, nimam težav s tem. Dejstvo pa je, da električna lokomotiva malo težje pelje, če nima ustreznega napajanja in ustrezne infrastrukture po poti.

Tako tu mislim, da moramo tudi malo vedeti, o čem govorimo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima zdaj minister za infrastrukturo, gospod Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik. Tudi jaz bi se želel spet odzvati na nekaj zadnjih razprav, ker je bilo kar nekaj vprašanj neposredno naslovljenih na mene. Pa bi želel te zadeve razjasniti.

S strani poslanke gospe Lili Kozlovič je bilo kar nekaj konkretnih vprašanj. Upam, da sedaj to poslušaj, ker je trenutno sicer ni v dvorani, ampak bom vseeno šel tudi skozi njena vprašanja. Se pravi, bilo je vprašanje, kako bo potrošenih teh 200 milijonov kapitalskega vložka s strani Republike Slovenije v to podjetje 2TDK. Tukaj naj pojasnim, da gre za kapitalski vložek, ki bo namensko porabljen za investicijo v drugi tir. Skratka, za nobene druge namene in potrebe se ta denar ne bo porabil. Predvideno je edino to, da se bo od tega letošnjega vložka 100 milijonov evrov 20 milijonov namenilo že za izvedbo pripravljanih del. To je to, kar sem tudi napovedoval in tudi obljubljal. Skratka, ta del bo lahko podjetje 2TDK izvedlo že s temi sredstvi v lastnem imenu in za lasten račun, medtem ko ves ostali denar, ves ostali kapital bo čakal do popolnitve celotne finančne konstrukcije, ko bo aktiviran in ko bo podjetje 2TDK v funkciji investitorja izvedlo investicijo za celoten drugi tir. Skratka, tak je torej namen tega kapitalskega vložka s strani države.

Naj še kar na tem mestu odgovorim gospodu Čušu, ki je spraševal, od kje prihaja sedaj ta kapital – ali je iz Madžarske ali ne vem od kje – vse to so sredstva, ki so zagotovljena v slovenskem proračunu v bilanci B.

Bilo je tudi vprašanje s strani poslanke Kozlovič, zakaj sta minili dve leti, da bomo prišli do te recenzije. Naj povem, da smo o tej recenziji ... Pošteno povem, je bilo govora o tej recenziji res že v prejšnjem mandatu prejšnje vlade za časa ministra Omrzel, vendar do te recenzije potem ni prišlo. So pripravili izhodišča za projektno nalogo, vendar smo mi potem to projektno nalogo v letu 2015 v sodelovanju tudi z Evropsko komisijo in Evropsko investicijsko banko dopolnili, zato da bo dejansko to javno naročilo odražalo in vsebovalo vse tiste zahteve, ki jih je treba pri tej recenziji opraviti. Tako smo v jeseni 2016 imeli samo dokumentacijo za to

javno naročilo pripravljeno. Javno naročilo je bilo potem objavljeno v januarju letošnjega leta. Sledile so sicer še pritožbe različnih ponudnikov, ki pa so bile potem s strani Državne revizijske komisije zavrjene, tako da je bila 30. junija lahko sklenjena pogodba z izbranim izvajalcem. Ker je rok izdelave te recenzije 3 mesece, pričakujemo predlog, osnutek končnega poročila 30. septembra, konec septembra torej, konec tega meseca. Sledilo bo seveda še pregled, oddaja morebitnih pripomb, ki jih bo moral potem izdelovalec tudi upoštevati oziroma na te pripombe odgovoriti, tako da nekje v prvi polovici oktobra potem tudi računam, da bomo o rezultatih te recenzije tudi lahko seznanili javnost.

Vprašanje je bilo tudi, ali bo zaradi morebitnih sprememb potrebna kakršnakoli sprememba projekta in s tem povezana tudi projektna dokumentacija. Tukaj naj povem, da seveda v tem okviru teh možnih optimizacij in racionalizacij se proučujejo spremembe, ki ne pomenijo, da bi bilo treba kakorkoli spreminjati traso. Se pravi, sam potek drugega tira, ki je umeščen in ta umestitev torej ostaja nespremenjena, tako da glede tega ne sme biti nobenih sprememb. So pa te možne spremembe, ki se proučujejo, bolj tehnične narave. Se pravi, kaj je s to projektno hitrostjo, ali je to 100 ali je smiselno s 160 kilometrov hitrost znižati na 100 kilometrov. Kaj je glede odločitve glede potniškega prometa; ali je smiselno potniški promet – glede na to, da res predstavlja manjši del – vključiti na tem tiru ali je eventualno smiselno, da se ga pusti po obstoječem tiru. S tem povezano je tudi, kakšna je potem zahtevana stopnja varnosti, reševanje, evakuacija in s tem povezano, kaj je potem treba ali mogoče narediti s temi drugimi ukrepi. Tukaj se potem dotaknemo tem evakuacijskih oziroma reševalnih predorov. Skratka, te zadeve se proučujejo in v kolikor bo ugotovljeno, da je tukaj kakorkoli kakšna tehnična sprememba, prilagoditev projekta potrebna, računam, da je to potem mogoče urediti v okviru manjše prilagoditve same projektno-tehnične dokumentacije, tako da bi te zadeve morale biti potem tudi hitro narejene. Ampak, kot rečeno, nič takega ključnega, kar bi zahtevalo kakšne večje spremembe, se ne predvideva.

Vprašanje je bilo tudi glede namenskosti koncesije, ki jo prejemata obe lokalni skupnosti – govorimo torej o koncesiji Luke Koper. Vemo, da v skladu s koncesijsko pogodbo, ki je sklenjena z Luko Koper, Mestna občina Koper in občina Ankaran prejemata polovico koncesijske dajatve, ki jo Luka Koper plačuje. Skratka, pol te dajatve ostane državi, pol gre obema občinama in tudi ta delitev je potem skorajda v razmerju pol-pol med Koprom in Ankaranom. Ta prejemek ni v ničemer zavezan, da bi bil namenski, je pa takrat, ko se je pogodba sklepala, to je bilo leta 2008, predvidevam, bilo mišljeno, da se ta koncesijska dajatev nameni temu, da je pač tak dejavnik, kot je Luka Koper v tistem lokalnem

okolju, v tistem prostoru bolj sprejemljiv. Mi take rešitve poznamo že tudi drugje, kjer so taki veliki infrastrukturni energetski objekti umeščeni v prostor, tako da predvidevam, da je ta odločitev temeljila, botrovala pravzaprav na tem, da je Luka Koper, ki je neka pomembna, da rečem, motnja v prostoru; zlasti v bližini mestnega okolja ali pa turističnega okolja je lahko moteča. S to dajatvijo se torej te zadeve lahko potem ublažijo, da je sprejemljivost takšnega infrastrukturnega objekta boljša.

Vprašanje je bilo tudi, kdaj pričakujemo prijavo na razpise za evropska sredstva in za sredstva tako imenovanega Junckerjevega sklada. Pričakujemo, da bo Evropska komisija to jesen, v oktobru, objavila naslednje razpise za sofinanciranje infrastrukturnih objektov. Mi bomo te razpise natančneje proučili, trenutno še niso povsem dorečene te informacije oziroma podatki, za kakšne namene, v kakšnem obsegu bodo ti razpisi namenjeni. Tako bomo, ko bodo ti razpisi objavljeni, te zadeve natančno proučile in se skladno s tem potem odločili, na katere razpise in na kakšen način se bomo prijavljali. Napovedano pa je, da se pričakuje razpis, ki bi lahko bil zelo primeren za takšen projekt, kot je naš drugi tir. Namreč, na temu razpisu se pričakuje, da bo mogoče, da je predvideno, da bo mogoče kombinirati tako nepovratna kohezijska sredstva kot tudi sredstva tega tako imenovanega Junckerjevega sklada. Tako zelo veliko pozornost bomo namenjali temu razpisu in pričakuje se, da bo ta razpis potem odprt za prijavo po sedanjih napovedih s strani Komisije večino naslednjega leta. Mi bomo z vsemi temi aktivnostmi, ki se izvajajo preko družbe 2TDK, vse te zaključne priprave za prijavo na razpis pospešili, tako da računam, da glede same prijave ne bo potem nobenih dilem in dvomov, ali je naš projekt zrel ali primeren.

Glede prometa na Obali – te zadeve intenzivno rešujemo, bila je kar vrsta sestankov s predstavniki lokalnih skupnosti, zlasti teh treh obalnih občin. Te zadeve, o njih intenzivno se pogovarjamo vse od lanskega leta, tudi letošnje leto. In glede ključnih projektov je umestitev oziroma izvedba teh obeh hitrih cest, ki sta na Obali načrtovani, ena je hitra cesta od Kopra preko Šmarja do Dragonje, ta je namenjena zlasti reševanju tega tranzitnega pa tudi tega glavnega turističnega toka, medtem ko ta drugi krak, ki gre preko same občine Koper, se pravi bolj tukaj ob obali, zdaj s tem novim predorom Markovec in naprej mimo Izole in proti Luciji, ta del je pa namenjen reševanju prometne povezave tega somestja obalnih občin in ima neko drugo namembnost. Vmes se je pa pojavila še ideja oziroma pobuda, da bi se namesto teh dveh hitrih cest na Obali naredila ena hitra cesta, ki bi na nek način povezovala obe ti dve. Se pravi, v tem prvem delu bi potovali po tej, tako ji recimo, obalni veji in potem tukaj pri predoru Markovec nekako z novim predorom preskočili potem na to tranzitno vejo, ki se navezuje potem na mejni prehod Dragonja. Tudi

to zadevo bomo in je dogovorjeno, da jo bomo vključili v obravnavo. Mislim, da se v kratkem pričakuje s strani Ministrstva za okolje in prostor, da bo javna razgrnitev obravnava tega državnega prostorskega načrta za hitro cesto od Kopra proti Dragonji, kjer pričakujemo, da bodo poleg samih pripomb na to, kar je zdaj predlagano za umestitev prostor, da bodo podane tudi pripombe in želje, da se pogleda še možnost izvedbe oziroma umestitve tega alternativnega kraka. Tako se bodo te zadeve v nadaljevanju še preverile, vsekakor pa je s strani županov teh lokalnih občin nekako bila izražena želja, pa tudi s strani ostalih prebivalcev Obale je bila izražena želja in pričakovanja, da se sama hitra cesta od Jagodja proti Luciji in torej tudi z drugimi ukrepi naprej proti mejnemu prehodu Sečovelje ne nadaljuje oziroma da se gradnja tempira tako, da ta cesta ne bo dokončana prej, preden bo urejena navezava do mejnega prehoda Dragonja, ki bo, kot rečeno, urejala ta tranzitni promet. To so dogovori, ki jih bomo na Ministrstvu za infrastrukturo spoštovali. Potem so bila še dodatna vprašanja glede obvoznice v Podpeči, za katero vemo, da je pomembna tudi zato, da se bo potem v perspektivi lažje omogočal tudi promet z, recimo, gasilskimi vozili – to se je zdaj pokazalo pri tej intervenciji, ob tem zadnjem požaru na kraškem robu. Skratka, te zadeve so, jih poznamo, jih obravnavamo, vendar za ta konkreten projekt te obvoznice bo potrebno še urediti prostorsko umeščanje. Predvideno je, da bo Mestna občina Koper to zagotovila z občinskim prostorskim načrtom in kasneje tudi z OPPN, nato pa se bo seveda nadaljevalo aktivnosti na direkciji za pripravo projektne dokumentacije in potem tudi izvedbo. Je pa investicija ocenjena na približno 20 milijonov evrov, tako da je to kar zahteven objekt.

Tudi glede ukrepov na Škofijah in Bertokih smo bili seznanjeni. Prepričan sem, da bomo tudi v sodelovanju z lokalno skupnostjo našli neke ustrezne rešitve, da se omeji ta problematika, s katero so krajani teh krajevnih skupnosti, teh delov Kopra soočeni predvsem v poletni sezoni, ko se dejansko veliko turistov skuša izogniti uporabi hitre ceste in pot proti svojim destilacijam iščejo po teh lokalnih cestah oziroma tako rekoč ulicah.

Potem so bila vprašanja tudi s strani gospoda Vatovca, češ da nisem odgovoril na to, kaj bo s koncesijami v Luki Koper. Zelo jasno sem povedal, pa bom ponovil, rekel sem, da če in želimo si in prizadeval si bom, da do tega pride, bosta pri tem projektu sodelovali obe ključni podjetji, ki bosta imeli od tega projekta največ koristi, to sta Luka Koper in Slovenske železnice, ne bo prav nobene potrebe, da bi kakorkoli posegali v kakršnakoli koncesijska razmerja v Luki Koper, da bi se pogovarjali ali iskali kakršnekoli variante privatizacije in tako naprej. Skratka, to ponovno zagotavljam in torej še enkrat ponavljam: želimo si tega sodelovanja in iskanja najprimernejše rešitve, da skupaj s

tema dvema podjetjema zapremo to finančno konstrukcijo na način, da bo investicija izvedljiva, kot rečeno, v naslednjem letu in da bo to potem tudi omogočilo nadaljnji razvoj in perspektivo za obe ti dve podjetji.

S strani poslanke Bojane Muršič so bila tudi izpostavljena določena vprašanja okrog drugih projektov. Tukaj bi na kratko samo pojasnil glede obvoznice Slovenska Bistrica. Tukaj so zadeve, potekajo intenzivno z občino, med občino in direkcijo je bil sklenjen sporazum za ta projekt, tako da operativno – to je bilo sklenjeno konec letošnjega avgusta – potekajo sedaj že odkupi in aktivnosti na izdelavi projektne dokumentacije. Sredstva so zagotovljena, razpis za gradnjo pa je predviden v drugi polovici naslednjega leta in predvideno je, da bi gradnja potem tudi bila izvedena v letu 2018. Glede ceste Ruta–Pesek pri Lovrencu pod Pohorjem imam tudi informacije s strani direkcije, da bo začetek rekonstrukcije mogoč v sredini leta 2017. Glede drugega tira, vendar tokrat ne tega med Divačo in Koprom, ampak med Mariborom in Šentiljem. Ta nadgradnja je seveda tudi v načrtih. Prvo seveda sama posodobitev tega obstoječega tira na tem odseku, v nadaljevanju pa je izgradnja drugega tira odvisna tudi od odločitve na avstrijski strani, kajti tudi tam na avstrijski strani imamo enotirno povezavo od Gradca do meje. Skupaj bo treba to koordinirati in v tem primeru se bo tudi ta projekt nadgradil, za to je tudi mogoče črpati evropska sredstva.

Omenjeno je bilo še, da si želi, da bi bilo čim več projektov razporejenih širom po Sloveniji. Tukaj lahko na taki sliki pokažem, kje potekajo vse investicije v cestno infrastrukturo v letih 2016 in 2017 po Sloveniji. Skratka, vse te točke označujejo, kje se izvajajo cestni projekti. Že prej sem omenil, da bo teh 334, in tako so razporejeni. Tako mislim, da je razvidno, da je pravzaprav kar vsa Slovenija lepo popikana s temi aktivnostmi.

Gospodu Trčku bi lahko rekel, da so mi čevlji čisto prav, niso nič preveliki.

Gospod Čuš je imel tudi kar nekaj vprašanj, predvsem je nekako namigoval, da sem povezan z lobiji, da si kupujem naklonjenost opozicije in celo naj bi bil z opozicijo očitno že zelo intenzivno povezan v času vlaganja interpelacije, ker določen del opozicije, ni hotel podpreti te interpelacije. Očitno, ne vem, je del opozicije presodil, da interpelacija ni dobro utemeljena in očitno s tem ni želel imeti kakšnega večjega opravka. Skratka, vsa ta namigovanja, da sem si kakorkoli kupal naklonjenost kogarkoli, tukaj odločno zanikam. Tudi ne vem, razumel sem, kot da me povezuje celo s tistimi trditvami, ki jih je izrekala prva nadzornica, da ji je nekdo grozil s smrtjo. To najodločneje, res najodločneje zanikam. Gospa je, kot je rekla, podala kazensko prijavo. Upam, da se bo tam razčistilo in razjasnilo, kdo je s čim takim grozil.

Kar se tiče vprašanja, od kje je prišel kapital za ta kapitalski vložek, sem že pojasnil.

Lahko pa povem tudi, da ja, z Madžarsko še vedno intenzivno potekajo pogovori o možnem sodelovanju pri izvedbi te investicije. Skratka, tudi tukaj je mogoče, da bi se Madžarska aktivno vključila tudi s kapitalskim vložkom. Na njihovi strani potekajo analize, v kakšni višini, v kolikšni meri, na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri tem projektu.

Gospod Hanžek je še opozoril na to problematiko umeščanja tretje razvojne osi od štajerske avtoceste proti Velenju. V zvezi s tem lahko res povem samo to, da si želim, da bi do te umestitve te trase prišlo čim prej. Pri tem pa seveda zaupam stroki, ki naj odgovori na vse dileme, ki se pri tem pojavljajo. Računam, da bodo na Ministrstvu za okolje in prostor, ki vodi ta postopek umeščanja v prostor, tudi vse zadeve in dileme, ki so bile izpostavljene, ustrezno odgovorili. Toliko bi imel zaenkrat. Se zahvaljujem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospoda Jožef Horvat in Uroš Prikl.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Ugotavljam, da je pred nami ena izmed treh interpelacij, ocenjujem, da sta dve takšni, ki sta povezani z razlago ali, recimo, nekimi vplivi nekimi kapitalskih lobijev, to je interpelacija na področju infrastrukture, ki jo imamo danes, in interpelacija na področju zdravstvenega resorja. Imamo pa še tretjo, ki je, recimo temu, bolj ideološke narave.

Ko sem omenil, da imamo pri tej interpelaciji opravka z nekimi interesnimi sferami, ki krožijo krog kapitala, bi vrnil najprej žogico Združeni levici, iz katere prihaja največ podpisnikov te interpelacije. Danes smo slišali cel kup določenih zavajanj, pa vam bom mogoče postavil ogledalo, da se boste vprašali, v čigavem interesu pravzaprav to interpelacijo sploh zastopate. Diskusija v zvezi z drugim tirom in ta drugi tir je rdeča nit te interpelacije, se vrti samo okrog financiranja. In trditev, da je minister lakaj kapitala – lepo vas prosim! Vi se pa zavzimate za javno financiranje, je deplasirano.

Potem se sprašujem, čigav lakaj ste vi, veste, ker če se bo drugi tir gradil, potem bo nekdo vsekakor zaslužil. Saj ga nihče ne bo zastoj delal. Gradbena podjetja, logistika, Luka Koper, saj se ... Škoda, da skrivate to, da se drugi tir gradi z namenom nekega razvoja, gospodarskega razvoja, in s tem za pridobivanje nekkih profitov. Zato mi niso jasna tista neka razlaganja o tem, da čakajo nekje nekakšne multinacionalke. Pa saj te multinacionalke so že v Luki Koper in si želijo, tako vsa pravijo gospodarstveniki, poslovati še naprej in še v večjem obsegu. In zdaj reči, da imate vi nekakšno drugo agendo, ministrstvo pa neko drugo – to nima nobenega temelja. V naši poslanski skupini, ne verjamem, ne poznam

nikogar, ki bi bil takšen, ki bi bil za to, da se drugi tir ne zgradi. Problem je, kot je bilo že večkrat rečeno, v financiranju in v tem, da se Slovenija pač zaradi fiskalnih omejitev ne more zadolžiti za to milijardo pa pol oziroma za to ceno, kolikor bo izgradnja stala. In če se ne more za to zadolžiti, kaj nam preostane drugega, kot da poskusimo poiskati nek drug vir kapitala. Slišali ste, in to očitata tudi ministru, da je ta drug vir dražji in ne vem kaj. Ja, glejte, verjetno da je res, ampak ne vemo, pa koliko. Tudi vi ne veste. Vi zdaj rečete, da je dvakrat dražji in hkrati očitata ministru, da nima finančne konstrukcije. A vi jo pa imate, finančno konstrukcijo, da veste, da je dvakrat dražje!? Nimate! Na pamet govorite.

Tako izhod ali pa bom rekel iskanje, rešitev, ki se nanašajo na financiranje z iskanjem nekega javno-zasebnega partnerstva, je pač posledica situacije, v kateri smo. Jaz si bi tudi želel, da se poceni zadolžimo, če to ni noben problem, podprem tak zakon, vem, da s strani opozicije, čeprav sami dostikrat poveste, koliko zakonov ste vložili, ni še prišel takšen zakon, da bi to sprocesuirali, niti ni bilo nikoli predlagano, kako naj se to financira, pač pa so vedno samo, ali pa minister je samo deležen kritik, kako ne sme biti.

Veliko se je omenjala študija dr. Jožeta P. Damjana. Tudi sami ste povedali, v tej študiji piše, da je ena od opcij financiranja drugega tira ta, da se zadolži Dars. To je res, ampak bom rekel, da ta rezultat te študije, da bi za financiranje drugega tira obremenili Dars, vidim kot nek izhod v sili. Se pravi, pomanjkanje nekih drugih virov pa gremo Dars zadolžiti, čeprav smo danes slišali očitke, zakaj pa ni tretje razvojne osi pa da je izvedba tretje razvojne osi prenesena na Dars in podobne očitke. Skratka, če bomo zdaj Dars zadolžili za drugi tir, potem seveda ne bo tretje razvojne osi, pa mogoče drugih projektov, ki jih po nekem svojem ustanovitvenem namenu izvaja Dars.

Glede na povedano nekako ugotavljam, da ste kolegi iz Združene levice, bom rekel, zastopniki tistega interesa, ki je bil že danes omenjen, to je, naj se država zadolži, naj se davkoplačevalce zadolži za ta kredit, za izgradnjo drugega tira, Luko Koper naj se pusti pri miru, ker bodo oni že naredili tako in tako. Mislim pa, da mora tudi Luka Koper pri tem sodelovati. Zdaj, da je tam vse v redu in prav, smo v zadnjih mesecih ugotovili, da ni. Mene preseneča, da niste nič odreagirali na domnevne kršitve pravic delavcev. Vi imate velikokrat polna usta pravic delavcev, pa ste bili v tem primeru povsem tihi. Veliko medijev je pisalo o tem, da so tam delavci, bom rekel, z relativno nizko izobrazbo, ki imajo plače, ne vem, okrožnih sodnikov, pa na drugi strani izposojeni delavci, ki imajo manjše od minimalnih plač. Reakcije na to z vaše strani ni bilo, medtem ko je vlada ne nazadnje odreagirala in imam občutek, da je več posluha za delavce na naši strani. Motijo me tudi te neke interpretacije v stilu, mi smo za Luko

Koper, vi ste pa, ne vem, bodisi Ljubljana bodisi center, vi ste pa proti temu. Mi smo vsi za Luko Koper! Pa komu bi bilo v interesu, da je proti Luko Koper? Lepo vas prosim! Komu pri zdravi pameti?! Razlikujemo pa se v tem, kako priti do nekih pogojev, da se bo ta družba najbolj razvijala in da bodo od tega imeli korist in delničarji in delavci in država. Ampak, vse to, glede na te omejitve, ki so nam podane.

Danes je bilo veliko slišati v zvezi s privatizacijo. Ne vem, popravite me, nedolgo nazaj sem bral o super rezultatih nekih podjetij, meni je žal, da so jih prodali, o Fructalu, o Radenski, pašteti Argeta so prodali, vse so prodali, ko je bila v naši lasti se ni prodajala, zdaj pa na enkrat dosega jo ne vem kakšne rezultate. Tako mene s privatizacijo ne boste prestrašili. Problem privatizacije ni sama privatizacija sama po sebi, ampak to, da so firme prodali pod ceno. Nič nimam proti privatizaciji, če je družbena firma prodana tako, da imamo vsi nekaj od tega. Če pa se pod ceno prodaja, potem pa je v redu. Samo to, ta interpelacija ne izkazuje, da se tu gre v neko privatizacijo pod ceno. Tista teorija o tem, da je koncesija in privatizacija enako, tisto je itak iz tre izvita.

Javno-zasebno partnerstvo – o tem sem se opredelil. Mogoče tudi ni moja najljubša ali pa najbolj intimna izbira. Slišal sem kolega Trčka, tudi jaz poznam tisti primer iz Anglije, ampak pogledajte, zdaj primerjati angleški primer in ta primer, ne vem, če je najbolj na mestu, zaradi tega ker tukaj se govori za naš primer, da je pač strateški, da gre za strateško lego, da ta lega nosi dobičke. V Angliji pa ne vem, če je bilo temu tako. Tudi ne vem, če je šlo za potniški promet ali za tovorni promet. Tako zdaj reči, da je pobuda ministrstva, da preuči in da v bistvu glede na vse okoliščine gre v nek projekt javno-zasebnega partnerstva, ne more biti nič narobe, razen če rečemo, da tega projekta zdaj ne bomo delali pa ga bomo delali čez 15 let. Ampak ste pa rekli, da vam ni všeč, ker je to minister izjavil v zaslišanju.

Minister je takrat tudi imel zadržke glede odseka Draženci–Gruškovje, danes vidimo, da se gradi; torej gradijo se projekti, glede katerih je imel mogoče tam zadržek. Glejte, tudi vsa ta dejanja, ki so bila danes večkrat opisana v zvezi z drugim tirom, kažejo, da zadeva ne stoji in da je ta interpelacija zgolj poskus, da se tisto neko ogreto ozračje izpred parlamentarnih počitnic prinese sem notri. Ampak mislim, da so to taka pomembna vprašanja, da se ne rešujejo z interpelacijami, da se rešujejo kvečjemu s predlogi, tudi predlogi zakonov ali pa drugih sklepov. Kako naj se pa drugače reši, če ne tako, kot zadevo pelje ministrstvo? Iz navedenega izhaja, da te interpelacije seveda ne bom podprl, nisem pa prepričan, da je ta debata prinesla odgovor na to, kaj pa je boljše kot to, kar predlaga minister. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot predlagatelj ali postopkovno? Predlagatelj. Pametno.

Besedo ima predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Kolega Zorčič je seveda v svojem slogu nastopil. Sedaj primerjava interpelacij. SDS interpelira ministrice predvsem kot napad na javne dobrine, napad na javno šolstvo, napad na javno zdravstvo predvsem zaradi tega, ker želi oziroma je ministrica vsaj napovedala, da želi ukiniti koncesijo v zdravstvu. V Združeni levici nimamo težav s tem in zaradi tega tudi tiste interpelacije ne podpiramo. Mi pa nasprotno interpeliramo ministra Gašperšiča, ker želi podeljevati koncesije, ker ravno s temi koncesijami, čeprav sedaj na nek način se izmika, ampak do tega še prideva, skuša ravno tisto, kar je sedaj v javni lasti, kar je javna infrastruktura in upravljanje z javno infrastrukturo, podeliti v zasebne roke. Kar se tiče multinacionalk, ki so že v Luki Koper. Multinacionalke sedaj trgujejo, ampak to jim ni dovolj, želijo si ravno koncesij, zato da širijo svoje poslovanje.

Javno-zasebno partnerstvo. Ne govorim o tem, zato ker delam zvečer, preden grem spat, sam neke izračune, ker nisem usposobljen za to, ampak smo se opirali na študije, ki so jih pripravili trije univerzitetni profesorji ekonomije. Poudariti je treba, da so te študije primerjalne. Študija, ki jo je naročilo ministrstvo in za katero je porabilo 160 tisoč evrov, je študija, ki predlaga nek model; in to je to. Ostale študije, prva, ki jo je naročila Luka Koper, mislim, da v vrednosti 10 tisoč evrov, drugo pa jo je naročila Gospodarska zbornica Slovenije, obe jemljeta vsaj primerjalno analizo; to, kaj pomeni financiranje z javnimi sredstvi, to, kaj pomeni financiranje preko javno-zasebnega partnerstva. Če te številke spreminjamo glede na to, kakšna bo realna vrednost projekta, končno dejstvo ostane enako; skratka, javno-zasebno partnerstvo bo dražje. Pa ne govorimo o 1,4 milijarde kredita, ampak o bistveno manj. Slišali smo, 200 milijonov je v proračunu že rezerviranih za ta projekt, nekaj se računa na evropska sredstva, čeprav sem tu nekoliko skeptičen. Torej, če gremo na nek način preračunati to, kar je že zagantirano, in tisto, kar se vsaj približno načrtuje preko evropskih sredstev, smo, recimo, na pol milijarde kredita. Tako tudi vi po svoje zavajate, ko govorite, da bo država najemala kredit za 1,4 milijarde. To je vrednost projekta oziroma izgradnje, ne pa znesek kredita.

Kar se pa tiče delavcev – in mislim, da je tukaj najhujše zavajanje oziroma obtožba, ki ste jo hoteli – takrat v Združeni levici nismo bili tihi. Prvič nismo bili že leta 2011, ko so se delavci, ki delajo za tako imenovane IPS, uprli. Takrat smo jih podprli in podprli smo njihova prizadevanja oziroma obsodili to, da se delavce izkorišča v teh IPS tudi v zadnjih dogodkih v Luki. To je bilo skomunicirano v naši izjavi za

javnost 5. julija 2016 in takrat smo tudi zapisali, da so se avgusta 2011 delavci iz IPS dvignili v protest; ni jih podprla Pahorjeva vlada, ni jih podprla desna opozicija, nista jih podprla Siol ali Finance, podprl jih je sindikat žerjavistov, podprli smo jih aktivisti. Sedanji poslanec Miha Kordiš je že takrat pravilno opredelil, kaj je problem in komu koristi stanje. Citiram: "Od tega profitirajo vsi vpleteni, razen delavcev samih. Uprava Luke se lahko hvali z delovno učinkovitostjo, parazitski podizvajalski posredniki pobirajo smetano, državni pa to sploh dvakratno ustreza – kot večinski lastnik vleče hiperprofite pa še statistike izgledajo lepo." Konec citata. Ob tem pa mislim, da gre še za neko dodatno licemernost, da nam očitate, da smo bili tihi v temu primeru. Rad bi opomnil samo na izjavo, ki jo je dal gospod Cerar 3. julija 2016, "Ultimati delavcev vladi in drugim so nesprejemljivi. Ne bom pristal, da bi delavci vodili državna podjetja, še manj pa državo". V državi, kjer imamo v ustavi vpisano soupravljanje delavcev, in seveda v državi, ki se ima za demokracijo, kjer pri javnih zadevah sodelujejo ravno državljani, tudi tisti, ki delajo. Tako tukaj ne bi pretirano polemiziral glede pravic delavcev z vaše strani, sploh, če je vaš predsednik oziroma predsednik vaše stranke sposoben takšno izjavo izreči in ob tem, da ta vlada tudi vsaj deloma nezakonito izkorišča delovno silo na črno, videli smo pri čistilnih servisih in tako naprej. Tako da ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se gospoda Uroš Prikl in mag. Bojan Krajnc.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Če bomo še deset let govorili, govorili in globoko debatirali o državnih podjetjih, o državni lastnini, o državni ekonomiji, potem se bojim, da ta država ne bo dočakala svojega zlatega jubileja. Ker ste nekateri govorili o času, eni o zapravljenem, eni o ne vem kakšnem, dovolite tudi, da sam nadaljujem debato o času. Zelo na kratko, če govorimo o času, potem je ta trenutek treba povedati, da ima ta koalicija in ta vlada samo še 13 mesecev učinkovitega časa, da izpelje reforme oziroma da začne neke pomembne projekte, ki jih je obljubljala. 13 mesecev, vsak si to lahko samo izračuna in bo ugotovil, zakaj sem prišel do te številke, ob upoštevanju, da če bodo volitve redne, bodo te najbrž maja leta 2018. Se strinjam z enim gospodom, ki je rekel, da ta vlada ni postavljena zato, da dela reforme, da je ta vlada postavljena zato, da vlada v relativno ugodnem obdobju, ko je gospodarstvo zaslužno za gospodarsko rast in tako naprej. Ampak pustimo zdaj to debato, ki ne bo prinesla dodane vrednosti našim državljanom.

Gospod minister, vi veste, da Nova Slovenija - krščanski demokrati mi nismo podpisali te interpelacije, mislim, da vsakdo

razume, zakaj ne. Dejstvo je, da mi ne glasujemo o tem dokumentu, da pa glasujemo o sklepu, kjer se ministra razreši, in vam zelo odkrito povem, ker imam rad vedno, da igramo na odprte karete, da bom glasoval za vašo razrešitev. Zato, da bi vas razbremenil. Pred časom sem imel priložnost, lahko rečem tudi čast, da sva imela zelo temeljite pogovore, in vem, da imate vi zadeve dobro pošliltane. Zakaj bom glasoval za vašo razrešitev, gospod minister? Zato ker koalicija ni za vami, ne stoji za vami. Zato ker so eni rekli, ja minister je obljubil, da ne bo koncesij, da ne bo privatizacije in tako dalje in to je nam dovolj. Poglejte, ko gre za takšne projekte, kot je drugi tir, milijarda, milijarda in pol morda, potem bi tukaj vsi koalicijski partnerji morali dati ministru pisno zavezo, da ga bodo podpirali na njegovi poti do konca leta 2017, ko bo najkasneje 31. decembra zasajena prva lopata. Predvsem pa to, kar danes nimamo, da bi finančni minister stal tukaj in rekel: "Ja, kolega Gašperšič, jaz bom stal ob tebi. In seveda tudi predsednik Vlade in finančno konstrukcijo bomo zapri." To so neke relevantne debate. Zdaj pa ministra vsi skupaj puščamo/puščate samega. Saj se mi smili! In sam je rekel, če do konca 2017 ne bomo začeli z gradnjo, bom šel. Ja takrat je konec mandata, ker sem govoril o učinkovitem času.

Drugi tir – ker sedaj glavna debata je drugi tir –, drugi tir ne smemo gledati, vsaj po mojem razumevanju ne, kot samostojen projekt. Logična celota je Luka Koper in drugi tir. To je organizem, ki funkcionira skupaj. In seveda ne rabite biti, jaz ne rabim biti profesor ekonomije na univerzi, znam sam izračunati s svojim računalom, da če vložim samo v drugi tir, brez da bi imel kakšen vpliv, brez da bi lahko dokapitaliziral Luko Koper, dobim denar povrnjen v sto letih. Po najoptimističnejšem izračunu! Ne bom pa živel sto petdeset let. Zakaj bi potem vlagal? Ne bo ga zasebnega vlagatelja, ki bi vložil samo v drugi tir tisoč evrov. Ne bo ga! Javno-zasebno partnerstvo – o tem smo mi veliko govorili, študirali v mandatu 2004–2008, ko smo tudi ta zakon sprejeli. No, pa če smo že pri tistem mandatu 2004–2008 in pri železnicah, mi dovolite, da se najprej zahvalim vsem tistim, ki so pohvalili Prekmurce in Prleke, da smo dobro sprejeli progno oziroma obnovo proge Pragersko–Hodoš. Res je. Železnice, kakor tudi ceste, se gradijo z denarjem. To je problem.

Če hočemo danes našo prometno infrastrukturo modernizirati – gospod minister je tukaj najbolj poklican, da pove, koliko milijard potrebujemo v nekem časovnem obdobju, recimo v petih letih. Minister doktor Andrej Bajuk je leta 2005, to se pravi na začetku našega takratnega mandata, zelo dobro razumel, kaj pomeni posodobitev železniškega omrežja. Sem, za to govornico je prinesel Zakon o poroštvu za modernizacijo proge Pragersko–Hodoš. 99,6 milijard slovenskih tolarjev je bil težak poroštvni zakon. Je bil res težak. Sem vesel, da sem lahko bil z

aktualnim predsednikom vlade in z aktualnim ministrom za infrastrukturo na otvoritvi tega velikega projekta. 465 milijonov evrov obnova proge Pragersko–Hodoš, 207 milijonov iz evropskih skladov. Največji kohezijski projekt! Vsaka čast vsem, ki so od takrat, od poroštvnega zakona, pa do otvoritve delali na tem projektu. Pa kaj dosti nismo tukaj govorili o tem, razen, da še ni dokončan. In zapletlo se je pri neki mikro birokratski zadevi – daljnovod. Ni dovolj elektrike! Minister, še vedno je več kot polovica dizelskih lokomotiv. S kar nekaj železničarji sem govoril. Upam, da vsi znajo šteti. Tam ne teče projekt izključno samo z električnimi lokomotivami. Prekmurci smo pač takšni, da smo tiho. Smo pač tiho. Dejstvo je, tu se boste morali na vladi – ne samo vi, tudi vaša kolegica ministrica Irena Majcen – potruditi, da boste naredili vse, da se bo gradnja daljnovoda nadaljevala. Nekdo je sprejel državni lokacijski načrt za daljnovod, ob tem ko legalna gradnja objekta neke mikro klinike, zasebne klinike, ni bila vrisana. In danes stoji steber, menda štiridesetmetrski, devetnajst metrov od te zasebne klinike, v kateri je, mimogrede, ginekološka ambulanta. Greva ga podret, dr. Trček, in midva bova šla v zapor! In zdaj se nič ne zgodi. Pa po celem svetu delajo daljnovode, polagajo daljnovodne kable v zemljo. Tam bi bilo treba nekaj sto metrov daljnovodskega kabla dati v zemljo in je zadeva rešena. To je neverjetno! Ne moreš premakniti enega birokrata, da bi našel rešitev – ker smo govorili, da je treba tukaj dati neke rešitve. En super primer zasebne zdravniške prakse in ne vem, tiste bodo najbrž izselili. Ne vem. Vse skupaj stoji in stojijo električne lokomotive in tako dalje. Tu ne kažejo s prstom na ministra za infrastrukturo. To je problem te vlade in investitorja. Kdo je lastnik tega investitorja? Nisem jaz!

Gospa kolegica Lilijana Kozlovič je zelo odkrito povedala, kako se je kdo s kom sestajal in tako naprej. Gospod minister, jaz vas tudi prosim, da ko bo ona generalna sekretarka Vlade, bo najbrž imela to na skrbi, da bi se vendarle tudi kdo kdaj sestel z župani Ormoža, Hajdine, Markovcev, Gorišnice, Zavrča, Mestne občine Ptuj. Zakaj? Zato, ker se 15 let že dela in seveda se še ni pričela gradnja hitre ceste Ormož–Hajdina. 15 let! A je to normalno? Ni normalno. In gospa Kozlovič, napišite si v beležko, da boste imeli na skrbi, da boste ministra, pa morda še koga poslali čim prej v te občine s temi župani, ki bodo zdaj prevzele neko iniciativo in tako dalje.

Moram pa se zahvaliti, gospod minister, da ste pravzaprav prvi minister, ki ste dejansko sprožili neko akcijo za reševanje problema traktorske steze Odranci–Beltinci–Murska Sobota. Na žalost je moralo ugasniti eno življenje. Traktorske steze, ki so se gradile pred 15, 20 leti, niso narejene, nimajo kapacitet za sodobno kmetijsko mehanizacijo, ker so traktorji širši, kot so traktorske steze, na kateri niso samo

traktorji ampak so tudi kolesarji, kot je bil ta nesrečni pokojnik, so tudi pešci in tako naprej.

Seveda ni še končne rešitve, pogovori tečejo z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo. Moja prošnja, naslovljena na vas, da vendarle te župane tudi sprejmete, pa je še vedno odprta in verjamem, da boste to tudi naredili. Spet ena rešitev. Če tam pet lastnikov zemljišč ne more s ceste priti do svojih parcel, ja potem dajte pooblastilo občinam, da bodo izdale neke dovolilnice tem petim lastnikom, da jih ne bodo policisti kaznovali. Zelo preprosto.

Res je, o Luki Koper veliko govorimo. Luka Koper je uspešno podjetje. Rad bi, da bi tudi o kakšnem drugem uspešnem podjetju govorili. Pa ne toliko, ker potem bomo samo o podjetjih govorili, imamo pa seveda tudi druga vprašanja. Ampak SDH je rekel, da je poslovni načrt Luke Koper za obdobje 2016–2020 premalo ambiciozen. Tukaj prižigam rdečo luč. Čeprav ne verjamem in ne zaupam absolutno Slovenskemu državnemu holdingu, ampak poslovni načrt mora biti ambiciozen. Če je državno podjetje, toliko bolj. Luka Koper je lani ustvarila 137 milijonov evrov prometa, letos v prvih 6 mesecih je ustvarila 23,7 milijonov čistega dobička. Približno tisoč sto zaposlenih. Kaj pa kakšna zasebna firma, zasebno podjetje? Zasebna slovenska multinacionalka? Recimo, Akrapovič. Podjetje, ustanovljeno pred 25 leti, okrog 900 zaposlenih, lani 78 milijonov prometa, letos v prvi polovici 10 in pol milijonov čistega dobička. Torej polovico od Luke Koper. Ampak o Akrapoviču tukaj dosti ne govorimo. Oni kar delajo, delajo, delajo, ustvarjajo, se razvijajo. Država jim da kdaj pa kdaj višji davek, kot bo zdaj spet kmalu se zgodilo. In država: "Hop, Akrapovič!" Če boš ti izplačal – kar so naredili –, 120 % povprečne plače svojim delavcem, za katere praviš, da so tvoj največji kapital, potem država pravi, Hop, Akrapovič!, meni tudi, toliko kot delavcem. A je to pošteno, a je to moralno? Sramota. Za takšno podjetje, ki je svetovna zvezda? Ploskati bi mu morali vsak dan na začetku seje tukaj.

Tretja razvojna os – to ne vem, če se bo kdaj ta zgodba kdaj zaključila. Kot da ni prave volje. Jaz pa verjamem tukaj ministru – ni denarja. In kako bomo mi našli denar za vse te infrastrukturne projekte? Ja, tudi 330 milijonov, kar pravijo meni strokovnjaki iz ministrstva, ki nekaj vedo o širokopasovnih omrežjih, ki vedo, da ste na 17. strani koalicijskega sporazuma napisali, da si boste prizadevali za gradnjo širokopasovnih omrežij na tistih območjih, kjer ni komercialnega interesa. 330 milijonov – kje je to? A bomo to kje našli? Bo to zasebni kapital? Ne vem, če ni komercialnega interesa – ne bo ga. Ne bo ga. Ne bi rad zdaj spet govoril o Goričkem in tako dalje in tako dalje, kjer še mobilnega signala nimajo takšnega, kot bi si ga želeli. V tem kontekstu pravzaprav prideš do nekega zaključka, da potrebujemo neko novo prometno strategijo, ki bo vsebovala tudi ta finančni del, kako posamezne infrastrukturne projekte

financirati oziroma sofinancirati. Mi ne bomo mogli iz državnega proračuna, državni proračun ne bo sposoben financirati teh zahtevnih projektov, ki so stalnica. Stalnica so.

In ja, gospa Simona Kustec Lipicer nam je očitala, da nas ni v dvorani. Jaz sem bistveno več ur v dvorani kot ona. Je pa res, da imam telefone in tako dalje in me kliče gospod, ki pravi: "Vprašaj ministra, zakaj je železniški podhod pri Grlavi, ne pa pri Križevcih." Da je bila civilna iniciativa, da so se zbirali občani in tako dalje in da je razmerje med cestnim prometom tam, kjer je podhod, in tam, kjer bi moral biti, da je razmerje 1 : 90, je rekel ta gospod. Jaz sem seveda tukaj predstavnik ljudstva in moram, gospod minister, to vprašanje na vas nasloviti. Zdaj, ko je vsa ta zadeva zgrajena, najbrž ni več poti nazaj.

Včeraj je bil zanimiv obisk na Odboru za zadeve Evropske unije. Bi si tam tudi želel več poslank in poslancev, malo nas je bilo, imeli pa smo zanimivo gostjo, to je komisarka gospo Violeto Bulc. Ona je na enem pogovoru – ne včeraj –, rekla: "Če bomo drugi tir znali Evropi predstaviti kot močno zgodbo, bo tudi denar." Tako govori gospa Violeta Bulc. In včeraj na seji: "Škoda, da tukaj ni gospoda ministra." Ni povedala katerega, jaz sem si mislil in vsi smo vedeli, katerega – vem, da ne morete biti na dveh koncih istočasno. Pokazala je slide, ene že poznamo – Junckerjev sklad 315 milijard in tako naprej. Kar 37 % tega sklada je že izkoriščenega, v Sloveniji za infrastrukturo nič, popolnoma nič, razen za podjetniški sklad, ampak ne kot denarni tok, kot garancija za posojila 180 milijonov evrov. Gospa komisarka v imenu komisije kaže slide 620 milijard evrov do leta 2020 za države članice.

Ali bomo znali narediti v Evropi močno zgodbo za drugi tir, za Luko Koper kot celoto, kot organizem, kot logično celoto? Ali bomo znali narediti kakšno močno zgodbo tudi za kakšno drugo investicijo? Mislim, da smo sposobni. In nekdo je že rekel: Kjer je volja, je tudi pot. Sedaj pa ne vem, ali nam volje zmanjkuje ali kje je problem. Hvala lepa zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravita naj se mag. Bojan Krajnc in mag. Matej Tonin.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik! Spoštovane kolegice, kolegi, vsi, ki sodelujejo na tej seji Državnega zbora!

Mislim, da za sejo upravičeno lahko trdim, da sem zmeraj kritičen, zmeraj gledam na stvari z neko realno mero, z neko realno dozo kritičnosti, seveda tudi minister za infrastrukturo tukaj ni in ne more biti izjema. Tudi do njega sem kritičen. Lahko bi mu tukaj očital na nek način malo neodločnosti, mogoče malo nespretnosti predvsem pri komunikaciji z mediji, pa morda tudi pomanjkanje tiste večje mere ambicioznosti,

ta izraz je bil tukaj že uporabljen, zagnanosti in tako dalje. Pa vendar moram povedati, da bom glasoval pri interpelaciji, tako kot zmeraj, po svoji vesti in ne bom podprl te interpelacije.

Zakaj je ne bom podprl? Podprl je ne bom predvsem iz tega razloga, ker nas je, ker me je minister na sestanku v Poslanski skupini Desus vendarle prepričal, da lahko, da je realno pričakovati nadaljevanje in realizacijo nekaterih ključnih projektov, o katerih je danes že toliko besed teklo, da se res ne bi želel preveč ponavljati oziroma ponavljati svojih predhodnikov. Seveda celovita ureditev, kot smo slišali, okna v svet Luke Koper – ena izmed ključnih prioritet, govorimo predvsem o enovitosti pristaniške uprave in govorimo predvsem o tem, da ne bo delitev koncesij.

Nadalje, energetska strategija, ena izmed ključnih aktivnosti na področju energetike. Spoštovani gospod Gašperšič, še enkrat razmislite o selitvi sedeža Slovenskega energetskega holdinga v Maribor, ker za to so razlogi in za to so argumenti, ki sedijo in so obrazloženi.

Tretja razvojna os – za prebivalce južne Slovenije in za Korošce je to prva razvojna os. In to pomeni, da so lahko mobilni.

Elektronsko cestninjenje – o tem sem vas včeraj spraševal že v okviru instituta poslanskih vprašanj. Verjamem, da boste optimalno zadevo zapeljali.

Ureditev tudi razmer na drugih cestah, za katere je kompetentna oziroma odgovorna država, mora biti vaša prioriteta. Seveda drugi tir, tu sploh ni ... – da, to sta dve točki. Prva točka je: Da. Druga točka je: Glej točko ena.

Tudi o logističnem centru Maribor kot neko nadaljevanje te železniške povezave med zahodom in vzhodom mislim, da je predmetno spregovoriti. O tem so bile tudi že študije narejene. Težko je pričakovati, da bo letališče v Mariboru neko pomembno letališče v smislu potniškega prometa. Za vse ostalo, torej za logističen center pa so izpolnjeni vsi ostali pogoji. Mislim, da si Mariborčani pa vendarle nekaj v tej državi tudi zaslužimo in to je prava pot, to je pravi projekt za nas, za Mariborčane.

In seveda vsi ostali projekti, ki govorijo v prid suporta, podpora slovenskega gospodarstva in ki predstavljajo oziroma omogočajo, so predpogoj za nove zaposlitve. S tem pa, vemo – manj socialnih transferov, večja blaginja in tako dalje.

Na tej točki se, ko sem nekako časovno omejen, ker bi želel, da tudi ostali poslanci, moji kolegi iz Desusa spregovorijo, ne bom vtikal, kakšna je tista optimalna rešitev, ali je to javno-zasebno partnerstvo, ali je to budžet, proračun Republike Slovenije, so to kakšna evropska sredstva skozi različne sklade ali kaj drugega; le to vas opozarjam, spoštovani minister, naj bo to učinkovito in racionalno za državo. In če je to racionalno za državo, je seveda tudi za vse davkoplačevalce in davkoplačevalke v tej državi. Ne morem si kaj, da tukaj vseeno ne bi svojega

intimnega stališča izrazil, da malo sem skeptičen pri javno-zasebnem partnerstvu, še posebej, ker to ni 35 metrov vodovoda v Zgornjem Kašlju, ampak je vendarle velik in močan infrastrukturni projekt; in če se boste odločili, daleč od tega, da bi navijal za JZP, če se boste za ta model odločili, pa vendarle je potrebno jasno in na glas in nedvoumno povedati, kako bo zasebni partner tudi poplačan. Zgodi se lahko namreč brez nekega preroštva, brez nekkih črnih scenarijev, da bo to nekemu neka doživljenjska renta, država pa s tem lahko izgubi, tako da je tukaj treba biti previden.

Ob zaključku, minister, tako rokometno umetno izraženo: sodnik je dvignil roko, ta napad bo treba v najkrajšem možnem času končati; seveda končati tako, da bo na koncu dosežen gol. Pri tem vam želim, kot sem bil na začetku malo kritičen, predvsem občutno več ambicioznosti, odločnosti in da vam uspe. Na nek način bomo delali ob koncu letošnjega leta eno ponovno inventuro, seveda pa vas nisem razumel, da bodo stroji zahrumeli in se lopate zasadile 31. 12. 2017, ampak kar na začetku leta 2017. Vse dobro in upam na najboljše. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojan Krajnc. Pripravita naj se gospa Volja Šergan in gospod Matjaž Han.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Naj tudi sam takoj na začetku povem, da interpelacije ne bom podprl. Razlogi za to so mnogoteri in večplastni in prečijo, kot bi rekel kolega Trček, številna področja. Prvo področje je odgovor, ki ga je minister pripravil v pisni obliki in v katerem podrobno in na zelo utemeljen način zavrača neutemeljene očitke predlagatelja interpelacije. Če se na hitro spomnimo, ker razprava traja že kar nekaj časa in bi tudi sam začel od zadaj naprej, kot minister sam, gre za projekte elektrifikacije železniške proge Pragersko–Hodoš, za katero se nekako zdi, da se je v interpelaciji znašla zato, da bi interpelacija imela nek volumen, nek obseg, potegnjena bila iz petnih žil, ugotovili smo, da nič od tega, kar predlagatelji trdijo v interpelaciji, ne drži, še posebej ne to, da bi zaradi tega projekta in elektrifikacije imeli težave prebivalci in gospodarstvo Goriškega.

Tretji očitek je bila privatizacija državne infrastrukture v povezavi z upravljanjem z družbami, soodvisnimi družbami v Slovenskih železnicah v skladu seveda s sprejeto Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in v povezavi z očitki na najverjetnejši model financiranja projekta izgradnje drugega tira, to je z modelom javno-zasebnega partnerstva. Tudi tukaj imamo zagotovila ministra, če dobesedno citiram, "infrastruktura mora ostati v 100-odstotni lasti Republike Slovenije".

Druga vrsta očitkov iz interpelacije gre pa na račun sumov nezakonitega vplivanja na nadzornike Darsa in Luke Koper. Predlagatelji niste ponudili nobenega dokaza za to, ministre je zavrnil vse očitke na račun nezakonitega vplivanja in izjavil, ponovno citiram, "da nikoli ni zahteval zamenjave nobenega člana nadzornega sveta ali uprave". Od tod do redukcije interpelacije na to, kar je po mojem mnenju bistvo hoten predlagatelj in to je vsiliti ali navesti ministrstvo, Vlado na čisto določen način financiranja izgradnje drugega tira brez upoštevanja vseh tveganj, ki smo jih danes tukaj slišali tako za izravnano državnega proračuna, še bolj pa za javni dolg – ne vem, če ste pozabili, da zaradi pakta stabilnosti bomo morali torej v prihodnjih 20 letih za približno 1,2 % zniževati javni dolg –, da to seveda ne bo izvedljivo. Nisem slišal z vaše strani, kolega Zorčič je že opozoril na to, da niste predlagali nobenega takšnega modela, ki bi vsa ta tveganja izključil. Model javno-zasebnega partnerstva kot ga predlaga minister in ki vključuje, kot je tudi že sam omenil, tako Slovenske železnice kot Luko Koper – in tukaj se strinjam s kolegom Horvatom, da najverjetneje sama investicija v izgradnjo samo drugega tira ne bo zanimiva za zasebnega partnerja – nek dogovor tukaj bo treba najti.

Če se vrnemo v čase, ko je interpelacija nastala in je bila vložena, torej 23. junija, potem dogajanja tistih dni ne moremo šteti za dogovor ali, podaljšam svojo tezo, za ustrezno korporativno upravljanje, za kar v primeru Luke Koper gre. Nočem insinuirati, da sta ta dva datuma vložitve interpelacije in prvi dan blokade, 1. julij, kakor koli povezana, gotovo pa atmosfera, ki je takrat nastala ob tem, ni ugodno vplivala na to, kaj se je v resnici zgodilo ali je preprečila to, kar bi se moralo zgoditi, zato da bi do nekega pospeška pri privatizaciji tega projekta prišlo. Še več, danes lahko beremo v medijih, da je nastala realna škoda. Po poročanju medijev naj bi Slovenske železnice vložile odškodninski zahtevek do Luke Koper v višini 1,7 milijona evrov. Verjetno ni nikogar, še posebej ne med predlagatelji, ki bi si takšen scenarij želeli; torej nastala je realna gospodarska škoda. Ob tem se ne dotikam tega, da seveda delavci imajo svoje pravice, imajo pravico izražati, vendar ne na takšen način, da nastaja gospodarska škoda.

Ko govorimo o povezavi drugega tira Slovenskih železnic in Luke Koper, potem lahko vsaj za Luko Koper rečemo, da tam vloge nadzornega sveta uprave, sindikatov, delavskega direktorja, sveta delavcev niso čisto jasne in niso čisto razmejene. Tam je, po mojem mnenju, skoraj vsak naredil vse narobe. Predsednik uprave je v prvih dneh blokade stal ob strani, izgledalo je, kot da podjetje vodi predsednik sveta delavcev oziroma delavski direktor, ki ni nič naredil za to, da bi prišlo do pogovorov. Takrat je bil v aktivno reševanje tega problema vključen še minister Počivalšek. Celo

prepovedal je predsedniku uprave, da bi se z njim pogovarjal.

Opozarjam na to v temu kontekstu interpelacije zaradi tega, ker seveda na takšen način reševanja neke problematike in iskanja rešitev pravzaprav za drugi tir povzroča gospodarsko škodo in tega se seveda nihče od nas ne želi.

Druga pomembna stvar pri tej prvi točki izgradnje drugega tira je to, da ne drži, da ministrstvo ni zagotovilo vseh pogojev za to, da bi se nekoč po izbranem ustreznem modelu financiranja gradnja drugega tira začela. Imamo torej začetek gradnje izvlečenega tira, ki nekoč bo del drugega tira. Ni res, da je bilo vse narejeno že v prejšnjem mandatu, treba je bilo pridobiti še 20 % manjkajočih zemljišč. Vložena oziroma naročena je bila revizija projekta, da se ne bi slučajno zgodilo kot pri TEŠ 6, kolega Hanžek bo to prav gotovo razumel, kam lahko privede prostodušno licitiranje s ceno, predvsem tisto nižjo. Spomnimo se tudi nekkih drugih obdobij v zgodovini izgradnje infrastrukture v Sloveniji, kjer so se cene zbijale pod nemogočo mejo, zato da so se lahko kasneje sklepali aneksi in je stvar eksplodirala. Zato previdnost na tem mestu ministrstvu ne moremo očitati, pravzaprav dela vse za to, da bi bila finančna konstrukcija vzdržna, da ne bi nastali negativni javnofinančni učinki, kar pa je najbolj pomembno, da bi seveda od tega Luka Koper, Slovenske železnice, ne nazadnje gospodarstvo v celoti, imeli čim prej čim večje koristi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet ima besedo predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Bom telegrafski, ker se očitno ponavljajo ta pingpongiranja, če naj tako rečem.

Pragersko–Hodoš. Že isto, kot sem prej povedal, ko je kolega Kavčič o tem razlagal. Dejstvo ostaja, da še vedno gre za polovico dizelskih lokomotiv, da so omejitve na enem odseku, maksimalne hitrosti se ne dosega in da seveda ni zagotovljeno dovolj šnje napajanje, ki bi v celoti oziroma vse skupaj upravičilo tistih 450 milijonov, ki je bilo porabljenih za to posodobitev. Zdaj pozivate, da predstavimo alternativni model. Že večkrat smo poudarili – in bom očitno moral še enkrat –, da se upošteva tisto, kar je predlagal ekonomist Damijan. Gre za čisto preprost model, ki javno-zasebno partnerstvo zamenjuje za javno financiranje. To pomeni, da tistih 200 milijonov, ki so že rezervirani, se okrepi še s tem, da se skušajo pridobiti sredstva v okviru evropskih razpisov in se država bodisi preko družbe Dars dolgoročno zadolži oziroma da se družba Dars dolgoročno zadolži za preostanek vrednosti projekta ali pa država z obveznicami in tako naprej. Skratka, gre za model, ki je potencialno izvedljiv, ki se lahko izogne temu, da bi se na nek način rušilo

fiskalno pravilo, in poudarjam, tudi če se ne, fiskalno pravilo ne prepoveduje zadolževanja, fiskalno pravilo govori o tem, da je treba zmanjšati proračunski primanjkljaj. In če bi ustrezno novonastali dolg pokrili z novo dajatvijo, recimo, bencinskim centom in še drugimi sredstvi, bi potem ta učinek bil nevtralen, ne bi vplival na fiskalno pravilo in bi bila stvar rešena.

Druga stvar pa je ta, da v bistvu danes minister govori spet o nekem drugem modelu. V odgovoru, pa še tudi v začetku septembra je minister na nek način trdno pristajal na javno-zasebno partnerstvo po tisti formuli, da dobi zasebni investitor koncesijo za drugi tir, prvi tir in druge kapacitete – danes praktično že cel dan poslušamo o tem, da je potrebno sodelovanje Slovenskih železnic in Luke Koper in da bi bil to na nek način mehanizem, ki bi se izognil podeljevanju novih koncesij. Tako imamo spet neko drugo zgodbo, ki je danes očitno močno na sporedu. Ampak, ponavljamo, če bi šli v to varianto, torej da se Luka Koper in Slovenske železnice zadolžita za to, da investirajo v drugi tir, imamo čisto isto situacijo, o kateri govori minister glede zadolževanja Darsa. Oziroma še hujše; prej oziroma takoj bi se dolg, ki bi ga najeli Luka Koper in Slovenske železnice, prekvalificiral v državni dolg. Tako ta teza zdaj praktično ne pije vode.

Kar se tiče stavke delavcev, kolega Krajnc, med vrsticami ste povedali, da lahko delavci stavkajo samo izven delovnega časa, zato da ne bi povzročali gospodarske škode, kar je seveda na nek način nesmisel. Kar pa se tiče zahtevka Slovenskih železnic, prvi dan po blokadi so Slovenske železnice prišle na dan z oceno vrednosti potencialne škode, ki je znašala točno 1,7 milijona evrov, in danes, nekaj mesecev kasneje, vlagajo zahtevek v točno isti vrednosti. Tako mislim, da so zelo dobro že takrat preračunali, in treba je poudariti, da so tudi precej dragi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravita naj se gospoda Matjaž Han in Jani Möderndorfer.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo! Spoštovani gospod minister, sodelavci, sekretar, sekretarji, kolegi in kolegi!

Sama bi rada povedla to, da me pravzaprav zelo žalosti današnja razprava, ker gospoda ministra Gašperšiča poznam in vidim kot uspešnega in učinkovitega ministra, ki zna prisluhniti in pomagati tudi izven žarometov Ljubljane. Rada bi poudarila, da smo v Zasavju, od koder izhajam, v tem mandatu imeli huda neurja. Letošnjega avgusta smo v občini Hrastnik in Laško se srečevali z dvema plazovoma, ki sta hudo otežila promet, in moram pri tem povedati, da so predstavniki ministrstva, direkcija in Ministrstvo za infrastrukturo, v okviru katerega direkcija deluje, bili izredno učinkoviti. Ogljedali so se zdrs in te posledice, ki so

onemogočale prevoznost ceste Hrastnik–Rimske Toplice, podor pa je bil tudi na železniško progo Zidani Most–Hrastnik. Moram reči, da so bili izredno učinkoviti, da so kar v dveh dneh te poškodbe odpravili in je bila tako cesta Rimske Toplice – Hrastnik – Zidani most cesta odprta.

Minister Gašperšič je takrat tudi povedal, da je bila na poškodovanih odsekih izvedena sanacija v vrednosti 200 tisoč evrov. Obljubil je tudi, da bodo v naslednjem letu, in tako je tudi predvideno, na večjem delu ceste Hrastnik–Zidani most izvajali obnovitvena dela, prav tako so pa v teku aktivnosti in v izdelavi je projektna dokumentacija za novo cestno povezavo med Hrastnikom in Zidanim mostom, ki bo v prihodnje pravzaprav omogočala, da se bo Zasavje odprlo in se priključilo na tretjo razvojno os na tem delu.

Izjemno me veseli ta posluš ministra Gašperšiča, da tudi za območja izven Ljubljane, za podeželje pravzaprav, za oddaljena mesta poskrbi, da so te cestne povezave solidno vzdrževane, da se lahko tudi potem omogoča prevoznost in pretok prometa in da lahko občani pridejo tudi v druge konce Slovenije.

Tak posluš je minister izkazal tudi glede skalnega podora v Trbovljah, kajti tukaj bi rada spomnila, da je bil ta plaz saniran v enem mesecu, tu je res šlo za izjemen primer dobre prakse in sodelovanja, ki bi nam pravzaprav moral biti vsem v poduk. Kajti pri sanaciji so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Direkcija za infrastrukturo, koncesionarji, Slovenska vojska, gasilci, alpinisti in moram reči, da pri tem nihče ni mislil na politično korist, ampak izključno na to, da so prebivalci odrezani od sveta in da nujno rabijo to povezavo, zato tak način delovanja pozdravljam, ključno vlogo nosi povezovalac, v tem primeru seveda minister Gašperšič.

Prav tako bi ob tem rada opozorila, da je bilo za samo cestno infrastrukturo tako v letu 2015 namenjenih kar 71 milijonov; to je bilo največ v zadnjih 10 letih, še več sredstev je bilo namenjenih v letošnjem letu 2016, in sicer kar 73,5 milijona. Tako je prvič po 2010 uspelo obrniti negativen trend investicij za vzdrževanje cest. Iz teh sredstev se je potem lahko ta sanacija v Zasavju tudi uspešno opravila. Torej, na infrastrukturi se je po več letih pomanjkanja vlaganj zaustavilo padanje. Pravzaprav do 1. 9. 2016 je bilo obnovljenih 30 odsekov v skupni dolžini 32 kilometrov, do konca leta pa so predvidene še večje preplastitve in obnove vozišč na še 60 odsekih državnih cest v skupni dolžini 48 kilometrov. Skratka, tukaj je vsekakor bilo prvič, da se je ta obnova cest tako učinkovito ponovno začela. Iz tega naslova so se tudi lahko obnovile in se je lahko vzpostavila prevoznost državne ceste Bevško in most čez Savo v Trbovljah.

V nadaljevanju pa bi rada opozorila tudi na to, da je tako v koalicijski pogodbi kot tudi obljuba ministra Gašperšiča glede izgradnje

hidroelektrarn na srednji Savi – tukaj minister sledi tudi pomembnosti izgradnje teh hidroelektrarn in pa tudi to, da je to v bistvu del krožnega gospodarstva, katerega tudi Slovenija zagovarja, in da je to umeščanje hidroelektrarn tudi zelo pomembno, ker ne nazadnje je to izreden multiplikativen učinek tudi za samo Slovenijo. 90 % investicije lahko proizvedemo doma. To pomeni za zagon gospodarstva v Zasavju in Sloveniji velik neposreden in posreden učinek tako za državni proračun iz naslova priliva od DDV, prispevkov za zaposlitve na ravni potrebnih vloženi javnih sredstev, kar je v skladu z oceno Umarja o makroekonomskih učinkih gradnji hidroelektrarn. Skratka, tudi na tem področju minister Gašperšič dela v dobro tako Zasavja kot tudi Slovenije.

Če sem ravno pri besedi, zdi se mi, da ni prav, da se ministra, ki dobro dela, želi tako zelo očrniti v javnosti. To lahko razumem kot, ne vem, neupravičeni očitki v zvezi z vplivanjem na nadzornike Darsa in Luke Koper se mi zdijo popolnoma neprimerni. Kot mi je znano, je minister podal ovadbo in verjamem in upam, da bodo sodni mlini hitro odvteli in ohranili dober ugled ministra Gašperšič. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Matjaž Han, pripravita naj se gospoda Jani Möderndorfer in Tomaž Gantar.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Minister z ekipo, kolegice in kolegi!

Vojka jaz ne morem tako lepo povedati, kot si ti povedala. Moram reči, res: minister, ala ti vera. Vojka tu vendarle za javnost, tu je šlo za interventna sredstva in če v dveh dneh cesto odpreš, ki jo zasuje, to še ni uspeh. To je samo naloga, ki bi jo moral vsak minister narediti. Ampak to je brez zveze. Včasih, ko poslušam – bom sladkorno dobil.

Interpelacija. Eni se sprašujejo, ali je ta interpelacija ideološka, ali je ta interpelacija spodbujena z nekimi lobiji, ali je celo financirana – veste, vse skupaj je to brez veze. Interpelacija je interpelacija, interpelacija je orodje opozicije, ki jo izkorišča za to, da zamaje – to, kar sem že večkrat rekel – zamaje malo koalicijo in da sebi naredi politični piar. In je vse ostalo brez zveze, da govorimo. To interpelacijo bo minister Peter Gašperšič preživel, ker vsa opozicija ni zainteresirana za to interpelacijo in je naloga nas koalicije relativno lahka. Pika. Tako da, to je to.

Zakaj je prišlo do te interpelacije, ki je na nek način tudi upravičena, moram pa reči, da je tudi prav, da se bomo s to interpelacijo vendarle nekatere stvari pa dogovorili. Glavna fora te interpelacije, gospe in gospodje, je drugi tir, vse ostalo je nabijanje, katero cesto bo kateri poslanec imel, vam pa samo povem, da sem že dvanajst let poslanec, pa se še kar po starih slabih cestah vozim v Ljubljano in mi noben minister do sedaj ni pomagal, pa smo imeli svojega ministra. In ne verjamem, da bo tudi kaj

boljše. Vozim se v 21. stoletju, če grem čez Podkum – Vojka pa Dolinšek, ko sta toliko hvalila vse ministre –, čez makadam. Ali pa se vozim čez Zidani most pa Hrastnik, ko moram čakati pet minut, da se mi zelena luč prižge. Tako je to vse skupaj brez zveze.

Zakaj je prišlo do te interpelacije? Luka Koper, delavci so se pobunili. Sedaj eni govorite, da so delavci izkoristili ne vem kaj in da so spodbujeni politično in tako naprej. Moram reči, da tega nisem tako videl in da je prav, da kdaj delavci tudi skočijo pokonci. Če bi kdaj skočili na Primorskem že prej, pa v naši Sloveniji delavci že kdaj prej pa tudi sindikati kdaj prej, se nam verjetno ne bi naredil Istrabenz, pa se nam ne bi naredil Merkur, pa se nam ne bi naredila Pivovarna Laško in tako naprej in tako naprej in ti tajkuni, ki so vsak svoj del Slovenije uničili. Takrat, žal, ni bilo tega naboja, kot je bilo sedaj na Primorskem. S tem, da moram odkrito povedati, ne odobravam tega, kar dela uprava Luke Koper. Uprava Luke Koper je nastavljena od lastnika, da dobro upravlja podjetje, in lastnik ima pravico, da nadzira to upravo in da ji postavlja pogoje in ne more uprava biti sama sebi namen. Zakaj pa je do tega prišlo? In sedaj, minister, vsak človek se moti in moder je tisti človek in pameten je tisti minister, ki mogoče napako vidi, jo poskuša spremeniti, svoje nekatere ideje, in imam občutek, Peter, da si ti to absolutno naredil. Sedaj pa, zakaj? Mi govorimo o tem drugem tiru, javno-zasebno partnerstvo, ko ga bomo potrdili in tako naprej. Ampak pogledajte ta, se opravičujem, ta idiotizem. Mi bi radi zasebnika dobili za financirati, pri tem pa – ne zameriti minister – na prvem hearingu rečeš, da ni potreben drugi tir. Ja, zakaj bi zasebnik potem prišel pa financiral? In še nadaljevanje. Mi, to isto ministrstvo, naroči OECD študijo in strokovnjaki iz Evrope, ki jih vsi tako cenimo, ki jih tudi nekateri berejo in tako naprej, ti isti strokovnjaki rečejo, da ta drugi tir nima neke ekonomske podlage. Za božjo voljo, ja kateri na tem svetu, ko bo to prebral, bo pripravljen vložiti evro za tako investicijo! Jaz ga ne poznam. Potem se je pa začelo valiti, valiti, valiti in je prišlo do te pobune na Primorskem in na koncu do te interpelacije. Vendar, minister in njegovo razmišljanje je takšno, da bi lahko gradili z javno-zasebnim partnerstvom, ampak poslušajte, zasebni na takšen način, da se vključi Luka in da se vključijo Železnice. Jaz sem takoj za. Ti dve podjetji sta za moje pojme dobri podjetji. Železnice tudi s pomočjo sindikatov, ki mu nekateri očitajo, da so desni sindikati, so se skozi 15 let prestrukturirale in v sodelovanju z upravami, z direktorji so danes Slovenske železnice dobro podjetje. Lahko bo pa še boljše, če bomo imeli ta drugi tir. In zato je treba ti dve upravi posedeti za isto mizo, se pogovoriti, na kakšen način bomo to financirali. Samo na tak način lahko mi ta drugi tir zgradimo in na nikakršen drugačen način. Ker če zasebnik bo prišel, bo hotel ta denar, ki ga bo vložil, nazaj. Ker ve, da ga z uporabnino ali pa kakorkoli ne

bo mogel dobiti, ga bo hotel imeti skozi lastnino, se pravi Luko. To pa, upam, ne minister Gašperšič pa ne tale del, ne bomo nikdar dovolili, da se bo takšno podjetje, kot je Luka Koper, prodalo. Zadnjič sem v eni televizijski oddaji rekel, ko je rekla novinarka, ali ustavljamo privatizacijo: "Ljudje moji, pa saj mi nimamo v tej državi kaj več prodati!" Lahko prodamo ja, Petrol, zavarovalnico, Luko, Telekom. To je pa tudi vse. Vse ostalo smo pa že razprodali ali pa uničili, mi nimamo kaj več prodati, lahko pa to bistveno boljše upravljamo. In ta štiri podjetja, kakorkoli, pa ni ta vlada nastavila direktorje, delajo ta moment dobro. Pustimo jih, da ustvarjajo dobičke, da se razvijajo, država pa naj jim omogoči, da se bojo ta podjetja dobro razvijala. In jih ni treba prodajati.

Tako minister, s tega vidika si me absolutno pomiril, zavedam se pa nečesa; mi lahko Gašperšiča danes zamenjamo, pa bo prišel Jože Novak ali pa Miha Kmetič tamle za ministra. Mislite, da bo lahko Miha Kmetič zgradil drugi tir, če vlada, minister za finance, predsednik vlade in vsi ministri ne bojo stopili za njim in rekli: Takole se bo gradilo. Ja ne bo mogel! Ga ni junaka.

Pa še nekaj moram reči gospodu Dolinšku. Jaz vem, da je lepo biti poslanec, jaz sem že 12 let, ampak gospodje iz SMC, samo toliko: ni se z vami vse začelo, gradbenega dovoljenja ni prinesel Božiček, zemljišča – niso prišli ljudje, pa kar prinesli, ker je pa Gašperšič prišel na ministrstvo, evo vam tu zemljišča, ampak so postopki trajali nekaj časa in to so prejšnje vlade naredile. Pa ni važno, ali sem bil jaz v tej vladi kot poslanec, ali je bila to SDS v tisti vladi, ali je bila Alenka šefica, ampak ne si lastiti: vsega tistega, kar je dobro, je vaše, tisto, kar je pa slabo, pa je od tistih prej. Jaz sem že v vseh teh vladah bil in vem, kako je bilo včasih težko in kako je tudi kdaj malo lažje. Tako kot tudi ne bom nikoli rekel, da je zdaj pa SDS pa Nova Slovenija pa takrat Desus, ko so bili med tistimi leti v vladi, da je bilo pa to zato, ker so oni tako uspešni bili. Ja nič! Denar je tekel sam po sebi noter. 2009 se je pa presekalo.

V glavnem, minister, čim prej moraš dobiti mandat in se mora vlada s tabo na čelu pa s Cerarjem, predsednikom Vlade, dogovoriti, na kakšen način bomo to financirali. Za nas, Socialne demokrate je bilo pa dovolj, ko si nam povedal v poslanski skupini, da ne bo koncesij in da ne bo prodaje Luke Koper. Zaenkrat nimam razloga, da ne bi Gašperšiču na takšen način verjel. Ne bom pa šel v lokalne ceste, v intervencije, ker zaradi tega ne bom dobil pet političnih pik v Radečah, saj vsi vejo, na kakšen način kateri poslanec dela. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Najlepša hvala, gospod Han.

Naslednji razpravljavec je gospod Jani Möderndorfer, pripravita naj se gospod Tomaž Gantar in gospa Marjana Kotnik Poropat. Izvolite, gospod Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Lep pozdrav! Ura je sedem, verjetno gledajo poročila in ne nas.

Moram priznati, da je v resnici to ena najbolj dolgočasnih interpelacij, odkar spremljam interpelacije. Če sem pred kratkim rekel, da so na prejšnji interpelaciji pripravili eno najslabših interpelacij, je to zagotovo ena najbolj dolgočasnih. Dolgočasnih pa iz preprostega razloga, ker tisti, ki so jo pripravljali, ali so bili v zagonu in zaletu, ko so jo vložili v takratnih dogodkih in seveda danes ta interpelacija nima več tistega eha in naboja, kot je bilo takrat, ko se je to vložilo, ali pa v resnici niso mislili resno – to kar so pisali v samo interpelacijo. Poskušal se bom v svoji razpravi dotakniti najbolj bistvenih stvari, naj pa takoj na začetku povem, da ne nasprotujem kakršnikoli razpravi, ki poteka na temo, katera državljanka in državljane zanima, in mora zanimati nas v parlamentu, za katere je odgovorna vlada. In če ob takšnih debatah najdemo kakšno konstruktivno zamisel ali napotek tudi za vlado, jaz mislim, da si bo minister z veseljem, danes je cel dan z nami, marsikatero stvar zapisal in tudi preveril po dodatnih razpravah, ki sem jih med drugimi poslušal tudi sam. Če gremo kar po vrsti, po vloženi interpelaciji je sledil odgovor ministra. Moram reči, da že to, da je interpelacija napisana, če odštejem podpise, na dvanajst in pol straneh, govori, da interpelacija ni zanimiva, ker niste imeli žmohta, da kaj resnega napišete. Toliko problemov in resna problematika, kot je Luka Koper, drugi tir, Dars, povezave, vam povem, če bi se lotili te interpelacije na tisti strani, bi napisali sto strani na interpelaciji. Je pa res, da se je treba včasih tudi kakšno stvar naučiti, ampak za to je še čas. Če gremo po vrsti – neodgovorna ravnanja in zaviranja izgradnje drugega tira proge Koper–Divača. Seveda ste vsi danes kar nekajkrat omenili in minister je že vsaj dvakrat povedal, kaj je mislil takrat, ko je na tako imenovanem znamenitem hearingu povedal, kaj si on misli. Če preberem: "Mislim, da zdaj niti ne rabimo niti si tega ne moremo privoščiti." Izrekel je – prav posebej sem si podčrtal – "mislim". Saj veste, kaj rečejo: Mislim ... Kako gre nadaljevanje, pa tega danes ne bom rekel. Pa vendar šele potem, ko je postal minister – in običajno je tako –, pridejo svetovalci in čez dva meseca po navadi vedno ministra začne boleti glava. Boleti glava, ker šele takrat ugotovi, kam se je usedel, in kolne tisti dan, ko je pristal na to, da bo sploh minister. Ker ve, da postane marsikatera stvar v resnici bistveno težja kot takrat, ko si je mislil, še preden je pristal, da bo postal minister. Zato sem se že takrat, ko sem na hearingu poslušal to sekvenco, ki jo imam še danes obkroženo, samo nasmejal in si rekel: Tega bo še glava bolela zaradi te izjave.

No, vendar mi vsi vemo, da smo že nekajkrat poskušali tudi v sitemu ukiniti te hearinge, ker so, roko na srce, razen javne predstavitve ti hearingi nesmiselni. Sprašujemo ljudi, nekateri

ministri, ko pridejo na hearing, niti ne vejo, kaj je načrt vlade in kako teče zakonodajni postopek, in se to naučijo šele po štirinajstih dneh, ko jim svetovalci razložijo, da to ni tako preprosto in to ne gre tako hitro, in še prej je kakšna koalicija in še kaj drugega. In zato se danes sklicevati na hearing, kot sem poslušal svojo kolegico, se mi zdi skrajno neresno, saj tovrstni zagovor so imeli tudi njeni ministri. Sama je tudi dala to kalvarijo skozi in najmanj kar je, se znajdeš na spolzkem terenu, če si kot bivši predsednik Vlade danes nekaj očitaš, ker je preveč stvari, ki se jih lahko zelo hitro očita. Pa vendar danes ni ona na tapeti, danes je minister, zato gremo naprej. Nezakonito vplivanje na nadzornike Dars in Luke Koper. Ko sem prvič to slišal po televiziji, ko sem spremljal poročila, je bil moj odgovor zelo jasen: Minister, toži jih, in to takoj! Ker to je, oprostite, nedostojno, da nekdo pride pred kamero in reče: Minister me je klical in rekel, da moram iti oziroma moram nekoga zamenjati in ne vem kaj še vse moram narediti. In potem ne prinese niti enega verodostojnega dokaza, da bi lahko dokazal, da je temu res tako. Minister dobi hruško na njuško, takoj čez deset minut mikrofona in istočasno vprašanja, ali je to res. Seveda on najprej niti ne ve, zakaj točno gre, drugič, ga dobijo zmedenega. In komentar novinarja je: Mmm, jecljal je. In ljudje si že mislijo svoje. In šele, ko mu štab veleva in reče: Čakajte malo, minister, vi morate odreagirati, vi morate nekaj narediti! Ampak vlak je že šel naprej, minister je dobil etiketo, da je tisti, ki kliče naokoli in dejansko menja ministre. Lahko, da je to res, vendar, oprostite, na oni strani so vedno govorili, da nekaj ni res in da vrhovni poglavar ni ničesar kriv. Celo sodišče je na koncu razsodilo. Ali je kdo kaj sodil ministru? Ali mu je kdo kaj dokazal? Ali mu je kdo sploh poskušal od kakšnega postopka kaj narediti? Nič, popolnoma nič. Ampak v interpelaciji piše: Sumi nezakonitega vplivanja na nadzornike Dars in Luke Koper. Oprostite, ko jaz to moji mami preberem, reče: Ja, seveda, sum, sum, sum, sum ... Se opravičujem, to je nespodobno, to nikamor ne pelje. In zato je za mene takšen očitek neverodostojen. Predlagatelj, prinesite dokaze, prinesite jih na mizo in povejte – kdaj, s kom, kje in na kakšen način. Ali boste tako kot Slovenska demokratska stranka prišli z goro časopisnih člankov?! To se ne dela, te vaje in te lekcije smo dali v temu parlamentu že skozi in so neverodostojne. Gremo na naslednji očitek. Naslednji očitek je prizadevanje za privatizacijo državne infrastrukture. Jaz sem danes poslušal takšne neumnosti, od tega, da je podelitev koncesije začetek in poskus privatizacije. Pa povejte mi, v katerem zakonu to piše, v katerem?! Ne vem, nenapisano pravilo mogoče za vas?! To je nek nov tērmin, nov poskus razmišljanja, ker po tej logiki imamo mi že tri četrt Slovenije privatizirane. Oprostite, v zdravstvu imamo koncesije. Ali je to privat?! Za mene, jaz stokrat ponavljam, da ne; je pa to mreža, javna mreža, ki mora imeti enake pogoje

in vse mora enako funkcionirati / oglašanje iz dvorane/ Kot vedno, kolega Trček je že utrujen od mojega besedičenja ... / oglašanje iz dvorane/ Seveda, absolutno, saj vem, sem navajen tega, ampak nič zato. Danes zjutraj me je vprašal na kavi: "Ali me boš proceduralno zaustavljal?" Niti enkrat ga nisem, je pa res, da je on to potem trikrat naredil.

Če gremo naprej, koncesije ne morejo in ne smejo biti začetek privatizacije. Je pa to nek dogovor, ki mora biti vnaprej jasen, kakšen dogovor in kaj za to dobiš. Vi ste danes razpravljali in govorili o tezi, da je podelitev koncesije nekaj, kar bo država na koncu, ker je nekemu koncesijo dala, morala še nekaj plačati. Oprostite, če se bo kdaj to zgodilo, bo prej o tem odločala vlada in prevzela odgovornost, samo potem ve, kaj jo čaka v parlamentu. Kaj takšnega se ne more zgoditi, ker potem to ni več koncesija, ampak je pogodbeni odnos, kjer se dve stranki nekaj dogovorita in zelo jasno, zakaj, koliko in na kakšen način. Ampak morata obe stranki biti za. In potem bo ta vlada in minister prišel v parlament razložiti, zakaj je temu tako. Ampak preden bo to naredil in kar ga vi kar naprej sprašujete – povejte mi, po kakšnem modelu; povejte, kateri pomol boste sprivatizirali oziroma podelili koncesijo in ne vem kaj še o komu. Vam je minister že najmanj dvakrat danes odgovoril: Dokler ne bo jasna finančna konstrukcija, v kaj se spuščamo, in dokler ne bomo imeli cele slike, prehitete. Je pa res, da se je na TEŠ-u, o katerem se je danes kar nekaj govorilo, vse prehitelo. In jaz upam, da nas je to naučilo, da ne morem ponoviti te vaje.

Nadzorniki. Oprostite, ves čas govorimo eno in isto stvar, to je, da v privatnem kapitalu se ve, kako se dela, in tam je vse transparentno, čisto in jasno; zato je včasih boljše vse dati v privatne roke, ker javno nič ne funkcionira. Sam seveda te teorije ne zagovarjam, ampak zagovarjam obratno tezo – če je temu res tako, moramo biti v javnem sektorju popolnoma enakovredno in enako odgovorni do kapitala in pri ravnanju s sredstvi kot v zasebnem. Ampak potem morajo tudi neka druga pravila enako veljati, veste. Če se zgodi to, kar se je zgodilo v Luki z nadzornim svetom in z vodstvom uprave, katere jaz ne podpiram – to jasno in na glas povem –, v Nemčiji; ne da bi bili delavci zunaj na cesti, naslednji dan jih ne bi bilo več. In nihče tam ne bi protestiral. Če bi bili tako pametni, bi že sami odstopili oziroma tega sploh ne bi naredili. Pri nas, ker je to javno, delno, imamo tudi nekaj zasebnega kapitala, smo naredili pa cel rompompom. Luka ni samo od Primorske, Primorska ogromno živi od tega; je od cele Slovenije in vsi moramo biti odgovorni do tega vprašanja. Ampak izkoriščati ga za takšno interpelacijo na tak način se mi zdi skrajno nenavadno. Jaz tega sploh ne bi naredil. Študije. Danes je pred mano kolega govoril o študijah, da so se naročile določene študije. Jaz se s tem strinjam. Velikokrat se vprašam, komu bom dal naročiti študije in kdo jih naroča. In

večkrat se pogovarjamo o tem, ko govorimo, da so določene študije naročene. Jaz včasih vedno manj verjamem v tem gospodarskem svetu, kdo komu kaj želi predstaviti in pomagati, ker imam občutek, da imajo vsi neke določene interese. Pa vendar se bomo morali na koncu odločiti, ali kakšni stvari verjamemo ali ne. Tudi študija, ki je bila narejena, je bila z nekimi določenimi predpostavkami in nekimi določenimi izhodišči. In zato se je treba najprej posvetiti temu vprašanju, da se bomo ekvivalentno lahko pogovarjali o rezultatih te študije. To pa je tisto, če se vrnem na začetek, ko je minister bil na hearingu, je govoril eno; ko pa je postal minister, je ugotovil, da se lahko določene stvari premaknejo. In tudi ta ideja je postala program vlade in seveda je kot minister začel stati za to idejo in je moral iskati rešitve, kako priti do tega cilja, in ne obratno, kako enostavno tega projekta ne speljati. Saj mi lahko še kakšno študijo naročimo, ampak mene bolj zanima tisto, kar je za nas najbolj pomembno – koliko bo to dejansko stalo in na kakšen način bomo do tega prišli. Ne pa pozabiti, ker je bilo danes tudi veliko govora o tem, da je javno-zasebno partnerstvo po predlagateljevi besedi že začetek privatizacije. Če je temu res tako, se vprašajmo, zakaj smo 2006 sprejeli Zakon o javno-zasebnem partnerstvu. Se opravičujem, tisti, ki je ta zakon resno prebral, ima vse elemente in v tem zakonu točno piše: kdo, kdaj, kje, na kakšen način, kakšni pogoji, kakšne oblike partnerstva poznamo, kaj vse se mora prej zgoditi, kaj je to promotor, kako mora promotorska pogodba izgledati. Skratka vse, cela slika mora biti jasna. V nasprotnem primeru bo prišlo Računsko sodišče, v vsakem primeru ga pričakujemo, še celo zaželeno je, da pride in pogleda tudi s svojimi parametri, kako se je izpeljal ali pa pelje projekt. In Računsko sodišče ne rabi čakati do zadnjega dneva, sodišče lahko že v vmesni fazi pregleduje, kaj se res dogaja s tem projektom, in na ta način tudi v imenu države vrši nadzor nad javnimi postopki oziroma samimi procesi ter z denarjem, ki ga danes največkrat omenjamo.

Danes so bile omenjene tudi obvoznice. Nekateri se jezijo ali pa celo pravijo, da je minister to naredil kot darilce za pred interpelacijo; in je zato naredil, kot je rekla Alenka Bratušek, zastonj predor. Ni, nikjer se ne vozimo zastonj, lahko je samo brezplačno. Vedno to nekdo plača, tudi tam, kjer mislimo, da se vozimo zastonj, ker vseeno se mora tisti tunel vzdrževati in vseeno nastajajo določeni stroški, če ne drugega, že s samim vzdrževanjem. Ampak nekateri ste že pozabili, da je v Ljubljani Dars prav tako želel postaviti cestninsko postajo na obvoznici. Enako, želje so bile neizmerne in načrti že narejeni, pa se je zadeva zaustavila, še preden je do tega prišlo. In tukaj, kot je rekla kolegica, nekdo ni opravil domače naloge že mnogo mnogo prej. In zato se je treba vprašati, kdo, kdaj, v kateri točki nastopa. Danes sem celo slišal, mislim, kolegico iz Nove Slovenije, ki je rekla, da ne rabimo ministra, ki je brezzobi

tiger. Oprostite, ne rabim ministra, ki je vseved in vsepoved; in tudi samo on odloča in nihče drug. Imamo v demokraciji neke parametre odločanja in ve se, kdo, kdaj, v kateri točki vstopa. In ne pozabiti, lokalna skupnost je na določenih točkah popolnoma avtonomna in država ne more posegati v določene odločitve.

Naj še poskušam zaključiti. Interpelacija je na svoj način neke vrste streznitev in če ne drugega, če gre za pomembno vprašanje, v bistvu tisto vprašanje, katerega parlamentarci v resnici prediskutiramo in na koncu ugotovimo, če so tehtni razlogi in tudi argumenti, da rečemo, ali je minister ali ministrica dejansko v času svojega ministrovanja s političnimi odločitvami ali na takšen in drugačen način presešel svoja pooblastila. Sam lahko povem naslednje. Oprostite, tudi koalicija ima neke vrste odgovornosti. Ta trenutek zamenjati ministra pomeni, da drugo leto niti tistega ne bo, za kar govori in se zavzema minister, ki je dal svojo besedo, da se bo začela izgradnja drugega tira. Če to zdaj naredimo, temu recite konec. Čakajmo na naslednji mandat, na novega ministra in gre vse od začetka. In zato je od koalicije odgovorno, da tega ne dopusti. Veste, kdaj mora iti minister po dveh letih? Ko ga dobiš z roko v marmeladi ali ko sam odstopi. Drugače s to koalicijo je bolje, da se poslovimo, spokamo in rečemo, da nismo resni. In velja to tudi za druga ministrstva, ki jih bomo imeli v nadaljevanju, pa bo verjetno še malo bolj žgoče, kot je tole danes. Ker danes je res turobno, dolgočasno. Take dolgočasne interpelacije že dolgo nisem imel. Jaz sicer ne vem, kaj imaš, kolega Han, za povedati, ampak jaz imam še 10 minut. Saj sem vedel, da hočeš, da te omenim. Minister, prišel je trenutek in upam, da so se nekateri utrudili, pa bomo mogoče celo prej končali; ampak ne glede na to je vaša odgovornost zelo jasna, ne samo do koalicije. Ali kot bi rekla kolegica Alenka Bratušek – ne poslušamo vas samo mi, ampak posluša vas slovenska javnost oziroma davkopllačevalci; nas vse skupaj zanima, ali smo sposobni vsi skupaj, vlada in parlament, preprečiti, da bi prišlo do tako imenovane polomije, ki so jo naši predhodniki s TEŠ 6 naredili. Jaz verjamem – da; ker v nasprotnem primeru bi glasoval za interpelacijo. V tem primeru pa vam želim, da čim prej uresničite in olajšate tiste tenzije, ki nastajajo pri tem vprašanju. Srečno pot vam želim še naprej!

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Möderndorfer.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Mateju T. Vatovcu. Za njim pa gospod Tomaž Gantar ter gospa Marjana Kotnik Poropat. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, podpredsednik.

Najprej kolegu Matjažu. Tisto, kar je navedel, in ta zagotovila, ki so te pomirila, samo nekaj retoričnih vprašanj. Če vse to drži, kar je minister povedal, pa to, kar si ti povzel, zakaj potem minister nadaljuje pogovore z Madžarsko, ki se omenja, če bo ta denar zagotovljen s strani državnih podjetij, torej Slovenskih železnic in Luke Koper? Drugič, istočasno nas na nek način prepričujete, da je treba Slovenske železnice privatizirati, ker so prezadolžene; in o tem govori Zakon o družbi Slovenske železnice. Tisti, ki se prilagaja strategiji upravljanja in poslovnem načrtu Slovenskih železnic. In pogosto smo danes tu slišali tudi strašenje, pa tudi v preteklosti, da bi se dolg Darsa, torej tisti alternativni model financiranja, ki so ga predlagali Damijan pa drugi ekonomisti, na nek način prekvalificiral v dolg države. Ali dolg Slovenskih železnic, ki bi ga vzele zato, da investirajo drugi tir, pa se ne bo prekvalificiral v dolg države?! Takoj se bo, jasno, da se bo. In ta zgodba ima za mene preveč lukenj oziroma odprtih vprašanj, da bi jo kupil; sploh pa, ko jo slišim s strani človeka, ki dnevno zamenja ploščo.

Kolega Möderndorfer je odpredaval in odšel; mislim, da malo pretirano pokroviteljsko. Za njega je očitno potek te interpelacije dolgočasen. Če bi morda sedel malo dlje tu notri, bi mu bilo malo bolj zanimivo, ampak dobro. Jaz bi rekel, da se v tem času razpoloženje ni spremenilo. Od julija do danes se je klima predvsem na Primorskem ohranila v takšni meri, kot je bila na vrhuncu, sredi najbolj vročega poletja. Civilna fronta Vstala Primorska – Vstani Slovenija je podala poziv včeraj, 13. septembra 2016, v katerem piše, da Vlada Republike Slovenije vztraja pri izgradnji drugega tira po modelu javno-zasebnega partnerstva in s tem tvega, da drugi tir ne bo zgrajen ali bo za državljane neprimerno dražji kot direktna državna investicija. Potem pa v zaključku, kot vse državljane nas skrbi, da bodo nadomestila iz proračuna dražja od kreditov, ki bi jih najela država. Kot Primorci pa smo zgroženi, ker projekt ni izvedljiv brez vezanih poslov, to je privatizacija upravljanja naše javne pristaniške infrastrukture. In zaključek poziva, če teh odgovorov in zagotovil ne bo, pozivamo poslance, da interpelacijo ministra Gašperšiča podprejo, saj bomo v nasprotnem primeru v Civilni fronti sklicali 4. sejo nadzornega odbora Vlade. To so demonstracije, ki jih prireja ta fronta, tako jo imenujejo. In mislim, da bo to razpoloženje tudi po današnjem dnevu veliko bolj razgreto, predvsem zaradi odločitve koalicije, da ministra podpre.

Tudi javno mnenje na splošno, tri ankete so bile opravljene v času od vložitve interpelacije. Vse tri so pokazale, da javnost večinso podpira interpelacijo, tudi v zadnjih dveh, ki sta ju naredila Dnevnik in Delo septembra. Jani je tudi med vrsticami povedal, da delavci, podobno kot kolega Krajnc, nimajo pravice do stavke. Skratka, če bi se zgodilo v

kateremkoli drugem podjetju, ki ni večinsko v državni lasti, bi lahko delavci, ki so se tako uprli, kar ostali na cesti. Če bi stavkali, bi izgubili službe, kar je svojevrstno stališče, ki ga predstavlja predstavnik Stranke modernega centra. Glede naročanja študij, enako logiko lahko postavimo na študijo, ki jo je naročilo ministrstvo. Študijo je naročilo pri OECD z jasnim načrtom, spet postavko, da bo država financirala drugi tir z javno-zasebnim partnerstvom. Izsledki te študije so seveda popolnoma jasni.

Kar se tiče tega, kdo prehitava. Prehitava minister Gašperšič. Tudi sam je povedal, da je treba najprej počakati na oceno revizije, da bomo videli, kakšni so dejansko sploh stroški izgradnje drugega tira; mi pa že vemo, da bo ta izgradnja morala potekati po modelu javno-zasebnega partnerstva in tako dalje. Čisto ob robu kot zaključek, baje so na RTV Slovenija pri TV dnevniku danes novinarji očitno pridobili neformalno informacijo, da je revidirana ocena vrednosti za izgradnjo drugega tira skoraj pol manj kot 1,4 milijarde. Imamo 700 milijard za investicijo, odštejemo DDV, odštejemo tistih 200 milijonov, ki jih je država dala, računamo na tisto, kar bo dala Evropska unija; in jaz sem prepričan, da lahko z javnimi sredstvi brez javno-zasebnega partnerstva ta tir tudi zgradimo. To, da zamenjava ministra ni smiselna, potem je ravno tako nesmiselna izjava, da bo minister odšel sam, če naslednje leto ne začne graditi.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Matjaž Han je želel repliko.

MATJAŽ HAN (PS SD): Matej, ne bi rad s teboj polemiziral, ampak jaz ne vem, kaj, s katerim, kako, na kakšen način komunicira minister; in me ne zanima. Jaz ne hodim k njemu na avdience, jaz ne rihtam denarja evropskih sredstev, jaz tega znanja nimam, tako da jaz ne vem, kaj on dela. Vidim pa samo njegove rezultate. Druga zadeva. Slovenske železnice, ki jim toliko očitata, sedaj bom pa eno stvar povedal, kar so me stari železničarji naučili. Dolga dolga leta so Slovenske železnice na nek način pomagale Luki Koper, da je Luka Koper delala dobiček. Pa so me naučili zelo plastično, pride kontejner, dvigne kontejner z ladje in ga postavi na pomol – je ena cena. Železničar mora ta kontejner naložiti na vlak in ga pripeljati na Dunaj – dobi isti denar. Na nek način so Slovenske železnice vedno subvencionirale dober dobiček Luki Koper. In dragi moji, kdo, če kdo, potem Luka Koper in Slovenske železnice morajo biti zainteresirane, da se drugi tir zgradi. In ko se bo drugi tir zgradil, prej so govorili, da ne bodo več vlekli tri lokomotive, da bo lahko vlekla samo ena, da bodo delali dobičke. Potem sta ti dve firmi zainteresirani in morata biti, dokler sta v naši lasti. Mi moramo pa zgodbo prodati. Kar se tiče pa anket, dragi moj Matej, če bi vlada vladala po anketah, kaj si narod misli,

potem moramo takoj iti. Ti moraš usmerjati, kam boš šel; in ne, kaj ti bodo ljudje rekli in kaj ti bodo napisali na forumih in tako naprej. Ker na podlagi tistega, kar piše o meni na forumih, bi moral že zdavnaj narediti samomor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ponovno želi predstavnik predlagatelja dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Samo za razjasnitev.

Jaz ne pravim, da bi bilo kaj narobe s tem, kakšna so bila razmerja med Slovenskimi železnicami. Govorim samo o tem, da si mi ne želimo privatizacije Slovenskih železnic. Druga stvar pa je ta, da Slovenke železnice zdaj niso v stanju, da bi tak projekt financirale, ker so že prezadolžene. In uporabim argument, ki ga navaja minister, če bi recimo Dars najel kredit, bi šlo v dolg države. Enako velja za Slovenske železnice, ker je podobno podjetje oziroma nima izjem, ki jih Dars omogoča.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo dajem gospodu Tomažu Gantarju.

Za njim gospe Marijani Kotnik Poropat, za njo pa naj se pripravi gospod Jože Tanko.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi! Če se lahko na začetku malček pošalim, če me minister kot sicer prijeten in dober sogovornik z vsemi argumenti ni prepričal, bi me skoraj prepričal kolega Möderndorfer. Skoraj, ne čisto. Ali se mi danes v Sloveniji lahko pohvalimo in smo zadovoljni z gospodarsko rastjo, kot je bila objavljena? To je seveda veliko vprašanje, če bo to možno čez nekaj let, in veliko je odvisno tudi od drugega tira. Danes smo namreč priča raznoraznim pogajanjem. Ekonomsko-socialni svet obravnava odpravo varčevalnih ukrepov. Vemo, kakšno je stanje pri plačah, pri pokojninah. Želimo si javnega zdravstva, javnega šolstva in nikogar med nami ni, ki ne bi verjel, da je vse to odvisno in možno samo in zgolj z ustrezno gospodarsko rastjo. Zakaj toliko razprave o drugem tiru? Meni je popolnoma jasno in verjetno tudi vsem nam, da zgodba ni od včeraj in da minister Gašperšič ne more odgovarjati za ves čas, ki se ga je izgubilo v preteklosti. Je pa dejstvo, da nam v teh letih pač časa primanjkuje; in če Slovenija drugega tira ne bo dobila v bližnji prihodnosti in tudi s takojšnjim jasnim signalom, da drugi tir bo zgrajen, lahko potem zgodbo logistike v Sloveniji počasi pokopljemo. Logistika v Sloveniji pa je eno od tistih področij, ki gotovo predstavlja eno strateško prednost, eno gospodarsko možnost, ki jih po mojem mnenju nimamo zelo veliko na razpolago. Slovenija jo na tem področju ima, pot do srednjeevropskega bazena je preko Slovenije najkrajša.

Po drugi strani pa vemo, da si prizadevajo pridobiti prednost na tem področju sosednje države, v prvi vrsti je zainteresirana Italija, verjetno še kakšna druga, tudi Hrvaška. Vsi bi si želeli prometa in pretovora, kot ga danes realizira Luka Koper, ki je bistveno bolj uspešna od konkurenčnih pristanišč v severnem delu Jadrana. In zato je ta drugi tir ključnega pomena pri razvoju logistike v naši državi. Na primer Italija, Furlanija - Julijska krajina smatra rast pristaniškega prometa kot najpomembnejši generator njihovega gospodarskega razvoja, medtem ko pač mi zapravljamo priložnost. In včasih se ob vseh nerodnostih človek res vpraša, komu je to v interesu, komu to v resnici služi?! Ker zapletov je bilo nenormalno veliko in vse je enostavno težko obrazložiti z normalno logiko. In tudi za koga vse je pomembna zgodba drugega tira? Tudi tu dostikrat mešamo interes Obale, ki je logično prisoten, z interesom države, kjer pa pogosto pozabljamo, da je še večjega pomena kot za samo Obalo. Ampak kljub vsemu, Obala danes razpolaga z enim industrijskim tirom, ki je že zdavnaj presegel vse svoje zmogljivosti iz predvidenih milijon in pol ton. Mislim, da se danes prevaža preko tega industrijskega tira preko 11 milijonov ton letno. Tir poteka po vodovarstvenem območju, problemi so s požari. In kot smo že bili priča, kakršenkoli incident na tej progi, na tem odseku pomeni, da bo logistična veriga v Sloveniji v veliki meri zastala. Vemo, da pretovor v Luki Koper pomeni preko 50 % vsega transporta, ki se zgodi v naši državi. Poleg tega glede na študijo Ekonomske fakultete v Ljubljani pomeni vsak milijon ton pretovorjenega blaga 450 novih delovnih mest in preko 40 milijonov evrov realizacije v gospodarstvu. Se pravi, da tukaj ne more biti nobenega dvoma, da mora biti ključna Slovenija kot država zainteresirana za izgradnjo drugega tira.

Da v zvezi s to gradnjo ni zaupanja do ministra, lahko tudi do vlade, si je v bistvu v največji meri kriv minister sam. Vse preveč je bilo spremenjenih stališč, vse preveč je bilo tudi v preteklosti neodgovorjenih vprašanj. Mislim, da je to v veliki meri botrovalo temu nezaupanju, ki v tem trenutku vlada. Tudi lotevanje projekta in predstavljanje na primer z ustanovitvijo podjetja 2TDK, jaz mislim, da je to podjetje, ki samo na sebi brez ustreznega zakona o gradnji drugega tira, zelo veliko ne pomeni. Prej se bojim, da bo to pomenilo en nov vir novih analiz in podobnega. Odločitev, da tega zakona ni oziroma da še ni bil sprejet, je ponovno eden od argumentov, ki poraja dvom v iskreno željo po takšnem projektu. Tudi vprašanje sedanje revizije podjetja pri meni osebno poraja dvom, čeprav verjamem, da obstajajo določene varovalke pri sami reviziji. Kljub vsemu; izbrane družbe, ki to revizijo opravljajo, v njih je soudeležena tudi Italija. Italija kot tista država, ki je prva, ki ne more biti zainteresirana, da mi zgradimo drugi tir. In ne vem, kako si predstavljate ob bistveno spremenjenih pogojih,

ki jih lahko revizija nekako prikaže. To pomeni verjetno v nadaljevanju tudi potrebo po spremembi gradbenega dovoljenja, potem se pa seveda res dokončno od drugega tira tudi v resnici poslovimo. Kar se tiče podpore ministru in same interpelacije, moram reči, da je bil razgovor z ministrom kljub vsemu na nek način korekten.

Minister je zagotovil, da ne bo več razprave o delitvi koncesije Luke Koper, kar je ključno; ker namreč jaz osebno verjamem, da se Luka Koper ne bi prodala, ker tega verjetno tudi vlada ne bi preživela, če bi šli v prodajo Luke Koper. Ampak že samo delitev koncesije bi pomenila, da bi iz sedanjega podjetja ostalo nekaj zanemarljivega, to ne bi bila več Luka Koper, ampak bi bilo eno majhno podjetje, medtem ko bi s pretovorom v Luki Koper služili predvsem tisti ostali, ki bi koncesijo dobili. Ampak računam, da je ta zgodba s koncesijami opuščena. Poleg tega je minister tudi zagotovil, da ne vztraja on na zalednem terminalu, da je to odločitev v rokah Luke Koper. In s tem je v veliki meri odgovoril na ključna vprašanja, ostanejo pa še nekatera, zaradi katerih smo tudi določene pogoje postavili. In sicer eno ključnih je, in jaz tudi te interpelacije – kot ste, minister, sami omenili – ne razumem kot bitke proti javno-zasebnemu partnerstvu. Vsaj mi v naši poslanski skupini nismo tega pogojevali na ta način. Smo pa želeli odgovor, ki ga nismo dobili niti kot obalni poslanci že v predhodnem postopku in tudi zdaj ne – kako bo ta morebitni zasebni investitor poplačan? To pa je ključno vprašanje. Vsak pričakuje donos, giblje se običajno okrog 8–10 %. Če koncesija ne bo razdeljena, lahko zgodbo glede tretjega pomola, od kar je ustanovljena Občina Ankaran, kar pozabimo. Glede zgodbe s prvim pomolom pa so določene težave z Mestno občino Koper.

Ostaja ključno vprašanje, na katerega pričakujemo odgovor do konca leta – s čim bo morebitni zasebni investitor poplačan, če se za to pot odločite? S tem da ne vsiljujemo nobene rešitve, kakšna bo. Istočasno pričakujemo tudi finančno konstrukcijo projekta in rok gradnje. In jaz verjamem, da s tem ne boste imeli težav, ker ste napovedali, da naj bi pričeli z gradnjo v prihodnjem letu. Zato verjamem, da je res skrajni rok, o katerem govorimo, da do konca leta vemo, kako bo potekala izgradnja drugega tira, s kakšnimi sredstvi, v kakšni višini in predvsem s kakšnim zagotovilom morebitnemu zasebnemu investitorju. Danes pa tudi jaz osebno, podobno kot moji kolegi, interpelacije ob tem, kar ste že povedali, ne bomo podprli. Resnično upam, da bo odgovor dokončen in se tudi napovedana gradnja pričela v naslednjem letu.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat, imate besedo. Za vami pa gospod Jože Tanko in dr. Dragan Matić.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik, in lep pozdrav vsem prisotnim!

Jaz bi se najprej dotaknila razprave, ki jo je imela moja spoštovana kolegica Bojana Muršič, ki prihaja tudi iz Ruš tako kot jaz. Govorila je o cestnih povezavah oziroma o potrebnih investicijah v te ceste, ki so dotrajane. Dodala bi samo obvoznico mimo mesta Ruše, in sicer obvoznico, ki bi šla severno od mesta Ruše, med Dravo in mestom. Ta projekt je že dolga leta obravnavan in kot ostale zadeve se odlaga, ker je problem s finančnimi sredstvi. Toliko samo o tem. Zdaj bi se pa osredotočila na interpelacijo; predvsem se bom osredotočila na drugi tir, ker mislim, da je, kot je bilo danes že ugotovljeno, ta drugi tir zadeva, zaradi katere je ta interpelacija vložena. No, so še druge stvari, ampak mislim, da je to najbolj pereč problem, ki nas vse zadeva. In najprej bi podala eno ugotovitev, da danes nima ta minister samo problem z drugim tirom, ampak da so že prejšnje vlade o tem razpravljale, so ta problem odprle, vendar je potem ta aktivnost zamrla. Sedaj smo tako daleč, da moramo resnično ta drugi tir realizirati. Jaz bi tu v zvezi z razlogi, ki so po moje pripeljali do tega, da je vložena interpelacija, malo pokomentirala, časa nimam dosti, ker ga moram pustiti še mojemu kolegu gospodu Jurši. Že na samem hearingu na Odboru za infrastrukturo in prostor se je kandidat, spoštovani dr. Gašperšič, predstavil kot kandidat za ministra za infrastrukturo in je takrat izjavil ta znameniti stavek, da drugega tira še ne potrebujemo oziroma da ne bomo potrebovali še 30 do 40 let. Gospod Gašperšič je potem to svoje mnenje spremenil, ko je ugotovil, da so stvari precej drugačne oziroma čisto drugačne, kot jih je on takrat videl. Danes je bilo tudi obrazloženo, kako je s kandidati za ministre, ki zadev ne poznajo, pa potem prihaja do takih stvari.

Potem bi se dotaknila te vloge, ki je bila vložena za evropska sredstva iz naslova Instrument za povezovanje Evrope, to je CEF. Tukaj smo bili neuspešni. Mislim, da je to bilo tudi mogoče preuranjeno oziroma neprimerno – čeprav so mi zdaj pojasnili, da je vlada odobrila to vlogo –, kljub temu da nismo imeli podatkov, koliko bo investicija stala, in še nekatere druge stvari. Jaz sem prej mislila, da je to nek madež ministru, ki se je odločil za to vlogo, pa ni imel dovolj podatkov. Stvar je bila malo drugačna, ampak spominjam tudi na to. Potem odločitev glede izgradnje v javno-zasebnem partnerstvu in druga alternativa z javnimi sredstvi. Moram reči, da se tudi osebno nagibam za to, da bi gradili z javnimi sredstvi države, Luke Koper in Slovenskih železnic, čeprav smo prej slišali dr. Vatovca, da je rekel, da so Slovenske železnice zelo zadolžene in je problem. Ampak mislim, da bi kazalo o tem zelo poglobljeno razmisliti in da bi imeli v uvidu tudi obrazložitev, ki jo je danes dal gospod Veber v zvezi s tem financiranjem. Potem ustanovitev podjetja, družbe 2TDK za

izvajanje investicije. Če lahko tukaj povem svoje mnenje. Menim, da je to neka dražja varianta, ker ustanovimo družbo, ker ta družba mora funkcionirati, rabi prostore, rabi vodstvo, rabi uslužbenca. In to je po mojem mnenju ena dražja varianta, da bi morda šlo na kakšen drug način, to je samo mnenje.

Še o tej študiji, ki smo jo dobili člani odbora, tudi nekateri drugi iz parlamenta ter še druge institucije, ko je minister naročil pri eni instituciji, ki je potem v svojem izvedeniškem mnenju oziroma poročilu ugotovila, da drugega tira ne potrebujemo, da bi lahko vozili tovor iz Luke Koper do Divače, kjer bi imeli zunanje skladišče, in da bi potem ta tovor tam pretovarjali na železnico. Ugotovili smo, da je to neprimerno in to ni bila verjetno prava poteza, ki jo je takrat minister naredil.

Naj zaključim. Danes smo že dosti slišali, kolegi iz Desusa pred menoj so povedali in tudi naš spoštovani kolega Jurša v predstavitvi stališča poslanske skupine, kako smo se z ministrom pogovarjali in kako smo mi razpravljali ter se odločali o podpori ali nepodpori tej interpelaciji. Prišli smo do zaključka, da konstruktivno ravnamo tudi v tem primeru in da podpremo ministra, torej glasujemo proti interpelaciji, in da mu damo možnost, da izvede, ker voljo in znanje ima. Prepričana sem, da bo stvari izpeljal tako, kot je treba, in da bo uspešen v svojem prizadevanju. Spoštovani minister, jaz vam želim uspešno delo! Pričakujem, kot smo rekli v Desusu, take rezultate, ki ste jih tudi javno predstavili sami, ko ste na tiskovni konferenci obljubili svoja prizadevanja na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam, gospa Kotnik Poropat. Besedo ima gospod Jože Tanko. Za vami pa dr. Dragan Matić in Jan Škoberne.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. To, kar se dogaja s stališči, ki jih ima gospod minister, je pravzaprav pravilo te vlade. Tudi predsednik Vlade je obljubil ničelno stopnjo tolerance do korupcije, pa je sedaj čisto drugače. Obljubil je spoštovanje pravil ter zakonov in tako naprej, odločitev institucij pravne države; pa je sedaj čisto drugače. In tudi minister po teh svojih menjavah stališč v tem mandatu ne odstopa popolnoma nič. Se pravi, če je enkrat rekel nekaj, je lahko čez mesec dni ali pa kdaj kasneje to popolnoma drugače. Vprašanje, ki se ob tem pojavlja, kar zadeva predlagatelja, je to, v kateri čas so umestili vložitev interpelacije. Če se spomnimo, to je bilo na vrhuncu spopad za prevlado v Luki Koper. Govorilo se je, da se tam prepirajo rdeči in skrajno rdeči ali ultra rdeči ter da se je uprava postavila skupaj z nadzornim svetom na neko pozicijo. Če je bil ta boj podlaga za vložitev interpelacije proti ministru, je pač nekaj narobe, kajti pričakoval bi, da bi pri tistih, ki imate ničelno stopnjo do raznih deviantnih pojavov, morda

odredili najprej preiskovalno komisijo v Luki Koper in dogajanjih, ki so se tam zgodila. To bi pričakoval kot prvi korak, da se situacija razčisti, da se zadeve preverijo in tudi da se ugotovi, ali tisto, kar piše po časopisih, tudi recimo v Financah, ker tam priznani komentatorji, ki so ekonomisti, ugotavljajo določene neobičajne stvari v Luki Koper. Navsezadnje bi rad spomnil, da ste spremenili s pomorskim zakonom določbe Zakona o delovnih razmerjih, ki so posebej spremenile neka razmerja pri najemniških delavcih v Luki Koper. Ampak ničče od predlagateljev, tudi tistih, ki se najbolj borite za delavske pravice, tega problema niste zaznali, niste problematizirali. Očitno je, da gre v tem tudi za čisto neke druge zgodbe kot za usodo naše, vaše, kakršnekoli, Luke Koper in usodo drugega tira. To se je očitno zlorabilo za nek obračun, vlada se je pač na nek način potegnila v ozadje, za blef pa je vložena ta interpelacija proti ministru. Mislim, da bi morali vložiti kaj drugega, kakšno zahtevo za preiskovalno komisijo; in razčistiti situacije, ki se tam dogajajo.

Tu veliko slišimo o tem, katera varianta je boljša za gradnjo drugega tira in za razvoj Luke Koper ter tega skupnega projekta Slovenije. Vprašanje; lahko je zasebna iniciativa boljša, lahko je javno-zasebno partnerstvo, lahko je državna investicija boljša. Samo to je pač treba na nek način ugotoviti. To ne more določiti ultra leva stranka ali pa nekoliko manj leva stranka ali pa desna stranka, katera varianta izgradnje nekega projekta je najcenejša in najugodnejša za državo. To je pač stvar modela, projekta, raziskave, investitorjev, zahtev in tako naprej. To, da kar vnaprej določiš, kaj je najboljše – resda imaš poslovni načrt, resda imaš razvoj Luke in razvoj omrežja; je po moje, pa sem iz gospodarstva in sem se z investicijami tudi ukvarjal –, je, lahko rečem, bebavo. To ne sloni na nobeni analizi in na ničemer, ampak na politični odločitvi. Mislim, da je morala Grčija zaradi evropske pomoči prodati nekaj svojih luk, svojih pristanišč, med drugim tudi v Pireju. Me zanima, kakšni so rezultati te prodane luke v Pireju; so boljši kot prej, ko ga je upravljala država Grčija, ali so zdaj boljši, ko ga upravlja recimo zasebni ali katerikoli drug investitor. Ali mi lahko kdo odgovori. Se mi zdi, da so zdaj lastniki te luke Kitajci. Pravijo, da so rezultati nekajkrat boljši po pretovoru, po obsegu poslovanja, po finančnem obsegu in tako naprej. Torej je boljši državni ali zasebni lastnik?! Na primeru luke Pirej, lahko vzamete luko Hamburg ali kakšno drugo, jaz ne vem, se ne ukvarjam z lastništvom luk. Ampak vprašanje je, če ni neka zasebna iniciativa na nekem področju – kot tudi Luke Koper ali pa druge luke, Luke Trst – boljša od državne. In jaz bi pričakoval od vseh tistih, ki se s tem projektom ukvarjajo in sodijo, da najprej pridejo nekimi analizami, tudi primerjavami na mizo in nam to predstavijo.

Če sem čisto odkrit, gradnja drugega tira poteka, če se boste spomnili, pravzaprav po identičnih korakih kot gradnja TEŠ 6.

Popolnoma identični koraki so, pritisk šaleškega lobija – pritisk primorskega lobija. Nek projekt se je naredil – drugi projekt se je naredil. Tu se je podražilo – tu se je podražilo. Tu je gradbeno dovoljenje, tam je bilo gradbeno dovoljenje tako ali drugače izsiljeno. Sledil bo tako ali drugače poroštvni zakon in razni NIP-i, ki bodo popravljali na tri mesece cene, ampak to navzgor. Če boste pogledali to analogijo dogajanj, boste prišli do te ugotovitve. Popolnoma enak postopek teče pri razvoju tega projekta. Noben se ne ukvarja z racionalizacijo, noben se ne ukvarja s primernostjo, z oceno stroškov in tako naprej, ampak samo z višino investicije. In ko vsi pravijo, da je strašno visoka, jo dvignejo še 200 milijonov in potem še za 100 milijonov in potem je prava cena. In to kar tako. Ko se projekt zgradi, na koncu ugotovijo, da še polovico manjka za tisto ceno, kar je bilo. Da ni bilo vse v projektu, ni bilo vse v popisu, ni bilo ne vem česa, enega, drugega in tretjega; in je en kup dodatnih del. In ta projekt na ta način, kot je zastavljen in kot se nanj politično pritiska, bo v drugem okolju doživel popolnoma enako usodo, posledico ter posledice tudi za državni proračun. Nič drugače ne bo, ker se tako pelje. Tudi to podjetje, ki ga je ustanovila vlada, približno identično, analogno kot gozdarsko podjetje; nekaj denarja, približno 40, 50 milijonov denarja je šlo na gozdarskem podjetju; tu slišim, da gre za 200 milijonov. Obstaja poslovni načrt, vemo, za kaj bomo dali ta denar, vemo, kaj bomo za to dobili. Vsi tisti, ki podpirate vlado, ministra, bi morali te odgovore dobiti, še preden ste se za podporo takšne rešitve odločili. Koalicija pri tako velikih zneskih ne more biti inertna, ne more biti neka amorfná masa, ki samo kima temu, kar vlada predlaga. Tu 200 milijonov za ne vemo kaj, ni pa v tej vladi 50 tisoč evrov za ohranitev podružnične šole v Osilnici. Vemo, o čem govorimo. Izlet migrantov na morje je koštal polovico tega denarja, ki bi ga bilo dovolj za tisto šolo v Osilnici. To je ta država, to je ta politika in ta koalicija. In kakorkoli se o tem pogovarjamo, je to hud problem. Nobenih relevantnih podatkov ne dobimo, nič ne vemo; padajo pa številke, da te glava boli; in zato ni noben problem dobiti ničesar v proračunu. Tudi to, kar je krožilo po medijih, da ste se koalicijske stranke z ministrom usedle in mu postavile ostre zahteve. Gospa Poropat je govorila o obvoznici okrog Ruš, kakšen drug poslanec o kakšni drugi obvoznici; to je čista korupcija. Mi govorimo o vsebini, o tem, ali zadeva stoji ali ne; ne pa o tem, komu bo minister dal milijonček ali pa dva, da bo neko parkirišče ali pa nek hodnik za pešce naredil. To je neresno. Pri interpelaciji se pač na tak način ne trguje. Govorimo o vsebini, vsebina stoji ali ne; in pač to je treba zavrniti brez kakršnihkoli odvečnih dogovarjanj, podpisovanj, obljubljanj in tako naprej.

Naj samo spomnim na nekatere stvari, recimo tudi progó do Kočevja smo mi v Slovenski demokratiški stranki večkrat predlagali, pa je prišlo do zastoja leta 2011 pa naprej.

Poroštveni zakon smo itak mi sprejeli. Vsak amandma, ki smo ga predlagali k proračunu, je padel, tudi ti. Proga bi bila že končana, če bi sprejeli. Pa katerakoli koalicija je bila v tem času, več ali manj Pahorjeva, potem Bratuškova, sedaj Cerarjeva, je to zavrnila. V tem mandatu smo vložili tudi zakon, pred nekaj meseci, marca, če se ne motim, glede cestne in železniške infrastrukture, z viri in tako naprej; padlo. Zdaj se pa tu pripravate in pogajate z ministrom za eno obvoznico okrog enega naselja za en milijon evra. To je hecno, to je smešno. Niste v stanju prepoznati recimo resnih predlogov in projektov, ki bi zagotovili neke sistemske vire za razvoj prometnega področja, cestnega in železniškega, potem pa barantate tamle v zakulisju za neke drobne projektiče. Problem je to za ministra in prav tako za vas, koalicijske poslance, prav tako. Identično, nobene razlike ni od tega. V Luki Koper so se zgodili tudi protesti, prišlo je do zastoja. Zdaj ugotavljamo, da brezveznega; oziroma do zastoja, ki je povzročil vložitev te interpelacije, govori se o nekih velikih stroških za železnico. Prišlo je najbrž do izpada tujih uporabnikov pristanišča Koper, več ali manj ga uporabljajo tuje firme za rasipni tovor, za avtomobile, les in tako naprej. Kdo bo to plačal? Zdaj, ko se postavi vprašanje odgovornost, ali je to vlada kriva, ali je to uprava kriva, ali je kdo drugi kriv v tisti firmi, se je vse ustavilo. In zdaj se pač z nekim manevrom, ki je pred nami, poskuša malo zamaskirati, pomesti pod mizo, koalicija bo podprla ministra, nekaj nezadovoljnih opozicijskih poslancev; in to bo to.

Jaz mislim, da se reševanje problemov na področju prometa, tudi zdravstva, šolstva in tudi ostalih rešujete preveč na lahko, preveč na enostaven način, preveč z levo roko. In to ne more biti v čast ne koaliciji, ne more biti v čast tudi nam, ker opozarjamo to in vpijemo, to se sliši kot glas vpijočega v puščavi, mediji to sicer obrnejo in zapakirajo drugače; ampak država pa zaostaja in tone. Danes so pred nami po gospodarski rasti po večini kriterijev vse države Višegrada in Baltika, ki so v Evropski uniji, čisto vse. Čisto vse! Mi smo izgubili vso prednost, ki smo jo prinesli v Evropsko unijo. Mi smo bili najbolje razvita država Vzhodne Evrope; danes, gospodje, po letu 2008 tega ni več. Ni več! Poglejte mednarodne primerjave, poglejte tabele, poglejte kupno moč, pa boste videli, ali to drži, kar govorim, ali ne. Češka, Poljska, Slovaška, nekatere so nas tudi že prehiteli, druge so tukaj kot mi, bile so pa nekje dol. Če meni ne verjamete, imate možnost dostopa po portalih, lahko naročite analizo na Financah, lahko pri Eurostatu. Saj lahko dobite te podatke, kjer hočete, ampak tako je. Kaj v tem delu ne funkcionira? Ne funkcionirajo takšne stvari, o katerih se tukaj pogovarjamo, ko pride do teh zakulisnih pogovorov, pogajanj, prekladanj denarja iz enega v drugi žep, levo in desno; na koncu pa ne pridemo do nobenega pametnega projekta in rešitve, nič.

V tem primeru se tudi na področju prometa ukvarjate s kadrovanji, najbrž tudi tukaj obstaja kakšen skriven protokol kot na področju zdravstva, ko je treba nekatere ljudi, ki so delovali za moje pojme dokaj uspešno, kot je bila recimo uprava Darsa, pospraviti na nek način. Kaj se je v tem času boljšega zgodilo po tej menjavi, ali so zapore manjše, krajše, je manj prometnih nesreč na avtocestah, so reševanja boljša, so drugi ukrepi boljši, bo dobiček boljši? Ali se je zamenjava zgodila samo zato, da so se umaknile tožbe proti nekaterim, ki so v prejšnjih upravah Darsa počeli nekatere druge stvari in so bili v kazenskih postopkih?! Na takšen način ne morete postaviti nobenega projekta, ne morete spraviti nobene zadeve na boljše, jo izboljšati, ampak lahko samo premetavate gnoj iz enega kupa na drugi kup. In to se počne. Koaliciji svetujem, da se zresni, kajti cena, ki jo plačujemo, ki smo jo plačali v teh letih po 2008 in ki jo bomo plačevali naprej, ker se stvari ne odvijajo pravilno, bo strašno visoka. Nekaj bom plačali mi, večji del pa tisti, ki bodo za nami prihajali v gospodarsko, politično, kulturno, šolsko in drugo sfero, ti bodo to plačevali. In žal je problem v tem, kakorkoli se kdorkoli od predlagateljev ali pa tudi iz koalicije ozira na nas, problem je v tem, da je obramba ministra in tudi umestitev, obrazložitev interpelacije pravzaprav slaba, eno in drugo je slabo. In ker sem že kar nekaj časa v tem parlamentu – nekaj nas je tukaj, Battelli ter Veber; mislim, da sem tretji po stažu –, lahko samo rečem, da je to problem. Tudi način komunikacije, ki si jo privoščite koalijski poslanci, ko je vsaka interpelacija slabša od prejšnje, ne da bi kdorkoli sploh povedal, v čem je problem, v čem je slabša; to je malo nizko.

Treba se je soočiti z argumenti, pogledati zadeve tako, kot stojijo, da tukaj ne igra velike vloge, ali je minister iz vrst SMC, ali je iz SD, ali je iz Desusa. Treba je pač presoditi kvaliteto. Zadeve gredo ali ne gredo v pravo smer, po mojem ne gredo. Tudi generalno ne gredo v pravo smer, ne samo na tem področju; ampak problem je v tem, da so ministri na nek način omejeni z načinom dela, načinom vodenja koalicije, po drugi strani pa tudi s kakšnimi drugimi stvarmi. Mnogo je stvari, za katere ni odgovoren samo minister. Če vzamem primer obvoznice v Škofljici, deset let traja umeščanje, pa še zdaj je napisala vlada v odgovoru, da je nedorečen način vzpostavitve nadomestnih habitatov za dve ali tri živalce in da je še vedno nedorečena metodologija za ocenjevanje sprejemljivosti posegov na kmetijska zemljišča. Po desetih letih je to odgovor vlade, ki sem ga dobil 1. septembra. Imamo pa v tej vladi tri okoljske ministre – sedanjega in dva nekdanja, je bil Erjavec minister za okolje ter Židan. In potem ti ta vlada pritrese take odgovore po desetih letih. Pričakovati, da bo tukaj boljše, je bolj težko. Čeprav se je minister zelo potrudil, je pripravil en sporazum, en dogovor, da bi se zadeve le premaknile naprej. Ampak žal ne.

Nekaj ovir je takih, ki so nepremakljive. Po desetih letih je nekaj od teh, ki niso uspeli doreči postavitve nadomestnih habitatov in niso uspeli doreči metodologije za ocenjevanje, na ministrstvu v tem času že doktoriralo. Imeli so najbrž čas za doktorate, niso pa imeli časa, da bi pripravili to, o čemer se sedaj govori. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Tanko.

Besedo ima dr. Dragan Matić.

Za njim gospod Jan Škoberne ter za njim gospod Franc Jurša.

Izvolite, dr. Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kaj reči po tem dolgem dnevu. Marsikaj je bilo rečenega in verjetno se bom tudi jaz ponovil, ker vendarle glas razuma nima toliko argumentov, da bi jih bilo možno v takih variantah ponoviti. Sama razprava je bila res, kot je povedal kolega Möderndorfer, nekoliko dolgočasna. Nekoliko jo je popestril kolega Tanko s svojim nastopom, starostjo, prisotnostjo v tem državnem zboru, kjer je podelil same negativne ocene o delu opozicije in koalicije ter celi državi. Videti je, da se mogoče preveč informira iz Demokracije in Reporterja ter ne vidi drugih spodbudnih kazalcev, ki so javno dostopni vsem državljanom. Ampak naj se vrnemo na interpelacijo. Po moji oceni je interpelacija neupravičena, v vsakem primeru pa prezgodaj vložena. Kot je bilo že velikokrat danes povedano, poteka revizija projekta, ki bo v kratkem dala rezultate, na kakšen način se da gradnja drugega tira optimizirati in poceniti ter katera je tista realna vrednost, s katero bomo imeli opravka. Temu bo sledil osnutek oziroma predlog zakona, ki bo opredelil izhodišča za gradnjo drugega tira in bo med drugim določil dinamiko izgradnje oziroma rok, vrednost projekta in tisto, kar je najbolj zanimivo za nas, to je finančno konstrukcijo, kakšen bo delež države, koliko bo kreditov, ki jih bo pač treba vzeti, kakšna bodo evropska sredstva in kakšni bodo zasebni deležniki. Ko smo pri zasebnih deležnikih, bi verjetno bilo lepo, kar je bilo tudi danes že izpostavljeno, ko bi med temi zasebnimi investitorji s čim večjim deležem sodelovala tudi Luka Koper in bi bil na splošno delež slovenskih zasebnih investitorjev čim večji. Vendar kot je povedal minister, kakšne posebne vneme pri upravi Luke Koper, da bi sodelovala v tej za njo tako strateški in pomembni investiciji, ni. Pač pa se izraža pričakovanje, da naj to investicijo poravna država iz svojega proračuna in da naj se ne moti Luko Koper pri njenih drugih poslih. Vemo, da je javno-zasebno partnerstvo oblika, ki potencialno prinaša tudi sredstva iz tako imenovanega Junckerjevega sklada. Za črpanje teh sredstev je sodelovanje zasebnih investitorjev pogoj. Torej bi ravno vodstvo Luke Koper lahko ključno nastopilo pri iskanju najbolj racionalne finančne konstrukcije za gradnjo

drugega tira in bi lahko tukaj odigralo ključno vlogo, ko bi bila ta volja na njihovi strani.

Če povzamem, po tem, ko bi videli, kako točno nameravata vlada in minister Gašperšič zastaviti projekt ter financirati projekt in kakšne bodo posledice za državni proračun in davkoplačevalce, bi bil gotovo bolj pravi čas za morebitno interpelacijo. Oziroma bolje bi bilo, ko bi se ta komunikacija zgodila ne ob interpelaciji, ampak ob razpravi o zakonu o gradnji drugega tira. Vendar je sosledje dogodkov šlo v drugo smer. Sicer sam še nisem imel priložnosti sodelovati pri pripravi interpelacije, vendar če bi želel vlagati interpelacijo zoper ministra zato, ker nečesa ni storil ali pa je storil nekaj narobe in škodljivo, bi počakal do takrat, ko bi bile vse okoliščine dovolj jasne. V konkretnem primeru je to takrat, ko bo ta prostor, ki se bo namenil za javno-zasebno partnerstvo, v finančni konstrukciji bolj definiran in ko bodo tudi, kot sem rekel, jasne finančne posledice. Vendar je sosledje dogodkov šlo v drugo smer. 23. junija je bila vložena interpelacija in to ravno v času obračunavanja nekaterih članov, zlasti pa ene od članic nadzornega sveta Luke Koper z Vlado Republike Slovenije, in sicer javno, pred mediji. In tudi ob tej priliki so se opozicijske poslanske skupine prerivale, kdo bo vložil interpelacijo, ker so začutile, da je razburjenost na Obali prilika za nabiranje političnih točk. Kaj se je potem zgodilo, poznamo. Usklajeno sodelovanje med upravo, nadzornim svetom in sindikati Luke Koper in potem tudi zopora Luke za tri dni. Tisti, ki jih je najbolj skrbelo, v narekovajih, za Luko Koper, so tako razburkali strasti, da je delavstvo baje samoiniciativno prevzelo oblast v Luki; in prišlo je do blokade vhoda v Luko in prizora Vstale Primorske. Gospod Vatovec, stavka ni bila nezakonita oziroma stavka ni nezakonita, je pa nezakonita blokada Luke. In to je nekaj, kar nima nobene osnove v nobenem predpisu. Pa s tem, ko govorimo o Vstali primorski, ne želim podcenjevati zaskrbljenost Primorcev, zdi se, da jim je bila informacija o tem, kaj se dogaja, posredovana na dokaj pristranski oziroma, milo rečeno, ne prav objektivni način.

Vsekakor pa je zanimivo, da so se pozivi k dialogu z vlado, bolje rečeno ultimati vladi, koga vse je treba odstaviti in kaj vse je treba narediti v določenem času, prepletali z dodatnim vzbujajočim vzdušjem izrednih razmer. Vsekakor je zanimivo, da se neka družba s svojim večinskim lastnikom pogovarja na ta način in prepira pred mediji. Če nekdo želi dodatno spodbujati nemir in se predstavlja kot zaščitnik delavcev, bi bilo dobro slišati, kako to, da kolege iz Združene leveice ne skrbijo ozadja pogodb med upravo Luke Koper in posameznimi zunanji podjetji, ki zaposlujejo prekarne delavce, ki delajo na črno za nekaj evrov na dan. Ti delavci verjetno s svojim podplačanim delom pomembno prispevajo k solidnim dohodkom vseh redno zaposlenih v Luki, vključno z upravo in nadzorniki; in seveda tudi zunanjih deležnikov, ki sodelujejo z Luko Koper

in te delavce najemajo. Vprašati se je treba tudi, ali se kolegom iz Združene leveice to brezhibno sodelovanje med sindikati, upravo in nadzornim svetom ter podjetij, ki sodelujejo z Luko, ob tem brezobzirnem izkoriščanju tujih delavcev ne zdi nekoliko pretirano idilično oziroma nenavadno. Ali pa tudi oni z njimi tako dobro sodelujejo, ali pa v tem morda vidijo nek model demokratičnega socializma oziroma neposredne demokracije. Naj spomnim, da se je v tem obdobju uporabljal besednjak, ki je tudi s strani članov Združene leveice spodbujal k nasilju. Kolega Kordiš je na spletnem omrežju izjavljaj, citiram: "Miro kar naj pošlje policijo razbijati stavko, če se upa. V tem slučaju ga ne bodo odnesle predčasne volitve, ampak ljudski tribunal in linč." "Ljudje bi ga pregnali z vilami ter ga postavili pred tribunal," je še kasneje dopolnil svoje grožnje zaradi Cerarjevega odziva na dogajanje v Luki Koper. To je bilo lepo objavljeno v medijih. Mene zanima, če je ta demokratični socializem po nazornih Združene leveice, oziroma če je to tista konstruktivna debata, ki se jo vodi v javnosti in v državnem zboru?! Ali bi morda veljalo stvari zastaviti nekoliko drugače, ne pa tako, da se morda tudi upravičeno zaskrbljene Primorce dodatno še spodbuja k temu, da kažejo svoj revolt na nek nasilen način, ki diši po nekih revolucionarnih dejanjih, za katera mislim, da v tem primeru gotovo niso bila upravičena.

Naj zaključim, ob vseh neznankah v projektu, ki nam še niso znane; kot pa je bilo napovedano, nam bodo v kratkem, morda konec meseca ali v začetku prihodnjega, vsa današnja debata verjetno ne bo prispevala k rešitvi te tako zahtevne naloge. Je pa vsaj v tem delu koristna, da smo jasno in glasno slišali zaveze ministra Gašperšiča glede tega, kako se bo projekt nadaljeval. Gotovo bomo imeli o tem še priložnost veliko govoriti, ko bomo imeli relevantne podatke, ter razpravljati o njegovi odgovornosti, če pri tem ne bo uspešen. In seveda smo vsi, ne samo v opoziciji, ampak tudi v koaliciji zainteresirani, da projekt drugi tir uspe, da se uspešno začne že v tem mandatu in da ima tudi realne osnove, da bo v doglednem času zaključen. Na tem bomo vztrajali, tukaj med nami ni razlik med koalicijo in opozicijo, zato pozivam, da se v prihodnje osredotočimo na bolj konstruktivno debato, ki bo vodila k nekim skupnim, pozitivnim ciljem. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, dr. Matič.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Mateju T. Vatovcu. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Najprej kolegu Tanku o zasebnih investitorjih. Sicer je govoril o Pireju, jaz bi pa stopil na domača tla in pogledal, kaj se dogaja z Aerodromom Ljubljana. Odkar je Fraport kupil

Aerodrom, ni investiral niti centa v to družbo, kljub vsem obljubam, da bo to storil. Posledično smo zaradi tega izgubili 17 milijonov evropskih sredstev, ki so bila že zagotovljena za izgradnjo drugega potniškega terminala. Maja letos so imeli 9 % manj potnikov kot lani, ukinili so nadzorni svet, kar pomeni, da predstavniki delavcev nimajo več svojega predstavnika v takšni instituciji in tako naprej. Vemo, kakšne so težnje zasebnih investitorjev pri takšnih projektih.

Kolega Matič, prvič, Luka ne more biti zasebni investitor, ker je preprosto v večinski državni lasti. Če investira, se njen dolg avtomatsko prekvalificira v javni dolg, to zdaj ponavljam kot gluhemu dobro jutro. Preprosto neahajte zavajati. Zgodbo o IPS je tudi prej uporabil vaš kolega Zorčič. Spet navajate stvari, ki niso preverjene. Mi smo reagirali na to zadevo z javno izjavo in smo o tem tudi govorili na različnih komisijah za nadzor javnih financ, ki so se odvijale v tistem času. 5. 7. 2016, zaključni del izjave: Avgusta 2011 so se delavci iz IPS dvignili v protest. Ni jih podprla Pahorjeva vlada, ni jih podprla desna opozicija, nista jih podprla Siol ali Finance. Podprl jih je Sindikat žerjavistov, podprli smo jih aktivisti. Sedanji poslanec Miha Kordiš je že takrat pravilno opredelil, kaj je problem in komu koristi stanje, citiram: "Od tega profitirajo vsi vpleteni, razen delavcev samih. Uprava Luke se lahko hvali z delovno učinkovitostjo, parazitski podizvajalski posredniki poberejo smetano, državi pa to sploh dvakratno ustreza. Kot večinski lastnik vleče hiperprofite, pa še statistike ji izgledajo lepo."

In naše stališče glede IPS se ni spremenilo. Gre za nedopustno ravnanje in to zadevo je treba ustrezno urediti. In ponavljam, kot sem povedal vašemu kolegu Zorčiču, vi prihajate iz stranke, katere predsednik je izjavil, da se v državi, kjer imamo v Ustavi zapisano sodelovanje delavcev pri upravljanju in tudi pravico do upravljanja javnih zadev, in ta doktor prava izjavil, da se ne misli pogovarjati z delavci in da ne bodo delavci vodili podjetij ali pa države. Toliko o tem. Kar pa se tiče tega, da smo slišali zaveze ministra, jaz jih danes še nisem slišal, niti ene zaveze. Slišali smo nekaj spremenjenih stališč, nekaj ovinkarjenj; definitivno pa nismo slišali trdnih in jasnih zavez.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne.

Pripravita naj se gospod Franc Jurša in gospod Ljubo Žnidar.

Izvolite, gospod Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Čeprav po nekaterih ocenah malenkost bolj dolgočasna, gotovo danes ni bila ta razprava stran vržen čas in posledično tudi denar. Ko govorimo o eni izmed najpomembnejših

infrastrukturnih investicij te države, ki bo gotovo preseгла 700 milijonov evrov – vsaj po informacijah, ki so na razpolago, pa verjetno niso zadnje –, bi bilo najmanj nemodro, da se Državni zbor o tem ne bi pogovarjal, da se z ministrom tako ali drugače ne bi soočal in da s svojimi razpravami tisti, ki smo za to dobili mandat, ne bi na nek način prispevali svojega deleža k temu, kakšna naj bo podoba procesa izgradnje drugega tira, za katerega se, če prav razumem, vsi vsaj približno strinjamo, da je nujno potreben in strateški interes države. Če teh, sicer manj kot napovedanih, 14 ur razprave strnemo v ključno dilemo, je vprašanje dneva torej, ali financirati takšno operacijo iz integralnega proračuna, ali za to izkoristiti tudi potencial, ki ga imajo ključni interesi oziroma nosilci potencialnega profita iz naslova izgradnje tega drugega tira. Če povzamemo zelo operativno, tudi Luka Koper in Slovenske železnice. V tej državi imamo ob sprejetem fiskalnem pravilu, ob zahtevah Evropske komisije in tudi ob naši lastni zavezi, da si ne bomo dovolili ponovitve grškega ali venezuelskega scenarija, omejen proračunski potencial.

Države ne želimo dodatno zadolževati, torej lahko, če želimo financirati drugi tir iz integralnega proračuna, samo še dvignemo davke. Ker smo se odločili, da bomo vodili socialni dialog, smo se s socialnimi partnerji med drugim dogovorili sledeče, da davkov ne bomo več dvigovali. Ta opcija, da bi ljudem za ta primer in še za kakšnega drugega uvedli dodatne obremenitve – posredne, neposredne –, ne vem, kam bo pripeljalo. Gotovo dodatnih davkov ne želi več gospodarstvo, ljudem smo med krizo in potem še nekajkrat že dvignili DDV, nazadnje smo z mini davčno reformo dvignili davek na dobiček; in to se mora nekje končati. Ob tem pa imamo pri izgradnji Luke Koper podjetja v večinski državni lasti, za katere smo se odločili, da so strateške državne naložbe, kar pomeni, da morajo uresničevati tudi strateški državni interes. In če je strateški državni interes izgradnja drugega tira, ki je strateško pomemben za Luko Koper in Slovenske železnice, bosta ti dve podjetji – menda, srčno upam, da je to logično – pri procesu sodelovali ter razbremenili tega tudi slovenske davkoplačevalce in davkoplačevalke, posledično pa tudi gospodarstvo, ki skozi dobičke največ prispeva, da bi za to ponovno morali posegati v fiskalno destabilizacijo države. In ta okvir, do katerega smo prišli, pa tudi morda s pomočjo te interpelacije, ki sem jo že v uvodni predstavitvi pozdravil kot dobro možnost, da se o pomembnih projektih pogovorimo, in je niti ne vidim v resnici kot interpelacijo, je bila danes dobro izkoriščena. In tudi skozi odgovore ministra lahko vidimo smer. In ta smer je na nek način neformalni slovenski logistični holding.

Koncesija, edina, ki je sprejemljiva, ker nobena koncesija na pomol ni sprejemljiva, je bila podeljena s strani tega državnega zbora, ko smo

določili, katera podjetja so strateške državne naložbe. In tudi mi bomo morali svojim odločitvam slediti in jih znati operacionalizirati. In del tega je, Luka Koper mora ostati slovensko podjetje v slovenskem upravljanju, ker gre za strateški, geopolitični, nacionalni, ozemeljski, če želite, tudi narodni interes. Slovenske železnice pa bodo tudi zaradi tega, kar je prej povedal moj kolega, šef poslanske skupine gospod Han, morale pristopiti k projektu in verjetno tudi s kakšnim čezmejnim partnerstvom zagotoviti nadaljnji razvoj slovenske logistike. Ker mi je zmanjkalo časa, bo tretja razvojna os, energetski koncept Slovenije in ostale teme, ki jih imam na seznamu, prišle na vrsto ob drugi priložnosti. Minister, vam pa ponovno ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Škoberne.

Besedo dajem gospodu Francu Jurši.

Pripravita naj se gospod Ljubo Žnidar in dr. Simona Kustec Lipicer. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat velja vsem v dvorani!

Ker imam na razpolago relativno zelo malo časa, sem svojo razpravo, ki sem si jo grobo pripravil, bistveno spremenil in bom začel od svojega predvidenega konca. Najprej moram povedati, da ne bom govoril o tistih zadevah, ki sem jih striktno že omenil v stališču. Ne bom govoril o drugi razvojni osi oziroma tretji razvojni osi in izgradnji drugega tira železniške proge, kajti o tem smo več ali manj ogromno slišali. Bom pa vseeno govoril o tistem, kar je nekdo izmed razpravljavcev označil, da je koruptivno. Ker ocenjujem, da danes govorimo o interpelaciji in da na interpelacijah običajno tudi poslanci marsikaj povemo, želim poudariti dve zadevi. Že v mojem prvem mandatu sem imel priložnost in sem šel na gradbišče ceste G1-2 Hajdina–Ormož, odsek Gorišnica–Ormož, kjer sem videl že začetek gradnje, videl sem tudi stolpe nadvoza, gradbeno dovoljenje je bilo izdano leta 2009 s predvidenim zaključkom 2013. Minister, vi takrat niste bili minister za infrastrukturo, jaz se tega zavedam, ampak tokrat moram spraševati ravno vas, ker tistega, ki je takrat sedel tukaj, na tem mestu ni. Gradnja ceste z ormoške strani je začelo gradbeno podjetje Vegrad, ki je propadlo. Potem je nadaljevalo gradbeno podjetje Primorje in je propadlo. Končana so bila tudi arheološka izkopavanja, odkupljena so bila zemljišča, zgrajene nadomestne hiše, ljudje preseljeni, porabljenih je bilo 10 milijonov evrov davkoplačevalskega denarja; ceste pa ni nikjer. Da bi bila zadeva še bolj zakomplicirana, se je zgodilo še naslednje. Situacija je postala še bolj absurdna, kot sem že omenil, ko se je začela posodabljeni železniška proga Pragersko–Hodoš. Zaradi predvidene izgradnje te ceste je izpadla izgradnja podvoza

pri Veliki Nedelji. To bi lahko pomenilo, da bi morali tudi nekatera sredstva pri tej investiciji vračati zaradi tega, ker se tam, kjer bi se moralo zgoditi, ta podvoz ni zgodil, ker je bila v načrtih izgradnja tiste ceste, ki sem jo malo prej omenil. In poudariti še želim eno drugo zadevo. Gre za tokrat za odsek ceste 1303 Križevci–Žihlava, od kilometra 00 do 9,2 kilometra. Minister, jaz ne pričakujem, da boste vi danes na to vprašanje meni dali odgovore. Pričakujem pa, da mi boste dali v prihodnosti. Če mi ne boste dali, vam bom poslal poslansko vprašanje. Občina Križevci je pripravila projektno dokumentacijo za izvedbo in jo recenzirala, tako da je projekt pripravljen za izvedbo. Zdaj bi samo še potrebovali dogovoriti sporazum, ta sporazum je v pripravi, ampak stvari se vlečejo že ogromno časa. Jaz se zavedam, da denarja za vse potrebne investicije na področju infrastrukture ni; ampak prioritete bi vseeno morale biti dogovorjene, ne pa da se v nekih razvojnih načrtih zapiše neka letnica 2015, potem pa začetek investicije naenkrat počasi zdrsne na 20, 22, 24. Prosil bi vas, da v prihodnosti dobim odgovor tudi na to vprašanje. Kot poslanec in kot državljani si želim v vsakem primeru dobre državne ceste; želim si tudi dobre, stabilne mostove na državnih cestah. Govorim o mostovih, saj veste, da smo v preteklosti imeli ne vem koliko mostov zaprtih in smo imeli možnost vožnje samo na enem pasu. Zdaj nimam točnega podatka, koliko teh mostov je saniranih, ampak ogromno jih še ni; vsaj v mojem okolju, kjer jaz živim, točno vem, da niso. Želim si tudi urejene železniške proge po evropskih kriterijih oziroma standardih, avtoceste. Pomurka je velika pridobitev za kraj, ampak ta pomurka ni avtocesta, ampak je hitra cesta, na žalost. V preteklosti smo preveč hiteli in smo želeli rezati trakove takrat, ko so bile volitve; in na osnovi tega smo potem zgradili hitre ceste namesto avtocest.

No, pa še nekaj besed glede elektrifikacije železniške proge Pragersko–Hodoš. Minister, to je eden vzornih primerov, kako se zadeva rešuje na področju železniške infrastrukture. Sam sem sodeloval v tem projektu v nekem delu in sem zelo ponosen, da se je na našem območju to tudi uredilo. Res pa je, da je nastal en problem. Ta problem – drugi so ga omenjali, meni zmanjkuje časa, ga ne bom ponovno omenjal, ampak to je rešitev – moramo skupaj s tistim ministrstvom, ki to pokriva, tudi razrešiti. Takšnih projektov naj se zgodi v Sloveniji še več. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, ste zadnji prijavljen razpravljavec v rednem delu. Izvolite, beseda je vaša.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovani minister gospod Gašperšič, kolegice in kolegi!

Meni se zdi, da je Ministrstvo za infrastrukturo najpomembnejši resor med vsemi

ministrstvu v naši državi. Zakaj? Ker je država v finančnih težavah in ker naši državljani iz dneva v dan živijo vse slabše. Kajti Ministrstvo za infrastrukturo ima možnost, da ljudem da delo. Delo pa lahko damo na ta način, da spodbudimo investicije državnega pomena. Jaz sem se malo poigral z matematiko, v primerjavi z letom 2015 je na vseh resorjih vseh ministrstev, ne samo na infrastrukturnem področju, letos manj vseh investicij za 620 milijonov. To pomeni, da smo ljudem v državi vzeli delo za 620 milijonov. Veste, kakšen denar je to?! Kakšen udarec je to za gospodarstvo, kakšen udarec je to za državljane. Da ne govorim posebej o gospodarskem sektorju. Poglejte si podatke Eurostata. Slovenija je med zadnjimi tremi državami, od meseca do meseca je različno, ker se giblje največji upad gradbeništva v Sloveniji med 37 in 43 %. Govorim na letni ravni. Največji upad v Republiki Sloveniji. Tam si delimo zadnje, predzadnje mesto še z Madžarsko ter še z eno državo. Poglejte si te podatke. To je jasen pokazatelj, zelo jasen signal, kje smo v tem segmentu, ker smo na segmentu investicij. Ne zaradi tega, ker sem jaz po osnovni profesiji gradbenik in zagovarjam ta resor, ampak zaradi tega, ker je treba ljudem dati delo. In ta resor to možnost ima.

Mi smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nekako vseskozi poskušali pomagati ministru s pripravo predlogov zakonov. V letošnjem letu smo vložili dva zakona, zakon o graditvi prometne infrastrukture in tudi zakon o zagotavljanju sredstev za to graditev infrastrukture državnega pomena. Z namenskimi sredstvi, ki so bila zelo natančno, jasno specifikirana, katera so tista namenska sredstva, s katerimi bi se lahko ta javna prometna infrastruktura lahko gradila. Spoštovani minister, malo vam zamerim, ker ni bilo tiste dobre spodbude ali pa namere tudi s strani ministrstva, da bi se takšen predlog podprl. Še vedno menim, da je bil to dober predlog in tudi dobronameren. Pa da ne govorim tudi o številnih amandmajih, kjer smo ugotavljali, da je na področju cestnega in železniškega prometa premalo denarja, pa smo z amandmaji hoteli te postavke povišati. Tudi razumem, da je treba proračun uravnotežiti, seveda je treba nekeje vzeti, če želiš premestiti na drugo postavko. Ampak za javni del ni problem povišati postavke, najlažje je pa vzeti tam, kjer ne boli. Ne boli pa, če vzamemo kakšni investiciji, ki se ne bo izvedla. To so neboleči ukrepi, po drugi strani pa dajemo javnemu sektorju. Poglejte si podatke, pogledajte, kako se bohoti, kako raste število zaposlenih v javnem sektorju. To so dejstva, to so realne ocene. Poglejte si podatke.

Če grem še konkretno na projekt največjega pomena, tudi finančno najtežjega, izgradnja drugega tira Divača–Koper. Spoštovani minister, jaz kar dobro poznam, v kakšni fazi ste ta projekt prevzeli dve leti nazaj. In tudi znam oceniti, kaj se dejansko v dveh letih na takšnem projektu da narediti. Bom realen in

bom rekel, da ne kaj dosti. Zamerim vam, da ste nekako šli na evropski razpis na prijavo za sredstva CEF, ker se je jasno in s sigurnostjo vedelo, da boste na tem razpisu neuspešni, kajti projekt ni bil dodelan do take faze, da bi bila kakršnakoli možnost uspešnosti te prijave na evropskem razpisu. Tu ni bilo možnosti. Zamerim vam tudi, ker še danes nimamo na mizi revizije. Na podlagi vašega odgovora danes dopoldan bi naj to informacijo dobili v roku petnajstih dni, kar je tudi rok izvajalca, da dobimo predvideno končno oceno te investicije in da na tej osnovi lahko z investicijskim programom tudi finančno konstrukcijo zapremo, kar je absolutni pogoj za naslednje kandidiranje na novem razpisu. Nov razpis naj bi bil že v naslednjem mesecu, v mesecu oktobru. Spoštovani minister ter gospa Bulčeva, evropska komisarka za promet, jaz tu brezpogojno računam na vajino skupno uspešnost na tem razpisu. Če boste na naslednjem razpisu neuspešni, potem bo moje zaupanje v vaju oba res izgubljeno; kajti vsi pogoji so izpolnjeni in prijava na razpis, tako na CEF, kjer gre za kohezijske države, kjer gre za odprti razpis, ni to razpis v okviru nacionalne ovojnice; in tudi drugi del, kjer je še vedno možno dobiti tudi nepovratna sredstva. Skratka, tu sta dve možnosti. Vemo, da evropski komisariji delajo v Evropskem parlamentu globalno za Unijo. Dejansko pa so vsi absolutno usmerjeni in delajo tudi nacionalno, to se pravi za svojo državo. In v tem segmentu jaz vidim v Sloveniji prednost, kajti imamo komisarko za promet v Evropskem parlamentu. In tu računam na brezpogojni uspeh.

Če grem v nadaljevanju na Luko Koper, jaz bi rekel, da je bila Luka Koper in vsi ti dogodki nekako spodbuda pripravljavcem, ki so pripravili to interpelacijo. Ti dogodki po zamenjavi nadzornih svetov, po zamenjavi posloводства, jaz bi rekel politični dogodki, niso konstruktivni in niso v prid družbi; posebej pa še ne družbi, ki dela dobro, ki beleži odločne poslovne rezultate. In to je spodbuda, da se vzpostavi nek dvom v delo nekega ministra. Luka Koper si tudi želi svoj nadaljnji razvoj. Država je lastnik in tu se moramo v prvi meri vprašati, ali smo mi dober lastnik Luke Koper. Pa vemo, da je tam nekaj čez 30 % že v drugem lastništvu, ampak slabih 70 % je še vedno lastnik država. Vemo, da je tudi nekaj projektov, nekaj korakov na čakanju, precej časa že čaka novi uvoz, glavni uvoz v Luko Koper. Po informacijah iz Luke Koper so glavna težava državna zemljišča. Sedaj se pa vprašajmo, kakšen gospodar smo mi. Problem so državna zemljišča. Tudi pri izgradnji tretjega pomola so določene ovire, ki tudi zavirajo izdelavo vseh naslednjih korakov in postopkov, da se razvoj luke širi. Smo lahko zasledili tudi že iz preteklih ponudb, ko so želeli kot partnerji vstopiti, kjer so podali ponudbe, da je možno tovor v luki povečati za več kot 100 %. Današnjih okoli 22 milijonov ton, je bila ena ponudba, da je možno

pretovor v desetih letih povečati na 43 milijonov ton. Razvojne možnosti luke so in tukaj moramo iti mi v korak kot dober gospodar, da bomo v luki ustvarili te razvojne možnosti tudi v prihodnje.

Spoštovani minister, zamerim vam dopuščanje, kajti tudi Dars je v vašem resorju, po nerazumni menjavi nadzornih svetov in uprave Darsa. Pa vem, da boste v odgovor rekli – ja, saj tu je SDH, ki upravlja z državnim premoženjem; ampak tudi Dars je družba, ki izboljšuje iz leta v leto svoje poslovne rezultate in tudi uspešno odplačuje zapadle kredite. Takšne menjave niso v korist državi niti zaposlenim. Vidi se, da gre za politične odločitve in bistvene razlike. V lanskem letu je celoten dobiček Dars dal, jaz temu rečem, državi na oltar. Sedaj, ko smo zamenjali upravo, bomo pa cel dobiček pustili družbi. Jaz sem zagovornik, da tako zadolženi družbi, kot je Dars, vedno ostane dobiček. Jaz zagovarjam to, ker če družba tako uspešno reprogramira svoje zapadle obveznosti, svoje kredite, ob tem pa gradi nove avtocestne odseke, potem sem vedno zagovornik, da družbi ostane celoten dobiček; ne pa, da mora družba dobiček dati na oltar, v državni proračun, ker vemo, da gre 70 % za javno upravo. Na pamet govorim. Ne bom se spuščal v vsako obvoznico, v vsak mali projekt, se je pa res treba vprašati sedaj, kateri pa so novi projekti, ki so nastali v zadnjih dveh, treh letih. Imamo kakšen nov projekt?! Ne govorim o sanaciji, ki je bila danes poudarjena, vsutje plazu v Hrastniku ali Trbovljah in o sanaciji tega. Govorim o večjih projektih s prostorsko umestitvijo in pripravo naslednjih korakov. Saj razumem, da v dveh letih dejansko ni moč izpeljati teh projektov.

Treba bo izdelati časovnico za še dodatni avtocestni odsek Postojna–Jelšane, kjer ne poznam časovnice, ne poznam napredovanja tega pomembnega odseka, ki še manjka. Danes smo slišali, da je prioriteta v primorju Koper–Dragonja in da projekt od Jagodja do Lucije ni več med prioriteta. Se strinjam, vse naenkrat ne gre, ampak tudi za ta odsek Koper–Dragonja bo treba izdelati časovnico, da vemo, kje smo, kaj delamo in kdaj bomo prišli do cilja; posebno še pri prostorskem umeščanju. Ravno težava tudi prostorskega umeščanja v delu od Murske Sobote, kjer je vezano tudi na posodobitev elektrifikacije Pragersko–Hodoš, kjer so težave s tem projektom, ki je bil vreden malo manj kot 500 milijonov. Tudi vem in poznam, da ta projekt ni bil pod resorjem ministrstva; ampak – smo gospodarji ali nismo?! Takšne postopke je treba pospešiti, medresorsko uskladiti in ti postopki ne smejo biti ovira pri tako velikem projektu, kot je Pragersko–Hodoš. Skratka, dela in aktivnosti je veliko, spoštovani minister, treba bo krepko zavihati rokave, da boste imeli moje konstruktivno zaupanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Žnidar.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobita besedo še minister za infrastrukturo ter predstavnik predlagatelja interpelacije.

Kot prvemu dajem besedo ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite, gospod minister.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Dovolite mi, da na koncu te temeljite razprave še enkrat strnem ključne poudarke, da bo vaše glasovanje lahko temeljilo na dejanskem stanju. Predlagatelji interpelacije navajajo štiri razloge za mojo razrešitev. Upam, da sem v uvodu ter tudi z odgovori dovolj prepričljivo dokazal, da nikakor ne zaviram gradnje drugega tira Divača–Koper, ampak da smo ravno nasprotno drugi tir odgovorno uvrstili med prioritete, sprejeli strateške dokumente, pridobili vsa potrebna zemljišča in dovoljenja, poskrbeli za dopolnilno infrastrukturo in ga z izvlečnim tirom že praktično začeli graditi. Kot sem že dejal, vprašanje nikoli ni bilo, drugi tir – da ali ne?; temveč vedno le v kakšni časovni dinamiki in s kakšno finančno konstrukcijo. Danes pred vami na ti dve ključni vprašanji odgovarjam: z javno-zasebnim partnerstvom, ki bo vzpostavljeno v okviru podjetja 2TDK, in z začetkom gradnje v letu 2017. Drugič, verjeti mi boste morali na besedo, da nikoli nisem nezakonito vplival na nadzornike Darsa ali Luke Koper. Te neutemeljene sume bodo morali dokazati tisti, ki jih širijo. Sam vem le eno. Če bi do takšnih pritiskov res prišlo, bi jih morali nadzorniki prijaviti takoj; ne pa da so z njimi prišli v javnost šele tedaj, ko so se zamajali njihovi stolčki.

Upam, da sem v uvodu ter tudi z odgovori dovolj prepričljivo dokazal, da si pri svojem delu nikakor ne prizadevam za privatizacijo državne infrastrukture; temveč da v skladu s sprejetimi strategijami posodabljam zakone tako, da bodo omogočili spremembe, ki so nujne za večjo konkurenčnost posameznih družb, kot so na primer hčerinske družbe Slovenskih železnic. Povezovati javno-zasebno partnerstvo s privatizacijo je čisto zavajanje. Tak način financiranja gradnje namreč v prav ničemer ne predpostavlja odprodaje strateško pomembne infrastrukture. In upam, da sem v uvodu ter tudi z odgovori dovolj prepričljivo dokazal, da je bila posodobitev in elektrifikacija železniške proge Pragersko–Hodoš uspešna, saj je bila izvedena v predvidenih finančnih in terminskih okvirjih. Zato, spoštovani poslanke in poslanci, vse štiri točke interpelacije najodločneje zavračam, v njih navedene očitke pa razumem bolj kot nadaljevanje političnega boja posameznih zainteresiranih deležnikov kot pa strokovno debato. Obenem povsem razumem, da je državni zbor ravno oboje – prostor politične in strokovne debate. Sam bom pred vami in pri vsakodnevnem delu svoje ekipe vedno vztrajal na strokovnem delu in čvrstih argumentih. Le tako lahko računamo na zaupanje vas, poslanek

in poslancev, mi vsi skupaj pa državljanke in državljani. Za vaše zaupanje se vam že vnaprej najlepše in iskreno zahvaljujem. Dovolite pa mi, da se ob zaključku današnje razprave zahvalim tudi vsem sodelavcem na ministrstvu in drugih službah, ki so sodelovali in me podpirali pri pripravah na to interpelacijo. Iskrena hvala tudi njim.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja interpelacije dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Mislím, da je v prvi vrsti najprej treba narediti povzetek današnje razprave, ker se je deloma namenoma, deloma pa zaradi različnih interpretacij rdeča nit v veliki meri izgubila. V Združeni levici nasprotujemo ministru zlasti zaradi tega, ker forsira oziroma sili z idejo o projektu javno-zasebnega partnerstva za drugi tir. Ta projekt se lahko konča zgolj na dva načina. Najbolj verjetno je, da do izvedbe sploh ne bo prišlo, torej da ne bo zgrajen; ali pa ga bomo državljani preplačali, in to dvakrat. Da tega projekta skoraj ni mogoče izvesti, kaže tudi dejstvo, da v Evropski uniji z javno-zasebnim partnerstvom ni bila zgrajena niti ena podobna proga. Govorimo o mešani oziroma tovorni progí. Vlada v naslednjih šestih letih načrtuje za 6,8 milijarde evrov investicij v infrastrukturo in edino za drugi tir je predvideno javno-zasebno partnerstvo, torej oblika, ki omogoča vstop zasebnega investitorja. Na ta način po našem mnenju drugi tir po vsej verjetnosti ne bo zgrajen in to ne bo škodovalo samo Luki Koper in Slovenskim železnicam, kot smo danes poslušali; škodovalo bo okrog štiristo podjetjem – slovenskim podjetjem, poudarjam, če je mogoče komu to bistvenega pomena –, ki ustvarjajo dva odstotka našega BDP. Zato seveda ne držijo predvsem obtožbe poslancev Stranke modernega centra, da mi tukaj branimo interes uprave Luke Koper ali pa kakšen drug privatni interes. Vse, kar želimo in kar smo želeli s to interpelacijo, je braniti javno infrastrukturo. Zahtevamo, da koprsko pristanišče in prometna lega ob njem služi državljanom, ne pa tujemu kapitalu, kot kažejo namigi, ki spremljajo pogodbo drugega tira od nastopa mandata ministra Gašperšiča. Če bo minister kot prvi v Evropi kljub vsemu izpeljal tak projekt, je problem v tem, da bo projekt zelo drag oziroma dvakrat dražji, kot če bi ga financirali z javnimi sredstvi. Da ne bo pomote, dražji bo za nas, za državljane in državljanke, za davkoplačevalce; ne pa za koga drugega. Govorimo o teži, ki bo seveda prevaljena ravno na državljane in državljanke. Zasebni partnerji bodo po drugi strani stroške prevalili na nas in niti slučajno ni res, da bodo privatniki razbremenili davkoplačevalce, to je na nek način minister tudi poudarjal. Ti privatniki so ali tuje države ali tuja podjetja, predvsem pristaniške korporacije, ki niso in niti ne mislijo delovati kot dobrodelne

organizacije. Minister Gašperšič sprejema lobiste korporacije terminalistov oziroma on osebno tujim državam, zlasti Madžarski, ponuja upravljanje naše infrastrukture. Naj še enkrat razložim vladno formulo financiranja drugega tira, ker očitno je niso vsi slišali ali hoteli slišati. Podjetje 2TDK, ki bo v večinski privatni lasti, bo dobilo koncesijo za izgradnjo in upravljanje drugega tira; uporabnina, poudarjam, dalje za drugi tir pa je zanemarljiva. Ne gre za avtocesto, ki bi jo plačali uporabniki, gre za projekt, ki ga mora financirati nekdo drug. Zato je treba ravno privatnemu investitorju zagotoviti donosnost in tukaj v enačbo vstopimo mi, torej državljani, s svojim proračunom in javno infrastrukturo. Iz proračuna bomo firmi 2TDK plačevali subvencijo, ki se imenuje nadomestilo za razpoložljivost, in to bo neposredno povečalo naš javni primanjkljaj. In toliko o zgodbi glede spoštovanja fiskalnega pravila. Naj vas opozorim, da Dars ali Luka Koper ne prejmeta nobenega nadomestila za razpoložljivost, nasprotno. Luka Koper plačuje koncesijsno državi in tudi občinama, na katerima stoji.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ali se lahko zagotovi tišina, prosim.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, Franjo.

Ker subvencija za razpoložljivost ne bo dovolj, so predvideni neki vezani posli. Citiram odgovor ministra poslancu Ferlugi: "Privatnemu investitorju koncesija za izgradnjo in upravljanje dodatnih pretovornih kapacitet, ki jih je še možno zgraditi v Luki Koper." Nekaj bo torej podeljeno. In vemo, da je minister 29. junija Vladi poslal dopis, v katerem sporoča, da njegovo ministrstvo pripravlja spremembo koncesijske pogodbe z Luko Koper, tako da bi bilo mogoče podeliti nove koncesije v pristanišču. To, spoštovani, so ti vezani posli. In če seštejemo subvencijo za razpoložljivost in te vezane posle, bomo državljani plačali več, kot bi plačali preko javne investicije. Več bi plačali iz dveh razlogov, prvič, ker kapital pričakuje maržo, skratka dobiček. Država sama sebi ne zaračuna takšne marže. Drugič, javno-zasebno partnerstvo je dražje zato, ker se privatni subjekti zadolžujejo po višji obrestni meri od države. Edina verodostojna ocena stroškov financiranja, ki jo imamo, kaže, da bi bil končni strošek javne investicije 1,3 milijarde, strošek privatne investicije pa 2,7 milijarde, torej v razmerju 1 : 2. Če gremo v javno-zasebno partnerstvo, bomo to investicijo preplačali dvakrat.

Ponavljam, ta proga ni avtocesta, ne plačajo jo uporabniki s cestninami, plačali jo bomo državljani. In plačali jo bomo z vezanimi posli, s koncesijami, z javno infrastrukturo, ki jo imajo trenutno naša državna podjetja. Recimo za obstoječi tir, za katerega bi tudi 2TDK dobil koncesijo, trenutno ga uporablja družba Slovenske železnice – Infrastruktura, torej če bo

šlo to v upravljanje podjetju 2TDK v večinski zasebni lasti, bodo Slovenske železnice – Infrastruktura izgubile koncesijo za upravljanje s prvim tirom. Ne zavajati, ne govoriti, da nihče ne bo nič izgubil, sploh pa že obstoječih koncesij; torej koncesije, ki izkoriščajo našo skupno dobro in bodo zdaj prinašale rento privatniku ali pa tujim državam, namesto da bi jo Republiki Sloveniji. In še enkrat bom citiral ministra Počivalška, "javno-zasebno partnerstvo je dražja opcija". Minister Gašperšič je pred interpelacijo obljubil veliko stvari, da bi si rešil svoj stolček. Obljubil je, da bo recimo predor Markovec izvzet iz sistema cestninjenja, čeprav je še lani trdil, da bi bilo to najmanj nezakonito. Obljubil je tudi gradnjo blejske obvoznice; ni pa obljubil, vsaj ne javno, tistega, kar od njega zahtevajo zaposleni v Luki Koper in večina slovenskih državljanov. Mi zahtevamo zagotovilo, da Luka Koper ohrani vse koncesije v koprskem pristanišču. Tega zagotovila premier Cerar ter tudi minister nista še uradno nikoli dala. Zadnje uradno stališče ministra Gašperšiča, ki smo ga poslanci prejeli 2. septembra, je bilo, da koncesije ostajajo, citiram: "Z zakonom bo podjetju 2TDK, d. o. o., predvidoma podeljena koncesija za izgradnjo in upravljanje nove železniške povezave drugi tir Divača–Koper, upravljanje obstoječe proge ter dodatnih pretovorno-skladiščnih kapacitet." Konec citata.

Kaj to pomeni? To pomeni, da bo firma 2TDK, ki bo v večinski privatni lasti, zelo verjetno celo v lasti tujih držav, vsaj trideset let v celoti obvladovala edino železniško povezavo Koprca s svetom. Ali si lahko predstavljate, da bi avstrijska ali nemška vlada podelila koncesijo za upravljanje njihovih strateških prog neki tuji firmi?! Ne verjamem. Avstrija in Nemčija želita nadzor nad tujo infrastrukturo in seveda tudi našo. S tem namenom je hotel Deutsche Bahn leta 2007 kupiti Luko Koper in Slovenske železnice. S tem namenom je bilo podpisano tudi pismo o nameri med Slovenskimi železnicami in Avstrijskimi zveznimi železnicami oziroma OBB. Minister Gašperšič je danes odgovoril in to je sprememba oziroma še eno spremenjeno stališče, da koncesij ne bo, pod pogojem, da bosta Luka Koper in Slovenske železnice sodelovala v projektu. Ta obljuba je po mojem čisto enako prazna, kot je obljuba glede Markovca in blejske obvoznice. Zakaj to pravim? Prvič, v resnici ne vemo, kaj minister Gašperšič sploh predlaga. Osnutek zakona ni pripravljen, čeprav bi moral biti predlog po sklepu Vlade končan 30. marca. Poročila medresorske skupine za drugi tir so označena z oznako interno. Minister Gašperšič je samo v zadnje pol leta predstavil in zagovarjal tri različne modele. Prvič, še februarja je zagovarjal podelitev koncesij za tretji pomol v Luki Koper; drugi model, ki ga je predstavil še v začetku avgusta, je bilo zagovarjanje podelitve koncesij za neopredeljene – to moramo poudariti – pretovorne zmogljivosti, in tretjič, danes, neopredeljeno sodelovanje Luke Koper in

Slovenskih železnic v tem javno-zasebnem partnerstvu. Drugič, minister Gašperšič je danes prvič javno tudi ponudil opcijo, po kateri ne bi bilo koncesij, toda ta današnja obljuba je v nasprotju po eni strani s stališčem premierja z dne 11. julija. Ta današnja obljuba pa je tudi v nasprotju s stališči iz odgovorov, ki jih minister Gašperšič podaja, odkar mu postavljamo vprašanja, in smo jih nazadnje prejeli pred tremi tedni. Torej človeku, ki svoje mnenje praktično zamenja čez noč, ne moremo verjeti. Tretjič, in to je tudi bistveno, minister zdaj pravi, da koncesij ne bo, če bo možno sodelovanje med Luko Koper in Slovenskimi železnicami ter državo. Ti trije subjekti naj bi dokapitalizirali podjetje 2TDK, ampak to je seveda neizvedljivo. Naj minister javnosti na nek način, če zmore, razloži, kako bodo Slovenske železnice dobile kapital za to investicijo, če so prezadolžene; in na nek način vsi to vemo. Ali ni bil ravno glavni razlog za prodajo Slovenskih železnic – Tovorni promet avstrijskim državnim železnicam v tem, da so Slovenske železnice prezadolžene. Dodatni znak, da gre za še enega od ministrovih blefov, je tudi njegova izjava z današnje seje, da se še vedno dogovarjajo z Madžarsko za investicijo v 2TDK. Tudi to skušajte razložiti, zakaj potrebujemo madžarski državni kapital, če naj bi kapital prispevali Luka Koper in Slovenske železnice.

Skratka, v resnici obstaja samo en konkreten načrt sodelovanja Luke Koper in Slovenskih železnic pri drugem tiru; in to je verjetno vsem znani logistični holding, torej privatizacija naše infrastrukture. Ta predlog je 18. decembra podal sam direktor Slovenskih železnic Dušan Mes. Ta predlog ne predvideva ničesar drugega, kot da Luka Koper in Slovenske železnice plačujejo tujim investitorjem pavšal za drugi tir, Republika Slovenija pa plačuje ekološko nadomestilo. In na koncu Slovenija, ko bo zgodbe konec, odkupi drugi tir s svojimi deleži v Luki Koper in Slovenskih železnicah. To je na nek način masterplan, ki ga očitno danes ponuja minister. Mi, kar se tega tiče, nismo naivni, že od leta 2007 Deutsche Bahn in podobne firme predlagajo podoben oziroma takšen način sodelovanja. Vsi ti predlogi ne predvidevajo ničesar drugega kot privatizacijo; še več, predvidevajo razprodajo državnih podjetij. Za zaključek morda kot kanček razočaranja, ki pa sicer to ni. Mislim, da je zelo pomenljivo, kar je kolega Jurša v predstavitvi stališča povedal, da pri podpori koalicijskih partnerjev ministru, torej da bodo glasovali proti interpelaciji, gre za ohranjanje politične stabilnosti. Mislim, da je to glavna točka današnje interpelacije na strani koalicije, torej ne tako, kot je dejala vodja največje poslanske skupine, da je lahko to forum za poslušanje namigov, ampak predvsem forum za to, da se koalicija ohrani in zdrži še dve leti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni

potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želite razpravljati tudi predstavnik predlagatelja interpelacije dr. Matej T. Vatovec in minister dr. Peter Gašperšič, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej minister in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut. Besedo ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsednik.

Jaz bi mogoče malo bolj na kratko in zelo konkretno ponovil vprašanja od prej, ampak samo gola dejstva. Vprašal bi ministra, kako to, da – kolikor sem razumel, upam, da sem prav razumel – podpira v tretji razvojni osi proti Celju in proti Koroški varianto F2-2, to se pravi Šentrupert–Velenje; ne pa Arja vas–Velenje po klasični, že stoletja uveljavljeni trasi. Namreč F2-2, naštel bom samo nekaj razlik, nima zakonske podlage. Umeščanje v prostor pri varianti F6, to se pravi v Arji vasi, je razvojna strategija 2004, prometna strategija 2015, načela okoljske konference v Parizu. Prostorska umestitev Šentrupert–Velenje gre po najboljših kmetijskih zemljiščih in bi uničila 119 hektarjev zemljišč s povprečno boniteto od 60 do 90. Ravno tako bi uničila nekaj namakalnih sistemov. Po klasični varianti Arja vas–Velenje bi uničila okoli 13 hektarjev zemljišč z boniteto 35. Prva varianta pomeni uničenje kulturne krajine, druga varianta gre po že stoletja utečenem prostorskem koridorju. Prva varianta bi se morala izgraditi v celoti naenkrat, po drugi varianti je možna etapna gradnja. Prva varianta bi stala po izračunih 240 milijonov plus DDV, druga varianta 100 milijonov plus DDV. To se pravi, da imamo tukaj že 140 milijonov na primer za drugi tir ali pa kaj drugega. Prva varianta, zahtevna gradnja, 4 do 6 let, druga varianta leto in pol. Prva varianta, to je socialni del, ekonomski, 120 porušenih objektov, od tega 43 stanovanjskih; druga varianta devet porušenih objektov, od tega tri stanovanjske hiše. Če samo primerjamo te številke, ki sem jih zdaj navedel, jaz ne vidim kakršnegakoli najmanjšega razloga, da vlada še vedno podpira varianto F2-2. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik!

Spoštovani gospod minister dr. Peter Gašperšič, jaz sem le pričakoval, da boste odgovorili na vprašanja, ki smo jih nanizali opozicijski in tudi koalicijski poslanci. Kar nekaj časa je bil občutek, da smo pri točki dnevnega reda Vprašanja poslank in poslancev, ampak potem je korektno, da ministri tudi odgovarjajo.

Mi smo sem poslani od naših ljudi, ki nam postavljajo vprašanja; in sedaj vidimo, da smo nekako drugorazredni. Koaliciji boste najbrž na nek način odgovorili na štiri oči, kakorkoli. Mi ostanemo brez odgovorov, ker smo pač drugorazredni poslanci, tisti, ki smo v opoziciji. To me na nek način boli. Kaj naj jaz odgovorim ljudem na terenu, ki me sprašujejo. Konkretno vprašanje sem imel, gospod minister – kdaj in kako nadaljevanje hitre ceste Ormož–Hajdina. Res je, lokalni odbor Stranke modernega centra se trudi pridobivati termine, usklajevati termine med župani oziroma občinami in vami. Zanimivo, da to dela lokalni odbor neke stranke, ampak suma sumarum, hvale vredno. Sem se iz tega nekaj naučil in tudi Nova Slovenija bo začela z vami usklajevati termine. Konkretno vas prosim kar za termin, kdaj se lahko pri vas oglasijo župani občine Odranci, Beltinci, Murska Sobota zaradi traktorske steze, kjer umirajo ljudje.

Podjetje 2TDK, d. o. o., ne razumem, da bi to podjetje bilo ustanovljeno za javno-zasebno partnerstvo, ker za javno-zasebno partnerstvo imamo različne oblike, in sicer imamo pogodbeno javno-zasebna partnerstva, tukaj govorimo o koncesijah gradenj ali koncesijah storitev; ali pa statusna, institucionalna javno-zasebna partnerstva, tukaj pa govorimo o partnerstvu z ustanovitvijo nove pravne osebe. 2TDK, d. o. o., je torej nova pravna oseba in sem razumel, da bo tu notri ustanovitelj zdaj že tudi zasebni partner. Res je, da lahko pride naknadno in dokapitalizira podjetje, najbrž je tako mišljeno. Jaz sem vas pozorno poslušal in se z vami strinjam, ko ste rekli, da infrastruktura ne bo privatizirana, bo ostala v državni lasti, tudi če bo gradnja drugega tira potekala po principu javno-zasebnega partnerstva. Seveda, se strinjam. Ampak enkrat povejte, da gre vendarle za nek organizem, za neko logično celoto, ki jo sestavljata Luka Koper, d. d., – to ni morje, to ni obala, to ni površina – in drugi tir. In ko to damo skupaj, Luka Koper je kot srce, drugi tir je kot žila odvodnica ali dovodnica. Eno brez drugega je brez veze, mora biti skupaj. In seveda bo tako prišel tudi investitor. Tako mi v Novi Sloveniji razumemo tega zasebnega partnerja, ker drugače ga ne bo. In bi bilo dobro, da to vsem, tudi nam, opozicijskim poslancem, ta model razložite.

Seveda boste vi danes dobili podporo s strani koalicije. Interpelacija ima zelo dober učinek. Na nek način koalicijo konsolidira in ohranja politično stabilnost. O tem velikokrat govori gospod Cerar. Politična stabilnost je v redu, je dobra zadeva, s tem da pa je vendar enkrat tudi treba povedati, kdaj bodo državljani, davkoplačevalci dobili dividende od politične stabilnosti. In drugo, govorilo se je, kaj vse smo slabega naredili v nekih vladah, ko smo bili tudi mi zraven, Nova Slovenija, govoril sem o Pragersko–Hodoš, takrat se je ta projekt začel. Malo me pa boli, da vedno znova in znova poslušam, da smo naredili hitro cesto do Madžarske. Tisti, ki to govori, mora iti od vasi

Dolga vas, Lendava, Dolnji Lakoš, Gornji Lakoš in povedati ljudem, da so prehitro dobili avtocesto, da bi še kar naprej morali trpeti 5 tisoč tovornjakov v tranzitu na dan. Kdor to govori, dejansko slabo želi celotnemu Pomurju. Ker boste ostali, vam jaz iskreno želim veliko uspehov ter tudi enkrat pričakujem realizacijo tudi naših zahtevo in odgovorov na naša vprašanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovani minister, naj se še vrnem nazaj na projekt Divača–Koper; svoj odstop ste vezali, če se v drugem letu ne prične izgradnja projekta drugega tira Divača–Koper. Spoštovani minister, tu vas pa prosim za korektnost. Oba veva, da lahko danes pripravite razpis za pripravljalna dela in v roku treh mesecev lahko začnete s pripravljalnimi deli. Moramo biti realni. Denar je pa tudi že na družbi 2TDK, pa naj povem gledalcem, kaj ta kratica pomeni. To je kratica za družbo v državni lasti, ki bo vodila ta projekt izgradnje drugega tira Divača–Koper, tam je pa že denar. Morava biti korektna, ker veva, da se lahko s pripravljenimi deli lahko začne v najkrajšem času. Toliko o vezanju pričetka dela na to zaupnico. Bi pa še izpostavil zelo pomemben segment, ki se vleče že izjemno dolgo časa, in sicer umeščanje trase tretje razvojne osi od avtoceste A1 do Velenja, kjer dejansko manjka odločnosti. Vemo, da je prostorsko umeščanje dolgotrajen postopek. Vemo tudi, koliko je pobud o teh, onih, drugih, tretjih, četrtih variantah. Jaz kot strokovnjak zaupam stroki, da bodo zbrali tisto varianto, ki bo najboljše, ki bo najbolj sprejemljiva za vse deležnike iz tistega okolja in tudi za državo. Manjka mi tu časovnica. Ta je bistvenega pomena. Slej ko prej vas bom povprašal s poslanskim vprašanjem, kakšno bo napredovanje s tem projektom. Ne pa, da ga zopet postavljamo v začetno fazo, kar se je s tem projektom že kar nekajkrat zgodilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kaj smo hoteli povedati s to interpelacijo? Strinjam se s tem, lahko bi bila boljša. Prvič, nihče ne gre v to investicijo na ta način, kot naj bi šli mi. Drugič, v letu dni je gospod minister zamenjal cel niz pogosto tudi nasprotujočih si izjav. Tudi če bi šli v javno-zasebno partnerstvo, na primer kakšna firma centralnega komiteja zveze komunistov Kitajske, ki je kupila neapeljsko luko. Jaz tako državo ne bi hotel financirati, nisem namenoma povedal te zgodbe, ker resne države, ki ...; kolega Han je bil odkrit, vse drugo smo že uničili, ste. Če bi bila ta

družba politično zrela, teh ljudi ne bi bilo več v parlamentu, tudi mene v tem primeru, če bi vse to naredil. In zaradi tega, da ne bomo uničili še tega, kar imamo, kar je našteval, je bila ta interpelacija potrebna. Mi imamo sedaj tudi neke zelo čudne zgodbe, izjave znotraj koalicije, ker mi – opozicija smo itak za vas neodgovorni in odveč in tako naprej. Minister pravi, da je bila debata interpelacije v redu, v SD pravijo identično, v Desusu tudi, Stranka modernega centra pa pravi, da itak to nekako brez zveze, kot jim je rekel Han; svet se ni začel z njimi, pa se nekako tudi ne bo končal.

Zdaj glede dolgočasnosti, če v debati sodelujejo dolgočasni ljudje, je pač le-ta dolgočasna, ampak verjetno ste tudi malo preveč nasedli rumenim medijem; saj ni namen interpelacije, da se imamo fino. Prižgite si kakšen TV, muzika je bila prej, ko sem jaz govoril. V tej interpelaciji se nismo dotaknili, širili ste jo, jaz ne bom povedal, katere vinkle bi bilo treba v Mariboru drugače položiti; širili ste in lončke dodajali. Jaz se tukaj strinjam z Janijem, da Luka ni le Primorska in da tudi tovor, ki se spravi čez Kraški rob, kar ne izgine. Mi se nismo pogovarjali o tem, kakšen tovor, koliko tovara, kako ga bomo prevažali, kdo bo pri tem služil. Nismo se sploh dotaknili, pa bom jaz mogoče spisal do konca mandata, če ne bo odstopil, 50 strani interpelacije zoper istega ministra o javnem potniškem prometu. Avtobusni promet je preplačan, to je zasluga nekih predhodnih, česar niste popravili. Jaz nič hitreje v Budimpešto ne pridem zaradi te proge, nimamo povezave z vlakom na italijansko hitro omrežje vlakov; ker večina poslancev se vas vozi po avtocestah, radi bi bili ministri, da se vozite malo hitreje, ne uporabljate javnega potniškega prometa. To je tema, ki bi jo tudi vsekakor morali načeti. Zadnje informacije so optimizacija drugega tira. Ljudje, ki se na to spoznajo, pravijo, da je potrebna sprememba gradbenega dovoljenja. Minister zdaj trdi, da ni; bomo tukaj verjetno spet v nekem precepu. In Jani je opozoril tudi na neka druga pomembna dejstva, vi bi seveda hearinge ukinili, ker vam ne odgovarjajo. Hearingi so tudi potrebni zaradi tega, da se človek, ki pride na ministrsko funkcijo, pripravi, da opravlja to funkcijo, da ne more kar lapati kot v gostilni. Mene imate za lapajočega. Veste, jaz se prevečkrat v tujini opravičujem zaradi tega, kar zlasti v Stranki modernega centra govorite o drugih družbah in državah. Gospa Koleča o Švici danes. Čeprav jaz nisem ponosen, Švica ima tudi kar nekaj masla na glavi. Ampak kolegica Murgel bo šla na Interparlamentarno unijo kmalu v Ženevo in bo morala odgovarjati na kakšna vprašanja. To ni smešno. Kolega Brglez, prosim, dajte enkrat že podučiti te vaše sodelavce. Ampak če imate predsednika stranke, ki reče – ah, žico smo naredili zaradi Hrvaške. Karkoli si mislimo o Hrvaški, mama je Hrvatica; to so naši sosede. Tudi ta lahkotnost, s katero se govori o drugem tiru, o čemerkoli že, kaže, da vi niste za v te čevlje, vi niste za to profesijo, ki ste jo znižali na

raven poklica, vi, ki ste prej vse uničili. To je problem Slovenije in to moramo rešiti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Dejstvo je, da se je minister odločil in trdno odločil, da bo zgradil drugi tir z javno-zasebnim partnerstvom. S tem ne samo da je ogrozil realizacijo tega projekta, ampak se podaja v zelo tvegane vode. Kot priznava tudi sam, v Evropi na tak način ni zgrajena nobena tovorna železnica. Priznava tudi, da v Sloveniji nimamo nikakršnih izkušenj z javno-zasebnim partnerstvom za infrastrukturo. Če skrajšam, minister obljublja, da bo v roku dobrega enega leta brez izkušenj, prvi v Evropi izvedel tak projekt, ki bo prinesel najmanj stroškov za davkoplačevalce. Mi tej obljubi, sploh pa iz ust ministra, ne verjamemo.

In tudi po tej razpravi, kar priznava celo del koalicije, je jasno, da za privatne investitorje ta projekt ni donosen, razen če jim seveda zagotovimo proračunske subvencije in obljubimo še dodatne vezane posle. Čeprav vlada ves čas zavaja, kaj so ti vezani posli, kaj predstavljajo njihovo bistvo, je jasno, da tuje logistične firme zanimajo izključno kapacitete v Luki Koper in o tem seveda govorijo tudi obiski terminalistov na ministrstvu. In če jih bodo dobile, bo to na tak način ali privatizacija ali pa koncesija. Zato in samo zaradi tega sta bili dve, ponavljam dve, od največjih firm, ki se ukvarjata s pristaniškimi dejavnostmi, na obisku pri ministru Gašperšiču; seveda z namenom lobiranja. Kakšen bo cilj tega, pa si lahko samo predstavljamo. Interpelacija ne bo izglasovana, to je bilo dejstvo, ki je bilo znano že zjutraj; vendar smo dosegli vsaj nekaj, minister je danes naredil korak nazaj. Pred kako uro je izjavil, da koncesij ne bo pod pogojem, da bosta Luka Koper in Slovenske železnice sodelovali v javno-zasebnem partnerstvu. Pazite, odrekel se je koncesijam. Še tri tedne nazaj je teiste koncesije zagovarjal. Obljuba ministra Gašperšiča, ki je v neposrednem nasprotju s tem, kar je izjavljal še pred tem parlamentom nekaj tednov nazaj, in tudi s tem, kar je predstavljal premier Cerar v juliju, jasno kaže na to, da tudi ta obljuba ne more prepričati. Sicer se sliši lepo, ampak v bistvu to ne bi bilo javno-zasebno partnerstvo, ampak partnerstvo države in državnih podjetij. Minister tako rekoč menja stališča tako, kot se menja srajce. V zadnje pol leta je to že, kar smo slišali danes, tretji model, ki ga predlaga. Februarja smo govorili o tretjem pomolu, kasneje se je govorilo o nekih nedefiniranih koncesijah za pretovorne dejavnosti, danes govorimo o sodelovanju Luke Koper in Slovenskih železnic. Ta obljuba ne pije vode zaradi tega, ker ni izvedljiva. Je prazna obljuba in zato obstajajo trije razlogi. Prvi je ta, da je minister danes v razpravi povedal, da še vedno potekajo pogovori z Madžarsko. Ponavljam vprašanje: Zakaj bi se še vedno dogovarjali z Madžarsko, če bosta

investicijo v 2TDK izvedli državni podjetji? To je jasen znak, da gre za še en blef ministra, na katerega ne gre nasesti. Drugi razlog, Luka Koper in Slovenske železnice bosta zelo težko financirali projekt. Luka Koper je po eni strani obremenjena z že planiranimi investicijami v višini 300 milijonov evrov v naslednjih letih; Slovenske železnice pa so prezadolžene in se niso niti sposobne še dodatno zadolževati. In tudi zaradi tega se njene hčerinske družbe prodajajo. Zdaj tretji razlog pa je ta, da celo študija OECD, ki jo je ministrstvo naročilo, priznava, da obstaja veliko tveganje, da se bo dolg podjetja 2TDK všteval v javni dolg. Torej študija, ki jo je naročil minister, govori točno o tem, o čemer minister svari – če bo 2TDK v lasti države in dveh državnih firm, bo ta dolg zagotovo všteta v javni dolg. Mi smo prepričani, da sicer to niti ni nujno in da to ne bi bilo usodno, ampak to ta hip ni bistveno.

Po drugi strani pa je bistveno to, da minister po eni strani obljublja nekaj, za kar po drugi strani pravi, da pravzaprav ni možno in da krši pakt stabilnosti. Ko to predlaga sam, to ni težavno; ko pa so nasprotniki predlagali alternativne veje financiranja, tu mislim predvsem na Dars, je to kronski dokaz, da te alternative ni; in zato so te obljube neverodostojne. Torej ni razloga, da bi odstopili od te interpelacije. Minister je danes deloval kot skesanec in si bo seveda rešil kožo, vendar opozarjam, enkrat bo v ta državni zbor prišel osnutek zakona, ki bo opredeljeval javno-zasebno partnerstvo. Verjamem, da se bo takrat marsikomu / izklop mikrofona/

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Postopkovno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani Milan, v bistvu bi zdaj moral tebi izreči opomin, ampak mi tega Poslovnik ne omogoča.

To ni smešno, dragi kolegice in kolegi. Ali je to parlament ali je Plauderei? Derete se – hram demokracije, zdaj pa onemogočate normalni zaključek te interpelacije. Milan, ali hočeš, da se jaz do konca te redne seje vedem tako, kot so se vedli tvoji poslanci?! In če mi boš izrekel opomin, bom nekaj naredil v tem prostoru; to pa ni grožnja, ampak meja je meja.

Predlagam prekinitev do 22. ure, ker očitno z izjemo Združene levice in nekaj izkušenih poslancev ostali niso zmožni take koncentracije, in potem nadaljujmo s sejo. In prosim, da upoštevate poslovnik, ker moraš zagotavljati mir in normalni potek te seje, kar veš dosti bolj kot jaz. Ker po dveh letih imam pa tega že dovolj, poln kufer. Ali pa te prosim, da odstopiš, pa naj mi kdo drug prevzame vodenje Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To smo morali poslušati zaradi tega, ker ni bilo miru v

dvorani. Strinjam se z intenco tega, ni bilo miru po vseh poskusih lepega nagovarjanja, da se umirite. Mislim, da smo si vsi skupaj zaslužili ta opomin, ne samo jaz, ker sem se trudil, da bi jih umiril. Tokrat dajem prav temu postopkovnemu predlogu.

S tem smo zaključili razpravo o interpelaciji in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Predlagatelj interpelacije predlagajo zboru, da po opravljeni razpravi sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi vložene interpelacije izreka nezaupnico ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. V skladu z drugim odstavkom 118. člena Ustave Republike Slovenije bo nezaupnica ministru izrečena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Če bo nezaupnica izglasovana, se šteje, da je minister razrešen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Spoštovani koalicijski poslanci in poslanke, ki tiščite glavo v pesek, tako imenovani noj efekt, vendar medtem ko tiščiš glavo v pesek, imaš vedno zadek zunaj. Verjemite mi, to zna zelo zelo boleti. Pa da ne boste rekli, da je bila interpelacija dolgočasna, nekaj drugačnega za konec. Poslušali smo debate predvsem na račun diskreditacije predlagatelja. Slišali smo zanimive stvari, med drugim je kolega Dolinšek rekel, da boste odgovorili v poslovniško določenem roku civilni iniciativi. Veste, poslanci niste advokatura, ki bo odgovarjala bazi v zakonsko določenem roku. Slišali smo gospoda Möderndorferja, da bo vlada prej ali slej sprejela odgovornost. Bili ste član mnogih vlad, kdaj je še kakšna vlada sprejela kakršnokoli odgovornost?! Gospod Matič je imel veliko povedati čez nekakšen demokratični socializem; kajti ne razumete if-stavka, če, če se bo. Mati reče otroku, če se boš prijela za vroč šporget, te bo opeklo. Vzrok in posledica, dragi moji, tudi mi bomo žrtve vzroka in posledice. To, kar je kolega Kordiš izjavil, ni bila nobena grožnja, bilo je – Če bo predsednik razbijal stavko, ga bo odnesel ljudski tribunal. Vzrok in posledica. In danes mi sprejemamo nekaj, kar nas bo kot posledica zelo teplo.

Zato vem, da bomo znova mi v Združeni levici eni redkih, mogoče celo edini, ki bomo podprli interpelacijo, ki smo jo vložili, vendar dolgoročno bomo vsaj vedeli, da imamo obraz čist. Danes bi bilo bolje kot čez nekaj mesecev, vendar nihče ne bo sprejel odgovornosti, tega se ni bati. Ampak pomembno je tudi, da veš, za kaj se zavzemaš in za kaj si se zavzemal, potem ko bodo zvonovi zvonili in cingljali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti pa 48.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču nezaupnica ni bila izglasovana. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI.**

Državni svet je na 22. izredni seji 20. 7. 2016 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti.

Za obrazložitev zahteve dajem besedo predstavniku Državnega sveta gospodu Jernej Verbiču.

JERNEJ VERBIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Državni svet že v okviru zakonodajnega postopka sprejemanja Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti ni podprl predloga zakona zaradi predlaganega koncepta ureditve pogrebne dejavnosti, po katerem se pogrebna dejavnost z izjemo zagotavljanja 24-urne dežurne službe prepušča trgu. Ker pri dokončnem oblikovanju besedila zakona niso bile upoštewane njegove pripombe, ki so sledile tudi opozorilom vseh skupnosti občin Slovenije, Državni svet zahteva, da o njem Državni zbor ponovno odloča. Državni svet v povezavi s 140. členom Ustave opozarja na Zakon o lokalni samoupravi, ki v 21. členu med lokalne javne zadeve, ki jih občine urejajo samostojno, uvršča urejanje in skrb za lokalne javne službe in še posebej organiziranje upravljanja pokopališke in pogrebne dejavnosti. Medtem ko ostaja pokopališka dejavnost, ki obsega upravljanje in urejanje pokopališč v pristojnosti občin, se pogrebna dejavnost z izjemo 24-urne dežurne službe prepušča prostemu trgu, čeprav gre za izvirno občinsko nalogo in za zagotavljanje izvajanja storitev, ki so v javnem interesu. Kot je v svojih stališčih Ustavno sodišče v več odločbah pojasnilo, je odnos do mrtvih eno od temeljnih civilizacijskih vprašanj, zato pri normativnem urejanju področja pokopališke in pogrebne dejavnosti obstaja močan javni interes, ki od države zahteva varovanje določene civilizacijske ravni glede ravnanja z mrtvimi. Državni svet poudarja, da je organiziranje pogrebne dejavnosti izvirna pristojnost občin in bi zakon zato moral prepustiti odločitev o načinu izvajanja dela pogrebne dejavnosti, ki ga zakon ne opredeli kot obvezno gospodarsko javno službo, na primer 24-urna dežurna služba, občinam in njihovim organom, ki jo lahko opredelijo kot gospodarsko javno službo ali prepustijo trgu. Na ta način bi jim bila prepustljena tudi odgovornost o načinu izvajanja pogrebne storitev, ki se morajo zagotavljati

trajno in nemoteno. Ker je zdaj pogrebna dejavnost po občinah različno urejena, nekatere imajo boljše izkušnje z izvajanjem tovrstnih storitev v okviru gospodarske javne službe, druge pa v okviru tržne dejavnosti, bi bilo nujno, da je zakonska ureditev bolj odprta, bolj življenjska ter da občinam prepušča urejanje tega področja v skladu s svojo tradicijo in krajevnimi običaji. Državni svet ugotavlja, da zasebni sektor zaradi možnosti zaslужka za pogrebno dejavnost izkazuje velik interes; medtem ko za pokopališko dejavnost, ki mora zagotavljati pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti, zanimanja ni; saj prinaša le stroške iz naslova upravljanja in urejanja pokopališč. Državni svet ob tem opozarja, da občinam zakon nalaga nove finančne obveznosti, saj med drugim ne bi imele več možnosti pokrivanja stroškov dejavnosti upravljanja in urejanja pokopališč iz naslova tržnega dela pogrebne dejavnosti.

Zavedati se je treba, da so nosilci kakovosti in razvoja pogrebne dejavnosti praviloma javna podjetja, ki dosegajo precej nižje cene kot zasebna podjetja. V gospodarski javni službi namreč ceno določa občinski ali mestni svet, ne določa le njene višine, pač pa tudi to, kaj se lahko zaračunava. Če se pogrebna dejavnost izvaja na prostem trgu, lahko zasebna pogrebna podjetja v želji po večjem zaslužku dostikrat izkoriščajo položaj sorodnikov pokojnika in zavajajo z drobljenjem in dodajanjem nepotrebnih storitev. Poleg tega se morebiten dobiček javnih podjetij iz tržnih dejavnosti vrača nazaj občanom, in sicer ne le preko nižjih cen pogrebnih storitev in pokrivanja izgube v pokopališki dejavnosti, pač pa tudi preko vlaganj v pokopališko infrastrukturo. Državni svet na podlagi navedenega predlaga, da Državni zbor zavrne zakon in s tem nesprejemljiv koncept ureditve pogrebne dejavnosti, ki v skladu z veljavno upravno ureditvijo sodi v izvirno pristojnost občin. Hvala za posluš.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zahtevo je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Andreji Potočnik. (Je ni.)

Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade kot predlagateljice zakona. Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Aleš Cantarutti.

ALEŠ CANTARUTTI: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke ter poslanci!

Dovolite mi še enkrat nekaj besed o predlaganem zakonu. Pred vami je ponovno Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki ste ga sprejeli sredi julija 2016. Razlog za ponovno obravnavo je negativno mnenje Državnega sveta, ki se ne strinja s predlaganim konceptom ureditve pogrebne dejavnosti, po

katerem se pogrebna dejavnost z izjemo zagotavljanja 24-urne dežurne službe prepušča trgu. Pri tem Državni svet opozarja na vprašanje ustavne skladnosti predlaganega koncepta ureditve pogrebne dejavnosti in se sklicuje na 140. člen Ustave Republike Slovenije in s tem povezani 21. člen Zakona o lokalni samoupravi. Vlada se z mnenjem Državnega sveta ne strinja. Dovolite mi, da v nadaljevanju pojasnim razloge, zakaj je prenova veljavne zakonodaje nujna, in tudi nekaj odzivov na pomisleke Državnega sveta. Najprej naj še enkrat spomnim, da je bil veljavni zakon, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, sprejet v sistemu drugačne družbenoekonomske ureditve, zato njegove posamezne rešitve ne ustrezajo več. Pomanjkljiva in ponekod zastarela zakonodaja pa je povzročila, da se veljavni zakon razlaga različno, kar povzroča različne ureditve pogrebne in pokopališke dejavnosti po lokalnih skupnostih. Zato občinski odloki, s katerimi občine po Zakonu o lokalni samoupravi določajo načine in pogoje za opravljanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, večkrat niso v skladu z navedenim zakonom. To je razvidno tudi iz revizijskega poročila Računskega sodišča iz novembra leta 2014, saj je v obdobju od leta 2009 do 2012 le 55 oziroma 26 % občin imelo v svojih odlokih opredeljeno pokopališko in pogrebno dejavnost kot obvezno gospodarsko javno službo. Nov zakon bo odpravil zastarelo zakonodajo in navedene težave v praksi, pri tem pa poskušal upoštevati evropske smernice in zahteve Računskega sodišča po prenovi ter poenotenju pogrebne in pokopališke dejavnosti.

Dovolite mi še nekaj odgovorov na ključne pomisleke, ki so bili izpostavljeni v Državnem svetu. Najprej v zvezi z mnenjem Državnega sveta, da je predlog zakona v nasprotju z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi in pomeni nedopustni poseg v avtonomijo lokalnih skupnosti. Tukaj je treba poudariti, da je predlagani zakon v razmerju do Zakona o lokalni skupnosti poznejši zakon, hkrati pa je to sistemski zakon, ki celovito ureja področje pogrebne in pokopališke dejavnosti ter je pogrebno dejavnost lahko uredil na drugačen način, kot je bila urejena doslej. Poleg tega občinskim javnim podjetjem ne prepoveduje izvajanja pogrebne dejavnosti pod pogoji in na način, kot jih določa predlog zakona, dopuščena pa je tudi konkurenčnost. Vlada tudi meni, da predlog zakona ni v nasprotju s 140. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa, da so v pristojnosti občin lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki se nanašajo samo na prebivalce občine. Pogrebna dejavnost se ne nanaša zgolj na prebivalce občine, zato predlog zakona zagotavlja standarde, normative ter nadzor, ki bodo veljali enotno na državnem nivoju. Vlada se prav tako ne strinja z mnenjem Državnega sveta, da predlog zakona občinam nalaga nove finančne obveznosti. Tudi tu predlog zakona sledi mnenju Računskega sodišča, in sicer da pogrebna in pokopališka

dejavnost nista enoviti dejavnosti, temveč sta dve ločeni dejavnosti, ki ju je treba zakonsko tudi obravnavati. Vendar ob tem predlog zakona omogoča občini, da v pokopališkem redu določi pogrebno pristojbino za izvedbo pogreba na posameznem pokopališču, s čimer lahko zbere dodatna namenska sredstva za učinkovito upravljanje pokopališča.

Vlada tudi poudarja, da se v predlogu zakona pri pogrebni dejavnosti sledi svobodni gospodarski pobudi in zagotavljanju materialnih dobrin na trgu. Navedeni načeli sta vpeljani s sprejetjem slovenske ustave in sta sedaj veljavni ustavni načeli, na katerih temelji tudi ureditev svobodne konkurence na trgu. Da pa je mogoče javni interes kot civilizacijski dosežek pri pogrebni dejavnosti varovati tudi na prostem trgu, jasno izkazujejo druge evropske države ter pogrebna podjetja, ki v Sloveniji že več kot dvajset let izvajajo storitve pogrebne dejavnosti na trgu. Zavarovanje javnega interesa, varovanje zdravja in pietete je zato v predlogu zakona določeno. Naj še enkrat poudarim, enotni režim izvajanja dejavnosti na nivoju države ter pravila pietete in ravnanja z umrlimi, poenotena regulacija minimalnih pogojev za izvajanje pogrebne dejavnosti, določeni so tudi elementi osnovnega pogreba in najvišja cenovna kapica ter še bi lahko tukaj našteval. Naj zaključim. Še enkrat naj poudarim, da smo pri oblikovanju tega zakonskega predloga z različnimi deležniki iskali najširši možni kompromis. Jaz menim, da je predlog zakona dober, uravnotežen, jasno razmejuje tržni del od javnega, na vseh ključnih področjih varuje javni interes. Zato vam, spoštovani poslanke in poslanci, predlagam, da ta zakon še enkrat podprete. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Upam, da bo vsaj malo miru, dokler povem, kaj imam za povedati. V Združeni levici smo glasovali proti Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti na vseh stopnjah dosedanje obravnave in tudi tokrat bomo proti. Zakaj? Ker je zakon napačno zastavljen, saj gre za liberalizacijo še enega področja, kjer je javni interes jasno izražen in bi moral biti v prvem planu. Pogrebne in pokopališke dejavnosti vsekakor potrebujejo ureditev in regulacijo. Ali lahko zagotovite mir, prosim! Liberalizacija pogrebnih storitev ne bo prinesla pozitivnih učinkov, razen za nekatera podjetja, ki to dejavnost izvajajo. Zakona ni mogoče razumeti drugače, kot da vlada gospoda Mira Cerarja uresničuje interese nekega lobija ali pa je slepo prepričana v vsemogoči prosti trg. Verjetno kar oboje. Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč velja že od

leta 1984. Dejavnosti sta bili opredeljeni kot komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena. Kasnejši prihod kapitalizma, če se tako izrazim, je prinesel sistem gospodarskih javnih služb. Kljub spremembi sistema je bilo jasno – javni interes je na področju pogrebnih storitev ter na pokopališkem področju na prvem mestu. Glavni problem tokratnega predloga je komercializacija celotnih pogrebnih storitev, razen opravljanja 24-urne dežurne službe. Ko se svojci srečajo s smrtjo, pogosto ne gledajo na cene in stroške. Denar je v tem primeru tudi za tiste v težkem finančnem položaju pogosto sekundarnega pomena. Vsekakor pa ni denar sekundarnega pomena za izvajalce.

Pri javnem interesu ne gre le za pieteto do pokojnika, gre tudi za odnos do svojcev, za odnos do celotne skupnosti, katere član je bil pokojni. Hkrati javni interes izhaja tudi iz dejstva, da je pogreb visok strošek in za mnoge pomeni poglobljanje socialne stiske. Ne pozabimo, do začetka 2015 je zavarovancem v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja pripadala pravica do pogrebne, enkratne denarne pomoči. Danes pa je to zgolj socialni transfer za nekatere najbolj revne v tej družbi in državi. Predlog zakona je sporen tudi z vidika vmešavanja v pristojnosti lokalne samouprave, kar je pojasnil poročevalec Državnega sveta. Razlogi, s katerimi ministristvo in koalicija oziroma del koalicije skuša zagovarjati spremembe, ne upravičujejo konceptualnih sprememb pri ravnanju z mrtvimi, zaradi česar je taka ureditev pravno-sistemska in tudi ustavnopravno sporna, predvsem pa socialno in družbeno škodljiva. Za konec še citat iz sodbe Ustavnega sodišča iz leta 2000, citiram: "Gre namreč za dejavnost, ki je iz pietetnih, znanstvenih in sanitarno-higienskih razlogov ni mogoče zagotavljati na prostem trgu." Konec citata. Vlada Mira Cerarja pa se je odločila, da bo tudi na mrtvih dovolila kovanje zasebnih profitov. Zato v Združeni levici Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti ne bomo podprli, ker ne podpiramo, zopet citiram, "trgovanja s trupli", kot je lepo in do bolečino iskreno ubesedila bistvo tega zakona novinarka Dela. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi. Ker je bil Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč leta 1984 sprejet še v prejšnji družbeni ureditvi, smo v Novi Sloveniji že ob sprejetju novega zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti poudarili nujnost temeljite prenove tega področja. Ne le zato, ker je treba to dejavnost postaviti na nove temelje, temveč tudi zato, ker to področje zahteva širok konsenz vseh deležnikov, vključno

z upoštevanjem krajevnih navad in načelom pietete do pokojnih in njihovih svojcev. Kljub temu da v Novi Sloveniji pritrjujemo predlogu, da se del pogrebne dejavnosti prepusti trgu in da pokopališka dejavnost ostaja občinska javna služba, zakonu tudi sedaj nasprotujemo. Razlogi pa ostajajo enaki. Zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki se kot del pogrebne dejavnosti izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba in obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda. Svojci glede tega prevoza ne morejo odločati oziroma izbrati izvajalca, so namreč le plačniki tega prevoza, zato bi morali imeti možnost izbire, kdo in na kakšen način bo ta prevoz opravil. 24-urno dežurno službo bi morale občine kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavljati le za interventne prevoze od kraja smrti, torej le v primeru nesreč ali nenadne smrti. Drugi razlog pa je nespoštovanje volje pokojnikov in njihovih svojcev glede načina zadnjega slovesa. Kljub temu da Vlada kot eno ključnih načel zakona navaja pieteto do pokojnih, ne želi upoštevati nepisanega ljudskega pravila, da je treba spoštovati njihovo zadnjo voljo, še posebej glede pokopov oziroma načina slovesa. In če umrli želi, da se slovo opravi v njegovi domači hiši, na njegovem domu, ki je pokojnemu predstavljal vse življenjske mejnike od rojstva do smrti, je njegovo voljo treba spoštovati. Predvsem na podeželju, kjer imata dom in domačija še vedno drugačen pomen kot v mestih, se še vedno ohranjajo različni krajevni običaji, kjer ima posebno mesto slovo od pokojnega.

Veljavni zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč določa, da se način pokopa in pogrebna slovesnost opravi v skladu z voljo umrlega. Določa tudi, da se umrli praviloma čuva v mrliški veži oziroma izjemoma doma, in to kljub temu da je na pokopališču predpisana mrliška veža. Veljavni zakon torej spoštuje zadnjo voljo pokojnega, medtem ko novi zakon izrecno nasprotuje, da bi umrli ležal doma, in to tudi v primeru, če je pokojnik umrl doma in so ga svojci doma uredili. Amandma Nove Slovenije, ki bi to omogočil, žal ni bil sprejet. Predlogu zakona nasprotujejo tudi vsa reprezentativna združenja lokalnih skupnosti: Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije ter Gospodarska zbornica Slovenije in celo ZDUS; sicer iz povsem drugačnih razlogov, ker se bojijo, da bo prosti trg pri izvajanju pogrebne dejavnosti prinesel same negativne posledice, predvsem povišanje cen. To zagotovo ne drži, saj že zdaj veliko število občin te storitve prepušča zasebnikom, ki jih opravljajo enako dobro, kot se izvajajo v okviru gospodarske javne službe, če ne celo bolje. Res pa je, da je pri tem najbolj pomemben učinkovit nadzor, ki bi moral preprečevati vsakršno zlorabo takšne ureditve. Poslanci Nove Slovenije tudi pri ponovnem odločanju Zakona o

pogrebni in pokopališki dejavnosti ne bomo podpri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Na področju pogrebne in pokopališke dejavnosti je danes še vedno v veljavi Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč iz leta 1984. Seveda se je v tej desetletni praksi po državi izvajal drugače in zelo različno, kot so velevala njegova določila. Računsko sodišče je leta 2014 v revizijskem poročilu ugotovilo, da se je od leta 2009 do leta 2012 v kar 94 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost vsaj občasno opravljala kot tržna dejavnost. Zato je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo priporočilo, da preuči možnost izvajanja pokopališke in pogrebne dejavnosti ali pa vsaj del ene ali druge dejavnosti na tržni način ter da opredeli osnovne stroške pogreba, ki vključujejo osnovne pogrebne storitve in osnovno pogrebno opremo. Pričujoči predlog zakona v celoti sledi priporočilom Računskega sodišča. Glede zahteve Državnega sveta za ponovno odločanje o Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti izpostavljam sledeče: zakon sledi temeljnim načelom zagotavljanja pietete, varovanja zdravja, proste izbire mesta pokopa, proste izbire izvajalca pogrebni storitev in enakopravne obravnave vseh izvajalcev storitev, tudi kamnosekov in vrtnarjev. Zakon določa enotne pogoje za izvajanje pogrebne dejavnosti, usmerja k poenotenemu urejanju pokopališke dejavnosti na lokalni ravni ter pravila pietete in ravnanja z umrlimi, saj le-ta ne zadevajo samo prebivalce določenega področja. Zato predlog zakona ni v nasprotju s 140. členom Ustave Republike Slovenije. Zakon določa elemente osnovnega pogreba, pri čemer je občinam omogočeno, da v okviru pokopališkega reda upoštevajo lokalne posebnosti. Vsak izvajalec pogrebne dejavnosti pa bo moral zagotoviti vsaj eno obliko osnovnega pogreba, pri čemer je določena najvišja cena za ta pogreb, s čimer je socialno šibkim zagotovljeno dostojno slovo od svojih bližnjih. Zakon tudi ni v nasprotju z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi, saj je sistemski zakon, ki celovito ureja področje pogrebne in pokopališke dejavnosti, in lahko pogrebno dejavnost uredi na drugačen način, kot je bila urejena doslej. Občinskim javnim podjetjem pa ne prepoveduje izvajanja pogrebne dejavnosti pod pogoji, kot jih določa predlog zakona.

Zakon določa jasne pristojnosti nadzora nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti. Zakon ne nalaga občin novih finančnih obveznosti in omogoča občini dvoje: da v pokopališkem redu določi pogrebno pristojbino,

s čimer lahko zbere dodatna sredstva za učinkovito upravljanje pokopališča; da v primeru, ko občina ni lastnica pokopališča oziroma nima urejenih ustreznih razpoložljivih razmerij v zvezi z upravljanjem pokopališč, nadaljuje z uporabo zakona, ki ureja gospodarske javne službe, in ustrezno uredi razmerja v prehodnem obdobju največ desetih let. 32-letna zapuščina veljavnega zakona je vse prej kot urejena in nobenega dvoma ni, da so potrebne spremembe. Zakon, ki je pred nami, zagotavlja spoštovanje pietete, občinam s pokopališkim redom zagotavlja prvo in zadnjo besedo na pokopališčih ter tudi finančne vire za njihovo urejanje. Z zakonom bomo ceno pogreba v resnici znižali, saj bo osnovni pogreb cenovno reguliran. Izbira izvajalca pogrebne dejavnosti pa je prepuščena presoji ljudi. Sami najbolje vedo, koga želijo imeti ob sebi v dneh slovesa od bližnjih. Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti ponovno podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, v njenem imenu gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani predsednik; kolegice in kolegi!

Veto Državnega sveta je še enkrat osvetlil vsebinske, pravne in še nekatere druge pomisleke, ki smo jih poslanke in poslanci v Poslanski skupini Desus imeli ves čas obravnave predloga tega zakona. Eno najpomembnejših vprašanj je, ali bo predlog zakona omogočil ustrezno sanitarno-higiensko, zdravstveno, predvsem pa pietetno ravnanje s pokojnim. Bistveno je tudi, da se izvajanje storitve, ki je v javnem interesu, zagotavlja trajno in nemoteno. Ob tem bi želel jasno in še posebej opozoriti na odločitev Ustavnega sodišča, ki je zapisalo, da gre za dejavnosti, ki jih iz pietetnih, zdravstvenih in sanitarno-higienskih razlogov ni mogoče zagotavljati na prostem trgu. Tudi velika večina poslank in poslancev v Poslanski skupini Desus nas misli tako. Gre tudi za trenutek, v katerem se ljudje ob izgubi bližnjega znajdejo pod težkim psihičnim bremenom, ko je težko pričakovati od ljudi, da bi bili sposobni primerjati ponudbe in cenike različnih izvajalcev pogrebnih storitev. Na vsak način pogrebna dejavnost pač ni ena izmed vseh ostalih različnih komercialnih dejavnosti in storitev. Velikokrat je bil slišan pomislek, da bi lahko liberalizacija pogrebne dejavnosti pripeljala do tega, da bi za urejanje pokopališč začelo zmanjkovati sredstev, ki so doslej prehajala oziroma se prelivala iz bolj dobičkonosne pogrebne dejavnosti. Sicer predlog zakona določa, da bo moral izvajalec pogrebne dejavnosti upravljavcu pokopališča plačati tako imenovano pogrebno pristojbino, ki se bo lahko namenila za pokopališko dejavnost. A vendar je povsem realno za pričakovati, da se

bo na koncu to breme zrcalilo na računu naročnika pogreba; nikakor pa ne na manjšem profitu izvajalca pogreba.

Argument, da bo liberalizacija pogrebne dejavnosti dolgoročno znižala cene storitev, pa vedno trči ob dejstvo, da se na drugi strani cene grobnin ravno zaradi dobička iz te dejavnosti ne višajo. Tisti izmed vas, kolegice in kolegi, ki boste podprli ta zakon, vidite prednost v tem, da le-ta ne predvideva popolne liberalizacije pogrebne dejavnosti. Ureja namreč inštitut 24-urne dežurne službe, ki bo ostala obvezna občinska gospodarska javna služba; in prav je, da je temu tako. Vendar pa je tukaj tudi definicija osnovnega pogreba, s katero pa v Poslanski skupini Desus nismo dosegli svojega namena. Želeli smo namreč zagotoviti, da se socialno najbolj ogroženim omogoči dostojen osnovni pogreb in da je to jasno definirano v samem predlogu zakona. Spoštovani kolegice in kolegi, naj počasi zaključim. Ko govorimo o pogrebni in pokopališki dejavnosti, gre za več kot stoletno tradicijo, ki funkcionira, ki zelo dobro funkcionira. Velika večina v Poslanski skupini Desus nas je trdno prepričanih, da se pogrebna dejavnost ne sme ujeti v past vsesplošne divje, brutalne liberalizacije. V to nas prepričujejo tudi mnenja številnih civilnodružbenih iniciativ; naj naštejemo le nekatere: Zveza društev upokojujencev Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Zveza občin Slovenije, Skupnost mestnih občin Slovenije, Zveza potrošnikov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije. Praktično vsi deležniki so proti temu zakonu. In tukaj se bomo ustavili in tem deležnikom prisluhnili. Kot rečeno, v veliki večini v naši poslanski skupini tega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na odločanje. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejetje navedenega zakona glasovati večina vseh poslancev zbora, to je 46 ali več.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je 56 glasovalo, proti pa 17.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 22. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 20. SEPTEMBRA 2016 OB 22.16 IN SE JE NADALJEVALA 21. SEPTEMBRA 2016 OB 10.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 22. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci:

gospa Ksenija Korenjak Kramar, gospod Jernej Vrtovec, gospa Vesna Vervega do 14. ure, mag. Tanja Cink, mag. Andrej Šircelj, gospod Marjan Dolinšek do 17. ure, gospod Marko Ferluga do 17. ure in mag. Matej Tonin. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA FINANCE.**

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar je 1. septembra 2016 Državnemu zboru predlagal, da za ministrico za finance imenuje mag. Matejo Vraničar Erman. Besedo dajem predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju za dopolnilno obrazložitev predloga.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Kot je bilo rečeno, sem 1. septembra 2016 Državnemu zboru predlagal, da za ministrico za finance imenuje mag. Matejo Vraničar Erman. Gospa Vraničar Erman je univerzitetna diplomirana pravnica in magistrica s področja javne uprave, ki je skoraj ves čas svojega poklicnega udejstvovanja aktivno povezana s področjem financ. Kot strokovnjakinja z bogatim znanjem in izkušnjami je bila ves čas aktivna tako v domačem kot tudi v mednarodnem okolju. Njena prva zaposlitev je bila na Ministrstvu za zunanje zadeve, takratnem Republiškem sekretariatu za mednarodno sodelovanje, kjer je sodelovala pri pripravi predpisov s področja zunanjetrgovinskega in deviznega poslovanja ter pri pripravi pravnih podlag za ustanovitev slovenske carinske službe ob osamosvojitvi. Od leta 1993 je zaposlena na Ministrstvu za finance, kjer je svoje naloge opravljala na različnih visokih uradniških in funkcionarskih položajih. Zaupane so ji bile najzahtevnejše naloge, med katerimi naj izpostavim koordiniranje in pripravo prvega slovenskega carinskega zakona, pripravo predpisov in sistemskih rešitev na področju davka na dodano vrednost, trošarin in drugih posrednih davkov ter sodelovanje pri pripravi strokovnih podlag za pogajanja ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. V času slovenskega predsedovanja Evropski uniji je bila predsedujoča delovni skupini sveta za davčna vprašanja. Po letu 2010 je bila zadolžena za koordinacijo posameznih večjih zakonodajnih projektov, ki jih je bilo kar precej. V mandatu te vlade je mag. Mateja Vraničar Erman kot državna sekretarka odgovorna za področje sistema javnih financ, javnega računovodstva, pranja denarja ter davčnega in carinskega sistema. Ministrstvo za finance je eno ključnih ministrstev, ki lahko z izvajanjem nalog iz svoje pristojnosti skrbi za zagotavljanje pogojev za vzdržno gospodarsko rast in ustvarjanje različnih razvojnih priložnosti. Za doseganje teh ciljev je nujno potrebno zagotavljati stabilno javnofinančno okolje in dobro delujoč finančni

sistem v podporo gospodarstvu. Že doslej izvedene aktivnosti Ministrstva za finance so pomembno doprinesle k pozitivnim rezultatom na različnih področjih in kot veste, smo po dveh letih te vlade priča povišanju in stabilni gospodarski rasti. Javnofinančni primanjkljaj je od leta 2015 prvič od začetka krize pod 3 % in dobre rezultate beležimo tudi na trgu dela. Naj ponovim, da se število delovno aktivnih povečuje. Brezposelnost je letos junija prvič po šestih letih padla pod 100 tisoč in v dveh letih tega mandata se je zaposlilo skoraj 50 tisoč mladih. Ti in drugi doseženi rezultati kažejo, da so bile dosedanje aktivnosti zastavljene pravilno in da je treba nadaljevati z delom, dokončati začete naloge in jih seveda tudi nadgraditi. Mag. Mateja Vraničar Erman je s svojimi bogatimi delovnimi izkušnjami močno vpeta v delovanje ministrstva in je že do sedaj pomembno vplivala na oblikovanje in izvajanje zastavljenih politik s tega področja. Prav tako je, kot veste, sodelovala pri izvedbi pomembnejših vladnih projektov in strukturnih reform, ki so sicer v pristojnosti drugih resorjev, imajo pa pomembne javnofinančne posledice.

Spoštovani poslanke in poslanci, ocenjujem, da bo kandidatka za ministrico lahko takoj nadaljevala z zastavljenimi usmeritvami in prioriteta Vlade, in to na vseh segmentih, ki so pomembni za doseganje gospodarskih in javnofinančnih ciljev države, zato predlagam, da mag. Matejo Vraničar Erman imenujete za ministrico za finance. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsedniku Vlade Republike Slovenije se zahvaljujem za dopolnilno obrazložitev.

V skladu z 230. členom Poslovnika zbora se je kandidatka predstavila Odboru za finance in monetarno politiko ter odgovarjala na vprašanja članic in članov odbora. Mnenje odbora ste prejeli. Iz njega izhaja, da je bila predstavitev predlagane kandidatke ustrezna.

Poročilo odbora bo predstavila predsednica odbora gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegi in kolegice!

Mag. Mateja Vraničar Erman se je skladno z ustavo in Poslovníkom Državnega zbora 7. 9. 2016 predstavila članom Odbora za finance in monetarno politiko in odgovarjala na zastavljena vprašanja članic in članov. Predlagana kandidatka za ministrico je v svoji uvodni predstavitvi predstavila oceno ekonomskega in finančnega stanja Slovenije in ob tem prikazala ekonomske kazalce stanja, statistične podatke ter podatke o bonitetni oceni in konkurenčnosti Slovenije. v nadaljevanju je predstavila dolgoročne cilje na področju financ ter ob tem izpostavila stabilne javne finance, zmanjševanje administrativnih ovir ob stabilni gospodarski rasti in poudarjeni solidarnosti. Prav

tako je natančno predstavila ključne prioritete na področju financ ter izpostavila naslednje: proračunsko področje in konsolidacijo javnih financ, področje davkov ter njihovo bolj učinkovito pobiranje. Ob tem je omenila tudi načrtovano uvedbo nepremičninskega davka. Ena od prioritete je tudi učinkovito upravljanje s kapitalskimi naložbami države ter prenova strategije za upravljanje kapitalskih naložb. Glede prioritete na področju finančnega sistema je poudarila dobro delovanje bančnega sistema, delovanje slabe banke ter zmanjševanje tveganja za pranje denarja. Na mednarodnem finančnem področju pa je izpostavila aktivnost sooblikovanje evropskih gospodarskih in drugih politik, evropski semester ter vprašanje nasledstva. V zaključku je opozorila na vzdržnost javnih financ, katerih cilj je stabilna in trajna gospodarska rast ter blaginja in dostojno življenje vseh državljanov in državljanek.

Članice in člani odbora so v razpravi kandidatki za ministrico postavili naslednja vprašanja glede dolgoročne vzdržnosti javnih financ in pokojninskega sistema, zadolževanja in zmanjševanja javnega dolga, glede nadaljnjih varčevalnih ukrepov ter ob tem izpostavili problematiko lokalnih skupnosti, povprečnin občinam ter vprašanje višine minimalne plače, glede delovanja finančnega in bančnega sistema ter ob tem izpostavili privatizacijo Nove ljubljanske banke, glede učinkovitega upravljanja državnega premoženja in koncepta njegove prodaje ter glede prenovljene strategije za upravljanje kapitalskih naložb. Glede področja davkov je bila izpostavljena davčna politika, davčni dolg, uvajanje nepremičninskega davka in problematika delavcev migrantov. Vprašanja so bila zastavljena tudi glede priprave novega zakona o igrah na srečo, vprašanja s področja zavarovalništva, glede javnega in zasebnega zdravstva, glede investicijske politike, energetike in trošarinske politike.

Predlagana kandidatka za ministrico je odgovorila na zastavljena vprašanja poslank in poslancev in člane odbora pri nekaterih vprašanih še bolj podrobno in konkretno seznanila s svojimi stališči in mnenji.

Po končani predstavitvi predlagane kandidatke je odbor sprejel mnenje, da je bila predstavitev mag. Mateje Vraničar Erman kot kandidatke za ministrico za finance ustrezna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade dr. Miro Cerar, vaše sodelavke in sodelavci, kolege in kolegi, državljanke in državljanji, spoštovana kandidatka za ministrico za finance, profesorica, mag. Mateja Vraničar Erman!

Gospod predsednik Vlade je pravzaprav zelo logično ukrepal, zelo logično se je odločil, tudi mi smo pravzaprav pričakovali, da je v ožjem izboru za novo ministrico za finance po odhodu dr. Dušana Mramorja, za katerega nekako v Novi Sloveniji obžalujemo, da je odšel, in logično se je pokazalo, da je prav ime mag. Mateje Vraničar Erman tisto, ki bo verjetno novo ime ministrica za finance. Poznamo jo dolgo, vedno je zelo močno zagovarjala ideje, politične usmeritve in odločitve svojih predpostavljenih, torej svojih ministrov. Več ministrom je bila podrejena, vedno pa je tudi strastno zavračala predloge Nove Slovenije. Če so res bili najslabši, nisem prepričan, ker so mnogi, predvsem gospodarstveniki ocenili naš program, naše odgovore za prihodnost v letu 2014 kot najboljši program za uspešno Slovenijo. Ta program, ta nova ekonomska politika pa mora vsebovati nizke davke, enostavne postopke in odprto gospodarstvo. Gotovo se tukaj na tej točki vsi strinjamo, ko pa je treba preiti k realizaciji, potem pa imamo problem oziroma nimamo korajže. In prav zdaj, ko je dobra gospodarska klima, tukaj je treba pohvaliti slovensko gospodarstvo, in prav zdaj, to nas mnogi učijo in uči nas zgodovina, je čas za korenite reforme, ki bi jih morali narediti, ki bi jih morali sprejeti tukaj v tej hiši zato, da bo mlajšim generacijam boljše. Težko se sprijaznim, ko berem statistiko, da imamo po letu 1991, ko smo imeli vojno, vojno za Slovenijo, spet negativno selitveno bilanco v prvem kvartalu letošnjega leta. Ta bilanca je minus 205. To pomeni, 205 ljudi več se je izselilo, kot se je v Slovenijo priselilo. In kar je boleče, je to, da se na žalost odseli vedno več državljanov Republike Slovenije. In če sem pri ljudeh, potem tu moram izpostaviti statistične podatke za prvi kvartal letošnjega leta, ki govorijo, da je bilo 612 več smrti pri nas v Sloveniji kot rojstev. Se pravi, tudi ta bilanca je negativna, minus 612 za prvi kvartal letošnjega leta. Nisem negativist. Vesel sem, mi smo veseli v Novi Sloveniji, da imamo dobro gospodarsko rast, ampak to klimo bi morali zdaj izkoristiti za to, kar nam nenazadnje nalaga tudi Evropska unija, Evropska komisija. Smo del Evropske unije, saj smo vendarle tukaj julija lani sprejeli novo deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije in smo reki, da je naše članstvo v Evropski uniji na podlagi referendumске odločitve leta 2003, da je to naše članstvo v Evropski uniji naš osnovni politični in vrednostni okvir. Ampak potem, ko dobimo poročilo o Sloveniji za leto 2016, kjer imamo dobrohotne nasvete pravzaprav, potem nekako želimo to čim prej vreči v koš, kot da nam ne ustreza. In niso velike naloge pred nami, ampak moramo pa nekaj prav na področju javnih financ narediti, in natančno vemo kaj, ker je Slovenija med vsemi državami članicami država z najvišjim tveganjem za fiskalno vzdržnost. In to gospa kandidatka tudi ve. In jaz verjamem, da se bo tega vprašanja lotila zelo resno. Za tretje tisočletje potrebujemo seveda tudi v Sloveniji

novi ekonomski model. Mi pač zagovarjamo v Novi Sloveniji socialnotržni model gospodarstva. Za nas je človek v ospredju. Tržna ekonomija je pretrda, je preostra, zato hočemo socialnotržni model gospodarstva. Ta model je v Evropi preverjen v najuspešnejših državah, če hočete v državi, ki je naša najpomembnejša gospodarska in politična partnerica. Seveda tega novega modela pa ne bo brez strukturnih reform. Že večkrat sem povedal in opozarjam, tudi včeraj, da je pred to koalicijo, pred to vlado samo še 13 mesecev učinkovitega časa za izvedbo nekih korenitih reform. Morda ste se nekateri nasitili tega pojma reforma, ampak tisti, ki smo bili v gospodarstvu kdaj, vemo, da so spremembe, racionalizacija, zmanjševanje stroškov, da je to v gospodarskih družbah stalnica, da se to dela permanentno, vsak dan, vsako leto.

Nove ekonomske politike v Sloveniji ne bo brez strukturnih reform, ki pa jih na žalost ne vidimo, da bi bile na obzorju, gre zgolj za neke kozmetične popravke, kot recimo sedaj ta mini davčna reforma, ki bo ponovno, obžalujem, da je ta koalicija tista, ki kar naprej obremenjuje gospodarstvo tam, kjer se denar ustvarja. Mi v Novi Sloveniji vemo, da denar ne raste na drevesih, da ga je treba ustvariti. In zato je treba gospodarskim subjektom zaupati, da ustvarijo in jim ustvarijo poslovno okolje, ki bo spodbujalo k novim zaposlitvam, k odpiranju novih trgov in ki bo seveda odpiralo tudi vrata v Slovenijo, da k nam pridejo tuji investitorji. Seveda dobrodošli domači, jasno, najprej, pod istimi pogoji seveda tudi tuji investitorji. Ne vidim ravno, da bi bila velika gneča na naših mejnih prehodih, na letališču, kakšna pretirana gneča s strani tujih investitorjev. Nismo atraktivna država, pa bi lahko bili zaradi svoje geostrateške lege, ki je izjemna. Zaradi tega tudi, ker imamo odličen narod, priden narod, izjemen, najboljši. Mi je pa žal, da mladi izobraženi odhajajo. Naj odhajajo, če govorimo o kroženju možganov, nisem pa za to in obžalujem tudi če samo eden odide in odnese znanje, svojo pridnost nekam drugam in ustvarja drugje namesto, da bi ustvarjal doma. Novo finančno ministrico mi vidimo kot ministrico v vladi, ki ne bo zgolj sledila nekim vladnim usmeritvam, ampak da bo tudi pomembno kreirala novo ekonomsko politiko. Gospa mag. Mateja Vraničar Erman nas ni prepričala na Odboru za finance in tudi s tem, kar je pokazala v svoji preteklosti, da je enostavno, kot sem že povedal, strastno zavračala vse predloge Nove Slovenije. Mi seveda nismo obupali, mi bomo nadaljevali z našimi predlogi, delamo in vas bomo, sem prepričan, v kratkem času tudi spet pozitivno presenetili z našimi rešitvami.

Mi seveda podpore kandidatki ne moremo dati iz navedenih razlogov. Iskreno pa želimo, da skupaj v teh trinajstih učinkovitih mesecih naredimo končno nekaj dobrega za to državo, za to Slovenijo, ki jo imamo vsi gotovo zelo radi. Pred seboj pa moramo imeti vedno ljudi, tudi tiste, ki so na robu, na takšnem ali drugačnem robu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav vsem!

Danes ne moremo mimo dejstva, da je to že 26 minister oziroma ministrica Cerarjeve vlade, o kateri razpravljamo, če upoštevamo vse hitre in prehitre menjave ministric in ministrov, in to v dveh letih. Kakorkoli, vesela pa sem, da bo slovenske javne finance v roke prevzela ženska. Ženska, ki že dolgo vrsto let dela na Ministrstvu za finance, zato je tako teoretično kot tudi praktično dobro podkovana. Njen problem pa bo, sem prepričana, politična moč. Spoštovani predsednik Vlade, ni problem, ali bo znala ministrica z določenim apetitom reči ne, ampak je problem, ali ji boste vi pri tem pokrili hrbet. Želim si, da ta ministrica ni samo ena v vrsti 26., ki jo boste pač zamenjali, ko ne bo ves služila vašim interesom. Veliko izzivov je pred njo, od proračuna do državnega premoženja. Veliko od nje pričakuje javnost, državljani in veliko od nje pričakujemo tudi poslanci. Gospodarska situacija je danes boljša, kot je bila kadarkoli v zadnjih osmih letih, to bi država morala znati izkoristiti in narediti kar je treba. Slovenija si zasluži prihodnost, in to evropsko prihodnost. Ne smemo ostati na mestu in dovoliti, da nas vsi prehitevajo. Imamo priložnost, pravzaprav imate milijardo priložnosti in to resnično eno milijardo več, kot smo jo imeli mi v letu 2013, da uredite razmere v zdravstvu, da zagotovite prepotrben denar za luknjaste ceste, za mlade, za upokojece in konec koncev tudi za občino. Milijardo razlogov imate, da uredite stvari, ki jih mi nismo mogli, zato spoštovana ministrica to upravičeno pričakujem od vas.

Upravljanje državnega premoženja vsekakor rakrana te vlade. Dogajanje na Slovenskem državnem holdingu iz afere v afero, če samo dve največji omenim, afera NLB, afera Luke Koper. Dogajanje na slabi banki. O slabi banki pravzaprav sploh ne vemo, kaj se dogaja, razen afere s plačami in zadnja, zelo zanimiva, z dodatkom za lojalnost. Slovenska podjetja razprodajate poštnim nabiralnikom in to za mizerne kupnine. Državna podjetja so danes bolj kot kdajkoli bankomati za vplivne posameznike. Temu je treba narediti konec. Temu je treba narediti konec takoj, in to, spoštovana ministrica, ker sem prepričana, da boste danes postali ministrica, tudi upravičeno pričakujemo od vas. Res je, da ste na svoji predstavitvi rekli, da to, se pravi, upravljanje državnega premoženja ni področje, ki bi ga najbolje poznali, ga morate pa zaradi pomembnosti in tudi vrednosti spoznati čim prej in tudi praktično takoj ukrepati.

Na koncu ne morem mimo občin, do katerih ste se v zadnjih dveh letih obnašali zelo mačehovsko. Želim vam, da najdete skupni jezik in občinam zagotovite sredstva, ki so nujno potrebna za njihovo delovanje. Seveda ima vsak rezerve, tudi občine, je pa res, da se tudi te

nekje končajo, in slovenske občine so po moji oceni v tem trenutku na meji zmožnosti. Dve leti ni dolgo, je pa dovolj dolgo, da naredite kar je treba. Mi smo pokazali, da to znamo tudi v manj kot dveh letih.

Od besed k dejanjem je kar dolga pot. Naj bo ta ministričina čim krajša. Naloga koalicije je, da zagotovi podporo svojim ministrom in naj bo tudi tokrat tako. Spoštovani predsednik, Ministrstvo za finance je pomembno ministrstvo. Neformalno je to mesto, ki bi po moči, politični moči moralo slediti predsedniku Vlade. Naj bo z novo ministrico tako, ji želim ob začetku mandata.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

dr. László Göncz (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Kandidatko za finančno ministrico, gospo mag. Matejo Vraničar Erman smo v preteklih mandatih oziroma v prvem delu tekočega mandata lahko dokaj dobro spoznali, bodisi kot državno sekretarko oziroma pred tem kot strokovnjakinjo na različnih funkcijah in delovnih mestih Ministrstva za finance. Je finančna strokovnjakinja, ki razpolaga z izkušnjami in potrebnimi strokovnimi kompetencami. Predsednik Vlade je predlagal kompetentno kandidatko za eno od najbolj odgovornih funkcij v državi, zato bo deležna tudi najine podpore.

Nobenega dvoma ni, da bo morala bodoča ministrica kljub svoji strokovnosti vložiti ogromno truda, znanja in potrpežljivosti v odločitve, ki bodo v prid nadaljevanju finančne konsolidacije Republike Slovenije ter zagotavljanju vzdržnosti oziroma reševanju velikih sistemov, kot so pokojninska in zdravstvena blagajna, širokopolastno socialno področje ter izobraževanje, znanost, lokalna samouprava in lahko bi še dolgo našteval. V kolikšni meri bo uspešna, ni odvisno zgolj od nje, dejstvo pa je, da lahko k temu največ pripomore sama. Če uporabim prisposobo, v gibajočem se vozilu ni lahko prevzeti krmilo, predvsem če so smeri premikanja le delno določene, tudi potniki imajo marsikdaj različne želje, appetite, vendar je dober, izkušen in primerno usposobljen šofer lahko nalogi v pretežni meri kos. Želimo, da bo v primeru nove finančne ministrice tako. Njen prvi in morda tudi najvažnejši izziv je že na dlani, saj sta rebalans proračuna za naslednje leto ter okvirni načrt proračuna za leto 2018 v sklepni fazi priprave oziroma sprejetja. Prepričan sem, da je pri njunem nastajanju kandidatka odigrala pomembno, verjetno tudi ključno vlogo. Izzivov bo nedvomno veliko, med katerimi lahkih nalog skorajda ne bo.

Z vidika narodne skupnosti pričakujemo, da so pri pripravi omenjenih proračunov Republike

Slovenije upoštevali specifično položaja in potrebe narodnih skupnosti. Pri tem je zaradi občutljivosti področja nujna kontinuiteta, marsikdaj pa tudi dodatni napor za ustrezno reševanje tovrstnih zadev. Narodnima skupnostima ni dovolj zagotavljati sredstev le za minimalno delovanje njihovih organizacij in ustanov, temveč je, če je prisotna iskrena namera za njihov nadaljnji obstoj, nujno zagotoviti tudi ustrezno finančno podporo za njihov razvoj. Pričakujemo, da se pri financiranju narodnih skupnosti konstantno upošteva specifična radijskih in televizijskih programov ter medijev, kulturne in izobraževalne dejavnosti kakor tudi potrebe po zagotavljanju gospodarske osnove avtohtoni narodni skupnosti. Sleherni skupnosti ima tudi lastne specifikke, ki jih je treba spoštovati in upoštevati. V primeru madžarske narodnosti je to med drugimi manj razvita demografsko ogrožena regija, pri italijanski skupnosti pa obstoječe stanje, da ima skupne ustanove v Sloveniji in na Hrvaškem. Pomemben vidik na tem področju je zagotavljanje pogojev dejanskega dvojezičnega poslovanja javne uprave in ustanov ter občinskih uprav na narodnostno mešanih območjih. Prav v zvezi s tem so marsikje potrebne boljše sistemske rešitve, da bo izvajanje dvojezičnosti lahko učinkovito. Minister Mramor, ki je nepričakovano odstopil, je soglašal s spremembo načina oziroma sistema financiranja občinskih samoupravnih narodnih skupnosti, ki se mora izvajati neposredno, saj so omenjene narodnostne organizacije osebe javnega prava. To spremembo moramo realizirati v najkrajšem možnem času, ker že predolgo buri duhove na narodnostno mešanem območju, predvsem v Prekmurju. Pri tem pričakujemo podporo in aktivno vlogo bodoče ministrice.

Na koncu naj še omenim, da je nekdanji minister za finance dr. Mramor v mandatu te vlade prisluhnil tudi težavam pri dvojezičnem finančnem poslovanju. Ustanovljena je bila delovna skupina za preučitev problematike izdajanja računov ter plačilnih nalogov v jezikih narodnih skupnostim. Upravičeno pričakujemo, da se bo to začeto delo tudi v obdobju nove ministrice nadaljevalo. Bodoči ministrici, kajti ne dvomim v njeno izvolitev, želimo uspešno delo v prid države in državljanov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa. Oba predsednika, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Finančni minister oziroma ministrica je v vsaki vladi običajno najbolj nepogrešljiv, hkrati pa tudi najmanj priljubljen člen vladne ekipe. Saj veste, to je tisti minister, ki vedno postavlja neke finančne, davčne zahteve, omejitve, pogoje, pričakovanja, in tisti minister, ki na koncu vedno najmanj da. Delo ministra za finance ima ne samo zaradi tega eno posebno zahtevnost in

odgovornost – odgovornost ravnanja z denarjem te države in državljanov oziroma davkoplačevalcev in davkoplačevalk. Ta odgovornost za sabo prinaša tudi tveganja. Če želimo iskati razvoj, zagotavljati reforme, kar so že kolegi iz opozicije danes spomnili, potem je treba tudi tvegati. Tveganje z javnimi financami pa lahko pripelje tudi do slabih odločitev in teh je bilo v preteklih obdobjih pri nas ogromno. Te slabe odločitve so rezultirale v ogromnem zadolževanju države in v ogromnem javnem dolgu, ki smo ga posledično tudi naredili. Tisto, kar je treba danes, je odgovorno obrniti krivuljo navzgor. S prejšnjim ministrom naše vlade smo to že začeli s tako imenovano javnofinančno stabilizacijo in konsolidacijo, ko smo ujeli vajeti državnega denarja zopet v svoje roke na ta način, da smo pogledali, koliko denarja je v denarnici, koliko ga je možno potrošiti, koliko ga je treba tudi dati na stran in v kaj investirati. Vse to so izzivi, ki so pred nami in ki zahtevajo tudi dosledno spoštovanje določenih dogovorjenih, tudi na novo, ponovno dogovorjenih pravil tako na področju javnih financ kot takšnih, kot na področju davkov, pravil bančnega delovanja in v končni fazi tudi upravljanja s podjetji, ki so v lasti države. Vse to je ta vlada že naredila, vendar nikakor še ni zadovoljna s tem. Ko veste, bomo in ravno zdaj obravnavamo paket številnih novih zakonodajnih predlogov, ki se navezujejo na tako imenovano mini davčno reformo in sprejemanje proračuna za naslednji dve leti, ponovno se odpira vprašanje prevetritve strategije upravljanja z naložbami države, delovanja, poslanstva, vloge Slovenskega državnega holdinga v sistemu javnih financ in tako dalje. Vse to so torej procesi, ki smo jih ponovno oživili z drugačnimi zavezami, drugačnimi pričakovanji in odnosom, kot smo ga bili pač žal v preteklih obdobjih vajeni.

Mag. Mateja Erman Vraničar je bila v vseh teh procesih izjemno aktivna akterka, kot je to običajno in pogosto pri ženskah, ne toliko vidna v medijih in javnosti, zanesljivo pa gonilni motor vseh teh vsebin, ki smo jih oziroma jih je ta naša vlada pripravljala. Pričakujemo, da bo to z velikim znanjem in kapitalom počela tudi zdaj naprej kot ministrica za finance. Zato nikakor ne dvomimo v to, da ni ustrezno usposobljena, da ne bi imela tudi dovolj političnih znanj in veščin pri tem, kar bo počela, hkrati pa tudi prepotrebne moči in zaupanja, ki ga ključno in nujno potrebuje s strani svojih kolegov iz vladne ekipe, začevši s predsednikom Vlade.

Dovolite pa mi, kljub vsemu, na koncu še eno zanimivost, ki mogoče niti ni toliko zanimivost. Danes dobimo oziroma verjamem, da bomo dobili, prvo žensko ministrico za finance. Pravilo je običajno takšno, da ženske pridejo takrat, ko že gori voda. Jaz verjamem, da voda še ne gori, se pa vsi zavedamo, kako pomembno je in bo, da naše javne finance vzdržujemo zdrave na tak način in na takšnih temeljih, kot smo jih zastavili z delovanjem v tej naši vladi.

Spoštovani mag. Mateji Vraničar Erman kot kandidatki zaenkrat še za ministrico za finance v vrstah Poslanske skupine Stranke modernega centra namenjamo enotno polno podporo in ji že na tej točki želimo, da bo s svojim znanjem, izkušnjami, odločnostjo in tudi žensko modrostjo odlično opravljala svoje delo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, kolegice, kolegi!

Pred nami je odločanje o novi finančni ministrici. V uvodu bi rad povedal, da Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke kandidatke mag. Mateje Vraničar Erman ne bo podprla.

Ne bomo jo podprli iz več razlogov. Bomo pa v nadaljevanju povedali razloge in predvsem argumente, zakaj kandidatka ne bo deležna naše podpore.

Uvodoma bi rad povedal, da je bila že sama predstavitev mag. Mateje Vraničar Erman veliko razočaranje. Kajti na sami predstavitvi ni povedala nekih konkretnih rešitev oziroma ni povedala, kakšno politiko kot ministrica za finance bo izvajala v prihodnosti. Na konkretna vprašanja ni postregla s konkretnimi odgovori. V njeni predstavitvi smo zabeležili zgolj nekaj, šest, sedem političnih floskul. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da so politične floskule za ministrico za finance bistveno premalo. Prepričani smo, da bi tako političen parket kot širša slovenska javnost morala vedeti, kakšna bo politika nove ministrice. Nenazadnje je bila mag. Mateja Vraničar Erman desna roka do zdaj že treh ministrov: dr. Franca Križaniča, dr. Uroša Čuferja in dr. Dušana Mramorja. Značilno za vse te tri ministre je, da zagovarjajo politiko zadolževanja in politiko novih davčnih obremenitev. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da se bo glede na dosedanje izkušnje z mag. Matejo Vraničar Erman politika zadolževanja in politika novih davčnih obremenitev nadaljevala tudi pod njenim vodstvom. Sprašujemo se, ali bo mag. Mateja Vraničar Erman sposobna voditi in opravljati to funkcijo, kajti zavedati se je treba, da je to dejansko druga oseba v državi, če ne celo prva. Pomeni, vsako odločitev, vsako zadevo, ki jo bodo sprejeli ministri te vlade, bo nenazadnje morala ministrica za finance odobriti. Glede na njene odgovore in na njeno predstavitev smo prepričani, da je mag. Mateja Vraničar Erman ostala na nivoju državne sekretarke.

Bi pa v nadaljevanju šli po posameznih segmentih, ki jih pokriva Ministrstvo za finance in področja, za katera bo tudi ministrica odgovorna.

Proračun. Prvič v zgodovini Slovenije je Vlada oziroma Ministrstvo za finance zamrznilo

proračunsko porabo že v mesecu avgustu, torej še v času počitnic. Spoštovani predsednik Vlade, od vas lahko slišimo v javnosti, kako se hvalite z gospodarskimi ukrepi, kako se hvalite z gospodarsko rastjo, kako se hvalite z znižanjem števila brezposelnih. In potem ta ista vaša vlada v mesecu avgustu prvič zamrzne porabo proračuna. Tudi na predstavitvi smo mag. Matejo Vrničar Erman spraševali, kakšni so razlogi za to zamrznitev. Konkretnih odgovorov ni podala. Ponavljam, prvič v zgodovini Slovenije je bila ta zamrznitev narejena že v mesecu avgustu. Bila je izjema leto 2014, vendar takrat so bile predčasne volitve. Spoštovani predsednik Vlade, ali zamrznitev proračunske porabe pomeni predčasne volitve? Kajti edino do sedaj v zgodovini Slovenije smo imeli meseca julija proračunsko zamrznitev, ampak takrat so bile predčasne volitve. In mislim, da je bilo to takrat dokaj korektno s strani tedanje predsednice Vlade, da se je odločila za takšen korak. Danes pa mi v Slovenski demokratični stranki ne vidimo razlogov, potrebnih za zamrznitev porabe proračuna porabe, sploh pri tem, da se predsednik Vlade hvali z ne vem kakšnimi gospodarskimi ukrepi. Pri proračunu lahko zabeležimo 5 % povečanje mase plač za javne uslužbenke. In nenazadnje je bilo v mesecu juliju tudi najmanjše število proračunskih prilivov. Nenazadnje smo zaskrbljeni, da se državne naložbe zmanjšujejo. V letošnjem letu jih je bilo zgolj za 37 milijonov evrov, to pomeni tretjino naložb iz leta 2015. Spoštovani predsednik Vlade, vi ste odgovorni, da ste predlagali kandidatko, in kandidatka je v svoji predstavitvi povedala, da bo proračun razvojno naravnano. Zanima me, kako bo proračun razvojno naravnano, če smo v letošnjem letu porabili zgolj 37 milijonov za naložbe, kar je tretjino zneska iz leta 2015. Črpanje evropskih sredstev je zelo pomembna postavka proračuna. Iz javno dostopnih podatkov lahko sledimo, da je letošnje leto za to vlado katastrofalno pri črpanju evropskih sredstev. V mesecu juliju smo počrpali zgolj za nekaj več kot 600 tisoč evrov evropskih sredstev, kar je najmanjši prihodek za Slovenijo, odkar je Slovenija članica Evropske unije. Odgovorov na to, tudi s strani kandidatke nismo bili deležni. In nenazadnje, Slovenija je imela bistveno višji priliv sredstev Evropske unije, kot jih je plačala v proračun Evropske unije. V letošnjem letu ta razlika znaša samo 54 milijonov. V letu 2015 jih je bilo več kot 400 milijonov. Konkretnih odgovorov tukaj s strani kandidatke ni bilo.

Fiskalni svet. Slovenija je še vedno brez člana Fiskalnega sveta. Odgovornost za to nosi minister za finance oziroma bodoča ministrica za finance in predsednik Vlade. Dejansko se lahko vprašamo, ali smo v neustavnem stanju. In Fiskalni svet glede na stanje in stabilnost javnih financ v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo kot enega izmed najpomembnejših. In nenazadnje, kandidatka v zvezi z imenovanjem članov Fiskalnega sveta na

hearingu ni želela odgovorjati. Njen odgovor je bil, Fiskalni svet, člani se bodo postavili še predno bom jaz postala ministrica za finance. In v tem tednu beremo, da Vlada oziroma Ministrstvo za finance umika predloge, da kandidati niso ustrezni in da bo nadaljevala z novim razpisom. To pomeni, Slovenija bo še najmanj 6 mesecev brez Fiskalnega sveta, ampak kandidatka je pa na hearingu dejala, da je prepričana, da je to zadeva, ki se je ne tiče več in da bodo člani Fiskalnega sveta imenovani še pred njenim imenovanjem. Tega se ni naredilo.

Davčni dolg. Davčni dolg v Sloveniji znaša več kot 1,3 milijarde evrov, kar predstavlja več kot 15 odstotkov proračunskih prilivov. V Slovenski demokratični stranki smo že večkrat opozarjali, da je ta številka alarmantna in prepričani smo, da vlada Mira Cerarja in koalicija oziroma Ministrstvo za finance na tem področju ne sprejema ustreznih ukrepov, ki bi ta davčni dolg zmanjševali. Radi bi poudarili, da edini ukrep do zdaj, ki je bil sprejet za zajezitev oziroma za zmanjšanje davčnega dolga, je bil narejen v času vlade Janeza Janše v obdobju leta 2012 do leta 2013, ko je bil sprejet zakon, da se davčni dolžniki javno razkrijejo. In takrat smo lahko beležili en del, ki se je ta davčni dolg zmanjšal.

Spoštovana kandidatka je na odboru predstavljala, da ti ukrepi so, da se aktivni davčni dolg znižuje, vendar situacija in zgodba sta drugačni. Aktivni davčni dolg se znižuje na račun neaktivnega davčnega dolga, to pomeni, zaradi začetka stečajnih postopkov, začetka insolvenčnih postopkov se aktivni davčni dolg prelevi v neaktivnega. Večkrat smo že tudi opozarjali, da bi tako Ministrstvo za finance kot FURS morala razkriti podatek, koliko davčnega dolga se odpiše. Kajti jaz sem prepričan, da se večina tega neaktivnega davčnega dolga zaradi zaključka stečajnih postopkov odpiše. In ta podatek v Sloveniji žal ni javno dostopen. Tudi na Komisiji za nadzor javnih financ ste poslanci koalicije takšen predlog s strani Slovenske demokratične stranke zavrnili. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da 1,3 milijarde davčnega dolga pomeni precej. To pomeni, bi rekel, precejšnje število pokojnin, precejšnje število novih šol in pa, spoštovana ministrica za zdravje, jaz sem prepričan, da milijardo 300 bi lahko zdravstvo tudi uporabilo učinkoviteje, če bi država bila sposobna ta davčni dolg znižati.

Zadolževanje. Značilnost za države Evropske unije je, da se zadolženost držav zmanjšuje, v Sloveniji se pa zvišuje. Slovenija ima davčni dolg že bistveno več kot 80 odstotkov bruto domačega proizvoda. Predvsem je pa značilno, da to zadolževanje Slovenije je bilo najbolj izrazito predvsem v vseh mandatih, ko je kot državna sekretarka na Ministrstvu za finance delala sedanja kandidatka. Mi smo prepričani, da se bo to zadolževanje glede na politiko in dela te vlade, spoštovani predsednik Vlade, tudi

nadaljevalo. Spoštovana kandidatka ni postregla z nekimi konkretnimi ukrepi, na kakšen način se bo lotila zmanjšanja dolga držav.

Trošarine. Trošarine so po mnenju Slovenske demokratske stranke ena izmed najbolj katastrofalnih politik Ministrstva za finance, kajti dejstvo je, da se trošarine v Sloveniji tako na področju naftnih derivatov, tobačnih izdelkov in pa alkohola zvišujejo. Vsako leto imamo iz naslova trošarin nižje prihodke v proračun. Zviševanje trošarin pomeni manj konkurenčno okolje za gospodarstvo in pa bistveno višje breme za državljanke in državljane Republike Slovenije. Spoštovani predsednik Vlade, zakaj je na tako imenovani senčni strani Alp cena nafte za približno 15 centov cenejša kot v Sloveniji? Zakaj je na senčni strani Alp cena kurilnega olja približno 10 centov cenejša kot v Sloveniji? Konkretnih odgovorov, kakšna bo trošarinska politika, nova ministrica ni podala. Jaz sem prepričan, da se ta trošarinska politika ne bo spreminjala in bo, bi rekel, v breme gospodarstva in državljanek in državljanov Republike Slovenije. Najvišjo rast trošarin v Sloveniji smo beležili predvsem v prvem mesecu mandata dr. Franca Križaniča, ko je bila državna sekretarka Mateja Erman Vrničar.

Davki. Na področju davkov smo lahko kandidatko za finančno ministrico spoznali kot tisto, ko je prišla v Državni zbor, se moramo državljanke in državljani Republike Slovenije prijeti za denarico, kajti takrat smo vedeli, da v roku enega meseca, ko bo začel veljati novi zakon, se bodo davčne obremenitve v Sloveniji povišale. Nismo dobili konkretnega odgovora, zakaj se je Ministrstvo za finance in kot državna sekretarka odločila, da stopnja davka na dodano vrednost uvede kot trajni ukrep. Ponovno je bilo z vaše strani, predsednik Vlade, slišati, na kakšen način imamo gospodarsko rast, vendar vi ste uzakonili trajno zvišanje davka na dodano vrednost. Tukaj lahko pričakujemo, da se bodo davčne obremenitve tudi pod novo ministrico nadaljevale. Nenazadnje lahko v medijih beremo, da Ministrstvo za finance in Vlada razmišljata, kako bosta ukinila zakon o tako imenovanih normirancih. Zakaj? Pavšalne obdavčitve smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da so ustrezne, vi jih boste šli pa spreminjati. In tudi na tem delu s strani kandidatke ni bilo danih ustreznih odgovorov. Nenazadnje lahko zdaj beležimo, da Ministrstvo za finance poziva občine, da zvišajo nadomestilo za zemljišča, za stavbne prispevke. Po drugi strani pa lahko poslušamo, kako bo država uvedla nepremičninski davek oziroma vlada Mira Cerarja. Ali je to priprava terena, da bodo občine dvignile nadomestila za stavbno zemljišče s tem, da boste vi v roku, ne vem, pol leta, enega leta uvedli nepremičninski davek in boste rekli, prispevki in davek ostajajo isti. Tudi s te strani nekih konkretnih odgovorov ni bilo. Tu smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da ta bojazen glede novih davčnih obremenitev, da je z naše strani ustrezna in da lahko

pričakujemo tudi vse zadeve, ki se zdaj dogajajo, da bo zadeva šla po tej poti.

Če bi lahko dejali, da je bil mandat teh dveh let, ki ga je imel dr. Mramor, vsaj na področju stabilizacije javnih financ in proračuna z oceno zadostno, je pa predvsem čisto druga zgodba na področju upravljanje državnega premoženja. Jaz sem prepričan, da je upravljanje državnega premoženja eno izmed najslabših do zdaj pod mandatom vlade Mira Cerarja in te koalicije, Socialnih demokratov in Desusa. Dejstvo je tu, da se ukvarja predvsem s kadrovanjem, ne pa z upravljanjem državnega premoženja. Vrsto vprašanj je bilo zastavljenih kandidatki za bodočo ministrico. Če je še na nekatera vprašanja odgovorila s področja proračuna in javnih financ, spoštovani ministri in spoštovani predsednik Vlade, pa v zvezi z upravljanjem državnega premoženja ni podala niti enega konkretnega odgovora.

In če začnemo s Slovenskim državnim holdingom. Slovenski državni holding ima začasno vodstvo. Kandidatka ni znala odgovoriti, kakšno bo njeno stališče, kakšna bo njena politika pri Slovenskem državnem holdingu. Kdaj bo Slovenski državni holding dobil vodstvo za polni mandat? Nenazadnje je ministrica za finance tista, ki bo tudi predlagala, ima možnost predlaganja vodstvenega kadra oziroma organov poslovodstva Slovenskega državnega holdinga, to pomeni članov nadzornega sveta in vodstvo. Pred Slovenijo je pomembna privatizacija. Privatizacija Nove Ljubljanske banke. Spoštovani predsednik Vlade, ali vi pričakujete, da z začasnim vodstvom Slovenskega državnega holdinga lahko uspešno peljete privatizacijo naše največje sistemske banke? V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da ne.

Vprašanja, ki so bila zastavljena kandidatki so tudi, kakšen bo koncept privatizacije Nove Ljubljanske banke? Ali se kandidatka strinja s tako imenovano razpršeno privatizacijo ali ne? V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da razpršeni del privatizacije pomeni bistveno manjši priliv od kupnine in pa seveda, da bo država tudi po končani privatizaciji, če bo ta uspešno pristala, slabša. Ali držijo informacije, da se vodstvo Slovenskega državnega holdinga in Ministrstvo za finance pogajajo z Evropsko komisijo, da bi se časovni rok za privatizacijo konec leta 2017 spremenil? Teh odgovorov nismo dobili.

Nismo dobili niti odgovora glede strategije upravljanja državnega premoženja. V Slovenski demokratski stranki smo pri sprejemanju te strategije opozarjali na vrsto pomanjkljivosti in na vrsto problemov, ki se bodo pokazali potem, ko bo dejansko ta strategija zaživela.

Spoštovani predsednik Vlade, vi se hvalite s strategijo upravljanja državnega premoženja kot enega izmed najpomembnejših dokumentov, ki je bil sprejet v času te vlade. Vodstvo Slovenskega državnega holdinga pa

vam je povedalo, da je ta strategija neustrezna in da potrebuje spremembe in dopolnitve in spoštovana kandidatka ni znala odgovoriti, kdaj bomo v Državni zbor dobili prenovljeno strategijo upravljanja državnega premoženja, čeprav je državni sekretar Metod Dragonja na junijskem odboru za finance in monetarno politiko zadevo obljubil za mesec september. Veliko presenečenje, vsaj zame osebno, je bilo, ko je kandidatka predstavljala strategijo za upravljanje državnega premoženja, da je uporabila termin, da bo strategija upravljanja državnega premoženja temeljila na sektorski politiki. Ta termin je bil uporabljen v zgodovini Slovenije že enkrat, in sicer v času AUKN in ministra dr. Franca Križaniča leta 2009. Strategija upravljanja državnega premoženja bo temeljila na sektorski politiki, in to sektorsko politiko, ki jo je pripravljalo Ministrstvo za finance, in jaz verjamem, da je tudi sedanja kandidatka takrat sodelovala pri njej, je zavrnil ministrski zbor. In danes z novo kandidatko se uporabljajo termini iz leta 2009. Torej, zanima me, ali se v resnici v senci na Ministrstvo za finance vrača dr. Franci Križanič, kajti to so besede od takrat.

Področje zavarovalništva. Glejte, Slovenija je edina država, kjer država obvladuje več kot 60 % zavarovalniškega trga. In v Slovenski demokratični stranki smo tukaj prepričani, da so potrebne spremembe. Za kakšno strategijo na področju zavarovalništva nam kandidatka ni znala odgovoriti niti z enim vprašanjem, za kaj se bo zavzemala. Kljub temu, da je poudarjala, da bo podlaga za strategijo upravljanja državnega premoženja sektorska politika, in to pomeni, da na področju zavarovalništva, ki je vsaj zame osebno en izmed pomembnejših, te zadeve niso dorečene. Kaj se bo zgodilo v primeru, če pride prevzemna ponudba za Zavarovalnico Triglav ali Pozavarovalnico Sava? Danes strategija upravljanja državnega premoženja tega ne določa.

Zakon o igralništvu ta vlada pripravlja že kar nekaj časa. Kakšna bo politika nove zakonodaje, kandidatka ni znala povedati. Ali se bodo usmerili v podeljevanje koncesij ali se ne bodo usmerili v podeljevanje koncesij? Spoštovani predsednik Vlade, Slovenija je danes ena izmed edinih držav Evropske unije, kjer ima športna loterija na področju športnih stav monopol. In nenazadnje, ogromno slovenskih igralcev igra preko spletnih igralnic ali v tujini in tukaj Slovenija izgublja ogromno denarja. Kakšno politiko na področju tega bo kandidatka uporabljala? Ali bo zagovarjala monopol ali bo tukaj za odprtje trga? Teh zadev ni bilo, niti na en ta del vprašanja nismo prejeli odgovora, niti ne, kdaj bo zakon o igralništvu prišel v Državni zbor.

Ekonomsko-socialni svet. Spoštovani predsednik Vlade, pred časom so izstopili delodajalci, in vsaj zame osebno je Ekonomsko-socialni svet mrtev. Zamislite se, kaj bi bilo če bi sindikati v času mandata vlade Janeza Janše

izstopili iz Ekonomsko-socialnega sveta. Ulice bi bile polne, mediji bi bili polni. Tukaj pa mediji niti z eno besedo niso problematizirali tega, da so se delodajalci odločili za izstop iz Ekonomsko-socialnega sveta. In tukaj tudi s strani kandidatke za ministrico za finance ni bilo danih ustreznih odgovorov. Kdo se bo pogajal naprej? Edini odgovor je bil, da je za Ekonomsko-socialni svet odgovorna ministrica za socialo in delo. Drugih zadev ni bilo. Kot ministrica za finance bi morala odločno zagovarjati, da se bo z vsemi zadevami zavzemala za to, da se delodajalci vrnejo v Ekonomsko-socialni svet. Če pa tega ne bodo dosegli, potem pa najbolje, da se Ekonomsko-socialni svet razpusti, ker je že danes mrtev.

Tuje investicije. Pri tujih investicijah smo v Sloveniji med tistimi, ki jih imamo najmanj, ampak tuji investitorji odpirajo nova delovna mesta. In kaj bo naredila spoštovana kandidatka za to, da bi se tuji investitorji le odločili za Slovenijo? Ni bilo odgovora. In danes se tuji investitorji iz Slovenije umikajo in s tem Slovenija izgublja delovna mesta. Spoštovani predsednik Vlade, velik pomp je bil, ko ste novembra leta 2015 obiskali Združene države Amerike, obiskali ste predvsem informacijske družbe, IBM, Microsoft, Oracle. Takrat ste dejali: "Obisk je bil uspešen, ameriška podjetja bodo prišla v Slovenijo." IBM je odprl razvojni center v Zagrebu, tisoč delovnih mest, to je bilo po vašem obisku v Ameriki. Hewlett Packard se je iz Slovenije umaknil in prestavil predstavništvo v Zagreb. Tuji investitorji se odločajo za Bratislavo, Beograd, Zagreb ne pa za Slovenijo. In ministrica za finance ima tukaj škarje in platno v svojih rokah, niti z enim ukrepom ni konkretno povedala, na kakšen način bi se zavzemala za prihod tujih investitorjev. Nenazadnje bi izpostavil še, da je Slovenija izgubila veliko naložbo v Petišovcih, 220 milijonov evrov naložb. Spoštovani predsednik Vlade, ali se ne čutite tukaj odgovornega zaradi tega, kar je bilo zdaj povedano, in pa odgovornega za to, da ste predlagali kandidatko za ministrico za finance, ki ni postregla niti z enim konkretnim odgovorom na vprašanja, ki se njo tičejo?

Veliko je bilo vprašanj tudi v zvezi s tem, ali je sposobna reči Karlu Erjavcu ne. Jaz sem prepričan, da bi Karlu Erjavcu mogla znati ministrica za finance reči ja in ne. Ja predvsem pri usklajevanju pokojnin, kajti jaz sem prepričan, da pogoji za usklajevanje in dvig pokojnin so izpolnjeni, Karlu Erjavcu bi mogla reči odločno ne pri Zavarovalnici Triglav, kajti upokojenci si ne morete privatizirati Zavarovalnice Triglav. In jaz sem prepričan, da bo bodoča ministrica naredila ravno obratno, pri upokojencih bo dejala ne, pri Zavarovalnici Triglav bo dejala ja. In to bo dejansko v škodo Republike Slovenije in pa državljanov Republike Slovenije. Mislim, da je bilo v našem stališču dovolj povedanih razlogov, zakaj ne bomo podprli kandidatke.

Izpostavili bi še DUTB. Število zaposlenih je preseglo 200, stroški dela v letu 2016 bodo 10 milijonov evrov, v letu 2015 so bili 5 milijonov evrov. Kaj je s svetovalnimi pogodbami na DUTB? Zakaj DUTB prodaja terjatev kupcu, ki potem v roku dveh mesecev to isto terjatev proda tretjemu kupcu za po 20 milijonov višji ceni? Ali nismo tukaj izgubili vsi? Zakaj DUTB še vedno nima revidiranega letnega poročila za leto 2015? Niti na eno vprašanje s strani ministrice nismo dobili odgovor. Ampak z današnjim dnevem sem pa prepričan, da bo dejansko ministrica imela celotna pooblastila za imenovanje SDH, za DUTB, prisotna bo na nadzornih svetih SDH, DUTB, sedela bo na Svetu Banke Slovenije, hodila bo na parket v Bruselj, kjer se bo pogajala, pogajala se bo pa dejansko tudi z vsemi ministri. Pomembna funkcija, od katere je verjetno odvisna naslednja prihodnost Slovenije, od katere je odvisen življenjski standard Slovencev in Slovencev.

Vendar bomo zaradi vsega tega povedanega, teh argumentov v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke rekli odločen ne mag. Mateji Erman Vraničar. Ta ne pa tudi pomeni verjetno ne politiki zadolževanja in pa politiki novih davčnih obremenitev.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Poslanske skupine Desus, gospodu Petru Vilfanu. Izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, kandidatka za ministrico, kolegice in kolegi, vsi lepo pozdravljeni!

Danes bomo na čelu finančnega ministrstva potrdili državno sekretarko mag. Matejo Vraničar Erman, s katero smo že do sedaj korektno sodelovali. Kandidatko za ministrico cenimo kot nesporno poznavalko področja, saj je dolgoletna visoka uradnica Ministrstva za finance, med drugim se je izobraževala tudi v tujini in njen življenjepis govori sam zase. Mag. Mateja Vraničar Erman je strokovno več kot primerna kandidatka, zato ne bom našteval njenih kompetenc, bom pa povedal, kaj si od nje želimo mi, kaj pričakujemo in kako si predstavljamo naše sodelovanje zdaj, ko bo postala ministrica. Za njenega predhodnika dr. Mramorja smo radi rekli, da je bil četrti koalicijski partner, kar samo po sebi niti ni slabo, saj se od finančnega ministra pričakuje, da skrbno pazi na javni mošnjiček in da kdaj reče tudi ne. Vsi veste, da smo se v Poslanski skupini Desus veliko pregovarjali z ministrom Mramorjem, a na koncu lahko rečemo, če parafraziram besede našega predsednika Karla Erjavca, bil je eden naših najljubših ministrov. No, da se vrnemo h gospe Vraničar Erman in njeni večkratni objavljeni izjavi, ki je bila vzeta iz konteksta, da zna reči ne tudi Karlu Erjavcu. Kandidatka je s to izjavo pokazala, da je

suverena, kar cenimo, ter da bo z javnimi financami ravnala z vso skrbnostjo in odgovornostjo, kar je tudi prav. Takšno držo podpiramo, hkrati pa pričakujemo, da bo kot ministrica delovala skupaj s to koalicijo, da bo timska igralka, kar pomeni, da bo morala znati tudi prisluhniti. Želimo, da bi bila odprta za dialog ter konec koncev, da bo znala delovati tudi politično ter sprejemati kompromise. Vsi se verjetno strinjamo, da je mag. Vraničar Erman izjemno kompetentna, želimo pa si, da bi bila tudi socialno čuteča, da bi imela posluš za najranjivejše, kot so starejši in upokojenci, invalidi in seveda tudi mladi, ki šele vstopajo na trg delovne sile. Mladi so naša prihodnost, tega ne smemo pozabiti. In če bodo imeli mladi dovolj delovnih mest in pogoje za kvaliteto življenje, potem smo s tem veliko naredili tudi za starejše in nenazadnje tudi za gospodarstvo.

Od ministrice in koalicije pričakujemo brezpogojno spoštovanje koalicijske pogodbe, kar pomeni, da bomo redno usklajevali pokojnine, izplačevali upokojenski regres ter v najkrajšem času končno ustanovili demografski rezervni sklad. Pa da rečem še kakšno o tem, zakaj potrebujemo demografski sklad in zakaj ga potrebujemo takoj. Demografski sklad bo razbremenil proračun, saj danes iz proračuna letno za pokojnine namenimo 1,4 milijarde evrov, kar pa dolgoročno seveda ni vzdržno. Rabimo poseben sklad, kjer bi vsaj 10 ali 20 let plemenitili del državnega premoženja, delež kupnine odprodaje državnih podjetij, ki so zrasla na plečih današnjih upokojencev. V sklad pa bi se vsa ta leta stekala in akumulirala sredstva iz različnih virov v vrednosti recimo 0,5 % BDP oziroma po dogovoru. Stvari so seveda še odprte, z novo ministrico pa pričakujemo, da se čim prej vrnemo za skupno mizo in določimo vire financiranja. Na tem mestu moram ponovno poudariti, da v Poslanski skupini Desus vztrajamo pri čim prejšnji ustanovitvi sklada, saj se je rok po Zakonu o SDH iztekel že koncem lanskega leta, koalicijsko dogovorjen rok pa je že zdaleč presežen. Vsekakor bomo vztrajali, saj je to naša zaveza mladim generacijam, tem, ki se bodo upokojevali v prihodnosti.

Druga točka, na katero smo v naši poslanski skupini zelo občutljivi, pa je zdravstvo. Vsi vemo, da v tem momentu naša javna zdravstvena mreža potrebuje dodatnih 200 milijonov evrov, zato bi vas želel že danes vprašati, kako se boste kot finančna ministrica spopadla s tem perečim problemom, saj vemo, da za rešitev akutne situacije zgolj zakoni niso dovolj, potreben je denar. Obljubljeni je in upamo, da bo temu res tako, da bo reformni zdravstveni paket kmalu v Državnem zboru, zato boste morali že takoj na začetku svojega mandata, kot pravijo, zgrabit bika za roke.

Spoštovana kandidatka za ministrico, od vas prav tako pričakujemo, da boste dobro skrbeli za našo državno srebrnino, da bo zadnja faza privatizacije potekala transparentno, v dobro podjetij in države in skrbno preverjenimi

strateškimi partnerji. Želimo si dobrega upravljanja s podjetji v državni lasti, zato mora SDH v prvi vrsti s podjetji upravljati, ne pa jih samo prodajati. Do razprodaj državnega premoženja, kot smo jim bili priča v preteklosti, če omenim zgolj prodajajo NKBM, ne sme več prihajati. Tega ne bomo dopustili n računamo na vas, da boste tovrstne poizkuse in prakse preprečevali.

Mag. Mateja Vraničar Erman dajemo vam polno podporo za vodenje državnih financ, hkrati pa si želimo, da bi čim manjkrat eden drugemu rekli ne.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Vilfan.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Spoštovani!

Vsak minister je zapustil svojo sled v 25-letni zgodovini samostojne Slovenije. Zelo zahtevno obdobje je nastopilo z gospodarsko in finančno krizo, na katero nismo bili pripravljeni, saj se je pred tem gospodarstvo pregrevalo z najemanjem ugodnih kreditov in zadolževanjem bank v tujini. Ob hipnem padcu povpraševanja na trgu in drastičnemu umiku bank pri podpori podjetij, je sledila izguba delovnih mest, zmanjševanje sredstev za zdravstveno in pokojninsko blagajno, za varnostni sistem, za infrastrukturo in tako dalje. Sledila je predraga sanacija bančnega sistema in zahteve po razprodaji najpomembnejše lastnine države. Sprejetje fiskalnega pravila se je zgodilo v trenutku, ko je javnofinančno stanje obremenjeno z več kot 80 odstotnim dolgom in posledično smo omejeni pri ukrepih, ki bi lahko pospešili gospodarsko rast. Vse to bo zaznamovalo tudi delo bodoče ministrice. Obdobje, v katerega vstopa kandidatka mag. Mateja Vraničar Erman, je sicer trenutek, ko je Slovenija izšla iz postopka presežnega primanjkljaja. Kot je dejala na predstavitvi, bi razpoložljiva javnofinančna sredstva usmerjala tako, da bi omogočala hitrejšo gospodarsko rast ter varčevalne ukrepe sproščala postopno in premišljeno. Tudi po našem mnenju je to pravilen odgovor, saj lahko samo gospodarska rast zniža javni dolg. Varčevanje na silo naredi ogromno škodo in javni dolg se še poveča. Nenazadnje, če spremljamo dogajanje in če analiziramo zadnje obdobje, v katerem vidimo, da podatki za letošnje drugo četrtletje, kjer beležimo 2,7 % rast bruto domačega proizvoda. K rasti sta namreč največ prispevala rast izvoza in domače trošenje. Najbolj so se povečali izdatki gospodinjstev, in sicer za 2,6 %. Toda v tem istem obdobju beležimo občutno zmanjšanje investicij v gradbene objekte in tukaj je ena od prvih nalog kandidatke, da pospeši črpanje sredstev evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020. Smo namreč že globoko v

novi finančni perspektivi, črpanje pa je praktično zastalo. Od tega so v veliki meri odvisne naložbe za rast in delovna mesta.

Opisane razmere narekujejo, da je položaj ministra za finance izjemnega pomena in da je oseba, ki ga zaseda, res oseba, ki je sposobna širokega razmišljanja in razumevanja pomena številnih družbenih podsistemov ter njihove vloge za celotno skupnost; da razume, kdaj lahko strošek pomeni investicijo; da je sposobna argumentiranega dialoga, da se ne zatakne le pri odrekanju želja, temveč je sposobna tudi skupnega iskanja rešitev na poti do skupnih ciljev; da ne zna le poslušati in odrehati, temveč da zmore slišati, poiskati rešitev in seveda ukrepati. Poleg skrbi za kratkoročno in dolgoročno stabilnost javnih financ namreč čakajo kandidatko tudi zelo veliki izzivi na prioritetnih področjih, za katera seveda ne bo neposredno odgovorna, a brez njenega razumevanja in posluha ne morejo delovati. To je sicer ena od pomembnih pomanjkljivosti trenutnega stanja, saj Ministrstvo za finance odločilo posega na številna področja. In po mnenju Socialnih demokratov je treba vendarle izluščiti pri vseh teh področjih prioritete. Ena od teh je zdravje ljudi in zdravstveni sistem. Brez zdravja ljudi in dostopnosti zdravstvenih storitev se bodo negativne posledice pokazale tudi na finančnih rezultatih, zato od kandidatke pričakujemo razumevanje, da se vložki v zdravje ljudi multiplicirajo in koristijo vsem nam. Trenutne čakalne vrste so odločno predolge in tudi s strani bodoče ministrice pričakujemo na tem področju ukrepanje.

Naslednja tema je že omenjeno zagotavljanje javnih vlaganj v ključno javno infrastrukturo, ki je hkrati predpogoj in motor za gospodarsko rast in razvoj in ker si brez javnih vložkov ne moremo obetati napredka. Čim prej bo treba predložiti zakon v zvezi z izgradnjo drugega tira, ki bo pomembna preizkušnja razumevanja, kdaj strošek pomeni investicijo.

Naslednja tema je delovanje sistemov družbene solidarnosti, predvsem delovanje tistih sistemov, ki lajšajo življenje najšibkejšim članom naše družbe ali pa jim omogočajo uspeh z lastnim znanjem in delom.

Naslednje področje, ki je izjemno pomembno, je zagotovo upravljanje državnega premoženja. To mora biti upravljano v korist vseh in od katerega ne pričakujemo samo višjih donosov, temveč več demokratičnega nadzora, več javnega interesa, ki se ne meri le v izkupiških od prodaj državne lastnine. Pričakujemo na tem področju tudi več preglednosti ter sodelovanja javnosti pri sprejemanju ključnih odločitev o načrtih za naše skupno premoženje. Uveden mora biti sistemski nadzor nad izvedenimi aktivnostmi, še posebej pa moramo biti pozorni na izvor kapitala, ki želi prevzemati naša najuspešnejša podjetja. Menimo, da bo ključna odločitev za razumevanje navedenega stanja oblikovanje demografskega sklada. Ta mora z vključenim premoženjem

zagotavljati stabilen pokojninski sistem in zagotovilo mladim, da bodo lahko prejeli pokojnine. Dialog okoli te teme bo ključen, kako gledamo na upravljanje državnega premoženja, ali je cilj resnično dolgoročna politika in stabilno življenje ljudi ali kratkoročni cilji in hitri zaslužki posameznikov.

Naslednja tema, ki je zelo pomembna, je zagotovo varnostna politika, saj nas obdobje, v katerem se nahajamo, postavlja v položaj, ko bo treba več vlagati v varnostni sistem. Nesprejemljivo je namreč, da se različna obravnava pripadnike Slovenske vojske, policije, gasilcev in pravosodnih organov. Najti moramo način, da se to področje uredi tako, da se to razlikovanje odpravi, kajti varnostni sistem lahko deluje zgolj, če skrbimo za celotno verigo, ki sodeluje v tem sistemu. Če obravnavamo samo enega, se ta veriga zagotovo pretrga.

Davčna politika je zagotovo v neposredni pristojnosti ministra za finance in predstavljamo si, da to ne bo le sredstvo polnjenja skupne vreče, temveč tudi način za spodbujanje zelenih in odvrčanje od družbeno neželenih ravnanj. Zato si tudi na tem področju želimo, da davčnemu prestrukturiranju sledi celovitejša davčna reforma, ki bo bolj pravično razporedila razmerje med obremenitvijo dela in kapitala. Ta je tudi v primerljivosti z drugimi evropskimi razvitimi državami v Sloveniji v korist kapitala. Zelena davčna reforma, ki je tudi koalicijska zaveza, pa bi pomenila tudi spodbudo za tiste, ki poslujejo tako, da s tem ne škodujejo okolju in zdravju ljudi.

In nenazadnje in izjemno pomembno področje je področje lokalne samouprave. Tam se namreč izvršuje veliko interesov in neposredno izvršuje interese prebivalcev in prebivalk Slovenije. Socialni demokrati pričakujemo, da bo kandidatka takoj po imenovanju začela z dialogom z občinami, da bi se končno prekinilo škodljivo prakso sporov med obema nivojem oblasti.

Tako v pričakovanju razumevanja navedenih ključnih potreb in prioritet Slovenije in ob vsestranskem konstruktivnem sodelovanju bomo Socialni demokrati kandidatko za ministrico za finance podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Veber.

Za zadnje stališče dajem besedo Poslanski skupini združena levica in gospodu Luki Mescu.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

Marsikdo misli, da je kandidatka za ministrico do zdaj bila nekakšna nevtralna uradnica, ki je samo izvrševala politične usmeritve ministrov. Na žalost je ta vtis napačen. Mateja Erman Vraničar je bila tako rekoč mati fiskalne politike zadnjih dveh vlad. Ta fiskalna proračunska politika je bila izrazito nesocialna, toda kljub temu ni prispevala k

stabilizaciji javnih financ. Glede na slišano na odboru bo v tej smeri nadaljevala tudi kot ministrica, zato jo v Združeni levici, na žalost, ne moremo podpreti.

Davčni ukrepi, za katerimi je stala in stoji še zdaj bodoča ministrica, so koristili skoraj izključno nekaj odstotkom najbogatejših v tej državi. Vlada Alenke Bratušek je začasno povišala stopnjo DDV, vlada Mira Cerarja je to fiksirala. Trošarine ostajajo med najvišjimi v Evropski uniji. Oba davka sta izrazito socialno nepravična, saj so stopnje pri njiju za upokojenca s 400 evri pokojnine enaki kot za člana uprave z 10 tisoč evri plače. Oba plačata enako. Po drugi strani pa je bodoča ministrica avtorica obeh Mramorjevih davčnih reform. Z lanskega je nekaj odstotkov najbolje plačanih v tej državi pridobilo 16 milijonov evrov, z letošnjo dobijo še davčno darilo v znesku 56 milijonov evrov. Njena davčna politika je tako prijazna zgolj za nekaj odstotkov ljudi z najvišjimi dohodki, hkrati pa neobčutljiva za vse ostale, posebej pa za spodnjih 20 %, na kar posebej pogosto opozarjamo v Združeni levici, torej tistih 20 %, ki si lasti zgolj 1 % premoženja v tej državi.

Argumenta za to antisocialno politiko sta bila gospodarska rast in stabilizacija javnih financ. Oba sta napačna. Slovenija ima po zadnjih podatkih kar 7,9 % presežka v zunanji trgovini, torej ustvarimo 3 milijarde več kot porabimo. Smo ena od najbolj konkurenčnih držav v Evropi in zato ne rabimo dodatnih davčnih olajšav. Nasprotno, če rabimo zmanjšati primanjkljaj, bi morala Vlada za to povečati prihodke. Zato je treba iti v ravno obratni smeri, kot jo zagovarja ministrica. Treba je pravično obdavčiti dohodke od kapitala in najbogatejših, treba je odpraviti dopolnilno zdravstveno zavarovanje in treba je prekiniti z ukrepi, kot je deregulacija cen goriv, saj bodo ti spet podarili več kot 100 milijonov evrov letno monopolnim podjetjem, kakršna sta OMV in Petrol.

To so razlogi, zakaj nismo bili zadovoljni z odgovori kandidatke na predstavitvi. Ministrstvo za finance je izdelalo recimo že dve študiji, ki sta dokazali, da bi se prihodki v proračun drastično zmanjšali, če bi deregulirali cene goriv. Kandidatka kljub temu ni odgovorila na vprašanje, ali bo deregulacijo kot ministrica preprečila. Tudi glede dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja nismo dobili odgovora. Ministrica za zdravje je pred tremi tedni javno povedala, da se v zavarovalnicah izgubi kar 60 milijonov evrov, ki jih prebivalci te države plačujemo za zdravljenje ne pa za zavarovalnice. Tega se zavedate tudi koalicijski poslanci, saj ste v koalicijskem sporazumu javno zapisali, da se zavzemate za ukinitve tega zavarovanja, ampak kljub temu pa v več kot dveh letih do zdaj ni bil narejen niti eden sam korak.

Za konec pa bi vendarle izpostavil pozitivno stališče. Bodoča ministrica je na predstavitvi dejala, da se ji zdi mešanje javnega

in zasebnega vprašljivo, in rekla je tudi, da je pripravljena preveriti, ali obstaja drugačen način za izgradnjo drugega tira. Včeraj smo namreč opozarjali, da bomo po trenutnem planu dr. Gašperšiča drugi tir dvakratno preplačali. Če bodoča ministrica resno misli s tema dvema vprašanjema in je pripravljena delovati pri njih v javnem interesu, lahko pri teh projektih računa na našo polno podporo, ampak glede na ostale politike, o katerih smo jo spraševali na odboru, bo očitno vztrajala pri nesocialnih politikah, ki gredo tudi fiskalno v napačno smer, pa ji celokupne podpore na žalost ne moremo dati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Mesec.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Besedo dajem poslankam in poslancem. Besedo dajem gospe Urški Ban. Pripravita naj se dr. Dobovšek in mag. Branko Grims. Izvolite, gospa Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala, gospod podpredsednik, za besedo.

Danes bomo slabe štiri ure razpravljali o kandidatki za bodočo finančno ministrico, o kandidatki mag. Vraničar Erman. Če bo danes izvoljena in potrjena za finančno ministrico, bo to prva ženska finančna ministrica v zgodovini samostojne Slovenije. Razpravljali bomo, kot sem rekla, štiri ure in prav je tako. Gre na neki način za zelo pomemben resor Vlade, lahko rečem, da kar hrbtenico vsake vlade. Čeprav smo danes slišali, da naj bi bilo to ministrstvo celo vsemogočno, prepisovalo se ji je odgovornost za črpanje evropskih sredstev, čakalnih vrst, investicije, kljub vsemu menim, da v Vladi ministrica ni sama, ima celi ministrski zbor, ki pokrivajo tudi konkretne vsebine, ona pa ima jasno zapisane pristojnosti in odgovornosti. Vedno, kadar govorimo o novih kandidatih za ministre, ministrico tokrat, so na eni strani naša pričakovanja zelo velika, na drugi strani pa kandidati, ki so omenjeni kot kandidati za kakršnokoli politično funkcijo, hitro začnejo soočati s kritično slovensko javnostjo in nemalokrat tudi osebno diskreditacijo. Kakšen bi bil verjetno za vse nas, če se vprašamo, idealen ministrski kandidat. Glede na vse kritike, ki so jih bili kandidati za tudi kakšno drugo funkcijo v preteklosti deležni, ko so se izpostavili javnosti, glede tudi na danes že slišano o konkretni kandidatki za ministrico, bi bilo verjetno najbolje, da tak kandidat do zdaj ne bi praktično delal nič, ker vemo, da kdor dela, včasih tudi greši; da takega kandidata ne bi do zdaj še nihče poznal, ker mu hitro začnemo pripisovati določene povezave in druge grehe; da ne bi smel do sedaj delati še nikjer v državnem podjetju, v uspešnem podjetju, kaj šele v kakšni banki in podobno; ne bi mu smel nihče najti nikakršnega greha, ki ga je ali celo samo naj bi ga storil in tako naprej. Takega kandidata nam danes predsednik Vlade ni predlagal. Predlagal pa nam je kandidatko

mag. Matejo Vraničar Erman, ki jo vsi že kar precej dobro poznamo. Poznamo tudi njene dosežke in tudi kakšne njene napake. Sama sem kandidatko za ministrico v zadnjih dveh letih dobro spoznala, spoznala predvsem v smislu, da je pri svojem delu strokovna, da je sposobna, delavna, neutrudna tudi odločna in če kdo, se prav ona zaveda svojih delovnih nalog in predvsem obveznosti, ki jo na tem delovnem mestu, ki ga sprejema, čaka. In zato, da je ta izziv, ki ji je bil ponujen, sprejela, ni bila dovolj samo strokovnost, nedvomno to strokovnost ima in je kvaliteta vsakega ministrskega kandidata, potreben je bil tudi pogum, da se je na nek način odpovedala tudi nekim svojim osebnim prioritetam, morda priložnostim, izzivom, ki bi jo verjetno nedvomno veliko bolj osrečili kot ta izziv, ki ga sprejema oziroma ki ga bo sprejela danes in je kljub temu tudi te morda neke svoje osebne prioritete postavila korak nazaj in v ospredje postavila interes države. Sama to cenim, cenim na eni strani tako njeno strokovnost kot tudi ta pogum, ki ga je izkazala, ter njeno odločnost za pot naprej. Vsekakor pa ne to leto ne leto 2017 in tudi ne 2018 za novo finančno ministrico ne bodo preprosta leta. Na eni strani imamo fiskalna pravila, ki jim moramo kljub gospodarski rasti slediti, so zahtevna, so neizprosna, vsa so zajeta v paktu o stabilnosti in rasti, v osnovi pa zahtevajo, da znižamo primanjkljaj pod 3 %, dolg pa pod 60 % oziroma če je dolg višji, da se moramo k tej meji dovolj hitro približevati oziroma dolg zniževati. V primeru, da država teh pravil ne izpolnjuje, se nahaja v tako imenovanem korektivnem postopku. Če pa so pravila izpolnjena, potem država preide v preventivni postopek. Slovenija je, kot vemo, z letom 2015 izpolnila zahteve iz kolektivnega postopka in je prišla letos v preventivni del, v katerem pa bo treba znižati strukturni primanjkljaj države za 0,6 % v letošnjem letu, potem za enak odstotek v naslednjem letu in tako naprej. In ta preventivni del od nas zahteva nadaljnje sprejemanje ukrepov tako na področju same strukture javnih izdatkov kot tudi obsega javnih izdatkov ter ukrepe za zniževanje dolga sektorja države. In glavna skrb za nadaljnje sprejemanje tovrstnih ukrepov ter s tem tudi ukrepov za nadaljnjo stabilizacijo javnih financ bo vsekakor na plečih nove finančne ministrice. Sama verjamem, da bo na tej poti imela tako podporo predsednika Vlade kot tudi vseh ministrov, predvsem v dobro vseh nas in naših bodočih generacij. Včasih je namreč težko razumeti, da moramo ob sicer dobrih kazalcih in dobrih statističnih podatkov, ko beležimo gospodarsko rast, višjo domačo potrošnjo, višjo zaposlenost, nižjo brezposelnost, ko se nam izboljšujejo bonitetne ocene, ko Slovenija izboljšuje svoj položaj na konkurenčnih lestvicah, ko si na eni strani, ko gledamo samo te podatke, predstavljamo neke polne, obložene mize raznovrstnih takih in drugačnih dobrot, ki se nam kar same od sebe ponujajo, in moramo v tistem trenutku sami sebe

prepričati, da se jim v neki meri tudi odrečemo v skrbi za svoje lastno zdravje oziroma da imamo pred očmi tudi to svoje dolgoročno stanje, se pravi, da določene stvari našemu zdravju dolgoročno tudi škodujejo. To je podobna primerjava, kakršne so zdaj naše finance. In kandidatka je vse svoje prioritete, ki nam jih je predstavila na Odboru za finance, gradila prav na ohranjanju ekonomske samostojnosti, ki smo jo dosegli v času te vlade, kot nujnem pogoju, da bomo lahko ustvarili družbo, v kateri bodo lahko ljudje dostojno živeli od svojega dela.

Za doseg tega cilja je kandidatka izpostavila predvsem, prvič, javnofinančni stabilen okvir, ki je pogoj za stabilno gospodarsko rast. Drugič je izpostavila dobro delujoč finančni sistem, ki je v podporo gospodarstvu, predvsem je pomembna tu dostopnost virov financiranja in višina stroškov financiranja. Tretjič pa je izpostavila odpravljanje elementov nekonkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja, gre za nadaljnjo odpravo administrativnih ovir na vseh področjih na eni strani in potem na drugi strani tudi za povečanje učinkovitosti javne porabe. Sama delim mnenje kandidatke, da bomo lahko na dolgi rok ta cilj, da bomo lahko dostojno živeli od svojega lastnega dela, dosegli tako, da bomo že danes preišli vlagali razpoložljiva javna sredstva v tista področja, ki bodo dejansko prispevala k gospodarski rasti, ki bodo dejansko imela multiplikativen učinek v tiste projekte, kjer se bo to izkazalo. Jaz ne dvomim, da bo kandidatka pri uresničevanju svojih prioritet, zavez, ki jih je dala na Odboru za finance, uspešna. Ima potrebne, kot sem že rekla, strokovne in tudi druge pogajalske izkušnje. Bo pa s tem, ko bo postala ministrica, za uresničevanje svojih prioritet zdaj imela v Vladi tudi neposredni politični vpliv na pomembne odločitve, povezane tako s proračunom, reformami, na čelu z zdravstveno, pokojninsko in tako naprej, z odločitvami, vezanimi na slabo banko, SDH, privatizacijami, konec koncev drugim tirom in tako naprej. Tu pa bodo verjetno poleg njenih strokovnih kompetenc pomembni tudi njeni politični premisleki. Moje zaupanje v to, da se je sposobna tudi pametno odločati, ima. Večkrat je to tudi že dokazala.

Jaz sama verjamem, da bo danes mag. Vraničar Erman izvoljena za finančno ministrico, postala bo prva finančna ministrica, prva ženska v času samostojne Slovenije. Ob tej priložnosti ji čestitam, želim ji dobro delo, veliko pametnih odločitev, prav tako pa tudi njeni ekipi, ki si jo je oziroma si jo bo izbrala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Ban.

Besedo dajem mag. Branku Grimsu, pripravita naj se gospe Maruša Škopac in gospa Andreja Potočnik.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Današnja kandidatka seveda ni nov obraz, ampak je bila že trikrat državna sekretarka, vključno seveda s prvim obdobjem te vlade. To se pravi, nosi za del te politike, za izvajanje tudi odgovornost.

Kaj pove proračun, če ga znamo brati. Iz proračuna se v resnici vidijo pravi cilji vsake vlade, vsake politike, vsake koalicije. Ne v besedah. Besede so žal v Sloveniji zelo potrošno blago. Ampak, tisti pravi cilji in kar je še pomembnejše, odražajo vrednote. Vsaka politika, vemo, temelji na vrednotah, toda te so lahko prave, občečloveške, lahko pa so lažne, lahko so navidezne, lahko so umetne. In Ronald Reagan je nekoč dejal, namesto poslušanja praznih besed, moramo v politiki slediti denarju. In dejanske vrednote v politiki pokaže samo tisto, za kar se v resnici porabi denar, se pravi, proračun. In ko pogledamo prvi dve leti te vlade, se tukaj zelo lepo vidi, kako velikanska je razlika med deklariranimi vrednotami, in tistim, kar se dejansko izvaja. Spomnili se boste, da je bila ta vlada in ta koalicija postavljena na priseganju na vrednote spoštovanja pravne države, brezpogojnega spoštovanja prava, spoštovanja ljudi in človeškega življenja. Kaj je od tega ostalo, ko pogledamo proračun? Najbolj se je to videlo, ko smo razpravljali o čakalnih vrstah. Takrat je bilo neskončno veliko praznih besed. S strani samega zdravstva, bolnic je takrat prišlo obvestilo, da če bi dobili 40 milijonov točno samo za ta namen, 40 milijonov evrov, bi to zadoščalo za odpravo tistih najbolj kritičnih čakalnih vrst, zaradi katerih umirajo ljudje. Bilo je več števil v igri, ampak ta je bistvena, ker gre za tiste kritične čakalne vrste. Saj veste, katere so to. Ampak teh 40 milijonov se nikakor ne najde. To pa je vprašanje proračuna in vrednot. Kaj pa je našla, recimo, v minulih dveh letih ta vlada? 40 milijonov je našla za to, da je ustanovila novo javno podjetje za gospodarjenje z gozdovi. Se pravi, za predvolilno podporo SD, temu se reče po domače rečeno kravje kupčije, prevedeno v slovenščino za navadne ljudi, ki nas zdajle gledajo. Razumejo tisti Murphyjev zakon, da za najbolj visoko donečimi besedami v politiki se po navadi skrivajo najbolj pritlehni interesi. In pa seveda, da v politiki velja Karkoli vam že govorijo, vedno na koncu govorijo o denarju, vašem denarju, davkoplačevalci. Ampak ta vlada, Cerarjeva Vlada je pa to pripeljala do popolnosti. Gozdovi se seveda s tistimi 40 milijoni ne bodo prav nič opomogli, to gremo lahko zdajle staviti. Lubadarji tako veselo grizljajo, da je človeka strah, ko pogleda in vidi na Pokljuki, Mežakli, po hribih, na Pohorju cele lise popolnoma izsušenega gozda. Take katastrofe v Sloveniji še ni bilo. Ampak sem pa prepričan, da si bodo pa tisti, ki so ta trenutek pri politiki, konkretno gre seveda za Židanovo ministrstvo, pa zanesljivo opomogli. Če ne drugače, bodo nekaj ljudi zaposlili, seveda se ve, katere baže bodo. Pa mimogrede birokracija, ki je itak vsa tam nekje, bo seveda navdušena, ker se bo še povečala. Manj navdušeni bodo pa

davkoplačevalci, ki to plačujejo. Tukaj je pa problem. Kajti vse na koncu plačajo davkoplačevalci, podjetniki in navadni državljani s tem, ko plačujejo davke in davščine v najrazličnejših oblikah.

No, ampak od Vlade, če bi kaj pričakoval, je vsaj to, in to navadni ljudje naivno pričakujejo, da bo poskrbela za varnost. A pa je ta Vlada poskrbela za varnost življenja ljudi? Prej sem omenil, 40 milijonov za življenja ljudi se ne najde, ampak pazite, 123 milijonov za ilegalni uvoz migrantov pa nobenega problema. To pa je Vlada takoj zagotovila v proračunu najmanjši problem. Pazite, samo tretjina tega denarja bi bila dovolj za odpravo tistih kritičnih čakalnih vrst. Pa smo spet pri vprašanju vrednot. Da ne govorim o tem, da je Vlada poslala potem še malo kakšne migrante na morje na račun davkoplačevalcev medtem, ko v Sloveniji je tako približno 700 tisoč državljanek in državljanov in vsaj ene 300 tisoč od teh svojih otrok ni moglo poslati na letovanje na morje. In vsaka normalna vlada, bom pa tako rekel, ki zasluži to ime, bo najprej poskrbela za svoje ljudi, sicer pa ljudje kot davkoplačevalci imajo tudi pravico vedeti in zahtevati, da dobijo nazaj nekaj od tistega, kar prispevajo. So dobili vsaj varnost za to? Niso.

Danes smo priča temu, da po vojašnicah dekonzirajo prastare kalašnikovke. Ker pazite, ni denarja niti za strelivo za moderne puške, ki jih ima Slovenska vojska in so skladni z Nato-standardi. Potem pa zato, da bodo tiste stare zaloge, ki so že ravno toliko, da niso že za stran vreči, lahko porabili, pa zdaj še staro orožje vlačijo iz zalog. Vsi, ki nas gledajo, se pa režijo, pa se držijo za glavo, kajti to seveda sosedje vidijo, pa ne samo sosedje, vsak, ki ima dober ali pa slab namen, to vidi. In mu je jasno, da ko gre za varnost, se pa denarja ne najde. Pa smo spet pri vprašanju vrednot. Se pravi, vrednota ni ne varnost ne življenje ljudi. Edina vrednota je oblast.

In kako to v praksi deluje? Vsak, ki si pač predstavlja politiko približno tako, kot mu stalno servirajo mediji, kot je nekoč veljalo še učbenikih, danes pa nič od tega že zdavnaj ne velja več, si predstavlja približno tako, ja, če bom volil za levičarje, potem bodo ti poskrbeli za socialno državo, jaz bom dobil denar in tako naprej. Ja, vraga, ne. Kdaj so šle edinokrat plače in penzije zares gor, realno v zgodovini samostojne Slovenije? V času vlade Janeza Janše. Zdaj pa padajo. Dogodi se to, da se eden od ministrov, ki je slučajno predsednik »upokojske stranke« prsi, da je zrihtal nekaj denarja za upokojske, pri tem je pa tista povišica manjša, kot pripada upokojskem po zakonu – kar pomeni, da jih je v resnici oškodoval, ampak mediji to nekritično prodajo in ljudje seveda nasedejo, ker verjamejo tistemu, kar vidijo v medijih. Kar je še drugo vprašanje. Tudi tukaj gre seveda za vprašanje vrednot. In tako pridemo do države, ki znova zaposluje v birokraciji, na veliko, ki povečuje plače, ki povečuje stroške birokracije, ne najde pa

denarja za življenja in varnost ljudi. Pa smo pri vrednotah. To so pa realne vrednote, gospe in gospodje. Seveda se potem zmeraj reče, ja, da tisto, kar gre recimo za migrante, da to je pomoč ubogim in kaj podobnega. Veste kaj, pomoč potrebujejo kristjani po bližnjem vzhodu, ker jih kolje tam dol vsak, ki ima pet minut časa. Ampak zadnje pa ni ne razumevanja, nič. Pa tudi ne prihajajo v velikih trumah oni tam, ker se praviloma še borijo, podobno kot drugi, ki so tam. Prihajajo pa k nam dve tretjine takih, ki so za boj sposobni, in jaz bi rekel, tudi usposobljeni. In če kdo misli, da je pomoč komurkoli to, da uvažáš tuje vojne in tuje vojake na svoja tla, potem imamo na gorenjskem eno krasno institucijo zanj, tam v Begunjah, ejga, bi ga lepo povabil, naj se malo oglasi. Za vse ostale bi pa seveda predlagal, da pogledamo, kaj to pravno pomeni in finančno, ker govorimo danes o finančni ministrici. Vse, kar se dogaja v zvezi z migranti, je nelegalno, če se držimo res prava pa Dublinskega sporazuma in vsega. To se pravi, bi v proračunu, kajti o proračunu danes govorimo, bi morali to postavko imenovati ilegalna dejavnost slovenske vlade ali pa protizakonita ali pa vsaj nezakonita dejavnost slovenska. Ampak za to 123 milijonov ni problem, za odpravo čakalnih vrst, zaradi katerih umirajo državljanke in državljani, za to se pa ne najde denarja. Tukaj govorimo o vrednotah in zato nosi soodgovornost tudi predlagana ministrice, ker je bila državna sekretarka v tej isti vladi in kjer jo seveda eni in isti, ki ste to izglasovali, ko ste odločali tudi o aktih v parlamentu, predlagate.

Tudi mimogrede ta razvoz s temi obveznimi kvotami je isto nelegalno. Po mednarodnih aktih bi vsak, ki pride v prvo varno državo, moral tam zaprositi za azil. To, kar se zdaj dogaja, je kar nekaj. To s pravom nima kaj dosti velike veze, ima pa veliko z demagogijo in pa seveda še z nečem, ko govorimo o vrednotah. Prej sem rekel, da je očitno, da iz tega izhaja samo vrednota oblasti, iz porabe denarja v proračun, ki jo imajo pač levičarji. Kako v praksi to deluje? Naivneži si predstavljajo, bomo volili zanje, bomo za to vsi malo bolj bogati. Ja, vraga. Kaj je v resnici interes levičarjev? Čim več revežev. Saj eni so to kar povedali, naš interes ni, da – vam lahko nekaj teh citatov iz zgodovine prinesem – ,naš interes ni, da bi imeli kot levičarji bogate, samostojne, neodvisne podjetnike, bančnike in podobno, ampak naš interes je, da je čim več takih, ki so brez denarja in tako naprej. In seveda, če takih zmanjka, se jih pa uvozi. In to zdaj cela Evropa počenja s tem uvozom migrantov, tako mimogrede vključno v slovensko vlado seveda, da ne bo pomote. In za to ni noben problem nameniti denar. Za svoje ljudi, za njihovo varnost, za njihovo zdravje je pa problem nameniti. Tukaj se pa vidijo realni cilji in seveda realne vrednote. In oprostite, s tako politiko se nikoli ne bom strinjal. In seveda zato tudi ne bom podprl predlagane ministrice.

Kako se bo v nadaljnjih dveh letih odvijala ta zgodba? Zelo enostavno je predvideti, da bo problem v financah tak, kot je bil. Kajti vsi ventili so se zdaj že odprli. Z aktivnostmi, ki sem jih opisal, se ne preneha. Ne najde se denarja za tiste stvari, za katere se bi moralo. Ta parlament, ne boste verjeli, je skoraj soglasno sklenil, ko smo predlagali lansko jesen, že eno leto nazaj, poročilo, da je treba povečati, preusmeriti denar, spremeniti politiko za varnost ljudi, ker brez varnosti ni nič. Kaj je bila največja, ekonomsko gledano, primerjalna prednost Slovenije? Da je bila vedno tako varna država. In da je imela tudi image izmenovarne države. Tega se ljudje ne zavedajo. V normalni državi, tudi po Evropi, kaj šele po svetu, nimaš ti šanse, da bo šel sredi noči po temačni ulici, pa se ti nič ne bo zgodilo. V Sloveniji je pa to samoumevno. Bilo. In če se to zapravi, se zapravi še tisto primerjalno prednost, ki jo Slovenija ima. In spet smo pri vprašanju denarja. Kam se namenja denar? Kajti to odraža realne vrednote. Realne vrednote, ki so neskončno daleč od deklariranih vrednot.

Še enkrat povem, Vlada, ki je bila izvoljena na priseganju na dosledno spoštovanje prava, recimo v letošnjem proračunu 123 milijonov namenja za ilegalne aktivnosti v zvezi z migranti, ker to je vse nezakonito, še enkrat povem, in to lahko dokazujem kadar hočete. Bilo je nezakonito, tisti ilegalni migrantexpres, ko je pol milijona ljudi šlo čez Slovenijo. In vse, kar se zdaj dogaja, seveda ni skladno z mednarodnimi akti. Boste rekli, saj to ni krivda samo naše vlade, je to cela Evropa in podobno – to delno drži, ampak čisto pa ne. Kajti če pogledate Višegrajsko skupino, boste videli, da se da reči tudi ne temu. In ne boste verjeli, da v Višegrajski skupini je vlada, ki sebe razglašala za levo, vendar je to povsem drugačna levica od te, ki je v Sloveniji, in to na Slovaškem, pa je tudi rekla absolutno ne. To se pravi, se da, če se hoče in se porabi denar za svoje ljudi, za državljanke in državljane, za davkoplachevalce, ki upravičeno pričakujejo, da denar se porabi tako, da tudi oni nekaj od tega imajo, da jim država zagotavlja tisto, kar jim mora zagotavljati. In potem so stvari seveda povsem drugačne. V Sloveniji 40 milijonov evrov za odpravo najbolj kritičnih čakalnih vrst ta vlada ne najde. Trikrat toliko denarja za ilegalne migrante ni problem. Še enkrat toliko denarja za tam eno javno podjetje za gozdove, ni problem. Ker to odraža vrednote – vrednota te oblasti ni ne človek, ne njegova varnost, ne njegovo zdravje. Ta vrednota je oblast. In tega ne sprejemam.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Grims.

Spoštovani predsednik Vlade in ostali predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci, dragi državljanke in državljani! Dovolite mi, da za nekaj trenutkov prekinem 22. sejo Državnega zbora ter spomnim, da danes, 21. septembra, obeležujemo mednarodni dan

miru, katerega del je tudi globalna minuta molka ob 12. uri. Generalna skupščina Organizacije združenih narodov, organizacija, za katero predstavlja ohranjanje mednarodnega miru enega izmed njenih temeljnih ciljev, je leta 2001 sprejela resolucijo, s katero je 21. september razglasila za mednarodni dan miru. In ta dan, današnji dan torej namenila premisleku, kaj nam mir pomeni in kaj smo zanj pripravljeni storiti. Državljeni in državljanke oziroma prebivalci in prebivalke Slovenije imamo neizmerno srečo, da že desetletja živimo v miru. Za številne prebivalce sveta, tudi za tiste ne prav daleč od nas, pa je mir v tem trenutku še vedno le oddaljen in nedosegljiv sen. Zato verjamem, da bi morali mir pogosteje, ne samo danes, postaviti v središče naše pozornosti, v središče naših prizadevanj. Prav mi, pripadniki človeške družine, kot je človeštvo poimenoval generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon, smo namreč tisti, ki nosimo odgovornost za mir.

Spoštovani! Danes se v številnih glavnih mestih po svetu, tudi pri nas v Ljubljani, odvija simbolni pohod, pohod za mir, katerega pobudnik je Svetovna veteranska organizacija. Pri nas so za organizacijo pohoda poskrbele članice omenjene organizacije, in sicer Zveza združenja borcev za vrednote NOB, Zveza društev vojnih invalidov Slovenije, Zveza veteranov vojne za Slovenijo in Zveza policijskih veteranskih društev Sever. Sodelujejo pa tudi predstavniki Policije in Slovenske vojske.

Poslanke in poslance in ostale prisotne zato prosim, da z minuto molka izrazimo podporo vsem prizadevanjem za mir kot tudi samemu pohodu za mir, s katerim udeleženci opozarjajo in spominjajo na krhkost in dragocenost miru, na odgovornost, ki jo ima človeštvo do te neprecenljive in nikakor ne samoumevne vrednote, ki ne pomeni le odsotnosti vojne, kot je že davnega leta 1670 v teološki in politični razpravi zapisal nizozemski filozof judovskega rodu Baruch Spinoza, temveč je vrlina, je stanje duha, pripravljenost za dobra dela in zaupanje v pravičnost. Prosim vas za minuto molka.

/ minuta molka/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Nadaljujemo z besedo poslank in poslancev. Besedo dajem gospe Maruši Škopac, pripravi naj se gospa Andreja Potočnik in mag. Bojana Muršič. Izvolite.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Kot je dejala kandidatka za finančno ministrico na predstavitvi na seji Odbora za finance, je Slovenija pod ministrom Mramorjem dosegla ponovno ekonomsko samostojnost. Ta vlada je pod ministrom Mramorjem v preteklih dveh letih izšla iz postopka presežnega primanjkljaja. In kot je poudarila gospa Vrničar

Erman na svoji predstavitvi, to ni končni cilj. Končni cilj te vlade je, da to ekonomsko neodvisnost zdaj tudi ohranimo, to je naš dolgoročni cilj. To pomeni, da bo kljub dobri gospodarski situaciji in pozitivnim kazalcem treba nadaljevati s konsolidacijo javnih financ in dodatno delati na področju tako strukture kot tudi obsega javnofinančnih izdatkov. Kot zelo izkušeno na tem področju vidimo gospo Vraničar Erman, kot tisto kandidatko, ki bo uspešno nadaljevala začrtano pot.

Gospa Vraničar Erman je poudarila, da zdaj, ko smo dosegli konsolidacijo javnih financ, jo moramo v skladu s paktom za razvoj in rast nadaljevati in postopno zniževati strukturni primanjkljaj po stopnji 0,6 odstotne točke BDP letno. Poudarila pa je tudi, da če je gospodarska rast višja od potencialne, je treba vlagati dodatne napore v zmanjševanje strukturnega primanjkljaja države. Torej, večja kot je gospodarska rast, večje napore mora država vlagati v zmanjševanje strukturnega primanjkljaja. To poudarjam vsem tisti, ki v visoki stopnji gospodarske rasti vidijo predvsem priložnost za povečanje potrošnje javnofinančnih izdatkov in pa mogoče tudi za povečanje plač v javnem sektorju in za povišanje potrošnje države. Žal je pravilo ravno obratno. Kar pomeni, da mora država varčevati za hude čase, ko ji gre dobro, in večati svojo prošnjo, ko je gospodarstvo v recesiji, in s tem spodbujati gospodarstvo in mu dajati podporo. Tu leži tudi naš odgovor vsem tistim, ki bodo na podlagi dobrega dela te vlade in dobre gospodarske rasti izražali nerealna pričakovanja po povečanju potrošnje oziroma mase plač v javnem sektorju in sproščanju v preteklosti sprejetih omejitev in varčevanja države.

Na področju upravljanja s kapitalskimi naložbami je vlada Mira Cerarja sprejela strategijo o upravljanju kapitalskih naložb, ki temelji na smernicah OECD za korporativno upravljanje podjetij v državni lasti. Na tem področju bo torej naloga bodoče ministrice skrb za urejanje sprejete strategije. Pod vlado Mira Cerarja pa smo sprejeli tudi paket finančnih zakonov, in sicer smo sprejeli precejšnje število zakonov. Konsolidirali smo finančni sektor in sprejeli številne finančne zakone na področjih, sprejeli smo Zakon o zavarovalništvu, sprejeli smo Zakon o bančništvu, sprejeli smo Zakon o organu in skladu za reševanje bank in tako naprej. Med drugim smo sprejeli tudi Zakon o ukrepih za stabilnost bank, s katerim se povečuje vloga DUTB pri prestrukturiranju podjetij. Skratka, bilo je narejeno veliko. Seveda se vedno da narediti še več.

In prav zaradi tega, ker je bila gospa Vraničar že do sedaj izjemno pomemben člen ekipe ministra Mramorja, smo prepričani, da bo delo uspešno nadaljevala tudi naprej. Pri njeni bodoči funkciji jo seveda podpiramo in ji želimo veliko uspeha.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo dajem gospe Andreji Potočnik, priprava naj se mag. Bojana Muršič in gospa Suzana Lep Šimenko. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani kolegice, kolegi! Prav lepo pozdravljam tudi kandidatko, bodočo ministrico, ki verjamem, da nas posluša nekje iz sobe.

Dejstvo je in mislim, da se tukaj vsi strinjamo, da je mag. Mateja Vraničar Erman ena izmed vodilnih strokovnjakinj na svojem področju, z bogatimi izkušnjami. Zelo zanimiv se mi zdi tudi njen slogan, ki se glasi: Soustvarjamo solidarno družbo, v kateri lahko ljudje dostojno živijo od lastnega dela. To je njen slogan, ki jo bo sigurno v bodočih dveh letih spremljal, za tem sloganom pa ima tudi vizijo. Te besede je podkrepila s petimi ključnimi prioritetami Ministrstva za finance v prihodnosti. Te ključne prioritete so: proračunsko področje, davčno področje, upravljanje s kapitalskimi naložbami države, finančni sistem in mednarodno finančno področje. Dovolite mi, da se dotaknem vizije kandidatke za ministrico glede davčnega področja. Pomembno se mi zdi, da bomo tudi v prihodnje pregledovali področja, kjer je slovenski davčni sistem nekonkurenčen in kakšne cilje želimo zasledovati ob tem. Cilj ministrice je zaključek letošnjega projekta prestrukturiranja ter začetni z novim paketom izboljšav. Ob tem pa se ona in vsi mi zelo zavedamo, da si različni deležniki želijo še več, ampak če želimo ohraniti stabilnost, je v tem danes trenutku to največ, kar si lahko privoščimo. Nadaljevati želi tudi z odpravljanjem administrativnih ovir, kar bo izboljšalo poslovno okolje, kar je bistveno v tem mandatu. Ob tem se seveda zaveda, da je vse intenzivnejši razvoj informacijske tehnologije treba izkoristiti za rešitve, ki mogoče v preteklosti zaradi prevelike zapletenosti niso bili sprejemljivi. Velik napor bo usmerila tudi v povečanje učinkovitosti pobiranja javnih dajatev. Tu želi biti predvsem učinkovita pri odkrivanju raznih nepravilnosti, zmanjševanju davčnega dolga, kot tudi pri povečanju pravnih varnostnih davčnih zavezancev s hitrejšim odločanjem predvsem v pritožbenih postopkih. Postopki na teh področjih pa že tečejo, so že v aktivnostih. Na davčnem področju je zelo pomemben tudi projekt posodobitve sistema obdavčitve nepremičnin. Dokumenti, ki se dotikajo te posodobitve, vključno s prenovo sistema množičnega vrednotenja, so že v javni obravnavi, tako da njena vizija je v bistvu že javno dostopna. Kandidatka je v tej vladi uspešno sodelovala tudi z ministrom dr. Mramorjem.

Zakaj verjamem, da bo dobra ministrica za finance, kot je bila dobra tudi kot državna sekretarka? Pripomogla je k uspešnim kazalnikom, k doseganju velikih pozitivnih ciljev. Prvič, pripomogla je k uspešnem izstopu Slovenije iz postopka presežnega primanjkljaja.

Pri zmanjšanju primanjkljaja sektorja s 5 % BDP v letu 2014 na 2,9 BDP v letu 2015. Gre za najnižjo raven finančno javnega primanjkljaja od začetka krize. V letu 2016 v skladu s sprejetim proračunom države predvidevano nadaljnje zmanjševanje primanjkljaja sektorja Država na 2,2 BDP, kar bo njena glavna naloga. Drugič. Slovenija se od leta 2015 naprej zadolžuje po zgodovinsko nizkih obrestnih merah, predvsem zaradi padca zahtevanih donosov do dospetja slovenskih obveznic. Tretjič, vendar ne zadnjič oziroma ne samo to, bonitetne ocene se dvigujejo. Standard & Poor's je nedavno bonitetno oceno zvišal na A, stabilni obeti. Kar pomeni nižje tveganje za državo, lažji dostop do finančnih trgov in cenejše zadolževanje.

Žalosti pa me seveda, kakšne so misli predhodnikov, ki govorijo, da je pač vse slabo, da ministrica ni dobra, ni primerna, ko lahko ugotavljamo, da nas v bistvu zunanje agencije, tujci ocenjujejo boljše, kot mi ocenjujemo sami sebe. Še enkrat ponavljam, da se mi zdi kandidatka z dosedanjim delom kot državna sekretarka, da je dokazala, da je primerna za ministrico. Še več, s svojo vizijo se je zavezala, da bo še naprej odgovorno vodila eno najpomembnejših resorjev v državi.

Verjamem, da bo potrjena kot ministrica in se ji zahvaljujem oziroma ji že vnaprej želim uspešno delo za dobro vseh nas in se ji zahvaljujem tudi za vse to, kar je storila do sedaj.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Bojana Muršič. Pripravita naj se gospa Suzana Lep Šimenko in mag. Bojan Kranjc. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik za besedo. Okrnjena ministrska ekipa, spoštovani kolegice in kolegi!

Bodoča ministrica sicer ne prisostvuje, vendar po vsej verjetnosti nas nekje tudi poslušša, zato mi bodoča ministrica dovolite, da vam čestitam za to pogumno dejanje. Dejanje, da ste se odločili, da boste sprejeli ta velik izziv in prešli v svet politike, popolnoma v svet politike, kar predstavlja ministrska funkcija. Kljub temu da imate dolgoletne izkušnje na področju dela državne sekretarke na ministrstvu menim, da to delo ne bo enako, kot je bilo vaše do sedaj. Potrebno bo bistveno več korektnosti, odgovornosti in tudi veliko poguma. Verjamem, da boste to zmogli, saj smo ženske običajno vztrajnejše in tudi pogumnejše, kar dokazujete tudi sami s svojim dosedanjim delom.

Biti skrbnik proračuna in državne zakladnice je zelo zahtevna naloga. Želje nas vseh državljanek in državljanov pa so velike. Javne finance so usmerjene k doseganju družbeno zelenih ciljev, zato bo odločanje o prioritetah zahtevno, saj je naloga države, da preusmerja dohodek z namenom večje solidarnosti, torej od premožnejših k manj premožnejšim. Poleg tega pa mora ministrstvo še posebej slediti gospodarstvu, da z ukrepi

uresničuje makroekonomske cilje, vsa zbrana sredstva pa razdeliti na ustrezen, odgovoren in učinkovit način. To ne bo koristilo le ljudem, temveč tudi javnim financam.

Zato naj v nadaljevanju izpostavim zgolj eno prioriteto Vlade, in ta prioriteta Vlade je ključna – vlaganje v zdravje ljudi. To je eno izmed področij, kjer ni nujno strošek, ki ga vložimo v zdravstvo, tudi minus za proračun. Popolnoma pa se strinjam, da je treba vložiti nekaj denarja, da bi bili ljudje zdravi. A pazimo! Še bistveno več denarja je treba zagotoviti oziroma ga vložimo, če so ljudje bolni. To so veliki izzivi tudi za ministrico za finance. Omenila bom primer čakalnih dob, ki presegajo zakonsko dopustne dobe. Podatki so zaskrbljujoči, saj nekatere presegajo tudi več kot 400 dni. Pa vem, danes ne govorimo o zdravstvu, o čakalnih dobah, ampak zdravstvo in finance sta dve povezani enoti, ki morata hoditi z roko v roki. Ljudje, ki čakajo mesece in mesece na specialista, nato čakajo na posege in so ta čas v bolniškem staležu – kaj se dogaja? To pomeni ogromne stroške za zdravstveno zavarovalnico. V letu 2015 so se ti stroški za bolniške odsotnosti povečali za 19 milijonov evrov, kar pomeni 9 %. K temu je treba prišteti še stroške delodajalca za bolniško odsotnost do 30 dni. Bolniške odsotnosti pomenijo tudi oviro za produktivnost ljudi in njihovo delovno in družbeno vključenost. Dolgotrajni bolniški staleži zaradi prepočasne oskrbe pomenijo tudi trajno izgubo dela zmožnosti. Stroški, ki s tem nastajajo, so lahko neizmerno visoki tako za ljudi, za gospodarstvo, za zdravstveni sistem, za zdravstveno zavarovanje in nenazadnje tudi za javnofinančno stanje. Zato smo že v stališču naše poslanske skupine izpostavili, da od bodoče ministrice za finance pričakujemo še posebej razumevanje tudi do tega področja. Seveda se dobro zavedam, da se problemi ne rešujejo tako, da se jih zasuje z denarjem. Tega je vedno premalo. A odtegotvanjem sredstev prav tako ne pomeni, da bodo problemi kaj manjši. Ravno nasprotno. Zato se mi zdi še kako pomembno, da ministrica za finance pokaže razumevanje do tega področja. To ne pomeni, da prevzema odgovornost za vse. Pomeni pa, da se zaveda pomena vlaganj v zdravje ljudi in da je pripravljena sodelovati z odgovornimi pri iskanju rešitev, prav tako pa pri zahtevah po več odgovornosti in transparentnosti zdravstvenega sistema. Le tako nam bodo ljudje spet zaupali, tako bodo tudi težje nasadali praznim obljubam o odličnem delovanju privatiziranega zdravstva.

Seveda je pričakovanj še več, spoštovana bodoča ministrica. Predvsem pričakujem tudi red na področju Družbe z upravljanjem državnega premoženja, plačami, še posebej pa bodejo zadnje informacije o uvedbi dodatkov za lojalnost. Zame je ta dodatek popolnoma nesprejemljiv. Tudi na področju davčne politike, zasnovane, ki je bila v vašem mandatu, da se to tudi nadaljuje. Zelena davčna reforma, delovanje družbenih sistemov

solidarnosti, zagotavljanje javnih vlaganj v ključno javno infrastrukturo, o kateri smo v včerajšnji interpelaciji ogromno govorili.

Torej, spoštovana bodoča ministrica za finance, ste na zahtevni poti. Boste prva finančna ministrica v zgodovini Slovenije. Na tej vaši poti vam želim veliko uspeha, poguma, čim manj stresnih situacij. In nikoli ne pozabite, da delate za dobrobit državljanek in državljanov. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Muršič. Replika mag. Grims. Izvolite, beseda je vaša.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Z vsem spoštovanjem, do mnenja kolegice, ampak veste, če Vlada nameni 123 milijonov za ilegalne migrante, ne najde pa denarja za odpravo čakalnih vrst, to ni naložba v zdravje ljudi, kot ste ravnokar rekli, ampak je to naložba v oblast. V oblast, ki jo predstavljajo novi volivci in kjer pride še do enega zanimivega učinka, ko se med seboj povohata levica in pa velekapital, velekapital, ki je zainteresiran za čim nižje mezde. Ta vlada ne dela v tem delu v interesu malega in srednjega podjetništva, ki je motor moderne ekonomije, ampak v interesu oblasti in velekapitala. Tako kot tisti del Evrope, ki zdajle nebrzdano uvaža migrante na svoje ozemlje. In da to ni samo slovenski problem, niti samo evropski, da bodo ljudje morda lažje razumeli, kako se je svet spremenil, pogledajte, da se isto dogaja celo v Ameriki, kjer je vse delavstvo danes s Trumpom, ves velekapital podpira pa Hillary Clinton, ker ima seveda ona podobne cilje, kot jih vi izvajate tukaj. Ampak to s tisto klasično levico, s tistimi klasičnimi shemami nima več ničesar skupnega. Problem je v tem, da če želimo imeti varnost, če želimo imeti blaginjo, potrebujemo ustrezne ukrepe Vlade za zagotovitev varnosti in stabilnega financiranja in po drugi strani razbremenitev malega in srednjega podjetništva tako močno, da bomo vsaj primerljivi s sosednjo Avstrijo, da nam ta najbolj produktivni del slovenskega naroda ne bo več odhajal v tujino. Ko bom pa to dosegli, takrat bo pa vse ostalo zlahka rešljivo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko. Pripravita naj se mag. Bojan Krajnc in gospod Andrej Čuš. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani državni sekretar in kandidatka za ministrico, ki verjamem, da nas spremlja iz kakšne druge sobe, lepo pozdravljeni!

Kandidatko Matejo Vraničar Erman dobro poznamo. Vsakokrat, ko so se predstavljali zakoni na področju financ, ko je bilo treba zagovarjati proračun v preteklih letih, je bila ravno ona tista, ki je bila prisotna na odborih

in tudi sejah Državnega zbora. Tako da na nek način vemo, kaj lahko od nje tudi pričakujemo. Bi si pa želeli, da bi ohranila to prakso svoje prisotnosti tukaj v Državnem zboru tudi kot ministrica in da ne bi od dneva, ko bo postala ministrica, na seje pošiljala svojih državnih sekretarjev.

V svoji predstavitvi je izpostavila, da je dolgoročni cilj dostojno življenje državljanov oziroma prebivalcev in prebivalk Slovenije od lastnega dela v vseh obdobjih njihovega življenja. Zelo lep cilj in se še kako z njim strinjam. Je pa vse to težko, ko imamo na drugi strani vse večje obremenitve in, bom rekla tako, premalo število zaposlenih v zasebnem sektorju. Je pa ta cilj zelo težko uresničljiv.

V sami predstavitvi ni bilo nobenega ukrepa, ki bi kazal v smer razbremenitve, ki bi kazal na to, da se bodo posamezni davki v prihodnjih dveh letih nekje v njenem pričakovanem mandatu tudi izvedli. Vemo pa, da bomo dobili nove davke v zelo kratkem, verjetno ta davek na nepremičnine. Ja pa sama izpostavila, da se je iz neustavnega zakona, tega nepremičninskega iz leta 2013, veliko naučila, predvsem se je naučila, da hitrost ni primerna in napovedala je, da bo tokrat šla veliko počasneje v sodelovanju z vsemi deležniki, občinami, gospodarskimi združenji, ocenjevalci vrednosti in tako naprej. In napovedala je tudi, da se bo zasledovalo enak obseg prihodkov od tistih nepremičnin, ki so že danes predmet obremenitve po NUSZ, torej nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Ampak kaj je tukaj zaskrbiljujoče? Da se ravno v tem času občinam svetuje, da naj dvignejo to nadomestilo. Več kot očitno se bo v tem tako imenovanem počasnem postopku najprej spodbudilo občine k dvigu tega nadomestila, da se bo potem lahko na nek način upravičevalo, ja, saj davek pa ne bo nič večji. Ampak mi spremljajmo to od tega trenutka in tudi to na nek način spada v njeno delo.

Rečeno je tudi bilo, da bi naj bile nove odmere predvidoma v letu 2019, torej na nek način izven obstoječega mandata. Verjetno tudi to ni zgolj slučajno, namreč poznamo že podobne zgodbe iz preteklosti.

V sami predstavitvi nismo v bistvu slišali čisto nič novega. Postavili smo kar veliko konkretnih vprašanj, a na številna nismo dobili konkretnih odgovorov. Nekajkrat je bilo tudi izpostavljeno, da posamezno vprašanje spada pod drug resor. Res je, ampak pri finančnih je tako, da se vse na koncu vedno tudi konča pri finančnih, in minister za finance je običajno tisti, ki skoraj pri vseh projektih reče zadnjo besedo. Zato je to izjemno izjemno odgovorno mesto in velika odgovornost za bodočo ministrico.

Sama sem že v samem hearingu izpostavila eno vprašanje, in sicer je v preteklosti kandidatka za ministrico javno izrazila nestrinjanje z olajšavami za raziskave in razvoj. V nekem nadaljevanju tega je potem zagovarjala, da vseeno te olajšave za raziskave in razvoj kažejo neke pozitivne trende in da jih

tudi namerava ohraniti na ravni, ki je bila spremenjena v letu 2012, v času druge Janševe vlade. Zdaj je pa seveda, bom rekla, na nek način zaskrbljujoče to, da je nedolgo nazaj Furs pri preverjanju upravičenosti do teh olajšav pri podjetjih, začel upoštevati kar neko novo merilo, in sicer če je prisoten element novosti in razreševanja znanstvene oziroma tehnološke nejasnosti v svetovnem merilu. To je izpostavila Gospodarska zbornica Slovenije. In po njihovih navedbah, večina podjetij temu pogoju ne ustreza. In kaj se mi zdi sporno, je pa to, da to merilo podjetjem ni bilo znano v tistem letu, ampak se je uvedlo zdaj, upošteva pa se ga retroaktivno.

Kandidatka za ministrico je bila državna sekretarka pri več ministrih, treh ministrih, z nekoliko različnimi smerni svojega delovanja, in na nek način nikoli ni bila direktno politično izpostavljena. Zdaj bo seveda ob strokovnih morala sprejemati tudi politične odločitve, ki dostikrat niso enostavne. Številne izmed njih jo čakajo že v bližajočih se mesecih. Izpostavila je, da bo znala reči ne. To smo si opozicijski poslanci že velikokrat pri njej izkusili, nam zelo z lahkoto reče ne, seveda pa bo večja težava, ko bo morala reči kateri izmed strank koalicije ne. Tako da verjamem, da bo tukaj zelo pestro, ampak to je dejansko vaša stvar. Ne morem pa se strinjati s tem, kar je rekla na hearingu, da reče slabim predlogom ne, ker to naj bi pomenilo, da so opozicijski predlogi po njeni oceni vsi slabi, kar seveda ni res.

Zdaj, glede kadrovske zadeve, glede svoje bodoče ekipe, se ni želela izpostavljati, ni želela napovedati, koga bo v ekipo povabila. Želim pa si, da tukaj ne bodo stari tako imenovani že preskušeni kadri, ki so nedolgo iz tega istega ministrstva tudi odšli. Ker nenazadnje je zelo pomembno, kdo bo ob njej še na ministrstvu sedel. Upravlja z velikim premoženjem in kot smo že omenili, čakajo jo veliki izzivi. Nenazadnje tudi privatizacija naše največje Ljubljanske banke, ki se na nek način čudežno, ponovno oddaljuje oziroma se z njo zavlačuje, namenoma ali ne, to naj vsak presodi sam, vemo pa, kakšna je njena dosedanja smer. Osebnost se s temi ukrepi, ki jih je sama zelo zavzeto zagovarjala, ne morem strinjati. Ena izmed teh je tudi uvedba davčnih blagajn. Zdaj, če je rekla, da se je iz neustavnega nepremičninskega zakona iz leta 2013 naučila, da hitrost ni dobra, je pa to hitrost pri uvedbi davčnih blagajn vseeno sforsirala. Takrat smo tudi na strani opozicije dali številne konstruktivne predloge, izpostavili konkretne probleme, ki se še danes dogajajo na terenu. Dobro, nekateri izmed njih so bili upoštevani potem s pomočjo koalicijskih amandmajev, nekatere pa je več kot očitno tudi sama spregledala in zakon kasneje vsaj nekoliko malo popravila, ampak zakon je še vedno slab oziroma nepotreben.

Naj spomnimo tudi to, da je bila ona državna sekretarka, ko se je dvignil davek na dodano vrednost. In tudi sedaj, ko se je, bom rekla, kar

zabetoniral pri 22 %. Seveda, če pogledamo tisto pogačo na strani prihodkov, vidimo, da davek na dodano vrednost odnese zelo velik odstotek. In če želiš dvigniti prihodke, je seveda najlažje dvigniti davek. Ampak takšna politika, žal, se mi ne zdi primerna.

O mini davčni reformi bomo na tej seji še govorili. Generalno je resnično mini, so neki kozmetični popravki, ki pa gredo na škodo tistih, ki delajo, na škodo gospodarstvenikov, zato seveda jih generalno kot celote ne morem podpreti.

V prihodnosti nas čaka proračun, napovedovala je, da bo razvojen. Glede na pretekle izkušnje ne verjamem da bo temu tako, se pa pustim presenetiti. Bi si pa želela, če bo že razvojen, da bo razvojen tudi v smislu skladnega regionalnega razvoja in da bo nekoliko več sredstev namenjeno tistim območjem v Sloveniji, ki so malo slabše razvita oziroma pod slovenskim povprečjem.

Zaradi izpostavljenih dosedanjih aktivnosti in projektov, ki jih sama ocenjujem kot neprimerne, nepravilne, seveda ministrice, bodoče, oziroma kandidatke za ministrico kot ministrice ne nameravam podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Lep Šimenko.

Besedo dajem mag. Bojanu Krajncu. Pripravi naj se gospod Andrej Čuš in gospod Branko Zorman. Izvolite.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Uvodoma se najprej pridružujem veselju kolegic, ki so ga izražale v uvodnih razpravah ob tem, da imamo na mestu kandidatke in verjamem tudi resnično ministrice za finance žensko, in to celo prvo žensko po osamosvojitvi. In verjamem, da lastnosti, ki ste jih nekateri od vas omenjali, da jih ženske imate, bo uspešno izkoristila pri svojem delu na Ministrstvu za finance in seveda v sodelovanju s kolegi, predvsem s predsednikom Vlade.

Ni odveč še enkrat ponoviti, da seveda mag. Matejo Vrničar Erman dobro poznamo že od prej, ne samo iz sodelovanja v tem mandatu, koalicija je tukaj opravila številne razgovore pri usklajevanju zakonov, ampak seveda tudi od prej. Podrobno ne bi ponavljal njene biografije in izkušenj na področju davkov, carinskega sistema, javnega računovodstva in proračunov, je pa to seveda dobra podlaga in dobra popotnica, ki veliko obeta za to, da bo njeno delovanje na Ministrstvu za finance seveda uspešno.

To, čemur bi se rad v svoji razpravi posvetil, je pravzaprav njena predstavitev na Odboru za finance. Moram reči, da sem bil prijetno presenečen nad tem, da je naslov njene predstavitve, torej prva stran nosi naslov Soustvarjajmo solidarno družbo, v kateri lahko

ljudje dostojno živijo od lastnega dela. Mogoče sem pričakoval, da bo naslov in vsa vsebina posvečena bolj tehničnemu delu, torej strogo financam, ampak ravno že iz naslova torej in iz njene predstavitev kasneje je izhajalo, da kandidatka pravzaprav razume, čemu so finance namenjene – solidarni družbi, v kateri lahko ljudje dostojno živijo od lastnega dela. Iz tega naslova in iz njene predstavitev kasneje je izhajalo, zame vsaj, rdeča nit njene predstavitev in temu, čemu naj finance služijo, in to je seveda spodbujanju gospodarske rasti. Seveda so pomembni tudi drugi vidiki, ki ste jih tukaj omenjali, ampak ne znamo si seveda predstavljati, vsaj jaz osebno ne, da bi lahko vse ostalo uresničili, če seveda nimamo ustrezne gospodarske aktivnosti. Iz predstavitev tako izhaja, da se kandidatka zelo dobro zaveda odgovornosti na področju finančnega sistema. Povedala je, da je treba izvedeno sanacijo bank izkoristiti za aktivno podporo finančnega sistema gospodarstvu v smislu dostopnosti in stroškov financiranja.

Druga pomembna stvar pa je na mednarodnem finančnem področju, da morajo pravila evropskega semestra in ekonomskega upravljanja zagotavljati stabilen javnofinančni okvir, in dodala: »Vendar morajo hkrati podpirati gospodarski razvoj in gospodarsko rast«. To sta dve najbolj pomembni točki, ki sem ju zaznal v njeni predstavitvi, in seveda govorijo o tem, da se kandidatka zaveda širše slike v delovanju države, kjer finance niso omejene samo na številke, vrstice, tabele, ampak služijo namenu, v tem primeru gospodarstvu, iz katerega pravzaprav vse izhaja.

Strinjati se moram tudi s tistimi, ki so govorili o nekih izzivih, s katerimi bo soočena. Za mene sta dva, prvi je upravljanje s kapitalskimi naložbami države v skladu s strategijo in kmalu prenovljeno in aktivno upravljanje slabih terjatev vključno s prestrukturiranjem družb in razdolžitvijo gospodarstva. Torej tudi pri izzivih ne bo šlo brez aktivne podpore gospodarstvu in to me pravzaprav pri vsem najbolj veseli, zato jo bom seveda podprl.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Krajnc. Besedo dajem gospodu Andreju Čušu. Pripravita naj se gospe Vojka Šergan in Marija Bačič. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Sam bi se na začetku rad predvsem usmeril na področju medgeneracijske dialoga in politike na tem področju. Sam namreč kot najmlajši poslanec Državnega zbora že kar nekaj let opozarjam na problem neenakosti na trgu delovnem sile predvsem z vidika zaposlovanja mladih. Tukaj obstaja veliko težav, ki se žal ne rešujejo. Prav tako pa bi želel opozoriti na pomanjkanje iskrenega socialnega

dialoga. Govorim o tem iskrenem socialnem dialogu, ko vsak pri nekaterih stvareh malo popusti, da je na splošno družbi bolje. Tega žal v družbi ni zaznati. Mladi se množično iz Slovenije izseljujejo, upokojenci pa iz dneva v dan težje preživijo svoj dan. Tako da lahko ocenim, da nas politika zadnjih nekaj vlad žal pelje in vodi v medgeneracijski konflikt, in tukaj bodo potrebni hitri in učinkoviti ukrepi, ki bodo imeli kratkoročni in dolgoročne posledice.

Kot drugo bi se dotaknil tudi te mini davčne reforme, s katero bo vlada uveljavila nekaj, kar je nasprotno od tega, kar bi si politiki morali prizadevati. Reforme so ljudem začele jemati in ne dajati, tako da ljudje z vsako reformo v bistvu izgubljajo in nič ne pridobijo. Zaradi tega so tudi opravičeno zaskrbljeni in vidimo to tudi na splošni klimi tako med prebivalstvom kakor tudi v gospodarstvu. Srednji razred izginja. Vse več ljudi v Sloveniji pa je enakih, enakih v revščini. Tu bo treba zagnati gospodarsko rast, omogočiti gospodarstvu boljše pogoje za zagon, za nova delovna mesta, manjšati davke, prav tako pa seveda moramo izgubiti inovativnost na področju birokratskih ovir, katerih je pa iz dneva v dan več.

Žal pa se moramo seznaniti tudi s tem, da vse več Slovencev dela v tujini. Izpostavljam problem delavcev migrantov, to je državljanek in državljanov, ki so iz slovenske periferije šli na delo predvsem v Avstrijo. Kandidatka za ministrico dialog z njimi vztrajno zavrača oziroma ignorira, ko pa pride do kakšnega sestanka, pa predloge le-teh gladko potolče. Delavci migranti se ne borijo za nobene privilegije, želijo si zgolj enakosti. Zato seveda tudi apeliram na vas, kolegice in kolegi, pred nekaj dnevi smo s strani sindikata delavcev migrantov dobili dopis, s katerim nas seznanjamo z njihovo problematiko. In tudi jaz pozivam vse prisotne, da proučimo argumente, ki so jih pripravili, ter odpravimo krivico, ki se že desetletje izvaja na skoraj 20 tisoč delavci in njihovimi družinami na periferiji Slovenije. Kmalu bomo v sklopu tega tudi odločali o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. Zdaj imamo priložnost, da pokažemo, koliko nam je v resnici mar pravične ureditve za male ljudi, ki odhajajo na delo v tujino. Naša dolžnost je, da če se z diskriminatornimi in nepravičnimi zakonskimi rešitvami seznanimo oziroma te ureditve poznamo, to seveda tudi odpravimo.

Gospa kandidatka za ministrico, jaz vas zaradi vašega preteklega delovanja, ki je vedno šlo nekako v smeri višanja davkov, novih birokratskih ovir, prav tako pa seveda tudi ignoriranju civilne družbe, predvsem delavcev migrantov, ne morem podpreti, si pa želim, da bi v prihodnje prisluhnili tudi njim in nekako spremenili politiko, katero ste sami izvajali kot državna sekretarka zadnjih 10 let. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Čuš.

Besedo dajem gospe Vojki Šergan, pripravita naj se gospe Marija Bačič in Nada Brinovšek. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Kandidatka za ministrico, gospa mag. Mateja Vraničar Erman je pravzaprav že na Odboru za finance odlično in vsebinsko zelo natančno predstavila svoje delovanje kot bodoče ministrice za finance. Na vprašanja poslank in poslancev je odgovarjala zelo natančno in celovito. Mislim, da smo tam dobili že ogromno nekih odgovorov na postavljena vprašanja, ki so bila izredno pozitivna. V SMC pa tudi sama izredno cenim to, da je njen cilj ohraniti dosežke preteklih dveh let, ko je Slovenija izšla iz presežnega primanjkljaja in je končno ekonomsko samostojna. Prav tako je poudarila, da se bo zavzemala za družbo, ki bo solidarna, da bodo ljudje lahko dostojno živeli s svojim delom. V zvezi s tem, kako to doseči, to je nekako cilj in vizija, pa vendar je predstavila tudi, da se to da doseči na ta način, da se podprejo s sredstvi, ki so na razpolago, projekti in vsa tista vlaganja, ki so premišljena in ki bodo na nek način dala dodano vrednost. Kajti samo višja dodana vrednost lahko pripelje do tega, da je potem več davkov v proračunu in nenazadnje, da lahko potem tudi ljudje bolje živijo. In to se mi zdi, da je pomembno.

Seveda se jaz s predhodnikom ne bi strinjala, da je vedno slabša klima v državi. V državi je vedno boljša klima. Ljudje so postali bolj pozitivni. Vedno več je tudi takih, ki imajo tudi ideje in če gremo po Sloveniji in po terenu, ljudje predstavljajo zelo veliko inovacij in idej, na kakšen način pravzaprav delovati naprej, na kakšen način delovati in tudi nekako tudi samostojno delo opravljati, da prinaša dodano vrednost.

Kar se pa tiče migrantov, pa bi prav tako rekla, da je kandidatka za ministrico izpostavila, da je pripravljena na dialog, bila v preteklosti in je tudi sedaj in da si želi pogovarjati z migranti, samo jaz bi pri tem rekla, da je pomembno pri tem, da za dialog sta vsekakor potrebni vedno dve strani. In jaz mislim, da bo tudi s strani migrantov morala biti večja pripravljenost za ponovni dialog in pa nekako bo treba ozavestiti, da ko sprejemamo nova pravila pobiranja davkov, da ne smemo ustvarjati novih krivic do tistih, ki jih plačujejo. V tem primeru je treba gledati tudi na to, da ne delamo krivice ljudem, ki so doma, ki plačujejo davke. Zato je seveda potreben dialog in se dogovoriti, na kakšen način se bodo na tem področju plačevali davki.

Pravzaprav bi rada tudi to poudarila, da je nekako to, da bo to prva finančna ministrica ženska v samostojni Sloveniji, se mio zdi da ima to tudi neki poseben pomen in poseben izziv, kajti tako, kot je že predhodnik rekel, tudi ženske je prav, da soustvarjamo na takih položajih razvoj države.

Kjer pa vidim njeno prednost ali pa veliko prednost, je v tem, da bo takoj lahko začela z delom.

Zato bom kandidatko za ministrico gospo mag. Matejo Vraničar Erman podprla. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Šergan. Besedo dajem gospe Mariji Bačič. Pripravita naj se gospa Nada Brinovšek in gospod Tilen Božič. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Dovolite, da naslovim svoje sporočilo oziroma svojo razpravo kar na bodočo finančno ministrico, ki sem prepričana, da nas tudi posluša.

Spoštovana bodoča ministrica mag. Mateja Vraničar Erman, zavedam se, da prevzimate najbolj odgovoren in pomemben resor v državi, kajti vi boste oseba, ki boste skrbnik javnih financ in proračuna, kar zna biti pogosto tudi nevhvaležna naloga, saj bodo vse oči in naša pričakovanja oprta v vas in vaše odločitve, saj bomo pogosto od vas želeli iztržiti največ. Kljub temu, da bi to želeli, boste pogosto žal morali reči ne. Velikokrat boste po temeljito presojo, kdaj in za koliko odpreti malho, da se ne bomo še več in vedno znova zadolževati. Na vaši predstavitvi so vas vprašali, če si boste upali kdaj reče ne. Odločno ste odgovorili da, kar pri vas zelo cenim, saj sem prepričana, da boste rekli ne takrat, ko boste o tem imeli strokovne argumente. Že kot državna sekretarka ste dokazali, da ste strokovni in načelni, vendar tudi razumevajoči, kar je seveda tudi vrnila.

Vsi se zavedamo, da vas čaka težko delo. Če se ustavimo samo pri zdravstveni dejavnosti, ki bo potrebovala veliko denarja, če hočemo iti nasproti bolnikom in skrajšati tako dolge čakalne vrste. Res je, da če si želimo biti zdrava družba, je za to treba nekaj dati. Raje dajmo v zdravje in preventivo kot pozneje v bolezen. Če se dotaknem še staranje prebivalstva, ki jih pestijo težke in dolgotrajne bolezni in seveda še dolgotrajne oskrbe. Če želimo, da starejši ljudje čimdalje časa živijo, doživijo človeka vredno dostojno življenje, bomo potrebovali pomoč drugih. Staranje prebivalstva se na prvi pogled ne zdi ravno problem za finančno ministrstvo, a že drugi pogled razkrije, da so pravzaprav celotne javne finance v temelju odvisne od demografske strukture in razmerij med aktivno in vzdrževano populacijo. Že manjša nesorazmerja lahko pomenijo veliko težavo, večja pa lahko na dolgi rok pomenijo samo dve alternative, ali prepustimo stare ljudi, ki potrebujemo pomoč, samim sebi, njihovim svojcem in njihovem premoženju ali pa si kot družba solidarnostno organiziramo tako, da se za to predvidljivo tveganje vzpostavijo zavarovanja in mehanizmi, ki omogočajo, da se lahko vsakdo nadeja pomoči in vključenosti, ko jo bo potreboval. Verjetno ni treba posebej izpostavljati, katero

alternativo Socialni demokrati podpiramo. Na tem področju nas čakajo torej veliki izzivi, naj izpostavim le nekatere: zavarovanje za starostno in dolgotrajno oskrbo, vzpostavitev demografskega sklada z dobički, s katerimi bi lahko vsaj deloma pokrili rastoče stroške starostne oskrbe. To so, hočeš nočeš, problemi, s katerimi se bo morala nova finančna ministrica spopasti takoj.

Želim si finančno ministrico, ki bo izpostavljenim problemom priznala pomen in veljavo ter aktivno pristopila k njihovem reševanju. Zato, spoštovana kandidatka, naše pričakovanje, Socialnih demokratov, je vaše razumevanje tega področja. Zakaj to poudarjam? Ker verjamem, da se kot bodoča ministrica zavedate pomena vlaganja v zdravje ljudi in boste pripravljene sodelovati z vsemi odgovornimi pri iskanju rešitev, enako tudi pri zahtevah po večji odgovornosti in transparentnosti zdravstvenega sistema.

In ker verjamem v vas, vas bom z veseljem tudi podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Bačič. Opozarjam, da imamo še štiri razpravljavce pri tej točki. Kot prva je gospa Nada Brinovšek, pripravita naj se z gospod Jože Tanko in gospod Janko Veber.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Predsedujoči in kolegi v dvorani, najprej bi rada opozorila na to, da predlagatelja že cel dopoldan ni v tej dvorani, pa o tako pomembni funkciji, kot je funkcija ministrice za finance, se pogovarjamo. Pohvala gre izjemoma sekretarju Ministrstva za gospodarstvo. Žalostno pa je, da tudi njeni bodoči kolegi, se pravi, ministri, ne spremljajo danes te seje tule v dvorani.

Kot je bilo danes že večkrat rečeno, je kandidatka za ministrico za finance prva ženska v svobodni Sloveniji, in to vse bolj dokazuje, da na ženskah svet stoji. Moram reči, da je s privolitvijo h kandidaturi kandidatka nedvomno pokazala, da je zelo pogumna, pa tudi ambiciozna. Ko sem malo brskala po medijih o kandidatkini, sem zasledila, da se rada po naporni službi odpravi v gore, kar je treba pozdraviti, in da zelo rada pleše tango. Kot državna sekretarka je delala pod taktirko treh finančnih ministrov različnih političnih strank, se pravi, najprej Križaniča, Čuferja in nazadnje Mrmorja. Torej, dragi kolegi, iz tega bi lahko sklepala oziroma lahko vsi sklepamo, da kandidatka ne le rada pleše tango, ampak ga tudi odlično pleše. Ko je kandidatko premier Cerar predlagal za finančno ministrico, je ob napovedi to kandidaturu komentiral nekako takole, da je gospa Vraničar zelo pozitivna oseba in zastopa iste cilje kot on sam, se pravi transparentno poslovanje in zakonito delovanje. To, da je gospa Vraničar pozitivna oseba, je zelo dobro. Zaskrbela pa me je druga Cerarjeva izjava, in

sicer da kandidatka zastopa iste cilje kot on sam. Transparentno in zakonito delovanje premierja Cerarja – tu se takoj pojavil vprašaj. Glede transparentnosti mi najprej pride pred oči njegovo kadrovanje, kadrovske menjave – ni važno nič drugega, samo da si naš. Ali pa glede zakonitega delovanja najprej pomislim na odločbo Ustavnega sodišča glede izenačitve financiranja javnega in zasebnega šolstva. Ministrica še ni udejanjila oziroma spremenila zakona, medtem ko premier Cerar ne reagira. In tu se pod vprašaj postavlja zakonito delovanje. Zaskrbela me je tudi izjava same kandidatke na predstavitvi na matičnem odboru, ko je govorila o tem, katere davke bo Vlada zvišala. Kandidatka je rekla nekako takole, nominalnih stopenj naj ne bi povečevali, izjema pa so izredni primeri. Izjema pa so izredni primeri. Poglejte, ti izredni primeri me namreč zelo zelo skrbijo. Nenazadnje je že samo delovanje te vlade nek izjemen primer oziroma temelji na izjemnih primerih. Poglejte, Vlada zatrjuje po eni strani, da vsi kazalniki, gospodarski kazalniki kažejo neko postopno izboljševanje, ampak takoj se tukaj vprašamo, zakaj je potem Vlada zaustavila financiranje oziroma ustavila izvrševanje proračuna 22. avgusta letošnjega leta. Za mene je to vprašanje.

Kandidatka pravi tudi, da se bodo s to mini davčno reformo razbremenili najprej stroški dela in da bo ta zakonodaja povzročila to, da bo okolje bolj prijazno do zaposlovanja tistih bolj usposobljenih kadrov in pa da bo vse to preprečilo izseljevanje naših kadrov v tujino in pa da bo to prispevalo seveda k višji gospodarski rasti. Opozorilo iz vseh strani, da ta mini davčna reforma nikakor ne bo izboljšala konkurenčnosti in pa zadržala teh naših mladih, predvsem izobraženih kadrov, ministrstvo, moram reči, preprosto prezre. Dejstvo je, da s predlaganimi reformami, se pravi s to mini davčno reformo ni zadovoljen nihče, ne Gospodarska zbornica Slovenije, ne Obrtna zbornica, Združenje delodajalcev, sindikatov, nenazadnje tudi državljani kot, kar je najpomembnejše, gospodarstveniki. Gospodarska zbornica opozarja, da ta predlog te mini davčne reforme zvišuje predvsem plače v javnem sektorju, medtem ko bo pa breme sprememb moralo nositi gospodarstvo. Poglejte, povprečna plača v javnem sektorju je, bruto govorim, tisoč 832 evrov, povprečna plača v gospodarstvu je tisoč 416 evrov. In tukaj še ne smem prezreti dejstva, da je ta vlada v tem letu zapustila cirka 4 tisoč novih javnih uslužbencev, za kar bo porabila kar precej milijonov več sredstev za njihove plače. Sprašujem se tudi, kako se bo gospa Vraničar pogajala z ministrom Koprivnikarjem in pa seveda sindikati. Sprašujem se, ali se bo tudi kandidatka šla pri teh razgovorih nekakšen pogajalski fiasko, kot smo ga bili vajeni do sedaj s strani koalicije.

Kot državna sekretarka je gospa Vraničar sodelovala tudi pri propadlih projektih, tu imam v mislih predvsem ta slavni nepremičninski davek,

po padcu tega zakona, vsi vemo, da je gospa kandidatka tudi ponudila svoj odstop. Da pa o njenem projektu davčnih blagajn, ki je doživel velik negativen odziv med gospodarstveniki in pa med državljani, da o tem sploh ne govorim. Zanimiva je tudi izjava ministrice, kandidatke za ministrico, ko pravi, da se še nikoli ni znašla v položaju, da bi morala zagovarjati predlog, ki bi bil v nasprotju z njenimi vrednotami in pa prepričanji. Tega pa moram reči, da ji preprosto ne verjamem. Zdaj pa kljub temu, če se kandidatka za ministrico še nikoli ni znašla v tem položaju, sem pa močno prepričana, da se bo znašla kar kmalu po nastopu funkcije finančne ministrice. Mogoče že ob prvi pripravi proračuna. Kot vemo, mora biti proračun predložen v Državni zbor do 1. oktobra letošnjega leta. Upam, da bo ta proračun za naslednji dve leti naravnost bolj razvojni in da ne bo namenjen samo negospodarnemu trošenju, kot vemo, da je bil v letih 2015 in 2016.

Tu se sprašujem tudi, kaj je razmišljala oziroma menila kandidatka za ministrico, ko se je iz proračuna, kar tako, mimogrede namenilo 300 milijonov ljubljanski občini, se pravi za teh 36 projektov, ki naj bi bili izvedeni v naslednjih treh letih. Sprašujem se, ali je tu kaj pomislila na svoje vrednote in na prepričanje, ali je tu sploh kaj pomislila tudi na podeželje. Če pa je to v skladu z njenimi prepričanji in vrednotami, pa me, bom rekla, to zelo zelo močno skrbi, kaj bo v bodoče s financiranjem podeželja. Kandidatko čaka namreč že kar takoj po nastopu funkcije ministrice usklajevanje glede povprečnine z občinami. Upam, da pri tem usklajevanju kandidatka ne bo pozabila, da so občine v zadnjih letih glavni generator razvoja podeželja in da občine tudi v zadnjih letih dobivajo predvsem dodatne naloge, sredstev za izvrševanje teh nalog pa seveda ne.

Kandidatko čakajo tudi razni projekti, na primer propadli projekt nepremičninski davek, privatizacija državnega premoženja, na primer NLB – smo danes že poslušali o tem.

Zanima me tudi, kako bo kandidatka kot ministrica sodelovala z DUTB in SDH. Ali se bo še naprej, tako kot se je ministrstvo do zdaj nekako izogibalo vsaki odgovornosti? Srečala se bo s črpanjem EU sredstev, ki pa v letošnjem letu nikakor ni bilo zadovoljivo. Tudi na tem področju jo čaka zelo velik izziv. Glejte, še vedno nimamo fiskalnega sveta. Iskanje kandidatov ne bo lahko, vsekakor to kažejo dosedanje izkušnje.

Danes smo slišali s strani koalicije, koliko zakonov je bilo sprejeto na tem finančnem resorju. Moram pa reči, da vsi tisti zakoni, ki so bili sprejeti oziroma večina teh zakonov, je ali obremenila gospodarstvo ali nekako škodovala nam državljanom. Kandidatki bi rada rekla, da bo kot ministrica potrebovala zelo trdo kožo; seveda ob predpostavki, ki jo zagovarja, da bo ohranila svoje vrednote in prepričanje, da ravna prav. Upam le, da kandidatka ne bo sledila besedam oziroma delovanju svojega šefa, se

pravi premierja Cerarja, ki nekako govori o svojem transparentnem, zakonitem, etičnem in moralnem delovanju. Upam tudi, da ne bo ob prvem neuspelem projektu odstopila oziroma ponudila svoj odstop, kot je to storila kot državna sekretarka.

Vsekakor pa kandidatki želim, da bodo na ministrstvu pod njenim vodstvom njeni sodelavci plesali tango in nikakor ne kakšnega rokenrola. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravita naj se gospod Janko Veber in mag. Marko Pogačnik.

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Pri tej točki dnevnega reda smo slišali kar precej argumentov, ki jih je nanizal moj kolega, moj poslanski kolega Marko Pogačnik, in vsa ta področja, kakšnih 30 jih je omenil, bi zahtevala oziroma bi za njih pričakovali, da bo predlagatelj v tej točki, ker gre za pomembne stvari vlade, odgovoril. Predlagatelj te točke je predsednik Vlade Miro Cerar, žal je bil samo po tisti uvodni predstavitvi in še nekaj minut potem tukaj prisoten, potem pa je odšel.

Kar zadeva finančno poslovanje države, je to eno ključnih področij in glede na to, da kandidatka na to ne more odgovarjati, je več kot normalno pričakovano, da to stori predlagatelj kandidature. Mislim, da je zelo utemeljeno pričakovanje, da bi predsednik Vlade povedal in obrazložil slovenski javnosti, zakaj ima Slovenija višje davke kot sosednja Avstrija. Zakaj pri tisoč 500 evrih bruto plače dobijo avstrijski zaposleni 200 evrov več kot slovenski? Tukaj je treba dati odgovore. Ali pa, recimo, zakaj je v Avstriji za 10 % cena goriva nižja ali pa vsaj za 10 % cena goriva nižja kot v Sloveniji? Je slovenska država učinkovita? Je narejena tako, da ljudem dopušča, da sami odločajo o svojih zasluhkih ali pa jim vzame več, kot je okoli nas, pri razvitih državah.

Če zelo poenostavim, je to znak, da slovenska država v svojem delovanju ni učinkovita, da je preobremenjena s stroški in da na tem področju Vlada ni storila ničesar, na področju racionalizacije, ampak gradi državno upravo, javno upravo tako, da se stroškovni del povečuje, s tem pa tudi potrebe po novih davkih. Težko govorite vi o tem, da boste odpravili pogoje ali pa razloge za revščino, če povečujete davke – pri taistih ljudeh! Če dobi zaposleni 200 evrov manj pri istem bruto dohodku kot v sosednji državi. Avstrija ne rabi, zaradi tega ker ima bolj ohlapno, bolj stimulatívno, boljše, bolj ugodno za zaposlenega dohodninsko lestvico, toliko socialnih transferov. Najbrž ne. To pomeni, da je pri nas finančna in socialna politika namenjena zgolj prekladanju denarja. To je eden od pomembni problemov.

Druga stvar je to, da na nek način se sledi koncept dosedanjih neučinkovitih politik. Predsednik Vlade bi tukaj z novim ministrom za finance najbrž moral ponuditi tudi nov koncept upravljanja z javnimi financami, z državnim premoženjem, s politikami na tem področju. Povedano pa je bilo od vseh, od koalicijskih poslancev zelo navdušujoče, da se nadaljuje s tem. To se pravi, z višanjem davkov, z novimi davki, z dodatnimi obremenitvami in tako naprej. Najbrž se strukturne spremembe v vladi, spremembe kadrovske in tako naprej, naredijo, zato da se kaj spremeni, ne da se nadaljuje slaba politika, ki sem jo na dveh točkah argumentiral.

Zelo nemodro za kandidata za ministra je to, da ponuja občinam, da dvignejo davke. Zelo nemodro je, da Vlada podpre rešitve, ki jih predlagajo koalicijski poslanci, s katerimi prinašajo nove davke. In najbrž zelo nemodro je, da je primarna naloga te vlade, da bo prišla z novim davkom, ki se mu reče nepremičninski davek.

Mi se pogovarjamo v Državnem zboru takrat, ko so na oblasti – ne vem, ko je bila Pahorjeva vlada, ko je bila vlada Alenke Bratušek, ko je bila sedaj Cerarjeva vlada –, samo o tem, kako bomo dvignili davke. Niti enega predloga pa ni, kako bi racionalizirali ali pa postavili v normalne okvirje javno upravo. Niti enega predloga! Ključni del odhodkov proračuna so plače v javnem sektorju. Z vsakim novim delovnim mestom, z vsako dodatno obremenitvijo, z vsakimi dodatnimi milijoni, ki so za to potrebni – približno delavna mesta tudi v javni upravi šteje, stane približno 30 do 50 tisoč evrov. Če je bilo sedaj v tem času 6 tisoč zaposlitev v javnem sektorju, pomeni to – ne vem, koliko je to – 10, 12 milijonov evrov dodatnih stroškov za proračun, ki jih bo treba nekje nabrati. Tu pa potem se ukvarjamo s tem, ali bomo dali 5 milijonov več za ceste, tako kot je bilo včeraj povedano, ali ne. Saj ga zapravite, ta denar! Še preden se karkoli odloča, ga že ni.

Mislím, da bi si moral predsednik Vlade vzeti več kot 5 minut časa za najpomembnejšega ministra v državi. Nekateri celo pravite, da je celo najpomembnejši ali pa drugi najpomembnejši človek v državi, in predsednika Vlade, predlagatelja tega kadrovskega predloga ni. Vzel si je 5 minut na začetku, vprašanje, če bo imel še 5 minut na koncu časa, da bo pojasnil, kako si predstavlja vodenje ekonomskih, finančnih politik in pa upravljanja premoženja v tej državi, ki spada v ta resor.

To, kar si je privoščil predsednik Vlade, je podcenjujoče. Je podcenjevanje problemov, je podcenjevanje poslancev, ki bomo o tem odločali, je smešenje koalicije, ki govori in brani predsednikovega kandidata za ministra; za to mizo, kjer sedi Vlada, pa ni bilo niti enega predstavnika več ali manj tri četrtine časa. Niti enega! Zdaj imate državnega sekretarja na gospodarstvu, gospoda Cantaruttija, to pa je tudi vse. Predlagatelj pa ni sposoben braniti

kadrovskega predloga in ni sposoben obraniti ali pa zagovarjati politik, ki jih bo preko izvedbenih aktov in proračuna pač naložil tem državljanom in tudi vam, koalicijskim poslancem v glasovanje. To, kar smo poslušali – ti hvalospevi nimajo nobene realne podlage v ničemer. Vi revščine s tem, ko bomo še naprej plačevali pri istih bruto plačah 200 evrov več kot v Avstriji, revščine ne morete odpraviti. Nemogoče. 200 evrov ima pri isti plači slabši standard slovenski delavec kot avstrijski. Ob tem, da plačuje višje stroške goriva, da plačuje več ali manj višje stroške hrane, da plačuje več ali manj ne vem kaj še vse več. In nobenih realnih izgledov ni, da se bo na tem področju karkoli spremenilo. Nobenih realnih izgledov ni. Tu se pa ukvarjamo samo s tem, kako se bodo nekatere stvar prerazporedile, koliko bomo dali več za malice revnim otrokom in tako naprej. Plačo jim dajte! Tistih 200 evrov več, ki jih zaslužijo, tako kot v Avstriji, na isti način, s trdim delom, in z lestvico dohodninsko omogočali, da bodo sami to pokrivali in razporejali. Ne, da bodo pisali vloge, se postavljali v vrsto, izpolnjevali obrazce in bodo tam neki uradniki, ki jih je itak preveč, odločali o tem, ali bodo dobili regresirano malico za toliko ali toliko, ali so v tem dohodkovnem razredu ali niso. To je čisto gojenje birokracije in ustvarjanje novih nepotrebnih delovnih mest, že z načinom izvajanja teh stvari se določa marsikaj, predvsem pa to, kako se bo to urejalo. Druga stvar, ki jo je predsednik Vlade v tem uvodu povedal, je to neznanska hvala glede zmanjševanja brezposelnih. Če samo ta kapitalni podatek pogledaš, je v redu, ko pa pogledaš, zakaj se je to zgodilo, pa to ni več tako v redu. 12 tisoč ljudi je šlo na delo v Avstrijo v tem času. To pomeni, če ti ne bi tja odšli, bi bilo 110 tisoč brezposelnih, zato ker so delovni migranti in ker imajo nekatere stvari tukaj, morajo plačevati razliko davkov v Sloveniji, velike zneske poračunov davkov in tako naprej. Kljub temu da so sami našli rešitev za svoj problem, jih potem država še dodatno obdavči.

Za konec – bo še nekaj kolega Marko povedal – bi se še dotaknil te izjave gospe Simone Kustec Lipicer, ki je v svojem nastopu povedala vse lepo o politiki in finančnemu stanju v tej državi, zaključila pa z izjavo: "Ko gori voda, smo za take funkcije primere ženske." Torej, besede o dobrem stanju in o tem, ko gori voda, ne gredo skupaj. Najbrž se v podzavesti tudi vi zavedate, da stanje ni dobro in da smeri in politike in ukrepi, ki jih vodite, ne gredo v pravo smer. Zato, da se bo nek nepolitik prelevil v politika samo zato, ker bo peljal dalje kontinuiteto, tako kot je razložil kolega Marko Pogačnik, najbrž ne bomo doživeli nobenega ne miselnega, ne vsebinskega, ne kvalitetnega preskoka, ampak zgolj to, da se bo nadaljevala ta agonija, ki smo ji priča že vsa ta leta po letu 2008. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se mag. Marko Pogačnik. Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Glede na to, da je v dvorani prisoten predstavnik Ministrstva za gospodarstvo, se bom navezal na temo, ki je tema tudi Ministrstva za finance in celotne Vlade. Namreč zelo pomembno je, da se izvršujejo sprejeti sklepi Vlade, seveda je v prvi vrsti za to odgovoren predsednik Vlade sam, v kolikor gre pa za smotrno porabo javnih sredstev, pa zagotovo Ministrstvo za finance, še posebej pa, če gre za sklepe, ki jih je treba realizirati v proračunu, katerega predlagatelj ali pa je v poglavitnem obsegu pripravilavec prav Ministrstvo za finance. Kaj imam v mislih – Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Značilnost Slovenije je, da imamo več kot polovico prebivalstva na podeželju in da je tudi na podeželju kar nekaj območji na podlagi tega zakona opredeljenih kot problemsko območje zaradi velikih razvojnih težav. Torej, pomanjkanje delovnih mest, slabe infrastrukture in to je tisto, kar spreminja demografsko sliko predvsem na obmejnih območjih. To, kar je tudi v letošnjem letu bilo zabeleženo, zagotovo ni v skladu s sprejetim sklepom Vlade, da zagotovi za problemska območja dodatno razvojno podporo. Ta podpora, ta sklep je bil sprejet v tem letu do leta 2020, zato bi pričakoval, da bo v proračunih, ki bodo sledili v tem in naslednjih letih, ta sklep upoštevan.

Za kaj gre? Dejstvo je tudi, da smo se v kratkem srečali z zelo perečo in občutljivo problematiko ukinjanja podružničnih šol na obmejnih območjih. Torej gre za najbolj občutljiva območja in ukinjena je bila, recimo, podružnična šola v Osilnici, tudi na Koroškem se je dogajalo podobno, kar priča o tem, da se sklep Vlade ne udejanja v smeri, kot je bil dejansko sprejet, torej da se zagotavlja dodatno razvojno podporo tem območjem, da ljudje lahko živijo, delajo, ustvarjajo v teh obmejnih prostorih.

Če, recimo, analiziramo problem podružnične šole v Osilnici, kjer je rešitev takšna, da se za eno leto pravzaprav ukine podružnica – resnično bi bila samo dva otroka vpisana v to podružnično šolo, kar samo po sebi priča, da se sklep ni v dovolj veliki meri izvajal, zaradi tega ker bi lahko, če bi bili pogoji boljši, več ljudi živelo v tem prostoru. Ampak za eno leto se ukinja podružnična šola in se zato organizira prevoz v eno in drugo smer, skorajda 50 kilometrov za mlade učence, ki jim ta pot ni ravno dobra popotnica za uspešno vključevanje v izobraževalni sistem. Ampak, tukaj nastane strošek prevoza, še vedno ostaja strošek vzdrževanja podružnične šole, ki je sicer ne bo, v kateri se ne bo izvajal pouk, ampak vzdrževati jo je treba, naslednje leto pa naj bi se zaradi večjega vpisa otrok ponovno vzpostavilo delovanje te podružnične šole.

Torej mislim, da se je resnično treba vprašati, predvsem s strani tudi Ministrstva za finance, kako se izvaja ta sklep in ali so ti ukrepi res dovolj premišljeni in ne prinašajo dodatnih javnofinančnih obremenitev, kot če bi podružnica ostala in teh nepotrebnih stroškov z objektom, ki ni v funkciji, praktično ne bi bilo.

Naslednji primer, ki ga želim izpostaviti, se ravno tako nanaša na občino Osilnica in problem, ki je nastal z omejitvijo prevoza tovornega prometa, izvajanje tovornega prometa preko mosta na sami meji s Hrvaško. Tudi tukaj se lahko srečamo z dejstvom, da je pred leti Ministrstvo za infrastrukturo vložilo v izgradnjo ceste Osilnica–Dragarji več 100 milijonov evrov. Torej vzpostavljena je cestna povezava, ki povezuje to obmejno občino s središčem Slovenije po krajši smeri, in s tem je bila nekako tudi res realizirana v enem delu ta naloga in ta ukrep, o katerem govorim, da je potrebno dodatno vlagati v ta območja. Ampak, ko je Ministrstvo za infrastrukturo realiziralo ta projekt, več stotilijonski projekt, Ministrstvo za notranje zadeve sklene podzakonski akt, s katerim omeji promet na meji s Hrvaško in prepove s slovenske strani tovorni promet. Na Hrvaški strani je še vedno dovoljen na istem mostu promet do 35 ton, ampak enostavno s slovenske strani tega prometa ni dovoljeno izvajati. In ta investicija, več stotilijonska, seveda postane kar naenkrat mrtva investicija. Torej ta smotrnost vlaganja javnih sredstev in usklajenost med posameznimi resorji je ključna za to, da denar resnično vlagamo smotrno in da je potem tudi čim večji izplen iz tega vložka. To je tudi ena od usmeritev, ki jo je kandidatka za ministrico predstavila, da se vlagajo sredstva tam, kjer bo tudi čim večji izplen. In za to dosego je potrebna koordinacija med posameznimi resorji, med posameznimi ministrstvi, da ne prihaja do tako neusklajenih ukrepov. Po drugi strani Ministrstvo za gospodarstvo, recimo, planira določena sredstva za razvoj gospodarstva, Ministrstvo za notranje zadeve pa omeji ravno gospodarstvu promet čez mejni prehod zaradi omenjene omejitve.

Torej tudi takšne anomalije se dogajajo v Sloveniji in tukaj je mogoče narediti z zelo majhnim ukrepom, samo z doslednim izvajanjem sklepov vlade in koordinacijo med posameznimi resorji, ukrep, s katerim se res lahko doseže učinkovito trošenje javnih sredstev in predvsem na način, da bo omogočena rast in razvoj posameznih območij.

Tudi sicer pričakujem, da bo proračun v naslednjih letih vseboval več sredstev za problemska območja, kajti prvi program za Pokolpje, recimo, ki je bil uveljavljen še leta 2010 in je veljal šest let, torej do leta 2016, očitno ni prinesel dovolj velikih učinkov in je bil zato podaljšan do leta 2020. V nekem trenutku sicer je bilo treba razumeti to situacijo, v kateri se je znašla Slovenija zaradi gospodarske in finančne krize in so se sredstva drastično zmanjševala tudi za takšne ukrepe, ampak to

krizo smo prebrodili, vendar problem je v tistem prostoru ostal, zato je smotrno, da se dejansko za ta problemska območja namenja več sredstev in se nadoknadi izgubljena leta. Je pa res, da je to izjemno težko nadoknaditi, kajti ko enkrat izgubiš generacijo, ki se izseli iz tega prostora, potem pravzaprav ne pomaga noben dodaten ukrep, da se v kratkoročnem obdobju karkoli spremeni. Tu govorimo o ukrepih, ki so kratkoročne narave; torej, ukrepi v tem trenutku, ko se ta pa problem postavi.

Zato je zelo pomembno, da se sistematično spremlja delovanje vseh resorjev in da resnično dosežemo za obmejna območja večji razvoj in hitrejši razvoj in tudi večjo pripravljenost potem ljudi, da ostajajo v tem prostoru, kajti meja je zagotovo tista, ki je za vsako državo tudi ključna in kjer pravzaprav merimo uspešnost razvoja posamezne države.

Apeliram tako na kandidatko pa seveda tudi na Ministrstvo za gospodarstvo, da je prodornejše, aktivnejše na tej temi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Prepričan sem, da je bilo že v stališču Slovenske demokratske stranke povedano dovolj argumentov, zakaj tudi jaz osebno ne bom podprl kandidatke za ministrico za finance.

Če bi naredil kratek rezime. Osebno bi pričakoval od kandidatke, ki kandidira za tako pomembno mesto ministrice za finance, dejansko je druga oseba v sami vladi, vrsto odločitev, ki jih bo morala sprejeti. Ne nazadnje bo tudi sestavljala proračun, bo dovolila ministru ali ministrici iz posameznih resorjev, ali bo lahko uveljavil svoje predloge ali ne, da poda tako ohlapne odgovore na sami predstavitvi oziroma da na precej zastavljenih vprašanj tudi ne odgovarja, ne more imeti moje podpore.

Dejstvo je, da je bila mag. Mateja Vraničar Erman že trikrat pri različnih ministrih državna sekretarka. Značilnost vseh teh ministrov je, da so vodili politiko zadolževanja in novih davčnih obremenitev. Ne nazadnje mora tudi kandidatka prevzeti to odgovornost za vse sprejete odločitve, ki so jih ti trije ministri sprejeli. Vemo tudi, da je zagovarjala nepremičninski davek, na koncu ga je razveljavilo Ustavno sodišče. Takrat v pozitivno ji lahko samo štejemo, da je ponudila odstop. Dejstvo je, da predvsem pri področjih, ki so, vsaj zame osebno, najbolj problematični bili tudi v času ministrovanja dr. Mrmorja, področje državnega premoženja, upravljanje z njim, da tukaj pa dejansko ni postregla niti z enim konkretnim odgovorom. Danes vsaj opozicijski poslanci in verjetno tudi širša slovenska javnost ne ve, kakšno politiko bo na tem področju zagovarjala. Tukaj gre predvsem za upravljanje Slovenskega državnega holdinga, za tako imenovano slabo

banko in tudi bo odgovorna za celotno kadrovanje.

Predlagatelj se je odločil, kot se je, koalicija bo verjetno to kandidatko tudi podprla, odgovornost je na vaši strani. Dejstvo pa je verjetno tudi, da se bomo državne sekretarke spomnili po izjavi na junijski seji, ko je v Državnem zboru na plenarni seji trdila, da koalicijska pogodba ni vladni dokument in da to za njo ne drži. Zanima me, kako bo to predlagatelj gledal in ali bo tudi kot ministrica dejala, da koalicijska pogodba ne velja in da ni to vladni dokument.

Me pa preseneča še ena zadeva, in sicer da do danes in pa tudi na odboru ni želela razkriti svojih najožjih sodelavcev. Eksplicitno sem postavil vprašanje, če lahko pove, kdo bodo njeni najožji sodelavci, torej državni sekretarji – ni želela odgovoriti. Tudi do danes še ne vemo, nekaj se ugiba. Zame je to eno tako negativno presenečenje in zakaj skriva svoje najožje sodelavce, imena, ki jih bo predlagala za državne sekretarje, si lahko razlagam samo po svoje. In sicer, da ne želi razkriti imena, kajti boji se, če bi verjetno razkrila imena – vprašanje, če bi kakšen glas koalicije tukaj bil potem tudi proti. Giba se okoli vrste imenih, ki so že odstopili, pa niso, zame je to negativno in mislim, da kot ministrica za finance bi morala tako nam, poslancem kot širši javnosti povedati, To bo moja najožja ekipa, jaz za njo stojim, jaz ji zaupam Ne vem, kaj se tukaj dejansko skriva.

Zanimivo je bilo slišati s strani predlagatelja, predsednika Vlade, ki govori o 50 tisoč novih delovnih mestih za mlade. Spoštovani predsednik Vlade, povejte mi, koliko od teh 50 tisoč mladih se je zaposlilo v gospodarstvu v realnem sektorju. Lahko beremo, da slovenski proračun presega okvirje za maso plač javnega sektorja za 5 %. Prepričan sem, da večina teh mladih je zaposlenih v javnem sektorju, velika večina se je pa verjetno zaposlila tudi v sosednji Avstriji. Dejansko trošarinska politika in vse ostalo, v to sem prepričan, da je treba reči odločen ne podpora ministrici. Odločen ne pa pomeni tudi verjetno odločen ne proti zadolževanju države in novim davčnim obremenitvam, kajti prepričan sem, da se bo pod novo kandidatko oziroma novo ministrico politika zadolževanja in politika novih davčnih obremenitev nadaljevala, ne glede na vse skupaj. Prepričan sem, da bo ministrica, kandidatka, danes dobila podporo. Kljub vsemu ji pa zaželim srečno na novi poti, kajti celotna / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Časa še nismo porabili. Ali je še želja po razpravi? Prosim za prijavo.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite. 5 minut.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi!

Vsi vemo, da je dosedanja državna sekretarka mag. Mateja Vraničar Erman veliko časa preživela tukaj v parlamentu. Tako rekoč opravila je vse tisto delo, ki ga po navadi ministri nimajo preveč radi, ko morajo obrazlagati zakone in braniti stvari pred opozicijo, tukaj v Državnem zboru. To je po navadi malo mučno za marsikaterega ministra in prav to delo, naporno delo je državna sekretarka opravljala.

Seveda z dosedanjo politiko, finančno politiko te vlade se v Novi Sloveniji ne strinjamo, kajti predlagali smo kar nekaj zakonov, tako davčne olajšave kot nižje prispevke, da bi ljudje imeli več v denarnici, predlagali smo ukinitve davčnih blagajn oziroma spremembe, pa vse je bilo zavrženo. Ampak ves čas sem se pri tem spraševala, ali za tem tudi osebno stoji državna sekretarka ali zgolj mora zagovarjati to, kar ji je pač bilo naročeno s strani ministra oziroma da je to politika ministra in Vlade. Koliko je njene osebne note v teh zagovorih? Ni se spuščala v politične debate z nami, ampak je mirno, strokovno tudi to zagovarjala. Tako bo sedaj pa tisti čas, ko bom pa to lahko videla, slišala, občutila, ali bo kot nova ministrica tudi pokazala svojo noto oziroma bomo videli, kaj je res tisto njeno, kar dokončno v resnici zagovarja. Tu upam in ji dajem to možnost kot ženski – in me veseli, da bo na čelo državnih financ vendarle prišla tudi ženska –, ali bo pripravljena bolj prisluhniti tudi predlogom opozicije. Ne nazadnje mislim, da smo dali, Nova Slovenija, dobre, tehtne predloge in samo malo bi morda bilo treba kje dodelati ali spremeniti in bi bili lahko vsi zadovoljni, predvsem pa bi bilo zadovoljno gospodarstvo in tudi naši ljudje. Mi smo predlagali tudi dvig davčne olajšave s 3 tisoč na 7 tisoč, s čimer bi rešili veliko število naših delavcev migrantov, ki bodo zaradi višje olajšave v Avstriji morali zdaj plačati to razliko. Pa ne vemo, kaj z njimi narediti. Po eni strani so si sami delo poiskali in niso tako obdavčeni v Avstriji, po drugi strani pa ne bi bilo prav, da bi bili v privilegiranem položaju nasproti slovenskim državljanom. Torej, mi smo ponudili rešitev. V zagovoru je menda rekla, da bo ta problem rešila – mi ji ga ponujamo. Ravno tako pri davčnih blagajnah. Vemo, da so davčne blagajne naredile veliko slabega, še posebej tistim, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi, dodatnimi dejavnostmi na kmetijah; mali podjetniki oziroma prostovoljna društva – vsi so imeli velike stroške, izplena je pa sorazmerno malo. Da ne govorim o tem, da so nekateri celo zaprli ali prenehali s svojimi dejavnostmi.

Torej, bodoči finančni ministrici mag. Mateji Vraničar Erman želim, da bi še naprej opravljala svoje delo strokovno in tudi s posluhom za mnenja in predloge opozicije in za gospodarstvo. Če bomo zdaj s to mini davčno reformo, ki bo predlagana, spet dodatno obremenili gospodarstvo, potem ne vem, kaj bomo naredili, da bomo privabili nove

investitorje. Seveda, investitorjem nihče ne more določati, v katero državo bodo šli in tam odprli podjetja in zaposlovali ljudi. Meni se zdi predvsem to pomembno, da dobimo nova delovna mesta za ljudi. Nasprotujem politikom, ko se hvalijo, koliko novih socialnih olajšav so uvedli – ne, koliko novih delovnih mest smo dobili, ali so plače spodobne. In zato ne privabimo več investitorjev, ker najprej pogledajo, kakšne bodo imeli obveznosti, obremenitve, potem pa gredo pač tja, kjer je to bolje.

V Novi Sloveniji predloga sicer ne bomo podprli, bomo pa z zanimanjem prisluhnili in opazovali, kakšna bo prihodnja politika sedanje oziroma bodoče ministrice.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da se za ministrico za finance imenuje mag. Mateja Vraničar Erman, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 20. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 22. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA – TRETJA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dodatno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, gospodu Alešu Cantaruttiju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, dovolite mi torej še nekaj obrazložitev Predloga zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic.

Pred vami je torej tretja obravnavava Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic, za nami pa več kot leto in pol dela. V tem času smo opravili številne razprave in usklajevanja, ki so potekala na ministrstvu, na Vladi, v Državnem zboru in tudi v drugih strokovnih krogih. V zakon so bili z amandmaji vneseni številni vsebinski popravki, s katerimi smo v sklepni fazi upoštevali nekatere utemeljene pripombe kolektivnih organizacij, tudi nevladnih organizacij; skratka, vseh deležnikov, ki se jih zakon dotika. Nomotehnični popravki, ki smo jih predlagali v sodelovanju s pravno službo Državnega zbora, so bili potrebni za večjo jasnost in nedvoumnost zakonskega besedila ter posledično pravno varnost uporabnikov tega zakona. Z zakonom v slovenski pravni red prenašamo direktivo o kolektivnem upravljanju ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za spletno uporabo glasbenih del in ločeno od

avtorskega prava urejamo področje kolektivnega upravljanja v Republiki Sloveniji.

V zakonu zasledujemo tri osnovne temeljne cilje: večjo vključenost članov kolektivnih organizacij v sprejemanje ključnih odločitev kolektivnih organizacij, večjo preglednost delovanja kolektivnih organizacij in učinkovitejši nadzor nad delovanjem kolektivnih organizacij in uporabnikov avtorskih del.

V skladu z omenjenimi cilji v predlogu ponujamo naslednje poglavitne rešitve. Najprej določamo jasno upravljavsko strukturo kolektivne organizacije, urejamo pravico imetnikov pravic, da postanejo člani kolektivne organizacije, sodelujejo na skupščini in sprejemajo ključne odločitve kolektivne organizacije; določamo pravila delitve avtorskih honorarjev in oblikovanje namenskih skladov za širjenje kulturno-umetniškega ustvarjanja v Sloveniji; določamo pravico do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije; vnašamo večjo preglednost poslovanja kolektivnih organizacij z obveščanjem imetnikov pravic in javnosti ter določijo enotne oblike in sestave letnega poročila kolektivnih organizacij; urejamo izdajanje več ozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del in še bi lahko naštevali.

Predstavljene rešitve so rezultat večmesečnega dela in po našem mnenju predstavljajo pomemben korak naprej v smeri večje preglednosti kolektivnih organizacij, večjega vpliva na njihovo upravljanje in takšnega delovanja vodstev kolektivnih organizacij, ki bo v korist imetnikov pravic.

S sprejemom zakona pa se naše delo seveda še ne bo končalo. Sodelavci na ministrstvu in na uradu se že pripravljamo na prenovo avtorske zakonodaje. Že v času obravnave tega zakona smo prejeli kar nekaj predlogov sprememb Zakona o avtorski in sorodnih pravicah. O predlogih se želimo pogovoriti z vsakim predlagateljem posebej, pri čemer bomo prisluhnili zlasti glasbenikom, izvajalcem in njihovim organizacijam, od katerih smo tudi dobili največ pozivov.

Na ministrstvu računamo, da bomo v Državnem zboru še v tej sestavi lahko predložili moderen in z avtorji usklajen Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. Hkrati bomo pozorno sledili uporabi tega zakona v praksi, pri tem računamo zlasti na odzive avtorjev in imetnikov pravic, ki jim je zakon namenjen, pa tudi kolektivnih organizacij in seveda ostalih uporabnikov.

Torej, spoštovani, predlagam, da zakon v tretji obravnavi podprete. Zaradi avtorjev, samih kolektivnih organizacij in ne nazadnje slovenske ustvarjalnosti na področju kulturnega in umetniškega ustvarjanja; področja, ki gradi našo nacionalno identiteto, identiteto slovenskega naroda. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Anita Koleša bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala lepa. Pozdravljam ekipo iz ministrstva za gospodarstvo in seveda vse kolege in kolegice.

Danes je v Državnem zboru tretja obravnava Predloga zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic. V Državnem zboru smo problematiko delovanja kolektivnih organizacij s področja avtorske in sorodnih pravic obravnavali izredno obširno, skozi proces obravnave zakona pa spremljali pobude, predloge in stališča tako avtorjev, kot tudi kolektivnih organizacij in strokovnjakov s področja avtorskega prava. Prepričana sem, da so nam vse te razprave, v katerih smo dopolnjevali vsebino in jo tudi tehnično popravljali, prinesle mnogokatera znanja, izkušnje, ki bo pomembna tudi za nedvomno potrebno nadaljevanje začetega dela, to je za sprejem nove, posodobljene avtorske zakonodaje. V procesu priprave zakona smo nedvoumno ugotovili, da brez sprejema tega zakona dela na prenovi Zakona o avtorski in sorodnih pravicah ne moremo uspešno začeti in še manj uspešno zaključiti. Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic potrebuje nedvoumen in učinkovit zakonski okvir v korist avtorjev in ustvarjalnosti.

Če se dotaknem evropskega vidika, s tem zakonom namreč v slovenski pravni red prenašamo tudi evropsko direktivo, spomnimo, da je Evropska komisija že v priporočilih pred dobrimi 10 leti zapisala, da bi se morale kolektivne organizacije prizadevati za zastopanje interesov imetnikov pravic. Odnosi med imetniki pravic in organizacijo bi morali enakopravno obravnavati različne kategorije imetnikov ter težiti k pravični in uravnoteženi zastopnosti imetnikov pri upravljanju, prav tako pa bi bilo treba pravično razdeliti vsa zbrana nadomestila. Tudi na podlagi teh priporočil in postavljenih prioritet zakon zares zasleduje tri ključne cilje; cilje po bistveno večji vključenosti članov kolektivne organizacije v sprejemanje najpomembnejših odločitev, po večji preglednosti delovanja kolektivnih organizacij in seveda po bolj učinkovitem nadzoru nad delovanjem kolektivnih organizacij in tudi nadzoru nad uporabniki avtorskih del. Ob vseh naštetih ciljih pa moram navesti, da se rdeča nit celotnega predloga zakona nahaja v želji in zahtevi, da se z zakonom zagotovi transparentnost delovanja kolektivnih organizacij. Res je, zakon ohranja monopol kolektivne organizacije. Če je smisel zakona zaščita položaja avtorja in posledično večje število ustvarjalnih del, mora biti monopolni položaj kolektivne organizacije oziroma kolektivnega avtorja v tej funkciji; seveda ob

upoštevanju vseh omejitev, ki izhajajo iz pravil o varovanju konkurence.

Očitno so se tega v fazi sprejemanja zakona zavedali tudi sami avtorji, saj so se večinsko opredelili zoper medsebojno konkurenčno tekmovanje, kdo bo koga izrinil iz že tako majhnega trga, na katerem uporabniki sami ne ločujejo med obstoječimi organizacijami. Organizacije za kolektivno upravljanje pravic imajo in bi morale še naprej imeti pomembno vlogo pri spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja, tako da se zagotavljajo socialne, kulturne in izobraževalne storitve. Koliko bodo pri tem uspešneje v rokah članov te organizacije, predvsem pa zavedanja, da jim daje država s to zakonsko osnovo vse možnosti, da se njihova avtorska in sorodne pravice upravljajo v njihovo in tako tudi vsesplošno korist.

Zahvaljujem se vsem, predvsem pa številnim avtorjem, kolektivnim organizacijam, zainteresirani javnosti in pristojnim institucijam, ki ste vseskozi aktivno sodelovali, da smo danes prispeli do tretje obravnave zakona, ki sta skozi vlaganja pripomb in amandmajev dali predlagatelju možnost, da zelo dobro premisli vse posredovane argumente. Poslanci SMC bomo Predlog zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar z ekipo, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Pred nami imamo Predlog zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic. Je pa nek zanimiv precedens te koalicije, ki govori, kako morajo zakoni biti sistemski, potem pa iz systemskega zakona, to je Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, vzame eno poglavje in ga da v nov, poseben zakon. Pa da to malo ponazorim, kako ta pravna vlada deluje. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah ima 195 členov, poglavje glede kolektivnih organizacij ima 21 ali 22 členov. To poglavje vzamete ven in naredite nov zakon, po vaše baje sistemski, ki ima 88 členov. Spoštovani, nekaj v tej pravni vladavini dr. Mira Cerarja in njegovi želji po sistemskosti ne velja. Še bolj je to pomembno, ker že sam osebno in tudi v Poslanski skupni SDS že deset let spremljamo to delovanje glede avtorske in sorodnih pravic. Bili so že nekateri poskusi, minimalni popravki, da se zadeva malo bolj uredi. Ampak, potem imamo drug problem: eno je zakonska materija, drugo pa je praksa. Ampak o tem nekaj več kasneje.

Ključno, kar hočem povedati v uvodu, pa je to, da dosedanji Zakon o avtorski in sorodnih pravicah niti ni tako slab. Problem je,

ker se ga ne izvaja. To področje glede kolektivnega upravljanja, torej glede kolektivne organizacije na tem področju, je samo nek spopad med kolektivnimi organizacijami za njihov na lahek ali na težak način pridobljen zalogaj. Če pa govorimo o avtorski in sorodnih pravicah, pa je ogromno odprtih vprašanj, ampak ta vlada, ki stremi k sistemskosti, se tega sploh ne dotika. Danes slišimo, da se boste morda še v temu mandatu tega lotili. Pa je kar nekaj dobrih osnov, da bi se to skupaj že lotili in bi imeli, če želite, dva zakona – Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravicah in sistemski ZASP pred nami. Pa imamo samo nek delček, ki ga ustvarjate kot nov sistem.

Drugo zaskrbljujoče dejstvo je, da so proti tem zakonu skoraj vsi. Moram reči, da sem v zadnjih dneh še enkrat pogledal tako spletne strani določenih organizacij in ugotavljam, da sta dva oziroma trije deležniki, ki so za ta zakon. Prvi deležnik je Vlada, kar je sicer razumljivo, glede na to, da ste pripravljavci tega zakona; drugi zagovornik tega zakona ste poslanske skupine koalicije, kar je tudi razumljivo, in tretji zagovornik tega zakona sta dve kolektivni organizaciji, ki imata isto začrtano pot od začetka pa do danes. Vsi ostali pa so proti. In jaz se strinjam in verjamem tako predstavnikom koalicije kot tudi predstavnikom Vlade, da ste se pogovarjali, ampak že večkrat smo imeli problem v Državnemu zboru; se pogovarjamo, se pa ne slišimo. In očitno je to problem tudi tega zakona.

Najbolj žalostno pa je, da se pri tem zakonu niso oglasili uporabniki. Sicer je Obrtna zbornica nekaj pisala, ampak so bili preslišani, kajti tudi sami so ugotovili, da se ta zakon njih sploh ne dotika. Po našem mnenju, po mnenju Poslanske skupine SDS, je ključno, ko govorimo o avtorski in sorodnih pravicah, da se oglašijo avtorji, torej tisti, ki so producenti avtorske in sorodnih pravic, in uporabniki. Ampak ta zakon ne prinaša nič, vsaj nič novega za uporabnike. Vsi tisti gostinci, vrtnarke, frizerji, mnogi predsedniki takšnih in drugačnih društev, ki želijo, da se sitem uredi, da vsaj vedo, zakaj plačajo kakšni organizaciji in zakaj toliko plačajo. Njih se ta wanna be sistemski zakon niti ne dotika.

V Poslanski skupini SDS smo imeli ogromno vprašanj, odgovori pa so bolj skopi. Zato dovolite, da v tej zadnji razpravi pri tem zakonu v upanju, da res končno dobimo tudi pred nas Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, še enkrat en primer. "Podpisniki nasprotujemo predlogu zakona, saj ostaja osnovni avtorski zakon namerno neurejen, da bi prišlo do pozitivnih sprememb v prid glasbene, literarne, likovne, filmske, plesne, arhitekturne in podobne ustvarjalnosti. Predlog zakona s pomočjo ministrstva omogoča uzurpacije zasebnem avtorske lastnine in nasilni poslovni prevzem kolektivnih organizacij, ki pripadajo avtorjem, s strani uporabnikov avtorskih del." Huda obtožba. Do sedaj še nismo dobili konkretnih odgovorov,

ali to drži ali ne drži, prepričan pa sem, da bo praksa pokazala, da to drži.

Nasprotniki pravijo, da predlog ni usklajen z Ustavo Republike Slovenije, o tem bomo morda še videli in sodili, morda tudi ponovno odločali. Tako pravijo tudi, da predlog ni v skladu s smernicami Nacionalnega programa za kulturo Republike Slovenije, je pa v skladu z delovanjem te vlade; imajo smernice, imajo strategije, delajo pa popolnoma po svoje. Kar je problematično in s čimer se tudi v Poslanski skupini SDS strinjamo, pa je, da predlog ni v skladu s temeljno evropsko pogodbo Republike Slovenije, predvsem z Evropsko direktivo 2013/26 EU.

Naslednji očitki: zakon je očitno plod lobističnih interesov založb, preprodajalcev tuje glasbe v Sloveniji in medijskih hiš, ki želijo preko novega zakona prevzeti poslovanje z glasbeno in avtorsko pravico v Sloveniji. In jaz sem že krat spraševal, kakšno vlogo so imeli pri tem zakonu določeni največji glasbeni uredniki, državna podjetja, Telekom, naša nacionalna hiša RTV in podobno. Kajti, ko preberemo natančno zakon, se strinjamo s tistimi, ki so zapisani, citiram, "Zakon je očitno plod mednarodnih interesov in lobistov s strani glasbenih multinacionalk in medijskih koncernov, ki so infiltrirani, in vsi ostali smo izvzeti". Še več, kje so analize in zakaj ravno poseben zakon? Na to v teh mesecih nismo dobili odgovora.

Pa da ne bo samo slabo, tudi v Poslanski skupini SDS smo našli nekatere pozitivne rešitve, ki bi jih bilo mogoče podpreti, če ne bi bile v nasprotju z direktivo. Tudi v Poslanski skupini SDS smo pred, mislim, da dobrim letom, pripravili predlog zakona, kjer smo želeli uvesti enotno položnico. Ampak mi smo dali "uvede se". Tukaj imamo spet tisto besedo, ki po navadi izmaliči vse zakone, besedo lahko: "lahko se uvede enotna položnica". Že danes, kakor stojim tukaj, sem prepričan, da te enotne položnice vsaj v naslednjem letu ne bo, ker se nikomur ne bo dalo potruditi, da se to uresniči.

Druga pomembna stvar – nadzor nad kolektivnimi organizacijami, sankcije in še kakšna stvar na tem področju. Transparentnost. Preberite si obstoječi ZASP. Morda je res potreben kakšne spremembe, ampak eno je teorija v zakonu, drugo pa je praksa. Prepričan sem, da bodo podobni članki, kot je bil danes v enem izmed medijev, zaposlovali slovenske uporabnike še naslednje mesece in leta. Ko se bodo spraševali, kdo in zakaj mora plačevati medsebojni boj med kolektivnimi organizacijami. Imamo pristojni urad, ki je sicer rekel, da želi posamezne zakonske diktacije spremeniti ravno v tej smeri, da bo lahko bolj operativen. Upamo, spoštovani predstavniki urada, da to niso ne le neke piar floskule, ampak da bo do tega prišlo tudi v praksi. Kajti kot sopripravljalci tega zakona boste soodgovorni, če se zakon ne bo izvajal. Pričakujem, da ne slišim več s strani pristojnega ministrstva in urada besed ne moremo ukrepati. Eno leto in pol ste pisali ta

zakon ali koliko je bilo rečeno. In če sedaj ne bo vse v redu, pričakujem, da povlečete tudi kakšne lastne odgovornosti in dejanja. Še več, v nasprotju z direktivo ta zakon onemogoča ustanavljanje novih kolektivnih organizacij. Kar imamo, je zlato, nič novega ne smemo dobiti. Vsaj tisti, ki so v neki evropski stranki Alde, bi lahko podprli ustanavljanje novih kolektivnih organizacij, ampak očitno so zabetonirani, kajti tu se kaže namera, da se celo te kolektivne organizacije določene od več in želijo, da bo na koncu zgolj ena ali dve kolektivni organizaciji. Še več, ta zakon omogoča možnost kraje intelektualne lastnine. Avtorska pravica, intelektualna lastnina, to so zelo močne besede za tak narod, kot smo Slovenci. Ampak očitno imajo mednarodni interesi in lobisti večjo vlogo kot pa zaščita slovenske avtorske in intelektualne lastnine. Strinjamo se s tistimi, ki pravijo, da je to uvod v uničenje medijske ustvarjalne krajine. Sicer je bil nek poskus z Zakonom o medijih zaščititi slovensko glasbo, pa vidimo, da je izplen dokaj boren.

Resnično se še enkrat in zadnjič sprašujemo, koliko so bile slišane, predvsem pa koliko slišane kolektivne organizacije pri tem zakonu. Na koncu še enkrat citiram. V direktivi piše: "Ob upoštevanju svobod bi kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic moralo obsegati možnost, da imetnik pravice svobodno izbere organizacijo za kolektivno upravljanje pravic, ki bo upravljala njegove pravice." Me zanima, kateri člen, kateri odstavek, kateri stavek v tem zakonu to omogoča. Vse pa je povedano že z dejstvo, da se samo dve organizaciji oziroma kolektivni organizaciji nista oglasili v zvezi s tem zakonom, kar so zelo močni indici, kdo je soustvarjalec tega zakona. Še več, glede na to, kar pravijo glasbeniki, ki se zaenkrat potiho, verjetno pa slej ko prej na glas opredeljujejo, da predlog omenjenega zakona ni usklajen ne z direktivo in je v nasprotju z vsaj tremi členi Ustave Republike Slovenije, ki se nanašajo na zasebno lastnino, pravico do ustvarjanja in svobodno podjetniško pobudo. S tega mesta pozivam vse tiste, ki mislijo, da so jim kršene ustavne pravice do zasebne lastnine, pravice do ustvarjanja in svobodno podjetniško pobudo, da sprožijo po sprejetju tega zakona ustavno presojo.

Imeli ste zelo enostavno nalogo, spoštovani predstavniki ministrstva. Jaz sem na samem odboru pokazal zelo zanimiv in lepo pripravljen koncept urejanja Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kjer je pisalo: predlogi ministrstva, predlogi kolektivnih organizacij, predlogi uporabnikov. In z rdečo, kjer se nikakor ne strinjate, z zeleno, kjer se boste pogovarjali, in s črno, kjer ste usklajeni, pa bo očitno ta zelo zanimiv in vsebinsko bogat dokument očitno pristal v košu za smeti. Skratka, gre za očiten poskus uvajanja monopola države nad avtorsko pravico brez analiz.

Spoštovani predlagatelji, upam, da ste si prebrali beli organizacijski plan slovenskih

glasbenikov, ki so napisali svoje zahteve v prid zaščite avtorske in sorodnih pravic in v zaščito intelektualne lastnine. Prvopodpisani – Slavo Avsenik, potem mislim, da je na vsaj desetih straneh podpisanih malo bolj in malo manj znanih slovenskih avtorjev, ki se sprašujejo, kako so s tem zakonom preneseni okoli.

Da s tem zakonom ni vse v redu, spoštovani, kaže tudi eno pomembno dejstvo. Zakonodajno-pravna služba je v skladu z delovanjem v tem mandatu raztrgala osnutek zakona. Mislim, da od 88 členov je bilo k preko 70 členom podano ne samo nomotehnične in redakcijske pripombe, ampak težke vsebinske pripombe. In potem se je na samem odboru zgodilo, ko je koalicija usklajevala ta zakon, da je spodaj napisala, da je zakon, amandma sprejet na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe. In pri vsakem tretjem se je vsaj zgodilo, da je predstavnica Zakonodajno-pravne službe rekla, da to z njimi ni usklajeno in da je v nasprotju s tistim, kar je zapisala Zakonodajno-pravna služba.

Je pa ta zakon v neki simbiozi z zakoni, ki so v teh dneh pred nami. Jutri bomo obravnavali dimnikarski zakon. Enako mnogi pravijo, da je to uporabnikom neprimeren zakon, lobističen zakon, kjer je večina deležnikov preslišanih – isto kot se dogaja v tem zakonu. Kot imate nek osnutek poskusa na področju vajeništva, iz poklicnega in strokovnega izobraževanja vzamete en odstavek oziroma eno poglavje in naredite poseben zakon. V tem ste mojstri. To dokazujete tudi s tem zakonom, ampak Zakonodajno-pravna služba vas skuša prepričati, da niti ukrasti ne znate dobre ideje.

Da zaključim, spoštovani, v tem uvodu. Zanima me, kdo bo odgovarjal za slabo izvedbo tega zakona. V Poslanski skupini SDS se ne bomo več oglašali, kajti tako kot so bile preglašene različne ne samo kolektivne organizacije, ampak različne skupine, predvsem pa uporabniki, mislimo, da nima več smisla razpravljati, kajti koalicijski valjar bo svoje naredil. Imate samo eno oziroma dve možnosti, da vsaj malo narediti ta zakon življenjski, to pa je podpora amandmajem SDS. En je amandma, ki govori o tem, da morajo imeti kolektivne organizacije enotne položnice, kar pomeni, manj za kolektivne organizacije, več za avtorje in imetnike pravic in manjši stroški za uporabnike. In drugi amandma, da se dobrodne in humanitarne prireditve v sodelovanju z avtorji lahko v 50 % ali celo 100-odstotno oprostijo plačila tega prispevka. Ampak, verjamem, da koalicijski valjar ne bo podprl naših amandmajev, bo pa podprl zakon, za katerega, še enkrat, nosite vso odgovornost. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Gantar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije. Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Vsem lep pozdrav!

Spoštovani, v Poslanski skupini Desus se zavedamo, da je sedanje delovanje kolektivnih organizacij neredko netransparentno, delitev zbranih sredstev med avtorje v Sloveniji pa pogosto nepravilno. Zato je ureditev tega področja nujna. Očitno je tudi, da se v tem zakonu srečuje mnogo različnih interesov in da je zato tudi nemalo težav pri pripravi ustreznih predlogov, ki bi zadovoljili večino. Januarja je bila na skupni seji Odbora za gospodarstvo in Komisije za nadzor javnih financ sprejet sklep, ki je gospodarskemu ministrstvu priporočil, da z novim predlogom zakona zagotovi preglednost delovanja kolektivnih organizacij ter večjo vključenost imetnikov pravic pri sprejemanju ključnih odločitev. Verjamemo, da bo ta zakon, ki je pred nami, uredil občutljivo področje delovanja kolektivnih organizacij.

Bistveno je, da zagotavlja pregleden transfer med avtorji in kolektivnimi organizacijami. Vsaka kolektivna organizacija bo imela odslej skupščino, nadzorni odbor in poslovodstvo. Predlog zakona določa način delitve avtorskih honorarjev, v skladu z na skupščini sprejetimi pravili o delitvi. Po zatrevanju številnih avtorjev je to do zdaj predstavljalo velik problem. Pri eni od organizacij naj bi se, na primer, sredstva avtorjev, katerih pesmi se ne predvajajo dovolj pogosto, sploh ne izplačevala. Tako naj bi ti avtorji do danes prispevali svoje honorarje v skupni sklad, iz katerega pa se nakazuje le tistim, katerih predvajanje pesmi preseže nek arbitrarno določen prag. Predlog zakona določa tudi pravico imetnikov pravic do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije, vzpostavljajo se pravila za sestavo, sprejem, revizijo in objavo letnih poročil kolektivnih organizacij. To se nam zdi pomembno, saj so nekatere izmed njih v letnih poročilih različno prikazovale podatke o zbranih in razdeljenih avtorskih honorarjih. Veljavni zakon, ki pokriva to področje, namreč ne vsebuje natančnejše določbe o tem, kako in katere podatke mora kolektivna organizacija vključiti v letna poročila, le-ta pa so zato neprimerljiva, poleg tega pa se v javnosti pojavljajo obtožbe o zelo visokih zneskih, ki naj bi si jih v obliki sejin delila vodstva kolektivnih organizacij.

Predlog zakona tako na enem mestu ureja upravljanje in uveljavljanje pravic. Ureja torej le delovanje in nadzor nad kolektivnimi organizacijami, krovni zakon pa se bo spreminjal v bližnji prihodnosti tudi zaradi hitrosti, s katero se sicer dogajajo spremembe na področju avtorskih pravic.

Zaradi naštetega bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Z zakonodajo je pač tako, da jo moraš dobro poznati, če jo želiš ocenjevati. V naslednjih nekaj urah bodo kolegice in kolegi skušali dokazovati nasprotno, a pri obravnavi tega zakona si moramo priznati, da zelo malo ljudi v tej dvorani dejansko dobro ve in razume, za kaj natančno gre, kakšne točno so rešitve in kako točno bodo vplivale na ljudi, ki jih ta zakon zadeva. Ključen razlog za to je dejstvo, da gre za zakonsko področje, ki neposredno zadeva le majhen krog ljudi, toda za ta krog ta zakon pomeni temeljno ureditev, ki ima odločilen vpliv na to, ali in koliko bodo plačani za svojo ustvarjalnost in znanje. Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic namreč predstavlja enega od temeljev, na podlagi katerega avtorji in izvajalci glasbe, literature, umetniških del in drugih področij ustvarjalnosti zastopajo svoje pravice in zanje terjajo pravice – plačilo. V državi, ki premalo ceni ustvarjalnost in znanje, niti ni presenetljivo, da se je večina dosedanje parlamentarne razprave vrtela po drugih temah, ki imajo z ustvarjalci le malo zveze: po računih, ki jih moramo plačati uporabniki, po splošnem prepričanju, da je treba narediti red in vzpostaviti preglednost po načelu en človek en glas, o tujih in domačih radijskih postajah in založbah in tako naprej. Kot rečeno, to ni presenetljivo. Zelo malo pa je bilo pogovora o položaju slovenskih avtorjev, izvajalcev in ustvarjalcev.

Kljub nepoznavanju področja pa so si mnogi vzeli pravico, da teptajo argumente tistih, ki jim to področje predstavlja vir preživetja. Če bi se bolj zavedali dejstva, da so vsi ustvarjalci delavci in bi jih po tej logiki morali zaradi njihovega šibkejšega položaja posebej zaščititi, bi bilo tovrstnega ravnanja manj. Namesto tega se je več govorilo o visokih nadomestilih, ki jih zaračunavajo kolektivne organizacije, in krivice, ki se godijo prejemnikom položnic. Več se je govorilo o stroških kolektivnih organizacij, bistveno manj pa o podrejenem položaju ustvarjalcev, torej ljudi, v odnosu do založb, medijskih hiš in drugih uporabnikov njihovega dela. Vse to omenjam zato, ker kakovost javne in politične razprave ni bila na ravni, kakršno si ta tema zasluži.

Ne glede na našo podporo ureditvi tega področja moramo izpostaviti kritiko do pripravljavca zakona, ki trdi, da so predlagane rešitve usklajene z vsemi deležniki. Razprava je vsekakor pokazala, da temu ni tako. Količina vloženi amandmajev in mnenje Zakonodajno-pravne službe pa dokazujeta, da je predlagatelj usklajevanje z deležniki razumel bolj kot pro forma opravilo in ne nekaj, kar bi bistveno izboljšalo kakovost zakona.

Samo dejstvo, da je neka tema zahtevna in neprijetna, ne nas ne kateregakoli ministrstva ne odvezuje odgovornosti in potrpežljivosti. Na koncu smo poslanci postavljeni pred odločanje o

predlogu, o katerem se strokovna javnost ne more poenotiti, pričakujemo pa, da bomo s sprejetjem zakona vzpostavili spodobno platformo, v kateri bodo delavci lahko zaupali, da jih ne bodo opetnajstili za njihovo zaslužno plačilo. Razprava in dialog, ki smo ga v času sprejemanja dobili s predstavniki ustvarjalca, sta pokazala, da je naša avtorska zakonodaja potrebna še velikih izboljšav predvsem na področju, kjer se ščiti avtorje, izvajalce in njihove storitve.

Socialni demokrati bomo predlog zakona sicer večinsko podprli, vendar bomo to področje budno spremljali, vodili še nadaljnji dialog in po potrebi predlagali spremembe tega zakona in krovne avtorske zakonodaje, ki bo boljše, kot do sedaj zaščitila položaj ustvarjalcev, delavcev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomič bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade!

Izhodišče Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic je jasno: treba je urediti transparentno in demokratično delovanje kolektivnih avtorskih organizacij. To pomeni dodatne zahteve glede finančnega poslovanja in dodatne določbe glede urejenosti oziroma nadzora delovanja teh organizacij. Sprejetju zakona v Združeni levici ne bomo nasprotovali, toda, ali je bil predlog zakona zadovoljivo pripravljen in ali je res usklajen z vsemi deležniki, je že drugo vprašanje. Vključno s tretjim branjem Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic je koalicija vložila več kot sto amandmajev, kar je več kot zgovorno.

Kolektivne avtorske organizacije obstajajo v različnih pravnih oblikah, zato zanje veljajo različna pravila poslovanja, upravljanja in objavljanja poročil. Tudi razpolagajo z različnimi vsotami sredstev, posamične kolektivne združujejo pogosto različne vrste kulturnih delavcev, zato seveda ni enostavno primerjati njihovega položaja. Gre pa za monopolne organizacije in tudi s tega vidika zahtevajo posebno pozornost pri nadzoru in transparentnosti delovanja. Številke kažejo precejšnjo diskrepanco med zbranimi sredstvi in dejansko razdeljenimi sredstvi. Iz podatkov, ki jih je že pred časom priskrbelo ministrstvo, smo videli, da gre v povprečju tretjina zbranih sredstev za tako imenovano administracijo oziroma tako ali drugače pristane pri funkcionarjih. Pri razdeljevanju sredstev se ne upoštevajo kriteriji žanra, kakovosti, kriteriji raznovrstnosti in tako naprej. To je stvar kolektivnih organizacij samih, ki so zasebne organizacije, in jasno je, da to pomeni favoriziranje bolj uveljavljenih avtorjev in

spodbujanje kulturne produkcije, ki je še bolj nagnjena k instantni potrošnji.

Dejstvo pa je, da kolektivne organizacije bremenijo tudi marsikatero obtožbe hujše narave, in to ne samo v Sloveniji, ampak tudi širše po Evropi, zato je boljša ureditev urejanja kolektivnih avtorskih pravic nujna. Razvoj avtorskega prava pri nas stoji že dve desetletji. Problematika avtorske in sorodnih pravic je širša od položaja kolektivnih organizacij in je izredno kompleksna, tako zaradi razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije kot zaradi močno konfliktnih interesov. Tako imamo na eni strani prevladujoč položaj majhnega števila multinacionalk, kamor odteka denar, na drugi strani imamo interesno povezovanje ustvarjalcev oziroma avtorjev, ki skušajo zaščititi svoj položaj in svojo eksistenco, kot interesna celovska združenja pa imajo obilo svojih problemov, nekatere tudi zelo izrazite zlorabe in malverzacije, na tretji strani pa imamo neposredne potrošnike oziroma javnost, ki ima tako omejen dostop do kulturnih in intelektualnih produktov.

V Združenju levici se zavzemamo za celostno reformo tega področja, predvsem za vpeljavo alternativnih pravnih mehanizmov. Konkretni zgledi in primeri že obstajajo, na primer, licence creative commons ali pa open content project, ki omogočajo prosto sodelovanje, širjenje ter plemenitenje idej in ki upoštevajo zagotavljanje eksistence kulturnih delavcev ter razvijanje človeške ustvarjalnosti. Kot rečeno, v Združenju levici sprejetju zakona ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani!

Kot smo povedali že ob prvi obravnavi tega zakona, je področje urejanja kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic izjemno zapleteno in kompleksno. Gre za občutljiva razmerja med avtorji na eni ter uporabniki na drugi strani, med njimi pa so kolektivne organizacije, s katerimi je le malokdo resnično zadovoljen. V ta razmerja je že marsikdo v preteklosti želel poseči, pa dejanskih sprememb in napredka do danes po naši oceni ni uspelo doseči nikomur. V Novi Sloveniji smo leta 2013 poskusili pomagati boljši ureditvi, pa podpore našemu zakonu žal ni bilo.

Zgodba se, kot kaže, ponavlja in k obravnavanemu Predlogu zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravicah smo vsi prejeli veliko negativnih mnenj zainteresirane javnosti. Kolektivne organizacije so zadolžene za to, da od tistih, ki te storitve porabljamo, pobirajo denar in ga razdeljujejo med tiste, ki avtorska dela ustvarjajo. S tem se številni srečujemo dnevno na terenu zlasti tisti, ki organiziramo kakršnekoli prireditve. Po

prireditvah dobimo račun za uporabo pesmi in drugih avtorskih storitev. Trije ključni predlogi, ki smo jih predlagali v naši noveli zakona pred tremi leti, so bili: omejiti stroške poslovanja kolektivnih organizacij, kot sta Sazas, IPF in druge organizacije, njihove stroške smo poskušali omejiti na 20 % denarja, ki ga poberejo oziroma na največ milijon evrov. Manjši kot so stroški teh organizacij, več ostane denarja za avtorje in če so manjši stroški teh kolektivnih organizacij, so tudi manjši računi uporabnikov in organizatorjev najrazličnejših prireditev. Predlagali smo tudi uvedbo enotnega računa vseh kolektivnih organizacij. Če danes organiziramo gasilsko veselico, bomo po tej veselici največkrat dobili račun od Sazasa, od IPF in še morda od katere druge organizacije.

Marsikdo ne ve, zakaj toliko različnih računov, zato smo želeli vse te organizacije prisiliti, da dajo enoten račun, tako da bi uporabnik plačal samo en račun. Uvedli bi popuste za dobrodelne prireditve, kot so na primer gasilske veselice ali dobrodelni koncerti, na katerih prireditelji ne zberejo toliko denarja, da bi pokrili stroške, morda pa potem le še ostane nekaj za dobrodelne namene. Zaradi tega smo predlagali avtomatske popuste za vse dobrodelne prireditve v višini 50 %. Vladni predlog tega zakona, ki ga danes obravnavamo v tretji obravnavi, gre na dveh področjih v pravo smer, in sicer omogoča pravno podlago za izdajanje skupnega računa in omogoča sklepanje skupnih sporazumov za dogovor o tarifah z reprezentativnimi organizacijami.

Krščanski demokrati zakonu ne nasprotujemo, saj nakazuje v določenih točkah pravo smer. Ocenjujemo pa, da ima še velike rezerve glede ureditve delovanja kolektivnih organizacij.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o predlogu zakona v celoti.

Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravitelja naj se gospod Matjaž Nemeč in gospa Maruša Škopac.

Dr. Matić, izvolite.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči!

Predlog zakona vsekakor bomo podprli in ga ves čas tudi že podpiramo, ves čas, ko teče razprava o njem, kajti za svoje cilje postavlja upravičeno pričakovanje, da se bo vzpostavilo tisto, kar danes manjka, s tem ko bo zakon sprejet, to pa je pogoji za to, da se zopet povrne zaupanje in ugled tako kolektivnih organizacij kot delovanja državnih organov, ki so pristojni za nadzor nad izvrševanje predpisov s področja kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic.

Stanje na področju kolektivnega upravljanja v Sloveniji je slabo – govorimo o avtorskih pravicah. Razmerja med avtorji,

imetnikov pravic, uporabniki varovanih del in državo so slabo pregledna, predvsem pa, kot rečeno, ni zaupanja med vsemi ključnimi deležniki. Žal so kolektivne organizacije do zdaj bile v medijih in pred očmi javnosti takrat, ko se je poročalo o negativnih zgodbah, o aferah, in so v precejšnji meri tudi izgubile svojo legitimnost. Verjetno je eden ključnih razlogov za to ravno v neenaki obravnavi članstva, ko gre za odločanje v teh kolektivnih organizacijah in ko gre za delitev sredstev iz naslova zbranih honorarjev in s tem povezani tudi nesorazmerni porabi za delovanje kolektivnih organizacij, potem o raznih sumljivih ali, recimo, neekonomičnih investicijah, kar je celo rezultiralo v posameznih kazenskih ovadbah. Slišati je bilo celo, da gre za ugrabljene kolektivne organizacije, ki delujejo samo za ozek kroga vodstva in nekaterih privilegirancev.

Večkrat se je izpostavilo, da so stroški poslovanja nesorazmerni, in seveda je tudi eden od ciljev tega zakona, da se bo postavilo pogoje za uokvirjanje v razumno utemeljene investicije in porabo in tudi da bo ta ustrezno dokumentirana, in to v skladu z vsemi pravili dobrega gospodarjenja. Zakon med ostalim vsebuje tudi določbo, da morajo biti člani v statutu pristojni za to, da določajo najvišji dovoljen odstotek stroška poslovanja. V preteklosti je bilo namreč mogoče, da je ena od večjih kolektivnih organizacij porabila več kot 37 % zbranih honorarjev za svoj obstoj, za svoje delovanje. Pri tem pa, da ni imela niti enega rednega zaposlenega in da je potem milijonske zneske od teh 37 % prenesla na neko drugo zasebno družbo oziroma podjetje, ki je potem naprej s tem denarjem operiralo dalje. Seveda je ključno tudi, da ne prihaja več do takih anomalij, kot so bile do sedaj, in to bo zakon seveda onemogočil, da bi na primer 150 tako imenovanih rednih članov bilo privilegiranih na ta način, da bi imeli po 20 glasov, na drugi strani pa bi ta ista kolektivna organizacija imela 5 tisoč "nerednih članov", od katerih bi imel vsak samo po en glas. To je tudi nekaj, kar seveda po novem zakonu, ko bo uveljavljen, ne bo več mogoče. Tudi ne bo več verjetno mogoče, ker bodo vsi člani določali, kako se bodo sredstva porabila, v katere namene, da bi, recimo, za sejnine bilo porabljenih okoli 200 tisoč evrov na leto pri kolektivni organizaciji, ki izbere od 8 do 15 milijonov, kar v primerjavi s pomembno državno firmo, ki obrne tri milijarde na leto in porabi samo 40 tisoč za sejnine, seveda predstavlja zelo alarmanten podatek.

Zakon torej temelji na načelu transparentnosti in vključenosti vseh članov pri odločanju o zelo pomembnih zadevah, s katerimi se te kolektivne organizacije srečujejo. Torej struktura upravljanja kolektivne organizacije bo preglednejša, skladno z novim zakonom, in tudi tisti, ki bodo odločali oziroma uprava bo primerno odgovorna za svoje delo. Prav tako bo zagotovljena pravica vseh članov, da sodelujejo na skupščini pri odločanju in sprejemanju o

temeljnih dokumentih in vprašanih organizacije. Celo tako določa zakon, da bo manjšina članov imela možnost, da skliče skupščino, imenuje posebnega revizorja za pregled vodenja posameznih poslov, posameznim imetnikom pravic pa bo zagotovljena pravica do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije, kar je bil v dosedanji praksi žal velikokrat problem. Določena bodo tudi nadrobna pravila glede sestave letnega poročila, načina sprejemanja teh poročil. V njih bodo morale biti natančno določene postavke, ki bodo morale biti tudi ločene glede zbiranja avtorskih honorarjev, dodeljenih in plačanih avtorskih honorarjev in dodeljenih in še neplačanih avtorskih honorarjev, nerazdeljenih avtorskih honorarjev, stroškov kolektivne organizacije, stroški poslovanja organizacij in tako naprej. Posebej bo zahtevan tudi prikaz stroškov delovanja zunanjih izvajalcev in informacijske tehnologije in odvetniških storitev. Kar je pa zelo pomembno in sem že na začetku izpostavil, zagotovljen bo tudi učinkovitejši nadzor nad delovanjem kolektivnih organizacij in uporabnikov avtorskih del ter ukrepanje v primeru nepravilnosti v okviru pravnega nadzora in glob v prekrškovnem postopku, s tem da bo tudi se sledilo načelom sorazmernosti ukrepov oziroma stopnjevanju zakonske prisile.

Ob koncu naj še omenim, da zlasti v naši poslanski skupini pozdravljamo bolj jasne postopke oblikovanja in uporabe posebnih namenskih sredstev, ki jih bo zakon prinesel. Upati je, da bodo v okviru tega zaživel posebni skladi, tako tisti, ki bodo namenjeni ustvarjalcem v stiski, to se pravi socialni skladi, kot oni, ki bodo zagotavljali dolgoročne oblike varčevanja v obliki pokojninskih skladov. Seveda pa je zlasti pomemben tako imenovani promocijski sklad, ki bo pač omogočil, da bo kolektivna organizacija del sredstev namenjala tudi za promocijo mladih neveljavljenih avtorjev. Kar je tudi zelo dobrodošlo z ozirom na to, da je mogoče večkrat slišati, da je kvalitetne slovenske glasbe premalo in da zlasti nove slovenske glasbe primanjkuje. Vse, kar sem pač naštel, so razlogi oziroma več kot utemeljeni razlogi za to, da verjamemo, da je zakon solidna osnova za boljše delo kolektivnih organizacij in večja vrednost in preglednost na tem področju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik. Pripravi naj se gospa Anita Koleša.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Kolektivne organizacije so ključna infrastruktura na področju avtorskega prava. Če je infrastruktura nedelujoča, potem je avtorska pravica razvrednotena. Glavni namen avtorskega prava je predvsem zagotoviti ekonomsko spodbudo ustvarjanju. Če ustvarjalec ve, da bo za svojo kreativnost

nagrajen v smislu izključnih pravic, ki jih bodo tretje osebe spoštovale, je to definitivno motivacija za nadaljnjo ustvarjanje. In kolektivne organizacije v smislu obveznega kolektivnega upravljanja, kot ga poznamo v Sloveniji in ga zakon ne spreminja, ko sam avtor svojih avtorskih pravic sploh ne more upravljati, lahko porušijo to motivacijo, saj predvsem z nepreglednim in stroškovno neučinkovitim vodenjem omogočajo avtorjem kapitalizacijo svojih avtorskih del.

Zakaj menim, da je ta zakon, ki ga imamo danes pred seboj, dober? Zato ker ureja oziroma uvaja: odprtost kolektivnih organizacij, učinkovitost upravljanja teh organizacij, preglednost poslovanja, pravično tarifo za uporabo avtorskih del, učinkovitost zbiranja in delitev avtorskih honorarjev imetnikov pravic, večjo pravno varnost. Dejstvo je, da je stanje na področju kolektivnega upravljanja v Sloveniji slabo. Zaupanja med ključnimi deležniki ni. Med avtorji, imetniki pravic, med uporabniki varovanih del in ne nazadnje med državo. Naj poudarim, da sam pomen in vloga kolektivnih organizacij v smislu avtorskega prava, pravnega varstva, se v ničemer ne spreminja. Zakon zgolj in samo določa pogoje delovanja, ki bodo zagotovili skrben, varen, nediskriminatoren in predvsem odgovoren način upravljanja. Zakaj je potrebno zagotoviti transparentnost delovanja? Predvsem zato, ker kolektivne organizacije upravljajo z denarjem tretjih oseb, zato so pravila varnega in skrbnega delovanja izjemno pomembna. Kar se tiče monopola, mu sicer nisem naklonjena, ampak v tem primeru menim, da bi povzročitev ukinitve monopola naredila več škode kot same koristi. Izjemno pozitivno se mi zdi, da so nekatere kolektivne organizacije storile veliko pomembnih in pozitivnih premikov. Predvsem pri ozaveščanju o pomembnosti intelektualne lastnine in kreiranju sodne prakse.

Skratka, prepričana sem, da velik korak k izboljšanju stanja sigurno pomeni sprejetje tega zakona.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anita Koleča. Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala lepa.

Odzvala se bom samo na dve trditvi, ki sta bili v tem državnem zboru rečeni sedaj v stališčih, in sicer eno je tisto usklajeno z deležniki oziroma neusklajeno z deležniki. Mi smo v našem stališču in razpravi, ki smo jo imeli v zvezi s tem zakonom, ves čas trdili, da smo dejansko veliko stvari uskladili z mnogoterimi deležniki v postopku sprejemanja oziroma priprave in sprejemanja zakona. Dejstvo pa je, da je to delo bilo tako rekoč Sizifovo, kajti ti deležniki so bili zelo nasprotujočih interesov, želja in ciljev in zato je zahteva do predlagatelja zakona, da bi se vsi deležniki enostavno poenotili in da bi lahko prišli do nekega enotno sprejetega stališča

tega zakona, seveda nemogoča in je zato ta dilema na ta način lahko odpravljena. Bi pa rekla, da je dejansko teh interesov bilo zelo veliko in poslušali smo vse, pa vzemite to, da so to lobisti ali karkoli pač, ampak želeli smo jih poslušati, če smo jih slišali, je drugo vprašanje, kajti to je vezano na tisto, kar sem že omenila, vseh interesov enostavno tukaj se ne da upoštevati, predvsem pa ne tistih interesov, ki so vseskozi želeli, da ta zakon ni sprejet. Kajti dejstvo je, da mnogokaterim kolektivnim organizacijam stanje, kakršno je danes, izredno odgovarja.

Zato menim, da je sam zakon velik napredek, da ga je bilo nujno potrebno reševati posebej zunaj Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kajti vsi tisti, ki so v preteklih letih delovali na tem področju, so nam zagotavljali, da v kolikor tega ne storimo, tudi samega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah ne moremo posodobiti. Zato je ta očitek, da je to nesistemska, popolnoma neprimeren in menimo, da smo samo na ta način lahko prišli do dobrega, upam, tudi v praksi uresničljivega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade. Izvolite, gospod Cantarutti.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa. Hvala lepa še enkrat tudi za vse vaše razprave in tudi za dosedanje delo pri oblikovanju in sprejemanju omenjenega zakona.

Še enkrat bi res rad poudaril, da smo imeli zelo obsežen in iskren, poglobljen dialog z vsemi deležniki, in res je, ker je zadeva kompleksna, ker je tudi precej neurejeno to področje, je vsem nemogoče ustreči. Ampak vendarle mislim, da smo prav zaradi tako poglobljenega in dolgega dialoga si vzeli tudi dovolj časa, prišli do enega minimalnega, lahko rečem, konsenza med večino, ki se jih ta zakon dotika. Mi imamo tudi opravljen pregled, kdo podpira ta predlog, kdo je proti, lahko na hitro ugotovimo, da večina ali pa skorajda vsi podpirajo s področja avdiovizualnega ustvarjanja, kamor sodijo producenti, tudi režiserji pa tudi dramski ustvarjalci in tako naprej, in da je največje nasprotovanje, kot smo tudi nekako pričakovali, ker menim, da je prav na tem področju največ nepravilnosti, na področju glasbe. Ampak, kot rečeno, ta predlog je vendarle dober in vendarle ureja in daje pravice tistim, ki jim te pravice tega avtorskega ustvarjanja tudi pripadajo.

Omenil bi tudi očitek, da je bilo precej amandmajev oziroma morda kakšna nejasnost tudi. Res je, zavedamo se tega, ampak ravno zaradi tega, ker je to področje kompleksno, ker urejamo to in poskušamo različne interese – in kritiski so bili tudi na vas, spoštovani poslanci in poslanke –, smo poskušali tudi v tem zakonodajnem postopku, ki je v končni fazi tudi namenjen temu, da nek predlog poskušamo

vendarle dopolniti, izboljšati, narediti ga sprejemljivega za najširši krog uporabnikov. Zato smo tudi dali toliko amandmajev, jih potrdili oziroma sprejeli, marsikaj tudi od različnih deležnikov.

Na tem mestu bi se še enkrat tudi zahvalil Zakonodajno-pravni službi, ki je dobronamerno nam poskušala pomagati, zato da je zakon še bolj jasen in nekako gre v smeri uresničitve ciljev, ki smo si jih s tem predlogom tudi zastavili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu zakona v celoti. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. septembra.

V razpravo dajem 14. člen in amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa.

V razpravo dajem 35. člen in amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 45. člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 46. člen in amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 77. člen in amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 79. člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 81. člen in amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne, zaključujem razpravo.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 20. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POTROŠNIŠKIH KREDITIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Alešu Cantaruttiju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Predsedujoči, spoštovani poslanci, poslanke, še enkrat

pozdravljeni! Tokrat ob predlogu drugega drugačnega zakona, Zakona o potrošniških kreditih. Dovolite mi torej nekaj misli v tem uvodu v ta zakonodajni postopek.

Pred vami je predlog zakona, ki nadgrajuje trenutno veljavni Zakon o potrošniških kreditih s pravili evropske direktive o potrošniških kreditih, pogodbah za stanovanjske nepremičnine. Predlog zakona ureja kreditne pogodbe, pri katerih kot jemalec kredita nastopa potrošnik. Vlada Republike Slovenije je 30. junija leta 2016, torej letos, določila besedilo zakona in ga posredovala Državnemu zboru v sprejem po rednem postopku. Predlaga se sprejem novega zakona, s katerim se na enem mestu urejajo potrošniške kreditne pogodbe za nepremičnino in ostale potrošniške kreditne pogodbe. Menimo, da smo pripravili zakon, ki bo zagotavljal visoko raven varstva potrošnikov, ne da bi gospodarstvu nalagali nepotrebna dodatna bremena. To se mi zdi zelo pomembno.

Prvi osnutek zakona je bil predstavljen javnosti v okviru javne obravnave in je potekala jeseni lanskega leta. V nadaljevanju je ministrstvo opravilo dve medresorski usklajevanji. V zvezi z Zakonom o potrošniških kreditih je ministrstvo marca organiziralo tudi javni posvet, ki so se ga udeležili vsi pomembnejši deležniki, ki se jih dotika ta zakon. Ministrstvo je upoštevalo mnogo prejetih pripomb in predlogov, tako s strani gospodarstva kot tudi neodvisnih potrošniških organizacij. Ključni cilji, ki jih zasleduje predlog zakona v primerjavi z veljavnim zakonom, ostajajo isti in so naslednji. Odgovorno oddajanje in najemanje potrošniških kreditov s pomočjo pravočasnega informiranja potrošnika o značilnostih ter s pomočjo skrbne predhodne ocene kreditne sposobnosti potrošnika in zagotavljanje preglednih, stabilnih in učinkovitejših kreditnih trgov za nepremičnine z ustreznim nadzorom nad dajalci kreditov in kreditnimi posredniki.

Na novo se opredeljuje kreditna pogodba za nepremičnino, ki širi obseg uporabe evropskih pravil in zagotavlja višje varstvo potrošnikov.

Kaj so še poglobitve rešitve predlaganega zakona? Odobritev kredita potrošnikov bo mogoča le, če bo ocena kreditne sposobnosti pokazala, da bodo obveznosti iz kreditne pogodbe verjetno izpolnjene. Uvaja se nova kategorija tako imenovanih splošnih informacij potrošnikom ter prilagojen standardni obrazec za predhodne informacije o glavnih značilnostih kredita. Predlaga se pravica potrošnika do pretvorbe kredita iz tuje valute v domačo valuto. Uvaja se obvezna cenitev nepremičnine. Določa se obveznost pridobitve dovoljenja za kreditne posrednike, ki posredujejo potrošniške kredite za nepremičnino. Vzpostavlja se tako imenovani potni list za čezmejno opravljanje storitev kreditnih posrednikov, ki posredujejo potrošniške kredite za nepremičnine. In še, odpravljajo se nekatere

pomanjkljivosti sedanje ureditve potrošniškega kreditiranja.

Menimo, da bomo s predlogom zakona zagotovili učinkovit nadzor na trgu potrošniškega kreditiranja z novimi, strožjimi ukrepi v primeru ugotovljenih kršitev, ki se bodo lahko izrekli v okviru pravnega nadzora in višjimi globami v prekrškovnem postopku.

V vladi pričakujemo, da bomo s predlagano zakonsko rešitvijo, torej predlagano zakonodajo, povečali zaupanje potrošnikov in jim omogočili lažje sprejemanje odločitev ter na ta način spodbudili delovanje potrošniškega kreditiranja. Vemo, da je prav javna zasebna potrošnja eden izmed pomembnih makroekonomskih dejavnikov, ki seveda vplivajo tudi na rast in stabilnost vsake ekonomije. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Danijel Krivec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

DANIJEK KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav predstavnikom ministrstva, kolegice in kolegi!

V javno obravnavo je bil dan Predlog zakona o potrošniških kreditih, ki veljavni zakon dopolnjuje s pravili evropske direktive za potrošniške kredite, ki so zavarovani s hipoteko ali drugo stvarno pravico ali pa so namenjeni nakupu stanovanjske nepremičnine.

Ključni cilji, ki jih zasleduje predlog zakona se v primerjavi z veljavnim zakonom ne spreminjajo. Zakon tako še vedno ureja in določa postopke za odgovorno dajanje in najemanje kreditov na način, da se zagotavlja kakovostno informiranje potrošnikov in ustvarja visoka raven varovanja ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov. Na novo se z zakonom med drugim ureja minimalna poklicna usposobljenost dajalcev kreditov in kreditnih posrednikov, cenitev nepremičnine, krediti v tuji valuti ter ukrepi ob zamudah pri plačilih in izvršbi. Za kreditne posrednike se na novo uvaja tudi obvezna pridobitev dovoljenja in zavarovanja poklicne odgovornosti, po novem pa se ureja tudi čezmejno opravljanje storitev posredovanja kreditov za stanovanjske nepremičnine. Nekatera področja, ki so že urejena v veljavnem zakonu, se samo nadgrajujejo, kot recimo strožja ureditev ocene kreditne sposobnosti za potrošnika. Za nadzor kreditnih institucij in subjektov, ki za kreditne institucije posredujejo pri dajanju potrošniških kreditov, je zadolžena Banka Slovenije, informacijski pooblaščenec nadzira skladno s pravili o zbiranju in obdelavi osebnih podatkov.

Predlog zakona uvaja nove pogoje za dajanje in posredovanje potrošniških kreditov za nepremičnino. Da se izboljša varstvo

potrošnikov, bodo lahko potrošniške kredite za nepremičnino dajale samo naslednje skupine subjektov: A – kreditne institucije z dovoljenjem, nebančne finančne institucije z dovoljenjem, v katerih izključna ali pretežna dejavnost je opravljanje storitev finančnega zakupa in v katerih ima banka najmanj 20-odstotni delež glasovalnih pravic ali najmanj 20-odstotni delež v kapitalu ali katerih bilančna vsota znaša najmanj 50 milijonov evrov, družbe za finančni zakup ter nekateri drugi subjekti, ki dovoljenja ne potrebujejo, na primer delodajalci, ki dodelijo kredit svojim zaposlenim brezobrestno ali po nižjih učinkovitih obrestnih merah, kot jih uporabljajo kreditne institucije. Posredniki teh subjektov bodo morali za posredovanje potrošniških kreditov za nepremičnino prav tako pridobiti posebno dovoljenje.

V tej zvezi bo Banka Slovenije poleg sedanjih nadzornih nalog postala odgovorna za izvajanje dovoljenj družbam za finančni zakup za dajanje potrošniških kreditov za nepremičnino, izdajanje dovoljenj posrednikom potrošniških kreditov za nepremičnino ter nadzor družb za finančni zakup in njihovih posrednikov v zvezi s potrošniškimi krediti za nepremičnine. Poleg tega pa bo Banka Slovenije imela pooblastila za nalaganje ukrepov nadzora in tudi sankcij nadzorovanim subjektom. Delovala bo kot pristojni organ v zvezi s čezmejnim posredovanjem potrošniških kreditov za nepremičnine.

Po Zakonu o potrošniških kreditih velja splošno pravilo, da lahko dajalci potrošniških kreditov odstopijo od terjatve iz potrošniških kreditov samo subjektom, ki prav tako lahko delujejo kot dajalci potrošniških kreditov. To pravilo pa ne velja za kreditne institucije, ki lahko takšne terjatve iz potrošniških kreditov odstopijo katerikoli tretji osebi.

Kar zadeva subjekte, ki ne smejo delovati kot dajalci potrošniških kreditov, predlog zakona omejuje obseg upravičenih tretjih oseb na subjekte s posebnim namenom pri listninjenju, Družbo za upravljanje terjatev bank, druge družbe za upravljanje slabih terjatev bank. Ti subjekti morajo tudi izpolnjevati vse zakonske pogoje.

Evropska centralna banka poudarja, da je treba v povezavi s predlaganimi prenosi novih nalog na članico oceniti, ali je to v nasprotju s prepovedjo denarnega financiranja iz člena 123 pogodbe. Evropska centralna banka je pripravila usmeritve, ki so navedene v posameznih odstavkih. Evropska centralna banka meni, da se nove naloge Banke Slovenije, ki se nanašajo na izdajanje dovoljenj družbam za finančni zakup, ki potrošnikom ponujajo storitve finančnega zakupa nepremičnin, in posrednikom potrošniških kreditov za nepremičnine ter nadzor teh družb za finančni zakup in njihovih posrednikov in nekaterih prevzemnikov terjatev iz potrošniških kreditov, ki jim jih odstopijo subjekti z dovoljenjem za opravljanje bančnih ali finančnih storitev, lahko štejejo za naloge

centralnega bančništva, in sicer na podlagi tega, da se lahko šteje, da dopolnjujejo obstoječe funkcije Banke Slovenije v zvezi z bančnim nadzorom tudi na področju potrošniških kreditov. Poleg tega se lahko šteje, da se to dopolnjevanje kaže tudi v tem, da bodo nadzorovani subjekti s plačilom takse za izdajo dovoljenja in nadomestila za nadzor prispevali h kritju stroškov, ki Banki Slovenije nastanejo pri opravljanju novih nadzornih nalog, kar bo prav tako pozitivno vplivalo na njeno finančno zmožnost, da prevzame navedene naloge. Vendar predlog zakona ne vsebuje določb, ki bi pojasnjevale instrumente in pooblastila, ki jih Banka Slovenije potrebuje, da bi uspešno nadzirala skladnost nekaterih prevzemnikov terjatev iz potrošniških kreditov.

V Slovenski demokratiški stranki bomo ta predlog zakona v prvem branju podprli, ker prinaša veliko dobrih rešitev za potrošniške kredite oziroma varstvo potrošnikov pri najemanju teh kreditov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, predstavniki Vlade, dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o potrošniških kreditih.

Predlog zakona bomo seveda podprli. Zakon v slovenski pravni red prenaša direktivo, katere ključni cilj je zagotoviti visoko raven varovanja ekonomskih in tudi pravnih interesov potrošnikov. Finančna, gospodarska ali vsesplošna, kot bi lahko temu rekli, kriza je pokazala, da neodgovorno ravnanje udeležencev, akterjev na trgu spodkopava temelje finančnega sistema, kar lahko in tudi je privedlo do hudih socialnih in gospodarskih posledic. Čeprav so se težave v zvezi s finančno krizo začele, kakopak, v Ameriki, konkretno na ameriškem hipotekarnem trgu, se je tudi v številnih državah Evropske unije povečala zadolženost potrošnikov za nepremičnine, posledično pa, žal, tudi število zaseženih nepremičnin.

Predlog zakona si prizadeva za odgovorno dajanje kreditov s pomočjo pravočasnega informiranja vseh potrošnikov o značilnostih kredita, po drugi strani pa si prizadeva za odgovorno najemanje kreditov za nakup predvsem nepremičnin. Prav tako se odpravljajo pomanjkljivosti, ugotovljene s strani Tržnega inšpektorata Republike Slovenije in tudi Zveze potrošnikov Slovenije, ki so: zavajajoče oglaševanje kreditne obrestne mere, številne zlorabe, neprimerno obveščanje o raznih spremembah, predvsem pa grozljivi primeri oderuškega, si dovolim reči,

kreditiranja. Pri tej agresivni poslovni praksi, žal, vse prepogosto naletimo na primere, ko dajalec kredita zaračunava odškodnine, skregane z vsako zdravo kmečko ali razumsko pametjo in logiko, ki vodi v hude osebne stiske in krize. Potrošnik bo poslej moral biti opozorjen na morebitna tveganja, ki jih prinašajo posamezne vrste kreditov za nepremičnine. Dajalec kredita pa bo moral pri kreditu za nepremičnino v tuji valuti potrošnika redno informirati o spremembah menjalnega tečaja, kadar spremembe povzročijo zvišanje skupnega zneska kredita za več kot deset odstotkov. Tudi ta stopnja bi lahko bila nižja, pa vendar. Hkrati ga bo moral tudi seznanjati s pravico do pretvorbe v domačo valuto in morebitnimi drugimi mehanizmi za omejitev valutnega rizika. Nova direktiva prinaša tudi obveznost kreditodajalca k vpogledu v zbirko osebnih podatkov za namene ocene kreditne sposobnosti potrošnika ter obveznost hrambe postopka dokumentacije v zvezi z oceno njegove kreditne sposobnosti.

Predlog zakona na novo določa tudi obveznost zagotavljanja ustrezne ravni znanja in usposobljenosti dajalca kredita in kreditnih posrednikov ter za poslovodstvo kreditnega posrednika v primeru opravljanja poslov v zvezi s kreditno pogodbo za nepremičnino. Program usposabljanja oziroma izobraževanja bo določilo Združenje bank za izvajalce programov v soglasju z Banko Slovenije.

Da zaključim. V Poslanski skupini Desusa se s cilji, ki jih predlog zakona zasleduje, še zlasti pa ker gre tukaj za zaščito ljudi, posameznika, kot radi rečemo malega človeka, pred oderuštvom in izžemanjem takšnih ali drugačnih dušebrižnikov – prav iz teh razlogov navedeni predlog predpisa podpiramo in mu dajemo seveda popolno podporo. Hvala lepa za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Magistrica Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala, podpredsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi! Glavni namen predloga zakona, ki danes začenja obravnavo v Državnem zboru, je evropsko usklajena ureditev zakonodaje s področja kreditiranja, konkretnije zavarovanja potrošnikov in obveznosti za kreditne institucije pri preverjanju kreditne sposobnosti prosilcev za kredit. Določila predloga pomenijo prenos evropskih direktiv s področja potrošniških kreditov in natančneje definirajo kreditne institucije kreditodajalce, jasno kategorizirajo, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko kreditira prebivalstvo. Predlog vsebuje tudi pogoje usposobljenosti, ki jih mora izpolnjevati zaposleni pri kreditni ustanovi.

Že v prvi seznanitvi z zakonom smo do predloga pristopili kritično, saj ugotavljamo, da se v evropski zakonodaji, ki smo jo dolžni vgraditi v nacionalno, pogosto pojavlja mentaliteta, ki izključno krivdo za nezmožnost vračila kredita nalaga na kreditodajalca. Seveda je kreditiranje posel kot vsak drug in seveda edino pravilno je, da se dani krediti tudi povrnejo. Toda odgovornost za dani kredit leži tudi na kreditodajalcu. Ta zakon tako prinaša tudi določila o obvezni oceni kreditne sposobnosti, ki pa pomeni strožje preverjanje finančnega poslovanja prosilca za kredit in tudi vpogled kreditodajalca v izdatke prosilca. Ker gre za pomemben poseg v zasebnost in dostojanstvo ljudi, bomo Socialni demokrati v nadaljnji obravnavi zelo pozorni na ta določila in jih poskušali dopolniti, tako da bodo posegi v zasebnost sorazmerni.

Zato Socialni demokrati kot zelo pomemben del zakona ocenjujemo določila, ki varujejo potrošnika oziroma kreditodajalca. Nanašajo se na razumljivo in nezavajajoče oglaševanje kreditnih ponudb, na obvezen sedemdnevni rok za premislek o kreditni ponudbi, na prepoved vezave ponudb kreditov z ostalimi storitvami, na možnost pretvorbe kreditov v tuji valuti ter na prepoved kreditodajalcem, da svoje terjatve odstopajo katerikoli drugi pravni osebi, kot je bilo to dovoljeno do sedaj. S tem se pomembno širi krog zaščite potrošnika.

Tretji, zelo pomemben sklop rešitev pa se nanaša na ureditev tako imenovanega črnega trga kreditov. Ta se je razvil zaradi omejene kreditne sposobnosti ljudi in tako nekateri izkoriščajo stisko tistih, ki so bili spoznani za kreditno nesposobne. Ponujanje kredita z oderuški obrestmi in praktično nemogočimi pogoji odplačila, pri katerih obresti in kazni pogosto presežejo vrednost glavnice, ta pa je lahko visoka le nekaj sto evrov. Verjetno se vsi tukaj strinjamo, da gre za zavržena dejanja, ki jih je potrebno bistveno strožje sankcionirati in takšne ponudnike pregnati s trga. Ta predlog zakona zato prinaša strožje pogoje za kreditodajalce in bistveno višje kazni. Med drugim tudi onemogočanje veriženja podjetij.

Moramo pa pripomniti, da zaostritev pogojev kreditiranja ne bo rešila enega od temeljnih problemov, to pa je dejstvo, da je nekaterim kreditni trg popolnoma zaprt. To sicer ni predmet urejanja tega zakona, vendar Socialni demokrati opozarjamo, da bomo morali na tem področju storiti še veliko. Menimo, da je nujno, da se tudi pri nas razvije tako imenovano socialno bančništvo in kreditiranje. To štejem za pomemben del izvajanja tistega dela koalicijskega sporazuma, ki govori o socialnem podjetništvu in združništvu. Pomemben del tovrstnega kreditiranja v Evropi namreč opravljajo zadružne banke, ki smo jih nekoč poznali tudi pri nas, s sprejemom zadnje verzije Zakona o bančništvu pa je Slovenija nekritično povzela ureditev, ki banke obvezuje k organiziranosti v obliki delniške družbe. To je

področje, ki mu moramo v prihodnosti posvetiti več pozornosti, da bomo s tem olajšali dostop do kapitala tudi šibkejšim. Izkušnje s področja socialnega podjetništva in etičnega bančništva namreč kažejo, da ti ljudje kljub svoji majhni kapitalski moči v teh oblikah redno vračajo izposojeni denar.

Socialni demokrati bomo Predlog zakona o potrošniških kreditih v prvi obravnavi podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod Miha Kordiš. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Predlog novega Zakona o potrošniških kreditih vsaj delno prinaša prepotrebno regulacijo na področje, kjer so potrošniki pogosto v zelo neenakovrednem položaju in kjer sta torej strožja regulacija in zaščita potrošnika toliko bolj pomembna. V Združeni levici ne bomo nasprotovali nadaljnji obravnavi Zakona o potrošniških kreditih, kljub temu da Vlada ni vključila vseh rešitev, ki bi jih lahko oziroma bi jih morala. Z drugimi besedami, popustila je bančnim in finančnim lobijem.

Jedro predloga zakona je prenos evropske direktive, pri katerem se je Vlada oziroma ministrstvo odločilo za minimalno harmonizacijo, a je vseeno storilo premalo, da bi upoštevala specifičen kontekst, ki ga imamo v Sloveniji. Zadolženost gospodinjstev je v Sloveniji sicer primerjalno gledano glede na druge evropske države med najnižjimi, finančni dolg slovenskih gospodinjstev znaša približno polovico povprečnega dolga v Evropski uniji. Prav tako je relativno nizek delež slabih kreditov, čeprav se je, razumljivo, v zadnjih letih povečal. Problem na področju potrošniških kreditov je prej njihova nedostopnost kot pa pretirano zadolževanje in nakopičen dolg, ki ga gospodinjstva ne bi mogla odplačevati. S tega vidika določbe o zaostrovanju preverjanja kreditne sposobnosti niso najvažnejši del zakona, sploh, ker se je treba vprašati o širših socialno-ekonomskih vzrokih porasta osebnih stečajev, ki so navedeni v obrazložitvi zakona. Vendar pa še vedno cvetijo prakse oderuštv in zavajanja ter drugih nepoštenih pristopov, ki se jih poslužujejo banke in drugi kreditodajalci; tudi tistih, ki so v resnici v sivi coni in niti ne bi smeli imeti pravice do ponujanja kreditov, da ne omenjamo črnohorzijskega posojilodajalstva. Zato je strožja regulacija glede tega, kdo je lahko kreditodajalec, smiselna, vendar se je Vlada odločila za preveč odprto rešitev kljub drugačnemu predlogu, ki ga je imela na mizi. Potrošniški kredite bi smele ponujati zgolj kreditne institucije, ki bi zadostile določenim kriterijem.

Banke oziroma kreditodajalci še vedno potrošnike slabo informirajo o skupnih stroških

kredita in jim še vedno raje ponujajo tvegane kredite, namesto da bi jim ponudile kredite s fiksno obrestno mero. Rečeno bolj točno, ne gre samo za slabo informiranje, ampak za zavajanje in celo prevare. Pogosto banke ponujajo oziroma zahtevajo nakup paketnih storitev, seveda povsem neupravičeno. Namen takšnih skrivalnic je, da banka potrošniku proda čim več dragih dodatnih produktov, ne da bi jo pri tem zanimalo, ali so ti za potrošnika sploh kakorkoli upravičeni. Že samo oglaševanje o raznih ugodnih kreditih pogosto meji na zavajanje. Ne nazadnje o tem priča ogromno primerov iz preteklih let, začeni s tveganimi krediti v švicarskih frankih. Na ta način se še bolj omaje zaupanje v ponudnike kreditov, predvsem pa veliko škodo utrpijo potrošniki, ki se znajdejo v zelo zapletenem odvisnem položaju. V povprečju je v Sloveniji okoli 8,5 % gospodinjstev, ki so imela razmerja med obrokom stanovanjskega posojila in razpoložljivim dohodkom večje od 40 %, največji pa je seveda pri tistih v najnižjih dohodkovnih skupinah, predvsem v gospodinjstvih z brezposelnimi in upokojenimi nosilci kreditov.

Ključni del prenosa evropske direktive so sicer hipotekarni krediti, kjer so slovenska gospodinjstva zadolžena še v manjši meri kot drugače. Nakup strehe nad glavo s kreditom je zelo drag in tvegano, hkrati pa so hipotekarni krediti za mlade večinoma le še pobožna želja. Ob tako visoki stopnji prekarizacije predvsem med mladimi, kot jo imamo pri nas, je na stanovanjski problem na ta način praktično nemogoče odgovoriti. Hkrati pa so alternativni pristopi, stanovanjske zadruge, javni stanovanjski fondji in tako naprej, podrazviti in brez prave podpore države. In to so tisti pravi problemi, za katere je treba najti rešitve.

Zakon poleg tega uvaja specifično ureditev informacij potrošnikom, ki so prilagojene stanovanjskim kreditom in morajo biti zagotovljene brezplačne, ter novo kategorijo tako imenovanih svetovalnih storitev, ki bodo na voljo proti plačilu. Takšna rešitev je močno sporna, saj bo še dodatno selekcionirala potrošnike glede na finančno zmožnost, predvsem pa bo bankam omogočila ustvarjanje profita iz nečesa, kar bi po zdravi pameti v vsakem primeru morale zagotavljati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik! Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Gospod državni sekretar!

Pred nami je v okviru splošne razprave v prvi obravnavi Predlog zakona o potrošniških kreditih. S tem zakonom Slovenija izpolnjuje dolžnosti prenosa evropske direktive v svoj

notranji pravni red. Žal z obveznostmi prenosa določil evropske sekundarne zakonodaje v naš pravni red zopet zamujamo, saj bi v tem primeru direktiva morala biti prenesena že do 21. marca letošnjega leta. Zamujamo torej natančno pol leta. Pa v redu, gremo k vsebini.

Predlog zakona o potrošniških kreditih je z vidika preglednosti dobrodošel, saj znotraj slovenskega pravnega reda na enem mestu ureja kreditne pogodbe tako za običajne potrošniške kreditne pogodbe kot tudi za kreditne pogodbe za nepremičnine.

Krščanski demokrati v predlogu kot smiselne vidimo nekatere določbe, ki so v zakon vnesene z namenom večje obveščenosti potrošnika. Predlog na tem področju v našo ureditev vnaša standardni evropski obrazec, ki ga dajalec kredita izroči potrošniku, ko mu predloži zavezujočo ponudbo. Potrošnik mora biti seznanjen tudi z morebitnimi posledicami neizpolnjevanja obveznosti, s pravico do pretvorbe v domačo valuto in morebitnimi drugimi mehanizmi za omejitev valutnega tveganja. Potrošnik mora biti opozorjen tudi na morebitna druga tveganja, ki jih prinašajo posamezne vrste kreditov za nepremičnine.

Krščanski demokrati ugotavljamo, da zakon pri urejanju kreditov za nepremičnino ne obravnava pomembnega vprašanja pridobivanja tovrstnih kreditov za večje družine, ki so na tem področju še posebej izpostavljene. Prav te so pogosto v veliki stiski, ko ob velikih izdatkih in pogosto manjših prihodkih v kratkem času potrebujejo bivališče primerne velikosti.

Predlog zakona med drugim prinaša tudi razumno določilo, da plačilo zaposlenih pri dajalcu kreditov ne sme biti vezano na število ali razmerje odobrenih kreditov.

V proces podeljevanja kreditov zakon prinaša nekaj strožjih zahtev pri oceni kreditne sposobnosti. Pri kreditih za nepremičnino v skladu s predlogom zakona za ceno kreditne sposobnosti ne zadostujejo več le informacije, ki jih pridobijo od potrošnika, ampak je poleg tega treba vpogledati tudi v zbirke osebnih podatkov. Ocena kreditne sposobnosti pri kreditih za nepremičnino pa mora v skladu s predlogom zakona temeljiti ne le na podatkih o potrošnikovih prejemkih, ampak tudi na podatkih o njegovih izdatkih. Gre sicer za razumljive ukrepe, ki stremijo k preudarnjšemu in zanesljivejšemu ravnanju pri podeljevanju kreditov za nepremičnine, vendar pa ob obravnavi tega področja krščanski demokrati znova poudarjamo, da je za odgovornejše ravnanje kreditnih institucij najboljša garancija prav njihovo zasebno lastništvo. Potrebujemo nove, dobre zasebne lastnike. Dokler bomo ohranjali državno lastništvo bank, tudi usklajevanje zakonodaje z evropskimi direktivami in vnašanje dobrih zakonskih rešitev ne bo prineslo ključnih in korenitih sprememb, ki jih v Sloveniji na tem področju nujno potrebujemo.

Poslanska skupina Nove Slovenije Predlogu zakona o potrošniških kreditih ne bo nasprotovala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala. Spoštovani sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Stališče Stranke modernega centra o Predlogu zakona o potrošniških kreditih. Predlog zakona, ki je pred nami, dopolnjuje veljavni Zakon o potrošniških kreditih s pravili evropske direktive za potrošniške kredite. Potrošniško pravo je bilo od sredine 70. let prejšnjega stoletja predmet intenzivne harmonizacije nacionalnih zakonodaj, s ciljem zagotoviti čim boljše delovanje enotnega trga Evropske unije. Slovensko potrošniško pravo je začelo nastajati leta 1998, zakonodajalec pa je potrošniško kreditno pravo obsežneje in sistematično uredil v letu 2000 s sprejetjem Zakona o potrošniških kreditih. Zakon je veljal do uveljavitve novega zakona iz leta 2010.

Evropska komisija je ugotovila vrsto problemov v zvezi z neodgovornim dajanjem in najemanjem posojil tudi kreditnih posrednikov in ne le kreditnih institucij. Zaznane so bile težave v povezavi s krediti v tuji valuti. Potrošniki so izkoristili ponujeno obrestno mero, pri čemer pa niso bili ustrezno seznanjeni s tveganjem tovrstnih kreditov oziroma ga niso ustrezno razumeli. Problematika nam je dobro znana tudi v Sloveniji.

Temeljni cilji Predloga zakona o potrošniških kreditih, s katero se implementira direktiva, ki naslavlja opisane probleme, so: odgovorno dajanje in najemanje kreditov za nakup stanovanjske nepremičnine s pomočjo pravočasnega informiranja potrošnika o značilnostih kredita in njegovih finančnih in pravnih posledicah ter s pomočjo skrbne, predhodne ocene kreditne sposobnosti potrošnika; ustvarjanje visoke in primerljive ravni varovanja ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov na notranjem trgu z ukrepi za preprečevanje potrošnikove izpostavljenosti tveganja v vseh fazah trajanja kreditne pogodbe; zagotavljanje preglednih in stabilnih kreditnih trgov za stanovanje nepremičnine z ustreznim nadzorom nad dajalci kreditov in kreditnimi posredniki in posledično ustvarjanje razmer, ki preprečujejo izkrivljanje konkurence med dajalci kreditov ter posledično spodbujajo učinkovito delovanje notranjega trga; ureditev dovoljenj in zagotavljanje nadzora nad dajalci kreditov in kreditnimi posredniki z nepremičnino ter s tem zagotoviti preglednost in stabilnost kreditnih trgov. Finančna kriza je pokazala, da lahko neodgovorno ravnanje tržnih udeležencev spodkoplje temelje finančnega sistema. Veliko

potrošnikov je izgubilo tudi zaupanje v finančni sektor.

Ker v Poslanski skupini SMC menimo, da zakon pravilno naslavlja napake iz preteklosti, bomo Predlog zakona o potrošniških kreditih tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Kot prvi ima besedo gospod Jožef Horvat, sledita mag. Dušan Verbič in gospod Janko Veber.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala še enkrat za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Razprava o tem zakonu se mi zdi izjemno pomembna. Sam sem šel pogledat direktivo, ki jo tu omenja zakon in jo pravzaprav tudi implementira. Pravzaprav je bistveno več same vsebine v sami direktivi. Dobro je, kar v Novi Sloveniji pozdravljamo, da gre tu za zaščito predvsem potrošnika. Potrošnik je v tej direktivi omenjen verjetno okrog dvestokrat in to se nam zdi v redu.

Gospe in gospodje, finančna kriza je, na žalost, pokazala, da lahko neodgovorno ravnanje tržnih udeležencev spodkoplje temelje finančnega sistema, kar lahko privede do pomanjkanja zaupanja pri vseh udeležencih, zlasti potrošnikih, ter do potencialno hudih socialnih in ekonomskih posledic. Veliko potrošnikov je izgubilo zaupanje v finančni sektor in posojilojemalci si posojila vedno težje privoščijo. Število primerov neizpolnjevanja plačilnih obveznosti in prisilnih prodaj pa se je posledično drastično povečalo. Zato je skupina G-20 Odboru za finančno stabilnost naročila, naj določi načela o zanesljivih standardih za najemanje posojil v zvezi s stanovanjskimi nepremičninami. Čeprav so se nekatere največje težave v zvezi s finančno krizo pojavile izven Evropske unije, imajo potrošniki v Evropski uniji znatne ravni dolga, od katerega je mnogo zbranega v kreditih, povezanih s stanovanjskimi nepremičninami. Zato je ustrezno zagotoviti, da je regulativni okvir Unije na tem področju stabilen in skladen z mednarodnimi načeli ter da pravilno uporablja vrsto razpoložljivih instrumentov, kar lahko vključuje razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine, posojilom in dohodkom, dolgom in dohodkom ali podobna razmerja, minimalne ravni, pod katerimi noben kredit ne bi štel za sprejemljivega, ali druge nadomestne ukrepe za primere, v katerih bi bila zadevna tveganja za potrošnike večja ali po potrebi za preprečevanje prezadolženosti gospodinjstev.

Ugotovljena je bila vrsta problemov na hipotekarnih trgih v Evropski uniji v zvezi z neodgovornim dajanjem in najemanjem posojil

ter morebitnimi možnostmi za neodgovorno ravnanje tržnih udeležencev, tudi kreditnih posrednikov in nekreditnih institucij. Nekatere težave so se nanašale na kredite, denominirane v tuji valuti, ki so jih potrošniki najeli v zadevni valuti, da bi izkoristili ponujeno posojilno obrestno mero, pri čemer pa niso bili ustrezno obveščeni o tveganju, povezanim z menjalnim tečajem, in ga niso ustrezno razumeli. Ta problem je akuten in ga v Sloveniji tudi zelo dobro poznamo. Vzroki za te težave so nedelovanje trga in regulativna neučinkovitost ter drugi dejavniki, kot so splošne gospodarske razmere in nizka raven finančne pismenosti. Druge težave zajemajo sisteme za kreditne posrednike in nekreditne institucije, ki ponujajo kredite za stanovanjske nepremičnine, in sicer so ti sistemi neučinkoviti, neusklajeni ali sploh ne obstajajo. Ugotovljene težave lahko imajo znatne makroekonomske učinke prelivanja, povzročajo škodo potrošnikom, pomenijo gospodarske ali pravne ovire pri čezmejnih dejavnostih in ustvarjajo neenake konkurenčne pogoje med akterji.

Samo nekaj problemov sem naštel, ki so nastajali pri dajanju oziroma jemanju potrošniških kreditov, pri dajanju oziroma jemanju kreditov za stanovanjske nepremičnine. Mi v Novi Sloveniji ocenjujemo, sedaj v prvem branju tega zakona o potrošniških kreditih, da je ta zakon, ki ustrezno implementira evropsko direktivo, ustrezen odgovor oziroma ustrezno orodje, da ne pride do ponovnih zlorab, napak in seveda da ne pride do nove finančne krize v Evropski uniji oziroma v globalnem svetu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Dušan Verbič, pripravita naj se gospod Janko Veber in mag. Matej Tonin.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, državni sekretar s svojo ekipo, lep pozdrav!

Moram priznati, da mi je bilo prijetno poslušati vse te predstavitve s strani poslanskih skupin, predvsem iz razloga, kajti zelo jasna sporočila so bila, da se praktično ne nasprotuje temu zakonu. Mislim, da je v tem državnem zboru potrebno več tovrstne volje, ne glede na različne vsebine zakonov.

Prav tako je bilo v uvodni predstavitvi že kar nekaj povedanega glede same vsebine tega zakona, sam se bom v nekem delu malce bolj podrobno spustil, ker menim, da je zelo pomembno. Moje osnovno vprašanje je, kaj ta zakon ureja. Dejstvo je, – to, kar je bilo že rečeno, in mislim, da je prav –, da se bomo dostikrat tudi danes in v nadaljevanju s temi instituti srečali, kar pomeni, da se s tem zakonom urejajo potrošniške kreditne pogodbe, pri katerih je jemalec kredita potrošnik, ki jemlje

kredit. V samem zakonu sta dva pogoja, in sicer da se ta kredit jemlje pod, prvič, določenimi pogoji in, drugič, za jasen namen. To pomeni, kumulativno. In ta zakon ravno to opredeljuje.

Pravna podlaga za ta zakon, kot je bilo tudi že navedeno s strani predstavitev, tudi državnega sekretarja, so prav gotovo tri direktive. Nimam se namena spuščati v vsebino teh direktiv. Zame osebno je predvsem pomembna in bom nekaj besed namenil zadnji direktivi, se pravi iz leta 2014 z oznako 17, katera govori oziroma ureja potrošniške kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine.

Če sem še vedno pri samem predlogu zakona, v splošnem delu tega zakona zelo pozdravljam tisti del ali tisti člen, ki zelo podrobno in tudi količinsko obsežno opredeljuje pomen izrazov, ki se uporabljajo v tem zakonu. To je za pozdraviti, kajti ta zakon je namenjen potrošnikom. In če nisem žaljiv in tudi nimam name biti žaljiv, je treba vedeti, da običajni potrošnik ni prava uka stranka. Zato je dobro, da se v zakonu te zadeve zelo podrobno in razumljivo navede, kar se tiče posameznih institutov.

Sam bi se dotaknil zgolj 8. točke pri obrazložitvi teh pomenov izrazov, kjer je, kot rečeno, kreditna pogodba za nepremičnine. Zakaj? Predvsem zaradi tega, ker je treba pri tej zakonski opredelitvi, ureditvi dejansko posvetiti posebno pozornost predvsem zaradi boljše zaščite potrošnikov, ki so udeleženi v tovrstnih pravnih poslih. Izkušnje iz preteklih let, da ne bom govoril še malce bolj nazaj, mislim, da je marsikateri občan ali državljan imel grenko izkušnjo. To se praviloma ne sme več ponoviti.

Če sem še vedno malce splošen, dejstvo je, vsem nam, tudi državljanom in državljanom, je nekaj popolnoma jasno. Vsako dobrino, vsak predmet, ki se izposoja, ga po določenem času vrnemo. To velja tudi za denar kot neko posebno obliko predmeta, ki ima specifično vrednost, dejstvo pa je, da je vezano na denar praviloma na sklepanje tako imenovanih pravnih poslov, ki jih poznamo kot kreditne ali posojilne pogodbe. Imamo tudi primere, kjer niso sklenjene nobene pravne oblike, vendar se ve, da med tistim, ki da denar, in tistim, ki ga vrne, obstaja tako velika stopnja zaupanja, da preprosto ni treba sklepati pravnih poslov ravno zaradi zaščite pravne varnosti tistega, ki da denar.

Tukaj se moram dotakniti specifik v Republiki Sloveniji zadnjih 20 let, kajti nekateri posamezniki in skupine so dobesedno povzročili velik problem v naši državi, ko so si v preteklosti sposojali denar v bankah v državni lasti ali tistih bankah, ki so bile v privatni lasti, vendar jih je politična oblast ali izvršilna veja oblasti pred leti podržavila. Žal se je zgodilo in je še vedno prisotno, da posamezniki ali skupine preprosto niso vrnili določene zneske. Vemo, da ti zneski so ogromni, poznamo jih kot tako imenovano bančno luknjo, za katero lahko tudi zelo na glas rečemo, da so to skupine ali posamezniki, ki so

izkoristili splet okoliščin, predvsem vezano na osebna in politična poznanstva, nedorečenost zakonodaje, neažurnost izvršilnih, v tem primeru organov pregona, kot nazadnje tudi sodišča. Nisem naključno to primerjavo dal, kajti danes se pogovarjamo o potrošniških kreditih in ne glede na to, da so to potrošniški krediti predmet predvsem splošne porabe ali pa ti tako imenovani krediti za nepremičnine, prav gotovo pa predstavljajo bistveno manjši zneski v primerjavi s temi zneski, ki so bili protipravno pridobljeni preko tako imenovane bančne luknje.

Omenjam to predvsem zaradi tega, kajti s tem zakonom o potrošniških kreditih je zelo podrobno zapisano varstvo dajalcev kredita. To je tisto, kar vsaj osebno pogrešam, slabosti v preteklosti ravno na posameznih področjih v razmerju upnik : dolжник denarja.

Če se vrnem nazaj na sam zakon. Kreditna pogodba za nepremičnino po tem zakonu predstavlja praktično naslednje oziroma dve obliki. Predvsem je to terjatev zavarovana z zastavno pravico na nepremičnino v skladu s Stvarnopravnim zakonom. Mislim, da to je splošna zadeva, s čimer se je marsikateri od nas tudi že v praksi srečal, ter druga oblika, katere namen je pridobiti ali ohraniti lastninsko pravico na obstoječi ali načrtovani nepremičnini.

Dejstvo je, da to ni nič novega. S to direktivo praviloma ne posegamo z nekimi ali se ne prinašajo neki novi produkti ali predmeti na trg, bistvo pa je, da s to direktivo, predvsem s 2014/17, se z implementacijo v naš pravni red resnično zagotovi bistveno višja stopnja varnosti potrošnikov, ki se bodo srečali s temi procesi.

Tukaj bi omenil, da se preprosto moramo spominjati in apeliram na predlagatelja tega zakona, da tudi pri implementaciji tovrstnih direktiv upoštevajo ali imajo pred očmi slabe prakse izpred dobrih 10 let, za katere vemo, da te slabe prakse s temi potrošniškimi krediti z namenom za nepremičnine, kjer so bili najbolj na udaru na severovzhodu države Slovenije. Zelo bi apeliral, da se s tem zakonom dejansko, tudi izpred 10 let slabe prakse, zagotovijo višje stopnje varovala v zaščito potrošnikov, kajti ta direktiva, ki sem jo omenil, omogoča nacionalnim zakonodajam, da si v svoj pravni red vgradijo še dodatna varovala.

Kar se tiče samih pogodb za nepremičnine, v bistvu vemo, da preprosto predstavljajo dve obliki: eno je, ko se nekdo odloči, da ta potrošniški kredit za nakup nepremičnine vzame kot neko obliko varnosti ali kapitala, druga oblika pa je tista skupina, in praviloma sem spada mlajša generacija, kjer si s tovrstnim pravnim poslom želijo zagotoviti svojo lastno eksistenco. Se pravi, nakup nepremičnine oziroma stanovanja. Ravno zaradi teh ali še posebno zaradi teh je prav, da pripravljavec zakona ima vse tiste dodatne možnosti preprečitve, da ne pride do zlorab v teh postopkih. Kajti, tudi če je zakon zelo dobro pripravljen, se vsi zavedamo, da marsikdaj se marsikaj pripeti hote ali nehote v procesu odobranja teh postopkov.

Tukaj bi se rad dotaknil še ene zadeve, zakaj to tudi razmišljam ali razpravljam. Predvsem zaradi tega, kajti v teh pravnih poslih se je do sedaj, smo navajeni, na drugi strani potrošnika, se pravi pogodbenega razmerja, institucija, ki jo poznamo pod imenom banka. Dejstvo je, da banka, kakorkoli že, ki deluje, če govorim o slovenskem prostoru, ima urejen pravni status; tako kar se tiče samega delovanja kot tudi pogojev, pod katerimi nastopa na trgu. Mislim, da tukaj načeloma tudi s tem zakonom ali s temi posli v tem razmerju odnosov načeloma ne sme biti problem.

Bolj pa imam bojazen, ker se s tem zakonom pojavljajo novi subjekti, ki pridejo v teh procesih, ki jih v zadnjih letih nismo bili toliko navajeni, dejstvo pa je, da ti subjekti morajo pridobiti določen status; to, kar je bilo tudi v predstavitvi tudi že predstavljeno. To so subjekti, ki jih poznamo kot kreditne posrednike in dajalce kredita. Tukaj bi rad dal to posebno pozornost, ne mešajmo, da je to vedno samo banka. Tukaj so novi subjekti, ki bodo čez določeno proceduro morali iti, vendar se za določene zadeve že sedaj lahko vprašamo, zakaj posamezni subjekt bo imel lahko samo tri leta licenco in jo bo moral podaljševati v odnosu z banko, ki v neki smeri ima neko trajno licenco in je vseskozi pod drobnogledom.

Zato bi pripravljavca oziroma spoštovanega državnega sekretarja zaprosil, da se v sami razpravi dotakne tudi nekaj besed v obrazložitvi, katere so tiste osebe, ki so opredeljene v 5. točki 2. odstavka 30. člena zakona. Zakaj to posebno omenjam? Predvsem zaradi tega, kajti ne smemo pozabljati, da s tem zakonom ne samo da želimo še bolj zaščititi potrošnika, ampak da se ne smejo ponoviti dogodki, ki so v neki smeri ostanki nekih pravnih poslov iz preteklosti, še vedno danes prisotne tako v Ljubljani kot širom po Sloveniji. Kaj imam v mislih? Nekateri se spominjamo, da so kreditni posredniki in dajalci kreditov tudi skozi potrošniške kredite na veliko nagovarjali, jasno, na prostem trgu, popolnoma legalno, občane, potrošnike, da so odobrene zneske iz teh pravnih poslov nakazovali na investicijska podjetja ali katerekoli druga registrirana podjetja, ki so na trgu gradila tako imenovane nepremičnine.

Žal vemo, da je marsikateri občan ravno iz teh poslov zgubil svoj prihranek. Tudi moral je vračati posojilo, katerega namen je bil popolnoma drug. Dejstvo je, da je bil izigran in te iste družbe in podjetja so v teh procesih na trgu po pridobitvi določenih zneskov zapirale svoje družbe s stečajni in prisilnimi poravnami. Zato menim, da moramo biti posebno pozorni na tovrstno slabo prakso.

Za konec bi samo še predlagatelje zakona prosil, če omeni, zakaj se v pripravi tega zakona niso v večjem obsegu upoštevala priporočila, mnenja, stališča deležnikov, kot so Zveza potrošnikov Slovenije kot tudi Združenje bank Slovenije. Ne bi o konkretnih, ker najverjetneje bo to še možnost v nadaljevanju, bi pa zaključil s

tem, da tudi sam podpiram, da se ta predlog zakona praktično sproži v nadaljnji zakonodajni postopek, ker ocenjujem, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, za njim gospa Andreja Potočnik in gospod Danijel Krivec. Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mislím, da je ta zakon lep primer, kako površno, če vzamem ta izraz za izhodišče, predstavljamo finančno stanje v Republiki Sloveniji. Zelo velikokrat smo slišali, da je Slovenije izjemno zadolžena, da moramo zato varčevati, zmanjševati stroške in tako naprej. Vendar, če pogledamo podatke, ki so v obrazložitvi k temu zakonu priloženi, se mi postavlja vprašanje, ali ta zakon sploh potrebujemo.

Namreč, prebivalstvo v Evropski uniji je zadolženo v višini 107 % letnega razpoložljivega dohodka. Torej, več kot zaslužijo čez celo leto, so zadolženi v Evropski uniji. Če pogledamo podatke za Slovenijo, je prebivalstvo v Sloveniji zadolženo vsega 54 % letnega razpoložljivega dohodka. Torej, noben razlog ne obstaja, da bi morali kar tako, zopet na slepo prenesti neko direktivo, neko odločitev, ki so si jo očitno morali oblikovati znotraj Evropske unije, ker so dovoljevali preveliko zadolževanje prebivalstva. Zato trdim, da je Slovenija finančno bistveno bolj stabilna, ves čas, kot se poskuša predstavljati in da to vedno znova ne predstavimo dovolj niti v pogajanjih z Evropsko komisijo, niti z Mednarodnim finančnim skladom, Evropsko centralno banko ali pa tudi na tujih finančnih trgih, kjer najemamo kredite in poskušamo zmanjševati javni dolg.

Torej, bistvena razlika je, v Sloveniji je prebivalstvo pol manj zadolženo kot v drugih državah Evropske unije. Če k temu dodamo tudi dejstvo, da smo Slovenci en najbolj varčnih narodov, mislim, da lahko govorimo o znesku 18 milijard, ki jih imajo Slovenci v bankah; torej banke, ker Slovenci varčujejo, imajo zelo kvaliteten denar. Tukaj se mi ponovno postavlja vprašanje, vse to, kar se dogaja in ko dobivamo s strani Evropske komisije nalog, da če želimo sanirati svoj bančni sistem, svoje gospodarstvo, moramo vse razprodati. Ja jasno! Nekdo, ki ve, kakšno stanje ima v svoji državi, bistveno bolj zadolžene banke, bistveno bolj zadolžena gospodinjstva, želi priti do bank in do vlog gospodinjstev, ki so izjemno kvalitetne.

To želim posebej opozoriti in predvsem resnično se mi postavlja vprašanje, ali ta zakon v Sloveniji sploh potrebujemo in ali ne bi bilo pametneje, da zavrnemo ta zakon in sporočimo Evropski komisiji, poglejte, pripravili ste sicer zakon, s katerim želite zavarovati gospodinjstva pred prevelikim zadolževanjem, ampak v Sloveniji, podatki Banke Slovenije kažejo, temu ni tako.

Edini problem, ki se zazna je dejansko zadolževanje v tuji valuti. Tako bi po mojem mnenju ta zakon lahko bil zapisan, da omejujemo zadolževanje zgolj, ko gre za zadolževanje v tuji valuti. Gre za t. i. švicarske franke, ki so tudi Sloveniji naredili pri gospodinjstvih veliko škode. Tukaj vidim edini razlog za to, da bi, recimo, tak zakon v Sloveniji sprejemali. Samo v tem delu. Torej, ko se pogovarjamo o najemanju tujih kreditov, potem je smiselno, da banka, ki takšen kredit podeljuje, tudi preveri ne samo prihodkovno stran kreditojemalca, ampak tudi njegovo odhodkovno oziroma koliko mu pravzaprav sploh ostane, da lahko preživi in odplačuje, recimo, novo obveznost. Še posebej pomembno se mi zdi to zaradi tega, ker če izpostavimo dejstvo, da gre za investicije in ko se ozremo v to četrletje in ugotovimo, da je 2,7-odstotna rast bruto domačega proizvoda vezana na izvoz in na potrošnje gospodinjstva in da beležimo občutno zmanjšane investicije v gradbene objekte, se bojim, da bi ta zakon lahko povzročil prehude omejitve pri dodeljevanju kreditov za nakup, recimo, nepremičnin, posledično padec gospodarske rasti in zopet bomo tam, kako bomo zapirali proračun, kako bomo obvladovali svoje razmere, ker smo slepo prenesli nek zakon iz Evrope v Slovenijo.

Torej, vpliv na gospodarsko rast bo treba tukaj tudi proučiti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Veber.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik, za njo gospod Danijel Krivec in gospod Tomaž Gantar. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala, predsedujoči, za besedo. Kolegice in kolegi!

V vladnem gradivu lahko preberemo, da z novim Predlogom zakona o potrošniških kreditih zasledujemo predvsem tri cilje. Prvi cilj je odgovorno dajanje in najemanje kreditov, drugi cilj je ustvarjanje visoke in primerljive ravni ekonomskih in pravnih interesov, tretji cilj pa je zagotavljanje preglednih in stabilnih kreditnih trgov. S tem zakonom torej želimo predvsem zmanjšati potrošnikovo izpostavljenost tveganjem, se pravi bolj zaščititi potrošnika pri samem kreditiranju.

Dovolite mi, da se sprehodimo skozi dejansko stanje na trgu, ki v Sloveniji trenutno pri kreditih obstaja. Nekaj nam je že povedal predhodni kolega gospod Veber. Po poročilu Banke Slovenije o finančni stabilnosti, ki zajema podatke od začetka leta maja 2015, je zadolženost slovenskih gospodinjstev za polovico nižja od povprečja drugih držav Evropske unije. Za polovico! Finančne obveznosti slovenskih gospodinjstev predstavlja 33 % BDP oziroma 54 % letnega razpoložljivega dohodka. Evropa – povprečje 107 %; se pravi še enkrat več. Gospodinjstva so tako imela v

Sloveniji konec junija za 8,51 milijard evrov najetih kreditov po slovenskih bankah. Dejstvo je tudi, da je bila rast kreditov v obdobju ob nastanku krize močno upočasnjena, pri običajnih potrošniških kreditih pa celo negativna. Medletna stopnja rasti kreditov za nepremičnine je bila tako za 0,8 % ob koncu leta 2014 najnižja v zadnjem desetletju. Na drugi strani gospodinjstva evro območja kot celoto imajo v povprečju za okoli tretjino premoženja v vlogah, v Sloveniji več kot 40 %. Se pravi, v Sloveniji ugotavljamo, da je varčevanje sigurno vrednota.

Te številke nam torej govorijo, da je treba spodbujati, in imamo možnost spodbujati, potrošnje gospodinjstev, hkrati jim moramo tudi omogočiti dostopno kreditiranje. Zato menim absolutno, da je potrebno imeti boljše zakonodajo, ki jo MGRT s tem predlogom omogoča, da je varno, ker se je treba zavedati, da imamo v Sloveniji tako bančni kot nebančni sektor ponudnikov in je treba zagotoviti varnost potrošnika na obeh segmentih.

Vendar ob tem ne smemo pozabiti, da najemanje kredita ne sme postati bolj zakomplicirano ali celo dražje. Zato nas nekateri strokovnjaki opozarjajo, da bo najemanje kreditov za potrošnike dražje, saj bo, recimo, v primeru, da bo kredit zavarovan z nepremičnino, s hipoteko, zahtevana cenitev po mednarodnih standardih. Treba je razmisliti, da bi upoštevali posplošeno tržno vrednost, ne pa v bistvu dejansko dodatno obremenjevali potrošnika s cenilcem.

Treba je tudi razmisliti o definiciji tuje valute ter o sorazmernosti določb, ki se dotikajo na primer limita na transakcijski račun. Mislim, da se vsi strinjamo, da višina stanovanjskega kredita ni primerljiva z višino limita na transakcijski račun in bi bilo nesorazmerno uporabljati popolnoma enake standarde. Verjamem, da bo zakon z manjšimi popravki omogočal, da bomo tudi v prihodnosti najemali kredite varno in bodo hkrati tudi dostopni za kreditojemalce, ki imajo ustrezno kreditno oceno. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Imamo nekaj odpovedi razpravljavcev, zato bomo nadaljevali z gospodom Ivanom Škodnikom. Dajem vam besedo, vi ste na vrsti, izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Pozdravljeni, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi poslanci!

Predlog zakona o potrošniških kreditih bom danes podprl, v razpravi pa bom podal svoja razmišljanja k temu zakonu. Finančni sektor je bil v zadnjem času razlog za številne nevšečnosti, ki jih je občutil skoraj vsak izmed nas. Še vedno so vidne posledice pri vseh tistih, ki so izgubili službo ali podjetja, s katerimi so vzdrževali svoje družine. Nekaj smo že naredili

na tem področju, vendar še ne dovolj, da bi sanirali vsa tista izgubljena leta mladih in delavcev ter delavk v propadlih slovenskih podjetjih. Nekatere vidike delovanja bančnega sektorja smo v Državnem zboru že odprli preko parlamentarne preiskave, kjer smo bili presenečeni nad ravnanjem v tem tako pomembnem sektorju za slehernega izmed nas.

Pred nami je predlog zakona, ki z dodatno regulacijo posega v odnos potrošnika in banke z namenom, da štiti šibkejšo stranke, tako da kreditodajalcu nalaga nove zaveze. Predlog zakona se tega področja loteva, kot da je v pogodbenem razmerju moč vsako potankost regulirati tako, da ne ostane niti najmanjša možnost zlorab in drugih bolj etično kot pravno spornih aktov. Menim, da gre predlog zakona v pravo smer in da so cilji, ki so jih navajali že pred mano kolegi, dobro zastavljeni. Nekaj pa bo vendarle treba narediti tudi na področju izobraževanja o poslovni etiki v bančništvu. Bankir je v prvi vrsti vendar zavezan podjetju in dobičku, ki ga ta ustvarja. Po drugi strani pa ima pred sabo neukega potrošnika, ki ga lahko brez večjih spretnosti zmede in zavede. Bankir bo na takšen način dosegel svoj interes, pri čemer se giblje v mejah pravnega. Na drugi strani pa bi moral ta isti bankir paziti na potrošnika in mu pomagati, da izbere zanj najugodnejšo rešitev, ki po logiki ne more biti najdonosnejša za bankirja. V skrajnem primeru bi potrošnika lahko napotili na banko, kjer ponujajo najbolj ugodne potrošniške kredite. Na trgu, kot je slovenski, kjer imamo veliko konkurenco v ponudbi obravnavanih produktov, se to prav gotovo ne bo zgodilo. Zakon teži v pravo smer, vseeno pa ne vidim, kako rešiti zagato bančnika, ki je v razdvojeni vlogi. Morda z uvedbo načela dobre vere in poštenja ali dodatnim izobraževanjem. V Nemčiji so materijo direktive zajeli v njihovem temeljnem civilnem zakonu, ki ima med osrednjimi načeli tudi vestnost in poštenje. V preteklosti so bankirji svoje ravnanje opravičevali z izgovorom, saj so to vsi počeli, zato v tem niso videli nič spornega. Kje se začne in konča standard dobrega strokovnjaka, bo težko opredeliti, ker se ta spreminja v času in prostoru ter v odvisnosti od situacije.

Naj navedem nekaj novosti predloga zakona za zaščito potrošnika: zagotavljanje predhodnih informacij potrošniku o kreditu in opozorila na tveganja pri tem; svetovalne storitve kot osebno priporočilo potrošniku; skrbna ocena kreditne sposobnosti potrošnika; cenitev nepremičnine po mednarodnih standardih; seznanitev s pravico potrošnika do pretvorbe kredita v domačo valuto; poklicna usposobljenost zaposlenih in vodstvenega kadra. Nekaj novosti je tudi na področju plačne politike in poslovne strategije dajalcev kreditov, ki zagotavljajo obvladovanje tveganj. Obvezna je pridobitev dovoljenja za kreditne posrednike in čezmejno poslovanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam.

Besedo dobi gospa Vojka Šergan, za njo pa kot zadnji razpravljavec gospod Franc Breznik.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Namen in cilj predlaganega zakona je vsekakor dober. Vendar bi pa pri tem rada na nekatere stvari vendarle opozorila in se navezala na predhodnico gospo kolegico Potočnikovo, in sicer bi rada opozorila na to, da na nek način je ta zakon namenjen potrošniku in varstvu potrošnika. Vendar bi rada opozorila na to, da je pri tem treba vendarle paziti, da se pri informativnem izračunu in pa potem v nadaljevanju same svetovalne storitve ne bodo pojavili dodatni stroški, ki bodo potrošniki ne nazadnje dodatno bremenili. Kajti, potem nekako ta zakon ne bo dosegel tega namena, ker je potrebno vendarle pogledati ali se lahko kljub vsemu da nekako banke z, ne vem, omejimo glede stroškov. Nekaj se je treba zavedati. Ko banki da potrošnik vlogo za kredit in če banka da informativni izračun glede kredita, potem tega nekako ne zaračuna. V kolikor pa bo prišlo do tega, da bodo banke uporabljale instrument svetovalne storitve bo ta plačljiv. Zakaj bo plačljiv? Zaradi tega, ker bodo banke porabile veliko časa in strokovnjake za to, da bodo ugotovljale kreditno sposobnost potrošnika. Preverjale bodo kakšne obveznosti mesečne ima, na kakšen način bodo hipoteko že naprej preverjale, cenitev same hipoteke bo izdelana. Če bodo banke vse to počele, potem bodo te storitve tudi zaračunale. Poleg tega se bo od trenutka, ko bo stranka zaprosila za kredit do trenutka, ko bo dobila odobrenega, se bo ta čas neverjetno podaljšal. Na tem segmentu je treba posebno pozornost in najti inštrument, da se ne bi nekako te administrativne ovire povečale, še posebej zato, ker vendarle v preteklosti fizične osebe so bile za polovico manj zadolžene, kot je bilo že opozorjeno, kot v EU. Zato se mi zdi, da v Sloveniji ne bi smela direktiva bistveno vplivati na dajanje potrošniških kreditov v smislu, da bi bilo to dajanje kreditov oteženo. Poleg tega se bojim, da bo limit, ki ga imajo potrošniki v Sloveniji odobrenega na transakcijskem računu nekako že ob otvoritvi transakcijskega računa je tudi nevarnost, da bo to smatran kot kredit, ki bo vplival na njegovo kreditno sposobnost in na nek način mislim, da bo s to direktivo treba pogledati ali bomo čez noč spremenili na nek način tudi ta pogled na same limite, ki so v Sloveniji pogosta ponudba bank. Seveda je treba potrošnika na drugi strani zaščititi. Recimo gospod Kordiš je omenil, da je fiksna obrestna mera rešitev za zaščito potrošnika. Jaz bi tu še na eno drugo plat opozorila. Fiksna obrestna mera je tudi lahko dražji kredit, kajti ko je euribor začel padati, je fiksna obrestna mera bila dražja, kot če bi se potrošnik odročil za euribor plus realno obrestno

mero. Tukaj je zelo težko postaviti, kaj je v bistvu v enem trenutku realno, ker se stvari spreminjajo. Cena denarja na trgu se spreminja. Jaz mislim, da preveč rigorozna zakonodaja in preveč administrativno je lahko tudi slabo za potrošnika. Tako da v tem drugem branju bi jaz posebno opozorila, da bi v nadaljevanju, tudi na ministrstvo bi dala apel, da še enkrat zadeve zelo dobro preuči in poskuša najti rešitve, ki bodo sprejemljive za potrošnike, ker ne nazadnje bomo na nek način tiste potrošnike, ki se bodo težje zadolževali, če jim bomo mi postavili preveč ovir, jih bomo avtomatično potisnili na črni trg. Tudi z ne vem kakšno kontrolo obstaja še vedno velika nevarnost. Ko so na črnem trgu, pa so veliko bolj izpostavljeni tveganjem, kot če jih obdržimo v bankah in v institucijah, ki jim bo Banka Slovenije izdala svoje dovoljenje.

Jaz bi res na tem mestu še enkrat prosila, da do naslednje obravnave tega zakona to zadevo zelo dobro preučite in najdete ustrezne rešitve. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Šergan.

Kot zadnjemu razpravljavcu dajem besedo gospodu Francu Brezniku.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Spoštovane kolegice in kolegi! Danes bomo govorili o kreditih, torej o nečem, kar se tiče skoraj vseh državljanov in državljanek. Credere, latinski glagol, za katerega pravijo, da vsebuje pojmovne zveze, kot so dati na kredit, tudi upati, ima tudi neko dolgo zgodovino v slovenski samostojni državi. Kot veste, je bil Zakon o potrošniških posojilih sprejet leta 2000. Pred tem naj omenim, ko sem nekako študiral ta zakon, da je že Zveza potrošnikov Slovenije leta 2003 ugotovila, da se je na slovenskem trgu takrat širilo posojanje denarja po tako zvanih odušnih obrestnih merah. Ob reševanju pritožb pritožnikov v zvezi s posojili so ugotovili, da so bili posojilodajalci po navadi družbe z omejeno odgovornostjo. Pri tem naj tudi spomnim, da so bile v teh posojilih takrat lažne klavzule o hipotekarnem jamstvu za terjatve upnika, ki so bile vključene v pogodbe, da se je prikrija prava narava posojil. Še posebej bi omenjal vse tisto, kar se je dogajalo v zadnjih letih in kar smo lahko slišali tudi ali pa videli v slovenskih medijih. Ko so se po dolgih letih nekih nenormalnih kreditov, kjer so bile nenormalne obrestne mere, odvzemale številne kmetije v Prekmurju, številna stanovanja, hiše v Sloveniji, predvsem v severovzhodnem delu Slovenije. Tukaj je šlo predvsem za tako imenovane sale and lease back pogodbe, ki jih takratni zakon o potrošniških kreditih ni obravnaval, pri tem pa je šlo za posojila, pri katerih je stranka kreditodajalca za neko določeno kupnino, tako imenovano kvaziposojilo prodala hišo ter jo na leasing vzela nazaj. Šele po odplačilu leasinga pa bi stranka spet postala lastnica svoje hiše,

takrat pa si je kreditodajalec za to hišo pridržal lastninsko pravico. Tega je veliko, torej so ljudje, ki so šli v lease back pogodbo, izplačali kompletne obroke, po drugi strani pa se lastninska pravica ni prenesla nazaj na to stranko. Torej je šlo za velike prevare. Dostikrat tudi ni šlo za potrošnike ali pa tudi številne tudi pravnike, ki niso zaznali prave obrestne mere ali pa niso videli tiste obrestne mere, si niso znali izračunati obrestne mere. Šlo je marsikdaj lahko rečemo za prikrita goljufije. Zadnji primer, ki smo ga imeli, kjer lahko zaznavamo tudi nekatere pravne praznine, pa so bila tako imenovana potrošniška posojila, ki so bila vezana na švicarski frank, recimo v zadnjem obdobju, kjer je bilo tudi s strani kreditodajalca zelo slabo pojasnjeno številnim kreditojemalcem glede obrestnih mer, do česa lahko pride, v kolikor prihaja do tečajne razlike. Tukaj smo tudi zaznali, marsikdaj je bilo v javnosti, da še vedno velja pravilo, da nepoznavanje prava škoduje, torej kdor se ne spozna, kdor se ni seznanil, si je v bistvu sam kriv. Ampak marsikdaj je šlo tudi za zavajanje kreditodajalcev takrat v tistem obdobju, in to je treba priznati. Banke so storile marsikatero napako. Razni bančni komercialisti so preko svojih posrednikov marsikaj ponujali in zavajali številne ljudi. Ta meja, kjer gre za zavajanje ali pa kjer gre za nepoznavanje prava, kot sem prej rekel, je zelo tanka. Tako da je Zakon o potrošniških posojilih v sedanji obliki seveda potreben prenove. Zato bomo tudi ta zakon v prvem branju v Slovenski demokratični stranki podprli. Prepričani smo, da številni pogoji, torej tudi samega regulatorja, ki bo sedaj nadziral inštitucije, ki lahko dajejo potrošniške kredite, so potrebni. Mislim, da bo tudi preglednost, ko boš najel potrošniško posojilo, tako dosti večja. Varnost potrošnikov bo dosti večja in nekako v obliki Evropske unije bo zelo podobna regulativa in bo zelo podobna zakonodaja, kar je potrebno, če vemo, da marsikdaj se najame danes kredit v eni državi, podjetja ali pa fizična oseba pa se nahaja v drugi in tako naprej. Tukaj je tisto, kar je treba poudariti, da ljudje zvedo, da je zakon potreben, da stojimo na njihovi strani. Predvsem pa največkrat tiste ranljive skupine, ki imajo zelo omejene vire, ki največkrat najemajo kredite, imajo tudi slabše bonitete pri bankah in tako naprej, jih torej vidim predvsem v tej noveli, da bodo dobile nekaj več pravic, nekaj več preglednosti in nekaj več možnosti je, da ne bodo padle v verige različnih, tako kot sem prej rekel, deoojev, ki so bili različni kreditodajalci teh potrošniških posojil in so marsikdaj tudi zaradi svojih dobičkov zavajali nevedne ljudi, številne državljane. Moramo priznati, da ne govorimo samo o nevednežih. Imam tudi nekaj kolegov, ki so nasedli, ki imajo vsaj visoko izobrazbo, nekateri so celo pravniki in so marsikdaj spregledali. Torej pravnik, navadno je pravnik, nima pa znanja iz ekonomije, s financ ali bančništva, in marsikdaj tudi pravnik ne zna izračunati, kaj je to temeljna obrestna meja, kaj

je učinkovita in tako naprej. Vsaka novelacija tega zakona je potrebna. Torej instrumenti gredo naprej. Številna potrošniška posojila pod številnimi pogoji se stopnjujejo. Vedno se prenavljajo. Danes poznamo celo vrsto specializiranih potrošniških kreditov. Ta zakon je zato potreben.

Naj navedem na koncu še samo tisto, kar se mi zdi pomembno, na kar je tudi opozorila Evropska centralna banka, in je pomembna sestavina tega zakona. V tej zvezi bo Banka Slovenije poleg sedanjih nadzornih nalog postala odgovorna oziroma gre predvsem za odgovornost regulatorja za izdajanje dovoljenj družbam za finančni zakup za dajanje potrošniških kreditov za nepremičnino, izdajanje dovoljenj posrednikom potrošniških kreditov za nepremičnino, nadzor družb za finančni zakup in njihovih posrednikov v zvezi s potrošniškimi krediti za nepremičnino. Poleg tega bo Banka Slovenije imela pooblastila za nalaganje ukrepov nadzora in sankcij nadzorovanim subjektom. To je tisto, kar se mi zdi izredno pomembno. Delovala bo kot pristojni organ v zvezi s čezmejnimi posredovanjem potrošniških kreditov, kar sem tudi prej nekako obrazložil in se mi zdi pomembno. Pomembno pa je tudi, da bo delovala kot enotna kontaktna točka za sodelovanje med pristojnimi organi različnih držav članic za namene direktive. Torej 2 14/17. Vzpostavila in vodila bo torej tudi javni register družb za finančni zakup, ki daje potrošniške kredite za nepremičnine in posrednike potrošniških kreditov za nepremičnino. Gre torej tudi za neko preglednost, kdo daje, kdo ima dovoljenje, zato da ne pride do zavajanja predvsem tistih ljudi iz ranljivih skupin, ki na neki osnovni banki ne dobijo kredita in se potem v tej zgodbi zatekajo k številnim institucijam, ki so sedaj dajale kredite. To se mi zdi pomembno, še posebej ker vemo, da v nekem vrednostnem sistemu Slovenk in Slovencev je nepremičnina, lahko rečemo, na vrhu nekega vrednostnega sistema in je to vseeno dom. Vidimo različne nesrečne zgodbe prek medijev, kjer ljudje izgubljajo nepremičnino, ker so bili zavedeni. Morda tudi zaradi njihove nevednosti. Marsikdaj mogoče tudi zaradi njihove malomarnosti, ker niso odplačevali. Te zgodbe so večplastne.

Naj na koncu poudarim, da bomo v času sprejemanja tega zakona v parlamentu spremljali posebno opozorila Evropske centralne banke, gre za nove naloge Banke Slovenije, ki se našajo na izdajo dovoljenj družbam za finančni zakup za dajanje potrošniških kreditov za nepremičnino, izdajanje dovoljenj posrednikom potrošniških kreditov za nepremičnino ter nadzor teh družb za finančni zakup in njihovih posrednikov in nekaterih prevzemnikov terjatev iz potrošniških kreditov, ki jim odstopijo subjekte z dovoljenjem za opravljanje bančnih ali finančnih storitev, torej se lahko štejejo za naloge centralnega bančništva, in sicer na podlagi tega, da se lahko šteje, da dopolnjuje obstoječe funkcije Banke Slovenije v

zvezi z bančnim nadzorom tudi na področju potrošniških kreditov. Evropska centralna banka pa na koncu opozarja, da predlog zakona ne vsebuje določb, ki bi pojasnjevale instrumente in pooblastila, ki jih Banka Slovenije potrebuje, da bi uspešno nadzirala skladnost nekaterih prevzemnikov terjatev iz potrošniškega kredita. Člani Vlade, državni sekretar, veste, da je Evropska centralna banka na to opozorila, da je to nedodelano v tem zakonu. Tukaj pa vidim neko našo odločno držo, da te zadeve, na katere je opozorila Evropska centralna banka, popravimo tekom obravnave zakona v Državnem zboru.

Kot sem povedal na začetku, v Slovenski demokratični stranki tako v mojem imenu kot v okviru stranke bomo mi ta zakon v prvem branju podprli. Ne želimo vam metati polena pod noge, želimo, da so predvsem potrošniki zavarovani, da je zakon noveliran v tej smeri, da ne pride do širših ekscesnih dejanj, kot so se dogajala v zadnjih petnajstih in dvajsetih letih. Končni rezultat teh ekscesnih dejanj je bil odvzem številnih nepremičnin številnim prebivalcem Slovenije, kar je zelo tragična zgodba. Zaradi tega, še enkrat poudarjam, bomo ta predlog zakona v prvi obravnavi podprli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Breznik.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade.

Besedo dajem gospodu Alešu Cantaruttiju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izvolite.

ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči.

Zahvaljujemo se vam za podporo ali vsaj nenaspotovanje temu predlogu v prvem branju in vas hkrati vabim in pozivam, da skupaj pravzaprav sedaj v nadaljevanju postopka v naslednjih branjih pridemo do res pravega predloga dobrih rešitev v tem zakonu, ki je pomemben. Ne gre samo za prenos evropske direktive, ne sme iti samo za prenos evropske direktive, ampak mora iti in moramo biti bolj ambiciozni, mora biti ali pa iti mora tudi za to, da pravzaprav tudi s tem zakonom prispevamo tudi k dvigu kulture, če želite, na tem področju. Ja, delali smo napake, delale so napake tako banke kot tudi potrošniki. A po drugi strani smo slišali, da smo Slovenci relativno konservativni in da gre denar težko iz naših žepov. Mislim, da tudi zaradi tega ali pa tudi zaradi pomanjkanja neke prakse pri nas ni prišlo in nismo bili deležni še večjih, bom rekel, čisto osebnih tragedij ob pravzaprav zadnji finančni krizi, ki smo jo bili deležni. To pa ne pomeni, da napak ni bilo in da se na napakah ne smemo učiti. Nasprotno, tudi ta zakon predvideva točno to, da se bomo nekaj naučili na tem, kar je bilo narobe in da bomo pravzaprav ta sistem, to področje uredili tako, kot mora biti urejeno.

Nekaj je bilo rečenega o tem, da morda nismo dovolj poslušali Združenja bank, Zveze potrošnikov. Z obema organizacijama pa še z ostalimi deležniki smo imeli kar poglobljeno debato, razpravo na to temo, tudi upoštevali, kolikor je bilo na tej točki možno, njihove predloge. In to je za enkrat uravnotežen predlog, ki je danes pred vami v prvem branju. Verjamem, da bo še kakšna dopolnitev prišla v nadaljevanju. Tudi kar se tiče samih stroškov in zaščite potrošnikov, da ne bi sedaj banke nalagale kakšne dodatne stroške, tudi skrite stroške potrošnikom. Jasno smo zapisali in povedali, da bomo poskušali zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov, ne da bi gospodarstvu nalagali nepotrebna dodatna bremena, torej tudi bankam, kar pomeni, da ni sprejemljivo in ne pristanemo na to, da bi prišlo do kakšnega zaračunavanja dodatnih stroškov na račun potrošnikov. Kajti bistvo tega predloga je točno to, kar ste pravzaprav vsi omenili, zaščita potrošnikov, tako včasih rečemo, tiste negativne, slabe, zlobne banke, pa nimam tega v mislih, ne verjamem v to. Ampak vendarle moramo postaviti mehanizme, kot pa tudi zaščita včasih potrošnikov samih pred seboj. Tudi tukaj ste sami ugotovili, da včasih potrošnikom manjka informacij, da ni vselej dovolj in tudi znotraj tega zakona bo določeno, da bo informacije potrošnikom na voljo, morale bodo biti, zato da se bodo lahko kredibilno, verodostojno odločali in da ne bo prihajalo do zlorab tako z ene kot z druge strani. Jaz mislim, da je ta predlog v osnovi zdaj dober, da pa nas čaka še v nadaljevanju zakonodajnega postopka trdo delo. Mi smo pripravljene in bomo prisluhnili vsem vašim predlogom, kot sem že uvodoma dejal, da bo zakon kolikor se da v tej situaciji odličen, dober in da ne bo šlo samo za prenos direktive iz Evropske unije, ampak da bomo upoštevali tudi zakonitosti, kolikor jih seveda lahko, našega prostora, našega trga.

Toliko morda za ta uvod. Kot rečeno, jaz sem prepričan, da bo v tem primeru manj amandmajev, kot jih je bilo pri prejšnji točki.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod državni sekretar.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne. Zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 20. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA priporočila v zvezi s tajnima**

trgovinsko-investicijskima sporazumoma TTIP in CETA.

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev, s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagatelja predloga priporočila dr. Mateju T. Vatovcu. Izvolite, gospod Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, podpredsednik! Lep pozdrav vsem!

Posamezne točke našega priporočila v zvezi s tajnima trgovinskima sporazumoma TTIP in CETA smo vsebinsko pravzaprav načrtali zelo skromno. Želeli smo najti skupen konsenz, nek minimum, ki bi ga predlagali Vladi. To smo predlagali Vladi, da zaščiti interese Slovenije in predvsem njenih prebivalcev. Šlo je preprosto zato, da Vladi kot Državni zbor damo nekakšno potrdilo oziroma bolj rečeno spodbudo, da v tem dobrem mesecu dni aktivno pristopi k zagovarjanju stališč, ki jih je že sprejela, in s tem tudi aktivno pristopi k obrambi interesov države in njenih prebivalcev.

Želeli smo predvsem več časa za odločanje, želeli smo bolj aktivno držo pri zastopanju stališč s strani predstavnikov Vlade v Bruslju in večjo transparentnost, vključno z razjasnitvijo pogajanj za nazaj, pravno razjasnitev glede mehanizma ICS in na koncu informiranje državljanov in državljanek, ki morajo imeti pravico, da se o sporazumih izrečejo tudi na referendumu.

Priporočilo je v trenutni obliki po koalicijskih amandmajih na odboru povsem razvodenelo. Z njim bi Državni zbor sprejel stališča, ki so manj ambiciozna od tistih, ki jih predstavniki Vlade že zastopajo v procesu sprejemanja sporazuma CETA. Ste pa koalicijski poslanci potrdili eno od točk priporočila, da naj Vlada na ravni Evropske unije zastopa stališče, da je za preučitev in odločitev o sporazumu CETA državam članicam treba zagotoviti več oziroma dovolj časa. Toda ravno v ponedeljek je minister Počivalšek povedal, da čistopisa sporazuma pravzaprav sploh še ni. Manj kot mesec dni pred uveljavitvijo sporazum obsega slabih tisoč 600 strani, poleg tega pa še ni usklajen. Kako naj poslanci sploh o takem sporazumu odločamo?

V Združeni levici smo vložili amandmaje, s katerim to priporočilo vračamo v svojo prvotno obliko. Samo v takšni obliki namreč Vladi daje navodilo, ne nazadnje pa tudi kritje, če tako rečem, da do 18. oktobra stopi na zavoro. Pri tem pa ne bi bila osamljena, saj se nasprotovanje krepi v marsikateri evropski državi, in to ne le med državljani, ampak tudi v vladah in parlamentih.

Pred dvema dnevoma je članstvo avstrijskih socialdemokratov odločalo o CETI. S prepričljivo večino okoli 90 % pa so zavrnili podporo trgovinsko-investicijskemu sporazumu s Kanado, saj prinaša prevelika tveganja in preveč

negativnih posledic, koristi pa zgolj za multinacionalne korporacije. Začasna uveljavitev sporazuma je stalna grožnja demokraciji. Ni pretiravanje, če rečem, da gre za prevaro, saj bodo nacionalni parlamenti s tem odrezani od odločanja, ratifikacija sporazuma pa bo zgolj predstava za javnost, saj poslanci in poslanke ne bomo imeli dejanske besede pri samem odločanju. CETA se v praktično ničemer ne razlikuje od bolj razvpitega brata TTIP. Je na nek način generalka pred premiero, če se tako izrazim, precedenčni primer tako imenovanih sporazumov nove generacije, ki bodo spremenili svet, kot ga poznamo – od pokojninskih sistemov, socialnih sredstev, šolstva in zdravstva, naravnih virov, prehrane in demokracije oziroma demokratičnega odločanja kot takega.

Zato moramo narediti vse, kar je v naši moči, preden bo prepozno. Prepozno pa bo približno v roku meseca dni, ko bo Svet EU sprejemal sklepe glede sporazuma CETA. Gre za vprašanja, ki so dolgoročno mnogo bolj pomembna kot karkoli, o čemer smo v Državnem zboru odločali v dveh letih tega mandata. Ne gre le za tokratno naše priporočilo. Gre za to, da se vsi poslanci in poslanke, ki se čutimo zavezani transparentnosti, demokratičnosti, socialni državi in seveda zdravemu okolju vprašamo, kdo bo sprejel odgovornost za posledice, ki jih ti sporazumi prinašajo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predlog priporočila je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Andreji Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, kolegice, državna sekretarka lepo pozdravljeni!

Odbor za gospodarstvo je na 20. seji 6. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog priporočila. Odboru je bilo poleg Predloga priporočila posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Vlade. V poslovniško določenem roku je amandmaje k Predlogu priporočila vložila Poslanska skupina Združena levica, in sicer k preambuli k 3. in 5. točki Predloga priporočila. Članicam in članom odbora so bili na seji predloženi tudi predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Predloge za amandmaje odbora je odbor v razpravi sprejel in so razvidni iz poročila odbora.

Uvodno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal poslanec Poslanske skupine Združene levice dr. Matej T. Vatovec, pri čemer je posebej opozoril na nenavadne informacije glede pomanjkanja politične volje Francije in Nemčije do nadaljnjih pogajanj v TTIP. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v nadaljevanju pojasnila, da vloženi amandmaji ter predlogi za

amandmaje odbora sledijo pripombam službe iz pisnega mnenja ter da služba k njim nima pripomb. Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je predstavil pisno mnenje Vlade, pri čemer je poudaril potrebo po prizadevanju za čim boljši izkoristek slovenskega gospodarstva omenjenim sporazumom v primeru njihovega sprejetja. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Evropske komisije, in sicer član kabineta komisarke Cecilia Malmström gospod Christian Burgsmüller. Poudaril je možne gospodarske koristi omenjenih sporazumov za države članice ter opozoril na vlogo držav članic Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov pri odločanju o njihovi vsebini ter sprejetju. V razpravi so nekatere članice in člani odbora, predlagatelj, poslanec iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu ter predstavniki Umanotere, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Zveza potrošnikov Slovenije opozorili na morebitne negativne posledice obravnavanih sporazumov. Ne le gospodarske, temveč tudi na področju okolja, prehrane, sociale, delavskih standardov ter tudi zdravja ljudi. Izraženo je bilo tudi nasprotovanje nadaljevanju pogajanj TTIP in podpisu CETA. Odbor je v skladu s 126. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o delih akta in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga akta, ki je sestavni del odbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, gospe Evi Štravs Podlogar, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki ji obenem tudi čestitam ob imenovanju na novo funkcijo.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci! Hvala lepa za besedo.

Vlada podpira in pozdravlja prizadevanja za večjo transparentnost in odprtost pogajanja na področju trgovinske politike. Skladno s tem poskušamo biti v kar čim večji meri na voljo za vsakršno komuniciranje in razpravo glede sporazumov. Ravno TTIP nas je spodbudil, da so pogajanja potekala pred očmi javnosti, predvsem v drugem delu. Organizirali smo redne sestanke s predstavniki tako nevladnih organizacij, potrošnikov, splošne javnosti ter tudi zainteresiranimi podjetji. Prav tako smo k večji transparentnosti pozvali v Bruslju in še vedno pozivamo in lahko rečemo, da je sedaj na spletni strani Evropske komisije možno pridobiti veliko količino aktualnih informacij o pogajanjih z ZDA. V javnosti je veliko govora o tem, ali so pogajanja za TTIP mrtva ali ne. Za enkrat to ne drži, saj trenutno še nobena država ni uradno zahtevala zaustavitve pogajanj, bila pa je izražena celo pisna podpora pogajanjem s strani dvanajstih držav. Res pa je, da pogajanja ne

potekajo tako, kot bi si obe strani želeli. ZDA so zelo zadržane pri svojih zavezah in pogosto niso pripravljene odstopati od svojih začetnih pozicij. Veliko oviro v pogajanjih pomeni tudi zastoj pri pogajanjih TPP, to so pogajanja za Transpacifiško partnerstvo med ZDA in dvanajstimi državami, ki skupaj predstavljajo skupaj 40 % svetovnega gospodarstva. EU želi namreč precej bolj ambiciozen sporazum, kot je TTP, vendar dokler le-ta ni potrjen, ZDA ne bodo pripravljene na višje zaveze, kot so v tem sporazumu. Glede na volitve v ZDA in naslednje leto še v Franciji in Nemčiji se pričakuje precejšnja upočasnitev v pogajanjih po koncu leta 2016, vprašljiva pa je tudi prihodnost samih pogajanj glede na izid volitev. Dejstvo je, da posamezna država ne more ustaviti pogajalskega procesa, večina držav pa je izrazila pripravljenost in dala podporo nadaljevanju pogajanj, zato Vlada meni, da je še naprej treba redno spremljati pogajalske procese in v okviru tega zagovarjanje slovenskih stališč. Odločitev o podpori ali zavrnitvi sporazuma pa se bo sprejemala ob zaključku pogajanj, ki pa ga v tem hipu ni možno napovedati.

Precej drugače pa je stanje glede sporazuma CETA. Sedaj je že jasno, da smo države članice uspele doseči, da bo sporazum sklenjen kot sporazum mešane narave. V EU pa poteka živahna razprava o obsegu začasne uporabe. Predvideno je, da se do 18. oktobra sprejme odločitev o sprejetju tega sporazuma na ravni EU in da se sporazum podpiše na vrhu EU-Kanada 27. oktobra. Komisarka Malmströмова je že napovedala pripravo zavezujoče skupne izjave, ki jo bosta podpisali s kanadsko ministrico Freelandovo in bo vsebovala področja, glede katerih so se pojavili zadržki pri državah članicah. Izjava bo pokrivala tako ICS, javne storitve ter okoljska in delavska vprašanja. Kompromisni predlog sklepa o začasni uporabi sporazuma CETA je bil prvič predstavljen pretekli petek Odboru za trgovinsko politiko v Bruslju. To je tudi razlog, da Vlada še ni sprejela stališča glede sporazuma CETA. Na zahtevo nekaterih držav članic in med njimi je bila tudi Slovenija, obstaja soglasje, da se iz začasne uporabe izloči ICS, razprava pa še poteka glede ostalih področij, ki sodijo v mešano pristojnost, kot so na primer določbe trajnostnega razvoja, transporta in finančnih storitev. Toliko na kratko. Hvala lepa za vašo pozornost.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, gospa državna sekretarka.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenцев Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, predstavniki Vlade!

Dovolite, da vam na kratko prestavim stališče Desusa k priporočiloma TTIP in CETA. Naj takoj na začetku poudarim, da v Poslanski skupini Desus podpiramo vse napore in vsa prizadevanja za prost pretok dela, storitev in kapitala, vse seveda v interesu in v dobrobit državljanov Republike Slovenije. Strinjamo se, da je za proučitev in odločitev o sporazumu CETA treba zagotoviti več oziroma dovolj časa. Ta sporazum je nastajal še v večji tajnosti kot tako imenovani TTIP, saj so bila pogajanja končana že v letu 2014, javnost pa s potekom pogajanj ni bila seznanjena. Zato je treba pred ratifikacijo sporazuma pridobiti informacije o potencialnih učinkih sporazuma oziroma pripraviti takšne študije, ki bodo vezane izključno ali pa predvsem na Slovenijo in na učinke. Besedilo sporazuma žal še vedno vsebuje določbe bilateralnega investicijskega sodišča, glede katerega je Državni zbor sprejel negativno mnenje. Na drugi strani se glede na javne razprave in izjave vidnih francoskih in nemških politikov zdi, da bo TTIP počasi končal na smetišču zgodovine. Morda je prav, da si na tem mestu postavimo vprašanje, ali so ti sporazumi res tisto, kar si mi želimo. V poslanski skupini Desus smo vedno bolj prepričani in smo vedno bolj tega mnenja, da ne. Lizbonska pogodba je namreč skupno trgovinsko politiko res prenesla v pristojnost komisije, a prostotgovinski sporazumi postajajo daleč več od dogovarjanja o kvotah ali pa o carinah. Postajajo pošastni tako iz vsebinskega kot iz dimenzionalnega aspekta, neke pošasti, neki monstri. Kako si lahko razlagamo, da je mnenje javnosti, ki mu odločevalci sicer tako skrbno sledijo, doseglo le to, da se je mehanizem ISDS umaknil le toliko, da bi se vrnil v preobleki t. i. ICS. Nadalje, dokumenti, ki jih je pred nekaj meseci razkril Süddeutsche Zeitung so pokazali, da Amerika zopet oziroma Washington grozi z blokado uvoza avtomobilov na svoj trg, če Evropska unija ne bo privolila v uvoz večjega števila ameriških kmetijskih proizvodov. Kakšni kmetijski proizvodi so ali pa standardi, če hočete, v nasprotju z evropskimi, je znano. Nerazumni pa se nam zdijo tudi poskusi uveljavitve načela tveganja, po katerem bi lahko tržili gensko spremenjene organizme vse do takrat, dokler ne bo dokazano, da so škodljivi. Na najočitnejše težave v zvezi s sporazumom kaže tudi študija analize posledic tako imenovanega TTIP na slovensko gospodarstvo, ki predvideva, da bodo učinki liberalizacije trgovine ZDA sicer majhni, a pretežno negativni. Sporazum NAFTA na primer, podoben sporazum med Kanado, Mehiko in ZDA, ki je stopil pred časom v veljavo, je podpisnikom prav tako obetal veliko ugodnosti, je na področju zaposlovanja vodil v selitev delavcev in trajno izgubo delovnih mest. Analize so pokazale, da je zaradi sporazuma propadlo več kot osemsto tisoč delovnih mest. Sporazum pa je vodil tudi v obsežno uničevanje okolja.

Naj počasi strnem svoje misli. Prevladujoče mnenje je, da če bi šlo pri preoblikovanju teh sporazumov le za dogovarjanje o kvotah in carinah, bi jih podprli, saj se zavedamo, da je prav izvoz motor naše gospodarske rasti in novih delovnih mest. A očitno gre tudi za poskus nižanja prehranskih, okoljevarstvenih, na koncu tudi delavskih standardov in pravic, za katere pa smo si tako v Evropi kot tudi v Sloveniji prizadevali in jih gradili dolgo časa, in na katere smo lahko upravičeno ponosni. V poslanski skupini Desus se zavzemamo za socialno državo, predvsem pa zaščito najranjlivejših ciljnih skupin, ki bi jim s sprejetjem teh sporazumov, takšnih kot so, lahko odvzeli kakršnokoli možnost, da bi se njihov glas še kadarkoli in kdajkoli slišal. Podprli pa bomo takšna priporočila in takšne predloge, ki bodo dobri za vse naše državljane in državljanke, ali pa nas ne bo zraven. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Prikl.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Globalizacija in s tem povezani mednarodni trgovinski sporazumi so v zadnjih letih postali stalnica razprav, žal ne nujno zaradi tega, ker bi proces sprejemanja tekel optimalno demokratično in transparentno, pač pa zaradi tega, ker smo bili prisiljeni bolj kot o pozitivnih razpravljati o negativnih posledicah teh sporazumov, pri čemer je že v uvodu treba povedati, da je CETA, manjši ampak starejši brat bolj problematičnega TTIP, vendarle danes že preveden tudi v slovenščino in s tem v zvezi bistveno bolj sprejemljiv za obravnavo, čeprav še daleč od optimalnega. Žal pogajanja o obeh sporazumih bolj ali manj potekajo v zaprtih krogih. Priznati si moramo, da če se ti akti sprejemajo znotraj najbolj demokratičnih držav sveta, to kaže na tendenco k demokratičnemu deficitu, ki pa ga lahko presežemo samo na način, da tudi nacionalni parlamenti odigramo pomembno vlogo in do konca procesov sodelujemo pri sprejemu.

Zato nas v Poslanski skupini Socialnih demokratov posebej veseli stališče Vlade Republike Slovenije, ki se je najbolj jasno pokazalo tudi v odgovorih na poslanska vprašanja na tej seji Državnega zbora, ko je na primer minister za gospodarski razvoj in tehnologijo poslanskemu kolegu iz opozicije jasno zagotovil, da Slovenija posebnih sodišč ne podpira in bo na posebna sodišča in podobne ukrepe oziroma določila, ki omejujejo ali zmanjšujejo suverenost naše države, uveljavljala pridržek. Kljub vsem pomislekom in predvsem negativnim informacijam, ki smo jim bili glede določil obeh sporazumov deležni v javnosti, to ne bi smelo botrovati pavšalnim

ocenam, da so vsi sporazumi in vse, kar je povezano z njimi, nekaj slabega. Živimo pač v globalnem svetu in brez povezanosti tudi naše malo gospodarstvo bi ne moglo iti naprej in se razvijati, kot je to potrebno.

Zato Socialni demokrati ne bomo pristali, da bi sporazume plačevali državljani skozi zmanjševanje standardov, ampak bomo tudi v nadaljevanju procesa vztrajali, da se suverenost naše države in naših ljudi določa v Državnem zboru in ob načinu, kot ga je Vlada zastavila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici smo priporočila pripravili, da bi iz Državnega zbora Vladi poslali jasno sporočilo glede sporazumov TTIP in CETA, vendar ste koalicijski poslanci vsebino priporočila popolnoma razvodeneli, da ne rečem izmaličili. Vsebina je bolj konservativna in neambiciozna, kot so stališča, ki jih Vlada že zastopa v Bruslju. Priporočil v takšni obliki nima smisla sprejemati. Čeprav smo jih predlagali, bomo zanje glasovali zgolj v primeru, da bodo sprejeti naši amandmaji, ki priporočila vračajo v razumno obliko. Sporazumi ne bodo nič manj tajni, ker ste koalicijski poslanci spremenili naslov priporočila in iz njega črtali pridevnik "tajni". Ravno včeraj je Greenpeace preko žvižgačev razkril nekaj poglavij vsebine še enega sporazuma s kratico TISA, o katerem do sedaj nismo vedeli praktično ničesar. TISA je sporazum o storitvah, prinaša pa liberalizacijo in privatizacijo na način, da je ne bo mogoče zaustaviti ali povrniti v prejšnje stanje. Greenpeace je bil jasen, TISA ogroža tudi cilje pariškega sporazuma, ključnega globalnega dogovora glede okoljskih sprememb. Pri CETI in TTIP ne gre za prostotrgovinska sporazuma, kot si marsikdo zmotno predstavlja. Ne odpravljata tarifnih ovir ampak deregulirata predpise, ki naj bi si jih same postavljale države. Še več. Posegata v samo nastajanje in vpeljevanje različnih regulacij in standardov, s tem pa odpravljata suverenost držav in ogrožata demokracijo ter dobrobit ljudi. V začetku septembra smo lahko v medijih prebrali, da v dveh ključnih članicah Evropske unije – Nemčiji in Franciji, v vladah ni več politične volje za nadaljevanje pogajanj glede TTIP. Nemški podkancler Sigmar Gabriel je pogajanja označil za de facto propadla. Francoski minister za trgovino pa je dejal, da bo francoska vlada pozvala k prekinitvi pogajanj glede sporazuma TTIP.

Zakaj naj bi bil sporazum CETA kaj boljši od TTIP? CETA, ki bo začasno uveljavljena čez slab mesec, je v bistvu kanadski bratranec TTIP. CETA namreč vsebuje vse problematične določbe, ki so bile sporne že pri TTIP, začeniši z

arbitražnim mehanizmom ICS, pa regulatornim sodelovanjem, ki bo zmanjšalo suverenost držav glede sprejemanja zakonodaje, negativni seznam liberalizacije, ki pomeni, da gre na trg vse, razen navedenih izjem, na udaru bodo delavske ter potrošniške pravice in tako naprej. Hkrati je CETA tudi trojanski konj za TTIP, saj bodo ameriške korporacije preko podružnic v Kanadi, ki jih je več kot 42 tisoč, lahko tožile evropske države, vključno s Slovenijo. Če bi priporočilo oblikovali glede na stališče Združene levice, bi predlagali, da se pogajanja prekinejo, da se takšni trgovinsko-investicijski sporazumi sploh ne sklepajo, saj je dovolj dokazov, da so nepravilni in da bodo škodili ljudem in okolju. Nobeno pretiravanje ni reči, da sta TTIP in CETA danes največja grožnja za okolje, socialno državo in demokracijo.

Še enkrat ponavljam, do uveljavitve CETE nas loči manj kot mesec dni. Kot je povedal minister Počivalšek, sporazum še vedno nima končne oblike, kaj šele, da bi bil preveden v slovenščino. Njegovo sprejemanje je farsa za demokracijo. Namesto referendumu bomo dobili prevvaro v obliki začasne rabe. Kdo pri zdravi pameti bi podprl kaj takšnega?

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Nove Slovenije Krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavnici Vlade, drage kolegice in kolegi!

Začel bom z zaključkom Junkerjevega govora, ki ga je imel 14. tega meseca v Strasbourgu, citiram: "Moj oče je verjel v Evropo, ker je verjel v stabilnost, delavske pravice in socialni napredek. Ker je še predobro vedel, da je mir v Evropi dragocen in krhek. Verjamem v Evropo, ker me je oče naučil teh istih vrednot. Kaj pa mi danes učimo svoje otroke? Kaj bodo podedovali po nas? Unijo, ki razpada zaradi neenotnosti? Unijo, ki pozablja na svojo preteklost in nima nobene vizije za prihodnost? Naši otroci si zaslužijo več. Zaslužijo si Evropo, ki ohranja njihov način življenja. Zaslužijo si Evropo, ki jih opolnomoča in ščiti. Zaslužijo si Evropo, ki varuje. Čas je, da mi vsi, institucije, vlade in državljani prevzamemo odgovornost za gradnjo takšne Evrope skupaj."

Najprej želim problematizirati sam naslov točke dnevnega reda. Predlog priporočila v zvezi s tajnima trgovinskima-investicijskima sporazumoma TTIP in CETA. Vodstvu Državnega zbora se ne bi smelo zgoditi, da pride napačna točka na dnevni red. Tisti, ki najbolj trobijo, da so sporazumi tajni, tisti vedo o njih največ. Če so sporazumi tajni, potem to sejo moramo zapreti in se ravnati po Zakonu o tajnih podatkih. Tako da tukaj je že neko zavajanje in zastrupljanje slovenske javnosti. In to ni kritika, da se razume, predlagatelj.

Slovenija že nekaj let, to lahko potrdimo tisti, ki smo v tem parlamentu že malo dalj časa, spremlja, ta parlament spremlja pogajanja tako glede sporazuma CETA kot tudi TTIP. Dejansko smo vedno v parlamentu potrjevali stališča te ali kakšne druge vlade. Mi nismo player, mi ne moremo zaustaviti teh dveh sporazumov. Mi, Nova Slovenija pa trdimo, da sta ta dva sporazuma lahko dobra odgovora na spreminjajoči se svet. Mi živimo v globalni vasi trgovina tretjega tisočletja je in bo drugačna kot trgovina 19. Stoletja. To je dejstvo. In ta dva sporazuma sta priložnost. Mi imamo vsi pravico do priložnosti. Ta dva sporazuma sta pa tudi nevarnost. In tukaj moramo biti zelo pozorni, da te nevarnosti eliminiramo. Razprave, ki spremljajo pogajanja, prebujajo številna vprašanja tudi pri nas krščanskih demokratih v zvezi s socialno zaščito delavcev, skrbjo za ranljive skupine, zmanjševanjem družbene neenakosti in migracij, zavzemanjem za mir in odgovornostjo do prihodnjih generacij.

Zato Nova Slovenija želi opozoriti na nekatere probleme in prispevati svoj delež k oblikovanju njegove vsebine. V času volilne kampanje 2014 sem vodil delegacijo Državnega zbora oziroma Odbora za zadeve Evropske unije kot takratni predsednik tega odbora na konferenco COSAC v Atene. Tam sem skupaj še s 15 kolegi iz 15 drugih parlamentov sodeloval pri podpisu pisma, ki ga najdete pri meni in na spletni strani, takratnemu komisarju za trgovino, kjer nas je šestnajst predsednikov Odborov za zadeve Evropske unije zahtevalo od Evropske komisije da bi sporazum CETA in sporazum TTIP dobila status mixed agreement, mešanega sporazuma, podobno kot sporazum ACTA, saj se spomnite. Kar pomeni, da sporazuma morata priti v nacionalne parlamente po potrditvi. Vesel in ponosen sem, da smo to naredili, da bomo takrat, ko bodo dokumenti, ko bo čistopis prišel v Državni zbor lahko kvalificirano razpravljali in se svobodno odločali za ali proti. Ne glede na to, ali bodo sporazumi imeli tisoč strani ali tri tisoč strani.

Tudi če greste danes v bralno sobo na MGRT, ne boste pravzaprav mogli nič ugotoviti, ker je vsako novo pogajanje, vsak nov krog o pogajanju TTIP prinaša neke nove variante, neke nove različice teh sporazumov. Potrebno je, da smo budni pri pogajanjih, sam mislim in s tem zaključujem, da sta ta dva sporazuma CETA in TTIP lahko dober odgovor, ustrezen odgovor na spreminjajoči se svet.

Tem stališčem, ki so tukaj predlagana, mi ne bomo nasprotovali, seveda bomo pa zavrnilo vse amandmaje Združene levice. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala gospod Horvat.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

Pred nami sta dva sporazuma, v bistvu pa lahko govorimo o treh sporazumih, kajti problematika je pri vseh treh enaka, skupni imenovalec je transparentnost sporazuma. Tako kot je pred menoj kolega Horvat dejal, tisti, ki so sporazume videli, jih v bistvu ne smejo komentirati. Tisti, ki pa kaj o tem rečemo, lahko rečemo o tem samo iz javno dostopnih podatkov. Transparentnost zahteva, da v parlamentu sprejemamo dokumente, ki smo jih videli in so transparentni. Se pravi, ko bo dokončno znano, kaj v tem dokumentu je, potem o tem dokumentu lahko razpravljamo in odločamo. Dokler pa je vse zavito v veletajnosti, o tem dokončno ne moremo odločiti.

Kaj lahko izpostavimo? Izpostavimo lahko, da je iz javno dostopnih podatkov vidno, da sporazumi ogrožajo kvaliteto človekovega življenja, zdravja, na več primerov so nas opozorili tudi kolegi iz Francije, ki krepko ščitijo svoje kmetijstvo. Država se je postavila za svoje kmete, saj v Franciji dobro vemo, kaj pomeni, če kmetje zavzamejo ulice in štrajkajo.

Standardi varovanja okolja – voda, zrak, onesnaženje s CO2, z ozonom, gozdovi. Vse to je treba zaščititi. In tukaj ni jasnih odgovorov. Za Slovenijo pa je posebej pomembno, kot majhno gospodarstvo, kakšne so prednosti in slabosti, če sporazumi mogoče prinašajo prednosti samo velikim državam, kaj pa Sloveniji, ki je majhna država. Zakaj nastajajo ti problemi? Zato ker je pristop oblikovanja narejen od zgoraj navzdol, se pravi, ne vemo, kdo je sodeloval pri kreiranju in kdo so tiste entitete, ki so postavile prioriteta v teh dogovorih. Sam koncept demokracije in Evropske unije pa je postavljen od spodaj navzgor. Mi smo tisti, ki izvolimo evropske poslance. Se pravi, tukaj se križata ta dva koncepta, zato toliko nejasnosti. Evropska unija je v krizi. Zakaj je v krizi? Zato ker smo govorili samo o prvem stebru Evropske unije, prost pretok ljudi in kapitala. Zdaj ko se pojavljajo problemi na varnostni politiki, zunanji politiki, kar tvori drugi steber, in pa sodelovanju policije in sodstva, tretji steber, so se problemi v zvezi z migracijami v Evropi začeli.

Zakaj je treba izpostaviti še posebej mehanizme za reševanje sporov, kajti tu tiči največja skrivnost. Gre za klasično odmiranje pravne države in privatizacijo sodstva. Imamo tri koncepte pravne države, angleški Rule of Law, celinski Rechtsstaat in ameriški konstitucionalizem. Se pravi, trije sistemi se medsebojno kregajo. Prav tako imamo v Evropi kontinentalni sistem gospodarstva, na katerega skušamo implementirati ameriški pravosodni sistem. In zaradi tega so se začeli uveljavljati mehanizmi za reševanje sporov. Mehanizem za reševanje sporov, prvi, kot je bil predlagan, je zdaj izboljššan z ICS. Ampak tukaj gre za umik regulatorne funkcije države in prepuščanje reševanja sporov do zdaj neznanim entitetam.

Se pravi, gre za privatizacijo sojenja, s tem odmiranje pravne države, odmiranje demokracije in zaščite človekovih pravic.

Zato sta ta dva mehanizma najbolj sporna. In vsaj ta vprašanja moramo razčistiti, preden potrdimo te sporazume. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Dobovšek.

Za predstavitev zadnjega stališča poslanskih skupin bomo dali besedo mag. Bojanu Krajncu, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

TTIP in CETA. Gre za pomembna prostotrgovinska sporazuma, njun namen pa je odprava trgovinskih ovir v različnih gospodarskih sektorjih, olajšati dostop evropskim in slovenskim podjetjem do ameriškega oziroma kanadskega trga ter olajšati nakup in prodajo blaga in storitev med EU in ZDA oziroma med EU in Kanado, kar pa lahko spodbudi gospodarsko rast in pripelje do novih delovnih mest v državah podpisnicah. Evropska unija, ZDA in Kanada druga drugi predstavljajo eno največjih gospodarskih partneric, sporazuma TTIP in CETA pa bi njihovo gospodarsko sodelovanje lahko samo še povečala. Zato so se pogajanja o obeh sporazumih na obeh straneh Atlantika začela z veliko podporo, saj so se vsi akterji zavedali, da bi sporazuma na njihovo gospodarstvo vplivala pozitivno. Sklenitev sporazuma TTIP pa bi pripeljala celo do uvedbe največjega prostotrgovinskega območja na svetu.

Pri sporazumu CETA so pogajanja že zaključena, pri TTIP pa se je končal 14 krog pogajanj. V Stranki modernega centra podpiramo nadaljevanje pogajanj o sporazumu TTIP, vendar pa moramo opozoriti, da naša podpora ni brezpogojna. Pri obeh sporazumih se strinjamo z začasno uporabo sporazumov, vendar samo v tistem delu, ki je tradicionalno in neizpodbitno v izključni pristojnosti Evropske unije. Poleg tega se zavzemamo za čim večjo previdnost in transparentnost v pogajanjih. Zavzemamo se tudi za to, da na ravni EU Vlada Republike Slovenije zastopa v Državnem zboru sprejeta stališča Republike Slovenije do sporazuma TTIP in CETA in da se izboljša dostop zainteresirane javnosti do informacij glede omenjenih sporazumov ob upoštevanju pravil dostopa javnosti do dokumentov. Stališče Stranke modernega centra je, da je državam članicam treba zagotoviti zadostno obdobje časa za preučitev in odločitev o sporazumu CETA in o ostalih prostotrgovinskih sporazumih. Ob tem naj dodam, da vsebini sporazuma TTIP dajemo absolutno prednost pred hitrim zaključkom pogajanj. Visoki slovenski in evropski standardi morajo biti zavarovani zlasti na področju trajnostnega razvoja, varnosti hrane, zaščite

zdravja ljudi in živali, varstva potrošnikov, delavskih in socialnih pravic ter varovanja vodnih virov in okolja. Poleg tega nasprotujemo spremembam zakonodajnega okvira na področju gensko spremenjenih organizmov v Evropski uniji, saj bi to vodilo v znižanje obstoječih standardov. Zato zahtevamo posebno obravnavo občutljivih kmetijskih pridelkov, sodelovanje med partnerji pa mora nedvoumno odražati uporabo previdnostnega načela v obeh sporazumih. Ne samo CETA, tudi TTIP bi moral biti sporazum mešane narave v deljeni pristojnosti Evropske unije in njenih držav članic, tako da je potrebna tudi ratifikacija v nacionalnih parlamentih, med drugim seveda tudi v Državnem zboru Republike Slovenije. Podpiramo pripravo študij, ki predstavljajo učinke sporazumov TTIP in CETA za Slovenijo ter ostale države članice Evropske unije. Zato se zavzemamo, da Vlada tudi pred morebitno ratifikacijo sporazuma pridobi informacije in po potrebi pripravi dodatne študije, ki bodo prikazovale konkretne vplive teh dveh sporazumov na Slovenijo oziroma slovensko gospodarstvo.

Zaradi navedenih razlogov, bomo v Poslanski skupini modernega centra podprli dopolnjeni predlog priporočila v zvezi s trgovinsko-investicijskima sporazumoma TTIP in CETA, ki je bil sprejet na 20. seji Odbora za gospodarstvo 6. septembra 2016.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o točkah in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi predloga vloženi amandmajev z dne 20. september 2016.

V razpravo dajem, kolegice in kolegi, prvo točko ter amandma poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati?

Dr. Matej T. Vatovec, beseda je vaša, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (NSi): Kot je v običaju, bi na nek način predstavil, kaj pravzaprav predstavljajo amandmaji, ki smo jih vložili. Gre za to, da vračamo ta priporočila, ki jih je ta koalicija, čeprav deloma, nekateri so zaskrbljeni nad samim postopkom in pogajanj in vpliva teh sporazumov, so pa vseeno sprejeli amandmaje, ki so pravzaprav izničili učinek teh priporočil, ki smo jih mi predlagali.

V prvi točki je zelo jasno zapisana dikcija, kar se tiče pogajanj. Državni zbor priporoča Vladi naj zastopa že sprejeta stališča, ki so vsaj minimum tega, da se previdno dostopa do teh sporazumov. In v primeru, da ta stališča, ki jih Republika Slovenija zastopa na pogajanjih, niso upoštevana, kot se je večkrat tudi že zgodilo, tudi v odgovorih ministra Počivalška je bilo to razvidno, da odstopimo od pogajanj glede teh sporazumov. Mislim, da je to neko zelo preprosto in razumljivo priporočilo.

K drugi točki smo ravno v duhu transparentnosti, o kateri vsi radi govorimo, priporočili Vladi, in s tem amandmajem to sedaj ponavljamo, da vsaj na dva meseca poroča o poteku pogajanj, da tudi javnost izve, kaj se v postopku pogajanj v tem sporazumu tudi dogaja in kaj pravzaprav prinašajo, in da se ob tem tudi primerno oziroma na primeren način vključijo civilnodružbena in tudi strokovna ter sindikalna gibanja k razpravi o teh sporazumih. To seveda velja predvsem za sporazum TTIP.

K četrti točki predlagamo Vladi, da na ravni EU zastopa stališče o neprimernosti določbe o začasni rabi. Mislim, da je to eno od ključnih priporočil, ki ga podajamo. Mi smo trdno na stališču, poleg tega da so takšni sporazumi popolnoma nesprejemljivi, da je začasna raba kot nek mehanizem ravno tako v celoti nesprejemljiv, ne glede na to, katere dele implementira ta začasna raba, kot je bilo tudi slišati iz predstavitve državne sekretarke. Začasna raba ne pomeni nič drugega, kot to, da to pomeni preprost obvod tega, da lahko parlamenti odločajo. Kolega Krajnc je govoril v svojem stališču do ratifikacije. Ratifikacija je pesek v oči oziroma zgolj neka formalnost, ki bo opravljena veliko za tem, ko bodo takšni sporazumi že začeli veljati ravno zaradi začasne rabe. Ravno zaradi tega, ker bo tisto, kar se bodo dogovorili na Evropski komisiji, in tisto, kar bo potrdil Svet in s tem predstavniki držav članic, pravzaprav začelo s podpisom takšne pogodbe v trenutku veljati. V 5. točki predlagamo nekaj, kar je tudi zelo pomembno in stališče Republike Slovenije v tem trenutku je jasno. To smo tudi danes slišali, da je arbitražni mehanizem ICS nesprejemljiv. Ravno zaradi tega ker je nesprejemljiv, predlagamo, da bi Republika Slovenija kot taka nemudoma sprožila postopek na Evropskem sodišču, da bi se preverilo, ali je mehanizem ICS potencialno v nasprotju s pogodbo o Evropski uniji in pogodbo o delovanju Evropske unije. Podoben primer se je zgodil v Nemčiji, kjer so na sicer na njihovo Ustavno sodišče že podali pobudo za odločanje glede skladnosti mehanizma ICS s tamkajšnjim pravnim redom, torej nemškimi pravnimi redom. Ključno pa je, da je bila pobuda sprožena pred Sodiščem Evropske unije. Vlada torej, ne kot je sedaj spremenjeno priporočilo, torej da bi počakali na odločbo glede enega podobnega spora, ki je bil vložen glede sporazuma s Singapurjem, ampak da to nemudoma storimo, ker lahko pričakujemo razsodbo v tistem primeru šele nekje v marcu 2017, kar bo seveda bistveno prepozno. CETA bo takrat že davno podpisana in morda se bo tudi ratifikacija v tem času že zgodila. Takšen postopek bi bil zato takrat popolnoma nepotreben. Poleg tega bi rad poudaril, da je na svoji 281. seji 2. septembra Ekonomsko-socialni svet sprejel sklep, da naj Slovenija že pred zaključkom postopka o zadevi Mnenje 2/15, to je ta sporazum s Singapurjem, poda zahtevo za presojo skladnosti ICS mehanizma, ki je vsebovan v sporazumu CETA

s pravnim redom. Takrat je predstavnik Vlade na Ekonomsko-socialnem svetu takšen sklep potrdil, tako da ne gre za neko deviacijo od tega, kar so že nekoč bila stališča ministrstva in pa tudi Vlade.

K 7. točki dodajamo besedilo, da se Vlada zavzame za izvedbo posvetovalnih referendumov o sporazumih CETA in TTIP. Tu bi že v naprej rad na nek način zavrnil očitke, ki se bodo morda pojavili, da je posvetovalni referendum nekaj, kar je v pristojnosti Državnega zbora. Seveda vsi vemo, da je. Bi pa bila zaveza ali pa vsaj pozitiven signal Vlade, ki bi na nek način spodbujal to, da bi se odločale državljanke in državljani na posvetovalnem referendumu o tem vprašanju, torej o tem, ali bi ta država sploh naj sprejela takšne sporazume, verjetno zelo močna zaveza za to, da se v takih primerih ne samo nekateri predstavniki opozicije ali pa tisti, ki nasprotujemo takšnim sporazumom, ampak pravzaprav država kot celota odloča o tem, ali je smiselno takšne sporazume podpisovati.

To so amandmaji na kratko. Bi pa morda že uvodoma postavil nekaj vprašanj državni sekretarki. Minister Počivalšek je v odgovoru na poslansko vprašanje povedal, da je Slovenija ponovila zadržke glede ICS, torej takrat na svetu ministrov, poudarila je tudi, da bo končno odločitev sprejel Državni zbor in opozorila na vprašanje vode, Evropska komisija pa bo posredovala glede tega vprašanja pisni odgovor. Zdaj mene zanima, na kaj natanko je Slovenija opozorila glede vode, kaj je pravzaprav vprašanje vode, kdaj bo opozorilo Slovenije predstavljeno Državnemu zboru, kdaj se pričakuje odgovor Evropske komisije glede tega in kdaj bo odgovor predstavljen in obravnavan v Državnem zboru.

Poleg tega me zanima, kdaj se pričakuje čistopis CETE. Če pravilno razumem, bodo sklepi dokončno oblikovani oziroma uradno potrjeni nekje 12. oktobra, 18. oktobra pa naj bi jih že podpisali. Če na hitro preračunamo, imamo 6 dni časa, da Vlada pripravi predlog stališča, o tem predlogu glasuje Državni zbor in potem vso stvar speljemo. Torej manj kot teden dni. Zanima me tudi, kako bo brez končne oblike sklepov Državni zbor sploh lahko odločal o začasni rabi CETE oziroma o celotnem sporazumu kot takem.

Zadnje vprašanje pa je, kaj se je zgodilo na seji Vlade 15. 9. Mislim pa na to, ali bo Vlada upoštevala ESS, ki sem ga že omenil, torej glede postopka pred Sodiščem Evropske unije. Če bo, kdaj bo tak postopek sprožen – ali po Mnenju 2/15, ki bi naj bil marca 2017, ali se bo to zgodilo prej? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Vatovec. Zdelo se mi je smotno, ker ste zastavili tako široko, da vas pustim, da razpravljamo o vseh točkah, ampak skozi celotno proceduro bomo vseeno morali iti. Gospa, državna sekretarka, ko boste začutili, če

boste začutili potrebo, da odgovorite, samo povejte, pa vam bom dal besedo.

Sprašujem kolegice in kolege, če želijo še razpravljati.

Gospod Luka Mesec, izvolite, beseda je vaša.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Jaz bom v podkrepitev amandmajev, ki jih je kolega Vatovec predstavil, povedal samo nekaj podatkov o teh tajnih sporazumih oziroma kaj si lahko od njih obetamo. Neko splošno prepričanje, ki smo ga slišali tudi v stališču NSi, je, da je pač bolj sproščena svetovna trgovina dobra, da živimo v globalni vasi in da rabimo nov ekonomski model za Evropo v 21. stoletju in da pač ti sporazumi, ki odpravljajo trgovinske ovire na obeh straneh Atlantika, peljejo točno k temu cilju. Se pravi k bolj sproščeni svetovni trgovini, k večji gospodarski rasti, k več delovnim mestom. Ampak na žalost nič od tega ne drži.

Tako so pokazale v bistvu vse relevantne raziskave do zdaj, razlog za to pa je preprost. Razlog za to je, da v resnici tukaj sklepamo sporazume, to se pravi CETO v primeru Kanade, TTIP v primeru ZDA, z razvitimi trgi, ki so več ali manj polni na obeh straneh Atlantika, in kar bo nekdo v Evropi pridobil, bo nekdo v Ameriki izgubil. Se pravi, gre v bistvu za igro na črne vsote in za nič drugega. Se pravi, če si bo neka ameriška korporacija zagotovila večji tržni delež v avtomobilski industriji v Evropi, bodo pač evropski proizvajalci to izgubili. Če to konkretiziram s slovenskim primerom. V raziskavah, ki so bile opravljene, je bilo večkrat pokazano, da ravno ta konkreten primer slovenske avtomobilске industrije bo dobil neposredno konkurenco iz Amerike in bo zato najverjetneje utrpel gospodarsko škodo. Prvo, kar moramo vedeti o teh sporazumih, je, da ne bodo prinesli večje gospodarske rasti ali več delovnih mest, saj gre v bistvu za igro ničelne vsote in da je svetovno gospodarstvo že zdaj prej preveč liberalizirano kot premalo.

Če sem še bolj natančen. Problem je v tem, da med Evropo, Ameriko in ZDA v resnici trgovinskih ovir že zdaj ni, in to, o čemer govorita ta sporazuma, niso trgovinske ovire, ampak odpravljanje regulacij. Se pravi več ali manj odpravljanje regulacij, kot so socialna, okoljska zaščita, manjši standardi za potrošnike in tako naprej. Torej tisto, kar velike korporacije vidijo kot ovire pri svojem trgovanju, v resnici pa gre za koristne zaščite, ki so v dobrobit nas vseh.

Pa če se zdaj posvetim samo ekonomskim učinkom in navedem primere nekaj študij. V Centru za raziskave gospodarskih politik pri Evropski komisiji so izdelali zelo optimistično študijo, po kateri naj bi bili ekonomski učinki teh dveh sporazumov do leta 2027 taki, da bi se gospodarska rast okrepila za pol odstotka. Se pravi, za pol odstotka, pa še to so kasnejše študije postavile na laž, ker so ugotovili, da se je ta center fokusiral na preveč optimistične predpostavke. Jeronim Capaldo, ki se pogosto

uporablja za referenčno raziskavo teh dveh sporazumov, kaže ravno obratno. Njegova raziskava je pokazala, da bosta sporazuma imela ne samo ničelne učinke, kot sem jaz v začetku opisal, ampak celo negativne učinke na ekonomsko rast tako v ZDA kot v Kanadi in Evropi. Konkretno bosta TTIP in CETA prinesla minus 0,29 % manjšo gospodarsko rast za Nemčijo, za vse vpletene države pa se ocenjuje izguba kar 600 tisoč delovnih mest. Hkrati se ocenjuje znižanje dohodkov delavcev in pa manjša kupna moč, ki bo posledica tega. Slovenijo te raziskave postavljajo na sam evropski rep. Slovenija naj bi bila država v Evropi, ki jo bo najslabše odnesla, razlog pa je ta, ki sem ga omenil že na začetku, da bo po eni strani naša farmacevtska industrija, Lek in Krka, po drugi strani pa naš avtomobilski grozd dobil konkurenco iz ZDA. Dostikrat se omenja tudi na ministrstvu in omenjali ste morebitne dobre učinke za Slovenijo, ki naj bi se zgodili zaradi tega, ker bodo naši izvozni trgi, predvsem Nemčija, zrasli po nekih predpostavkah in naj bi Slovenija več izvozila. Ampak študije so ravno pokazale, da se bo slovenski izvoz zaradi stvari, ki sem jih opisal, zmanjšal. Še več. Študije so pokazale, da se bo celo Nemčiji v negativnem smislu to poznalo na gospodarski rasti. Torej ti sporazumi, ki so pred nami, so na žalost slabi ne samo za gospodarsko rast, ampak tudi njihovi posredni učinki bodo slabi, torej manjša zaščita okolja, manjša zaščita delavcev, manjša zaščita potrošnikov. Hkrati pa prinašajo, in v CETI je to še vedno vsebovano, kljub temu da je stališče Slovenije, da tega ne sme biti, mehanizem ICS. Torej mehanizem, ki bo vzpostavil arbitražno sodišče, na katerem bodo lahko multinacionalke tožile države zaradi izpada profita. Recimo, če bi Slovenija spremenila neko zakonodajo in bi neka tuja zavarovalnica ali pa tuja tobačna industrija zaradi tega doživela poslovno izgubo, bo lahko zdaj ta multinacionalka državo zaradi spremenjene zakonodaje tožila in zahtevala odškodnine.

To s seboj prinašata oba sporazuma. Zato smo tudi predlagali amandmaje, enega od njih, ki naši vladi veleva, da v primeru nespoštovanja slovenskih stališč, ki so jasna, če ponovim besede ministra Počivalška zadnjič, "mehanizem ICS je nesprejemljiv", trikrat je ponovil besedo nesprejemljiv, če se to ne spoštuje, da pač Slovenija, tako kot je storila Francija, zahteva prekinitve pogajanj.

Jaz vsem kolegicam in kolegom tukaj polagam na srce, da naše amandmaje upoštevate, da izdelamo stališče, ki bo vsaj neškodljivo za Slovenijo, ker kaj dobrega se od teh sporazumov ne gre obetati in da si preberete raziskave in da si pogledate, kaj točno ta dva sporazuma s seboj prinašata. V Združenji levici nas na podlagi teh dejstev, ki jih navajamo, in raziskav, ki so bile opravljene, utemeljeno skrbi, da niso ne v ekonomskem ne v socialnem in ne v okoljskem smislu prav nič dobrega. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Mesec.

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati k 1. točki amandmaja poslanske skupine. Ugotavljam, da ja. Gospa Marinka Levičar, izvolite, beseda je vaša.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Lep pozdrav vsem, ki ste tukaj!

Tudi mene ta dva sporazuma zelo skrbita, zato sem poslušala tukaj v tej dvorani nek posvet, verjetno je tudi vas, kolegi, nekaj bilo med nami. Moram reči, da vsa tista civilna združenja, razne organizacije, Greenpeace, Zveza potrošnikov, veliko jih je bilo navzočih, veliko več kot nas poslancev. Moram reči, da so vsi izrazili pomisleke in skrb nad tema dvema sporazumoma, kaj bo to prineslo za Slovenijo in tudi za EU. Zato se jaz pridružujem tem stališčem in mnenjem, ki so jih izrazili poslanci iz Poslanske skupine Združene levice, ker mislim, da moremo biti res zelo previdni pri sprejemanju teh sporazumov.

Gospod Horvat me je spomnil na to, kar je rekel gospod Juncker v svojem govoru, naši otroci zaslužijo več. Ravno tudi zaradi tega mislim, da je smotrno, da upoštevamo vsa ta priporočila, kajti več je bolje kot manj, da damo manj zavezujoča priporočila.

Navezala bi se tudi na to, kar je tudi gospod Horvat rekel, in me je spet spodbudilo k razpravi. Slovenija, da je neka globalna vas. In tudi če slovenski parlament ne bo ratificiral tega sporazuma, kaj to potem za nas pomeni. Me prav zanima odgovor. Mi smo vezani tudi na ostale trge v Evropski uniji. A bomo uvažali hrano iz Belgije, Francije? Tam bodo imeli sporazume, čezatlantski sporazum TTIP, in bodo uvažali hrano iz Amerike. Ta hrana ne bo zadovoljila naših standardov in mi bomo potem na ta način posredno dobili to hrano. Tukaj je res veliko dilem in vprašanj.

Veliko dilem se mi poraja tudi v zvezi s tem sodiščem ICS, ki je menda samo preimenovano iz prej ISDS, vsebina pa je v bistvu ista. Na to opozarja tudi Evropsko združenje sodnikov, pa tudi naši sodniki sem slišala, da imajo pomisleke o tem. Tukaj je res veliko pomislekov o obeh sporazumih. Tudi glede začasne veljavnosti oziroma predhodne veljavnosti CETE. Zato jaz vsekakor mislim, da je pametno, da podpremo ta stališča oziroma dopolnila k tem stališčem in predlogom, ki jih je podala Združena levica. Jaz osebno jih bom, ker mi res gre za to, da nam naši otroci nekoč ne bodo očitali, kaj smo jim naredili slabega, če smo že naredili nekaj slabega za sebe. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Levičar.

Besedo dajem državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa.

Hvala lepa najprej vsem za zelo konstruktivne in utemeljene pripombe. Res je, da je kar nekaj držav v preteklosti oziroma državnikov komentiralo nadaljnja pogajanja. Po drugi strani pa je tudi res, da do sedaj uradno še nobena država ni dala tistega rdečega kartona.

Kot je bilo že rečeno, nobena država ne more ustaviti pogajalskega procesa. Po drugi strani pa je tudi res, da sam sporazum ne bo veljal, dokler ga ne bo ratificiral tudi slovenski parlament, v celoti za vse države. Doseženo je bilo eno od osnovnih izhodišč naših ciljev, da gre za mešani sporazum.

Morda kratko pojasnilo glede vode. Oddali smo vprašanja Evropski komisiji za področje urejanja vode, da bi se izognili kakršnimkoli problemom oziroma napačnim tolmačenjem. Evropska komisija nam je včeraj podala uraden odziv, da določbe tega sporazuma v ničemer ne posegajo v pristojnosti EU oziroma držav članic, da urejajo področje vodnih virov v skladu z nacionalnimi zakonodajami.

Seveda je res tako, kot poudarja minister Počivalšek, da sledimo svojim ciljem tudi naprej. Jutri se v Bratislavi začne neformalno srečanje trgovinskih ministrov, kjer bomo zopet poudarili slovenska stališča. Moram pa povedati, da bomo prvič imeli priložnost ta stališča predstaviti tudi kanadski strani. Na pobudo Kanade se bomo dobili na krajšem sestanku in izmenjali mnenj in predstavitev naših zadržkov in stališč, ki jih je sprejel že tudi Državni zbor.

Glede samega prevoda. Prav v teh dneh je bil slovenski prevod narejen, mislim, da danes celo. Žal je kljub poudarjanju transparentnosti, da je vsebina pred časom res časovno kar problem, tako da je danes posredovana tudi Državnemu zboru slovenska verzija sporazuma CETA. Res pa je, da končne verzije sklepov pa še vedno ni. Govorimo o treh sklepih. To so sklep o podpisu, sklep o začasni uporabi in sklep o ratifikaciji. Le-te pa pričakujemo še po srečanju v Bratislavi. Nato so še sestanki v Bruslju do konca septembra in do 18. oktobra. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa državna sekretarka.

Besedo dajem gospodu Jožefu Horvatu. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Glede amandmaja, in tudi nekaj splošno, kot je običaj, torej amandmaja k 1. točki se želim opredeliti. Tukaj mi ne moremo podpreti amandmaja Združene levice in nas čudi, da se Združena levica oziroma ta amandma se odreka mandatu Državnega zbora. Če pogledamo dopolnjeni predlog priporočila, 1. točka pravi v zadnjem stavku: "stališče do sklepov Sveta EU za podpis za začasno uporabo in za sklenitev

omenjenih sporazumov bo sprejel Državni zbor". To nas šele čaka. Tu nikakor ne moremo podpreti amandmaja Združene levice, ki nekako eliminira Državni zbor. Je pa res, ko mi sicer neka stališča sprejememo, da bi matematično natančno prav ta stališča Slovenije bila tudi upoštevana na pogajanjih, pa moramo biti realisti, da to najbrž ne gre, če se pogaja EU 28 plus Kanada ali pa EU 28 plus Združene države. Saj veste, pri pogajanju je vedno potrebno neko zblizevanje, popuščanje. Ampak naši pogajalci, predstavniki naše slovenske vlade v tem in prejšnjih mandatih pa menda ja vedo, kako daleč lahko popuščajo, če je potrebno popuščanje. Toliko zdaj glede tega. Dejstvo pa je, kolegice in kolegi, da v Evropski uniji, kot je v ponedeljek rekla naša komisarka gospa Violeta Bulc, imamo okrog 120 trgovinskih sporazumov. Najbrž delujejo, ker drugače najbrž ne bi mogli mi trgovati. Večina teh sporazumov seveda tudi pozna mehanizme, kot so ISDS pa ICS in tako naprej. Gotovo so tudi slabe pravne prakse. Gotovo, da so. Najbrž so pa tudi dobre.

Jaz se moram zahvaliti in čestitati spoštovanemu kolegi Luki Mescu, ki je preštudiral raziskave, ki nekako vizionarsko, da ne rečem futuristično ocenjujejo, kaj bosta prinesla ta dva tajna sporazuma, ki še nista zaključena in še nista sprejeta. Kolega Luka Mesec je na stotinko odstotka natančno določil, koliko se bo spremenil BDP v Nemčiji. Zelo natančna raziskava. Ne morem pa mu čestitati za to, da nas je označil za CETA navdušence. Mi nismo CETA navdušenci, mi nismo TTPI navdušenci, rekel sem v stališču, če bi me točno poslušal, gospod Mesec, in bil pošten v razpravi, bi razumel, da sem povedal, da imamo vsi pravico do priložnosti, da pa ti sporazumi prinašajo tudi nevarnosti. Vsaka priložnost prinaša tudi vteganja nevarnosti in da predvsem na te nevarnosti se moramo politiki fokusirati in narediti temeljite analize. Mi v Novi Sloveniji si želimo razprave o teh sporazumih, in sicer na etičnih in socialnih izhodiščih. Povsem normalno je, da vsaka politična stranka najbrž gleda ta dva sporazuma skozi svojo politično optiko. Mi, ne boste zamerili, skozi krščanske vrednote. Te iste, ki so dejansko pomenile in še vedno, upam, pomenijo steber Evropske unije. In ključno je, da se izvede temeljita analiza tukaj pri nas, strokovna in politična razprava naj se izvede o vseh pozitivnih in negativnih učinkih na družbo in na okolje.

Nas v Novi Sloveniji ne zanima samo povečan obseg trgovanja. Pravzaprav nas sploh to ne zanima. Niti nas ne zanima, da bi samo ohranili evropske standarde, za katere vsi pravimo, da so visoki, kar se tiče varne hrane, ekologije in tako naprej. Mi moramo stremeti k temu, da bomo te standarde povišali, da jih bomo dvignili, ker smo odgovorni za naše zanamce, za otroke, ki prihajajo za nami in za otroke naših otrok. Takšna presoja bi poleg ekonomske teorije morala upoštevati tudi objektivno analizo dejanskih učinkov

predlaganih sporazumov na naše državljane, na družbo in na naš planet. Globalna vas razumem cel planet, ne Slovenijo. Mi vsi smo globalna vas, zahvaljujoč tudi tehnologiji. In še enkrat, trgovina tretjega tisočletja bo najbrž drugačna kot 19. stoletja.

Torej analiza, o kateri govorim, mora upoštevati morebitne posledice čezatlantskega partnerstva na osnovne potrebe, elemente blaginje ter pravico do dostopa in pravico do priložnosti, o kateri zdaj že tretjič govorim. Čezatlantsko partnerstvo mora prispevati k blaginji vseh državljanov, vseh, zlasti revnih. Ker drugače bomo ta prepad samo še povečali med bogatimi in revnimi. Slovenija je zaenkrat zelo egalitarna družba, če pogledamo Ginijev koeficient. In ne bo nič narobe, če tukaj ostanemo. Problem pa je, da smo mi egalitarni v revščini. To egalitarnost moramo dvigniti, da bomo vsi bogati, da bomo imeli visok standard vsi.

Predvidene koristi je po naše treba pravično razdeliti, sicer se lahko neenakost le še poglubi, kot sem povedal. Čezatlantsko partnerstvo mora torej prispevati k varnejšemu in mirnejšemu svetu in ne h krepitevi gospodarskih in političnih napetosti. Dejstvo je, da politik za boljše skupno prihodnost, ki bodo spoštovale pravice sedanjih in prihodnjih generacij, ne moremo oblikovati niti s prekomernim številom predpisov, niti z radikalno deregulacijo. Dogovori in sporazumi morajo ohraniti družbeno dinamiko, s tem da ustvarjalnim silam uma in srca dajo potrebno gotovost. Mislim, da bodo te razprave še potrebne, morda je ta prezgodnja, morda je na napačnih predpostavkah. Še enkrat, hudo me moti, da pride na dnevni red seje Državnega zbora neka točka, ki je napačna, ki govori o napačnih entitetah, tajni sporazumi. Kako je to lahko prišlo na dnevni red? To mi res ni jasno. Upam, da se te napake, jih oprostim, ampak upam, da se v prihodnje res ne bodo ponavljale.

Kar se tiče referendumov, da se ne bom potem še enkrat oglašal, gospod podpredsednik, mi smo referendum imeli, in sicer 23. marca 2003. Dve številki sta pomembni, milijon in 90. Skoraj milijon volivcev je prišlo na volišča in skoraj 90 % se je odločilo za vstop Slovenije v EU. Lani smo tukaj sprejeli deklaracijo o zunanji politiki in smo rekli: članstvo Republike Slovenije v EU je naš osnovni politični in vrednostni okvir. A danes nismo več za to? Nisem slišal, da bi vlada pripravljala ali pa kdo drug kakšno drugo deklaracijo. Vsi si moramo prizadevati, če se najprej strinjamo, da nam je Evropa v tem času, kar je Slovenija članica, to je od 1. maja 2004, nekaj prinesla. Vsi se moramo strinjati a je res, da imamo v vsaki vasi spomenik Evropski uniji, ki se mu lahko reče nova šola, novi vrtec, kanalizacija, vodovod, pločnik in tako dalje. A je to res? Jaz mislim, da je. Če je le župan kolikor toliko priden. Ali pa so se takrat ljudje 23. marca 2003 zmotili. Jaz mislim, da se nismo. Nisem evrofanatik, sem evrorealist in trdno prepričan, da skupaj lahko nadaljujemo tudi EU 27 ali pa

morda EU 25, da skupaj lahko nadaljujemo in naredimo dobro prihodnost za naše otroke in za otroke naših otrok. Imeli smo 70 let relativnega miru in če gledamo to, kar ustvarimo s svojim razumom, tudi s svojimi rokami v Evropski uniji, vidimo da nas 7 % svetovne populacije ustvari skoraj četrtino svetovnega BDP. Kako je ta porazdeljen, je seveda vprašanje in naloga tudi za slovensko politiko. Veliko domačih nalog še imamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam, gospod Jožef Horvat.
Besedo pa dajem predstavniku predlagatelja predloga priporočila dr. Mateju T. Vatovcu.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.
Kratek odziv. Kolega Horvat je rekel, da je na nek način Luka vizionarsko določil na podlagi raziskav in tega kar so študije pokazale, da bodo rasti takšne in takšne oziroma da jih ne bo in tako naprej. Jaz bi tukaj dal samo protiprimer. Prejšnji teden oziroma ko smo obravnavali na matičnem delovnem telesu ta priporočila, takrat še v prvotni obliki, je bil povabljen še ekskluzivno predstavnik Evropske komisije, pribočnik komisarke Malmströmove gospod Burgsmüller, ki je rekel, da naj začne sporazum začasno veljati, pa bomo videli v naslednjih letih, kaj bo prinesel. Kaj je bolj nespametno ali pa vizionarsko, ali se nanašati na vsaj približno natančne izračune ekonomistov, ki kažejo kakšne so posledice in kaj prinašajo ti sporazumi, in to ne govorimo samo o eni študiji, bilo jih je več, tudi takšnih, ki jih je naročila Evropska komisija, ki so vse bolj ali manj pokazale več negativnih učinkov, pozitivne pa na ravni stotinke odstotka. Jaz mislim, da je precej bolj nespametno podpisati takšen sporazum, pristati na začasno rabo in počakati, kaj se bo zgodilo. Takrat na odboru sem rekel, da je to približno podobno, kot če bi doma sedel na kavču, pogledal v svoje stanovanje naokoli in rekel, kaj pa če zrušim to nosilno steno, pa da vidim, kaj se bo zgodilo. Mislim, da je takšno stališče približno podobno. Kolega Horvat je tudi rekel, kaj bomo pustili zanamcem, planetu. Dejstvo je, da če bomo šli oziroma če se strinjamo s takšnimi sporazumi, če bomo pristali na to, da se nam tako rekoč vsilijo in da se jih tudi potem dejansko začne izvajati, mislim, da ne bomo pustili kaj dosti, sploh pa ne ravno našim zanamcem. V Evropi bomo morda pustili zanamcem tistih predstavnikov velikih multinacionalk in korporacij oziroma tistih, ki vodijo ta podjetja. Planetu pa vemo, kaj. Slišali smo recimo, da ti sporazumi neposredno tudi ogrožajo izvajanje pariškega podnebnega sporazuma in tako naprej. Torej še enkrat, nič dobrega. Kar se pa tiče tajnosti – govoriti o tem, da ti sporazumi niso tajni, na nek način kaže na vsaj delček nepoznavanja te situacije. Dejstvo je, da je CETA bila sprejeta oziroma se je o njej pogajalo v popolni tajnosti. Dokler se niso pogajanja zaključila, nismo vedeli o tem

sporazumu ničesar. Pa še zdaj se je zelo težko prebiti skozi to, kar je v tem besedilu zapisano. Zelo podobna stvar je pravzaprav TTIP. Tisto, kar javnost ve oziroma kar je lahko videla, je bilo tisto, kar je prišlo v javnost prek žvižgačev, kar so Geenpeacovi aktivisti pravzaprav na nek način pridobili in jih potem javnosti tudi posredovali. Na podlagi teh likov, kot se jim reče, teh podatkom se lahko tudi predvideva, kaj prinašajo ti sporazumi. Tisti, ki nasprotujejo tem sporazumom, ne govorijo čisto na pamet oziroma ne govorijo o stvareh, o katerih ne vedo nič, ampak govorijo na podlagi tega, kar je bilo videno in tega, kar je dejansko zapisano v teh sporazumih. Tisti, ki prebere te dokumente, bo videl, da niso tako nedolžni. So mehanizmi, so elementi v teh sporazumih, ki jasno kažejo na to, da ne gre zgolj za neko preprosto širjenje miru in trgovine po tem svetu, ampak gre preprosto za širjenje interesov podjetij, ki seveda želijo širiti svoj trg in posledično tudi dobiček.

Mislim, da je to predvsem tisto, kar je ključno pri vsem tem. In na nek način lahko ponovim ista vprašanja: kaj bomo pustili zanamcem, kaj bomo pustili planetu? Dajmo se to vprašati, razmisliti in seveda ne potrditi takih sporazumov.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Jaz nikakor ne želim biti eden izmed tistih, ki bi bil proti, ki bi na nek način razbijal neke poizkuse za sodelovanje, za boljši pretok dela, kapitala in storitev. Pa vendar, en pregovor pravi: Previdnost je mati modrosti. Sploh pri takih zadevah, o katerih se, pod navednicami, kar dosti prahu dviguje. Jaz sem v uvodnem stališču Poslanske skupine Desus povedal, da mi podpiramo, in tudi jaz osebno podpiram vsa tovrstna prizadevanja, ki imajo v končni fazi željo, ambicijo, da naredijo nek premik, neko dodano vrednost. Ampak pri tem pa rabimo kar nekaj časa, če je sedaj sporazum predviden, da se podpiše 28. naslednji mesec. V tem trenutku pa je odprtih ogromno vprašanj in vesel sem, da v Državnem zboru ni človeka, ni ga poslanca ali poslanke, pa ne glede na to, v kateri politični stranki je, ki bi rekel, da to pa je suho zlato, to podpiramo. Vsi izražajo neko skepso, nek dvom, nihče ne želi, da se standardi na področju prehrane, ekologije, delavskih pravic še posebej ne, znižujejo. In zato rabimo nekaj časa, pa ne zato, ker bi bilo omahljivci pa se ne bi želeli izjasniti, odločiti, ampak da vendarle proučimo nekatere zadeve, analiziramo stvari, pa naj ne bo zguljena ta fraza, in da se pokaže, kaj lahko potencialno ratificiran sporazum, CETA ali pa TTIP, ima za nas, in to v detajle. Ko enkrat skočimo v vodo, pa se prej ne prepričamo oziroma skočimo v bazen, pa se predhodno ne prepričamo, koliko je vode ali sploh je voda v tem bazenu, so lahko posledice katastrofalne.

Kot rečeno, skrbi me, da je planiran podpis, ne pristajam na to, tudi tisto začasno, tako imenovana začasna raba se mi ne zdi okej, ker lahko potem zadeva hitro gre z vajeti. Resnično bi si želel tukaj, da nismo pod neko presijo časa. Ne nazadnje tudi nasprotni strani še nismo predstavili svojih zadržkov, pomislekov, svojih celovitih stališč. Je pa v končni fazi vedno tako, če se nek sporazum, nek dogovor, neka pogodba podpisuje, morata biti vsaj dve strani, in tukaj sta vsaj dve strani. Če govorimo o CETI, sta Kanada pa Evropska unija, ampak pri tej Evropski uniji pa še 28, pa mogoče 27 držav čez kakšno leto. Tako da jaz bi tukaj apeliral na previdnost, na hitenje počasi, da ne bomo prej skočili pa potem rekli hop, ko zna biti prepozno. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Sam sem tudi eden tistih, ki smo v skladu z leti zelo previdni pri teh zadevah. Zato seveda bi moral omeniti spremembo, ki se dogaja tudi v ekonomski teoriji. Spomnite se Josipa Štiglica, ki je zadnje čase napisal nek tekst, ki pravi, "svobodna trgovina je zavajajoč izraz". In tudi v tem primeru lahko doživimo to zadevo. Kapital je premočan, države, tudi Evropa, so prešibke asociacije, da bi se borile proti kapitalu, in se je treba o teh stvareh prej popolnoma drugače dogovoriti, ne pa čakati, ali nam bodo potem dovolili, ko bodo že sprejeli. Tudi tista reč okoli začasnosti, da začasno bomo sprejeli, potem bomo pa videli, kako se bo zadeva uveljavila. Vsi ste se selili kdaj v življenju, tudi sam. Celo stanovanje smo opremili, na hodnik sem dal nek lestenec, ki je bil začasen. 10 let sem ga imel. To je začasno. Zadeva "začasno" bo stala. In ni začasnosti. Nas lahko v tem času začasnosti pobere, če lahko rečem malce grdo, v tem ekonomskem smislu.

Študije, ko nekateri govorite, da je treba preštudirati, videti in tako naprej zelo previdno, saj soglašam s kolegom, da nismo proti in tako naprej, da se pogovarjamo. Ampak študije ne rabimo. V primeru generikov je stvar popolnoma jasna. Če Amerika podaljša generikom te licence, potem generikov mi ne rabimo, imamo Dolenjsko na pol obrobjeno, če hočete ali pa ostriženo. Tudi v Ljubljani seveda, tudi Lek. Se pravi, da stvari niso tako nepredvidljive. Na kmetijskem področju se sploh nimamo kaj pogovarjati. Stališče Odbora za kmetijstvo Državnega zbora je bilo popolnoma jasno, na kmetijskem področju so ti sporazumi popolnoma škodljivi, sploh ni bilo dvoma, ker so ameriški standardi bistveno nižji, kot so evropski standardi glede varnosti prehrane, uporabe GSO in tako dalje. Da ne naštevam tistega, kar

tu prisotni vsi dobro poznamo in samo opozarjam.

Na argument, ki ga je navedel kolega Horvat, ki je šel sedaj ven, da smo vsi stopili v Evropsko unijo, res je. Ampak tu pa stopi to vprašanje, kaj pa mi oziroma kaj pa naši otroci. Danes poslušamo ogromno kritik, kaj se je zgodilo, ker smo šli nekoč v tisto Jugoslavijo. In ko se je začelo o Jugoslaviji govoriti, da bo močna ali pa je ne bo, je šla narazen. Tudi pri nas imamo teze, da Evropa bo močna ali pa je ne bo. Skratka, te asociacije, te analogije, če hočete, so lahko zelo zelo nevarne. Močna Evropa pomeni centralistična Evropa, kar lahko pomeni v prihodnosti veliko notranjih trenj in na koncu, ne bi rad rekel, tudi razbitja. Mi smo tu, na tem robu smo. Torej nekaj opozoril v tem smislu, da je dobro biti malo bolj moder, kot pristati na vse, kar nam ponujajo, ali na marsikaj, kar nam ponujajo, da ne bom pretiraval. Sem eden tistih, ki je zadržan do teh zadev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam, gospod Hainz. Besedo pa dajem dr. Francu Trčku.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. V bistvu me veseli, da smo vsaj del Državnega zbora uspeli senzibilizirati s tematiko. Po drugi strani me malo žalosti, da s strani izvršilne oblasti nismo dobili nekih odgovorov, ki jih predlagatelj zahteval.

Sam bi se rad dotaknil postopkovnosti. Poglejte, danes naj bi tisoč 600 strani sporazuma s Kanado prišlo v parlament. Tisti, ki so brali ta prevod, pravijo, da je malo neroden. Verjetno je tudi pravno ne dovolj preverjen, si upam trditi, ker gre vseeno za neko drugo anglosaksonsko pravno tradicijo. In sedaj se mudi. Zakaj se mudi? Zato ker bo mladi, lepi kanadski premier prišel v Evropo in naj bi se to takrat in takrat podpisalo. Podobno se mudi s TTIP, ker naj bi to podpisali, preden Obami preneha mandat. Ko pride nekdo, kar sem že večkrat norel na sejah odborov, iz Bruslja v ta hram demokracije, tako imenovani, se jim vedno mudi. Vedno zamujajo na letalo. Ob Junckerjevem govoru je tudi Ban Ki Moon imel nek zelo odmeven govor sedaj ob koncu mandata. Dva poudarka sta bila, nehajmo noreti, nehajmo krasti. Juncker je v tistem govoru sam sebe definiriral kot 60-letnega mladeniča, katerega oče se je boril za socialne in še zlasti delavske pravice. Pa to zdaj ni cinizem, žal moram reči, da je ta 60-letni mladenič nekje pozabil na to, zlasti ko je bil v funkciji ministra iz državnice, po obsegu BDP in drugih kazalcih in pranju denarja pa kar pomembne države v EU. Mesec dni pred podpisom sporazuma s Kanado je odkrito povedala državna sekretarka, se je gospodi blagovolilo, da bodo prvič naši predstavniki lahko nekaj povedali. Če ni to nek demokratični deficit, če ni problem, ko se vprašamo, čigava komisija je Evropska komisija. Veste, pricurjali

so podatki, da so v bistvu Američani, če govorim o drugem sporazumu, dosti manj časa zahtevali neko klavzulo, da bi ta zadeva ostala tajna, evropski pogajalci pa so zahtevali, da bi to ostalo tajno nekaj desetletij. Tovrstni sporazumi, metoda, kako nastajajo, način oblikovanja, vse to je dejansko skregano z osnovno logiko demokratičnega soodločanja. Zaradi tega je treba biti proti takšnim sporazumom. Seveda so potrebni tovrstni sporazumi na neki transparentni ravni, kjer tako civilna družba, kot predstavniški modeli demokracije odigrajo svojo vlogo. Potrebni so, ker druga bližnjica so v bistvu vojne, trgovske vojne in neke dejanske vojne, ki so tudi oblika ekonomije. Žal. Zato v bistvu v tej celi zadevi neka relativno majhna država je tukaj lahko velika država. Mene žalosti, ko grem mimo knjigarn – in kaj prevajajo v slovenščino? Hitlerjev življenjepis, Mussolinijev življenjepis, Stalinov življenjepis, nisem pa videl, da bi prevedli življenjepis Olafa Palmeja, da bi nam mogoče to bilo izhodišče. Zato tudi pogosto težim, s kom se Slovenija tangencialno povezuje. Jaz sem šel brat sporazum ZDA s kolegom MTV-jem, mogoče imam zdaj napačne informacije, takrat v tistem času pred parlamentarnimi počitnicami sva bila edina parlamentarca, ki sva to brala. Pa nekaj ljudi iz izvršilne oblasti je to bralo. Seveda sem šel najprej gledat to, kar strokovno obvladam, iz mojega backgrounda. Bral sem zadevo in sem se vmes začel režati. Ker morate tiste člene malo križno brati naprej in nazaj, kjer sem videl eno zadevo, kjer si zelo jasno veliki igralci na trgu telekomunikacij ... Več pa ne smem pripovedovati, ker me bo policija zdaj začela zasledovati. Gospa, ki me je "čuvala", mi je rekla, kaj se pa režite. Sem rekel, tako pa tako. Pa je rekla, pa so bili z direktorata, pa so rekli, da je vse v redu. Nočem zdaj reči, da ljudje v resornem direktoratu nič ne vedo, verjetno so tudi preveč obsedeni z delom, ki ga imajo, ki je verjetno tudi preveč birokratsko, mogoče tudi niso doktorirali s tega področja, s katerega sem jaz. Ampak ne da bi zdaj sebe nekaj ven metal, povem samo kot en tak droben primer, pa jih je cela vrsta. Ko smo mi v / nerazumljivo/ vstopili, podobna zadeva. Neka dama je iz tega doktorirala, ker se je potem izkazalo, da smo podpisali bianko menico, ker nismo vedeli, za kaj gre. Gre tudi za zelo kompleksne dolge sporazume s številnimi člani, podčleni, z logičnimi prečenji. Tukaj ne gre za neka ljubezenska razmerja dveh najstnikov. Tukaj gre za igralce, kot bi rekel gospod iz Nove Slovenije, v globalni vasi in neko fizionomijo moči. In v globalni vasi se tudi ta vas, ki se imenuje Slovenija, mora znati zaščititi, se povezati s sorodnimi vasmi in biti bolj pametna. In za to dejansko gre. Zato tudi ti naši predlogi. Ko sem bil v Avstriji, pa nisem nek fetišist Avstrije, smo se tudi pogovarjali o vlogi državnih parlamentov in so rekli, da je njihov predhodni minister za kmetijstvo šel v Bruselj in rekel "do tukaj in tukaj se lahko jaz pogajam, naprej se pa ne morem,

ker je moj parlament rekel to in to." Ne vem, če se gospod Židan in ostali naši ministri, ko gredo na tovrstne službene poti, tako vedejo. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Sprašujem, ali želi še kdo pri tej točki in amandmaju poslanske skupine ZL razpravljati. Da.

Gospa Andreja Potočnik, izvolite, beseda je vaša.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala za besedo.

Tudi meni dovolite, da sem malce bolj splošna. V Poslanski skupini SMC podpiramo stališča, ki so bila sprejeta na odboru. Zanikati pa moram navedbo, da so priporočila škodljiva. Zakaj? Ker tudi v poslanski skupini SMC že ves čas zavzemamo stališče oziroma se zavzemamo predvsem za transparentnost in preglednost pogajanj, za zavarovanje visokih evropskih in slovenskih standardov. Naše stališče je tudi, da se sporazum obravnava v deljeni pristojnosti Evropske unije, držav članic ter da ga mora posledično ratificirati tudi Državni zbor.

Danes je bilo slišati precej negativnih informacij, negativnih predvidevanj glede samega sporazuma CETA, pa mi dovolite, da jaz predstavim pozitivne strani. To so predvsem odprava carin – sporazum odpravlja carine za več kot 99 % tarifnih postavk, omejitve izvoznih dajatev in ostalih omejitev – s sporazumom bodo izvozne dajatve in izvozne omejitve prepovedane, kar je pomembno predvsem z vidika izvoza surovih materialov in energentov, kjer je Kanada pomemben partner pri izvozu EU. Sporazum CETA zagotavlja znižanje stroškov, ki izhajajo iz necarinskih ovir, na primer, s tem bo omogočen mehanizem, kjer bodo evropske organizacije za certificiranje lahko pod kanadskimi pravili certificirale proizvode za kanadski trg in obratno. S tem se bodo potencialno znižali stroški testiranja proizvodov. Ne bo potrebno več dvojno testiranje. Zaščita intelektualne lastnine – izvajanje sporazuma bo odpravilo trenutno asimetrijo med nivojem varstva pravic in intelektualne lastnine v EU in Kanadi. Kanada bo dopolnila svojo zakonodajo tako, da bo izvedla po vzoru EU dodatnih varstvenih certifikatov sui generis zaščito za farmacevtske izdelke, ki omogočajo vsem strankam enako in učinkovito možnost do pritožbe. S temi določbami bodo evropski proizvajalci inovativnih zdravil pridobili v Kanadi podoben nivo varstva, kot za njih velja tudi na trgu EU.

Vsekakor pa se strinjamo, da je treba pred samim hitrim zaključkom dati prednost vsebini. Pomembno se mi zdi, da Vlada pred morebitno ratifikacijo sporazuma pridobi informacije in po potrebi pripravi tudi študijo, ki bodo prikazovale konkretne vplive teh dveh sporazumov. Zadnje

besedo pa bo vsekakor imel Državni zbor. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, doktor Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala.

Glejte, bom imel zelo kratko repliko. Blagovna menjava Slovenije s Kanado je okoli 100 milijon. Naše gospodarstvo tri četrtine svojega biznisa dela z Evropsko unijo. Kako pa bi ti sporazumi vplivali na gospodarstvo Evropske unije, je pa že kolega Mesec povedal. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o amandmaju Združene levice.

Gospod Miha Kordiš izvolite, beseda je vaša.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Ni nobena skrivnost, da v Združeni levici nasprotujemo tajnim sporazumom CETA, TTIP, TISA in še kar je ostalih ptičev tega gnezda. In tudi zato smo prišli v ta državni zbor s priporočili, oblikovanimi na način, kot so bila. Če slovenske zahteve po nekih visokih standardih, na katere se danes celotni državni zbor zaklinja, niso upoštevane, preprosto gremo v to, da pogajanja prekinemo. Pač na tak način se pogaja, da ti pokažeš neke mišice oziroma vsaj velik izraz nezadovoljstva. In če to komu še ne zadostuje, da je pač Slovenija majhna, je šibka, potem pa se nehajte pogajati in ukvarjati s tem kot odtujena politična elita, kot nek politični birokratski režim, ki je v odnosu odvisnosti do Evropske unije in multinacionalnih korporacij, pa se obrnite za moč in podporo na svoje lastne ljudi, ki so vas izvolili sem notri. In sem notri vas nihče ni izvolil zato, da podpirate tajne sporazume, niti v obvodu njihove začasne rabe. Tukaj praktično celoten politični razred prevprašuje omenjene tajne sporazume. Pač vsak najde neke zadržke. Vse lepo in prav. Ampak čez mesec pride CETA v začasno rabo, s katero vi nimate večjih težav.

Kot rečeno, to je praktično tako, kot da bi se ta sporazum uveljavil samo preko nekega ovinka odvoda, ki negira nek minimum demokratičnosti, na katero se sicer tudi sami zaklinjate, češ, ta sporazum bo prišel v Državni zbor pa bomo takrat mi to zavrnili, če kaj ne bo v redu pa tako ta ta ta ... Polni ste nekih lepih besed, a de facto pa držite štango multinacionalnim korporacijam, lepo vas prosim! Pa kdo vam verjame? Hvala bogu, nihče! Kar ta sporazum prinaša ni neka silna gospodarska rast, niso lepe pravljice o prostem trgu in tako naprej, za seboj potegne privatizacijo. Privatizacijo javnih storitev, privatizacijo vodnih virov, privatizacijo javnih podjetij. Da o socialnih in prehranskih standardih niti ne začnem izgubljeni besed pa o varnosti zaposlitev in tako naprej.

Kako, hudiča, se bodo v pogojih konkurence z ameriškimi ogromnimi industrijskimi kmetijami, ki so še subvencionirane, znašli slovenske kmetje? Kako si predstavljate, da bo slovenski kmet v takšnih pogojih delovanja preživel? Dajte mi to odgovoriti! Seveda da mi ne morete, razen floskule tukaj lahko prodajate. Mehanizem, če vsega tega groznega, kar sem ravnokar opisal, ne uveljavimo, ne naredimo, kako bo mehanizem izsiljevanja korporacij, je pa to, da dajemo omenjenim korporacijam pooblastila, da nas tožijo pred privatnimi tribunali mimo kakršne koli demokratične kontrole. Pač ne bomo želeli sprivatizirati vode. Ni panike, se bo že našla neka multinacionalka, ki nas bo iztožila do ta zadnjih gat. Pa je to samo vsebina sporazumov, če pustimo v tem trenutku ob strani, da se vsi ti sporazumi dogajajo v tajnosti. Tajno se pišejo, praktično se tajno sprejemajo in zato v Združeni levici zahtevamo da se vsaj javno zavrnejo – z referendumom. Tisti ki nima slabe vesti pred javnostjo, ne bo šel pisat in delat sporazumov v tajnosti. Zakaj, hudiča, bi to naredil?! In ne bo se branil z vsemi štirimi, ko bo zgrožena, ogorčena evropska javnost zahtevala, da se določbe sporazumov razgrnejo. In potem nam pa tukaj poslanci SMC razlagajo, kako so oni za preglednost, za transparentnost pogajanj in tako naprej. Ja, saj besede so poceni.

Za zaključek še ena točka, kar se tiče referenduma. Zmagovalni argument, zakaj referenduma ne, smo lahko slišali z desne tribune. Zato ker smo ga imeli 13 let nazaj, takrat ko smo se pridruževali Evropski uniji. Ljuba duša, kdo je pa 13 let nazaj, marca 2003 govoril o mednarodnih tajnih sporazumih? To je res za lase privlečen argument. Ampak Nova Slovenija je v svoji izreki vsaj poštena. Pač za politični razred, slovenski politični razred je demokracija to, da smo demokracijo nekoč imeli. Rajnka Jugoslavija se je ponašala s titulo ljudske demokracije, aktualna Slovenija se očitno lahko s titulo brezljudske demokracije.

In še nekaj o tej začasni rabi sporazumov. Ni bolj stalne rešitve kot je začasna. Ampak ta rešitev je rešitev za mednarodni kapital, za 1 %, za velike multinacionalke korporacije. Za slovenskega kmeta, potrošnika, delavca, porabnika javnih storitev je pa nočna mora.

/ aplavz/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Dr. Trček, hvala lepa. Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati k 1. točki ter amandmaju Združene levice. Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 2. točko ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 4. točko ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 5. točko ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 7. točko ter amandma Poslanske skupine Združene levice. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj, se pravi ob 18.30.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 18.30. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 17.56 in se je nadaljevala ob 18.32.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga kandidatke za ministrico za finance.

Odločali bomo o naslednjem predlogu sklepa: Za ministrico za finance se imenuje mag. Mateja Vraničar Erman.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kot smo že povedali, te candidature ne bomo podprli. Zakaj? Gospa kandidatka je, če rečem nekako metaforično, mati javnih financ vsaj zadnjih dveh vlad. Sočasno v Združeni levici nekako ne moremo podpreti kandidatke v vladi, v kateri premier izreka, da če bi delavci neke luke ne bili v delno državni lasti, da bi že videli svojega, tri pike. Ne moremo podpreti kandidatke, ki neko mini davčno reformo oziroma 60 milijonov dobropisa na neto postavki zgornji trinajstini zaposlenih v tej državi opredeljuje, da je to v bistvu nagrada tistim, ki največ prispevajo k višji dodani vrednosti. K višji dodani vrednosti prispevajo tudi tisti, ki imajo minimalne plače. Mimogrede, študentke, ki čistijo parlament, so na minimalcu. Toliko o tej družbi, državi in takšni politiki. Gospa kandidatka je rekla, da si bo prizadevala za nepretirano mešanje javnega in zasebnega za ustrezno rešitev financiranja nekega TEŠ-a številka 2, ki ga imamo za vrati drugega tira. Tukaj bomo budno spremljali njeno delo in politiko te vlade in v primerih, ko bo šlo za zastopanje interesa, kot jaz temu rad rečem, izvirnega absoluta po ustavi in suverena Republike Slovenije, bomo pa to, kar smo vedno – konstruktivna opozicija. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine

Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije kandidatke mag. Mateje Vraničar Erman ne bo podprla. Mi smo opozicijska stranka, ki pa zelo pogosto prihaja z zelo konstruktivnimi, premišljenimi rešitvami. Tudi z novo ekonomsko politiko, ki jo v tej državi krvavo potrebujemo. Na nek način lahko rečem, da smo razočarani, čeprav pravijo nekateri, da v politiki ne sme biti razočaranj, ker je prav mag. Mateja Vraničar strastno zavračala prav vse naše predloge. Ne bomo pozabili, odpustili morda že, da ko je bila proračunska razprava, niti eden amandma opozicije ni bil sprejet. Niti eden. Ko smo mi bili v vladi, smo sprejeli vsaj nekaj opozicijskih amandmajev. Ne smemo pozabiti, da je gospa Mateja Vraničar bila zagovornica, morda celo nosilka Zakona o davku na nepremičnine, ki je porazno padel na Ustavnem sodišču. Tukaj smo celo noč zasedali, jo prepričevali, ona je pač svoje zagovarjala in na Ustavnem sodišču izgubila, če smem simbolično reči.

Kar nekaj resnice je v tem, da gori voda in zato prihaja ženska. Morda, kot pravijo znani makroekonomisti, na vrata trka nova kriza. Stanje duha na globalnih finančnih trgih je za novo finančno krizo idealno. Borze so postale odvisne od centralnih bank. Če centralne banke ne dajo več zdravila, sledi korekcija. V preteklosti so finančni svetovalci za ustrezno ocenili še čisto vsako bilanco slovenske banke, ki jo je bilo treba pozneje rešiti z davkoplačevalskim denarjem. Dejstvo je, da v državnem proračunu se v temelju ni spremenilo, torej strukturno se ni spremenilo čisto nič. Še več in še veliko je dejstev, ki nas skrbijo. Skrbi nas tudi to, da gospa Mateja Vraničar ne bo imela vedno absolutne politične podpore v vladi. Ker jo finančni minister mora imeti. In da gre za osebo, ki na zadeve gleda preveč računovodsko, preveč knjigovodsko, premalo pa kreativno v smislu ustvarjanja novega poslovnega modela. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke mag. Matejo Vraničar Erman kot ministrico za finance ne bomo podprli. Ne bomo je podprli iz več razlogov. Dejstvo je, da je Mateja Vraničar Erman bila desna roka treh ministrov: Franca Križaniča, Uroša Čufarja in pa dr. Mramorja. Značilnost vseh treh ministrov je, da so izvajali politiko zadolževanja in pa finančnih obremenitev državljanov in državljanek Republike Slovenije in pa gospodarstva.

Dejstvo je, da je mag. Mateja Vraničar Erman je po naši oceni imela slabo predstavitev. Ni podala nobenih konkretnih odgovorov na vrsto vprašanj. Dejstvo je tudi, da je Vlada Republike Slovenije prvič v zgodovini zaustavila proračun, plačevanje v mesecu avgustu. In ni znala pojasniti, kje so razlogi. Govorili smo o predčasnih volitvah. 2014 je bil proračun zaustavljen, prvič tako kmalu, sedaj pa avgusta.

Upravljanje državnega premoženja – podala ni niti enega odgovora. Zelo pomemben segment – kdaj bo Slovenski državni holding dobil popolno vodstvo? Kaj se bo dogajalo s privatizacijo Nove Ljubljanske banke? Kdaj bo v Državni zbor prišla strategija upravljanja državnega premoženja? Kakšno politiko bo izvajala na Družbi za upravljanje terjatev, ki dejansko ne opravlja tistih funkcij, ki bi jih morala. Dejansko se tam krepijo samo zaposleni in pa stroški dela ter svetovalnih pogodb. Kaj je z evropskimi sredstvi? Slovenija je v mesecu avgustu iz evropskih sredstev prejela najnižji znesek, odkar je Slovenija članica Evropske unije. Ni želela odgovoriti, kdo bodo njeni najbližji sodelavci, ni želela povedati, kdo bodo njeni državni sekretarji.

Mi res tukaj po vsem naštetem rečemo odločen ne proti imenovanju Mateje Vraničar Erman. Prepričani smo pa v Slovenski demokratični stranki, da ne današnjemu imenovanju ministrice pomeni tudi ne politiki zadolževanja in politiki dodatnih davčnih obremenitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo podprli kandidatko mag. Matejo Vraničar Erman za ministrico za finance. Zakaj? Iz zaupanja, zaupanja do presoje predsednika Vlade in zaupanja do tega, kar nam je povedala, da bo delala kot prioriteto v funkciji ministrice za finance, in zaupanja, ki ga je skozi delo, ki ga opravlja v času naše vlade, že pridobila. To delo je pomenilo ponovno vrnitev Slovenije v domačo in mednarodno javnofinančno stabilnost in zaupanje v prostoru, ki sega ven iz te države in je pomenilo novo upanje in nove priložnosti za prepotreben razvoj v prihodnosti ne samo na finančnem področju, ampak pravzaprav na vseh področjih. S tega vidika vsekakor naša podpora z razlogi, s številkami, z dejstvi. Brez potrebe po tem, da bi si jih interpretirali tako ali drugače. Številke govorijo same zase kot dejstvo, da je Mateja Vraničar Erman bila aktivna akterka pri teh številkah.

Ker imam še malo časa, bom pa še nekaj rekla. Ne morem se izogniti tega, da je kandidatka deležna veliko pomislekov in dvomov samo in zgolj zaradi tega, ker je kandidatka. Krepko so minili časi, ko se je z razlogom prepeval refren ene znane narodnozabavne

skladbe Žena naj bo doma in naj čaka na moža. Ko bo in ko vajeti prevzame v roke, ženska ne govori, ampak dela. Absolutno verjamem v to, da se bo to tudi nadaljevalo.

Tako kot je Mateja Vraničar Erman že delala kot državna sekretarka, verjamem, da bo delala tudi kot ministrica. In prav zaradi tega je tudi zaupanja vredna in vredna naše podpore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine, ker imam najavo tudi za v lastnem imenu. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Gospo kandidatko ne bom podprl prvič iz razloga, ker sem upal, da ne bo prehitro postala tipična slovenska ministrica v tem slabšalnem smislu, čeprav še ni. Na tisti dobrih 8 ur trajajoči seji o mali davčni reformi ali prestrukturiranju nam ni odgovorila na celo vrsto vprašanj. Gospa Lipicer mi je dala dobro izhodišče glede številke. Danes sem slučajno obrnil malo časopise na hitro. Pa tudi če jih ne bi, te številke imam v glavi. Mi nikoli nismo imeli tako velike medregionalne razlike, če gledamo statistične regije, občine gor in dol, med Ljubljano in Koroško, 4,5 po indeksu razvojne ogroženosti. Druga zgodba, ki je že nek predvolilni listek na pol moli, ena najbolj izkušenih ministric iz SD, varstveni dodatek leta 2012 je imelo 40 tisoč starostnikov, zdaj ga ima ena desetina tega. In to so posledice te in takšnih vlad. Če se navežem na Ivico Šerfezija, ki je tako pel, si bi želel, da v kakšni bodoči vladi sedi tudi kakšna transeksualna oseba iz kakšnih netipičnih družin, ker družine so kulturna kategorija. Upam, da bo to osebo predlagala Združena leвица, upam, da že v naslednji vladi, da ne bomo še eno desetletje izgubili. Mogoče celo bo to oseba, ki bo na finančnem ministrstvu, ki bo odgovarjala na vprašanja. Danes sem se pogovarjal, mi v tej državi v bistvu nimamo več nekega resnega makroekonomista. Zakaj ga nimamo? In to je nek resen problem. V Združeni levici resno delamo na tem. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Ne bom podprl predlagane ministrice. Ne bom jo podprl iz več razlogov. Ne nazadnje me pa preseneča, tudi do danes državna sekretarka, predsednik Vlade in zdaj še vodja poslanske skupine SMC govorijo, da številke ne lažejo. Govorite o ne vem kakšni gospodarski rasti, da se v Sloveniji cedita med in mleko. Potem se pa vprašam, zakaj ste kot vlada trajno povečali davek na dodatno vrednost. Zakaj ste, če so takšne številke in takšna je gospodarska rast,

zamrznili rabo proračuna že v mesecu avgustu? Zakaj, če je takšna gospodarska rast in takšni blesteči rezultati, ne uskladite pokojnin za leto 2017 in povečate pokojnine? Če so takšni rezultati, bi jaz pričakoval, da se tega ne bi naredilo.

Verjamem tukaj notri, da gre za ponovno neke prazne besede, zavajanje, dejansko stanje je pa drugačno. Tako da moje podpore mag. Vraničar ne bo dobila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Odločamo o naslednjem sklepu: Za ministrico za finance se imenuje mag. Mateja Vraničar Erman.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 21.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je mag. Mateja Vraničar Erman imenovana za ministrico za finance.

Ministrici Vlade čestitam k imenovanju in ji želim uspešno opravljanje dolžnosti.

Prosim novoimenovano ministrico, da v skladu s 113. členom Ustava Republike Slovenije priseže pred Državnim zborom.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi ministrica za finance spregovoriti pred Državnim zborom? Prosim.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, kolegi ministri, spoštovane spoštovani gospe in gospodje poslanci.

Najprej se vam želim zahvaliti za zaupanje, ki ste mi ga izkazali z imenovanjem za ministrico za finance. Zavedam se, da prevzemam naloge v zelo občutljivem času, ko so pričakovanja ogromna. Realne možnosti pa je treba presojeti iz dneva v dan. Tako kot sem prisegla, se bom z vsem svojim delom in s celotno svojo ekipo trudila za blaginjo Slovenije, njenih prebivalcev in prebivalk. Hvala lepa še enkrat za zaupanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. 9. 2016.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC DeSUS in SD k 14. členu.

Glasujemo. Navzočih 66 je poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti pa 2.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 35. členu.

Glasujemo. Navzočih 69 je poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti pa 0.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 45. členu.

Glasujemo. Navzočih 70 je poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti pa 50.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 46. členu.

Glasujemo. Navzočih 70 je poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 0.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 77. členu.

Navzočih 72 je poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti pa 10.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 79. členu.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 50.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 81. členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

S tem smo končali z glasovanjem o amandmajih.

Besedo dajem državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar za obrazložitev neusklajenosti predloga zakona.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Ugotovili smo, da je predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev k posameznim členom na seji matičnega delovnega telesa in v Državnem zboru v določeni meri neusklajen. Zato vas

obveščam, da bo Vlada pripravila in Državnemu zboru predložila uskladitveni amandma. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Državni zbor bo z obravnavo te točke nadaljeval jutri, v četrtek, 22. 9. 2016.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o potrošniških kreditih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o potrošniških kreditih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 62, proti nihče.

(Za je glasovalo 62.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za gospodarstvo kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila v zvezi s tajnima trgovinskima investicijskima sporazumoma TTIP in CETA.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 20. 9. 2016.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 1. točki.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 47.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 2. točki.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 42.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 4. točki.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 41.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 5. točki.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 40.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 7. točki.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 47.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. Prehajamo na odločanje o predlogu priporočila v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 1.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 22. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. SEPTEMBRA 2016 OB 19.01 IN SE JE NADALJEVALA 22. SEPTEMBRA OB 9.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 22. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak od 14.30 ure do 19. ure, gospa Irena Grošelj Košnik do 19. ure, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Tanja Cink, gospod Jožef Horvat od 14.30 do 19. ure, Luka Mesec in dr. Matej T. Vatovec od 11. ure do 19.30 ure. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA ZA VZPOSTAVITEV JAVNOSTI, PREGLEDNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVOSODJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložilo 5 tisoč volivk in volivcev.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbora za pravosodje predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predloga zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospod Janu Škobernetu za dopolnilno obrazložitev sklepa.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predlagatelj!

Odbor za pravosodje je na svoji 26. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona z vzpostavitev javnosti, preglednost in odgovornosti v pravosodju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložilo 5 tisoč volivk in volivcev.

Odbor je bil že predhodno seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, Sodnega sveta, Vlade, Informacijskega pooblaščenca, Odvetniške zbornice Slovenije, na sami seji pa tudi z mnenjem Komisije za preprečevanje korupcije. Vsa mnenja so bila do predloga zakona odklonilna, čeprav se je večina

sodelujočih na odboru strinjala, da je razprava o stanju v pravosodju in potrebnih reformah nujna. Odbor je pred samim začetkom obravnaval tudi predlog poslancev Anje Bah Žibert, Eve Irgl in dr. Vinka Gorenaka, da se o predlogu zakona opravi tudi javna predstavitev mnenj pred njegovo obravnavo na matičnem delovnem telesu, predlog pa je bil s 5 glasovi "za" in 10 "proti" zavrnjen.

Seja je potekala po običajnem principu. Predlagatelj je v uvodu predstavil oceno, zakaj je zakon potreben. Zakonodajno-pravna služba je predstavila zelo obsežno 13 strani obsežno mnenje o tem, kaj so razlogi, da zakona ne gre sprejeti. Potem je v skoraj 6-urni razpravi večinoma po točkah svoje predloge predstavljal predlagatelj in opozicijski poslanec. Glede na vsa mnenja, tako Zakonodajno-pravne službe, Sodnega sveta, Vlade, Informacijskega pooblaščenca, Odvetniške zbornice, Komisije za preprečevanje korupcije, sem odboru predlagal v sprejetje sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, kar je odbor z večino glasov tudi sprejel. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagateljev predloga zakona gospodu Alešu Primcu.

ALEŠ PRIMC: Lepo pozdravljeni! Predsedujoči, hvala lepa za besedo.

Zlorabe pravosodja so največji problem Slovenije, ki ni bil rešen v zadnjih 25 letih in ga bo treba rešiti, sicer ne bo napredka na nobenem področju. Dokler ne bo rešeno alarmantno stanje slovenskega pravosodja, kot je dejal ustavni sodnik Jan Zobec, ne bo moglo iti na boljše tudi na drugih področjih. Še naprej bodo nekažnovane kraje v gospodarstvu, še naprej bo neslutena korupcija v zdravstvu, dogajale se bodo krivice na socialnem področju in tako naprej. Če pravosodje ne dela pošteno, pregledno in strokovno, lahko eni nekažnovano kradejo, tudi ubijajo, druge pa se nedolžne preganja.

Ocenjujemo, da je večina sodnic in sodnikov dobrih, poštenih in strokovnih, vendar pa manjšina, ki zlorablja svoj položaj, meče slabo luč na vse. Spemembe, ki jih predlagamo za javnost, preglednost in odgovornost, so zato še posebej tudi v interesu teh dobrih sodnic in sodnikov, tožilk in tožilcev, ki se bodo na podlagi naših predlogov lahko ločili od pokvarjenih in slabih. Odbor za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin – Odbor 2014, že tretje leto opozarja na zlorabe, sedaj pa vam s podporo 5 tisoč 950 državljanek in državljanov, ki se jim ob tej priložnosti iskreno zahvaljujem, dajemo priložnost, da sprejmete zakon, ki bo bistveno izboljšal stanje v pravosodju.

Poglejmo nekaj dejstev, ki kažejo stanje slovenskega pravosodja. Slovenija ima največ sodnikov na število prebivalcev v

Evropski uniji, 44 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, povprečje Evropske unije je okoli 21. Lani je bilo ocenjenih 309 sodnic in sodnikov, vsi, razen 13, izpolnjujejo pogoje za napredovanje. Se pravi, v Sloveniji imamo po oceni sodišč 96 % sodnikov in sodnic, ki s svojim delom zaslužijo napredovanje, in samo 4 %, ki delajo tako slabo, da si napredovanja ne zaslužijo. Za sodstvo plačujemo najvišji delež bruto domačega proizvoda v Evropski uniji, 0,5 %. Večina držav v Evropski uniji za pravosodje porabi več kot pol manj. Po času izvršitve pogodbe je Slovenija na 117. mestu po podatkih Svetovne banke. Po zaupanju v pravosodje je Slovenija med 28 članicami Evropske unije na 24. mestu, pravosodju zaupa samo okoli 30 % ljudi. Imamo druge največje sodne zaostanke v Evropi, od slovenskega sodstva je slabše samo še portugalsko. V Sloveniji se na število prebivalcev dogaja največ kršitev človekovih pravic med vsemi 47 članicami Sveta Evrope, po ugotovitvi Evropskega sodišča za človekove pravice. Lahko bi našteval, ampak to je samo nekaj statističnih podatkov. Vendar pa so v teh statističnih podatkih skrite bolečine, izgubljeno zdravje, razbite družine in uničena življenja, ki so jih s svojimi zlorabami povzročili pokvarjeni sodniki.

Spoštovane poslanke in poslanci, se lahko vživite v vlogo človeka, ki mu sodišče dela krivico, ki je po krivici izgubil vse premoženje, ki je po krivici zaprt, ki išče pravico na sodiščih 20 in več let? Ali boste kaj naredili ali pa boste čakali, da ste naslednji vi, da se vam zgodi kaj podobnega? Ali pa morda računate na svoje zveze in poznanstva in mislite, da se vam to ne more zgoditi? Ta vprašanja imejte pred očmi, ko boste odločali o zakonu, ki je pred vami. Imate priložnost, da izboljšate pravosodje in ga naredite bolj pravičnega. Prosim vas, da to priložnost izkoristite.

Sedaj pa vas povabim, da se v času, ki mi je ostal, z minuto molka poklonimo vsem žrtvam zlorab v pravosodju. / premor zaradi zahteve za minuto molka/ Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod predlagatelj, vsekakor to, kar je bilo sedaj narejeno v tem zboru v okviru vašega časa, v katerega nisem posegel, ni primerno, ne spada in ni skladno s Poslovnikom Državnega zbora. Zaradi tega bi vam ... Vam bom kar izrekel opomin, ker ste tisti, ki lahko to naredi. Neodvisno od tega je zlorabil prostor tega državnega zbora za stvar, za katero je po naših pravilih pristojen predsedujoči oziroma predsednik Državnega zbora. Minimalno, kar bi moral narediti pred tem, se seveda dogovoriti z menoj, da je kaj takšnega pravzaprav mogoče. Če bi sam potreboval nasvet drugih, bi sklical vodje poslanskih skupin. To ni način, na kakšnega se v Državnem zboru razpravlja in razprava ni namenjena komemorativnim stvarim, zato imamo pravila v Državnem zboru, da se jih spoštuje. Razprava je bila namenjena

obrazložitvi vašega predloga, nikakor pa ni bila namenjena temu, da bi znotraj razprave lahko kdorkoli – ker ta pravila smo že imeli, ta pravila so bila kršena v Državnem zboru in ta pravila smo uredili v tem mandatu. Tisti, ki v Državnem zboru odreja minuto molka, je zgolj predsednik. To ni primerno na takšen način pristopati. Postopkovno domnevam? Postopkovno dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Mi nismo vedeli, kaj bo predlagatelj predlagal, pa vendarle, predsednik, je treba reči eno reč. Zlorab v pravosodju in žrtev pravosodja je toliko, da jih težko preštejemo. Druga zadeva, kar je, Poslovnik Državnega zbora omogoča, da vi izrečete vse tiste sankcije, ki jih izrekate lahko po poslovniku, vendar poslancem. Poslancem. Predlagatelj ni poslanec in njemu ne morete izreči opomina. To je ena zadeva.

Kaže pa to naše ravnanje, pogledjte, točno na to, kar se v pravosodju dogaja; točno na to, kar se v pravosodju dogaja. Bom po svoje tolmačil pravila, tako kot ste jih vi sedaj, in bom izrekal opomin – pa kaj mi kdo more. Enako ravnajo sodniki: nekoga bom obsodil – pa kaj mi kdo more. To pa ni prav. Predlagam, da razmislite o tej zadevi. Sicer pa vaš opomin tako ali tako nima nobene teže, prav nobene teže. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, najlepša hvala za besedo.

V pomembnem delu se strinjam z dr. Gorenakom. Za tovrstne kršitve reda v Državnem zboru bi gospodu Primcu morali izreči ukrep odstranitve iz dvorane, ker v Državnem zboru bomo sicer na vsaki seji odbora, pri vsakih sorodnih predstavitev soočeni s tem, da se bo zakonodajni postopek zlorabljal za osebne promocije, za podobne manipulacije, kot smo jih bili v uvodu v to kršitev deležni.

Glede na to, da vam poslovnik omogoča, predlagam, da zagotovite nadaljnje nemoteno delo Državnega zbora in da kršitev skladno z vašimi pristojnostmi tudi jasno sankcionirate; in se strinjam, tako da ne bo dilem, kot je povedal gospod dr. Gorenak, in predlagatelju izrečete ukrep odstranitve iz dvorane. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom prebral tisti del, ki jasno govori o tem, da lahko izrečem tudi opomin.

"Opomin se lahko izreče poslancu ali drugemu udeležencu na seji ..." Drugemu udeležencu na seji, 77. člen Poslovnika. Zelo jasno. Torej vsakemu, ki je udeležen na seji; in sedaj smo na seji. Tako je ta vidik jasen, seveda če obstajajo tovrstne kršitve. Vedno predvidevam najmilejšo sankcijo, ne pa najhujše, nikoli nisem nikogar zaenkrat

odstranjeval. Dejstvo je, da naj bi se izrekli opomini, preden se koga odstrani, se komu odvzame besedo in tako naprej. Mislim, da tisto, kar je bilo storjeno, je bilo storjeno in ne bo motilo nadaljnega poteka in ne pridemo do nobenega pametnega rezultata, če bomo predstavnika volivcev, ki so predlagali zakon, odstranjevali. Tako eno in drugo ne gre. Jasno pa je, da to ni dopustno, in meni je tudi jasno, da moram na te stvari še dodatno paziti, zaradi tega ker – in tudi prvič opozarjam, če se bo to še kdaj ponovilo, bo ta prva sankcija najverjetneje hujša, v nasprotnem primeru pač, če bi to poslanec naredil, bi bilo tudi jasno.

Postopkovno – kdo? Oba imata postopkovno.

Postopkovno dr. Franc Trček in potem postopkovno Anja Bah Žibert.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Veseli me, da je končno poslovnik začel veljati še za koga drugega, razen za Miha Kordiša in mene. Zato je moj postopkovni predlog, da kar tako naprej, jaz se bom pa s te točke dnevnega reda odstranil, ker bo verjetno to nek teater. Imam pet točk, ki jih moram v imenu Združene levice oddelati. Imamo probleme v sodstvu, ampak na tak način jih verjetno ne bomo rešili. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno še gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Vi ste predstavili, kaj piše v poslovniku, ampak prej je sicer kolega, ki je zapustil sejo, rekel, da poslovnik velja vedno, pa ni tako. Včeraj niste vodili vi seje, ampak tukaj notri je prišlo do takih posmeha oziroma takega hihitanja, da se je skoraj ustavilo delo Državnega zbora. Ampak to s strani poslancev, ki zelo dobro poznajo poslovnik in danes pozivajo ljudi, da zato ker morda nekaterih stvari niso poznali, jih je treba dobesedno odstraniti s seje.

Pa ne samo to! Slišane so tudi takšne besede, ki letijo potem na vse poslance; češ, kakšen kulturni nivo imamo v Državnem zboru, pa ni nobenih sankcij, nobenih opominov. Bomo pa deležni opomine tisti, ki bomo morda včasih kakšno besedo rekli nekoliko drugače, pa bomo pri tem nivo komunikacije, kar se tiče kulture, ki naj bi veljala v Državnem zboru, obdržali. Res ne vidim, zakaj tukaj nekateri zapenjate in česa se bojite. Predlagatelj je pač verjetno na svoj način poskušal predstaviti neke probleme, ki pa očitno v državi so, pa ne samo tukaj, še kje drugje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tisto, kar je jasno, je, da pravila v Državnem zboru veljajo za vse. Zadnja dva postopkovna predloga sta bila bolj komentarja kot karkoli drugega, ampak

mislim, da je prav, da nehamo s tem in da nadaljujemo s postopkom, tako kot je predviden. Sem pa iz tistega, kar je bilo povedano do sedaj, razbral, da vsi razumemo, da so problemi v pravosodju. Tukaj pa ta del, je pa vsebinski, za katerega mislim, da si ga kot predsedujoči lahko privoščim pripomniti.

Zato dajem zdaj za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje gospe Tini Brecelj.

TINA BRECELJ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, poslanci! Vlada Republike Slovenije je ob obravnavi tega gradiva v svojem mnenju uvodoma izpostavila specifičen nomotehnični način. Gre namreč za zbirko novel posameznih zakonov s področja pravosodja ter novelo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v delu, ki določa javnost podatkov o dohodkih in premoženjskem stanju funkcionarjev, pri čemer pa predlagane spremembe in dopolnitve urejajo zelo različna področja. Sicer je treba priznati, da iz pregleda novejših primerov zakonodajnih gradiv izhaja, da so lahko strukturirana tudi na ta način, kot ga je uporabil oziroma so ga uporabili predlagatelji zakona, ko predlagane spremembe posegajo na zelo različna pravna področja, zato želim v nadaljevanju izpostaviti predvsem to, da se spremembe predlaganih rešitev – torej posameznih predlaganih rešitev, ne vseh – že urejajo v sistemskih zakonih, priprava katerih je v aktivni, nekateri pa so že v zaključni fazi priprave.

V naboru vsebin, ki jih predlagatelj ureja, in smo jih temeljito proučili, je kar nekaj takšnih, o katerih na Ministrstvu za pravosodje že dalj časa razmišljamo in smo imeli rešitve pripravljene, še preden smo v obravnavo prejeli predlagateljev zakon. Pa kljub temu, kot rečeno, smo tudi ta predlog temeljito proučili. V mislih imam predvsem vsebine, ki se nanašajo na povečanje javnosti in transparentnosti sojenja, poudarjanja pomena ločenih mnenj in okrepitev pristojnosti Sodnega sveta. Torej, to vse so vsebine, ki po našem mnenju zahtevajo oziroma so potrebne dodatnega urejanja dodatne pozornosti.

Upošteva torej, da so nekatere normativne spremembe, ki so predlagane, že vsebovane v predlogih predpisov, ki so v zaključni fazi priprave oziroma so v strokovnem usklajevanju in so bile na sistemsko ustrežnejši način – torej, vsi ti predlogi so bili na sistemsko ustrežnejši način, po našem mnenju – oblikovani v sodelovanju z gradniki pravosodja, torej upošteva vse to Vlada Republike Slovenije predloga zakona ne podpira. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, cenjeni predlagatelj!

Tako kot vsi v tem državnem zboru, predvidevam, tudi Socialni demokrati želimo, da se pravosodje, načelo pravičnosti in poštenosti v tej državi izvršuje v maksimalnem možnem obsegu in da vsi skupaj stalno počnemo vse, kar je mogoče, da sistem pravosodja krepimo, da ga delamo bolj neodvisnega in bolj odgovornega državljanom in državljanom. Mislim, da ni nikogar v državi, ki bi se skrtil pred dejstvom, da v slovenskem pravosodju so težave na več straneh in da se jih moramo resno in odgovorno lotiti. V tem pogledu se je z intenco predlagatelja, ki želi opozoriti na nerešene težave in tudi krivice, ki se v našem pravosodju dogajajo, želelo opozoriti, mogoče strinjati. Hkrati pa je treba razumeti tako mnenje Zakonodajno-pravne službe, kot mnenje Vlade, Sodnega sveta, Odvetniške zbornice, Komisije za preprečevanje korupcije in še drugih pomembnih deležnikov, ki so ocenili, da tovrstni zakon ne bi prinesel zelenega učinka, ampak kvečjemu obratno, da bi znižal standarde pravne varnosti in da bi ogrozil načelo pravne varnosti. Za to obstajajo tako metodološki kot vsebinski razlogi.

Zakon, ki posega v pet zakonov hkrati v svojem jedru posega v jasnost in preglednost, ker je eden izmed temeljev pravne varnosti. Če zakoni namreč niso niti jasni niti pregledni, potem si je težko predstavljati, kako bodo služili državljanom in kako bodo služili podučeni javnosti, ki jih je dolžna obravnavati. In če drži teza, ki jo je na odboru postavil predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, da je skozi vsebino tega zakona mogoče razumeti, da gre za neposreden pritisk ali poseg v neodvisnost pravosodja, še posebej sodišč, potem je seveda naloga poslank in poslancev, da posebej dobro pretehtamo, ali bomo tovrstno zakonodajo sprejeli ali ne.

Če pustim ob strani 13 strani dolgo mnenje Zakonodajno-pravne službe, zakaj ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, se lahko osredotočim že na samo današnjo predstavitev predlagatelja zakona, ki je postavil tezo, da je Slovenija največja kršiteljica človekovih pravic v Evropi, ob strani pa pustil tako eklatantne kršiteljice, kot sta, denimo, Rusija in Turčija, kjer se na dnevni bazi soočamo s kršitvami pravice do življenja, da ne naštevam vprašanja mučenja, nezakonitega pripora in tako naprej. Kot sami dobro veste, Slovenija še zdaleč ni blizu teh držav in uporabljati in zlorabljati za manipulacijo v podporo zakonu statistike, ki govorijo o sojenju v nerazumnem roku, kar je skozi tudi program Lukenda rešila vlada Janeza Janše v pomembnem delu, je nepravilno in nepošteno tako do pravosodja, kot do državljanov, kot tudi do predhodnih sklicev tega zbora in predhodnih vlad.

Ker ima predlagatelj dober namen, a slabo rešitev, ki lahko pomeni poseg v neodvisnost

pravosodja in zniževanje načela pravne varnosti, Socialni demokrati predloga zakona ne podpiramo in sledimo sklepu Odbora za pravosodje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani predlagatelj, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V naši družbi mora biti res nekaj hudo narobe, da moramo državljani sami izbirati podpise in vlagati zakone, in to zakone, ki se nanašajo na področje, ki bi moralo v zreli in demokratični družbi predstavljati najtrdnjši temelj pravičnosti. Javnosti, preglednosti in odgovornosti v pravosodju si seveda želimo vsi, tudi koalicija, ki pa je predlog zakona, ki so ga vložili volivci, gladko zavrnila z izgovorom, da sama pripravlja pravosodno reformo, ki naj bi seveda vključevala kar nekaj predlogov, ki so jih predlagali volivci. Škoda. V Novi Sloveniji smo namreč prepričani, da zakonski predlogi Vlade ne bodo prinesli obljubljenih celovitih rešitev, medtem ko bi zakon o ukrepih za vzpostavitev javnosti, preglednosti in odgovornosti v pravosodju kljub nekaterim pomanjkljivostim zagotovo prinesel dobre rešitve. A ker v koaliciji ni niti toliko volje, da bi opravili javno predstavitev mnenj, bodo predlogi volivcev, tako kot zakoni, ki jih predlaga opozicija, doživeli enako usodo.

Za večjo preglednost v pravosodju je bistvenega pomena več stvari. Ena teh je sodba, ki vsebuje poimensko navedbo sestave senata sodišča, glasovanja in morebitnega ločenega mnenja, s čimer bi se vzpostavila enotna praksa, tako kot je pri Ustavnem sodišču Republike Slovenije. Prav tako fotografiranje sodnikov, ki sodijo v imenu ljudstva. Vse, kar je v imenu ljudstva, je javno. Zakaj torej takšno nasprotovanje?

Pozdravljamo tudi predloge, ki v Zakon o sodniški službi in Zakon o državnem tožilstvu skušajo vnesti civilno odgovornost sodnikov in državnih tožilcev v primeru, če le-ti svojemu delu namenoma ali iz hude malomarnosti in samovoljnih ravnanjem oziroma s kršitvijo človekovih pravic in temeljnih svoboščin povzročijo škodo tretjim osebam. Vemo namreč, da naše pravosodje v širšem pomenu besede ni sposobno samorefleksije. Dokler namreč sodniki ne bodo tudi materialno odgovarjali, se stanje v pravosodju ne bo spremenilo in zaupanje državljanov v to vejo oblasti bo ostalo pri žalostnih 30 %. Brez korenitih sprememb, ki bodo pripomogle h kvalitetnejšemu pravosodju in k večji stopnji zaupanja, žal ne bo šlo. Takšne spremembe pa predhodno terjajo tudi ustavne spremembe in spremembe, ki bodo ne le na deklarativni ravni, pač pa tudi na izvedbeni ravni zagotavljale odgovornost pravosodnih funkcionarjev.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da je ravno odgovornost na najvišjih funkcijah vseh

pravosodnih organih najbolj bistvena. Odločanje Sodnega sveta mora biti transparentno in dostopno javnosti. Njihove odločitve morajo biti jasno in podrobno obrazložene, vsak član Sodnega sveta mora nositi polno odgovornost za vsak glas v vsaki konkretni zadevi. Poglejmo le sestavo Sodnega sveta, ki Državnemu zboru predlaga imenovanje sodnikov. Večino imajo sodniki, torej sodniki preko svoje predlagateljske funkcije v Sodnem svetu dejansko imenujejo sami sebe, če upoštevamo dejstvo, da Državni zbor sodnike imenuje zgolj formalno.

Še na nekaj opozarjamo v Novi Sloveniji. Prav je, da sodniki lahko odločajo neodvisno od vsakokratne aktualne oblasti, vendar pa ta neodvisnost ne sme pomeniti njihove nedotakljivosti. Ravno zato je pomemben nadzor nad opravljanjem njihovega dela. Nadzor bi moral po našem mnenju vključevati spremljanje časovnega poteka postopkov in upoštevanje nizkega odstotka sodb, ki padejo na višji stopnji. Iz tega razloga bi morali razmisliti na primer o preizkusni dobi za sodnike, preden bi jih imenovali za trajni mandat. In seveda uvesti učinkovit sistem njihovega napredovanja, tako da bi napredovali le najboljši in najučinkovitejši. Zdaj namreč napreduje kar 96 % sodnikov. Če sodimo po tem, bi moralo naše sodstvo odlično delovati, brez zaostankov, krivičnih sodb in zastaranj.

Iz vseh navedenih razlogov smo poslanci Nove Slovenije predlog, ki so ga vložili volivci, podprli kot primerne za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Razprave o problematiki v sodstvu so še kako pomembne za našo mlado državo. Ampak rešitve se kažejo v tretji veji oblasti. Pravosodje mora poskrbeti za transparentnost in ugled sodstva v prvi vrsti samo in tukaj so največji problemi. Lahko izpostavimo, da iz raziskav in primerljivih podatkov po Evropski uniji vidimo, da je glavni problem v sodstvu kadrovanje in napredovanje ter to, na kar so nas že večkrat opozorili tuji strokovnjaki, da druga stopnja ne odloči, ampak večkrat vrača zadeve nazaj v odločitve na prvo stopnjo, kar podaljšuje postopke in prihaja tudi do zastoja. Najbolj pa je pereč problem izvajanja funkcije sodnika. Videz sodnika se ustvarja skozi celotno delo sodnika tako v službi kot tudi v drugih dejavnostih.

Problem v Sloveniji po številu sodnikov je tudi v tem, da so nekateri sodniki razporejeni na druga dela, ampak kljub temu še vedno ohranjajo funkcijo sodnika. Funkcija sodnika je za to, da je sodnik zaščiten za svoje odločitve in ima nezdružljivost z drugimi funkcijami. Seveda obstajajo nekatere izjeme, kar je bilo predvideno za tiste sodnike, ki se dodatno izobražujejo ali sodelujejo pri izobraževanjih na fakulteti ali za

kolege sodnike. Ni pa mišljeno, da sodniki izobražujejo za privatne organizacije, za čisti dobiček in so potem tisti, ki so na teh izobraževanjih, obenem tudi njihove stranke v postopkih in prihaja do konfliktov interesov in vplivanja. Ravno zato je treba te stvari razčistiti glede izobraževanja, glede arbitrov, kot se pojavljajo sodniki, in tukaj je pristojnost predstojnikov sodišč, da to odobravajo ali pa tega ne odobravajo in skrbijo za ugled sodišča.

Najbolj se to vidi v zadnjih dneh, ko imamo primer volitve predsednika Vrhovnega sodišča. Vrhovni sodniki so predlagali kandidate, Sodni svet se s temi ne strinja, vendar ne obrazloži, zakaj se ne strinja. Tudi minister ne poseže vmes in prelaga odgovornost na druge. Na problematiko sem večkrat opozoril na Mandatno-volilni komisiji, ko Sodni svet ob predlogu, da izvolimo sodnika – izbira Sodni svet, da se razumemo, mi ne izbiramo, ampak samo izvolimo –, da Sodni svet predloži podatke, zakaj potrebujemo novega sodnika, kakšno je število sodnikov v Sloveniji, ali res potrebujemo novega, kdo lahko kandidira, kakšne kvalitete ima ta sodnik in primerljivo, kateri sodniki so še kandidirali in zakaj niso bili izbrani. Vsi ti podatki obstajajo. Če kdo meni, da gre za to, da podatki ne smejo v javnost, lahko tudi sejo zapremo in se seznanimo kakšne sodnike imamo in kdo je bil izbran na podlagi katerih kvalitativnih in kvantitativnih kriterijev, vendar tega do sedaj ne dobimo na mizo ob odločanju, koga bomo izvolili. Tukaj sodniki storijo lahko največ sami. Zakonodaja ustrezna obstaja, vendar se ne izvršuje. Pristojnost pa je na tistih predstojnikih sodišč, ki o zadevah odločajo. Mi smo zakonodajo dali predstojnikom sodišč pooblastila in odgovornost. Ta pooblastila morajo začeti izvajati in prevzeti odgovornost za videz vsakega posameznega sodnika na njihovem sodišču, kajti oni so odgovorni za videz sodnikov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Večkrat sem dobila občutek, da se pogovarjamo samo o sodstvu danes, čeprav govorimo o zakonu, ki ga je predlagal predlagatelj in se nanaša praktično na celotno pravosodje. Odbor za pravosodje, na katerem smo obravnavali ta zakon, je izrekel, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ampak tega nismo storili kar tako, z enim zamahom roke in kar gladko. Izrekli smo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato ker je njegovemu sprejetju nasprotoval Sodni svet, Zakonodajno-pravna služba, Vlada. Državni svet se niti ni izrekel o tem zakonu. Prav tako sta se izrekla proti Odvetniška zbornica in predsednik Komisije za preprečevanje korupcije.

Čeprav vemo in se vsi strinjamo, da je namen zakona dober, smo v Stranki modernega centra mnenja, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker menimo, da je kljub dobremu namenu lahko učinek tega zakona, ob upoštevanju vseh mnenj, ki smo jih dobili, ravno nasproten od tega, kar predlagatelji želijo doseči. Torej, ponuja nam nek hiter poseg v kar pet zakonov s področja pravosodja in tudi v Zakon o preprečevanju korupcije. Iz tega razloga, ker menimo, da takšen hiter poseg, takšen poseg, ki spreminja kar pet zakonov, ne bi dosegel teh učinkov, smo mnenja, da ga ni mogoče sprejeti. Spremembe, kot je napovedala Vlada danes in na seji Odbora za pravosodje in kar večkrat tudi pove, so na poti. Tudi sama delim, tako kot Stranka modernega centra, mnenje, da je v pravosodju treba marsikaj še urediti, še popraviti, zelo veliko prostora je še za spremembe. Krivice seveda niso dopustne, treba jih je popraviti, tudi opravičiti se je kdaj treba za krivico, s tem nimam nobenega problema, ampak priprava zakonov s področja pravosodja je zahtevna in je treba k njej pristopiti premišljeno in k vsakemu zakonu posebej. Nek zakon, ki bi zdaj, kot na primer ZUJF, kar pometel in počistil kar z vsemi zakoni s področja pravosodja, menimo, da ni primeren, ampak, kot rečeno, pri tem se naslanjamo na mnenja vseh relevantnih organov in institucij, ki so v Državnem zboru podali svoja mnenja o tem.

V nadaljevanju bomo v Državnem zboru še delali na zakonih, ki bodo namenjeni temu, da se odpravijo pomanjklivosti v pravosodju, na katere je opozoril predlagatelj in za katere tudi menimo, da bi jih bilo treba sprejeti, kot so večja transparentnost in preglednost, javnost sojenja, ločena mnenja, tudi odgovornost sodnikov, na kar je opozoril Sodni svet, in tako dalje. Za ta zakon pa menimo, da ni primeren, in smo tudi na ta način glasovali na seji Odbora za pravosodje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Običajno prihajam za to govornico brez papirjev ali pa z zelo malo papirjev, danes jih imam veliko, pa bom povedal, zakaj.

Pred nami je torej zakon, ki skuša urediti razmere v pravosodju oziroma najpomembnejši del razmer v pravosodju, in ta zakon ni navaden zakon, ta zakon je ljudski zakon; namreč, 5 tisoč volivcev in nekaj predlaga ta zakon. Odbor je sprejel – toliko zaradi javnosti – stališče, da ta zakon, torej ta ljudski zakon, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato bomo mi takemu sklepu nasprotovali, ker menimo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. Tu bi lahko končal, pa mi dovolite, da nadaljujem takole.

Koalicijski sporazum, gospe in gospodje, pravi, da se boste šli odprti dialog s civilno družbo –

njen predstavnik je tamle –, da boste konstruktivno vključevali vse deležnike v pripravo posameznih predpisov – ljudstvo in predstavnik je tamle –, pa ste rekli ne. Torej, lastne koalicijske pogodbe ne spoštujete. Kaj predlaga to ljudstvo – jaz bom rekel zdaj ljudstvo iz temeljnega razloga, ker pač je to ljudski zakon –, izločitev sodnikov, lažji postopek. Dalje predlaga možnost ločenih mnenj, tam, kjer imamo senate, po vzoru Ustavnega sodišča. Nadalje predlaga, da sodstvo analizira kršitve sodnikov in da to vpliva na njihovo napredovanje. Nadalje predlaga možnost snemanja in fotografiranja sodnikov, kar poznajo praktično vse evropske države. Materialno odgovornost sodnikov – Nemci, recimo, vzamejo sodniku 30 % plače in pokojnine, če nezakonito sodi. Nadalje predlaga prehajanje sodnikov med odvetnike z nekim prestopnim obdobjem in ne takoj, kot se dogaja pri nas, da je sodnik danes sodnik, jutri pa odvetnik. In seveda javno objavo premoženja sodnikov.

Zdaj pa pogledajte, naredil sem eno analizo. Zdaj je govorila gospa Murgel, ki je podprla vse te rešitve tako na odboru kot danes, vse te rešitve je podprla, ampak zakona pa ne bodo podprli. Vse bodo pa rešili, samo jaz to zgodbo poslušam prvič iz leta 2009, ko je tako govorila LDS, drugič jo poslušam iz leta 2012, 2013, ko je tako govoril še potem gospod Zalar, kasneje drugi predstavniki, danes pa vi govorite, ampak jutri vas ne bo več tu, ampak bo nekdo drug. Se pravi, razmere pa bodo iste.

Ampak pojdimo po vrstnem redu. Izjemoma govorim – čas, ki mi je še na razpolago, bom izkoristil za to, da povem, kako je potekalo delo na odboru. Pogledajte, predlagatelj ima v tem dokumentu tisoč 321 vrstic zapisnika. Toliko se je torej trudil in vsak člen obrazložil. Sam 599 vrstic, kar pomeni, da sem utemeljeval, zakaj posamezna stališča. Gospa Irgl 166, gospa Dimic 130 vrstic, in smo utemeljevali, zakaj ima ljudstvo prav. Gospa Murgel ima 122 vrstic, od tega je polovico proceduralnega, vse ostalo pa se je strinjala z zakonom, vendar glasovala proti. Gospa Irena Košnik Grošelj 18 vrstic proceduralno, čeprav sem prosil, dajte kakšen argument navesti, pa ga niste. Gospod Dušan Radič 10 vrstic, govoril pa je o tem, kako ne bomo kupovali 300 in več kamer za to, da bomo snemali na sodišču. Mislil sem, da je na Murskem valu in da štos govori, v resnici pa je resno mislil. Mi pa ne govorimo o tem, ampak govorimo o tem, da lahko novinarji snemajo. Torej, čisto mimo. Gospod Trček, 5 vrstic – tehnična opozorila, gospa Kotnik Poropat se je razburjala, kako ne smem pred sodiščem povedati, kdo je glasoval za ljudski zakon in kdo je glasoval proti – mimogrede, sem povedal – in kaj se je potem zgodilo. Glejte, glasovali ste o tem zakonu in brez argumentov, niste jih imeli, ker jih niste povedali. Tista najbolj kompetentna oseba gospa Murgel je celo povedala, da se strinja, tako kot zdaj – ampak glasovanje je pa jasno: 8 med vami meni, da zakon ni primeren

za nadaljnjo obravnavo. Kaj pa koalicijski sporazum? Torej ste lagali sami sebi. Ampak, glejte, verjamem, da bo ljudstvo na naslednjih volitvah vam rekli, da niste primerni, da bi sedeli na teh stoli, kjer danes sedite. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Pozdravljeni vsi prisotni!

Predlog zakona o ukrepih za vzpostavitev javnosti, preglednosti in odgovornosti v pravosodju, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina volivk in volivcev, se nanaša na mnoga področja v pravosodju, v velikem delu pa na delo sodnikov. Tako, denimo, predlagajo uvedbo javnosti rezultatov glasovanja in ločenih mnenj sodnikov, zahtevo, da se ugoti prvi zahtevi za izločitev sodnika, možnost snemanja sojenja in fotografiranja sodnikov ter vzpostavitve javne evidence sodnikov kršiteljev človekovih pravic. Predlog določa tudi uvedbo odškodninske odgovornosti sodnikov in državnih tožilcev ter dostop javnosti do njihovega premoženjske stanja. Če bi bil zakon sprejet, pa bi se preprečilo tudi takojšnje prehajanje sodnikov in tožilcev v odvetniški poklic.

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da je treba zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost v našem pravosodnem sistemu, pa vendar predlaganih sprememb zakonov ne podpiramo. Naj na kratko povzamem naše predloge oziroma razloge za takšno odločitev. V zvezi s tem predlogom zakona smo prejeli številna negativna mnenja praktično vseh zainteresiranih deležnikov in stroke. Bistveni očitki predlogu zakona je poseg v ustavno varovane pravice. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je zapisala svoje pripombe na predlog zakona, ki, mimogrede, posega v določila petih zakonov s področja pravosodja kar na 13 straneh. To že samo zase pove svoje.

Ena od pomembnih pripomb Zakonodajno-pravne službe je, da predlog zakona ne upošteva načela delitve oblasti, to je načela, ki ga je pri sprejemanju zakonov treba dosledno upoštevati. Glede na to, da se večina predlaganih rešitev nanaša na položaj sodnikov, je treba upoštevati določbo oziroma določila Ustave Republike Slovenije, ki določajo, da sodniki, ki opravljajo svoje funkcije, da so sodniki neodvisni in vezani na ustavo in zakon, torej na ustavo in zakon. Nekatere predlagane rešitve pa bi posegle prav v to ustavno pravico.

Glede predlaganega zakona lahko rečemo, da vsebuje kar nekaj predlogov sprememb in dopolnitev institutov, ki so v veljavni zakonodaji že ustrezno urejeni. Tako denimo z institutom izločitve sodnika. Podobno lahko rečemo tudi za predlog sprememb glede

vodenja zapisnika. Že veljavna zakonodaja dopušča vodenje zapisnikov v elektronski obliki, prav tako je tudi mogoče snemanje narokov. Po drugi strani pa je nekaj predlaganih sprememb že vključenih v predloge, ki jih pripravljajo na Ministrstvu za pravosodje. Tako so v pripravi spremembe Zakona o pravnem postopku, Zakona o kazenskem postopku, Zakona o sodiščih, Zakona o sodniški službi ter Sodnega reda.

Glede na to, da gre za zahtevno materijo je k spremembam treba pristopiti na podlagi predhodne skrbne analize stanja, tako da bodo pripravljene systemske rešitve, ki ne bodo posegale v ustavno varovane institute in pravice, ki sem jih že tudi nekaj naštel. Zato v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije pričakujemo, da bodo s strani Vlade kmalu v zakonodajni postopek vloženi dobro pripravljene in strokovno usklajeni predlogi zakonov, ki bodo pripomogli k izboljšanju stanja v pravosodju.

V Poslanski skupini Desus bomo podprli predlagan sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. IN 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na SKUPNE UVODNE PREDSTAVITVE O PREDLOGU ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU IN O PREDLOGU ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 50 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Igorjem Zorčičem.

Za dopolnilno obrazložitev obeh predlogov zakonov dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Področje tako imenovanih petindvajsetic je razmeroma neurejeno. Gre za mopede, ki imajo nekako tehnične lastnosti mopedov, ki jih poznamo, ki so registrirani, za katere je potrebno zavarovanje, obvezno nošenje motoristične čelade, pri čemer ni niti znan razlog, zakaj je to področje nekako ostalo neregulirano. Pri teh mopedih, naj jih imenujem tako, je znano, da vozniki zadnje ne potrebujejo nobenih papirjev,

ne potrebujejo čelad, slišati je pa tudi s terena, da gre za vozila, ki so velikokrat predelana, odpravljen so blokade in, bom rekel, ta vozila dosegajo ali celo presegajo hitrostih tistih vozil, ki so registrirana in tehnično pregledana in zavarovana.

Prav z namenom zagotavljanja večje varnosti je treba to področje urediti. Zakonski predlog v zvezi z urejanjem tega področja je v mesecu aprilu letošnjega leta vložila Poslanska skupina Nove Slovenije. V prvi obravnavi je dobil podporo tudi nekaterih koalicijskih poslancev, vendar pa je zaradi pomislekov Zakonodajno-pravne službe, da bi s sprejetjem zakona nastale nekatere ustavnopravne posledice, ki bi bile v nasprotju z ustavo se je koalicija odločila, da tega zakona v nadaljevanju ne podpre in da zadevo poskuša rešiti na način, da bo ugodil tistim pomislekom Zakonodajno-pravne službe. To je tako, da se zadeva uredi v dveh zakonih, pri čemer moramo vedeti, da imamo danes na vladi še en zakon, ki tudi pravzaprav obravnava to področje, to je Zakon o voznikih.

V zakonskem predlogu oziroma dveh zakonskih predlogih, ki sta na mizi, urejamo to področje petindvajsetic na način, da jih bo posej treba registrirati, zavarovati, opraviti tudi tehnični pregled, sicer v skladu s pravili, ki že veljajo, to je, recimo, za novo vozilo štiri leta od nakupa vozila. Dodajajo pa se tudi nekatere izjeme, ki petindvajsetice, torej tem motorjem, ki imajo konstrukcijsko omejeno hitrost do 25 kilometrov na uro, še vedno razlikuje od ostalih mopedov, torej tisti, ki gredo 50 kilometrov na uro, in sicer v tem, da bo mogoče pri uporabi takšnih petindvajsetic uporabljati bodisi homologirano motoristično čelado ali pa kolesarsko čelado.

Zakonski predlog torej sledi temu namenu, da se zagotovi večja varnost udeležencev uporabnikov teh vozil, teh mopedov, hkrati pa tudi, da se poveča nekako sledljivost teh vozil. V medijih je bila možnost prebrati, da naj bi bilo takšnih vozil 20 tisoč, dejansko teh evidenc ni, ker niso nikjer vpisana, nikjer registrirana in ne vemo niti, koliko takih vozil se po naših cestah vozi. V zvezi s tem nastajajo težave s krajami, s težkim dokazovanjem lastništva, prav tako pa s sledljivostjo prekrškov in prekrškarjev. Marsikdo je že bil priča kakšni objestni vožnji, recimo, taki, ki je že pomenila prekršek kakšnega voznika, pa dejansko ni mogel nič ukrepati, ni mogel niti videti registrske številke, ker je takšno vozilo ni imelo. Tudi policija, recimo, če je zasledila kakšen takšen prekršek, se je velikokrat zgodilo, da storilca prekrška enostavno ni mogla izslediti.

Posebnost zakona je tudi širša definicija kolesa, recimo, temu po domače bicikla. Med kolo se šteje sedaj po novem tudi kolo, ki ima pomožni električni motor z močjo do 250 vatov, ki pomaga kolesarju, se pravi, mora iti še vedno za klasično kolo, ki ima pedala, in se ta motor ustavi, ko kolo doseže hitrost 25 kilometrov na uro. To so tako imenovani pedaleci, v tujini imajo že ta naziv. Po naši zakonodaji bodo zajeti v okvir koles.

V zakonu se kot novost ureja tudi obveznost nošenja čelade do dopolnjenega 18. leta. Po naši oceni je to pomemben prispevek k večji varnosti v prometu. V bližnji zgodovini smo bili tudi priča nesrečam kolesarjev, ki niso imeli zaščitnih čelad. Ta omejitev, ki je vnesena v zakon, določa, da je obvezno nošenje čelade do dopolnjenega 18. leta starosti, seveda pa to ne pomeni, da tisti, ki so starejši, da ni zaželeno, da jo nosijo. Mislim, da moramo biti vsi vzgled predvsem mladim z nošenjem čelade, torej s tem, da damo nekakšen poudarek večji varnosti v prometu, tudi na kolesih.

Toliko z moje strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predloga zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročil odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Danilu Antonu Rancu.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo. Seveda lep pozdrav poslankam in poslancem!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 22. seji 7. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, ki ju je v Državni zbor v obravnavo po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Igorjem Zorčičem.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal poslanec Igor Zorčič in podobno kot danes, predstavil poglavitne rešitve, ki jih vsebujeta oba predloga zakonov

Mnenje Zakonodajno-pravne službe h predlogoma zakona je podala mag. Andreja Kurent in poudarila, da so nekatere njihove pripombe ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin k obema novelama zakonov, ob tem pa je izpostavila, da v primeru novele Zakona o motornih vozilih ostajajo določene nejasnosti glede same definicije, ki naj bi ločila kolo s pomožnim motorjem od mopeda. Glede novele Zakona o pravilih cestnega prometa pa je dodala, da ta zakon še vedno uporablja tako pojem kolesa kot tudi kolesa s pomožnim motorjem, čeprav se z amandmajem ta pojma enačita.

Mnenje k predlogoma zakona je podal tudi predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič in izpostavil, da komisija podpira oba predloga zakona. Poudaril je, da podpirajo zlasti rešitev, da se kolesa s pomožnim motorjem, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, uvrstijo med mopede in s tem med vozila, za katere se zahteva registracija ter posledično tehnični pregled in sklenitev zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Po njihovem mnenju je to nujno, saj se tovrstnim

vozilom v praksi pogosto odstranjujejo blokade omejevanja hitrosti, zaradi česar dosegajo bistveno višje hitrosti in s tem posledično predstavljajo večje tveganje za varnost v cestnem prometu. Poudaril je, da je komisija izrazila podporo tudi predlagani rešitvi za obvezno uporabo zaščitne čelade za voznike in potnike mopedov, ne glede na starostno omejitev.

V razpravi je bilo s strani večje skupine opozicijskih poslancev poudarjeno, da nasprotujejo predlagani vsebini obeh novel, saj po njihovem mnenju ne bodo izboljšala stanja na področju razlikovanja med kolesi s pomožnim motorjem in mopedi, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro. Glede predvidene registracije mopedov pa so menili, da predlagana ureditev predstavlja administrativne in finančne obveznosti za lastnike teh vozil, ki pa so jih kupili ravno s pričakovanim manjšim obsegom tovrstnih obveznosti.

Posledično je bilo s strani Poslanske skupine NSi predlagano, da se za mopede uvede nujno sklenitev obveznega osnovnega zavarovanja, na podlagi katerega bo v primeru povzročene prometne nesreče krita odgovornost, ne pa seveda registracija teh vozil, temveč zgolj uporaba identifikacijskih tablic. Poleg tega so predlagali tudi ureditev, po kateri bi vozniki in potnik na kolesu s pomožnim motorjem, katerega konstrukcijska značilnost ne omogoča hitrosti, večje od 25 kilometrov na uro, morala uporabljati zaščitno čelado do dopolnjenega 18. leta. S strani predlagatelja pa je bilo zlasti poudarjeno, da je kljub izraženim pomislekom nekaterih opozicijskih poslancev mogoče ugotoviti, da v osnovi vsi težimo k podobnim ciljem, ki se jih želi doseči z obravnavanimi novelama in se jih je želelo doseči tudi z novelo Zakona o pravilih cestnega prometa, ki ga je v zakonodajni postopek aprila letos vložila Poslanska skupina NSi.

V zvezi s pomisleki o jasnosti definicije, ki naj bi razlikovala med kolesi s pomožnim motorjem in mopedi je spomnil, da je Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju v predlogu novele Poslanske skupine NSi opozorila ravno na spornost uporabe pojma kolo s pomožnim motorjem, saj definicija takšnega vozila do sedaj ni bila posebej opredeljena. Glede različnih mnenj v zvezi s predvideno uvrstitvijo te vrste oziroma med mopede in s tem med vozila, za katere se zahteva registracija, pa je izrazil stališče, da je ta rešitev edina mogoča. Sistem namreč ne pozna pojma identifikacija, na podlagi katere bi bilo možno izdati identifikacijsko tablico, temveč je mogoče vozilo identificirati zgolj na podlagi registracije. S predvideno ureditvijo uporabe čelade pa se je oprla na mnenje Javne agencije za varnost prometa, ki zagovarja uporabo čelade, saj v primeru prometnih nesreč ta dokazljivo pripomore k ublažitvi poškodb udeležencev.

Po razpravi je odbor k obema predlogoma zakona sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD, ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine NSi. Odbor je nato v skladu s 118. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemnu Grebenšku.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, ki sta ju v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Igorjem Zorčičem, zasledujeta temeljni cilj, in sicer zagotovitev višjih standardov varnosti voznikov in potnikov na kolesih, kolesih s pomožnim motorjem in mopedih, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, zato ju Vlada Republike Slovenije podpira.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih se bo zagotovil večji nadzor nad lastništvom teh vozil, kar bo vodilo v zmanjšanje števila kršiteljev cestnoprometnih predpisov, lažjo identifikacijo in izsledljivost prekrškarjev ter zmanjšanje števila kraj tovrstnih vozil. S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa pa se spreminja definicija kolesa; pri voznikih in potnikih na kolesih se zvišuje starostni pogoj za uporabo zaščitne kolesarske čelade s 14 na 18 let, pri voznikih in potnikih na mopedih, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, pa se uporaba zaščitne čelade določa ne glede na starost. Kot ustrezna zaščitna čelada se na mopedih, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, šteje tako uporaba kolesarske zaščitne čelade kot tudi homologirane zaščitne motoristične čelade. Pri pogojih za udeležbo mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, se kot površina določa kolesarski pas, kolesarska steza ali kolesarska pot, kjer navedenih površin ni oziroma niso prevozne, pa se smejo voziti tudi ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združene leve, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Po zavrnitvi predhodne novele zakona nam je bilo obljubljen, da bo problematiko koles s pomožnim motorjem z novelami treh zakonov sistemsko in celovito, kot pogosto slišimo, uredila Vlada. V Združeni levici menimo, da je področje koles s pomožnim motorjem treba zakonsko bolje urediti. Gre za kolesa z istim izgledom kot kolesa z motorjem, ki lahko dosegajo hitrosti do 45 kilometrov na uro, so običajno cenejša, tehnično pa se razlikujejo le po vgrajeni elektronski blokadi, ki preprečuje pospeševanje nad 25 kilometrov. Blokado se da z manjšim tehničnim posegom odstraniti in potem seveda kolo lahko dosega precej večjo hitrost od 25 kilometrov na uro, z dodatnimi posegi v izpušni sistem in zobnike pa celo hitrosti do in včasih celo čez 90 kilometrov na uro. Kar pa se tiče same udeležbe v prometu, veljajo za njih ista pravila kot za kolesa; lahko jih vozijo mladoletniki, brez opravljenega CPP preizkusa in brez zaščitne varnostne čelade ter brez registrskih tablic.

Novelo NSi, ki je področje koles z motorjem urejala na razmeroma preprost in do uporabnikov prijazen način, je koalicija zavrnila z že standardnim patetičnim izgovorom, citiram, o "nesistemskosti in necelovitosti". Zdaj smo dobili slab, površen in nedodelan paket novel dveh zakonov, paket poimenovan "lex Zorčič", po prvopodpisanim predlagatelju. Zakaj se koalicija ni zadeve lotila celovito, sistemsko, kot radi rečejo, ter predlagala še novelo Zakona o vozilih, ne ve nihče; zdaj smo slišali, da pride čez čas. Ni jasno tudi, zakaj Vlada zdaj ta dva zakona podpira, če je stvar še vedno nesistemski. Ponesrečen predlog opredeljuje – poslušajte –, kolo s pomožnim motorjem na način, da bo nekdo, ki kupuje kolo s pomožnim motorjem, moral najprej diplomirati iz prava, pa ne v Sloveniji, preden bo mogoče razumel, kaj sploh kupuje. Če ima stvar električni motor in pedala, je kolo z motorjem, če ima samo električni motor in ne pedal, je moped, če ima bencinski motor, pa je ne glede na to, ali ima pedala ali ne, tudi moped. Za kolesa z motorjem veljajo ista pravila cestnega prometa kot za kolesa, za mopede z omejitvijo hitrosti do 25 kilometrov pa veljajo posebna pravila, ki so ista, kot so pravila, ki veljajo za kolesa in kolesa s pomožnim motorjem. Čelada bo po novem obvezna do dopolnjenega 18. leta tudi za voznike koles, kar lahko onemogoča projekte trajnostne mobilnosti, kot je urbana izposoja koles, na primer ljubljanski Bicike(Lj). Po 18. letu uporaba čelade za kolesa s pomožnim motorjem ne bo več obvezna, bo pa obvezna za mopede, tudi tiste z omejitvijo hitrosti 25 kilometrov na uro. Verjetno, če bi vas potem, kar sem prebral, vprašal, kako se skuha jota, še tega ne bi vedeli. Kako kolo z električnim pomožnim motorjem s pedali zmanjša poškodbe glave v primerjavi s tistimi, ki pedal nima, ima pa popolnoma iste tehnične zmogljivosti, je verjetno jasno samo predlagatelju ali pa še njemu ne. To ni hec. Zakon je žal tak. Obvezna registrska, ne

identifikacijska, kot je bil prvotni predlog, ampak registrska tablica bo povzročila nevšečnosti prebivalcem bolj oddaljenih krajev, ki so že tako ali tako pogosto prikrajšani, ki bodo motorje z omejitvijo hitrosti do 25 kilometrov vozili na registracije v nekaterih primerih tudi do 50 kilometrov daleč; skratka, dve uri, upoštevaje cestno prometne predpise v eno smer.

V Združeni levici smo se pri prejšnji noveli Zakona o pravilih cestnega prometa zelo zavzeli za njeno sprejetje, zaradi političnega prestiža koalicije, zlasti CMC, je morala tista novela pasti. Dobili smo, milo rečeno, vladno skrupucalo, vloženi amandmaji zadevo izboljšujejo in delajo življenjsko. Amandmaje bomo podprli in v primeru, da bodo sprejeti, tudi zakon, sicer pa takšnega zakona iz neke osnovne odgovornosti do Državnega zbora, do tega, kar tukaj počnemo, da smo nekako zakonodajna oblast, ki naj bi sprejemala neke zakone, ki če že zadev že ne izboljšujejo, jih vsaj ne poslabšujejo in ne delajo komplicirane do nezavesti, seveda ne moremo podpreti. Hvala za besedo.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, kolegice in kolegi poslanci!

Malokdaj, pa vendar se tudi zgodi, da bi lahko rekel po zgledu sina znanega ali pa ljubljanskega župana, da je stališče Nove Slovenije enako prejšnjemu stališču. Kot sem dejal, malokrat se zgodi, ampak tokrat bi pa lahko v celoti Nova Slovenija podpisala stališče Združene levice.

Naj uvodoma zelo jasno povem, kaj je razlika med zakonom poslanca Zorčiča in zakonom, ki ga je predlagala Nova Slovenija, pa je bil žal zavrnjen. Zorčičev zakon predvideva in uvaja registracijo tako imenovanih petindvajsetk, mi pa tej registraciji nasprotujemo. Da bom zelo plastičen in jasen; po predlogu, ki ga je dala Nova Slovenija, bi moral moj sosed Janez Novak, iz Zgornjega Tuhinja, petindvajsetko peljati nikamor, ampak bi zgolj vzal njene dokumente in jih nesel na Upravno enoto Kamnik, ki je približno oddaljena 15, 16 kilometrov, na tej upravni enoti bi dobil identifikacijsko tablico, odnesel bi jo domov in namestil na to tako imenovano petindvajsetko in zadeva bi bila urejena. To je bil predlog Nove Slovenije. Po predlogu poslanca Zorčiča bo moral pa Janez Novak iz Zgornjega Tuhinja to vozilo odpeljati v Kamnik in še nekoliko naprej, v Podgorje pri Kamniku, kjer imajo tehnične preglede, tam opraviti celoten postopek tehničnega pregleda, odpeljati vozilo na stezo, plačati vse dajatve in, šele ko bo to storil, bo to vozilo tudi registrirano in primerno za uporabo. To je bistvena razlika med predlogom poslanca Zorčiča in predlogom Nove Slovenije.

Da se vrnem na začetek. Zakaj smo se pravzaprav tega problema lotili? V Sloveniji

imate več različnih kategorij, če želite, definicij vozil, ki bi jim tako ali drugače lahko rekli motorji. Še pred tem imate na primer kategorijo kolesa, potem imate kolesa s pomožnim motorjem, mopedi in tako dalje. Če se osredotočim samo na kategorijo kolesa s pomožnim motorjem, so bila to vozila, ki si jih lahko vozil s kolesarskim izpitom, ki si jih lahko vozil po kolesarski stezi in za katere čelada ni bila obvezna. Številni prodajalci motornih vozil so se znajdi in homologirali številne mopede, tako da so jim ustavili blokado, da ta vozila niso šla več kot 25 kilometrov na uro in so jih lahko državljani uporabljali kot kolesa s pomožnim motorjem. To je bilo uporabno za številne mlade za prevažanje in potovanje po mestu kot tudi za druge uporabnike. Seveda pa so pri tem nastajale tudi težave. Ena izmed te so bile goljufije, da so pobirali blokade ven in da so ta vozila šla hitreje. Pojavljala se je škoda, ker so ta vozila povzročala nesrečo, in pojavljale so se tudi hude poškodbe, zaradi tega ker ni bilo treba uporabljati čelade.

Kaj predlagamo mi? Predlagali smo, da bi goljufije preganjali tako, da bi nameščali identifikacijske tablice, s čimer bi lahko policija na daleč izsledila morebitne kršitelje zakona, predlagali smo neko obvezno zavarovanje v višini do 30 evrov, da bi se krila nastala škoda v primeru nesreč in podobnih zgodb, in predlagali smo tudi obvezno uporabo čelado do dopolnjenega 18. leta starosti. Ampak, kot smo danes že slišali, vladna koalicija ta naš predlog, ki je bil, kot je dejal poslanec Trček, preprost in enostaven, zavrnila. Danes imamo pred seboj tako imenovani Zorčičev zakon, ki bo kaznoval vse državljane ne zgolj tistih, ki kršijo zakon, in takih državljanov je vsaj 20 tisoč in teh 20 tisoč državljanov bo kaznovanih s tem, da bodo imeli dodatne stroške in da bodo podvrženi dodatni birokraciji, kar pa ni dobro, zato bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije Zorčičevemu zakonu nasprotovali.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NeP): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki ministrstva, drage kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo enotni glede tega, da so ti predlogi sprememb zakonov, Zakona o motornih vozilih in Zakona o pravilih cestnega prometa, neustrezni, nesmiselni in škodljivi za državljane. Prepričani smo, da se pod pretvezo varnosti želi polniti proračun in kovati dobičke izvajalcem tehničnih pregledov ter tudi zavarovalnicam. Ali je to smiselno? Ne. Mi tega nočemo in teh predlogov zagotovo tudi ne bomo potrdili.

Pri sami izvedbi Zakona o motornih vozilih predvsem na podeželju vidimo izredno velike probleme. Zakaj? Zaradi tega, ker izvajalci tehničnih pregledov so v mestu, medtem ko

uporabniki teh vozil so tudi 25 in 30 kilometrov oddaljeni. Ti bi pač morali priti tja, da opravijo tehnični pregled teh vozil – ob slabi cestni infrastrukturi, seveda. Prav zaradi tega, namesto da bi se povečala varnost, da ne bi bili izpostavljeni nevarnostim v cestnem prometu, dobimo neko popolnoma drugo sliko.

Naj nadaljujem. Bilo je ogromno izrečenega v tej smeri, da je težko izslediti kršitelje, da je velikokrat tudi izredno težko najti ukradena tovrstna vozila. Na podlagi razgovorov z določenimi ljudmi iz stroke – so nam zatrdili, da to sploh ni tako. Pravi nadzor s strani policije je lahko učinkovit v vsakem primeru. Kar se tiče dokazovanja lastništva vozila, je treba, tudi če bo registrska tablica in tudi takrat, če tega ni, pa ima, recimo, kot je dober predlog Nove Slovenije, samo identifikacijsko tablico, za neprimerno nižje stroške kot v tem primeru – se da ugotoviti tako, da lastnik, ki hoče dokazovati lastništvo, mora predložiti temu ustrezno dokumentacijo. In to so dejstva.

Kar se tiče določenih prihodkov za proračun, seveda na račun poseganja v žep davkoplačevalcev, državljanov Republike Slovenije, pa smo po dosegljivih informacijah, tako tudi iz medijev, prišli do naslednjega izračuna. Na podlagi 20 ali 25 tisoč tovrstnih vozil, ki bodo prvič prišla pred organe za registracijo oziroma v postopek, kaže, da bi okoli 350 tisoč evrov imeli prihodkov izvajalci tehničnih pregledov in okoli 260 tisoč – to so zelo okvirni podatki, vendar temelječi na informacijah, ki obstajajo – proračun. Lepo. Mislim, da se varnosti v prometu ne dosega in se nikoli ne bo dosegala na ta način, pač pa z odgovornim obnašanjem vseh udeležencev v prometu, s preventivo, ozaveščanjem in z ustrezno infrastrukturo.

Smatramo, da je treba v to smer tudi razmišljati in smo prepričani, da je to prava pot. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, vsi prisotni, lep pozdrav!

Novela Zakona o motornih vozilih in novela Zakona o pravilih cestnega prometa sta bili vloženi s strani koalicijskih poslanskih skupin z enim samim ciljem: zagotoviti višje standarde varnosti koles z motorjem oziroma tako imenovanih mopedov ter posledično vseh drugih udeležencev v prometu. Danes te petindvajsetke lahko vozijo mladi vozniki, uporaba zaščitnih čelad ni obvezna, teh mopedov ni treba registrirati in jih je zato v primeru prekrškov praktično nemogoče izslediti. Da je vse skupaj še bolj nevarno, se v praksi pojavlja znatno število kršitev, ki se nanašajo na predelavo teh motorjev s strani uporabnikov z namenom povečanja hitrosti na način, da odstranijo

vgrajene blokade za doseganje najvišje dovoljene hitrosti 25 kilometrov na uro. Tudi s temi kršitelji ima policija velike težave, saj na vozilu ni nikakršne oznake, s katero bi lahko lastnika izsledili.

V Državnem zboru smo to temo obravnavali že pred poletjem, ko se je izkazalo, da predlagane rešitve niso bile primerno umeščene v obstoječi pravni red, kar bi predstavljalo resne probleme pri izvajanju, zato smo v Poslanski skupini Stranke modernega centra pripravili ustrezne novele z rešitvami, ki bodo rešile te težave v praksi. Pri tem je pomembno to, da je bila politika enotna glede tega, da je treba zvišati standarde varnosti uporabe koles mopedov in udeležencev v cestnem prometu, da je treba uvesti obvezno uporabo varnostne čelade pri voznikih mopedov, da je treba ta vozila primerno identificirati in zavarovati ter da morajo ta vozila biti tudi tehnično neoporečna. Očitno pa si je politika enotna samo do takrat, ko pri neki zadevi ne zazna priložnosti pridobivanja političnih točk in tokrat, žal, na račun varnosti v prometu. Ker bo danes razprava tekla predvsem o dveh amandmajih, ki konceptualno rušita predlagane spremembe. Vsi razumemo, kaj se skuša s tema amandmajema prikazati; populistično se skuša prikazati, da gre za občutno razliko med identifikacijsko kartico in registracijo, ko pa v samem bistvu govorimo o isti stvari. veste, ker tudi identifikacijske tablice ne bi bile zastoj, kot to trdijo predlagatelji amandmajev, mi danes ne poznamo in nimamo vzpostavljene evidence identifikacijskih tablic, imamo pa evidenco registriranih vozil. To, da bi ob obstoječem sistemu uvajali neko novo evidenco, je neekonomično, kar bi se najverjetneje izkazalo kot bistveno večji strošek za končnega uporabnika kot v primeru, ko skušamo ta vozila vključiti v sistem, ki že obstaja. To, da uporabnike ta identifikacijska tablica ne bi nič stala, je navadno izkrivljanje resnice in postavljanje računov brez krčmarja. In od kod naj bi se vzelo? Iz proračuna! Z računa državljanek in državljanov, ker verjetno se strinjamo, da samo imeti neko tablico, ni dovolj, ampak da je potrebno v nekem sistemu beležiti tudi podatke o uporabniku, da se zagotovi sledljivost.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo predlagane rešitve podprli, saj vemo, da z njimi kratkoročno lahko zagotavljamo boljše standarde varnosti v cestnem prometu, dolgoročno pa zagotovo prispevamo k višji prometno varnosti kulturi vseh udeležencev v prometu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o

motornih vozilih in Zakona o pravilih cestnega prometa ne bomo podprli. Ta dva zakona pa urejata status kolesa s pomožnim motorjem. Ne bomo ju podprli zato, ker povsem na novo finančno obremenjuje državljane in uvajata nove administrativne postopke. Predlagatelj gospod Igor Zorčič predlaga, da se za kolo s pomožnim motorjem, katerega konstrukcijska določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro, uvede tehnični pregled, registracija in sklne zavarovanje. Menimo, da je predlagatelj šel iz ene skrajnosti v drugo. Res je, da doslej to področje ni bilo urejeno, vendar to je pa prehod v drugo skrajnost, in to za kolo s pomožnim motorjem, ki ima povprečno hitrost tam nekje okoli 15 kilometrov na uro. Skratka, ne gre za veliko in hitro prevozno sredstvo, ampak gre za kolo s pomožnim motorjem. Sedaj, če pogledamo finančno; po viru časopisa Financ od včeraj stane registracija novega ali pa prva registracija takšnega kolesa 46,34 evra, če prištejemo še tehnični pregled in zavarovanje je to 80 evrov za lastnika kolesa s pomožnim motorjem. Če pomnožimo še 20 tisoč imetnikov teh koles, pridemo do nove obremenitve teh lastnikov, reci in piši, za milijon 600. Milijon 600 boste lastniki teh koles s pomožnim motorjem vplačali državi ob veljavnosti tega zakona.

Zato ker gre za dodatno povsem novo obremenitev, v Slovenski demokratični stranki takih predlogov ne podpiramo, podprli pa bomo amandmaje Nove Slovenije, ki predlaga, da se uvede evidenčna tablica. Skratka, gre za urejen evidenčni sistem in da se tudi sklne zavarovanje za kolesa s pomožnim motorjem, kar pa je tako finančno kot tudi s samimi postopki bistveno manj obremenjujoče za vse lastnike teh koles.

Tega zakona v Slovenski demokratični stranki oziroma obeh zakonov ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar z ekipo, spoštovani kolegice in kolegi! Predloga novele Zakona o motornih vozilih in novele Zakona o pravilih cestnega prometa sta vsebinsko povezana, zato bomo tudi mi, kot ostale poslanske skupine, predstavili skupno stališče. Nastanek obeh predlogov je spodbudil predlog zakona druge poslanske skupine, ki smo ga obravnavali pred parlamentarnimi počitnicami in ki, žal, kljub dobrim namenom predlagatelja ni bil dovolj domišljen. Zato smo v koaliciji želeli realizirati dobre ideje takratnih predlagateljev z namenom, da se zagotovi večja varnost uporabe vozil s pomožnim motorjem, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro. Veljavna zakonodaja namreč takšna kolesa s pomožnim motorjem, katerih konstrukcijsko določena hitrost

ne presega 25 kilometrov na uro, ne uvršča med mopede, zato jih trenutno ni potrebno registrirati, prav tako pa ni obvezna uporaba čelade za voznike in potnike. V prometu se pojavlja vedno več takih vozil, ki sicer imajo vgrajene blokade, da vozilo ne more razviti hitrosti, višje od 25 kilometrov na uro. Žal pa je dosedanja praksa pokazala, da se tovrstnim vozilom pogosto odstrani blokada za omejevanje hitrosti, zaradi česar dosegajo bistveno višje hitrosti. Ker taka vozila do sedaj tudi niso imela registrskih tablic, zato jih ob prekrških ni bilo mogoče izslediti, zato s tema dvema predlogoma zakonov uvrščamo ta vozila med mopede. Obenem se uvaja obvezna registracija, ki bo temeljila na dokazilu o lastništvu, sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti in tehnični brezhibnosti vozila. To pomeni, da bo vozilo imelo registrske tablice, kar bo ob morebitnih prekrških omogočalo lažjo prepoznavo teh vozil.

Rad pa bi izrazil presenečenje nad tako močnim nasprotovanjem obema predlogoma zakona, še posebej s strani organizacije, za katere bi pričakovali, da se zavedajo pomena varnostne opreme, učinka večjega nadzora in da želijo mladoletnike, ki najpogosteje uporabljajo te mopede, čim bolj zaščititi pred pogosto lahkomišelnostjo vožnje. Najlažji način identifikacije je preko registracije vozila in sklicevanje na socialne posledice ni na mestu, sploh če vemo, da takšni novi skuterji stanejo od 500 evrov dalje, registracija takšnega mopeda pa naj bi bila v razponu od 80 do 150 evrov, če bo potrebno pridobiti potrdilo o skladnosti. Še posebej pričakujem, da bo Nova Slovenija, ki je sprožila te spremembe zakonodaje, podprla oba predloga zakonov, če seveda njihov prvi predlog ni bil zgolj maneuver za pridobivanje medijskega prostora.

Naša poslanska skupina bo seveda oba predloga zakonov podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Novela zakona, ki je pred nami, torej, kot že slišano in povedano, ureja status kolesa z motorjem, katerega konstrukcijska hitrost ne presega 25 kilometrov na uro in se po tehnološki plati razlikuje od koles, s katerimi pa so trenutno po črki zakona sicer izenačeni. Odsotnost sodobne definicije tako pomeni, da danes predvsem mlajši udeleženci v prometu vozilo, ki je po tehničnih karakteristikah bolj podobno motornemu kolesu kot kolesu, uporabljajo, ne da bi bili zagotovljeni ustrezni standardi varnosti tako z vidika obnašanja in rabe v prometu kot tudi z vidika tehnične ustreznosti. Da bi preprečili nevarno rabo, sistematično nezaznavanost prekrškarjev iz razloga neizsledljivosti, neuporabe varnostnih čelad ter v čim večji meri tudi možnost tehnoloških manipulacij, je treba

tudi skozi novelo tega zakona uveljaviti in posodobiti definicijo kolesa z motorjem, ki bo ustrezala tudi dogovorjenim skupnim evropskim standardom.

Ker ocenjujemo, da ta zakon na celovit način, skupaj z zakonom, ki ga bomo obravnavali pri naslednji točki dnevnega reda, to dosega, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenem Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih niso bili vloženi, zaključujem z drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 5. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je z obravnavo PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA po skrajšanem postopku.**

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 21. 9. 2016.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Pozorno sem poslušal obrazložitve in ne morem si kaj, da se sprašujem, ali smo v cirkusu ali smo v resnem parlamentu. Ti argumenti, ki so bili zdaj predstavljeni v podporo tema dvema Zorčičevima zakonoma, so pa res za lase privlečeni. Jaz tega dejansko ne podpiram, teh dveh zakonov. Mislim, da je bila razprava na odboru zelo korektna in konsistentna in ob tem, ko strokovna javnost in ministrstvo pove, da zahteva za tehnični pregled je prišla samo s strani kolega Zorčiča in ne s strani strokovnih služb, je zadeva popolnoma jasna. In ko še Desus govori, da dodatne obremenitve ne bo, pa res ne vem, ali smo z lune padli. Ves čas govorite o nekaj novih skuterjih, o nekaj novih vozilih – ali se kdo vpraša, koliko teh vozil je že v lasti naših občanov? In vsi ti občani bodo zaradi tega našega zakona morali ta vozila peljati na registracijo. Govorili ste o 15, 20 kilometrih, pri meni pomeni to tudi 70, 80 kilometrov. Ali bomo uvedli tudi poskusno tablico, da se bo nekdo zdaj peljal na tehnični pregled s tem vozilom? Ali ste pozabili, da bo moral nekdo to vozilo naložiti na neko drugo vozilo, ki je registrirano, zato da ga bo peljal na tehnični pregled? Kdo bo to

plačal? Govorimo o starih ljudeh, ki imajo te kolesa s pomožnim motorjem, zato da se lažje prevažajo po vaseh, po naseljih, ne samo po mestih, ne samo po Ljubljani in še kje. Res ne razumem kolega Zorčiča, da pride na ministrstvo in zahteva, da se to vgradi v zakon, čeprav to ni bil njihov strokovni predlog. Že s tega razloga je ta zakon oziroma obe noveli za zavrniti. Poleg tega pa, kolegi poslanci, ki ste bili v odboru, ste ves čas navajali, da je predlog kolega Tonina sicer dober, rešuje vse to, kar govorite o varnosti in o vsem, vendar ni sistemski in je treba v teh zakonih zadevo popraviti. Potem pa pridete s popravilom oziroma popravki dveh zakonov; in za vas je to sistemskost. Ob tem, da se celo v SMC lažete, da je gospod Tonin govoril, da je njegov predlog praktično brezplačen. Nikoli ni bilo tega. Ves čas je bilo govora, da tudi identifikacija bo nekaj koštala, po domače povedano, vendar ne bo zahtevala neke dodatne logistike, ker vi vsi pozabljate, ta vozila so že v prometu, niso vsa nova in jih ne bo nekdo na novo kupil in registriral, ampak bo moral tudi tisti, ki jih že uporablja, registrirati zaradi vaše neumnosti. Vprašajte se že, kaj sprejemate, če že sistemsko rešujete, rešite tako sistemsko, da bo prav, da bo res varnost. In govorite o varnosti, s tem da bo tehnični pregled, pa vsi govorite, da se vse te blokade lahko odstranijo. Ja ljubo bog, no! Na tehnični pregled ga bo ravno tako peljal tisti, ki ima namen blokado ven vzeti, po tehničnem bo pa blokado ven vzel. In kaj ste vi dosegli? Nič. Strošek za uporabnika in čisto nič drugega.

Iz vseh teh razlogov je nedopustno, če ta zakona spustimo skozi. Mislim, da je kolega Zorčič pa definitivno ustrelil kozla s temi predlogi. Jaz sem proti obema.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Kolega Krivec, takega vas pa res ne poznam, no. Toliko enega blefa in enega zavajanja, ki sem ga pa sedaj slišal, pa že dolgo ne.

Najprej glede tehničnih pregledov. To je res izjavil gospod na seji delovnega teles, češ da ne ve, kako je to prišlo, pa vam jaz povem; nihče od nas tega ni zahteval. Nihče! Nihče ni zahteval tehničnega pregleda. Pride – prosim vas, poslušajte – pride zaradi tega, ker je pač pomožno kolo izenačeno z mopedom in je treba registrirati in pride samo po sebi. Poglejte, preberite si zakon, kolega Krivec, čas je, da si preberete zakon, pa povejte, kje so koalicijski poslanci napisali, da je obvezen tehnični pregled. Nikjer niso tega napisali. Nikjer! Do tega pride samo zaradi tega, ker je izenačeno z mopedi.

Kar se tiče predloga Toninovega zakona, bom tudi jaz po imenih govoril, Toninov zakon je. Poglejte kolega Tonin, vi ste rekli, da Zorčičev zakon bo kaznoval vse. Če vi rečete, da en

zakon, po katerem je treba vozilo tehnično pregledati pa nositi čelado, kaznuje ljudi, potem ste to kaznovanje zahteval vi aprila, ko ste predlagali takšen zakon. Pa si "kaznovanje" pripišite sebi!

Kar se tiče tehničnega pregleda. Sedaj vsi to izpostavljate, kako bo nekdo tehnični pregled naredil. Kako pa naredi za traktor? Poglejte, sem se pogovarjal z ministrstvom, če bo to problematično, bo lahko tehnični pregled tudi na terenu. Ampak nekaj pa moramo vedeti; vi rečete, mi nismo za tehnični pregled, smo pa za nekakšno zavarovanje. Katera zavarovalnica, ljudje božji, bo pa zavarovala vozilo, ki ni tehnično pregledano? Katera? Klump vam bo zavarovala? Lepo vas prosim! Nobena zavarovalnica ne bo tega naredila. Bo za premijo 3 tisoč evrov. Ne bo! In tehnični pregled ni v škodo ljudi, je v korist ljudi. Morate še nekaj vedeti, 20 tisoč ljudi bo tehnično pregledano. Ja, milijon pa pol, to ste sedajle tako iz žepa potegnili, da bolj niste mogli. Prvič, sploh ne vemo, koliko je teh vozil, ker so neevidentirana. Saj ne vemo. Kje ste, kolega Krivec, kaj ste jih šli šteti včeraj? Prebrali ste v časopisu? Kje so pa oni dobili podatek? 20 tisoč, to je od oka. Lahko, da jih je, lahko da jih ni. Druga stvar, če jih je 20 tisoč, je vprašanje, koliko je mlajših od 4 let. Ker veste, prvi tehnični pregled je treba narediti, na koncu koncev, po štirih letih, tako kot pri avtu, saj je enako. Tako je tu polno zavajanja z vaše strani. Razlika med Toninovim zakonom in našim, koalicijskim, zakonom je dejansko samo v tem tehničnem pregledu. Kolega Tonin, vi ste predlagali zavarovanje, predlagali ste čelade, glejte, to je vse strošek za državljanke, če gledamo na ta način. Nihče vam ne bo zastoj zavaroval vozila, nihče vam ga sploh ne bo, če ne bo tehnično brezhibno. Tako ne slepiti zdaj tu ljudi, da smo mi nekaj drugega predlagali. Mi smo naredili to, kar sem napovedal v uvodniku in kar je bilo takrat po oceni stališča Zakonodajno-pravne službe: razdelili smo to materijo v dva zakona. Samo to. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naprej, vsi boste prišli do besede, če se boste prijavili v skladu s poslovnikom. V nasprotnem primeru pa ne boste razpravljali v tem parlamentu. / oglašanje iz dvorane/ Prosim! Bom dal repliko, ni problema.

Repliko ima gospod Danijel Krivec, ki je edini razpravljal do zdaj.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala. Še sreča.

Kolega Zorčič, izjava ministrstva je bila, da je bila to vaša zahteva. Tako se zmenite med sabo, poglejte si magnetogram. Tako mi tu nikogar nič ne zavajamo.

Tehnični pregled, sami ocenite, ali je to majhen strošek za nekoga, ki ni blizu nekega centra. Zavarovanje, tudi gospod Tonin je predlagal, že zdaj lahko kdorkoli zavaruje to vozilo, ne rabi tehničnega pregleda. Pojdite na zavarovalnice, pozanimajte se. Ta zadeva ni

tako enostavna, kot jo vi predstavljate. Verjamem, da je teh vozil, ne 20 tisoč, po mojem jih je blizu 60 ali pa 70 tisoč. Kar poglejte, koliko je takih vozil po vaseh in tudi po drugih naseljih. Vsi ti ljudje bodo morali zaradi vašega zakona ta vozila odpeljati v nek center, ker tehnični pregledi niso v vsaki vasi. Zdaj govorite in primerjate s traktorji, vas lepo prosim, ne govoriti neumnosti! In ravno zato pravite, da sem se razburil. Seveda sem se! Ker se zavedam, kaj mi s svojimi odločitvami naredimo v realnem življenju. Toliko časa sem bil župan in tudi poslanec, da vem, kaj delamo. Zato sem tako razburjen, ko pride na mizo, še enkrat bom rekel, kozlarija. Vas lepo prosim, razmislite!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ne bom se razburjal, tudi ne bom igral razburjenosti. Sem relativno mlad poslanec, tudi nisem še bil župan, ampak se strinjam z govorcem pred mano, da je to kozlarija. Najprej bom opozoril na dve zadevi iz argumentacije gospoda Zorčiča, potem bom pa povedal, kako sem včeraj bil na otvoritvi pomembnega filozofskega simpozija, ki poteka te dni v Ljubljani, in kako je to povezano s tem.

Katera zavarovalnica? Glejte, mi imamo v stanovanju zavarovano celo vrsto nekih naprav, ki jih nisem peljal na tehnični pregled.

Drugič, ker je izenačen z mopedi avtomatizem. Mi moramo zakone tudi vsebinsko brati. Ali zdaj, če bi bil, če zelo karikiram, kavni mlinček izenačen z E-25, potem bi kavni mlinček peljali na tehnični pregled? Včeraj sem bil na simpoziju, ker smo relativno zgodaj končali dokaj dolgočasen dan redne seje, še bolj dolgočasen od tistega našega interpelacijskega, in smo se pogovarjali o številnih zadevah, tudi, recimo, o stanovanjskih zadrugah mladih, ki jih še nimamo, in sem nekako prešel potem na debato o delu tega hrama demokracije v pogovoru z mojim dobrim prijateljem dr. Mirtom Komelom, ki je ob drugem tudi dramatik. Predlagal sem mu, naj vzame magnetogram razprave okrog teh pričfelca zakonov in iz tega naredi tragikomični dramolet, kar to dejansko je, ali pa poligrani dokumentarec, ker se bomo s čeladami in brez čelad tudi mi vozili naokoli.

Stroški. Na zadnji obravnavi na matičnem delovnem telesu so gospodje z resornega ministrstva lepo opozorili tudi na neke stroške, ki se jih tu ne zavedamo. Ta zakon boste verjetno požegnali, šel bo skozi, bo razpis, kdo bo delal registracije, se jih bo tam nekaj javilo, potem se bodo eni pritoževali in bo to trajalo pol leta, leto dni in bodo tudi tukaj stroški v sektorju države, da bodo ljudje na ministrstvih se morali s tem zafrkavati in bomo imeli tukaj nekako še dodaten zaplet te šlamastike. Mogoče je gospod Dolinšek v stališču SMC povedal neko bistvo: danes ni mogoče registrirati. Mogoče je to po ovinkih tisto, kar

smo finančni ministrico, sedaj novo, spraševali, kje bo našla davke, boljše pobirane davke za izpad tistih 50 milijonov. Gospa Vraničar zelo rada uporablja besedno zvezo "davčni izplen" in tukaj je res ta lepa etimologija izplen, nek plen, ki si ga bo nekako nekdo pobral.

Gospod Hršak je rekel, da zakon, ki ga je predlagal NSi, ni bil dovolj domišljen. Ta zakon je podprl, se spomnite, jaz sem prišel z bolniške in takrat ste začeli telovaditi, kako to ni in takrat se je gospod Brglez celo zmotil, da zakon ni bil sprejet, bil je sprejet, 34 : 33, NSi, podprl ga je del Desus, sam gospod Gantar je rekel, da je 40 let motorist, da to podpira, ampak vmes Gantarjeva linija nekako v Desusu ni prevladala, kar me zelo čudi. Ob mladostnikih so tudi starostniki, zlasti če si lahko s slabimi penzijami to privoščijo, te električne e-prčifelce, none, bice, babice in tako naprej, neko volilno telo, ki ga vi nekako zelo hočete zastopati.

Zakonodaja ni domišljijski spis, zakon mora biti domišljen na ta način ... Ta zakon bi mora biti takšen, da vsak mulc, ki mu to ... Mogoče Tonin nekemu nečaku za birmo kupi to prčifelco, da mu da v roke ta zakon, da ga prebere in da je mulcu – seveda ga tam rajca, da bo tisto blokado snel ali jo bo ali ne bo –, da mu je malo jasna in vsebina zakona in zakaj je ta zakon potreben in zakaj cesta ni igrišče in glava ni žoga. To je bilo neko izhodišče, ki smo ga nekako poslušali tukaj urejati. Neka infrastruktura, ne glede na neka prečenja, mi tukaj tako sedimo – po celi vrsti tematik se verjetno Združena levica in Nova Slovenija najbolj razlikujejo –, ampak v nekem malo bolj normalno delujočem parlamentu bi mogoče lahko čez čas se celo strinjali infrastrukturno, kaj vse je lahko družina, in to uredili, ne pa neko takšno zadevo in ker potem iz neke SMC ihte uspe neko totalno skrupcalo. Od dveh, treh ljudi, ki v Sloveniji izdatno razumejo to problematiko, je prišel gospod iz resornega ministrstva in potem je to poslušal razložiti, kako je to ubesedeno, in se je on izgubil nekje notri vmes, kaj šele mi – gremo gledat magnetogram seje. Je priznal seveda zaradi interesov avtomobilske in druge industrije, da je to področje zelo normirano, mogoče celo prenormirano s 500 nekimi zadev, ki jih je takrat navajal. Namesto da bi mi to rešili, dobimo – kaj? Dobimo v bistvu nek zakon, ki ga boste očitno požegnali, SMC – pa ne bom sedaj gospoda Zorčiča, verjetno je poduk iz te zgodbe, da se ne bo več hotel podpisati na prvo mesto pod katere druge zakonske predloge –, ampak ta predlog je brez kakršnegakoli občutka za ljudi, za vsakdanje življenje in tudi za politiko, za politiko v tem žlahtnem smislu. Tudi če pustimo ob strani, da boste na račun tega dobili manj volilnih glasov tudi v Desusu in ne samo v SMC.

Če je že SMC takšen, kot je, in takšen žal je, in tukaj se verjetno ne bo spremenil, bi nekako pričakoval od starejših koalicijskih partneric, da jih malo vzamete v šolo. Kolega Gantarja bom res vprašal nekaj na hodniku, kje se je izgubila

ta njegova razumna linija pri poskusu reševanja te problematike. Mi se sedaj o tem pogovarjamo v tednu mobilnosti – verjetno nas je tudi zaradi tega tako malo tukaj, ker se drugi slikajo z čeladami, brez čelad, gor in dol. To je neka tehnična zadeva, izhodišče je bilo dobro, navsezadnje ne Tonin ne jaz, tudi gospod Krivec, nismo strokovnjaki za te prčifelce, prišli so strokovnjaki do Nove Slovenije, vem, da so tudi hodili do SMC. Nekako je Nova Slovenija tu malo prehitela SMC in tu je že ratal potem nek izvorni predpubertetniški problem, če se tako izrazim. Vem, ker sem se po hodnikih nekako pozanimal.

Rad bi, da se mi ukvarjamo – bo malo štejsko reklamo delal za Večer Marko Radmilovič Prisilno mobilni Maribor; prisilna mobilnost v Ljubljano, v Avstrijo, to je realnost mariborske mobilnosti. Ta tehnični zakon bi takrat morali rešiti kot keks po skrajšanem ali po nujnem postopku. Uvesti se z deležniki, pogledati, rešiti, če seveda bi nekdo, ki ni za politiko, se naučil, kaj je politika, in se ukvarjati z nekimi dosti bolj resnimi izzivi za Slovenijo, mi pa tu delamo idiote sami iz sebe, ne morem drugega reči, s takimi šlamastikami, ki zakomplicirajo zadevo do nezavesti, bodo predstavljali neke dokaj izdatne stroške – mogoče ne, če gledamo čez optiko poslanske plače, ampak če gledamo čez optiko državljanke, državljana, če gledamo čez optiko naraščajoči medregionalnih in znotraj regionalnih razlik. Tu bi se hotel ukvarjati z zakonodajo in z davčnim prestrukturiranjem, kako bi si omice lahko lažje kupile te električne mopede, rad bi se ukvarjal z zakonodajo, ki bi prečila Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ker imamo vrhunske poznavalce in inovatorje na področju elektromotorjev v Sloveniji, pa se tu lahko sam pogovarjam, v parlamentu, in par ljudi mogoče to zanima, ali me nekako razume ali pa tudi ne. Pač, vi boste to ihto odpeljali do konca. Mislim, po čem bo znan ta mandat? Ta mandat bo znan po neki vrečki presenečenja, ki je dobila preveč volilnih glasov, ki bo pol zakonov ali tretjina zakonov po ihti peljala naprej, tretjina zakonov bo šla na Ustavno sodišče, vmes bomo še neke evropske direktive uvajali v slovenski pravni red, brez tega da bi jih nekdo natančno prebral in razmislil, kaj pomenijo in kako bi iz njih mi imeli kakšno dobrobit.

To je učbeniški primer, kako se zakoni in zakonodaja ne dela – jaz ga bom predaval pri kakšnih mojih predmetih, pa upam, da ga bo kdo še kje drugje, da mogoče bo ta hram demokracije v doglednem času ratal politika v žlahtnem smislu, ker drugače smo mi ena velika prometna nesreča. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani kolegi in kolegi!

Razprava je malo zašla, ne bom rekel, da je ravno žaljiva, precej pestra je. Mislim, da tudi včasih, ko se srečujemo na hodnikih, so razprave manj ostre in tudi me danes malo preseneča, ker vendarle mislim, da na nek način smo vsi razumni. V bistvu mislim, da tukaj vsi zasledujemo isti cilj.

Rekel bom, da nisem motorist, sem pa smučar in zelo dobro vem, da čelada že pri smučanju koristi. Tudi me ne zanima kakšna gospodična, ki bo morala frizuro malo žrtvovati, bo verjetno na dolgi rok mogoče celo hvaležna, da je namesto lepe frizure dala na glavo čelado in ostala živa. To je malo za uvod.

Vsekakor bi želel odgovoriti na kritiko, da smo tu neka stranka slučajno prileteli z Marsa v ta parlament. Odgovorno trdim, da delamo v interesu ljudstva, predvsem pa tudi, če gledamo skozi prizmo tega zakona, kaj je glavni cilj. Ko berete novice o številnih nesrečah in tudi mladih žrtvah, precej sem poslušal patetičnih razprav, koliko bomo mi krivi, koliko več bo mrtvih, ker ne bo zakon sprejet po hitrem postopku. Ravno mi smo želeli s to rešitvijo umestiti ta zakon v nek pravni red v skladu s pripombami Zakonodajno-pravne službe, da ne bi prišlo čez par mesecev do nekih amandmajev in novih rešitev, ki bi nekateri iznajdljivi posamezniki spretno izigrali ta zakon, na nek način bi potem ugotovili, da te tablice identifikacijske niso dovolj za neko sistemsko spremljanje, recimo, kršitev. Potem, kar se tiče tudi zavarovanja, mislim, da ko gledamo ta cel paket v celoti, glejmo na več vidikov, da je glavni cilj – jaz sledim, tudi predlagatelj je v osnovi, to vsi ugotavljamo, da praktično se sploh ne razlikujemo, da vsi mislimo isto, kar je prav v interesu, naloga do volivcev. Gre samo za tehnično izpeljavo, da je sistem, prvič, pravno vzdržen, tudi zanesljiv na dolgi rok, in da bo seveda preprečeval neke zlorabe posameznikov, da bo tudi to vozilo tehnično pregledano in da bodo strokovnjaki videli, da so tukaj neki sistemi, ki omogočajo neke blokade lahko, da jih bo možno blokirati, na nek način urediti tako, da to ne bo mogoče.

Tako bi tukaj rekel, da na ta način – poudarjam še enkrat, da v bistvu vsi zasledujemo isti cilj – povečanje varnostnih standardov v cestnem prometu – in da na načelni ravni praktično imamo zelo iste predloge, gre samo v tehnični izvedbi, ko je naša rešitev taka, da ne bo omogočala zlorab in da bo na dolgi rok tudi reševala marsikatero življenje. Bom pa vprašal tako – koliko je vredno življenje? Saj tudi berete v časopisih, koliko je bilo, recimo, samo letos v občini Koper žrtev. Ne bi rad tega izkoristil kot nek patetičen govor, ampak vsako življenje je toliko dragoceno, da s sistemsko rešitvijo, ali so to tehnični pregledi, ali so zdaj tu zavarovanja, mora biti rešitev taka, da bo čim manj žrtev na cesti. Tudi s tega vidika predlaganega črtanja 1. člena z utemeljitvijo ne podpiram, saj dosedanja praksa na področju varnosti v cestnem prometu kaže na potrebo po večji skrbi, namenjeni voznikom koles s pomožnim motorjem, ki

dosežejo hitrost preko 25 kilometrov. Seveda govorimo tudi o tehnični brezhibnosti, ki jo je treba zagotoviti zaradi večje dostopnosti in uporabe, tega čedalje pomembnejši udeleženec v prometu, prav tako pa se več koles s pomožnim motorjem, ki niso tehnično brezhibna, pojavlja na terenu. Poškodbe voznikov so torej tudi že pri vožnji z dovoljenjem 25 kilometrov na uro težke ali celo usodne, kaj šele v primeru neuporabe zaščitne čelade ali pa, če je tukaj seveda možno povečati hitrost, tudi vidimo v medijih, do 90 kilometrov na uro. V praksi se seveda pojavlja vse več kršiteljev, tudi precej je bilo tudi direktnih pobud državljanov na spletno stran Vlade, s kakšnimi težavami se srečujejo. Ne bom rekel sedaj ravno v Ljubljani, tudi kje na podeželju, ko nekdo na nekem sprehajališču privede 50 kilometrov med pešce.

V bistvu, kar se tiče teh tabel, bom tako rekel, da seveda v državi imamo nek sistem registracije vozil, ki je uveden, utečen in tudi ta identifikacijska tablica bi pomenila nek strošek, zato je na nek način bolj smiselno vklopiti v nek sistem in tudi z vidika hitrosti uvedbe tega zakona v prakso bi pomenila uvedba novega sistema uvedbe teh tablic dodatne javne razpise, zavlačevanju postopkov in lahko bi se zgodilo, da bi ta zakon bil apliciran mogoče šele drugo leto zaradi težav, ki jih potem posamezniki ali ponudniki izkoriščajo v neke svoje podjetniške interese.

Tako mislim, da bi lahko tudi še govoril, ampak razpravo bi strnil pa zaključil v tej smeri, da v bistvu, kot ste že sami ugotavljali, da zasledujemo isti cilj, v interesu vseh nas je celovita dolgoročna zaščita uporabnikov teh koles, vseh državljanov, tudi drugih, ki jih posledično uporabniki teh motornih koles povzročijo drugim. Kar pa se tiče stroška, sem slišal tukaj veliko števil, takih in drugačnih, nepreverjenih. Poudarjam pa to, da vsak strošek je zelo utemeljen in pomemben, če bo preprečil neke žrtve v potniškem prometu in tako dalje, predvsem mladih. Seveda pa tudi mislim, da so ti stroški glede na ta vozila nižji in da so te ocene, ki so jih navajali v mediji, netočne. Na prvo mesto pa postavimo varnost nas, vseh državljanov in ne bodimo sedaj malo ljubosumni ali pa nervozni. Mislim, da gre za skupen projekt cele opozicije in koalicije, neko tehnično nadgradnjo in smiselnost umestitve tega zakona v zakonodajni prostor in tudi v tehnično regulativo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Lahko imamo isti cilj, samo pot do tega istega cilja je pa lahko zelo različna. Lahko pridete do Koroške po poti, ki je dolga 300 kilometrov ali pa tudi mnogo krajša in seveda s tem so tudi zelo različni stroški. Če bi vi res verjeli v to, kar trdite, da imamo isti cilj, zakaj sedaj tukaj neke zadeve

preigravamo, ste imeli enkratno in lepo varianto, da bi naš zakon enostavno podprli in bi s skupnim ciljem vendarle nekaj dosegli. Ampak vi ste se odločili takrat spomladi oziroma poleti, drugače.

Gospod Dolinšek je prej govoril o nabiranju političnih točk. Če jih je kdo nabiral, potem jih je on nabiral. Prav nobene potrebe takrat ni bilo, da je šel SMC skupaj s koalicijo, z delom koalicije, ker so bili razumni del te koalicije, ta naš zakon rušili, ker očitno SMC ni mogel preboleti, prebaviti tega, da bi kakšen problem rešila tudi opozicijska stranka. Če kaj, potem pa smo v tem parlamentu zato, da rešujemo probleme ljudi, in na nas so se obrnili določeni ljudje, ki so imeli zelo konkretne probleme, in te stvari smo prevedli v zakon.

Razpravljamo sedaj sicer o 1. členu, ki je zelo splošen – mislim, splošna razprava, ampak bom povedal, kaj smo mi k 1. členu predlagali. Predlagali smo amandma, ki črta vašo definicijo kolesa s pomožnim motorjem. Poslanec Zorčič je rekel, "mi nismo nikoli predlagali tehničnega pregleda". Ampak, pogledajte, kolega Zorčič, zaradi spremembe definiciji se uvaja tehnični pregled. Torej, kdo jo je uvedel? Vi. Zaradi tega, ker vi v zakonu, ki ste ga predlagali, spreminjate definicijo tega kolesa s pomožnim motorjem in bo velika večina teh koles s pomožnim motorjem padla sedaj v kategorijo mopedov, za kar je potrebna registracija. Zelo jasno trdim, da bistvena razlika med vašim in našim predlogom je, da vi registracijo uvajate, mi pa registracije nočemo.

Še nekaj glede stroškov. Vi ste tisti – gospod Dolinšek je politikant ali demagog, ki je govoril, češ kako sem jaz govoril, da naš predlog ne bi imel nikoli nič stroškov. To ni res. Pogledajte si razprave, magnetograme za nazaj. Bom sedaj zelo korekten, zelo natančen. Kje se naš in vaš predlog razlikuje? Okej, smo rekli, so problemi na tem področju. Glede čelad – okej, v redu za večjo varnost dajmo zahtevati uporabo čelad. Ampak vi jih zahtevate ves čas, mi jih zahtevamo do dopolnjenega 18. leta starosti. To je razlika med vami in nami. Razlog, zakaj smo mi to predlagali, obstaja; zaradi tega, ker so nas Primorci na to opozarjali, da so tam že dolga leta, desetletja, navajeni uporabljati ta vozila na takšen način in naj bi se tam neka kultura ali karkoli spremenila. Mi smo rekli, okej, do 18. leta je obvezno in od tam dlje je vsak za svojo varnost odgovoren.

Slavko Ivančič, ki nam je pomagal ta zakon predstavljati po Sloveniji, je rekel, da je ta vozila ves čas uporabljal brez čelade, imel hudo nesrečo, komaj preživel, ampak odslej vsakemu priporoča, da to čelado uporablja. Seveda, kdor bo poskrbel za svojo varnost, bo čelado uporabljal, ampak mi z zakonom nikogar ne silimo, pač mlade pa prisilimo v to, da se za te stvari odločajo. To je, recimo, ena izmed takšnih razlik, za katere pravite, da jih ni, ampak to je konkretna razlika.

Druga razlika zavarovanje – tukaj moram reči, da smo si približno na istem, ni bistvenih razlik, zgolj s tem dodatkom, da gospod poslanec Zorčič govori, kdo pa ti bo zavaroval to stvar. Že danes kakšno stvar zavarujejo, se pravi, je zavarovanje mogoče.

Zdaj pridemo do bistvene razlike: po našem do identifikacijske tablice in po vašem registrske tablice. Neštetokrat sem že povedal konkreten primer, očitno ga moram še enkrat, in tukaj pa nastajajo bistveni stroški. Ko bo šel Jazen Novak iz Zgornjega Tuhinja po identifikacijsko tablico na Upravno enoto Kamnik, bo šel tja lahko osebno, bo seveda za to identifikacijsko tablico tudi plačal 15 evrov, tam nekje se gibljejo stroški tovrstnih tablic, bo to tablico odnesel domov, namestil na motor in tukaj je zanj, kar se tiče birokracije in administracije, strošek in postopek zaključen. Predlog, ki pa ga vi uvajate, pa pomeni vsakoletni strošek. Vozilo, ki je starejše od 4 let, potrebuje registracijo vsako leto. Je tako? Po podatkih od enega izmed, bom rekel, izvajalcev teh tehničnih pregledov, je rekel, da minimalni strošek za tehnični pregled tega vozila je 17 evrov. Ta strošek bo vsako leto potem, ker bo treba vsako leto to registracijo opravljati in obnavljati. Od tukaj se pa stroški med vami in nami dramatično povečajo. Pri našem predlogu bo imel državljan strošek samo enkrat, in to je 15 evrov, za nabavo tablice, po vašem primeru bo imel isto za nabavo tablice, potem pa za registracijo vsako leto. In tega vi ne želite razumeti. Na tem primeru vi minimizirate, češ, kaj pa je to, saj to ni nobenih večjih razlik, cvetka je bil pa zagotovo poslanec Hršak.

Mislim, da je on postal legenda, saj veste, s tisto borbo za bančni avtomat v naših prostorih. Ampak mislim, da s to izjavo, ki jo je danes dal, če boste brali magnetogram, bo pa poslanec Hršak znova zaslovel. Ste ga slišali, kaj je dejal? Rekel je, da pri teh stroških se ni vredno, nekaj v tem smislu, da se ni smiselno sklicevati na socialne razlike in na socialni status državljanov. A res, gospod Hršak? Se pravi, 17 evrov vsako leto za nekega upokojenca ni pomembno? Zanimivo – ta teza Desusa! Medtem ko se vaš predsednik bori za – kako se že reče –povišanje, za usklajevanje pokojnin, ker, recimo, moji stari mami se je pokojnina povečala za dve kepici sladoleda. Za dve kepici sladoleda se ji je povečala pokojnina, to je velik uspeh Karla Erjavca. Ko pa tukaj v drugem primeru govorimo, da bo moral nek upokojenec, v moji domači vasi starejše gospe 70 let plus uporabljajo tovrstna vozila zaradi tega, da se od domače hiše peljejo na polje ali na travnik urejat stvari. Tem gospem, ki so upokojenke – za te pa ni problem 17 evrov vsako leto. Kakšen uspeh je pa to, Desus? Razložite mi to, me zelo zanima! To je izjemno zanimiva debata, ko lahko vidiš, mislim, da je poslanec Trček odlično v temu smislu razpravljal, da vsa logika odpove, ko gre enkrat za prestiž. Poslanec Hršak, preberite si, kaj ste dejali. Mislim, da ta izjava bo slavna in bi

jo veljalo še večkrat uporabiti, ko se bomo o kakšni drugi stvari pogovarjali.

Glede številke 20 tisoč. Poglejte, teh števil se nismo mi na pamet izmišljevali ... Eno je, kar pišejo mediji. Dobro, pa če vi rečete, da medijem ne zaupate, dobro, pustimo to pri miru. Preberite si magnetogram odbora, kjer so predstavniki ministrstva dejali, da imajo oni v ne vem kakšnih evidencah približno zabeleženih, da je 12 tisoč takšnih vozil, ampak da pa oni ocenjujejo, da jih je 20 tisoč. To je bila neka njihova takšna ocena na odboru. Tukaj se strinjam s poslancem Krivcem, da je ta številka lahko 70, 80 tisoč, še posebej, ker je teh vozil na podeželju mnogo več kot najbrž v mestih, ker se ta vozila uporablja kot "neke vrste delovni stroji" za tiste, ki se morda ne prevažajo okrog s traktorji ali drugimi vozili. Verjamem, da se to marsikomu zdi smešno, da si v moji vasi starejša gospa nadene ruto in se usede na tovrstno vozilo in se odpelje 5 kilometrov stran z motiko na rami. In zdaj tem gospem boste vi dejali, da naj zdaj iz mojega Zgornjega Tuhinja odpeljejo ta vozila v 20 kilometrov oddaljeno Podgorje, da bodo ta vozila vsako leto registrirala in podaljševala registracijo in tako naprej. Podaljševanje registracije – sem še celo premalo rekel, mediji pišejo, recimo časnik Finance, da bo to stalo 26,5 evrov. O takšnih stvareh se pogovarjamo!

Priporočil bi vam, najbolj pametno bi bilo, če koalicija – torej, če je opozicija s pomočjo koalicije v tisti prvi obravnavi našega zakona bila toliko modra, da smo ga čez prvo obravnavo spravili čez, bi bilo zdaj najbolje, in tudi za poslanca Zorčiča in za poslanca Hrška in še koga, bi bilo zdaj najbolj elegantno, da se enostavno zbere nekaj koalicijska večina, da se med seboj dogovorite, kdo bo še glasoval proti temu zakonu in da ta zakon pade. Zaradi tega, ker boste videli, kakšen revolt bo, če bo ta zakon sprejet. Ker ta zakon se bo dotaknil minimalno 20 tisoč ljudi, če pa to pomnožite še krat 4 družinski člani, pa pridete tam do številke blizu 100 tisoč. Mislim, da ob vseh težavah, ki jih imate oziroma ki jih imamo, tega ni vredno tvegati. Zato, recimo, že en korak naprej bi bil, da bo poslanec Zorčič zadovoljen in da bo kljub vsemu imel nek občutek, da je naredil neko delo, predlagam, da se vsaj sprejme naš amandma k 1. členu, ki govori o tem, da se definicija ne spremeni. Če se definicija teh koles s pomožnim motorjem ne bo spremenila, potem seveda vsa ta vozila ne bodo padla v kategorijo mopedov in ne bo potrebna registracija. To je, recimo, ena elegantna rešitev, ki jo imate. Rečete – tako kot je poslanec Ranc rekel, v smislu sodelovanja in iskanja skupnih ciljev –, ajd v redu, se podpre amandma Nove Slovenije, se ta definicija spremeni, torej do registracije teh vozil ne pride, ostane pa tista sprememba, ki ste jo predlagali, da je obvezna uporaba čelade. Tam ne bom kraval zganjal, če ne boste sprejeli našega amandmaja k tretjemu členu, ki predlaga, da isto se zaščitna čelada uporablja

do dopolnjenega 18. leta starosti. Mislim, da je še vedno neka možnost za eleganten izhod, najbolj nespametno pa bi bilo, da bi z neko trmo, neko ihto vztrajali na teh predlaganih rešitvah samo zato, da bi dokazali, kdo ima v tej hiši večino. Se ve, kdo jo ima, ampak to večino tudi včasih pametno uporabljajte.

Za zaključek tega prvega dela moje razprave pa bi rekel samo še eno stvar, ker je tukaj tudi poslanka Poropat. Spomnim se je na odboru, ko smo razpravljali in je rekla, da se sicer strinja z mojimi rešitvami, ampak da je moja rešitev nesistemska, ker – poslušajte to – bi morali te rešitve uveljavljati ali spreminjati v treh različnih zakonih, jaz pa sem te rešitve predlagal zgolj v enem. To je bil takrat to ključni razlog, ker je zadeva nesistemska, da se vse skupaj zavrne. A glej ga zlomka, poslanec Zorčič se podpiše pod dva zakona, ne pod tri, pod dva! A zdaj dva sta zakona pa sistemska? Eden ni, dva pa sta? Zanimivo!

Še zadnja stvar, če ste natančno prebrali mnenje Zakonodajno-pravne službe ali predstavnice mag. Andreje Kurent, ki je bila na odboru, se spomnite, kaj je ona rekla? Da obstajajo v zakonu določene nejasnosti glede same definicije, ki naj bi ločila kolo s pomožnim motorjem od mopeda, in opozorila na potrebo po proučitvi prepisa definicije iz uredbe te in te, ker eden izmed argumentov takrat na odboru je bil tudi to, da kaj se pa mi gremo, da se ta definicija tega kolesa s pomožnim motorjem tako ali tako prenaša iz evropske uredbe, pa je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da je ta uredba že bila prenesena in to, kar ste sedaj vi predlagali, uvaja določena neskladja in nejasnosti.

Poglejte, nobenih kreditov si ne bom pripenjal, ker itak je bil moj zakon zavrnjen. Mislim pa, da je zavoljo koalicije najbolje, da naredimo to, kar sem predlagal; da se sprejme tisti naš amandma, ki črta vašo definicijo, in da enostavno izplen vseh teh zgodb, ki smo jih imeli okoli tega, je pač ta, da bomo predpisali uporabo čelade. To je pač lahko nek skupen zaključek.

Upam, da boste premogli toliko modrosti, da to naredimo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Moram se odzvati na nekatere trditve. Nekaj je bilo govora najprej o tem, da so nekateri koalicijski poslanci, tudi iz vrst Desusa, mislim, da jih je bilo tudi v naših vrstah nekaj, podprli tisto prvo branje. Moram vas vse spomniti, da takrat mi še nismo imeli tistega mnenja Zakonodajno-pravne službe. In tisto mnenje, ki je šele po tistem prvem glasovanju prišlo na naše mize, je bilo tisto, zaradi katerega smo se pač odločili v koaliciji, da gremo v dva zakona. S tem da moramo vedeti, ker ste prej omenili, vi ste šli po dva, ne v tri, imamo še tretjega –

mislim, da je danes na Vladi celo –, to je Zakon o voznikih. To manevriranje z dvema, tremi zakoni, mislim, da nima nobenega smisla.

Kolega Tonin, nekaj bi vas vprašal. Sedaj vas dejansko nisem razumel. Povedali ste primer gospoda Slavka Ivančiča, da je padel, da ni imel čelade, vi pa vendarle ne podpirate čelade. Tega enostavno ne morem razumeti. Se pravi, padel je brez čelade, imel hude poškodbe, vi pa pravite, da čelada ni potrebna. Pojasnite to. Ne razumem, mogoče bo kdo od gledalcev razumel. Ko vi pravite, da je razlika med našim in vašim zakonom v tem, da vi predlagate čelado do 18. leta, mi pa smo slabi, pa, bom rekel, predlagamo za vse obvezno čelado, vas bom nekaj vprašal, pa, prosim, odgovorite na to vprašanje. Ali je življenje 19-letnika vredno manj kot življenje 18-letnika ali pa 17-letnika? Mi mislimo, da je vsako življenje, sploh v Sloveniji, ker nas ni v izobilju, zlata vredno. In da je prav, da se pri nekaterih stvareh, ko gre za dobrobit vseh, ne izpostavljam z nekimi, bom rekel, populističnimi: ja, sedaj so pa to nekakšni novi stroški, pa ne vem, kdo vse bo zaslužil. V tem delu grajam to vaše očitane besede kolegu Hršku, ki je popolnoma ne na mestu. Mi se pogovarjamo o varnosti; mi se pogovarjamo o varnosti v koaliciji, vi se pa pogovarjate o žepu. Seveda moramo biti, bom rekel, znosni in moramo skrbeti za to, da bo vsaka neka prilagoditev nekim novim zakonskim zahtevam čim manj boleča za vsak žep. Tudi na tem delamo, dobil sem zagotovila ministrstva glede na to, da so oni tvorno sodelovali pri tem zakonu, da se bo šlo v ta razmislek tako glede tehničnih pregledov oziroma možnosti tehničnih pregledov na terenu, če se bo to izkazalo kot potreba, pa omenjena je bila tudi možnost proučitve teh stroškov, ki se nanašajo na tehnične preglede pa morda registracijo. verjamem, da bo ministrstvo to proučilo in šlo tu nasproti. Ampak ker se sprašujemo sedaj, ali 18 evrov ali življenje – poglejte, mislim, da to sploh ni vprašanje!

Kar se tiče teh števil glede zakonov 10, 20 tisoč, ministrstvo je reklo 12 tisoč, lahko tudi 20 tisoč – to sem že večkrat danes omenil. Mi sploh ne vemo, koliko je teh. Ali ni to problematično? Imaš promet, imaš, bom rekel, naraščajoče število žrtev v prometu in imaš eno ogromno število nekih udeležencev, za katere sploh ne veš, koliko jih je, kdo je lastnik teh vozil, kdo jih je registriral oziroma pardon, ni jih registriral, niso registrirana, kdo jih je kupil, kdo odgovarja za prekrške, ki so storjeni s temi vozili – ničesar ne veš!

Zdaj vi pravite, da je vaš predlog pa super in zveličaven, naš je pa zelo slab in nedodelan, čeprav lahko povem, da so ga pripravljali oziroma oblikovali tudi strokovnjaki na Ministrstvu za infrastrukturo. Pravite, mi predlagamo identifikacijo. Zdaj pa, recimo, ta primer, mi podpremo vaš predlog identifikacije, neke nalepke, ste rekli, kajne, ne vem, recimo nalepke. / oglašanje iz dvorane/ Ne vem, kaj pa

potem, registrske tablice, če niso nalepke? Mislim, da ste v prvem zakonu govorili celo o nalepkah ... / oglašanje iz dvorane/ In Ministrstvo za infrastrukturo da razpis za nekega novega izvajalca, za neke nove nalepke ... Glejte, kaj imamo tu – spet Mirage. In kaj bi bil prvi članek? SMC spet, ponovno uvaja Mirage nalepke in podobno. Glejte, mi nismo za to. Mi smo za to, kar že obstaja, in mislimo, da je v redu – to so registrske tablice. Take, kot so na mopedih, bodo zdaj pač tudi na teh petindvajetkah, ki vizualno bolj kot ne enako izgledajo kot mopedi. In to je ta razlog.

Kar se pa tehničnih pregledov tiče, sem pa že pojasnil. Mi nismo nikoli pritiskali na ministrstvo ali karkoli, pač, tako kot ste povedali, da zaradi sprememb teh definicij oziroma izenačitve teh koles s pomožnim motorjem z mopedi pride tudi do te obveznosti tehničnega pregleda. Mislimo, da to ni napačna odločitev, da je to dobra odločitev, da je prav, sploh če je 70 tisoč vozil, kot pravi kolega Krivec, na cesti, pa da niso tehnično pregledana – pa, lepo vas prosim! Mislim, da morajo biti pregledana. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): V nekaterih delih me je poslanec Zorčič zelo narobe razumel.

Kako pa registracija prispeva k večji varnosti oziroma če primerjamo registracijo in identifikacijo, kakšna je to razlika v prispevku k varnosti? Jaz sem se skliceval pri poslancu Hršku na to, da ni problem, da bodo morali upokojenci za podaljševanje tovrstnih vozil plačevati vsako leto 26,5 evra, da to ni problem. Na takšen način je on razpravljal. Jaz pa mislim, da je problem. Absolutno se ne morem strinjati z vami, da bo pa registracija vozil prispevala k večji varnosti. S tem se ne morem strinjati.

Zdaj pa na čelade, ker tudi pri čeladah me niste razumeli. Danes je uporaba čelad neobvezna, nikomur po zakonu ni treba nositi čelade pri teh kolesih s pomožnim motorjem, nikomur. Mi predlagamo, da bi bilo do 18. leta to obvezno, po 18. letu pa opcijsko; če želiš, seveda lahko. Hotel sem vam pa povedati primer, da obstajajo posamezniki, ki tudi če ne bo zakonsko predpisana, bodo to čelado kljub vsemu uporabljali. Pa sem dal primer gospoda Ivančiča. Jaz nimam takšnih velikih problemov, če vi želite zdaj to narediti za stalno uporabo. Želim vam samo povedati, da sem pri tej naši rešitvi želel upoštevati določene življenjske okoliščine. In življenjske okoliščine so, da v Zgornjem Tuhinju ti starejših gospa, starih 65, 75, 70 let, ki se vozijo s temi vozili, ne boš nikoli prepričal, da bo gospa nosila čelado, ker je že celo življenje ne nosi. In kaj? Da ji bom zdaj predpisal zakon, da jih bo v Zgornjem Tuhinju čakal policist, ker je reveže pa male ribe najlažje loviti in kaznovati pa pisati globe, tiste, ki so

ukradli milijone, tiste malo težje, da bo zdaj policist čakal sredi vasi in vsaka gospa, ki se bo pripeljala brez čelade, bo dobila še globo! Ne! Za to pa nisem! Zato smo predlagali rešitev, da do 18. leta je obvezno, pač, mladino je treba zavarovati, če hočete, tudi zakonsko, ko je pa enkrat oseba polnoletna, pa sama odgovarja za svoje zdravje. In tisti, ki nekaj dajo na varnost, bodo čelado uporabljali, kdor ne, je pač ne bo. To je tista razlika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tri minute, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Potem bom repliko zaključil, pa se javim na razpravo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Prav.
Replika gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala. Bil sem omenjen.

Kolega Zorčič, vi sedaj razlagate o tem, da imamo vozila, ki so na cesti, pa jih nimamo evidentiranih. Če bomo to vašo logiko naprej peljali, pričakujem naslednji zakon, ki bo zahteval, da tudi vsa kolesa, bicikli gredo na registracijo, ker tudi ta kolesa gredo hitreje kot 25 kilometrov na uro in tudi ne vemo, koliko jih je na cesti. Ta logika, vsaj po mojem mnenju, ne pije vode.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Predlagatelj, izvolite, gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Kolega Krivec, res ne želim, da bi bila še kolesa registrirana. Mi tega ne bomo nikoli predlagali. Upam, da tudi ne bo kaj takšnega prišlo iz Evropske unije.

Kolega Tonin, sedaj kar se tiče, recimo temu starejših ljudi in uporabe teh petindvajsetic, smo šli v zakonu toliko nasproti, da ne bodo rabili neke zaprte, črne motoristične čelade, ampak bodo lahko imeli kolesarsko čelado, ki je bistveno bolj prijazna za nošenje. Verjamem, da tudi vaša sosedka ne bo imela nobenih težav niti s frizuro niti z ničemer, če bo tisto čelado nosila, ji bo pa lahko prav prišla. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Za razpravo se je javil mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dobro, čelade so opcijsko, tukaj pri vprašanju čelad so nianse; pač vi – vseskozi, mi – do 18. leta. Pa ta zadeva se mi niti ne zdi sedaj ključna in vsepomembna in bistvena. Kot sem dejal, je pomembna za neko lokalno območje in zato mislim, da bi morali mi kot politiki pri iskanju nekkih rešitev, ki jih zapišemo v zakon, narediti te rešitve čim bolj življenjske in tudi določene

življenjske okoliščine upoštevati. Pač ocenjujem, da moja rešitev bolj življenjske okoliščine upošteva kot vaša, tudi ljudem pušča večjo svobodo in pušča svobodo izbire. Ampak pustimo to.

Vrnil bi se nazaj na registracijo oziroma registracijo, ki je mi ne odobravamo in ji nasprotujemo. Vi ves čas želite to zbanalizirati v tem smislu, saj ste tudi vi predlagali identifikacijo, saj ni bistvenih razlik, saj je ... Kaj pa je to? To je isto tablica. Ali bodo nalepke ali kaj takšnega? Če bi, poslanec Zorčič, vi prebrali naš zakon, bi vedeli, da tam notri so bili kar trije odstavki, ki so te stvari natančno predpisali, in je bilo napisano, da minister v podzakonskih aktih vse te podrobnosti predpiše. Logično bi pa bilo, po uporabi zdrave kmečke pameti, da bi za ta vozila, torej kolesa s pomožnim motorjem oziroma za petindvajsetke, uporabljali isto obliko, isti način tablic, ki so kot registrske tablice, s to razliko, da bi bile drugačne barve, da bi lahko policisti na daleč ugotovili po tablici, ali neko vozilo sme iti več kot 25 kilometrov ali ne, ker na podlagi tega bi tudi kršitve ugotavljali. Vse, kar bi moral minister storiti, je, da pri tistem ponudniku, kjer država naroča registrske tablice za mopede, bi samo zahtevali, naročili še tablice, ki bi bile drugačne barve, in te tablice bi poimenovali identifikacijske tablice. In tega vi ne želite razumeti. To je ena taka čisto tehnična razlika.

Druga stvar; pri našem predlogu o identifikacijskih tablicah je strošek enkratno. Ti kupiš tablico in jo namestiš in jo imaš, dokler tega vozila ne prodaš. Pri vas je pa zahtevana registracija, kar pomeni, ko je vozilo nekoliko starejše – in sem prepričan, da velika velika večina državljanov ima ta vozila toliko stara, da bodo zapadla že pod tisti režim, ki zahteva registracijo vsako leto –, je pa potem strošek obnavljanja in podaljševanja registracije 26,5 evrov. In če smo, vsaj ta del parlamenta trdi, da je socialno čuteč, potem bi morali na te stvari tudi malo popaziti in ne državljanom nalagati nečesa, kar ni potrebno. Vsi skupaj smo ugotavljali, da je problem pri teh vozilih, da nekateri kršijo pravila, nekateri pobirajo ven blokade in podobne stvari, ampak ni nobene potrebe, da zato kaznujemo prav vse državljane s kaznijo 26,5 evrov, toliko, kot je podaljševanje registracije. Dovolj bi bilo, da bi našim policistom omogočili, da preko identifikacijskih tablic izsledijo tiste, ki kršijo zakon, ki jemljejo ven blokade in ki predelujejo ta vozila. S tem, da bi ta vozila lahko identificirali, bi to policistom tudi omogočili. To je bil naš skupen cilj. Samo, da smo mi našli mnogo krajšo, pa mnogo enostavnejšo pot do tega cilja, vi ste pa to zadevo gromozansko zakomplicirali.

Še ena težava, kjer pa smo hvala bogu skupaj. Pri obveznem zavarovanju tovrstnih vozil imate kup primerov, kjer ta vozila povzročajo škodo in danes je to škodo praktično nemogoče izterjati, če se dva tako ne dogovorita oziroma jo lahko izterjaš samo preko civilne tožbe, kar pa je zelo

slabo. In je v korist vseh; je v korist uporabnika in tistemu, ki je bila povzročena škoda, da se vozilo – mediji pišejo, da se danes začnejo ta zavarovanja tam od 20 evrov naprej –, da se ta vozila zavarujejo, ker potem ne bo nobenega glava bolela, če bo nekdo komu skočil v odbijač oziroma podrsal avto, zbil ogledalo in podobne stvari.

Razumem vas, ste prvopodpisani, želite, da gre ta zadeva v nespremenjeni obliki naprej, ampak verjemite mi, da se boste morda čez 2, 3 mesece ali pa čez pol leta spominjali, kaj sem vam danes rekel, da bi bilo mnogo bolje sprejeti ta amandma, ki bi črtal to vašo definicijo in s tem tudi preprečil registracijo tovornih vozil. Rešili bi mnogo problemov vsi, ki si jih boste zdaj nakopali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči!

Spoštovani gospod Zorčič, vi vseskozi tako v stališču kot v razpravi govorite o motorjih. Ne! Mi danes govorimo o kolesu s pomožnim motorjem, ki ga vi s svojim zakonskim predlogom šele želite umestiti v kategorijo motorjev. Tako, da smo si tukaj čisto na jasnem. Seveda, v kolikor boste uspeli s tem zakonom s svojim večinskim prevladovanjem, uvajate tehnični pregled, registracijo in zavarovanje. Ampak vaš predlog in vaša odločitev ne stojita na konstruktivnih temeljih, pa vas bom vprašal. V koliko procentih v prometnih nesrečah pri kolesu s pomožnim motorjem je bila kriva tehnična okvara kolesa? Po moji oceni niti en procent ne. V krepki krepki večini je v teh nesrečah krivda na človeškem faktorju. To se pravi, ta argument pri zahtevi, da se takšno kolo pelje na tehnični pregled in registrira, nima strokovne osnove in podlage. Je pa res, da bo novo imenovana ministrica zelo zadovoljna, ker boste s svojim predlogom zakona iz žepa potegnili milijon 600, če je teh lastnikov 20 tisoč. Ja, lep prihodek. Ampak, kakšen je pa to strošek za lastnike, tega pa se ne vprašate.

Zdaj pa dva konkretna primera iz prakse. V tehničnem centru sem vprašal, da zdaj boste dobili pa tudi te nove petindvajsetke na tehnični pregled. Sem rekel, da kako bo pa ta tehnični pregled izgledal. Ja, pravi, da res je, po večini so te petindvajsetke hitrejšje kot 25 kilometrov na uro. Sem rekel, kako boste pa to rešili? Ja, pravi, da enostavno malo manj plina daš. Kakšen je nauk iz tega? Ali je ta zakon koristen ali se bodo norca delali iz tega zakona? To je pa praksa.

Zdaj pa še drugo, o veljavnosti tega zakona. Zakon začne z dnem veljati. S tistim dnem, ko začne veljati, se s tem kolesom s pomožnim motorjem, če ni registriran na tehničnem pregledu, ne smeš več peljati. To se pravi, da na prvi tehnični pregled in na registracijo ga moraš naložiti na prikolico in

peljati v tehnični center. Ob prvi registraciji. Si zamislite? Pustimo zdaj tiste, ki so bližje in v centrih in tako naprej. Si predstavljate zdaj, kaj smo s tem naredili?

Zdaj, bi rekel, mene ob vaših predlogih, gospod Zorčič, je zelo strah. pa se bojim in obstaja velika bojazen, da boste uvedli tehnični pregled za smuči. Smučar doseže hitrost z lahkoto preko 100 kilometrov na uro. Ali so smuči potrebne tehničnega pregleda? Vi pa uvajate tehnični pregled za kolo s pomožnim motorjem, ki doseže v povprečju hitrost 15 kilometrov na uro. Zdaj pa dajte te dve stvari na tehnico nekega razuma ali pa bi rekel neke zdrave kmečke, domače pameti. Dajte ti dve primerjavi, pa prej, ko ste dajali, jaz bi rekel, neprimerne primerjave glede varnosti. Dajte ta varnostni vidik v tem segmentu tukaj na tehnico v primerjavo. Zelo me je strah vaših naslednjih predlogov. Čudim se pa tudi ministrstvu, da takšne zakone spusti skozi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan ... Replika? / oglašanje iz dvorane/ Potem ima pa besedo gospod Ivan Hršak. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Moram se oglasiti na nekatere izjave netočnosti, da ne bom rekel še kaj hujšega, in pa seveda tudi o izraženi skrbi o stranki Desus. Prvo bi imel kot repliko na Danijela Krivca, ki je rekel, da sem v stališču rekel, da ni nobenih stroškov. To ni res, bom še prebral: »Registracija takšnega mopeda pa naj bi bila v razponu od 80 do 150 evrov, če bo potrebno pridobiti potrdilo o skladnosti.« Danijel, predlagal, bi pa dobro poslušal, če pa površno, pa potem ne dajaj replik. To je eno.

Drugo bi se odzval na kolega Trčka, on ima tudi zelo velike skrbi glede Desusa, pa bi mu jaz priporočal, da naj skrbi za Združeno levico. Jaz berem in slišim, da imajo ogromne skrbi, ogromno dela, kako se bodo poenotili. Naj za svojo stranko skrbi in za te probleme, da jih bo reševal.

Potem, rečeno je bilo problem vožnje teh vozil na tehnične preglede. Seveda je to res, ampak tudi za vse mopede velja, za vse velja, da jih moraš prvič nekako spraviti tja. To se pravi, da ni zdaj nek nov problem, ki ga do zdaj ni bilo. Isto velja tudi za vse.

Jasno smo povedali, da hočemo na temu segmentu narediti red in gre v smeri skrbi za varnost vseh udeležencev v tem prometu, za to se nam gre. Mi nismo navdušeni, da neki stroški so, tudi v Toninovem predlogu so stroški bili. On zdaj meče nekje 14 evrov, si jih je nekje izmislil, ali je res tako ali jih je več, to se da preveriti.

Potem je kolega Tonin tudi rekel, ga tudi skrbi glede upokoјencev, ki se vozijo s temi

motorji oziroma s kolesi s pomožnim motorjem ... Moram reči, da jaz jih na cesti ne vidim, zelo malo, bi rekel sploh se ne morem spomniti. Sem razmišljal, kje sem videl upokojece, da se vozijo s temi kolegi. Jih ni. Jih ni v Zasavju niti v Ljubljani. S kolesi se veliko vozijo, to dejansko je res. Ni pa omenil, da je problem, da se pa s temi kolesi vozijo najmlajši udeleženci v prometu in tudi vidimo, kako se vozijo, tudi kar nekaj nesreč je na temu področju. Tukaj hočemo narediti, zaradi tega hočemo narediti seveda red in pa da bi zagotovili na ta način varnost teh udeležencev v prometu in pa seveda tudi sledljivost v primeru, da pride do nezaželenih prometnih nesreč.

Potem je še kolega Tonin nekaj mene omenjal. Tudi jaz lahko nekaj povem o kredibilnosti Mateja Tonina. Zdaj, če se malo vrnemo nazaj glede interpelacije proti Karlu Erjavcu, kaj je on vse izjavil tam, bi rekel niti ni bila interpelacija, ampak neko skropucalo NSi, ki naj bi pomenilo interpelacijo. In tam je govoril neke, da ne bom rekel, kakšne izjave, da ne bo še kakšne hujše besede o Erjavčevih dveh vikendih, ki jih ni. Potem pa tista obtožba, da Karel Erjavec dela za hrvaške obveščevalne službe, da pa o obnovi keramičnih ploščicah, Erjavčevih, sploh en bom govoril. Toliko o kredibilnosti Mateja Tonina.

Glede lažne skrbi za Desus, za upokojece, moram reči, da edina zasluga, da se pokojnine usklajujejo, kolikor pač se, ker so ena pravil, koliko se lahko uskladijo, če sploh dosežeš te pogoje in če dosežeš pogoje tudi potem, koliko se lahko uskladijo, povišajo. Ne more si nekdo samo izmisliti, tudi mi bi radi več, vendar ne, ne da se. Ampak zdaj smo mi prekinili ta padec, negativno nivo, ko se sploh ni usklajevalo oziroma so se zelo zniževale in ta trend smo obrnili navzgor in verjemite mi, da je to samo zasluga Desusa in njegove nepopustljivosti v tej koaliciji. Če spremljate, kako se mi to borimo, izjave, recimo finančnega ministra, vse se da, to ne bo, letni dodatek – nimamo od kod vzeti, usklajevanja tudi ne bi bilo, čeprav je bila gospodarska rast takšna, kakršna je bila, da to omogoča. Skratka tukaj so ogromni problemi, ampak tukaj gre zasluga predvsem Desusa, samo Desusu, da smo to uspeli in tako bomo delali tudi vnaprej.

Dobro, toliko za enkrat, če bo pa še kaj, pa v nadaljevanju.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, mag. Matej Tonin. Replika?

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Ne, razprava.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne, gospod Krivec je dvignil roko, pa zdaj ne vem. Ali je to replika? Potem, pa izvolite. Danijel Krivec, replika.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Kolega Hršak, mogoče ste me narobe razumeli. Jaz sem rekel, da ste vi, ko ste govorili

o 80, 150, tako zminimaliziral ta strošek, da je bilo res začudenje z moje strani, kajti gospod Tonin je v obrazložitvi povedal, da velika večina teh koles s pomožnim motorjem je v uporabi starejših ljudi, ki to uporabljajo za svoje delovno orodje, ne samo za na njihovo tudi v trgovino in tako naprej. In 80 do 150 evrov za te ljudi, ki ga že imajo v uporabi, ni tako zanemarljiv strošek, to sem vas hotel opozoriti. Da ne govorim o tem, da bo moral še čelado zdaj kupiti.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanec Hršak, očitno bo treba tudi malo na podeželje iti, da boste tam vi lahko videli ogromno starejših gospa in gospodov, ki ta vozila uporabljajo. Z registracijo se ne da zagotavljati večje varnosti. Mislim, da je poslanec Žnidar odlično te stvari povzel. Glejte, če pogledate statistiko, ki sem jo jaz dobil od policije, kje je največ prometnih nesreč, kjer so udeležena ta vozila. Največ jih je zaradi nepazljivosti ali zaradi prehitre vožnje. In registracija teh razlogov definitivno ne bo odpravila. In tudi tisti, ki jemljejo ven blokado, glejte, če so jo bili sposobni ven vzeti, jo bodo tudi nazaj namestili za tehnični pregled in bo vozilo tehnično ustrezno registrirano, ampak prispevalo pa k večji varnosti ne bo, poslanec Hršak, in zato je bila moja kritika na vas še kako upravičena, ker boste vi upokojemcem, za katere pravite, da se borite, naložili dodaten strošek 26,5 evrov na leto in boste izničili vse tisto, kar delate. Lahko pa je to v smislu te politike, da odkar ste v vladah Desusu, pokojnina realno pada za 16,5 %, to je konkreten rezultat, ki ga je statistika ugotovila in ga je treba večkrat povedati.

Kar se pa tiče slavnih Erjavčevih vikendov, je pa tako, jaz sem samo izhajal iz javnih objav in sem dobil na eni strani intervju, kjer Erjavec trdi, da je vikend podedoval po očetu in vprašal avtorja tega intervjuja, če je on intervju avtoriziral in je dejal, da ga je, in na drugi strani je govoril o vikendu, ki ga je kupil z ženo. Torej sta očitno obstajala dva vikenda. Tisti, ki je bil podedovan, in tisti, ki ga je kupil.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika.

Gospod Ivan Hršak, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Repliko samo na to, da mi nismo nikjer rekli niti zapisali, da sedaj, če bo šlo to vozilo na tehnični pregled, da če da blokado notri, blokado ven, to se pravi, da tega ne bodo še naprej delali. To seveda lahko. Nismo rekli, da bomo to s tem preprečili, ampak da bo pod nadzorom. To se pravi, da bo gre v prvih štirih letih enkrat na tehnični pregled in potem po štirih letih na dve leti in ne na eno leto, kot je, mislim da, po desetih letih potem pa na

eno leto. Ampak s tem mi nismo nikjer trdili, da bo to, če bo šlo vozilo na tehnični pregled, da sedaj te blokade ne morejo dati ven oziroma da to ne bodo delali naprej, kar je pa skregano z njihovo varnostjo. Sami sebi škodujejo, če bodo to delali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:
Proceduralno mag. Matej Tonin.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, resnično bi vas želel prositi, če bi lahko poslanca Hršaka pozval, če lahko še enkrat natančno pove, kaj je sploh želel zdaj povedati, ker jaz ga nisem razumel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To seveda ni proceduralno. Pač vsak govori, kot ve in zna. Seveda to velja za marsikoga.

Hvala lepa. Jaz seveda sklepam, da smo razpravo k 1. členu končali. Hvala lepa. V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Torej zaključujem razpravo. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.
Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolege in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 22. seji dne 7. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom, s predlogom za obravnavo po skrajšanem postopku.

V poslovnem letu sta bila k predlogu vložena dva amandmaja poslanske skupine NSi k 1. in k 2. členu, ki sta bila kasneje umaknjena na seji odbora in nadomeščena s predlogoma za amandma odbora k 1. členu in za nov 1.a člen istega predlagatelja.

Predstavnik predlagatelja, prvopodpisani Matej Tonin je v dopolnilni obrazložitvi povedal, da je osrednji cilj predloga zakona zmanjšati administrativne ovire in tako poenostaviti postopke pridobitve vseh zahtevanih dovoljenj za izvedbo manjših vzdrževalnih del in investicij na javnih letališčih državnega pomena. Poudaril je tudi, da predlog zakona predvideva varovalko, in sicer da sama vzdrževalna dela na javnih letališčih ne smejo vplivati na morebitno spremembo kategorije letališča, za kar se zahteva ustrezno dovoljenje.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedla, da je ta služba proučila zakon z njihovega vidika in da so bile pripombe sanirane z amandmaji, ki jih je vložila Poslanska skupina NSi.

Predstavnik Ministrstva za infrastrukturo gospod državni sekretar mag. Klemen Grebenšek je povedal, da Vlada predlogu zakona nasprotuje, da se Vlada z vsebino nekaterih rešitev v predlogu strinja, vendar je potreben celovit sistemski pristop v več delih Zakona o letalstvu in ne zgolj v delu, ki ureja pogoje za gradnjo, rekonstrukcijo letališč in vzletišč.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod Verbič je povedal, da komisija predloga zakona ne podpira, saj so večino članov prepričali argumenti Ministrstva za infrastrukturo in Javne agencije za civilno letalstvo, ki nasprotujejo predlaganim rešitvam, in opozarja, da predlog zakona ruši celovitost že vzpostavljenega sistema, kar je problematično z vidika zagotavljanja varnosti.

Predstavnik Sektorja za letalstvo pri Ministrstvu za infrastrukturo gospod Alojz Krapež je pojasnil, da člen v predlogu zakona uvaja zgolj parcialno rešitev, ki po njegovem mnenju ni sprejemljiva, saj gradnja letališke infrastrukture ni primerljiva z gradnjo železniške oziroma cestne infrastrukture, na katero se predlog sklicuje. Strinjal se je s svojim predhodnikom, da bi uvedba tovrstnih rešitev vnesla varnostno tveganje v že obstoječi sistem.

V razpravi so se člani odbora iz vrst opozicijskih poslancev strinjali, da gre v predlogu zakona za parcialno rešitev oziroma za rešitev konkretnega problema, ki je po njihovem mnenju v danem trenutku smotna. V prid predlagani ureditvi so izpostavili dve pomembni varovalki, vsebovani v predlogu zakona. Člani odbora iz vrst koalicijskih poslancev pa so se strinjali, da je predlagatelj v celoti upošteval pripombe Zakonodajno-pravne službe, vendar pa so izrazili pomisleke v zvezi s predlaganim načinom ureditve področja, saj gre v konkretnem primeru za pomembne prostorske posege, ki jih ni smotno urejati na način, kot je bilo predlagano. Na koncu so v celoti izrazili podporo rešitvam, ki so jih predlagali predstavniki Vlade v pripravi novele obstoječega zakona, ki naj bi celovito uredil omenjeno področje.

Odbor je na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel

sklep, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev predloga zakona mag. Mateju Toninu za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, poslanke in poslanci!

Gre še za en zakon, ki smo ga v Novi Sloveniji predlagali zato, da bi reševali konkretne težave in probleme, ki nastajajo širom Slovenije. Ta zakon se konkretno nanaša na področje letalstva, na področje upravljanja in delovanja letališč in predvsem uvaja debirokratizacijo oziroma poenostavljenje postopkov za to, da lahko neko letališče podaljša letališko stezo. Zakaj je podaljšanje letališke steze pomembno – zaradi tega, ker je od dolžine letališke steze odvisno, kako velika letala lahko pristajajo, od velikosti letala je pa odvisno, koliko potnikov in koliko turistov pride v Slovenijo. In če naj bi Slovenija bila, za kar si v Novi Sloveniji prizadevamo, država, ki stavi na turizem, ki želi na turizmu graditi, potem bi moral ta parlament sprejeti vse ukrepe in zakone, ki bi čim bolj olajšali delo vseh deležnikov, ki delujejo na področju turizma. Situacija pa je, žal, drugačna. Ko želi kdo v Sloveniji nekaj narediti oziroma ustvariti, se pogosto zdi, da je naš birokratski sistem postavljen na način, da je treba najprej iskati razloge, zakaj nečesa ni mogoče storiti, namesto da bi že na samem začetku iskali rešitve. Predlagali smo novelo Zakona o letalstvu, ki bi olajšal postopke, ki so potrebni za izvedbo vzdrževalnih del na letališčih. Naj poudarimo, da zelo podobna ureditev velja tudi za vzdrževanje železniške in cestne infrastrukture. Torej, ne odkrivamo ničesar novega, ampak želimo zgolj podobne standarde, ki jih imamo danes v tej isti državi že uveljavljene na področju cest in železnic, uveljaviti tudi na področju letalstva. Cilj zakona je torej poenostavitev postopkov izvajanja manjših del na območju letališča in zato hitrejši zagon investicij. Predlagan poenostavljen postopek bi znatno prispeval k hitrejšim, predvsem pa cenejšim izvedbam potrebnih manjših investicijskih del na območju letališča. Hkrati pa ima zakon vgrajene tudi varovalke, da ne bi mogli teh določb izkoriščati v smislu, da bi gradili kar vse povprek, ker bi bil omejen obseg posega, ki se ga lahko šteje pod to določbo zakona, in sicer zgolj v okvirih, ki so namenjeni letališču, pa tudi nivoja letališča se ne bi smelo spreminjati. Med vzdrževalna dela v javno korist, bi v skladu s predlogom zakona lahko šteli tako gradnjo, ki je potrebna za povečanje obstoječih objektov, nove komunalne infrastrukture, cest in manipulativnih površin in letaliških stez ter rekonstrukcijo, dozidavo, nadzidavo ali druga

dela na obstoječih objektih in napravah letališke infrastrukture. Ob tem pa mora poseg izpolnjevati še pogoj, da je namenjen ohranitvi in izboljšanju varnosti ter zmogljivosti oziroma učinkovitejšemu delu letališča. Poleg tega poseg ne bi smel spreminjati kategorije letališča. To je tista ključna varovalka.

Predlog zakona sledi načelu nezahtevnosti postopkov izvajanja investicij, načelo stroškovne učinkovitosti in gospodarnosti ter načelo učinkovitega in varnega obratovanja javne prometne infrastrukture. Med vzdrževana dela v javno korist novela uvršča le manj intenzivne posege, ki se lahko izvajajo le na območju izključne rabe letališča, ob tem pa se ne spreminja kategorija letališča. Zato v Novi Sloveniji ocenjujemo, da so v zakon vgrajene dovolj striktno varovalke, da se ne bi moglo tovrstnega zakona zlorabljati za vsesplošno gradnjo, ampak zgolj za gradnjo znotraj okvira letališča in na način, da se ne poveča kategorija letališča. Jaz si želim, da to ne bi bil spet en izmed zakonov, ki smo ga pripravili v opozicijski Novi Sloveniji in ga bo koalicijska večina zavrnila zgolj in samo zato, ker prihaja s strani opozicije. Želel bi si, da tudi koalicija kdaj ponudi roko opoziciji, da kakšno zadevo pa vendarle speljemo skupaj in da ni zgolj in samo prestižno vprašanje, kdo bo kakšen zakon dejansko speljal in kdo bo pod njim podpisan. Kot rečeno, bomo v Novi Sloveniji glasovali za to, da ta zakon nadaljuje svojo pot v parlamentarnem postopku.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa, dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemenu Grebenšku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

Izvolite.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Spoštovani poslanke in poslanci!

Na Ministrstvu za infrastrukturo smo preučili Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki ga je skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Toninom vložila v obravnavo v Državni zbor Republike Slovenije.

Predlog zakona v osnovi ureja izvajanje vzdrževalnih del na območju izključne rabe na javnih letališčih državnega pomena, pri čemer vzdrževalna dela predstavljajo gradnjo novih objektov ali rekonstrukcijo obstoječih in so namenjena ohranjanju ali izboljšavi varnostnih zmogljivosti oziroma učinkovitejšemu delovanju letališča. Ravno tako ureja poenostavljene postopke glede projektne dokumentacije, pridobivanja soglasij in izjave o dokončanju del. Ureja tudi posege v naprave ali objekte druge infrastrukture oziroma gradnjo nove infrastrukture, ki se mora izvajati pod nadzorom upravljavca ali lastnika druge infrastrukture.

Predlagane spremembe in dopolnitve vsebinsko in strukturno posegajo v celotno področje letališč, ki je v Zakonu o letalstvu urejeno v petem poglavju, od 85. do 115. člena. Omenjeno poglavje Zakona o letalstvu je zastavljeno kot logična celota, ki opredeljuje sam pojem letališč, sledijo letališka infrastruktura in službe na letališču, uporaba letališč, pogoji za gradnjo in rekonstrukcijo, obratovalno dovoljenje, vpisnik letališč, ovire za zračni promet in varovanje okolja in je skladno s predpisi, ki urejajo graditev objektov. 88. člen natančno opredeljuje letališko strukturo, za katero je po predpisih, ki urejajo graditev objektov, treba pridobiti gradbeno dovoljenje in uporabno dovoljenje. Na podlagi končanega postopka po Zakonu o graditvi objektov investitor, lastnik oziroma obratovalec letališča zaprosi agencijo za izdajo obratovalnega dovoljenja. Predlagane spremembe in dopolnitve predvidevajo opustitev dela postopka, ki se nanaša na Zakon o graditvi objektov. Predlog je treba dodatno strokovno preučiti zlasti glede vpliva na zagotavljanje varnosti zračnega prometa in uskladi z veljavno ureditvijo s področja graditve objektov ter ustrezno strokovno dopolniti z definiranjem letališča državnega pomena, druge infrastrukture in posegov.

Zaradi tega Vlada Republike Slovenije Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu v tej fazi ne podpira. Bo pa prej navedeno predlagano spremembo 97.a člena poglobljeno preučila v sklopu celovite novelacije Zakona o letalstvu, ki je že v pripravi, in bo v najkrajšem času poslan na Vlado Republike Slovenije ter nato v redni postopek sprejemanja zakona. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavnik ministrstva, kolegi in kolegi!

Ko želi kdo v Sloveniji nekaj narediti oziroma ustvariti, se pogosto zdi, da je naš birokratski sistem postavljen na način, da je treba najprej iskati razloge, zakaj nečesa ni mogoče storiti. V Novi Sloveniji si prizadevamo, da bi način razmišljanja obrnili tako, da bi najprej iskali načine, kako je nekaj mogoče storiti in uresničiti. Zato smo predlagali novelo Zakona o letalstvu, ki bi olajšala potek postopkov, ki so potrebni za izvedbo vzdrževalnih del na letališčih. Naj poudarim, da zelo podobna ureditev velja tudi za vzdrževalna dela v javno korist na področju železniške in cestne infrastrukture, zato bi bilo zakonsko ureditev poenostavitev postopkov za vzdrževalna dela smiselno vpeljati tudi v zakonodajo, ki ureja področje letališke infrastrukture. Cilj zakona je poenostavitev

postopkov izvajanja manjših del v območju letališč in hitrejša izvedba investicij. Predlagani poenostavljeni postopek bi znatno prispeval k hitrejšim in cenejšim izvedbam potrebnih manjših investicij v območju letališč, obenem pa z vgrajenimi varovalkami zadostil vsem zahtevam varnosti letališke infrastrukture. Posegi bi bili mogoče le na območju izključne rabe letališča. Prav tako bi bil omejen obseg posega, ki bi ga lahko še šteli pod opredelitev vzdrževalnih del v javno korist, in bi posledično zanj lahko uporabili poenostavljen postopek. Med vzdrževalna dela v javno korist bi v skladu s predlogom zakona lahko šteli tako gradnjo, ki je potrebna za povečanje obstoječih objektov, nove komunalne infrastrukture, cest in manipulativnih površin in letaliških stez ter rekonstrukcijo, dozidavo, nadzidavo ali druga dela na obstoječih objektih in napravah letališke infrastrukture. Ob tem pa mora poseg izpolnjevati še pogoj, da je namenjen ohranitvi in izboljšanju varnosti ter zmogljivosti oziroma učinkovitejšemu obratovanju letališča. Poleg tega poseg ne bi smel spreminjati kategorije letališča. Predlog zakona sledi načelu nezahtevnosti postopkov izvajanja investicij, načelu stroškovne učinkovitosti in gospodarnost ter načelu učinkovitega in varnega obratovanja javne prometne infrastrukture. Med vzdrževalna dela v javno korist novela uvršča le manj intenzivne posege, ki se lahko izvajajo le na območju izključne rabe letališča in ob tem tudi ne spreminjajo kategorije letališča. Zato predlog zakona, po našem trdnem prepričanju, sledi tudi načelu sorazmernosti.

V Novi Sloveniji bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu seveda podprli.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojan Krajnc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegi in kolegi!

Pričujoča novela Zakona o letalstvu se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del na javnih letališčih državnega pomena. V Poslanski skupini Stranke modernega centra načelno sicer podpiramo namen predlagatelja, da se to področje uredi tako, da bo vzdrževalna dela na letališčih možno izvesti bolj učinkovito, vendar pa je pri oblikovanju sprememb treba posebno pozornost nameniti temu, da se na račun večje učinkovitosti ne ogrozi celovitost vzpostavljenega sistema in posledično ne zmanjšuje varnosti, na kar so opozorili Vlada, Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Javna agencija za civilno letalstvo.

Ministrstvo za infrastrukturo tako zagotavlja, da že pripravlja celovito novelo Zakona o letalstvu. V ta namen je že bila

imenovana komisija za izvedbo celovite prenove Zakona o letalstvu, ki bo med drugim preučila tudi vpliv nove ureditve izvajanja vzdrževalnih del na zagotavljanje varnosti zračnega prometa na območju izključne rabe javnih letališč državnega pomena ter na veljavno ureditev s področja graditve objektov. Zato bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra podprli sklep, da pričujoča novela Zakona o letalstvu ni primerna za nadaljnjo obravnavo.

Ob tem pa je vendarle treba tudi spomniti, da smo za zagotavljanje pogojev za uspešno poslovanje letališča Portorož na 20. redni seji Državnega zbora sprejeli novelo Zakona o letalstvu, ki se nanaša na državno pomoč. S spremembo 158. člena zakona smo letališču Portorož omogočili subvencioniranje njegovega poslovanja v skladu s pravili o dodeljevanju državnih pomoči. Poleg tega je Agencija za civilno letalstvo za letališče Portorož potrdila varnostno oceno, s katero lahko na letališču pristajajo tudi večja letala. Aktivno delovanje v smeri izboljšanja pogojev zaposlovanja vseh treh slovenskih javnih letališč, tako ljubljanskega kot mariborskega in portoroškega, in s tem za razvoj turizma pa se nenazadnje kaže v tudi v tem, da so državni prostorski načrti za vsa tri letališča že v pripravi, pri čemer je najdlje javno postopek za letališče Portorož.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, ki s predlogom dodaja člen za urejanje vzdrževalnih del na letališčih. V Slovenski demokratični stranki vedno stremimo k temu, da zakoni oziroma birokratske težave, ki jih imajo določeni segmenti oziroma državljanke in državljani, da se seveda popravijo s spremembami oziroma se z zakoni dodajo z novimi. V tem primeru je že dolgoletna potreba tega okolja, tega letališča, da se doda oziroma podaljša ta steza. Zato pozdravljamo predlog predlagatelja, da bi se s tem zakonom te stvari omogočile. Zdi se nam tudi prav, da je predlagatelj spoštoval in z aneksi popravil, dodal vse pripombe Zakonodajno-pravne službe in da tudi v tem zakonu predlaga varovalke, da zakon ne bo veljal na splošno, pavšalno, ampak da bo veljal konkretno za to letališče.

Ker nam je v Slovenski demokratični stranki cilj, da na področju gospodarstva, turizma, se Slovenija razvija, bomo v naši poslanski skupini dodali vse naše glasove, da bi ta zakon o letalstvu šel v nadaljnje postopke. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Naj takoj na začetku predstavitev stališča Poslanske skupine Desus napovem, da v naši poslanski skupini nismo enotni glede podpore sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Dejstvo je namreč, da vidimo tako argumente za podporo predlogu zakona kot tudi argumente, ki nas navajajo, da zakona ne podpremo.

Naj najprej naštejemo argumente za podporo predloga zakona. Ni skrivnost, da je predlog zakona prvenstveno namenjen letališču Portorož, ki se nikakor ne spravi iz rdečih števil. Na letališču menijo, da jim bodo podaljšanje pristajalne steze in izgradnja nekaterih podpornih objektov pomagali pri izboljšanju poslovanja in povečanju števila potnikov. Prav tako moramo pritrditi tistim, ki menijo, da je umeščanje objektov v prostor in izgradnja le-teh pri nas še vedno preveč birokratsko zapletena in posledično dolgotrajna. Državni lokacijski načrt, ki bi omogočil izgradnjo pristajalne steze, se namreč melje že nekaj let. Občina Piran je napovedala, da občinskega prostorskega načrta v temu mandatu ne namerava spreminjati, kar pomeni, da prav nič ne kaže na to, da bo Portorož v kratkem lahko prišel do podaljšane steze.

Dejstva, ki pa pričajo o tem, da predlog zakona ni primeren za podporo, pa so naslednja. Letališka infrastruktura ni primerljiva z železniško in cestno infrastrukturo, zato sklicevanje na to ni primerno. S sprejemom tega predloga bi se vrstni red postopkov v okviru pridobivanja obratovalnega dovoljenja porušil, kar bi povzročilo dodatne težave predvsem z vidika varnosti. Predstavniki ministrstva so nas na matičnem delovnem telesu seznanili, da so v pripravi državni prostorski načrti za letališča Maribor, Ljubljana in Portorož, ki naj bi upoštevali želje po razširitvi infrastrukture letališč. Pred parlamentarnimi počitnicami smo sprejeli novelo Zakona o letalstvu, ki letališčema Maribor in Portorož omogoča dodelitev državne pomoči ravno iz razloga, da se jima olajša poslovanje. Obenem se moramo zavedati, da v primeru sprejema predloga zakona določbe ne bodo veljale zgolj za letališče Portorož, temveč za vsa naša letališča.

Ker v predlogu zakona vidimo tako razloge za kot tudi proti podpori predloga zakona, v naši poslanski skupini, kot sem že prej napovedal, ne bomo glasovali enotno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani zbor!

Predlagana novela zakona s strani NSI omogoča, da se na letališčih državnega pomena lahko izvajajo vzdrževalna dela v javno korist. Tako se jim zapiše. Kdo bi pomislil, da je danes na letališčih prepovedano izvajati vzdrževalna dela v javno korist, kar seveda ni res. Bistvo zakona namreč ni omogočanje vzdrževalnih del, ampak vzpostavitev obkroga okoli postopkov, potrebnih za gradnjo novih objektov na nekem konkretnem letališču. Vzdrževalna dela namreč predlagatelj v noveli zakona opredelijo zelo široko, kar ob spretni utemeljitvi pomeni lahko praktično karkoli. Kateri upravljavec bi sploh gradil nekaj, kar ni namenjeno izboljšavi zmogljivosti ali pa učinkovitejšemu obratovanju letališča? Korist od tega zakona bi imel zasebni lastnik in investitor letališča, tako imenovanega državnega pomena. Letališča smo najprej privatizirali, saj se spomnite. Sedaj pa bi novim lastnikom omogočali še bližnjice pri graditvi objektov. Tega prej za državna letališča nismo delali. Standardni izgovor, češ, prodali smo samo upravljanje, ne pa zemlje, na kateri letališča stojijo, so v praksi prazna. Nemški Fraport ima 40-letno stavbno pravico za večino zemljišč, na katerih stoji infrastruktura letališča Brnik, in zato ne plačuje praktično skoraj nič. Predhodna novela zakona, ki smo jo sprejeli pred parlamentarnimi počitnicami, je uvedla možnost, da država in lokalna skupnost v obliki javno-zasebnega partnerstva zagotovitev obratovanja javnega letališča v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev javnega interesa. Tako se je zasebnim upravljavcem letališč omogočilo tudi večje dobičke.

Razprava na matičnem delovnem telesu je pokazala, da je noveliranje pisano za potrebe letališča Portorož. Gre za zadnje letališče, za katerega zaradi lastništva občine Piran in lastniških deležev javnih in državnih podjetij še lahko rečemo, da je delno v javni lasti. Je pa tudi Aerodrom Portorož na spisku za privatizacijo. Eden od interesentov za njegov nakup je v zvezi z njegovo privatizacijo izjavil, da se zaveda, da ne more pričakovati visokih donosov od letališča. Predhodna novela ministra Gašperšiča mu omogoča višje donose v obliki javno-zasebnega partnerstva, zdajšnja pa bi mu dodala še pretirano proste roke pri gradnji letališča, ki leži v neposredni bližini krajinskega parka Sečoveljske soline. Predlagana novela ne zasleduje javnega interesa, zasleduje zasebni interes lastnika ali lastnikov privatiziranih letališč. Zakon o letalstvu skupaj z Zakonom o graditvi objektov in drugimi zakonskimi in podzakonskimi akti že zdaj določa način gradnje in vzdrževanje objektov na letališčih in ni potrebe, da bi z nekimi nejasnimi spremembami Zakona o letalstvu to spreminjali.

Zato v Združeni levici menimo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Končali smo s predstavitvijo stališč Poslanskih skupin.

O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 7. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA TRETJO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina štirih poslank in poslancev s prvopodpisano mag. Alenko Bratušek.

Za dodatno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja mag. Alenki Bratušek.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovane kolegice in kolegi, podpredsednik!

Predlog sprememb Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga imate danes na mizi, je bil pripravljen v Zavezništvu. V prvem branju je zakon dobil tako rekoč soglasno podporo, od levih do desnih, nihče ni bil vzdržan in nihče ni bil proti, se pravi, vsi smo se strinjali, da je določene stvari treba spremeniti.

Kaj smo pravzaprav s temi spremembami želeli urediti? Tri ključne stvari. Prvič. Lastništvo podjetij, ki kupujejo naše premoženje, mora biti jasno. Ne vem, zakaj je to tako težko razumeti, ampak mi se ne strinjamo, da bi se lahko dogajalo, da tako imenovani tajkuni, katerih grehe so plačali ljudje, 5 milijard jih je stalo, ta podjetja lahko preprosto kupujejo nazaj, ker danes ne preverjamo, kdo so lastniki, ki našo srebrnino, zlatnino ali kakorkoli hočete, kupujejo. Po nekaterih informacijah, ki jih imamo, naj bi se dogajalo točno to. Na SDH in še bolj na Slabi banki naj bi tajkuni, ki so jim ljudje sanirali podjetje, ta podjetja kupovali nazaj. Jaz mislim, da je to absolutno nedopustno.

Druga stvar. Na zahtevo Državnega zbora bi morali poslanci dobiti vse podatke o poslovanju SDH, ki jih želimo oziroma zahtevamo. Ne. Tudi s tem se niste strinjali v koaliciji. Ne vem, kaj skrivate in ne vem, težko razumem, kaj vas boli, da bi poslanci vedeli.

Tretja stvar se nanaša na razrešitev nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. V pravni državi, kjer bi bili etika, morala in poštenje nekaj vsakdanjega, te predlagane spremembe, ki sem jih naštevala, verjetno ne bi bile niti potrebne. To, kar pa se danes dogaja na Slovenskem državnem holdingu, kliče celo po njegovi ukinitvi in ne samo po manjših spremembah zakona. Z državnim premoženjem mešetarite kot s krompirjem in za vso to

dogajanje je kriva koalicija, pa tudi če gre za veliko sprenevedanja dela koalicije, kako se borijo za transparentnost in pravilnost poslovanja Slovenskega državnega holdinga. Od tega, da podjetja prodajate poštnim nabiralnikom, za katere ne veste niti, kdo so lastniki, do tega da v največjo državno banko kadrujete ljudi iz časov, ko se je v naših bankah najbolj kradlo. To so dejstva. In ker ne ukrepate vi, smo pač preprosto morali mi in pripravili spremembo zakona, ki bi vsaj za silo okreplila nadzor nad delom Slovenskega državnega holdinga.

Seveda je na vas, draga koalicija, da se odločite, ali ste za transparentno in pošteno delovanje Slovenskega državnega holdinga ali pa vam bolj ugaja ribarjenje v kalnem, ker so državna podjetja, bankomati, kjer se napajate. Danes imate priložnost pokazati, na katero stran se boste postavili.

Glede na pripombe v drugem branju, smo v naši poslanski skupini pripravili amandma, ki natančno določa postopek zamenjave nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Skratka, argumenti SMC, Desusa in SD, ki so bili na mizi v drugem branju, so mrtva črka na papirju, ker je z amandmajem, ki je vložen, rešeno praktično vse.

In še enkrat. Če vam je do tega, da se z našim premoženjem upravlja transparentno, pošteno in pregledno, boste danes ta zakon podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev mnenja Vlada dajem besedo predstavnici Vlade mag. Miranda Groff Ferjančič, državni sekretarki na Ministrstvu za finance. Izvolite.

MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Sistem korporativnega upravljanja družb v državni lasti, ki ga predpisuje Zakon o Slovenskem državnem holdingu, je bil dokončno vzpostavljen v letu 2015 z imenovanjem nadzornega sveta SDH in s sprejetjem ključnih aktov upravljanja, strategije in letnega načrta upravljanja. S tem je Slovenija izpolnila vsa popristopna priporočila OECD in priporočila Evropske komisije v okviru postopka makroekonomskih ravnovesij. Slovenija ima tako prvič sodoben in mednarodno primerljiv sistem upravljanja, ki temelji na strokovnosti. Državni zbor ima v tem sistemu tudi pomembno vlogo, saj sprejme strategijo upravljanja, ki SDH določa cilje upravljanja, Vlada kot skupščina pa s predpisanimi merili nadzira izpolnjevanje teh ciljev. Neizpolnjevanje nalog iz strategije je eden od razlogov za odpoklic članov nadzornega sveta. Državni zbor, Vlada in SDH so v sistemu korporativnega upravljanja družb v državni lasti v soodvisnem razmerju, ob spoštovanju in upoštevanju pristojnosti posameznih subjektov,

kar določa Zakon o Slovenskem državnem holdingu.

Vlada Republike Slovenije se je do predloga novele opredelila 12. maja 2016 in na podlagi strokovnih utemeljitev do njega zavzela negativno stališče. Mnenju Vlade je z opozorili sledila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Čeprav večina spornih rešitev v zakonodajnem postopku ni bilo sprejetih, je v predlogu novele ostala določba, ki se nanaša na odpoklic članov nadzornega sveta SDH. Vlada svojega mnenja glede te določbe ni spremenila. Predlog, da lahko odpoklic članov nadzornega sveta predlaga tudi Državni zbor, je nesistemski z vidika koncepta implementiranega Zakona o SDH, smernic OECD in korporativnega upravljanja družb v državni lasti, katerih temeljni element je načelo neodvisnosti oziroma nevmesavanje države oziroma politike v dnevno vodenje poslov družb v državni lasti. S podelitvijo takšne pristojnosti Državnemu zboru obstaja tveganje pogostega podajanja pobud za razrešitve članov nadzornega sveta SDH, kar bi lahko ogrozilo trdnost sestave in neodvisnost nadzornega sveta. Posledično bi taka ureditev lahko ohromila korporativno upravljanje in nadzor nad delovanjem celotnega SDH. Lahko se vzpostavi tudi stanje, da bo SDH nesposoben sprejemati odločitve, s tem pa izvajati upravljavsko upravičenja v podjetjih v državni lasti.

Za konec bi rada izpostavila še opozorilo Evropske komisije iz letošnjega poročila o Sloveniji, ki pravi: »Ključnega pomena je, da SDH deluje neodvisno od političnega pritiska.« Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tilen Božič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Predstavniki ministrstev!

Kar se tiče stališča Poslanske skupine SMC, se zavedamo pomena upravljanja državnega premoženja v skladu s sodobnimi standardi korporativnega upravljanja. Prav tako se zavedamo tudi vloge, ki jo mora odigrati politika, da bo naše skupno državno premoženje upravljanje učinkovito in pregledno. Levji delež smernic in pravil, povezanih z delovanjem Slovenskega državnega holdinga, pa tudi drugih struktur v državi, ki morajo poskrbeti za skupno premoženje, se preko zakonodajnega postopka sprejema v tej hiši. Kot eden izmed pomembnih prispevkov našega mandata na poti k preglednemu in učinkovitemu upravljanju tega premoženja je zagotovilo bila strategija upravljanja kapitalskih naložb. S tem dokumentom smo jasno sporočili, kaj je za državo strateškega pomena in bo pripomoglo k vodenju ekonomske politike države v naslednjih

20, 50, 100 letih. Opredelili smo pomembna podjetja, ki se jim zaradi vloge v gospodarstvu in družbi namenja posebna pozornost, pa tudi tista, ki v portfelju naložb države zasledujejo zgolj ožje cilje, vezane na donos. Pri slednjih je pomembno, da se v primeru prodaj postopki vodijo pregledno, učinkovito in z najvišjim možnim izplenom za našo skupno državo.

Predlog, ki ga imamo pred seboj, se tiče dveh tematik. Prva je preglednost prodajnih postopkov oziroma zahteva po vedenju, kdo je dejanski, torej zadnji lastnik v verigi na strani kupca, druga pa skuša nasloviti vprašanje širitve pristojnosti Državnega zbora pri razreševanju nadzornikov. Obe pobudi lahko štejemo kot legitimni, saj je bilo tudi v javnosti zaznati nezadovoljstvo in razočaranje ter dajanje vtisa nepreglednega in neučinkovitega delovanja pri vodenju nekaterih prodajnih postopkov ter drugih dejanj našega največjega upravljavca premoženja, kar nam zagotovo ne more biti v ponos.

Glede preglednosti kdo kupuje, smo v Poslanski skupini SMC mnenja, da je to težavo zagotovo treba bolje nasloviti. To lahko po našem mnenju naredimo na nekoliko boljši način, kot je zastavil predlagatelj oziroma kot je bilo prej omenjeno, smo k temu prispevali tudi mi, in sicer imamo tukaj predvsem v mislih zakon, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, ki ga imamo v postopku in bo prihodnji teden tudi na seji Odbora za finance in monetarno politiko. Zakaj ta zakon omenjam oziroma omenjamo? Predvsem zaradi tega, ker menimo, da so nekatere rešitve, kako bi tak postopek preverjanja moral izgledati, tam notri solidno definirali. Kako bomo pa to umestili v zakonodajo oziroma kako bomo pa sklic rešili, je pa še na nas, ta do pripravimo.

Če gremo naprej, na drugo rešitev, ki predvideva dodatna pooblastila Državnemu zboru pri razreševanju članov nadzornega sveta SDH, smo mnenja, da v tem trenutku razpolagamo z drugimi orodji, ki to institucijo silijo v pregledno in učinkovito dejanje, ki jih moramo najprej izkoristiti, kot že prej omenjeni odlok, ki ureja upravljanje državnih naložb, in drugo, kar imamo na mizi, po našem mnenju bi možnost enostavnega in neposrednega odstavljanja nadzornikov s strani Državnega zbora vzpostavila stalen politični pritisk in vpletanje v delovanje SDH. Predlagana rešitev bi torej prinesla nestanovitnost v nadzorni in posledično upravljavski strukturi, s tem pa še dodatno okrnila možnost preglednega in učinkovitega delovanja holdinga.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu v Poslanski skupini SMC iz navedenih razlogov ne bomo podprli.

Ni pa to še konec, kar se tiče teh pobud glede zagotavljanja preglednosti pri tem, kdo je dejansko kupec teh podjetij. Povedali smo, da vidimo, kako približno bi moralo biti urejeno v tistih rešitvah, ki jih imamo v Zakonu, ki ureja

preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, in povedali smo, da imamo druga orodja, ki jih moramo izkoristiti oziroma lahko tudi izboljšati, tukaj mislim predvsem na strategijo upravljanja naložb države, v katerih jasno povemo, v odloku, kaj pričakujemo. Iz tega pa potem izhaja, da če bi prišlo do kršitev, Vlada kot skupščina tudi ustrezno reagira, prav tako pa reagirajo tudi tisti, ki so prisotni na sejah nadzornega sveta SDH, tukaj mislim predvsem na predstavnika ministra za finance, ministra za gospodarstvo pa tudi naše komisije za nadzor javnih financ. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

Pred nami je obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da upravljanje državnega premoženja pod vlado Mira Cerarja in koalicijo SMC, SD in Desus je neustrezno. Prepričani smo tudi, da je upravljanje državnega premoženja pod to vlado v zgodovini Slovenije najslabše. Temu mnenju ne samo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, ampak predvsem lahko sledimo tudi mnenju strokovne javnosti, ki se pojavlja v Sloveniji.

Ne bi izpostavljali vseh problemov, ki se tičejo upravljanja Slovenskega državnega holdinga, ampak mislim, da eden izmed ključnih problemov, ki je danes, je tudi to, da Slovenski državni holding ima začasno vodstvo. In v Slovenski demokratski stranki ne razumemo besed, ki jih v javnosti izreka predsednik Vlade o uspešnem upravljanju državnega premoženja, o gospodarski rasti in pa predvsem hvaljenja, da je pod vlado Mira Cerarja bila prvič v zgodovini Slovenije sprejeta strategija upravljanja državnega premoženja.

V Slovenski demokratski stranki smo že ob sprejetju te strategije opozarjali na vrsto pomanjkljivosti, ki jo ta strategija ima, vendar koalicija ni uslišala, bi rekel, vseh argumentov in pa predlogom, ki smo jih podali v Slovenski demokratski stranki. Ampak, nenazadnje, zdaj je pa tudi vodstvo Slovenskega državnega holdinga apeliralo na Vlado Republike Slovenije, na Ministrstvo za finance, da je strategija neustrezna oziroma nepopolna.

Dejstva, ki jih imamo danes tukaj, smo, bi rekel, že imeli kar vročo razpravo na vsaj dveh odborih za finance in pa monetarno politiko. Da imamo danes ponovno to obravnavo, jaz mislim, da je v večji meri tukaj odgovorna tudi koalicija. Dejstvo je, da ste se na seji Odbora za finance

in monetarno politiko pri glasovanju zmotili in da imamo danes pred seboj en zmazek od zakona, ki ga pa z amandmajem predlagatelj poskuša na nek način tudi popraviti.

Zdaj, ko poslušamo stališče tako Vlade kot največje poslanske skupine, največje koalicijske stranke, Stranke modernega centra, pogrešam zadevo, da bi v stališču priznali, da ste se pri glasovanju zmotili. Vendar danes tukaj notri poskušate ponovno z določenimi argumenti, ki pa vsaj po mojem ne držijo, temu amandmaju oporekati. Dejstva so, da se izgovarjate na politični pritisk. Poglejte, spoštovana vlada in pa spoštovana koalicija, jaz sem prepričan, da je vsaka odločitev, ki se sprejme v parlamentu, politična odločitev in nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga je postavil Državni zbor na predlog Vlade. In za sestavo nadzornega sveta je odgovorna koalicija, kajti vi ste glasovali za predlagane člane. V opoziciji nismo tega podprli.

Jaz sem prepričan, da ta predlog, ki gre v smeri boljše ureditve upravljanja Slovenskega državnega holdinga, je ustrezen. Predvsem v luči, da verjetno, če nekdo imenuje nadzorni svet, da ima pravico potem tudi predlagati njegovo razrešitev oziroma razrešitev posameznega člana. Pogrešam, da v stališču Vlade in zdaj stališču Poslanske skupine Stranke modernega centra nihče ni izpostavil, da se pogoji za odpoklic člana nadzornega sveta ne menjajo in da ostanejo enaki, kot je zapisano v zakonu. In definitivno ne more držati argument, da bi lahko pa zdaj deset poslancev vsak dan zahtevalo predlog Vladi za razrešitev članov nadzornega sveta. Kajti predlagatelj se do pogojev za razrešitev ne opredeljuje in jih ne spreminja in to pomeni, da ne glede na to, da bi prišlo do spremembe, da lahko deset poslancev Državnega zbora predlaga Vladi odpoklic, mora ta odpoklic biti argumentiran in mora slediti enakim pogojem za odpoklic članov nadzornega sveta, kot veljajo za Vlado.

V Slovenski demokratični stranki smo že večkrat poudarili, tudi na odboru, da so potrebne spremembe po določenih členih tega zakona. Ena sprememba je seveda tudi ta odpoklic članov nadzornega sveta, kajti povedali smo argumente. Če Vlada ne naredi svoje naloge, jo ima možnost Državni zbor oziroma 10 poslancev. In v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da vsaj dva člana nadzornega sveta sta sporna glede na pogoje, ki bi jih morala izpolniti kot za članstvo v nadzornem svetu. In nenazadnje, na enem izmed odborov za finance in monetarno politiko je tudi predsednik Nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga povedal, da se vsaj dva člana nadzornega sveta pri glasovanju zaradi konflikta interesov morata izločiti. In če Vlada ne opravi svoje naloge, da ne predlaga zamenjave člana nadzornega sveta, smo prepričani, da bi to instrument lahko imel v svojih rokah tudi Državni zbor. In v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da s tem predlogom, ko lahko 10

poslancev predlaga zamenjavo, da tukaj ne moremo govoriti o nekem političnem interesu. Po drugi strani pa, dokler bo država imela lastništvo v gospodarskih družbah, bodo vedno tukaj notri ozadju politične odločitve, ne glede na koncept OECD in pa na priporočila. In dejstvo je, Vlada je odgovorna za upravljanje z državnim premoženjem in pa za Slovenski državni holding. Mimo tega tudi obstoječi zakon ne gre. In Vlada Republike Slovenije je skupščina. Spoštovani predstavniki Vlade, mimo tega dejstva ne moremo iti, nenazadnje na sejah nadzornega sveta sedita tudi minister za finance in pa minister za gospodarstvo. To je lahko po eni strani tudi politični pritisk. Jaz sem prepričan, da odstop zadnjega predsednika uprave Slovenskega državnega holdinga, gospoda Jazbeca, je povezan tudi s političnim pritiskom. Celotna koalicija se je ukvarjala s Slovenskim državnim holdingom. Spomnimo se samo, da je zaradi, bi rekel, političnih pritiskov moral odstopiti obrambni minister, ki se je ukvarjal s privatizacijo Telekomu. Ampak govorimo o državnem premoženju.

Spoštovana koalicija, v Slovenski demokratični stranki smo sprejeli eno odločitev. Mi bomo ta predlagani amandma podprli. V primeru, da pa ta amandma ne bo izglasovan, bomo pa glasovali proti zakonu. Kajti dejstvo, da ste dali pa določbo koalicije, da bo zakon, trije člani popravljeni, potem bo pa notri odložni pogoj, da pa ta zakon začne veljati čez eno leto, pa jaz mislim, da se delate norca in da je to vse skupaj nehigienično. V Slovenski demokratični stranki predlagamo, da se ta amandma podpre. V primeru, da pa ta amandma ne bo doživel neke podpore, pa v Slovenski demokratični stranki pozivamo tako koalicijo kot opozicijo, da tukaj pri Zakonu o Slovenskem državnem holdingu poskušamo tako eni kot drugi narediti spremembe. In ena izmed pomembnih sprememb, ki jo vidimo v Slovenski demokratični stranki, je tudi sestava nadzornega sveta. Ne glede na to, da je predlagateljica naredila pozitiven korak, ampak senco n ato pa vseeno meče, da prav v času, ko je bila mag. Alenka Bratušek predsednica Vlade, je prišlo do spremembe Zakona o Slovenskem državnem holdingu in da so predstavnika opozicije vrgli ven.

In spoštovana koalicija, spoštovana Vlada, jaz sem prepričan, da bi tisto, kar je v zakon pripravila vlada Janeza Janše, da ima mesto v nadzornem svetu Slovenskega državnega holdinga tudi opozicija, morali to spremembo, ki je nastala v času Vlade Alenke Bratušek, popraviti. Kajti da ima instrument Komisija za nadzor javnih financ, da predlaga svojega kandidata pod enakimi pogoji, kot veljajo za ostale člane v tem nadzornem svetu. Večkrat se koalicija sklicuje, predsednik komisije je lahko prisoten v nadzornem svetu, vendar dokler predstavnik Komisije za nadzor javnih financ ne bo imel glasovalne pravice v nadzornem svetu, je zame osebno, kot da nima tega članstva.

Dejstvo je, da verjetno obstaja vrsta tveganj in pa vrsta vprašanj, ali poslovanje Slovenskega državnega holdinga poteka transparentno ali ne. Jaz sem prepričan, da je tukaj to upravljanje slabo, tukaj govorijo tako številke kot dejstva. Spomnimo se samo blamaže, ki jo je ta vlada oziroma Slovenski državni holding imel pri imenovanju članov nadzornega sveta naše največje sistemske banke, ki je pred privatizacijo, in še vrsta ostalih zadev. Zdaj, če se je koalicija vsaj v stališču, jaz nisem razumel, kako se boste opredelili do današnjega glasovanja, vendar vsaj po hodnikih Državnega zbora lahko slišimo, da tega amandmaja ne boste podprli. To si lahko razlagamo po svoje. Razlagam o tem, da vam takšen način upravljanja ustreza, to pomeni, da prevladujejo osebni parcialni interesi Stranke moderne centra, SD in pa Desusa. Mi v primeru, da amandma ne bo doživel podpore, ne bomo podprli zakona, kajti če boste pa potem izglasovali še ta predlog zakona kot "za", potem pa jaz mislim, da je res nekaj hudo narobe v tej državi in da dejansko, bi rekel, nimate ne občutka ne nič za upravljanje z državnim premoženjem. In pozivam še enkrat tudi Vlado, da resno premisli, ali je takšen zakon, kot je danes, brez tega amandmaja sploh smiseln.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, predstavnik Vlade!

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desusa k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

Predlagana rešitev, ki Državnemu zboru dodeljuje možnost odpoklica članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga na lasten predlog in na način, kot je v predlogu zakona zapisano, se nam ne zdi ustrezna. Eden najpomembnejših ciljev Zakona o SDH je prav ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države oziroma, zelo poenostavljeno povedano, ločitev politike od upravljanja. Prepričani smo, da je ključnega pomena, da SDH deluje neodvisno od političnega pritiska, s predlagano dopolnitvijo pa bi se zgodilo ravno to. Vzpostavili bi se politični pritiski na delovanje nadzornikov sveta SDH. Če bi takšno pobudo lahko sprožilo manjše število poslancev ali pa tudi večje, ni važno zdaj v končni fazi niti ne številka, ko to amandma poskuša rešiti, bi v Državnem zboru lahko redno spremljali razprave o menjavi nadzornikov. Menimo, da bi to utegnilo resno zabrisati črto, ki ločuje politiko od upravljanja, kar bi pomenilo

hud udarec za stabilno delovanje nadzornega sveta.

Dejstvo pa tudi seveda je, da smo bili v preteklem letu priča nekaterim neumnim ali pa milo rečeno nespretnim kadrovskim odločitvam s strani upravljavca državnega premoženja, a vendarle v Poslanski skupini Desusa verjamemo, da je rešitev v izboru kompetentnih, izkušenih, predvsem pa poštenih ljudi in ne le ali pa ne zgolj v stalnem spreminjanju zakonodaje. Jaz bi na tem mestu seveda rad opozoril, da bo vsekakor za državo in naše državljane ključnega pomena, da se bodo odgovorni za upravljanje državnega premoženja striktno držali strategije, ki jo je sprejel ta Državni zbor in jo bo seveda po potrebi tudi spremenil in dopolnil. Vendar po preudarnem razmisleku in ne na rokohitrski način.

Da seveda ob tem ne omenjam, da je osnovno poslanstvo vodstva SDH, da na legalen, legitimen in ekonomsko upravičljiv način upravlja z državnim premoženjem, sicer bodo ljudje poklicani na kazensko odgovornost.

Spoštovani, strinjamo se tudi, da prodaja državnega premoženja podjetjem, katerih lastniki niso preverljivi, ne da predstavlja resen problem, ampak je vredno obsodbe. Po poročanju medijev naj bi med nekaterimi podjetji, ki so bila v preteklosti prodana, nekatera končala v tako imenovanih kaslih oziroma poštnih nabiralnikih iz davčno ugodnejših okolij, dve pa bi naj ostali tudi del lastniške verige, v kateri imajo ključno vlogo podjetja iz davčnih oaz. Tukaj bi seveda želel morda malo izven konteksta pa vendar poudariti, da se nam globalni sistem davčnih oaz, ki ponuja možnost utaje davkov, zdi škodljiv. Ti utajeni davki bi lahko bili uporabljeni za izgradnjo cest, bolnic, šol ali pa, če želite, financiranje dolgotrajnih oskrbe. Določba, ki govori o preverbi lastništva kupca kapitalске naložbe, tega se zavedamo, to je toliko žal premalo precizna, premalo natančna, zato se mi v Desusu ne le nagibamo, ampak menimo, da je v tem trenutku najprimernejša, najustreznejša rešitev, da to rešimo v okviru Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, ki bo naslednji teden 28. obravnavan na seji Odbora za finance in monetarno politiko, in sicer da se kot zavezanca v 4. členu doda tudi SDH. Prepričan pa sem, da v nadaljevanju ali pa kar zdaj tudi DUTB. V 4. členu je namreč natančno določeno, kdo so zavezanci, prav tako je določeno, kako morajo zavezanci pridobivati podatke v zvezi z ugotavljanjem dejanskega lastnika in še in še. Če pa bodo potrebna, kot je bilo že slišati, tudi določene spremembe in dopolnila v Zakonu o SDH, bomo seveda v Desusu maksimalno temu prisluhnili in podpirali vse tiste rešitve, ki bodo v prid, z eno besedo, poštenega upravljanja z državnim premoženjem. Iz vsega navedenega pa rešitev iz predloga tega zakona ne podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga danes obravnavamo, ima dve pomembni rešitvi. Prva je, da se zagotovi v primeru prodaj premoženja, ki upravlja Slovenski državni holding za račun Republike Slovenije, preverjanje lastništva kupcev in tako preprečevanja, da bi v prihodnosti prišlo do prodaj državnega premoženja kupcem s kapitalom sumljivega izvora ali nejasnim lastništvom. Predlog je potreben že zaradi tega, ker se srečujemo, da naša najpomembnejša podjetja, ki jih Holding prodaja, kupujejo podjetja, ki nastanejo tik pred prodajo in izvirajo pravzaprav iz davčnih oaz. Natančne preveritve tega premoženja pa seveda Holding do sedaj ni izvajal oziroma še nismo srečali primera, ko bi nas Holding obvestil o tem, da je preprečil prodajo zaradi sumljivega izvora kapitala.

Drugič. Državni zbor si želi povrniti odgovornost z možnostjo odpoklica članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga v primeru nezakonitega ali za državo škodljivega ravnanja. Namreč v zdaj veljavni ureditvi ima Državni zbor možnost, da imenuje člane nadzornega sveta na predlog Vlade in ta predlog lahko potrdi ali zavrne, ne more pa vplivati na sestavo tega predloga. Torej je Državni zbor je zelo omejen pri tem, kdo bo nadzoroval delovanje Slovenskega državnega holdinga. Eno velja pri postopku za razrešitev članov nadzornega sveta. Po veljavnem zakonu člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga lahko na predlog Vlade odpokliče Državni zbor, torej ponovno smo omejeni na predlog Vlade, tako da kot poslanci lahko vložimo sicer pobudo Vladi za razrešitev posameznega člana nadzornega sveta, Vlada je pa tista, ki se potem odloči samostojno, ali bo to pobudo upoštevala ali pa ne. Vpliv Državnega zbora na upravljanje z 12-milijardnim premoženjem, ki je nenazadnje premoženje ljudi, je res minimalen, zato so te rešitve v tem zakonu bile potrebne in nenazadnje dobile v prvi obravnavi v Državnem zboru kar 70 glasov, kar pomeni, da si je širok krog poslancev pravzaprav iz vseh poslanskih skupin res želel, da se uredi in da prevzamemo tudi odgovornost, ki so nam jo naložili ljudje z izvolitvijo. Namreč samo poslanci smo znotraj tega sistema upravljanja z državnim premoženjem predstavniki ljudstva in tudi njim neposredno odgovarjamo. Tako Slovenski državni holding kot tudi Vlada nimata te neposredne odgovornosti, Vlada je odgovorna Državnemu zboru, poslanci pa neposredno ljudstvu. Tako je bila ta namera resnično iskrena. Žal je v nadaljevanju sprejemanja zakona prišlo do zavrnitve predloga amandmaja,

ki je tudi izčiščeval postopek, na kakšen način in kdaj lahko 10 poslancev Državnega zbora predlaga razrešitev posameznega člana nadzornega sveta. Žal na matičnem delovnem telesu ta amandma ni bil podprt, sam sem ga podprl, vendar podpore večine ni bilo. Zato je obveljal prvotni predlog, ki govori o tem, da lahko člane nadzornega sveta zamenjamo na predlog Vlade ali predlog Državnega zbora, žal pa ni izčiščen postopek, na kakšen način lahko Državni zbor ta postopek izpelje. S tem nastaja pomembna praznina, ki bi pripeljala do tega, da bi se velikokrat najbrž srečevali s predlogi za zamenjavo, po drugi strani pa potem bili omejeni pri tem, kako to izpeljati.

Enako velja pri ugotavljanju izvora premoženja. Amandma je bil sicer sprejet, pa vendar ugotavljamo, da te določbe, ki so ta hip možne v tem zakonu, ne omogočajo dovolj učinkovitega preverjanja izvora lastništva kupcev državnega premoženja. Ob dejstvu, da imamo v proceduri Državnega zbora nov predlog zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, ki zelo jasno opredeljuje postopek preverjanja lastništva, je po našem mnenju treba to preverjanje lastništva tudi pri Slovenskem državnem holdingu vključiti v ta predlog zakona. Opozarjamo, da trenutno ta predlog zakona, ki je v obravnavi, o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ne vključuje med zavezanca Slovenskega državnega holdinga in DUTB oziroma slabe banke. To je velika pomanjkljivost tega predloga, zato bomo seveda vztrajali in predlagali, da se v ta zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma vključi Slovenski državni holding in tudi slaba banka. To je rešitev, ki bi zagotovo odpravila številne dileme, kdo bo kupec našega premoženja, če že za ta postopek gre znotraj holdinga, pa tudi v primeru slabe banke. Iz tega razloga, ker ni mogoče izvajati Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga ta hip obravnavamo, ne bomo podprli tega predloga. Odločno se bomo zavzemali, da je Slovenski državni holding zavezanec v Predlogu zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma in ravno tako slaba banka. Nesprejemljivo je namreč, da 12 milijard premoženja nimamo vključenega v sistem preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma in nekaj podobnega tudi pri slabi banki. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levice.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat, predsedujoči. Spoštovani zbor!

Združena levica bo zakon z amandmajem podprla. Zakaj? Po sedanjih ureditvi lahko odpoklic nadzornega sveta predlaga samo vlada, ki po definiciji štiti svoj nadzorni svet, zato do odločanja o odpoklicu

praktično ne more priti. To se je pokazalo, recimo, v primeru Luke Koper, ko je bilo treba nadzorni svet SDH nemudoma odpoklicati, a k temu se bom vrnil v drugem delu stališča. Najprej je treba reči, da je predlagana zakonska rešitev daleč od tistega, kar bi potrebovali za upravljanje državnih podjetij v javnem interesu. Je tudi bistveno manj od tistega, kar smo v Združeni levici predlagali že trikrat, in sicer takoj po nastopu mandata 2014 in nato še dvakrat v lanskem letu. Predlagali smo tri rešitve, ki rešujejo tri ključne probleme, o katerih se danes pogovarjamo. Osnovni problem je privatizacija. Vsaka privatizacija že na srednji rok prinese državi izgubo. Zakaj? Ker se odpove prihodnjim dobičkom in to je dejstvo, kajti če teh dobičkov ne bi bilo, privatni investitor podjetja seveda ne bi kupil. Zato smo že septembra 2014 predlagali, da se razveljavi zloglasni sklep o prodaji 15 podjetij, ki je takrat vključeval Aerodrom Ljubljana, Telekom, Adrio Tehniko, Novo Kreditno banko Maribor in še sami dobro veste. Podpore ni bilo. Nasprotno, koalicija SMC, Desus, SD je sprejela strategijo o upravljanju naložb, ki v bistvu ni strategija, ampak seznam za privatizacijo skoraj 90 preostalih deležev države. Nekatera podjetja bi koalicija prodala samo do polovičnega ali četrtinskega deleža, vendar to pri podjetjih, kot je na primer zavarovalnica Triglav, pomeni, da bi neka tuja finančna grupacija povzela popoln nadzor nad našimi ključnimi firmami.

Drugič, ker privatizacije ni bilo mogoče ustaviti, smo jo poskusili vsaj omejiti, ker je ljudstvo večinoma proti tovrstni razprodaji. Prepričan sem, da si koalicijski poslanci ne bi upali izglasovati soglasja k privatizaciji firm, kot so že omenjene zavarovalnica, Luka Koper, Slovenske železnice oziroma v zadnjem času niti nisem več toliko prepričan, da res ne. Zato smo že februarja lani predlagali spremembo Zakona o SDH tako, da bi moral Državni zbor za vse večje privatizacije podati dodatno soglasje. Tudi tega zakona ni podprla nobena režimska stranka. Niti koalicijska, niti opozicijska.

Tretji problem pa se dotika nadzornega sveta SDH, ki je predmet današnje obravnave. V nadzornem svetu SDH je zastopan le kapital, ne pa tudi delo. V nadzornem svetu SDH sedi 5 direktorjev privatnih firm in profesionalnih nadzornikov, ki so podaljšana roka vladajoče koalicije. Kaj je njihova naloga? Da imenujejo člane uprave in da nato krijejo hrbet tem članom uprave, njihova funkcija v sistemu vladanja v Sloveniji pa je v bistvu v tem, da služijo kot kulisa za vladno politiko. Takšen je bil tudi primer in je še vedno Luke Koper. Javno-zasebno partnerstvo za drugi tir forsira Vlada, ne SDH. Naloga SDH je, da disciplinira vodstvo Luke Koper, ki se temu načrtu ni podredilo. Na ta način lahko Vlada govori, da se ne meša v upravljanje podjetij, hkrati pa lahko z jemanjem koncesij spodkopava taista podjetja. Kaj je razvidno iz tega? Da v nadzornem svetu ni zastopan javni interes, ampak interes, bom rekel

kar, vladajoče klike, ki se samo maskira za javni interes. Zato smo že februarja lani predlagali spremembo Zakona o SDH, s katero bi zaposleni v državnih podjetjih imenovali polovico predstavnikov v nadzornem svetu SDH. Prepričan sem, da nadzorni svet, v katerem bi imeli delavci polovico članov, ne bi nikoli imenoval uprave, kakršno ima SDH danes. Vem, da bi tak nadzorni svet, v. d., dajmo reči, takoj razrešil vsako upravo, ki bi delala to, kar je uprava Marka Jazbeca delala v aferi Luka Koper, pa tudi v drugih primerih.

Zdaj prehajam k predlaganemu amandmaju. Po naši oceni je ta sicer ne ključen, a vseeno nujen popravek sedanjega sistema upravljanja, ker če v nadzornem svetu SDH še vedno ni predstavnikov delavcev, lahko vsaj Državni zbor ukrepa proti nadzornemu svetu. Mi seveda nismo toliko spet naivni. Naš politični razred je že davno dosegel konsenz glede privatizacije. Razlika med desnico in tako imenovano levico je samo niansa. Desnica bi privatizirala hitro, tako imenovana levica in, pod navednicami, modro-, konec navednice, -centričnost pa postopno in z dvoličnimi izjavami, kako so načeloma proti, ampak in potem pridemo do tega, bom parafraziral vodje poslanske skupine SD: Smo že vse drugo uničili, pa dajmo še to. Skratka, cilji in posledice so identični. Zato sem prepričan, da bi koalicija podprla nadzorni svet tudi v tem primeru.

Vse, kar mi pričakujemo od te spremembe, je torej to, da bodo državljanke in državljani videli, kaj določene stranke, predvsem tiste, ki se same imenujejo leve, čeprav niso, govorijo, kaj pa delajo. Sicer moram reči, da je koalicija pri obravnavi tega zakona izvedla dokaj dober piar manevar, ko je predlagala, da se uporaba novega pooblastila zamakne za eno leto. S tem se je izognilo odporu javnosti, ki bi zagotovo sledil potem, ko bi koalicijski poslanci v Državnem zboru izglasovali zaupnico gospodu Beliču in sodelavcem.

V Združeni levici bomo amandma podprli, ker se zavedamo, da ima SDH pri privatizaciji preveč manevrskega prostora, okvir privatizacije določa koalicija, Vlada žal ne, DZ kot takšen, toda SDH to privatizacijo izvršuje in izvršuje jo bistveno bolj brutalno kot predvideva strategija upravljanja naložb, ki v bistvu ni strategija, kar sem že povedal.

Primerov je ogromno, navedel bom le dva. Nova kreditna banka Maribor – banka, ki ima količnik kapitalski ustreznosti skoraj 27 %, s Poštno banko ima gosto mrežo poslovalnic, odprtih tudi ob sobotah, to je dosegla tudi po zaslugi državne pomoči, ki je v preteklih letih znašala milijardo evrov, in SDH je po diktatu Evropske komisije banko prodal za manj kot četrtino njene knjigovodske vrednosti, booka, kot se reče. Eklatanten primer tega, kar ljudje imenujejo razprodaja.

Adria Airways Tehnika, drugi primer. Srednje veliko podjetje z visoko usposobljeno, specifično usposobljeno delovno silo, ki je bil šolsko

idealni primer za delavsko lastništvo in upravljanje. SDH je dopustil, da je poslovodstvo kršilo Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju. SDH je preprečil delavski odkup, ker delavcem ni omogočil povišanja ponudbe, vodstvo je pod novim lastnikom takoj odpovedalo kolektivno pogodbo, hkrati pa šikanira tiste, ki so si prizadevali za delavski odkup. Večina pobudnikov le-tega je bila opuščeni ali pa so morali firmo zapustiti sami. To se dogaja pod vladno Mira Cerarja, ki si je ekonomsko demokracija postavila za eno od prioritet.

Če torej sklenem, v Združeni levici smo skladno z mandatom naše baze takoj zahtevali ustavitev privatizacije. Ko tega nismo dosegli, smo predlagali varovalke, da privatizacija ne bi bila mogoča brez soglasja Državnega zbora, hkrati smo zahtevali, da dobijo zaposleni v državnih podjetjih polovico članov nadzornega sveta, zato je seveda ta predlog, ki je zdaj tukaj v obravnavi, bistveno premalo. Ker pa nam ne gre za strankarski prestiž, ampak za pozitivne spremembe, bomo zakon in amandma vseeno podprli.

Za konec bi rad še dodal, da onkraj tega korporativnega upravljanja, s katerimi radi tukaj barantate predstavniki Vlade in koalicije, si želimo upravljanje v dobrobit državljanek in državljanov in da priporočila OECD, Evropske komisije in še koga drugega, tretjega, ki jih tako zelo radi omenite za izgovor, seveda vsebujejo tudi interese teh akterjev, ki sestavljajo tovrstna združenja, ne samo ljubezen do Slovenije. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, dragi kolege in kolegi!

Novela Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki je bila pred časom vložena v zakonodajno proceduro, je na področje državnega upravljanja s premoženjem prinesla nekaj sprememb. Nekatere so bile za nas Novo Slovenijo – krščanske demokrate bolj, druge manj sprejemljive. Ker so se nam zdeli nekateri predlogi zanimivi, smo zakon v prvi obravnavi podprli. Prva izmed predlaganih sprememb je bila uvedba preverjanja lastništva prevzemnika državne naložbe. S sprejemom predlagane rešitve, bi po mnenju predlagatelja preprečili ugibanja o tem, kdo je novi lastnik, ali gre za tako imenovanega slamnatega kupca oziroma ali je bila naložba predlagana tako imenovanemu poštnemu nabiralniku. Prvotno besedilo te določbe je Slovenskemu državnemu holdingu to obveznost nalagalo jasno in neposredno. Koalicijski amandma pa je to določbo spremenil tako, da SDH sam določi

merila in obseg preverjanja lastništva kupca kapitalne naložbe, kar je v primerjavi s prvotno naložbo gotovo korak nazaj.

Prav tako se je s prvotnim predlogom zakona predlagala uvedba zahteve novemu lastniku za nadaljevanje uresničevanja ciljev in strategije, ki jo je za predmetno naložbo sprejel Državni zbor. V Novi Sloveniji smo že v prvi obravnavi izrazili močne pomisleke o utemeljenosti takšne zahteve in njenih posledicah za potek nadaljnjih privatizacijskih postopkov. S takšnimi obremenitvami bi po našem mnenju izkrivili vlogo novega lastnika, povzročili zmanjšanje zanimivosti podjetij za vlagatelje ter otežili umik države iz gospodarstva. Naj ob tem še enkrat opozorimo, da je Slovenija po podatkih OECD ena izmed držav z najvišjo ravno državnega lastništva v gospodarstvu. V Novi Sloveniji smo zato zadovoljni, da določbe, ki od novih lastnikov zahteva uresničevanje strategije, v novejši obliki predloga zakona ni več mogoče najti.

Novela zakona posega tudi na področje nadzora Državnega zbora nad delovanjem Slovenskega državnega holdinga. Po trenutno veljavni zakonodaji Državni zbor na predlog Vlade imenuje člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga in jih lahko pod določenimi pogoji na predlog Vlade tudi razreši. V noveli zakona je še vedno ostal predlog, da bi lahko Državni zbor tudi na lasten predlog odpoklical člana nadzornega sveta. Na drugi strani pa je iz predloga zakona bila umaknjena določba, po kateri bi lahko delovno telo Državnega zbora od uprave in nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga zahtevala pojasnila, podatke in dokumente, kar krščanski demokrati obžalujemo.

V Novi Sloveniji Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne bomo podprli. Obožujemo, da je prvotno besedilo koalicija izmaličila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Jožef Horvat.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev k predlogu zakona v celoti.

Besedo dajem mag. Alenki Bratušek. Pripravita naj se mag. Andrej Šircelj in gospa Violeta Tomić.

Gospa Bratušek, izvolite, beseda je vaša.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

To, kar smo poslušali zdaj kot predstavitev stališč koalicijskih poslanskih skupin, je višek sprenevedanja. Pri državnem premoženju se vse prevečkrat dogaja, da govorite nekaj in delate drugo. In zdaj pogledjmo kronološko, kaj se je s tem predlogom zakona dogajalo.

V Zavezništvu smo pripravili predlog sprememb, še enkrat bom povedala, ki se nanašajo na tri ključne stvari.

Prva je transparentnost. Se pravi, vsem bi moralo biti znano, komu, spoštovana koalicija, naša podjetja prodajate. Ne, ste glasovali proti. Okej. Gremo naprej.

Predlagali smo, da na zahtevo odbora, pristojnega odbora oziroma Državnega zbora, Slovenki državni holding nam poslancem posreduje zahtevane podatke. Ne, spoštovana koalicija, odločili ste se, da ne. Določeni podatki nam ne smejo biti posredovani. Samo vi veste zakaj. Samo vi veste zakaj.

Tretja stvar, da bi Državni zbor, ki je ta nadzorni svet imenoval, lahko predlagal ob pogojih, ki so zapisani v zakonu in veljajo danes za Vlado, potem pa bi veljali še za Državni zbor, lahko predlagal razrešitev nadzornega sveta. Tukaj, spoštovana koalicija, ste se do danes strinjali, da je tako prav in celo izglasovali amandma, da gre za enoletni moratorij, v katerem boste postopek te razrešitve uredili, ampak ne vem kaj se je zgodilo od druge obravnave do danes, da se, dragi kolegi v koaliciji, s tem ne strinjate. Danes ste proti svojemu predlogu. Ali lahko to normalen človek razume? Jaz bi res rada slišala, kaj se je zgodilo. In ne pomaga po facebookih pisati, kako smo proti, kako se slabo upravlja z državnim premoženjem, kako se tega ne sme delati, ko je pa treba zagotoviti glas za transparentnost, glas za to, da tisti, ki delajo slabo, prevzamejo odgovornost, se pa zgubite. To so dejstva. Na žalost v škodo ljudi.

Višek sprenevedanja je tudi to, da bi ta sprememba bila – kako je bilo že rečeno? »Poseg v upravljanje državnega premoženja.« Se pravi, je že to poseg, da Državni zbor imenuje nadzorni svet. In ne mi govoriti o politični neodvisnosti, dokler generalni sekretarji treh koalicijskih strank zbirajo ljudi, ki sedijo v nadzornem svetu. To je dejstvo, za ta sestanek vedo vsi, samo vi se sprenevedate. Kakšna politična neodvisnost?! Ta vlada in ta koalicija je odgovorna za upravljanje državnega premoženja, zato so vas ljudje postavili sem. In na žalost se še vedno seštejete do 46 in nekaj, zato ste vi krivi in odgovorni za to, kar se s tem državnim premoženjem dogaja. To je dejstvo, vključno z Desusom in SD ali mogoče še najbolj z Desusom in SD. Brez vas se takšne neumnosti in takšne umazanije ne bi dogajale. Ne pomagajo besede, potrebna so dejanja.

Na primeru Adrie Airways konkretno, vam bom zdaj povedala, kakšnemu podjetju ste Adrio Airways prodali. Tako ste zapisali 19. Januarja: »Slovenski državni holding, d. d., je po uspešno zaključenih pogajanjih skupaj z DUTB v imenu Republike Slovenije in v svojem imenu sklenil pogodbo o prodaji 91,58 % deleža družbe Adria Airways, d. d.« Kupnina, ne vem, če to sploh lahko kdo verjame in razume, je 100 tisoč evrov. 100 tisoč evrov. Še enkrat: 100 tisoč evrov. Prodali ste to podjetju 4K Invest in zraven napisali, da je to eden vodilnih specialistov za

poslovne preobrate v Evropi. Tako. To isto podjetje je na Finskem marca 2015 kupilo podjetje Antila. In ta vodilni specialist za poslovne preobrate je 20. julija 2016 to podjetje s tisoč 300 zaposlenimi dal v stečaj. To so specialisti za poslovne preobrate, ki jim vi razprodajate slovensko premoženje.

To so dejstva. To so dejstva. In za vse to je odgovorna koalicija, absolutno nihče drug. Mi lahko opozarjamo, mi lahko predlagamo spremembe. Lahko smo glasni, ampak spremeniti ne moremo nič, dokler ima koalicija z Desusom in SD večino v tem Državnem zboru. In ne pomaga stopiti za govornico in kritizirati upravljanje državnega premoženja, ampak je potrebna akcija. Potrebne so spremembe, potrebno je preiti od besed k dejanjem. In ne potem, da boste konec leta 2018 določene stvari uredili. Danes, zdaj in takoj, če želimo še nekaj tega, kar je na Slovenskem državnem holdingu ohraniti. Ohraniti. Novo Kreditno banko Maribor ste edini v Evropi prodali finančnemu skladu. Lahko je to dobro, ne vem, ne kritiziram, ampak edina država, ki je sistemsko banko prodala finančnemu skladu. Edina. Tako so nas opozorili na Banki Slovenije. Ni je države, ni je džave, ki bi to naredila. Da ne omenjam, da ste banko prodali tik pred tem, ko bi v državni proračun izplačala, mislim da, 16 milijonov evrov dobička. Vse to so grehi, ki jih imate vsi skupaj, vseh vas 52 v tem državnem zboru na svojem hrbtu. In to je dejstvo. Ne gre drugače. Če želite sooblikovati drugačno politiko upravljanja državnega premoženja, se bo treba pri dejanjih dokazati, ne ljudem saditi rožice, obljubljeni, kritizirati, kako so stvari narobe, ampak seveda pa hkrati vse to potih, nič potih, kar potem z gumbom podpirati. Vaša je odgovornost za to, kar se v tem trenutku dogaja.

In, gospod Veber, postopek zamenjave nadzornega sveta z amandmajem seveda urejamo, tako da sprenevedanje za govornico, da je amandma bil zavržen in da se pač zdaj zakona, ki ste ga sami oblikovali, koalicija, danes govorimo o predlogu, ki ga je koalicija oblikovala v drugem branju. Jaz ne vem, kje ste sedeli potem takrat. Oblikujete zakon in do tretjega branja ugotovitev, da je neizvedljivo. Se strinjam. In ker je bila razprava v tem državnem zboru v drugem branju takšna, smo pripravili amandma, ki natančno ureja postopek predloga zamenjave članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. In če je za enega ministra dovolj, da se razpravlja o njegovem delu, primernosti, ali je minister ali ne, če je za to dovolj deset podpisov, pa mi ne bo nihče trdil, da je za nadzorni svet potrebno več. Če pa mislite, da je več, pa vložite amandma in napišite, da je treba 90 poslancev za to, da lahko zamenjamo nadzorni svet. Ampak ne se sprenevedati. Ne se sprenevedati! Tega je par res bilo danes za tisto govornico v predstavitvi poslanskih stališč preveč. Preprosto povejte, da vam je tako, kot je danes pri upravljanju državnega premoženja, vseč, ker imate od tega

vsí očitno določene koristi. Če ne, če bi bilo drugače, bi to pokazali z dejanji in bi zakon, ki smo ga pripravili, bil sprejet v osnovnem besedilu, se pravi, zagotovil bi transparentnost in hkrati možnost, da Državni zbor ukrepa, kadar gre za kršitev zakona. Saj nismo mi napisali, da lahko Državni zbor kadarkoli, kakorkoli predlaga zamenjavo; če so izpolnjeni pogoji iz zakona, ki so taksativno naštetí in mimogrede teh nismo spreminjali. Teh nismo spreminjali. In ob aferah Slovenskega državnega holdinga, od Nove Ljubljanske banke, Adrie Airways, Luke Koper in še kaj bi se našlo, od tega, da še danes ne vemo, če gospod Jazbec še vedno sedi zaposlen v Slovenskem državnem holdingu pa sem to, mislim da, že ene petkrat javno vprašala, bom zelo vesela odgovora. Nič. Preprosto greste mimo. To je obraz te koalicije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravita naj se gospa Violeta Tomič in gospod dr. Anže Logar. Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo. Dovolite mi, da enostavno se obrnem oziroma da pokomentiram izjave predstavnice Vlade in razloge za zavrnitev tega zakona in tega amandmaja oziroma ta negativen odziv te vlade na ta zakon, ki ima svojo pot, ampak zahteva od vseh poslank in poslancev nekoliko zbranosti, predvsem v tem smislu, da se najdejo ustrezne rešitve v smislu transparentnosti, v smislu večje vloge navsezadnje tudi Državnega zbora, predvsem zaradi tega, ker Državni zbor potrjuje nadzornike in seveda v smislu tega, da bo učinkovitejše upravljanje z državnim premoženjem in tudi učinkovitejša prodaja državnega premoženja, če do tega pride.

Poglejte, to, da se stalno izgovarjate na smernice OECD in da se stalno izgovarjate na Evropsko komisijo in tako naprej – saj je vse to zagotovljeno. Saj če bo Državni zbor lahko zahteval odpoklic – kaj bo pa drugače? Ali bo to zdaj politično? Kako je pa zdaj? Ali je ta vlada politična? Ali je ta vlada politična ali je ne vem kakšna? Ali vi veste, da ta vlada ve, da po slovenski ustavi je vsaka slovenska vlada politična. To, kar se govori, da tehnična vlada in tako naprej, poglejte, to ni nič. Vsaka vlada je politična. In če politika, vladajoča politika ima toliko in toliko premoženja, potem mora z njim upravljati, seveda po smernicah, seveda v skladu z določenimi načeli in tako naprej. Ampak če ne bi bilo toliko državne lastnine, potem bi te smernice bile popolnoma v redu verjetno. In za njih so te smernice napisane, ker Slovenija je ena izmed redkih držav, ki ima toliko državne lastnine, pa ne bom zdaj govoril, ali je to dobro ali slabo, ampak Slovenija je redka država, med prvih deset, ki ima največ državne lastnine. Tukaj so že bile navedene v tem Državnem zboru, med katere države spada. Ne vem, če sedanja državna sekretarka to ve, ampak te

države niso ravno tiste evropske države in tiste, ki so vodilne ekonomske in finančne sile na svetu. Vlada je politična. Ali mislite, da vi niste politični, da ste, ne vem, dani od boga, božji, da je to božja vlada? Čigava vlada je to? Vlada je politična. In zaradi tega so tudi rešitve politične. Ampak politične rešitve morajo iti v smeri strokovnosti, učinkovitosti, transparentnosti in tako naprej. Vi pa zavračate to. Politiki, politična vlada zavrača transparentne rešitve. V tem je zadeva te vlade. In seveda je ta vlada imenovana s strani Državnega zbora. In Državni zbor je političen. Tako da to sprenevedanje v tem mnenju, ki ga je dala Vlada, poglejte, to je res, bom rekel, višek ali pa enostavno podcenjujete Državni zbor. Enostavno se strokovno napiše in podcenjujete Državni zbor, da tukaj je dovolj, da se nekaj napiše in da se nekaj pove in da bo to strokovno in nepolitično in tako naprej. Sploh ne more drugače biti kot politično. Politika pa lahko upošteva tudi stroko ali ne. Ampak je pač tukaj ne. In tukaj, če gre za to, da zdaj politika, tokrat opozicijska politika, zahteva večjo transparentnost pri upravljanju z državnim premoženjem in pri prodaji državnega premoženja. Kaj je tukaj narobe? Kaj je tukaj narobe za drugi pol za koalicijo? In če politika zahteva to, da se lahko nadzorniki menjajo in da se lahko da poziv za to, da se zamenja tudi v Državnem zboru – kaj je tukaj narobe? Vsi smo politiki, spoštovana državna sekretarka, vsi. Če ste državna sekretarka, ste politik po zakonu in po ustavi. Vlada je politična. Tako da s tega zornega kot je dejansko to sprenevedanje Vlade, da sedaj je pa Vlada kar na enkrat, ne vem, božja ali ne vem čigava, je dejansko to malo za lase privlečeno.

Celo pravite, da bi to pomenilo določene posledice in določeno tveganje in bi lahko ogrozilo trdnost nadzornega sveta in seveda bi bilo v nasprotju s korporativnim upravljanjem, v nasprotju z neodvisnostjo in tako naprej. Poglejte, če vlada pade, da tudi tveganje in dokler bomo imeli državno lastnino, bo pač ta ali druga ali tretja vlada določala nadzorni svet, drugega jaz mislim, ne more, ker vlada dejansko opravlja s tem premoženjem. In nič ne bo narobe s korporativnim upravljanjem OECD in tako naprej. Tisto korporativno upravljanje je bilo namenjeno in je bilo napisano za zasebno lastnino, ne za državno lastnino. Mi imamo pa državno lastnino. Tako da s tega zornega kota, veste, takšno mnenje dejansko potem priti z njim tukaj in reči, veste kaj, mi ne bomo tega sprejemali, ker je to vse skupaj v nasprotju z ne vem čem. Poglejte, to mi poslušamo že dolgo dolgo dolgo tukaj in sklicujemo posebne seje, Komisije za nadzor javnih financ, in dejansko sklicujemo seveda Odbor za finance in monetarno politiko in tako naprej, spremeni se pa nič. Spremeni se pa pri tem upravljanju nič. To da Vlada kot lastnik ne reče nadzornikom SDH, da mora biti znano lastništvo kupca državnega podjetja. Poglejte, to je, jaz ne vem, zakaj tega ni, ampak to je grozljivo. In da se

lahko prodajajo podjetja, državna podjetja podjetjem v tujini, ki so v ugodnejših davčnih okoljih, ne bom rekel davčnih oazah, in so ustanovljena z minimalnim kapitalom kot SPV, saj to dobro poznate, ker jih multinacionalke ustanovijo namenoma samo za ta nakup. Te multinacionalke ustanovijo to z minimalnim kapitalom, nekaj 10 tisoč evrov v kateri koli državi in še s kreditom. Tako da multinacionalka da kredit tej družbi, ustanovljeno z 20, 30 tisoč evri ali v dolarjih kapitala, ji da kredit in ta družba bo kupila državno podjetje iz Slovenije in vračala kredit tej multinacionalki. In to vi dopuščate. In s tem mnenjem to dopuščate in govorimo o transfernih cenah. Seveda, davčne uprave bodo potem tukaj gledale o transfernih cenah in o obrestih, ali so tržne ali niso tržne in tako naprej, pa tudi če niso, bo pač malo več davka za plačati, nič za to. In tako se seveda kupujejo do zdaj vsa podjetja, ki so bila prodana s strani SDH, se na takšen način dejansko prodajajo. Da bi pa smeli vedeti, kdo je lastnik, kaj bo s tem naredil in tako naprej, ne, to je pa za to Vlado političen pritisk na Vlado, političen pritisk na korporativno upravljanje in tako naprej. Jaz se dejansko vprašam, kje je tukaj zdrava pamet? Jaz se dejansko vprašam. In če je opozicija tista, ki bo nadzorovala, potem ima pravico nadzorovati to. Ampak ne dajete niti ene možnosti, da bi to dejansko opozicija ali pa tudi, da bi vi to delali. Da bi koalicija lahko nadzorovala. Jaz potem dejansko ne vem, v čigavem interesu je to, ker je nelogično. Ali je to v interesu te koalicije ali te vlade ali je to v interesu nekoga tretjega? In jaz se tukaj bojim, da je to v interesu nekoga tretjega, ki ima tolikšen vpliv na to vlado, da dejansko ta vlada tega ne želi sprejeti. Jaz ne vem, potem je pa vse skupaj nelogično. Potem je pa dejansko nelogično vse skupaj ali je pa noro.

Tako da iz tega zornega kota, veste, mi se o tej stvari danes res pogovarjamo že petič, šestič ali pa desetič v tem državnem oziroma na plenarni seji ali na komisijah ali na odborih in tako naprej in seveda tukaj, pogledajte, ponavljanje enega in istega ob tem, da se nič ne spremeni in da je upravljanje državnega premoženja isto in da se prodaja na isti način, to malo dejansko utruja.

Tudi SMC se izgovarja na to, da saj na nadzorni svet pa lahko hodita dva ministra in jaz sem predsednik Komisije za nadzor javnih financ, jaz tja lahko hodim pa tako naprej, itak vsi tam podpišemo, da ne smemo o tem nič povedati, kaj se bo zgodilo. Podpišemo, da smo kazensko odgovorni, če bo karkoli ven prišlo in tako naprej, in itak nimamo pravice glasovati, lahko morda kaj pripomnimo ali pa ne. In to je dejansko vsa ta zgodba. Lahko tudi aktivnost seveda sodelujemo, ampak upošteval nas ne bo nihče, ampak ne moremo spremeniti nobene odločitve, ker so itak nadzorniki neodvisni. Mi smo tam opazovalci. Mogoče v življenju je fino biti opazovalec, ampak kot opazovalci nimate nobene aktivne vloge, da bi kar koli spremenili.

In isto je na Banki Slovenije, vam lahko kolegica Banova pove. Tako da ta rešitev, na katero se potem izgovarjate, da je pa to zelo dobra rešitev, pogledajte, to je bolj opazovalna misija iz tega zornega kota. Jaz predlagam, da skličete sejo in spremenite mnenje Vlade glede na ta zakon. Skličite sejo Vlade in nekaj naredite s tem premoženjem. Ne ga pustiti. Slovenci in Slovenke imajo to premoženje, ne ga pustiti tako, da se bo kar vse razletelo.

Tako da jaz sem za to, da se to naredi, da se prodaja na transparenten način, da smo poslanci in poslanke deležni vseh podatkov od Slovenskega državnega holdinga in da so seveda pogoji za odpoklic znani in da če Državni zbor dejansko potrdi člane nadzornih svetov, ne vem zakaj ne bi mogli dati tudi v iniciativo, da jih dejansko odpokličete. Nič ne bo narobe. Nič ne bo političnega več ali manj kot zdaj. Dejansko bi bilo treba tudi v tej smeri peljati vso zadevo in verjetno bi od tega kasneje tudi vsi skupaj več imeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić. Pripravita naj se dr. Anže Logar in mag. Dušan Verbič.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.

Politiki nam ves čas govorijo o samostojnosti in suverenosti, v resnici pa je ta država in to ozemlje politično in ekonomsko bolj podrejeno kot kadarkoli po prvi svetovni vojni. Ključna podjetja in vsa infrastruktura prehajajo v upravljanje sosednjih držav, predvsem Avstrije, Nemčije in celo Hrvaške. Kolega Veber bo dobro vedel, o čem govorim, kajti takoj, ko je podvomil o privatizaciji, so ga odstavili, in celo njegovi Socialni demokrati se niso zavzeli za njega. Eno govorijo, drugo delajo, to je tipično. Kajti, ko so govorili, jim ploskajo, kajti to volivci želijo slišati, vendar, ko je pa treba prevzeti odgovornost, takrat pa glasujejo za sklep o prodaji 15 podjetij, za strategijo upravljanja, za novelo Zakona o Slovenskih železnicah, skratka, delajo vse, da zadržijo ministrske stolčke v Vladi, ki počne ravno obratno kot to, kar govori. Skratka, škodljivost privatizacije najlažje vidimo, recimo, na primeru Aerodroma Ljubljana, ki je bil prodan, kot vemo, državnemu podjetju Fraport. Privatizacija ni privatizacija, če državno podjetje Slovenije prodamo državnemu podjetju Nemčije. Lahko bi imenovali to kako drugače, ampak ne bom zdaj. Fraport Aerodromu Ljubljana ni prinesel nič drugega kot stagnacijo. V Aerodrom ni investiral niti enega samega evra, čeprav je ogromno obljubljal, zlasti glede tovarnega prometa. Ampak zaradi privatizacije Aerodroma smo izgubili 17 milijonov evropskih sredstev, ki so bila že odobrena za nov potniški terminal. In za Fraport je seveda Ljubljana provincialno letališče, ne potrebuje veliko prometa, ker je dobilo firmo, ki je praktično nezadolžena, in so jo dobili po izjemno nizki ceni; zato mu ni treba

vlagati, zakaj pa bi. In to se pozna tudi pri prometu, kajti maja letos je bilo na letališču 9 % manj potnikov kot maja lani. Fraport je sicer znan kot demokratično podjetje, ampak je takoj – to velja za podjetje v Nemčiji, pri nas je malo drugače, kajti ena prvih potez je bila, da je Aerodrom spremenil iz d. d. v d. o. o. in je avtomatsko ukinitel nadzorni svet, delavci pa so s tem izgubili možnost soupravljanja v organih družbe. Bil je tudi polovični lastnik Adria Tehnike in tudi vodstvo Aerodroma, ki ga je postavil Fraport, je nasprotovalo delavskemu odkupu. In tako naprej. In danes ekipa ministra Gašperšiča načrtuje, da bodo tuje države večinske lastnice firme 2TDK. Bravo! Super! V razpravi ob interpelaciji je minister Gašperšič potrdil, da še vedno potekajo dogovori z Madžarsko. Poanta pa je ta, 2TDK bo imela koncesijo ne samo za drugi tir, ampak tudi za obstoječi tir, kar pomeni, da bodo tuje države v celoti, spoštovane kolegice in kolegi, v celoti nadzorovale edino povezavo Kopra s svetom, državljani jih bomo pa za to še subvencionirali. In ta primer je aktualen tudi zato, ker se načrtuje prodajo Slovenskih železnic Tovornega prometa avstrijskim državnim železnicam. In v ta namen je koalicija marca že spremenila Zakon o Slovenskih železnicah in direktor Slovenskih železnic je že pred tem sprejel strateški poslovni načrt Skupine SŽ, ki predvideva privatizacijo, in že januarja je podpisal pismo o nameri za povezovanje z avstrijskimi državnimi železnicami. In ker predsednik Vlade zelo rad išče hobotnice, ki so nam ugrabile državo, in tudi druge glavonožce, bi predlagala, naj vrže oko tudi v to smer. No, in končno, ta primer je aktualen tudi zaradi drugega tira in usode Luke Koper, kajti, namreč, minister Gašperšič zdaj pravi, da ne bodo podeljevali koncesij za pristaniške storitve, pod pogojem, da bodo SŽ in Luka Koper sodelovale v javno-zasebnem partnerstvu. Ampak to sodelovanje lahko pomeni marsikaj. Do zdaj je sodelovanje vedno pomenilo privatizacijo Luke Koper in Slovenskih železnic preko logističnega holdinga, in to je leta 2007 predlagal Deutsche Bahn in to je decembra lani – glejte no – predlagal Dušan Mes. In to idejo o logističnem holdingu obravnava tudi medresorska skupina za drugi tir, ki jo vodi naš preživeli minister Gašperšič. In mi ne vemo, kakšno je stališče te skupine, ker imajo njena poročila Vladi vedno oznako interno. Je pa potrjeno, da to varianto seveda vsaj obravnavajo. Zato projekt drugi tir še vedno ni razčiščen, Luka Koper je še vedno ogrožena in prav tako je jasno, da bo SDH verjetno poskusil zamenjati upravo. Tisti trenutek, ko bo kakšen član nadzornega sveta odstopil, bi lahko SDH imenoval nove in tako dosegel večino. Skratka, izgubili smo suverenost, izgubili smo neodvisnost, izgubili smo državo. In kdo bo odgovarjal za to? Koalicija? Upam, da volivci vidijo dvoličnost in to diskrepanco med besedami in dejanji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Dušan Verbič. Pripravitelj naj se gospod Janko Veber in gospod Uroš Prikl. Gospod Verbič izvolite, beseda je vaša.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik! Državna sekretarka, poslanka, poslanci, prav lep pozdrav!

Moram priznati, da sem kar pozorno poslušal razprave in tudi predstavitve in si bom dovolil najprej, predno bom nadaljeval s svojo razpravo v zvezi s točko dnevnega reda, malce se dotaknil teh mojih kolegov in kolegic, ki so razpravljali. Prvo kar je, moram priznati, da bi nekako postavil vprašanje spoštovanemu kolegu iz največje opozicijske stranke, ki je v svoji predstavitvi postavil zanimivo tezo. Definicijo. In sicer upravljanje z državnim premoženjem je v celotnem obdobju s strani te vlade najslabše. Ne bom v tej zadevi kaj dosti razpravljal, kajti mislim, da tudi iz leve in desne strani poznate moje stališče, da sem kritičen v nekem delu tudi do svoje vlade, ampak to moram izpostaviti predvsem zaradi naslednjega.

Dejstvo je, da je bilo upravljanje z državnim premoženjem v Republiki Sloveniji v zadnjih 6 letih, se pravi do letošnjega leta, razpršeno. Prav je, da se v neki smeri tudi tega malce dotaknemo. Dejstvo je, da je bilo to upravljanje razdeljeno na štiri segmente. V prvih obdobjih, ko se je upravljal državno premoženje same države, vemo ali veste, da je potekalo potem samih ministrstev. Temu je sledilo v procesih Agencija za upravljanje kapitalskih naložb in šele v letu 2012 se je zgodilo, da je takratna vlada Janeza Janše imela toliko poguma, da je sprejela Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Ampak dejstvo je, da ni bilo, kar se tiče te pravne podlage še dovolj, zato se je spremenilo praktično v letu 2014 oziroma 2015. Zakaj to omenjam? Predvsem zaradi tega, ker menim, da taka definicija ni na mestu, kajti kako lahko nekaj ocenjuješ, če nimaš praktično izdelanih parametrov, aktov, strategij. Kajti strategija o upravljanju z državnim premoženjem je bila sprejeta šele v času te koalicije. In če povežem sprejem zakona v letu 2012 o Slovenskem državnem holdingu, bi rad komentiral vsem tistim, ki so razpravljali in ki so veliko govorili kar se tiče OECD, Evropske komisije, kot da je to nekaj neobdignega. Mislim, da je neodgovorno, včasih kar pavšalno komentirati, kajti smo člani Evropske unije, smo zavezani k določenim priporočilom in da ne bom nadaljeval še naprej.

Priporočila OECD omenjam iz preprostega razloga, kajti področje korporativnega upravljanja družb v državni lasti je bilo vseskozi rakrana področja v Republiki Sloveniji in tisti politiki, ki ste bili takrat, se najverjetneje spominjate, da je bil velik problem v odnosu Republike Slovenije do Evropske skupnosti. In ravno zaradi, ali podlaga sprejema Zakona o Slovenskem državnem holdingu v letu 2012, se je odprla možnost tudi za druga

področja, kajti to so bili postopki, ki jih poznamo pod tako imenovano akreditacijo. In s tem si je Republika Slovenija omogočila marsikaj tudi dobrega na svojih področjih. Zato ne bi tako z levo roko komentiral. Mislim, da poslanci takrat, ko govorimo povšečno ali všečno retoriko, da se moramo dotikati tudi vsebin.

Ker sem še vedno pri istem poslancu, moram zelo pohvalno pozdraviti njegovo besedo, dejal je decidirano, da je to zmazek tega zakona. Potem se naj ne čudimo ali čudite, če je zdaj naše stališče nekoliko drugačno. Neko podobno besedo s strani opozicijskega poslanca, ki je izrazil, da je vložen predlog zakona sedaj praktično popolnoma izmaličen. In tukaj se mi takoj vprašanje, ali potem poslanci smo toliko odgovorni, da imamo toliko volje in da ne sprejemamo na vrat ali na nos neke pravne podlage, zakon, če pa je nekaj ali veliko resnice na tem.

Sam sem na stališču, da upravljanje državnega premoženja, debata o tem ni nikoli odveč. Katji, postavi se zelo jasno vprašanje in sem ga tukaj nekajkrat tudi naslavljal, kje je meja med politiko in upravljanje državnega premoženja po principu korporativnega upravljanja.

Če nadaljujem v zvezi z razpravami. Spoštovana poslanka, ki je predlagateljica tega zakona, je v neki smeri zelo jasno očitala transparentnost in prevzemanje odgovornosti, v tem primeru Poslanske skupine SMC, v procesih upravljanja. Jaz mislim, da ni primerno, da je ravno z njene strani izraženi taki očitki, kje je odgovornost. Kajti, spoštovana poslanka, če ste imeli resen namen, da je za dobrobit države marsikaj treba postoriti, potem ste imeli priložnost kot predsednica Vlade to tudi operacionalizirati. Zaradi tega bi v tovrstnih očitkih nekako vsaj v nadaljevanju bil mogoče kdaj malce prizanesljiv. Dejstvo je, da je bilo v nadaljevanju tudi zelo jasno rečeno: »vendar kot politik lahko ali kot politiki lahko posegamo v procese upravljanja z državnim premoženjem«. Ravno temu se močno upira in mislim, da sedaj veljavni zakon o Slovenskem državnem holdingu in principu priporočila OECD, kljub vsemu jih gledam z drugimi zornimi očmi, kot nekateri poslanci tega državnega zbora, da je ravno to treba upoštevati. In dejstvo je, da politika ne glede na to, ali je izvršilna ali zakonodajna veja oblasti, se konča pri upravljanju z državnim premoženjem, če govorim o SDH v točki, ki se imenuje strategija upravljanja z državnim premoženjem, če govorim o sami vsebini. Res je še ena zadeva, ki lahko rečemo, da se politika lahko vključuje, vendar ne v posameznih primerih, kot so nekateri razpravljavci pred menoj konkretizirali s primeri, prav je, da se to izpostavlja, ampak to ni stvar tega državnega zbora. To je stvar tiste veje oblasti, ki mora biti odgovorna – moje besede so bile velikokrat in najverjetneje bodo tudi še izražene –, tudi izvršilna veja oblasti se mora v procesih upravljanja obnašati kot odgovorni lastnik.

Ampak ne da ima politika vsakokrat možnost vplivat na konkretne primere ali razreševati počez in podolgem – to kar je bilo govora, da naj bi v tem državnem zboru to pooblastilo tudi dobili. Ne izključujem v nadaljevanju ali v bodočnosti, da se bodo tudi ti procesi lahko karkoli spreminjali, ampak dejstvo je, da procesi upravljanja korporativnega upravljanja veljajo tako za privatni sektor kot družbeni, to je, imaš organe vodenja in lastnik je tisti, ki bi moral posegati takrat, ko vidi, da so odstopanja, ne pa zgolj zaradi tega, ker je pozicija moči imenovana politika.

Za konec, kar se tega tiče, ker je bili velikokrat, vsaj s strani moje predhodnice uporabljen izraz privatizacija. Moram priznati, da me to moti, kajti Zakon o Slovenskem državnem holdingu ne govori o privatizaciji. V 1. členu je zelo jasen, ko pravi, da je Slovenski državni holding institucija oziroma ustanova, ki upravlja naložbe. Tukaj ni nobenega govora o kakršnikoli privatizaciji. Res pa je, da se moramo zavedati nečesa. Ko se določene naložbe, terjatve ali lastnina upravljajo, pomeni to prodajo, ali prodajo terjatev ali prodajo lastniškega deleža. Tudi v tem državnem zboru se moramo zavedati dvojega in mislim, da se skozi politično retoriko marsikaj prikriva ali prikazuje bolj politično všečno državljanom in državljanom. Dejstvo je, da če se del upravljanja nanaša na prodajo, potem je prav, bodimo odkriti, kupnina je tista, ki je pomembna za delež prodaje. In se moramo odločiti, ali je kupnina dovolj ali pa želimo poleg kupnine še vse tisto, kar se v običajnih poslovnih dogodkih tudi dogaja. Če smo tukaj na pravnih oseba, je prav gotovo interes pridobiti kupca, ki bo poskrbel za nadaljnjo produkcijo, nove proizvode, ohranitev števila zaposlenih, kaj šele povečanja števila zaposlenih. Res je, da poznamo tovrstne primere pod »družbeno odgovorni kupec«, vendar se moramo soočiti tudi s tem, ali je tovrstnih kupcev na Slovenskem ali širšem trgu dovolj, da se lahko za vsak primer dotikamo in želimo imeti ali pridobiti zgolj takega kupca. No, to je pa že zgodba za druge zadeve. Če se dotaknem same vsebine. Rad bi še enkrat ponovil, da v zvezi z upravljanjem državnega premoženja – in tisti, ki malce spremljamo tovrstno področje – priporočila OECD opozarjajo Republiko Slovenije, da niso v skladu s pričakovanjem Evropske komisije, ki spremlja tako imenovano korporativno upravljanje v posameznih državah članicah. Mislim, da se moramo zavedati kot članica Evropske unije, da moramo slediti tovrstnim primerom. Zato je prav, da se kdaj polemično dotikamo razprave, vendar ne zanemarjati pomena tovrstnih institucij. Tisto, kar bi rad še poudaril, je nekaj. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je v drugem odstavku 1. člena zelo jasno zapisal, in to tudi velja: "Namen tega zakona je doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države." Mislim, da se, spoštovani kolegi in kolegice v Državnem zboru, ne moremo sprenevedati, kaj to pomeni.

Kar se tiče komentarja, ki je bil vezan na zadnji amandma o dodelitvi pristojnosti Državnemu zboru glede imenovanja. Moram priznati, da sem res zelo pozorno poslušal, ali se bo kdo od razpravljavcev dotaknil tudi podanega mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki je ravno v zvezi s tem bilo tudi predstavljeno na matičnem odboru. In tu si bom vseeno dovolil, kajti očitno je politična retorika eno, vsebina je pa drugo, in si bom teh nekaj stavkov dovolil prebrati. Zakonodajno-pravna služba je zapisala naslednje: »Državni zbor pri odločanju o odpoklicu članov nadzornega sveta SDH na lastno pobudo ne bo mogel uporabljati poslovniške ureditve razrešitve. Ker ni jasno, po kakšnem postopku bo lahko Državni zbor odpoklical člane nadzornega sveta SDH na lastno pobudo, je treba predlagano rešitev pretehtati z vidika načela pravne varnosti, ki zahteva, da so določbe zakona jasne, določne in nedvoumne,« pri tem se sklicuje na 2. člen ustave.« V zvezi s tem pa se postavlja vprašanje, ali bo Državni zbor glede na ureditev upravljanja SDH in Zakona o gospodarskih družbah, ki se subsidiarno uporablja, lahko ugotavljal obstoj razlogov za odpoklic, zato bi bilo treba ponovno preveriti tudi, ali je predlagana rešitev izvedljiva.« Konec citata. V zvezi s tem moram priznati, da sem pričakoval od strani predlagatelja tega zakona, da bo nekoliko več obrazložitev, kaj je vezano na ugotovitev Zakonodajno-pravne službe. Verjamem, da bo marsikateri od poslancev rekel, ja, včasih vam pride prav zakonodajno mnenje, drugič ne. Tudi s tem se strinjam, da mnenje Zakonodajno-pravne službe ni obvezujoče za nas, vendar v navezni okoliščini s priporočili OECD, v navezni okoliščini z akreditacijami Republike Slovenije in pričakovanji ter opozorili istih evropskih institucij ocenjujem, da je to mnenje Zakonodajno-pravne službe zelo na mestu. Zato dajem to obrazložitev predvsem tistim, ki v neki smeri so v razpravi danes kot tudi na matičnih odborih ocenjevali, da imamo neke dvojne vatlje.

Za konec. Moje mnenje je, da je Vlada neposredno odgovorna za izpolnjevanje ciljev iz strategije upravljanja z državnim premoženjem, ki jo je Državni zbor sprejel, in to kljub dejstvu, da je operativno pristojnost za doseg te ciljev prenesla ali delegirala na Slovenski državni holding. Zato menim, da je primarna dolžnost Vlade, da vseskozi podrobno spremlja delo Slovenskega državnega holdinga in če oceni, da odstopa od postavljene strategije ali da posamezni primeri niso skladni s principi korporativnega upravljanja, temu primerno tudi ukrepa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Preden nadaljujemo razpravo gospoda Vebra, dajem besedo še predstavnicu predlagatelja mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Ne bomo še enkrat kronološko razlagala, kako je, se strinjam, ta zmazek, ki ga imate danes na mizi, nastal. Ampak za ta zmazek so odgovorni SMC, Desus in Socialni demokrati. To je rezultat dela vas v tem Državnem zboru. Ta zmazek je nastal pod roko koalicije. To je dejstvo. In v drugem branju ste ga podpirali, zdaj očitno ste vmes ugotovili, da je zmazek, in ga ne podpirate več. Zato je višek sprenevedanja višek sprenevedanja danes vzeti v roke mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je pripravljeno na osnovni zakon, ki je bil dober, ki bi zagotovil transparentnost, ki bi zagotovil Državnemu zboru možnost ukrepanja, če Vlada ne ukrepa, to je višek višek zavajanja, da ne rečem še kaj drugega. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, da postopek ni urejen, je že v drugem branju bil vložen amandma, ki ureja postopek, pa ga je koalicija, ki je pripeljala zakon do tega zmazka, zavrnila. Višek sprenevedanja, ampak res višek! Nesramnost, ki je v tem Državnem zboru ne bi smelo biti. In še danes, spoštovani kolegi in kolegi, imate na mizi amandma, ki natančno ureja postopek predlaganja razrešitve nadzornega sveta. Ga bom prebrala. »Za predlog Državnega zbora se šteje predlog, v katerem je jasno obrazloženo, kateri pogoj za razrešitev je izpolnjen in ga je podalo vsaj deset poslancev Državnega zbora. Do predloga, ki ga predsednik Državnega zbora takoj posreduje vsem poslancem in vladi, se mora vlada v roku, ki ni krajši od petnajst dni in ne daljši od 30 dni, pisno opredeliti in opredelitev posredovati Državnemu zboru. Državni zbor odloča o predlogu za razrešitev člana nadzornega sveta na prvi naslednji seji, ko so izpolnjeni vsi pogoji skladno s tem členom.« Je določeno ali ni določeno? Je treba spremljati vse faze sprejemanja postopka zakona? Ne prebirati mnenje, ki je bilo pripravljeno v prvi fazi za tretjo fazo. Mislim, to je, da ne bom ... skrajno nesramno do nas, ki sedimo tukaj, in skrajno neodgovorno do tistih, ki so sejo gledajo. Ja, še enkrat, za ta zmazek, ki ga imate danes na mizi, si pa kolegi v koaliciji lepo podajte roke in povejte, zakaj je do tega zmazka prišlo. Očitno očitno vam je upravljanje državnega premoženja zadnja stvar, s katero mislite, da se je treba ukvarjati. Na žalost. Čez pol leta bo za določene spremembe in določene stvari lahko že prepozno.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Bratušek.

Besedo dajem gospodu Janku Vebru, priprava naj se gospod Uroš Prikl in gospod Tilen Božič.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Najprej želim popraviti predlagateljico ali pa predstavnico predlagateljev glede tega,

kaj se je dogajalo v drugi obravnavi tega zakona. Kar posplošuje in SMC in Socialni demokrati in Desus so pač povzročili to zmedo v drugi obravnavi. Torej sam sem bil na seji matičnega delovnega telesa kot predstavnik Socialnih demokratov in sam sem glasoval za amandma, ki je bil pripravljen s strani predlagatelja, da se definira postopek razrešitve članov nadzornega sveta tudi s strani Državnega zbora. Torej glasoval sem za. To sem tudi povedal v predstavitvi stališča poslanske skupine, tako da predlagam, da se ne posplošuje kar tako, kaj se je dogajalo v tem postopku sprejemanja Predloga sprememb in dopolnitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Pri tej tako zahtevni tematiki je zelo pomembno, da si res izčistimo čim natančneje prav vsa vprašanja, ki jih je treba tukaj obravnavati. In dejstvo je, da tudi predlagatelj, ko je vložil ta zakon v proceduro, po vsej verjetnosti ni imel informacije, da bo Vlada predložila v proceduro v Državni zbor Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Namreč 1. člen, ki je zapisan v tem predlogu zakona s strani predlagatelja, govori, da Slovenski državni holding mora v politiki upravljanja naložb iz 31. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu za postopke razpolaganja z naložbami natančno določiti obseg in merila preverbe lastništva kupca. Ta člen pušča Slovenskemu državnemu holdingu, da sam v svojem internem aktu oblikuje merila, kako bo preverjal izvor kapitala oziroma od kod je kupec dobil denar in kakšen izvor je tega denarja za nakup državne naložbe. Če pogledamo Zakon o preprečevanju pranja denarja in preprečevanje financiranja terorizma, ta zakon jasno opredeljuje, da imamo organ, in sicer Urad za preprečevanje pranja denarja v državi kot tisti krovni organ, ki mora nadzirati te postopke. Če sprejmemo ta zakon, kot je danes zapisan, 1. člena pa ni mogoče spreminjati, potem bomo zopet naredili še eno izjemo v Slovenskem državnem holdingu, na podlagi katere ne bo vključen v Zakon o preprečevanju pranja denarja in preprečevanju financiranja terorizma. In to je ta nevarnost, ki obstaja in če Državni zbor danes sprejme ta zakon, ne bo imel nobenega obraza, če lahko tako rečem, da bo potem pri obravnavi Zakona o pranju denarja zahteval, da se Slovenski državni holding vključi v zavezanca za preveritev izbora kapitala in posledično mogoče tudi še financiranje terorizma. Če pa Slovenski državni holding ne bo vključen v ta zakon, bomo resnično imeli prime, r v katerem se preverja izvor kapitala, vendar pri 12 milijardah premoženja pa ne. In to je ravno tisto premoženje, ki se preoblikuje ali prenaša, kot je tudi zapisano v sami direktivi, na podlagi katere se je tudi pristopilo k pripravi tega novega zakona. To na, kar želim že danes opozoriti – tudi Zakonodajno-pravna služba je v mnenju pri tem zakonu pranja denarja opozorila, da vse določbe direktive niso vključene v ta zakon. In nič nam ne bo pomagalo, tudi če bomo

lahko razreševali posameznega člana nadzornega holdinga, če ta holding oblikuje svoje interne akte, na podlagi katerih niti Državni zbor niti Urad za preprečevanje pranja denarja ne bosta mogla ugotoviti, ali gre za kršenje zakonodaje oziroma neizvajanja teh določb tako, kot bi to moralo biti ne samo po tem zakonu, ampak tudi po evropski direktivi. In to je ta ključni razlog, zakaj je po mojem mnenju večja škoda, če sprejmemo danes ta zakon pa si zavežemo roke pri tem, da Slovenski državni holding ni zavezanec za proučevanje tega, ali je kapital, ki kupuje naša podjetja, sumljivega izvora. In sam predlagatelj je tudi šel v spremembo tega zakona ravno iz tega razloga v veliki meri. Toda, poudarjam, takrat, mogoče me lahko popravi predlagatelj, te informacije, da prihaja ta zakon v proceduro, ni imel. Danes to informacijo imamo. In če spregledamo to pomembno dejstvo, potem sprejemamo zelo veliko odgovornost, zakaj smo uzakonili izjemo, da Slovenski državni holding sam ureja to področje in ni podrejen nadzoru urada, ni podrejen, recimo, nadzoru Ministrstva za finance, ni podrejen Evropski komisiji, kateri je treba po tem zakonu poročati v vseh teh primerih. Kapital, ki prihaja kot kupec za slovenska podjetja, prihaja iz tujine iz davčnih oaz, to je bilo danes že tudi jasno predstavljeno. In če mi ne sklenemo te verige ne samo znotraj države, ampak znotraj tudi ostalih članic EU in tudi drugih držav, ki jih vsebuje in vključuje ta direktiva, potem to verigo pretrgamo. Ključno vprašanje pa je, da preprečimo kupovanje našega najeminentnejšega premoženja prav kapitalu sumljivega izvora, pa naj ta nastaja doma ali nastaja v tujini. Pred kratkim smo obravnavali poročilo Agencije za trg vrednostnih papirjev in agencije za zavarovalni nadzor. In kaj smo ugotovili? Kljub temu da hrvaški Agris ima omejitev glede 10% nakupa Save Re, je kršil ta predpis, prišel do večjih deležev. In kaj se je zgodilo? Agencija je pravzaprav neke vrste opomin dala za to. Nihče od te agencije ni šel preverjati izvora kapitala. In samo z vključitvijo Slovenskega državnega holdinga v ta proces bo tudi ta agencija morala to upoštevati.

Tako da verjetno, da če bi imeli čas, pa tudi ekipo, ki bi pregledala prav vso zakonodajo na tem področju, bi prišli zagotovo do presenetljivih ugotovitev, da Državni zbor ni imel pravih informacij, ko je sprejemal posamezen zakon, in da je mnogo podtaknjenega ravno zato, da kapital sumljivega izvora kupuje naše najpomembnejše premoženje. Ta naloga nas najbrž še čaka, ampak del tega lahko rešimo, če vključimo holding v ta zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma. In to je ta osnovni razlog, zakaj ne bi bilo dobro sprejeti zakona, ki ga imamo danes v obravnavi - ker uzakonimo to izjemo.

Socialni demokrati smo tudi sicer pripravili predlog zato, da se sestava nadzornega sveta tudi razširi. Gre nenazadnje za premoženje ljudi, s katerim upravlja ta holding,

ampak ljudje praktično nimajo možnosti oblikovati poslovne politik, niti nadzorovati poslovanja holdinga. Zato smo tudi pripravili predlog, s katerim se zagotovi sodelovanje javnosti tudi pri spremembi strategij upravljanja kapitalskih naložb. Razširi se nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga na 10 članov po načelu enakopravne zastopanosti kapitala in dela. Tukaj se vključuje potem sindikat in tudi predstavniki mlajše in starejše generacije. In ko smo pri predstavnikih mlajše in starejše generacije, demografski sklad je tisti, ki je zapisan v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, da ga moramo ustanoviti v Sloveniji. In ta zakon bo dodatno moral urediti, kako bomo upravljali z našim premoženjem, da ne bomo sledili kratkoročnih ciljev, kot je razprodaja, ampak da se zasleduje dolgoročni cilj, kot je zagotavljanje sredstev za pokojnine, katerih morajo biti deležni mladi. Zato morajo biti v ta proces nadzorovanja Slovenskega državnega holdinga s tem premoženja vključeni tudi mladi. In to je naš predlog, ki ga bomo seveda poskušali oblikovati tudi v zakonsko obliko in ga dati tako v usklajevanje koaliciji, kot seveda tudi v preverjanje širše javnosti in poskušati doseči soglasje, da se to uzakoni. Ampak poudarjam, če pa danes sprejmemo ta zakon, si zavežemo roke pri tem, da je SDH zavezanec pri Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma. Tega ni mogoče spregledati.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo želi predstavnica predlagatelja, mag. Alenka Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Kolega Veber, ko sem vas poslušala, sem imela občutek, da je ta obrazložitev še najbolj namenjena temu, da sami sebe prepričate, kaj je tisti razlog, da boste danes pritisnil tipko proti.

Prvi člen, ki govori o tem, da morajo biti kupci znani, ste na tak način v zakon spravili vi, koalicija. Koalicija. Naš predlog je bil drugačen. Vi ste rekli, naj si SDH sam postavi merila. Mislim, resnično jaz danes težko poslušam argumente, ki jih vlečete na plano. Zakon, ki je bil pripravljen, je bil pripravljen z namenom, da se transparentnost upravljanja državnega premoženja poveča. Okej, ste pač proti. Prav, to je vaša legitimna pravica. Ste proti, ampak ljudje naj to tudi vedo. Ne eno govoriti, delati pa drugo. In ni res, da če ta zakon danes sprejmemo, da bo potem zakon, o katerem začnemo v naslednjem tednu razpravljati – in mimogrede, v tem trenutku je SDH izključen iz Zakona o preprečevanju pranja denarja. Tam boste gotovo našli 500 in več razlogov, zakaj Slovenski državni holding ne more biti del tistega zakona. Danes je rešitev na mizi, vedno in povsod prelagate stvari in rešitve v prihodnost. Danes je

problem, danes vi, koalicija, vključno s Socialnimi demokrati, vključno z Desusom, brez vaših glasov se takšne neumnosti pač ne bi dogajale, to je dejstvo. To je dejstvo. Lahko stokrat poveste, da ste vi na odboru glasovali "proti", ampak koalicija je takšen zmazek, kot ga imamo danes pred seboj, na odboru sprejela. To je dejstvo. In mimo tega se bežati ne da. Prosim pa, da ne zavajamo ne poslancev in še manj ljudi, da bi s sprejetjem tega zakona naredili kakršnokoli izjemo. Nešteto zakonov ste že sprejeli, enega za drugim, sprejemate celo takšne, ki se navezujejo na zakone, ki še niso v veljavi, pa ni nobenega problema. Bodimo fer, bodimo pošteni; pač koaliciji ni do tega, da se upravljanje državnega premoženja uredi na transparenten in pregleden način, da vam ni do tega, da so lastniki znani, da vam ni do tega, da Državni zbor ukrepa, če ne ukrepa Vlada, in da vam ni do tega, da določene podatke dobimo. To je dejstvo. To je dejstvo!

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Janko Veber, replika, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Moram replicirati na izvajanje gospe Alenke Bratušek.

Jaz ne prepričujem samega sebe. Moje prepričanje glede upravljanja kapitalskih naložb je kristalno jasno že ves čas; nasprotoval sem sklepu o razprodaji 15 podjetij, SDH in tudi Strategija upravljanja kapitalskih naložb je slaba. Imam ves čas popolnoma jasen pogled glede tega.

Ampak gospa Alenka Bratušek, vi ste predlagali sklep Državnemu zboru o prodaji 15 podjetij. Ko so bile volitve, ste vi kot predsednica Vlade zaustavili ta postopek, da ste prišli v Državni zbor. Ko ste prišli v Državni zbor, se je to sprostilo. In zdaj bomo verjetno v nekem trenutku spet dobili predlog, da se zaustavi prodaja teh 15 podjetij, tako da bodite, bi rekeli, res odmerjeni, ko očitate komurkoli, kako ravna.

Glede mojega odnosa do tega; jaz imam zelo izčiščen pogled na to, kaj se dogaja s tem premoženjem, in ponovno poudarjam, v kolikor ne bomo dosegli tudi skupaj z opozicijo, da se vključi Slovenski državni holding v Zakon o preprečevanju pranja denarja, nismo naredili nič. Če to dosežemo, se bodo stvari začele odvijati v Sloveniji bistveno drugače, kot so se sedaj. Danes ne odgovarja – kateri nadzornik je pa odgovarjal, recimo, za kakršnokoli odločitev ali pa predsednik uprave? Če ga razrešiš, dobi bogato nagrado. Ali je to sistem? Če ga pa vključimo v to zgodbo, da se to nadzira tudi na podlagi tega zakona in tudi na podlagi direktive in da je tudi Evropska komisija obveščena o tem, bo ta odnos drugačen. Ne nazadnje tudi ko spremljamo imenovanje nadzornikov v Novi Ljubljanski banki, se je zataknilo pri tisti določbi, ko je Evropska centralna banka morala dati soglasje kandidatu. Saj nismo dobili informacije, ali bi bilo negativno to mnenje ali ne, ampak

vpliv te institucije je očitno bil na to, kdo bo imenovan, gotovo. Tega ne smemo zamuditi pri Holdingu.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Alenka Bratušek, izvolite, beseda je vaša.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ogromno stvari je bilo v zadnjih dveh letih zamujenih. Konec koncev bi ta zakon lahko bil sprejet, če ne bi bilo amandmajev s strani koalicije, bistveno prej, ampak ste se odločili za drugo pot. Pripeljali do sem, kjer smo, seveda nič se niste opredelili do nadzornikov – pravzaprav samo še o nadzornikih govori danes ta zakon, ker ste vse ostalo pometali ven. Ampak, kakorkoli, mi lahko še enkrat opozarjamo, govorimo, sklicujemo seje, odgovornost je vaša. Odgovornost je na SMC, Desusu in Socialnih demokratih, pa naj bo to z gospodom Vebrom ali brez gospoda Vebra. Kar se pa tiče sklepa 15 podjetij; ja, moja vlada je pripravila sklep za 15 podjetij, vaša vlada, gospod Veber, ga je pripravila za 46 podjetij. 46 podjetij je predvidenih za prodajo! Če govorimo, bodimo korektni. Samo to se mi zdi fer. Ne zavajati ljudi, ne zavajati poslank in poslancev. Odgovornost te vlade je, da uredi upravljanje z državnim premoženjem, ki je tako katastrofalno, kot katastrofalno v naši državi še ni bilo. Še enkrat vam lahko povem primer Adrie Airways, ki ste jo prodali, še enkrat SMC, Desus in SD za 100 tisoč evrov. Za 100 tisoč podjetju, ki ima sedež, baje, v shopping centru v Münchnu! 18 zaposlenih, 26 tisoč evrov kapitala! To so partnerji, ki jih najdete za naša podjetja! Ob tem, da ne vemo, kdo je lastnik tega čudežnega podjetja 4K Invest. To so dejstva. Vse ostalo danes – leporečenje, kako bo drug teden drugače, kako bo ne vem kdaj drugače, to je pa sprenevedanje in leporečenje. Škoda, da ne ugotovite, da bomo res čez noč ostali brez vsega.

Še enkrat, sama več kot opozarjati pač ne morem. Vi ste tisti, ki sestavljate večino v tem državnem zboru, in vi ste tisti, ki ste odgovorni za dogajanje v državi in tudi za to, kaj se z našim državnim premoženjem dogaja.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Jože Tanko in kot zadnji mag. Marko Pogačnik.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Seveda je prav, da se pogovarjamo o tako pomembni temi, kot je upravljanje z državnim premoženjem. Pa vendarle me malo vseeno zmoti od trenutka do trenutka preveč kritična razprava ali razprava, prepolna nekih obtoževanj in pogledov za nazaj. Pa vendar. Mislim, da bo kar načelna napaka oziroma izhodišče tistih 15 podjetij oziroma spisek 15 podjetij, ki je bil,

resnici na ljubo, en spisek "z brda, z dola", pa ne najdem bolj primerne izraza, brez nekih meril, brez nekih kriterijev, brez neke računice zadaj, kaj dejansko želimo z razprodajo ali pa, če hočete, prodajo tega narediti.

V nadaljevanju je bilo vseeno malo, če že ne korenito, spremenjeno, in sicer teh 15 podjetij se je seveda razširilo – drži, na več podjetij, od katerih so nekatera podjetja po jasnih merilih pripadala v segment strateških naložb, nekatera so bila pomembna, nekatera pa portfeljske naložbe. S strategijo, ki smo jo sprejeli in v kateri so rangirana podjetja, kot sem navedel, je seveda strategija predvsem upravljanja s kapitalskimi naložbami, s premoženjem, če hočete. Ne gre predvsem ali pa zgolj za odprodajo, razprodajo, prodajo, kakorkoli hočete, ampak za upravljanje, plemenitenje državnega premoženja v interesu, da nekoč, nekaj, pa to ne v daljni prihodnosti, ampak na začetku 2017 naj zaživi rezervni demografski sklad.

Trdno sem prepričan, da je interes nas vseh smotno, premišljeno, pametno upravljanje z državnim premoženjem. Nikakor ne morem tukaj sprejemati tiste kritike ali tistega očitka, da bi lahko imeli poslanci, jaz osebno, ali poslanci Desusa, ali poslanci vladajoče koalicije, neke interese pri tem, da nekatere prodaje v preteklosti pač niso šle v pravo smer. To je dejstvo. Ampak, kakšne pa lahko imamo mi tukaj interese? Treba se je zavedati naloge poslancev. Naloga poslancev je, da sprejemamo tako legislaturo, torej takšne zakone, ki bodo dali neke gabarite, ki bodo omogočali, če se konkretno pogovarjamo o upravljanju kapitalskih naložb oziroma premoženja države, smotno, ekonomsko upravičeno upravljanje. Seveda pa to ni edini kriterij, ekonomski kriterij ni edini, tu so tudi kriteriji ohranjanja ali povečevanja števila zaposlenih, novih delovnih mest, pomen strateškosti, vlaganje v naša podjetja, ne pa neki sovražni prevzemi in zapiranje posameznih dejavnosti na naših tleh.

Ta predlog zakona ... Dobro, beseda zmazek je za moj okus malo pretirana, malo pregroba. Dejansko smo skozi logiko, da ga spustimo skozi prvo branje, ga bomo v drugem branju malo korigirali, v tretjem branju pa ga naredili super – enostavno, ne samo pri tem predlogu predpisa, ampak pri nekaterih, bom ostal pri tej besedi, se je že izkazalo, da ta pot ni bila prava. Se opravičujem za zelo poenostavljeno primerjavo, veste, iz fičota skozi neke modifikacije, skozi neke spremembe, skozi neke popravke se pač ne da mercedesa narediti. Pa ne govorim, da je ta zakon bil na začetku fičo, ampak na koncu je pač nastalo to, kar je.

Bil bi zelo vesel, da v bodoče, ko bodo kakršnikoli predlogi prihajali na mizo, da morda prej strnemo vrste, da nam morda prej predlagatelj pride zadevo predstaviti, da eventualno v fazi, ko besedilo še ni dokončno, ko se zadeve še ne vložijo v proceduro, da ga na

nek način spremenimo in potem bo veliko lažje, veliko hitreje in učinkoviteje sprejemati posamezno zakonodajo.

V bodoče. Trdno sem prepričan, da je pravi čas, da to zadevo uredimo v zakonu, ki ga bomo prihodnji teden obravnavali, ima dolg naziv in se mu reče Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Prepričan sem, da sodi v 4. člen, da sodi med zavezance tudi SDH. Smo slišali, s kakšnim premoženjem upravlja, ampak ni nujno, da bo tega premoženja 12 milijard, če ga bomo kar tako razprodajali, lahko ga je tudi manj, če ga ne bomo umno plemenitili ali pa umno kakšnega majčkenega delčka prodali – poudarek je na majčkenu delčku. Če so lahko v 4. členu kot zavezanci banke, podružnice bank, hranilnice, plačilne takšne in drugačne institucije, pošta, borzno-posredniške družbe – ne bom našteval, ker je brez zveze, to si lahko sami preberete, čeprav je zakon kar debel špeh –, pa mislim, da ti dve instituciji, ki sem ju navedel, SDH in tako imenovana slaba banka, imata vsaj takšen pomen in takšno vlogo kot vse ostale institucije, ki so tu notri. To ne pomeni nobenega tujka, ne pomeni spremembe nekega sistema, tudi nič novega ne pomeni za Urad za preprečevanje pranja denarja, pomeni pa, da se bo lahko do zadnje pičice, do zadnjega evra ali pa stotina preverjalo lastništvo in poreklo kapitala potencialnih kupcev. Na ta način se ne bo neka velika potreba pojavila po dnevni vpetosti politike, Državnega zbora, nekaj poslancev, nekaj posameznikov, ki bi se v vpletali. Mislim, da je to za bodoče ustrezna rešitev.

Še čisto za konec. Seveda, to je predlog rešitve. V bodoče bo verjetno tudi kakšno stvar treba v Zakonu o SDH spremeniti, kakšnega deležnika več povabiti, ne povabiti, uzakoniti, da bo lahko v nadzornem svetu – kar je verjetno prav, čeprav v končni fazi ne bi želel, da je nadzornikov za cel avtobus, ker bo potem zadeva precej neoperativna –, ampak da imajo starejši, pa tudi mlajši, seveda, neko vlogo pri tem, da lahko kakšno rečejo. Ne nazadnje gre za upravljanje z nekoč družbenim premoženjem, ki ga je ta generacija, ki je danes v pokoju, upravljala in ustvarila, da imamo to, kar imamo. Tako je to seveda upravičeno. Hočem reči, da verjetno se bomo v bodoče tudi z modifikacijami ZSDH srečali in seveda kot konkretno rešitev, da ne bo zgolj kritika, ki je z moje strani vseskozi, upam da, v neki realni dozi prisotna, da ne bo samo kritika, ampak da bodo tudi konkretne rešitve pa kot rečeno – zapisati v Zakon o pranju denarja.

Čisto za na konec pa še to. Ne bi rad in tudi v Desusu smo tega mnenja, da s pretirano legislaturo oziroma z zapisovanjem takšnih in drugačnih paraf v tistem, onem, tretjem zakonu, seveda ne bomo prišli do konca in ni samo zgolj in izključno samo zakonodaja, ampak se je treba tudi zavedati, da vsi tisti, ki bodo imenovani v organe upravljanja, bodisi v poslovodstvo SDH bodisi v nadzorni svet SDH, pač enostavno

morajo prestati neke malo bolj ostre kriterije, kar zadeva samo integriteto, kar zadeva strokovnost, kar zadeva nekih minulih izkušenj. Ampak na koncu, če tukaj ni neke poštenosti in tudi neke odgovornosti, pa ne bomo čisto nič naredili. Če se pa kdo zoper to pregreši, pa ni zgolj moralna, ampak je tudi kazenska in seveda odškodninska odgovornost. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Magistrica Alenka Bratušek, predstavnica predlagatelja, izvolite. Beseda je vaša.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Res je težko iz fičota narediti mercedes. Vam je pa uspelo v tem postopku iz fičota narediti motorno kolo. Ampak mogoče je še vedno bolje z motornim kolesom do cilja kot pa peš. Mogoče je še vedno bolje in hitreje. Danes predlagate, da gremo peš. In tako kot smo v drugem branju poslušali, da postopek razrešitve ni urejen, da bi vi to vse podrli, če bi vedeli, kako, imate danes na mizi urejen postopek, natančno urejen postopek, tako kot je urejen pri interpelaciji za ministra, ampak danes ste ploščo obrnili in danes je šlager tu notri preprečevanje pranja denarja – Zakon o preprečevanju pranja denarja. Dobro, da se bo ta postopek s tem zakonu danes zaključil, ker mislim, da bi na koncu, ne vem, vesoljsko tehniko ob tem zakonu obravnavali.

Neodgovorno je, neodgovorno, da se ne zavedate, da je z upravljanjem državnega premoženja nekaj hudo narobe. To je vse, kar lahko rečem. Mi opozarjamo, karavana gre dalje. Na tej karavani ste skupaj: SMC, Desus in SD. Ko premoženja ne bo več, ne boste imeli česa urejati. Škoda, da tega pravočasno ne ugotovite.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Zadnjo besedo ima magister Marko Pogačnik v tem rednem delu. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za dano besedo.

Izrazil se bom malo plastično, ampak ko poslušam zdaj koalicijske poslanke in pa poslance Stranke modernega centra, Desusa in pa SD, mislim, da ste vi zgrešili poklic. Mislim, da bi vi morali biti čarovniki in prepričan sem, da tudi David Copperfield bi se lahko kaj od vas naučil. Kajti, če čarovniki potegnejo zajca iz klobuka, ste vi danes pri tem obravnavanem zakonu potegnili Zakon o pranju denarja. Mislim, pa to je res neverjetno! Takšnega sprenevedanja, kot se ga greste vi, mislim, da bi vam zavidal še David Copperfield. In dobre svetovalce za čaranje imate, pa za mešanje megle, kajti to je pa res neverjetno. Škoda, da si tudi širša javnost ne more pogledati magnetogramov za nazaj, kaj ste vi izjavljali v zvezi z upravljanjem državnega premoženja pred volitvami, kaj je predsednik Vlade razlagal slovenskem narodu pred volitvami in na kakšen

način se bo zadeva upravljala. Ampak vi delate 180 stopinj drugače; 180 stopinj drugače delate, spoštovana koalicija! Poglejte si magnetograme s sej za finance in pa monetarno politiko. Danes ste pa novega zajčka potegnili ven in ste rekli, zdaj pa imamo mi nov zakon in bomo v novem zakonu to zadevo rešili. Zanima me, kakšna bo vaša razprava naslednji teden, ko bomo imeli ta zakon na mizi. Me prav zanima, kakšna bo vaša in katerega zajčka boste pa takrat ven potegnili! Ampak, bi rekel, te vaše domišljije pa vam ne zmanjka. Tukaj pa ste kreativni, to pa vsekakor. Ampak, ta vaša kreativnost drago stane davkoplačevalce v Sloveniji, drago stane slovenska podjetja, ki jih upravlja država oziroma SDH oziroma vlada Mira Cerarja. Zelo drago.

Spoštovani gospod Prikl, vi razlagate o vlaganju v državna podjetja. Povejte mi, koliko denarja je država v zadnjih dveh letih vložila v posamezno podjetje, ali je prišlo do kakšne dokapitalizacije ali kaj. Nič! Vendar pa država ta podjetja izčrpava. Na vsako skupščino državnega podjetja pridete in zahtevate višjo dividendo, zato da polnite proračun. V proračunu pa je masa plač za javne uslužbenke 5 % višja. Državni proračun pa vi avgusta za proračunske uporabnike zamrznete. To pa je res neverjetno sprenevedanje. Govoriti potem, spoštovani gospod Prikl, kako tistih 15 podjetij ni imelo meril, ni imelo tega; res je, ampak to so bile besede Slovenske demokratske stranke, ko je ta paket prišel v Državni zbor. Desus pa je to podprl, pa SD je tudi to podprl. Pa zresnite se tukaj, no!

Danes imamo tukaj en predlog in zmazek tega zakona, takšen kot je, kot sem ga izrazil v svojem stališču, je plod dela koalicije SMC, Desusa in Socialnih demokratov, zato ker ste se zmotili na glasovanju. Zmotili ste se, spregledali ste, nekaj vaših poslancev je spalo, pa je pritisnilo tipko, kot po navadi, ker vam verjetno strokovne službe niso napisale, kako je treba glasovati. Ali ste vi že imeli danes kakšno razpravo v Državnem zboru, v zadnjih dveh letih, da vam strokovci nečesa ne bi napisali? Štirje poslanci koalicije lahko tukaj razpravljate na pamet, ostali pa imate bralne vaje, pa še tukaj so po navadi težave. Mislim ... Ne vem, kam ta zadeva pelje. Poglejte si magnetograme, kaj ste vi izjavljali pred volitvami in vse skupaj, kaj boste naredili v zvezi z upravljanjem državnega premoženja. Da imamo danes takšno razpravo, da 80 % vaše razprave gre v drugo smer, ne pa se fokusirati na to, kar imamo danes na mizi. V nadzornem svetu ste zdaj, bi rekel, še nov termin pogruntali; starejši pa mlajši. Starejša in mlajša generacija se je danes začela pojavljati, da mora biti v nadzornem svetu. Pa upam, da vas res kdo, mislim, da vas poslušajo, kajti takšne bučke, kot jih pa danes klobasate tukaj, to pa je res neverjetno. Novi termin: mlajša in starejša generacija bo v nadzornem svetu. To je zdaj prišlo že z dveh koalicijskih strank. Imamo pa še vedno SDH, ki ima začasno vodstvo. Smo

pred največjo privatizacijo Nove ljubljanske banka, ampak tega se pa nočete dotikati. Sami ste izbirali nadzornike, sami ste izbirali nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga, vodstvo Slovenskega državnega holdinga je izbral nadzorni svet Nove ljubljanske banke.

Prej je tukaj kolega poslanec iz SMC govoril o odgovornosti – ja, odgovornost – in primerjal državno in privatno lastništvo. Glejte, res ne poznam enega privatnega lastnika, ki bi v nadzorni svet neke pomembne institucije imenoval ljudi, ki ne izpolnjuje osnovnih pogojev. In to se je vedelo, še preden je bil sklic skupščine narejen. In skrivati; nadzornike ste skrivali. Govorili pa ste o transparentnosti pred volitvami in vse. Ste jih skrivali, 5 minut pred skupščino so bila imena. Tako kot zdaj ministrica za finance skriva imena državnih sekretarjev, najozbiljših sodelavcev.

Mislim, da ali se podpre ta amandma, ki ga je predlagateljica dala, in mislim, da se tukaj ne poseže, da bi rekel, da bi bil kakšen konflikt interesa. Dejstvo je, da Državni zbor imenuje nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga na predlog Vlade in prepričan sem, da bi moral Državni zbor imeti tudi instrument odpoklica. Če se nekaj imenuje, se lahko potem tudi odpokliče. Rekel bi tudi, da si te zadeve ne preberete dovolj natančno – ali nočete ali ne razumete, to si naj razlaga vsak posebej –, vendar Državni zbor odpokliče nadzornike pod istimi pogoji, kot jih lahko Vlada. Mislim, da je tukaj notri bil vložen napor tudi v letu 2012, ko je Janševa vlada takrat skupaj z opozicijo pripravljala ta zakon – skupaj z opozicijo! Stranka modernega centra, Desus, pa Socialni demokrati, vlada Mira Cerarja – nikdar nikoli! Še niti pri enem zakonu ni rekla, ali bomo ta zakon skupaj oblikovali ali bomo naredili skupno delovno skupino. Nikdar, nikoli, kljub temu da opozicijo vedno pozivate.

Mislim, da se tukaj pogovarjamo o resnih zadevah. Pogovarjamo se o zadevah približno 12 milijard evrov upravljanja in preseneča me, res, vendar kljub vsemu po dveh letih mislim, da so zdaj pač maske padle, verjetno že bistveno nazaj, kakšen je način vodenja vlade in vodenja državnega zbora in pa vseh institucij, za katere so podvržene, bo ta zadeva šla. Tudi pri drugi obravnavi tega zakona je bil pač moj predlog takšen, da skušamo narediti nov zakon s spremembami in dopolnitvami, kajti dejstvo je, da je zaradi koalicije ta zakon danes zmazek in ni uporaben. Predvsem ne vem, razprava na Odboru za finance in monetarno politiko in na drugi obravnavi sem prepričan, da je bila v redu in skozi razpravo, da se je, bi rekel, kar nekaj smiselnih predlogov oblikovalo oziroma da tako koalicija kot opozicija vemo verjetno, kje so šibke točke tega zakona, ki je zdaj v veljavi, in kaj bi bilo treba popraviti, da bi se upravljanje državnega premoženja tudi izboljšalo.

Kolega Veber je izpostavil, da bi bilo pri Adrisu treba nujno preveriti izvor denarja. Spoštovani gospod Veber, Adris grupa je prodala svojo Tvrnico duhana Rovinj za 505 milijonov evrov.

In zdaj bi šli vi preverjat izvor denarja pri tej družbi. Mislim, da bi vi morali preverjati izvor denarja pri nakupu, recimo, Adrie Airways, pa kam se zadeva zapelje. Ampak ne, vi odprete novo fronto, ker veste, da ste nekje zadevo zakvačkali in zdaj je potreben tisti dim zapeljati na zadevo, da se ena zadeva ne dvigne. Bi pa morali v drugo smer iti, v primeru, da je pa Adris res imel neko nezakonito pakiranje določene delnice, potem mora pa ATVP ukrepati, pa AZNP odvzeti glasovalno pravico. To pa je tista prava pot.

Tudi Strategija upravljanja državnega premoženja. Kaj boste naredili, če danes pride prevzemna ponudba za Zavarovalnico Triglav ali pride prevzemna ponudba za pozavarovalnico Savo? Strategija tega ne predvideva. Takrat pa ne vem, katere zajčke, pa kaj boste še iz klobukov vlekli. Ampak res me prav zanima, kakšna bo vaša razprava v sredo, ko bomo obravnavali danes že tolikokrat omenjeni Zakon o pranju denarja.

Osebnost bom ta amandma podprl. Ta amandma vidim kot pozitiven del, predvsem pa z enega vidika, če bi vlada Mira Cerarja in koalicija opravljala soje delo, ta amandma ne bi bil potreben. Bi že Vlada predlagala v Državni zbor odpoklic vsaj dveh članov nadzornega sveta. Vsaj dveh članov! Ampak ker vlada Mira Cerarja, koalicija SMC, Desus in SD ne izvajata svojih nalog, potem je opozicija prepričana, da vajeti, kolikor se da, vzame v svoje roke in da prepreči najhujše, kar se lahko dogaja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Dovolite, najprej replika Uroša Prikla in potem beseda Alenke Bratušek. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

To me je pa negativno presenetilo, Marko, predvsem tiste bralne vaje. Da nam očitaš bralne vaje, pa ne sodi v tvoj domet. Mi se trudimo po najboljših močeh kakšno stvar prebrati, kakšno stvar na pamet povedati. Mislim, da še kar dosti stvari na pamet govorim, zato pa se tudi, če smo čisto odkriti, malo zaplezam kdaj, pa se potem nekako po kakšnem ovinku nazaj vrnem, skušam pa seveda po najboljših močeh razpravljati.

Na nek način je lepo, da me primerjaš z Davidom Copperfieldom, ampak če bi vsaj delček njegovih sposobnosti imel, bi iz tega klobuka ali pa s čarobno palčko naredil sledeče: ne bi več "stop booking" na prodajo, "stop booking" na privatizacijo, ne bi več nobenega podjetja odprodal, čeprav so nekatere, morda tudi na nek način utemeljene kritike, da je preveč državnega premoženja, ampak enostavno ne bi prodajal, ker bi s tisto čarobno palčko tudi potegnili na plan nekaj milijard, odplačal vse dolgove, povišal socialne transfere, penzije in tako dalje. Ampak to je "mission impossible", misija nemogoče, zato moram

umno gospodariti s tem, kar imamo, in ne razprodajati. Pri tem pa se seveda držati zakonodaje.

Nekatere kritike – s kolegom Vebrom nisva dežurna odvetnika te pa še kar nekaj nazaj vlad, ki jim je kakšna stvar spolzela iz rok, ampak skušava pač po najboljših močeh vplivati, da se kaj podobnega več ne bo zgodilo.

Čisto ob zaključku; nisem čisto prepričan, v tem trenutku vidim Zakon o preprečevanju pranja denarja, da je nekako ta trenutek najboljša rešitev, sedaj če je to zakon x ali pa zakon y, bom vesel, ampak bistveno je to – saj ni v končni fazi bistveno, ali to zapišemo v ta ali v drug zakon. Če bi to v ustavo zapisali, to je pretenciozna trditev, pač tega ne moremo v ustavo zapisati, čeprav marsikaj zapisujemo, marsikaj je zapisano, pa je tudi stvar interpretacije, kako to izvajamo to, da smo socialna država in tako dalje. V kateremkoli zakonu, v kateremkoli predpisu, verjamem, da ne podzakonskem aktu, bo to zapisano, predvsem pa, kako se bodo ljudje, ki so za to poklicani, tega držali in to delali, to je pa tisto bistveno in k temu seveda moramo težiti.

Verjamem pa, to pa res čisto ob zaključku, verjamem pa, da je v interesu vseh nas, da omogočimo državljanom in državljanke, da boljše živijo; to vam pa lahko omogočimo samo na tak način, da ne bomo razprodajali, prodajali po nepotrebnem in umno gospodarili s tem.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnici predlagateljica mag. Alenki Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Preden ob koncu še enkrat povzamem, kaj je bil naš cilj, cilj predlagateljcev, se moram dotakniti tega, o čemer je kolega ravnokar govoril.

Dejstvo je, da Desus ima to čarobno paličico; Desus zagotavlja 46 glasov tej koaliciji in če bi res mislili to, kar govorite, bi to lahko tudi naredili. Marsikaj znate izsiliti in bi verjetno lahko tudi to. In še o vladah, ki jim kaj polzi iz rok. V vseh teh vladah od leta 2002 dalje je tudi Desus, se pravi, je tudi Desusu kaj spolzelo iz rok. In niso vaši samo plusi, ampak seveda tudi tistih nekaj minusov ali pa napak, ki jih vlade delajo. Tudi to bo Desus moral dati in je že pravzaprav na njegovih ramenih. Zato ves čas poudarjam, da ne besede, ampak dejanja so tista, ki stvari spreminjajo. Upam ali pa verjamem, da vas bodo ljudje po tem tudi sodili.

Namen zakona, ki je danes pred vami, je bil resnično zagotoviti bolj transparentno upravljanje z državnim premoženjem, preprečiti stvari, ki se danes dogajajo na Slovenskem državnem holdingu. Iz izvajanj sem lahko razbrala, da se marsikdo s tem ne strinja, ampak dejanja bodo pokazala drugače. Če si ne želimo, ne želimo, nočete zagotoviti, da vemo, komu naša podjetja prodajamo – mi ne moremo narediti nič! Če ne želimo dobiti podatkov od

Slovenskega državnega holdinga, kaj se s tem premoženjem dogaja – ja mi res ne moremo narediti več, kot da predlagamo. In zadnja, da v kolikor skladno z zakonom, kjer so določena merila in kriteriji, Vlada ne ukrepa ob nepravilnostih v Slovenskem državnem holdingu, to nalogo dati ali pa pristojnost dati Državnemu zboru, ki nadzorni svet tudi imenuje, potem res ne razumem, kaj je za vas transparentno upravljanje državnega premoženja.

Zakon je bil pripravljen z resnimi in iskrenimi nameni in v prvem branju ste to resnost in iskrenost očitno tudi začutili, potem, ne vem pod kakšnim vplivom in zakaj, zakon spremenili, kot ste ga spremenili. Še vedno vsaj en delček tega z našim amandmajem lahko rešimo, ampak, če sem prav razumela vaše današnje celodnevno ali pa dveurno izvajanje, nasprotujete pravzaprav osnovni ideji zakona, zato ta zakon danes ne bo sprejet. Škoda. Škoda, da ne ugotovite, da je z upravljanjem državnega premoženja nekaj zelo narobe in za to ste krivi in odgovorni vsi; vsi, ki sedite v koaliciji, ne samo eden, ampak vsi. Dokler dovolite, da se to dogaja, se bo pač dogajalo, na žalost.

O amandmaju bom pa potem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave o predlogu zakona v celoti, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade, in sicer kot prva mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Izvolite.

MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ: Hvala za besedo.

Dovolite, da še enkrat poudarim, da je z uveljavitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu po zakonskih predpisih in ostalih aktih zagotovljeno neodvisno upravljanje državnega premoženja. To pomeni, da je dosledno ločena upravljavska funkcija od regulatorne funkcije, kar je bila večna pripomba različnih misij od Svetovne banke do OECD in Evropske komisije v Sloveniji. Na predlagano spremembo zakona so se odzvali tako na Evropski komisiji kot na OECD in ga ocenili, da je, če že ne sporno, pa vsaj nenavadna takšna rešitev, kot je predlagana.

Če je državno premoženje res tako slabo upravljano, bi rada opozorila na 68. člen veljavnega Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki določa, da člani organov vodenja in nadzora SDH z vsem svojim premoženjem solidarno odškodninsko odgovarjajo Republiki Sloveniji za škodo, ki nastane zaradi njihovega uresničevanja pravic delničarjev ali družbenikov v družbah v lasti Republike Slovenije, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo, skladno s prvim odstavkom tega člena, in pri ravnanju v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja.

Naslednja stvar, ki bi jo rada pojasnila je, da se smernice korporativnega upravljanja, kot jih je pripravilo OECD, nanašajo na upravljanje podjetij v državni lasti. Nanašajo se na "State-owned Enterprises". Nadzorni svet je v Slovenskem državnem holdingu profesionalno voden. V letošnjem letu bomo prvič lahko spremljali, ali SDH dosega zastavljene cilje, ki jih določa strategija in letni načrt upravljanja. S tem bomo imeli tudi oblikovana merila, ali je upravljanje državnih podjetij uspešno ali neuspešno.

Dovolite, da pojasnim še stališče glede lastništva. SDH, skladno s smernicami dobre prakse in politiko upravljanja, lastniško preverjanje lastništva kupca že izvaja, kar je javno razkril in pojasnil tudi na svojih spletnih straneh. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala. Želite besedo predstavnica predlagatelja? Izvolite, beseda je vaša.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Najprej bom prosila, spoštovani podpredsednik, če se nam mnenje OECD in Evropske komisije k temu konkretnemu zakonu zagotovi. To je prva stvar. Jaz bi ga vsekakor rada prebrala.

In drugo, še enkrat; nič se ne bi spremenilo glede političnega vpletanja ali nevpletanja. Državni zbor se ne bo vtikal v konkretno upravljanje podjetij. Danes imenuje nadzorni svet in se prav nič ne bi spremenilo, če bi lahko predlagal tudi njegovo razrešitev. Kakorkoli, kot sem povedala, sama lahko samo opozarjam. 46 in več glasov ima koalicija. S tem delate, kot delate, odgovarjali pa boste volivkam in volivcem.

Upam samo, da boste za naslednjo vlado vsaj nekaj malega, da bo lahko pokazala, kako se z državnim premoženje res upravlja, še pustili.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predlagam, da zaključimo razpravo o predlogu zakona v celoti.

Prehajamo pa na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 21. 9. 2016.

V razpravo dajem 3. člen in amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Predstavnica predlagatelja, izvolite. Mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ne glede na vse, še nisem obupala in zato bom ta amandma prebrala in potem tudi obrazložila.

Določba 2. člena se do postopkovne ureditve v Poslovniku Državnega zbora izvaja na sledeč način: za predlog Državnega zbora se šteje predlog, v katerem je jasno obrazloženo, kateri pogoj za razrešitev je izpolnjen in ga je podalo vsaj 10 poslancev Državnega zbora. Do

predloga, ki ga predsednik Državnega zbora takoj posreduje vsem poslancem in Vladi, si mora Vlada v roku, ki ni krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni, pisno opredeliti in opredelitev posredovati Državnemu zboru. Državni zbor odloča o predlogu za razrešitev člana nadzornega sveta na prvi naslednji seji, ko so izpolnjeni vsi pogoji skladno s tem členom.

Še enkrat, spoštovane kolegice in kolegi, vas moram spomniti na razpravo kolegov iz SMC, Desusa in SD v drugem branju. Glavni njihov apel je bil, da postopek razrešitve ni urejen. S tem amandmajem postopek razrešitve nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga natančno urejamo. Če bi se spomnili svojih besed iz pretekle seje, potem danes ne bi bilo nobenega problema, ker bi preprosto celotna koalicija to ureditev podprla.

Naslonili smo se na interpelacijo, ki je urejena v poslovniku: 10 poslancev lahko predlaga interpelacijo ministra. Mislim, da če je 10 poslancev dovolj za interpelacijo ministra, mora biti dovolj tudi za predlog razrešitve članov, enega ali več, nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se to sploh lahko predlaga, so zapisani v zakonu. Tako te prazne besede, da se bodo kar vsak dan ti predlogi ponavljali, seveda ne držijo in so privlečeni za lase samo zato, da stvari malček odmaknete. Kakorkoli, tisti, ki želi, da se ta postopek uredi in je to edini razlog, da ste v prejšnjem branju imeli pomisleke, ta pomislek je odstranjen, postopek je natančno urejen in vam še enkrat predlagam, da razmislite in vsaj v tem delu zakon spremenimo.

Kar pa se tiče lastništva, pa tako kot ste povedali predvsem v koaliciji, se bomo naslednji teden ukvarjali z Zakonom o preprečevanju pranja denarja in tam skušali zadeve rešiti. Morda res vsem skupaj še en razmislek, če ste zadovoljni s tem, kako se z državnim premoženjem ukvarja. Seveda vse te besede o vpletanju politike v upravljanje, se strinjam, so za lase privlečene. Dokler bodo državna podjetja, toliko časa bo vlada odgovorna. Zdaj, ali rečete odgovorna ali se vpleta –kakor hočete. Ampak mora se, mora se, mora se! Ne bi se smela tam, kamor se je, to je v imenovanju predsednikov uprav Darsa in Luke Koper, tja se ne bi smela, pa se je, morala pa bi se v kompetentnost nadzornega sveta, tja pa se ni. Tako nam ne predavati o jasnih mejah, do kam čigava pristojnost. S tem amandmajem jasno urejamo pristojnost Državnega zbora: če je pristojnost Državnega zbora – in je – imenovati nadzorni svet, potem je logično, da lahko ta nadzorni svet tudi razrešuje, kar ga lahko. Razlika je samo ta, da danes na predlog Vlade, mi pa predlagamo, da poleg Vlade ima to pristojnost še Državni zbor. Drugega pa se nič ne spreminja. Nič bolj politično in nič manj politično.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati?

Postopkovno, magister Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, predlagam, da se seja prekine za 15 minut, in pozivam državno sekretarko, da Državnemu zboru, poslankam in poslancem, predloži mnenje OECD in pa Evropske komisije, ker se je zdaj že dvakrat sklicevala, da nasprotujejo predlagani rešitvi v zvezi s tem amandmajem. Ta pravi, da ima Državni zbor, deset poslancev, možnost predlagati odpoklic nadzornega sveta. Zdaj, spoštovana državna sekretarka, če se toliko sklicujete, da je to mnenje strani OECD negativno oziroma da je v nasprotju z usmeritvami tako OECD kot Evropske komisije, da se to mnenje predloži poslankam in poslancem, da bomo lahko potem tudi odločali pri glasovanju.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom zavrnil vaš postopkovni predlog, bom pa dal besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance magistrici Mirandi Groff Ferjančič. Prosim.

MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ: Hvala za besedo.

O predlaganih amandmajih nas je spraševala Evropska komisija, ki je prejšnji teden zaključila misijo v Republiki Sloveniji.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno gre za ustni odgovor, ni bil pisni dokument. Iz tega ven izhaja ... / oglašanje iz dvorane/ Prosim? Gospa predlagateljica, magistrica Alenka Bratušek, ima besedo.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lepo ste to povzeli, gospod predsednik. OECD je bil zdaj v tej fazi kar izpuščen. Če sem prav razumela državno sekretarko, je rekla: "Evropska komisija je spraševala o vloženi amandmajih." Ni bilo govora o opredelitvi. Če govoriš o opredelitvi OECD in Evropske komisije, mora to obstajati. Če ne, si predstavniki Vlade dovolijo zelo veliko. Vemo, kdo so predstavniki Evropske komisije, in vemo, kdo so predstavniki OECD. Vztrajam – ali pa naj državna sekretarka besedo vzame nazaj –, da se nam mnenje teh dveh institucij zagotovi. Če se vi kar tako odločite in proceduralni predlog zavrnete – ne vem, verjetno kot predsedujoči, domnevam, da to pristojnost imate –, ampak to je lahko ključno za odločanje v tem postopku. Vi pa tako, z levo roko zamahnete in mimogrede – jaz bom pa ta proceduralni predlog zavrnil. Super! Res demokratično delujemo v Državnem zboru.

Razčistimo, kaj je s tem, razčistimo, kaj je kdo mislil, kaj je kdo rekel, ali mogoče, kaj je kdo zapisal. Ne moremo se pa pogovarjati kar tako, po domače, pa opletati z institucijami, če tega resnično niso naredile.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še ena postopkovna, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Prosim, da mi obrazložite ... Spoštovani predsednik, vam govorim, če lahko poslušate in si vzamete te tri minute, no. Brez razloga ste zavrnilo moj predlog. Dan je bil v skladu s Poslovnikom Državnega zbora in prosim vas, če mi lahko utemeljite, na osnovi katerega člena Poslovnika Državnega zbora ste zavrnilo moj predlog in iz katerih razlogov.

Kot drugo, mislim, da je državna sekretarka zdaj začela že malo bolj tako, z rezervo govoriti. Če sta se dva referenta tam na kosilu Ministrstva za finance in Evropske komisije malo pogovarjala, da pa to ni najboljše, to še ni mnenje Evropske komisije ali pa OECD. Vi ste se sklicevali na obe instituciji, tako na OECD kot Evropsko komisijo. Vemo, ko se je ta zakon sprejemal, je bilo dano pisno mnenje OECD v zvezi s predlaganim zakonom. Zdaj govorim za čas mandata vlade Janeza Janše. Zanimivo bi bilo slišati predsednico Vlade, ko je pa tudi v drugem koraku šla spreminjat Zakon o Slovenskem državnem holdingu, pa je bilo dano pisno mnenje OECD in Evropske komisije. Dejstvo pa je, da Evropska komisija večkrat opozarja Slovenijo, da mora postati upravljanje državnega premoženja učinkovitejše. Spoštovana državna sekretarka, dvakrat ste se danes prijavili k besedi in dvakrat ste uporabili argument, da je mnenje OECD in Evropske komisije v zvezi s predlaganim členom negativno.

Zato še enkrat, spoštovani predsednik, predlagam 15-minutno prekinitev seje, da Vlada oziroma Ministrstvo za finance poslankam in poslancem predloži pisno mnenje, kajti mnenje je lahko pisno, OECD in Evropske komisije, ki pravi, da ta predlog amandmaja ni v skladu s smernicami OECD in Evropske komisije v zvezi z upravljanjem državnega premoženja in odpoklicem članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovni predlog zahteva postopkovni odgovor. Iz tistega, kar je bilo kasneje povedano oziroma kar je državna sekretarka povedala, izhaja, da tega dokumenta ni. Zaradi tega, če tega dokumenta ni, ali bi lahko, prosim, preden gremo s postopkovnimi naprej, najprej dovolili državni sekretarki, da še enkrat jasno obrazloži, kako in kaj. Ker za to, da bomo razmnoževali nekaj, kar ne obstaja, pa ne mislim prekinjati seje. / oglašanje iz dvorane/ Torej razumem, da ne želite vsebinske razprave, želite postopkovno. Mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, pozivam vas, da sejo Državnega zbora vodite v skladu s poslovnikom,

in ne zavajati poslank in poslancev in širše javnosti. Saj ne bom rekel, da ste se vi zlagali, zakaj ste zavrnilo moj proceduralni predlog, ampak vi ste moj proceduralni predlog zavrnilo, preden ste dali besedo državni sekretarki. Zdaj ste pa rekli, da ste ga zavrnilo zato, ker je državna sekretarka pojasnila to zadevo. Zakaj ste mi ga zavrnilo v prvem koraku? Na podlagi katerega člena poslovnika o delu Državnega zbora in iz katerih razlogov? In še enkrat ponavljam svoj proceduralni predlog, da se seja prekine za 15 minut in da se poslankam in poslancem razdeli mnenje OECD in Evropske komisije.

Če pa tega mnenja ni, potem pa naj to državna sekretarka pojasni.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Saj ravno to predlagam, da najprej lepo pojasni, da bo absolutno jasno in da se lahko potem na podlagi tega pojasnila dokončno odločim, ali bom dal teh 15 minut ali ne bom dal, ki jih zahtevate zdaj že drugič. Ampak seveda, kot predsedujoči pa imam to pravico, da to naredim. Jaz moram odločiti o vašem postopkovnem predlogu takoj in sem o tem postopkovnem predlogu odločil. Videl sem pa tudi roko državne sekretarke, torej da želi govoriti. No, in to dvoje sem povezal in zaradi tega sem to naredil. Zdaj ste drugič ponovili, zato da se pač pogovarjamo o postopkovnih zadevah namesto vsebinskih. Zdaj pa dovolite ... / oglašanje iz dvorane/ Tudi vi bi imeli postopkovno?

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Bi imel postopkovno, da daste besedo državni sekretarki.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Saj to ravno želim. Hvala za postopkovni predlog, spoštoval ga bom.

Besedo ima državna sekretarka.

MAG. MIRANDA GROFF FERJANČIČ: Najlepša hvala.

V svoji zaključni besedi nisem nikoli uporabila, da smo pridobili pisno. Povedala sem, da sta Evropska komisija in OECD opozorili na to, da bi takšna določba bila nenavadna – sporna ali vsaj nenavadna. Na to smo dobili v poteku komisije, ki je potekala prejšnji teden; so nas spraševali o teh amandmajih in so to v razpravi izpostavili. Isto tudi OECD, z njimi smo se pa posvetovali, ali bi bila takšna določba skladna, in so nas v odgovoru, po ustnem odgovoru opozorili, da je to zelo "unusual". Seveda, če bo Državni zbor takšno – pardon sem že prej rekla: sporno oziroma nenavadno. Če bo Državni zbor takšno določbo sprejel, se bo pa tako Evropska komisija kot OECD verjetno, predpostavljam glede na to, da so rekli, da je to sporno ali nenavadno, tudi pisno odzvali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšno postopkovno? Vsebinsko kakšno? Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

"Very unusual" je to, kar se dogaja oziroma na kakšen način naj bi mi sprejemali neke zakone. Razumem, da se izvršilna oblast posvetuje z omenjenima organoma, navsezadnje smo člani enega in drugega, ampak nekako v bodoče bi pričakoval od izvršilne oblasti, in to je moj vsebinski postopkovni predlog, da preden imamo neke tovrstne razprave, ali ti gospodje pridobijo pisna mnenja, ki se prevedejo v slovenščino navsezadnje in se pri tem prevodu – tukaj bomo imeli nek drug zakon, tukaj gledam na ministrico za okolje in prostor, jaz sem vam, ko smo novelirali ZVO, sem mahal s petimi angleškimi besedami, ki ste jih po svoje interpretirali oziroma jih niste prevedli, tako kot bi bilo treba, v slovenščino. Preveč nekaj teh izkušenj imamo s tem. Navsezadnje, veste, tudi do neodgovornega ravnanja nekih preteklih vlad, ko smo si izvrtali bančno luknjo na nek način, ki so nam jo dirigirali prej nižji kot srednji uradniki iz Bruslja.

Kot poslanec zdaj o tem ne morem odločati, lahko odločam malo tako, preko palca, kakor veter piha. Kaj ste se vi pogovarjali, kako ste se pogovarjali, veste, to je tako, jaz se lahko tako s svojo ženo pogovarjam – ali partnerko, ali bivšo ženo –, ne vem, posvetujemo se po telefonu, ker cele dneve tukaj visim, ne vem, kaj bo za kosilo, kaj bomo v soboto delali, kaj bomo otroku kupili za darilo. Ne moremo se pa o tako resnih zadevah, o zakonodajnem postopku pogovarjati na takšen način. Veste, jaz ne padem na zadnjico, če slišim OECD, pa ste se malo po telefonu pogovarjali. Dobro, ste se – kaj? To se tudi s kakšno volivko, ne vem, iz Prlekije po telefonu pogovarjamo o mnenju in mi je bolj pomembno njeno mnenje kot pa mnenje na takšen način OECD. Pa ne bi rad bil tu pretirano populističen, ampak to nekako kaže na neko tako cagavost. Kolega Kordiš, ki je ravnokar diplomiral – čestitam – bi vam pa še tu ideološki diskurz povedal, ki ga jaz zdaj ne bom, v kakšnem položaju se kaže Slovenija kot taka.

Verjetno bi bilo treba to točko dnevnega reda prekiniti, predlagateljica naj zahteva pisno mnenje, da bomo vedeli, o čem se nekako pogovarjamo, ker je že skrajni čas tega, da se nekako straši, ne vem OECD pravi to, Evropska komisija pravi tisto, mudi se, ker je takrat rok, če pa se gospodi blagovoli priti, se jim pa mudi na letalo, pa so pol ure tam. In potem, če jim še kaj rečeš, potem je pa konec sveta, ker sem nevljuden po kriterijih.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še eno postopkovno. Razprava, O. K., razprava. Super. Potem prosim, da se prijavite za razpravo. Predlagateljica ne rabi, ampak drugi, da se prijavijo, potem bom dal pa besedo najprej vam.

Besedo ima predstavnica predlagateljev, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Spoštovani predsednik, verjamem, da ste prej videli, da sem držala roko gor tudi za postopkovni predlog. Upam in želim, da me niste spregledali samo zato, ker sem ženska.

Zdaj pa: tole, kar se danes dogaja s tem zakonom. Mnenje OECD in Evropske komisije je pika na i celotnemu dogajanju. Govorimo o 12 milijardah, ki niso last koalicije, ampak so last državljanek in državljanov. In na koncu za piko na i povedati, da tudi OECD in Evropska komisija nasprotujeta nečemu, česar, – sem prepričana – , da sploh videli niso, ker če nekdo imenuje nadzorni svet, pa je zelo težko, da institucije nasprotujejo, da predlaga tudi njihovo razrešitev ... Lahko nasprotujejo temu, da Državni zbor sploh sodeluje v tem postopku, samo ne vem, kdo bi potem nadzorni svet imenoval.

Zanima me mnenje Evropske komisije in OECD na dogajanje v Novi Ljubljanski banki, kamor ste poslali ljudi, ki so kopali bančno luknjo. Prepričana sem, da so imeli vprašanja tudi o tem. Zanima me mnenje Evropske komisije na to, da ste sredi avgusta ustavili izvrševanje proračuna. Gotovo so imeli vprašanja tudi o tem. Pa še bi lahko naštevala. Zanima me mnenje Evropske komisije na povišanje odhodkov za plače. Dajmo potem vse stvari na mizo! Dajmo vse stvari na mizo in tako se z državnim premoženjem ne upravlja!

Me pa, spoštovani predsednik, tudi mene zanima, v skladu s katerim členom ste tako vehementno, brez obrazložitve, da dokument ne obstaja, se odločili, da seje za 10 minut ne boste prekinil, ampak ste preprosto rekli, da jaz sem tukaj, jaz vem, kako je prav in edino jaz lahko o tem odločam, čeprav mislim, da v postopkovnem predlogu, če poslanec oziroma poslanka tako zahteva, glasuje Državni zbor.

Želela bi odgovore tudi na to, kaj so o drugih stvareh predstavniki Evropske komisije in OECD povedali. Če se že uporabljajo ali izrabljajo za alibi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da vsi toliko poznate postopkovnik, da lahko o tem sodite, čeprav je bila to razprava, ki je vsebovala postopkovne elemente, zato vam bom odgovoril. Seveda tisti prvi člen, ki človeku pade na pamet, je prvi odstavek 282. člena Poslovnika, ker ta je tisti, ki pač govori o tem. Pojasnil sem vsebinsko, da sem videl državno sekretarko, ki je hotela nekaj povedati in sem ji hotel dati besedo. Ne bom prekinjal, dokler tiste besede ni, in iz tistega, kar je povedala, je izhajalo, da dokumenta ni. Torej ni mogoče prekinjati zadeve, zato da bi se seznanili z nečim, kar ne obstaja v pisni obliki.

Ker sta se še oba prijavila, razumem tudi, bom dal najprej besedo tistemu, ki ga je

računalnik prepoznal, in potem drugemu. Besedo ima doktor ... / oglašanje iz ozadja/ Ne. Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Poglejte, ker imam zelo malo časa, imel sem priložnost, da sem bil na obisku na Norveškem in sem govoril z državno sekretarko, ki se ukvarja z njihovim državnim premoženjem, ki je seveda neprimerljivo višje, čeprav naše tudi ni zanemarljivo, je slaba tretjina letnega BDP in na tak način se ne moremo pogovarjati o teh zadevah. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Vedno bolj prihajamo do spoznanja, da tako koalicija, vlada Mira Cerarja in pa ne nazadnje tudi Ministrstvo za finance delajo, bolj kot ne, vse malo po domače. Poglejte, spoštovani predsednik, glede na vaše dveletne izkušnje v Državnem zboru veste, kako prihajajo mnenja iz institucij Evropske unije. In spoštovana državna sekretarka, vi tudi niste novi obraz, imate kar precej izkušenj na Ministrstvu za finance. In pogledajte, če mi damo, recimo, predlog spremembe Zakona o bančništvu ali pa Zakona o Banki Slovenije, vedno dobimo pisno mnenje Evropske centralne banke in je na razpolago. Ampak, spoštovana državna sekretarka, vi ste se sklicevali na mnenje, vi ste povedali dvakrat danes v mikrofon, da OECD, Evropska komisija nasprotuje temu. Mi naj bi sedaj, tako kot je že kolega Trček rekel, kar padli na rit tukaj dol in se tega ustrašili in rekli, da če pa gor to rečejo, potem pa zadeva ne pije vode. Spoštovana državna sekretarka, predlagam, da poslušate, no! Na sejo se morate prej pripraviti. Tukaj ne gre zadeva skozi. Če mene spomin ne vara, ste se že na drugem branju pa na prvem branju v zvezi s tem kar malo že sklicevali na OECD. Vi ste pa rekli, da so bili ta teden tukaj. Poglejte si magnetograme, vaš predhodnik Metod Dragonja je tudi rekel, ma OECD, pa tudi to je v nasprotju. To imate ene floskule na Ministrstvu za finance, ki jih kar nekaj vedno uporabljate. In še enkrat, spoštovana državna sekretarka, hočem imeti vaše pojasnilo: Kdo in s kom ste se pogovarjali in kdaj na OECD? Vsaj kakšna zabeležka mora obstajati ali delate res vse po domače. Kdo je bila oseba na OECD in kdo je bila oseba na Evropski komisiji, ki je dejala, da je to v neskladju s smernicami? In kdo se je pogovarjal na Ministrstvu za finance z njim?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če je še kakšna razprava? Ni več razprave.

Ker ne želi več razpravljati ... / oglašanje iz ozadja/ Bom dokončal stavek, potem bom pa vam dal postopkovno, ker to pa

je neko pravilo, da lahko dokončam stavek. Zaključujem razpravo o amandmajih. Imate postopkovno, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Z moje strani je bilo postavljenih vsaj pet vprašanj državni sekretarki, mislim, da pa tudi od mojih predhodnih sogovornikov in tega, nekaj vprašanj. Pričakujem odgovore. Spoštovana državna sekretarka, vi ste tukaj, da odgovarjate na vprašanja poslank in poslancev! Spoštovani predsednik, želim, da pozovete državno sekretarko, da v parlamentu odgovarja, drugače je izguba časa, da vi tamle sedite tri ure.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O tem, kako Vlada sodeluje v skladu s Poslovníkom v Državnem zboru, v strategiji, ki jo ubere pri posamezni točki, ne odločam jaz in je tudi ne bom pozval, zaradi tega ker vse možnosti za to, kako se izrazi, ima.

Poleg tega to ni zakon, ki bi ga predlagala Vlada. V tem primeru bi takšno spraševanje imelo povsem smisel in jasen ... / oglašanje iz dvorane/ Ali lahko povem do konca? Lahko bi bilo potem povsem smiselno in bi se pričakovalo, da zagovarja stališče branjenja tistega zakona. Ampak to je bil sedaj vsebinski del odgovora.

Postopkovni pa, prvič, po tistem, ko je bila razprava zaključena, to nima nobenega smisla; in razprava glede te točke je bila zaključena in glede amandmaja in s tem tudi pravzaprav vsebine te točke ni več.

Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani kolega Milan, veš, ali veva, ali vemo, da v evropski parlamentarni demokracijah imamo že eno čudno situacijo, če že ne deficit, da večino zakonov pripeljejo v parlament vlade. Že tukaj bi lahko malo debatirali o tem. Imamo neko prakso, zlasti, toliko vseeno spomina imam, da v tem sklicu Državnega zbora ministri zelo neradi hodijo v Državni zbor. O tem si oziroma ste v vlogi predsednika Državnega zbora že opozarjali Vlado. Dogajalo se nam je tudi, da celo niti državni sekretarji niso prišli.

Zgodilo se je celo, se spomnim, ko je bil še odsoten Jani, opozicijski poslanec, da je prišla neka gospa z Mladike, ki smo jo potem tako stiskali, da je rekla, pa jaz nimam pooblastil pa meni so to obesili – ne vem, kmetijstvo 14 dni nazaj, ko je na Mladiki par sto ljudi. Ne vem, ali bomo spremenili poslovnik v dveh smereh, da bomo pri točkah dnevnega reda debatirali o točki dnevnega reda – mi smo od mopedov prišli do, kaj smo imeli prej, Erjavčevih vikendov, na koncu bomo, kakšne čevlje imam jaz, pa da pač ljudje iz izvršilne oblasti morajo priti in morajo odgovarjati. V neki približno normalni državi, kjer bi obstajal še kakšen medij, ki ne bi bil spin, je tak človek v 24 urah politično mrtev. Ga ni! Ga nesejo! Dobro, lahko z retoričnimi figurami, kot

navadno govorijo ljudje iz Sove, MI6 in tako naprej, povejo čim manj, ampak morajo odgovarjati. In prosim, da pridemo do nekega stanja. Drugače pa, ne vem, zaprimo štacuno. Mislim to ... Na pol mandata imamo to resno anomalijo: ljudje ne bodo hodili, ne bodo odgovarjali. Potem, ko prideš, potem pa, ne vem, štajerska kolegica reče, da imam jaz nekaj proti njej osebno. Nimam, ne – ministrica tukaj v tla gleda. To je vaš opis del in nalog, da pridete in seveda odgovarjate.

In še nekaj, Milan, zdi se mi, da nisi dovolj razmišljal, ko si ubesedil ... Ti si v bistvu povedal zdaj, da so vsi zakonodajni predlogi, ki niso s strani vlade, nekaj drugo-, tretjerazrednega. To je pa ohoho! Pa ne bom sedaj delal teatra, da bi zaradi tega zahteval tvoj odstop, ampak dajmo se končno začeti resno vesti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sicer to ni bilo postopkovno, pa bom vseeno vsebinsko odgovoril.

Tisto, kar sem povedal, sem povedal v bistvu s stališče tistega, ki določen predlog predlaga in ta predlog potem mora podkrepiti z vso dokumentacijo in tako naprej.

Drugo stališče oziroma druga stvar je vezana na sam odnos Državnega zbora, tudi do evropskih institucij in ne me učiti, kako se je treba do teh evropskih institucij vesti. Ampak seveda do teh evropskih institucij se takrat, ko dokumenti obstajajo – in tudi dokumenti niso dovolj, zadeve morajo biti tudi pravno veljavne, da jih lahko na ustrezen način upoštevamo. Izvedeli smo od državne sekretarke, da dokument ne obstaja in na podlagi tega osnovnega materialnega pogoja za to, da bi sejo prekinil, ni. Upoštevamo in bomo upoštevali in je na zapisniku vse, kar ste povedali, in je to lahko neko napotilo tudi državni sekretarki, kako naj se prihodnjič vede. Mislim, da ničesar drugega ne potrebujemo. / oglašanje iz dvorane/

Postopkovno najprej Jan Škoberne, potem postopkovno ...
Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite mi, upam da, zdravorazumski in logičen postopkovni predlog, da ne nadaljujemo tega danes do onemoglosti, da ne bo na koncu kdo iz tega, kar se tu dogaja, pisal doktorske disertacije, ker bomo počasi prišli do tja.

Spoštovana državna sekretarka, verjetno imate telefonsko številko od ljudi, s katerimi ste govorili. Lahko, prosim, dvignete telefon, prosite, da vam na mail potrdijo, da ste o tem pogovarjali in do glasovanja dostavite to in da zaključimo zgodbo. Če pa se vam je slučajno zareklo, pa bomo tudi vsi razumeli. Tu v tej hiši, če kje, se velikokrat komu zareče, pa povejte, mogoče res nismo točno določeno, ali pa smo. Če pa ste, obstaja gotovo neka zabeležka, pa prosim, dajmo to do glasovanja dostaviti, pa

končati s to melodramo ali karkoli sedaj že tu počnemo, ker mislim ...

Imamo enega najpomembnejših zakonov, ki ga tako ali drugače mrcvarimo že dve leti, na naslednji točki dnevnega reda, pa prosim, da gremo sedaj na dimnikarje iz tega procesa – kafkovskega ali karkoli že vse to skupaj je. Če ni pretežko dvigniti telefona in reči, prosim, pošljite mi tristavčno poved, pa da bomo mi tu vsi mirni in vedeli, kaj in zakaj. Pa če se strinjajo, spoštovani kolegi, predlagateljica in iz opozicije, da to do glasovanja dostavite, pa bomo vsi mirni, pa bo predsednik lahko tudi malo zadihal, da ne bo pojasnjeval nečesa, kar nam je vsem jasno, do onemoglosti.

Se opravičujem, predsednik. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Predsednik, hvala za dano besedo.

Mislim, da se nekdo v tem državnem zboru dela norca. Na mizi imamo zakon, ki posredno in neposredno vpliva na 12 milijard evrov slovenskega premoženja, pa nekateri razlagajo, da ne delati doktorskih disertacij iz postopkovnih predlogov. Spoštovani predsednik, mislim, da je tu predlagateljica korektno naredila, vse je pojasnila, pisna pojasnila in vse, zapletlo pa se je pri izjavi državne sekretarke. Ne morem sedaj predlagateljice vprašati o mnenju OECD – pisno, da mi ga naj pošlje. Predlagateljica ni govorila o mnenju OECD in Evropske komisije, da je v nasprotju z njihovimi usmeritvami. To je izjavila državna sekretarka. Ali mi lahko vi poveste, na kakšen način naj za predlagateljico vprašam za mnenje OECD oziroma Evropske komisije, če je državna sekretarka to omenila?

Spoštovani kolega Škoberne, za ta predlog se zahvaljujem, ampak za mene bo dovolj, če sedaj državna sekretarka vstane in pove, na OECD ta in ta oseba je rekla to in to. In na Ministrstvu za finance, kdo je s tema dvema institucijama govoril. Poglejte, še enkrat, ta zakon, ki je danes na mizi, je posredno in neposredno vplival na 12 milijard evrov slovenskega premoženja, za katerega vemo, da danes državno premoženje ni uspešno upravljano. O tem ne govori samo opozicija, tudi širša strokovna javnost v Sloveniji in ne nazadnje tudi Evropska komisija. Zanima me, kakšno bo poročilo Evropske komisije v zvezi z upravljanjem državnega premoženja. In še enkrat vas pozivam, spoštovana državna sekretarka, povejte imena in priimke teh treh institucij v trikotniku, ko ste se pogovarjali. In tudi nekako razloge, zakaj ni v smernicah OECD. Res mislim, da sta OECD in Evropska komisija preveč resni instituciji, da bi kar po telefonu ali na kakšnem kosilu kakšno mnenje dali. Gre lahko za osebno mnenje nekoga, ne more biti pa to mnenje institucije kot institucije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Najprej bi se predsedniku rad opravičil, ker sem bil narobe razumljen. Seveda vem, da predsednik ve, kakšni so odnosi do Evropske komisije, OECD in tako naprej.

Nimam občutka, da se me posluša. Kar hočem povedati, je zgolj to: jaz svoje delo tu resno opravljam, mogoče celo preresno v primerjavi z nekaterimi drugimi. Skupaj z mojimi strokovci še ali pa najbolj, bi rekel, levo direktivo gremo natančno brat, se poskušamo posvetovati. Seveda nismo v vladi, moramo neke druge kanale informacij uporabljati.

Da se mi o 12 milijardah pogovarjamo na nek takšen način, meni pa to ne zadostuje kot govorcu pred mano. Če pustimo ob strani, da je pogled SDS pa ZL glede državnega premoženja dokaj diametralno. O nekih takih resnih zadevah, če mi nekdo že neke akterje nekako omenja, pričakujem predhodno pisne izjave in razlage in argumentacije teh zadev. Ker zgolj na tak način lahko kvalitetno opravljam svoje delo, tu pa sem, še preden sem kadarkoli mislil, da bom padel v Državni zbor, rekel, da sem ustavni patriot. In to je to. In je skrajni čas, da prenehamo s takim pišmeuhovstvom, s takim odnosom. Že včeraj sem razlagal, ko so mi razlagali gor v Avstriji, da njihov kmetijski minister gre v Bruselj ali pa reče, imam do tu, pa do tu vrv za pogajati se, ker me je Državni zbor, njihov parlament pooblastil za to. Tako se gre zrela politika. Ne pa, ne vem.

Mogoče bom jaz kdaj na tej strani pa bom rekel, da ti so rekli, tisti so rekli, ti so rekli – pa ne bi rad bil zdaj žaljiv do vas, gospa –, ampak to je neka praksa, ki ste jo tudi vi, ki ste bili v predhodnih vladah, verjetno vpeljevali, pa se nekako malo odebela. In je skrajni čas, če so bila že polna usta nove politike, da se s temi praksami neha in da se začnemo drugače vesti. Nekako tudi, spet ponavljamo isto zgodbo, predsednik Državnega zbora, spet so predlogi drugo-, tretjerazredni. Zdaj je Alenka kriva, ker nečesa ni dobila. Dobro, ona ima malo več povezav kot jaz, ker je bila nekoč premierka. Potem jaz po tej logiki nikoli ne morem dovolj kvalitetnega zakonskega predloga vložiti in potem se bodo vaši tu, ki ne znajo biti smešni, poskušali delati smešne iz mene. Mislim, če je to zakonodajni postopek!? Ne vem, zaprimo štacuno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prehajamo... Prosim?

Postopkovno mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, zdajle so bili trije

postopkovni predlogi; dvakrat s strani kolega Trčka, enkrat s strani gospoda Škobrneta. Ampak vi se tudi dotaknili treh predlogov niste. Vi ste prebrali: zaključujem točko – in basta. Ali se lahko vsaj opredelite do teh treh predlogov v skladu s poslovníkom? Ali bomo dobili odgovor s strani državne sekretarke ali ga ne bomo?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, razpravo smo že zdavnaj zaključili. Zdavnaj smo jo zaključili, ker je bila zaključena, ker se nihče ni javil na to, da bi razpravljali. Nadaljevala se je s postopkovnimi, ki so se ponavljali drug za drugim. Konstantno isti, edino dopolnilo je bilo to, ampak tudi na to dopolnilo glede na informacijo, ki jo imam, pač ne morem nadaljevati s tem opredeljevanjem in tudi ni nobene postopkovne osnove za to, da bi naredili dokument od tod pa do same razprave in da je bil ta dokument pravzaprav ključen za to, da bi se lahko do tega predloga zakona opredelili. Bilo je povedano, da dokument ne obstaja, zato nisem zadeve prekinil.

Zdaj pa smo pri – najprej, da povem – smo pri 11. točki dnevnega reda. Bom dokončal, potem ko bom dal postopkovno.

Najprej mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Predlagam postopkovni predlog, in sicer da pozovete Vlado, da vedno, ko se sklicuje na katerakoli stališča, mnenja OECD ali Evropske unije, da dejansko zagotovi pisno gradivo organa Evropske komisije, organa OECD, ki je o tem govoril, ljudi, ki so tukaj odgovorni za takšna mnenja, za kaj pravzaprav gre. Gre za to, da se bivši, prejšnji državni sekretar gospod Dragonja, sedanja državna sekretarka sklicujejo na OECD, direktive, mnenja, stališča Evropske komisije o korporativnem upravljanju. To je delal prejšnji državni sekretar na vsaki seji Komisije za nadzor javnih financ, ko smo obravnavali kakršnokoli vprašanje o premoženju Slovenskega državnega holdinga ali DUTB. To je delal na Odboru za finance in monetarno politiko, vendar nikoli nismo vedeli, da teh dokumentov dejansko ni, to zdaj dela državna sekretarka, ki se je v uvodu sklicevala na OECD, na direktive Evropske komisije, na mnenja in tako naprej. Poglejte, če je to nek pogovor državnih uradnikov Evropske komisije, OECD in slovenskega Ministrstva za finance, potem niso to nobena mnenja. Potem smo mi tukaj zavedeni glede državnega premoženja že zelo dolgo časa. Cel Državni zbor je zaveden.

Zaradi tega predlagam, spoštovani predsednik, da pozovete Vlado, da opozori ministre in državne sekretarje in funkcionarje, da ko se sklicujejo na mednarodne institucije, da vedno navedejo, kdo je za to mnenje odgovoren s strani teh mednarodnih institucij in kdaj se je to dejansko dogajalo. Drugače dejansko to, kar se je danes zgodilo, to je mnenje Vlade, ki se

sklicuje na Evropsko komisijo in OECD. V bistvu gre pa za nek, ne vem, pogovor ob kavi, žlobudranje ali naj pa prinesejo pisno, o čem so se dejansko pogovarjali, kajti na tem mi odločamo. Tukaj je res, da smo mi zavedeni; ni dokumenta. Kako ga ni? Državna sekretarka kot funkcionarka je govorila, kaj pravi Evropske komisije, kaj pravi OECD in tako naprej ... Kdo zdaj kaj pravi, kateri organ? Katero posvetovalno telo v teh organih? Poglejte, tukaj pa mislim, da smo zdaj prišli do tega, da je Državni zbor s strani Vlade in funkcionarjev Vlade dejansko zaveden.

Prosim, da dejansko pozovete Vlado, da dejansko to naredi. Mislim, da sem bil dovolj jasen.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Imate za postopkovno?
Mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, zdaj pa res predlagam, da se zberete pri vodenju sej, kajti zdaj ste spet zavajali. Vi ste rekli, cel paket proceduralnih predlogov je bil in postopkovnih in potem sem jaz sejo zaključil. Ni res! Bil je en paket postopkovnih predlogov, ki ste jih zavrnili, potem je bila pa razprava: predlagatelj, Trček in jaz. Potem ste pa, bi rekel, kar sejo zaključili. In takrat so se pa začeli proceduralni predlogi, da naj se pozove državno sekretarko. Potem ste pa rekli, da je konec, prehajamo na 11. točko ... Vsaj do zadnjega paketa postopkovnih predlogov, spoštovani predsednik, se dajte opredeliti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zelo jasno sem se opredelil do tistih postopkovnih predlogov, ki so se nanašali na dokument, ugotovili smo, da ne obstaja ta dokument in to je prvi del zgodbe. Drugi del zgodbe je, da je v razpravi to iz celotne razprave izhajalo in v razpravi se je oglasila tudi državna sekretarka in je svoj del pojasnila.

Kar se tiče pozivanja državnih sekretarjev, da odgovarjajo ali ne odgovarjajo, ni v moji pristojnosti, da to naredim in tudi v vaši pristojnosti ni, v toku razprave, sploh če ta razprava obstaja, zlasti pa ne s postopkovnimi predlogi, da naj odgovarjajo na določena vprašanja. Tako sejo skušam voditi, kolikor se da v skladu s poslovnikom, ampak kolikor se da se nanaša na to, na kakšen način poskušate s postopkovnimi predlogi vsekakor preprečiti, da bi sejo tudi dokončali, še zlasti pa to točko. To, kar je bilo povedano, bo zapisano, in vse, kar je povedano, je zapisano. Ne želim dodatno vplivati na to, ampak opozoriti na neko pazljivost pri teh zadevah pa sem pripravljen tudi Vlado in njene organe, na kakšen način upoštevajo in predočajo ali pa tudi dokumentirajo mnenja evropskih institucij. To bom naredil zato, da končamo s to točko. Itak je to tudi tisto stališče, ki sem ga sam do teh institucij vedno zavzel,

tako v imenu Državnega zbora, pa tudi drugače, že prej v strokovnem. Upam, da smo s tem to točko končali.

Želite zaključno besedo, gospod Jože Tanko, v obliki postopkovnega?
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Mislim, da tole, kar se dogaja pri tej točki dnevnega reda, ne more biti v čast ne tistemu, ki sejo vodi, ne tistemu, ki podaja, ki zagovarja stališča ali pa interese Vlade. Prvič, zdi se mi – in to povem na osnovi izkušenj –, da je vodenje zelo nekorektno, pristransko. Tisti trenutek, ko se pojavi na vladni strani problem, se poseže z mesta moči in se ščiti Vlado. Nikoli še niste dopustili, da bi Vlada karkoli v Državnem zboru morala dodatno pojasniti ali argumentirati. To, kar se je v razpravi o tej točki dnevnega reda zgodilo, ko se nekdo sklicuje na neko mnenje Evropske komisije ali OECD, je hud problem. Kajti dokumenti, ki jih te institucije producirajo, so označeni, so markirani, so podpisani. Imam velik dvom, glede na to, kako nespretno se brani Vlada pri svojem stališču, da je šlo najbrž tudi v tem primeru za nerazumevanje stališča OECD, ne samo da se o tem pogovarja, ampak je vprašanje, ali se razume, kaj so se pogovarjali. In od predsednika Državnega zbora ali pa od tistega, ki vodi sejo, pričakujem maksimalen napor, da se v diskusiji razčistijo vse dileme, vsi dvomi, vsi sumi, ki so povezani s točko dnevnega reda. Tako se zaključuje razpravo in se sili v odločanje pri tako velikih sumih, kot so se pojavili po tej razpravi državne sekretarke. To ni naloga predsedujočega. Naloga predsedujočega je ravno obratna – zagotoviti, da se izpolnijo vsi pogoji in razčistijo vsa dejstva, ki jih sprožijo poslanci, da se lahko suvereno in kvalitetno odloča o točki dnevnega reda, ne pa, da se zadevo zapre, potisne pod preprogo in potem sili Državni zbor v naslednji korak. Na tak način, gospod predsednik, ne bo Državni zbor nikoli sprejemal dobre zakonodaje, zato ker se sledi nekim interesom, o katerih nihče ne ve ničesar, samo tam nekje pri kavi ob večernih urah se je nekdo z nekom nekaj pogovarjal. Glejte, to ni stil, to ni način dela Državnega zbora. V skladu s poslovnikom moramo delati na osnovi argumentov in dokumentov. Kolega vas je prosil samo za dokumente, argumente je že sam povedal. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede obstoja dokumentov smo pa tudi že vse izvedeli in smo pri točki 11, ki sem jo že prej razglasil, nismo več pri prejšnji točki, to je druga obravnava **PREDLOGA ZAKONA O DIMNIKARSKIH STORITVAH v okviru rednega postopka.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru preložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovane poslanke in poslanci, lep dober dan vam želim!

Veseli me, da nadaljujemo z razpravo o Predlogu zakona o dimnikarskih storitvah, ki bo prinesla potrebne spremembe na področju izvajanja dimnikarskih storitev ter omogočila ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

IRENA MAJCCEN: ..., da bo ta dejavnost zaradi zaščite interesov državljanov ostala v delu regulirana. Tako lani kot letos sem opozarjala, da so mnenja o tem, kakšna sistemska rešitev je najbolj primerna za doseganje ciljev na področju energetske učinkovitosti, izboljšanju kakovosti zraka ter varovanja zdravja in premoženja deljena oziroma celo na dveh zelo nasprotujočih si polih. Čeprav tudi zadnje razprave kažejo na različnost mnenj, pa me veseli, da se je močno okrepilo zavedanje, da je predlog licenčnega sistema, ki ga predlagamo, vendarle najbližje temu, kar predstavlja sprejemljivo rešitev za vse strani.

V nadaljevanju želim ponovno poudariti prednosti, ki jih prinaša predlagana ureditev. Najpomembnejša novost je za uporabnike dimnikarskih storitev, ki bodo imeli možnost izbire dimnikarske družbe z vsemi koristmi, ki jih konkurenčni trg za njih prinaša. Pri tem mislim predvsem na uporabniku prijaznejše izvajanje storitev ter cenovno konkurenčnost, saj bodo določene najvišje dovoljene cene storitev. Predlog predvideva, da se namesto sedanjih fiksnih cen določajo zgolj še maksimalne cene, ki bodo določene na podlagi časovnih normativov za posamezno storitev. Z vzpostavitvijo maksimalnih in ne fiksnih cen nameravamo omogočiti, da končne cene, ki jih bodo plačevali uporabniki, določi trg, vendar največ v višini, ki jo bo določila Vlada. Strahu pred tem, da novi zakon prinaša višje cene, je zato odveč, saj ume postavke ne bodo presegle sedanje ureditve, konkurenca med dimnikarskimi družbami pa bo poskrbela, da bodo dimnikarji optimizirali svoje delo in opravljali storitve po cenah, ki bodo za njih še vzdržne, ne pa po nekem administrativno določenem ceniku.

Licenčni sistem po drugi strani prinaša tudi prednosti za dimnikarske družbe, ki po novem ne bodo več omejene na določena območja, nov sistem pa pomeni priložnost tudi za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da ob izpolnjevanju pogojev lahko vstopijo vanjo.

Za učinkovito delovanje novega sistema bo treba okrepiti nadzor nad izvajanjem zakona, to nameravamo storiti z nadgradnjo dimnikarske evidence ter okrepitvijo nadzora.

Predlog zakona predvideva vrsto manjših, vendar nujno potrebnih izboljšav. Ureja prvi pregled, zagotavlja možnost izvzema tistih kurilnih naprav, ki se dejansko ne uporabljajo, izbris kurilne naprave ureja in podrobneje opredeljuje tudi razliko med redno in občasno obratujočimi napravami.

Za zaključek naj poudarim, da Predlog zakona o dimnikarskih storitvah ne ukinja obstoječega koncesijskega sistema, saj je to leta 2013 že storil Državni zbor. Ta je s spremembo Zakona o varstvu okolja predvidel ukinitve izvajanja dimnikarske službe kot obvezne državne gospodarske javne službe. Ministrstvo s predlogom zakona tako ureja področje, ki bi bilo sicer s 1. 1. 2017 na prostem trgu, kar pomeni, da bi bilo izvajanje dimnikarskih storitev v celoti neregulirano. Na ministrstvu verjamemo, da se bo predlagani sistem opravljanja dimnikarskih storitev izkazal za učinkovitega in da bo tako pri vseh uporabnikih kot tudi pri mnogih izvajalcih zadovoljenost z rešitvami, ki jih ta zakon prinaša, visoka. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 22. seji dne 7. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnavalo Predlog zakona o dimnikarskih storitvah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada. Dopolnilno obrazložitev v imenu predlagatelja je podala ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, in sicer podobno kot danes predstavila pogloblitve rešitve, ki jih vsebuje predlog zakona.

Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju k predlogu zakona izpostavila zlasti ugotovitev, da predlog zakona predvideva nadomestitev sistema koncesionirane javne službe z reguliranim tržnim sistemom, ki pa ga omejuje z nekaterimi instituti, značilnimi za pravni sistem javnih služb. Po eni strani iz predloga zakona izhaja, da izvajanje dimnikarskih storitev temelji na tržni dejavnosti, po drugi pa je v zakonskem besedilu izrazito poudarjen javni interes, zaradi katerega po navedbah predlagatelja dimnikarske storitve ne morejo biti prepuščene trgu, temveč je potrebna določena regulacija. Ta trditev po njihovem mnenju predstavlja podlago, ki v skladu z Zakonom o gospodarskih javnih službah narekuje vzpostavitev pravnega režima javne službe in s tem tudi močnejši poseg države v svobodno gospodarsko pobudo.

Kljub temu da predlog zakona opušča pravni režim javne službe, na tem področju predvideva številne omejitve v opravljanju gospodarske dejavnosti, ki so značilne za pravni režim javnih

služb. V tem primeru gre po njihovem mnenju za konflikt med predvideno vzpostavitvijo tržne dejavnosti na eni strani ter poudarjenim javnim interesom na drugi strani in posledično reguliranje dejavnosti.

Mnenje k predlogu zakona je podala tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki predloga zakona ne podpira. Komisija v svojem mnenju poudarja, da je v preteklosti že večkrat zavzela stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev v javnem interesu in se posledično zavzema za dimnikarsko službo v okviru javne službe in ne podpira prostega trga dimnikarskih storitev.

Svoje stališče do predloga zakona so podali tudi predstavniki Obrtne zbornice Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije ter Zveze ekoloških gibanj, ki so v predstavitvi svojih stališč izrazili nasprotovanje rešitvam, ki jih predvideva predlog zakona. Podali so stališče, da obstoječi sistem deluje dobro in ni potrebe po njihovem spreminjanju. Mnenje k predlogu zakona je podal tudi predstavnik vseslovenske civilne pobude Dimnik, ki je poudaril, da podpirajo delno uvedbo prostega trga dimnikarskih storitev.

V razpravi so nekateri poslanci iz opozicijskih vrst opozorili, da je kljub številnim vloženim amandmajem mogoče ugotoviti, da s predlaganimi rešitvami v predlogu zakona niso zadovoljni ne zagovorniki ohranitve koncesijskega sistema ne zagovorniki uvedbe prostega trga. Največjo skrb pa po njihovem mnenju vzbuja dejstvo, da se kljub vloženim amandmajem ne odpravijo številne pripombe, na katere je opozorila Zakonodajno-pravna služba. Koalicijski poslanci so kljub skoraj izpostavljenim kritikam izrazili priznanje ministrstvu za vloženi trud in poskus iskanja ustrezne vmesne rešitve med popolnoma nasprotujočimi si stališči zainteresiranih deležnikov glede vprašanja, kako urediti področje dimnikarskih storitev, še posebej, ker je od vsega začetka bolj ali manj jasno, da sistem, ki bi ustrezal vsem, v tem trenutku ne obstaja. Na kritike predstavnikov izvajalcev dimnikarskih storitev, da aktualna koalicija s predlogom zakona ukinja učinkovit sistem, so izpostavili, da se z njim obstoječi sistem zgolj nadomešča, saj je bil ta ukinjen že leta 2013 z novelo Zakona o varstvu okolja, ki je dimnikarsko službo ukinil kot gospodarsko javno službo.

Izpostavljeno je bilo, da so bili v koaliciji vloženi veliki napor, kako se čim bolj približati različnim stališčem in hkrati pripraviti sistem, ki bo kakovostno urejal to problematiko. Po razpravi je odbor sprejel več svojih amandmajev, brezpredmeten pa je postal amandma Poslanske skupine Združene levice k 7. členu. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je zbor na 20. seji opravil splošno razpravo o

predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 21. 9. 2016.

V razpravo dajem 7. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Uvodoma, če dovolite, najprej nekaj besed v zvezi z zakonom na splošno. Vsaj kar se koalicije tiče in usklajevanja z Ministrstvom za okolje in prostor, imajo razprave o tem zakonu že kar, lahko rečem, dolgo brado. Segajo v prejšnje leto, ko smo začeli usklajevati vsebino tega zakona. Že takrat smo želeli izboljšati besedilo zakona na način, da bi bil prehod iz starega načina izvajanja dimnikarskih storitev v novega čim bolj gladek in ne bi tako izvajalcem dimnikarskih storitev kot tudi uporabnikom predstavljal večjih težav. Mislim, da nam je to v kasnejšem usklajevanju, pa tudi v proceduri zadnjega predloga zakona v Državnem zboru popolnoma uspelo, seveda, v sodelovanju tudi z ostalima koalicijskima partnerjema. Ob tem, da seveda smo vedno imeli v mislih to, za kar pri tem zakonu gre; in to je zavarovanje javnega interesa na področju varstva okolja, varovanja zdravja in energetske učinkovitosti.

Lahko rečem, da je zakon doživel ali doživljal podobno usodo kot mnogi drugi, ki smo jih v Državnem zboru obravnavali, in sicer znašel se je med dvema ognjema ali poloma: tistih, ki so bili za popolno liberalizacijo in jim zaradi malo prej omenjenega javnega interesa nismo mogli ustreči, in tistih, ki so zagovarjali to, da se nič ne spremeni.

Pogosto se je v teh razpravah omenjalo anketo zadovoljstva, po kateri naj bi 84 % uporabnikov bilo zadovoljnih, 16 % pa ne. Novi sistem omogoča tem 16 %, da bodo lahko izbrali drugega izvajalca dimnikarskih storitev. Najverjetneje pa, zato ker ta možnost sedaj sploh obstaja, prej pa ni, bo za novega izvajalca dimnikarskih storitev odločil tudi kdo od tistih 84 %, ki so bili zadovoljni.

Kar se tiče izvajanja zakona lahko na tem mestu kljub vsemu omenim izzive, ki čakajo tudi Ministrstvo za okolje in prostor pri sprejemu podzakonskih aktov in začetkov izvajanja tega zakona. Ministrstvo bo verjetno zelo hitro, v letu 2017, objavilo evidenco izvajalcev dimnikarskih storitev, ki bodo imeli licenco, ki jo bodo pridobili na upravnih enotah na podlagi popolnih vlog in od takrat naprej bo mogoče do 30. junija naslednjega leta izbrati izvajalca za obdobje 12 mesecev. Tudi vsakokratne spremembe izvajalca bodo mogoče do 30. junija za naslednje 12-mesečno obdobje. Tu se mi zdi zelo pomembno poudariti to, kar nam je skupaj v

koaliciji uspelo in kar je bil naš bistveni predlog, da ne bi povzročali nekega posebnega dodatnega nemira pri uporabnikih, torej lastnikih kurilnih naprav, s tem, da bi to zahtevalo popolno, da tako rečem, mobilizacijo lastnikov kurilnih naprav, da bi naenkrat morali vsi nekaj izbirati. Omogočili smo z amandmajem k 33. členu, da tudi tisti, ki ne bodo želeli izbrati drugega izvajalca dimnikarskih storitev, bodo obdržali tega, ki je pri njih na zadnji dan letošnjega leta opravljal to dejavnost po obstoječi veljavni zakonodaji. Torej še enkrat povem, uporabniki po novem letu ne bodo rabili tekati ali klikati po internetu, če so zadovoljni s svojim izvajalcem. Tisti pa, ki niso, pa seveda bodo verjetno vložili ta napor, da se bodo pozanimali, koga drugega bodo izbrali.

Kar se tiče amandmaja k 7. členu. Amandma je bil sprejet zaradi mnenja, torej znesek zavarovalne vsote z amandmajem povišujemo z 42 tisoč na 150 tisoč zaradi mnenja sekcije nepremičninskih posrednikov pri Gospodarski zbornici Slovenije, da je znesek 150 tisoč usklajen z Zakonom o nepremičninskem posredovanju. Seveda je to zavarovalna vsota in ne zavarovalna premija, ki jo vsaka zavarovalnica potem izračuna posebej. Kar se pa tiče amandmaja Združene levice k temu členu, pa ga seveda ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav kolegicam in kolegom, pa tudi seveda ministrici s sodelavci!

Tudi jaz bom na začetku dejansko splošno povedal nekaj, ker se v nadaljevanju ne mislim več oglasiti. Najprej bi bilo z moje strani prav, da vseeno rečem, da je ministrstvo delalo dokaj uspešno, da so bili potrpežljivi, tankočutni in da so z nami, poslanci, tudi sam sem se delno vključeval v pripravo tega zakona, ne toliko kot člani odbora, da je ministrstvo, ministrica delala in da se ji za to moramo na nek način tudi zahvaliti. V samem začetku bom povedal, da sem z izvajalcem dimnikarskih storitev v svojem kraju bivanja zelo zadovoljen in tudi takrat, ko bo dobil licenco, bom izbral njega, ne bom iskal drugega. Sedaj pa mogoče bi hotel povedati ... / oglašanje iz dvorane/ Nisem govoril o imenu, priimku, niti o imenu podjetja.

Sedaj pa bom razdelil svoje poznavanje in srečevanje s to problematiko nekako na tri dele. Prvi del je bil takrat, ko sem se na lokalni ravni prvič srečal s podelitvijo koncesije za opravljanje dimnikarskih storitev. To je bilo prvo obdobje, ki sega krepko pred leto 2000, potem moj prvi mandat v Državnem zboru, ko sem se kot član tudi takratnega Odbora za okolje in prostor srečeval drugič, in seveda to srečanje sedaj, ko smo začeli govoriti, na kakšen način bi morala ta zadeva biti urejena. Zadovoljen sem bil z rešitvijo na lokalni ravni, ker je zadeva bila dobro

urejena in je tudi funkcionirala. Ne bom govoril, kaj je pomenil dimnikar svoj čas, ko je prišel na območje vasi, kako se je dimnikarja spoštovalo in kakšni odnosi so bili do dimnikarja. Seveda tudi posledica nekdanjih večjih požarov, ki so se dogajali takrat, predvsem tudi zaradi tega, ker kurilne naprave mogoče niso bile tako dobro urejene, pa seveda dimniki niso bili tako urejeni, kot bi morali biti.

V letu 2008 pa smo začeli neko globalno razpravo tudi v Državnem zboru o tem, kako niso zadeve dobro urejene, in vsa dimnikarska združenja so se strašno pritoževala na takratne rešitve. Največji problem je, da je takrat v Sloveniji dejansko dobilo nekaj dimnikarskih tajkunom dejansko možnost, da so obvladovali to dejavnost na območju celotne Slovenije. Tisti dimnikarji, ki pa so imeli družinsko tradicijo, pa so se nad to zadevo zelo pritoževali in so seveda bili tudi izrinjeni. Takratna večja dimnikarska podjetja pa so na nekih fiktivnih podatkih dejansko prišla do koncesije. In nobeden te zadeve ni mogel rešiti, ker je bila sklenjena koncesijska pogodba.

No in pride obdobje, ko smo se začeli v tem mandatu pogovarjati o tej tematiki. Jaz sem enostavno in preprosto rekel, da imamo samo štiri variante in da jih več nimamo, da smo hoteli nekaj še najti, neko rešitev drugo, pa je ni. Ali licenca, ali koncesija – koncesija na lokalni ravni, na državni ravni –, ali pa prosti trg. To sem primerjal z ženskim oblačilom, krilom, pa sem rekel, enkrat tako, drugič drugače. Ampak o tem ne bi zdaj ponavljal in o tem tukaj ne bi govoril. Bile so rešitve relativno dobro pripravljene, pa nismo bili zadovoljni. In zapomnite si, mi nikoli ne bomo zadovoljni, vsi skupaj, enotno. Ne bodo tudi nikoli ta združenja dimnikarska zadovoljna, ampak neko rešitev moramo najti in ta rešitev, licence, po mojem je prava rešitev. Tudi tisti, ki do sedaj niso mogli te dejavnosti opravljati, bodo dobili to možnost in priložnost, da bodo zopet, če bodo seveda izpolnjevali pogoje, prišli do licence in da bodo zopet lahko delali to dejavnost pa ne bodo več podizvajalci tem velikim podjetjem, ki so v Sloveniji to zadevo do sedaj tudi obvladali.

Tega amandmaja, ki ga je predlagala Združena levica, pa na koncu da povem, da ne bom podprl. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Začel bom tam pri koncu; v SMC seveda ne bojo podprli, v Desus ne bojo podprli. Seveda, podobno kot izvršilna oblast nikoli ne razloži, zakaj nekaj ja, zakaj nekaj ne v tem sklicu, se dogaja znotraj, v ožjem smislu medstrankarski debati. To je nekako na način nekega triletnega otroka, ki pač ne bo jedel župe z grahom. Dobro, pustimo stati.

Kolega Jurša je pred mano, vseeno moram priznati, dokaj fer povedal celo zgodbo in ozadje

zgodbe. Seveda, zakaj dimnikar prinaša srečo? Tudi zaradi tega, ker je preprečeval požare s svojim delom. A veste, če bi šli zdaj gledat zgodovino Maribora, kjer živim v zadnjem času, 17., 18. stoletje, koliko je bilo požarov. In tudi zaradi tega smo ali so tam na tistem našem turnu imeli opazovalnico. Tu je ta neka logika teh zgodb. In zdaj zaradi neke anomalije bomo mi zadevo trikrat obrnili na glavo in, dimnikarji že pišejo s slovenskimi pravniki, bomo to verjetno dobili na Ustavnem sodišču in se zna zgoditi nekako, da v bistvu ta zadeva pade. Ker imam kar nekaj časa, moj bivši študent in poslanec Socialnih demokratov je prej rekel, da upa, da prenehamo te proceduralce pa da upa, da kdo ne bo iz tega doktoriral. Zdi se mi, da bi iz poteka današnje seje 22. redne sklica tega državnega zbora morali vsaj nekaj ljudi doktorirati. Najprej smo imeli šov gospoda Primca, potem se nismo mogli zmeniti o bičikletih, pa smo prišli do tega, kakšen vikend ima Erjavec pa kje ga ima in kje ga nima. Potem smo šli naprej do Zakona o letalstvu, kjer bi zaradi potreb enega letališča delali obvoze in bi ta zakon v osnovi bil tudi protiušten po tistem o gospodarski dejavnosti. Potem smo imeli to šlamastiko glede SDH, s tem teatrom, ki smo ga malo uprizarjali, in zdaj imamo to zgodbo o dimnikarskih storitvah, kjer celo ministrstvo samo v tisti neki svoji razlagi napiše, da razen Anglije imajo vse države to tako in drugače regulirano. V kakšni sosednji državi je to celo dedno.

V bistvu zaradi nekih anomalij, ki bi se jih dalo seveda z nekim ustreznim inšpekcijskim nadzorom preprečevati in z nekim noveliranjem onemogočiti, bi lahko imeli tisti sistem, ki je bil in ki bi funkcioniral. Zdaj se pa neka zadeva obrača na glavo – in seveda gospod Jurša brani svojo ministrico, SMC govori, kako je vse super in fino, ko pa sediš na odboru, so dobesedno vsi nezadovoljni. Z ministrstva nekih odgovorov ne bodo dali, če že bodo, bo to nek takšen pravno-formalni pingpong in je to neko naše maksimalno agregatno stanje v tej družbi. Seveda gre na koncu za našo odgovornost in politično odločitev, da sprejemamo zakone ... Seveda je tukaj podlaga 25 let politike in tudi siceršnje družbene klime, da nekako sprejemamo zakone, s katerimi smo vsi nezadovoljni in ki zelo pogosto potem romajo na Ustavno sodišče. To je primer enega takšnega zakona.

Ne vem, ob vsej tej moralnosti in velikih besedah, mogoče bi morali priti do stanja, da bomo rekli, dobro če pa nek zakon pade na ustavcu, takrat avtomatsko naj ministrica ali minister odstopi. Ampak potem bomo še težje dobili ljudi na ministrske funkcije.

Seveda moramo reči, tukaj imamo potem tudi prečenje lokalnega nivoja. Župani zelo radi tako, ropotajo vis à vis v Državnem zboru, zelo pogosto upravičeno. Imamo tukaj kar nekaj ljudi, ki so bili predhodno župani, vemo, kako je to, ampak včasih jim tudi takšen položaj,

kot je, odgovarja, ker imajo možnost včasih tudi izgovore – pa ne bom zdaj odpiral te tematike o obveznih nalogah občin in tako naprej.

V samem tem našem amandmaju, z njim samo poskušamo preprečevati "kasc" podjetja, to je vsa zgodba, se mi ga niti ne da na dolgo in široko razlagati. Odkrito povem, tega zakona imam že tako, da bi najrajši dal v ustavni zakon, da dimnike prepovemo v Sloveniji. To je že takšna farsa nastala, da za nikamor ni. Zelo se bojim, da bo ta zadeva padla na Ustavnem sodišču, da ta zadeva ne bo rešila tega, kar je kolega Jurša govoril, da bomo mi dobili nekaj oligopolnih podjetij, ki se bodo s to dejavnostjo ukvarjali, mali bodo potem nekako podizvajalci ali pa bo tudi kakšna družinska tradicija šla na smetišče zgodovine – podobno kot Trčki ne delamo več klobukov, včasih pa smo jih – in ne bo ne kvalitete večje, ne boljše varnosti, ki naj bi jo to zagovarjali, ne zastopanje nekega javnega interesa. Veste, tukaj je spet zelo podobna zgodba kot tisti drugi tir. Nihče v Evropi tega ne dela, ne financira tako – mi bomo! Vsa EU ima regulirano tako ali drugače, mi bomo nekaj drugega odkrivali. Pa dajmo to našo inventivnost tam čez MGRT nekam zvaliti pa neke dodatne peneze delati, ne pa vedno znova v bistvu maličiti nekih dejavnosti. Tukaj lahko tulim, se razderem, padem skupaj, ampak v tej sestavi koalicije in v takšnem načinu, kakšen odnos ima ta izvršilna oblast sedaj do nas – jaz sem nekaj strokovk, strokovcev, starejših po stažu, vprašal zdaj po hiši vmes, so rekli, da nikoli še ni bilo tako, da bi izvršilna oblast nekako tako vehementen odnos imela ... Ne vem. Pa mi nismo vrtec! Čakajte, navsezadnje imamo tudi neko odgovornost, navsezadnje tudi zelo dobre peneze dobimo glede na splošno pa glede na izplen našega dela. Ne bom se danes več oglašal, ker grem že samemu sebi na jetra, ker že ves dan govorim, ampak bojim se, da bo to verjetno padlo na Ustavnem sodišču, da se je nek osnovni cilj vmes zgubil. Je to zahtevna zadeva. Podobno kot pogrebna dejavnost s številnimi interesi in tudi nekaj bom na koncu še opozoril, da nekako mi preplitko mislimo v tej družbi in državi, ker obstajajo seveda razlike – nekaj je dimnikarska dejavnost v občini Semič, nekaj drugega pa je v Ljubljani. Malo sem lahko populističen in rečem, ja komu se bo pa splačalo iti čistit dimnik na Kredarico? Verjetno nikomur. Kdo bo hotel? Kje boš to? Ali pa recimo, Dani tam kima, na Kanin ali nekam gor po nekih takih vaseh. Verjetno bo nek revež, ki bo potem moral prisilni s. p. odpreti, da bo od tega še živel, neke malo večje dimnikarske dejavnosti, kjer bo potem tisti denar nekam izginil in bo on v nekih minusih ostal. Verjetno bo to izplen te in take zakonodaje potem na praktični, izvedbeni ravni. In predragoceni birokrati v afirmativnem smislu, koliko jih je, se bodo pa potem pingpongirali z Ustavnim sodiščem, pa bomo pisali tukaj mnenja, pa bomo imeli neke seje odbora, imamo pa dobesedno nek milijon zadev na infrastrukturnem področju za rešiti.

Verjetno našega amandmaja ne boste podpri. Vsi bomo šli nekako na smetišče zgodovine, prej ali slej, na dolgi rok smo mrtvi. To je zelo dobra novica. Morda se bomo celo upepelili. Ampak ne bi si želeli, da bi komurkoli od nas zaradi tovrstnih šlamastik in v bistvu naše nesposobnosti vseh udeleženih v procesu politike, v ožjem in širšem smislu, zgorela hiša ali pa kaj podobnega. Hvala za besedo.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Rada bi povedala, da tudi mi ne sprejemamo predloga amandmaja Združene leve. Rada bi pa obrazložila, zakaj ne. V samem usklajevanju pri pripravi zakona se je pokazalo, da delovnoppravna in druga zakonodaja, ki omogoča delovna razmerja in druge oblike dela, kot na primer delovno razmerje v obliki pogodbe o zaposlitvi, pogodba o delu oziroma podjemna pogodba, avtorska pogodba, in je seveda tak zapis obstoječi, kot je, bil tudi s strani zakonodajnih služb potrjen.

Z ostalimi amandmaji soglašamo. Gre za prednost zavarovanega zneska, ki ga mora imeti dimnikarska družba, ta se dvigne z 42 tisoč na 150 tisoč. Nadalje se strinjamo z amandmaji, ki govorijo o tem, da dimnikar takoj na mestu samem opozori lastnika kurilne naprave, če so pomanjkljivosti takšne, da pomenijo nevarnost za bivalno okolje. Nadalje soglašamo z amandmajem, ki pa pravzaprav rešuje dilemo uporabnikov storite – torej po sprejemu tega amandmaja – in si res želim, da bi ta amandma k 33. členu bil sprejet. Ni več obvezno, da vsak lastnik kurilne naprave začne izbirati svojega izvajalca, v kolikor je, kot je bilo povedano, zadovoljen z njegovim delom, se lahko šteje – torej, če ne izbere drugega izvajalca –, se šteje, da ta dosedanji izvajalec izvaja dimnikarske storitve tudi v prihodnje. V 36. členu pa je podrobno določeno, kateri akti, kateri predpisi veljajo do uveljavitve novih. Na tem mestu se želim tudi vsem, ki so nam pri formulacijah in pri zapisovanju boljših rešitev, ki so v veliki meri do uporabnikov prijazne, prepričana pa sem, da tudi veliki večini dimnikarjev bodo ustrezale, in samo izvajanje, sem prepričana, v naslednjem letu ne bo pomenilo večjih pretresov.

Zakaj je to moje prepričanje? Tudi zato, ker po prvi obravnavi, pa po obravnavi tega zakona na Vladi se je prav na ministrstvo obrnilo veliko uporabnikov, iskali so dodatne informacije in nekako nam tudi dali dovolj energije in volje, da smo s pripravo samega zakona prišli v parlament. Je pa seveda v vsakdanji rabi najlažje govoriti, kako nič ne velja, mnogo težje pa je v pripravi delovati tako, da se najdejo rešitve, ki so sprejemljive za čim širši krog. In v tem delu se res vsem, ki so pomagali pri izvajanju, ki so imeli tudi razumevanje za nas, zahvaljujem. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prav, prosim za prijavo. Besedo ima gospod Ivan Prelog.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala. Spoštovane kolegice in kolegi in ostali prisotni!

Veseli me, da smo danes zakon o dimnikarskih storitvah pripeljali v zadnje faze obravnave v Državnem zboru. Rešitve, ki jih zakon uvaja bodo prinesle spremembe na področju izvajanja dimnikarskih storitev predvsem na strani uporabnika. Uporabnik bo lahko po novem sam izbral dimnikarsko družbo, kar omogoča cenovno konkurenčnost in v določenih primerih tudi višanje nivoja kvalitete opravljenih storitev. Hkrati pa ta zakon prinaša tudi določene prednosti za dimnikarske družbe. Te bodo lahko normalno opravljale svoje storitve še naprej in ohranile svoje stranke, razen na izrecno željo uporabnika po menjavi dimnikarske družbe.

Prav tako je prednost novega sistema ta, da opravljanje dimnikarske službe ni več vezano na območje, kar pomeni, da bodo izvajalci sedaj lahko storitev opravljali prosto na celotnem ozemlju. Tisto, kar je pa pri vsem tem najbolj pomembno, pa je, da je dejavnost opravljanja še naprej v pomembnih segmentih regulirana in da se tako še vedno omogoča ohranjanje primerne stanja malih kurilnih naprav. To je bistvenega pomena za zagotavljanje požarne varnosti in s tem varovanja zdravja in premoženja ljudi. Verjamem, da se bo tak sistem izkazal za dobro ureditev, s katero bodo zadovoljni tako izvajalci dimnikarskih storitev kot uporabniki. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik! Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Seveda ima področje urejanja dimnikarstva v Sloveniji precej dolg rep z zgodovino, ki nam lahko o tem procesu, ki se, upam da, zaključuje danes, tudi marsikaj pove. Od tega, da je bilo to v pristojnosti občin, preko koncesijskega sistema, do želje, da bi na tem področju veljal popolnoma dereguliran prosti trg, je obstoječi predlog verjetno ena izmed preostalih možnih, če ne edina možna oblika ureditve tega področja, v kolikor to želimo urediti na način, da hkrati zagotavljamo del javne službe, javnega interesa, ki se veže na zagotavljanje protipožarne varnosti, ustrezne kvalitete zraka in nadzora, ter na drugi strani elemente tržnosti, ki bodo gotovo pripomogli k izboljšanju uporabniške izkušnje in so bili dejansko zahtevani s strani uporabnikov, ne zato ker bi obstoječi oziroma sistem, ki se z iztekom podaljšanja zakona končuje 31. 12., funkcioniral, ampak zato ker ni. Ker smo na eni strani imeli monopolne koncesionarje, ki so se obnašali, kakor so se, nekateri dobro, nekateri

slabo, nekateri pa se na določenih območjih kljub koncesijam sploh niso pojavljali. Tam že danes delujejo, sicer mimo zakona – kar lahko potrdijo tudi številne inšpekcijske prijave, tudi številne odločbe sodišč, ki so sicer za to večinoma, kolikor mi je znano, izrecale opomine –, manjše družbe, manjši dimnikarji, ki so v odsotnosti opravljanja odgovornosti koncesionarjev, vendarle na nekaterih območjih, tudi na tistem, kjer sam živim, opravljali to dejavnost, ker je zavedanje ljudi, da dimnikar, kot je bilo danes že rečeno, prinaša srečo, pa če za nič drugega, zato da hiša ne zgore, dovolj močni.

Ko je bilo v procesu tega zakona slišanih ogromno kritik, ogromno idej, zakaj ta zakon ni dober, je bilo na drugi strani relativno malo idej, kako sistem postaviti drugače, razen skozi prizmo rešitev, ki smo jih že imeli, pa so se bodisi z vidika uporabnika, bodisi z vidika nadzora, bodisi z vidika javnega interesa izkazale za neustrezne, manj ustrezne, kakorkoli, na način, da imamo danes potrebo po tem, da stvar spreminjamo. Najslabše, kar bi se nam lahko zgodilo, vsaj po oceni Socialnih demokratov, je, da bi zakon danes padel in bi z 31. 12. končali obdobje regulacije in prešli na popolnoma prosti trg, kjer je pa potem, da rečem, stvar dobre volje in protipožarna varnost in čist zrak in vse, kar spada zraven.

Tisti, ki ste bolj podrobno spremljali proces evolucije tega zakona, veste, da tudi ne drži očitok, ki se tu in tam pojavlja v medijih, pa še kje, v zraku in po hodnikih, da ni bilo poslušanja za deležnike za spremembe. To seveda ne drži, ker če danes poprosimo ministrico, da nam da na mizo verzijo zakona iz maja in verzijo zakona, ki je pred vami danes, ob predpostavki, da bodo sprejeti še nekateri ključni amandmaji tudi zato, da zadostimo zahtevam Zakonodajno-pravne službe in da zadostimo tudi nekaterim ključnim zahtevam izvajalcev, boste ugotovili, da gre skorajda za dva popolnoma različna predloga, kar vendar kaže na to, da smo skozi zakonodajni proces zmogli ene stvari uskladiti, premakniti na boljše, seveda pa nismo mogli ... Ker pač to običajno ne gre, kadar so strani tako različne, kot so v tem primeru, ko je nekdo zagovornik monopola, drugi pa absolutnega prostega trga, postavili v okvir možnega na najboljši način kot smo to vsi, ki smo pri tem sodelovali, znali. Kot sem povedal že na odboru, je morda včasih krivično, da tisti, ki pri procesu niso vložili toliko truda – tukaj moram pohvaliti direktorico Direktorata za okolje –, potem to površno in brez slabe vesti pretirano kritizirajo. Vsako delo, ki je opravljeno lahko, potem ko je že opravljeno, prisluži kakšno kritiko in refleksijo za nazaj. Ampak v tem primeru ocenjujem, da je bilo teh kritik morda več, kot je bilo zasluženih in upravičenih.

V zadnjih grojih usklajevanjih smo tako prišli do zakona, ki na eni strani zagotavlja ta javni interes, omejuje ceno, da tudi ob prehodu na tržni del ne udari uporabnika bolj, kot je to

razumno, smiselno. Bo pa to seveda odvisno tudi od tega, kakšne bodoče sklice Državnega zbora in posledično Vlade si bodo uporabniki, državljanke in državljani, omislili. Verjetno bolj kot bo šlo proti tej strani, kjer sedim sam s kolegicami in kolegi, bolj bo ta cena solidarna in regulirana, bolj kot bo šlo prot strani, kjer sedi kolega Lisec, verjetno bo ta stvar bolj odprta. Ampak to je stvar odločitve in mandata ljudi, ki so edini suvereni v tej državi, razen tega, da nekateri mislijo, da obstajajo še druge organizacije, ki jih moramo brezpogojno poslušati, ampak to je neka tretja zgodba.

Tudi za sedanje koncesionarje je bil narejen pomemben premik. Zakon še mesec dni nazaj ni imel urejenega sistema dedovanja po obstoječem stanju, ni imel urejenega prehodnega obdobja. Vse to smo v sodelovanju z ministrstvom in z deležniki uskladili. Seveda spet ne v popolnosti, tako kot bi si vsakdo od teh, ki so popolnoma na nasprotnih bregovih, želeli, ker je to absolutno nemogoče. Ampak kot je že gospod Jurša povedal, obstoječi ponudniki bodo lahko delovali naprej v primeru, da uporabnik je zadovoljen z obstoječo družbo, ne želi menjave – zgodba teče dalje –, v mojem primeru, ko pa koncesionar v desetih letih ni uspel obiskati moje hiše, pa še nekaj ostalih v okolici, bomo pač izbrali nekoga, ki bo kot ponudnik od sedaj naprej lahko to stvar ustrezno opravljal. In to je bil eden izmed razlogov, zakaj je bilo treba uvesti tudi elemente tržnosti in proste izbire v ta zakon.

Omenjene so bile med drugim tudi kritike, da lahko pride do ustavne presoje zakona. Pri vsakem zakonu lahko pride do ustavne presoje in kaj bo odločilo Ustavno sodišče, tisti, ki to danes ve, in tisti, ki si upa na to staviti, lahko verjetno na kakšni azijski stavnici precej zasluži na to temo. Ker če katero, je naše ustavno sodišče dovolj nepredvidljivo, da je težko parlamentirati o tem, kaj se bo zgodilo čez štirinajst dni in kakšna bo situacija po odločitvi Ustavnega sodišča, ker tudi sam verjamem, da nekateri od tistih, ki danes govorijo o tem, da bo prišlo do ustavne presoje, to govorijo tudi zato, da so si v procesu usklajevanja zakona izboljšali svoje pogajalsko izhodišče, da smo jih morda poslušali bolj, kot bi jih sicer. In je to običajen pogajalski proces ne samo pri pripravi zakonodaje ali pa še kje drugje. V gospodarstvu bi pač rekli, da si dviguješ ceno in to je absolutno logično z vidika izvajalcev. Na koncu dneva so tisto, kar smo imeli ves čas pred očmi, predvsem uporabniki. Zato smo vezali, kar ni bilo enostavno uskladiti, tudi sam zakon oziroma kurilne naprave ne več na uporabnika, ampak na lastnika nepremičnine, za katero se uporablja kurilna naprava; da smo omogočili tudi lažji nadzor, da smo omogočili to, da se ne bo dogajalo, da je nekdo potem vzel podnajemnika in ker ima podnajemnika, ki ga že nekaj časa ni več v državi, ne more več odgovarjati za morebitno škodo, ki je nastala. Ohranjamo ustrezne elemente inšpekcijskega nadzora,

izboljšujemo evidenco, hkrati pa počnemo še nekaj, kar je v tej družbi prepogosto razumljeno kot napačno, pa mislim, da ne bi smelo biti: dajemo odgovornost tudi ljudem, da se sami odločijo in da v okviru svoje presoje sami skrbijo za svoje kurilne naprave, za svoj življenjski prostor.

Če se vsakdo od nas zaveda svoje odgovornosti, ki jo imamo, potem težav tako pri izbiri, pri rokih, kot pri nadaljnjih procesih, ko bo potreba, potrebno enkrat na leto, če ne bo drugačne obličnosti dogovora – za kar mislim, da bodo sicer poskrbele izvajalske organizacije –, da bo za to poskrbel posameznik. In če bi mi danes prenormirali ta zakon, kar je bila tudi želja nekaterih, bi spet poslušali očitke, da v tej državi vse, kar je, moramo zapisati v zakon in da vsako najbolj nemogočo situacijo, ki si jo je na najbolj ekscesen način mogoče zamisliti, moramo zapisati in opredeliti v zakon. To logiko vsaj v tem sklicu, upam, da pri nekaterih primerih smo uspešno aplicirali in zelo dobro bi bilo, če bi razumeli, da narava zakona seveda ni, da določi vsako možno variacijo nekega dogodka v tem vesolju, ampak da jasno opredeli ključne parametre, robne pogoje, v okviru tega pa vendar verjamemo, da tudi v tej državi obstaja element zdrave pameti in racionalne presoje.

V tem pogledu verjamem, da je zakon danes bistveno bolj zrel za sprejem in potrditev, kot je bil še maja ali pa kot je bil v lanskem letu, ko so bila potrebna podaljšanja in tako naprej. Ob ocenitvi, ali je treba zakon podpreti ali ne, je ključno, da se vprašamo tudi to, kaj sledi v primeru, da zakon pade. Tisto, kar sledi, je anarhija in anarhije si na področju protipožarne varnosti, čistega zraka – jaz verjamem – nihče od nas ne želi. Pa ne govorim tega zato, da bi skozi to prizmo želel reči, bojte si tega in sprejmite zakon, ker sicer ne obstajajo drugi argumenti za sprejem, ampak govorim to kot dodatek k temu, kar sem, upam, sam, tudi s kolegicami in kolegi, v predhodnih razpravah pa tudi skozi besede ministric danes že tukaj slišal, pa verjetno bomo še slišali tudi s kakšno kritiko, ampak argumenti za sprejem tega zakona so danes, mislim da, dovolj močni, da ne bi smelo biti dileme ali zakon podpreti ali ne. Hvala lepa, predsednik.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Ministrica s sodelavko, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Zelo pomembna točka, skoraj vsakega izmed nas se dotika, kajti vsi nekje živimo, pa najsibo to enostanovanjska hiša, dvostanovanjska hiša ali večstanovanjska hiša, in slej ko prej se vsi srečamo ali z dimnikarjem ali pa z reševanjem problematike, ki nam jih dimniki povzročajo. Ker tako kot so auspuhi pri avtomobilih, mora hiša imeti tudi dimnik pa tudi te novejši hiše imajo večinoma vsaj kamine in torej imajo tudi dimnik.

Sam sem se s to tematiko dimnikarstva srečal skoraj takoj, ko sem leta 2005 prišel v parlament in ko sem slišal, kako je prejšnji predsednik vlade, to je gospod Tone Rop, najprej tri dni pred zaključkom mandata sprejel pravilnik, dva dni pred zaključkom mandata pa zakon. Mi vemo, da je najprej zakon pa potem pravilnik, ampak takrat je bilo to narejeno. Na hitro se je nekaj naredilo in na žalost mi je žal, ko smo takrat danega ministra za okolje gospoda Janeza Podobnika spraševali, ali je kakšna varianta, da zakon, ki je prinesel koncesije razveljavimo, in gremo v razmislek, kaj in kako naprej. Pa je rekel, zelo strah me je, ker so koncesijske pogodbe podpisane in ne vidim rešitve, razen da vsi koncesionarji tožijo državo za velike stroške, pa raje počakajmo, kaj bo ta sistem prinesel. In ta sistem je prinesel kar nekaj problemov, tako določenim dimnikarjem kot predvsem uporabnikom, ki so se spraševali, zakaj tako pogosti obiski dimnikarjev in zakaj takšne cene posameznih storitev.

Zdaj imamo zakon, kot smo imeli zelo podobnega že lani konec leta, ki ga je raztrgala zakonodajno-pravna služba Vlade. Tukaj pa imamo zakon, ki ga je raztrgala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in mislim, da bo na Ustavnem sodišču ta zakon padel. Ustavno presojo so napovedale tako civilne iniciative, kot tudi na drugi strani Obrtna in Gospodarska zbornica. Pa da ne bomo rekli, ja saj Ustavno sodišče itak nekaj odloči, dovolite dva stavka, tri stavke iz mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki govori o kršitvah ustave. "Konflikt med predvideno vzpostavitvijo tržne dejavnosti na eni strani ter poudarjanjem javnega interesa na drugi strani in posledično reguliranje dejavnosti z vnašanjem elementov, značilnih za pravni režim javne službe, se kaže tudi v predlagani zakonski ureditvi, ki je tudi zaradi slednjega deloma nejasna, nedodelana in neusklajena ter odstopa od pravno sistemske ureditve s predvidenimi omejitvami gospodarske dejavnosti v tržnem sistemu in posega v avtonomijo pogodbenih strank, posega v svobodno gospodarsko pobudo, ki jo zagotavlja 74. člen Ustave in splošno svobodno urejanje obilicij razmerij, ki izhajajo iz 35. člena Ustave." Verjamem, da v ustavni presoji bosta ta dva člena slej kot prej večkrat omenjena. Potem pravijo, ja, saj druge rešitve nimamo, dimnikarji bodo nezadovoljni, civilne iniciative bodo nezadovoljne, skratka uporabniki in druge rešitve ni.

Pošljite, spoštovani predstavniki ministrstva, SMS civilnim iniciativam, pa tudi dimnikarjem, združenim v Obrtni zbornici in Gospodarski zbornici, kakšen sistem želijo. Prepričan sem, da boste dobili zelo kratke odgovore in bo samo napisano: Nemčija. Sicer pri nas nimamo dežel, tako kot jih ima Nemčija, ampak verjemite, da tisto, kar delajo pokrajine, bi z lahkoto naredilo Ministrstvo za okolje in prostor seveda, če bi izvajalo funkcije, kot bi jih tudi moralo. Nemčija. Kaj smo pa pri nas delali v

teh desetih letih? V zadnjih dveh letih se je morda malo izboljšalo, pa ne zaradi te vlade, da ne bo napake, ampak zaradi poročil Računskega sodišča, ki je raztrgalo področje dimnikarstva in poimensko napisalo, kateri dimnikar krši kaj in kje in kdaj in kako. Pa smo imeli nujne seje pristojnih odborov, pa se je le nekaj začelo dogajati na ministrstvu in na koncu je celo kdo dokončno izgubil koncesijo. Ampak, ko preberemo zakon, ne bo čisto nič boljše. Mene je strah, da te besede o varstvu okolja in varstvu ljudi bodo še slabše, kot so trenutno.

Prvi problem, ki ga imam sam, je ravno to tiščanje besednih zvez: prosti trg, pa javna gospodarska služba v en stavek. Ne gre. Saj lepo je biti malo enim všečen, pa malo drugim, ampak v praksi potem dobiš katastrofo. Mislim, da bo to prevedel ta zakon, kajti uporabnikom ne prinaša čisto nič. Kakšna prosta izbira, spoštovani? Preberite si 19. člen. Samo sekundo ... "Kadar je uporabnik dimnikarskih storitev oddaljen več kot 25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, se znesku iz 2. odstavka, ki govori o potnih stroških, lahko prištejejo potni stroški za vsak kilometer nad 25 kilometrov, ki niso vključeni v ceno storitve iz prvega stavka tega odstavka."

Zdaj pa povejte, kateri Jože iz Lendave bo rekel, da ni zadovoljen s svojim bližnjim dimnikarjem, ampak bo raje vzel dimnikarja iz ne vem, Postojne, iz Kopra, iz Kranjske Gore ali pa iz Sevnice. Ne bo ga, ker je preračunal! Rekel bo, da zakaj bi plačeval "kao" vrhunskega dimnikarja, boljše, da je ta malo slabši, je pa vsaj cenejši. In tako deluje logika, verjamem da, večine prebivalcev v tej Sloveniji, ki si izračunajo za vsako trgovino, ko hodijo, kaj je ceneje tukaj, kaj je ceneje tam, in tukaj si bodo izračunali. Zakaj bi enega dimnikarja vzel iz ne vem kje drugje, če ga bom več plačal.

To, kar se dogaja v zadnjih časih, ko so prišle dimnikarske družbe dvomljivega slovesa v Slovenijo, ko so se sklepale fiktivne koncesijske pogodbe, morda tega res ne bo več, ampak že zdaj je bil to problem ministrstva, ne pa uporabnikov. In kaj se bo po mojem prepričanju dogajalo? V Sloveniji bo ostalo 5 dimnikarskih družb, eni jim pravijo tajkuni, ki bodo obvladovali celoten ta sistem in model dimnikarstva. In to, ko govorite, kako bo cenovna ugodnost za uporabnike – ne bo je, ker se bodo ti dimnikarji med sabo dogovorili. Vlada reče, da bo Vlada določila maksimalno ceno in potem bo seveda trg naredil na nizke cene. Ne! Ta trg dimnikarjev se bo zmenil, da bodo šli vsi na najvišjo ceno. Takšen sistem bomo naredili, ampak itak bo to plačal uporabnik.

Še bolj me je strah glede na slabe izkušnje s pristojnim ministrstvom, da bodo licence dobili ta pravi. Tako kot so dobili koncesije; eni so jih dobili, eni jih sploh niso dobili. Poznamo kar nekaj primerov od Notranjske pa do Štajerske, ko so imeli to, kar je prej kolega Jurša govoril, v rodbini dimnikarstvo, ampak niso bili všeč določenim uradnikom na ministrstvu. Povedali

so z imenom in priimkom, kateri uradniki na ministrstvu obvladujejo dimnikarsko sfero, in zaradi teh uradnikov, ki so favorizirali nekoga drugega, niso dobili koncesije, in to na takšnih mestih, občinah, kjer so čakali, kdo bo sploh dobil koncesijo, ko ni bilo nobenega, ki bi šel v tisto občino. Ampak ne, eni niso bili pravi.

Kaj je še dejstvo? V teh zadnjih petih letih so ravno določeni dimnikarji, ta glavni, s pomočjo ljudi z ministrstev, pa ne mislim aktualne ministrice, čeprav tudi marsikaj slišimo, kaj in kako se je dogajalo v Slovenski Bistrici in tako naprej, ampak o tem naj sodijo drugi in bodo verjetno sodili – uničili smo panogo. Kaj veste, koliko mojstrov je bilo v zadnjih petih letih v Sloveniji dimnikarjev? En mojster je dobil! Sicer jih je šlo 5 na izpit, ampak jih niso čez spustili, ker so rekli, da slabih mojstrov pa v Sloveniji ne moremo sprejeti. Uničili smo panogo, danes pa govorimo, prosti trg bo, dimnikarji bodo delali, kar bodo hoteli. Kdo bo delal, če jih ni?! Pet glavnih firm bo obstalo, dobili bomo dimnikarje dvomljivega slovesa iz bolj vzhodnih držav in tako bo sistem deloval, ker domačih dimnikarjev ni več. Pa ne bom zdaj govoril o vajeništvu in deficitarnih poklicih, ampak če nimamo mojstrov, kako bomo imeli potem navadne dimnikarje. In ti dimnikarji so toliko stari, da razmišljajo samo o eni stvari, ne kdaj bodo šli v Desus, ampak kdaj bodo šli v penzijo. Zadnjega pol leta dimnikarska podjetja ne registrirajo več avtomobilov, ker ne vedo, če bodo pravi in posvečeni, da bodo dobili licenco. Ne zaposlujejo več dimnikarjev, ampak jih odpuščajo, ker ne morejo več preživeti, zato ker točno vedo, da preživelo bo 5 največjih dimnikarjev. Dobil sem parkrat na mail celo seznam petih poimensko, kateri bodo preživeli s področja dimnikarstva. Prepričan sem, da ti ljudje, ki so poslali te informacije, pa ne prihajajo ne iz Obrtne zbornice, ne iz civilnih iniciativ, točno vedo, ker imajo tudi oni informacije iz ministrstva in kako se bo vse to dogajalo.

Skratka, imeli ste zelo enostavno nalogo, copy-paste nemški model, pa še tega niste znali prav storiti. Na žalost. Za uporabnike ta zakon ne prinaša popolnoma nič, razen obligacijo, da bodo morali izbrati dimnikarja. Zdaj je itak prišel dimnikar sam, zdaj pa ga bodo morali izbrati sami. In vsi bodo izbrali najbližjega dimnikarja – 19. člen. Še več, kazni bodo, če ga ne boš izbral. Jaz sem bil prisiljen imeti Janeza Novaka, zdaj pa če ne boš izbral ne Janeza Novaka ne nobenega drugega, boš pa še kazen dobil. Verjamem, da bo državljanska nepokorščina sledila ustavni presoji.

Da zaključim. Spoštovana ministrica, na odboru sem vas vprašal: Če ta zakon pade na Ustavnem sodišču, ali boste odstopili ali boste čakali na interpelacijo? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot zadnja se je v tej rundi k besedi javila ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, ki ji dajem besedo.

IRENA MAJČEN: Hvala.

Predlog zakona o dimnikarskih storitvah ne vzpostavlja gospodarske javne službe, temveč regulira dejavnost, ker bi v odsotnosti veljala svobodna gospodarska pobuda. Zato je torej mnenje, da je zakon v nasprotju z ustavo, mnenje in nekako tega mnenja ne moremo deliti. Menimo, da je sama dejavnost, torej urejanje te dejavnosti, potrebno, mislim, da smo to skozi številne razprave tudi s strani uporabnikov, lastnikov malih kurilnih naprav, prepoznali. Namreč, ugotoviti, da ni treba več obvezno urejati tega resorja, je všečno slišati, pa mogoče tudi prvih nekaj trenutkov rečeš, ja, to pa bi bilo odlično. Ampak, v naseljih, ko se človek, lastnik nepremičnine zave, da nikoli ne bo vedel ali so sosedje dali pregledati dimnik ali je pri njih zagotovljena požarna varnost, potem v malo daljšem razmisleku pa le ugotovi, da je zaradi njegove lastne varnosti potrebno, da se ta dejavnost opravlja, da je kontrola in da ne pridemo več v čase, ko bi dimnikarja res iskali in si zagotavljali srečen dan ob srečanju z njim, ampak da je varnost zagotovljena na način, da se kurilne naprave redno in ustrezno pregledujejo.

Jaz verjamem, da bi marsikomu bilo najbolj enostavno, če bi mi prenesli nemški sistem. Je pa res, da če bi kaj takšnega naredili, bi pa potem poslušali nekatere druge pripombe. In mi smo za pripombe odprti in jih sprejemamo, vendar dajemo na pripombe tudi odgovore. Tako dajem pripombe tudi na odgovore, da licence ne podeljujemo na ministrstvu, podeljujejo jih upravne enote. Torej je ta neodvisnost zagotovljena. Sama res ne bom sodila in ne bom z vami prehajala v leto 2005, ko se je ta koncesijski sistem začel, smo pa v smislu tistih, ki prihajamo iz nekih manjših območjih, res doživljali marsikaj in podeljevanje koncesij je bilo tudi za uporabnike stresno, ko sta se mogoče v nekaj dneh zamenjala ali pa sta prišla najprej tisti dimnikar, ki ni imel koncesije, potem pa še čez nekaj dni dimnikar, ki je imel koncesijo, in sta oba opravila storitev ter jo tudi oba zaračunala.

Zakaj to govorim? To govorim tudi zaradi tega, ker evidenca, ki jo je bilo treba izpolniti, mi ji na kratko pravimo EviDim, in res je, do zdaj je za kurilno napravo odgovarjal koncesionar. Ob mojem prihodu na ministrstvo je bila izpolnjena manj kot 40 %. Sedaj ugotavljamo, da v tem letu, ko smo podaljševali koncesije in dimnikarjem ali pa dimnikarskim družbam ali espejem, lahko so to tudi koncesionarji, lahko je tistih pet, o katerih vi govorite, in niso imeli izpolnjenih teh potrebnih podatkov v EviDimu, nismo podaljšali koncesije do konca letošnjega leta. Opravili smo kar nekaj razpisov na terenu, javljali so se dimnikarji tudi s sosednjih območij, res pa je, kot je bilo že na samem odboru povedano in civilna iniciativa me je na to opozorila, za območje Laškega sedaj opravljamo tretjič razpis za opravljanje te dejavnosti.

Če se na vas obračajo kdor koli že, si jaz upam trditi, da se je, ponavljam, po sprejetju tega zakona na vladi in potem tudi po obravnavi v parlamentu na ministrstvo obrnilo več kot 3 tisoč posameznikov. Ti so različni, večina je bila pa res uporabnikov. In ne moremo zanikati, da uporabniki želijo, povedali smo pri samem pregledu ali pa anketi o zadovoljstvu strank, da nekateri uporabniki želijo, da si sami izberejo dimnikarja. Pa to ne pomeni, da bo nekdo iz Lendave izbral nekoga v Kopru. To pomeni, da bo na območju koncesije izbral izvajalca, ki ni koncesionar, ampak v sosednjem območju opravlja to dimnikarsko storitev. Takšno pretiravanje, da bodo pa zdaj dimnikarji iz Kopra hodili v Lendavo, se mi zdi res absolutno nesmiselno. Ta zadeva prilagajanja v razpravi uporabi nerealnih stvari, zato da si retorično močnejši, pač za nekatere sistem dela, zame to ni.

Še enkrat si upam trditi, da je zakon za uporabnike dober, sprejemljiv. Če govorim za Ministrstvo za okolje in prostor skozi to prizadevanje za čisto okolje, vemo, da je onesnaženost z delci PM10 v posameznih obdobjih na nekaterih območjih večja, torej spremljanje vsega tega je tudi potrebno. V veliki meri pa je, to je redko in naj bo še redkeje, kurilna naprava lahko tudi povzročitelj smrti. Z ustreznim pregledom, z ustreznim nadzorom si na ta način zagotavljamo reševanje vseh teh pomanjkljivosti.

Dejstvo je tudi, da v obravnavi v Državnem svetu predlog komisije, ki je bil danes tukaj povedan, Državni svet ni sprejel. Državni svet je skozi vso to razpravo menil, da je prav, da se ureditev dimnikarske dejavnosti opravlja na način, ki bo uporabnikom zagotavljal varnost. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo.

Jaz bi najprej povedala, da sem vesela, da smo pripeljali postopek sprejetja tako imenovanega dimnikarskega zakona tako daleč. Povedala bi, da smo vložili v to veliko napora tako na odboru, se pravi poslanci, ministrica, direktorica Direktorata za okolje in tudi ostali njuni sodelavci na Ministrstvu za okolje in prostor.

Danes obravnavamo amandmaje, ki jih imamo pred seboj. Še prej pa bi se dotaknila posameznih prednosti, ki jih zakon prinaša in obveznosti za izvajalce dimnikarske službe. K temu me je spodbudil spoštovani kolega Lisec, ki je govoril pred menoj, ko je rekel, da niso zadovoljni izvajalci, pripombe so bile tako iz Gospodarske zbornice kot iz Obrtno-podjetniške zbornice. Moj kolega Gospod Škoberne je v svoji razpravi zelo lepo predstavil te interese, ki so jih različne skupine pri obravnavi in dodelavi

členov tega zakona imele. V takih primerih je zelo težko uskladiti interese enih in drugih. Jaz bi tu še posebej opozorila na interese uporabnikov, ki jih včasih kar zanemarjamo. Rekla bi, da tudi uporabniki so, tako kot izvajalci, se bom kasneje še k njim vrnila, dobili določene izboljšave in prednosti v izvajanju službe. Tako je tudi za uporabnike marsikaj drugače in se upošteva tudi njihov interes. Tako bom opozorila na to, da ima uporabnik po tem zakonu možnost izbire dimnikarja, da je zagotovljena večja cenovna konkurenčnost storitve, kar tudi ni zanemarljivo. Določene bodo tako imenovane najvišje cene storitve. Se pravi, da dimnikar ne bo mogel zaračunati višje cene, kot bodo določene. Povišala se bo tudi kakovost storitev. Urejen bo tudi inšpekcijski nadzor, kar je zelo pomembno. Slišali smo tudi danes že večkrat slišali, kakšne nevarnosti grozijo tem lastnikom nepremičnin, ko lahko pride zaradi neizvajanja dimnikarske službe ali drugih napak pri teh kurilnih napravah do požara in do velike škode, pa tudi do smrtnih primerov. Vemo, da se je to že dogajalo. Zato je zelo pomembno, da je dimnikar dolžan lastnika kurilne naprave obvestiti o napaki in mu dati tudi rok, da bo napako odpravil, v primeru, ko tega ne bi storil, pa je potreben tudi inšpekcijski pregled in seveda sankcije.

Pomembno je tudi to, da bodo obstoječi izvajalci lahko nadaljevali dejavnost. Če sem jaz zadovoljna z dimnikarjem, ki mi je doslej čistil kurilno napravo, seveda ne bom iskala drugega in ne bom potrebovala nobenih aktivnosti, da bi si zagotovila dimnikarja. Iskala ga bom samo v primeru, če želim dimnikarja zamenjati. Pomembno je tudi to, da bodo v sistem lahko vstopali tisti, ki doslej niso mogli opravljati dimnikarskih storitev, seveda pa bodo morali za to izpolnjevati pogoje.

Pa še o obveznostih dimnikarjev. Najpomembnejše bom naštel. Kot sem že rekla, pregledovanje naprave v predpisani obliki in obsegu je zapisano in bo moral dimnikar to izvajati tako, kot je potrebno, sestavljati bo moral zapisnike o opravljenih storitvah; seznanjati uporabnika male kurilne naprave o nepravilnostih, to sem že rekla; predlagal bo tudi odpravljanje napak; vpisoval bo male kurilne naprave in storitve v osebno evidenco. Zelo pomembno pa je tudi to, da je v zakonu predvidena in zapisana dolžnost dimnikarja, da se izobražuje. Stalno izobraževanje dimnikarjev je tudi zelo pomembno.

Povedala bi še to, da je ministrstvo pripravilo pregled vloženih amandmajev. Te amandmaje v Desusu podpiramo. Podpiramo amandma k 7. členu koalicijskih poslanskih skupin, ki govori o spremembi zneska z 42 tisoč evrov v 150 tisoč evrov. To je zavarovalna vsota, ne pa zavarovalna premija. Tako da je to jasno. Ne bomo pa podprli amandmaja k 7. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina Združena levica. Prav tako v Desusu podpiramo amandma k 15. členu, ki govori o tem, da dimnikar obvesti inšpekcijo,

če ugotovi, da bi lahko prišlo zaradi okvare do zastrupitve ljudi pri kurilni napravi. Potem podpiramo 33. člen in bomo glasovali za, v petem odstavku govori o izbiri dimnikarja, da ima za to uporabnik čas 12 mesecev. Potem k petemu odstavku, ki govori o tem, da če ga ne izbere, se šteje, da je izbral izvajalca, ki je doslej opravljal storitve dimnikarja. Potem podpiramo tudi 36. člen, bi rekla, da so to prehodne določbe, kjer se navaja, kateri akti se uporabljajo, ko nek pravilnik preneha veljati.

V Poslanski skupini Desus bomo seveda zakon podprli in tudi te amandmaje, o katerih sem sedaj govorila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko zaključimo razpravo k 7. členu? Prosim za prijave.

Besedo ima Igor Zorčič. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

V zvezi s tem zakonom je bilo že ogromno povedanega. Skupen imenovalec vsem debatam je, da smo imeli vseskozi zelo nasprotujoča si mnenja. Po eni strani smo imeli pobude in zahteve Gospodarske zbornice in drugih deležnikov, v katerih so zastopani dimnikarji, ki se zavzemajo, da bi ohranili dosednji sistem. Na drugi strani smo pa imeli nasprotno interesno javnost civilne iniciative, ki so se zavzemale, da v zvezi z dimnikarstvom pravzaprav ne sprejemamo nikakršne zakonodaje in da naj bo ta storitev prosta na trgu. Kdor si želi dimnikarja, si ga želi, ni obvezno in podobno. Moram reči, da ta zakon s področja Odbora za infrastrukturo je eden tistih, ki je bil zelo spremljan z raznimi dopisi, maili in podobno, članki v časopisih in je dvigoval in še bo dvigoval očitno veliko prahu. Ena od stvari, ki so se očitale predlagatelju, to je Ministrstvu za okolje in prostor, je bila ta, da so se nasprotniki zakona spraševali, zakaj sploh takšna ureditev.

Jaz moram tu ponovno spomniti vse tiste, ki mogoče zadeve ne spremljate od začetka, da je bil dosednji sistem ukinjen že leta 2013 z Zakonom o varstvu okolja. Dosedanjega sistema ni ukinil ta zakon, ampak ga je ukinil amandma k ZVO-1F zakonu, s katerim je bilo dimnikarstvo ukinjeno kot obvezna gospodarska javna služba. Danes je slišati veliko o tem, da je ta zakon neustaven, slišali smo stališče Zakonodajno-pravne službe, da se po eni strani zadeva regulira, po drugi strani gre za takšno materijo, ki bi lahko bila obvezna gospodarska javna služba. Jaz sem v zvezi s tem vprašanjem najprej pogledal, ali je kdo takrat Zakon o varstvu okolja, ki je to ukinil kot gospodarsko javno službo, uspešno izpodbijal na Ustavnem sodišču. Ugotovil sem, da temu ni tako. Navedbe, da bo ta zakon spuščen v pravno presojo, bom jaz rekel, da so to navedbe, ki jih moramo upoštevati, kolikor se da pogledati

zakon, ampak nas to ne sme ovirati in zavirati pri sprejemanju odločitev. Če bi se za vsako grožnjo z ustavno presojo ozirali na ta način, da bi ustavili zakonske postopke, potem verjetno ne bi imeli sprejetega nobenega zakona.

Če bo sprožena ta ustavna presoja, recimo da bo zakon razveljavljen, mogoče bo samo kakšen člen, ampak, recimo, da bo vse narobe, se zdaj vi kolegi iz opozicije sprašujete, če bo ministrica odstopila. Jaz vam povem, da če bo do tega prišlo, se zna zgoditi, da bo tisto stanje, ki bo potem, mogoče še slabše. Če nimamo zakona, jaz verjamem, da smo še v slabšem položaju. Nekateri pravijo, da ne, tudi to smo slišali na odboru, da je to najslabša možna varianta, ampak jaz sem prepričan, če pa nimamo zakona, če čiščenje dimnikov ni obvezno po zakonu, da potem pa lahko pride do nekega povečanja nevarnosti za življenje, zdravje ljudi, za neko škodo okolju.

Napovedi o ustavnosti in neustavnosti so torej zelo nevhvaležne. Opoziciji seveda ni težko reči to je ustavno, potem, neustavno, potem če se izkaže da ustavni sodniki, tako kot povem, oni glasujejo 5 : 4, če izglasujejo, da je nekaj neustavnega, boste pa lahko mahali, ja, saj smo vam rekli. Ampak to so vse take hitropotezne neke napovedi, bolj iz nekih političnih nagibov, kot pa da bi imelo neko dejansko ozadje. Lahko vi ugibate, mi pa glede na to, da odgovarjamo, da sprejemamo ta zakon, lahko samo rečemo, upamo da ni, trudili smo se, da ni, ali pa da je v čim manjši meri. Seveda smo se pa trudili, da ni ustavno. Pomisleki v zvezi s tem, da se regulira cena. Takšnih primerov imamo nekaj v Sloveniji. Pa ne gre za obvezno gospodarsko javno službo. Prej smo imeli zakon o tistih motorčkih, pa smo se pogovarjali o tem, koliko stane tehnični pregled. Tudi tam so cene tehničnih pregledov regulirane, pa za enkrat ni sprožena nobena ustavna presoja. Jaz verjamem, da če obstaja nek javni interes, če je izkazan, da ima Državni zbor pravico regulirati določeno storitev oziroma dejavnost tudi na ta način, da maksimira cene. Jaz si tudi težko predstavljam, da bi bilo Ustavno sodišče tisto, ki bi zakonodajalcu narekovalo, da te in te službe so gospodarska javna služba, te pa te pa niso. Mi smo imeli to debato nazadnje včeraj. Mislim, da je bilo pri Zakonu o pokopališki in pogrebni dejavnosti. Tudi je bila debata, kaj naj bo obvezna gospodarska služba, kaj je lahko na trgu, ali je ustavno ali ni ustavno. Jaz sem prepričan, da pravzaprav o tem, kaj naj bo gospodarska javna služba, razpravlja in odloča Državni zbor in ne Ustavno sodišče, in upam, da si tudi ne bo Ustavno sodišče vzelo te pristojnosti.

Slišati je bilo različne dileme v zvezi z zakonom. Verjamem, da se bo v izvajanju zakona zagotovo pokazala kakšna pomanjkljivost, ki bo nadgrajena potem z novim zakonom. Gre za ureditev, ki je povsem nova, ki je še ne poznamo. Ampak tako kot je bila

zasnovana, verjamem, da je to tista, ki bo prinesla najmanj negotovosti.

Kolega Lisec, opozorili ste na to, da se bo pokazalo, da se bo zgodil primer, ko bo nekdo moral klicati dimnikarsko družbo iz ne vem katerega kraja, ki bo oddaljen več kot 25 kilometrov, da je s tem onemogočena izbira. Verjamem, da se bodo dimnikarske družbe zelo znašle na terenu. Ene se ne bodo, verjetno bo tudi kakšna propadla, ene se bodo pa zelo znašle in prišlo bo tudi do novih družb. V zakonu ni nikjer omejeno, da naj bi neka družba, ki ima sedež v Ljubljani, imela zaposlenega dimnikarja, ki je doma na primer v Lendavi, kot ste rekli. In taki družbi ni treba računati pot od sedeža, ampak je lahko konkurenčna in zaračuna uporabniku bistveno nižjo ceno. Verjamem, da bodo to počeli in da bodo družbe zaposlovale mogoče še raje kakšne dimnikarje, ki živijo kje na vasi ali pa nekje na podeželju in ti bodo lahko pokrivali tisti del terena. Tako da sem prepričan, da se bo v izvajanju teh storitev našlo cel kup nekih nians, nekih modalitet, da se bodo družbe prilagodile trgu. Kar se samih cen tiče, bi mogoče spomnil še na to. Imamo, jaz se spomnim tudi ene presoje, pa mogoče ni to povsem primerno enačiti, ustavne presoje Zakona o odvetniški tarifi. Ustavno sodišče je povedalo, ker tam je tudi omejena tarifa, sicer sem rekel, da ni povem primerljivo, ampak vendarle so rekli, da gre za javni interes, zato je možno, da država v določenih primerih poseže v ceno določenih storitev.

Jaz mislim, da imamo to pravico tudi v tem zakonu. Ta cena je glede na dosedanje izkušnje takšna, da bo lahko preživel z njo kar največje število družb. Seveda se bo pa delu bodoče oblike dimnikarske službe dodala ena konkurenca na samem trgu.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, direktorica, spoštovane kolegice in kolegi! Verjemite mi, da osebno rajši srečam dimnikarja pri svoji hiši kot gasilca zaradi intervencije. S tem želim povedati, da je ureditev tega področja požarne varnosti izrednega pomena. To je zdaj drugo, če se mi sami osebno zavedamo tega in smo do sebe in družbe tudi toliko odgovorni. Prosta izbira, to je zelo dobro. Rajši srečam dimnikarja pri svoji hiši, ki ga lahko prosto izberem. Vendar pa morajo za to obstajati pogoji. Konkreten primer. Recimo v Lendavi ima koncesijo dimnikar iz Maribora. Ali bo tudi v bodoče imel interes, da bo pri upravni enoti zaprosil za licenco? Ne vem. Ker je pač takšna konfiguracija terena, območja, da nastajajo dokaj visoki stroški prevoza. Pravico ima zaračunati potne stroške, če je oddaljen več kot 20 kilometrov. V tem primeru če bo on zaprosil v Lendavi na upravni enoti, pomeni, da bo tam

imel tudi sedež, bo tisto celo problematično območje moral dobesedno pokrivati brez pravice obračunavanja potnih stroškov. To je zelo veliko vprašanje, ali bo imel poslovni interes. Recimo, da ga bo imel, recimo, da se bo to zgodilo, da se bom jaz osebno odločil, da ne bom izbral drugega, ampak ostanem pri tem, ki ima licenco. Vendar pa se lahko zgodi to, da iz kakršnihkoli poslovnih, neposlovnih razlogov se mu prekine licenca ali pa sam odpove. V tem primeru sem jaz prisiljen izbirati po tem zakonu po prosti izbiri enega drugega izvajalca. Vprašanje je, kje. Konkreten primer iz Ljutomera ali Murske Sobote. V tem primeru se bo zgodilo, da bodo vsi ti kraji in tam živeči ljudje dodatno obremenjeni, ker bodo plačevali tudi potne stroške, če bo ta licencirani izvajalec to storitev zaračunal. Najverjetneje da bo, ker ne bo toliko licenciranih ponudnikov dimnikarskih storitev. Če bo prišlo do tega, je to slabo. Ampak ne rečem, nisem črnogled da se bo to zagotovo se zgodilo.

Pogrešam eno varovalko, zato sem to izpostavil. V zakonu samem nisem zasledil, da če v tisti upravni enoti ne bo nobenega z licenco, je normalno, življenjsko, da bom poiskal najbližjega. On pa lahko odkloni iz poslovnih razlogov. Ker sem praktično v prekršku, grozi mi sankcija, bom moral izbrati naslednjega, ki bo še bolj oddaljen, in bom še več potnih stroškov plačeval zato, da ne bom v prekršku. Jaz mislim, da bi morala biti dorečena ena varovalka, ki bi onemogočala, da nosilec licence iz tovrstnih razlogov odkloni lastnika male kurilne naprave. Ali je to v zakonu ali potem v pogojih za pridobitev licence, nekje bi to moralo biti definirano. Če tega ne bo, potem se lahko zgodi problem, da bodo državljani iz odročnih krajev hudo tepeni. Če boste dali zadovoljiv odgovor glede tega, bo moja odločitev lažja. Pričakujem, ker samo takrat je smiselno, da gremo iz teritorialnega, koncesijskega sistema v licenčni, boljši, tržno usmerjen sistem. Če to drži, potem je zadeva na nek način tudi sprejemljiva. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (NeP): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrica, kolegice in kolegi!

Moje mnenje je, da je bila takrat, ko je bila odpravljena javna gospodarska služba za dimnikarsko dejavnost, storjena napaka. Zakon o varstvu okolja ne zajema vse kompleksnosti tega problema, ker dimnikarska dejavnost ima, kot je povedal kolega, velik vpliv tudi na požarno varnost in na varnost premoženja. To pa nima nič v zvezi z varstvom okolja, ampak je zelo pomembno in med seboj tudi zelo povezano. V Sloveniji večina prebivalcev, približno 70 % živi v enostanovanjskih objektih in ima vsako gospodinjstvo svojo kurilno napravo. Še več. Na podeželju ima ena družina lahko tri, štiri kurilne naprave. Po mojem bi morala ostati to javna

gospodarska služba. Najbolje bi to upravljale občine, ker so tako in tako zadolžene za požarno varnost, ki je bistvenega pomena. Če neka kurilna naprava nima pravičnega izgorevanja, v naslednji fazi se nabirajo saje, onesnažujejo okolje in se počasi vzpostavljajo pogoji za dimniški požar, ki jih pa imamo veliko, in to vsako zimo. Če bi vlada želela to problematiko rešiti na pravi način, sistemsko, bi najprej morala analizirati vse požare, vse dimniške požare in izhajati iz tega, kaj je narobe in kaj je treba popraviti, da do tega več ne bo prišlo. Pozimi vsako jutro poslušam o vsaj nekaj dimniških požarov. Policija, kriminalisti so na vsakem požaru, potem naredijo zapisnik, verjetno poročilo, in to nekam gre. Nekdo bi moral to zbrati, analizirati in iz tega potem izhajati. Kaj se bo naredilo s tem zakonom? Na kaj so opozarjali izvajalci? Tukaj ena inšpekcija nadzira tako uporabnike kot izvajalce. Imamo 800 tisoč kurilnih naprav, deset inšpektorjev, uradnikov, ne strokovnjakov. Kaj se je do sedaj dogajalo, kaj mi govorijo izvajalci? Da so prijavljali določene uporabnike, vendar se inšpekcija ni odzvala, ker se ne more, ker je bilo teh prijav preveč. Kakšne so kazni? 60 do 100 evrov. Se spomnite, kolegice in kolegi, kakšne kazni imamo pri prevoznicah, pri Zakonu o gozdovih v primerjavi s tem? Dimnikarji opozarjajo, kaj bodo delali po 1. januarju, ko bodo čakali na izbiro, da bodo izbrani. Prvo polletje ne rabi nihče izbrati dimnikarje. Od takrat naprej do konca leta moraš, potem so pa kazni. Izvajalci so opozarjali, da približno v desetih letih prideš na vrsto pri desetih inšpektorjih, kazen je pa 60 evrov. Kaj pa če ljudje ne bodo izbrani? Kaj pa če dosedanji koncesionar ne bo pridobil licence ali je šel v pokoj, pa je dejavnost prenehala. Jaz mislim, da bodo ljudje izkoriščali to, da ne bodo izbrali izvajalca. Če ga bodo izbrali, ga bodo zadnji čas. V odročnih krajih bodo iz ene vasi trije izvajalci, vsak bo šel svoje obdelati, vsak bo zaračunal posebej prevoze. Sedaj je bilo drugače. En dimnikar je obdelal pet, šest ali pa še več uporabnikov v enem dnevu, ker jih je obvestil. In podeželje bo ostalo brez te storitve. Storitve se bodo izvajale samo v večjih mestih, v javnih objektih, v večstanovanjskih objektih, podeželje pa bo brez ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko počasi zaključujemo razpravo? Potem bi dal besedo še gospe ministrici Irena Majcen. Izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala.

Rada bi opozorila na 7. člen, deseti odstavek, ki govori, da dimnikarsko storitev opravi dimnikarska družba, ki je geografsko najbližje mali kurilni napravi, če jo je uporabnik dimnikarskih storitev k temu pozval, pri čemer se upošteva najkrajša cestna povezava med sedežem dimnikarske družbe in malo kurilno

napravo po kategoriziranih cestah, po katerih je dovoljen osebni prevoz avtomobilov. Tukaj imam še obrazložitev. Glede na neenakomerno gostoto poselitve na podeželju, je ministrstvo, da bi se izognili situacijam, kjer si uporabnik dimnikarskih storitev zaradi oddaljenosti ali težje dostopnosti ne bi mogel zagotoviti dimnikarske storitve, predvidelo rešitev, skladno s katero mora dimnikarska družba opraviti dimnikarske storitve uporabniku dimnikarskih storitev, kadar je dimnikarska družba temu uporabniku geografsko najbližje in če jo je uporabnik dimnikarskih storitev temu pozval. Tukaj bi rada še omenila, da je po tem zakonu, ki ga danes sprejemamo, možnost prijave dimnikarske družbe. Torej lastnik kurilne naprave lahko na inšpekcijsko službo prijavi neko dimnikarsko družbo, če ni zadovoljen z opravljeno storitvijo oziroma če mu dimnikarska družba ne opravi storitve, h kateri jo je pozval. V obstoječi koncesijski ureditvi je koncesionar odgovarjal za pregled vseh dimnikarskih naprav na terenu, sedaj to spreminjamo in pravimo, da je lastnik kurilne naprave odgovoren za pregled in zato je tudi ta obveznost dimnikarski družbi naložena.

Jaz sem že prej omenjala te manjše izboljšave, pa bi mogoče zdaj še enkrat to povedala bolj v tem smislu, ker ko so se uporabniki obračali na nas, je recimo velikokrat bilo vprašanje. Vemo, da je sedaj zaradi energetske učinkovitosti zaradi zmanjševanja delcev PM10, se veliko gospodinjstev odločilo in si za kurjenje oziroma za energetsko izboljšavo v enostanovanjskih stavbah nabavilo izmenjevalce toplote. Za izmenjevalce toplote niso potrebni dimniki. Če grem zdaj še enkrat skozi te izboljšave, bi rada povedala, da je možen izbris kurilne naprave, s tem dokončno prenehanje izvajanja storitev, to bo izvedel dimnikar. Danes, ko imajo vgrajene izmenjevalce toplote, koncesionar ne pristane na to, da ne bi pregledal dimnika, četudi se ne uporablja. Takšni lastniki objektov bodo tej rešitvi zelo naklonjeni.

Gre tudi za prvi pregled. Ugotavlja se, da se v nekaterih primerih ta prvi pregled opravlja tudi po nekajletni uporabi kurilne naprave in dimnika. Če koncesionar v obdobju, v katerem izvaja to koncesijsko območje, te naprave še ni pregledal, s tem novim zakonom se seveda ve, da prvi pregled je takrat, ko je kurilna naprava nova, ne pa potem, ko se za to odloči koncesionar.

Moram priznati, da ko so se na naš obračali uporabniki, je velikokrat, to je zdaj pod narekovaji, kaj pomeni velikokrat, ampak recimo vsaj 60 primerov smo imeli prijav ali pa obrazložitve, kako sedaj, ko ...

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospodje, lepo prosim ...

IRENA MAJCNEN: ... so koncesionarji prijavljali lastnike kurilnih naprav, češ, da jih ne spustijo oziroma jim ne dovolijo to kurilno napravo

pregledati in so potem postopki šli ne preko inšpekcije, ampak so postopki šli na sodišče. Tako da v tem delu je, če računamo, da je do zdaj bil koncesionar odgovoren za kurilne naprave, velika sprememba. Torej ta dimnikar, ki ima licenco, seveda ne bo odgovoren za kurilno napravo, za njo bo odgovoren lastnik in preko evidence EviDim bo možno pogledati v smislu lastnika kurilne naprave, ali je ta moj pregled vpisan ali ne. Če pa se bo v nekem kraju ugotovilo, da verjetno sosed ni dal pregledati kurilne naprave, bo pa možno preko inšpekcijske službe tudi te stvari preverjati.

Naša skupna skrb je, da zagotovimo tako zdravstveno varstvo naših državljanov, ne veliko, sem že povedala, ampak včasih pa se na žalost zgodi, da je tudi kurilna naprava oziroma neustrezno obratovanje kurilne naprave vzrok za smrt. Pogosteje, dejansko pogosteje se pojavljajo požari, tudi v tem delu je naša naloga, da skrbimo, da jih je vedno manj. Na našem ministrstvu pa je dolžnost, da skrbimo za čist zrak in prepričana sem, da s pomočjo sprejetja tega zakona, bodo ti cilji izpolnjeni. Je pa res, da nas čaka še sprejetje podzakonskih aktov, ki bodo pripomogli k učinkovitejšemu nadzoru.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo k 7. členu.

V razpravo dajem 15. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 33. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 36. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinitvi k 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE OBRAVNAVA PREDLOGA ODLOKA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA.

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložil Kolegij predsednika Državnega zbora. Ugotavljam, da prijavljenih k razpravi ni in vas obveščam, da k predlogu odloka ni bilo vloženih amandmajev. O predlogu odloka bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali čez pol ure v okviru glasovanja. S tem prekinjam tudi 16. točko dnevnega reda in sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali ob 18.15.

(Seja je bila prekinjena ob 17.42 in se je nadaljevala ob 18.16.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona za vzpostavitev javnosti, preglednosti in odgovornosti v pravosodju v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednje predlogu sklepa: Predlog zakona za vzpostavitev javnosti, preglednosti in odgovornosti v pravosodju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ta zakon seveda ni nek navaden zakon, kot ga sprejemamo pogosto v tem državnem zboru. Večino zakonov predlaga vlada. Tokrat gre za nekaj drugega. Gre za to, da je 5 tisoč in več državljanov Republike Slovenije podalo pobudo, torej predlagalo ta zakon, ki ureja razmerja v pravosodju. Da zelo poenostavim in zelo skrajšam, naj naštejemo samo nekaj stvari, ki jih ta zakon ureja.

Prvič. Sodnike bi bilo možno po tem zakonu seveda snemati. Vidimo jih lahko v vseh drugih državah, kako razglašajo sodbe, naši sodniki so skriti.

Drugič. Odgovornost sodnikov – v drugih državah, kot je v Nemčiji, sodniku odvzamejo 30 % plače ali pokojnine v primeru nezakonitih sojenj. Tudi to so predlagali.

Tretjič. Da bi se vodila posebna evidenca sodnikov in sodb, ki so bile razveljavljene, kar bi bil pogoj oziroma kriterij pri napredovanju sodnikov, da ostalih stvari ne naštevam.

Poslanska skupina bo glasovala proti takšnemu sklepu. Namreč, predlagan je torej sklep, ki govori o tem, da ta ljudski zakon, kot ga jaz imenujem, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, kljub temu da je na odboru predstavnica Poslanske skupine SMC, bivša in bodoča sodnica gospa Murgel, praktično povedala, da je večina členov sprejemljivih, da je večina členov dobrih, potrebnih, vendar zakona ne bodo podprli. Tudi sicer je treba zelo jasno povedati, da je bila na odboru velika večina poslancev vseh koalicijskih polanskih skupin molčeča. V osnovni šoli bi rekli, da jim je muca jezik popapala, rečejo učiteljice. Skratka, niso imeli kaj povedati. Niso sploh debatirali. Nekateri poslanci sploh niso razumeli vsebine. Jaz sem imel občutek, da smo na na humoristični oddaji Murskega vala, ko sem poslušal gospoda Radiča. Za kaj gre? Gre torej za to, da je skoraj 6 tisoč državljanov Republike Slovenije

predlagalo zakon, s katerim se vsaj SMC načeloma strinja, glasovali pa bodo proti. V koalicijski pogodbi pa ste zapisali, gospe in gospodje, naj vas na to spomnim, kako boste sodelovali z državljani, kako boste vključevali vse družbene skupine v pripravo zakonodaje, vendar vaš predlog sklepa kaže na to, da ste ljudstvo nategnili. Verjetno boste to tudi plačali na naslednjih volitvah.

Mi bomo proti takemu sklepu, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo glasovala za sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zakaj? Mislimo, da je namen, ki ga predlagatelj zasleduje, dober, ampak način, ki ga je ubral, ni dober, ni ustrezen, ker je vrsta spornih zadev v predlaganih členih, v predlagani ureditvi. Zakaj v bistvu nismo ne vem koliko sodelovali v razpravi? Zato ker so vse ustrezne institucije, relevantne institucije, ki imajo kaj za povedati o tem zakonu, ki so pristojne, da dajo mnenje, kot so Zakonodajno-pravna služba, Sodni svet, Vrhovno sodišče, predsednik protikorupcijske komisije, na primer Državni svet sploh ni dal mnenja, vsi so izrazili negativno mnenje o tem zakonu, so bili proti temu, da bi zakon takšen, kot je, bil sprejet.

Tu ni bilo več kaj razpravljati in smo zato proti sprejetju tega zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še

kakšna obrazložitev? Ne. V svojem imenu?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Bom izkoristil to možnost, da še v svojem imenu povem, da takega sramotnega sklepa, ki ste ga predlagali, ne morem potrditi.

Glejte, skoraj 6 tisoč ljudi je povedalo svoje mnenje. Poslanske skupine koalicije pa, kot smo pravkar slišali s strani gospe Murgel, pravijo, da so rešitve dobre, da pa so nekatere pomanjkljivosti. Kaj to pomeni? Gospe in gospodje, če bi vi to želeli, bi lahko to popravili z amandmaji. Jaz sem pa na seji matičnega delovnega telesa, mislim, da 4-krat ali 5-krat prosil za besedo – predsednik, moram reči, da je korektno vodil sejo – in pozval poslance, saj imate ja cel kup nekih doktorjev znanosti, pa magistrrov, povejte, kaj je sporno, prosim, povejte, kaj je sporno. Vsaj petkrat sem to ponovil. Vsi poslanci razen gospe Murglove so bili tiho. To pomeni, da obstajajo skrite sile, demoni ali kaj obstaja tam pri vas, ne vem, ki vam nekaj narekujejo. Pomeni, da moraš pritisniti nek gumb tako, kot ti nekdo naroči.

Veste, na tak način delovati in na tak način uveljavljati svojo voljo proti volji ljudi, se ne bo obneslo. Ampak to je stvar vaše vesti. Bojim se pa, da je imate bolj malo.

Jaz glasujem proti takemu sklepu, da zakon ni primeren. Namreč zakon je primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Zdaj se seveda ne bi oglasil, če ne bilo tega sramotnega zrežiranega dogodka danes zjutraj. Vemo vsi, o čem govorim. Seveda bom podprl ta sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, med drugim tudi zato, ker se ne strinjam s kolegom Gorenakom, da sodniki ne sodijo zakonito. S tem se absolutno ne strinjam. Saj sodniki pa ja sodijo po zakonu, a ne gospod Vinko?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina v dvorani. Zdaj pa je toliko teh obrazložitev v lastnem imenu, da prosim, da se prijavite. Zdaj pa prosim, da se ne norčujete iz postopka. Najprej se javite, da boste, potem pa se ne prijavite.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanca, za je glasovalo 54, proti pa 16.

(Za je glasovalo 54.) (Proti pa nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda – to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih po skrajšanem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada niste opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Pardon, prekinjam.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

V Novi Sloveniji bomo glasovali proti temu zakonu predvsem zato, ker ni bil sprejet naš amandma k 1. členu, ki govori oziroma gre v smer, da se spremenjena definicija črta. Na podlagi spremenjene definicije se uvaja registracija in pa tehnični pregledi za kolesa z motorjem. To ni bil noben namen Nove

Slovenije, ampak ste enostavno v koaliciji izkoristili neko praznino in videli, da je možno na neki strani ponovno v obliki registracije in pa tehničnega pregleda od ljudi pobrati nek davek in ste potem zakon tako zapakirali, da bodo ljudje sedaj morali plačevati vsako leto registracije in opravljati tehnične preglede. Temu v Novi Sloveniji nasprotujemo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Predlagatelj, to se pravi koalicija in gospod Igor Zorčič predlaga, da se kolesa s pomožnim motorjem uvrščajo v kategorijo motorjev. Ampak ta uvrstitev ni tako nedolžna, kajti s tem se za kolesa uvajajo tehnični pregled, registracija in zavarovanje. Gre za tako imenovane petindvajsetke z maksimalno hitrostjo do 25 kilometrov na uro. V povprečju vozijo ta kolesa s pomožnim motorjem s hitrostjo 15 kilometrov na uro. Sedaj pa se uvaja, da ta kolesa vozimo na tehnični pregled brez strokovne podlage. Koliko prometnih nesreč je bilo s tega naslova, da ta kolesa niso bila tehnično izpravna? Jaz mislim, da gre za človeški faktor v večini, da gre za preveliko hitrost, da gre za nepazljivost in druge elemente, ne pa za tehnično neizpravnost teh koles, ki jih sedaj zakon predpisuje, da jih vozimo na tehnični pregled in uvajamo registracijo.

Takšnim postopkom, ki tudi stanejo, v Slovenski demokratski stranki absolutno ne bomo sledili, zato takšnemu predlogu zakona nasprotujemo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še imamo nekoga v lastnem imenu. Sprašujem, ali je še kdo v imenu poslanske skupine.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo predlog zakona, ki smo ga vložili poslanci koalicije, sprejeli. Po naši oceni je tehnični pregled tisti faktor, ki lahko pomembno vpliva na varnost v prometu. Seznanjeni smo vsi s tem, da obveznost tehničnega pregleda, ne pomeni, da moramo vsako leto kolesa voziti na tehnični pregled, ampak prvič šele po štirih letih. Strošek je trenutno 18 evrov. Glede na to, da obstajajo zdaj neke ocene, če vprašamo kolege iz koalicije bodo te ocene trikrat večje, če vprašamo ministrstvo, bodo manjše. Ne vemo, koliko je teh vozil na cesti, ampak če nekateri pravite, da jih je 70 tisoč, se nam zdi zelo pomembno za zagotavljanje varnosti, da so ta vozila tudi tehnično ustrezna. Zaradi tega s tem nimamo nobenih težav in ocenjujemo, da je zakon takšen, kot je, čisto primeren.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Imamo dve obrazložitvi. Več jih je. Prosim, da se prijavite. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Jaz tega zakona, tako imenovanega Zorčičevega zakona ne bom podprl iz več razlogov, ki sem jih navedel že v razpravi, pa jih bom ponovil. Tehnični pregled takega vozila, o katerem je zdaj govora, nič ne pripomore k varnosti. To je dokazljivo in s tem se strinja tudi ministrstvo. Tehnični pregled je zahteval gospod Zorčič, kar je ministrstvo tudi jasno na odboru povedalo. Tako da je ta argument brezpredmeten. Govoriti o majhnem strošku in navajati recimo 18 evrov, nekateri so navajali 24, drugi so navajali 150 evrov je v tem primeru en velik cinizem, ko se v drugih primerih pogajamo, da se bo neka upokojska penzija zvišala za evro, dva, pa je to velik problem. V tem primeru pa vsem nalagamo, ki imajo vozila že od prej, ne govorimo samo o novih, neko novo dajatev, ki ni minimalna. Vsako vozilo, ki je zdaj v uporabi in je staro več kot štiri leta, pomeni, da mora vsako leto ponovno na tehnični pregled. To pa pomeni, da mora nekdo to vozilo vsaj prvič peljati z nekim drugim vozilom, ker ko bomo ta zakon sprejeli, ne bo smelo več na cesto. In če to za vas ni dodaten strošek za davkoplačevalce, potem res ne vem, kdo je hodil v šolo in se učil matematiko.

Tega zakona absolutno ni mogoče podpreti, ker prinaša ogromne stroške, če primerjamo s pokojninami, plačami in tako naprej. Zavajamo in v bistvu gremo proti ljudem, ki so zavestno kupovali neke naprave, konkretno vozila oziroma kolesa s pomožnim motorjem ravno zaradi tega, ker ni potreben tehnični pregled, da ni potrebna registracija in tako naprej. Zakona ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Tukaj je vedno bila stvar nekih debat. Ali je to prepečeni ali ni? Ampak menim, da gre tukaj absolutno za eno zakonsko anomalijo in jo bom tudi poskušal povedati na kratko. Tisti, ki živimo na Obali, se soočamo s tem problemom že kar nekaj časa. Tukaj naj povem, da niso bili pobudniki spremembe samo NSi in gospod Siročič iz Kopra, ampak smo tudi imeli mi primorski poslanci nek delež, da smo pritiskali na to, da se spremeni ta zakon. Gre pa enostavno za to, da je ta zakon imel to anomalijo, da ti motorji, ki so deklarirani 25 kilometrov, dejansko nikoli vsaj v rokah mladih niso bili 25 kilometrov oziroma 50 omejeni, kolikor hočete. Dejstvo je bilo in to vsi na Obali

vedo, da so se tam vsi, vsa mladina, vsa mularija, kakorkoli jo imenujemo, vozila po dva, po trije na motorju, brez čelad in sigurno ne 25 kilometrov na uro. To vam jaz garantiram, ker jih poznam, ker sem jih videl. Važno pa je, da se ta praznina zapolni na ta način, da se bo tehnično pregledalo in registriralo in v končni fazi tudi plačalo, se pravi, zavarovalnino, ker se ve, da so s temi motorji tudi počeli razna kazniva dejanja, ki so bolj na obrobju, od mamilašev do kriminalcev ... Tako zrelativizirati stvari ne gre. Mora se uzakoniti in se bo točno vedelo, kakšna so pravila igre in kako se na teh zadevah streže. Z motorji se kar tako voziti danes ob tej gostoti prometa, ki je pri nas, je brezpredmetno govoriti, tako da podpiram ta zakon in bom glasoval za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, spoštovane kolegice in kolegi, da so tukaj kamere in da poslušajo to žalitev zdravorazumske pameti. Sedaj pa poglejte. Že zadnjič smo ugotavljali, da večinoma sploh ne razumete, niste imeli izgleda normalne socializacije, kaj je moped, kaj je kolo s pomožnim motorjem in kaj je motorno kolo. Nadaljevanje. 25 kilometrov na uro, nevarnost. Nekoč ko sem bil mladinec, ko sem treniral atletiko, na 100 metrov sem dosegel 11,2 in je moja hitrost znašala nekje na 60. metru, kjer vsi šprinterji dosegajo približno 37 kilometrov na uro. Pes leti 50 kilometrov na uro. Pes leti približno 50 do 60 kilometrov na uro, kolesarji v šprintu dosegajo 70 kilometrov na uro. Ali bodo vsi ti sedaj šli na tehnični pregled? Ljudje naj slišijo eno zgodbo, ker vam ne gre za varnost. Če bi vam šlo za varnost, bi v tem mandatu popravljali slovenske ceste, gradili avtoceste s pospešenim tempom. Vam gre za to, da vaše nalepke vaših predhodnikov, ki so tudi ustvarili vašo stranko, tako imenovane nalepke za tehnični pregled, dobijo svojo sestro in brata in to so pregledi tistih ljudi, ki so za 25 kilometrov na uro. Gre tudi za žalitev Tomosa, ker ravno Tomos je iskal svojo nišo, kolesa s pomožnim motorjem do 25. Vi glasujete, spoštovani kolega Ferluga in vsi ostali, proti Tomosu ker še živi v tej tržni niši. Vse ostalo je žal povozil čas. Torej to je žalitev zdravega razuma. Tu ne gre za nobeno varnost. Če je kdorkoli friziral svoj motor, bo to ugotavljala policija, ti pa bodo tako ali tako pri tehničnem pregledu zamenjali svoj izpuh, šli skozi tehnični pregled in potem ponovno zamenjali izpuh. Tako da ne boste uredili ničesar, razen da boste širili birokracijo, širili boste vse institucije, ki bodo dobile dodatni denar. In konec koncev je to, lahko rečemo, nalepke, drugi del. Seveda bom glasoval proti takšnemu zakonu. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina v dvorani prosim! Še en krog. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Sedaj sem pa takšne bedarije slišal, da že dolgo ne. To, da se uvajajo neke nalepke, to je predlagala Nova Slovenija, pa smo zavrnili. Smo rekli, da mi smo za obstoječe registracije. In lepo vas prosim, kolega, niste bil tukaj. Pa to je Nova Slovenija predlagala. Mi predlagamo, da se takšna vozila registrirajo, če se zgodi prometna nesreča, da vemo, kdo jo je povzročil, če vidimo registracijo oziroma tudi če ne, da vemo, kdo je lastnik tega vozila. Vi pa ne veste tega. Govorite, 20 tisoč, 30 tisoč ... Sploh ne vemo koliko jih je, ker niso registrirani. Mi to sedaj urejamo. In vi ste bili za to, da se to ureja, dokler je bilo tam predlog Poslanske skupine NSi, ker je tisti predlog isti, razen tega da je ta v dveh zakonih, sedaj ste pa kar naenkrat prosim. Lepo vas prosim! Govorimo o isti stvari, o kateri smo že, in priznajmo si, da smo vsi za to, da se to uredi.

Glasoval bom seveda za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz bom, preden nadaljujemo in bom dal besedo naprej, naslednjič prosil vodje poslanskih skupin, da prijavijo več časa za razpravo, ker je očitno bilo premalo časa za razpravo, zaradi tega je treba ta del, ki je sedaj namenjen obrazložitvi glasu, uporabljati za razpravo.

Prosil bi vas, da se sedaj omejimo znotraj tega od sedaj naprej, ker ne morem za nazaj popravljati zadeve in vem, da so šli časi zadeve čez.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, poudarjam, v lastnem imenu, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Jaz upam, da bom imel enake možnosti, kot so jih imeli vsi moji predhodniki, ki so obrazlagali glas v svojem imenu. Mislim, da živimo v demokratični družbi in je potem treba neke standarde tudi v Državnem zboru, domu demokracije, upoštevati.

Najprej bi rad razčistil eno zadevo. Ne morem enostavno verjetno in moram reči, da si ne znam obrazložiti, da si nekdo uzurpira neko svojo zgodbo na način, da mlade ljudi v naši državi poimenuje mularija. To je neverjetno, kar si je nekdo izmed poslank in poslancev SMC dovolil. Dejal je, mularija je tista, ki dela ne vem kaj vse slabega v tej naši družbi in ki so ne vem kdo in kaj in ki jih je treba loviti s 25 kilometrov hitrosti in tako dalje. Poglejte, jaz mislim, da je to neokusno, nedopustno iz naslednjih razlogov. Prav mladi ljudje v tej naši družbi so tisti, in veliko jih je, ki si ne morejo privoščiti dragega avtomobila in so še kako veseli, da se lahko

peljejo z motorjem, ki ni motor, je pač vozilo, ki ga ne moreš imenovati motor, ki ima dovoljeno hitrost 25 kilometrov na uro, ker vemo, kakšna je razlika med motorjem in kolesom s pomožnim motorjem – je velikanska razlika, in to ni motor. Jaz mislim, da ta zakon, ki ga podpirate, gre na roko izključno in samo birokratom. Točno tako, birokratom. Tistim, ki skozi ta zakon poskušate zagotavljati, da bodo prejeli svojo plačo brez tega, da so karkoli ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas je minil. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Kljub temu da kolega Breznik priporoča, da registriramo še tiste hitre šprinterje in kolesarje, ki gredo po klancu več kot 70. Skratka, kolegi, sedaj vsi govorite o motorjih. O kakšnih motorjih govorite? Motorna kolesa so to. To je bistvena razlika. Motor je lahko električen ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, samo eden ima besedo v Državnem zboru.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Glasoval bom za ta zakon iz čisto praktičnega razloga. Če se na cesti v vas peš ali v vaše osebno vozilo zaleti nekdo s tem vozilom, ki je do sedaj bilo brez kategorije in brez registracije in z neznanim lastnikom in ta storilec pobegne, potem vi to škodo nosite sami. Jaz pa je ne želim nositi sam, ampak želim, da jo nosi tisti, ki jo je povzročil. In edini korak, da bomo vedeli, kdo je lastnik, je, da se to vozilo registrira. In to je to, evidenca, registracija.

Glasoval bom za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še en krog. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Nisem se mislil oglasiti, ampak se dobredno moram. Samo dva citata bom še enkrat prebral iz naše obrazložitve. Če ima stvar električni motor in pedala, je kolo z motorjem, če ima samo električni motor in nima pedal, je moped, če ima bencinski motor, pa je ne glede na to, ali ima pedala ali ne, tudi moped. Pa še eno vprašanje: kako kolo z električnim pomožnim motorjem s pedali zmanjša poškodbe glave v primerjavi s tistimi, ki pedal nima ima pa popolnoma iste tehnične zmogljivosti?

To sta dve cvetki iz tega zakona. Priznam da je danes eden najbolj mučnih dni, od kar sem v parlamentu, ker toliko neke bedastoče pa toliko norčevanja iz tega, kar naj bi bila naša služba, težko prenašam. Gospod predsedujoči, razlage je bilo čisto dovolj, in to na odboru in tukaj, lahko bi naprej peljali predlog Nove Slovenije in bi prišparali na času, na štrumu in

še na čem. Tudi strokovci morajo v ozadju te naše neumnosti pokrivati. Če se tako izrazim.

In čudi me v bistvu, imamo dve izkušeni stranki vseeno tukaj v tej koaliciji, zakaj SD in Desus verjetno niste natančno tega brali, ker to, kar smo dobili, to je skropucalo, ki je skregano z vsakdanjim življenjem, z realnostjo in s politiko v tistem nekem kvalitetnem smislu.

Jaz bom glasoval proti. Dajmo biti pametni, dajmo zavriniti ta zakon, vrnimo to nazaj in napišimo nekaj normalnega. Kot sem že rekel v razpravi, jaz bi želel, da je ta zakon, pa ne bomo uporabil besede mularija, ampak vsakemu mlademu navihancu, ki bi rad to malo friziral, jasen. Da se mu tam pokaže pa prebere in je napisano v takšnem jeziku, da ve, moj materni jezik je hrvaščina, za kako "međunožna guralo" gre in zakaj je nevarno, da ga uporabljata na takšen in takšen način in ne na drugačen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Mi smo mojstri, kako v tej državi stvari zakomplicirati. V preteklosti se je že večkrat zgodilo, in ta trenutek se ravno to dogaja, če bomo sprejeli ta zakon. V Novi Sloveniji smo s prvotno obliko spremembe zakonodaje s tega področja predlagali v bistvu samo identifikacijsko tablico, da bi se natančno vedelo, koliko teh motorjev je. Tablico v primeru kraje, poškodbe in plačevalec zavarovanja za odškodnine in tako dalje, se pravi ureditev razmer. Ampak ker je ta predlog prišel z napačne strani, se je že takrat, nekaj mesecev nazaj nakazala rešitev, v narekovajih, ki jo ponuja Stranka modernega centra, in sicer da identifikacijska tablica ne bo dovolj, ampak bomo šli v registracijo teh vozil. In to danes sprejemamo. Tako da vsi mladostniki, pa ne samo mladostniki, tudi tisti starejši s podeželja in iz mest bodo od zdaj naprej, če ta zakon sprejmemo, ta amandma, morali svoje mopede – kajti spremeni se definicija – voziti na tehnične preglede. Tisti stari – 70 plus letnik, in tisti stari – 12 plus letnik. Vsi. In kaj to pomeni? Dodatne stroške. In tukaj je razlika med Novo Slovenijo in SMC. Vi ste za dodatne obremenitve, kot kaže, mi pa samo za ureditev razmer na tem področju in za varnost.

Zaradi tega bom jaz glasovala proti temu, da zakompliciramo življenje kup ljudem na podeželju in v mestih ter dodatno obremenimo z administrativnimi ovirami in težavami, da bodo svoje mopede vozili v mesta na registracije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še en krog? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik za besedo.

Tudi sama se nisem mislila oglasiti, vendar že v poslanski skupini sem jasno povedala, da tega zakona ne bom podprla. Zakaj ga ne bom podprla? Prihajam z odročnih krajev in poznam problematiko starejših ljudi, ki bi imeli pot do registracije vozila skoraj več kot 30 kilometrov, kar se mi zdi povsem nesprejemljivo. Prav tako bi to povečalo stroške. Moramo se zavedati, da so starejši ljudje že tako na minimalnih dohodkih, to jim je nekako olajša življenje, prehod med enim sosedom in drugim, in vsekakor se mi zdi najbolj smiselno to, da ostane zadeva takšna, kot je. Res pa je, da evidence vseh teh koles z motorjem enostavno nimamo.

Vsekakor bom glasovala proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Oglasil sem se zato, ker bom potem, ko bom to povedal, sigurno dosti lažje spal. V tem državnem zboru sprejemamo pomembne zakone, manj pomembne zakone in včasih, jaz iskreno priznam, kakšen zakon gre mimo mene, pa se sploh ne zavedam in ga pritisnem. Ta zakon je bil takšen zakon, da je šel mimo mene, dal sem svoj podpis za zakon. In bolj kot študiram in bolj kot razmišljam, bolj mislim, da je zakon res bedast. In ne rabim, ne, ne, ne. Ne rabim nobenega aplavza, ker me poznate, da sem vedno brez dlake na jeziku. Treba je urediti nekatere zadeve zaradi varnosti. Pa ni treba zdaj govoriti, da eni s podeželja, pa mladi, pa stari, pa tako naprej, motorje imajo vsi. Eni so kupili 25 kubikov, zato da jih ni treba registrirati. Zelo preprosto.

Jaz, Igor, ne zameriti, jaz bom glasoval proti. Bom pa pri naslednjem zakonu absolutno sodeloval in bom tudi živel s tem, da sem dal podpis pod zakon in danes glasoval proti. Ampak po vsej tej debati in tudi po nekem mailu, ki sem jih dobil, pa tudi s Primorske, ko so mi tudi primorski gospodje in gospe rekli, kaj delamo, bom danes glasoval proti in bom malo lažje spal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 32, proti pa 23. (Za je glasovalo 32.) (Proti 23.) Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa po skrajšanem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmajih, ki ga bomo

opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 21. 9. 2016. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spreminja se dejansko definicija. Ker se spreminja ta prvi člen, bodo morali vsi od zdaj naprej te motorje, mopede voziti na tako imenovane tehnične preglede. S tem se pojavljajo novi stroški, novo breme za davkoplačevalce, nepotrebno breme, namesto da bi imeli, kar mi predlagamo z amandmajem, le identifikacijske tablice. In tukaj se poraja ključno vprašanje, zakaj po nepotrebem obremenjevati ljudi. Ključna je varnost in zagotavljanje varnosti, kajti v preteklosti so se zgodile nesreče zaradi tovrstne porabe. Identifikacijske tablice so dovolj, ne pa tehnični pregledi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

V Slovenski demokratski stranki bomo amandmaje Nove Slovenije podprli. Podprli jih bomo zaradi tega, ker dejansko ni treba kolesa s pomožnim motorjem, ker je predlog pripravljen v tem stilu, da jih ni treba voziti na tehnični pregled in ni potrebna registracija. Ureja se pa evidenca teh koles s pomožnim motorjem, kajti v tem momentu samo ocenjujemo, koliko teh vozil je ta moment v Sloveniji. S tem se ureja evidenca, dejansko ustvarjajo se podatki tudi za nadaljnje odločitve v urejanju tega segmenta koles s pomožnim motorjem.

Ta amandma bomo v poslanski skupini podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra tega amandmaja ne bomo podprli, in to v prvi vrsti zato, ker ne bo prinesel teh rešitev, ki jih pravkar navajate. Obveznost registracije je namreč določena v Zakonu o motornih vozilih in ne v tem. In ta je bil pravkar sprejet. To, kar govorite, je spet netočno. Meni je žal, da nekateri spoznavate, da je ta zakon bedast. Jaz nimam s tem nobene težave, ker so ga pripravljali in oblikovali itak strokovnjaki na Ministrstvu za infrastrukturo. Da je zakon dober, meni Javna agencija za varnost v prometu, meni Državni svet, zato so mi takšne, bom rekel zdajle čez palec, ocene nenavadne. Jaz mislim,

da se ne moremo iti tukaj nekih igrice in se upogibati določenim debatam, ampak da moramo pač sprejeti tisto, kar mislimo, da je najboljše. Če nekateri mislite, da je ureditev tega področja nepotrebna in da je zaradi tega, ker nekdo pravi, da bo neka mamca težko šla do tehničnega pregleda, da se bodo zaradi tega lahko še naprej vozili ljudje brez čelad, z neregistriranimi vozili, da je to tako velika žrtev, potem tudi prav. Ampak jaz sem vam že na sami seji obrazložil, in s tem se je ministrstvo tudi strinjalo, da bo za takšne primere proučilo, če bo potreba za to, možnost oprave tehničnega pregleda na terenu. Podatek Ministrstva za infrastrukturo je, da se na terenu opravi 90 tisoč pregledov traktorjev. Verjamem, da ne bo nobena težava pregledati še kakšno takšno vozilo. Danes ne govorimo o 18 evrih. Kolega Tonin je prej povedal, da ga je spodbudil tudi gospod Slavko Ivančič, ki se je poškodoval, ampak je bil brez čelade. A ni to paradoksalno? Zdaj se kregamo glede tega, ali naj čelade ljudje nosijo ali ne. Jaz mislim, da je prav in da je v korist državljanov, da imajo registrirana vozila in da nosijo tudi čelade, kar vse je predlagano v tem zakonu. Zakon bomo zato tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine. Ne. Potem prosim, da se prijavite za obrazložitev v lastnem imenu, ker sem videl interes.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Jaz bom podprl amandma Nove Slovenije, ki črta prvi člen. V prvem členu je ta nedorečena dikcija, ki jo je kolega Trček prebral. Če črtamo prvi člen, ostanemo še vedno pri kolesih s pomožnim motorjem in ni potrebna registracija, ker se ne uvrstijo v razred mopedov, kar pomeni, da tudi po zakonu o motornih vozilih ne padejo v ta rang. Zato je zelo pomembno, če v tem zakonu črtamo ta prvi člen in s tem vseeno razbremenimo vsa ta kolesa s pomožnim motorjem tehničnega pregleda. V primeru, da ta amandma ni sprejet, pa se dejansko zgodi to, da se vsa ta vozila, o katerih je prej kolega Trček predstavil dikcijo, ki je v tej zakonodaji, ki je niti Zakonodajnoppravna služba ne razume, pa tudi ministrstvo je ni znalo na odboru obrazložiti, bo pa pomenilo, da bomo vsa ta vozila premaknili v rang mopedov, kar je očitno neka želja, in s tem tudi dodatno zagotovili tehničnim službam in tehničnim pregledom dodaten zaslужek, dodatno delo, državljanom pa enormne stroške glede na izplen, ki ga vi pričakujete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Poglejte še enkrat, skregano je vse z zdravorazumsko pametjo. Če nam gre za varnost 25 km/h. 25 km/h je nekaj drugega kot 45 km/h. Vozilo, ki ima približno 40 kg teže, dosega 25 km/h, inženirji navadno izračunamo gibalno količino. To vpliva tudi na prometno nesrečo in na poškodbe. Sedaj pa si pogledajte, spoštovani kolega, 25 kilometrov na uro dosega vsak kolesar brez kakršnekoli fizične pripravljenosti. Ali bodo tudi kolesa po tej vaši poti morala biti registrirana in opravljati tehnične preglede? Kot sem prej povedal, vsak, ki teče v službo, ko zamuja, lahko leti, tisti, ki je bolj pripravljen, več kot 25 kilometrov na uro. Ali bomo ljudje tudi nevarnost? Imam 90 kilogramov, letim približno 28 kilometrov na uro, ne več toliko, ker mi je padla kondicija. Ali bom moral iti na tehnični pregled in ali zaradi tega, ker zamujam v državni zbor, moram iti na tehnični pregled? To je skregano z zdravorazumsko pametjo. In še nekaj, kar je pa najslabše za vsak sistem. Uvajate novo administrativno oviro pri težkih socialnih stiskah, kjer se ljudje ne vozijo z BMW 740 dizel, tako kot predsednik vlade, potem pa se kaže na kolesu drugi dan. Avto kupi za 150 tisoč evrov s 740, ne 730, potem pa se s s kolesom kaže. Ti ljudje iz okolij, kjer mi živimo, pač nimajo drugega kot kolo s pomožnim motorjem. Zaradi tega so si ga kupili. In vi uvajate novo birokratsko oviro. Tako kot predhodnica vaše stranke LDS, ko si je lepo zgodbo naredila s tako imenovanimi nalepkami za tehnične preglede. Pa še celo plačati si moral, da ti jo nalepijo. Zdaj vi to uvajate upokojujencem, šolarjem, ki se prevažajo vsak dan v šolo, ali pa študentom. To je vaša skrb, birokratske ovire, skregano z vsakršno zdravorazumsko pametjo. Vsak kolesar, vsak pes dosega več kot 25 kilometrov na uro. In izenačujete kolesa z motorjem skupaj z mopedi, kar pa je do proizvajalcev, do tistih, ki so si kupili, da bo stabilno pravno okolje, so si kupili v tisti dobri veri, da ne bodo potrebovali čelad in ne bodo rabili teh ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi, tudi sam bom podprl ta amandma Nove Slovenije, da preprečimo dodatne stroške našim državljanom in državljanke, kajti zakon je šolski primer, na Odboru za infrastrukturo smo ga imenovali, da je to Zorčičev zakon, in to drži, ki pripada stranki SMC. Jaz pa bi tukaj še dodal, da je to šolski primer lobija. To je lobistični zakon, in to je šolski primer, kako delajo lobiji v Republiki Sloveniji. S tem ko ste stisnili tipko za in ko ne boste podprli amandmaja, pomagajte lobiju, obremenite naše mlade in tudi starejše. Mladim so starši kupili te motorje, ker jih nimajo možnosti voziti z drugim

vozilom. Starejši pa se vozijo na podeželju z enega dela na drugo delo.

S tem zakonom posegamo močno v njihove denarnice, jih obremenjujemo, zato bom ta amandma podprl. Seveda zgrožen pa sem nad tem lobističnim zakonom. To je klasični primer, šolski primer lobija, kaj počenjamo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik.

Jaz bom ta amandma Nove Slovenije podprl, ker sem popolnoma prepričan in se popolnoma moj pogled identificira z razpravo kolega Bojana Podkrajška. Resnično gre za čisti lobistični zakon lobistične skupine, ki neprestano maltretira to slovensko družbo, ki iz ozadja neprestano pobira denar davkoplačevalcev na način, ki ga potem določene stranke v tem parlamentu uzakonijo. Zato da je vse zakonito, da ni nobenih težav in da si lahko polnijo žepe tisti, ki so te stranke v parlament pripeljali in jih tukaj postavili. Neverjetno je. V svojih razpravah neprestano opozarjam slovensko ljudstvo, slovenske davkoplačevalce, volivke in volivce, da morajo enkrat presekat s to združbo, ki ji ne morem drugače reči, pa mi je zelo žal, da moram reči, ki poslušajo lobiste in njihove interese spravljajo skozi zakonodajo v življenje. To je skrajno neodgovorno, skrajno nedopustno in proti vsaki logiki zdravega razuma, tako kot je povedal moj kolega Breznik. To, kar danes sprejemamo, je prestopilo resnično vse meje dobrega okusa. In če to v SMC, v stranki, ki govori o nekih takih in drugačnih temeljih, ki bi morali veljati v družbi, o morali, etiki in tako dalje, ne razumete tega, da vas lobisti silijo v to, da jim polnite žepe, da ne razumete tega, jaz ne vem, kako boste opravičili pred svojim slovenskim ljudstvom glas, ki ste ga dobili od tega slovenskega ljudstva. Ne vem, kako boste to opravičili. Enako velja za Desus in tiste poslanke in poslance, ki so podprli prejšnjo rešitev. Upam, da bodo tokrat glasovali drugače.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 32.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 38.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagana amandmaja nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 20.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu po skrajšanem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 6.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejet, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 21. 9. 2016. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 3. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Osnovni zakon je bil pripravljen z namenom, da se poveča transparentnost upravljanja z državnim premoženjem in da Državni zbor tako kot Vlada dobi pravico, da predlaga zamenjavo nadzornega sveta v skladu s pogoji, ki so navedeni v zakonu. Koalicija se je odločila, da transparentnost ni pomembna, zato je v drugem branju vse to pometala iz zakona, odločila pa se je, da je prav, da Državni zbor ima pravico predlagati zamenjavo nadzornega sveta. Ste se pa v drugem branju kolegi iz koalicije obregli ob to, da postopek ni urejen. Danes imate na mizi, zdaj bomo glasovali o tem, amandma, ki natančno ureja postopek. Tako da argumentov za zavrnitev sedaj nimate.

Mi bomo ta amandma podprli. S tem amandmajem bi lahko kolikor se da, minimalno sicer, rešili koalicijski predlog sprememb zakona o Slovenskem državnem holdingu.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo predlagani amandma podprli. Prepričani smo, da glede na to da Državni zbor imenuje člane nadzornega sveta, da lahko tudi predlaga njegovo razrešitev. Odgovornost je še vedno na Vladi Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije je odgovorna za upravljanje z državnim premoženjem. Moramo pa poudariti tukaj, da pri današnji razpravi je bil pa višek, kar si je privoščila državna sekretarka z Ministrstva za finance, ki je celotni Državni zbor, celotno javnost zavajala s tem, da obstaja mnenje OECD in Evropske komisije, da je takšen predlog amandmaja v neskladju s smernicami OECD oziroma Evropske komisije.

Radi pa bi poudarili v Slovenski demokratski stranki, če ta amandma ne bo izglasovan, kot je že napovedala koalicija v razpravi, bomo glasovali tudi proti spremembi zakona, kajti na koncu, če ta amandma ne bo izglasovan, bo nastal zmazek zakona, za katerega je odgovorna koalicija Stranke modernega centra, Desusa in Socialnih demokratov.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 37.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. Končali smo z glasovanjem o amandmaju.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu in na seji Državnega zbora, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Ker amandma, ki smo ga predlagali, ni bil sprejet, bomo v naši poslanski skupini glasovali proti zakonu. Želim pa povedati, da je pred vami v tem trenutku predlog, če temu sploh še lahko rečemo predlog zakona, ki ga je oblikovala koalicija. Naši nameni ob vložitvi zakona so bili, da se končno v teh dveh letih začne z državnim premoženjem upravljati tako, kot je treba.

Govorimo o 12 milijardah državnega premoženja. Na žalost koalicija eno govori in drugo dela. Podjetja prodajate poštnim nabiralnikom, za katere sploh ne veste, kdo so lastniki. Danes ste na plano privlekli zakon o preprečevanju pranja denarja. Mi smo želeli samo zagotoviti, da vemo, kdo naša podjetja kupuje. Vi zdaj želite očitno iz vseh kupcev narediti kriminalce, ker želite preveriti, ali kupujejo podjetja z opranim oziroma neopranim denarjem.

Odgovornost za vse, kar se z državnim premoženjem dogaja, je na koaliciji, ampak škoda, da ne spregledate, da ni vse tako, kot bi moralo biti. Mi je žal, mi bomo še naprej opozarjali in se tudi dogovorili, če ne bomo še enkrat vložili istega predloga, ki ste ga že imeli na mizi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za ni glasoval nihče, proti pa jih je bilo 64.

(Za ni glasoval nihče.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da zakon ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o dimnikarskih storitvah v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje v dne 21. 9. 2016.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 7. členu pod točko 1.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti pa je bilo 47.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 7. členu pod točko 2.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 46.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 33. členu.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 36. členu.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji. Na podlagi tretjega odstavka 137. člena Poslovnika predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, trije pa so bili proti.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora.

Ker k predlogu odloka ni bilo vloženi amandmaje, prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ENOTNEM SODIŠČU ZA PATENTE.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje gospe Tini Brecej.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci! Pred vami je Predlog zakona o ratifikaciji Sporazuma o enotnem patentnem sodišču, ki ga je 25 držav, vključno s Slovenijo podpisalo že leta 2013. Število ratifikacij pa pospešeno raste. Čisto zadnja je Nizozemska.

Ko predstavljam prednosti sporazuma, naj najprej povem, da je trenutna ureditev na patentnem področju z vidika enotnega evropskega trga izjemno razdrobljena, kar podjetjem izjemno viša stroške, hkrati pa povzroča pravno nepredvidljivost. Če podam konkreten primer. Po sedanjem sistemu lahko podjetje pravice evropskega patenta, ki postane nacionalen patent, uveljavlja pred pristojnimi

sodišču v vsaki državi posebej. V eni na primer teče spor o kršitvi patenta, v drugi državi pred drugim sodiščem pa spor o veljavnosti patenta, pri čemer imajo lahko sodišča o istem sporu povsem nasprotujoče si odločitve. Vse to podjetju izjemno viša stroške in ne omogoča prav nobene pravne varnosti ali predvidljivosti.

Poleg odprave navedenega sporazum prinaša sledeče pomembne prednosti. Obseg patentne zaščite se bo raztezal na območje držav, ki bodo sporazum ratificirale. Če Slovenija sporazuma ne ratificira, bo moral tisti, ki bo želel pridobiti veljavnost evropskega patenta v Sloveniji, pri nas validirati evropski patent. Ker to izjemno zviša stroške, je zelo verjetno, da glede na majhnost trga tega podjetja ne bodo storila. Če Slovenija ne pristopi k sporazumu, bo kršitelj iz Slovenije lahko tožen pred nacionalnim sodiščem, če bo do kršitve prišlo v Sloveniji, in hkrati tudi pred enotnim patentnim sodiščem. Torej pred obema hkrati, kar brez dvoma pomeni zelo visoke stroške in oteženo logistiko pravljanja. Prav tako bi Slovenija v primeru ratifikacije, kar je izjemno pomembno, lahko vzpostavila lokalno enoto sodišča, kar bi pomenilo možnost, da v sporu vedno odloča tudi slovenski sodnik, in možnost uporabe slovenskega jezika in s tem bistveno znižanje stroškov. Če Slovenija ne bo ratificirala sporazuma, nima možnosti soustvarjati sistema in vplivati na njegovo približevanje potrebam malih in srednje velikih podjetij ter Slovenija tudi izgubi možnost imenovanja svojih kandidatov v odbore sodišča: upravni odbor, proračunski odbor, svetovalni odbor. Prav tako če ne ratificiramo, ne moremo ustanoviti lokalne enote. Kljub kasnejši priključitvi pa se ne bi izognili plačilu stroškov ustanovitve, saj se bodo ti sorazmerno razdelili med države, ki bodo pristopile kasneje. Slovenija tudi izgubi del pristojbin, ki jih vplačajo tudi slovenski prijavitelji enotnega patenta in se po delitvenem ključu vrnejo državam, ki so sporazum ratificirale. Če ne ratificiramo, tudi ne bomo mogli koristiti vzpostavljenega programa izobraževanj za pridobitev licence za zastopnike in izobraževanj za sodnike.

Torej pomembno pod črto, z uvedbo evropskega patenta z enotnim učinkom bo vzpostavljeno enotno patentno varstvo, znižani bodo stroški pridobitve in vzdrževanja patenta, prijavitelji pa bodo hitreje, ceneje in enostavneje pridobili patentno varstvo v sodelujočih državah članicah. Za sprejetje odločitve glede ratifikacije je po našem mnenju ključno tudi dejstvo, da je slovensko gospodarstvo pretežno izvozno naravnano, pri čemer 75 % podjetij izvažajo primarno v države, kjer je že ob obstoječi ureditvi največ validacije evropskih patentov, tako se je ta del slovenskega gospodarstva že sedaj primoran prilagajati razmeram na tujih trgih. Če na ta voz ne stopimo – število ratifikacij hitro narašča – obstaja velika verjetnost, da bodo visoko inovativna podjetja, na katerih

slovensko gospodarstvo temelji, svoje poslovanje prenesla v druge države.

Vsi ti in še številni razlogi botrujejo odločitvi oziroma našemu predlogu, da Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o enotnem sodišču za patente podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko, kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini DeSUS bomo o Predlogu zakona o ratifikaciji glasovali po svoji lastni presoji. Zavedamo se nekaterih prednosti, ki jih prinaša sporazum, a imamo glede njegovih daljnoročnih učinkov tudi nekaj tehtnih pomislekov. Ratifikacija nam bi odprla tudi možnost, da bi Slovenija vzpostavila lokalno enoto sodišča, to bi omogočalo, da v sporu vedno odloča tudi slovenski sodnik ter uporabo slovenskega jezika. Že na junijski seji pa so bili izraženi očitki, da s predstavniki slovenskega gospodarstva ni bilo ustrezne in transparentne razprave in ocene tveganja novega sistema za slovensko gospodarstvo. Žal se od takrat do sedaj ni nič zgodilo. Relevantne ocene tega tveganja še vedno nimamo, zato našo skrb vzbuja predvsem možnost daljnosežnega, nepovratnega in negativnega učinka ratifikacije tega sporazuma na slovensko gospodarstvo. Obstaja možnost, da bi se povečalo število veljavnih patentov v Sloveniji, od katerih bodo imela koristi predvsem velika tuja podjetja. Visoki pravdni stroški bi lahko povzročili, da bi slovenska podjetja že ob manjših pritiskih, da bodo tožena, popustila in se z določenimi inovativnimi izdelki umaknila s trga. Z vstopom v novi enotni patentni sistem bodo slovenska podjetja morala tekmovati v bistveno zahtevnejšem patentnem okolju kot sedaj. Tekmovanje pod enotnimi patentnimi pravili bo bistveno ugodnejše za velika podjetja, ki si lahko privoščijo višje stroške za patentiranje in pravljanje. Zato nas večina iz naše poslanske skupine meni, da je bolj modro, če z ratifikacijo ne hitimo in počakamo, da sistem deluje nekaj let, da vidimo, kakšen učinek ima za primerljiva gospodarstva.

Zaradi navedenega bomo v naši poslanski skupini o ratifikaciji glasovali vsak po svoji presoji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o enotnem sodišču za patente je bil na dnevnem redu že na junijski seji. Ena glavnih sestavin sporazuma je enotno patentno sodišče z glavnimi enotami v Parizu, Londonu in Münchnu, ki bo imelo izključno pristojnost v postopkih izpodbijanja veljavnosti in kršenja unitarnih patentov. To predstavlja bistveno spremembo od sedaj veljavne ureditve, saj bodo slovenska podjetja zaradi domnevnih kršitev v Sloveniji tožena v tujini in ne več pred slovenskimi sodišči. Še več. Enotno patentno sodišče bo pridobilo pristojnost tudi za vse že podeljene in za vse bodoče podeljene evropske patente, ki veljajo v Sloveniji. Stroški pravnega v tujini bodo za naša podjetja zelo visoki. V neenakopravnem položaju se bodo tako znašla vsa mala podjetja, ki ne bodo mogla tekmovali s tujimi multinacionalkami. Pomenljivo je, da bodo enote sodišča locirane v treh najbolj razvitih državah EU, ki si lastijo največ patentov. Sporazum, na katerega v Sloveniji nikoli ne bi smeli pristati, je mehanizem, s katerim jedro svetovnega gospodarstva krepi svoj položaj in izkoriščevalske odnose nasproti periferije. Posledica tega je odtok bogastva s periferije v centre svetovnega gospodarstva in večanje premoženjskih in socialnih razlik med obema. Ta sporazum na račun povečanja kapitalskih dobičkov tujih korporacij spreminja naše gospodarstvo v njihovega nepomembnega podizvajalca, državljanje pa v ceneno delovni silo. Nerazumno je, da je naša vlada na to prostovoljno pristala. Razumno pa je, da je to storila potihoma in da o tem pri nas nikoli ni bilo nobene javne razprave – niti znotraj stroke niti znotraj politike niti znotraj gospodarstva. Ravno zaradi tega je bila točka z dnevnega reda junijske seje tudi umaknjena. Od umika točke pa do danes se ni spremenilo popolnoma nič. Nobene obljubljenih javnih razprav, nobene nove utemeljitve, nobene nove obrazložitve, nič, popolnoma nič. V Združeni levici smo zato tudi tokrat predlagali umik točke z dnevnega reda, a koalicija predloga ni podprla in še naprej vztraja pri sprejetju škodljivih sporazumov. V Združeni levici smo prepričani, da ta predlog danes sploh ne bi smel biti na dnevnem redu kaj šele, da bi ga koalicija sprejemala. Glasovali bomo seveda proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Branislav Rajič.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, dober večer vsem!

S Predlogom zakona o ratifikaciji sporazuma o enotnem patentnem sodišču prehajamo v zaključno fazo dolgotrajnega procesa oblikovanja enotnega evropskega sistema patentne zaščite. Svet Evropske unije je

namreč 10. marca 2011 na pobudo dvanajstih držav članic, vključno z Republiko Slovenijo, sprejel Sklep o odobritvi okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva. Od te točke naprej je bila Republika Slovenija tesno vpeta v nastajanje sistema, po katerem bo mogoče pridobiti evropski patent z enotnim učinkom v vseh članicah okrepljenega sodelovanja. Do uveljavitve sporazuma manjkata samo še dve ratifikaciji. Prav te dni je zaokrožil poziv Belgije in Švedske podpisnicam sporazuma, da čim prej opravijo ratifikacijo ter s tem omogočijo polno delovanje enotnega evropskega sistema patentne zaščite. Danes torej odločamo o ratifikaciji sporazuma, ki je nastal tudi na našo pobudo in transparentno s številnimi razpravami na ravni delovnih teles Državnega zbora kot tudi v okviru strokovne in zainteresirane javnosti. Končno stališče Republike Slovenije do osnutka sporazuma o enotnem sodišču za patente in osnutka statuta tega sodišča sta v začetku leta 2013 podprla Odbor za gospodarstvo ter Odbor za zadeve Evropske unije Državnega zbora. Republika Slovenija je tako že 19. februarja 2013 skupaj s 23. drugimi državami pristopila k podpisu sporazuma. Od leta 2012 so bila v organizaciji Ministrstva za pravosodje ter Ministrstva za gospodarski razvoj izvedena številna posvetovanja, izobraževanja in konference na to temo. Njihov namen je bil približati sistem uporabnikom, pridobiti mnenja ter realno oceniti morebitna tveganja. V sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije je tako na primer še 5. maja letos potekala konferenca z naslovom Evropski patent z enotnim učinkom, priložnost in izziv. Na njej je bila med drugim predstavljena tudi študija Ekonomske fakultete o vplivih evropskega patenta z enotnim učinkom na slovensko gospodarstvo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo bili zato neprijetno presenečeni, da je v fazi druge obravnave Predloga zakona o ratifikaciji na Odboru za zunanjo politiko del zainteresirane javnosti izrazil močno nasprotovanje ratifikaciji sporazuma oziroma se je zavzel za njen odlog. V Stranki modernega centra smo izkazali svojo dovednost za položaj majhnih in srednjih podjetij, za katera naj bi bila po zatrjevanju zainteresiranih inštitucij tveganja ob takojšnji ratifikaciji prevelika, ter smo podprli umik točke z dnevnega reda julijske seje. Po dodatnih pojasnilih Vlade pa lahko zadržke in očitke glede škodljivosti hitre ratifikacije tega sporazuma označimo kot pavšalne, neutemeljene in v določeni meri ozko interesno spodbujane.

Čimprejšnja ratifikacija sporazuma bo zagotovila pravno predvidljivost in bo koristila inovativnim, izvozno usmerjenim podjetjem, ki spoštujejo tujo intelektualno lastnino ter to zahtevajo tudi zase. Potrditev Predloga zakona o ratifikaciji sporazuma obenem omogoča, da smo tesno vpeti v oblikovanje dokončne podobe

tega sistema, v katerega bomo brez dvoma vstopili, ter da v prehodnem obdobju od znotraj opozarjamo in skušamo minimizirati tveganja za manj inovativni del slovenskega gospodarstva. Za slednjega ter za del zainteresirane javnosti, kakršni so slovenski patentni zastopniki in drugi, bo takojšnja ratifikacija spodbuda, da se začne nemudoma prilagajati in se izogne kasnejšemu šoku ob vstopu v polno delujoč sistem. Koristi brez dvoma izhajajo tudi iz takojšnjega dostopa do izobraževalnih programov za sodnike in zastopnike ter preko finančne koristi iz vrnjenega deleža pristojbin, ki ga Republika Slovenija lahko prejema le po tem, ko ratificira sporazum.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra z vso odgovornostjo in skrbnost do različnih subjektov verjamemo v vizijo razvoja Republike Slovenije v smeri družbe, temelječe na znanju in inovacijah, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanskih skupin. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaje na seji zbor ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa jih je bilo 11.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA POTRDI TEV URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA POMORSKEGA ZAKONIKA IN POPRAVKA URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH.**

Uradno prečiščeno besedilo in popravek uradnega prečiščene besedila je pripravila Zakonodajno-pravna služba zbora in jo zbor potrdi brez razprave.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se Uradno prečiščeno besedilo Pomorskega zakonika

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 60.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakonika potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se Popravek uradnega prečiščene besedila Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor Popravek uradnega prečiščene besedila navedenega zakona potrdil. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic v okviru rednega postopka.

Ker je Vlada opozorila, da je po končani tretji obravnavi zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neuskklajen, je Vlada kot predlagateljica predloga zakona pripravila uskladitveni amandma k 24., 48., 50, 68., 71. in 87. členu, ki ste ga prejeli na e-klop.

Želi o uskladitvenem amandmaju besedo predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo? Ne. Želite besedo poslanke in poslanci? Tudi ne. Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju Vlade.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Da ne bo nejasnosti, v Poslanski skupini SDS ne bomo podprli tega zakona, je pa dejstvo, da je danes očitno dan, ko koalicija sprejema bedaste, pa na žalost tudi lobistične, predvsem pa nesistemske zakone. Ta zakon je tipičen primer lobističnega zakona. Ko sta se očitno dve kolektivni organizaciji pojavili pri poslancih ali pa na Vladi ali pa na pristojnem uradu in si izglasovali zakon. Ta zakon je nesistemski, ker iz sistema Zakona o avtorski in sorodnih pravicah vzame 6. poglavje in ga da v nov zakon.

In kako to izgleda v našem slovenskem primeru? Tako imenovani ZASP ima 195 členov. Vi vzamete iz tega zakona 22 členov in jih razmnožite na 88. Potem pa pride Zakonodajno-pravna služba, ki skoraj k 80 členom poda svoje pripombe. Potem se predstavniki ministrstva in predstavniki koalicije zlažejo, da so amandmaji pripravljene na predlog Zakonodajno-pravne službe. In Zakonodajno-pravna služba to ovrže v skoraj tretjini primerov. Ta zakon je slab, ker če bi bil sistemski zakon, bi to reševali v Zakonu o

avtorskem in sorodnih pravicah, kajti Zakon o avtorski in sorodnih pravicah je potreben veliko sprememb. Ampak ne, vi ste šli samo v eno stvar, in to je upravljanje kolektivnih organizacij. Zato tega zakona ne podpira nihče razen poslancev koalicije, pristojnega urada in pristojnega ministrstva ter dveh kolektivnih organizacij.

Še slabše je, ker vsi uporabniki pričakujejo spremembe Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, ampak vi se tega ne dotikate. Že obstoječi zakon daje možnost uvedbe nadzora, uvedbe transparentnega delovanja, ampak ta sistem ni deloval. In sedaj tisti, ki so del problema, delajo nove rešitve. Ta zakon uvaja možnost kraje intelektualne lastnine, de facto, zapisano v členih. Ta zakon je v nasprotju z evropsko direktivo na tem področju. Ta zakon v nasprotju z direktivo Evropske unije onemogoča možnost ustanavljanja novih kolektivnih organizacij s strani tistih, ki so nezadovoljni z obstoječimi kolektivnimi organizacijami. Ampak koalicijski valjar se ne zanima za to. Njim je važno, da sprejmejo lobistične, a ne sistemske zakone.

V poslanski skupini takšnim zakonom nasprotujemo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa.

Začela bom zadaj, in to pri tem, da je Zakon o avtorski in sorodnih pravicah potreben prenove. Dejstvo je, da je to res. Edini način, da pridemo do sodobnega zakona o avtorski in sorodnih pravicah, je, da smo sprejeli ta zakon o kolektivnem upravljanju, torej o upravljanju kolektivnih organizacij, kajti ta zakon je bil predpogoj za to, da lahko uredimo situacijo v kolektivnih organizacijah, ki je dejansko zaskrbiljujoča in takšna, da je pripeljala tudi do veliko nezadovoljstev s strani avtorjev, uporabnikov in tudi samih kolektivnih organizacij.

Seveda ni res, da bi kolektivne organizacije kar vse po vrsti ali pa avtorji ne bili zadovoljni s to vsebino. Dejstvo je, da so bili nezadovoljni z marsičem v tej vsebini, ampak predvsem zaradi tega, ker zakon postavlja stvari na svoje mesto, ker zahteva urejene kolektivne organizacije na področju avtorske in sorodnih pravic. In to je tudi poglobitni namen tega zakona. Mislim, da vse tisto, kar ste slišali sedaj o neuskkljenosti, je bilo v vseh treh obravnavah zakona dostikrat in argumentirano zavrženo, zato lahko z veseljem potrdim, da smo veliko obravnav imeli ne zgolj in samo s poslanci in s tisto zainteresirano javnostjo, ki je sodelovala na naših odborih in v Državnem zboru, ampak smo se zelo veliko pogovarjali tudi s strokovnjaki s področja intelektualne lastnine. Čeprav morda res sam zakon ni idealen – kateri pa je? – je pa odličen začetek nekega novega poglavja na področju

avtorske in sorodnih pravic. Upam samo, da bo zakon kot tak začel dejansko veljati v praksi, da se bodo avtorji zavedali, kaj jim ta zakonodaja prinaša in da bodo čim prej pristopili k reorganizaciji kolektivnih organizacij, ki je nujno potrebna.

Zadovoljna sem, da smo prispeli do te točke, ko lahko ta zakon sprejmemo in zato bomo seveda z veseljem vsi poslanci Stranke modernega centra sprejeli ta zakon. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti pa 10.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.**

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministrice in ministrov z dne 22. 9. 2016 je objavljen na e-klopi. Preden preidemo na glasovanje, vas obveščam, da sta predloga sklepa pod številka 14 in 15 zaradi včerajšnjega imenovanja nove ministrice za finance ustrezno prilagojena. V skladu z 249.a členom Poslovnika Državnega zbora, sta namreč ustni poslanski vprašanji magistra Marka Pogačnika in Mihe Kordiša v delu, ki se nanašata na odgovor ministrice brez resorja, pristojne za razvoj strateške projekte in kohezijo, v funkciji ministrice za finance, z naslovom funkcije nove ministrice za finance postali brezpredmetni.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Tomaža Lisca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade doktorja Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda Tomaža Lisca v zvezi s problematiko lubadarjev.

Postopkovno mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Če sem jaz vas prav razumel, je moje vprašanje brezpredmetno. Ne? Potem je v redu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo v tistem delu, ki se nanaša na prejšnjo ministrico za finance.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Okej. Hvala za obrazložitev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

V poslanski skupini upamo, da se boste odzvali našemu klicu, da tudi z resno in konstruktivno debato v Državnem zboru spregovorimo o tem, kaj se dogaja v slovenskih gozdovih. Dejstvo je, da v slovenskih gozdovih s pomočjo gozdne predelovalne industrije vlada kaos. Minister za kmetijstvo se ukvarja s svojim strankarskim državnim podjetjem, za katerega je dobil s strani koalicije poročilo 20 milijonov evrov, lesno predelovalni centri ne delujejo, slovenski gozd pa uničuje lubadar. Predsednik Vlade je sicer sam rekel, da ima vse pod kontrolo, ampak ta teden nove informacije s terena kažejo, da smo pred naravno katastrofo. Lubadar je že blizu gorenjskih gozdov in blizu Pohorja. Če ne bomo v Državnem zboru opravili temeljite razprave, tudi sklepe in morda spremembe zakonov, nam grozi konec slovenskih gozdov, tistih gozdov, na katere smo bili ponosni. Ko govorimo o 60-odstotni pokritosti Slovenije z gozdom, se ta številka vsak dan zmanjša za kakšen promil. Ali bomo dopustili, da slovenski gozd in s tem tudi gozdno-lesna industrija propadeta ali pa bomo o tem spregovorili in na koncu nekaj naredili za konec uničevanja slovenskih gozdov, ki ga ta majhna žival vsak dan čedalje bolj uničuje?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 45.
(Za je glasovalo 12.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s predlagano spremembo dohodninske lestvice in problemom revščine.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 6, proti 47.
(Za je glasovalo 6.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jerneja Vrtovca bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda Jerneja Vrtovca v zvezi s ključnimi ukrepi v zdravstvu in gospodarstvu.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Predsednika Vlade sem spraševal, kakšen bo ta drugi polčas, se pravi drugi del mandata te vlade, kakšni bodo ukrepi na področju gospodarstva oziroma zakonodaje, ki bi pomenila še večji in še boljši

gospodarski zagon, nova delovna mesta, dodatna delovna mesta ter končno kako bomo ukrepali, da zaustavimo to kritično padanje slovenskega zdravstvenega sistema. Jaz mislim, da je prav, da bi Državni zbor o tem razpravljal na eni izmed naslednjih sej, da opravimo eno resno razpravo o tem, kakšni naj bodo ti strukturni ukrepi, da bi se izboljšalo stanje v zdravstvu in v gospodarstvu, da se mladi ne bi več selili iz Slovenije. Naj omenim, da je v zadnjih dveh letih Slovenijo zapustilo kar 16 tisoč mladih, ki iščejo priložnost v tujini, kajti doma je ne dobijo. In ni prihodnosti v državi, ki jo mladi zapuščajo. Zaradi tega bi bil ta pogovor v Državnem zboru, ta razprava, kaj narediti, katere strukturne reforme sprejeti, katere predlagati tako s strani opozicije kot koalicije, zelo na mestu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 45.
(Za je glasovalo 11.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z oceno stanja na področju integritete, odgovornosti ter vladavine prava, ki se nanaša na integriteto sedanje vlade ter njenih ministrov.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Relativno kratek bom. Ministru sem postavil poslansko vprašanje iz razloga, ker je predsednik Komisije za preprečevanje korupcije v svojem poročilu kot tudi na nastopu tukaj v Državnem zboru povedal nekaj ostrih stavkov, s katerimi se pa jaz strinjam. Rekel je pa takole, da je ta vlada, potem ko je sprejela etični kodeks, si predstavljate, etični kodeks, ta reši vse probleme po mnenju te vlade, padla na izpitu integritete v primeru tistih dodatkov za stalno pripravljenost kot tudi v primeru ostalih dohodkov tistih med vami, ki ste visokošolski učitelji. Seveda ministra nisem mogel spraševati po vseh stvareh, ker on ni odgovoren za vse, ampak je odgovoren zase, za svoje delo ali pa za svoje bivše delo, če želite. Tudi o njem smo že veliko govorili. Mi smo vas tukaj v poslanski skupini opozarjali kar nekaj časa na to, koliko zakonov je ta gospod kršil v času, ko je bil predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, pa tega niste verjeli in ste šli mimo tega. Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije pa je nazadnje tako v poročilu kot tudi v svojem javnem nastopu rekel takole: "Nisem stopil v prevelike čevlje, kot mi očitajo nekateri, sem pa stopil v čevlje, ki so hudo okuženi z glivicami

nezakonitega delovanja." V nadaljevanju je govoril o tem, kaj je gospod Klemenčič delal nezakonitega. Seveda bi to poslansko vprašanje moralo biti na sporedu julija meseca, pa ministra ni bilo tukaj v Državnem zboru. Pa se tudi opravičil ni. On je sicer potem navedel, da je nekje v prometu ostal v neki gužvi in tako dalje, kar lahko verjamemo ali pa tudi ne, jaz mu malo težko verjamem, ker vsaka druga beseda, ki jo izreče, je pravzaprav malo izmišljena ali pa lažna zadeva, zato mu težko verjamem. Prvič po letu 2000, kar spremljam delo Državnega zbora, sem pa videl, da ministra ni bilo na poslanskih vprašanjih, pa tudi opravičil se ni vnaprej. Na zadnjem pa mi na vprašanje ni odgovoril. Rekel je, da je to tako umetniško izražanje ali nekaj sličnega gospoda Štefaneca, vsebinsko na to vprašanje sploh ni odgovoril. Zato vas prosim za podporo k predlogu sklepa, ki ga je predsednik prebral. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 12, proti pa 44.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z uresničevanjem zavez iz koalicijskega sporazuma za področje pravosodja. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

No, seveda je minister za pravosodje odgovoren za uresničevanje tistega dela vaše koalicijske pogodbe, posebej poudarjam, da je to vaša koalicijska pogodba, ki bi jo naj uresničili v štirih letih. Dve leti je mimo in jaz sem v devet točk strnil vašo koalicijsko pogodbo. In pogledimo, kako jo realizirate. Dosledno boste spoštovali načela pravne države, ste zapisali. V resnici ste pa nezakonito in neustavno vzeli poslanski mandat pa še kaj ste naredili nezakonitega in neustavnega. Recimo preprečevali referendum, poskušali vsaj. Zanimivo, v koalicijski pogodbi ste zapisali, da boste uvedli poskusno obdobje delovanja vsakega sodnika, preden bo ta dobil trajni mandat. Se pravi daljše poskusno obdobje. Tako piše v vaši koalicijski pogodbi. Do sedaj ni narejenega nič. Ničelno stopnjo tolerance boste imeli do korupcije znotraj pravosodja. Krasno. Pred nekaj dnevi je gospod Štefanec izdal novo poročilo v primeru imenovanja gospoda Škrleca za generalnega direktorja Vrhovnega državnega tožilstva, ki je zdaj upošteval tisto, kar je Vrhovno sodišče reklo in ugotovil je enako – da sta ravnala koruptivno. Sprašujem, kdaj boste kaj ukrepali, če imate ničelno stopnjo tolerance.

Se pravi, pišete eno, delate drugo. Vzpostavili boste pregledne kriterije za imenovanje sodnikov. Do sedaj ni še narejenega nič. Naprej. Odprt – ta je pa sploh dobra – poglejte, odprt dialog s civilno družbo, konstruktivno vključevanje vseh deležnikov v pripravo zakonodaje. Ja, bravo, danes smo tam imeli predstavnika ljudstva, ki je zbralo skoraj 6 tisoč podpisov – in kaj ste mu rekli? Rekli ste ne. Zakaj ste torej zapisali v koalicijsko pogodbo, da boste to počeli, če tega ne počnete?

Gremo naprej. Poostren nadzor nad izvajanjem lobistične zakonodaje. Tega pa ne morete narediti, ker niste za to pristojni, ker je za to pristojen neodvisni organ, to je gospod Štefanec. Se pravi, pišete, kar nekaj tako na pamet.

Naprej. Ustanovitev specializiranega sodišča Republike Slovenije. Nič se še ni zgodilo. Ureditev zemljiškoknjižnih evidenc. Nič se ni zgodilo. Če bi jaz torej vaše delo ocenjeval skozi to, kar ste si vi zadali kot nalogo v neki drugi vlogi, v vlogi univerzitetnega profesorja, bi dobili ničlo, ne negativno pet, ničlo bi dobili.

Zato bi bilo dobro, če se pogovorimo o tem vprašanju in podprete ta predlog pa mi poveste, da jaz nimam prav, če mislite, da nimam prav. Če boste pa glasovali proti, pa tudi tega nočete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti pa 47.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Luke Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje gospoda Luke Mesca v zvezi s sprejemanjem trgovinsko-investicijskega sporazuma CETA.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasoval 1, proti pa 49.

(Za je glasoval 1.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Ive Dimic bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje gospe Ive Dimic v zvezi z delovanjem družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi.

Kar nekaj mesecev je zdaj že odkar deluje slovensko podjetje Slovenski državni gozdovi. Vemo tudi, da je bila ena izmed prioritarnih nalog pri vzpostavitvi tega podjetja zagon lesno-predelovalne industrije. Kakšno je trenutno stanje, vemo, da slovenska lesno-predelovalna industrija še bolj propada in da tukaj ni odigralo vloge to državno podjetje. Višja bo dodana vrednost za hlodovino, ker se bo predelala. Vemo, da se hlodovina ravno tako kot v prejšnjem sistemu koncesij prodaja, da se ne prodaja slovenskim predelovalnim obratom. Iz tega naslova bi želela, da se opravi tudi pregled poslovanja podjetja Slovenski državni gozdovi.

Nisem zadovoljna z odgovorom ministra, da je za vse, tudi za nezavarovana plačila oziroma prodajo brez bančnih garancij določenim kupcem odgovorno posloводство. Posloводство je bilo odgovorno tudi za 5-milijardno luknjo v NLB, pa vemo, kdo jo je poravnava oziroma kdo jo poravnava – davkoplačevalci.

Zato danes da ne bomo še kje morali davkoplačevalci doplačevati, prosim za podporo, da opravimo in pregledamo, kaj se dogaja v podjetju Slovenski državni gozdovi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti pa 47.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Jožeta Tanka v zvezi z okoljskim vidikom obvoznice Škofljica. Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 45.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Danijela Krivca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Danijela Krivca v zvezi z izvajanjem upravljalvskega načrta za Triglavski narodni park.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 47.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Mateja T. Vatovca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje dr.

Mateja T. Vatovca v zvezi z označevanjem izdelkov iz nezakonitih naselbin v Palestini.

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za so glasovali 3, proti 46.

(Za so glasovali 3.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z izvajanjem sankcij proti lastnikom nevarnih živali.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 46.

(Za so glasovali 4.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Anje Bah Žibert bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje gospe Anje Bah Žibert v zvezi s postopki iskanja pogrešanih oseb.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 47.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z izvajanjem nadzora na schengenski meji. Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 49.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Marka Pogačnika bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice brez resorja, pristojne za razvoj, strateške projekte in kohezijo, Alenke Smerkolj na poslansko vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi s črpanjem evropskih sredstvih.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 46.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za izobraževanje, znanost in šport dr. Maje Makovec Brenčič na poslansko vprašanje Mihe

Kordiša v zvezi s financiranjem visokega šolstva v novem predlogu Zakona o visokem šolstvu. Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 47.

(Za so glasovali 4.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 22. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri, ko ne bo glasovanj, zato zdravemu razumu ne bo treba zapustiti, srečati ali žaliti pameti.

Lahko noč, tako relativno kot zares!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. SEPTEMBRA 2016 OB 20.10 IN SE JE NADALJEVALA 23. SEPTEMBRA 2016 OB 10.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak od 18. ure dalje, gospa Urška Ban od 14. ure dalje, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Tanja Cink, gospa Vojka Šergan, gospod Marjan Dolinšek, mag. Branislav Rajič, Luka Mesec, dr. Milan Brglez od 10.45 do 15. ure, gospod Matjaž Han od 13. ure dalje, gospod Jožef Horvat, gospa Eva Irgl do 13. ure, dr. Vinko Gorenak do 13. ure, gospod Franc Breznik do 13. ure in gospod Ivan Škodnik od 14. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO MANDATNO-VOLILNIH ZADEV.**

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora mag. Lilijani Kozlovič.**

V skladu z drugim odstavkom 202. člena Poslovnika Državnega zbora vas obveščam, da me je poslanka mag. Lilijana Kozlovič 22. 9. 2016 obvestila, da odstopa s funkcije poslanke. Ugotavljam, da ji z današnjim dnevom v skladu s šesto alinejo prvega odstavka in drugim odstavkom 9. člena Zakona o poslancih ter tretjega odstavka 202. člena Poslovnika Državnega zbora preneha mandat poslanke. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Državnemu zboru sporoči, katera kandidatka oziroma kandidat bo v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postal poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanke, ki ji je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala Državnemu zboru.

Mag. Lilijani Kozlovič je prenehal mandat poslanke Državnega zbora, zato se Državni zbor

na podlagi 112., 200. in 201. člena Poslovnika Državnega zbora seznaniti še z naslednjim sklepom: Državni zbor ugotavlja, da poslanki mag. Lilijani Kozlovič, ki ji je prenehal mandat poslanke Državnega zbora, preneha funkcija predsednice Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Funkcija ji preneha z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Bivši kolegici poslanki se zahvaljujem za opravljeno poslansko delo in ji želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu!

/ aplavz/

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve o mirovanju mandata poslanca Državnega zbora gospoda Tilna Božiča.**

Vlada je Državnemu zboru posredovala odločbo z dne 22. septembra 2016, iz katere izhaja, da je poslanec gospod Tilen Božič imenovan za državnega sekretarja na Ministrstvu za finance. Odločbo Vlade je obravnavala Mandatno-volilna komisija, ki na podlagi 36. člena Poslovnika Državnega zbora predlaga Državnemu zboru, da se na podlagi prvega odstavka 14. člena Zakona o poslancih seznaniti z naslednjim sklepom: Državni zbor ugotavlja, da je poslanec Tilen Božič imenovan za državnega sekretarja na Ministrstvu za finance, zato od današnjega dne v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanca, dokler opravlja funkcijo državnega sekretarja.

O navedenem sklepu bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Državnemu zboru sporoči, katera kandidatka oziroma kandidat bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih nadomestil navedenega poslanca. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in ga posredovala Državnemu zboru.

Poslanec, ki je bil imenovan za državnega sekretarja, začasno ne more opravljati poslanske funkcije. Zato se Državni zbor na podlagi 112., 200. in 201. člena Poslovnika Državnega zbora seznaniti še z naslednjim sklepom: Državni zbor ugotavlja, da poslancu Tilnu Božiču, ki začasno ne more opravljati poslanske funkcije, ker je imenovan za državnega sekretarja na Ministrstvu za finance, preneha funkcija podpredsednika Odbora za finance in monetarno politiko. Funkcija mu preneha z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Bivšemu kolegu poslancu se zahvaljujem za opravljeno poslansko delo in mu želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu!

/ aplavz/

Postopkovno, dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):
Hvala lepa, predsednik. Kolegice, kolegi!

Pričakujem opomin, ampak kljub vsemu. Dovolite mi, da se na tem mestu v imenu poslank in poslancev Poslanske skupine Stranke modernega centra in še prav posebej v osebnem imenu zahvalim kolegici Lilijani ter kolegu Tilnu za izjemno profesionalno, požrtvovalno in odgovorno delo, ki sta ga kot poslanca v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra opravljala v času tako imenovanega prvega polčasa. Odhajata v drugi del ekipe v drugem polčasu. Želimo vama vse dobro, da bosta enako odgovorno, enako profesionalno, v to niti ne dvomimo, opravljala svoje delo še naprej; s pričakovanjem in željo, da bosta pri svojem delovanju tudi prenašala to parlamentarno izkušnjo, potrebe in vlogo, ki jo ima zakonodajna veja oblasti v odnosu do izvršilne veje oblasti in njenega dela. Srečno, vse dobro in hvala še enkrat!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Pričakovanja tokrat ne bom izpolnil. Mislim, da je priložnost takšna in je bilo to postopkovno tudi nekako pričakovano.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v torek, 27. 9. 2016.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU, JAVNI AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Bomo malo počakali, da se oba poslanca poslovita. Zdaj pa prosim, da se premaknete v svoje klopi in nadaljujete poslavljanje zunaj.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za kulturo gospodu Antonu Peršaku.

ANTON PERŠAK: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospe in gospodje poslanci!

Ta zakon ni obsežen, je pa pomemben, ker z njim uvajamo nek institut, neko prakso, ki jo večina držav okoli nas že pozna in jo tudi s pridom uporablja, uveljavlja; medtem ko je Slovenija do zdaj ni, kar je predstavljalo pomemben hendikep glede na možnosti, ki jih snemanje zlasti tujih filmov v določeni deželi prinaša in omogoča. To je ključna tema tega zakona, čeprav ne edina. Gre preprosto za to, da država nudi neke vrste finančno spodbudo, ki je naknadna, potem ko so učinki že zagotovljeni, predvsem tujim producentom, da pridejo in izkoristijo danosti te države, ki so pa pri nas zelo pomembne in zelo bogate. Na ta način omogoči prihodke različnim dejavnostim, od gostinstva, turističnih dejavnosti in tako naprej. Pomembno je tudi to, da te prihodke in prakso omogoči ljudem, ki delajo na področju filma, ker tuji producenti potem praviloma iščejo usluge

filmskih delavcev iz tega okolja. Naknadno država v nekem delu vrne vložena sredstva teh producentov in si na ta način zagotovi njihov prihod. Praksa v sosednjih državah pa kaže, da ima to, zlasti v primeru določenih filmov, tudi pomembne kasnejše učinke, zlasti kar zadeva turizem. Znano je iz sosednje države Hrvaške, da so ti multiplikativni učinki zelo veliki, recimo v Dubrovniku in podobnih okoljih. Poleg tega zakon v prvem delu odpravlja omejitve, ki so bile posledica takratnih ukrepov, ko je bila finančna kriza na vrhuncu. V mnogih primerih so bile te omejitve že odpravljene, gre za število zaposlenih, ki se financirajo iz državnega proračuna in tako naprej; to so posledice tako imenovanega ZUJF-a.

Zakon natančneje opredeljuje naravo proračunskih sredstev, da ne bi prihajalo do nesporazuma, da gre v tem primeru za transfer in ne za neke normalne prihodke javne agencije. Zakon dopolnjuje 11. člen osnovnega zakona glede postopkov javnega poziva in javnega kulturnega programa ter usklajuje določbe glede obvezne revizije letnega poročila agencije. To je pravzaprav vse. Naj na koncu povem samo še to, da Vlada nima nobenih pomislekov, kar zadeva amandmaje, ki so bili sprejeti na Odboru za kulturo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je v obravnavo Odbor za kulturo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Draganu Matiću.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Odbor za kulturo je na 13. redni seji 8. 9. 2016 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 67. redni seji 6. 7. 2016 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba ter k njemu podala nekatere pripombe. Njena predstavnica pa je pojasnila, da so njihove pripombe upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin. Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla. Njen predstavnik je pojasnil, da je predlog z novim 17.a in 17.b členom pomemben doprinos za razvoj filmskega in avdiovizualnega ustvarjanja, da gre za ukrep finančne spodbude za tuje producente ter tudi tržni izziv za državo in promocijo njenih naravnih in kulturnih potencialov. V poslovniškem roku so amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD.

Uvodoma je predlog zakona predstavila predstavnica predlagatelja, in sicer državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo Damjana Pečnik. Razprava je potekala predvsem o tem, ali so do pravice do denarnega nadomestila upravičeni tudi koproducenti, ali se bo denarno povračilo izplačalo iz proračunske postavke Ministrstva za kulturo, kako bo potekalo privabljanje tujih neposrednih investicij in ali bodo tuji prejemniki slovenskih proračunskih sredstev imeli tudi kakšne dolžnosti do Slovenije. S strani predstavnice Ministrstva za kulturo je bilo pojasnjeno, da se bo denarno nadomestilo izplačalo iz posebne proračunske postavke Ministrstva za kulturo na podlagi zahtevka, ki ga bo izdala agencija v okviru načrtovanih in razpoložljivih sredstev. Zlasti je pomembno, da gre pri tem za dodatna sredstva, ki se bodo izplačevala po uvedbi ukrepov; obveznost prejemnika sredstev pa bo opredeljena v podzakonskem aktu. Ob koncu razprave je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in amandma odbora k amandmaju k 2. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Kolegice in kolegi!

Peti dan septembrske seje Državnega zbora pričenjamo s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije. Ali je prav ali ne; oziroma ali je dobro ali ne, da ga sprejemamo po tako imenovanem skrajšanem postopku, bomo videli kaj kmalu po njegovi uveljavitvi in izvajanju. Vsekakor bomo v Slovenski demokratski stranki spremljali to izvajanje in uresničevanje. Posamezne spremembe zakona sicer prinašajo nekatere pozitivne rešitve, kot so denimo finančne spodbude za tuje producente. Kot ugotavljajo tudi državni svetniki, gre za tržni izziv države in lepo priložnost za promocijo njenih naravnih in kulturnih potencialov. Nujno pa bi bilo, da se spodbuda za tuje producente izkoristi tudi za kakšno novo zaposlitev pri nas. Na drugi strani pa v Slovenski demokratski stranki opozarjamo, da mora Slovenski filmski center poskrbeti za dosledno spoštovanje zakonodaje, ki velja že sedaj, sicer je slab gospodar in slabo razpolaga s sredstvi, ki so mu na razpolago. Naj spomnim na primer, ko je Slovenski filmski center oziroma njegov predhodnik Filmski sklad leta 2005

Emotionfilmu vnaprej dodeli 143 tisoč evrov za sofinanciranje projekta enega od filmov. Film ni bil formalno nikoli dokončan, zato je Slovenski filmski center moral dobesedno vložiti tožbo. Glede na delo naših sodišč je le-to šele po desetih letih odločilo, da mora Emotionfilm ta sredstva vrniti, in sicer z zamudnimi obrestmi, kar je doseglo znesek okoli 300 tisoč evrov. Zanimivo pa je, da je javna agencija Slovenski filmski sklad ta dolg vodila kar izvenbilančno, čeprav bi ta moral biti v bilanci stanja zaveden kot terjatev. Še danes – še danes, spoštovani – se ne ve, ali so bila ta sredstva vrnjena nazaj v celoti. Kaj to pravzaprav pomeni? Na eni strani, da je ta zgodba prišla v medije in da je sedaj znana vsem. Po drugi strani govori o tem, da ne vemo, koliko je še takšnih zgodb. In tretje, kaj vse bi se dalo že sedaj narediti s temi sredstvi, če bi bile v primeru, da se projekti ne izvajajo, te izterjave hitrejše.

Prav tako v Slovenski demokratski stranki opozarjamo, da moramo narediti vse, da Slovenije ne bodo zapuščali mladi ustvarjalci, ki v Sloveniji ne pridejo zraven, ker se okoli Filmskega sklada oziroma njegove skledes ves čas vrtijo isti ljudje. Tako so primorani zapuščati našo državo, s tem pa Slovenija izgublja pomembne talente in bogastvo znanj, ki jih več kot uspešno ponujajo v tujini. Ker je v partnerstvu med kulturo in politiko vedno več zahtev, kot pa je materialnih možnosti, je treba še toliko bolj dosledno in pametno namenjati ter porabljati sredstva za kakovostne projekte in se na ta način izogniti utrujajoči napetosti med enimi in drugimi. Zato v Slovenski demokratski stranki od Vlade pričakujemo večjo odločnost in na drugi strani hkrati občutljivost, in sicer tako, da bo med svoje prioritete uvrstila pospešeno delovanje pri zmanjševanju kriterijske zmedenosti, ki vlada na kulturnem področju. V Slovenski demokratski stranki predlaganim spremembam ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik; gospod minister!

Stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije. Bistvena rešitev, ki jo prenaša predlog novele, je dopolnitev zakona z ukrepom za spodbujanje vlaganj v filmsko oziroma avdiovizualno produkcijo. Ta ukrep je namenjen tujim producentom, ki bodo snemali v naši državi, in sicer tako, da se jim omogoči vračilo do 25 % stroškov za produkcijo avdiovizualnih del, nastalih na ozemlju Republike Slovenije. Omenjena sredstva se bodo črpala iz posebne proračunske postavke, seveda ob izpolnjevanju predpisanih pogojev. Namen te spremembe je

privabiti tuje producente k ustvarjanju avdiovizualnih del in filmske produkcije na našem ozemlju. V poslanski skupini ta ukrep podpiramo, saj pričakujemo, da bo imel številne pozitivne učinke. Odlične izkušnje nekaterih v tujini kažejo, da so takšna snemanja izjemna promocija, o njih se piše v vodilnih svetovnih časopisih in revijah, omenja se jih na televizijskih programih, na družbenih omrežjih, javno so objavljene tudi pohvale lokacij s strani režiserjev, producentov, igralcev in še bi lahko naštevali. S tem pa se na priljubljene lokacije iz filmov privabi številne turiste s celega sveta. Skratka, vložena sredstva v tovrstno produkcijo se lahko povrnejo v večkratnem znesku.

V Sloveniji imamo izkušnjo iz marca letošnjega leta, ko so na izbranih lokacijah v Ljubljani, Piranu in na Bledu posneli nekaj prizorov južnokorejske serije. Ob predvajanju te serije lahko tudi mi pričakujemo pozitivne učinke in povečanje prihodov turistov iz tega dela sveta. Našo državo pa so kot privlačno za snemanje posameznih izsekov iz filmov pred leti prepoznali tudi Indijci, ki so do sedaj posneli že kar nekaj filmov, v katerih je mogoče videti tudi Slovenijo. Kot vidimo, interes za snemanje v Sloveniji obstaja, imamo veliko naravnih in kulturnih danosti, torej veliko potencialnih destinacij za snemanja, ki so bile do sedaj na žalost premalo izkoriščene. Če tega ukrepa ne bomo sprejeli, sosednje države pa ponujajo tovrstne spodbude tujim producentom, bodo pač šli in snemali tam, kjer imajo boljše pogoje. Povezovanje s tujimi producenti pa bi pozitivno vplivalo tudi na razvoj slovenske filmske oziroma avdiovizualne produkcije. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo prepričani, da bo ta sprememba pomenila pomemben prispevek k razvoju filmskega in avdiovizualnega ustvarjanja ter tudi k razvoju gospodarstva ter promociji slovenskih naravnih in kulturnih danosti, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Državni zbor je leta 2010 z zakonom ustanovil Slovenski filmski center; agencijo, ki je prej delovala kot sklad. Cilj spremenjenega normativnega okolja je bil zagotoviti institucionalno stabilnost in avtonomnost delovanja. Zakon je vzpostavil neodvisnost dela agencije, kjer je strokovna javnost večinsko zastopana preko sveta, ter zagotovil možnost za pridobitev novih virov financiranja filmske produkcije. Predlog novele Zakona o Slovenskem filmskem centru vsebuje nekaj manjših popravkov, a hkrati tudi dve pomembni določili. Prva je odprava ZUJF-a v delu, ki je pretirano posegel v kadrovske opolnomočenosti

institucije. Drugo pa je ukrep delnega povračila stroškov, ki nastanejo pri filmski produkciji. Ukrep delnega povračila je instrument, ki ga pozna velika večina drugih držav. Namenjen je zlasti tujim filmarjem, ki bodo v celoti ali delno izvajali produkcijo na slovenskem ozemlju. Omogoča jim vračilo stroškov v večini 25 % skupnih kvalificiranih stroškov za produkcijo avdiovizualnih del. Gre za pomembno spodbudo v kulturnem, turističnem in splošnem gospodarskem razvoju države. Pozitiven učinek pa ima tudi na zaposlovanje. Načinov, kako z ukrepom doseči čim širše učinke, je več. Med njimi izpostavljam izkušnjo Madžarske, ki je pred kratkim v sistem povračil vgradila zahtevo, da vsaka produkcija skladno s svojo velikostjo sprejme določeno število pripravnikov. Ukrep sam po sebi seveda ne bo dovolj. Slediti mu mora zadostna promocija Slovenije kot privlačne filmske destinacije. Kot tako so jo sicer določeni producenti, denimo indijska produkcija Bollywood, že prepoznali. Nadalje bo treba okrepiti zmogljivosti filmskih studiev. Priložnost opuščene tovarne, ki jih je žal tudi v Sloveniji preveč, je prepoznala Madžarska in enega izmed tekstilnih tovarniških kompleksov preuredila v filmski studio. Ob teh korakih ni treba odkrivati tople vode, pač pa se je smiselno bolj osredotočiti na povezovanje z našimi sosednjimi državami, ki imajo z ukrepi povračil in sodelovanjem s tujimi producenti dobre izkušnje.

Pričakovani ukrepi pa ni mogoče zaobseči zgolj s finančnimi prihodki od trošenja filmarjev in z novimi zaposlitvami naših ljudi. Kot priložnost se kaže tudi izkoristek trženja destinacije snemanja. Dokaz imamo na dlani oziroma na TV-sprejemnikih. Avstrijsko-nemški producenti serije, ki je osvojila Slovenijo, so poleg scenarija pokrajino Wilder Kaiser predstavili tako slikovito, da so ustvarili pravo malo filmsko romsko pot. Ni razloga, da kaj takega ne bi bilo mogoče tudi pri nas. Spoštovane in spoštovani! Ker naj bi ukrep povračila porabljenih sredstev filmske produkcije imel pozitivne učinke na javne finance preko vplačanih davkov, v Poslanski skupini Socialnih demokratov od vlade pričakujemo dvoje. Prvič, da bo proračunu Ministrstva za kulturo zagotovila dodatna sredstva, saj ne želimo, da bi ukrep zajedal že tako skromna programska sredstva. In drugič, da bo za ukrep predvidela zadostna in predvidljiva sredstva; saj bi bilo zelo neprijetno, če bi z nedoločnostjo višine in posledične negotovosti potencialne producente odvrnili od sodelovanja. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog novele Zakona o Slovenskem filmskem centru podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

V Združeni levici bomo podprli novelo Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije. Prinaša namreč nekaj upravičenih popravkov zakona, na primer zagotovitev financiranja stroškov dela iz prostih stroškov delovanja na način, da se ta nemoteno izvaja v okviru zakonskih nalog, in natančno opredelitev narave proračunskih sredstev, ki jih prejme oziroma so prenesena na Slovenski filmski center. Kot glavno novost pa vpeljuje shemo finančne pomoči oziroma, bolje rečeno, denarnih spodbud za tuje producente, katerih produkcijska dejavnost je vezana na ozemlje Slovenije. Ta ukrep smo dolgo čakali. Podobne načine spodbujanja poznajo praktično vse evropske države, saj je to področje eno redkih, če ne edino, kjer je Evropska unija vsaj malo prizanesljiva do držav članic in takšno pomoč sploh dovoljuje. Poleg davčnih, gospodarskih in turističnopromocijskih koristi, ki jih prinaša ta ukrep, je pomemben tudi vidik, da se bodo predvidoma odprle možnosti dodatnega angažmaja slovenske filmske oziroma avdiovizualne stroke in kadrov pri snemalnih projektih; še posebej, ker je slovenska filmska produkcija precej majhna. Spremembe, ki smo jih sprejeli na odboru, so smiselno razširile krog upravičencev in lahko le upamo na čim večji interes za snemanje.

Naša podpora noveli Zakona o Slovenskem filmskem centru pa ni brezpogojna, ampak jo podpiramo z zdravim mero skepse. Omeniti je treba nekaj pomislekov. Pri osrednjem ukrepu, shemi denarnih spodbud, gre za nekakšno različico privabljanja tujih neposrednih investicij oziroma, bolje rečeno, tuje neposredne potrošnje. Za razliko od običajnih vladnih ukrepov pri privabljanju tujih investicij, ko kapital privablja z znižanjem davkov za najbogatejše, rezanjem pravic in plač ali privatizacijo državne srebrnine, torej ukrepe, kjer najvišjo ceno plačujejo delovni ljudje; gre v tem primeru za greenfield potrošnjo, ki ne temelji na konkurenčni dirki do dna, ampak na državnih spodbudah in subvencijah, kar je mnogo bolj transparentno in nima širših negativnih družbenih posledic. Naš pomislek pa so možni vplivi na okolje in kulturno dediščino, saj bodo snemalne ekipe izkoriščale naše največje naravne lepote in izstopajočo kulturno dediščino, na primer Bled, Sočo, Piran in tako naprej. Vsekakor je nujno, da država poskrbi, da ne bo veljalo, da denar kupi vse; ampak bo z uveljavljanjem obstoječih predpisov in pripravo novih primerno zaščitila okolje in kulturno dediščino. Zato bomo podrobno spremljali izvajanja določb tega zakona. Pričakujemo pa tudi redna poročila oziroma evalvacije glede uspešnosti in realizacije teh sredstev. Glede na vse povedano bomo v Združeni levici podprli predlog novele Zakona o Slovenskem filmskem centru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije –

krščanskih demokratov, v njenem imenu gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Slovenska kultura je zakladnica narodovega ustvarjanja skozi stoletja, zato smo v Novi Sloveniji nanjo ponosni in jo želimo tudi ohranjati; hkrati pa z ustreznimi zakonodajo, vlada pa z ustreznimi finančnimi sredstvi spodbujati ustvarjalnost in kulturno udejstvovanje sodobnih ustvarjalcev. Za sedanjost in prihodnost narodne skupnosti, katere identiteta ne temelji niti na zgodovinsko poudarjeni državitvornosti niti na izredni gospodarski ali vojaško-politični moči njene elite, je kultura nepogrešljiva. Brez slovenske kulture ne bi bilo ne slovenske države ne slovenske politike. Dosežki sodobne kulturne ustvarjalnosti se lahko uveljavljajo tudi kot gospodarska kategorija. Predlog zakona upošteva ta načela krščanskih demokratov, zato smo mu naklonjeni. Predlagatelji želijo s spremembami in dopolnitvami ustvariti bolj privlačno poslovno okolje za tuje producente oziroma privabiti večje število tujih producentov k ustvarjanju avdiovizualnih del in filmske produkcije na ozemlju Republike Slovenije. To bi dosegli z uvedbo možnosti denarnega povračila do 25 % stroškov pri tem ustvarjanju. Takšni projekti lahko pripomorejo tudi k promociji Slovenije, naše naravne in kulturne dediščine ter turizma. Hkrati pa je to tudi možnost za zaposlovanje naših državljanov pri posameznih projektih.

Zakon bo s to novelo v splošnem posodobljen in usklajen z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Ukinja se zakonska omejitev, ki določa, da se iz sredstev državnega proračuna, ki jih agencija pridobi na podlagi pogodbe, sklenjene z Ministrstvom za kulturo, lahko financira izključno izvajanje dejavnosti in nalog agencije, ne pa tudi delovanja agencije. Dodatno se opredeljuje narava proračunskih sredstev, ki so iz proračuna namenjena sofinanciranju projektov, izbranih na javnih razpisih Slovenskega filmskega centra. Predlagatelji ocenjujejo, da bo v skladu s predlogom treba od vključno leta 2018 naprej zagotoviti dodaten milijon proračunskih sredstev. Resnično upamo, da je ideji naklonjeno tudi Ministrstvo za finance ter da bo Slovenski filmski center znal iz tega narediti še več. Le tako bi bil to smotrno vložen javni denar. Ker zakon prinaša nekaj dobrih rešitev, ga bomo poslanci Nove Slovenije podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni! Slovenski film je v zadnjih nekaj letih finančno popolnoma podhranjen, saj je proračun za vso

slovensko filmsko produkcijo skorajda enak višini sredstev, kot so na primer potrebna za neko večjo gledališko produkcijo v nacionalnem gledališču. Menimo, da slovenski film predvsem zaradi majhnosti slovenskega trga, ki ne zmore povrniti visokih stroškov vlaganj, ne more funkcionirati zgolj na tržni podlagi. Zato je nujno, da ga podpira in subvencionira država oziroma da poskrbi za možnost in spodbujanje avdiovizualne produkcije. Predvsem pa je nujno, da povečuje možnost sodelovanja slovenskih filmskih ustvarjalcev in izvajalcev v mednarodnem prostoru, kar lahko pozitivno vpliva na razvoj storitvenih dejavnosti, ki so vezane na filmsko produkcijo. Predlog zakona bomo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev podprli, saj zakon predstavlja nujne spremembe na področju financiranja Slovenskega filmskega centra. Vsekakor pa od pristojnega ministrstva v prihodnosti pričakujemo, da se bo začelo aktivno ukvarjati s slovenskim filmom in njegovimi ustvarjalci, katerih status je znotraj kulturne sfere v zares nezavidljivem položaju. Prav tako pričakujemo in apeliramo na vlado, da bo v proračunu Ministrstva za kulturo v ta namen dodelila dodatna sredstva in ne le preprosto prestrukturirala finančne postavke znotraj že obstoječih kulturnih programov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, ministrstvo, kolegice, kolegi!

Danes sprejemamo novelo zakona, na katero slovenska filmska srenja čaka že predolgo let, saj pretekle vlade za njihove prošnje žal niso imele posluha kljub vsem predvidenim kazalcem, ki jih ukrep novele spodbuja. V Poslanski skupini Stranke modernega centra nas veseli, da vlada v tem delu širše razume kulturo politiko in da brez zasledovanja ciljev povezovanja z drugimi panogami, kot so gospodarstvo, turizem in podobno, kulturne prosperitete ne bo moč doseči v tako kratkem času, kot bi si to verjetno vsi želeli. Bistvena sprememba Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru je uvedba ukrepa črpanja denarnega povračila, ki ga lahko zahtevajo pravne in fizične osebe s sedežem v drugi državi članici Evropske unije, državi članici EGS ali tretji državi, ki je registrirana za filmsko in televizijsko produkcijo; in izvršni producent s sedežem v Sloveniji, ki ima sklenjeno pogodbo za izvedbo filma na območju Slovenije s pravno ali fizično osebo s sedežem v drugi državi Evropske unije, državi partnerici EGS ali tretji državi, ki ima prav tako registrirano dejavnost za filmsko in televizijsko produkcijo. Gre torej za povračilo denarnih sredstev v višini 25 % skupno priznanih stroškov, ki so bili v času projektne

dela porabljeni na območju Republike Slovenije. Že navedene pravne in fizične osebe bodo lahko kandidirale za povračilo stroškov ob izpolnjevanju naslednjih pogojev: imeti morajo urejene avtorske pravice za projekt; v obdobju preteklih treh let morajo opraviti vsaj en projekt, ki je bil predvajan v kinematografski distribuciji ali v medijih, skladno z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve; prav tako morajo imeti izkazane izdatke, porabljene v Republiki Sloveniji, za namen projekta ter poravnane obveznosti iz naslova davkov in prispevkov v Republiki Sloveniji ter tudi v državi, kjer imajo sedež ali stalno prebivališče. Denarno povračilo se uveljavlja za filme, namenjene za kinematografsko predvajanje, in avdiovizualna dela vseh vrst, namenjena za predvajanje v medijih.

Ukrep denarnega povračila je vsekakor finančno-ekonomske narave. Namenjen je gospodarskemu vlaganju tujih pravnih oseb, razvoju in širitvi obsega filmske in avdiovizualne dejavnosti ter povečanju konkurenčne vrednosti te dejavnosti. Ukrep bo pozitivno vplival tudi na storitveno dejavnost, vezano na izvedbo filmske produkcije, in s tem k večanju zasedenosti turističnih kapacitet ter z turizmom povezanih poklicev, kot so storitvene dejavnosti prevozov, prenočišč in tako dalje. Vzporedno se bo s tem vplivalo na prepoznavnost posameznih lokacij kulturnih in naravnih znamenitosti ter kulturne dediščine Slovenije in s tem posredno zagotavljalo tudi turistično promocijo naše države. Predvsem pa bo ukrep omogočal širitev filmskega kulturnega trga, saj bo omogočal boljše in pogostejše sodelovanje slovenskih filmskih ustvarjalcev s tujimi filmskimi izvajalci v mednarodnem prostoru. Gre torej na eni strani za dotok kapitala in na drugi strani zagotovo za pretok znanja, za katerega so bili slovenski filmski ustvarjalci tudi večkrat mednarodno prepoznani in nagrajeni.

Kako ukrep zgleđa v praksi? Znano je, da je Slovenija zaradi geografske lege in raznolike kulturne ponudbe že gostila različna snemanja filmov tujih produkcij, hollywoodskih, bollywoodskih in podobnih, na različnih lokacijah, kot so Bled, Piran, Postojnska jama. V dolini Soče so bili posneti nekateri prizori iz filma Zgodbe iz Narnije. Za namene tega snemanja je na primer podjetje SGP Primorje zgradilo most čez Sočo. Tisoč 100 članov snemalne ekipe pa je zasedlo prenočitvene zmožljivosti od Bovca, Trbiža do Kranjske Gore. In takšne projekte bomo s tem ukrepom še dodatno spodbujali. Vsi ti podatki veliko povedo o možnih pozitivnih učinkih na gospodarstvo, obenem pa lahko s spodbujanjem takšnih projektov pričakujemo promocijo slovenskih turističnih biserov v tujini. Po predvidevanjih Ministrstva za kulturo naj bi bilo v skladu za spodbude v naslednjem letu zagotovljeno približno milijon evrov, kar je zelo lepa številka glede na splošni trend, pretekli trend vlaganja v kulturno infrastrukturo in trenutne zmožnosti javnih financ. Si pa želimo,

da bi se ta številka višala skladno s potrebami filmske industrije, saj smo prepričani, da nam glede na vse narodno bogastvo in znanje slovenskih filmskih ustvarjalcev ta zagotovo na dolgi rok ne bo dovolj. Glede na navedeno bo Poslanska skupina Stranke modernega centra predlog zakona vsekakor podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili v torek, 27. 9. 2016, v okviru glasovanj, po zaključeni 24. točki.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG PRIPOROČILA ZA ZAGOTOVITEV NEODVISNEGA IN NEPRISTRANSKEGA DELOVANJA RTV SLOVENIJA.**

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina dvajsetih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. V zvezi s tem predlogom priporočila Odbor za kulturo predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog priporočila ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku Odbora za kulturo dr. Draganu Matiču za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Odbor za kulturo je na 13. redni seji 8. 9. obravnaval Predlog priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V poslovnem letu ni bilo vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev. Uvodoma je dopolnilno obrazložitev v imenu predlagatelja podala poslanka Anja Bah Žibert. Predlog priporočila je kot predlog akta Državnega zbora v smislu 27. člena Poslovnika Državnega zbora z vidika skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika proučila tudi Zakonodajno-pravna služba. Njihova predstavnica je uvodoma povedala, da je Državni zbor pristojen spremljati pojave in stanje na posameznih področjih zaradi sprejetja ukrepov iz svoje pristojnosti, pri tem pa mora v skladu z načelom pravne države in načelom delitve oblasti upoštevati, da lahko drugim

organom predlaga le tiste ukrepe, ki sodijo v njihovo pristojnost, in pri tem spoštovati njihovo ustavno ali zakonsko določeno samostojnost in neodvisnost. Prav tako je podala pripombe tudi glede ostalih točk predloga priporočila. Da Vlada ne more sprejeti predlaganih priporočil, saj bi kot takšna pomenila grob poseg v institucionalno in uredniško avtonomijo RTV Slovenija, je uvodoma pojasnila tudi državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo Damjana Pečnik. Povedala je, da je Republika Slovenija skladno z 2. členom Zakona o RTV Slovenija ustanovitelj javnega zavoda, katerega dolžnost je zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost RTV Slovenija ter zagotoviti primerno financiranje za izvajanje javne službe.

Stališče k obravnavani točki je podal tudi v. d. direktorja javnega zavoda RTV Slovenija mag. Marko Filli, ki je pojasnil, da v javnem zavodu RTV Slovenija upoštevajo načela etike in želje državljanov ter se temu primerno odzivajo na njihove pozive in kritike. Tako opravljajo svojo poslanstvo in skrbijo za javno službo v skladu z zakonom. Predsednik programskega sveta javnega zavoda Miran Zupanič pa je menil, da je obravnavana problematika o RTV Slovenija v parlamentu pomembna, če le-ta poteka v pravi smeri. Osnovni problem delovanja javnega zavoda vidi v veljavnem zakonu o RTV Slovenija, saj je po njegovem napisan tako, da ga ni mogoče izvajati. Popolna ni niti institucionalna avtonomija programskega in nadzornega sveta RTV Slovenija, saj veliko njihovih članov imenuje Državni zbor. Da bi moralo biti novinarsko delo neodvisno od politike in da bi bilo napačno imenovanje nacionalnega medijskega sveta, ki bi bil nadziran s strani Evropske komisije, pa je v svojem stališču pojasnila tudi predstavnica Mirovnega inštituta mag. Brankica Petkovič. V krajši razpravi, ki je potekala predvsem o predlaganih delih predloga priporočila, potrebni temeljiti prenovi Zakona o RTV Slovenija iz leta 2005, zagotavljanju avtonomije javnega servisa RTV Slovenija, neprimernemu pozivanju ljudi k neplačevanju RTV prispevka in o opozorilih politiki, naj se ne vtika v uredniško politiko, je bilo s strani člana odbora predlagano, da naj odbor na podlagi izraženih mnenj Zakonodajno-pravne službe, Vlade in ostalih povabljenih na sejo sprejme sklep, da predlog priporočila ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tako je Odbor za kulturo na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel sklep, da Predlog priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Matič.

Besedo dajem predstavnici predlagatelja predloga priporočila gospe Anji Bah Žibert za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Mislim, da imam najavljenih 15 minut. V primeru, da ne bom dokončala celotne predstavitve, bom potem kasneje nadaljevala v razpravi.

Spoštovani kolegice in kolegi, državljanke in državljani! V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru predlagali priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija. Žel danes o njih ne bomo odločali, ker so bila na seji matičnega odbora le-ta zavrnjena kot neprimerna in možnosti za razprave poslank in poslancev ni bilo. Naša želja je bila, da se s sprejetimi priporočili pripomore k uresničevanju zakonodaje in zagotavljanju pravic državljanek in državljanov, plačnikov javne RTV Slovenija. Očitno pa smo nevede v Slovenski demokratski stranki s povsem nedolžnimi priporočili dregnili v osje gnezdo. Zakaj to trdim? Prvič, v Slovenski demokratski stranki smo bili kar dvakrat zavrnjeni s strani predsednika Odbora za kulturo dr. Dragana Matiča, da se na odboru opravi razprava na to temo. Nenavadno je, da pred meseci ni bilo nobene težave; ko smo vložili v obravnavo podoben predlog, ni se zgodilo nič. Takrat predsedniku odbora gospodu Matiču naša zahteva ni bila prav nič sporna. Še več, v svoji razpravi je celo izjavil, da se koaliciji zdijo opozorila s strani Slovenske demokratske stranke na mestu. V tej smeri so razpravljali tudi njegovi strankarski kolegi. Vse je lepo razvidno iz magnetograma. Je pa res nekaj, morda je to tudi ključno. Takrat je bil programski svet sestavljen drugače, kot je sedaj; in tudi na ministrskem stolčku je sedela druga oseba.

Kot drugič, s spornim poslovnimskimi manevrom je bila odvzeta vsaka možnost za razpravo, še preden se je ta sploh začela. Poslanec Möderndorfer je preprosto ocenil, da so priporočila neprimerna za nadaljnjo razpravo, in glasovali stroj je opravil svoje. Ob tem pa, spoštovani, celo nastane poročilo o delu odbora, kje najdemo zapis: Po krajši razpravi je bil sprejet sklep, da priporočila niso primerna. Po krajši razpravi, ki ni bila dovoljena. Norčevanje brez primere. Kot tretjič, na sejo odbora sta bila vabljeni tudi direktorica TV Slovenija dr. Ljerka Bizilj in direktor Radia Slovenija Miha Lampret, ki sta poslala obvestilo, da se seja ne bosta udeležila, saj je zanju sprejemljiva le strokovna razprava. Razprava jima je bila očitno znana vnaprej. Odgovorna na RTV Slovenija, da pojasnita razloge za morebitno neizvajanje zakona in nespoštovanje sprejetih meril, se preprosto požvižgata na zakonodajno vejo oblasti. Nekaj podobnega smo prejeli tudi od Društva novinarjev, ki vnaprej, spoštovani, vnaprej ocenjuje, da bo razprava neresna in neargumentirana. Pri tem pa ne eni ne drugi niso bili sposobni navesti enega samega argumenta, ki bi zavrgel naše pomisleke. Sicer pa takšen odnos gojijo tudi do programskega sveta RTV Slovenija, kadar le-ta želi razpravljati

o spoštovanju zakona in merilih. Na nek način zadeva poteka zelo identično kot na področju pravosodja. O njih se ne govori, o njihovem delu se ne dvomi in nad njimi ni nihče. Zahtevajo pa, da zanje skrbijo naše denarnice. Zato je vsakršno sprenevedanje povsem odveč. Dejstvo je, da ni problem v naših priporočilih. Nasprotnikom sklica seje predstavlja problem to, kako ovreči dvom v uravnoteženo, objektivno, verodostojno in nepristransko delovanje javne RTV Slovenije, kar, spoštovani, zahteva zakona. Ugotovitve dr. Marka Milosavljeviča, v katerega strokovnost gotovo v koaliciji ne dvomite, povedo vse. Opozarja na kršitve veljavne zakonodaje in statuta RTV, ki jih je zakrivilo to vodstvo in po njegovem mnenju predstavljajo razlog za prenehanje funkcije pred potekom mandata generalnemu direktorju, direktorici ter tudi direktorici informativnega programa. Pri svojih ugotovitvah izpostavlja prenos nekaterih oddaj na 3. program Slovenije, čeprav nimajo tam kaj iskati, saj je ta v skladu z Zakonom o RTV Slovenija namenjen izključno prenosu sej Državnega zbora, sej ostalih delovnih teles in sej Državnega sveta. Na kršitve zakona v tem delu opozarja tudi Državni svet, spoštovani, saj se dela Državnega sveta, kot to zahteva in določa zakon, preprosto ne pokriva. Na drugi strani pa na tem programu najdemo oddaje, ki tja ne sodijo, najdemo neke komentarje, ki tja ne sodijo, in neke pristranske izjave. Dogaja se, da do prenosov sej odborov Državnega zbora sploh ne pride, niti do predvajanja posnetkov.

V Slovenski demokratski stranki smo zaradi neprenašanja seje Odbora za obrambo 13. aprila podali tudi sum kaznivega dejanja zoper vodilne na RTV Slovenija. V tistem terminu ni potekala nobena druga seja, a kljub temu prenos seje ni bilo. Naj spomnim, da je bila seja sklicana s točko dnevnega reda Sum zlorabe pravosodja z uporabo kazenskega zakonika nekdanje SFRJ z namenom omadeževanja slovenske osamosvojitvene vojne in takratnega poveljnika 30. razvojne skupine Teritorialne obrambe Toneta Krkoviča z izkrivljanjem resnice v primeru sestrelitve helikopterja nad Rožno dolino v času vojne za Slovenijo. Na tej seji je prišlo tudi do zanimivih razkritih dokumentov glede takratnega republiškega vrha s Kučanom na čelu. Seja se nikoli ni predvajala, bil je le nek cenzuriran posnetek v nočnem programu. Zakon o RTV Slovenija določa, da mora RTV Slovenija zagotavljati verodostojne in nepristranske informativne oddaje ter zagotavljati celovito obveščanje o političnem dogajanju. Spoštovani, citiram zakon: "Novinarke in novinarji, urednice in uredniki RTV Slovenija in drugi, ki so neposredno udeleženi pri ustvarjanju ali pripravljanju RTV programov, morajo pri svojem delu še posebej: spoštovati načelo resničnosti; nepristranskosti in celovitosti informacij; spoštovati človekovo osebnost in dostojanstvo; spoštovati načelo politične uravnoteženosti; načela ustavnosti in zakonitosti; zagotavljati

nepristransko in celovito obveščenost ter spoštovati načelo politične neodvisnosti." Direktor RTV Slovenija je v primeru kršitev zakonodaje dolžan ukrepati.

Spoštovani, enkrat nam je bilo očitano, da govorimo vse plastično in da ne podano nobenih konkretnih primerov. Bom povedala danes nekoliko drugače. Kako je mogoče, da je na javni RTV Slovenija v informativnem programu še naprej novinarka Eugenija Carl, ki je že večkrat kršila omenjena načela, določena z zakonom. Naj na nekatera opozorim. Eugenija Carl v enem od svojih prispevkov na podlagi neke FB-strani Slovenski demokrati stranki oziroma nekaterim njenim članom preprosto pripiše sovražni govor, obujanje sovražnih ideologij in razpihovanja sovraštva. Kje je tukaj načelo resničnosti, celovitosti in spoštovanja človekovega dostojanstva?! Organizatorje protestnega shoda v Šenčurju, kjer so se zbrali krajanji, občani in tudi iz širše regije ter so takrat nasprotovali migrantski vladni politiki, je kljub odločnemu zanikanju, ki je bilo posredovano, na manipulativen način pripisala kar Slovenski demokrati stranki; z natančno znanimi dejstvi in zanikanji. Taista novinarka je na podlagi nepreverjene informacije v prispevku navedla neresnico, da so protestniki, ki so nasprotovali migrantski politiki vlade, plačani za svoja udejstvovanja. Novica ni bila preverjena, novinarka pravi, da do podatkov ni mogla priti. Eugenija Carl je bila deležna protesta tudi zaradi prispevka, kjer je enemu od kandidatov za župana – in da ne bo pomote, ne gre za kandidata Slovenske demokrati stranke – pripisala kupovanje volilnih glasov. Verjemite, škoda, ki je temu kandidatu nastala, je velika in resna. Zaradi poročanja Eugenije Carl je bilo članom sveta RTV Slovenija poslan pisni protest s strani Univerze na Primorskem. V njem so podpisani dekani zapisali, da od RTV Slovenija pričakujejo korektno poročanje, ki bo v skladu s profesionalnimi standardi novinarskega poklica. Naprej, novinarka Jelena Aščič je v oddaji Utrip, ki sodi v sklop resnih informativnih oddaj, Slovenski demokrati stranki in Janezu Janši pripisala ustanavljanje svoje vojske, čeprav za to ni imela nobene podlage ali kakšnega indica. Novinarka se je preprosto zlagala. In kaj se je zgodilo potem? Odgovorni, ki bi morali ukrepati, so ji dodelili vodenje oddaje Tednik. Naj izpostavim na popolno neuravnoteženost oddaje Studio City, ki je bila že večkrat predmet razprav tudi na programskem svetu; o tem ste lahko veliko brali. Bilo je rečeno, da se bodo stvari uredile in popravile; kršitve načel pa so še vedno stalnica. Naj spomnim na pritlehno potezo RTV Slovenija z risanko o Patrii, ki so jo predvajali, spoštovani, v otroško-mladinski oddaji Infodrom, nekakšnem dnevniku za mlade, v kateri je bilo med drugim povedano: v Sloveniji so zaradi prejemanja podkupnine obsodili nekdanjega predsednika Vlade Janeza Janšo na dve leti zapora, poslovneža Ivana Črnkoviča na 19 mesecev ter Antona Krkoviča na 22 mesecev

zapora. Razen odmika risanke iz RTV portala se ni zgodilo nič, čeprav je že takrat šlo za neresnice in tudi za politično indoktrinacijo otrok. V RTV – javna hiša, spoštovani – ne moreš kar tako vstopiti. Vsi od nas smo bili že na kakšni oddaji in veste, da gre za neka registracijska pravila. Očitno pa lahko brez problema na seji programskega sveta izobesiš transparent Smrt janšizmu. Na javni RTV Slovenija se tudi popolnoma mirno tolerira, da v dvigalu javne RTV Slovenija visi list, ki se nanaša oziroma je nekakšna tiralica za Janezom Janšo, predsednika največje opozicijske stranke. Seveda je takšnim primerov še veliko. Meni zmanjkuje časa, zato bom potem razpravo izkoristila tudi za to. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Anja Bah Žibert.

Za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer ministru za kulturo Antonu Peršaku.

Izvolite.

ANTON PERŠAK: Spoštovani gospod predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada se je do predloga, da bi Državni zbor priporočil Vladi, naj priporoči vodstvu RTV določene ukrepe, opredeljevala principialno, izhajajoč iz zakona o RTV, ki zapoveduje oziroma uzakonja institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost tega javnega servisa. Zato je presodila, da bi tovrstno priporočilo Vlade pomenilo poseg v avtonomijo RTV Slovenija, ki ima z zakonom predvidene organe upravljanja, nadzora in poslovanja, ki omogočajo avtonomno izvajanje javne službe; in organe, ki skrbijo za aktivno vez z javnostjo. To je varuh pravic poslušalcev in gledalcev oziroma uporabnikov spleta ter ustvarjalci programa. Novinarke in novinarji RTV Slovenija so pri svojem delu zavezani k spoštovanju zakonodaje ter tudi poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki jih je leta 2000 sprejel svet RTV Slovenija. Gre za samoregulativni mehanizem, ki je v skladu s standardi, ki veljajo v demokratičnem svetu in več ali manj po vseh državah Evrope. Poziv Vlade vodstvu RTV Slovenija bi pomenil poseg v njeno avtonomijo; poleg navedenega pa bi lahko to nekako pomenilo v podtekstu, da je zakone v Republiki Sloveniji treba spoštovati še na poseben poziv Vlade; da pa je sicer to odvisno od volje prebivalcev oziroma tudi institucij, ki jih zakon zadeva. Če je področje urejeno z zakonom, to pomeni, da je v zakonu že vsebovana zahteva, da se zakon spoštuje, zato je poziv Vlade v tem smislu nepotreben, na nek način nesmiseln ter v nasprotju z načelom pravne države. Pravice in obveznosti so urejene z zakonom in ne z dodatnimi priporočili.

Hitre tehnološke spremembe narekujejo spremembe in prilagajanje

zakonodaje, redefiniranje javnega interesa na področju javne RTV ter definicijo načina izvajanja javne službe. Odgovore na ta vprašanja bo, upajmo, v zadostni meri dala strategija za medijsko področje, ki se pripravlja in bo posebej obravnavala tudi javni servis na tem področju. Mogoče za konec samo še enkrat opozorilo, da ima RTV po zakonu o RTV tudi številna telesa za posamezne segmente programov, recimo tudi za italijanski in madžarski narodni program in tako naprej, posebne programske odbore, ki opravljajo to funkcijo v skladu s standardi, ki za to področje veljajo. Področje je zelo občutljivo in vsaka intervencija politike bi lahko bila zelo slabo spričevalo tudi za državo, v kateri bi se to zgodilo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod minister.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav gospodu ministru. Kolegice in kolegi!

Stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija. Po mnenju predlagatelja smo vse pogosteje priča prispevkom, ki zbujejo dvom v nepristranskost in verodostojnost poročanja na RTV Slovenija. Zato so vložili predlog priporočila, ki se v prvih treh točkah obrača na Vlado Republike Slovenije. Med drugim naj bi Državni zbor priporočil Vladi, da pozove vodstvo RTV k zagotovitvi doslednega izvajanja določb Zakona o Radioteleviziji Slovenija ter doslednemu spoštovanju poklicnih meril in načel novinarske etike. Javnemu zavodu RTV Slovenija pa naj bi priporočili, da dosledno spoštuje določbe zakona. V poslanski skupini soglašamo s predlagatelji, da je televizija dolžna zagotavljati tudi verodostojno, nepristransko in celovito obveščanje o političnem dogajanju doma in zamejstvu. K temu jo zavezuje zakon. Po oceni predlagateljev zakon ni dosledno spoštovan, zato naj bi Državni zbor neposredno oziroma posredno preko Vlade priporočil vodstvu RTV Slovenija, da spoštuje določbe zakona. S tem delom pa se seveda ne strinjamo, da televizija namreč tega ne spoštuje.

Spoštovani, vsi moramo delovati v skladu z veljavno zakonodajo; tudi vsi tisti, ki so udeleženi pri pripravi programov nacionalne radiotelevizije. Popolnoma nepotrebno in nesmiselno je dodajati pozivanje k temu s strani Državnega zbora ali Vlade. V veljavnem zakonu sta pri opredelitvi statusa RTV Slovenija izrecno poudarjeni institucionalna avtonomija, uredniška neodvisnost ter dolžnost države kot ustanoviteljice, da obe določili spoštuje. Prav tako se nam v poslanski skupini zdi neprimerno

pozivanje k spoštovanju načela novinarske etike. Za obravnavno tovrstnih kršitev so namreč predvideni posebni postopki in organi, ki o njih odločajo. Državni zbor se o tem ne more izrekati. Stališče poslanske skupine je, da bi s sprejemanjem priporočila posegli v to z zakonom zagotovljeno avtonomijo Radiotelevizije Slovenija. Dejstvo pa je, da je bil zakon o RTV Slovenija sprejet pred enajstimi leti, in v Poslanski skupini Desus verjamemo, da ga je treba prenoviti. Naj še enkrat poudarim, da je dolžnost nas kot zakonodajalcev, da pristopimo k spremembam zakona, ne pa pozivamo k spoštovanju obstoječe zakonodaje, ki smo jo dolžni vsi spoštovati ne glede na to, koliko se z njo strinjamo ali ne.

V poslanski skupini Desus nas veseli, da je prvi korak naprej v pripravi sprememb zakona o javni radioteleviziji že narejen; v javni obravnavi je namreč Strategija razvoja medijev v Republiki Sloveniji do leta 2024. Pričakujemo, da bo omenjena strategija dala dogovore na vprašanja, ki med drugim zadevajo tudi prihodnjo ureditev javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti. V poslanski skupini smo prepričani, da bo na podlagi te strategije ob upoštevanju predlogov in pripomb iz javne obravnave prišlo tudi do prenove Zakona o Radioteleviziji Slovenija. V skladu z navedenim bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije podprli sklep Odbora za kulturo, da predlog priporočila ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Marija Bačič. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Javna radiotelevizija je v razvitih državah eden izmed postulatov demokratične ureditve; ali če hočete drugače, njen položaj v nekem družbenem okolju je test razvitosti demokracije kot takšne nasploh. Po zaslugi številnih uzurpacij javnega servisa, ki smo jim priča v zadnjih desetih letih, Slovenija tega testa ne bi zlahka prestala. Poskusi hromitve so z desnega političnega pola ali, bolje rečeno, Slovenske demokratske stranke redno prihajali. Vse se je začelo s spremembami, ki jih je v delovanje RTV Slovenija vnesel normativni poseg leta 2005. Zakon je legaliziral politično vmešavanje v njeno delovanje, na kar so takrat opozarjali številni domači in tuji medijski strokovnjaki ter na glas govorili o receptu za katastrofo. To niti ni presenečenje, če vemo, da so sestavine zanjo vmešali kar v sobani Državnega zbora, daleč od luči javnosti. Takrat se je za RTV Slovenija začelo obdobje, ki je bilo zaznamovano z imenovanjem bolj ali manj politično privrženih kadrov v programski in

nadzorni svet institucije. Ko pa so v stranki, predlagateljici te točke, doumeli, da preko svojih podanikov v omenjenih organih ne bodo mogli prevzeti nadzora nad delom urednikov in novinarjev, so se pričeli številni drugi pritiski. Ti so prešli najprej na institucijo kot takšno. Spomnimo zgolj na zniževanje RTV-prispevka, na katerega se je ostro odzvala Evropska radiotelevizijska zveza. Ali pa na obračun z nadzornim svetom navkljub opozorilom Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in instituta Pravne fakultete o nezakonitosti razrešitve; ali pa na pozive političnih veljakov k neplačevanju RTV prispevka in še bi lahko naštevali.

Kar pa bi nas moralo še posebej skrbeti, so osebni napadi na posamezne novinarke in novinarje, ki se v zadnjem obdobju le še stopnjujejo. Skrajno žaljiva retorika z uporabo besednjaka, nevednega tega civilizacijskega okvira, ima namreč le en sam namen – posameznice in posameznike, ki delujejo v medijih, prisiliti k samocenzuri. Temu tudi služi današnja splošna razprava, ki ni le nelegitimska, pač pa jo lahko označimo tudi kot nelegalno. Naša ocena sledi na mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki opozarja, da pristojnosti Državnega zbora in položaj RTV Slovenija, obravnave poročanja ne le RTV Slovenija, pač pa tudi drugih medijev, in njegovega ocenjevanja ne dopuščajo; zato so primerne druge legalne in bolj legitimne poti. V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo zato prepričani, da do razprave o vsebini, ki jo je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, sploh ne bi smelo priti. Menimo, da gre za zlorabo instituta priporočila ter instrumentalizacijo Državnega zbora. S cinizmom, ki sicer bolj pritiče predlagatelju, bi celo rekli, da le-ta zlorablja položaj, saj kot pomemben deležnik v zasebni televizijski postaji obračunava z drugo ter poleg političnega zasleduje tudi ekonomski interes. Več kot očitno je torej, da želi predlagatelj točke v deklarirani domnevni skrbi za neodvisno in nepristransko delovanje RTV Slovenija le-to prikazati kot odvisno in pristransko ter ji s tem načeti verodostojnost; zaposlenim na njej pa poslati nedvoumen politični signal.

Zaposleni na Radioteleviziji Slovenija so ljudje, zavezani svojim poklicnim standardom, etiki; odgovorni pa so najprej javnosti. Njihova naloga ni nekritično posredovanje piar sporočil te ali one politične stranke, kot bi si morda želeli politiki; pač pa morajo prepogosto ločiti zrnje od plev. In slednjih se je v stranki predlagatelj v zadnjem obdobju nabralo kar precej. Verjetno prav vsake pleve s političnih polj pač ni mogoče umestiti v televizijski prime time. Spoštovane in spoštovani! Kaj si strokovna oziroma zainteresirana javnost misli o takem političnem intervencionizmu v javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena pa je najbolje pokazala z neudeležbo, kot so zapisali v stanovskem združenju, kvazijavni debati,

ideološkem boju in nabiranju političnih točk. Žal je to domet te razprave. Na podlagi navedenega v Poslanski skupini Socialnih demokratov soglašamo s sklepom Odbora za kulturo, da priporočilo Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ni primerno za nadaljnjo obravnavo. Hvala za pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavila gospa Violeta Tomić. Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

V Združeni levici nikakor ne bomo podprli priporočil Slovenske demokratske stranke glede delovanja javne RTV Slovenija. Po eni strani zaradi tega, kaj in na kakšen način Slovenska demokratska stranka priporoča. Po drugi strani pa zato, ker gre zgolj za novo epizodo v napadih in obračunavanjih z novinarji in uredniki oziroma nasplah z vsakim medijem, ki poroča za odtenek kritično do Slovenske demokratske stranke oziroma do njihovega večno nedolžnega ljubljenege vodje Janeza Janše. Naj vas spomnim na deskreditacije o pankerskem žurnalizmu, o odsluženih prostitutkah, o potencialnih teroristih ter tudi na pozivanje k neplačevanju naročnine in RTV-prispevka. Vendar se s temi priporočili odpirajo druga pomembna vprašanja. Prvo, ki se nam odpira, je vprašanje novinarstva danes. Žal je celotna sfera novinarstva v zadnjem desetletju doživela mnogo udarcev in težko zbere sploh kakršnekoli moči za odzive. Izgubljeno je bilo mnogo profesionalne avtonomije, izgubljeno je bilo mnogo solidarnosti. Imamo množico prekarjih novinarjev, ki nimajo zagotovljenih niti osnovnih delavskih pravic, prisiljeni pa so v vse bolj intenzivno delo, kar vodi v copy-paste novinarstvo; posledično pa to, da v medijih beremo piarovska sporočila, ki jih ustvarjajo politični in ekonomski centri moči. Zagotovo pa je vpliv kapitala in politike neposreden. Eden najbolj zloglasnih primerov politične trgovine je vsekakor tisti s časopisom Delo in Pivovarne Laško, ki jo je izpeljala prav vlada Janeza Janše. Namesto da bi politika zagotavljala vse večjo avtonomijo javnim medijem tudi v finančnem smislu, da bi vzpostavljala pogoje, ki zmanjševali tržne pritiske, da bi dejansko medije pretvarjala v servise javnosti, bi si radi podredili novinarstvo, kolikor ga je še ostalo, javno RTV pa še dodatno oslabili in ji zmanjšali ugled. SDS je v tem res najbolj ekstremna, daleč od tega pa da bi bila edina. Delovanja RTV Slovenija ne smemo nekritično braniti, treba je jasno in glasno povedati, da je tako imenovani Grimsov zakon o RTV na stežaj odprl vrata za politikantstvo na javni RTV. RTV je postala poligon za politično vmešavanje, celo politično mrcvarjenje, kar ne pomeni, da pritiskov pred tem ni bilo. In tudi ne pomeni, da tudi brez tega RTV ne bi imela obilo

lastnih problemov. Ne moremo namreč kar spregledati nekritičnega novinarskega povzemanja neoliberalnih institucij in njihovih smernic. Ne moremo pri zdravi pameti mirno opazovati povsem nekritično poročanje o aktivnostih skrajne desnice, njenemu rasizmu in ksenofobiji; po drugi strani pa smo opazili, da na shodu proti tajnim sporazumom CETA in TTIP v središču Ljubljane javna RTV sploh ni poročala, čeprav so njihove kamere na dogodku bile. To pomeni, da se je prispevek nekje ustavil, kljub temu da je šlo za zelo aktualne dogodke. Lahko pa spremljamo zgodovinski revizionizem, potvarjanje zgodovinskih dejstev in blatenje narodnoosvobodilnega boja, ki so dobili kar domovinsko pravico v oddaji Pričevalci in še kakšni pred njo. Zakon o RTV Slovenija ne potrebuje zgolj temeljite reforme, ampak celo malo revolucijo.

Če se za konec ustavimo bolj natančno pri samih priporočilih, precej nesmiselno je, da Državni zbor kot zakonodajno telo poziva Vlado, se pravi izvršni del oblasti, na javni servis, ki bi moral biti avtonomen, naj ta spoštuje zakon, ki je predpis, ki zahteva dosledno upoštevanje. Še bolj nesmiselno je, da Slovenska demokratska stranka želi neodvisen nacionalni medijski svet, ki naj ga nadzira Evropska komisija. Ne le da je to samoposebi protislovno; še huje je, če upoštevamo to, kakšne politike nam vsiljujejo iz Bruslja in koliko škode, posredno tudi na medijih kot sredstvih obveščanja, so ti ukrepi povzročili ljudem v Sloveniji. Priporočila so po eni strani smešna, po drugi pa nevarna in škodljiva; zato je popolnoma jasno, da podpore Združene levice nimajo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jernej Vrtovec. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegi in kolegice, predsedujoči, lep dober dan!

Od nekdanj so bili in so mediji pomemben dejavnik, ki oblikujejo, sooblikujejo našo družbo. Še posebej danes so elektronski mediji. Med njimi ima prav posebno mesto v naši družbi tudi javni zavod RTV Slovenija, ker namreč v najširšem smislu zajema in posreduje, bi moral posredovati relevantno dogajanje ter vzgaja državljane s predvajanjem vsebin, ki niso nujno komercialno zanimive. Nova Slovenija ima v odnosih z mediji, torej tudi z novinarkami in novinarji, bogate izkušnje, dobre izkušnje, res dobre izkušnje. Smo namreč mnenja, da mediji in politiki potrebujemo drug drugega. In iz tega sledi, da preprosto moramo sodelovati za dobrobit delovanja družbe, sicer blokiramo normalno delovanje naše skupnosti, kar pa ni dobro predvsem za državljanke in državljane. Vsak od nas pa se mora vprašati, kakšen odnos ima do drugega in kaj lahko napravi za

izboljšanje teh odnosov. Na tak način se lahko marsikaj reši. Težko pa bomo politiki narekovali delovanje medijem in to tudi ne bi bilo prav.

Krščanski demokrati smo tudi v temeljni program matične stranke zapisali, da imajo dostopnost medijev in telekomunikacije ter znanje in usposabljanje državljanek in državljanov za njihovo uporabo velik pomen za večjo učinkovitost pri delu, za razvoj gospodarstva in boljše kakovost življenja. Zato je treba podpirati izobraževanje državljanov vseh starostnih skupin za uporabo novih medijev in telekomunikacij ter spodbujati njihov razvoj in dostopnost v vseh slovenskih krajih. Na tem mestu moramo izpostaviti besede v. d. generalnega direktorja javnega zavoda RTV Slovenija mag. Marka Fillija, ki je na seji odbora pojasnil, citiram: "V javnem zavodu RTV Slovenija upoštevajo načela etike ter želje državljanek in državljanov in se temu primerno odzivajo na njihove pozive in kritike, opravljajo svoje poslanstvo in skrbijo za javno družbo v skladu z zakonom. Zaposleni ne spadajo pod okrilje nobene politične sredine in delajo profesionalno." Ob slišanjem je zanimivo po drugi strani slišati nezadovoljstvo varuha pravic gledalcev gospoda Ambrožiča, ki je že večkrat javno izpostavil ravno nasprotno, kot je dejal gospod Filli. Dejal je, da "se celo počuti, kot da deluje v ilegali. Za obravnavo njegovih poročil namreč ni časa," tako pravi, "na sejah programskega sveta se njegovih pozivov ne sliši." In to, spoštovani kolegi in kolegice, zagotovo ni prav. In s tega stališča nam ni prav tudi v Novi Sloveniji. Kajti tudi v Novi Sloveniji želimo javni zavod RTV Slovenija kot ustanovo, ki bi bila v službi resnice državljanek in državljanov, saj le tako lahko opravlja svoje resnično poslanstvo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Vrtovec.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Gospod minister, drage kolegice in kolegi!

Priporočil, ki jih predlagajo poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke, seveda ni možno sprejeti. Glede priporočil številka 1, 2 in 4 – se pravi, 1 in 2, da naj Državni zbor priporoči Vladi Republike Slovenije, naj pozove vodstvo RTV Slovenija, za dosledno izvajanje določb Zakona o Radioteleviziji Slovenija ter dosledno spoštuje poklicna merila in načelo novinarske etike; in pod 4, da naj Državni zbor pozove RTV Slovenija, naj spoštuje določbe zakona, ki se nanašajo na zagotavljanje verodostojnih, neodvisnih in nepristranskih informativnih oddaj –, ta priporočila pomenijo grób poseg v zakonsko določeno institucionalno in uredniško avtonomijo RTV Slovenija. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je

v svojem mnenju o predlaganih priporočilih med drugim zapisala, citiram: "Pristojnosti Državnega zbora in položaj RTV Slovenija torej obravnave načina poročanja (kateregakoli medija, ne le RTV Slovenija) in njegovega ocenjevanja poročanja ne dopuščajo." Ne dopuščajo; sklepi in priporočila, ki jih lahko Državni zbor sprejema v zvezi s problematiko avtonomije medijev, pa so lahko le posledica celovite in splošne obravnave ter usmerjeni k ukrepom, ki bi takšen položaj lahko utrdili." To je mnenje Zakonodajno-pravne službe. Koliko je mnenje Zakonodajno-pravne službe vredno oziroma zavezujoče za Poslansko skupino Slovenske demokratske stranke in tudi za kakšno drugo, smo videli ravno s stališč predlagatelja. Verjetno so ta mnenja Zakonodajno-pravne službe tudi neko napotilo predsedujočemu. "Pristojnosti Državnega zbora in položaj RTV Slovenija obravnave načina poročanja in njegovega ocenjevanja ne dopuščajo." Tukaj se pa govori z imeni in priimki ter oddajami. To se nam zdi, Stranki modernega centra, kot rečeno, grób poseg v zakonsko določeno in zagotovljeno uredniško avtonomijo RTV Slovenija. In zaradi tega, ker verjamemo, da se bo razprava še razvnela, kot je napovedala gospa Bah Žibert, da se bo obračunavalo s posameznimi novinarji in s posameznimi oddajami, mi stojimo na stališču, da je to nedopustno vmešavanje v državni zboru. Zaradi tega iz načelnih razlogov, pa naj bodo to pomisleki z leve ali desne, tovrstno razpravo v tem hramu demokracije odklanjamo.

Stališči Zakonodajno-pravne službe in tudi Vlade izpostavljata, da bi poziv v priporočilih številka 1 in 2 k doslednemu izvajanju določb Zakona o Radioteleviziji Slovenija v praksi pomenil odmik od načela pravne države. To bi potem lahko pomenilo, da je zakone treba spoštovati in izvajati šele na podlagi poziva vlade oziroma vladnega priporočila, kar je seveda popoln nesmisel. Kot navajata Zakonodajno-pravna služba in Vlada Republike Slovenije, je vprašljiva pristojnost vlade, da poziva javno RTV Slovenija k čemerkoli. Vlada ima zgolj pristojnost imenovanja štirih od enajstih nadzornikov v nadzorne svete RTV ter ima dolžnost, da zagotavlja primerno financiranje javnega zavoda. Na drugi strani organi RTV Slovenija niso dolžni poročati vladi. Nadzorni svet sicer letno poroča Državnemu zboru, vendar pri tem ne gre za poročanje o vsebinah poročanja in programih, ampak samo podajanje informacij o poslovanju zavoda. Dolžnost države pa je, kot je bilo že večkrat izpostavljeno, da zagotovi avtonomijo in uredniško neodvisnost RTV Slovenija.

Dalje, kar je treba posebej poudariti, RTV Slovenija ima za uresničevanje programske avtonomije in neodvisnosti, ki je zagotovljena v 2. členu Zakona o Radioteleviziji Slovenija, zakonsko urejen programski svet ter varuha pravic gledalcev in poslušalcev. Ta dva organa zagotavljata nadzor v okviru avtonomije, ki je zakonsko zagotovljena Radioteleviziji Slovenija.

Ta dva organa sta tudi vez med javnostjo in ustvarjalci programov na radiu, televiziji ter uporabniki spleta MMC ter teleteksta. Stališča pristojnih na RTV do priporočila Slovenske demokratske stranke so jasna, so bila povedana na seji Odbora za kulturo in v Stranki modernega centra jim pritrjujemo. Marko Filli je na seji odbora povedal, da ima RTV Slovenija na novinarskem razsodišču malo primerov, kot medijska organizacija pa imajo najmanj obravnave v sodnih postopkih in skoraj nimajo obsojenih novinarjev; iz česar lahko sklepamo, da novinarji RTV spoštujejo poklicna in etična merila svojega poklica. Tudi predsednik programskega sveta gospod Zupanič je menil, da predlagana priporočila niso primerna. Seje Odbora za kulturo se nista želela udeležiti direktorica TV Slovenija in direktor Radia Slovenija; gospa in gospod sta pa poslala pismo, iz katerega je jasno razvidno njuno stališče. Tam sta zapisala, citiram: "Javne RTV Slovenija, naših novinarjev in urednikov ni mogoče presojeti in nadzirati na način priporočil te ali one politične stranke. V tem kontekstu nedvoumno sporočava, da to točko dnevnega reda razumeva kot politični pritisk na avtonomijo javnega servisa in to odločno zavračava."

Glede priporočila števila 3, to je ustanovitve neodvisnega nacionalnega medijskega sveta, ki bi moral biti po zamisli Slovenske demokratske stranke nadziran s strani Evropske komisije, da se zagotovi skladnost z evropskimi vrednotami, se postavljajo številna vprašanja, o katerih pa v Slovenski demokratski stranki, kjer so se tega spomnili, najbrž niso razmišljali. Ta vprašanja so: kateri so evropski standardi, ki so omenjeni v predlogu tega priporočila, in kje so zapisani; kako naj bi bil nacionalni medijski svet neodvisen, če ga ustanovi Vlada Republike Slovenije; kako naj bi bila nadziran s strani Evropske komisije; kateri komisar oziroma uradnik Evropske komisije naj bi ta nadzor nad slovenskim nacionalnim medijskim svetom izvajal in na podlagi katerega predpisa; katere evropske vrednote točno imajo v mislih, ki bi bile na ta način zagotovljene; in kateri primer nacionalnega sveta za medije v državah Evropske unije je že ustanovljen in na ta način deluje ter bi želeli, da se po njem zgledujemo v Sloveniji? Kljub temu da so bili v Slovenski demokratski stranki zaprošeni, da v tem smislu dopolnijo gradivo že za sejo Odbora za kulturo, katero so sami zahtevali, se to ni zgodilo. Če strnem, vsebina priporočil je nezakonita, nesmiselna in neizvršljiva, zato priporočila niso primerna za nadaljnjo obravnavo. V tem smislu v Stranki modernega centra vztrajamo pri tem, da jih ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Matič.

Besedo dajem gospodu Bojanu Podkrajšku, ki bo predstavil mnenje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Cenjeni minister s sodelavcem, kolegice in kolegi, lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Dejstvo je, da prej kot bomo razumeli, da je za stanje v Sloveniji soodgovoren tudi javni medij, to je zavod RTV, prej v življenje bolj prijazno za vse državljanke in državljane v Republiki Sloveniji. Moram povedati, da je jasen namen vseh teh priporočil, ki jih Slovenska demokratska stranka prinaša v ta državni zbor, da se o teh priporočilih pogovarjamo. Na veliko začudenje pa tega ne razumete v ostalih poslanskih skupinah in želite na tem področju politično obračunavati. Naj predstavim stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k predlogu neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija. Poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke namreč opozarjamo, da smo vse pogosteje priča prispevkom, ki resnično vzbujajo dvom v nepristranskost in verodostojnost poročanja javne RTV Slovenija in ki kažejo tudi na odmik oziroma kršitev sprejete zakonodaje. V zvezi s tem se vse pogosteje poraja vprašanje o izvajanju poslanstva javnega zavoda RTV Slovenija, ki je tudi javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena, ki ga financirajo s prispevki državljanke in državljani Republike Slovenije. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke z zaskrbljenostjo ugotavljamo tudi, da se novinarji ne držijo pravil, ki jih zavezujejo k odgovornosti, natančnosti, nepristranskosti, verodostojnosti in preverjanju dejstvu – naj ponovnim, preverjanju dejstev –; pri čemer spoštovanje poklicnih meril in načel novinarske etike ter morale, še posebej zagotavljanje le-tega v informativnem programu RTV Slovenije. Kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena namreč opravlja javno službo, ki je določena z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija. Ravno na to opozarjajo mnogi gledalci, ki zahtevajo od javne RTV Slovenija spoštovanje zakonov in poklicnih meril, še posebej toliko bolj, ker jih zakon zavezuje k obveznemu plačevanju RTV-prispevka. Zato tudi ne bi smelo prihajati do zavajanj uporabnikov.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prepričani, da bi morala RTV Slovenija še posebej spoštovati lastna pravila in s tem tudi zagotavljati uresničevanje svojega poslanstva. Kot edina javna televizija bi morala biti RTV Slovenija prva, ki zagotavlja demokratične standarde novinarskega poročanja; in tega naj tudi ne preprečuje drugim medijskim hišam. Za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke Državnemu zboru v sprejetje predlagamo priporočila, ki so v dobrobit vseh tistih, ki plačujejo naročnino, to so spoštovani državljanke in državljani Republike Slovenije. Hvala za pozornost.

PODPREDESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Podkrajšek.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev k predlogu priporočila.

Besedo ima predstavnica predlagatelja predloga priporočila gospa Anja Bah Žibert.

Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Meni se zdi, da je pomembno, da odgovorim kar takoj na nekatera mnenja v stališčih, ki jih lahko vsak ima; ampak prav je, da pa potem tudi pogledamo, kako je s tem. Mislim, da je minister lepo povedal, da imamo organe, ki naj bi skrbeli za tako imenovano izvajanje in uresničevanje zakonskih določil. Imamo nadzorni svet, imamo programski svet. Jaz sem si pogledala poročila nadzornega sveta. Tukaj imam tudi magnetograme; če bo kdo želel, si jih lahko pogleda. Nekatero nepravilnost na RTV Slovenija se dogajajo že leta in leta. Če vas ne gledam kot kolege poslanke in poslance, ampak državljanke in državljane, vas sprašujem, kaj se bo zgodilo, če vi ne boste spoštovali zakona in boste grobo kršili zakon. Boste za to odgovarjali, ali ne? Boste. Kaj boste storili, če ste dolžni plačevati davke tej državi, tako kot ostali državljani, če boste dolžni plačevati obvezni prispevek, pa vaša mnenja ne bodo slišana oziroma bo dovoljeno, da nekateri večno kršijo zakon. Se pravi, da očitno nekaj ni v redu. Na drugi strani, Vlada je v svojem stališču povedala, da se ne more neposredno vmešavati in da imamo zato programski svet. Bomo o sestavi nekoliko kasneje. Ampak naj uvodoma povem samo nekaj, v Slovenski demokratski stranki smo tovrstni predlog seje najprej sklicali na matičnem odboru, tudi po tako imenovanem drugem programskem svetu, in tudi danes, ker menimo, da je ta očitno brezzobi tiger. Zdaj pa bom povedala, zakaj. Odgovorna urednica na Televiziji Slovenija je takrat, ko je programski svet želel razpravljati o uresničevanju zakonodaje in merilih, programskemu svetu napisala, da je to pritisk na delo novinarjev. Zanimivo, kajne?! Odprto pismo programskemu svetu zoper uredništvo, upravni odbor, Društvo novinarjev Slovenije in tako naprej. Tudi oni pišejo, da se programski svet ne sme ukvarjati s programskimi vsebinami in vprašati, zakaj neka objava je, druge pa ni. Potem mi povejte, kdo v državi lahko to vpraša?! In zdaj nam očitno, da meljemo nekaj, kar ni, ne vem, v skladu z nekimi načeli. Saj ne govorimo vnaprej, jaz nisem dala nobenega pomisleka o tem, kakšno bo delovanje v prihodnje. Govorimo o vseh stvareh, ki so se dogajale za nazaj in so znano dejstvo. O njih je razpravljal programski svet. Kakšen politični pritisk Slovenske demokratske stranke?! Politični pritisk je kvečjemu sestava programskega sveta. Poglejte si, kakšna je; pa naj bi bil strokovno imenovan.

Kolegica iz Socialnih demokratov, te so bile pa močne, oprostite, te so bile pa močne. Najprej očitajte, da se je vse začelo politizirati z zakonom. A bežite no. Kdo pa je bil predsednik sveta? Verjetno gospoda Kocijančiča bolj poznate kot jaz, ampak zanimivo, tudi o njem ni bilo prispevka, ko so se pojavili neki dvomi o njegovih podjetjih. Ampak res pa je, da so se pod njegovim delovanjem sprejela nekatera merila, in danes očitno v tem državnem zboru o teh merilih ne smemo govoriti, čeprav je zelo lepo in natančno povedal, zakaj jih sprejemajo. Če je kriv zakon, saj ste kar pohiteli takrat, da bi ga spremenili, spomnite se. Ampak ljudstvo vam je povedalo – ne, nimate prav. Potem nenehno plačevanje in pozivanje nekaterih, da ne bodo plačevali RTV-prispevka. In potem je za vas to samo tako imenovani veljak, eden od politikov, predsednik naše stranke. Potem pa ima res veliko moč, da toliko organizacij, toliko podpisov je danes zbranih na račun ukinitve prispevka. Če bi veljalo, da je z RTV Slovenija vse v redu, potem verjetno teh pozivov ne bi bilo. Dajte si prebrati te peticije, vsebinsko si preberite, za kaj gre. Če v medijih pišejo, da se lahko s službenimi avtomobili vozijo na morje in tako naprej; na drugi strani pa ves čas govorimo o pomanjkanju sredstev, potem ni čudno, da ljudje skočijo v zrak in rečejo: A mi, ki smo pa že itak na meji finančne in socialne ogroženosti, smo pa dolžni to plačevati?! Ukvarjajte se s tem, da bo RTV deloval tako, da takšnih pozivov ne bo, ker bodo ljudje menili, da imajo od nje tisto, čemur je bila namenjena in je res. Gre za to, da se vzpostavi nek uravnotežen prostor tudi na področju medijev, kar naj bi pripomoglo k uresničevanju demokracije.

Naprej, Združena levica, jaz seveda kolegico Violeto Tomič razumem, ona je igralka, ona celo petinsko dela še danes na področju filma in ostalega ustvarjanja. Ona si verjetno v prihodnje še nadeja kakšno sodelovanje z RTV Slovenija. To absolutno razumem. Ni pa prav, da na eni strani poudarjate nek tvit s seje; mislim, da smo tam veliko govorili, zaradi mene lahko tudi danes govorimo, ker je bilo pojasnjeno, zakaj je nastal; in da se nihče, ampak res nihče ni ukvarjal s tem, zakaj je nastal. Morda je nastal tudi zato, da se zaščiti naše preproste člane in volivce; ne glede na to, kakšnega pogroma je bil deležen tisti, ki ga je napisal. Govoriti o tem, da ima Slovenska demokratska stranka svojo vojsko, da tiste, ki protestirajo, plačujejo, da smo organizator in plačniki posameznih shodov. To naj bi morali nekateri državljani in državljani od javne RTV, ki mora vsako informacijo preveriti, kar goltati, goltati, goltati in s tem živeti. Seveda na ta račun pade kakšna težka, ampak če bi bili malo objektivni vsi tukaj notri, ki ste danes nastopali; z eno besedo niste omenili plakata Smrt janšizmu. Poziv k umoru je za vas manj pomemben kot nek tvit, ki govori o medijski prostituciji. Poznate izraz, že dolgo obstaja. Bilo je govora o Pričevalcih, da se tam nekaj dogaja, ne razumem, Pričevalci so neka oddaja, kjer

posamezniki izpričajo svojo življenjsko zgodbo. Ne vem, zakaj bi bilo z njo karkoli narobe, 600 grobišč imamo po Sloveniji, ki so bila v času vojne in po vojni, celo danes v Hudi jami s tistimi kostmi ravnamo prav nepietetno. Tukaj res ne vidim nobenega pritiska. Koliko proslav vidim jaz na javni RTV z rdečimi zvezdami, govorimo o totalitarnem režimu; na drugi strani pa pravimo, da se zavzemamo za demokracijo. Celo v tem državnem zboru, hramu demokracije, je dovoljeno, da nekateri nosijo simbole totalitarnih režimov, pa zato ni nobenih problemov.

Kar se tiče Stranke modernega centra, mislim, da je šel gospod Matič korektno čez nekatera mnenja, se strinjam. ZPS je podala neko mnenje, vi ste ga razumeli tako, jaz sem v nekaterih delih razumela pa tako, da smo tudi malo premalo konkretni, vsaj kar se tiče medijskega sveta. In potem, kje je tista meja, o kateri lahko razpravljamo. Jaz trdim, da v zakonodajni veji oblasti lahko razpravljamo o vsem, kar piše v zakonu. In jaz sem povedala, da bomo razpravljali o uresničevanju zakona in načelih, ki so v njem zapisana. Tukaj pa ste nam, gospod Matič, naredili veliko uslugo. Vi ste dal narediti eno primerjavo, kako je v drugih državah. So neodvisni medijski sveti, so; in to v državah, ki veliko dlje govorijo o demokraciji. Seveda mi nismo v priporočilih, ker govorimo o priporočilih in ne predlogu sprememb zakona, navedli, katere od teh možnosti bi bile najprimernejše za Slovenijo. To je lahko še stvar pogovora in dogovora. Najbolj ste pa usekali mimo, ko ste rekli, kako pa naj bi to delovalo v okviru Evropske komisije in tako naprej. Poglejte si stran 3; saj smo v Evropski uniji, Evropski parlament poudarja, da mora Evropska komisija poskrbeti, da države članice na svojem ozemlju zagotavljajo pravilno izvajanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kar se odraža v pluralizmu medijev, enakemu dostopu do informacij in spoštovanju neodvisnega tiska. Evropska komisija; zato v okviru Evropske komisije. Zakaj v okviru evropskih vrednot? Mislim, da je to najbolj žalostno, če bi morala to pojasnjevati, vendarle se ja imamo za Evropejke in Evropejce. Skratka, v ničemer ne pritiskamo. Želimo pa, da se stanje na RTV Slovenija izboljša.

Imamo tretji program za prenašanje vseh sej, Državni svet vedno znova, ko so na mizi poročila – pa so poročila nadzornega sveta, ne programskega –, omenja nespoštovanje in neuresničevanje tega, da se tudi njihovo delo prenaša. In kako se lahko dogaja, da posameznih sej enostavno ni; ni, tudi v posnetku ne?! Jih ni. Potem pa najdemo izgovore, češ da v nekaterih prostorih ni primernih kamer. Dajte no. En dan so primerne, drug dan pa je kar neprimerna za prenos seje. Saj tako neumni pa menda vsi skupaj nismo, pa državljani tudi ne, ko sprašujejo, zakaj neke seje ni. Je pa res, da so bile nekatere pobude, tudi takratne kolegice gospe Bačič, da bi se TV Slovenija 3 ukinila; ko so popravljali zakon, kjer so vam državljani

rekli – ne, ne bomo ga. Tudi zaradi tega ne, ker vsaj na ta način vidimo nekatere stvari tako, kot so v državnem zboru – brez komentarjev, brez Satiričnih oči in tako naprej. Za to TV Slovenije 3 ne potrebujemo, to naj se dogaja v nekem drugem programu, enki, dvojki. Pa na trojki gledamo športne prenose formul. In vi govorite, da mi s sklicem takšnih sej presegamo, posegamo in ne vem še kaj. Nikamor ne posegamo, nič ne presegamo. Podobno smo poslušali, to sem povedala, tudi za slovenska sodišča. Ne smete, ne morete se pogovarjati o sodnikih, pa čeprav gre pri obojem za javni servis. Za javne servise. Dolžni smo govoriti o tem, kajti ta javni servis razpolaga z denarjem davkoplačevalcev, ta javni servis ima v poročilih nadzornega sveta praktično vsa leta težave. In ugotovitve programskega sveta, ki je pred časom moral spokati svoje kuferčke, pa nič zato, minister ima vse pristojnosti, da predlaga tiste, ki jim zaupa. Programski svet je namreč sestavljen tudi iz komisij, da bo tudi za javnost nekoliko lažje. Komisija za multimedijske vsebine ugotavlja, da prihaja do nedopustnega toleriranja napak in neukrepanja s strani vodstva. Poziva vodstvo, da zagotovi spoštovanje zakona, poklicnih meril in programskih standardov. Kaj rabite še več?! Prej ste povedali, da imamo formalne organe, to je programski svet. Ta je ugotovil napake, odstopanja od standardov, zgodi se pa nič. Direktorji ostajajo na svojih stolčkih, ob tem pa programski svetniki še dobivajo polena pod noge, češ da so nepristojni, da se o tem pogovarjajo.

Mogoče nekaj več o novem programskem svetu, ampak ta bo bojda zdaj delal zelo zaprto, lahko bodo prišli samo določeni na seje sveta, posnetki bodo razvidni čez nekaj časa; ne vem, kaj se bo zdaj tam noter dogajalo, da je potrebno takšno skrivanje. Ampak očitno odslej ne bo več nobenih problemov in verjetno ne bo tudi več transparentov ali pa bomo zdaj videli transparent – smrt komu drugemu. Me zanima, kako se boste odzvali takrat. Za tovrstne pozive vam ni bilo mar. Zato vse ostalo, kako zagovarjate novinarje pri svoji svobodi in tako naprej, zelo pozdravljam; ampak zaščitite tudi državljanke in državljane. Tudi tisti, ki so bili prizadeti, tako ali drugače. Tožb s strani RTV na račun njihovega dela pa je ravno s strani državljanek in državljanov kar veliko. Kar veliko in niso prav nič politične, samo da ti ljudje morajo tožbe plačati sami, odvetnike plačati sami, vlagati stvari sami; na drugi strani pa RTV z njihovim denarjem plačujejo odvetnike, da ščiti nepravilnosti.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Bah Žibert.

Replike, dr. Matič, še ni. Kolikor vidim, boste lahko razpravljali v nadaljevanju pa boste potem povedali svoje mnenje.

Nadaljujemo z razpravo. Kot prvi je na seznamu gospod Saša Tabaković, pripravi naj se gospa Marija Bačič ter dr. László Göncz. Izvolite, gospod Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, hvala za besedo!

Da ima problematika medijske krajine v Republiki Sloveniji dolgo sivo brado, to ni neka posebna novost. Jaz sam jo razumem v zagotavljanju delovnih pogojev novinarjev ter tudi k spodbujanju h kvalitetnim delovnim procesom novinarjev z namenom, da bi namesto novičarskega populizma, ki se je razpasel do naslutenih možnosti v Republiki Sloveniji, vseeno raje skozi nek prosperitetni cilj spodbujali raziskovalno novinarstvo. Raziskovalno novinarstvo je danes pri nas na psu. Je upehano, ga skorajda ni, predvsem tudi zaradi pretekle sprege med mediji in politiko; še bolj pa tudi zaradi želje določenih političnih struj, da si na nek način medije podredi oziroma z njimi manipulira. Manipulira na način, ker se potem enostavno na takšen način tudi lažje manipulira z javnostjo. Če temu ne bi bilo tako, potem verjetno ne bi imeli v preteklosti afere okoli brezplačnikov, ki jo je tudi obravnavala parlamentarna komisija v Državnem zboru, ne bi imeli tudi obžalovanja ali pa nesmiselnega tviteraštva vodje opozicije oziroma najbolj vidnega vodje opozicije, seveda tudi ne bi imeli pozivanja k neplačevanju RTV-prispevka. Jaz se deloma lahko strinjam, da je človek včasih nezadovoljen, kot je že povedala kolegica Bah Žibert, ampak se mi zdi, da to enostavno ne more biti opravičilo za neko nezakonito delovanje. Ne morem se tudi strinjati, da je popolnoma vseeno, ali k nepokorščini poziva recimo neko združenje, ali pa k nepokorščini poziva gospod z zelo dolgo politično kilometrino; še posebej zato, ker je užival skoraj vse funkcije v državi z izjemo predsednika republike. Mislim, da stvari med civilno iniciativo in takšnim političnim veljakom enostavno ne morejo biti primerljive, in s tem se ne morem strinjati.

Če se odmaknem od nekega političnega diskurza in se usmerim na mnenje Zakonodajno-pravne službe, lahko vidimo, da priporočilo poziva vlado k nelegitimnemu poseganju v nacionalno RTV. V prvi točki priporočila je poslanska skupina zahtevala od vlade, naj na splošno pozove RTV k doslednemu izvajanju določb zakona, čeprav v gradivu ni bilo natančno predloženo, kateri členi zakona se ne izvajajo oziroma katera zakonska ureditev ni dosledno spoštovana. Že dejstvo, da je neko razmerje urejeno z zakonom, naslovniku enostavno nalaga obveznost, dolžnost določenega ravnanja. Če bi priporočilo v smislu te točke vzeli dobesedno, potem bi to lahko, sicer zelo absurdno, pomenilo, da je treba zakone spoštovati in izvajati na podlagi poziva vlade oziroma vladnega priporočila. To je popoln absurd. Sicer vem, da je marsikdo iz Slovenske

demokratske stranke in tudi iz Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke obupal nad sodno vejo oblasti, to se je večkrat pokazalo tudi v preteklosti, tudi že na včerajšnji plenarni seji Državnega zbora; ampak jaz moram vseeno povedati, da verjamem v pravni protokol države Republike Slovenije. Enostavno verjamem, da so sodišča tista, ki presojujejo, v kolikšni meri je določena zakonodaja spoštovana v izvajanju, in potem to možno neizvajanje sodišča temu primerno tudi sankcionirajo. Poudarjam, zato imamo sodišča, zato imamo nek pravni protokol; in to seveda ne more biti politika.

Moram povedati, da sem malo presenečen, da stranka, ki ima demokracijo v imenu, vseeno pa bodimo natančni, interesno parcialno obravnava slovensko medijsko krajino, ker se ne odziva na vse primere, kot sem jih že prej naštel. Sploh pa ne moremo različnih potez različnih političnih veljakov, kako bi temu rekel, zagovarjati in argumentirati na način nekih vzročnih posledic. Zakonodaja je takšna, kakršna je; in zdi se mi, da smo pred zakonom vsi enaki, in je prav, da jo vsi tudi enako spoštujemo. Zakon o RTV zelo jasno govori, da je dolžnost ustanovitelja zagotoviti primerno financiranje za izvajanje javne službe in zagotoviti tudi institucionalno avtonomijo ter uredniško neodvisnost RTV. Zato je v zakonu o RTV zelo jasno določena vertikala nadzornih organov RTV, programski svet skrbi za programsko politiko, programska politika mora zastopati čim širši interes javnosti. Prav tako imamo tudi varuha pravic gledalcev in poslušalcev RTV, ki prav tako opozarja na ta interes. Potem imamo generalnega direktorja, ki vodi strokovno in poslovno RTV Slovenija, in nadzorni svet. Nadzorni svet RTV pa, kot je že tudi v ostalih zavodih utečeno, varuje predvsem interese gospodarskega poslovanja. Vlada Republike Slovenije z izjemo pristojnosti za imenovanje štirih od enajstih članov nadzornega sveta in tudi pristojnosti, da na podlagi različnih ekonomskih razlogov za največ 10 % spreminja višino RTV-prispevka, nima nobenih drugih zakonskih možnosti oziroma mehanizmov, preko katerih bi lahko vplivala na delovanje RTV. Enostavno nima.

In tudi RTV Slovenija prav tako nima nikakršnih zakonskih obveznosti, da bi poročali Vladi Republike Slovenije. O svojem delu lahko poroča izključno in samo Državnemu zboru, pa še to samo za področje poslovanja in ne za področje uredniške politike. In s tem se seveda absolutno strinjam, ker ne vem, kam pridemo, da bi se neka veja oblasti začela na tak način direktno vmešavati v uredniško politiko. Jaz si vseeno malo drugače predstavljam demokracijo. Seveda se mi lahko o marsičem pogovarjamo, ampak se mi zdi, da je treba vedeti, kje so neki okvirji dialoga in kje so določene pristojnosti določenih institucij, kot je tudi Državni zbor. Ker če tako ne bo, potem zelo hitro pridemo na nek dialog, ki se lahko zelo zvlgarizira. Ne pristajam na način delovanja, kot je bilo že večkrat

populistično rečeno, recimo delovanje ulice. Vse skupaj, če bi se politika vmešavala v uredniško politiko, bi to dišalo po nekih drugih časih, ki pa smo jih, upam, že zdavnaj prerasli. Kadar obravnavamo morebitno kršitev poklicnih in etičnih pravil, je prav, da se ta obravnavajo; ampak zato imamo spet določen protokol. Imamo častna razsodišča, v zakonu imamo tudi pravico do popravkov, v končni fazi imamo tudi tožbo, kjer se lahko tisti, ki ima občutek, da so mu kršene pravice, tudi pritoži, sodi oziroma gre v tožbo na sodišče in podobno. Moramo spoštovati ta protokol in zdi se mi, da ni prav, da politika na nek način v ta protokol posega.

Tudi osebno menim, da priporočilo, ki ga imamo, zagotovo ni prava pot, kako naslavljeni vprašanja, ki so, se strinjam, v določeni meri pereča. Najmanj se pa tukaj jaz lahko osebno strinjam s 3. točko oziroma pobude za neodvisen nacionalni medijski svet, ki naj bi bil nadziran s strani Evropske unije. Mislim, da vseeno v priporočilu ni jasno, v kakšnem pravnem smislu bi sploh to lahko izgledalo. Kot je bilo že rečeno tudi stališču, kot je tudi že komentirala kolegica Bah Žibert, mislim, da je za naš pravni sistem to zelo delikatno vprašanje. Zdi se mi, da je potrebna malo širša razprava, tudi strokovna. Na splošno pa sam takšnemu pristopu nasprotujem. Res je to, da se je zgodil medijski pregled, imenovan medijska svoboda iz leta 2013, kjer se navaja ta možnost ustanavljanja medijskega sveta. Ampak če tukaj pogledamo zelo natančno, če beremo te resolucije, ki govorijo o pluralnosti in medijski svobodi, enostavno se moramo zavedati, da te niso pravno zavezujoče in da se ureditve, kot jo imamo pri nas, odražajo tudi primerljivo na ureditvah članicah Evropske unije. To pomeni, da tudi statut RTV zelo primerljiv z drugimi državami članicami Evropske unije.

Moram pa še nekaj povedati, kar me tudi malo pesti, ta nenehna potreba po nadzoru. Pred dvema letoma smo se komaj rešili trojke, torej bonitetne ocene se izboljšujejo, gospodarstvo se izboljšuje. Komaj smo se rešili tega nadzora, že čutimo neko potrebo, da pa vseeno potrebujemo nek nadzor; pa četudi je to nadzor medijev s strani Evropske unije. Mislim, da moramo biti malo bolj samozavestni kot narod in malo bolj ceniti svojo, kako bi temu rekel, državotvornost in v končni fazi tudi suverenost. Priporočilo, ki ga danes obravnavamo, po mojem mnenju, vseeno bi težko sam presodil, da je stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke dobronamerna ureditev medijske krajine. Če bi to bilo res, bi se po mojem morali danes predvsem pogovarjati o tem, kam je izginilo raziskovalno novinarstvo, kje je, ko se v kakšni zgodbi ali pa tudi v kakšnem dokumentarnem filmu malo izpostavi; da je potem takoj deležno zelo močne kritike ter tudi, pod narekovaji, nekega političnega preganjanja. Kaj se dogaja s samozaposlenimi novinarji in zakaj se jih vse bolj in bolj sili v espeizacijo? Mislim, da so to

tista vprašanja, ki bi jih moral Državni zbor naslavljal. Če se motim, pa mislim, da se ne, ampak če se motim, bo vsekakor pokazal čas in politični razvoj tega državnega zbora že jeseni, ko bomo obravnavali predloge Ministrstva za kulturo, ki se bodo dotikali urejanja podobe slovenskih medijev. Do takrat pa žal enostavno ne morem podpirati intenc Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, kot jo obravnavamo danes. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Tabakovič.

Za besedo je prosila predstavnica predlagateljica gospa Anja Bah Žibert. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Moram reči, da je bila razprava gospoda Tabakoviča v enem delu zelo zanimiva. V začetku nam je očital, da se ukvarjamo zgolj z RTV Slovenija, na drugi strani pa je sam omenil, da se pač ne ukvarjamo kot medijski krajini v celoti. Jaz mislim, da je ravno ta medijski svēt tisti drugi del, o katerem bi lahko govorili o medijskem prostoru v Sloveniji, na kakšen način se ta izvaja. Je pa res, in to sem tudi povedala, da je potreben za to še premislek, da je potrebna o tem razprava, zato je to priporočilo. Mi nismo določili, da posnemajmo to državo, damo sem notri in tako je. Kar se tiče nadzora, pri katerem ima svoje pomisleke, ki so v neki meri tudi na mestu; pa vendar na drugi strani, če ima človek čisto vest, nima težav z nadzorom. Seveda pa mora biti ta nadzor jasno določen, mora se vedeti, kdo ga nadzira. Pri nas v Sloveniji ter v prejšnjem sistemu smo imeli z nadzori res kar velike težave, ampak če je ta nadzor zelo jasen in pripomore k zadovoljstvu državljanov in državljanov, tudi pri uresničevanju zakonodaje in izboljšanju stanja, jaz tukaj pač ne vidim strahov. Saj tudi na finančnem področju smo priča nadzoru, pa verjetno ta na nek način le pomaga pri tem, da se dolg, zadolževanje in vse ostalo ne dviga v nebo. Največji očitek ali pa to, s čimer ves čas poskušate današnjo našo razpravo postaviti v bok temu, da je neprimerna, da je celo nepotrebna, da posegamo predaleč, se naslanjate na mnenje Zakonodajno-pravne službe. Jaz še nisem slišala – dve leti ste sedaj, nekdo je rekel, da je drugi polčas –, da bi se vi kot koalicija tako zelo ukvarjali z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Ker če bi se, potem ne bi odvzeli mandata poslancu v tem državnem zboru. Potem ne bi sprejeli kar nekaj zakonov, ker je bilo jasno napisano, da so v nasprotju z zakonodajo, celo z Ustavo in nekimi drugimi določili. Najdite še kaj drugega, kajti s priporočili kot takimi nismo posegli v konkretno izvajanje zakona, ampak smo povedali, da dvomimo v uresničevanje načel. Želeli bi pojasnila, zakaj do tega prihaja, če prihaja, in da se skuša narediti vse, da se zakonodaja in merila, ki so bila

sprejeta, mimogrede, takrat, ko je svēt vodil bivši predsednik SD, uresničujejo.

Še ena zadeva, ki se mi tukaj zdi pomembna in jo je izpostavil gospod Tabakovič, je bila, da bi si želel razpravo o nekih drugih vprašanjih o RTV, kot so: zakaj nimamo kakovostnih dokumentarnih filmov, nekih drugih oddaj, kaj je z novinarskim delom, s plačevanjem tega. Sem opozorila na začetku na poročila nadzornega sveta, ko se nekatere stvari ponavljajo iz leta v leto in se nič ne spremenijo. Ker očitno tisti, ki bi morali terjati odgovornost od odgovornih, tega ne storijo in se to počne v nedogled. Je pa res, da poslanec, ki celo prihaja iz koalicije, res nima težav, da predlaga predlog točke oziroma predlog za sklic seje Odbora za kulturo in opravimo tudi takšno razpravo. Jaz jo vedno pozdravljam, meni se zdi, če o tem govorimo, da je to še kako dobrodošlo. Omenjeno je bilo tudi, da smo mi lahko z nečim nezadovoljni. Ne, ne gre za nezadovoljstvo; gre za spoštovanje načel, načel verodostojnosti, resničnosti. Načelo, da se stvari preverijo, da nekdo ne napiše, kar se mu zdi, in potem za to niti nihče ne odgovarja. Jaz mislim, da tako pač ne gre, da tudi mi, ko karkoli povemo, moramo vedeti, kaj govorimo. Vemo, kaj se zgodi, če dajete neke napačne informacije. To so na nek način javni servis. Tukaj z nami sedi spoštovani sekretar, on bo verjetno osebno odgovarjal za svoje delo, če bo naredil nekaj narobe. Ne vem, ali bo jutri še lahko sploh sedel na stolčku, ali bo moral kazensko odgovarjati, finančno odgovarjati in tako naprej. Pa ni nedotakljivih javnih uslužbencev, tega ne more biti. In o tem je treba govoriti.

Da pa ne bo bilo rečeno, kot sem že prej povedala, da govorimo nekaj na pamet, sem izpostavila konkretni primer, in to iz različnih strani; ni šlo samo za Slovensko demokratsko stranko, šlo je tudi za druge. Nekomu je to pač dovoljeno in sprašujem preprosto, zakaj. Kajti merila in zakon morajo veljati za vse zaposlene. Tukaj se strinjam, za vse mora veljati enako. Da ne boste rekli, da spet operiram s konkretnimi imeni, ampak govorim, da se to pojavlja. Statistika, časovnica bi verjetno pokazala še kaj drugega, če bi lahko do nje prišla, koliko minut se za kakšno stvar porabi. Ali pa statistika udeležbe v posameznih oddajah, kamor se na primer povabi strokovne komentatorje. Dajte no, kar pogledajte, da jih vsi natančno popredalčkajo v nek politični prostor. Pogledajte tukaj uravnoveženost, pa spet ne govorim konkretno, da mi ne bo kdo očital, da karkoli presegam. In še enkrat, o tem smo v Slovenski demokratski stranki govorili tudi, ko je bil en drug programski svēt, tudi sklicali sejo na to temo, s tem nimamo težav. Ampak nekaj pa mora biti narobe. Očitno smo edini, ki na to opozarjamo. Zadnjič je kolega Jani Möderndorfer izrekel eno zanimivo izjavo na odboru – če vam kaj ne paše, si lahko vsaka stranka ustanovi svoj medij in naj pač tam objavlja, karkoli hoče. Ja, naj si ga ustanovi,

vsaka svojega. Ni pa pošteno, da je nacionalni medij pod kremplji točno določene politične opredelitve. To pa je problem. Pustimo ga na miru, pa verjetno takih razprav ne bo. Pa si ustvarite svoj medij.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Bačič.

Pripravita naj se dr. László Göncz in gospod Janko Veber.
Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana kolegica! Poslanci imamo različna mnenja, s čimer ni nič narobe; pač pa iz tega lahko nastane, kot pravijo, en dober produkt, ko se krešejo mnenja. Naj preidem k materiji, ki jo danes obravnavamo. Predlagatelj poziva k spoštovanju zakona, ki ga je kot produkt največje politične uzurpacije avtonomije javnega servisa spisal njen poslanec. Ne bom izrekla imena, gospod se je ravnokar usedel. Ob tem ne postreže z argumenti, kako naj bi bil zakon kršen, na kar opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba, pač pa navrže zgolj pavšalne politične ocene. Nenavadno je, da Slovenska demokratska stranka poziva k nečemu, kar je samoumevno – k spoštovanju zakonodaje. Morda v tem konkretnem primeru tudi zakon za Slovensko demokratsko stranko ni samoumeven. Spomnimo se zgolj poziva vašega predsednika k državljanski nepokorščini, torej k nespoštovanju zakona o RTV glede plačevanja obveznega RTV-prispevka. Ker zakone Državni zbor sprejema z namenom, da se spoštujejo, te seje ni mogoče razumeti drugače kot nelegitimen pritisk; če pozorno beremo mnenje Zakonodajno-pravne službe, pa celo nelegalen pritisk na novinarje in urednike RTV. Tudi v Društvu novinarjev menijo, da takšna razprava ne sodi v državni zbor. Menijo namreč, da gre za poskus političnega vpliva na javno RTV Slovenija in predstavlja tudi grožnjo nepristranskosti poročanja. V tem vidijo poskus absurdne politične intervencije, namenjene pritisku na novinarje javne Radiotelevizije. Novinarji in uredniki Radiotelevizije Slovenija so ljudje, zavezani svojim poklicnim standardom, etiki; odgovorni pa so seveda najprej javnosti. Njihova naloga ni nekritično posredovanje piar sporočil te ali one politične stranke, kar bi si morda v politiki včasih želeli. Sklicevanje na tako imenovane standarde in namere po nekakšnem nadzoru Evropske komisije pa v kontekstu zveni kot slaba šala. Stranka, ki na področju medijev ne spoštuje postulatov demokratičnosti medijskega prostora, stranka, ki s svojimi eskapadami na medijskem področju povsem zanika Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2013 o Listini Evropske unije: določitev standardov za svobodo medijev v Evropski uniji, posebej opozarja na izzive in pritiske, ki so posledica nedopustnih političnih in finančnih

vplivov ter gospodarske krize in zadevajo uredniško neodvisnost, zaposlovanje osebja, negotovo zaposlitev, samocenzuro, nevtralnost in kakovost informacij ter dostop in financiranje. RTV je torej dolžna zaščititi novinarje in urednike pred pritiski, napadi in sodnim preganjanjem zaradi njihovega novinarskega dela. Socialni demokrati tega priporočila nikakor ne moremo podpreti. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo želi predstavnica predlagateljica gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Res je, Slovenska demokratska stranka ne spoštuje posameznih zakonov oziroma zavez Evropske unije. Dajte no. Ali ste potrdili resolucijo o totalitarizemih?! Bežite no! In potem tukaj govorite o neodvisnih medijih. Kdo sedi danes v programskem svetu? Vaša članica, ženskega odbora. Lepo vas prosim, veste, to je pa sprenevedanje! Jaz imam tudi rada diskusijo in uživam v njej. Ampak sprenevedanje se mi zdi pa višek, pa nisem želela govoriti o posameznikih, ampak tako je. Danes je na čelu programskega sveta spoštovana nekdo, ki je javno rekel, da ne samo to, da mora oziroma da neka politična opcija ne sme več ponavljati razreda, ampak je sploh več ne sme biti! Dajte si prebrati njegove izjave. Ti bodo skrbeli za uravnotežen medijski prostor v Sloveniji?! Ne vem. Ampak jaz nimam težav. Kot rečeno, tudi pri prejšnji sestavi, kamor ste predsednika vedno radi uvrščali v tako imenovan naš prostor, smo sklicali podobno sejo in povedali, da se dogajajo nepravilnosti. Kakšen pritisk na novinarje? Saj lahko delajo, kar hočejo, pa se jim nič ne zgodi. Ja, poznam pa določene pritiske. Vam bom povedala konkreten primer. Urednica informativnega programa je želela v službo vzeti novinarja, ki je občinski svetnik. In ko so se ostali znotraj sistema dvignili in rekli, da tako pa to ne gre, saj gre za politično osebo; je rekla, da nismo več v totalitarizmu, da boste to govorili. Na drugi strani je pa nekdo, ki je legendarno dolgo vodil neko otroško oddajo, ker je dal glas, se pravi niti pojava ni, niti ime ne, nastopil v referendumski kampanji, sicer za nepolitično stranko, bil naslednji dan na cesti. To je spoštovanje meril? To je spoštovanje zakonov? Mislim, da ne. Etika in morala.

Veste, kdaj bomo etični in moralni tudi na področju medijev? Takrat, ko bo naredila napako naša poslanka. Naša poslanka, na primer ko govorimo o politični uravnoteženosti, in je ne bodo 14 dni čakali pred vrati, kaj se je dogajalo z njeno preteklostjo dvajset let nazaj, jo klicali 24 ur na dan, posegali v njeno zasebno življenje tako dolgo, da je zaradi tega odšla s poslanskega mesta. Na drugi strani imamo pa tukaj notri, spoštovani, poslanke, za katere se ve, da je bil pri njenem prejšnjem delu kršen zakon; pa ni nobenih tem. Vse tiho, sploh ne

vemo, kako se je zgodba končala. In vi, socialno čuteča stranka, šlo je za neplačevanje socialnih prispevkov, veste, pa vam celo v koaliciji ni problem biti. Ne imeti dvojnih meril. Bodimo pošteni, bodimo fer, naša želja je bila takšna, lahko se sklicujete na Zakonodajno-pravno službo, ampak potem se dajte vedno. In zdaj dvignite vsi svoje roke in povejte – katastrofa, proti Zakonodajno-pravni službi smo bili, vzeli smo mandat kolegom in kolegicam iz Slovenske demokratske stranke, onemogočili smo delo njihovi poslanski skupini in enemu od poslancev; vsaj sram nas je, če že odgovornosti ne sprejemamo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz.

Pripravi naj se gospod Janko Veber in gospa Anita Koleša.
Izvolite, dr. Göncz.

dr. László Göncz (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Jaz bom začel takole, da verjetno ne moremo oporekati temu, da o problematiki RTV razpravljamo, saj gre za javni medij, kjer je taka razprava ali pa razprava nasploh o tem upravičena. Je pa drugo vprašanje potem, če so priporočila pripravljena tako, da je to sprejemljivo za vse ali pa samo za del Državnega zbora, to je pa potem že stvar politične odločitve.

Bi bilo naivno pričakovati, da je glede na vpliv RTV Slovenija, da bi bila politika kdajkoli tukaj lahko indiferentna. Kot je bilo že danes večkrat poudarjeno, gre za zelo pomembno področje v celotni socializaciji družbe z vidika informiranja RTV. In seveda tukaj so interesi zelo močni. Jaz tovrstne razprave in pa nasploh razprave v zvezi z organiziranostjo vsebinsko javne ustanove jemljem kot nekaj normalnega.

Seveda je pa druga stvar, kakšne so naše razprave kot poslancev oziroma politikov v tem hramu demokracije. Jaz tukaj se nagibam in pa zavzemam sicer za vsebinsko različnost, ampak hkrati za strpnost, ker nikakor ne bi smeli biti generatorji tistih težav, ki potem še bolj naredijo našo družbo za razklano ali pa za kakorkoli turbulentno. Torej iz tega vidika jaz menim, da imamo odgovornost pri izrekanju lastnih besed.

Kar se tiče zelo strokovnih zadev, ki so bile delno omenjene, delno so bile omenjene tudi v gradivu. Jaz menim, da za to tu ne bi trošil besede, omenil bi zgolj tisto, kar je bilo tudi na delovnem telesu omenjeno, da Vlada oziroma tudi programski svet podpirata, da se na področju organiziranosti programskega sveta kot tudi nadzornega sveta naredi korak naprej, se naredi korak v pravo smer, da se res v največji možni meri zagotovi vsaj formalna neodvisnost programske politike RTV. Pri tem se moram strinjati in vse tovrstne pobude bom podprl. Sicer jih še ne poznamo, upamo da bodo šle dejansko

v to smer. Zato se ne dotikam, namenoma se ne dotikam objektivnosti kot take, ker objektivnost v medijih je zelo komplicirana zadeva. Vemo vsi, v športu lahko izberemo točno, kako je kdo hitrer, kdo je koliko preskočil. Pri objektivnosti medija je to vprašanje dosti bolj kompleksno in zato se v to spuščati, je zelo tvegana poteza, torej tega nikakor ne bi rad počel. Ampak če pa že govorimo o javnem mediju, potem bi vsekakor v zvezi s programsko politiko omenil to, da se ta naj nikakor ne zaganja v neke konkurenčne poteze s komercialnimi mediji. Ne trdim, da je to počela, ampak to nikakor ne bi smelo biti vodilo, kakor tudi nekakšna samo promocija ali pa forsiranje nečesa v razmerju do drugega tudi ne bi bilo primerno.

Na koncu naj omenim zgolj dve stvari. Jaz zelo osebno sem mnenja in se ideološko ne bom opredeljeval, da žal neki metodološki stereotipi iz obdobja, ko je še bil eden in edini medij v nekem prejšnjem sistemu, se je malo privlekel v današnji čas, torej v celoti še teh stereotipov nismo ali pa niso uspeli opustiti. To je moje osebno mnenje. S konkretnim primerom lahko to ilustriram z enim stavkom tako, da so na primer pri poročanju iz nekatere evropskih držav zelo stereotipne tovrstne interpretacije, ampak tudi naj omenim z drugi strani naše bolj ozko področje, torej narodnostno področje. Mi imamo dva medija v okviru tega sistema, in sicer madžarski radio in madžarski TV program. Pri tem moram iskreno poudariti, da nikoli nismo zasledili nekega vpliva ali pa kakršnegakoli pritiska in lahko potrdim, da v tem primeru res govorimo o avtonomnosti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, dr. Göncz.

Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se gospa Anita Koleša in gospod Primož Hainz.
Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

No, ko se pogovarjamo o javnem mediju, je treba, najbrž da, zelo jasno povedati, da je zelo pomembno, koliko ta medij lahko ostaja neodvisen. Prav od tega, ali ima resnično tudi vir financiranja, neodvisen od politike, od tega, kar se dogaja v proračunu, in tako naprej in če se dotaknemo RTV prispevka, ki ga plačujejo ljudje glede na svoj električni priključek, je to eden od virov, ki je zelo pomembne za to, da se lahko zagotavlja delovanje javnega medija. V zgodovini delovanja javnega medija smo doživeli, da je prav s strani predlagatelj bil podan predlog, da se zmanjša RTV prispevek. S kakšnim namenom? Ali da se mu omogoči ta samostojnost, neodvisnost ali da se ga omeji in poskuša pripeljati v situacijo, da bo moral zaprositi za dodatna sredstva iz proračuna ali pa se celo preoblikovati v deloma komercialni medij, ki je potem odvisen od interesnih sfer, ki imajo denar in ti ta denar

namenijo, če se odzivaš potem na njihove interese. Tako da mislim, da je treba zelo jasno povedati, da so predlagatelji znotraj svojega delovanja v slovenskem prostoru naredili zelo grob poseg v javni medij ravno s tem, ko so želeli zmanjšati in zmanjšali dejansko ta prispevek.

Sam pa moram povedati, da imam res užitek, ko se pogovarjamo z novinarji v parlamentu, predvsem novinarji, ki strokovno pokrivajo posamezna področja, običajno ti novinarji resnično imajo zelo veliko informacij, so zelo dobri poznavalci posameznega področja in vedno je užitek imeti dialog in izmenjavati stališča s takšnimi novinarji. In v največji meri to lahko zagotavljajo prav novinarji, ki so v službi javnega medija. Komercialni medij ima povsem druge interese in si želi na trgu ustvarjati čim večji priliv. Tako da je ta interes bistveno drugačen, če se pogovarjamo z novinarji javnega medija. To, da se poskušamo danes ponovno pogovarjati oziroma se pogovarjamo, ker je zahteva s strani predlagateljev dana, o tem, da se tudi preko Državnega zbora poskuša vplivati na delo javnega medija, je samo še eden od novih poskusov, ki je v vrsti delovanja predlagateljev. Enega sem že prej opisal – skozi prispevek oziroma zmanjševanje prispevka, drugi je ta, da se danes v parlamentu predstavniki političnih strank pogovarjamo o tem, kaj si mislimo o mediju. Vsaka politična stranka bi želela imeti čim večji vpliv tudi na javni medij, to najbrž ni nobena skrivnost. Dejstvo pa je, da se je z zakonom, ki je bil sprejet leta 2005 in ker je tudi od predlagateljev samo gospod Grims danes tukaj na nasprotni strani, ki je tudi avtor tega zakona, zelo jasno zapisano, da je programski svet sestavljen iz članov, ki jih oblikuje večina Državnega zbora, torej kar 21 od 29, torej 72 % teh članov imenuje Državni zbor. In tukaj je ta izhodiščna zadeva, ki bi jo najbrž res bilo treba izčistiti, kako in kaj se je dogajalo ravno s to sestavo programskega sveta, ko se menja oblast, ko se menja večina in tako naprej. In mislim, da če bi ta analiza pokazala, da se dejansko ta zakon odziva na način, da omogoča trenutni oblasti vpliv na to, kako se oblikuje tudi programski shema, potem je treba spremeniti zakon. Pa me pravzaprav zanima, ali je predlagatelj pripravljen spremeniti zakon prav v tej točki, ker je bil sam eden od avtorjev tega dogajanja.

Sicer pa še enkrat poudarjam, mislim, da je potrebno zagotoviti vse pogoje z neodvisnimi viri za javni medij in seveda vzpostaviti tudi ustrezen mehanizem nadzora porabe teh sredstev. Tukaj imamo lahko kot Državni zbor pomemben vpliv, da vidimo, ali se dejansko ta sredstva porabljajo z vsemi pravili ali ne, v nekem poročilu, ki ga lahko dobimo, čeprav ima po zakonu javni zavod tudi vse inštitucije, ki to nadzirajo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anita Koleča, pripravita naj se gospod Primož Hainz in mag. Branko Grims. Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavnik Ministrstva za kulturo!

Upam, da lahko imam svoje mnenje, da je današnja seja v pretežni meri namenjena nekemu političnemu pritisku na našo javno radijsko in televizijsko hišo. Mislim, da nima smisla, da se zdaj tukaj sprenevedamo in obračamo besede. Državni zbor, dejstvo je, da nima prav nikakršnih pristojnosti presojsati, ali je neko novinarko delo pristransko ali nepristransko, neodvisno ali odvisno. Takšne in podobne akcije neke politične stranke pripomorejo k temu, da se novinarji ali pa uredniki primejo za srce in se vprašajo, ali jim je treba ali ne, ali jim je treba poročati o nekem politiku tako ali drugače. Verjetno drugače, kot misli s tem srcem, ker me bo potem pač poslal na pranger ali s kakšnimi drugimi pritiski označil moje novinarsko delo. Zanimivo je, da predlagatelji pravijo, da poročanje radijske in televizijske hiše kaže na odmik oziroma na kršitev sprejete zakonodaje oziroma pravil. Tukaj smo že poudarili in to mislim, da je treba še enkrat povedati, kljub temu, da bi naj bilo tukaj drugače, ampak dejstvo je, da če nekdo krši zakon, pa četudi je to novinar, se dobro ve, kaj mu sledi, in tudi če krši pravila, se ve kaj sledi. Govorili smo o pristojnih organih in zato mislim, da je tukaj popolnoma brez pomena, da se sprenevedamo in da govorimo o tem, da je Državni zbor za to pristojen. Predlagatelja zelo skrbi poročanje RTV, hkrati pa pravzaprav ne zvemo, kdo je ocenil poročanje za nepristransko in verodostojno. Bilo je rečeno sicer o nekih pritiskih znotraj programskega sveta, ki so se vršili pa se potem niso izvedli itn., ampak ali je to stvar zdaj Državnega zbora, da o tem govorimo. Ne vem. Jaz mislim, da ne. Potem, kako naj to poročanje načanja doslednost pri izvajanju zakona o radioteleviziji. Niti ne izvemo, na kakšen način je ogrožena medijska avtonomija. No, če tudi malo zanemarimo to nekako za moje pojme bolj nerazumno zahtevo po doslednem upoštevanju zakona in drugih pravil, ki se nanašajo na radio in televizijo oziroma to našo nacionalno medijsko hišo, bi se mogoče malo ustavila pri želji predlagatelja, da naj bi razprava v Državnem zboru pomenila, da mogoče citiram, »pomoč pri napredku za zagotavljanje pravic državljanek in državljanov Slovenije, plačnikov RTV, kadar prihaja do nepluralnosti, nepristranskosti, zavajanja in neukrepanje pri tovrstnih početjih, ki so v nasprotju z zakonom ali akti«. Jaz bi rekla, da tu gre za eno absurdnost te zahteve. Mogoče iz enega samega zornega kota – »zagotavljanje pravic državljanom, kadar prihaja do nepluralnosti«, mogoče si tukaj sposodim en del razmišljanja predsednika programskega sveta, gospoda Mirana Zupaniča, ki nas je spomnil, da je

vprašanje pluralnosti pravzaprav vprašanje, če smo zmožni drug drugemu priznati, da smo različni, da imamo tudi različne vrednote, da spoštujemo to različnost. Nepluralnost, nezmožnost drug drugemu priznavati, da smo različni, da imamo različne vrednote, da imamo tudi različno svetovne nazorske opredelitve, to je tisto, to je ta nepluralnost, o kateri nekako govori tu predlagatelj. SDS, predlaga, da mora nekdo, verjetno, da vodstvo RTV Slovenija, ukrepati, kadar prihaja do nepluralnosti. To pomeni, da bi moralo vodstvo RTV ukrepati proti tistim, ki niso zmožni priznavati pluralnosti družbe ali rečeno drugače, ki niso zmožni razumeti, da ni edina in prava resnica samo moja resnica. Se spomnite, kako je začela to razpravo predlagateljica? Rekla je, prav je, da ste povedali svoje mnenje, ampak prav je, da povemo, kako je. Je pa to seveda tudi vprašanje zato, ker govorimo o naši nacionalni televizijski in radijski hiši, ki pa mora biti nekakšen generator minimalnega družbenega konsenza našega medsebojnega komuniciranja. In zato je verjetno to vprašanje pluralnosti zelo zelo pomembno.

Glede na to, da je predsednik tega programskega sveta omenil še nekatere predloge, za kar pa je odgovoren naš parlament oziroma so to stvari političnega razmisleka, pa mislim, da vendarle seja Odbora za kulturo ni bila zaman, posebej še, če k temu dodamo še tisto opozorilo, ki ga je obrazložila ali pa nam ga položila na srce tudi gospa Petkovič. Namreč, kam peljejo medijska prizadevanja v nekaterih državah predlagatelju tako ljube Višegrajske skupine. Vemo, kje so danes njihovi mediji. Poslušala sem eno izmed Poljakinj, ki je omenila, da njihove volitve pravzaprav peljejo ali jih usmerjajo rumeni mediji. To je seveda ena zelo zelo žalostna ugotovitev. In mislim, da se moramo takšnih medijskih poti, ki nam jih morda želi vtirjati danes s temi stališči, predlogi nekdo, zelo zelo bati.

Rekla bi še to, da me od spremljanju in poročanju informativnih programov, ker se tu pogovarjamo predvsem o informativnem programu, nekako bolj kot karkoli drugega žalosti, recimo temu, odsotnost dobrih novic. Jaz mislim, da bi morda v tem primeru lahko tudi sama dodala kakšno pripombo, ampak seveda nikakor mi pa na pade na pamet, da bi si vzela pravico novinarjem ali urednikom dopovedovati, kako je njihova avtonomnost omejena z mojim pogledom na novinarsko svobodo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Koleča. Besedo dajem predstavnici predlagateljica, gospe Anji Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Bom začela tam, kjer je kolegica končala. Omejenost avtonomije. Ali je omejenost avtonomije to, da pozivaš k spoštovanju načel, kot je zakonitost, verodostojnost, preverba

podatkov, objektivnost? Je to avtonomija? To ni avtonomija. Avtonomija je nekaj povsem drugega. Nobene težave nimamo z avtonomijo. Mi imamo težave z uresničevanjem načel in zakona. In veste, pri vsaki zadevi, ki jo pač sprožimo, je takoj govora o pritisku na avtonomijo. Mi govorimo o stvareh, ki so se že zgodile, za nazaj. In o njih je razpravljaj tudi programski svet, torej nekaj mora biti na tem. Zdaj enkrat verjamete programske svetu, enkrat pa ne verjamete. Samo za primerjavo, ker bilo to izpostavljeno in je bilo tudi obravnavano, gospa Jelena Ašič, ko je govorila o tem, da snuje SDS svojo vojsko, brez podlage, brez indicev, je bil izrečen opomin. In ker gre za javni servis, spoštovani, vas prosim, da vse akte zakonov damo notri pred kakšnimi drugimi sankcijami opomine, ampak samo opomin in potem se konča zgodba s tisto stvarjo. Ne plačaš RTV, dobiš opomin, ampak to je konec, ker se zgodba ne nadaljuje naprej. Dobiš pa oddajo, napreduješ. To ni avtonomija, veste. Ta kolegica, mislim, da sploh ni dobila opomina, ampak je bilo celo povedano, da bi mogla to povedati malo drugače in da gre za avtorsko oddajo – lepo vas prosim, v avtorskih oddajah pa lahko objaviš prosto malo nepreverjeno in neresnično informacijo in je to konec zgodbe. Opomina, da bom popravila zadevo, je bil deležen nekdo drugi, ki je vodil radijsko oddajo, mislim da Studio ob 17.00, kjer je nekdo, in to ne kar nekdo, ampak predsednik ustavnega sodišča vstal sredi oddaje in je šel, ni prišel do besede. Dajte, no, saj ne govorimo tukaj samo o problemih SDS, govorimo o problemih RTV. Jaz se strinjam, nismo mi tukaj poklicani, da zdaj rečemo, kakšne sankcije morajo biti, to je stvar odgovornih urednikov in nenazadnje potem stvar tudi direktorjev, ampak ti ne ukrepajo. Če bomo imeli neki javni zavod in se bodo tam delale nepravilnosti, v prihodnje ne smemo v to posegati, ker imajo direktorja, nadzorni svet itd., čeprav vsi na račun denarnic davkoplačevalcev. Ker za to nismo pristojni, da opozarjamo očitno na neizvajanje zakona.

Tukaj je tudi nekaj dvojnih meril. Vaša razprava, ko je bil res en drug programski svet je bila, pred tem ste nekaj govorili, tukaj je magnetogram, »da pridemo morda do nekih rezultatov, ki bodo te nezakonitosti opravili oziroma ne bo možnosti zanje, in da morda popravimo še kaj, kar bo resnično Televizijo Slovenija napotilo k temu, da bo izvajala takšen parlamentarni program«. Vi ugotavljate nezakonitost, spoštovani, ampak danes več to za vas ne predstavlja problem. Res je, bodimo odkriti, bodimo konstruktivni in povejmo vse plati, tudi jaz jih bom.

Zahvaljujem se tudi za razpravo gospoda Vebra, ki je pač podal nekako pravzaprav vprašanje, ali smo za spremembo zakona na področju sestave programskega sveta, kajti očitno, da ta zadeva ni v redu. Ne, zadeva je zapisana čisto v redu. Nobenih težav tukaj ne bi smelo biti. Poglejte, kaj piše: »Člani

programskega sveta morajo svoje delo opraviti neodvisnost ter nepristransko in so dolžni uresničevati samo interese RTV Slovenija kot javne radiotelevizije. Pri opravljanju svoje funkcije so dolžni upoštevati Ustavo RS in določila tega zakona ter skrbeti za uresničevanje načel določenih v 4. členu tega zakona ter Statuta o delu, ki se nanaša na programe in njihova ustvarjanja.« 4. člen, sem prej jasno povedala, govori o načelih. In ko je programski svet želel govoriti o teh načelih, so dobili pisma zopet ista, kot smo jih dobili mi: Odgovorni uredniki – ne to pa ne, vi pa o tem ne boste govorili; Društvo novinarjev – to pa ne, o nas se pa ne govori. Ja, kaj bomo zdaj naredili, spoštovani? Verjetno tisti, ki ste s takšnim stanjem povsem zadovoljni ne glede kaj piše v zakonu, nič. Mi pa se bomo borili do zadnjega, da se zakoni v tej državi spoštujejo in veljajo za vse, tako za novinarje, tako za javne uslužbenke, tako za tiste, ki nosijo odgovorne funkcije in so izpostavljeni javnosti tako s svojimi plačami, tako s svojim delom in od njih se lahko zapiše kar koli se hoče.

Je pa povedal spoštovani novi predsednik programskega sveta tudi nekaj zanimivega na tej seji odbora, ki je bila sicer prekinjena zato, da ne bi do razprave prišlo, kar ni bil sam poslovniški trik, ampak po mojem uvaja neka nova merila, da po novem bomo lahko sklicali sejo, predlagali priporočila, v uvodu bo predlagatelj svoje povedal, potem bo dvignil roke prvi poslanec in z močjo ne z argumenti, ampak z močjo ocenil, da priporočila niso primerna in se bomo poslovili. Torej, mi smo nekoč ta poslovnik Državnega zbora, kar se tiče dela Državnega zbora na plenarnih zasedanjih spremenili ravno zato, da se omeji čas, kajti časa je dovolj na odborih. Po novem tam sploh ne bomo mogli govoriti, kajti s tem se je dovolilo v Državnem zboru uvesti novo prakso. Morda je to zanimiva tema tudi za Zakonodajno-pravno službo. No in kaj je rekel predsednik na tej seji programskega sveta? Pa saj če imamo kakšno črveno jabolko, ne moremo posekati drevesa. Res je, veliko novinarjev, tudi na RTV Slovenija je več kot delavnih, več kot sposobnih, pripravljajo dobre stvari, ampak, veste, rekel je pa nekaj drugega, to jabolko damo v gajbo, tako kot vsa ostala jabolka, saj tisti, ki se bolj s kmetijstvom pa vsakdanjim življenjem pri prehranjevanju pa shranjevanju zadev spoznate, veste, da eno črveno pa gnilo jabolko povzroči hitro črnavost na vse ostale. Sicer pa res – zakaj bi nekdo delal drugače, če je dovoljeno nekomu nekaj drugega? Kaj hitro za takšne stvari pade tudi motiv. Zakaj bi se nek novinar držal načel, če se nekemu drugemu ni treba? Seveda pa ni tako preprosto, ker kot sem povedala, nekateri letijo naslednji dan na cesto, nekateri pa so za svoja početja, ki ravno tako niso v skladu z zakonom, nagrajeni. In ne gre za neka naša mnenja, gre za to, da je dejansko bilo nekaj narobe, ker je o tem razpravljal programski svet.

Zdaj mi pa povejte, kdo je politiziral? Programski svet, ki je opozoril na več zadev, ki so se dogajale tudi kar se tiče pritožb, ali tisti, ki so lahko v prostorih javne RTV televizije izobesili napis Smrt janšizmu! In nič se ne zgodi. V javnih prostorih javne RTV Slovenije so pozivi k umoru očitno nekaj povsem avtonomnega. Prav tako je povsem avtonomno, da v dvigalu, ne vem koliko časa, mesec ali dva visi listek, tiralica za politikom, in beži, no, spet Janezom Janšo. Ampak vi se danes ukvarjate s tem, zakaj on poziva k neplačevanju RTV prispevka. Dajte se ukvarjat s tem, da do takih pozivov ne s strani politikov ne s strani organizacij – dajte si pogledat, veliko jih je, različni so argumenti za to – ne bo, ker ne bodo potrebni. Vedno bo kaj narobe, to vsi dobro vemo. Ampak to gre predaleč in zato so takšne seje potrebne. Ne se jih bati! Še vedno boste imeli dovolj prostora v medijih, ampak ne se jih bati.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravita naj se mag. Branko Grims in gospa Janja Sluga.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Ne bom ponavljal tistega, kar sem rekel v stališču poslanske skupine, kjer smo se izrekli proti tej razpravi o temi, kot je bila predlagana, ker sama po sebi pomeni nek določen politični pritisk. Bi pa rad povedal, da Radiotelevizija Slovenija, nacionalka, ni samo politična ustanova, mi se danes pogovarjamo res samo o politiki, in to v najbolj grobem pomenu besede. To je naša največja kulturna ustanova, na to dimenzijo bi vas v tej razpravi opozoril, če se bo kdo še na to obrnil, da ne bomo izgubili rdeče niti, za kaj pravzaprav pri vsej stvari gre, pri televiziji namreč, ne bi pobudnikov te razprave. Žal pa moram tudi sam na področje politike zaiti, ker je bilo o tem veliko govora. Moram reči, da ta zakon, tak kot je, omogoča določeno spolitizirano tudi RTV, rekli so mu Grimsov zakon oziroma gospod mag. Branko Grims se je sam hvalil, da je to njegov zakon. Ampak tudi tu moram reči, ne more biti mag. Branko Grims vsega kriv sam, politiko vedno naredijo ljudje, tako ali drugačno. Noben zakon ni tak, da se ga ne da spolitizirati. Dejstvo je, da pravzaprav televizija ne more biti boljša, kot je družba okoli nje, in je to zrcalna slika. Seveda ne bom nikoli pozabil – sicer sem to enkrat že rekel pred letom ali nekaj meseci –, ko je dr. Krešo Petrovič, doktor sociologije na visoki šoli, Fakulteti za šport, ko so ga spraševali, kakšen je šport, rekel: »Šport je tak, kot so ljudje«. In popolnoma enako velja za televizijo, ne more biti boljša in tudi ne more biti slabša, znotraj tega moramo najti neko ravnotežje.

Kar se novinarjev tiče, imam jaz tudi kdaj kakšno pripombo, ko gledam televizijo. Zvečer gledam kakšno okroglo mizo ali pa

Odmeve, recimo, in veste, kaj me najbolj prizadene – ne politična stališča, to me popolnoma nič ne moti, ker vsak jih ima, tudi novinar ima politična stališča, ampak moti me to, ko novinar reče, to pa to, sogovornik bi moral reči samo še ja, ker pa reče dve besedi več, ga pa on prekine in reče: »Nimamo časa.« To me moti – sogovornik ne dobi priložnosti povedati stavka do konca. To me pa resnično moti, bolj kot kakršnakoli spolitiziranost tega novinarja. Ker če je novinar spolitiziran, imam pač svoje mnenje o njem, si mislim svoje. Mene pa moti, če ima uglednega sogovornika – in sogovorniki so praviloma zelo dobri –, da mu ne pusti povedati stavka do konca. To pa je, moram reči, neka moja redna, bom rekel, kar malo nervoza, ko to gledam včasih, kako se to na silo dela, se gleda samo na uro in je pri tem potem dostikrat vsebina malce pozabljena.

Kar se tiče uravnoveženosti, o kateri govori kolegica Anja Bah Žibert, pa ne samo ona. Namreč, uravnoveženost je nekaj, kar je po moje – to je težko. Novinar naj pač ima svoje mišljenje in me to popolnoma nič ne moti, ampak ta uravnoveženost me vedno spomni na tako imenovano časovnico, ki je bila tudi omenjena. Veste, spomnim se, ko smo počasi, po kapljicah spuščali Cerkev v nacionalno televizijo, pa je nadškof dobil besedo, recimo, pa je čestital, ali pa Jože Smole božič in tako naprej, veste kaj so drugi dan peli telefoni. Nadškof je imel več besede, je imel 3 minute in pol, medtem ko tisti član CK pa je govoril samo 2 minuti. To je časovnica, popolnoma izkrivljena zgodba, ki jo poznamo iz bližnje preteklosti in mislim, da danes pa nam tega skoraj ne bi bilo treba ponavljati v tako grobi obliki.

Kar se tiče omenjenega Odbora za obrambo, 13. aprila, tu moram reči, da soglašam s tistimi, ki ste to omenili oziroma je gospa omenila. Namreč dejstvo je, da ta oddaja ni bila predvajana, dejstvo je, da nam je direktorica dr. Ljerka Bizilj obljubila, da bomo dobili poročilo, kaj se je zgodilo, zakaj ni bilo posneto oziroma zakaj ni bilo predvajano, pa tega nismo dobili, pa je tega že kar nekaj časa. To nam seveda televizija dolguje. Mislim, da bi bilo to lepo, tudi če rečemo, napaka, kakorkoli, jaz ne vem, ampak recimo. Drugače pa seveda, če pa ni bila napaka, potem pa moram reči, da so bili argumenti okrog tistega sestreljenega helikopterja slovenskega pilota, ki je bil sestreljen zaradi primera, da v Sloveniji vojna je, vendar na strani neugodni za desnico in zato je lahko tudi v tem nek vzrok, zakaj se zadeva ne predvaja. Samo ugibam, ker ne vem, ker pač poročila še nimamo, ampak argumenti, ki so bili tam izneseni, ponoči, ob dveh, koliko je bila ura, so bili zelo zanimivi.

Kaj me še moti na televiziji, če smo že pri tem, pa ne bom o politiki, seveda pa so to reklame. To sem enkrat že rekel, mislim da, na seji odbora. Namreč, ko prižgem proti večeru ali zvečer televizijo ali recimo med dnevnikom – pa reklame. Jaz sem seveda en tistih, ki trdi, da

mora biti nacionalna televizija plačana, da mora imeti fiksno toliko in toliko denarja, zato so tudi na televiziji neke vrste javni uslužbenci, ampak ko tekmujejo s komercialnimi oddajami, to me pa resnično moti. Sredi filma, sredi filma reklame, čez 20 minut reklame. In moram reči, da to me moti. Ampak, saj pravim, to očitno nima s politizacijo nič skupnega.

Na koncu, seveda če dovolite, da končam samo s to mislijo, s katero sem začel, nacionalna televizija je kulturna ustanova z mnogimi področji, ki jih pokriva, od otroških programov, glasbenih programov, klasičnih programov, kulture, torej oddaje, ki so po moje zelo na nivoju. Mislim, da bi se lahko, če kulturo omenjam, tudi kulturno vedli do te naše največje ustanove. Kar pa se tiče še enkrat, da direktno rečem, sem pa absolutno proti gonji, proti temu, da bi televizija ne dobila rednega prispevka za to, da lahko opravlja svojo veliko kulturno dejavnost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, kot predstavnica predlagatelja.
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ja, jaz se moram z nekaterimi mnenji gospoda Hainza strinjati, ampak danes je po moje neumno, da govorimo o tem, o čemer se strinjamo, ker pač imamo v tistih glavnih zadevah pa očitno različna mnenja. Omenil je, da gre za kulturno ustanovo. Se absolutno strinjam, zato sem bila zelo presenečena, ko sem slišala od raziskovalca tako imenovane polpreteklosti in tako imenovanih udbovcev in SDV-jevcev, koliko tega je na naši RTV Slovenija. Tako da upam, da ni to kultura.

Prav tako je povedal gospod Hainz – zdaj je že v vlogi podpredsednika Državnega zbora –, to pa je zaskrbljujoče, da so dogajanja na javni Radioteleviziji odraz družbe okoli nje. Torej je poziv k usmrtnim odraz stanja v naši družbi. Potem pa moramo res vsi skupaj močno premisliti, kaj počnemo in prevzeti odgovornost, ker če je to po vaše tako, potem ni čudno, da se dogajajo umori po bolnicah, ker očitno je to za nekoga sprejemljivo, ker v javni RTV to delajo, to je pa odraz družbe. Jaz se s tem ne strinjam in na takšen način ne pristajam.

Skratka, kar se pa tiče časovnice, se absolutno strinjam, ker pa ste zelo prefinjeno poskušali tisto nepredvajanje seje o tako imenovani sestrelitvi helikopterja celo obrniti v to, da je nepredvajanje bilo v korist Slovenske demokratske stranke, vam pa še enkrat povem, morda niste prej slišali, mi smo podali sum kaznivega dejanja zoper odgovorne na RTV Slovenija zaradi tega. Mi smo podali sum kaznivega dejanja. In jaz mislim, da tam ni bila težava, da bi imela desnica, ampak bili so pa predstavljeni nekateri dokumenti, ki niso prav nič prijetni za gospoda Kučana, ki na sejo ni prišel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Ja, vsem prav lep pozdrav!

Tolikokrat sem bil danes omenjen tako, da bi se vsem zahvalil, da toliko mislite name.

Kar se tiče samega zakona, vsekakor si ne lastim vseh členov, da ne bo nesporazuma. Tisti del o financiranju je notri dal kar sam minister v dogovoru z RTV Slovenija, jaz sem bil takrat proti, če hočete to vedeti, ampak me niso hoteli poslušati, tako da tisto gotovo ni moj del pa še upoštevali smo takrat vse pripombe, pazite vse, ki so jih dala mednarodna združenja novinarjev in pa RTV hiš, javnih, katerih predstavniki so bili takrat na obisku v Sloveniji in so pač te konkretne pripombe sporočili. Čisto vse smo upoštevali v zakonu. Toliko, da v tem delu je pač zakon bil dopolnjen. Osnova je pa res, da sem jaz naredil, ampak ne boste verjeli, da ko ste vsi to omenjali, ste pozabili še nekaj dodati. Da ta zakon je bil dvakrat potrjen na referendumu in ima zagotovo svetovni rekord, jaz bi trenutek hvaležnosti namenil tudi gospe Širci, ki je šla s tako nemogočim nasprotnim predlogom, da je bil potem moj še enkrat potrjen, ampak vsekakor bi se vsem levim zahvalil za njihovo nespametno ravnanje. Tisto, kar je pa največ vzburjalo takrat polemike, to ste pa tudi vsi spustili, pa vas moram malo spomniti. To so določbe o novinarski etiki, ki so zapisane v tem zakonu. Koliko je bilo vpitja: Kaj to dela v zakonu? To mora ven iz zakona! Pa so samo prepisani iz novinarske etike kot take, ki obstaja kot listina že dolgo. Nič posebnega. Zakaj je bilo to tako moteče. Če ima nekdo namen etično ravnati, če ima namen spoštovati novinarsko etiko, če ima namen profesionalno ravnati, ga to pa res ne more motiti, bo rekel, hvala bogu, še na zakonski ravni je to zaščiten. Če ga pa moti, je pa nekaj hudo narobe. In zdaj smo pa tam. Prejle je ena gospa iz SMC tako lepo rekla, da kakšni so tisti mediji, kje v kakšni drugi državi. No, ampak preden pridemo do tega v Sloveniji, si najprej pogledajmo, kaj pravi teorija o tem. Na politologiji obstaja učbenik profesorja Ferfile, govori konkretno o ZDA sicer, ampak ima pa notri eno misel, ki je izjemna. Pa ga citiram po spominu, profesor Ferfila je tam zapisal, da v ameriški pač politologiji velja, »da ni največja novinarska laž, kadar poročajo pol resnice, kadar gre za kakšno laž, ampak da je največja novinarska laž, najbolj zavrženo dejanje v novinarstvu sistematično zamolčanje nečesa, tabu tema«. In tabu tem, gospe in gospodje, je v Sloveniji zelo veliko. To pa je potem problem. Kajti ljudje gredo na volitve v dobri veri, da imajo neko realno sliko, dejansko pa seveda določenih stvari sploh ne vedo, sanja se jim ne, ker se v njihovih očeh ni zgodilo.

Zakon konkretno. Zdaj pa tisto, zaradi česar ste vse sklepe blokiral in zaradi česar danes

poslušamo take neumnosti, da bi se recimo gospe iz SD lepo zahvalil za to, da je dokazala upravičenost tistega starega Murphyjevega zakona, da papir prenese vse, mikrofon v parlamentu pa tudi. Kadar pride potem do takih stvari, dajmo pogledati, česa ni bilo. Recimo prenosov sej. Kaj pravi zakon? Po zakonu je dolžna RTV Slovenija prenašati vse seje delovnih teles, druge aktivnosti in seveda vse seje Državnega zbora. Ali to izvaja? Ne izvaja. Torej bi moralo za to vodstvo takoj odgovarjati, komplet vso, ker krši zakon. To je zavestna kršitev zakona. In poglej čudo, manjkajo ravno tiste seje, kjer se govori o slovenski osamosvojitvi, kjer se govori o varnosti v tej državi, kakšna tiskovna konferenca, kjer se predstavi, koliko teroristov je dokazano šlo čez Slovenijo in je zato torej odgovorna aktualna slovenska oblast, kazensko, pravno in politično, tudi za zločine, ki so jih potem ti ljudje storili na ozemlju Evropske unije, ker so jih sedanjih vladajoči spustili čez Slovenijo brez ustrezne preveritve, ker so dali iz Vlade navodilo policiji in službam, da naj ne izvajajo schengenske in druge zakonodaje. Ravno o tistem se pa ne poroča. Kakšno naključje, kajne? Temu se pa reče tabu tema. In potem je problem, kadar se to naredi, ker se krši zakon. Pa mislite, da je to edini problem, kadar se krši zakon? No, sedaj pa pogledajmo, govorili ste toliko o novinarski etiki, profesionalnosti, samostojnosti in realnem nevtralnem celovitem obveščanju kot ustavni pravici. Kaj še pravi Murphyjev zakon? Za najbolj visoko donečimi besedami so vedno najbolj nizki interesi, pritlehni. No, pa pogledajmo konkreten primer. Na internetu, tisti, ki obvladate Facebook veste, da je včasih veljalo, da če si na bil Facebooku včlanjen v neko skupino, če te je hotel včlaniti nekdo drug, si dobil v potrditev ali soglašate s tem, da ste član te skupine. Zdaj tega ni več. Zdaj pride tako kot tisti, nekdo vam je lajkal eno potrditev, gotovo. Potem lahko to iščeš nekje po notranjih nastavitvah, če imaš za to seveda toliko časa v svojem življenju, da nonstop to nadzoruješ ali pa pač samo to pogledaš in če se vmes kaj zgodi, za to niti ne veš. In tako recimo se je zgodilo nekemu, da nekaj časa ni nič pregledal, v katerih skupinah je, potem je dobil pa opozorilo, da naj bi bil član neke čudne skupine z imenom Legija smrti, pa je šel ta človek tisti večer na internet pogledati, tista skupina je res obstajala, ampak njega tam med člani ni bilo. Potem si je mislil, to je brezveze, to je nekdo eno raco spustil. Pa glejte, kaj se zgodi na RTV Slovenija, to je pa res primer novinarske etike, dajte to poslušati, gospe in gospodje, ker je tako poučno za našo medijsko sceno. Približno dva tedna po tem izgine ta spletna stran v celoti s Facebooka in še dva tedna po tem, ko tudi strani ni več, ko torej ničesar ne moreš več preveriti, ničesar ne moreš dokazati, ničesar ne moreš pregledati, ima pa v najbolj gledanem terminu RTV Slovenija večminutno oddajo, kjer zmerjajo tega človeka, kakšen da je, ti prasec, član je Legije smrti, se

zgražajo, naredijo potem še okroglo mizo, povabijo sogovornike, da ga še tam zmerjajo, kakšen da je. V najbolj gledanem terminu RTV Slovenija. Res, to je pa vzor novinarske etike in neodvisnosti, kajne. In potem nekemu zaradi tega, ker je napisal eno kritiko, malo bolj sarkastično, te iste novinarko, prizadete v svoji visoki profesionalnosti in novinarski etiki, vložijo še tožbo. V vsaki normalni državi, gospe in gospodje, bi tisti človek, ki je to doživel na lastni koži, tožil RTV Slovenijo in te novinarje, v vsaki normalni državi, za zavajanje javnosti, za pristransko poročanje, za nepopolno poročanje, za tisto, čemur se reče, da zamolčiš tisti del resnice, ki stvar pokaže v pravi luči, da on nikoli tega ni vedel, da on nikoli ni dal nobenega soglasja in da on s tem preprosto nima nič. Ampak v Sloveniji seveda ne tožiš, kajti ta isti človek ima eno drugo izkušnjo, ker so mu celo družino razglasili za naciste, je šel v tožbe. Za te tožbe je do zdaj pokuril 44 tisoč evrov, v najboljšem primeru mu bo morda dosojena polovica tega denarja, kar pomeni, da je dvakrat kaznovan, najprej so ga mediji diskreditirali, in kar je mnogo huje, diskreditirali so njegovo družino, njegovi otroci so bili zato izpostavljeni pritisku v šoli, tudi pretepanju in uničevanju predmetov pa še čemu. A glej ga hudirja, in zdaj bo še sodstvo to tako naredilo, da bo še enkrat kaznovan, ker bo še 20 tisoč evrov najmanj iz svojega žepa na koncu plačal. Mediji bodo zagotovo poročali: »Poglejte ga, kakšno je dobil!« To, koliko se pa za to porabi, so pa vsi tihi, to je pa slovensko pravosodje. Bomo o tem še kdaj drugič. In seveda zato ta človek v to ni šel, v tisto tožbo, ampak to ne pomeni, da je bilo to ravnanje novinark skladno z novinarsko etiko in še manj, da je bilo skladno z Zakonom o RTV Slovenija. Pa je zato kdo odgovarjal na RTV Slovenija? Kje pa, lahko smo prebrali izjavo, da ima za tisto tožbo, pazite, zaradi tega, ker je tako svinjarijo nekdo objavil, lažnivo od prve do zadnje in zavajajočo, lažnivo in zavajajočo od prve do zadnje minute, ima podporo kolektiva in vodstva RTV Slovenija, verjetno tudi finančno. Konec zgodbe. Tako se pa izvaja Zakon o RTV Slovenija, beri, se ga krši po dolgem in počez. Mimogrede, tista oseba sem bil jaz, če kdo ne ve. Tukaj pa poslušamo, da je z zakonom nekaj narobe, z zakonom ni nič narobe, narobe je to, da se ga od prvega dne sabotira in se ga noče izvajati, noče se ga izvajati ravno v tistih delih, ki narekuje profesionalnost, novinarsko nevtalnost, neodvisnost in da je treba spoštovati ustavno načelo obveščanja. Ali veste, kaj je ustavno načelo obveščanja? Da mora biti vsakomur na enostaven način, njemu dosegljiv način, vsak trenutek o vseh relevantnih problemih družbenega življenja dostopna informacija, osvetljena z različnih vrednostnih zornih kotov. To pa je popolno spoštovanje ustavne norme in evropskih norm, če hočete. Ali je to v Sloveniji? Ja, pa ja da! Kar povejte, koliko je tisto poročanje, o katerem sem prej govoril, skladno s tem načelom. Ne, da ni, ampak je

popolno nasprotuje, negacija tega načela, vsako sekundo. In zato je nekdo plačan. In je še to negacija in zato bi moral nekdo odgovarjati. V tem je pa problem. Seveda boste rekli, pogledjte, saj nevtralnih medijev ni, ampak gospe in gospodje, to je evropska in svetovna politološka pa če hočete tudi druga znanost že zdavnaj do neke mere sprejela. Jasno, čisto nevtralnih medijev nikoli ni, jih ne more biti v praksi, bodimo pošteni sami do sebe, lahko so pa uravnoteženi in visoko profesionalni. To je bila moja želja, da sem šel takrat tisti zakon pisati. In zato sem notri dal določbe, ki ščitijo neodvisnost novinarstva, ampak od njega pa zahtevajo, od novinarja, da spoštuje načela novinarske etike in je v tem dosleden, da objavi celovito informacijo, to piše v zakonu, in da spoštuje ustavne norme, ker bi moralo biti vendar samoumevno. To se pravi, da je vsaka informacija osvetljena z različnih vrednostih zornih kotov. Pa je tako v Sloveniji? Naj dvigne roko tisti, ki to verjame. Nihče ni dvignil roke. No, s tem, vsaj vidim, smo našli skupno točko. To, gospe in gospodje, pa je predmet, o katerem je dolžan spregovoriti potem Državni zbor, ker gre za kršitev zakonodaje, ki jo je sprejel Državni zbor, in za kršitev ustavnih norm. Državni zbor pa je tudi ustavodajalec, kadar odloča o ustavnih načelih in seveda odloča z ustreznno, najmanj dvotretjinsko večino vseh glasov. Zato je vsa pravica in tudi dolžnost parlamenta, da o tem pregovori. Tiste, ki ste pa preprečili, da bi se o tem sprejelo kakršno koli odločitev, ne da bi predlagali neko svojo rešitev, vas je pa lahko sram.

Kot rečeno, večja, v bistvu še večja kršitev človekovih pravic vseh gledalk in gledalcev, kot tisto, če o nekom objaviš laž, takrat je seveda tej konkretni osebi na najbolj grob način kršena njena osebna integriteta pa seveda tudi človekove pravice s tem, je tisto, ko nekaj sistematično zamolčiš. In veliko vas je bilo, ko ste govorili o tem, kakšna je sestava delovnih teles in kako odloča zdaj ta koalicija, ko odloča o RTV Slovenija, in kako deluje RTV Slovenija. Na vašem mestu, gospe in gospodje, se jaz s tem ne bi hvalil, res ne. Točno ta državni zbor, ko je odločal o potrditvi mandatov, celo predsednika dosedanjega, predsednika, pazite, Sveta RTV Slovenije, ni ponovno potrdil, samo zato, ker so mu očitali, da naj bi bil, v bistvu niti ne blizu nasprotni strani, ampak da ni dovolj rdeč, dajmo po domače povedati, za kaj je šlo. In zato je bil izločen, pa je dr. znanosti, nevtralnno je vodil, še tisti, ki so bili čisto na nasprotni strani, so mu to priznavali, pa ga niste potrdili, potrdili ste nekoga, ki je politično čisto vaš. Toliko o tem.

Ali pa je bilo prej kaj bolje, ker so nekateri govorili o prejšnjem zakonu, kjer so imeli nekateri pooblastilo, da so kar sami imenovali notri v svet RTV svoje ljudi, svoje predstavnike, in to naj bi garantiralo politično nevtalnost? To ste mnogi zdaj zagovarjali, na tri šihte. Ali pa je bilo res tako? Dajmo malo premisliti. Kdo pa je bil dolgoletni predsednik Sveta RTV Slovenija po prejšnjem zakonu? Aha,

Janez Kocijančič, bivši predsednik Zveze komunistov oziroma naslednice Zveze komunistov oziroma sedanjega SD, to se pravi, predsednik politične stranke je bil na čelu RTV Slovenija več let. Toliko o politični nevtralnosti. Kaj je že rekel legendarni predsednik nemškega Ustavnega sodišča Herczog, ko so imeli eno podobno kolobocijo v Nemčiji, če bi vedel, kako se pod krinko neodvisnosti politika globoko zažre in krepilje zasadi v tkivo javne radiotelevizije, ne bi nikdar podpisal tiste ustavne odločbe, kot sem jo. Šlo je pa za ta točno isto rešitev, kot jo je imela nekoč Slovenija v svojem zakonu, prejšnjem, tistem, ki ga zdaj ni več. Seveda, če je bil, zato pa ga SD in gospod Veber in tista gospa, ki je imela tako veliko za povedati, tako hvalijo – ker je bil njihov predsednik potem na čelu RTV Slovenija. To je pa res politično nevtralnno, to je pa res politično neodvisno. Predsednik politične stranke na čelu javne radiotelevizije. Krasno, moram reči. In zato takšnih rešitev, lepo vas prosim, nekemu, ki je še pri zdravi pameti pa nekaj ve, res ne hvalite, ker ste smešni pa še bedasti zraven, bodimo poštene sami do sebe. In potem seveda tudi drugače zazveni tisto, kar je gospa iz SMC rekla, »ja, na Poljskem so pa mediji rumeni tisti, ki odločajo o javnem mnenju«. Ja, v Sloveniji so pa rdeči. Kaj je boljše? Ali pa so ti rdeči mediji zato kaj manj rumeni? Ja, glede na tisto, kar sem vam prej povedal prav nič. Jaz osebno sem prepričan, da si noben rumen medij na Poljskem ne dovoli objaviti takšne evidentno nesramne, škodljive, lažnive, manipulativne polresnice zato, da oblati nekoga, ki se ga bojijo na nasprotni strani, ki jo je objavila RTV Slovenija v tistem prispevku o meni, ki sem ga prej omenil. Močno dvomim, da je kakšen takšen prispevek na Poljskem objavljen, ker preveč dobro poznam Poljsko in imam kar nekaj prijateljev in globoko spoštovanje do Poljakov, tako mimogrede. Seveda pa vem, zakaj vam je trn v peti Poljska. Na Poljskem v parlamentu ni več niti ene leve stranke. Samo desna sredina in desna, konec. Zato pa je Poljska gospodarsko uspešna. Zato nas Poljska prehiteva po vseh kriterijih, nekoč pa je bila za nami 10-kratno, ne za 2-krat, 10-kratno v mnogih kriterijih. To je pa stvar volitev. In potem pridemo do tistega, kako ljudje volijo. Volijo tako, da so prepričani, da imajo celovito informacijo o dogajanju v državi. Ampak prej smo dokazali, da se jim laže o posameznikih, ki se jih blati, ene pa se vzdiguje v nebo, kakšnega Türka recimo. In potem seveda doživi tisti na mednarodnem terenu svoj trenutek resnice. Po drugi strani se zamolči bistvene dogodke, ki so pomembni za to, da imajo ljudje celovito sliko. Zamolči se jim dejstva. Recimo, vsi slovenski mediji so v prime time objavili – osrednji govorim, tudi RTV nacionalna, jasno, o njej danes teče beseda –, sliko tistega ubogega otroka, ki je utonil tam. Ampak kolikor se jaz spomnim, ni bila na enak način potem objavljena, beri, skoraj ni bila objavljena vest, da je bila to režirana slika, in da je tisti otrok utonil

zato, ker je njegov oče vozil čoln in švercal druge migrante v Evropo. To pa je že malo bolj nerodna zadeva. To pa se ni objavilo. Ampak, veste kaj pa je še mnogo huje, da se ni objavilo, nihče, pa kolikor jaz vem, če pa kdo je, se pa globoko opravičujem, ni na enak način objavil slik krščanskih fantkov, obešenih po ulicah v Siriji in Iraku. Nihče ni objavil slik tri leta starih deklic, obglavljenih samo zato, ker so bile deklice iz krščanskih družin na Bližnjem vzhodu, kjer se dogaja nad kristjani genocid. O tem pa niti besede. Ko pa pridemo do takšnih dvojnih meril, pa začnemo govoriti še o zlorabi otrok v politične namene, za točno določeno politiko, o pristranskem poročanju in seveda o zavajanju ljudi, ki potem nekaterih bistvenih podatkov sploh ne vedo. Tam je pa šale konec, gospe in gospodje. Kajti potem se ljudje odločajo povsem drugače, ampak jaz seveda razumem slovenske medije, potem ko uvažajo tuje vojske in tuje vojaške, dve tretjini tistih prinaša vojno zanje in tudi sposobni so za vojno po vseh lastnostih, po starosti, po vsemu, moški, se tuje vojake uvažna na evropsko ozemlje in se jih spušča nelegalno preko slovenske meje po odločitvi Vlade Republike Slovenije. Če pa bi se objavilo slike, kaj so, ne bom rekel ti isti ljudje, morda pa tudi kakšen med njimi, kajti tudi to je dokumentirano že zdaj, in to več kot enega, počeli z otroki iz krščanskih družin na Bližnjem vzhodu, potem pa ne bi bili ljudje ravno tako navdušeni nad tovrstnim odpiranjem meja, ampak bi se vprašali, kdo spravlja ljudi v nevarnost. Ne samo v nevarnost, ampak bi se vprašali tudi, kdo spravlja blaginjo Evrope v nevarnost, ker jo cepi, ker takšna norost, kot se tukaj dogaja s temi migranti zdaj že leta, seveda cepi Evropsko unijo, krepiti sile, ki trgajo Evropsko unijo narazen. Brexit brez migrantske zgodbe ne bi nikoli uspel. Danes pa se vsi obnašajo, kot da je vse v redu. Evropska unija je že razpadla, gospe in gospodje, če kdo tega ne razume. Dajmo stvari imenovati s pravim imenom. Medkulturni dialog, o katerem smo govorili v tem prostoru, ko sem vodil sejo vseh parlamentarnih delovnih teles, vseh držav Evropske unije v času, ko je Slovenija tako uspešno predsedovala Evropski uniji, je sprejel kot sklep, enoten, soglasen, gospe in gospodje, da je stvari treba poimenovati s pravim imenom. In Evropska unija je razpadla. Krivi za to pa so tisti v Bruslju, ki so se odločili, da enega dela lastne zakonodaje sploh ne bodo spoštovali, seveda zato, da so se fino slikali, kako so multikulti v levičarskih medijih, ki so mimogrede vsi po vrsti plačani od Sorosa. Kako je s tem v Sloveniji, si lahko tudi ogledate na internetu, je zelo poučno. Potem vse tisto obveščanje zazveni malo drugače, morda bi kdo kdaj načel tudi vprašanje načela korupcije v slovenskem medijskem prostoru, skorumpiranosti s strani tujega, recimo Sorosovega kapitala, ki priteka preko raznih mirovnih inštitutov, pa saj drugih ne vem zdaj na pamet, da ne bom komu krivice naredil, ampak je teh naslovov tam nekje 20, 30, od koder je to

prihajalo v Slovenijo in se potem pretaka v medije. In vpliva na javno mnenje. Pa še kako vpliva! Kar je popolnoma nedopustno, da se razumemo. To je čisti kriminal. To je veliko bolj nevarna oblika kriminala kot kakršnokoli financiranje političnih strank iz tujine, ki je itak prepovedano po zakonu in pod nadzorom, to pa ni pod nadzorom. Nevarno je zato, ker vpliva na temeljno ustavno pravico, brez katere je vsaka demokracija samo farsa. To je pravica do obveščенosti. Zato je to tako nevarno. Ampak o tem se v Sloveniji ne piše in ne govori. Če pa vsaj v tistem mediju, ki bi moral biti za zgled, ki bi moral biti referenca vsem drugim medijem, to je RTV Slovenija, spregovorimo o Državnem zboru, se pa išče vse možne izgovore, samo da se ne bi spregovorilo o pravih stvareh, o dejstvih, jasno in brez sprenevedanja, da bi se stvari imenovalo na pravi način, čeprav je točno to tista točka, kjer so bili nekoč vsi soglasni, v Sloveniji levi in desni in v celotni Evropski uniji vsi, brez izjem, da je stvari treba imenovati s pravim imenom, tudi takrat in še posebej takrat, kadar je to nekoliko neprijetno, ker nam nastavi ogledala našega lastnega ravnanja. In zaradi tega, gospe in gospodje, se ne sprenevedajmo, da je poročanje, obveščanje in vse ostalo v Sloveniji skladno z ustavnimi načeli. Se, lepo prosim, ne sprenevedajmo, da so stvari idealne znotraj edinega medija, ki je javen, ki je tak, da bi moral imeti, kot rečeno, referenčni vpliv na vse ostalo, to je RTV Slovenija. Daleč od idealnega sveta. Medij poročajo pristransko, zamolči določene teme, tam se en krog ljudi zelo trudi, pa je vedno znova odrinjen. Za kogar se ugotovi, da kakorkoli poskuša biti res nevtralen ali pa da bi celo izpolnjeval tisto ustavno načelo, da mora biti ista stvar prikazana z različnih vrednostnih zornih kotov, zlasti je to seveda pomembno v najbolj gledanih oddajah, kot so TV dnevnik, in mnogo bolj kot v vseh ostalih, tiste se po navadi potem zelo hitro postavi čez vrata. In kar je katastrofa vseh katastrof, to se ne dogaja samo znotraj informativnih oddaj, to seže veliko dlje! V otroškem mediju je nekdo, ki je zelo uspešno vodil oddajo, zato ker se je javno postavil za družino, za otroke, izgubil službo. Pa naj se zdajle RTV Slovenija spreneveda kolikor se hoče. To je katastrofa. To je dokaz, da taka RTV Slovenija nima kaj iskati, da bi jo bilo treba razpustiti zato, ker ne spoštuje lastnega zakona, gospe in gospodje. Samo zato. Kajti v tem zakonu so notri določbe, pojdite si to prebrati, ki povedo, da je uredništvo in vsak novinar zase in celotno vodstvo dolžno spoštovati načela novinarske etike, dolžno zagotavljati celovitost poročanja, dolžno spoštovati ustavne norme, dolžno spoštovati človekovo integriteto, ne da se ga oblati za nekaj, kar on niti vedel ni, kaj šele da bi kadarkoli s tem soglašal ali pa imel o tem pozitivno mnenje. To, gospe in gospodje, je pa realen problem RTV Slovenije. In tiščati glavo v pesek, tu nič ne pomaga. O tem bomo morali še spregovoriti. Vedno znova in znova. Kajti kot je

rekel dr. Jože Pučnik, demokracija ni cilj, demokracija je pot, na kateri je mnogo stran poti. In samo odkriti, javen dialog omogoča, da se potem demokracija kot pot nadaljuje. Za to gre.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in dr. Dragan Matić.

Izvolite, gospa Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Jaz se zahvaljujem za besedo.

Moj predgovornik je v bistvu zelo nazorno pokazal, za kaj smo v Poslanski skupini Stranke modernega centra mnenja, da tovrstna razprava ni primerna za Državni zbor. Namreč, naš predsednik Odbora za kulturo dr. Dragan Matić je, kot je že sam danes povedal, dvakrat poskušal zavrniti tovrstno razpravo na Odboru za kulturo. Seveda, zaradi predhodnih izkušenj, ker se je še vsakič ta razprava izrodila v nekaj, čemur ni namenjena. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v svojem mnenju zelo jasno povedala, o čem se lahko razpravlja, in nikakor se ne morem strinjati, da je to, kar so zapisali, mogoče razumeti na več različnih načinov. Nasprotno. Naj citiram: »Pristojnosti Državnega zbora in položaj RTV Slovenija obravnave načina poročanja, kateregakoli medija, ne le RTV Slovenija, in njegovega ocenjevanja ne dopuščajo.« Ne vem, kako si je lahko ta stavek razlagati kakorkoli drugače, kot tako, kot je napisan. Nekakšna rdeča nit te zahteve in tudi vseh prejšnjih na isto temo je problematiziranje plačevanja prispevka, politični pritiski, seveda je pa končni cilj to, kar počnemo danes – razprava o vsem mogočem, različne variacije na isto temo, seveda pred kamerami. Upam, da so ljudje pozorno poslušali, kar je bilo danes povedano, in so si uspeli ustvariti svojo sliko. Aktivnosti SDS kot predlagatelja v tem smislu in smislu napada tako na novinarje kot na druge medijske hiše, kot na RTV Slovenija se niso začele s tem sklicem, njihova zgodovina sega že veliko nazaj, od labodjega speva do lakajev, do navodil o poročanju z domoljubno noto, do nekomuniciranja z medijem Mladina in političnih pritiskov na gospo Petrovčič. Nadaljevalo se je z brezplačniki in v zadnjem času z opankami in prijateljicami noči. Jaz mislim, da je to neprimerno, in tudi velika večina javnosti misli tako. Zato se je tudi zgodilo to, kar se je zgodilo, da smo na Odbor za kulturo vabili določene ljudi, da pridejo, pa so se seveda opravičili, kaj pa jim drugega preostane. Tako je Društvo novinarjev Slovenije poslalo opravičilo, v katerem so napisali, da v navedenih priporočilih ni opaziti nobenega konstruktivnega predloga, ampak le poskus politizacije programa javne radiotelevizije, torej le želja po razpravi o dvomih, o nepristranskosti in verodostojnosti poročanja na javni radioteleviziji. Podoben odgovor je prišel tudi s strani direktorice, gospe

Ljerke Bizilj, in direktorja, gospoda Lamprehta, in ne bi se mogla bolj strinjati z njima. Namreč, predlagatelj vseskozi govori o etičnosti, o demokratičnosti, neodvisnosti in avtonomnosti, potem pa predlaga priporočila, kot jih predlaga, ki zanikajo vse te štiri vrednote, ki sem jih zdaj navedla. Prvo priporočilo, ki se nanaša na to, da Državni zbor priporoča Vladi, da pozove vodstvo in tako naprej, da ne bi zdaj brala celega priporočila. Jaz mislim tako, vsem nam, še posebej pa predlagatelju je jasno, kakšne pristojnosti ima vlada. Lahko rečem le to, da zakon je zakon, kakršenkoli že je, se ga je treba držati. In ne vidim nikakršnega smisla, da Državni zbor ali pa Vlada ali kdorkoli v tej državi poziva nekoga drugega, naj se drži zakona ali pa naj celo navede opravičljive razloge, zakaj se ga ne drži, kaj to lahko spremeni. To mi ni jasno in bi mi zelo pomagali, če bi povedali, kako bo to karkoli rešilo. Če želi Poslanska skupina SDS vodstvu nekaj naložiti, potem naj to sama reče, naj tega ne prelaga na Vlado. Kot sem rekla, Vlada tu nima nikakršnih pristojnosti, in to, kar dejansko predlagate, je protizakonito. Najprej pozivate k avtonomnosti in neodvisnosti, potem pa v isti sapi vodstvu nekaj nalagate. Ravno tako pa se ta hiša kot zakonodajalec seveda nima kaj vtikati v način poročanja in podajanja informacij kateregakoli medija ne zgolj RTV Slovenija.

Kar pa se tiče tega, da se RTV Slovenija ne drži zakona, jaz mislim, da je bila marca v tej hiši seja odbora, kjer smo se pogovarjali o tretjem programu RTV Slovenija. Takrat smo se v razpravi poslanci strinjali, da obstajajo neke stvari, ki bi jih bilo treba glede oddajanja tretjega programa popraviti. O tem imam enako mnenje tudi danes, da ne bo pomote. Takrat smo sprejeli neke sklepe, ki jih bom zdaj prebrala: »Odbor za kulturo poziva vodstvo RTV Slovenija, da zagotovi sredstva za nemoteno delovanje parlamentarnega programa RTV Slovenija«. Drugi sklep: »Odbor za kulturo ugotavlja, da parlamentarni program RTV Slovenija že vse od začetka predvajanja sicer izpolnjuje poslanstvo določeno z zakonom, a hkrati tudi presega vsebine, ki jih je dolžan prenašati. Odbor za kulturo zato parlamentarno politične stranke oziroma poslanske skupine poziva, da opravijo razmislek o zakonodajnih rešitvah, ki bi parlamentarnemu programu RTV Slovenije omogočili celovitejšo obravnavo dogajanja v politiki na nacionalni, evropski in svetovni ravni, povezano z delovanjem Državnega zbora in s tem razvoj parlamentarnega programa v navedeni smeri.« Zato vas sprašujem, zakaj se niste vi pridržali tega sklepa in predlagali sprememb Zakona o RTV Slovenija. »Odbor za kulturo ugotavlja nujno potrebno po celoviti prenovi operativnega dogovora med Državnim zborom in javnim zavodom RTV Slovenija in poziva predsednika Državnega zbora, da nadaljuje z naporji za prenovu le-tega.« Te aktivnosti potekajo. Torej, kot je bilo že danes rečeno, že takrat smo se

strinjali, jaz verjamem, da vsakdo, ki sedi tukaj v tej dvorani, in vsak državljan te države ima zagotovo pripombe na poročanje, na predvajanje vsebine, na to, kako so novinarji oblečeni, na to, kako se kdo smeji, na to, kako komu daje besedo. Seveda, to so vse legitimna mnenja, ampak domet Državnega zbora je pa v teh sklepih in niti milimetra dlje.

In kar zadeva vaše drugo priporočilo – spoštovanje poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija. Kot sem rekla, RTV Slovenija ima z zakonom določeno avtonomijo in uredniško neodvisnost, ima programski svet, ima varuha pravic gledalcev, prav tako pa tudi Zakon o medijih določa, da mora delovanje medijev temeljiti na avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju in širjenju programskih vsebin. Torej, poseg te institucije v ta pravila je še toliko bolj nedopusten in vtikanje v njihovo delo je še toliko bolj nedopustno.

S tretjim priporočilom – sploh ne vem, kako bi v bistvu komentirala to. Najprej pravite, da bi bil neodvisen nacionalni medijski svet, ki bi ga pa ustanovila Vlada in nadzirala Evropska komisija. Kako gre vse to skupaj, pa še v enem stavku, mi malo ni jasno. Kako naj bi bil ta svet potem neodvisen, če bi ga nekdo ustanovil in drugi kontroliral, nadziral, nič o tem, kaj naj bi počel, kako naj bi bil sestavljen, kakšen bi bil njegov odnos do vseh tistih, ki sem jih prej naštela, ki že obstajajo, in kaj bi Evropska komisija nadzirala, kako svetuje, ker svet namreč pomeni, da je to, da svetuje, organ svetuje in Evropska komisija bo nadzirala kako svetuje. To ... ne vem.

Zadnjo točko priporočila razumem kot neposreden vpliv politike na neodvisno in nepristransko poročanje novinarjev. Kot sem že rekla, menim, da Državni zbor ni pristojen naročati RTV Slovenija, da naj spoštuje zakon, ravno tako ni pristojen, da nalaga Vladi Republike Slovenije nekaj, za kar ta ni pristojna, torej ji nalaga protizakonito ravnanje. V bistvu je tudi to priporočilo enako kot obe tisti prejšnji zahtevi za sklic nujne seje, kot sem rekla, namenjeno zgolj diskreditaciji enega samega medija, in to je RTV Slovenija. Ne upošteva nit mnenja Zakonodajno-pravne službe, katerega sem en del citirala. Resnično resnično občudujemo vašo vztrajnost, ker jaz mislim, da je tako tukaj v tej dvorani kot tudi tistim, ki to sejo spremljajo, zdaj pa že kristalno jasno, kaj se želi s tako razpravo doseči. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika mag. Branko Grims, izvolite. Predlagatelj, izvolite. Proceduralno, izvolite. Gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Predsednik, jaz bi samo prosila, da kolegico Sluga opozoriti, da sklepi odborov nikoli niso nad zakoni, in kot drugo, da ne more nesprejeti sklep posploševati, kot da smo ga vsi

sprejeli. Dejstvo je bilo, da je na tisti seji tudi nekaj sklepov, ki niso bili sprejeti, in zato ne moremo reči, da če večina nekaj sprejme, da se s tem vsi strinjamo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Replika.
Mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.
Najprej je bil ta nastop zdaj krasen primer tiste najbolj pogoste manipulacije, ki jo srečamo v slovenskih medijih, žal tudi vključno z javnim RTV programom, ko se reče, danes je parlament to in to odločil ali v parlamentu je bilo sprejeto, in se popolnoma zamolči vsa razprava, vse kar je bilo drugih pripomb in se zamolči, in to najbolj pogosto, da je opozicija opozarjala, nasprotovala, storila vse, da se tiste neumnosti ne bi sprejele, ampak to je sveto in zveličavno, podobno je s temi sklepi, ki jih je gospa citirala, ko je rekla, ja zakaj se pa niste na te sklepe sklicevali, saj smo zanje glasovali. Zelo enostavno, to ste vi sprejeli in je to vaša odgovornost, pa vi jih izvajajte, saj zato pa imate oblast, samo ne to potem nam podtikati. To velja za katerekoli sklepe, ki jih nismo mi podprli, ne samo za te, ki ste jih prej naštel, nekatere med njimi.

Drugi del te zgodbe pa je, sami ste zdaj povedali najboljšo potrditev kot dokaz, kaj je narobe pri vsej tej zgodbi. Če vas moti, da zahtevamo spoštovanje zakona, spoštovanje ustave, spoštovanje človekovih pravic in doslednost v spoštovanju človekovih pravic in osebne integritete posameznika ter spoštovanje novinarske etike in doslednost v spoštovanju načel novinarske etike, potem, oprostite, je nekaj z vami hudo narobe. Če pa to isto moti tudi funkcionarje na RTV Slovenija in nekatere novinarje, potem je pa tudi s temi še toliko bolj nekaj narobe. Kaj se pa to pravi, da vodstvo RTV Slovenija, uredništva in novinarje moti zahteva za spoštovanje zakona, zahteva za spoštovanje ustave, ustavnih načel, osebne integritete in človekovih pravic ter zahteva za spoštovanje novinarske etike in doslednost v spoštovanju novinarske etike in uresničevanju tistih ustavnih načel, ki zahtevajo, da je vsaka relevantna informacija enostavno dostopna in osvetljena iz različnih vrednostnih zori kotov. Potem, gospe in gospodje, je s takimi novinarji, s takimi uredništvi, s takimi funkcionarji in s tako javno RTV hišo in s tako koalicijo, ki je za to odgovorna, in vlado, ki to uresničuje in nadzira, nekaj zelo hudo narobe. In to je temeljno sporočilo današnje seje. Nekaj je zelo hudo narobe. Potrebna bo kritična distanca od ljudi do tistega, kar jim osrednji mediji servirajo. Če bo to doseženo, bo že veliko.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.
Izvolite. Pripravi naj se dr. Dragan Matić.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Ja, spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Danes govorimo o javnem zavodu, o javnem mediju, to je RTV Slovenija. Seveda v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo takrat, ko je bilo še malo toplo poletje, vložili ta priporočila, ampak že takrat so eni govorili, da je to nesmisel. Najbolj me vedno zmoti v tem Državnem zboru, ko se koalicija organizira in na neke težave, ki jih opozicija opozarja, zavzamejo stališče, da te težave niso primerne za nadaljnji postopek. Kot da ne živimo v isti državi. Tudi ko sem kolegico, ki je zdaj odšla iz dvorane, gospo Sluga poslušal, ima človek občutek, kot da živimo v Švici. Jaz sem že enkrat za govornico v dvorani danes povedal, da za stanje v Republiki Sloveniji je tudi soodgovoren medij, o katerem danes govorimo že cel dopoldan. To je dejstvo in dokler si tega vsi skupaj ne priznamo, ali levi ali desni ali sredinski, rumeni ali rdeči ali modri. S tem vprašanjem, bolj ko se nam odmika iz sedanosti v prihodnost, se bomo še večkrat srečevali prihodnosti.

Pa naj povem en primer, ki je bil ta teden, ko je včasih opozicija nerazumljena. O zakonu, o enem od zakonu ta teden, ki je prišel v Državni zbor iz odbora, smo vsekozi, dva meseca opozarjali, da seveda koalicija na tistem zakonu dela kozlarije, po domače povedano. Dva meseca smo bili obsojni, da nimamo prav, da predvsem nagajamo dobrim zakonom. Včeraj pred glasovanjem se je zgodilo naslednje, prijavi se k besedi vodja ene od koalicijskih strank in pove, da so poslanci te stranke za ta zakon prispevali podpise, ampak da so bili zavedeni in da tega ni poznal in da se opravičuje in da bo glasoval proti. Dva meseca je bilo potrebno, da nekateri razumejo, kaj želimo v Slovenski demokratski stranki pa še v kateri od strank opozicije povedati. Tako tudi o tem mediju, o katerem danes govorimo. Zelo nespodobno je, da so ta priporočila bila zavrnjena na Odboru za kulturo s tezo, da so neprimerna za nadaljnjo obravnavo.

Spoštovane poslanke in poslanci z vseh strank! Sprašujem se, zakaj se bojimo tega vprašanja že vrsto let. Ali se kdo boji, da ga več televizija ne povabi v kakšno oddajo? Ali se kdo boji, da bo ne vem kakšno službo izgubil? Kolegice in kolegi, imel sem priložnost govoriti z nekom, ki vodi Odmeve, pa zna povedati, kakšna je njihovo delo. Cel popoldan pripravlja oddajo, zvečer pa pride veliki šef, vzame kuli in prečrta vsebino in seveda s kulijem napiše, kaj je treba in koga je treba povabiti v Odmeve. Na Odboru za kulturo je bilo tudi povedano, da se dva pomembneža iz televizije ne bosta udeležila tega odbora. Ampak jaz sem jih že imel priložnost srečati in poslušati v Državnem zboru in ko smo izpostavili tudi probleme, v katere so vnesena ta priporočila, so se ti ljudje povsem strinjali, ampak povedali, da imajo mnogo težav na poti oziroma na stopnicah, da bi prišli do cilja.

Seveda, jaz se tudi sprašujem, zakaj potem opravičilo, da ne more sodelovati na takšnem odboru, na katerem je točka, ki se dotika te javne hiše, javnega zavoda, javnega medija, ki soustvarja slovensko podobo. Imel sem se priliko nekoč pogovarjati z enim od predsednikov nadzornega sveta te ustanove, ki je znal povedati takrat, ko je bil predsednik, da mnogo ljudi dobiva plačo v tem zavodu, ki sploh nikoli ne prestopi vrat zavoda. Pa še bi lahko naštevali. Še bi lahko naštevali, ampak, če danes izklopijo kamere, pa da gremo vsi skupaj na kavo, bomo vsi o teh težavah upali govoriti, ko pa je treba javno spregovoriti, je pa večina na Odboru za kulturo izglasovala, da so ti bistveni problemi, na katere v Slovenski demokratični stranki opozarjamo že več let, nespodobni in da si ne zaslužijo nadaljnje obravnave. Jaz sem trdno prepričan, da je kakšno priporočilo možno dodati. Še več bi jih moralo biti. Mi smo tudi pripravljene prav gotovo poslušati še katero od strank, vas spoštovane poslanke in poslanci, da kaj dodamo. Je pa nesprijemljivo in nespodobno, da o težavah, ki jih gledamo vsi skupaj že vrsto let, ne upamo javno govoriti.

Moram pa opozoriti, da je to naš javni zavod, v katerega dajejo denar naši državljani in državljanke, ki ga plačujejo vsak mesec, in tudi država zagotavlja denar. To, spoštovane poslanke in poslanci, pozabljate.

Mene zanima, kdo vam je mentor, kdo vam naroča, da se ne smete pogovarjati. Naslednja točka bo zdravstvo. Ali vam je tudi na tem segmentu kdo naročil, da je to nespodobno in da si ne zasluži obravnave v Državnem zboru. Pa ne pozabiti, ta priporočila je vložila Slovenska demokratična stranka, ki je dobila 200 tisoč pa še plus glasov na zadnjih volitvah, ki je ta hiša zelo skrbela, da bi jih dobila čim manj. Kakšni bi bili danes rezultati, da bi ta stranka dobila 15 poslancev več? Potem se tisti direktorji tam ne bi opravičili na Odboru za kulturo. Bi sedeli tam. Tako pa točno vejo, da jim to ni treba.

Naj počasi zaključim. V letošnjem letu sem bil en teden v bolnišnici in ker je bil čas pa možnost, v sobi je bila televizija in sem si en dan zadal cilj, da gledam skozi ves dan, koliko je bilo možno, prvi program Televizije Slovenija. Da ne bom samo kritiziral. Mnogo pozitivnega sem videl skozi ves dan. Tako za odrasle, tako za otroke. Ta hiša ima mnogo pozitivnih ljudi, mnogo strokovnjakov. Dokler se zvečer ni začel dnevnik, Studio City, pa Odmevi. Takrat se pa konča. Takrat pa se konča ta pozitivna slovenska televizija. Nisem strokovnjak za medije, me pa zanimajo razmere v Sloveniji, zato sem danes tudi v parlamentu, ker mi ni vseeno kako ljudje živijo. Ta medij pa je za to soodgovoren.

Spoštovane poslanke in poslanci, naj zaključim s tistim stavkom, s katerim sem začel. Prej ko bomo spoznali, da je ta naš javni medij soodgovoren za stanje v Republiki Sloveniji, soodgovoren, kako bodo naše državljanke in državljani živeli jutri, prej nam bo boljše. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima doktor Dragan Matić, nato v sklepnem delu dobi besedo še predlagateljica gospa Anja Bah Žibert.

Izvolite doktor Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo.

Če gremo od zadnjega konca, ko se je gospod Podkrajšek spraševal, zakaj je bilo izglasovano na Odboru za kulturo, da so ti sklepi neprimerni pa kdo je mentor, da nam naroča, da ne smemo tega potrditi in pa da je nespodobno, da so bila priporočila neprimerna in kakšni so motivi za to pa, da če se bojimo, da nas ne bo v oddajah RTV ... neke špekulacije in o tem kaj, se na kavaš pogovarja s kom in tako dalje. Mu moram pač odgovoriti, da je odgovor zelo preprost. Priporočila so neprimerna zaradi tega, ker Vlada Republike Slovenije pač nima pristojnosti, da poziva vodstvo RTV Slovenija, da karkoli počne, ker pač tega ni. Iz tega naslova je to neprimerno, da bi se sploh obravnavalo, ker protizakoniti akti oziroma protizakonita priporočila ne morejo naprej v obravnavo, če je povsem nesmiselno oziroma protizakonito.

Potem, zakaj naj bi ustanovili nek nacionalni medijski svet, ki mora biti nadziran s strani Evropske komisije, in zakaj mora to ustanovljati vlada, je tudi popoln nesmisel, ker pač to nikjer v Evropi ne obstaja. Nikjer v Evropi nacionalnega medijskega sveta, ki naj bi bil bojda neodvisen, ne nadzira Evropska komisija, da bi ga pa vlada kje ustanovljala, mi pa tudi ni znano. Ampak o tem nekoliko kasneje. Da se vrnemo k tem zadevam, ki jih je gospa Bah Žibert govorila, kako je bilo to zavrženo na dveh sejah Odbora za kulturo. Prvič je bilo seveda zavrženo zaradi tega, ker je bil cel kup takih konkretnih navedb, kateri novinar, ob kateri priložnosti, o katerem poročanju je po njihovi oceni delo nekorektno in ker ... Še enkrat moram prebrati mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je povedala, »da pristojnost Državnega zbora in položaj RTV Slovenija obravnava načina poročanja in njegovega ocenjevanja ne dopuščajo.« Jih je bilo treba pozvati, da naj pač spremenijo gradivo, ki so ga predložili. Potem so to umaknili sicer iz gradiva, ampak živ krst ni uspel razumeti, kaj vendarle želijo s tem, da s tretjim priporočilom »Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da v skladu z Evropskimi standardi ustanovi neodvisen nacionalni medijski svet, ki mora biti nadziran s strani Evropske komisije, da se zagotovi skladno z evropskimi vrednotami«. Tega pa nekako niso uspeli podkrepiti z nobenim smiselnim gradivom, da bi jih razumeli, v katero smer želijo razpravljati. Recimo, načeloma bi se lahko pogovarjali o tem kot o nekem sistemskem ukrepu. In prav je, da se mi je zahvalila prej gospa Bah Žibert, ker sem naredil nalogo namesto njih. Pri Odboru za kulturo se seje ne sklicujejo na podlagi dveh ali treh fotokopij nekih

člankov iz časopisov, kakor je slučaj pri delovnih telesih, kjer jih vodijo njihovi poslanci. Takrat jim mediji pač pridejo prav, ko ugotovijo, da mediji pišejo, kar bi lahko bila iztočnica za njihov razprave in hitro skličejo kakšno delovno telo. Tukaj na Odboru za kulturo vendarle jaz pričakujem malo več, nekaj vsebinskega. In ker oni pač niso bili v stanju narediti, sem povprašal jaz, kako je to glede nadzora Evropske komisije. Obrnil sem se na gospoda Zorana Stančiča, vodjo predstavnštva Evropske komisije v Sloveniji. In kaj mi je odgovoril? Citiram, to je iz njegovega dopisa: »Okvirno medije regulira med drugimi Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki pa na načelni ravni opredeljuje zgolj širša načela. Bolj natančno so podane zahteve o širjenju avdiovizualnih programov drugih držav, preprečevanju sovražnega govora, oglaševanju in podobno. Evropska komisija nima nekega nadzornega telesa, zgoraj omenjena direktiva pa predpisuje kontaktni odbor, sestavljen iz predstavnikov držav članic. Namen tega odbora ni nadzor. Sama organiziranost oziroma upravljanje medijev v Direktivi o avdiovizualnih storitvah ni opredeljena.« To se pravi, to je, kako je zadeva urejena na relaciji Evropska komisija posamezna država članica. Potem sem še naprej delal domačo nalogo, ki je SDS pač ni zmožgal, in sem šel pogledat primerjalni pregled medijske svobode. In zdaj kaj pa piše tukaj notri, med drugim, citiral bom samo nekatere pasuse: »Pomembno vlogo pri zagotavljanju svobode medijev ima tudi Evropska listina o svobodi tiska. Listino je maja leta 2009 podpisalo 48 evropskih novinarjev iz 19 držav s podporo Evropske komisije, da bi zaščitili tisk pred vmešavanjem vlade, novinarjem pa zagotovili dostop do virov informacij.« Gospodje iz SDS pa hočejo, da Vlada ustanovi domnevno neodvisen medijski svet. Dalje: »Nazadnje je Evropski parlament v resoluciji iz maja 2013 v listini Evropske unije povedal, da države članice in Evropsko unijo pozval naj spoštujejo, zagotavljajo, varujejo in spodbujajo temeljno pravico do svobode izražanja in obveščanja in naj zato ne ogrožajo svobode medijev, na primer s poskusi neprimerne in političnega vplivanja ali pritiskov ter vsiljevanjem strankarskega nadzora, cenzure medijev ali z omejevanjem ali neprimernim oženjem svobode« in tako dalje in tako dalje. Dalje je tudi v tej raziskavi jasno napisano: »Evropski parlament tudi opozarja, da Evropska unija ima pristojnosti na področjih, ki so povezana z mediji, kot so notranji trg, avdiovizualna politika, konkurenca, vključno z državno pomočjo, telekomunikacijami in temeljnimi pravicami.« Dalje pa, Evropska komisija je večkrat odgovarjala na pobude iz Evropskega parlamenta in podpredsednica Evropske komisije je junija 2012 na Forumu o pluralnosti medijev v Bruslju poudarila, citiram: »Trenutno Evropska unija nima pravne pristojnosti za ukrepanje na področju medijskega pluralizma, kot del svojega normalnega poslovanja. V praksi je vloga

komisije, da vključuje poimenovanje in sramotenje države ad hoc, ko se pojavijo težave.« Konec citata. Jaz še nisem slišal, da bi nas Evropska komisija sramotila zaradi tega, ker naj bi bili mediji zatirani oziroma da bi bili nepluralni oziroma, da bi bilo s tem kar koli narobe.

Če gremo naprej pogledati, kako je z medijskimi sveti po Evropi. Avstrija, Svet za tiskane medije, ki sta ga ustanovili leta 1961 Združenje avstrijskih časopisov in Unija avstrijskih novinarjev, nobene vlade ni slišati, da bi bila zraven. V Belgiji, prav tako imamo belgijska združenja časopisnih založnikov, novinarjev in dnevnikov, ki so leta 1982 ustanovili Svet za tiskane medije. Potem na Danskem podobno. Potem na Finskem imamo založniki in novinarji so ustanovili prostovoljni samoregulirani svet za množične medije, njegov osnovni namen je, da razlaga dobre strokovne prakse in tako naprej. V Italiji ni sploh institucije, ki bi nadzorovala izvrševanje pravic do medijske svobode, v Luksemburgu je prav tako Svet tiskanih medijev, kjer so predstavniki časopisnih urednikov in novinarjev in tako dalje in tako naprej. To so sveti, ki so avtonomni, to so sveti, ki jih ne ustanovljajo vlade.

Poglejte, jaz sem naredil domačo nalogo namesto SDS, ta njihov predlog je popolna neumnost. Niti nima Evropska komisija pristojnosti, da bi kar koli nadzirala v posamezni državi članici, nobene, niti nikjer vlada ne ustanavlja tovrstnih svetov. In potem gospod Podkrajšek se tukaj zgraža, kako mi nismo ta priporočila, ki so tako zelo osnovana in trdno utemeljena, priporočali še naprej, da si bo Vlada polastila nekih pristojnosti, ki jih sploh nima, da bo pozivala javno RTV Slovenijo, da naj prizna, da ne izvršuje zakonov in potem naj pove, zakaj tega ne počne. To je neke vrste podobno oziroma je tragikomično podobno nekemu inkvizicijskemu postopku, ko ti rečeš, mi vemo, da si ti čarovnica, zdaj pa samo priznaj, zakaj si čarovnica pa kdaj si začela čarati, potem bomo pa mi naprej videli, kaj bomo s teboj naredili. Mislim, to je po logiki sami, kako si predstavljajo ta priporočila, je tudi popolnoma nekaj, kar je povsem neprimeren pristop in pomeni grobo vmešavanje politike v nekaj, kar je z zakonom jasno določena avtonomija – 2. člen Zakona o Radioteleviziji Slovenija.

Naj ob koncu poudarim, da je ne glede na to, kar je bilo danes rečeno, in ne glede na vsa ta priporočila, ki so povsem neutemeljena, neosnovana, pomembno, da nastaja strategija razvoja medijev v Republiki Sloveniji do leta 2024, da smo že videli neke osnutke, na katere smo imeli tudi mi zelo resne pripombe, da pričakujemo, da bo nova verzija strategije razvoja medijev zagotovila med drugim tudi javno, ne pa državne oziroma vladne radiotelevizije, in da se bodo vzpostavili morda vsi tisti mehanizmi, ki so danes lahko pomanjkljivi in da bo ta razprava široka, pluralna, zlasti ob sodelovanju novinarjev samih, njihovih

stanovskih društev, same radiotelevizije in da bomo prišli do nekih kvalitetnih izboljšav, ker glede tega se pa že strinjam, da je ta zakon zastarel in bi ga bilo v mnogočem treba posodobiti, vendar po mojem prepričanju daleč od teh mehanizmov, ki jih priporoča SDS v teh priporočilih, ki smo jih ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat, ne vem, kako naj na lep način, tako, da bo vsem razumljivo, poudarim. Kadar se obravnava nek zakon, ima vsa pravico parlament opravljati tudi nadzorstveno funkcijo, kako se potem ta zakon izvaja v praksi. Celo dolžnost ima to, pa jo zelo pogosto pozablja ali pa nekateri očitno sploh ne veste, da to je in da to sledi iz samega načela zakonodajne veje oblasti. Podobno je nadzorstvena funkcija v okviru njenih pristojnosti na strani Vlade. Vlada je po vladnem zakonu odgovorna za dogajanje na kateremkoli področju družbenega življenja, vsak minister konkretno odgovarja za tisto področje, za katero je po zakonu pristojen in se tej pristojnosti ne more izogniti. To se pravi, ko pa gre za ustavo, pa je ustavodajalec prav ta državni zbor, v trenutku ko začne odločati na kvalificiran način, z dvotretjinsko večino po ustreznem postopku, ki ga določata ustava in poslovnik. In seveda ima še kako ne samo pravico, ampak tudi dolžnost opozarjati, če se stvari ne izvajajo tako, kot bi se morale, kot sledi iz načel in določil ustave, ustavnih norm torej. Tukaj je še posebej občutljiva tema področje varovanja človekovih pravic, spoštovanja človekove integritete v medijih, da se o človeku ne laže, da se na zavaja, da se ne širi polresnic. Pravica do osebne integritete je ustavna pravica, a veste, in seveda to veste, saj ste trikrat pogoreli na svojem odboru, ko smo obravnavali te teme in ker ste hoteli že kar sejo prekiniti, ker vam je tako pod ritjo gorelo. Kdor ne verjame tega, naj si gre pogledati posnetke tistega dogajanja. Tam je bil čas in prostor, da bi bila vsa argumentacija obširno predstavljena, tukaj je seveda ni. Lahko pa povem še nekaj, ko ste imeli toliko za povedati, kaj je pristojnost Evrope. Evropski parlament je sklicujoč se na Evropsko konvencijo o varovanju človekovih pravic poudaril, da mora Evropska komisija poskrbeti, da države članice na svojem ozemlju zagotavljajo pravilno izvajanje listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kar se odraža, citiram, gospod Matič: »skozi pluralizem medijev, enak dostop do informacij in spoštovanje svobode in neodvisnosti tiska«. Točno tisto, kar mi govorimo danes že cel dan. Naše zahteve niso v ničemer drugačne, kot tisto, kar sledi iz teh norm. Kaj smo torej mi želeli? Želimo in zahtevamo, in to pravico nam daje ustava, da se spoštuje načelo človekove integritete, človekove pravice, ustavna načela

vključno s pravico do informiranosti, do obveščenosti, do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev na osnovi korektnih in celovitih, iz različnih vrednostnih zornih kotov osvetljenih in ves čas enostavno dostopnih informacij. To je tisto, kar manjka. In seveda, kaj še manjka? Doslednost v spoštovanju načel novinarske etike pri poročanju, da se stvari preveri, da se ne objavlja polresnic, neresnic, da se ljudi informira celovito, da imajo ljudje v resnici pogled, o čem se v praksi v državi dogaja in odloča. Kajti samo to je lahko temelj demokracije. Demokracija takrat, kadar ta pogoj o pluralnosti medijev, celovite obveščenosti, doslednega spoštovanja novinarske etike, človekovih pravic in človekove integritete ni spoštovan, je samo farsa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ja, hvala lepa.

Torej besedo ima predlagateljica gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Zdaj naj bi zaključila. Morda bom zaključila, morda bom pa zadevo na novo odprla. Res je, spoštovani Matič, nekaj vam pa dam prav. Le kako naj ta vlada ustanovi nek neodvisni medijski svet? Tukaj imate pa prav. Kako smo naivni, da bo aktualna vlada sposobna ustanoviti neodvisni medijski svet. Res je. Bo treba počakati za kakšen drug čas. Ampak ta vlada še nečesa drugega ni sposobna. Ni sposobna niti zagotoviti uresničevanje zakona, kajti vi dobro veste, kako je programski svet sestavljen. Nekaj gre res na račun politične pripadnosti – je tako? –, politične zastopanosti, drugo gre pa za strokovnjake.

Pa pogledjmo, kaj ste po novem imenovali. Branka Bezjak – kandidatka na listi SDS v Ptuj, članica sveta ženskega foruma SD. Alojzij Bogataj, leta 2011 kandidat Desusa na predčasnih parlamentarnih volitvah. Damir Orehovec, mariborski svetnik SMC. Potem imate gospoda Mitja Rotovnika, povsem neodvisna oseba, soustanovitelj Forumu 21. Potem imamo neke zelo pomembne medijske strokovnjake – Domen Savič. Kaj sem danes poslušala o neprimerni tvitih? Dajte si pogledati, kaj ste imenovali v programski svet. In še, ko govorite o neprimernih tvitih, mene bolj skrbi, da nekdo za tem mikrofonom pošilja nekam matere, in začnite se ukvarjati s svojimi problemi. In ta neodvisni programski svet, ki ima novega predsednika, in povedala sem, da ta novi predsednik je javno izrazil, da mora biti ena politična opcija odstranjena iz prostora države. Se pravi, se je dal nad volivce, on je zdaj predsednik sveta. In kaj je bila njihova prva akcija oziroma njihova odločitev? Zapirajo delovanje programskega sveta za javnost. O delovanju programskega sveta na javni RTV Slovenija več niti državljani ne nihče drug ne bo vedel, kaj se dogaja. Zakaj je potrebno to zapiranje? Si predstavljate, da bi bila neka druga

vlada, ki bi odločila, da se bo delovanje programskega sveta zaprlo za javnost, potem bodo pa objavljali neke posnete? Pa ne samo, da bila tule ena točka dnevnega reda, po mojem bi spet kje kakšne lutke obežali, pa trkali po vratih, po domovih državljanek in državljanov in jim grozili za svoje odločitve, čeprav so bili legitimno in legalno izvoljeni na volitvah. A to pa ni problem, spoštovani? Seveda se bomo pogovarjali o RTV, ker je to naša dolžnost in smo za to tudi plačani. Zato ker, kot sem povedala, nad njimi je zakon, o njih se sme govoriti, o njihovem delu moramo biti obveščeni in ni res, da morajo za vsako ceno prazniti naše denarnice. In zato še enkrat, ne se ukvarjati s tem, kdo poziva k neplačevanju RTV prispevkov, ukvarjajte se, zakaj do teh pozivov prihaja. Hvala lepa, predsedujoči.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Časa nam je še nekaj ostalo. Ali je še kakšna želja za razpravo? (Ne.) Hvala lepa. Potem zaključujem razpravo o predlogu priporočila.

O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v torek, 27. 9., v okviru glasovanj, po zaključeni 24. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKA DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMENBAH ODLOKA O USTANOVITVI SAMOSTOJNEGA VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA FAKULTETE ZA INFORMACIJSKE ŠTUDIJE V NOvem MESTU.**

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavnici Vlade. Jih ni. Dobro. Predlog odloka je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček. Izvolite.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 19. seji, 6. septembra letos, obravnaval Predlog odloka o spremembah Odloka o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakultete za informacijske študije v Novem mestu, ki ga je v obravnavo in sprejem Državnemu zboru predložila Vlada.

Zakonodajno-pravno služba je predlog odloka proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in Zakonodajno-tehničnega vidika ter dala pripombo k 2. členu, njihova predstavnica pa je opozorila na vprašanje potrebnosti dopolnitve

tretjega odstavka 5. člena odloka s študijskim področjem umetnost.

V poslovnem roku ni bilo vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev.

V okviru krajše razprave so bila izpostavljena predvsem vprašanja o potrebnosti študijskega področja, o programih, ki se bodo ustanovili v okviru področja umetnosti, ter o zaporedju sprejemanja aktov fakultete in odloka v zvezi z novim študijskim področje.

Ker k predlogu odloka na matičnem delovnem telesu ni bilo sprejetih amandmajev, Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino Državnemu zboru predlaga, da Predlog odloka o spremembah Odloka o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakultete za informacijske študije v Novem mestu sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč Poslanskih skupin. Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo Predlog odloka o spremembah Odloka o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakultete za informacijsko študijo v Novem mestu podprli. Gre namreč za dejstvo, da se bolje izkorišča obstoječi sistem oziroma infrastruktura, ki jo fakulteta za svoje dejavnosti ima, in ko dodaja novo študijsko področje, in sicer umetnost, bo to narejeno na način, da se bo pravzaprav izpolnila multimedijska produkcija. Namreč, gre za dejstvo, da ne gre za klasično umetnost, kot sta slikarstvo in kiparstvo, ampak za digitalno umetnost oziroma multimedijsko produkcijo. Tako bo uvedba in trženje novega študijskega programa za izpopolnjevanje prispevala k gospodarnejši izrabi infrastrukture fakultete. To lahko preberemo tudi v obrazložitvi samega odloka in utemeljitvi potrebe po tem, da se odlok spremeni. Ampak vendarle želimo ob tej priložnosti ponovno opozoriti na problem, ker nimamo opredeljeno, kaj je javna služba, v Zakonu o visokem šolstvu, in kaj se financira z javnimi sredstvi, kaj pa se lahko financira na trgu. Zaradi teh nejasnih določil ni dobro urejeno razmerje med rednim in izrednim izobraževanjem ter posledično ni jasna razmejitev med javnim in tržnim interesom visokošolskih zavodov. Zagotovo imamo vsi še pred očmi in v mislih tudi vse težave, ki so nastopile prav zaradi teh anomalij, in ko smo se srečali z aferami, ki so povezane z avtorskimi honorarji. Če bi imeli urejeno, kaj je javni program, bi za to tudi zagotavljali ustrezna javna sredstva in teh težav ne bi bilo. Posledično lahko menimo, da je tudi sam proces sprejemanja

aktov nekoliko ali pa v celoti v nasprotju s hierarhijo aktov, ki jih sprejemamo. Namreč, tudi v tem primeru je bil najprej spremenjen statut fakultete, kjer so opredelili ta program, danes se pa v Državnem zboru srečujemo z odlokom, s katerim pokrijemo pravzaprav to odločitev na fakulteti. Seveda je odlok po hierarhiji višji pravni akt in prav bi bilo, da se sprejme najprej odlok, potem pa se posledično spremeni tudi statut fakultete. Lahko predvidevamo, da je razlog tudi za takšno proceduralno obravnavo ali pa napačno obravnavo prav v tem, ker nimamo opredeljene javne službe v Zakonu o visokem šolstvu. Če bi to bilo jasno opredeljeno, je tudi jasno opredeljen vir financiranja in tudi s strani Državnega zbora ni nobenih težav, ko sprejmeš tak odlok, ker veš, da je to javna služba, da je to obveznost financiranja z javnimi sredstvi, in posledično se potem lahko ureja tudi statut. Tako je v nadaljevanju urejanja visokošolskega področja ne samo v Novem mestu, ampak povsod v Sloveniji res ključno to, da se opredeli, kaj je javna služba v visokem šolstvu in posledično tudi, koliko sredstev namenjamo za to, da ta javna služba lahko funkcionira normalno, brez takih težav, kot sem jih prej omenjal, v obliki afer. Ne glede na to bomo v tej fazi, kot sem povedal, ta odlok podprli in zagotovili fakulteti, da obstoječo infrastrukturo še optimalneje izkoristi in s tem lažje izpolnjuje svoj izobraževalni program. Dolgoročno pa je treba čim prej urediti javno službo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Kotnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog odloka o spremembah Odloka o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda, Fakultete za informacijske študije, v Novem mestu. Ključna sprememba, ki se je tokrat odlok dotika, je vpeljava dodatnega študijskega področja umetnosti z namenom doseganja ciljev, in sicer, izboljšanje kakovosti in ravni znanja. Fakulteta se je za novo študijsko področje odločila zaradi izboljšanja kakovosti visokošolskega izobraževanja in povečanja njenega pomena za trg dela, prav tako pa tudi zaradi izboljšanja ravni znanja in spretnosti z razvojem novih in inovativnih izobraževalnih programov. Ta cilj se namerava na fakulteti doseči tudi s pripravo študijskih programov za izpopolnjevanje, ki pa jih veljavni Zakon o visokem šolstvu opredeljuje kot obliko vseživljenjskega učenja, ki je namenjeno predvsem izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja.

V Poslanski skupini SMC bi na tem mestu želeli spomniti na 6. člen veljavnega

Zakona o visokem šolstvu, ki govori o avtonomiji visokošolskih zavodov. V skladu s tem univerze in samostojni visokošolski zavodi, ki jih ustanovi Republika Slovenija, delujejo po načelu avtonomije, ki jim med drugim zagotavlja samostojno urejanje notranje organizacije in delovanja s statutom v skladu z zakonom ter izdelavo in sprejem študijskih in znanstvenoraziskovalnih programov. Temu pritrjujejo tudi posamezni ustanovitveni akti vseh javnih visokošolskih zavodov, ki vsebujejo določbo, ki daje zavodu možnost določitve dodatnega študijskega področja v statutu, pri čemer je za tovrstno določitev potrebno soglasje ustanovitelja oziroma Vlade Republike Slovenije. Na seji Odbora za izobraževanje znanost šport in mladino ter tudi pri preteklih obravnavah sprememb in dopolnitev odlokov v tem mandatu, je bilo večkrat izpostavljeno vprašanje o pravilnosti postopka sprejemanja dopolnitev ustanovitvenih aktov fakultet. V Poslanski skupini SMC ocenjujemo, da bi veljalo v prihodnje in na splošno opraviti razmislek o smiselnosti sedanjega postopka dopolnjevanja ustanovitvenih aktov, predvsem z vidika prej omenjenega načela avtonomnosti. Ob tokratni obravnavi pa je smiselno opraviti vsebinsko presojo o tem, ali je širitev študijskega področja smiselna in potrebna ter predvsem ali sledi osnovnemu namenu delovanja fakultete, za katerega je bila ta ustanovljena.

V poslanski skupini SMC ocenjujemo, da je umestitev novega študijskega področja smiselna in pri tem poudarjamo, da ne gre za klasično umetnost, ampak predvsem področje digitalne umetnosti oziroma multimedijske produkcije. Zato smo to spremembo podprli že na samem odboru in jo bomo tudi danes.

Naj zaključim še, da daje novela Zakona o visokem šolstvu, ki jo imamo v parlamentarni proceduri, neposreden odgovor na bojazen o možnostih ustanavljanja novih univerz, saj pogoje za ustanovitev zaostruje, ti pa so v trenutno veljavnem zakonu določeni preohlapno. Zato poslanske skupine ob nadaljnjem sprejemanju novele pričakujemo, da bomo poslanke in poslanci zmožni racionalne presoje o pomembnosti in potrebnosti sprejetja te novele in tudi kasnejšega systemskega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala podpredsednik za dano besedo. Predstavniki ministrstev, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

V Poslanski skupini SDS bomo podprli odlok o spremembah Odloka ustanovitve samostojnega šolskega zavoda Fakultete za informacijske študije v Novem mestu.

Dovolite pa, da kot predstavnik volilne enote, kjer je tudi sedež fakultete, čestitam vsem tistim, ki so si izborili nove prostore. Sam sem imel priložnost te prostore spoznati in moram reči, da imamo za razliko od prejšnjih prostorov, kjer so se tako zaposleni, predvsem za študenti stiskali v majhnih učilnicah, takšno fakulteto, kot si jo Dolenjska tudi zasluži. In tudi v poslanski skupini se strinjamo s tistimi, da je nujno podpreti program Multimedijska produkcija. Vsaka širitev uporabnih študijskih programov, predvsem pa tistih izven Ljubljane, bo mladim omogočala, da se bodo hodili izobraževati oziroma študirati v bližje kraje in zato je tudi nov program možnost za vse mlade iz Posavja, Dolenjske, Kočevskega in Bele krajine, da bodo študirali doma in da bodo potem doma tudi ostali.

Ob tej priložnosti pa bi želel predvsem predstavnike ministrstva pozvati, da razmislijo o tem, ko pripravljajo načrt zaostritev pogojev za nove univerze. V Poslanski skupini SDS smo vedno proti centralizaciji in bomo tako ravnali tudi pri vseh ostalih zakonskih predlogih, ki jih bo ta vlada prinesla. Še bolj pa je po našem mnenju potrebno kmalu dobiti sistemski Zakon o visokem šolstvu in ne neko na pol nedodelano novelo zakona in pa nenazadnje tudi nov Zakon o raziskovalnih dejavnostih, kajti kaj nam pomagajo novi uporabni študijski programi, če pa temu ne sledi država s primernim financiranjem teh programov.

Skratka čestitke Fakulteti za informacijske študije, tako za nove prostore, kot tudi za nov program.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu predloga odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zborna ni možno vlagati. Odločanje o predlogu odloka bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili v torek, 27. septembra.

S tem prekinjam 17. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO Predloga priporočila v zvezi s problematiko podaljševanja čakalnih dob v slovenskem zdravstvu.**

Predlog priporočila je v obravnavo zbornu predložila skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavnici vlagateljca, gospe Jelki Godec. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Spoštovani, najlepša hvala!

Jaz moram reči, da je danes prav zanimiva situacija, tukaj pred mano namreč niti oziroma kolegica Kotnikova je prisotna, drugače pa od SMC še eden sedi. Torej lahko vidimo, kakšen je odnos do največje problematike v slovenskem zdravstvu – do čakalnih dob. Jaz upam, da mogoče kje poslušajo. Je pa to tudi točka, ki smo jo torej vložili v Slovenski demokratični stranki na temo podaljševanja čakalnih dob, ki je prav tako dočakala zavrnitev na matičnem odboru, torej vsa priporočila, ki smo jih predlagali, so bila s strani koalicije soglasno zavrnjena.

Kljub temu da so se koalicijski partnerji, torej sedanje vlade, v svojem koalicijskem sporazumu zavezali, da bodo krepili javni zdravstveni sistem na način, da bodo imele vse zavarovane osebe enake možnosti do zdravstvenega varstva, ko ga bodo potrebovale in bodo do njega upravičene. Dostopno, kakovostno in učinkovito zdravstvo bo prioriteta te koalicije so zapisali. Zato so se tudi zavzeli, da bodo pripravili nov predlog Zakona o zdravstveni dejavnosti in kot prednostno Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zapis iz koalicijskega sporazuma nas vsekakor lahko navdaja z optimizmom, danes pa lahko vidimo v bistvu, kakšno je realno stanje – ignoranca do koalicijskega sporazuma s strani največje koalicijske partnerice in pa seveda tudi to, da do sedaj, v polovici mandata to še ni izpolnjeno.

Vlada vsako leto pripravi tudi normativni plan, v katerem je za posamezna področja določeno, kdaj bodo kateri zakoni sprejeti, kdaj jih bo dala v proceduro, kdaj bodo sprejeti na Vladi, kdaj bodo sprejeti v Državnem zboru oziroma predlagani v Državni zbor, in iz tega normativnega plana za leta 2014, 2015 in 2016 je razvidno, da se priprava ključnih zakonov na področju zdravstvenega varstva odmika in odmika se v leto 2017.

Sprejetje novel Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki bi bili temelj za korenite spremembe v slovenskem zdravstvu, se torej odmikajo iz leta v leto. Kot vemo, do danes Ministrstvo za zdravje torej ni pripravilo, kaj šele poslalo v potrditev v Državni zbor omenjenih zakonov. Izvajajo pa se pilotski projekti, naročajo se analize, zapravlja se davkoplačevalski denar, čakalne dobe pa se podaljšujejo, nezadovoljstvo uporabnikov javnega zdravstva narašča, ne le uporabnikov, tudi izvajalcev zdravstvenega varstva.

Podatke o čakalnih dobah zbira Nacionalni inštitut za javno zdravje in tako je po znanih podatkih z datumom 1. avgust 2016 v naboru 13 specialističnih ambulant na prvi ambulantni pregled čakalo malo več kot 114 pacientov, nad dopustno dolgo je na prvi ambulantni pregled čakalo 13 tisoč oziroma skoraj 14 tisoč pacientov, kar je za 17,9 več kot v enakem obdobju prejšnjega meseca, torej meseca julija. Če primerjamo to z letom 2015, so

se čakalne dobe za prvi specialistični pregled povečale za 6 %, tisti, ki pa čakajo nad dopustno dolgo, teh bolnikov pa je za 26 % več. Analiza z letom 2013 kaže, da je to povečanje za 30 % oziroma da jih več čaka nad dopustno, nekje 28 tisoč 200 oseb več, kar je recimo, če primerjamo z občinami, za celo občino Kamnik. Po znanih podatkih tudi na dan 1. 8. 2016 skupaj tako pri ambulantah kot pri storitvah nad dopustno mejo čaka 39 tisoč 865 pacientov, kar predstavlja 18,5 % vseh čakajočih. Če naštejemo samo nekaj ambulant, ki v povprečju presegajo dopustno mejo čakalnih dob, ki znaša 90 dni, so to po statistiki Nacionalnega inštituta za javno zdravje: revmatološka ambulanta, v povprečju se na prvi pregled čaka 365 dni, eno leto torej, in polovica vpisanih v čakalni seznam čaka 465 dni ali več; v urološki ambulanti se v povprečju na prvi pregled čaka 102 dni, polovica vseh čaka 88 dni; v ortopedski ambulanti 101 dan in polovica vseh vpisanih na seznamu čaka nekje 100 dni ali več. Predolgo čakanje na posege in obiske pri specialistih vodi tudi v poslabšanje možnosti ozdravitve in pravočasno ukrepanje. Najdaljše čakalne dobe so dolge tudi več kot leto dni, kar je za čakajoče bolnike lahko tudi usodno.

Dostopnost do zdravstvenih storitev je ena izmed temeljnih pravic državljanov, velikokrat bolniki ob tem, ko čakajo na pregled, potožijo, da se jim kršijo pravice do enakopravnega dostopa in obravnave. Z nezadovoljstvom bolnikov in svojcev se večja tudi nezaupanje v slovenski zdravstveni sistem, ruši se ugled slovenskih zdravnikov, medicinskih sester in drugega osebja v slovenskem zdravstvu. Tega bi se morali zavedati na Ministrstvu za zdravje, ministrica Milojka Kolar Celarc s svojo ekipo. Tega bi se morali danes zavedati tudi v največji koalicijski stranki, ki, še enkrat poudarjam, je zelo zelo slabo zastopana in kaže na ponovno odnos do priporočil, ki jih predlaga opozicija.

Se pa zdi, da so na Ministrstvu za zdravje skorajda povsem na drugem planetu, če lahko tako rečem. Namreč ministrstvo se je po besedah ministric že v letu 2015 zavedalo, da je področje čakalnih dob za njih prednostno področje. Začeli so izvajati projekt z naslovom Za boljše upravljanje čakalnih dob. Namen projekta, če si ga preberete v uradnih dokumentih Ministrstva za zdravje, pa v ciljnih in namenih torej ni zapisano skrajšanje čakalnih dob. Namreč piše: »Cilji projekta so: pripraviti pregled trenutnega stanja glede nekaterih čakalnih dob v Sloveniji, prepoznati vzroke za njihov nastanek in oceniti posledice predolgo čakalnih dob.« Če bi bila danes tukaj seveda tudi ministrica in bi jo lahko vprašali oziroma v nadaljevanju, zakaj takšni projekti, ki ugotavljajo zadeve, ki, lahko rečemo danes, po vseh okroglih mizah, sestankih in tako naprej, ki so bili v preteklih mesecih izvedeni, nekako te analize že poznamo. Zakaj medtem ko vi zbirate podatke na ministrstvu in poučujete in seveda se tudi za te analize koristi davkoplačevalski denar, se v bistvu, lahko rečemo, dogajajo katastrofe

na terenu in analize se dobesedno izvajajo na terenu. Pregledali bodo na ministrstvu nekatere čakalne dobe, vsaj tako piše v ciljnih projekta. No, nekaj teh je vsekakor zbranih na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. Prepoznati vzroke za čakalne dobe, o tem lahko rečemo, da čivkajo že vrabci na veji. Če njih ne poslušajo na ministrstvu, bi lahko prisluhnili vsem tistim, ki so že pred tem, torej pred to vlado, delali analize, podajali ne le vzroke za čakalne dobe, ampak tudi rešitve. Kakšne so posledice predolgih čakalnih dob, pa lahko vsi skupaj spremljamo vsak dan pred kakšno bolnišnico, po statistikah invalidskih upokojitev, smrtnih žrtvah in konec koncev tragičnih ekscesih v bolnišnicah.

Sedanji v. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje je na seji matičnega odbora podal tudi finančni pregled za skrajšanje čakalnih dob in dejal je, da po vseh teh kategorijah, ki jih je razdelil, bi potrebovali nekje slabih 40 milijonov. V zdravstvu se pretaka pa nekje okoli 3,2 milijarde evrov. Torej, ministrica, na koncu koncev se hvali s 7,9 milijoni evrov denarja za skrajšanje čakalnih dob. Ta denar je v bistvu le pesek v oči, nekako populističen projekt, ki pa v osnovi diskriminira bolnike. Dodatno naj bi po tem projektu opravili 200 operacij rame. Zakaj ne, recimo, atroplastike kolka, kjer so čakalne dobe tudi po dve leti in več ali pa operacije krčnih žil, kjer so čakalne dobe več let. Ja, lahko preberemo tudi strokovne razlage, zakaj ne in zakaj te operacije lahko čakajo, ampak bolniki sprašujejo, zakaj pa ne jaz, zakaj operacija rame, zakaj ne operacija mojih krčnih žil. Ali boste raje na ministrstvu dopustili, da hodijo pacienti k tujim zdravnikom v tujino in jih na koncu potem tudi doma, kot smo slišali, dostikrat zdravijo, če lahko rečem v narekovajih, tudi popravljajo domači zdravniki.

Ministrica se tudi rada pohvali, da je bila sprejeta Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025. To je bilo v začetku letošnjega leta. Zanimivo je, na kar opozarjajo tudi nekateri bivši ministri, da najprej sprejeta resolucija in potem se delajo analize. Ravno obratno bi moralo biti. Torej naredimo analizo in potem glede na to napišemo resolucijo in vse ukrepe, ki so potrebni, da določen problem rešimo.

V tej resoluciji so navedeni tudi trije ukrepi, od analize do pilotskega projekta na področju čakalnih dob, in rok za končno poročilo je zapisano 2017. Vprašanje je, ali ministrstvo zavaja s temi roki, kdaj bo kakšen zakon sprejel in kakšen projekt končal. Namreč, po tem, kar piše v resoluciji, bi naj analiza čakalnih dob potekala 2015–2016. Rezultati naj bi bili objavljeni 2017. Glede na izsledke tega projekta pa naj bi bil sprejet zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah, in to leta 2018. V normativnem planu je zapisano, da je skrajni rok za sprejem tega zakona 29. 9. 2016, torej čez nekaj dni. In ko pregleduješ dokumente s strani ministrstva, resolucijo, normativne plane, potem več ne veš, kdaj bo

kakšen zakon sprejet, kajti roki se razlikujejo za leto dni.

Slabo stanje v zdravstvu je eskaliralo v enormnih čakalnih dobah, v nezadovoljstvu bolnikov, tragičnih dogodkih, ki se ne bi smeli nikoli zgoditi. Neodzivnost ministrstva, predvsem ministrice Kolar Celarc, zatiskanje oči pred realnim svetom in realnimi problemi, povzroča nezadovoljstvo med zdravniško stroko. Na skrajni čas sprejema novele zakonov, sprejetja ključnih zakonov, sprejetja odločitev v zdravstvu pozivajo različne interesne skupine ne samo Zdravniška zbornica, kjer smo lahko včeraj na izredni skupščini slišali ostre kritike na račun ministrstva in tudi kritike na naš račun, na račun poslancev. Pozivajo državljani, pozivajo tudi poslanci ne le v opoziciji, pozivajo ministrico tudi koalicijski poslanci, da še danes in ne jutri naredi odločilne korake, ki bodo pripomogli k zmanjšanju čakalnih dob.

V Slovenski demokratični stranki smo vložili priporočila, kot sem dejala, so bile na matičnem odboru sicer zavrnjena, in sicer priporočila, ki, moram reči, da se čudim, da so bila sporna za koalicijo. Namreč, predlagali smo, da se takoj naredi vse, kar je možno, da se skrajšajo čakalne dobe, da se naredi ločen načrt, kratkoročen načrt in dolgoročni načrt, da se odpravijo čakalne dobe, da se v roku treh mesecev poroča Državnemu zboru, katere aktivnosti so bile izvedene na Ministrstvu za zdravje v zvezi s skrajšanjem čakalnih dob, in da se prouči posledice predolgo čakalnih dob za zavarovance, za javne finance in seveda da se o teh ugotovitvah seznanijo Državni zbor. Vsa ta priporočila so bila zavrnjena s strani koalicije. Zavrnjena so bila tudi z besedami, da je naše zdravstvo dobro, skoraj odlično in da je ministrstvo že naredilo skoraj vse, da se čakalne dobe skrajšajo.

Spomnim naj še enkrat na presečne datume, ki jih je ministrstvo zapisalo v resoluciji, normativnih planih in svojih aktih. Razlikujejo se za leto dni. Zato sprašujem kolege in kolegice v Državnem zboru, ali bomo nemo gledali propadanje slovenskega javnega zdravstvenega sistema. V Slovenski demokratični stranki – naš odgovor je vsekakor ne. Še naprej bomo ne le opozarjali, ampak tudi aktivno sodelovali pri vseh dejavnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo slovenski državljani, slovenski bolniki dobili tisto, kar jim po Ustavi Republike Slovenije pripada – dostopno in kvalitetno javno zdravstvo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog priporočila je na 15. seji 7. 9. 2016 obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor točk predloga priporočila ni sprejel, je bila obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila matičnega delovnega telesa dajem besedo predsedniku odbora gospodu Tomažu Gantarju.

Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Vsem lep pozdrav!

Kot rečeno, Odbor za zdravstvo je na 15. seji 7. 9. kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila v zvezi s problematiko podaljševanja čakalnih dob.

Predlog priporočila je bil objavljen na spletni strani Državnega zbora in v Poročevalcu z dne 17. 6. Odbor je bil ob tem seznanjen z mnenjem Vlade Republike Slovenije z dne 7. 7. in z mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 22. 7. 2016.

Amandmaji niso bili vloženi.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu priporočila je v imenu predlagatelja predstavila gospa Jelka Godec. Poudarila je, da se slovensko zdravstvo že nekaj let srečuje z daljšanjem čakalnih dob, najdaljše čakalne dobe presegajo leto dni, nekatere pa so katastrofalno dolge, in navedla operacije, kot v svoji uvodni predstavitvi. Podatki za posamezna področja so nepopolni, saj Nacionalni institut za javno zdravje nekaterih področij ne spremlja, kar pomeni, da je število čakajočih lahko še znatno višje.

Slovenska demokratična stranka na probleme, ki so se nakopičili v zdravstvu, vseskozi opozarja. V začetku svojega mandata je Vlada kot eno svojih prioriteta napovedala zdravstveno reformo, vendar do danes še ni bil predložen noben sistemski zakon. Ministrica področja ne obvladuje, saj zadnji dve leti le obljublja, k reševanju problemov pa ne pristopa in ne sprejema ukrepov.

Odgovorila in svoje stališče je predstavila tudi ministrica za zdravje gospa Milojka Kolar Celarc in poudarila, da se s problemom čakalnih dob soočajo vse razvite države. Kot vzroke za dolge čakalne dobe je navedla številne razloge, med pomembnimi pa so tudi zastareli in neprimerni obračunski modeli financiranja s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, pomanjkanje finančnih virov, slaba organiziranost in učinkovitost ter upravljanje zavodov in neustrezno vodenje in struktura čakalnih seznamov. Povedala je, da je pilotni projekt upravljanja čakalnih dob, ki se je začel v letu 2015, v nekaterih bolnišnicah in zdravstvenih domovih že dal prve rezultate. Na podlagi teh rezultatov bodo predlagani sistemski ukrepi. Posebej je poudarila, da je Vlada kot kratkoročni ukrep namenila 7,9 milijona evrov za določene dodatne storitve, ki so bile izbrane po zdravstvenih merilih kot najbolj nujne, 8 milijonov evrov pa za dodatne specialistične preglede in osnovno diagnostiko.

Ministrica je tudi napovedala, da bo po 13 letih v celoti implementirana e-napotnica, tako da s 1. januarjem 2017 papirnatih napotnic ne bo več. Z uvedbo e-naročanja bomo imeli prvič do zdaj

vzpostavljen elektronski centralni register čakajočih. Vsak posameznik se bo s številko napotnice lahko prijavil k posameznemu izvajalcu, dobil datum in s tem tudi pregled nad tem, kje so vrste najkrajše.

Svoje poglede sta predstavila tudi direktor Združenja zdravstvenih zavodov in v. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

V široki in polemični razpravi je bilo s strani članov odbora iz vrst opozicije izrečenih veliko očitkov na delo ministrice ter obstoječe vlade oziroma koalicije, ki na področju zdravstva, razen obljub o reformi, za sistemsko ureditev področja ni naredila ničesar. Poslanci koalicije pa so poudarjali, da so se problemi na področju zdravstva kopičili vrsto let in jih je nemogoče odpraviti v kratkem času. Člani odbora pa so si bili enotni v tem, da na področju zdravstva brez dodatnega denarja ne bo šlo. Odbor je v skladu s 128. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o predlogu priporočila skupaj in ga ni sprejel.

Na podlagi razlage Komisije za poslovnik v zvezi z drugim odstavkom 61. člena Poslovnika Državnega zbora z dne 9. 12. 2009 je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila v zvezi s problematiko podaljševanja čakalnih dob v slovenskem zdravstvu na matičnem delovnem telesu končana. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Gantar.

Za predstavitev mnenja Vlade dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer gospe Sandri Tušar, državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje.

SANDRA TUŠAR: Spoštovani poslanci!

Ministrstvo za zdravje je leta 2015 pristopilo k reševanju problematike čakalnih dob, in sicer s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi. V uvodu pa naj najprej povem, da se s čakalnimi dobami srečuje večina razvitih evropskih držav in predstavljajo neuravnoteženost med zmožnostmi izvajalca zdravstvenih storitev in povpraševanjem po zdravstvenih storitvah, zato si prizadevamo oblikovati rešitve na tem področju na celovit način s sprejemom svežnja ukrepov. Dejavniki, ki vplivajo na povpraševanje po zdravstvenih storitvah, so starajoča se populacija, razvoj novih tehnologij, ozaveščenost pacientov glede njihovih pravic, skrb za lastno zdravje ter ne nazadnje zahteve pacientov, neprimerni modeli financiranja, pomanjkanje finančnih virov, slabša učinkovitost in suboptimalne organiziranosti izvajalcev, slabo upravljanje čakalnih seznamov.

Glede na vse navedeno je ministrstvo lani pričelo z uvedbo pilotnega projekta za boljše opravljanje čakalnih dob, katerega namen je bil pripraviti pregled trenutnega stanja, prepoznati vzroke za nastanek čakalnih dob, oceniti posledice predolgh čakalnih dob in seveda skrajšati čakalne dobe. Partnerji, sodelujoči v

pilotnem projektu, so bile izbrane bolnišnice in nekateri zdravstveni domovi. Že sedaj ugotavljamo, da bi pri posameznih dejavnostih z reorganizacijo znotraj zdravstvenega zavoda v okviru obstoječih sredstev lahko dosegli skrajšanje čakalnih dob in števila čakajočih. Nadaljujemo z drugo fazo pilotnega projekta, katerega nameni in cilji so usmerjeni v skrajšanje čakalnih dob, intenzivno sodelovanje primarne in sekundarne ravni z vzpostavitvijo telefonskih konzultacij s specialisti in s tem zmanjšanje števila nepotrebnih napotitev, izobraževanje osebnih zdravnikov, prepoznavanje vzrokov za nepotrebne napotitve, povečanje dostopnosti do specialistične obravnave pacientom, ki storitev potrebujejo, povečanje kakovosti obravnave in zadovoljstva pacientov, boljša izraba finančnih in kadrovskih virov.

Poleg omenjenega projekta smo s ciljem skrajševanja čakalnih dob v letu 2015/2016 izvedli še naslednje kratkoročne ukrepe. Spremenili smo način financiranja posameznih zdravstvenih storitev, od 1. 1. 2016 se plačajo vsi pregledi z magnetno resonanco, prav tako so plačani vsi pregledi in posegi ter zdravljenje za rakave bolnike. Ta vlada je odobrila enkratno dodaten program za skrajševanje čakalnih vrst v višini 7,9 milijonov evrov za izbrane posege ter 8 milijonov evrov za vse prve specialistične preglede, vključno s pripadajočo diagnostiko. Vse izvajalce zdravstvene dejavnosti smo pozvali k pripravi načrtov ukrepov za skrajševanje čakalnih dob za prve specialistične preglede in diagnostiko do konca letošnjega leta v okviru lastnih zmogljivosti. Uvajamo eNaročanje in, kot je bilo že omenjeno, s 1. 1. 2017 papirna napotnica ne bo več potrebna. Dolgoročni sistemski ukrepi, ki bodo implementirani preko nove zakonodaje, pa so naslednji: nadgradnja napotnice z več stopnjami nujnosti, nadgradnja elektronskega vodenja čakalnih seznamov ter eNaročanje, prenova Zakona o pacientovih pravicah in uskladitev Pravilnika o najdaljših dopustnih čakalnih dobah za posamezne zdravstvene storitve in o načinu vodenja čakalnih seznamov, možnost vodenja ločenih seznamov za paciente, ki niso sposobni za operativni poseg ali pa želijo čakati dopustno čakalno dobo zaradi točno določenega izbranega zdravnika.

Na koncu naj ponovno poudarim, da so čakalne dobe in reševanje problematike na tem področju prioriteta naloga Ministrstva za zdravje. K temu smo se zavezali tudi v Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva – Skupaj za družbo zdravja, in sicer da bomo zagotovili učinkovitost spremljanja čakalnih dob in transparentno umeščanje na čakalne seznime ter dodatno financiranje v primeru upravičenega povečanja potreb. Poudarili smo, da bomo nadgradili sistem za obvladovanje neupravičenega napotovanja in uvrščanja v čakalne seznime ter uvedli informacijski sistem, ki bo podpiral delo zdravnikov in drugega

zdravstvenega osebja pri njihovih odločitvah glede poteka zdravljenja.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Nadaljujemo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospod Matjaž Hanžek. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Čakalne dobe v zdravstvenem sistemu so resen in kompleksen problem, toda noben problem ni tako kompleksen, da se ga ne bi dalo rešiti, če poznaš vzroke in če imaš politično voljo, da bi te vzroke odpravil. Glavna vzroka za čakalno dobo sta napačno načrtovanje kadrov in pomanjkanje finančnih sredstev. Za načrtovanje kadrov je najbolj odgovorna Zdravniška zbornica, ki razpisuje specializacijo zdravnikov, za financiranje je odgovorna vsakokratna koalicija, ki načrtuje javne prihodke in njihovo delitev. Torej so to vzroki in odgovorni akterji.

S tem pa pridemo do politične volje. Od obnove kapitalizma v Sloveniji nobena koalicija ni hotela odpraviti monopola Zdravniške zbornice pri načrtovanju specializacije in pri izdajanju licenc za zdravnike iz tujine. Prav tako ni nobena koalicija odpravila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je socialno nepravilno in ki izčrpa zdravstvo. Skratka, nobena koalicija ni hotela poseči v interese zdravniškega lobija in v interese zavarovalniškega lobija. Da ne bo pomote; ne obtožujem zdravstvenih delavcev in zdravnikov sploh, ampak manjšino vodstva zdravstvenih organizacij, ki se s finančno podporo Ameriške trgovinske zbornice in Zavarovalniškega združenja Slovenije zavzema za to, da bi bil zdravstveni sistem večinoma privaten, zdravstveno zavarovanje pa komercialno. Vodstvo teh organizacij se zavzema za sistem, s katerim bi tako izvajalci kot financerji zdravstvenih storitev zahtevali določeno maržo. Zaradi te marže bi bilo denarja za storitve še manj, kot ga je zdaj. Kako ta sistem deluje, vidimo na primeru dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Komercialne zavarovalnice porabijo ogromno denarja za marketing, za kapitalske rezerve, za visoke plače vodilnih in za profit. Zato od 470 milijonov premij dopolnilnega zavarovanja, ki jih plačamo prebivalci, v zavarovalnicah ostane še 60 milijonov.

Če bo koalicija popustila zavarovalniškemu lobiju, ki bi rad komercialno zavarovanje razširil še na obvezno zavarovanje, se bomo približali ameriškemu modelu zdravstva dveh hitrosti; enega za bogate in drugega za ostale. Za primerjavo: Združene države Amerike za zdravje namenijo skoraj 9 tisoč 500 dolarjev na prebivalca, v Sloveniji pa samo nekaj čez 2 tisoč 100 dolarjev na prebivalca. Da ne omenjam razlike v materialni blaginji. Kljub temu je pri nas pričakovana življenjska doba za celo leto daljša kot v Združenih državah. Pričakovana

dolžina življenja pa je kazalec zdravja prebivalstva, na katerega seveda ne vpliva samo zdravstveni sistem, zelo pomembno, ampak še vse ostalo. Da ne govorim tukaj o 40 milijonih Američanov brez ustreznega zavarovanja, proti kateremu se mnogi lobiji, o Ameriki sicer govorim, upirajo.

Kot sem že rekel, nobena koalicija ni posegla v interese zdravniškega in zavarovalniškega lobija. Razlika med desnico in trenutno koalicijo modernega centra je samo v tem, da je ta vlada v koalicijskem sporazumu dejansko obljubila, da bo zmanjšala pristojnosti Zdravniške zbornice in da bo nadomestila dopolnilno zavarovanje z javno dajatvijo. Po naši oceni šibek člen pri tem ni toliko ministrica za zdravje kot koalicijski partnerji. Tudi kandidatka na za novo finančno ministrico ni obljubila, da bo zagotovo ukinila dopolnilno zavarovanje, kakor pa vemo, tudi premier Cerar nikoli ni potrdil, da bi vlada ukinila dopolnilno zavarovanje. Zagotovo pa je ministrica naredila veliko napako, da se ni povezala s tistimi organizacijami, ki jim je odprava dopolnilnega zavarovanja v največjem interesu, to pa so sindikati. Upam, da se to napako še da popraviti.

V določenih panoga so čakalne vrste posledica pomanjkanja zdravnikov, na splošno pa pomanjkanje sredstev. Sistemska rešitev je torej omejevanje koncesij in prenos odločanja o specializacijah stran od cehovskih organizacij. Sredstva za plačilo storitev bi povečali z uvedbo javne dajatve namesto dopolnilnega zavarovanja. Sredstva za nabavo opreme bi dobili s povečanjem proračuna Ministrstva za zdravje, tega pa seveda ni mogoče doseči z davčno olajšavo za 7,4 % najboljše plačanih v državi, ki jo koalicija pravkar sprejela, ampak samo s solidarno obdavčitvijo visokih dohodkov, zlasti od kapitala, premoženja velike vrednosti in dobička. V teh priporočilih ni nobenih dolgoročnih usmeritev za izboljšanje javnega zdravstva.

V Sloveniji pripravljamo reformo zdravstva že četrto stoletja, v normalnih državah to zahteva med 5 in 10 let časa, problem pa je, da vsaka vlada začenja znova brez celostnega pogleda na zdravje ljudi in na kaj zdravje vpliva. Del takšnega pogleda je tudi zdravstveni sistem, pomemben za zdravje, a ne edini. V tej zmedi brez razvojnega koncepta je vsak minister vržen v bitko med različnimi lobiji, ki jih skrbi le za njihove ozke interese. To je tudi eden izmed osnovnih vzrokov za čakalne vrste.

V priporočilih je tudi precej netočnih navedb, s katerimi se diskreditira javni zdravstveni sistem in pripravlja teren za privatizacijo, kar bi bistveno poslabšalo življenje naših prebivalcev. Na te napačne navedbe glede ukrepov imenovanih čakalnih dob je odgovorilo ministrstvo. Dodal bi samo to, da je v čakalnih seznamih veliko ljudi efektivno vpisanih, ponekod 50 % vpisanih noče ali ne more na poseg, ko jih pokličejo. Nekateri hočejo

točno določenega zdravnika, tudi pregled nad vrstami je vedno širši, zato je podatek višji.

Kar se tiče poziva, da je treba povečati sredstva za zdravstveni sistem, lahko rečem, da predlagatelj govori eno, dela pa nasprotno. Kolikor mi je znano, SDS ne podpira ukinitve dopolnilnega zavarovanja in uvedbe javne dajatve. Temu javno nasprotuje tudi Fides. Torej predlagatelji niso za to, da bi 60 milijonov evrov, ki jih ostaja zavarovalnicam z javno dajatvijo preusmerili v zdravje ljudi. Na ta način se mimogrede niti za cent ne bi povečala obdavčitev gospodarstva. Hkrati bi vas spomnili, da je SDS letos podprl novelo, ki jo je predlagala Nova Slovenija, Zakona o prispevkih za socialno varnost. S socialno kapico bi po ocenah Ministrstva za finance izgubili 338 milijonov evrov letno od približno 2 milijard, kar pomeni skoraj malo več kot 15 %. S tem bi se javna sredstva radikalno zmanjšala, ne povečala. Povečal bi se kvečjemu delež doplačil iz žepa posameznikov.

Ob tem bi še enkrat opozoril koalicijo, zlasti pa ministrico, da se mora povezati z organizacijami, ki podpirajo ukinitve dopolnilnega zavarovanja. Proti sebi imate organizirano koalicijo zdravniških organizacij in komercialnih zavarovalnic, ki jih finančno podpirata, kot sem že rekel, Ameriška trgovinska zbornica in združenje farmacevtskih multinacionalk. Ti med drugim financirajo tudi raziskave profesorja Tajnikarja na Ekonomski fakulteti. Zato potrebujete aktivno podporo sindikalnih central.

Ministrica se najbrž spomni, da so jo sindikalne centrale že maja javno pozvale, da naj jih vključi v pripravo reforme že v začetni fazi, vi pa vztrajate pri tem, da jih boste vključili šele, ko bo zakon poslan v javno razpravo. Takrat bodo koncepti že dokončni in bo samo 30 dni časa za pripombe. Takrat bo zagotovo pravi pogrom s strani zdravniško-zavarovalniškega lobija, tako kot je bilo lani jeseni zaradi omejevalnih koncesij z novelo Zakona o zdravstveni dejavnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Hanžek.

Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanskih demokratov. Njeno stališče bo predstavil gospod Jernej Vrtovec. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi in spoštovana gospa državna sekretarka, stanje v slovenskem zdravstvenem sistemu – ne rabimo več ponavljati, ampak vseeno – je zelo resno. Že več kot desetletje se kopičijo številne težave, pravih rešitev pa, sem prepričan, kljub iskrenim naporom še vedno ni na obzoru. Ker ni rešitev, državljanke in državljani in tudi zdravstveni uslužbenci izgubljajo potrpljenje, zaupanje. V tem primeru upravičeno.

Čakalne dobe – kaj je ključno oziroma nad čem smo lahko zgroženi? Prav nad tem, da se

dogaja krivica. Kajti, za denar, ki ga državljani vplačujemo v zdravstveno blagajno, ne dobimo tistega, kar smo si zaslužili. Ljudje s svojimi skromnimi prihranki v bistvu trošijo za prve preglede pri specialistih zasebnikih, ker v javni mreži ne pridejo pravočasno na vrsto. Zaradi tega je ta sistem zelo krivičen, takšen sistem, kot ga danes poznamo. V tem obstoječem zdravstvenem sistemu se nihče ne počuti dobro; ne uporabniki in tudi ne izvajalci zdravstvenih storitev. Torej za denar, ki ga vplačujemo v zdravstveno blagajno, ki ga namenjamo v zdravstveni sistem, ne dobimo v bistvu pravočasnega ali pa hitrega pregleda, hitre oskrbe, takšne, ki bi bila seveda upravičena za ta denar. Zdravstveni sistem v takšni obliki, kot je danes, ne funkcionira in postaja, kar smo lahko že opazili, vse bolj nevaren tako za državljane kot tudi za zdravstvene uslužbenke. Bolniki žal tudi umirajo, ker niso deležni pravočasnih zdravstvenih pregledov in posegov. Posledice čakalnih dob so: poslabšanje zdravstvenega stanja in povečanje tveganja za trajne posledice in smrt pacientov, neenakopravna obravnava pacientov pri dostopu do zdravstvenih storitev, gospodarska škoda, varnostno tveganje za izvajalce zdravstvenih storitev. Poleg tega, da so ogrožena zaradi čakalnih dob in vrst, ki so – se strinjam gospa državna sekretarka – prisotne tudi po vseh ostalih razvitih državah Evropske unije, ampak ne v tolikšni meri kot v Sloveniji, se dogaja tudi gospodarska škoda. Naključno je ta trenutek tudi, da upoštevamo, koliko čakalne dobe stanejo državni proračun, koliko stanejo delodajalce in koliko tudi samozaposlene osebe. Koliko denarja mi izgubimo zaradi tega, ker nimamo urejenega zdravstvenega sistema. In številke se, vsaj kar se tiče državnega proračuna in ZZS, gibljejo tam okoli blizu 90 milijonov evrov.

Dejstvo je, da so čakalne dobe, prvič, posledica neurejenosti in, drugič, tudi pomanjkanja denarja. In končno se bomo v tej državi morali dogovoriti, kakšne so naše zmožnosti, koliko mi lahko plačujemo. Kakšne so naše zmožnosti? Ta trenutek te jasne razmejitev nimamo, ampak samo obljubljam, da bomo vse plačali, ampak tega ne zmoremo. In potem nastanejo dolge čakalne dobe oziroma primanjkuje finančnih sredstev.

V Novi Sloveniji na podlagi podatkov žal ugotavljamo, da so se čakalne dobe v času upravljanja funkcije ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc močno povečale, skoraj podvojile. To niso izmišljeni podatki. Ti podatki so uradno objavljeni na Nacionalnem inštitutu za varovanje zdravja. Namreč, od začetka nastopa funkcije, se pravi septembra 2014, pa do 1. 8. 2016 se je delež čakajočih nad dopustno čakalno dobo s 37 odstotkov povečal na 63 odstotkov in to kljub, kot smo prej lahko slišali, silnim naporom, ki naj bi jih Ministrstvo za zdravje vlagalo v to, da se čakalne dobe skrajšajo. Ampak težko govorimo o učinkovitem ukrepanju, če se čakalne dobe v

bistvu v dveh letih tako enormno povečajo. Naj spomnim, da je predsednik Vlade lani oziroma letos januarja meseca dajal: "Učinki pri ukrepanju čakalnih dob se bodo poznali v roku dveh mesecev, najkasneje pa do jeseni." Sedaj govorimo o koncu leta, govorimo že o naslednjem letu, čakalne dobe pa se iz meseca v mesec, žal, podaljšujejo. Pri tam pa ponovno poudarjam, urediti je treba strukturo, urediti je treba sistem in tudi povečati finančna sredstva.

Tudi ukrepi, ki jih je predstavila ministrica za zdravje 20. junija 2016, torej tega leta, so nezadostni, saj v bistvu predstavljajo le skromne 3 % oziroma 3-odstotno zmanjšanje čakalnih dob. Torej, ta finančna podpora zmanjševanju čakalnih dob v višini skoraj 8 milijonov evrov predstavlja le 3-odstotno možnost zmanjšanja. To je pa mnogo premalo. Mnogo premalo je, hvalevredno, ampak mnogo premalo, da bi to tudi državljanke in državljani na lastni koži tudi potem občutili.

Ministrica za zdravje po našem mnenju ni pripravila tiste ključne in ustrezne zakonodaje niti spremenila Pravilnika o najdaljših dopustnih čakalnih dobah za posamezne zdravstvene storitve in o načinu vodenja čakalnih seznamov, ki je izključno v njeni pristojnosti. In tukaj kršimo številne zakonodaje, predvsem pa delamo, kot sem dejal, tudi krivico ljudem.

V Novi Sloveniji bomo vložili vse napore, ki bi lahko prispevali k zmanjševanju čakalnih vrst. Tudi ta predlagana priporočila smo na odboru podprli in tudi danes, kljub temu da o njih ne glasujemo, pozivamo k podpori, k ukrepanju, da se spreminja zakonodaja, ki bi pomenila, da bodo ljudje prej obravnavani pri zdravnikih in tako imeli človeka vreden zdravstveni sistem. Kajti, poudarjam, državljanke in državljani si namreč to zaslužijo. Če nekaj vplačamo, potem pričakujemo na drugi strani kvalitetno storitev, hitro storitev, ne pa, da čakamo za ta denar mesece in tudi leta. Tukaj v tej dvorani prisotni, sem prepričan, da si ob tem, ko gremo k zdravniku in dobimo opozorilo, da bomo na vrsti za specialističen pregled čez pol leta ali čez eno leto, lahko privoščimo, da potrkamo ali pokličemo privatnika in dobimo storitev v roku enega tedna. Tisti z minimalno plačo ali upokojenci si pa tega ne morejo privoščiti. Zaradi tega je, žal, ta naš javni zdravstveni sistem krivičen in ni človeka vreden.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Problemi v zdravstvu so in se kopičijo že vrsto let, čakalne dobe so in vedno bodo, to je dejstvo, je pa dejstvo, da so se v zadnjih dveh letih enormno in nedopustno povečale. Ljudje pa od te vlade, na žalost, nimajo drugega kot obljube. Ne današnja razprava ne interpelacija

ne bosta izboljšali stanja v zdravstvu. Samo zavedanje koalicije, da je stanje alarmantno in da so pri vodenju resorja potrebne spremembe, samo to lahko reši zdravstvo. Očitno tega zavedanja v koaliciji še ni kljub alarmantnim podatkom, ki jih imamo vsi pred seboj. Število tistih, ki nedopustno dolgo čakajo na pregled oziroma poseg, je blizu 40 tisoč, 40 tisoč ljudi čaka dlje, kot bi bilo dopustno. Veste, koliko je to? To je več, kot ima prebivalcev Mestna občina Novo mesto; in to cela občina. Še eno prisposobo si bom dovolila, to je toliko, kot bi se ti ljudje postavili v vrsto eden ob drugega in ta vrsta bi bila dolga od Kranja do Ljubljane. Od Kranja do Ljubljane! Si lahko to predstavljate?! Če pa upoštevamo vse čakajoče, pa to lahko nazorno pokažemo z Mestno občino Maribor, to je druga največja slovenska občina. Toliko kot ima prebivalcev ta občina, toliko ljudi čaka na obravnavo v slovenskem zdravstvu in če bi se vsi ti ljudje postavili v vrsto enega ob drugega, bi bila ta vrsta dolga od Ljubljane do Celja. Od Ljubljane do Celja.

Dejstvo je, da odgovornosti za to ne moremo in ne smemo pripisati ne tej vladi, še manj tej ministrici. Je pa odgovornost te vlade in te ministrice, da se v dveh letih ni premaknilo nič na bolj, stvari se samo še slabšajo. Vsi pred to vlado in to ministrico, vključno z mano in nami, bi na področju zdravstva lahko naredili več. Ampak – smo vsaj nekaj majhnega dodali v pravo smer. Mi smo v najtežjem finančnem letu 2013 našli dodatna sredstva in ukrepali urgentno, ne najbolj sistemsko, ampak smo. V zadnjih dveh letih pa gredo stvari samo še s slabšega na še slabše. Kot sem rekla, dejstvo, da vsega tega ne moremo in ne smemo in niti nočemo pripisati ne tej ministrici ne tej vladi; drugo dejstvo, da so se vrste čakajočih, o katerih sem prej govorila, v zadnjih letih podaljšale, in v zadnjih dveh letih podaljšale. In to ogromno, za več kot 30 %, skoraj za polovico je bilo prej omenjeno. Bom skušala tudi povečanje nazorno pokazati. Dve leti nazaj, ko smo vlado vodili mi, bi ljudje, če se postavijo v vrsto eden ob drugega, ljudje, ki čakajo na posege v zdravstvu, tisti z nedopustnimi čakalnimi vrstami, stali v vrsti, ki bi bila dolga od Kranja do Medvode, danes je ta vrsta dolga že do Ljubljane.

Še nekaj števil, ki kažejo odnos te vlade do zdravstva, bom nanizala. Govorila sem z zdravnikom, ki mi je povedal, da je v mesecu avgustu 40 bolnikom napisal izvid, da nujno potrebujejo operativni poseg, da pa jim na žalost ne more povedati, kdaj bodo do tega operativnega posega prišli. Da jim bo v začetku naslednjega leta javil, kako se bodo stvari odvijale dalje. Vsi ti bolniki so seveda doma, na bolniškem dopustu in to na strošek zavarovalnice. Če izhajamo iz tega, za povprečnega Slovenca oziroma povprečnega zaposlenega Slovenca pomeni, da Zavod za zdravstveno zavarovanje da za njegovo bolniško 1 tisoč 200 evrov na mesec. Za 40 ljudi to pomeni 48 tisoč evrov. In ker bodo na poseg

čakali vsaj do januarja 2017, to pomeni 7 mesecev. Ko to seštejemo, je stroške oziroma cena za zavarovalnico za teh 40 ljudi, ki so na bolniški, 336 tisoč evrov. In to je podatek za samo enega zdravnika! Koliko je to posegov in koliko bi lahko skrajšali čakalne vrste s tem denarjem, gospe z ministrstva za zdravje?!

Še en zaskrbljujoč podatek. V letošnjem proračunu boste za zdravstvo namenili 40 milijonov manj, kot smo mi leta 2013. V finančno najtežjem letu, letu 2013, smo v zdravstvu iz državnega proračuna dali 40 milijonov več, kot boste vi letos. Še več, niti tega, kar je bilo sprejeto tukaj v Državnem zboru za zdravstvo, ne boste porabili. Državni zbor je za zdravstvo namreč namenil 78 milijonov evrov, vi ste v poročilu o izvrševanju proračuna, ki ga je potrdila Vlada in smo ga dobili v Državnem zboru, zapisali, da je 78 milijonov preveč in da boste do konca leta potrebovali samo 65. To je vladni dokument in to je zelo žalostno, da niti tega, kar vam je ta Državni zbor odobril, ne znate, nočete, ne morete, niste sposobni porabiti. Ob pomanjkanju denarja vi ne znate porabiti niti tega, kar je Državni zbor namenil zdravstvu. Ne gre za nas, ne gre za Državni zbor, ampak gre za ljudi. Zato, spoštovana koalicija, upam, da boste čim prej spregledali in se zavedali, da so potrebne spremembe zdaj takoj.

Lep jesenski dan, dobra družba, konstruktiven razgovor je včeraj dejala ministrica ob izredni skupščini Zdravniške zbornice. Tudi danes je lep jesenski dan, tudi danes smo v kolikor toliko dobri družbi, razgovor bo nekaj manj konstruktiven, ampak to je na žalost premalo za spremembe, ki so več kot nujne v zdravstvu.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Branko Zorman bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, predstavniki ministrstva, kolegice, kolegi!

Dovolil si bom za začetek malo poenostaviti to sicer zelo resno temo, ali imamo v Sloveniji čakalne dobe. Jasno je, da jih ima. Ali so te čakalne dobe predolge? Za vsakega, ki je na čakalnem seznamu, so te dobe nedvomno predolge. Ali so vse te upravičenosti do kritik do predolgih čakalnih dob upravičene po posameznem primeru, je seveda stvar diskusije. Ali se ta vlada zaveda problema čakalnih dob? Absolutno! Ali je ta vlada za to kaj storila? Absolutno! Ali bo ta vlada še kaj storila za to? Absolutno!

Zdaj nastanek seveda tako dolgih čakalnih dob ima več vzrokov, o katerih je bilo že nekaj povedano, več bo povedano potem v razpravi in se zato na tem mestu ne bom poglobljal v to. Veseli nas, da je ministrstvo, tako

kot sem že povedal, aktivno pristopilo k reševanju tega problema tako s kratkoročnimi ukrepi, ki zadevajo finančne injekcije za reševanje tega problema in za izkoriščanje, kot tudi organizacijske, saj vemo, da zgolj denar tega problema ne bo rešil. To so seveda kratkoročni ukrepi. Le-ti ne bodo dovolj, lahko se ponavljajo in verjetno se bodo morali ponavljati, vendar sami ne bodo rešili te situacije.

Zato bo treba v nadaljevanju seveda spremeniti tudi zakonodajo, del te zakonodaje je že v proceduri, del v prihodu do konca leta, ta zakonodaja bo omogočila tudi operativno potem platformo za izvajanje vseh ukrepov, ki so potrebni, in na koncu ne bo šlo brez dodatnega denarja. Tudi tukaj je Ministrstvo za zdravje zelo aktivno v tej smeri, je predlagalo neke nove rešitve, ki jih do zdaj še nismo poznali v naši državi, med drugim tukaj omenjen tako imenovani tobačni cent, ki bo v zdravstvo pripeljal 65 milijonov, in skupek vseh teh ukrepov bo nedvomno imel na koncu rezultat bistveno skrajšanje čakalnih dob.

Ali je mogoče, da bodo čakalne dobe nič dni, en dan? Ni mogoče, ker to ni mogoče nikjer na svetu. Še v najbolj razvitih državah, najbolj bogatih državah čakalne dobe so. Morda ponekod tudi daljše kot v Sloveniji, odvisno od socialnega in finančnega položaja posameznika. V Sloveniji pa temu ni tako, ker imamo vsi enake pravice in vsi enako dostopnost. Ta dostopnost je enaka za vse, ne glede na njihov socialni status in to je tista prednost slovenskega sistema, ki ga v tujini ne poznajo in bi si ga v marsičem želeli imeti.

Že na seji matičnega odbora smo priporočilo predlagatelja SDS v zvezi s čakalnimi dobami zavrnilo, utemeljili, zakaj ga zvrčamo. Danes bomo seveda tekli še en krog in ponovno govorili o tem, tako da na tem mestu končujem, več pa potem v razpravi mojih kolegic in kolegov. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Zorman.

Stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem v dvorani!

V Slovenski demokratski stranki smo junija v proceduro vložili priporočilo v zvezi s problematiko podaljšanja čakalnih dob v slovenskem zdravstvu in s tem priporočilom smo želeli opozoriti na vse slabše razmere v zvezi s čakalnimi dobami. Nedvomno je, da slovenski zdravstveni sistem potrebuje korenite spremembe, cilj vseh sprememb pa mora temeljiti na izboljšanju zdravstvenega sistema, ki bo omogočal vsem državljanom enak, poudarjam, enak pristop do zdravstvene oskrbe. Potrebe državljanov oziroma pacientov morajo ponovno postati središče zdravstvenega

sistema, ob tem da mora denar slediti bolniku in ne obratno, da bolnik sledi denarju, kot se to predvideva za financiranje pediatričnih urgentnih centrov.

V Sloveniji za zdravstvo namenimo kar 3,2 milijardi evrov na letni ravni in iz naslova prispevkov se zbere 2,4 milijarde, iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja 400 milijonov, tako rekoč iz privatnih žepov pa tudi 400 milijonov evrov. Le 3 % sredstev pa je namenjeno iz državnega proračuna, kar je najnižja stopnja med državami članicami EU in OECD. Zanimivo je dejstvo, da ste koalicijske stranke seveda z delom svoje ministrice za zdravje nezadovoljne, vendar pa jo še vedno podpirate in čakate, čakate kot v čakalni vrsti, na neke čudežne spremembe, ki jih ministrica objublja, da jih bo pripravila, tokrat do novega leta. Ja. In čakamo seveda tudi mi, tukaj v Državnem zboru že več kot dve leti na še kako potrebne spremembe, ki bi seveda morale temeljito poseči v ta naš zdravstveni sistem. Kar bo zaznamovalo delo te ministrice, se pravi, ministrice za zdravje, v tem mandatu, bodo nedvomno dolge čakalne vrste in te čakalne vrste so se v času njenega vodenja, kot je bilo danes že slišati, povečale za več kot 30 %. Letos maja meseca je kar 246 tisoč bolnikov čakalo na zdravniški pregled, preiskavo ali pa operacijo. In pozor, v tej številki ni zajetih čakajočih, ki v vrsti čakajo za zobozdravstvene storitve. Torej 246 tisoč bolnikov čaka na nek sprejem, to pa, dragi kolegi poslanci pomeni, vsak osmi Slovenec, vsak osmi Slovenec torej stoji v neki oziroma čaka v neki čakalni vrsti na pregled oziroma poseg. Tako kot navajajo mediji, bom tudi sama rekla, toliko čakajočih bolnikov je katastrofa za državo, tako kot so katastrofa poplave ali pa tudi žled. Čakalnih vrst ne bodo skrajšale analize, resolucije, pilotni projekti, protokoli in kadrovske menjave. Potrebni so ukrepi in to takoj brez čakanja. Res je, da bi po besedah bivšega v. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje za odpravo čakalnih vrst potrebovali 120 milijonov evrov. Zavod za zdravstveno dejavnost je seveda želel, da se njegov presežek iz leta 2015 v višini 60 milijonov nameni za odpravo čakalnih vrst, Vlada pa je seveda glavnino razpoložljivega presežka v blagajni raje namenila za zvišanje cen zdravstvenih storitev oziroma ga razdelila zdravstvenim zavodom v obliki priznanega zvišanja cen storitev. No, res pa je, da je Vlada od tega presežka 7,9 milijona namenila za izbrane posege in 8 milijonov za prve preglede. Če se tukaj ustavim na izbranih posegih, ti posegi so po mojem mnenju v nasprotju z ustavo, ki navaja, da je država dolžna poskrbeti za pravičen in dostopen zdravstveni sistem vsakemu državljanu; poudarjam, vsakemu državljanu.

Izboljšanje zdravstvenega sistema, ki je ključna prioriteta te vlade, je žal, bom rekla, v čakalni vrsti tako kot tudi naši bolniki. Vlada navaja, da je izboljšanje zdravstvenega sistema

ključna prioriteta te vlade. Poglejte, državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje pa je v TV oddaji Tarča izjavila, citiram, "naš zdravstveni sistem je univerzalen, dostopen, solidaren in pravičen ter ga moramo takšnega, kot je, ohraniti". Zdaj, glede na to njeno izjavo predvidevam, da se bo tudi čakalna vrsta vladnih prioritet in ne samo čakalne vrste bolnikov krepko podaljšala in to ne samo do novega leta, ampak tudi verjetno do konca mandata te vlade.

Seveda pa lahko rečemo, da je bila prioriteta Ministrstva za zdravje v tej prvi polovici njenega mandata predvsem kadrovanje. V čakalni vrsti na ministrstvu pa so korupcija, normativi in standardi, javna mreža, konkurenčnost, odgovornost, plačilo programov po opravljenih storitvah; skratka, sistemske spremembe. Državljeni si lahko le želimo, da ta čakalna doba korenitih sprememb, ki jih pripravlja ministrstvo, ne bo segala čez petsto dni tako kot pri posegih in pa čakalnih dobah krčnih žil.

Dolge čakalne vrste zanesljivo vplivajo tudi na povečanje bolniškega staleža. Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje so se stroški za bolniški stalež, daljši od 30 dni, lani povečali za 19 milijonov. K temu pa je seveda treba prišteti še stroške delodajalcev, ki plačajo zaposlenim boleznino za prvih 30 dni. Oziroma če hočete drugače; pogledjte, statistika kaže, da je bilo v lanskem letu v bolniškem staležu dnevno okoli 37 tisoč zaposlenih oziroma bolnikov, letos 57 tisoč zaposlenih oziroma bolnikov. Se pravi, lani 37 tisoč letos 57 tisoč, in marsikdo od teh bolnikov je v bolniškem staležu tudi zaradi tega, ker je predolgo čakal v čakalni vrsti.

S tem denarjem, ki se nameni za nadomestilo za bolniško odsotnost oziroma ki ga zavarovalnica nameni, bi seveda lahko odpravili tudi dobršen del čakalnih vrst. In še opozorilo, zaposleni s povprečno mesečno plačo skupaj s svojim delodajalcem plača za obvezno zdravstveno zavarovanje dobrih 200 evrov – vsak mesec 200 evrov –, poleg tega pa še okoli 28 evrov mesečne premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Zdaj tu sprašujem, mar si državljani res ne zaslužimo zdravstvenega varstva kot to določa ustava. Naj ponovim še enkrat, dragi kolegi, ustava določa, da je država dolžna poskrbeti za pravičen in dostopen zdravstveni sistem vsakega državljana. Ustava tudi ne dopušča razlikovanja med državljani Slovenije in migranti. Pa vendar se to dogaja, seveda v prid migrantov. Ministrstvo za zdravje je v letošnjem letu izvedlo analizo zdravstvenih storitev, pri katerih je bilo na podlagi različnih virov ugotovljeno, da je treba dodatno ukrepanje za skrajševanje čakalnih dob. Sprašujem vas ponovno, dragi kolegi, poslanci, ali res mislite, da je bilo treba glede na alarmantno stanje na področju čakalnih dob res izvesti analizo, ki je ugotovila, da je treba dodatno ukrepanje za

skrajševanje čakalnih dob? Tako kot je že rekla prej kolegica Jelka, že vsi vrabci na vejah čivkajo, da so dolge čakalne dobe rakrana ravno tega slovenskega zdravstva. Zdaj, ministrstvo pa je, kot je že rečeno, potrebovalo analizo, da je to ugotovilo. Tu se mi nehote zastavlja vprašanje, koliko sredstev je ministrstvo namenilo za to analizo. Upamo vsaj lahko, da te analiza ministrstvo ni dalo delati kakšnim tujim institucijam. Vse te dolge čakalne vrste pa nedvomno povzročajo veliko nezadovoljstvo tako v stroki, ki je dobra in sodi v sam svetovni vrh, kot tudi nezadovoljstvo naših državljanov. Posledica tega je odhod naših bolnikov na zdravljenje v tujino in tudi odhod naših zdravnikov na delo v tujino. Marsikdo od tistih, ki čaka, čaka – bom rekla – predolgo čaka v neki čakalni vrsti, se odloči in si plača sam iz lastnega žepa neko zdravstveno storitev, seveda pri zasebniku.

Nedvomno zaradi dolgih čakalnih vrst prihaja do povečanega tveganja pri zdravljenju, višjih stroškov zdravljenja, daljše odsotnosti z dela, daljše in seveda vse zahtevnejše rehabilitacije in slabšanje zdravstvenega stanja bolnikov in ne nazadnje tudi vseh naših državljanov. Torej smo se s problematiko dolgih čakalnih vrst srečali tudi na matičnem odboru za zdravstvo. Žal, no na tej seji smo mi hoteli oziroma vložili priporočilo, kako zmanjšati čakalne dobe v slovenskem zdravstvu. V zvezi s tem priporočilom smo predlagali, da ministrstvo naredi vse potrebno, da se čakalne vrste seveda čim prej skrajšajo in da v roku treh mesecev ministrstvo poroča matičnemu odboru o aktivnostih ministrstva na tem področju. Ampak, spoštovana koalicija, še danes ne razumem, da ste bili proti tem našim priporočilom. Zdaj pa razumi, če moreš.

Torej, da zaključim. V dolgi čakalni vrsti na Ministrstvu za zdravje čakajo systemske spremembe, prav tako kot čakajo v dolgih čakalnih vrstah naši državljanji. Žal. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Brinovšek.

Besedo ima poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo pa Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa ponovno. Še enkrat vsem lep pozdrav!

Kot že rečeno, vprašanje čakalnih dob je v bistvu prisotno v večini držav, s tem da so razlogi ponekod seveda drugačni. Nekateri so skupni, kot na primer uvajanje novih metod zdravljenja, staranje prebivalstva, tudi velika informatizacija, se pravi ljudje so seznanjeni z novimi postopki in seveda neminovno, dokler se zdravstveni sistem ne uskladi, ne organizira ekip, ne zagotovi financiranja, se običajno v začetku tudi pojavljajo čakalne dobe. S tem da so glavni razlogi pri nas za takšno enormno povečanje gotovo drugače. Praktično je ni vlade, ki se v preteklih mandatih ne bi ukvarjala s

čakalnimi dobami, mislim, da kar relativno uspešno. Na ta način so bile odpravljene čakalne dobe, na primer za operacijo na srcu, v svojem času za žolčne kamne, za kile, tudi sivo mrežo in še nekatere druge.

Smo pa v naši poslanski skupini mnenja, da je ob sedanjem porastu čakalnih dob, ko se je samo v zadnjih dveh letih število čakajočih povečalo za preko 30 %, stanje v resnici nevzdržno in zahteva takojšnje ukrepanje. Zavedamo se, ob tem da je neustrezno tudi evidentiranje čakajočih, in verjamemo, da bo šele projekt eNaročanje, ki je v teku, pokazal pravo sliko in s tem tudi lažje določanje prioritete, v kateri smeri je treba, pač glede na zdravstveno stanje bolnikov, prej ukrepati.

Med glavne razloge v Sloveniji za takšno stanje lahko brez dvoma umestimo po eni strani pomanjkanje zdravnikov – veste, da smo po številu zdravnikov na repu v Evropski skupnosti – in na drugi strani seveda povečevanje potreb, predvsem pa pomanjkanje denarja. Praktično ne poznam sistema v tej državi, ki bi na določenih področjih delal bodisi neke proizvode, storitve ali karkoli brez plačila. Mislim, da je edini sistem, kjer se to dogaja že vrsto let, seveda zdravstveni. Slednje je privedlo javno zdravstvo do točke, ko so pravice v javnem zdravstvu v resnici ogrožene in vedno bolj tudi res samo črka na papirju, česar ne moremo sprejeti.

Dejstvo je tudi, da se v zdravstvu vsa ta zdravljenja, preseganje programov, običajno 3 do 4 %, dogajajo pač v škodo predvsem na koncu bolnikov. Od Ministrstva za zdravje pričakujemo, da pripravi učinkovite kratkoročne in dolgoročne ukrepe za zmanjšanje čakalnih dob, nekaj je bilo naštetih in verjamem seveda, da bodo uspešni. Zatiskanje oči pred dejstvom, da predolge čakalne dobe ogrožajo in poslabšujejo zdravstveno stanje prebivalstva, pa je seveda nesprejemljivo.

Med sistemskimi rešitvami v naši poslanski skupini pričakujemo, da Ministrstvo za zdravje brez kakršnegakoli zavlačevanja pripravi nov Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in ta bo opredelil nove vire in tudi način financiranja zdravstva. Namreč, neustrezno in nezadostno financiranje je tisto, ki danes najbolj ogroža delovanje javnega zdravstvenega sistema in če želimo slabo temu javnemu zdravstvenemu sistemu in našim bolnikom, potem bomo še naprej vzdrževali sedanje stanje brez sprememb, sicer bomo pa pristopili k tistim ukrepom, ki so nujno potrebni in jih postavili kot prioriteto. Današnje težave, ki so posledica tega stanja, spravljajo v hude stiske zdravstvene delavce in tudi bolnike. Bolniki iščejo zato rešitve za svoje zdravstvene težave vedno pogosteje v tujini, predvsem tisti bolniki, ki si to lahko privoščijo. Poleg tega pa tudi mnoge zdravnikove takšen sistem enostavno vodi k iskanju službe v državah, kjer se pomena zdravstva bolj zavedajo kot v naši državi.

Pričakujemo torej takojšnje ukrepanje, sicer bomo bitko za dostopno in kakovostno javno zdravstvo zelo kmalu dokončno izgubili. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Gantar.

In še zadnje stališče Poslanke skupine SD, zanjo mag. Bojana Muršič. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pri odgovoru na vprašanje, katere so glavne slabosti slovenskega zdravstva, prebivalci na prvo mesto postavljajo čakalne dobe. Del razlogov tiči v omejenih sredstvih in človeških virih, vendar pa prav uspehi, katerim smo bili priča tudi v tem tednu, pričajo, da sredstva pri tem niso vselej glavni dejavnik. Odsotnost spodbud, slaba organizacija, prepočasno uvajanje metod plačila, premajhna skrb za produktivnost in premajhna skrb za prioritete v pogodbah med plačnikom in izvajalci so prav tako zelo pomembni dejavniki. Čakalne dobe so velik problem, to je dejstvo.

Po nekaterih podatkih imamo preko 250 tisoč ali celo po nekaterih podatkih 500 tisoč čakajočih na eno od zdravstvenih storitev v javni zdravstveni službi. Za vse čakajoče ne vemo, ker ne spremljamo vseh čakalnih dob in števila čakajočih za vse storitve, kar je nedvoumno pokazatelj slabega delovanja našega sistema. Še bolj zaskrbljeni pa smo lahko, če poznamo proces obravnave pacientov, saj je treba čakalne dobe in število čakajočih sešteti. Pacient tako najprej čaka na obravnavo pri specialistu, na primer recimo 700 dni, nato za obravnavo za diagnostično storitev ponovno 250 dni in če je treba še na operativni poseg tudi okoli 500 dni. Skupaj lahko pacient hipotetično čaka tudi 4 leta.

V čakalnih vrstah je torej vsak osmi prebivalec Slovenije. Število čakajočih pa se je po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje v zadnjem letu povečalo kar za 10 %. Za nas je to zaskrbljujoče. Trenutno kar 32 tisoč 396 čakajočih bolnih nedopustno čaka na prvi pregled, preiskavo ali operacijo. Med 246 tisoč 459 bolnimi kar 131 tisoč 167 oziroma 53 % ljudi čaka na prvi ambulantni pregled, 70 tisoč 677 oziroma 29 % na preiskavo in 44 tisoč 615 oziroma 18 % ljudi na operacijo. Dolge čakalne dobe zanesljivo vplivajo tudi na podaljševanje bolniškega staleža. Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so se stroški za bolniški stalež, daljši od 30 dni, v letu 2015 povečali za 19 milijonov evrov oziroma 9 %. K temu moramo prišteti tudi stroške delodajalca za prvih 30 dni. Menimo, da bi s tem denarjem lahko odpravili dobršen del čakalnih vrst.

Socialni demokrati se zavzemamo za učinkovit, kakovosten, odziven, vzdržen sistem zdravstvenega varstva za vse, ki bo temeljil na tradiciji, solidarnosti, vzajemnosti in pravičnosti ter bo usmerjen k preprečevanju in zgodnjemu

odkrivanju bolezni ter še posebej učinkovito zdravljenje. Takšen zdravstveni sistem je za nas eden izmed temeljev socialne države. Socialni demokrati se zavedamo problema čakalnih dob in kako poguben je njihov vpliv na javno zdravstvo. Dostopnost do zdravstvenih storitev in predvsem pravočasnost sta temeljni zahtevi, ki ju moram izpolnjevati oziroma ki jih morajo izpolnjevati javni zdravstveni sistem, če želimo o njem govoriti kot o učinkovitem. Če reformo razumemo kot spremembo, ki predstavljajo prekinitev obstoječih praks, potem slovenski zdravstveni sistem potrebuje celovito reformo. Zavedati se moramo, da ohranjanje statusa quo pomeni nevarnost razpada sistema javnega zdravstva. Trenutni sistem zdravstvenega varstva postopoma ustvarja dva zdravstvena sistema, ki ločuje državljane na dve skupini; na takšne, ki jim premoženjsko stanje omogoča, da si potrebne storitve lahko zagotovijo proti plačilu, in na takšne, ki tega ne morejo in do njih ne pridejo ali pa nanje čakajo tako dolgo, da to škoduje njihovem zdravju. Za Socialne demokrate je to nedopustno. Vsi prebivalci moramo imeti možnost, da neodvisno od svojega gmotnega stanja uresničujemo svoje potrebe po kakovostnih in pravočasnih zdravstvenih storitvah.

Socialni demokrati prav tako vztrajamo, da se potegne jasna ločnica med javnim in zasebnim izvajanjem zdravstvene dejavnosti. Privatizacija zdravstvenega sistema in izenačevanje javnega in zasebnega zdravstva vodita k neenakopravni enaki obravnavi bolnikov. To pomeni neenako kakovost bolnikov glede na bolnikov socialni položaj in neenakopravno dostopnost. Zato zavračamo pobude, da bi javni sistem zagotavljal osnovno zdravstveno varnost manj premožnim in deprivilegiranim slojem prebivalstva, vzporedni zasebni sistem pa bi zagotavljal boljše možnosti premožnejšim skupinam. To enostavno ne gre. Pri vprašanih zdravja, moramo imeti vsi ljudje enake možnosti. Enake možnosti pri ohranjanju in izboljševanju zdravja pa lahko zagotovi samo dostopen in kakovosten javni zdravstveni sistem. Zato moramo zagotoviti zadostno financiranje javnega zdravstvenega varstva in izboljšati dostopnost do zdravstvenega varstva. Čakanje na pregled pri specialistu se mora skrajšati pod en mesec, čakanje na preiskavo z magnetno resonanco in operacijo kolka ali kolena pa pod tri mesece. Tudi drugim najpomembnejšim zdravstvenim storitvam je treba predvideti najkrajšo čakalno dobo. Zavedamo se, da težav, ki se kopičijo že vsaj dve desetletji, ne bomo rešili čez noč, niti v enem letu ne. Tudi zato, ker morda nekje obstaja kakšna interesna skupina, ki jim je takšno stanje, žal armada bolnikov, ustreza, ker imajo oziroma imamo veliko samoplačnikov. Morda znotraj te skupine najdemo tudi tistega, ki dela vse, da bo ta armada bolnikov še večja, da se očrni javno zdravstvo in povečuje zasebno. Socialni demokrati na to ne pristajamo.

Zdravje ljudi ne more biti tržno blago in proti temu se bomo odločno borili še naprej. Zato, spoštovana ministrica, Socialni demokrati dajemo apel na vas: skrajni čas je za spremembe, in to še v tem letu! Pomanjkanje denarja ne sme biti izgovor, da bi bile predolge čakalne dobe, umreti ne sme noben bolnik zaradi tega, zato je treba čim več in čim prej prednostno financirati čakalne dobe in s tem zagotoviti dostopno in kakovostno javno zdravstvo za vse. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Muršič.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Dovolite mi, da preden nadaljujemo in dam besedo gospodu Janku Vebru, da dam besedo še gospe Jelki Godec kot predstavnici predlagatelja.

Izvolite, gospa Godec, beseda je vaša.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Moram reči, da glede na razprave poslanskih skupin oziroma predstavitev stališč me čudi, da ima ministrica takšno podporo v vladi. Namreč, vse koalicijske stranke, razen seveda SMC, so apelirale, ali med vrsticami ali konkretno z besedami: Apeliram na ministrico, da naj nekaj stori, in to danes. Ne razumem v bistvu več te koalicije, ki podpira ministrico, ki ugotavlja, da je Ministrstvo za zdravje naredilo premalo, da ministrica ne ukrepa dovolj hitro, poziva ministrico tudi preko poslanskih vprašanj, ki jih spremljam s strani koalicijskih kolegov poslancev in koalicijskih strank, da poziva ministrico tudi s poslanskimi vprašanji, kdaj bo zakonodaja, kdaj bodo zadeve rešene. Ampak, ministrica uživa podporo, celo tako, češ, pustimo jo do novega leta, do novega leta, da potem pač, če ne bo šlo, bomo pa od predsednika Vlade zahtevali, da jo odstavi. Pol leta bomo podaljšali agonijo tega slovenskega zdravstvenega sistema. Danes mislim, da je usklajevanje na Vladi, ali vrh koalicije, ali kakorkoli ali Vlade, ki tudi o tem govori – mislim, da tako sem zasledila v medijih. Pravim še enkrat, če imate toliko stvari povedati na področju zdravstva, potem ne vem, kako lahko to ministrstvo, ta ministrica ima podporo v Vladi. Torej, gre samo za ohranjanje vlade, miru v vladi potemtakem.

Ko ste govorili, da se zavzimate za javno zdravstvo – mislim, še enkrat bom poudarila, peščica nas, ki je tule, in pa državljani želijo imeti kvalitetno dostopno javno zdravstvo. Ker pa tega ni v Sloveniji, ni kvalitetno, ni dostopno, se bohoti zasebni sektor že danes. Že danes. Zakaj? Ker v javnem sektorju, saj ste odgovorili, v javnem zdravstvu ne pridejo na vrsto, gredo samoplačniško. To je sedaj problem. Zakaj se bohoti zasebno zdravstvo? Ne zato, ker bi v Državnem zboru ena politična

stranka dve, tri rekla, da moramo imeti zasebno zdravstvo. Zato, ker nimamo kvalitetnega dostopnega javnega zdravstva. Zato se bohotijo zasebniki, ker je kaos v javnem zdravstvu. Zato se bohotijo zasebniki, zato se okoriščajo zasebniki, ne vsi, ampak ker enostavno ne prideš na vrsto v javnem zdravstvu, gre pač k zasebniku. Ampak kdo lahko gre? Tisti, ki si to lahko privoščijo. Tu je diskriminacija. In vi govorite: za vse enako dostopno javno zdravstvo. Pa ne se hecati, no! Ni enako dostopno. Tisti, ki si lahko privoščijo ali pa privoščijo, gredo pa pač k zasebniku. Večina Slovencev si tega ne morejo privoščiti in čakajo v vrsti. Vsi prispevki, ki so bili v medijih, na različnih televizijah, jaz nisem slišala enega pacienta, ki bi rekel, da je zadovoljen, da je prišel takoj na vrsto – ne govorim sedaj naslednji dan, ampak v doglednem času – nisem slišala.

Vi govorite, da so vsepovsod v svetu čakalne dobe problem. Ja, seveda so, saj so vsepovsod čakalne dobe. Ampak ne tri leta! Za koronarografijo štiri mesece v Sloveniji, v Angliji štiri tedne, v Nemčiji šest tednov. Potem, mislim, da sem že zadnjič navajala, za operacijo kolena pri nas 700 dni na Jesenicah. Čakalna doba, ki je pri nas najkrajša, to je 120 dni, je v tujini – Danci, Irci, Španci – najdaljša čakalna doba. Ne govoriti ljudem, da je vsepovsod enaka čakalna doba, da so vsepovsod problemi! Ja, še enkrat, so čakalne dobe, ampak ne dve leti, ne tri leta. Ne šest let za ortodonta pri otroku, da vstopi v sistem – dve leti, da pride na pregled za ortodonta – dve leti in šest let za stalni aparat! Otrok, star 8 let – 6 let. Zdaj si pa izračunajte, koliko je to – 14 let! In če slučajno zobozdravnik prepozno reče, da bi moral iti k ortodontu, pridete v starostno skupino 16 let, ko aparat ni več brezplačen; in stalni aparat stane 3 tisoč 200 evrov. Kdo v Sloveniji v javnem zdravstvu vam bo to dal? Nihče. K zasebniku greš. Kdo si lahko to privoščijo? Tisti, ki ima denar.

Nimamo enakega dostopnega javnega zdravstva in ne zavajajte tu ljudi, ker ni res! Čakanje z bolečinami za pregled ščitnice, ultrazvok ščitnice z bolečinami, je tri mesece. Z bolečinami, ko mora pacient na šest ure jemati po dva lekadola, to je še najmanj, ki ga lahko prenese. Tri mesece z bolečinami. Ne more v službo, ne more normalno funkcionirati doma. Tri mesece leži v postelji in čaka na pregled. Tisti, ki si to lahko privoščijo, dvigne telefon, pokliče privatnega zdravnika – v treh dneh je na vrsti. Zato se bohoti zasebno zdravstvo. To je tisto, kar je narobe. V prvi vrsti.

Skrajševanje čakalnih dob z denarjem – ja, seveda, poslušali smo danes pa tudi včeraj na Zdravniški zbornici; seveda, okej, potreben je denar – ampak ni samo to, verjetno ne. V današnjem časopisu Finance piše, da bo ministrica namenila oziroma da ste ministrstvo dosegli 35 milijonov v naslednjem letu in potem še, se opravičujem, 49 milijonov. Kolikšne so pa izgube bolnišnic? Kaj boste s tem pokrivali? Sam UKC Ljubljana ima 12 milijonov v polletju

izgube, pravi, da na račun tega, ker so opravili več storitev, kot pač se jim plača. Zato je dobro povedati tudi, za kaj točno se bo ta denar porabil, kje se bo porabil, kakšni bodo rezultati, ali bomo s tem denarjem pa s tistimi vašimi 7,9 milijona res krajšali čakalne dobe, ali je to samo tista kapljica vode na ogenj? Pa še to vam še enkrat povem, da je to diskriminatorno. Lahko rečete kakorkoli, da za operacijo krčnih žil lahko pacient čaka, ampak to povejte pacientom, ki rečejo, zakaj moram jaz čakati tri leta, a njim boste pa plačali, da pridejo takoj na vrsto za operacijo rame.

Nezadovoljni so pacienti, nezadovoljni so zdravniki. Predvsem zdravniki, ki so izgoreli, apatični, ne vem kaj vse smo poslušali. Jaz jim verjamem. Tudi če bi bila zdravnica in da imaš dnevno toliko pacientov, kot jih imaš. Slišali smo tudi do 60 pacientov. In da moraš ob tem razlagati pacientom, zakaj ne moreš z njim se pogovarjati pol ure ali pa 10 minut. Potem mi pa povejte, kako boste skrajševali čakalne dobe s tem denarjem? Torej dali boste denar, ali boste imeli dodatne zdravnike, dodaten delovni čas za te zdravnike, za te preobremenjene zdravnike? To je pač vprašanje vsakega, ki ima pomisleke, ker če zdravniki pravijo, da so preobremenjeni – kako bodo potem pripomogli k skrajševanju čakalnih dob? Torej vprašanje je, ali boste s tem denarjem financirali nove programe, nove zdravnike. Kaj bo s tem denarjem, kaj točno? Dočim za javni sektor za povišanje plač pa bo šlo 327 milijonov. Toliko o razmerju in o tem, kaj je prioriteta vlade. Upam, da teh novih toliko in toliko milijonov na Ministrstvo za zdravje ni kupovanje koalicijskega miru.

Samo to upam, da bo čez pol leta ali pa decembra – ker pač z ene strani je boljše, da do decembra ima ministrica čas –, da bo takrat ministrica prišla s konkretnimi predlogi, ne z milijoni, s konkretnimi sistemskimi predlogi, spremembami na področju javnega zdravstva in ne s tem, da bojo koncesije ukinili, ker koncesije so del javnega zdravstva, so v mreži javnega zdravstva in to ni zasebno zdravstvo, kar je narobe v medijih predstavljeno, da so koncesije zasebniki. Koncesije so del javnega zdravstva, so dodana vrednost javnega zdravstva. Marsikje, če ne bi bilo koncesionarja, bi bile čakalne vrste še daljše, ljudje ne bi imeli niti zdravnika v določenih krajih. To pa moti, ker določene stranke, določeni ljudje tudi v Državnem zboru govorijo o koncesionarjih kot o nekaj slabega, kot zasebnikov, ki si dajejo v žep in ne vem kaj vse. Del javnega zdravstva so in po zakonu se morajo koncesionarji in javno zdravstvo obravnavati enako. Mislim, da je to še celo kolega iz SMC, poslanec, zadnjič govoril. Koncesionarji morajo biti obravnavani enako.

Jaz bi, če gospe ministrice ni danes z nami, rada vedela, kam bodo šli ti milijoni, za katere namene, kako bodo porabljeni – več zdravnikov, več programov, novi specializanti, usposabljanje osebja – za kaj bodo te zadeve šle? Vsi govorite pa še o nekaj interesnih skupinah v zdravstvu.

Vsi v Državnem zboru to govorijo. Pa dajte že enkrat povedati, katere so te interesne skupine, ki zavirajo, da bi se v Sloveniji vzpostavil kvalitetni javni zdravstveni sistem! Katere so te interesne skupine, mene res zanima. Kaj te interesne skupine delajo, kaj delajo? Ali vam narekujejo, kako morate izpeljevati spremembe v zdravstvu? Kaj so v bistvu te interesne skupine? Danes sem slišala, mislim da v dveh predstavitev stališč, o interesnih skupinah.

Prosila bi odgovor, predvsem, kam ti milijoni gredo, da ne bomo potem čez leto dni govorili, da so šli v interesne skupine in da bodo čakalne dobe po možnosti na istem nivoju kot so danes. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Godec.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravitelj se gospa Ljudmila Novak in gospod Marijan Pojbič.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Mislim, da je nesporno dejstvo, da so čakalne dobe v Sloveniji nesprejemljivo dolge, katastrofalno dolge, in da moramo nemudoma odreagirati na to stanje. Ko analiziramo to stanje, ugotovimo, da je del problema znotraj samega zdravstvenega sistema, del problema je pa tudi znotraj celotne strukture države oziroma upravljanja in vodenja države kot celote. Namreč, ko pogledamo podatke, je drastično povečanje čakalnih dob nastopilo tudi z nastankom gospodarske in finančne krize in s sprejemom tudi Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je drastično znižal sredstva prav za javno porabo.

Tako bi samo še enkrat opozoril, kako zelo pomembno je, da nadzorujemo tako poslovanje bank kot tiste, ki so seveda pomemben servis za gospodarstvo, gospodarsko rast, bruto družbeni produkt, posledično tudi polnjenje proračuna in zagotavljanje potem javnih storitev. Dejstvo je, da nam je bančni sistem in posledično tudi gospodarstvo šlo iz rok s pregrevanjem pred finančno krizo, ko so se banke in gospodarstva zadolževala v tujini pod zelo ugodnimi pogoji, ko je bila gospodarska kriza, je nastopil razpad bančnega sistema in zelo velike težave pri gospodarstvu in posledično težave, tudi če se danes osredotočimo, na področju zdravstva.

Ko res analiziraš te podatke, ki so jih poznavalci razmer zbrali, je zastrašujoč podatek, da recimo pacient, ki čaka na obravnavo pri specialistu 700 dni, nato na obravnavo na diagnostično storitev 250 dni, potem še na operativni poseg, recimo, 500 dni, se zgodi, da čakaš pravzaprav lahko 4 leta na to, preden se ti zaključí ciklus ustrezne zdravstvene obravnave. Zato ni presenečenje, da ljudje v Sloveniji tudi zaradi tega umirajo in da je to nedopustno, kar se nam dogaja na tem področju.

Zato tudi ena od reakcij z moje strani pobuda, da zmanjšamo čakalne dobe na največ 90 dni, in tudi z nekaterimi enostavnimi ukrepi to lahko dejansko poskušamo doseči. Eden prvih, ki bi jih dejansko Vlada že morala sprejeti, je prerazporeditev sredstev, tudi znotraj proračunske rezerve določen denar je, ki bi ga lahko namenili takoj zdravstvu. Seveda je možno tudi s prerazporejanjem določenih sredstev z drugih postavk, ki niso tako življenjsko pomembne, če lahko tako rečem, kot je ravno zdrave ljudi, in bi takoj imeli učinek pri tem, da omilimo te posledice. Posledice so pa resnično zelo hude, kajti dlje ko čakaš na obravnavo, zdravstveno stanje se ti poslabšuje, dlje si na bolniškem staležu, večji strošek je za zdravstveno blagajno, večji strošek je za delodajalca in ko to vse seštevaš, je pravzaprav ta potreba po sredstvih zaradi predolгих čakalnih dob zelo velika. Če bi danes takoj sprejeli odločitev, da se nameni 30 milijonov iz proračunske rezerve, s prerazporeditvijo 20 za obravnavo pacientov, bi seveda dobili sredstva nazaj v proračun tudi skozi večjo produktivnost podjetij, skozi manjše stroške pri bolniški in tako naprej.

Tega občutka očitno ne zmoremo, da smotno gledamo na porabo javnih sredstev. Zdravstveni sistem kot sam ne more funkcionirati kot sam. Poudarjam, država kot celota mora funkcionirati, da potem lahko zagotavljamo vse storitve, kot bi jih dejansko morali. In kljub vsemu mislim, da je potrebno odkrito in realno povedati, da v teh dveh letih je vendarle vlada namenjala več sredstev za stroške v zdravstvenih storitvah, torej povečevale so se cene zdravstvenih storitev, s tem se je seveda zmanjšal tudi obseg opravljenih storitev, ker je bilo pač več sredstev namenjenih za stroške, in to je eden od ukrepov, ki je tudi znotraj samega sistema povzročil v tem obdobju večje, daljše čakalne dobe. Po podatkih, ki jih pač imamo na razpolago, lahko ugotovimo, da so se s prvim julijem, recimo 2015, zvišale cene zdravstvenih storitev za 16 milijonov in potem še dodatnih 14 milijonov za zvišanje amortizacije. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je na to opozarjal, da ni smotno dajati sredstev za zvišanje cen, ampak za financiranje programov, da zmanjšamo čakalne dobe. Tako si je odkrito treba priznati, da tudi te odločitve niso šle v smer zdravja ljudi, niso šle v smer reševanja čakalnih dob, ampak povišanje cen in pač servisiranja tistih, ki so iz teh cen lahko nekaj tudi pridobili.

Rešitve, ki jih je potrebno iskati v tem obdobju, poleg tega kar sem povedal – takojšnja sredstva iz proračunske rezerve –, so tudi v tem, da poskušamo paciente, ki čakajo, recimo, v Izoli predolgo na neko storitev, vendarle poskušati usmeriti, da to storitev opravi, recimo, na Koroškem, Štajerskem, Dolenjskem, tam, kjer je čakalna doba za tisto storitev, ki jo čaka, manjša. Torej to lahko naredimo z majhnim logističnim ukrepom in prerazporediš lahko tiste,

ki čakajo na to storitev v posameznem okolju na drugo lokacijo, kjer je ta čakalna doba manjša. Mislim, da izjemno pomembno je, da vendarle poskušamo vzpostaviti centralni register pri čakalnih vrstah. Če imaš ta centralni register, potem lahko izvajaš to, kar sem povedal: imaš pregled čakajočih in lahko sprotno odreagiraš, kako boš zmanjšal to čakalno vrsto z usmeritvijo tja, kjer je pač ta vrsta krajša. Hkrati seveda to pomeni tudi, da ima lahko vsak pacient dostop do tega, koliko časa bo dejansko čakal na to vrsto in kdaj lahko pride na pregled ali poseg. Torej bi vsak dejansko moral imeti sam vpogled v to, kako dolgo bo čakal na posamezno storitev in to je mogoče zgolj, če organiziramo na enem mestu centraliziran pregled vrst v zdravstvu. Nujno potrebno je, seveda če hočeš to početi, da premeščaš z ene lokacije na drugo, imeti tudi standarde in normative. Ti morajo veljati povsod po Sloveniji, po vseh zavodih na enakem nivoju; v katerikoli zavod vstopiš, moraš dobiti enako raven obravnave. Torej te normative in standarde je treba dejansko sprejeti čim prej in imaš stvari potem urejeno na vseh lokacijah, tako kot ljudje tudi dejansko pričakujejo.

Naslednji ukrep, javna naročila – najmanj, kar je treba znotraj zdravstvenega sistema vzpostaviti, je sistem javnega naročanja z enega mesta za celoten zdravstveni sistem. Še uspešneje seveda, če to naredimo za državo kot celoto, ampak naj ostane zdaj znotraj zdravstvenega sistema. Kako je mogoče, da ob dejstvu, ko smo ugotovili, da so žilne opornice v UKC Ljubljana močno preplačane, pri drugih zavodih še vedno kupujejo te opornice po bistveno višjih cenah, kot se je pokazalo, da je realna cena? Če imaš centralni način javnega naročanja, se to ne more dogajati. In to je lahko eden od ukrepov, ki ga lahko izvedemo v zelo kratkem času in ga je nujno potrebno dejansko tudi vzpostaviti. Sistem javnega naročanja je zgrešen, če opravlja vsak zavod za sebe, in prihaja do teh anomalij, ki sem jih izpostavil.

Seveda je ena od pomembnih zadev tudi pogled na to, kako imamo organiziran sistem plačevanja zdravstvenega zavarovanja. Trenutni dvostebni sistem seveda pomeni, da plačujemo tako obvezno zdravstveno zavarovanje kot tudi posebej še dodatno zdravstveno zavarovanje in na koncu nihče natančno ne ve, kaj si sploh s tem plačal, kakšna storitev ti pripada. Po drugi strani pa ugotoviš, da imajo, recimo, zavarovalnice, ki ponujajo možnost zavarovanja, dodatnega zdravstvenega zavarovanja, dobičke letno tudi 60 milijonov evrov. Torej je denar, ki ga plačujemo za to, šel v dobičke, ne pa v zdravje ljudi, ne v plačevanje storitev, ampak v dobičke zavarovalnic. To je vir, ki je nesprejemljiv. Zato ena od tistih reform, o kateri se pogovarjam, je zagotovo ta, da se vzpostavi enostebni sistem plačevanja in ukinitve plačevanja dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Namreč, če vzamemo to obdobje, recimo 20 let, kar to velja v Sloveniji, 60 milijonov na leto dobičkov, ki ne gre za

zagotavljanje zdravja ljudi, čeprav so to plačali, bi v 20 letih imeli na razpolago 1,2 milijardi evrov. To pa je že znesek, s katerim bi lahko govorili, da ima Slovenija resnično najboljše urejen javni zdravstveni sistem. Pri tem enostebnem sistemu je tudi potem izčistiti vprašanje prispevne stopnje, zdaj je 6,36 %, če to dvignemo na 9 % neto bruto plače, imamo tudi zelo jasen znesek, ki ga dobiš od posameznega zavezanca za plačilo te prispevne stopnje in nimaš nobenih posrednikov vmes, ki bi pravzaprav odlivali ta denar, in vsak posameznik bi točno vedel, koliko je plačal dejansko v to zdravstveno blagajno in kdaj bo prišel, recimo, na obravnavo, ko bo tudi pomoč potreboval zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja.

To so ukrepi, za katere mislim, da jih ni treba posebej analizirati ali pa iskati neke posebne študije, ampak jih je mogoče začeti izvajati v zelo kratkem času. Če k temu mogoče samo navržem v razmislek, recimo Zakon o lekarniški dejavnosti, ki ga ravno tako poskušamo spraviti v proceduro – ali je smotno, da se tudi dobički v lekarnah, ki jih ustvarijo s svojim poslovanjem, s svojim tržnim delom, namenjajo za infrastrukturo, za urejanje cest in drugih zadev, ali je bolje, da ostanejo znotraj zdravstvenega sistema. To je tudi eden od virov, ki je že na razpolago in za katerega se bo treba tudi v kratkem odločiti v Državnem zboru, kako vidimo razvoj zdravstvene dejavnosti tudi znotraj sistema lekarniške dejavnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Veber.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se ... Se opravičujem, gospa Ljudmila Novak, pripravita naj se gospod Marijan Pojbič in gospa Erika Dekleva. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani podpredsednik!

Zdravje je ena izmed največjih vrednot in takrat, ko ga izgubimo, vsi vemo, da imamo samo eno željo, da bi čim prej ozdraveli; ali mi ali naši najbližji. Zato, ko govorimo o dolgih čakalnih dobah, ne smemo govoriti samo o številkah, ampak se moramo zavedati, da so tukaj zadaj ljudje. Ljudje, ki trpijo telesno, ki trpijo tudi duševno, prav tako njihovi svojci, in da vse to pomeni tudi veliko denarja, ki ga morajo dati za bolniške, za odsotnost ali podjetja ali tam, kjer smo zaposleni, ali pa tudi zdravstvena blagajna. Torej, najprej so ljudje, potem je pa zadaj veliko stisk in na koncu pa tudi veliko denarja.

Če smo ugotovili, da se te čakalne dobe nenormalno povečujejo, potem je nujno takojšnje, hitro, čimprejšnje ukrepanje. Ampak, kaj slišim od tistih, ki so deležniki v tem sistemu, v zdravstvenem sistemu? Da ni posluha, da ni dialoga – sedaj že bo imela skoraj vsaka stranka svoj predlog zdravstvene reforme, tudi v Novi

Sloveniji ga imamo, ampak žal ni posluha. Tudi mi ugotavljamo, da ni pravega dialoga. Mislim, da smo že v začetku leta prosili ministrico, da bi predstavila naše predloge, pa tudi odgovora nismo dobili, in enako slišim tudi od Zdravniške zbornice in nekaterih drugih deležnikov. Torej, če imamo možne rešitve, če je celo več teh predlogov, več možnih reform, pa bi vendarle morali pogledati, kaj je v tem najboljšega, ministrica bi tukaj morala to uporabiti, iti v dialog in ne trmasto vztrajati pri svojih rešitvah in svojih raziskavah.

Tudi včeraj je bilo rečeno na tej skupščini Zdravniške zbornice, da bo potrebno več denarja. Samo več denarja – verjetno, nujno bo potrebno več denarja, ker je tudi več potreb, ker se starostna doba povečuje, torej bo tudi vedno več potreb, ampak samo povečanje denarja ne bo rešitev, če ne bo ta denar tudi pregledno in dobro uporabljen. Tukaj pa smo že tudi danes nekajkrat izpostavljali in znano je, da javni denar ni vedno najboljše uporabljen. V javnih zavodih verjetno tudi ne vedno najboljše in ko se nabavlja material po tako visokih cenah in ga primerjamo potem z drugimi državami, potem se lahko držimo samo za glavo. Torej ne samo več financiranja, tudi kdo bo več financiral, ni bilo povedano, od kod ta denar, ali bodo delodajalci več plačali ali bomo mi iz naših žepov več plačevali. Torej, več bo treba plačevati, ampak naj bo potem tudi ta denar pregledno uporabljen in namensko uporabljen.

Seveda ob takih dolgih čakalnih dobah ni čudno, da se ljudem včasih utrga film, kot pravimo, se razburijo in da so zdravniki deležni tudi groženj in celo smrti, kot smo že videli pred kratkim. Ni čudno. Sprašujem se, ali so že tudi predlogi na Sodišče za človekove pravice za zdravljenje v nerazumnem roku – ne samo za sojenje v nerazumnem roku, ampak tudi za zdravljenje v nerazumnem roku, kar lahko povzroči smrti, in gotovo je, kar nekaj takih primerov že imamo, ali pa za psihične bolečine zaradi tega, ker vemo, da od diagnoze, če je ta huda, pa do posega, v tistem času je največ psihičnih težav, dvomov, strahu in podobnega. Torej, ne bom se čudila, če bomo kmalu imeli tudi takšne tožbe.

Zdravniki odhajajo, in to ne tisti, ki so komaj doštudirali, ampak tisti, ki imajo bogate izkušnje, ki so v najboljših letih, ki bi lahko največ dali od sebe; in imamo dobre zdravnike, vendar če nimajo na razpolago možnosti, če jih pri tem celo oviramo oziroma jim tudi ne damo, da bi zaslužili s svojim znanjem, potem bo takih odhodov čedalje več in ne vem, ali bomo potem spet reševali ta problem z uvažanjem zdravnikov; ni pa vedno rečeno, da ti, ki jih uvažamo, da so tudi najboljše usposobljeni in najboljši. Prepričana sem, da imamo v Sloveniji dobre zdravnike in bi morali narediti vse, da jih obdržimo.

No, ko sem pred leti obiskala neko državo, sem opazila, da ima tam veliko ljudi zelo slabe zobe ali pa jih sploh nima in sem se

začudila, zakaj je tako. Ja, čisto logično! Zaradi tega, ker nimajo denarja, da bi si lahko privoščili zobe. In to se dogaja sedaj tudi v Sloveniji, tudi včeraj smo slišali, da samo še pulijo zobe, medtem ko ni več denarja, da bi tudi lahko tistim, ki si ne morejo plačati oziroma saj vendarle nenehno vplačujemo; naši delodajalci plačujejo prispevke, sami plačujemo in iz tega ne dobimo tega, kar potrebujemo. Torej, standard državljanov se pozna po zobeh ljudi in žalostno bo, če bo vedno več ljudi brez zob.

Ta priporočila, ki so tukaj napisana, mislim, da bi jih morali vsi podpreti in še dopolniti, ne samo opozicija, ampak vsi poslanci, ker ko poslušamo vaše razprave, se vsi zavedamo teh problemov bolj ali manj. Tudi to bi lahko bil dodaten pritisk, da se vendarle nekaj hitreje naredi in ukrepa. Ko sem poslušala kolega poslanca Vebra, mi je prišlo na misel, da morda bi pa moral dobiti on ta resor, ker ve, kako je treba stvari rešiti. Ampak imam pa pomisleke, ko sem poslušala kolegico Muršič, ko je govorila, da moramo za vso silo ohraniti javno zdravstvo, borili se boste proti zasebnemu. Poglejte, na tak način javno zdravstvo prav uničujemo in morajo ljudje hoditi k zasebnim zdravnikom, da lahko rešijo svoje probleme. V Novi Sloveniji smo za to, da se ohrani sistem javnega zdravstva, ampak da se dodela, izpopolni in tudi primerno financira in organizira. Vendar vemo, da so tudi koncesionariji del javnega zdravstva in da dejansko dopolnjujejo to ponudbo. Treba je izdelati košarico pravic, ki jih imamo, in jasna pravila med javnim in zasebnim. Upam, da tisti pilotni projekt, ki ste ga uvedli, kako so zdravniki obremenjeni, da bo tudi dal kakšne rezultate in boste potem tudi primerno ukrepali. Vem, da so splošni zdravniki, še posebej na podeželju, zelo zelo obremenjeni. Vprašanje pa je, če so tudi v bolnišnicah vsi enako obremenjeni ali kje je vendarle tisti preskok, kjer bi se dalo še izboljšati ta naš sistem.

V neki drugi vladi, ko sem se pogovarjala z določenimi ljudmi iz zdravstva na odgovornih funkcijah, so rekli, ja, ne da se, kajti v vladi vsaka stranka hoče svojo reformo in vleče v svojo stran. Če je glavni interes ali namen neke stranke, da prepreči vse, kar je zasebno, potem je težko potem priti do pravih rešitev in pravih pravil. Glavni interes mora biti, da se izboljša zdravje ljudi, dostopnost do zdravstvenih storitev, pravočasno ukrepanje, racionalno trošenje denarja. To bi moralo biti. Čim boljše storitve, čim več denarja tudi za raziskave. Vemo, da so na nekaterih področjih naši zdravniki med najboljšimi, pa če ne bodo imeli tudi pogojev za to, tudi tega svojega znanja ne bodo mogli pokazati v Sloveniji, ampak bodo šli kam drugam. Žal pa potem srečujemo v naših ambulantah vedno nove zdravnike, ki pa, vemo, da prihajajo od drugod, ampak rešujejo tudi naš problem, ki ga ne znamo drugače rešiti.

Zgrozila sem se, ko vedno znova slišim, kakšno je pomanjkanje otroških zdravnikov. Otroci, ki so naša prihodnost, pa da

tako malo vlagamo v to, da bi imeli dovolj otroških zdravnikov. To pa je žalostno! Ali pa nočejo iti tja, kjer bi jih najbolj potrebovali.

Priporočila imamo, lahko bi jih dopolnili. Ker so bila zavrjena, ne bomo več o njih glasovali, ampak tudi poslanci iz vladnih strank bi morali tu sodelovati in tudi preko priporočil izvajati pritisk na ministrico. Vem, da ko bo interpelacija na programu, čeprav bi mnogi radi pritisnili gumb, da jo podpirate, je ne boste, da se vlada ohrani. Tu pa bi imeli možnost, da poveste svoje mnenje. To je naša moč, da odločamo v parlamentu s svojim glasovanjem in s tem tudi povemo, kaj želimo, kaj hočemo, kaj pričakujemo. Če to možnost zapravimo, potem smo pač lahko samo nezadovoljni s svojo odločitvijo, ko v pravem trenutku nismo pritisnili pravega gumba. Jaz priporočila podpiram. Vsekakor pa si želim, da bi vendarle ukrepali čim prej, kajti tu gre za ljudi. Slišali smo, čakalne vrste od Kranja do Ljubljane, ampak to niso avtomobili v čakalni vrsti, ampak ljudje z velikimi težavami.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Novak.

Nadaljujemo z gospodom Marijanom Pojbičem. Pripravita naj se gospe Erika Dekleva in Maruša Škopac. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Najprej ne morem mimo tega, vso razpravo tukaj v Državnem zboru sem poslušal in poslušal razprave, predvsem me je zmotila razprava SD in njihove poslanke, pa moram reči, da razpravo kolega Gantarja podpiram, tako kot je razpravljaj, vendar hkrati moram opozoriti na to, da sta obe ti dve stranki praktično v vseh vladah ne vem koliko časa že nazaj. V vseh vladah; in nosijo definitivno popolno odgovornost za stanje v zdravstvu – takšno, kakršno je. Popolno odgovornost! In tukaj jamrati in govoriti in poskušati, kako bi rekel, apelirati, da kaj naj ministrica v naslednjem nekem časovnem obdobju naredi, mislim, da je to smešno, da je to norčevanje iz naših državljanek in državljanov, predvsem pa iz pacientov, vseh tistih, ki čakajo v čakalnih dobah. To je totalno norčevanje.

Prepričan sem, če bi ta koalicija, tako vlada, kot jo je vodil Borut Pahor, pa potem Alenka Bratušek pa sedaj tudi dve leti že SMC, če bi skozi kontinuirano, skozi časovno obdobje v teh vladah, o katerih sem govoril, vsaj svoje delo opravil, mislim, da stanja takšnega, kakršno je sedaj, ne bi bilo. Tukaj ne rečem, da tudi mi tisto leto dni, kar smo imeli vladno vmes, ampak to je bistveno premalo, da bi lahko kaj karkoli pametnega naredili. Pa mislim, da smo takrat naredili izjemno veliko; reforme in tako. Poglejte si malo, kaj je bilo v enem letu sprejetega za časa vlade, ki smo jo imeli mi, kaj pa je bilo sprejetega zdaj za časa vlade, ko jo vodi SMC.

Mislím in vas prosím, ne s takšnimi razpravami tukaj tisti, ki ste maksimalno odgovorni za to, kar se dogaja v zdravstvenem sistemu, tukaj jamrati, se jokati in praviti, kaj bi vse bilo treba narediti, ker ste pa imeli vse v rokah in imate še tudi tokrat vse v rokah; in SMC in SD in Desus. Imate škarje in platno v rokah, zakaj ničesar ne storite? Zakaj? Zakaj hodite sem v parlament jamrat? Imate svojo vlado, imate vse v rokah – ampak nič, nič in nič. In še to, čakalne dobe se podaljšujejo, v zadnjem letu za 6 %.

Da ne govorimo o številkah, recimo, kot je bilo navedeno iz naših priporočil, na primer operacija krčnih žil – čakalna doba 518 dni. To je nenormalno, mislim, da to absolutno ne sme biti! Za revmatološko ambulanto – čakalna doba 466 dni, za operacijo kile pri odraslih 220 dni in tako naprej bi lahko našteval. To je absurd, tega v nobeni evropski državi ni in tega mi nihče ne bo rekel, v nobeni evropski državi ni. Ministrica je na zadnji seji Odbora za zdravstvo, kjer sem tudi sam bil, povedala, da je to nekako normalna zgodba v vseh evropskih državah. Ni normalno, ker to ni normalno, ker je doba bistveno, bistveno predolga!

In ne govoriti o javnem zdravstvu. V Sloveniji javnega zdravstva na pravi način za vse državljanke in državljane Republike Slovenije ni. Ker imamo tiste, ki si lahko pregled plačajo in določene zdravstvene usluge plačajo, in imamo tiste, ki si tega ne morejo. In tisti, ki si tega ne morejo, morajo čakati v čakalnih vrstah. Kakšna je to pravična dostopnost, za vse enaka? Za vse državljanke in državljane, kakšna pravičnost je to? Za enega 500 dni, za drugega, ki si lahko plača, pa dan ali dva ali pa nekaj ur. Kakšno javno zdravstvo je to, vas sprašujem, spoštovane kolegice in kolegi, in kako potem ljudem vsiliti zgodbo, da imamo v Sloveniji ne vem kako dobro javno zdravstvo! Ne, nimamo ga. Ne obstaja. To povejte. Pa obrazložite ljudem na pravi način, zakaj.

Še nekaj, ne morem verjeti in enostavno in resnično moram reči, da sem izjemno razočaran nad tem, da so bila na Odboru za zdravstvo zavrnjena vsa naša priporočila. Neverjetno je, da tukaj v Državnem zboru neprestano, s kakršnimikoli, za katerokoli stvar pridemo, s kakršnimikoli priporočili, vse zavnete. Na drugi strani pa tukaj jamrate, da je problem ta, problem ta, problem ta, problem ta. Kologica Ljudmila Novak je prej lepo povedala, dodelati bi morali ta priporočila še, ne pa jih vse zavrniti na Odboru za zdravstvo. Kako potem lahko rečete meni in vsej slovenski javnosti, da ste za to, da bi pomagali oziroma da želite rešiti problem čakalnih dob? Kako lahko na eni strani vsa priporočila, ki smo jih podali, zavnete, koalicija, na drugi strani pa tukaj govorite samo zato, da bi na tak način poskušali si nabirati politične glasove, pa govorite tukaj, kako je vse narobe in kaj je treba vse narediti – in tukaj vsi veste vse, kar je treba narediti. Na odboru, ko smo o tem glasovali, ste pa glasovali kompletna

koalicija proti. Se pravi, dva obraza. To ni pošteno, to zame ni korektno in nedopustno je, in vseskozi se dogaja, da te levičarske vlade imate vedno dva obraza. Bolj gre proti volitvam, potem ste pripravljeni marsikaj popustiti, pred tem pa gledate samo to in edino to, kako napolniti žepe tistim, ki vam pomagajo, da lahko prevzamete oblast. To pa pomeni korupcijo.

Nadaljeval bom. Imam tri ključne stvari, na kakšen način lahko mi iz te situacije pridemo. Tri ključne stvari. Prva je, in ključ kompletnega problema je, nesprejeta celovita zdravstvena reforma. Mislim, da je to ključ. V dveh letih delovanja te koalicije, do tega trenutka, tako kot sem povedal na odboru, v Državni zbor v zvezi z reševanjem te problematike je prišlo toliko iz ministrstva, toliko glejte, toliko kot sem tam pokazal, še enkrat vam pokažem, toliko je prišlo. Tako pridno je delala ministrica. Tako pridno! Od mene in stranke SDS ima oceno nič, ker ni naredila praktično nič! In kako ima potem lahko vašo podporo?!

Druga stvar. Ta sistem potrebuje, če hočemo kolikor toliko sistem zapeljati v pravo smer, minimalno 200 milijonov evrov. Sistem potrebuje minimalno 200 milijonov evrov. Kot je moja kolegica prej predstavila in povedala tudi podatke, s podatki podkrepila, kako je ta koalicija in vlada pripravila proračun za 2017, 2018 in koliko milijonov je tam pripravljenih za to, da bi ta problem reševali, je jasno, kakšni so interesi in cilji te koalicije in kaj so njihove prioritete. S tem je vse povedala. Vse s številkami je bilo podkrepjeno. Se pravi, mislim, da naslednje leto je nekih 30 milijonov, potem pa 40 ali nekaj takšnega, ali obratno, se opravičujem, ker ne vem točno na pamet, ampak mislim, da nekaj takšnega, lahko pa tudi poiščem tudi dokument, v katerem je jasno zapisano, koliko dobijo zdravstveni sistemi v letu 2017 in koliko v 2018. Mi pa zdaj potrebujemo 200 milijonov, če hočemo urediti stanje in situacijo v kompletnem zdravstvenem sistemu. Sprašujem koalicijo, kdaj bo govorila eno tukaj, potem pa ko se pripravljajo proračuni in sprejemajo proračuni, pa delalo drugo. Kdaj bomo tukaj enkrat ugotovili in rekli, da to, kar smo rekli, bomo tudi storili?

Tretja stvar, ki se vsaj meni osebno zdi ena najpomembnejših, je pa neukrepanje na področju koruptivnih dejanj v zdravstvenem sistemu. Se spomnite te gospe, ki sem zadnjič omenil, gospe Čokl? Se spomnite, kaj je ona povedala? Ministrica je tam globoko, z vso vehemenco zatrjevala, da bodo to zadevo raziskali do konca. In kaj so naredili, kaj ste naredili, kaj je ministrstvo na tem področju naredilo doslej, do tega trenutka? Nič. Nič!

Dragi moji, pogledajte, zanimiv članek, 2015, ki se mi zdi prav, da ga preberem, gre pa za UKC Ljubljana: Andražu Kopaču UKCL inštalirali pomočnico. Kdo je Simona Potočnik? Če potem to preberete, vam je slabo. Ključno pa je nekaj tukaj zapisanega. Piše naslednje: Korupcija je izguba, medtem pa se podobno metanje denarja

skozi okno mirno nadaljuje tudi pri številnih drugih materialih v bolnišnicah, ki spet stokajo in jokajo zaradi izgub. Če bi v zdravstvu počistili s korupcijo pri nabavah, bi se marsikatera izguba javnih zdravstvenih zavodov razblinila kot milni mehurček.

Spoštovana koalicija, spoštovani predstavniki ministrstva! Zelo mi je žal, da ministrice ni tukaj, ker je toliko žalostno, da je ni tukaj pri pomembnih vprašanjih. Ko to preberete, tisto, kar je gospa Čokl govorila in tako dalje – ne vem, kdaj boste rekli, sedaj pa naredimo temu enkrat konec. Teh 200 milijonov evrov, o katerih sem govoril, ki jih zdravstveni sistem potrebuje, če bi tukaj presekali te njihove kanale – spomnite se samo gospoda Janeza Zemljariča, spomnite se, koliko je bilo diskusije o tem, o lobiranjih in tako dalje. In ko je gospa Čokl govorila o tistih firmah na Primorskem – oziroma saj vsi točno veste, o čem govorim, ne rabim posebej izpostavljati posamična imena – Franci, hvala. Pa saj, če bi to presekali, ne bi potrebovali drugega denarja, pa bi lahko drug denar dali v gospodarstvo ali kamorkoli in bi zdravstveni sistem imel dovolj denarja, da bi lahko čakalne dobe takoj, v najkrajšem možnem času, spravili v situacijo, ki je sprejemljiva, ki je podobna evropskim državam. Ne! Mi ne naredimo nič, zato ker je primerna Vlada, prava koalicija, se pravi, prava koalicija, ki ji je zelo malo mar za tistega ubogega človeka, za ubogega kmeta, za ubogega upokojenca, za tistega, ki ima minimalno plačo, jim je čisto vseeno. Važno je, da imajo lobisti, da imajo tisti veliki ravbarji polne žepe, da se vozijo lepo z ladjami po morju, s krasnimi avtomobili, gledaš njihove otroke in tako dalje, BMW, ki je vreden pet mojih avtov in tako dalje, pa se nihče nikoli ne vpraša, od kod tem ljudem denar. Mi vemo, od kod je denar, ampak ne ukrepa se na tem področju nič in to je stvar koalicije. V tem trenutku ima škarje in platno v rokah, ima policijo, ima pravosodje, ima vse organe, ki so potrebni, ima notranjo kontrolo, tudi v samem sistemu. Vem, da se gospod Gantar z menoj strinja, ko govorim o korupciji v zdravstvenem sistemu, vem, da se strinja, ker je bil minister, in ve, kako stvari stojijo.

Ampak seveda, ta zadeva ni enostavna, ker ko se zoperstaviš lobijem in tistim cevem, preko katerih odteka denar iz sistema, si v nevarnosti. Te mafijske združbe so nevarne, ampak mi imamo in morali bi vsaj imeti pravno urejeno državo, ki ima podsisteme, ki lahko tej mafiji stopijo na prste. Ne vem, kako dolgo bomo še mi to tukaj gledali zraven in prikimali, bolje da imamo mir, se nič ne zgodi, naj teče zadeva tako, kot teče. To ni prav. To ni prav, ker slovensko ljudstvo, slovenski davkoplačevalci in realni sektor počasi tega več ne bo zmogel. Počasi tega več ne bo zmogel. Tega se vsi zavedamo tukaj. Na drugi strani pa še vidite, ko sem zadnjič govoril o tem, 4 tisoč 500 ali ne vem koliko, že skoraj 5 tisoč novih zaposlitev v enem letu ali pa v času tega mandata v državni in javni

upravi. Veste, koliko je to denarja? Koliko je tukaj tistih – saj sem postavil ustno vprašanje zadnjič in upam, da bom dobil konkreten odgovor. Ta odgovor bom tudi slovenski javnosti pokazal, ali to drži ali to ne drži in zakaj mi delamo stvari, ki niso nujno potrebne, če na drugi strani vemo, da, imamo stalno večjo skupino ljudi, ki živijo na pragu revščine. Mi si na drugi strani privoščimo to, da dodatno obremenjujemo naše gospodarstvo, da še vedno več ljudi gre na zavod za zaposlovanje ali pa živi z minimalno plačo, s katero ne more niti živeti prav niti umreti in si ne more nobene zdravstvene storitve plačati posebej, mora čakati v vrsti in se mu poslabša v tistem času zdravstveno stanje in tako dalje. In potem, koliko problemov, da ne bom govoril, koliko ljudi potem gre na invalidsko in tako dalje – saj sami veste, kaj to pomeni. Potem je to cel krog, cela veriga. Upam in verjamem v to, da tisti, ki ste danes tukaj jamrali, koalicijski, gospe in gospodje, da boste udarili po mizi pa rekli, imamo tega dovolj. Imamo tega dovolj. In ministrica, ki ni sposobna ... In tisto ključno, kar sem še prej pozabil, bom še zdaj poudaril, in to je, nesposobnost ministrice v dogovarjanju z ostalimi deležniki, ko gre za zdravstveni sistem, za funkcioniranje zdravstvenega sistema. Tukaj mislim predvsem na zdravstveno zbornico in sindikat zdravnikov Fides. Kakšna ministrica je to, ki ni sposobna niti najmanjšega dogovora s temi ključnimi akterji? Kakšna ministrica je to? Vem, ko je bil gospod Gantar, ni bilo nobenega problema, se spomnim, so odlično sodelovali, kar je logično, ker je to v korist vseh nas, državljanek in državljanov, predvsem pa pacientov, vseh tistih. Ona bi morala, ona je prva poklicana za to, da dokaže svoje sposobnosti. Kako si lahko minister, če se nisi sposoben niti znotraj svojega kroga dogovoriti določenih stvari, ki so za državo nujno potrebne in pomembne? Kakšen si to minister? In to dve leti traja in vi kot koalicija – nič! Zdaj ste ji lepo možnost dali do novega leta in čisto enostavno, ona bo tri, štiri ali pa dva ta zakona, o katerih smo govorili, prinesla v Državni zbor – vprašanje, kako bo ta zakonodaja pripravljena –, in bomo to zakonodajo mleli do konca tega mandata in na koncu ne bo sprejeta; in ona ni bila odstavljena. Tega se bojim, resnično vam povem, da se tega bojim. Ker če se ni sposobna s temi deležniki dogovoriti, potem ni variante, da bo prinesla primerno usklajenega predloga zakona, kateregakoli izmed teh zakonov, ki so potrebni, nujno potrebni za reformo, ne bo prinesla usklajenega – in kaj to pomeni? Potem se bojo šele začeli problemi in potem se bomo samo pogovarjali in kregali tukaj, stvar bo šla pa po stari poti naprej. Čakalne dobe se bojo podaljšale, nezadovoljstvo zdravnikov, nezadovoljstvo zdravstvene zbornice in tako dalje. In kaj temu sledi? Prej ko slej lahko pridemo do točke, ko govorimo o razpadu sistema. In to zato, ker tisti, ki sedite tu v parlamentu, niste ukrepali pa rekli: Dosti imamo!

Če v dveh letih ministrica nima dovolj časa, da bi se izkazala, dokazala njene sposobnosti in pokazala, da resnično ima voljo, ima jasno vizijo in v ozadju podporo koalicije, če tega ni, potem na žalost tak človek na tej poziciji ne more biti. Ne more biti. Tudi koalicija mislim, da se tudi kompletna opozicija strinja – tako osebo je treba takoj zamenjati. Dve leti je prek in prek dovolj, da se dokaže. Če tega ne zmore in če ne zmore – ali pa je lahko še druga dilema, da je preveč povezana znotraj nekih ekip, ki ji, seveda logično, potem onemogočajo, ker so ji pomagali priti na ta položaj, zato da bi lahko uresničevali svoje interese, svoje cilje, tiste, bom rekel, bolne in takšne in drugačne na račun ubogega naroda, ubogih tistih ljudi, ki ustvarjajo, in ubogih pacientov, ki čakajo po 500 ali pa 600 dni v čakalnih vrstah. To je nedopustno, skrajno neodgovorno. Spoštovani kolegi in kolegice iz koalicije, pričakujem od vas, da boste v tem kontekstu tudi ustrezno ravnali in tudi ustrezno reagirali, ker šele takrat boste pokazali svojo državotvorno držo in tudi pomagali. Tukaj lahko računate na opozicijo, da bomo skupaj ta voz, o katerem se danes pogovarjamo, potegnili kak korak dalje. Sam, kot en posameznik, ali pa stranka ali pa del koalicije ne morem na tem področju narediti nič. Prepričan sem, da se je gospod Gantar z marsikaterim delom moje razprave strinjal, sem prepričan. In če bi tukaj znali skupaj stopiti in če ne bi bili zadaj lobiji tisti, ki preprečujejo zgodbo, in če bi bila ministrica verodostojna, ne bi bila nikjer nič povezana z denarjem, bi lahko verodostojno delala. Udarila bi po mizi in rekla: Od tega trenutka ta pogodba nima tukaj kaj več iskati! Gotovo! Deset takih pogodb – nimajo več kaj iskati, nov razpis, novi ponudniki, zgodbo peljemo dalje. In veste, potem bi presekala kanale, od koder gre denar – tu pa gre v ladje pa v jahte in ne vem v kaj vse. Potem ne bi še potrebovali tega, kar smo včeraj naredili, ker ne morem mimo tega, da mora nekdo za moped s kolesom plačati 28 evrov za registracijo. Sramota. Sramota za koalicijo.

Oprostite, sicer ne sodi tu zraven, ampak s tem obremenjujete državljanke in državljane, namesto da bi delali to, kar sem rekel, tisto, kar je ključno za to, da bi reševali to državo in ustvarjali pogoje, da bi ljudje lahko lepše in boljše živeli. In da ne bi razslojevali še bolj ljudi na stalno večjo skupino tistih na robu preživetja in na drugi strani stalno ožjo skupino tistih, ki so ultra bogati. To ni prav in upam, da bo počasi ta koalicija razumela to, kar mora presekati. Sicer bo to neka druga vlada morala narediti. O tem bojo pa odločali volivke in volivci. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Pojbič.

Besedo ima gospa Erika Dekleva. Pripravi naj se gospa Maruša Škopac in magister Branko Grims.

Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

Nekako imam vedno smolo, da razpravljam vedno po kolegu Pojbiču in potem je nekako težko oblikovati razpravo brez odziva. Ampak danes se bom izjemno potrudila, da se nekako ne odzovem na te gostilniške razprave.

Bom pa tokrat povedala, da sem se v nekem delu strinjala s kolegico Godec. Sama se je namreč čudila koalicija in moram povedati, da se tudi sama mnogokrat čudim, kakšna koalicija je na tej strani, ki apelira in poziva ministrico k takojšnjim rešitvam, čeprav vedo, kaj dela in kdaj pripravlja in kakšna je časovnica. Ampak pustimo to. To je pač žalostna politična realnost. Kar je dejstvo, je, da imamo dolge čakalne dobe v Sloveniji, dejstvo je tudi, da smo se o njih že na dolgo in široko pogovarjali in dejstvo je tudi, da so se vsi poizkusi prejšnjih vlad in vseh ministrov, vsi poizkusi so nekako padli v vodo. No, morda razen poizkus vlade Alenke Bratušek, ker takrat niti poizkusa ni bilo. Nihče teh predolgih čakalnih dob do sedaj ni uspel skrajšati in to seveda nikakor ni razlog, niti opravičilo, da tega ne naredimo mi. Sama sem na odboru v razpravi skušala kolege spomniti na težave in nekatere izjave prejšnjih ministrov, ampak absolutno ne zato, da bi s prstom kazala na kakšno vlado prejšnjo, česa ni naredila. Daleč od tega! Dobro se zavedam, da kar je bilo narejeno ali še bolje, kar ni bilo narejenega, ni bilo in od tu naprej moramo delati sedaj mi. Bolj sem skušala, ko sem brskala po preteklih mandatih, poiskati razloge, zakaj pravzaprav ti problemi v naši Sloveniji tako dolgo obstajajo. Kar je meni čudno, je dejstvo, da so se vlade menjevale, tako desne kot leve, da so se menjevali ministri, v teh ministrskih ekipah so bili zdravniki in ne zdravniki in vendar je problem ostal, določeni akterji pa ostajajo isti. Zato sem se sama spraševala, ali morda ni problem nekje drugje.

Vas bom spomnila na leto 2011 in na vlado Janeza Janše. Pa še enkrat, ne zato, da bi vam želela povedati, da v tistem mandatu niste naredili nič, ampak v oči mi je padel članek, ki je imel naslov: V Fidesu imajo zvrhano mero vsega. Konrad Kuštrin pravi, da težava niso zdravniki, ampak vlada. Vaša vlada. Želijo si premikov na kadrovske področju. Kuštrin meri, da v Sloveniji primanjkuje do 2 tisoč zdravnikov, kar povzroča njihovo preobremenjenost. Čedalje več se jih zaradi preobremenjenosti in nizkih plač odloča za delo v tujini. Povsem identični očitki. In še danes smo lahko poslušali Ljudmilo Novak, kako je govorila o preobremenjenosti zdravnikov in kako ti zaradi neznosnih in slabih pogojev v Sloveniji odhajajo v tujino. To isto je bilo leta 2011.

Vsi se zavedamo, da so zdravstvene storitve in z njimi povezane predolge čakalne vrste na eni strani povezane z razpoložljivimi kadri in na drugi strani z organizacijo sistema. Jasno je, da je obe ti dve stvari mogoče optimizirati. Seveda lažje je hitreje poseči v organizacijo dela kot v

kadre in če nastajajo predolge čakalne vrste tudi zato, ker ni dovolj kadrov, tega ministrica v dveh letih ni mogla spremeniti. Seveda ima s kadri in s specializacijami veliko Zdravniška zbornica, ki z javnim pooblastilom razpisuje specializacije ali bolj povedano, omejuje dostop do zdravniškega poklica. Verjamem, da pa sama organizacija dela bo bistveno drugačna in bo boljša z uveljavitvijo eNapotnice in eNaročanja. S 1. 1. 2017 bomo dejansko lahko spremljali dejanske realne čakalne dobe po Sloveniji. Mislim, da bomo takrat zelo hitro videli, kakšne so. Verjamem tudi, da je to eden izmed pomembnih korakov, ki bo te čakalne vrste skrajšal, nikakor pa ne bo edini in ne sme biti edini.

Obstajajo kratkoročni in dolgoročni ukrepi, ki jih načrtuje ministrica, vsi smo že večkrat slišali, kakšni so. Ministrstvo bo zagotovilo dodatna sredstva za skrajševanje čakalnih vrst za pet programov. Pa bom kljub vsemu še enkrat povedala in jih natančno naštel: obeta se 500 dodatnih operacij hrbtenice, 200 dodatnih operacij rame, 600 dodatnih artroplastik kolen, 91 dodatnih posegov in operacij na perifernem žilju, 400 dodatnih operacij dimeljske kile pri odraslih. Kolegica Jelka Godec o problematizira kot kršitev 5. člena Zakona o pacientovih pravicah. Vse te dodatne operacije vidi kot prednostno obravnavo nekaterih pacientov. V isti sapi pa seveda priporoča Vladi, da napravi ločen načrt za takojšnje skrajševanje čakalnih dob, enako kot je to storila v letu 2006, in ko ministrstvo uporabi enak pristop kot leta 2006, ko so bila dodatna sredstva namenjena prioriteto za, recimo, ortopedske programe, nastane problem.

Nekoliko bi se na kratko odzvala tudi na očitke, da se delajo samo strategije in pišejo analize in da konkretno nimamo nič na mizi. V preteklosti se je reševalo mnogo problemov v zdravstvu, tudi čakalne vrste, sprejeti so bili različni ukrepi brez analiz. To je danes povedala tudi Alenka Bratušek. Tudi oni so, kot je rekla, ukrepali urgentno, ne pa sistemsko in morda je rezultat danes tak prav zaradi tega. Naša ministrica je zato spremenila sistem, začela je z analizami in upam, da bodo pripeljale do rezultatov in do sistemskih rešitev, ki jih Slovenija in zdravstvo nujno potrebuje.

Vsi vemo, da čakalne vrste ne nastanejo le zaradi pomanjkanja denarja. To smo danes tudi že večkrat slišali. Nastanejo tudi lahko zaradi slabega vodenja čakalnih seznamov in slabe razporeditve bolnikov. Čakalni sezname vsebujejo tudi paciente, ki jim zdravstveno stanje ne omogoča posega ali pa obstajajo kakšni drugi osebni razlogi, da se ne odločajo za operacijo in se samo prenaročajo. Seveda obstajajo tudi taki, ki želijo dolgo čakati, ker želijo obravnavo pri točno določenem zdravniku. Nemalo primerov je, da je realizacija mnogo hitrejša od na začetku predvidene čakalne dobe. Pilotni projekt še ni zaključen, pa vendar so že znani nekateri rezultati in že sedaj vemo, da na primer več kot 20 % čakajočih

predstavljajo pacienti, ki se zaradi razlogov osebne narave ne odločajo za poseg. 20 % je takih. Razlog je mnogokrat tudi neustrezno zdravstveno stanje in na primer, če se navežem na tistih 700 dni čakanja na operacijo kolena na Jesenicah, najbrž je mogoče to operacijo kolena dočakati prej v kakšnem drugem kraju, je pa tudi, da na operacijo kolena čaka skoraj 58 pacientov z neustreznim zdravniškim stanjem. Torej, več kot polovica je takih, ki na to operacijo enostavno v tem trenutku ne morejo. Za hrbtenico je takih 30 %. Ob takih podatkih potem vsi ti grafi, ki jih razkazuje kolega Vrtovec, izgubijo ves pomen; namreč, ne kažejo realne slike, ne vodijo k nekim rešitvam in prav gotovo ne k boljšanju stanja.

Seveda razumem, da ste v opoziciji in da zagovarjate povsem drugačen koncept, to je ne nazadnje tudi legitimno, je pa treba povedati in razumeti tudi, kakšen koncept zasleduje ta vlada in ta ministrica in zato so morda primerjave, kot jih je uporabila kolegica Brinovšek, s Tajvanom povsem odveč. Tudi sama je na odboru izpostavila, da tam čakalnih vrst ni. Zakaj? Zato, ker je 90 % zdravstva v zasebni lasti! V kolikor je to pot, ki jo vidite in zagovarjate – v redu, boste pač počakali na svoj mandat in te stvari spremenili, vendar pa sama ne bi želela živeti v taki Sloveniji, ker vem, da če je 90 % zdravstva v zasebni lasti, potem to pomeni, da si takoj na vrsti in to tudi plačaš iz svojega žepa.

Povedala bom, da sem pred tremi leti imela sama operacijo, ki je stala 7 tisoč evrov. Iz žepa nisem dala nič. Če bi morala, bi morala po kredit. Upam, da si tega ne želimo, zato verjamem, da bomo imeli ... Ne, ne verjamem, vem, da bomo imeli rešitve na mizi v prihodnjih mesecih in da jih bomo takrat enotno tudi podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Jelka Godec kot predlagateljica.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala lepa.

Gospa Deklevi hvala za priznanje vaše koalicije, da se tudi vi sprašujete, kakšno koalicijo imate. V informacijo pa: druga Janševa vlada je nastopila svoj mandat 10. 2. 2012 in 2011 je bila vlada SD, LDS in Zares, ki je vladala od 7. 11. 2008 do 10. 2. 2012. V informacijo, LDS in veliko vaših kolegov je bilo takrat tudi v stranki LDS in verjetno pozna zadeve, kako so funkcionirale leta 2011. Toliko samo v informacijo, da ne bi pač gledalci mislili, da ne vem, kdaj je pač bila druga Janševa vlada. Podatke, torej, pa imate na internetu.

Kar se tiče specializacij, za kar je vse kriva Zdravniška zbornica, pa ne, da bi jo branila – je res, Zdravniška zbornica razpiše specializacije, in zadnjič smo slišali na odboru, mislim, da je sekretarka povedala, s soglasjem ministrstva. Torej, ministrstvo je legitimno, konec koncev bi lahko rekli, ne damo soglasja za tako nizko število specializantov – ne vem, to bo

generalna sekretarka, ki ima še eno uro časa, gospa sekretarka verjetno povedala, ker ministrice danes ni. Pa bi vseeno prosila, glede na to, da so se ob določenih razpravah zelo zabavale, nam pa odgovorijo le na to, ali je res, da specializacije razpiše Zdravniška zbornica in ministrstvo da soglasje k tem kvotam, ki jih pač predlaga Zdravniška zbornica.

Ko bomo prečistili, je rekla kolegica, oziroma bo ministrica prečistila vse te čakalne dobe, napotnice, ki niso prave, ljudi, ki niso v stanju, da grejo na operacijo, in tako naprej, bomo dobili pravo stanje. Ko boste v te čakalne dobe dali še zobozdravnike, boste dobili pa še kakšne hujše številke. Kolegica je rekla, da ni dala niti evra za svojo operacijo, jaz pa sem dala za svojega otroka, zato ker je bil tako dolgo na čakalni dobi, da je prišel v obdobje za stalni aparat, ko sem morala sama plačati, ker mu javno zdravstvo tega več ni omogočalo. Jaz pa sem dala – s kreditom. Zato pravim, ne mi govoriti o enako dostopnem javnem zdravstvu. Vprašam pa se, pa javno povem, jaz sem zmožna tak kredit odplačati, je pa veliko sošolcev mojega otroka, ki pa tega ni sposobno plačati. In prav tako padejo v to starostno skupino, ko niso več upravičeni. Žalostno stanje. Kar se tiče tega, da ta ministrica ima koncept. Nima ga! V dveh letih ni pripravila zakonodajnih sprememb, zdaj pa beremo, da je danes bil nek posvet, včeraj Vlada, in zdaj naenkrat, ne boste verjeli, oba ključna zakona na zdravstvu – do konca leta, plus dolgotrajna oskrba. To je pa res, tako kot je rekel kolega iz SMC, absolutno deluje ministrstvo. Zdaj vem, kaj je to absolutno; torej dve leti nič, potem pa absolutno narediš in res, v dveh mesecih rešiš zdravstvo. Prej pa, ko smo slišali že ne vem kolikokrat, v 20 letih ni bilo mogoče. To je absolutno! Supermani ste! V dveh mesecih, prej pa dve leti nič. Ministrica se ni pogovarjala, ni bilo nobene javne razprave, ni bilo ničesar, zdaj pa v dveh mesecih tri zakone, o katerih smo poslušali ne vem kako dolgo, pa priznam tudi v prejšnjih vladah, da pač se ne da, da je potreben čas in tako naprej. Zdaj pa – dva meseca, da se ohrani koalicija, pa če bojo ti zakoni tudi tako slabi, da bojo še daljše čakalne dobe.

Kar se tiče Tajvana, to moram odgovoriti. Kolegica Brinovškova je res govorila o privatnih bolnišnicah na Tajvanu, ker je 90 % takšnih, vendar tam država financira tako privatne kot javne bolnišnice enako. Osnovno zdravstvo dobijo vsi državljani enako, če pa ti želiš imeti v sobi klimo, pa posebej fino posteljo, pa plačaš. Saj tudi pri nas za klimo moraš plačati, saj pol bolnic klime nima poleti. To je ta razlika in ker pač ni zadnjič nadaljevala in se to kar nenehno meče pod noge, češ da hočemo imeti zasebno zdravstvo, jaz govorim: tam so vsi enako izplačani po storitvah, konkurenčnost med bolnišnicami. Kaj pa imajo, kar pa pri nas ni – tudi revizija denarja oziroma revizija plačanih storitev. Ne pa pri nas – zdaj ni več gospod Fakin, ampak zavarovalnica da denar, potem pa

ne vemo več nič. Ali so bili pravi kolki vstavljeni, ali je bila operacija – nič, ni revizije. Tam je rekel minister, tule sedi človek, ki daje denar, tule sedi človek, ki revizijo dela. In jaz bi živela v taki državi z razliko od nekaterih kolegov. Bi. In tam ni čakalnih dob, je pa res – to pa priznavajo vsi – da primarnega zdravstva pa nimajo. Tam se direktno pride do specialista. Pri nas imamo to dobro, to se priznava, primarno zdravstvo. Ampak kaj, če ljudje ne grejo k zdravniku, ker pravijo, ne grem, ker so predolge čakalne dobe. Rajši bom potrpel, pa tiste tri aspirine pojem – in na koncu pristane na onkologiji. Ker se nenehno govori o teh čakalnih dobah, predolge so in starejši ljudje so navajeni čaje spiti pa počakati, na koncu pa pride tako daleč, da preskoči ta primarni in gre naprej.

Ko poslušam koalicijo, se opravičujem Desusu, SD, ampak SMC poslance – vsega so krivi pacienti. Pacienti so krivi, ker so v vrsti, pa ne pridejo, ker so v vrsti tu pa tam. Ne vem, prosim sekretarka, če mi razložite, kako je mogoče, ker tega še do sedaj nisem doživela, da si lahko v čakalni dobi v Ljubljani in v Mariboru na eno napotnico. Jaz, če sem želela do določenega zdravnika iti, sem morala iti po napotnico in jo odnesti drugam. Ni bilo variante, da sem v dveh čakalnih vrstah! To mene zanima, kateri so tisti, ki čakajo, kako je mogoče, da čakajo pri dveh zdravnikih na eno napotnico, ker primarni zdravnik ti ne izda dveh napotnic, samo eno. Samo eno. Poleti sem imela tri takšne primere, ko sem se prestavila – ne jaz ampak ožji družinski člani, ki smo se želeli prestaviti od enega zdravnika k drugemu in sem morala iti po napotnico in zdravnico mojo lepo prositi, dajte mi, ker ne želim več biti tu, ampak grem drugam. Zdaj mi pa to razložite, koliko bo teh procentov tega, ko boste to ven potegnili. Zakaj nekateri pacienti niso primerni za operacijo kolena ali ne vem čas? Ja, zato, ker že čakajo tako dolgo, da že več ni primeren, ker je že kakšno drugo bolezen dobil vmes. Se pa strinjam, da tisti pacienti, ki jih pokličejo, pa rečejo, da gredo rajši na dopust kot na operacijo – s tem se pa strinjam. To je pa nedopustno, neodgovorno od pacientov. Ampak ne morete govoriti, da so sedaj vsega pacienti krivi, ker je čakalna doba na revmatologiji 500 dni. Na koncu so vsega državljani krivi, plačujejo, potem so pa še krivi, da ne pridejo na vrsto. To je najboljši izgovor.

Res bi prosila, gospa sekretarka, da mi razložite ene zadeve. Najprej tisto, kar sem spraševala, kam bodo šli ti milijoni, ker v UKC kar raste ta dolg in to na račun večjega števila posegov. Kaj boste to dali, da boste poplačali te zadeve ali da boste poplačali nove zadeve? Ker ko poslušam različne strokovnjake, se mi zdi, da vsak druge milijone navaja; eden govori o 40 milijonih, eden 120 milijonov, 200 milijonov. Moraš si sam narediti sliko, ampak ministrstvo pa ne odgovori konkretno. Govorite o teh zadevah, kaj vse boste za teh 7 milijonov naredili, konkretno bi pa sedaj bilo zelo dobro povedati tudi, kako boste konec koncev s temi

milijoni delali, ki jih boste v naslednjem proračunu oziroma ste si jih verjetno že zagotovili – ministrica si jih je zagotovila. Toliko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Sandra Tušar.

SANDRA TUŠAR: Hvala za besedo.

Poskušala bom nekako odgovoriti najprej gospe Godec, in sicer kar se tiče porabe tega denarja. Najprej, kar se tiče 7,9 milijona. Ni veliko, strinjam se, vendar ta denar bo porabljen namensko za točno te storitve, ki so napisane v tabeli vladnega gradiva in ste si ga verjetno ogledali.

Dodatnih 8 milijonov bi lahko porabili, če nam uspe izpeljati prve specialistične preglede. Moram povedati, da sem se tudi osebno zelo angažirala za to, da bi zdravstveni zavodi čim bolj izkoristili svoje kadrovske vire in da bi zdravniki povečali dostopnost do teh prvih specialističnih pregledov in diagnostike tudi izven rednega delovnega časa. Ti posegi, za katere je bil denar namenjen, bodo opravljeni vsi oziroma večina njih izven delovnega časa v popoldanskih urah, ob sobotah in nedeljah.

Kar se tiče dodatnih sredstev v proračunu, ki ste jih omenili in si jih je ministrica zagovorila, sredstva iz proračuna so namenjena ob sedaj veljavni zakonodaji za investicije. Tukaj bo šlo za dokončanje ljubljanske urgence in za nekaj drugih projektov.

Kar se pa tiče prispevkov, za katere je po zdajšnjih ugodnih napovedih jasno, da bo prispevkov pobranih več in se bodo stekli v zdravstveno zavarovalnico, ta denar pa bo namenjen dodatnim programom in tudi skrajševanju čakalnih vrst.

Potem bi rada razložila glede ene napotnice. Ja, to, kar ste rekli, da z eno napotnico lahko prideš samo na eno čakalno vrsto drži. Vendar kljub temu, da to ni prav, so vseeno nekateri pacienti dobili več napotnic za isto storitev. Ti pacienti se bodo avtomatsko izločili, potem ko bo uveljavljeno naročanje in bo dejansko pregledna celotna situacija po Sloveniji, odgovorne osebe bodo pacienta kontaktirale in se bo moral odločiti, pri katerem izvajalcu bo to storitev opravil.

Kar se tiče tega, ko ste rekli, da pacient ni sposoben opraviti operacije, da je to zato, ker tako dolgo čaka. Verjetno so tudi taki med čakajočimi, vendar so tudi številni, ki ob uvrstitvi na čakalni seznam imajo pridružene bolezni, ki jim ne omogočajo, recimo operativnega posega. Omenili smo operacijo kolena, potem operacija na hrbtenici, ki so dokaj kompleksne operacije in zahtevajo zdravega, če ne zdravega, pa pacienta z urejeno kronično boleznijo.

Več vas je omenilo ekonomsko škodo zaradi bolniškega staleža. Strinjam se z vami, vendar naj vas spomnim, da že sedanja zakonodaja in sedanji pravilnik o najdaljših dopustnih čakalnih dobah in urejanju čakalnih

seznamov govori o tem, da pacient, ki je v bolniškem staležu, ima znotraj stopnje nujnosti absolutno prioriteto. Tako tudi na tem področju aktivno sodelujemo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje, zato da bi dosegli sporočanje bolniškega staleža iz območnih enot k izvajalcem, zato da bi izvajalci vedeli, da so pacienti v bolniškem staležu, kajti sedaj po sedaj veljavni zakonodaji, če bi jih uvrstili prednostno, bi s tem kršili pravilnik. Tako mora biti izvajalec, zato da lahko ta prednostni kriterij izkoristi, s to informacijo seznanjen. Od Zavoda za zdravstveno zavarovanje smo dobili poročilo, da večina območnih enot ne izvaja aktivnega sporočanja za čakajoče paciente.

Moram reči, da prihajam iz okolja, kjer je bilo to drugače, in smo iz območne enote Kranj redno prejeli dopise, da imamo v čakalnih vrstah paciente, ki so v bolniškem staležu, in smo potem lahko te paciente tudi prednostno obravnavali znotraj ene stopnje nujnosti; hitro, redno.

Potem bi rada vseeno se nekako navezala na gospo Bratušek, ki je povedala primer, da se je pogovarjala z zdravnikom, ki naj bi 40. pacientom povedal, da nujno potrebujejo operativni poseg, pa da ne ve, kdaj jim bo ta poseg lahko nudil. Nujni poseg pomeni, da operacijo potrebuješ takoj in ne more biti predmet čakalnega seznama. To ve vsak zdravnik, vsak strokovnjak, ki paciente zdravi. Lahko, da je s tem nujno mislil stopnjo nujnosti – hitro, kar pomeni šest mesecev za večino zdravstvenih storitev oziroma tri mesece za večino zdravstvenih storitev in šest mesecev za ortopedske storitve. Ni pa gospa Bratušek povedala, ali je ta zdravnik paciente seznanil, da imajo možnost, pravico, da so obravnavani neke drugje, ali jim je celo ponudil sodelovanje pri tem, da bo paciente preusmeril k drugim specialistom. Tega odgovora ne vemo, tako da te informacije oziroma ta razprava je bila na tej stopnji pomanjkljiva.

Interesne skupine smo omenjali. Mislim, da se vsi zavedamo, da dejansko v zdravstvu je res veliko interesnih skupin in interesne skupine tudi vas obiskujejo, ker je iz razprave jasno, da ste vsaj nekaterim interesnim skupinam glasnik. Pa je prav, ker je prav, da se slišijo glasovi teh interesnih skupin tudi v javnosti.

Gospod Veber je opozoril na prerazporejanje pacientov, da naj se tega zdaj lotimo. To je že tudi en del odgovora magistrici Bratuškovi. To je sedaj že zapisano in to bi vsi izvajalci morali delati. Vendar iskreno povem, da zdravniki tega ne delajo in predvsem ne delajo radi. Povem vam, da na obisku v Kliničnem centru, kjer smo obravnavali urološke paciente, paciente z rakom, sem vprašala odgovorne, ali ste pacientom predstavili, da se grejo lahko zdraviti tudi drugam, da so regionalne bolnišnice pripravljene priskočiti na pomoč, je predstojnik rekel: "Ja, jaz sem to naredil." Sem rekla: "Ampak ne gre samo za tebe. Gre za vse, za vse urologe." Ne rečem, da jih je dovolj, ampak

za zdravljenje rakavih bolezni, prioriteto zdravljenje, s tem pa seveda, da se za neka druga stanja, ki niso tako zelo po strokovni plati urgentna, za rakova stanja je zagotovo zadosti specialistov, če bi seveda paciente bolj enakomerno prerazporedili. Je pa pacienta treba s tem seznaniti, mu povedati, da je to njegova pravica, in tudi realno predstaviti, koliko časa bo čakal na točno določenega specialista.

Še eno informacijo smo dobili ravno na tem istem pogovoru. Ko sem vprašala: "Ali ste vse paciente, ki jih imate na čakalnem seznamu, poklicali in vprašali, ali še potrebujejo storitev, na katero čakajo, operacijo," – da ne bo tako tehnično zvenelo –, je bil odgovor: "Ne, smo poklicali, približno 50 odstotkov pacientov je bilo že operiranih." Pa ni res. Niso krivi pacienti. Pacienti so do neke mere tudi žrtve tega, da jim včasih ne povemo meste, da jim ne povemo točno, kakšno je njihovo zdravstveno stanje in kako nujno, hitro, v kolikšnem času bo njihova bolezen napredovala in bo res potreboval nek operativen poseg.

Ne morem mimo krčnih žil. Vem, da imajo tudi pacienti s krčnimi žilami pravico do zdravljenja, vendar je naraven potek bolezni krčnih žil zelo počasen. Pogostost je ekstremno velika – več kot 70 odstotkov žensk, starih 70 let ima krčne žile, pa ne potrebujejo vse operativnega posega. In če znaš pacientu na primeren način predstaviti, potem razume. Res se mi zdi manipulacija, da poskušamo ob omejenih sredstvih enačiti dostopnost do koronarografije in dostopnost do operacije krčnih žil. Zato smo mi prednostno se letos odločili, da damo dodatna sredstva za dodatne koronarografije, za operacije hrbtenice, kolena, rame. Zakaj rame? Zato ker je veliko teh pacientov v bolniškem staležu, ker ne morejo delati. Pacienti s krčnimi žilami niso v bolniškem staležu in preden predejo do zdravnika, imajo ti pacienti krčne žile v povprečju 10 let.

Gospod Veber je tudi omenil standarde in normative. Verjetno je v tem kontekstu svoje razprave mislil enotne standarde kakovosti samih zdravstvenih storitev in ne standardov in normativov v smislu modre knjižice Zdravniške zbornice.

Revmatologija. Dostopnost do specialističnih pregledov v revmatološki ambulanti, v revmatološki dejavnosti je po objavljenih čakalnih dobah res slaba, vendar poslušam profesorja Tomšiča, ki ga kot strokovnjaka globoko cenim in verjetno ne samo jaz, ampak tudi pacienti ga cenijo, in on pove, da pacienti z revmatoidnim artritismom, še z nekimi drugimi boleznimi, ki res lahko povzročijo trajno okvaro zdravja, imajo pri nas zelo zelo dobro dostopnost in to je približno 24 ur od tega, ko ga zdravnik napoti, do tega, ko je pregledan pri specialistu revmatologu in začeto zdravljenje. Kljub temu smo se za vse te tisoče pacientov, ki čakajo na revmatologa res ekstremno, nedopustno dolgo, dogovorili z vsemi revmatologi, da bodo zdaj v teh jesenskih

mesecih delali dodatne ambulante, in sicer dve ambulanti na mesec vsak specialist. Približno tisoč 600 pacientom bomo na ta način omogočili pregled, dogovorili smo se z njimi, da bodo to naredili, zato ker želijo, ker resnično želijo nekaj na tem narediti.

To, kar sem zdaj navajala, so vse kratkoročni ukrepi in verjetno učinek teh kratkoročnih ukrepov ne bo tako zelo velik, da bi se lahko to zelo dobro odrazilo na eNaročanju, v NAČAS, ki je objavljen na Nacionalnem inštitutu javnega zdravja.

Tukaj moram povedati, da se je v zadnjih letih ekstremno povečalo število poročevalcev. To se pravi, število izvajalcev, ki o čakalnih dobah sploh poročajo, in to na pobudo te ministric. Če kdo dvomi o teh podatkih, naj si pogleda poročilo Nacionalnega inštituta za javno zdravje za leta 2010 do 2015 in bo videl, da je bilo še 1. 2. 2013 število poročevalcev 284, število oddanih seznamov 2 tisoč 330, medtem ko 1. 2. 2015 je bilo teh poročevalcev 540, to se pravi z 284 na 540. In en del povečanja čakalnih dob in čakalnih seznamov gre tudi na rovaš tega. Rada bi še opozorila na to, da ko bomo spremljali čakalne dobe na vseh tisoč 100 storitev, toliko kot je predvideno v eNaročanju, bo število čakajočih še bistveno večje. Naša naloga je, da dejansko naredimo tudi sistemske ukrepe, sistemski ukrepi pa so sprememba zakonodaje, sprememba Zakona o pacientovih pravicah. Pravilnika bosta predstavljena novembra, do konca leta. Prav tako veste, da je ministrica povedala tudi, da bo prinesla Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim bo jasno tudi, kakšne spremembe v financiranju zdravstva so predvidene.

Gospa Novak je rekla, da samo več denarja verjetno ne bo rešilo čakalnih dob. Absolutno ima prav, ne bo jih rešilo, vendar več denarja potrebujemo, če želimo več programov, več zdravstvenih timov, ki lahko opravijo več storitev. Tako bo zagotovo za zdravstvo potrebno več denarja.

Drugače pa, ko je že bilo omenjeno, da samo puljlo zobe, je pa ta trditev zelo izvzeta iz konteksta. Res je včeraj o tem na Zdravniški zbornici govoril en od kolegov, vendar on je želel povedati, ne da zdaj vsi tako delajo, ampak da zdravniki, ki pridejo iz tretjih držav, da je njihova strokovna usposobljenost, vsaj nekaterih, na takšnem nivoju, da to delajo.

Upam, da sem vsaj na en del odgovorila, pa bom seveda tudi še naprej, če bo treba. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Maruša Škopac, pripravita naj se mag. Branko Grims in gospod Tomaž Gantar.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Najprej bi se odzvala na besede kolegice Godec, ki je rekla, da želimo prikazati, kot da so pacienti krivi vsega. Daleč od tega! Dejstvo je, da je težava čakalnih vrst večplasten in kompleksen problem.

In kolegica Dekleva je želela eksplicitno opozoriti, da je to verjetno pa mogoče en del tega problema in je opozorila tudi na ta vidik.

Ena izmed težav čakalnih vrst v zdravstvu so nedvomno demografski trendi. Dejstvo je, da se naša populacija in prebivalstvo stara. Medicinska tehnologija in znanje o medicini napredujejo. Dejstvo je, da so pacienti vedno bolj izobraženi o svojih storitvah in svojih pravicah in da vedno bolj skrbijo za svoje zdravje. Temu primerno se obisk pri zdravniku povečuje. To je ena izmed težav, s katerimi se bo treba dolgoročno soočiti in poiskati dolgoročno rešitev, ker odšel ne bo.

Nedvomno je velik problem tudi pomanjkanje denarja, in tako kot je bilo povedano, ta problem, tudi če najdemo denar, ne bo rešil vsega. Izvor pomanjkanja denarja je delno tudi vpliv krize. Zaradi vpliva krize in zmanjšanja zaposlenosti so se zmanjšali prispevki v zdravstveno blagajno. Vemo, da se zdravstvena blagajna ne more financirati iz proračuna in da lahko se pokriva samo iz prispevkov, ki so zbrani iz plače oziroma ostalih prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Ena izmed težav, ki so bile tudi omenjene na razpravi, so nedvomno neprimerni obračunski modeli financiranja v zdravstvu, ki so nekateri v veljavi že od leta 1983, drugi pa od leta 2005. Sigurno bo to potrebno spremeniti in to je tukaj naloga Zavoda za zdravstveno zavarovanje, da se loti obračunskih modelov, da jih revidira in vzpostavi na stanje, kakršno je danes, in na današnje metode zdravljenja.

Tudi problem, ki tvori oziroma ki soprispeva k dolgim čakalnim vrstam, je absolutno pomanjkanje zdravnikov. Mnogi strokovnjaki so že sredi 90. let ugotavljali, da bo zaradi načrtovanih upokojitev, podaljšanja študija medicine in podaljšanja pripravniškega staža prišlo do pomanjkanja zdravnikov. Dr. France Cukjati je že leta 2000, ko je bil državni sekretar za osnovno zdravstvo, ugotovil, da v Sloveniji primanjkuje 500 zdravnikov splošne prakse. Se pravi, to ni nov problem, ni za ta problem oziroma zdravniška stroka za ta problem ve že vsaj od leta 2000. In potem se tukaj čudim in naslavljam vprašanje na Zdravniško zbornico in na vse tiste, ki so sooblikovali zdravniško politiko, zakaj se ni povečeval vpis na fakulteto in zakaj se že takrat niso sprejeli ustrezni ukrep, ki bi jim danes prinesli, privedli do tega, da bi imeli večje število zdravnikov na razpolago. Rešitve, kot je že povedala gospa državna sekretarka, so kratkoročne in so dolgoročne. Kratkoročna rešitev je dodaten denar in eno izmed takih rešitev je ta vlada že ponudila in je ponudila dodaten denar za skrajševanje čakalnih dob na operativnih posegih in tudi dodatna sredstva za prve specialistične preglede. Dejstvo je, kot sem rekla, je to kratkoročna rešitev.

Pokazalo se je, da tudi že v preteklosti, ko so bili poskusi skrajševanja čakalnih dob in so bili ti poskusi urejani z dodatnimi sredstvi, da to ni odpravilo čakalnih dob, kar nam pove, da samo

denar za skrajševanje čakalnih dob ni dovolj, da je treba poiskati druge vzroke, ki do danes niso bili raziskani. Ravno s tem namenom se je Ministrstvo za zdravje lotilo pilotnega projekta, da bo na točno specifični bolnici z vnaprej pripravljenim programom in načrtom, kaj bodo spremljali in kako in na kakšen način, da bodo poiskali rešitve, ki bodo temeljile na dejanski praksi.

Veliko je bilo že govora o eNapotnici. Dejstvo je, da okrog 1. oktobra bo večina bolnic na eNapotnici, od 1. 1. pa načeloma papirne napotnice več ne bo. Tudi tukaj pričakujemo, da bo dejansko, kakor je bilo danes že velikokrat povedano, prišlo do prečiščenja čakalnih vrst in da se bodo dejanske čakalne vrste pokazale. V potrditev temu, kar je gospa državna sekretarka povedala; tudi jaz poznam gospoda, ki se je name obrnil, ker je zbolel za rakom na prostati in v Kliničnem centru v Ljubljani je bila čakalna doba šest mesecev in po poizvedovanju sem mu svetovala, da se obrne na slovenjgraško bolnico. Lahko povem, da je bil v roku enega meseca operiran. Se pravi, da je tudi tukaj potrebno, da morajo tudi tukaj zdravniki odigrati to svojo vlogo, da paciente obvestijo, kje so možnosti, da pridejo na vrsto mnogo hitreje kot pa, recimo, v točno določeni ustanovi. Mogoče bo tudi naša razprava pripomogla k temu, da bodo pacienti prepoznali spletno stran Nacionalnega inštituta za javno zdravje, kjer so čakalne dobe javno objavljene, in mogoče jim bo to pomagalo, da bodo na spletni strani poiskali in se mogoče prijavi na pregled tam, kjer bo čakalna doba najkrajša.

Tako kot je že gospa Godec povedala, dejstvo je, da so mnogi zdravniki zaradi oblice dela preobremenjeni in izgoreli. Pa niso vsi enako obremenjeni, bom pa povedala, da tudi ti preobremenjeni in izgoreli zdravniki delajo za dodatno plačilo še izven svoje matične ustanove, kadar dobijo dodatno plačilo.

Kje še lahko poiščemo sredstva za zdravstveno blagajno? Dejstvo je, da v preteklosti so se iz integralnega proračuna plačevale specializacije, pripravništva in terciar, dandanes se to plačuje iz zdravstvene blagajne. Mislim, da smo si enotni, da to ni strošek zdravstvene blagajne in da bi se ta strošek moral ponovno vrniti in plačevati iz sredstev integralnega proračuna. In gospa Godec, kakor sem prebrala, je gospod Sušec izjavil, da je to 100 milijonov letno in to je toliko, kolikor ste vi rekli na seji Odbora za zdravstvo, da primanjkuje sredstev za zdravstvo.

Državna sekretarka, in tudi ministrica, je predstavila že kar nekaj rešitev, kako želimo pripeljati dodatna sredstva za zdravstvo. Eno izmed njih je tobačni cent, pri katerem računamo na 65 milijonov dodatnih sredstev za zdravstvo, druga pa je sprememba Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim želimo ta sredstva pripeljati v proračun naše zdravstvene blagajne. Srčno upam, da ko bomo imeli ta predlog na mizi, da boste podprli naša

prizadevanja, da se zdravstvena blagajna napolni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod mag. Branko Grims, pripravita naj se gospoda Tomaž Gantar in Jani Möderndorfer.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Danes se te točke dnevnega reda zelo lepo nadaljujejo. In če je kaj, lahko ugotovimo, da je boj za svobodo javne besede in za to, da stvari poimenujemo s pravim imenom, skladno seveda z medkulturnim dialogom, z načeli, ki so bila tukaj potrjena, pogoj za obstoj samostojne Slovenije in blaginje in seveda tudi ustreznega zdravja in varnosti v njej. To lepo odraža tale razprava danes.

Kaj, recimo, smo poslušali? Krasno fetišiziranje javnega zdravstva. Zdaj vas pa vprašam, kaj pa je pravzaprav od tega javnega zdravstva še ostalo. Kadar rabim kakšen resen poseg, si ga moram sam plačati. Kadar je rabil poseg bivši predsednik države, vsi ga dobro poznate, ima modre oči, je šel v Švico na privatno kliniko. Ni šel v Slovenijo na javno zdravstvo, lahko pa, da je šel na stroške, zdaj tega ne vem, ampak ne bom trdil.

In pogledj hudiča, ko pogledaš zavarovalnice in njihove ponudbe – kaj v zadnjem času ponuja zavarovalnica? Da se lahko kar zavaruješ za to, da greš preko vrste javnega zdravstva. Čakajte, kako, če je zakon to ...? Ja, ampak so določeni doktorji, ki so jim plačali, pa jim potem oni to pokrijejo ... Skratka, da se nehamo zafrkavati, pod krinko javnega zdravstva, ki je največja javna pralnica denarja v Sloveniji, se točno ve, kdo so dobavitelji, kakšne so cene, koliko pretirane so cene v Sloveniji, se skrivajo v resnici samo osebni interesi. Zdravniki to trpijo, ker drugače dela ne dobijo, razen tistih redkih, ki si upajo iti brez koncesije in brez vsega, ampak tega je v Sloveniji izredno malo. Po drugi strani pa vsi tisti, ki na tem parazitirajo, podobno kot parazitirajo na šolstvu pa na javnih podjetjih pa na vsem tem, od tega zelo dobro živijo in to tudi daje politična moč. Takšna gora denarja na kupu, ko jo kanaliziraš v medije, seveda potem lahko odloča o volitvah. Zato se to krasno navezuje tudi s tisto točko od maloprej.

Prej v tem parlamentu je že predstavnik zdravstva razgalil, kako se sredstva, namenjena bolnikom, iz javnega zdravstva zlivajo v en izmed najbolj razvpitih javnih glasil v Sloveniji. Zelo zanimivo. Kje pa je zdaj tisto javno zdravstvo, ki se toliko sklicujete nanj? Pa vse tiste vrednote? Ker v resnici gre za vrednote, kot vedno. Kaj pravi star zakon, Murphyjev zakon? Karkoli vam že govorijo, vedno govorijo o denarju. Zdaj pa pogledjmo, o čem je bilo danes govora. Govora je bilo o čakalnih vrstah, ki da zahtevajo dodaten denar in da to ni samo denar, ampak tudi stvar organizacije. Čakajte – kdo je že odgovoren za organizacijo? A ministrica?

Bežite no! In kaj potem v praksi pomeni organizacija – ja spet dodaten denar, za dodatne zaposlitve pa za delo, dodatno plačane nadure, če hočete, tistim, ki že sicer delajo. Zato da jim ni treba privatno potem popoldne malo šmuglati pa iste paciente sprejemati v bolnici pa potem zvečer doma. Ker to se v praksi dogaja, kar vsi dobro veste.

Toliko o javnem zdravstvu. Ker vsak sistem, ki nima resne konkurence, postane seveda sam sebi namen, se zbirokratizira, birokracija pa ima samo en cilj, da sama sebe povečuje. To ni krivda zdravnikov, ni krivda medicinskih sester, te so praviloma premalo plačane, preobremenjene, nosijo največji delež težav, ampak to je krivda ministrstva, gospe in gospodje. In zdaj, kaj je že rekel Ronald Reagan? Ne poslušati visokih besed, sledi denarju, kajti prave vrednote se pokažejo takrat, ko se vidi, za kaj v resnici neka vlada v politiki porablja denar. In glej ga šmenta, kaj je bilo razkrito ob razpravi o čakalnih vrstah? Za odpravo čakalnih vrst smo slišali zavarovalnice, vseh, bi bilo potrebnih 120 milijonov evrov, za odpravo kritičnih, zaradi katerih umirajo ljudje, smo slišali, bi bilo potrebnih približno 40 milijonov evrov. A je to res tak problem?

Malo pogledjmo vrednote te vlade. Recimo, ko je šlo za ustanovitev javnega podjetja, ki ga vodi gospod Židan, po domače rečeno strankarskega podjetja, za predvolilno pranje denarja bi se temu reklo, če imenujemo stvari s pravim imenom, tako kot zahteva to medkulturni dialog. 40 milijonov za to koalicijo ni problem – takoj! Ni problem, kupujmo volilne glasove. 123 milijonov za ilegalne migrante za to koalicijo – ni problem, takoj na mizo, zato ker so to bodoči volivci in zato ker je treba še na različne druge načine kanalizirati denar. Samo tretjina tega denarja bi zadoščala za odpravo kritičnih čakalnih vrst, zaradi katerih umirajo ljudje – po izjavi samih bolnišnic. In končno obstaja še en vir, vsi mogoči in nemogoči, tako imenovana nevladna združenja pa inštituti pa kaj vse se je napaslo po Sloveniji v času vladavine levičarjev. Tega je toliko, da tega nihče med nami ne zna naštet. In financirajo se iz javnih sredstev na državnem nivoju – pa naj se ne bi, ampak se – pa potem se na lokalnem nivoju pa še na različne druge načine se kanalizira tja denar. Koristi od njih ni nobene, škoda pa je velika. To so tisti, ki potem praviloma tistih nekaj sto mandeljcev, ki takole protestira, kadar je treba koga diskreditirati pa vpiti kakšna levičarska gesla ali pa se napraviti pa s kakšnimi remelni čakati, če bi kdo nasedel na njihove provokacije in kazati, kako so pripravljene na nasilje. Tam gre, gospe in gospodje, na desetine milijonov evrov vsako leto denarja davkoplačevalcev, vse to pa je seveda točno politično pogojeno.

Če bi samo ta denar preusmerili v zdravstvo, ne bi bilo nobenih čakalnih vrst več, lahko bi korektno plačevali zdravnike in še zaposlili dodatne in lahko bi korektno plačevali medicinske sestre in še zaposlili dodatne. In

lahko bi celo poskrbeli še za dodatno materialno osnovo v bolnicah, da bi bila povsem primerljiva s tisto v Švici ali pa kjerkoli na Zahodu. Ampak seveda to odraža vrednote, če bi bila vam vrednota zdravje ljudi, varnost ljudi, življenje ljudi, bi ves ta denar, o katerem sem govoril, šel v zdravstvo. Ker pa vam je vrednota oblast in rabite ljudi, da za vas skačejo, pa da vam potem pisarijo, lansirajo stvari preko medijev, ki poročajo do konca pristransko, da ne rečem, da včasih še grdo lažejo, uporabil bi še kakšen drug izraz, pa bi zvenel kot ena poslanka SMC včeraj, pa seveda denar uporabljate tako, kot sem povedal; in to odraža vaše vrednote. Vam ne gre ne za varnost, ne za blaginjo, ne za življenje, ne za zdravje ljudi, ampak gre za oblast. Oprostite, take politike ne sprejemam, pa nikoli je ne bom. Samo upam, vroče upam, da vsaj v teh razpravah bodo vendarle volivci opazili, za kako velik konflikt vrednot v resnici gre. Kako ogromna je razlika med vašimi besedami in dejanji. Besedami, ko prisegate na varnost, na zdravje, na spoštovanje pravne države, in za tisto, za kar v resnici uporabljate denar, kar se vidi iz proračuna, in sem ravnokar opisal. In tega nihče ne more zanikati.

Takrat upam, da bo Slovenija izbrala drugače in da bomo v Sloveniji končno spet vzpostavili vse tisto, kar bi moralo biti samoumevno: varnost, blaginjo, uspešno podjetništvo in dosledno spoštovanje človekovih pravic, človekovega dostojanstva in pravne države. Živim za ta dan in delam za ta dan.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Gantar, pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospa Anja Bah Zibert.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Kar veliko je bilo rečenega, z veliko stvarmi se da strinjati. Morda še vseeno še enkrat, treba se je zavedati, da v državah Evropske skupnosti so predvsem v letih do 2008 stroški v zdravstvu naraščali za okrog 4 % na leto, v času krize nekoliko manj. Večina držav je tem potrebam sledila, Slovenija žal ni bila med njimi. Mi smo šli v obratno smer. Potem smo morali celo jemati sredstva zdravstvu, okrog 400 milijonov jih je izgubilo v času krize. Na drugi strani pa je treba vedeti, da se temu obsegu dela kljub vsemu tudi samo zdravstvo ni moglo izogniti. O razlogih smo govorili že veliko; od staranja do novih tehnologij, postopkov, vse, kar sodi zraven, ker ljudje spremljajo, ker se ljudje zavedajo, zahtevajo in ker jim je navsezadnje ta zdravstveni sistem tudi ponujal ves čas. S tem da je bilo po obdobjih treba gasiti; gasiti z ukrepi, kot so nekateri, ki so potrebni danes, poleg seveda sistemskih ukrepov. Eno od področij, ki je bilo ves čas aktualno, je bilo iz vseh teh razlogov tudi področje čakalnih dob. Samo danes trditi, da se je pustilo iz toliko let nazaj

problem, za katerega pa danes pričakujemo od ministrice rešitev preko noči, je seveda krivično.

Moramo vedeti, da se medicina spreminja. Pred, ne vem, 15 leti seveda ni bilo čakalne dobe za kolenske proteze, ker praktično kolenskih protez ni bilo. Ko se jih je začelo vgrajevati, je to pomenilo nov strošek v zdravstvu, tudi novo potrebo po zaposlenih v zdravstvu in tako naprej. Enako je bilo, ne vem, pred 15 leti smo govorili o težavah zaradi čakalnih dob na operacijo na odprtem srcu, danes pa čakajo večinoma na vstavitve stenta v koronarno ožilje. Pa je čakalna doba zaradi tega, ne pa za operacijo na odprtem srcu, čeprav se tudi tiste še vedno delajo. In spet imamo potrebo po novem kadru v zdravstvu in po novih sredstvih. Na žalost tega nihče od zdravstvene oblasti, pa ne bom rekel samo – predvsem ne ministra, verjetno ostalih v vladah pa predsednikov vlad ni želel razumeti in ni hotel razumeti. In da obstaja problem financiranja zdravstva ... Poglejte, praktično po osamosvojitvi države, ker da se je ustanovilo dopolnilno zavarovanje, ki ga danes tako kritiziramo, je bila posledica pomanjkanja denarja v obveznem zdravstvenem zavarovanju. To je bil edini razlog, da se je šlo v dopolnilno zdravstveno zavarovanje. In če smo pri teh kritikah, pa ne mislim sedaj zagovarjati teh zavarovalnic, tudi analiza WHO, o kateri je ves čas že tudi danes bilo govora, je ugotavljala, da ravno zaradi teh zavarovanj so izvajalci, ki vsa leta presegajo programe, ki jih obvezno zavarovanje ne plačuje, lahko vsaj del stroškov si pokrivali zaradi dopolnilnih zavarovanj, ker tam ni bilo omejitev, da ne bi svojega deleža storitev v ceni plačali.

Ampak še enkrat, kot sem že v predstavitvi povedal, praktično ga ni sistema v tej državi, kjer bi toliko let nekdo zastoj delal, izvajal storitve, ki v zdravstvu so bile izvajane. Spomnim se, jaz sem bil direktor pred približno 15 leti v Splošni bolnišnici Izola. Tudi jaz sem bil kot direktor na eni strani med tnalom in nakovalom. Svet zavoda je zahteval uravnoteženo poslovanje, tudi tedanji minister, minister Keber, me je držal za vrat, da moram brez izgube delati, ker sicer direktor boš letel takoj – to, kar se je pač redno dogajalo. Na drugi strani sem pa imel kolege, ki so imeli pritisk bolnikov. Takrat se spomnim primera CT preiskav, ki so bile tudi relativno nove v tistem obdobju, kjer je bila enostavno masa čakajoči, ne vem koliko brezplačno opravljenih preiskav in zahteva seveda uprave, da se to ne dogaja, in bolnikov, ki so čakali mesece in mesece že takrat, dokler se ni po določenem času, letu, dveh nekaj na državnem nivoju spremenilo in so se tiste čakalne dobe začele skrajševati. In vedno znova smo se zaradi pomanjkanja denarja vračali v ta cikel; danes na enem, jutri pa na drugem področju. In danes ni nič drugače. Mogoče je drugače v toliko, da so zadeve prišle tako daleč, da javni zdravstveni sistem enostavno tega ne zdrži več.

Danes se soočamo s problemom na eni strani, ki nas lahko bolj skrbi, ker ga ne bo moč čez noč rešiti, to je pomanjkanje kadra, ni zdravnikov. Mislim, da se lahko vsak zaveda, koliko časa traja izobraževanje enega zdravnika – poleg osnovne izobrazbe na medicinski fakulteti, specializacije in vsega, kar mora narediti. To so odrasli ljudje stari preko, ne vem, 33, 34 let, ki potem še nekaj časa rabijo, da postanejo dobri. In mi jih praktično iz sistema naganjamo, zato ker jim politika na eni strani neodgovorno obljublja praktično nebesa v zdravstvu, na drugi strani pa se soočajo vsak dan z bolniki, ki pričakujejo od njih vse. Vse to, kar se jim obljublja. O tem smo včeraj poslušali na izredni skupščini Zdravniške zbornice. Zdravniki, ki so tam govorili, niso politiki, ne manipulirajo z nikomer, niti z javnim mnenjem, ampak so govorili o svojih stiskah. Kolega, šef kardiologije iz Maribora, je povedal, kar je tudi posledica pomanjkanja denarja, da ob pokvarjenem aparatu rentgenskem za vstavljanje stentov v srčno ožilje, da prvih 30 bolnikov, ki so jih poklicali, ko so aparat končno dobili – pet jih je umrlo v tem času. Zelo verjetno kakšen med njimi, če ne vsi, tudi zato, ker je predolgo čakal, pa so jih samo 30 prvih poklicali! Ampak žal smo v tem primeru tudi zdravstveni ministri vedno naleteli na gluha ušesa. Vem, da ima podobne težave danes tudi zdravstvena ministrica, ker enostavno, kot je slikovito rekel profesor Kenda po eni seji sveta zavoda v Kliničnem centru: pač, če kupuješ mercedes v Sloveniji, ne more stati pol manj kot v Avstriji, to je pač dejstvo. Mi nudimo našim bolnikom storitve, tisti, ki pridejo, na visokem nivoju. In verjemite, da tisti, ki pride v sistem, pa naj bo bogat, naj bo reven, naj bo kdorkoli, rdeč, črn, zelen, kakršenkoli že je, dobi najboljšo možno storitev, ki seveda ni plačana ali je pa bistveno premalo plačana.

Zato govorim. Seveda se strinjam s tem, da samo denar ne reši problema, v zdravstvu je nakopičenih mnogo težav. Upam pa si trditi, da je ključni razlog danes in za čakalne dobe in za mnoge probleme, ker je tega denarja bistveno premalo. To pa je postal omejujoč faktor pri zdravljenju bolnikov in tudi pri čakalnih dobah. Seveda, če mi danes ocenjujemo čakalne dobe, vrednost teh operacij približno pa teh specialističnih pregledov, pride naokrog 100, 120 milijonov. Pa samo to; brez vseh tistih nakopičenih izgub ob neplačanih pacientih iz prejšnjih let! In veste, ko govorimo o javnem zdravstvu, mislim, da to podtikanje, ki se dogaja v zadnjem času – pa zdaj rečem kot zdravnik –, da si želi kdorkoli v tem kontekstu privatizacije – daleč od tega! Veste, zdravniki smo včasih malo čudni, pa rajši zdravimo zahtevnejše bolnike, ker nam je to, recimo, en poseben izziv. Pa so to najdražji in najhujši bolniki. Verjemite, da v privatnih ustanovah delati na ta način, je po navadi dolgčas, ker delaš tisto, kar se izplača. To, kar je zahtevno, pa delajo tam, kjer stroški bremenijo. In to za mnoge zdravnike ni

interesanten posel. Taki očitki seveda ne pijejo vode, da bi si želela stroka tega. Nasprotno, mislim, da sedanji sistem seveda lahko marsikomu odgovarja.

Govorilo se je, zdaj pred mano je magister Grims govoril, tudi o korupciji in koliko denarja se pokrade. V tem sistemu in v tem predvsem javnem sistemu se pokrade toliko denarja in tega niti skupna javna naročila, pa seveda še marsikaj, ne bodo rešila. Ta sistem odgovarja določenim, po drugi strani pa je ta sistem postal največja grožnja javnemu zdravstvu, ker vedno več ljudi, ki hoče do nečesa priti, pride do tega s tem, da bo plačalo tisto storitev. Proti temu so se borili 200, 300 let nazaj, govorimo – poznamo Bismarckov sistem pa druge. Namen vseh teh je bil vzpostaviti nek socialni sistem, kjer človeku ne bo treba plačati iz žepa pa zato propasti, prodati hiše in vsega, kar ima, da se bo lahko zdravil. Ampak to se je začelo dogajati sedaj. Zato je sedaj postal ta sistem krivičen predvsem do revnih. Vsi ostali lahko grejo v tujino, lahko založi, pa bo nekaj dobil povrnjeno, revni bolniki pa tega danes ne morejo več. Glavna omejitev, glavna, definitivno je pomanjkanje denarja. Seveda tudi kadra in še ostali problemi, ampak pomanjkanje denarja.

Zato tudi težko sprejemem kritiko – kolegica je govorila prej o nefer kritiki s strani koalicijskih partnerjev. Veste, vedno je v koaliciji, to dostikrat poslušamo, ko se pogovarjamo, kako ste bili toliko let v vladi. Seveda in si soodgovoren, če si v vladi oziroma v koaliciji in zato, če se koga tudi dobronamerno opozori, da mora malo spremeniti smer ali pa nekje malo pospešiti, jaz tu ne vidim neke nedopustne kritike nekoga, ki pač svojega dela ne opravlja vedno optimalno. Pa zato ne mislim, da sem ga opravljal jaz, ne nazadnje sem tudi odstopil, ker reforme nisem mogel izpeljati. Ampak so tudi moji kolegi pred mano.

Kar je bilo rečeno že večkrat, da se čas ni začel šteti z začetkom te vlade, je dejstvo. Na ministrstvu, vedo kolegice, je predlogov zakonskih sprememb, reform, ampak kompletnih zakonov, pogosto usklajenih, že kar nekaj. In tudi ti moji bivši kolegi, seveda ali smo vsi bedasti in totalno nesposobni bili, kar ne izključujem, lahko je tudi kakšen bil, lahko tudi jaz, ampak se je delalo veliko. So se izpeljevale spremembe, so se reševali problemi in verjemite mi, tudi brez takšnih analiz, ki jo je WHO opravil – ta analiza tistim, ki poznajo zdravstvo, praktično ni povedala nič novega. Mi je pa žal, da ministrica nekaterih ugotovitev te analize ni uporabila niti v resoluciji in upam, da jih bo vsaj pri pripravi ustrezne zakonodaje. Ker je ta analiza jasno povedala, da imamo ogrožujoč sistem financiranja zdravstva, praktično iz enega samega vira, to je zdravstveno zavarovanje, da smo država, ki iz svojega proračuna praktično najmanj da za zdravstvo. Imajo tudi svoje stališče in mnenje o dodatnih in ostalih zavarovanjih, ampak to ne govorim ne o OECD, ne o Svetovni banki, govorim o WHO kot organizaciji, ki za bolnike skrbi in nima interesa

služiti tej ali oni zavarovalnici, ampak vedo, kaj govorijo, ker poznajo zdravstvene sisteme drugih držav. Zato pričakujemo rešitve. Ministrici sem povedal že v začetku, da bomo s tem zapravili 2 leti; točno to, kar se je zgodilo, ker bi lahko verjetno nekaj sprejeli, bo pa vedno težje sprejeti že zaradi tega, ker se mandat preveša v drugo polovico.

Tako bi želel, da se kritike zato tudi kolegih znotraj koalicije jemljejo predvsem dobronamerno, ker so dane dobronamerno. In ker imam občutek, da se ne razume vedno, predvsem ne zdravstvena ministrica, ampak predsednik Vlade in kolegi v Vladi – to izkušnjo sem tudi jaz imel –, kaj se v resnici dogaja v zdravstvu. Veste, da je nekemu vseeno, da bolniki umirajo praktično zato, ker čakajo – zdaj malo karikiram, čeprav se dogaja, prej sem primer povedal – in da se to lepo mirno vse lahko presliži, poleg tega da nam, se pravi, kolegi, v katere smo vložili ogromno časa, denarja; bolnišnica, ki je nekoga naročila za specializacijo in ga šolala, pogledjte, danes pa reče, konča izpit – to so tudi povedali včeraj, ne vem iz katere bolnišnice, mislim, da iz Novega mesta –, naredi specialistični izpit in naslednji dan gre v Švico v službo. To je katastrofa za državo, ker tega zdravnika rabimo, bolnišnica je na njega računala in bo šel. Šel bo pa – zakaj? Ker so zadeve neurejene, ker se dnevno izvaja na njih pritisk, ker jim grozijo bolniki, ker jim grozijo uprave, ker porabijo preveč, ker delajo preveč ... Pogledjte, to j res nevdržno stanje.

Zato pravim, da je alarmantno in absolutno seveda ne kriva te vlade, te ministrice ali pa tega predsednika vlade. Smo pa prišli do točke, kjer se verjetno ne da več za naslednjih toliko let zamikati in odmikati problemov. Moram reči, da me jezi, ko poslušam tukaj na eni strani znotraj iste koalicije finančnega ministra, ministrico, ki trdi, da tega denarja za zdravstvo ne bo dala, na drugi strani pa obljube ministrice, da to pa delam zato, ker bom tukaj toliko denarja dobila ... Čakajte, se hecamo? Mislim! Še vedno gledam, res, da delamo veliko škodo ljudem in delamo veliko škodo zdravstvu. Mi in posledično seveda pogosto, kar je bilo tudi rečeno, tudi mediji, ki zelo radi potem igrayo na to karto, ker je fino nekoga najti, na katerega se lahko jeza stresa. In zdravstveni delavci so kot naročeni za to, zraven še včasih malo nespretni, ker saj pravim, niso politiki, ampak ... Pogledjte, mislim, da to sigurno ne vodi v tisto zdravstvo, ki si ga želimo in ki ga ljudem obljublamo, in upam, da bomo nekaj na tem spremenili.

Še enkrat pa pravim in sem prepričan, da bo ta koalicija in ta vlada v resnici ocenjena na podlagi tega, kar bo naredila na področju zdravstva. Ker če bo tukaj padla – ne bom napovedoval rezultata. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Jani Möderndorfer, pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Ivan Prelog.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Prej sem naštel, da nas je 12, zdaj nas je pa samo še 11 ali pa 10, ki nas zanima ta razprava. To zdaj lahko pove marsikaj, lahko pa tudi nič. Ampak v resnici nisem zadovoljen, da še tisti, ki so predlagali to razpravo, po navadi, vsaj tako smo včasih delali, da tisti, ki predlaga neko razpravo, da vsaj oni promptno stojijo, tako kot je treba. Je že v redu.

Ne glede na to pa ocenjujem, da ta razprava je in se potrjuje, tako kot sem rekel že na odboru, v resnici nič drugega, kot samo uvod v interpelacijo, ki ste jo pripravili. V resnici imam problem, ker v resnici ne vem, ali govorim o čakalnih dobah, ali govorimo o interpelaciji, ali govorimo o zdravstvenem sistemu, ali govorimo o korupciji ali govorimo ... O čem pravzaprav govorimo? Mi govorimo kar malo o vsem skupaj. Vemo pa, da nekaj, kar so že nekateri moji predhodniki povedali, če nekaj leta in leta delaš narobe, preprosto čez noč tega ne moreš spremeniti. Ne moreš. To je treba preprosto večkrat ponoviti.

Moram reči, da kolegico Godec zelo cenim, ker resno pristopi k stvari, se pripravi in tudi na nek način stoji za tistim, kar trdi. To pa seveda še ne pomeni, da vse to tudi drži. Pa ji tega ne očitam, da se ne bomo narobe razumeli. Pa vendar, danes sem v eni od razprav poslušal, vmes me ni bilo, ampak verjemite mi, da sem vsakega razpravljavca poslušal, ker točno vem, ker sem si vse zapisal, kaj je kdo kaj rekel, sem eno kolegico slišal, da je rekla, da se je bum zgodil zadnji dve leti v čakalnih vrstah – ni bilo na tisti strani to rečeno. Če bomo šli zelo natančno pogledat podatke, bomo videli, da še zdaleč čakalne vrste niso nastale pred dvema letoma, ampak so nastajale mnogo mnogo let nazaj. Je pa res, da še do danes ne vem, če lahko verjamem tem številkam, ki jih imam pred seboj, ker nimamo natančnih podatkov. Imamo podatke, s katerimi operira Nacionalni inštitut za javno zdravje, imamo podatke, s katerimi vsake toliko časa operira Fides, imamo podatke, s katerimi operira zbornica, potem pridejo podatki, kar tako malo, pa še od poslancev, ki jih malo, takole čez roko pa čez palec, namečejo in potem nastane ena velika zmeda.

Danes bom razpravljal samo o podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje in tukaj pred menoj je en zbir, zato da si bomo znali plastično predstavljati to, o čemer pravzaprav govorim. Že v času Marušiča, bom začel pri njem, kot minister pa ni imel – že v njegovem času je več kot jasno, da v resnici je bilo prijavljenih pol manj storitev, kot jih je danes, zato lahko operiramo z navideznimi številkami oziroma s številkami, katere so pač takrat sporočali. Vemo, da vse bolnišnice enako ne poročajo, vemo, da imajo tudi v vsaki bolnišnici popolnoma drugačen sistem evidentiranja čakalnih vrst. Nekje imajo ene čakalne vrste, nekje imajo tri čakalne vrste, nekje ročno vpisujejo, nekje elektronsko; skratka, zelo

različen spekter, kar že vnaprej govori, da lahko prihaja do verjetnostnih pomot. In če gledamo pri takratnemu ministru Marušiču, je v resnici maja leta 2011 bilo 27 tisoč 582, celotna številka čakajočih hitrih in pa rednih – vemo, kaj ta termin v resnici pomeni.

Potem, da si bomo znali predstavljati, je nastopil po padcu Pahorjeve vlade minister Gantar in takrat ob njegovem nastopu se je zgodila številka 28 tisoč 20 v čakalni vrsti, po teh podatkih, in tam nekje okoli od januarja pa vse do julija oziroma avgusta 2012 je ta številka nekako se držala, potem se je pa zgodil bum. Sedaj pa moramo vedeti, ali se je zgodil bum, zato ker se je začelo malo bolj resno evidentirati, ali se je dejansko zgodil, ker so se določene potrebe kar naenkrat zgodile – ta podatek meni ni jasen in iz te krivulje to ni moč trditi, zato bi bilo danes reči, da je minister Gantar sedaj kriv za to, da se je to zgodilo – daleč od tega! in tudi, ko bom komentiral vse ministre in nikogar ne želim šikanirati, želim vam samo potrditi, kaj se je v resnici dogajalo s temi številkami –, se mu je zgodil neverjeten skok, namreč čez 100 tisoč čakajočih se je zgodilo v čakalni vrsti. Tam nekje okoli 130, 140 tisoč je takšna ocena. To se odvija vse do konca njegovega mandata, tu je všteta tako Janševa vlada kot potem že vlada tudi Alenke Bratušek in vmes nastopi, ko prevzame začasno za tri mesece, minister Karl Erjavec. Začasno – vemo, kako to gre, da se najde nov minister in tako naprej in že v tistem vmesnem času je številka s 147 tisoč 665 skočila na 157 tisoč. V treh mesecih!

Če gremo naprej še malo bolj natančno pogledat, bomo lahko videli, da vmes takrat je bila ta znamenita najkrajša dobra ministra – mislim, da je samo še minister za zunanje zadeve pred dvajsetimi leti imel še krajši mandat, to je bil en mesec, mislim da Zoran Talar zunanji minister – ko je nastopila dr. Alenka Tropa Skaza za en mesec in pol. In v njenem času je šlo s 157 tisoč na 160 tisoč. Govorim okrogle številke, ne bom vas maltretiral s podrobnimi številkami, natančnimi. Potem pa se zgodi mandat Alenke Bratušek. Po mesecu in pol je odstopila Alenka Tropa Skaza in nastopi Alenka Bratušek, ki vodi vse tja do 18. 9. 2014, in se s 160 tisoč že poveča na 165 tisoč. Tako je 165 tisoč 524 čakajočih bilo ob nastopu ministric Kolarjeve. Ta številka danes, vsi vemo, ker jo vsi ponavljamo na glas, je nastala pa potem v nadaljnjih dveh letih.

Kaj to pomeni? Kaj sem v resnici želel povedati? Noben od ministrov, res je, imeli smo smolo, sploh noben ni dokončal svojega mandata, ni doživel interpelacije zaradi čakalnih vrst. Noben od teh ministrov! Ampak, te čakalne dobe so zdaj kar naenkrat postale kardinalen problem. In so, da se razumemo, da me ne bo kdo za jezik držal, da čakalne dobe niso problem. Seveda so! Ampak vmes se je dogajalo tudi marsikaj drugega še. Ne pozabiti, da v času Janeza Janše smo imeli najhujše varčevalne ukrepe v zgodovini Slovenije in samo na področju zdravja

je šlo 440 milijonov stran. To je seveda tudi en dodaten lahko vzrok. Danes lahko samo špekuliram, ker natančnih podatkov pravzaprav sploh nimamo in ne moremo z njimi operirati, da je prišlo do tako velikih čakalnih vrst. Nekaj ste jih danes našteali. Našteli ste seveda specializacije. Moj predhodnik, kolega Gantar, je govoril o tem, da preprosto zdravnika ne moreš vzgojiti v enem ali dveh letih. Preprosto ne gre. Vi se spomnite pred mnogimi leti je bil problem, ker smo imeli v državi samo eno medicinsko fakulteto in je bil blazen pritisk, pustimo, da je bil tudi politični, da se mora zgoditi še ena medicinska fakulteta – in se je zgodila v Mariboru. Z načrtom, da bomo imeli večjo produkcijo tega kadra zaradi tega, ker smo z neko projekcijo že vedeli, kaj nas v resnici čaka v prihodnosti. Pa vendar ta fakulteta ni dala tega rezultata, kar pomeni, da se je moralo še nekaj drugega zgoditi vmes. Pustimo odliv možganov, odliv možganov se dogaja v vsaki državi. Govorimo o procentu, ki jih normalen in razumen, govorim pa tudi o procentu, ki nas lahko skrbi. In danes, ko imamo problem in ko imamo pomanjkanje, je to seveda lahko zelo resen problem. Še posebej ob dejstvu, da jih davkoplačevalci financiramo, izobrazimo, potem pa grejo. Včasih je bila, ko si bil v službi v delovnem razmerju, vsaj pogodba, če te je firma plačevala, si podpisal pogodbo in če si prej šel kot v 8 letih – mislim, da je bil en tak povprečen rok, odvisno, kaj je v pogodbi pisalo – si moral vsaj šolnino vračati, če ti je plačevala šolnino. Pri nas nobenemu nič ni treba vračati, ampak pišemo pa članke o tem, kako je naš slovenski zdravnik uspešen v tujini in se pohvalimo s tem, da je dober tam. In ko ga vprašamo, z veseljem nam pove preko Skypa, ali da ne misli priti ali pa ta zadnji primer, ki sem ga slišal, ko se je samo nasmejal in ni dal komentarja, kar nam da jasno vedeti, v čem je pravzaprav problem.

Kdo je odgovoren za ta problem? V tej državi smo se zmenili in z zakonom zelo jasno določili, z Zakonom o zdravniški službi, kdo je tisti, ki je odgovoren za razpisovanje specializacije. In tisti, ki razpisuje specializacije, ne more danes ugotoviti, koliko je potreb in primanjkljaja in potem šele danes razpisati, ker vemo, da bomo takšnega specializanta dobili najkasneje – če imamo seveda že zdravnika, ki čaka v vrsti in se že jutri prijavi na razpis – čez 3, 4 leta, pa potem še vsaj 5 let, da bo to potem resno samostojno opravljal in z vso prakso in tako naprej, da rečemo, to je to. In seveda srečo mora imeti še, da bo imel dobrega mentorja, da bo delal v okolju, ki je prijazno, dobro; skratka vse mora biti več ali manj dobro. Največkrat se pa potem zgodi, da imamo tukaj problem, če pogledamo samo primer urologije, imamo resen problem. Kaj smo delali zadnjih 15 let na področju specializacije urologije? Katastrofa. Resna katastrofa.

Zato se dostikrat vprašam, danes je bilo dvakrat to omenjeno, čakalne vrste so – ne me prijete za ..., bom rekel tako, da zdaj nekaj

prav posebnega hočem povedati –, ampak v resnici zaskrbljujoče še z enega drugega vidika, z vidika korupcije. Da nekdo v resnici, to se meni zdaj ... Mislim, povežujem. Da je nekdo umetno ustvarjal ne čakalnih vrst, ampak da specializantov ni; ker pa specializantov ni, se pa začnejo domine podirati. Ker ni dovolj specializantov oziroma specialistov kasneje, potem seveda imamo problem s kadri, potem se zgodi še ekonomska kriza, zmanjša se način financiranja in potem se kar naenkrat naredi ena takšna snežna kepa, ki je pravzaprav ne moremo več ustaviti, lahko naredimo samo še sneženega moža in skačemo okoli njega in ugotavljamo, da imamo resen problem.

Ministrstvo daje soglasje, na odboru smo se pogovarjali, koliko je takšnih primerov, kjer ministrstvo ni dalo soglasja na to, kar je predlagala Zdravniška zbornica v okviru specializacije, pa smo se o tem pogovarjali že pri urologih, pa smo se o tem pogovarjali že pri anesteziistih, pa se pogovarjamo o tem še pri vseh ostalih, da ne bom rekel manjkajočih delih. Zakaj, recimo, ni problem pri enih drugih področjih specializacije, ampak samo pri nekaterih? Res je, tudi o tem smo se že pogovarjali, da včasih pred leti so eni specializanti manjkali, kasneje, drugo obdobje 5, 10 let, pa naslednji specialisti.

Potem imamo naslednji problem, ki mu rečemo različne čakalne vrste. Različne čakalne vrste seveda pomenijo predvsem to – danes sem poslušal enega, ki je rekel, mislim, da je bila kolegica Godec, ko je rekla, da z eno – ne, saj greš lahko, nič slabega ne bom povedal –, ko je omenila, da je v resnici vprašanje, kako se nekdo postavi v dve čakalni vrsti, če je pa sam ena napotnica napisana. Nekdo napotnico dobi, je ne uporabi in gre še enkrat po napotnico. Reče, da je napotnico izgubil, založil, karkoli naredil ... Ja, že, že ... Dokler ne bomo imeli elektronskega sistema, bo to izredno težko preverjati. Tudi to je mogoče.

Potem imamo pa še tretji način čakalne vrste, to pa je tisto, kar je bilo že večkrat omenjeno, imamo nekoga, ki se postavi v vrsto in potem seveda poišče, tako kot ste nekateri danes z one strani vehementno ponavljali, zasebno prakso in ne pove, da je šel drugam. Ampak on še vedno čaka v vrsti na papirju. On je svoj problem že rešil in ta številka se seveda veča.

Potem imamo tudi čakalne vrste, zato ker se nekdo postavi v vrsto, pa vmes bodisi zaradi zdravstvenih razlogov, zbolil, ali pa zaradi katerih koli drugih razlogov, eni imajo poroko, pa rečejo, ne grem zdaj. Poglejte, kakorkoli obrnemo, to so dejstva in takšnih primerov je, kolikor hočete; pa sem zdaj samo en primer povedal. Lahko so tudi še drugi razlogi. Eni mogoče zaradi službe ne gredo, ker vedo, da če bodo na tistem delu manjkali, se lahko kaj v službi zgodi, ali pa bodo celo premeščeni, ali pa karkoli; skratka različne potrebe.

Zdaj pa seštejte vse te številke skupaj in verjamem, da ta številka, s katero danes operiramo, ni realna. Ugriznil se bom v jezik, če bo številka še večja, ko bomo uvedli elektronske napotnice. Prepričan sem, da bodo številke manjše, ampak to ne pomeni, da smo s tem rešili problem. Ker bomo morali delati najprej na tem, da bomo imeli dovolj timov, potem bomo morali delati na preglednosti čakalnih vrst, potem bomo morali pa še tisto narediti, kar nekateri seveda vsi vehementno ponavljamo, to pa je zagotoviti dodaten denar.

Kolega je prej govoril o mercedesu in primerjavo je dal. Jaz sem večkrat, dvakrat sem vsaj v tej dvorani in na odboru omenil primer bolnišnice Gradec in Univerzitetni klinični center. Primerjava teh dveh bolnic s približno enakim številom postelj, približno enakim številom zaposlenih, no tam jih je malenkost več, s približno podobno kvaliteto in enakim, podobnim obsegom storitev. Vendar tam skoraj enkrat več denarja, pri nas pa pol manj. In potem se zgodi to, o čemer je govoril kolega Gantar, da smo to iz leta v leto zamikali in ta balon enkrat mora počiti. Ali je počil zdaj? Ali je počil že prej, pa se nekateri niso tega zavedali? Oziroma je tudi problem še naslednji: kadarkoli in katerikoli minister za zdravje je hotel in se je odločil, da bo začel spreminjati zakonodajo, si je polomil zobe, ker potem so nastopile interesne skupine, o katerih je govorila državna sekretarka in o katerih je govorila tudi gospa Godčeva; ne vem pa, če sta govorila o istih interesnih skupinah. Vi ste verjetno govorili o nevladnih organizacijah, bom rekel o tistih, ki imajo vso pravico se vključevati in zahtevati in pričakovati odgovore, kakšno naj bo javno zdravje oziroma zdravniki rečejo temu zdravstvo, jaz pa govorim ves čas o javnem zdravju, ali pa tisto, o čemer je govorila kolegica Godec. Interesne skupine, že napol lobiji, napol neke mafijske združbe, za katere pa je treba danes zelo jasno povedati. Za božjo voljo! Gospa Godčeva je prav ocenila, ko je rekla: "Povejte mi, kdo so to!" Jaz pa bom rekel, kolegica Godec, če veš, kdo to je, prosim, povej. Jaz bi pa rad vedel, kdo so te interesne skupine, ker jih je treba eliminirati. Treba jih je prijaviti in treba jih je odstraniti kot tujek v telesu, ki nima kaj tam početi.

Zato pravim, da večina poslancev, ki nas danes tukaj sedi in marljivo poslušajo in poskuša spremljati in ustvarjati eno diskusijo, verjamem, da imamo vsi isti cilj. To je, da imamo uspešno javno zdravje oziroma zdravstveni sistem v Republiki Sloveniji. Res pa je, da če pogledamo desno stran, je tam en drug koncept mišljen v glavi, na tej strani je pa drugačen koncept. Temu bi rekel nekdo s političnimi pamfleti, da hočemo imeti in zganjati tu socializem in ne vem kaj še vse. Oprostite, jaz nobenega socializma ne zganjam, govorim o javno dostopnem zdravstvenem sistemu in včeraj na zbornici je dr. Bitenc rekel naslednji stavek: da čakalne vrste generirajo razvoj oziroma odhod pacientov iz čakalnih vrst k

zasebniku. Kaj je s tem mislil, ne bom razglabljal. Ampak dejstvo je, da to drži. Vprašanje je samo, kdo to želi in kdo tega ne želi. O tem vam hočem povedati. Zato sem prej omenil, da so čakalne vrste lahko zelo nevarne zaradi tega, ker v resnici se moraš vprašati, kdo jih generira in kateri vzroki so prisotni in kdo dejansko ima res vpliv na to. Kdo? Zakon? Zakon ne rešuje vseh problemov, to ste tudi že večkrat povedali. Tudi denar ne bo rešil vseh problemov. Da bomo prišli pa do zdravnikov, bo trajalo pa še nekaj časa oziroma ne samo zdravnikov, tudi timov, še vseh ostalih, ki sodelujejo v tem procesu. Zato je za mene pomembno, da razčistimo, kaj je javni zdravstveni sistem. Žal vem, da marsikaterega utrujam, še posebej vas, ki se več ali manj s to materijo ukvarjate in jo poznate in da slovenska javnost ne ve, o čem govorimo.

Namreč, govorimo predvsem o tem, da javni zdravstveni sistem ima svojo mrežo in znotraj teh mrež in danes sem slišal gospo – nisem prepričan, če je to res ona rekla, moram preveriti ... Ja, je, ja, ona je rekla, ja. Slišim, da boste ukinili koncesije. To je rekla! In potem je poudarila, ni res, koncesije oziroma koncesionarji so del javnega zdravstvenega sistema. Tako je! Zato vas lepo prosim, kadarkoli omenjate koncesije, ne govorite o zasebnikih. To za mene niso zasebniki. Zasebno sicer s svojim kapitalom, premoženjem, ki so ga vložili v ambulanto oziroma v opremo in tako naprej, opravljajo delo, vendar plačilo za svoje storitve dobivajo iz zdravstvene blagajne in so zato del javne zdravstvene mreže in za mene to niso zasebniki.

Veste, kje nastane problem? Problem nastane takrat, ko ta zasebnik, tako imenovani zasebnik, ki ga nočem imenovati zasebnik, dobi samo 20 ali 30 odstotkov programa koncesije. Potem imam problem, ker ne vem, kdaj je začel delati za javno zdravstveno mrežo in kje se to konča in začne delati kot zasebnik. Zato bi bil zelo vesel in bi predpisal, da se izjemoma lahko samo podeli in to samo tam, kjer je ugotovljeno – in to je verjetno v manjših krajih –, da so potrebe po samo po 20-, 30-, 40- ali pa 50-odstotni koncesiji programa, drugače pa bi uvedel celotne programe. Naj dela zasebnik oziroma koncesionar celoten delovni čas, osem ur na dan, ves teden, pet dni v tednu in je stvar zaključena in bo jasno. Kaj bo on delal popoldan, kaj bo on delal zvečer in kako bo razpolagal s svojim delovnim časom, mene osebno več ne zanima. On bo imel samo še z drugimi predpisi problem, če bo seveda delal prekomerno in v to silil svoje zaposlene. Ampak na načelni ravni upam, da ste me razumeli, o čem govorim. Namreč dejstvo je, da je to za mene javna zdravstvena mreža. Medtem ko imamo potem še tretjo kategorijo, to pa so čisti zasebniki. Čisti zasebniki, ki je tudi prav, da so. Zakaj pa ne? Seveda. Oni pa dopolnjujejo dodatno ponudbo, ki jo državljanji hočejo imeti, in to je ne nazadnje tudi trg in v bistvu izziv za to,

da med seboj zdravniki tudi tekmujejo strokovno, napredujejo, ker v bistvu te sinergijske povezave pritiskajo enega in drugega, da se dodatno izobražujejo, dodatno raziskujejo in stvar se premika naprej. Koliko je tega razmerja? Danes sem slišal tudi enega poslanca – sploh ga ne bom niti več omenil, nima smisla, ker me vedno, sicer na začetku me je še zabaval, zdaj me je še nehal zabavati –, da v resnici je javni sistem zanič in da imamo mi dvorazredne paciente oziroma državljanje; eni, ki si to lahko omogočijo, eni pa ne. No, saj o tem je tudi predlagateljica govorila. Vendar pogledjte, znotraj zdravstvenega sistema ni dveh možnih različnih pravic, ampak samo ena. To, da pa nekdo misli, da če je šel h koncesionarju, da je to neka druga pravica, to mešajo ljudje. To ni zasebnik. Ima zasebno dejavnost, ampak dela na podlagi programa. To je treba kar naprej ponavljati, žal še vedno tega večina ljudi, žal nekateri poslanci tega ne poznajo in ne razumejo.

Gremo naprej. Lahko govorimo tudi o tem, da je potreben dodaten denar. Glejte, danes smo septembra. Če danes damo 500 dodatnega denarja, se ne bo nič zgodilo do decembra – več, če me razumete. Zato sem prepričan, da ko bomo dobili prave podatke na podlagi elektronske napatnice, bomo prvič resno lahko izračunali, kaj v resnici je tisto, kar je primanjkljaj. Takrat bomo tudi naredili zelo jasen operativni načrt – govorim o Ministrstvu za zdravje in to tudi pričakujem od njih, ko bodo imeli te podatke, da bodo naredili v bistvu izračun in se začeli pogovarjati o pravih podatkih. Tudi zdravstvena blagajna je tukaj vpletena. Takrat bomo dobili tudi jasno številko in se bomo resno začeli pogovarjati, ne pa, da tam nekdo kriči: "200 milijonov takoj! Kratkoročni ukrep! Potem pa še ne vem koliko!" Kam? V kaj? Če ne ve nihče, ali bomo dali za investicije, ali bomo dali za storitve, ali bomo dali za time, ali bomo dali za preglede, ali bomo dali ... Kaj bomo dali? Zato se mi zdi, danes kar naprej samo na to opozarjamo, je resen problem.

Drugo pa je seveda, ko govorimo o izgubah v bolnicah. Vsi vemo, da blagajna zdravstvena trpi zaradi investicijskih izgub. Tam je problem najresnejši, ki ga leta in leta že ne uredimo za nazaj. No, potem pa imamo še ... Kolegica Ljudmila Novak je rekla, da več denarja, to ne bo dovolj, da bi koalicijski poslanci morali pritisniti na ministrico. Pa dobro, ali imate res tak občutek, da se mi ne pogovarjamo med seboj? Seveda se! In tudi z ministrico se kar naprej pogovarjamo in terjamo določene odgovore in jih tudi imamo. Drugače danes ne bi tukaj stali in se z vami pogovarjali in zagovarjali določenih tez. Vsi bomo na koncu potegnili črto in videli, kaj je res in kaj ni res. Ampak, še enkrat, oprostite, zaradi čakalnih vrst je treba samo delati zelo sistematično na tem, katere stvari se bodo spreminjale. Ministrica je povedala tako na odboru, večkrat v javnih medijih, v javnih nastopih, kaj vse je pripravila. Ne nazadnje tudi skozi vladno proceduro, sami veste, da prihaja

in še bo prihajalo. Še najmanj dva zakona sta tista, ki morata biti še dodatno izpeljana do konca leta oziroma vložena v postopek.

Naj omenim še en podatek, ki se mi zdi zelo pomemben, danes ali večkrat, sedaj smo se že kar navadili, veste, to je tisto, ko nekdo dvakrat, trikrat ponovi eno stvar, potem to postane tako družbeno sprejemljivo, da potem kar vsi ponavljamo eno in isto, pa se sploh ne zavedamo, kaj pravzaprav s tem počnemo. In danes, pa na odbor, pa zadnje čase kar naprej poslušam, kako je naš zdravstveni sistem zanič in ne funkcionira. Oprostite, žalite vse zdravnike, ki so kvalitetni in dobri in delajo na svojem področju, po drugi strani pa bi bilo zanimivo pogledati javnomnenjske raziskave, kaj si mislijo dejansko ljudje. Junija meseca je bila objavljena v Delu anketa, ki govori o tem, kako ocenjujete zdravstveni sistem. Samo teh, ki so ocenili dobro in zelo dobro je bilo 75 %. Sedaj imam pa resen problem. Oni ne čutijo tega, o čemer se mi pogovarjamo. Seveda čutijo, ampak če boste videli in pogledali, boste lahko ugotovili, da imamo še en problem, na katerega vsi pozabljamo. Mi imamo prosto izbiri zdravnika, ki se tepe s pravico dostopnosti do zdravnika. To ponavljam vseskozi.

Mene to spominja na šest, sedem let nazaj, ko je bil v Mestni občini Ljubljana resen problem, ko nisi mogel priti do vrtca in so bile čakalne vrste zelo podoben problem. Ampak, kaj je bil glavni problem? Vsi so hoteli iti v vrtec tam spodaj pod blokom; tisti vrtec, ne v tistega ali tretjega ali četrtega kjerkoli v Ljubljani, prav v tega. Zato imamo tudi vprašanje, ali v čakalni vrsti nekdo hoče iti k tistemu zdravniku, za katerega ve, da je dober, ker mu je to povedal sosed, prijatelj, teta, mama, stric – nekateri sploh še nikoli niso bili niti v Slovenj Gradcu, sploh ne vedo, kako izgleda bolnica, ali pa, da ne bom samo slovenjgraško omenjal ali pa še kakšno drugo in tako naprej – in se mu zdi odročno se peljati, banalen razlog, kdo bo šel na operacijo tja, ker kako bodo pa mene obiskovali. In ne želi iti tja. Zato se mi zdi še posebej pomembno, da v tako majhni Sloveniji imamo problem oditi v Celje, imamo problem iti v Postojno, v Novo mesto ali kamorkoli drugam. V tujini to ni noben problem. Na drugih področjih bistveno daljše kilometre presegajo in vsak dan, v službo se vozijo po 150, 200 kilometrov na dan. Tukaj pa za en operativni poseg ali pa pregled ali karkoli drugega.

Nekateri boste rekli, da problem je denar. Ja, lahko, seveda, da je lahko tudi to problem. Ampak veste, čemu se vse odpovedo, samo da bi prišli do zdravnika? Zato mislim, da to ni ta glavni problem, kar pa ne opravičuje, da so čakalne vrste. Zato ne obračati mojih besed. Jaz vam samo razlagam, da tudi ko mu poveš, da ima možnost, nekateri raje čakajo v vrsti, zato da pridejo do izbranega zdravnika, ker njemu zaupajo in nobenemu drugemu, ali pa, ker so se tako odločili.

Na tej točki razglabljam o čakalnih vrstah, češ, tako kot je bilo rečeno: koalicija, niste sprejeli priporočil, ki smo jih pripravili, in ta priporočila bi bila lahko mogoče ena od tistih rešitev. Na odboru sem povedal, zakaj teh priporočil ne moremo sprejeti. Sam en podatek, zato da si bodo ljudje lahko predstavljali, kaj ste v resnici predlagali. Predlagali ste, da se naredi nekaj, kar je bilo narejeno od leta 2006 do 2007, če tam preberem, "Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za zdravje, da proučite vse možnosti in naredite vse potrebno, da se čakalne dobe čim prej skrajšajo." Pika. Lep stavek, nič ne pove, razen to, naredite že nekaj, da se bodo skrajšale vrste. In drugo, sedaj pa, pozor, to je pa bistveno, "Nujno je potrebno napraviti ločen načrt za takojšnje skrajšanje čakalnih dob, kot v obdobju 2006–2007, in načrt za dolgotrajnejšo rešitev". 2006–2007 je bil načrt narejen, namreč narejeni je bil ta načrt, da se je dalo denar za zmanjševanje čakalnih vrst. Rezultat tega je, da imamo danes še 2-krat, 10-krat več vrst, kot smo jih imeli takrat. Po teh podatkih. Da bo ironija, smo leta 2012 440 milijonov še vzeli zdravstvu, zato da se ne bi moglo izvajati tisto, kar bi zmanjševalo tudi čakalne vrste, ne samo čakalne, še kaj drugega.

Moj namen danes razpravljati seveda ni več o teh priporočilih, ker so pasé, ker smo jih zavrnilo že na odboru, ampak ker ste zahtevali razpravo na podlagi poslovnika in postopka, je treba povedati, da upam, da se zavedamo, da v resnici na nek način s takšnimi razpravami, ki sicer so dobrodošle, če imamo skupen cilj in tudi način, kako bomo do tega prišli. Če pa nimamo skupnega načina, potem bomo vedno stali na dveh bregovih in vedno se bomo obtoževali, da to ni prav, kar se počne. Smo tega zmožni? Ne vem. Smo upam lahko, da smo tega zmožni. Kolegici Godec verjamem, da njen glavni cilj je samo zmanjševanje čakalnih vrst, ker pa sva oba politika in sediva v parlamentu, pa veva, da je končni cilj tega predloga v bistvu generalna za interpelacijo. Če to pomeni, da se bomo še tam še enkrat pogovarjali in poskušali obnoviti abecedo, ki jo ponavljamo že kar naprej – če bo prinesla le kakšen rezultat. Bojim se, da takšne razprave ne prinašajo rezultata. Upam pa, da tisti, ki to sledijo, si bodo znali sami razsoditi.

Predlagam pa predlagateljici, in to samo še malo, da se ne bomo tako resno poslovili, predlagam, da kadar vlagate predlog za razpravo o problematiki podaljševanja čakalnih dob, da rečete svojim strokovnim sodelavcem, da ste še vedno ženskega spola in ne moškega, kajti zapisali so, da bo sodeloval poslanec Jelka Godec. Toliko, malo za hec. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj imamo predlagatelja, Vlado. Replika je mogoča. Najprej replika, ker domnevam, da Tomaž Gantar hoče na to odgovoriti. Ali je mogoče? Prav.

Besedo za repliko ima gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik.

Mislím, da je nekaj stvari, o katerih je bilo zdaj govora, le treba obrazložiti. Sicer ne vem, od kod ima kolega Möderndorfer hudo slabe izkušnje z zdravniki, ampak je v njegovem izvajanju le moč zaslediti, da praktično namerno generirajo čakalne dobe, ker seveda so v ozadju drugi interesi. Verjetno popoldansko delo in služenje in podobno, pa tudi odgovornost pri specializacijah – tudi o tem smo že govorili.

Kar se tiče čakalnih dobi. Še enkrat moram povedati, tudi kot direktor sem bil v istem položaju, tudi sedanjí direktor Kliničnega centra je sam opozoril, da v kolikor storitve, ki jih opravijo, ne bodo plačane, jih bo prepovedal. Zdravniki jih hočejo delati, ampak nihče jih ne plača in zato jih vodilni ljudje v zdravstvenih ustanovah ne pustijo izvajati. Tudi jaz sem bil direktor in tudi jaz sem jih poskušal na enak način omejevati, da ne bi delali programa, ki ga nihče ne plača. Ob tem, da je produktivnost dela zdravnikov, če lahko tako govorimo, pa se mi zdi to grob izraz produktivnost, ko govoriš o delu z ljudmi, povsem primerljiva zadevam zdravnikov v drugih evropskih državah. Ne dela nihče nič manj. V povprečju naredijo več dela. Včeraj smo poslušali o zdravnikih, ki pregledajo 60 in več pacientov na dan, kar je nenormalno in nečloveško. Da bi potem takšnemu človeku nekdo očital, da generira čakalno dobo namerno, to je res perverzno.

Potem tudi vpliv na število specializantov oziroma zdravnikov. Ne vem točno, od katerega leta je ta sistem, da Zdravniška zbornica sprejema programe specializacij, ampak prej so sprejemali direktorji bolnišnic in zdravstvenih zavodov, in ponovno direktorji in politika smo bili tisti, ki smo omejevali zaposlovanje zdravnikov, ker so nas za vrat držali, ker programi niso bili financirani in ker se enostavno predstavlja, če rečem, bilančni strošek dela – največji strošek pač v poslovanju vsake bolnišnice. Si to danes očitati, da so zdravniki tisti, ki so zaradi ponovno svojih interesov omejevali, da nekoga ne bo ... Mislím, to se mi zdi res popolnoma krivično do teh ljudi, ki se jim, mislím, da večini, res lahko zahvalimo, da je danes še vedno tako, kot je, ker bi bilo lahko bistveno slabše, če tega ne bi delali, ker niso dobivali plačanih nadur za opravljeno delo. Samo podatki Kliničnega centra so bili katastrofalni, da ne govorimo drugje in tako naprej. No, da ne bom zdaj kot zdravnik preveč v to se spuščal, samo v resnici mislím, da ni argumentov za takšne trditve, da je to skregano s pametjo.

Potem tudi govora je bilo ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika je tri minute.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): ... veliko o tem, da z varčevanjem ste vzeli zdravstvu, smo vzeli zdravstvu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod, replika je triminutna.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Takoj. Poglejte, varčevanje. Zdravstvo je izgubilo, zato ker so se firme zapirale, ker so se plače nižale. Noben ukrep ni bil v smeri, zdravstvu dajmo vzeti 100, 200 milijonov. Ampak posledično so bili manjši prispevki in manjši prilivi v zdravstveno blagajno in to je razlog, da je zdravstvo izgubilo 400 milijonov, ne pa ukrepi katerekoli vlade. Seveda to pritrjuje temu, kar ves čas pravim: omejitveni dejavnik je pomanjkanje denarja. V času krize, ko je zdravstvo izgubilo toliko denarja, so se čakalne dobe drastično povečale. Pač dejstvo. Do ponovno zgrešene rešitve, da imajo bolnišnice lahko izgubo, ne smejo pa imeti zdravstvene blagajne – to je sprejela politika, ne zdravstveni delavci. Politika, ki se je v Bruslju slabo dogovorila. Zato pravim, težko sprejemam te kritike na zdravstvene delavce, pa tudi na varčevalne ukrepe, kjer smo ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj gre pa res že malo predaleč časovno.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Sem zaključil. Hvala, sem mislil, da sem povedal.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Saj trošite svoj čas, ampak replika je načeloma triminutna.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod Mitja Horvat. Dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, za besedo.

Sicer si želim takih razprav. Zelo živahno bi bilo in najverjetneje bi nas bilo več v Državnem zboru na seji, če bi imeli tovrstne razprave, ampak to je nekaj, kar moramo bodisi opozoriti, da je bila to dvakrat zloraba replike. Prvič zaradi tega, ker je bil prekoračen čas, in drugič, ker ni šlo za repliko. V takem primeru je naš poslanec v tem položaju, da zdaj ne more odreagirati na to, kar je bila replika, ker to ni bila replika, ampak je bila razprava.

Tako mislím, da je ali treba opozoriti na take primere ali pa zdaj, ko spreminjamo poslovnik, morda postopkoven predlog, ne za ta trenutek, ampak za premislek, ali ne bi morda kaj v Poslovniku Državnega zbora spremenili, zato da bi bila taka živahna razprava potem mogoča, da jih ne bomo šteli pod zlorabe. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj še ena postopkovna, potem bom pa odgovoril. Postopkovno gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Ja, bil je prekoračen čas. Dejstvo je, da naprava ni delovala in tega ni povedal kolega, jaz to dodajam, ker se mi zdi to pomembno. Poslanec ni bil kriv. Bil je opozorjen, naj neha, ampak v tistem trenutku verjetno niti na časovnici ni videl, v katerem času je. Zato se mi zdi, da je bila ta postopkovna nekoliko mimo.

Bi pa veljalo, da če že govorimo in opozarjamo na čas, da to storimo tudi, ko na primer govori predsednik Vlade, in da se poslanski kolega upa dvigniti tudi takrat in sporočiti predsedujočemu, da je prekoračen čas. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, čas pri repliki se odšteva od tistega časa, ki je namenjen za posamezno poslansko skupino, in ni prav posebej zabeležen in zamejen. Tako bi ga moral dobesedno izključiti, tega pa nikoli še nisem naredil in si nekako želim, da ne naredim, ker je razprava bistvo tega parlamenta. Zato bom podprl vsak predlog, ki bo prispeval k temu, da bi z ustrezno spremembo poslovnika imeli še kaj drugega kot repliko, ker replika je res mišljena na to, da zanikaš nekaj, kar so narobe razumeli. Tako običajno mi repliko razumemo kot odgovor, torej bi potrebovali nekaj takšnega kot odgovor.

Mislím, da ni treba pretiravati, ne rabimo postopkovnih, zato da podaljšujemo čas. Razumemo, vse to drži, ne bom pa nobenega niti opominjal niti karkoli drugega, ampak je prav, da nadaljujemo razpravo.

Najprej se je javila predstavnica Vlade, potem dobi besedo predstavnica predlagatelja, potem pa pridemo nazaj na tisto listo, ki smo jo imeli. Vsekakor pa, če bo kdo začutil potrebo po repliki, jo bo do bil, če bo imel še čas na razpolago, ker prispeva konec koncev k tistemu, kar moramo narediti. Je pa res, da bi se bilo dobro držati tega, da je replika na tisto, če so te napačno navedli, to je pač naša osnovna ideja. In tukaj do določene mere razumem in razumimo tudi to prekoračitev in nadaljujemo.

Najprej dajem besedo državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje gospe Sandri Tušar.

SANDRA TUŠAR: Prej sem gospe Godčevi pozabila odgovoriti na specializacije, ker je bilo eno od vprašanj tudi to, ali zbornica podeljuje specializacije v soglasju z ministrstvom. Ja, na koncu dejansko predlog zbornice potrdi Ministrstvo za zdravje.

Težko komentiram, kako je bilo to prej, povem pa, da sedaj v zadnjem času zelo aktivno sodelujemo in tudi gremo čez predlog zbornice skupaj. Na sestanku so prisotni tudi glavni koordinatorji specializacij, tako da ocenjujem, da je sodelovanje in dogovor v zadnjem času dober.

Moram opozoriti na še eno stvar, in sicer da bo do leta 2020 tisoč 300 zdravnikov več dokončalo specializacije, kot se jih bo upokojilo. Tako imamo tukaj priložnost, da z zaposlitvijo teh dodatnih zdravnikov in seveda z

dodatnimi timi res aktivno zmanjšamo čakalne vrste. Ampak to pa seveda pomeni dodaten denar, tako kot sem prej omenila. Ne denar zdaj; ja, zdaj ima celoten zdravstveni sistem omejitve in ima omejitve v kadrih. V naslednjih letih pa bo teh omejitev pomembno manj, vendar pa bomo morali zagotoviti dodatni denar.

Pa bi se rada navezala na tisto zahtevo, da naj bodo operacije kolka dosegljive v 90 dneh. Ocenjujem, da v zdajšnjem sistemu to enostavno ni mogoče, čeprav mogoče nismo daleč stran. Namreč, realizirane čakalne dobe so letošnje leto za operacijo kolka oziroma 1. 6. 2016 153 dni, lani 1. 6. 129 dni, leta 2014 1. 6. 161 dni. Tako realizirane čakalne dobe niso tako zelo daleč od tistih, ki jih dejansko želimo. Podatek ki ga tukaj preberemo v OECD, je, da Slovenija na prebivalca nameni tisoč 983 evrov. Za primerjavo, Nemčija 4 tisoč, Švica 5 tisoč in 300.

Skratka, mi takšnega zdravstva, kot ga imajo te razvite zahodne države, enostavno s temi sredstvi, kot jih zdaj investiramo v zdravstvo, ne more imeti. Mislím, da bo novi predlog Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju upošteval tudi nekatere rešitve, zato da bo več denarja prišlo v zdravstveni sistem in tudi da bo samo financiranje zdravstvenega sistema bolj odporno na eventualne krize, kar se je izkazalo pač v letih krize, ko smo bili izključno odvisni od prispevkov od plač. Hvala zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica predlagatelja predloga, gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala. Hvala sekretarki za pojasnilo.

Pravite, da bi z novim zakonom tudi radi nastavili nekako oziroma dali nastavek za več denarja v sistem. Mene zanima, ali ste se pogovarjali s finančnim ministrstvom ali pa z Ministrstvom za gospodarstvo. Slišali smo, da je manj denarja prišlo v sistem tudi zato, ker ni bilo plačevanja s strani delodajalcev, ker ni bilo gospodarstvo oziroma so se firme zapirale in tako naprej. Torej v Sloveniji bo treba narediti tudi nekaj na tem področju, da bo več denarja v sistemu. Ampak danes smo slišali, da je to ministrstvo zelo inovativno in da kaj takšnega še ne poznamo in to je tobačni cent. To ni nič inovativnega. To je novi davek. To ni inovativnost. Pobirati še več davkov od ljudi ni inovativno. Vaša vlada to dela nenehno. In tobačni cent je nov davek. Torej to ni inovativnost. Verjetno pa bo treba več denarja dobiti tudi kje drugje, torej tudi s tem, da se bo gospodarstvo izboljšalo in tako naprej. No, ampak o tem verjetno kdaj drugič.

Ja, kolega Jani, je to uvertura v interpelacijo; sicer ne načrtovano, ker se pač medtem ko smo mi sklicali to sejo o čakalnih dobah oziroma dali to pobudo, so se pa zgodile stvari, ki so sprožile tudi to, da smo dali interpelacijo, ampak lahko jemljemo to tudi kot uvod v to. Danes govorimo o

vsem, kot je bilo rečeno, da pa sploh ne vemo, o čem govorimo – seveda govorimo o vsem. Ker to, ko govorimo, ne vem o čem vse je bilo rečeno, je v bistvu posledica, na koncu koncev so čakalne dobe. Zato je pametno govoriti tudi o obremenjenosti zdravnikov, koliko denarja, o korupciji, o vsem tem. Na koncu to znese konec koncev tudi na nek način nek odstotek v čakalne dobe. In kolega vedno poudarja, da v Državnem zboru bo pač on govoril, kar želi – potem se držimo tega, ne pa, da se, recimo, kolega omeji, češ da se ne sme govoriti predolgo, ker je pač povedal v obraz tisto, kar vam gre. Potem se dvigne roka: "Proceduralno prosim, da se ne govori več kot tri minute."

Kar pa je bilo rečeno, čemu vse se ljudje ne odpovejo, da dobijo neke stvari, tudi na koncu koncev zdravstveno storitev. Ja, marsičemu se odpovedo, da dobijo hrano. Marsičemu. Ampak lahko je govoriti tistemu, ki živi v centru, ki mu ni problem, težko pa je tistemu, ki živi v Halozah ali pa v Prekmurju, pa ga v Izolo poslati. Enostavno je, če dobiš 300 milijonov za Ljubljano, potem govoriti, da periferija pa naj počaka. Moram reči, da pač živim na periferiji in te vsakodnevne stiske, pa ne rečem, da jih v Ljubljani ne vidite, ampak so tako močne, da nekateri iz Planine ne morejo v Celje. Enostavno ne morejo. In poslati takšnega človeka v Izolo ali pa kam drugam, dlje, je strašen problem. Je problem. Ne moremo kar tako, ja bodo pa malo potrpeali. To so izjeme, seveda. Ali pa moram reči, da je vedno več takšnih ljudi v Sloveniji, da več niso izjeme.

Absurdno pa je to, da se govori, da so rezultati kratkoročnih ukrepov 2006 pripeljali do tega, da so danes povečane čakalne dobe. To je pa čista bedarija. To pa je res absurd. 2006 – kratkoročni ukrep je naredil danes takšne čakalne dobe, kot jih imamo. ZUJF. Sicer je gospod Gantar že nekaj povedal, ne bom tega ponavljala, ampak ZUJF – ja, saj ste pa imeli možnost ZUJF ukiniti! Alenka Bratušek je imela vse možnosti ZUJF ukiniti! Vlada Mira Cerarja ima možnost ZUJF ukiniti. Ne, podaljšujete ZUJF, ker paše, ker je dober! Drugače bi ga lahko kolega Jani komot ukinito. Saj ga vsi kritizirate! Ampak ne, vsi ga držite na mizah, ker očitno je pripomogel k temu, da se tudi zdaj kažejo ti kazalci, ki se že kažejo kot rast zadev v Sloveniji – ne bom o teh zadevah razlagala. Tako da ne mi s tem, da so 2006 kratkoročni ukrepi povzročili današnje čakalne dobe in da je ZUJF tisti največji zločin stoletja, ki se je zgodil v Sloveniji. Ker če je, potem bi vi ta zločin lahko prekinili takoj leta 2013, ko ste nastopili vlado. Brez problema! Ker ste imeli vse vzvode, še danes imate veliko koalicijsko, bi lahko to naredili. In ne želim poslušati o teh zadevah, sicer kolega Jani je že dalj časa v Državnem zboru kot jaz, pozna zadeve, bil je na Vladi, skoraj že pravim, da je lahko minister za zdravstvo. Ampak ne! Rajši soli pamet nam vsem, ki – to pa upam, da je bilo rečeno iz srca – res s temi predlogi in z vsem tem želim, da se skrajšajo čakalne dobe, da se pomaga ljudem in da se ne govori, pa kaj, pa naj

grejo v Izolo na pregled. Ne morejo! Vsi ne morejo. Ker situacija na periferiji pa ni tako rožnata, kot je v Ljubljani ali pa v večjih centrih in je treba tudi tem ljudem pomagati. Bi pa tudi jaz rajši videla, da gre tja, kjer bo prej dobil oskrbo, ampak je to skoraj misija nemogoče.

Tudi sem zelo vesela, da je bil kolega Jani včeraj na Zdravniški zbornici, ker je zamenjal ploščo o tem, kako so vse zdravniki krivi, danes je celo malo zdravnike vmes pohvalil, ampak med vrsticami se je slišalo marsikaj, ker tudi na prejšnji seji je rekel, da zdravniki niso poenoteni. Da bo marsikaj bo treba spremeniti in če navajam besede z odbora: "Najprej naj zdravniki povedo, kako si oni to zamišljajo. Tudi med zdravniki ni enotnega mnenja. Vodstvo Zdravstvene zbornice razlaga nekaj, kar po regijah določeni zdravniki, če vprašajo se tudi s svojim vodstvom ne strinjajo." Včeraj smo videli, da se 15, mislim, da je bilo 15 delegatov, da so se vsi strinjali z vodstvom in skupaj so sprejeli to deklaracijo o izhodu iz krize javnega zdravstva – ne vem točno naslova, se opravičujem. Dobro, da ste bili včeraj tudi tam poslanci koalicije, da ste slišali zadeve.

Interesne skupnosti – ja hodijo h nam, jih tudi prijavimo. Ampak jaz nisem govorila o teh interesnih skupnostih, vi ste mislili tudi Zdravniško zbornico, seveda hodijo, predstavijo zadeve, verjetno pri vseh poslanskih skupinah. Govorila sem o tem, kar pravi Jani, da on želi vedeti, kdo so tisti, ki pač dajo v žep. Zanimivo, ker je bil pa strašen problem ustanoviti preiskovalko na področju korupcije, takrat je bilo pa drugače. Danes pa: zelo sem zainteresiran, kdo so ti ljudje. Ampak mislim, da jih marsikdo verjetno pozna bolje kot jaz, ki zaenkrat še nisem imela stika, pa upam, da ga nikoli ne bom imela – vsaj takšnega ali drugačnega ne.

Ampak vesela sem, da je prišlo danes do te razprave, pa tudi če je za nekatere glede na število poslancev brezpredmetna ali nesmiselna. Na začetku ste imeli eno poslanko, eno poslanko. In ne mi govoriti o tem, kako je kdo zainteresiran za to debato. Samo upam, da bo na interpelacijo prišla gospa ministrica, samo to upam. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Spoštovana kolegica Godec, tako je, vse drži, kar sem rekel, lahko še enkrat preberete, in nobene plošče ne obračam. Rekel sem zelo jasno, da so tudi zdravniki med sabo različni. Imamo dobre, imamo slabe in tako naprej. Dejstvo pa je, ker ponavljate to, kar je govoril kolega Gantar – danes nisem nič rekel in z nobeno besedo nisem omenil, da oni so tisti, ki generirajo čakalne dobe, ampak sem rekel, da vemo, kdo generira čakalne dobe, da pa so seveda razlogi, da jih je več. Kateri pa dejansko učinkuje, pa ne vemo. Zato sem vas opozoril, da imamo problem, ker ne vemo, kaj generira

čakalne vrste stoodstotno, ko bomo imeli natančne podatke, bomo s tem lahko operirali, pa da.

Kar se tiče tega, ste me seveda narobe razumeli, ko ste rekli, da ljudje nimajo denarja. Seveda nimajo denarja. Marsikdo ga nima in tudi težko pride v Izolo, v Celje ali kamorkoli, vendar večina od teh, če bi jim bilo predstavljeno, bi imeli možnost izbire in se odločiti in verjamem, da bi jih velika večina se tudi odločila. Tisti, ki pa res nimajo denarja, po veljavnem zakonu zdravstvena blagajna vrne stroške, če zavarovanec predloži račune potnih stroškov, lahko celo zahteva spremljevalca. Tako smo na spolzkem terenu, da rečemo, da nimajo možnosti niti priti do zdravnika. Res pa je, da morajo to narediti in verjamem in prepričan sem, da marsikdo tega niti ne ve, ker niso podučeni pacienti o svojih pravicah. To pa je. Tukaj bi se pa lahko z vami strinjal. Ampak to ni razlog, da ne morejo priti k zdravniku. So pa še tudi drugi razlogi, so tudi infrastrukturni, pa še kaj drugega.

Vse ostalo, kar se pa tiče moje razprave; ne vem zakaj, kadarkoli razpravljam, pravite, da vas podučujem. Če to tako jemljete, je to vaš problem. Jaz samo razpravljam tako kot vi, pa vas nikoli ne omenim, da me kaj podučujete. Samo razpravljate. Res pa je, vaš koncept ali moj koncept pa sta hudo različna. To pa ja. Zato bova midva težko našla skupni imenovalec, ampak lahko bova pa prišla do istega cilja; in če bova, bom zelo vesel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima sedaj gospa Anja Bah Žibert, pripravita naj se gospod Ivan Prelog in gospa Nada Brinovšek.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Bom pa jaz začela nekoliko drugače, mislim, da je kolega Jani Möderndorfer prej rekel, da bo na koncu končal z manjšo šalo in se je pošalil s slovnično napako oziroma z napačno poimenovanjem spola v predlogu. Zanimivo, no. Moja bo nekoliko drugačna. Gledala sem na uro. Pravzaprav sem prav opazovala uro in razpravo kolega Janija Möderndorferja in sem si mislila naslednje – bom to sedaj pač povedala tudi na glas –, da je verjetno po vloženi interpelaciji ministrice, ker takoj, ko je bila ta vložena, smo jo naslednji dan videli s čelado tam na gradbišču in si je ogledovala, kako raste bolnišnica. Prej je nismo nikoli videli, takrat smo jo pa. Zdaj verjamem, da ste ji to vi svetovali na nek način, ker tisto je bil piar, vaš nastop pa odličen piar, ker če nekdo ne bi res čakal v čakalnih vrstah, kar se tiče državljanke in državljanov, bom nekaj več o njih potem povedala, bi mislil, pa saj pri nas ni nič narobe. Čakalne vrste rastejo, ne more jih nekdo odpraviti, ne more se pričakovati – res je. Lahko pa se o eni stvari strinjam, da niso nastale čez noč, absolutno ne, ampak da izgovori, zakaj te so, ne bodo nič doprinesli. Dejstvo je, da so, dejstvo je, da naraščajo, in

dejstvo je, da v dveh letih ni ukrepov. Saj morda nekdo ne misli, da je to problem, lahko pač neka vlada tega ne bi dala v prioriteto. Vi ste bili takrat vsaj tako pametni, da ste to zapisali v koalicijsko pogodbo, ampak v dveh letih tukaj ni bilo nobenega napredka. Mislim, da so take seje takrat potrebne, več kot potrebne, da o tem spregovorimo. In ja, za čakalne vrste so različni razlogi, ampak mi smo tudi s pomočjo medijev, o katerih smo danes veliko govorili, prišli tako daleč, da danes krivijo državljanke in državljanji, ko morajo čakati, ko ne vedo, ali bodo preživeli ali ne, zdravnike. Tistega prvega, normalno, tam, kjer čakajo. Priča smo bili seveda tudi dejanju, ki je samo še njihovo delo dodatno, ne bom rekla sedaj ogrozilo, ampak močno otežilo.

Dejstvo je, da se zdravniki vse bolj soočajo tudi z izgorelostjo. Poglejte si smrtnost pri zdravnikih in dejstvo je, da gredu tudi v tujino. Ker to je res nevzdržno; po eni strani želiš pomagati in, tako kot je bilo rečeno prej, imajo po 60 pacientov na dan. Potem se od njih zahteva popolna strokovnost in tisti celotni čas je zelo zelo pomembno, da pacienta spremljajo, da slučajno česarkoli ne spregledajo. Na drugi strani jim trkajo pacienti, ker čakajo in želijo naprej. Skratka, je kaos.

Tudi jaz se zavezam za javno zdravstvo, vendar javno; veste, ko pa pride tako daleč, da v bistvu čakajo v čakalnih vrstah tako imenovane tudi strokovno sporne zadeve, se pravi, da več ne morejo niti tisti pacienti ... In to je res, kar ste prej kolega Möderndorfer govorili, da imamo različne čakalne vrste. Ampak ko smo pa tako daleč, da čakajo na čakalno vrsto ti pacienti, to pa mislim, da je zadnji alarm. In danes se to dogaja. Ne me imeti za populista, ko bom zdaj rekla stavek, da to ni več javno zdravstvo, ampak to je nevarno zdravstvo. Ampak ne zaradi zdravnikov, ampak zato ker je nekaj hudo narobe.

Veste, pogledala sem si malo čakalne vrste, tudi kje drugje jih lahko najdete, na Zavodu za zdravstveno zavarovanje in tako naprej. Pedopsihiatrija, izpostavljam otroke in izpostavljam področje, ki je še kako v porastu. Vi veste, kako se je v zadnjih letih področje psihiatrije oziroma pacienti s temi težavami zelo povečalo. 180 dni! Veste, kaj je to 180 dni za otroka, ki je v takšni stiski in potrebuje takšno pomoč? Da ne govorim o tistih, ki nekako evidenčno sodijo pod strokovno sporno čakalne dobe.

Prej je bilo rečeno tudi o kakšnih drugih. Zgrožena sem, da v Sloveniji, na primer v Trbovljah, čakajo za stomatološki pregled tisoč 460 dni. Veste, stomatološki pregled je tako ... Res j tisto, kar je bilo prej rečeno, lahko gredu v drug kraj, ampak veste, to pa so takšni obiski, ki so lahko vsak teden. To dejansko predstavlja težavo in ti starši z otroci čakajo. To so vse takšni problemi, ki seveda ne sodijo v tisto kategorijo usodnosti, ampak predstavljajo probleme.

Ko sem nekoliko gledala čakalne vrste, sem bila opozorjena tudi na eno zadevo, ki se meni zdi zelo pomembna – modra knjižnica. Ali bi spremembe na tem področju tudi pripomogle k zmanjšanju čakalnih vrst? Naj povem, psihiatri, mislim da, že dve leti prosijo, da se spremenijo normativi in da se spremenijo standardi po tako imenovani modri knjižnici, pa nihče ne naredi nič. To potem za seboj potegne čakalne vrste. In res je, ko bomo pa še to naredili, bomo šele videli, kakšne so čakalne vrste. Ampak, poglejte pol mandata je tukaj, vi nas pa prepričajte, da niti še nimamo prave statistike, kakšne so čakalne vrste. Ne! Mislim, da se nekih stvari enostavno, kar se tudi tiče dela ministrice, ne da opravičiti. Res je, težko je področje zdravstva, kar se tiče dela ministrov, zagotovo, s tem se strinjam. Marsikdo, tako kot ste rekli, si lahko polomi zobe, kajti gre res za težko področje, ker govorimo na eni strani o državljankeh in državljanih, ki potrebujejo pomoč, na drugi strani govorimo o sistemu, o zdravnikih in tako naprej. Je težko področje, ampak to nas ne sme ustaviti pri tem, da stvari vidimo, da jih ne opravičujemo in da naredimo korak naprej. Mislim, da v dveh letih je bilo storjenega – nič! Zato je potem tudi nestrpnost v družbi vedno večja. Mislim, da si ne bomo pomagali, če bomo iskali neke razloge v preteklosti, zakaj tako. Res je bilo rečeno, že ta ubogi ZUJF. Pa saj je zdaj gospodarska rast, ste rekli, pa gospodarstvo cveti. Gospodarstvo cveti, spustite denar notri. Saj ga zdaj pa je, ker je ZUJF varčeval. Samo vi ste ga podaljšali, tega potem ne razumem.

Ne bom dolga, ker mislim, da ste drugi veliko o tem govorili, pa tudi ne morem reči, da je to neko področje, ki ga sicer pokrivam. Je pa dejstvo, da se pogovarjam s številnimi zdravniki; na drugi strani tudi s pacienti. Zgodbe so res takšne, da lahko rečemo: samo še en velik kaos v sistemu. Treba bo res zavihati rokave, ne hoditi s čeladami, pa iskati fototermin, ampak resno pristopiti k nekim spremembam. Saj verjetno učinki ne bodo čez noč, ampak vsaj naj se naredijo zadeve in teh ni bilo. Mislim, da smo se v tem mandatu še na nek način – hvala bogu, da imamo Slovensko demokratsko stranko v tem državnem zboru, ker sicer se skorajda o zdravstvu ne bi pogovarjali. Pa bi se morali več, ne glede na to, kdo je sklicatelj, kdo je predlagatelj. Več bi se morali pogovarjati o tem področju, tudi na kakšen način zadeve pripeljati iz mrtvega teka. Saj veste, interpelacija – v redu, gre pač za politično odgovornost, pa gre predvsem za delovanje. Ne vem, v čem bi bil problem, da je to neka uvertura pred interpelacijo. Saj čakalne dobe so tudi razlog za interpelacijo. Pač, interpelacija je zato, ker nekdo uspešno ne opravlja svojega dela po oceni nekoga drugega, in da so pač stvari, ki so slabe.

Mislim, da imate tukaj težko delo – zagovarjati trenutno stanje v zdravstvenem sistemu. Mislim, da ima koalicija težko delo, pa še po mojem tudi

malo moralnega mačka, če tovrstno stanje zagovarja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravita naj se gospa Nada Brinovšek in gospod Branko Zorman.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Spoštovani vsi prisotni!

Izpostavil bi rad, da so dolge čakalne dobe za zdravstvene storitve pomembno politično vprašanje v mnogih evropskih državah in da Slovenija v tem pogledu ni nobena izjema. Ministrstvo in Vlada se prioritarno usmerjata predvsem v takojšnje skrajšanje čakalnih dob za paciente z življenjsko ogrožajočimi stanji, hkrati pa se že vzpostavljajo rešitve na ravni celotnega zdravstvenega sistema.

Ministrstvo se je zavezalo, da bo zagotovilo učinkovito spremljanje čakalnih dob in transparentno umeščanje na čakalne sezname, da bo dodatno financiralo v primeru upravičenega povečanja potreb. Tem ciljem tudi uspešno sledi. Vlada je v juliju 2016 namenila skoraj 8 milijonov evrov za skrajšanje čakalnih dob na najbolj kritičnih področjih ter pri prvih pregledih pri specialistu za pridobitev poslovne diagnostike. Hkrati z omenjenim interventnim programom za skrajševanje čakalnih dob Ministrstvom za zdravje že pripravlja spremembo zakonodaje na tem področju.

Treba se je zavedati, da zaradi naraščajočega trenda staranja prebivalstva čakalne dobe postajajo problem, katerega ni mogoče v celoti odpraviti, temveč ga je treba dolgoročno upravljati in voditi v tej smeri, da so omenjene posledice čakanja za bolnika nične oziroma čim manjše. Ob takšnih temah se lahko ustvarja mnenje, da je slovenski zdravstveni sistem zanič, kar ne drži, za kar smo z analizo zdravstvenega sistema pridobili tudi mednarodno primerljive podatke. Ti podatki namreč kažejo, da se naš zdravstveni sistem uvršča med povprečne države Evropske unije, po nekaterih kazalnikih celo med boljše. So pa spremembe nujno potrebne, predvsem na področju financiranja, upravljanja in vodenja, kamor v pretežni meri zapade tudi problem čakalnih seznamov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Nada Brinovšek, pripravi naj se gospod Branko Zorman in potem za zaključno besedo predstavnica Vlade.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Danes smo dostikrat slišali, da se življenjska doba Slovencev daljša in da je potrebna daljša oskrba in ne nazadnje glede na razvoj vsega, tudi boljša oskrba. Ampak to pa nikakor nikakor ne more opravičevati dejstva, da je na čakalnih listah najmanj 246 tisoč ljudi. 246 tisoč pomeni v tem trenutku vsak osmi Slovenec. Ampak, če je kdo prej pazljivo poslušal državno sekretarko, da

vsil izvajalci pa še ne pošiljajo podatkov o dolgih čakalnih vrstah in da je teh okoli tisoč 100 in ko bodo vsi izvajalci pošiljali podatke o dolgih čakalnih vrstah, bo ta podatek oziroma številka 246 tisoč znatno višja. Poleg tega pa v tej številki še ni čakalnih vrst s področja zdravstva, zobozdravstva, se opravičujem. Torej, če nekako povzamem, mislim, da bomo prišli na številko, da bo vsak tretji Slovenec nekje na neki čakalni vrsti za pregled, ali poseg, ali karkoli drugega.

Prej je bilo s strani Janija malo očitka, da se pogovarjamo kar tako povprek, počez o enih številkah, 60 milijonov, 200 milijonov, 120 milijonov in tako naprej za odpravo čakalnih vrst. V. d. direktor Fakin je, mislim da, nekaj mesecev nazaj na seji matičnega odbora rekel, da za odpravo čakalnih vrst trenutno potrebujemo 120 milijonov evrov. Mislim, da to ni rekel kar tako, v eni evforiji, ampak na podlagi nekkih podatkov. Poglejte, tega denarja ni, vsaj tako pravi Vlada, ko pa gre za pokritje kakšne finančne bančne luknje, se najde tudi več milijard. Za naslednje leto slišimo, da bo šlo 327 milijonov za plače javnih uslužbencev. Tudi to se bo našlo. Našlo se je 300 milijonov za občino Ljubljana, res se bodo tu financirali projekti infrastrukture pa nekatera druga obeležja – ampak! Se pravi, če za vse drugo najdemo, bi lahko našli tudi za odpravo dolgih čakalnih vrst. Vem, da bo kdo rekel, saj zdravstvene storitve se plačujejo iz zdravstvene blagajne, ne iz državnega proračuna. Ampak tudi finančne institucije se ne financirajo iz državnega proračuna, pa se je takoj našlo 5 milijard evrov, da se je pokrila ta bančna luknja.

Vse te dolge čakalne vrste povzročajo nedvomno slabšanje zdravja naših državljanov oziroma bolnikov, višje stroške, povzročajo višja nadomestila – sem prej v stališču navedla –, višina zaradi bolniške odsotnosti, beg naših zdravnikov v tujino. Ne nazadnje tudi bolniki hodijo v tujino na zdravljenje. Zdravniki imajo nemogoče pogoje za delo zaradi dolgih čakalnih vrst. Skratka, nezadovoljni so tako bolniki kot tudi naši zdravniki. Ampak ministrstvo se ukvarja, namesto da bi se ukvarjalo z odpravo dolgih čakalnih vrst, kar smo slišali, da je v tem trenutku tudi prioriteta Vlade, se pa ukvarjajo že cel mandat z analizami, z resolucijami, pilotnimi projekti in seveda kadrovanjem – ja, gospa državna sekretarka, to je smešno tudi meni včasih, smešno veste.

Glede kadrovanja ne morem mimo tega, da je v letošnjem letu ministrstvo sprejelo protokol o izbiri kandidatov v svete javnih zavodov. 88 kandidatov v svetih javnih zavodov je bilo predčasno razrešenih zaradi tega, ker bojda niso izpolnjevali pogojev iz tega protokola in ministrstvo je pač potem imenovalo strokovne ljudi – jaz bi mogoče rekla rajši svoje ljudi. Zdaj pa, če pogledamo, kako so pa ti ljudje strokovni, ti člani svetov zavodov. No na to so nas opozorili včeraj na izredni skupščini Zdravniške zbornice, ko je bilo govora o nasilju, ki se dogaja zadnje

čase v bolnišnicah, in je eden izmed članov sveta javnega zavoda predlagal, da naj bolnice pripravijo listo nezaželenih pacientov in tako se bojo bolnice obvarovale nasilja. Se pravi, lista nezaželenih bolnikov bo vse rešila. Meni je bilo to, da ne bom rekla smešno, čudno ali pa še boljše žalostno.

Kar nekaj nas je bilo včeraj tudi na tej izredni skupščini Zdravniške zbornice, nekaj povzetkov smo že slišali danes, jih ne bom ponavljala. Ampak, rada bi opozorila oziroma povedala, kar so povedali zdravniki oziroma poslanci skupščine Zdravniške zbornice. Opozorili so, da zdravstvo živetari na plečih zdravnikov. Ne nazadnje opozorili so tudi oziroma so mnenja, da se bojijo, da ne izgubljajo bitke, ampak da izgubljajo vojno. Mislim, da se je tu treba malo zamisliti. Rada bi še enkrat poudarila, da za dolge čakalne vrste nikakor niso krivi bolniki, nikakor niso krivi zdravniki, vemo, da so naši zdravniki dobri zdravniki, se trudijo in v marsikaterem pogledu oziroma na marsikaterem področju sodijo v sam svetovni vrh. Res je, da s to današnjo točko nismo hoteli opozoriti, kdo je kriv in koliko je kriva ta ministrica za dolge čakalne dobe, s tem našim priporočilom za današnjo sejo smo pač hoteli opozoriti, kako zmanjšati čakalne dobe v slovenskem zdravstvu, ampak draga koalicija, a na razpravi, na matičnem odboru smo si bili edini / izklop mikrofona/.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Branko Zorman potem pa se za sklepni del pripravita predstavnica Vlada in predstavnica predlagatelja. (Ne.)

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnica predlagatelja.

Besedo ima predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Sandra Tušar.

SANDRA TUŠAR: Hvala za besedo predsednik. Spoštovani poslanci!

V razpravi so nam naložili moralnega mačka, češ da zagovarjamo, da je v zdravstvu vse v redu. Moralnega mačka vračam nazaj, saj zlorabljate primere nasilja in jih povezuje populistično s čakalnimi dobami.

Na Ministrstvu za zdravje se ne slepimo, da je v zdravstvu vse v redu; ni vse v redu in delamo korake, da bi stvari izboljšali. Zdaj bom pa poskušala se ponovno osredotočiti samo na čakalne dobe in ne na vse probleme, ki ste jih v zvezi s tem izpostavili. Opisali smo vam danes že večkrat in tudi že na Odboru za zdravstvo in ministrica je večkrat v javnem nastopanju povedala, da smo pristopili tako s kratkoročnimi ukrepi in da smo pristopili in da delamo tudi na dolgoročnih sistemskih ukrepih.

Med kratkoročnimi ukrepi sem že navedla danes, da so to dodatna finančna sredstva za enkratni dodatni program in dodatna finančna sredstva za prve specialistične preglede in za dodatne diagnostične preiskave. Aktivno smo se

ukvarjali in dogovarjali z izvajalci, ki bodo skrajševali čakalne vrste na področju revmatologije in tudi tu bo narejeno tisoč 600 dodatnih pregledov do konca leta. Od dolgoročnih ukrepov pa predvidevamo spremembo Zakona o pacientovih pravicah, spremembo pravilnika o najdaljši dopustnih čakalnih dobah, potem eNapotnico, eNaročanje, s katerima bomo jasno lahko sploh ocenili, kolikšno je število čakajočih, na katere storitve, in potem v naslednjem letu z dodatnimi finančnimi sredstvi naslovili te najdaljše čakalne dobe, najdaljše čakalne vrste tudi in predvsem tiste, ki so iz strokovnih razlogov nedopustne. Ne nazadnje pa bo eden od sistemskih ukrepov tudi priprava novega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim bo urejeno financiranje in tudi pač dodatna sredstva z zdravstvo.

Že na odboru sem rekla, da nam ne morete očitati, čeprav se trudite, vendar ne morete očitati, da ne delamo nič. Lahko, da učinki še niso najbolj vidni, vendar verjamem v to, da učinki bodo vidni; tako teh kratkoročnih ukrepov kot dolgoročnih, če jih bomo seveda uspeli izpeljati do konca. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še predstavnica predlagatelja predloga gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za to besedo.

Prioriteta Vlade je bila zapisana med drugim oziroma na prvem mestu skorajda: zdravstvo. Podpora predsednika Vlade ministrici Kolar Celarc je velika. To poudarja nenehno in vsepovsod. Torej, ministrica ima njegovo polno podporo za vse spremembe v zdravstvu in od nje pričakuje tudi, da bo to storila čim prej. Danes ste velikokrat dejali, bo narejeno, bo narejeno. To bi moralo biti narejeno! Glede na to, da je Vlada poudarjala, da je prioriteta zdravstvo.

Gospa državna sekretarka, danes niti enkrat niste omenili tragičnih dogodkov, ki so se zgodili, še tisto, kar sem rekla, da je pač zdravnik delal s šestdesetimi pacienti, mi je šlo težko z jezika. In nisem zlorabila dogodka, ki se je zgodil pred kratkim, z namenom, da bi razlagala čakalne dobe. Če je to kdo storil, potem povejte tistemu, ki je to naredil. In si ne dovolim, tu si pa ne dovolim takšnega napada z vaše strani, da zlorabljam tragične dogodke za izvajanje te seje. V Sloveniji, bom rekla tako; ne da nič ne naredite, ampak verjetno se lotevate zadeve z napačne strani ali skorajda prepočasi, pada zaupanje v zdravstveni sistem. Tudi jaz bom povzela tisto, kar je bilo včeraj na Zdravniški zbornici, ker sem bila presenečena v bistvu nad takšno enotnostjo zdravnikov in nad vsemi temi opozorili, grajo ministrstva, Vlade in tudi konec koncev, kot sem dejala v uvodni besedi, tudi poslancev. Ni me pustilo ravnodušno včeraj tisto

izvajanje, se mi pa zdi, da je marsikoga pustilo zelo zelo ravnodušnega.

V Sloveniji imamo dobre strokovnjake, dobre zdravnike, to dokazujejo vsak dan, in mislim, da bi te zadeve morali v medijih, pa tudi mi, v Državnem zboru večkrat bolj poudarjati kot jih. V bistvu jih skoraj ne. Te dobre zdravnike, dobre strokovnjake, ki so preobremenjeni, tako vsaj sami pravijo, bomo zdaj uporabili za skrajševanje čakalnih dob. Tudi tu, ker bodo delali izven delavnega časa, gospa sekretarka, bodo delali za svoj žep. Ne samo, kadar delajo privatno. Tudi tukaj, ampak tukaj na vašo zahtevo; ampak dejali ste, da v sodelovanju in dogovoru. To so zdravniki, ki so včeraj dejali, da so izgoreli. Pa niso vsi, to je vsepovsod, tudi v šolstvu je tako. Eni učitelji delajo veliko, pa tudi kaj zastoj, eni pač pridejo lepo skozi, pa je vse v redu. Ampak, tisti, ki pridejo lepo skozi, jih vodilni delavci nikoli ne uporabijo za to, da bi še kaj več naredili. Ne! Tiste, ki delajo maksimalno, ki opravijo vse, kar se jim reče ali pa še več, potem tiste uporabimo še za dodatno delo, ker vemo, da bodo tisti to naredili. Ostali, ki gredo pač skozi sistem do penzije zelo počasi, bodo tudi tukaj padli skozi in jim ne bo treba delati nadur, zato da bodo skrajševali čakalne dobe. In te izgorele zdravnike bomo zdaj uporabili za to.

Zdravniki so povedali, da je po tem dogodku vedno več tudi nasilja, seveda pacienti izrabljajo te zadeve, jaz pravim, da to ni prav, da to ni primerno, da ni izgovor to, da čakaš toliko časa, in potem groziš zdravniku. Se mi pa tudi ne zdi prav, da zdravnik, ki obravnava pacienta že komajda, ker ima pač čakalno vrsto zdravnik tudi na primariju. Ne vem koliko ljudi sedi, pa čakaš eno uro, dve uri, si že tako ali tako nervozen, da ta zdravnik razlaga pacientu še pacientove pravice, ker ga komaj v tistih treh, štirih minutah pregleda. In zdaj naj mu ta zdravnik razlaga še pacientove pravice, v katero bolnišnico naj gre, kam naj gre – saj ti zdravnik pove, seveda. Reče, napotnica tale, pojdite k temu in temu specialistu in tako naprej. Ta zdravnik, ki ima tri minute, če jih ima, za enega pacienta, naj zdaj razlaga še pacientove pravice. Ja, bravo! Mislim, da če zdravnikom rečete, da za to plačo naj delajo še več, pa naj še pacientove pravice razlagajo, mislim, da boste potem imeli še eno izredno skupščino na Zdravniški zbornici. V dveh letih, mislim, to si moramo priznati, zakonodaja ni bila predlagana ne v javnosti, ne na Vladi, ne v Državnem zboru. To je dejstvo. Dejstvo pa je, da vi želite oziroma tako napovedujete, da boste to zdaj naredili v dveh mesecih. V dveh mesecih boste predlagali zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti do 31. 10., potem ureditev področja čakalnih dob in priprava sprememb Zakona o pacientovih pravicah, 31. 12. 2016 seveda, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – 31. 12. 2016. Že prej sem povedala, meni so to zdi misija nemogoče, ali pa ste do zdaj skrivali zadeve, tako da niti, bom rekla, ko vi pravite, interesne skupine tega niso

vedele. Vmes pa so se vam zgodili trije predlogi sprememb zdravstvenega sistema, trije predlogi. Zdaj pa po mojih informacijah, ni kolegov iz Nove Slovenije, na njih se niste odzvali, pri nas se niste odzvali na naše predloge, ne na predloge Zdravniške zbornice. In vi nam boste zdaj v dveh mesecih dali na mizo tri pomembne zakone, vsaj jaz jih razumem kot pomembne, pa mislim, da tudi vi, ker ste jih vi navajali. Poleg tega pa boste inovativni in boste uvedli tobačni cent. Novi davek!

Mislím, da bo december hudičevo buren; za vas, za nas pa verjetno tudi v Državnem zboru, tri pomembne zakone bomo dobili na mizo. Tri pomembne. S tem da ta Zakon o zdravstveni dejavnosti govori samo o področju koncesij, nič drugega, popolnoma nič drugega. To smo pa že tako videli, kako izgleda, tako da tukaj bo malo hitreje šlo, ampak december lahko pričakujemo buren, tako za nas, kot sem dejala, za vas in seveda za paciente. Ti pa takoj najbolj pričakujejo spremembe, in to takojšnje. Ampak mislim, da paciente nič kaj preveč ne zanima zakon, njih zanima, da bodo obravnavani enakopravno, da bo dostop za vse enak. Kolikor toliko enak; lahko govorimo o idealih, ampak vemo, da ni mogoče, da se bodo te čakalne dobe znižale, tako da ne bomo poslušali o teh ekscesih v zdravstvu tako ali drugače, na eni ali drugi strani. Torej, pacienta zanima samo to, da bodo dobili zdravstveno oskrbo za tisto, kar plačujejo, in da ne bodo zamahnili z roko nekateri, ko govorimo o solidarnosti v zdravstvu, češ tega pri nas sploh ni, in da ne bo se zasebno zdravstvo bogatilo na račun kaosa v javnem zdravstvu. Tega se ne sme dovoliti, ampak kot sem že prej dejala, ravno zaradi kaosa v javnem zdravstvu pa – sedaj bo koalicija rekla, da pretiravam, ampak vzemimo z rezervo – razpada javnega zdravstva, ki se mi zdi, da resda že več ne veš ... V glavnem, vsi nezadovoljni, zato zasebniki bogatijo, zato jim je fino, ker vsak tisti, ki ima denar reče O. K., dam sto evrov pa grem na pregled jutri ali pa čez tri dni, ne pa čez tri mesece. Žal. Ampak to lahko naredijo samo tisti, ki si to lahko privoščijo, ne pa tisti, ki so tudi plačevali v zdravstveno blagajno, pa tega ne morejo narediti. Tako da, gospa državna sekretarka, rajši bi videla, da je ministrica tukaj, pa ne zaradi tega, da bi vam oporekala strokovnost ali karkoli, ampak mislim, da je ministrica tista, ki bi morala konec koncev biti tukaj, kadar se govori o tako pomembnih zadevah. Ne vem, ali imam samo jaz občutek, ampak gospa ministrica dobesedno ignorira Državni zbor, tudi na sejah odbora večkrat vidimo vas ali gospo Pirnatovo.

Gospo ministrici povejte, da njo pričakujemo takrat, ko so pomembne teme, ko so mogoče manj pomembne, pa seveda vas; ampak še enkrat, ne da bi oporekala vam vašo avtoriteto oziroma pristojnosti, tako da želim vam pa res obilo delovnih dni, prijetnih delovnih dni do konca leta, v decembru pa pričakujem vse te zakone na mizi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Nihče.

Potem razpravo zaključujem. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 22. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v torek, 27. 9. 2016, ob 9. uri.

Lep vikend, miren in sončen!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. SEPTEMBRA 2016 OB 19.54 IN SE JE NADALJEVALA 27. SEPTEMBRA 2016 OB 9.01.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Iva Dimic od 17. ure dalje, mag. Tanja Cink do 14. ure, gospa Ksenija Korenjak Kramar, Matjaž Hanžek, gospod Andrej Čuš, mag. Matej Tonin od 18. ure dalje, mag. Bojan Krajnc, dr. Jasna Murgel, dr. Franc Trček do 10.30 ure in gospod Janko Veber do 14. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na obravnavo PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI po nujnem postopku.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za finance mag. Mateji Vrničar Erman.

MAG. MATEJA VRNIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Namen predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o dohodnini je prestrukturiranje davčnih bremen med dohodki iz dela in dohodki pravnih oseb. S predlaganimi ukrepi Vlada cilja, da se okrepi konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije, na drugi strani pa se ne ogrozi javnofinančne konsolidacije. Spremembe pri dohodnini so usmerjene predvsem k visoko strokovnim najproduktivnejšim zavezancem, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij in v segment spodbujanja nagrajevanja iz naslova

poslovne uspešnosti zaposlenih v zasebnem sektorju, in s tem se zagotavlja boljše pogoje za zaposlitve in zaposlovanje v Sloveniji. Dodatno zakon vključuje tudi določbe, s katerimi se usklajuje področje obdavčitve dohodkov fizičnih oseb iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti s spremembami na področju pavšalnega določanja dohodka, ki jih prinaša nova ureditev ugotavljanja katastrskega dohodka.

Poglavitne rešitve v okviru prestrukturiranja davčnih bremen so tri. Najprej gre za spremembo lestvice za odmero dohodnine, in sicer tako da se med sedanja drugi in tretji razred uvede nov davčni razred pri neto davčni osnovi med 20 tisoč 400 in 48 tisoč evrov s stopnjo 34 %. Hkrati pa se stopnja dohodnine v četrtem davčnem razredu, to je nad 48 tisoč evrov dohodka, zniža z 41 na 39 %. S tem se blaži progresivnost trenutno veljavne lestvice za odmero dohodnine, ki je, primerjalno gledano, nekonkurenčna, in gre tako za pomemben korak z vidika razbremenitve zavezancev, ki prejemajo aktivne dohodke nad 1,64-kratnikom povprečne plače. Nadalje se iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja izvzema del plače za poslovno uspešnost do višine 70 % povprečne mesečne plače v Sloveniji za delavce v zasebnem sektorju. Spreminja pa se tudi dohodkovni prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave, in sicer se povečuje za 300 evrov. S tem se bo razbremenilo približno 20 tisoč zavezancev, predvsem prejemnikov minimalne plače v primeru, da prejemnik le-te v posameznem letu zasluži nekaj več kot le minimalno plačo; primeroma, gre za dodatke za nočno, nedeljsko ali praznično delo.

Na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se določa, da je pridelava posebnih kultur, za katere je po sedaj veljavnem režimu treba dohodek ugotavljati na podlagi knjigovodstva, vključena v pavšalni način obdavčitve. Nadalje se opredeli dohodek, dosežen z malim obsegom prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v določene izdelke, ki se opredeli kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo ter oprosti dohodnine. Mali obseg predelave se opredeli preko pogojev za vstop v predmetno shemo. Določa pa se tudi prehodno obdobje treh let za postopen prehod v višje obveznosti iz naslova dohodnine in posredno prispevkov za socialno varnost.

Druge rešitve v predlogu zakona predstavljajo ureditev problemov, ki so bili zaznani pri izvajanju zakona. Predlagane rešitve v smeri zmanjšanja obremenitve dela bodo imele po predvideni finančni oceni za posledico zmanjšanje prihodkov državnega proračuna iz naslova dohodnine v letu 2017 za okoli 106 milijonov evrov, v letu 2018 pa še dodatno 0,2 milijona evrov. Ne glede na navedeno, s preostalimi ukrepi v okviru projekta davčnega

prestrukturiranja del teh manjkajočih prihodkov nadomeščamo z drugimi viri.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada meni, da predstavlja predlog davčnega prestrukturiranja, če ga gledamo kot paket, prvi korak v pravo smer, ki pa seveda ne pomeni konca iskanja možnih rešitev za povečanje konkurenčnosti gospodarstva, tudi na segmentu obremenitve dela z davki in s temi ukrepi bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu.

Kar pa se tiče predloženih predlogov zakonov, pa še enkrat poudarjam, da ocenjujemo, da gre za prvi pomemben korak v pravo smer, in Državnemu zboru predlagamo, da predlog zakona podpre. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, predstavnice in predstavniki Vlade!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 64. nujni seji 16. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 70. seji 9. 9. 2016 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Seji odbora so prisostvovala predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Konfederacije slovenskih sindikatov, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije in Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo poleg predloga zakona posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in dopis Konfederacije sindikatov. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile: Poslanska skupina NSi - krščanskih demokratov k 16. in 23. členu, Poslanska skupina Združena levica k 17. in 22. členu, koalicijske poslanske skupine SMC, Desus in SD k posameznim členom in k enemu členu tudi Poslanska skupina nepovezanih poslancev, k 7. členu.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance predstavila glavne cilje in rešitve predlaganega zakona in povedala, da gre za enega izmed zakonov v okviru paketa davčnega prestrukturiranja, ki je eden od korakov k ugodnejši davčni strukturi, kar bi med drugim ugodno vplivalo tudi na mednarodno konkurenčnost Slovenije. V nadaljevanju je natančno predstavila posamezne rešitve predloga zakona.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je glavna pripomba službe pravnosistemske narave, ter v nadaljevanju natančno obrazložila pisno mnenje službe po

posameznih členih ter kje so bile v vloženi amandmajih pripombe upoštevane. Odgovorila je tudi na v razpravi zastavljena vprašanja in dodala dodatna pojasnila.

V razpravi so nekateri člani glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe izpostavili potek in način obravnave predloga zakona ter hitrost obravnave. Izpostavili so tudi vprašanja vpliva predloga zakona na gospodarske subjekte in opozorili na pomembnost stabilnosti in preglednosti davčnega okolja ter zmanjševanja administrativnih ovir.

Vprašali so tudi, ali je predlog zakona usklajen s socialnimi partnerji, ter ob tem izpostavili tudi vprašanje minimalne plače. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje glede omejenosti dela plače za plačilo poslovne uspešnosti. Nekateri člani odbora pa so menili, da so spremembe potrebne ter da je davčno prestrukturiranje potrebno za doseganje boljše mednarodne konkurenčnosti Slovenije. Menili so, da so te spremembe v okviru javnofinančnih zmožnosti države ter da gre za določene razbremenitve davčnega primeža.

Predstavniki Kmetijsko-gozdarsko zbornice je v okviru razprave predstavil mnenje zbornice. Predstavnica Vlade je v nadaljevanju podala dodatna pojasnila in odgovorila na zastavljena vprašanja.

Odbor je v skladu s Poslovnikom Državnega zbora obravnaval amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in jih sprejel, ni pa sprejel amandmajev vloženi s strani NSi - krščanskih demokratov, s strani Združene levice in nepovezanih poslancev. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Današnji dan bomo poslanke in poslanci namenili razpravi o t. i. mini davčni reformi. Mi smo ta davčni paket, gre torej za spremembo Zakona o dohodnini, za spremembo Zakona o davčnem postopku in spremembo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, pogledali in proučili skozi optiko našega programa, programa Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Angažirali smo tudi Gospodarski klub Nove Slovenije, ki je sprejel pomembna stališča ob tej davčni reformi. Sami ocenjujemo, da ne gre za davčno reformo, da gre zgolj za davčno prekladanje. Pričakovali smo, da bomo po dveh letih vladanja dr. Mira Cerarja in te koalicije doživeli resnično učinkovito davčno reformo. Gospe in gospodje,

mi potrebujemo v državi nov ekonomski model. In tega novega ekonomskega modela po našem prepričanju ne bo brez nižjih davkov, brez manj birokratskih ovir in brez odprtega gospodarstva. Skrajni čas je, da se tudi Republika Slovenija zavzame za implementacijo socialno tržnega modela gospodarstva.

Predlog novele Zakona o dohodnini se spušča na zelo pomembno in včasih tudi izjemno občutljivo področje obdavčevanja dohodkov državljanov. Krščanski demokrati vedno zagovarjamo načelo, da je bolje, da ljudem ostane več in lahko zato sami odločijo, kako bodo svoj denar porabili. Na drugi strani imamo možnost, da namesto njih, torej državljanov, o uporabi zasluženega denarja odloča država. Uveljavljanje te možnosti mora biti čim bolj restriktivno in dobro premišljeno. Po našem trdnem prepričanju so davki v Sloveniji previsoki, zato v Poslanski skupini Nove Slovenije obžalujemo, da pri obravnavi zakona na matičnem delovnem telesu ni bil sprejet naš amandma, s katerim smo predlagali uveljavitev enotne splošne olajšave v višini 7 tisoč evrov. Z uveljavitvijo tega predloga bi vsem zavezanecem povišali neto dohodek, hkrati pa bi rešili tudi vprašanje delavcev migrantov, na katerega že leta in leta ne najdemo učinkovite in pravične rešitve.

Nekatere spremembe, ki jih prinaša novela, se nam sicer zdijo smiselne. To sta na primer določba, ki uvaja možnost izvetja dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove, in povečanje dohodkovnega praga za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave oseb z najnižjimi dohodki.

Najpomembnejša novost, ki jo prinaša zakon, je sprememba lestvice za odmero dohodnine. Med sedanja drugi in tretji razred se uvede nov razred pri neto davčni osnovi 48 tisoč evrov s stopnjo 34 %. Stopnja v četrtem davčnem razredu se zniža z 41 % na 39 %. Stopnja v zadnjem razredu, najvišjem razredu, pa po pritisku nekaterih koalicijskih strank ostaja 50 %, kar mi v Novi Sloveniji obžalujemo.

Predlagana sprememba davčne lestvice kaže na to, da se je Vlada lotila reševanja pravih problemov. Ampak ni dovolj, da postavimo diagnozo, pomembno je in pomembnejše je, da postavimo tudi terapijo, da postavimo pravilne in učinkovite rešitve. Vendar pa opozarjamo na to, da predlagani popravki dohodninske lestvice predstavljajo le kozmetične popravke.

Poleg tega tako imenovana mini davčna reforma ne posega v nižje stopnje dohodninske lestvice, kar krščanski demokrati ocenjujemo kot pomanjkljivost. Ko smo v Novi Sloveniji pripravljali in vložili predlog novele Zakona o prispevkih za socialno varnost, smo pri štirih bruto minimalnih plačah predlagali zgornjo mejo neska prispevkov za socialno varnost za delodajalce. To smo poimenovali razvojna kapica. Ob tem pa smo določili tudi spodnjo mejo dohodka, od katerega se prispevkov ne bi plačevalo, kar smo poimenovali socialni copatek.

Podobno celovit pristop bi si v Novi Sloveniji želeli tudi od Vlade.

Glede na to, da vlada Mira Cerarja vlada že več kot polovico svojega mandata, bi upravičeno lahko pričakovali celovit poseg v davčni sistem, ki bi z razbremenitvami posegel tudi na področje obdavčitve dela. V Novi Sloveniji Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav!

Pred nami je paket davčne zakonodaje; paket, o katerem sedaj tudi ministrica govori, da gre za prestrukturiranje in ne več mini davčno reformo. Na začetku moram povedati nekaj besed o samem postopku sprejemanja. Vlada Mira Cerarja vlada, vodi državo dve leti, ne od včeraj, zato bi povsem upravičeno pričakovali, da se bo takšen davčni paket treh zakonov sprejemal po normalnem postopku, da bi lahko vsi vključeni deležniki povedali svoje mnenje in ne po nujnem, na horuk.

Druga stvar. Tako preprosto povoziti mnenje Zakonodajno-pravne službe, zamahniti z roko, mislim, da ni najbolj primerno. Zakon, o katerem govorimo, se sklicuje na zakon, ki niti uveljavljen še ni. Ne vem, kako to gre skupaj. Mislim, da za paket, ki ga imamo na mizi, je to daleč od dobre popotnice in tudi za ministrico mislim, da ni dobro, da je prva stvar, ki jo v Državnem zboru zagovarja kot ministrica, ta davčni paket, predvsem zaradi načina. Pred nami so Zakon o dohodnini, Zakon o davčnem postopku in davku od dohodka pravnih oseb. K temu, če želimo vaše prestrukturiranje narediti celovito, je treba dodati še dvig DDV, ki ste ga že izpeljali pred kakšnim letom.

Po naši oceni bi absolutno morali biti pri svojih spremembah bolj drzni. S tem, kar imamo pred seboj, ne bo novih delovnih mest, ne bo razvoja. Predvsem mala in srednja podjetja po naši oceni obremenjujete bolj kot do danes, seveda z davkom od dohodka pravnih oseb, kar je slabo. V naši poslanski skupini bomo glasovali tako kot določa Ustava, to je vsak po svoji vesti, lahko pa povem, da bova poslanki zaveznitva ne glede na vse, tudi kritike, ki sem jih sedaj povedala, Zakon o dohodnini podprli. Zakaj? Ker sva prepričani, da spremembe gredo v pravo smer, gre za razbremenitev, še vedno pa ocenjujemo, da ste s temi spremembami premalo drzni. Želeli bi si več optimizma. Predvsem pri ljudeh, ki zaslužijo najmanj. Spremembe se dogajajo v pravih razredih, dohodninskih, ampak tisti, ki zaslužijo najmanj, bi si zaslužili večjo pozornost Vlade. Za nami sta dve zamujeni leti in očitno bo tako tudi z naslednjima dvema. Škoda. Z milijardo evrov, milijardo evrov, ki jo imate več, kot smo jo imeli mi v državnem proračunu, bi morali narediti bistveno bistveno več; več za

mlade, da ostanejo doma, in več tudi za starejše, da bodo imeli varno starost. S tem, kar imamo na mizi, ne bo novih delovnih mest, ne bo razvoja in ne bo boljše prihodnosti.

In še enkrat, želim si, da bi ob milijardi evrov več denarja v državnem proračunu znali tega izkoristiti bolje in Sloveniji in državljanom zagotoviti stabilno gospodarsko rast, s tem nova delovna mesta, razvoj in predvsem boljšo prihodnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. Predlagane spremembe Zakona o dohodnini so del paketa davčnega prestrukturiranja med dohodki iz dela in dohodki pravnih oseb, da se znižuje obremenitve dohodkov iz dela in povečuje obremenitev na področju davkov od dohodkov pravnih oseb. Tako bo Vlada predvsem povečala konkurenčnost gospodarstva, ker bo razbremenila delo, ki je nadpovprečno obdavčeno, in obremenila kapital, ki je podpovprečno obdavčen. Glede predlogov v Zakonu o dohodnini je treba omeniti, da bo z dvigom dodatne splošne olajšave, s povišanjem dohodkovnega praga za višjo dodatno splošno olajšavo za 300 evrov pomenilo znižanje davčne obveznosti za približno 19 tisoč 738 zavezancev, ki so upravičeni do dodatne splošne olajšave. Pri dohodku v višini 11 tisoč evrov na letni ravni bodo zavezanci razbremenjeni za okoli 335 evrov letov oziroma mesečno za okoli 28 evrov. Te spremembe so samo zaradi spremembe opredelitve minimalne plače in s tem izvzetja dodatkov. Posamezni prejemniki minimalne plače seveda, če prejmejo višjo plačo od minimalne zaradi prejema navedenih dodatkov, lahko izgubi pravico do višje dodatne olajšave, kar se odrazi v bistveni nižji prejeti neto plači kot pred spremembo zakona, ki ureja minimalno plačo. Sprememba v segmentu dodatne splošne olajšave je zato usmerjena v preprečitev takšnih primerov pri prejemnikih minimalne plače.

Predlagana sprememba dohodninske lestvice bo povečala neto dohodke zavezancev nad 1,6-kratnikom povprečne plače, kar bo razbremenilo najbolj produktivni razred zavezancev. Glede vpliva na potrošnjo lahko pričakujemo, da bo to imelo manjši vpliv, stroški dela bodo sicer ostali isti, se bo pa davčni primež na delo zmanjšal.

Ugodnejše bo tudi poslovno okolje s področja obdavčitve dela v Sloveniji. Dodatno bo davčno bolj ugodna rešitev, da se del plače za poslovno uspešnost izvzame iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja do višine 70 % povprečne mesečne plače v Sloveniji. S tem se bodo

posredno zmanjšali stroški delodajalcev na eni strani, na drugi strani se bodo povečali neto dohodki zaposlenim, to pa bo pozitivno vplivalo na gospodarsko rast.

Cilj spremembe na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti je uskladitev z novo metodo o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki razširja pavšalno ocenjevanje dohodkov iz kmetijstva in gozdarstva še dodatno na pridelavo določenih kultur. Glede rešitev v Zakonu o dohodnini je treba poudariti, da za ublažitev prehoda na nov sistem ugotavljanja katastrskega dohodka že zakon, ki ureja katastrski dohodek, ureja postopnost prehoda, tako da se v letu 2017 upošteva samo 40 % izračunanega zneska pavšalnega dohodka, v letu 2018 55 % in v letu 2019 75 % novega zneska. Dodatno pa se s tem zakonom ureja tudi triletno prehodno obdobje, v katerem kmečko gospodinjstvo ne bo moglo izkazati pavšalno ocenjenega dohodka v znesku, ki bi za več kot dvakrat presegel znesek iz predhodnega leta.

Zakon pa tudi omogoča za zavezance, ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja iz tujine od delodajalca, da uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo in z dela, pri čemer se ti stroški priznajo glede na dejansko prisotnost na delu in v skladu z uredbo Vlade.

Zaradi tega, ker bo zakon omogočil razbremenitev najbolj produktivnih zaposlenih in omogočil bolj privlačno poslovno okolje za njihovo zaposlovanje, bo Poslanska skupina SMC ta zakon podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

Na današnji seji Državnega zbora obravnavamo tri zakone, katere sta Stranka modrega centra in koalicija poimenovali tako imenovana mini davčna reforma. V Slovenski demokratični stranki smo od tako imenovanega imena mini davčne reforme pričakovali bistveno več. Ko smo podrobneje pogledati paket treh zakonov, lahko na hitro ugotovljamo, da gre dejansko za premetavanje denarja iz ene vreče v drugo vrečo in da dejanskega pozitivnega efekta teh treh zakonov ne bo.

Če bi se opredelili v zvezi s spremembo Zakona o dohodnini, lahko ugotovljamo, da gre za minimalne spremembe in glede na pompozne izjave predsednika Vlade in Ministrstva za finance v zvezi z gospodarsko rastjo v Sloveniji smo pričakovali bistveno več. Prepričani smo bili, da bo Stranka modernega centra – in koalicija – pri tako imenovani mini reformi imela bistveno večji pogum, kot ga je izbrala, kajti dejansko za spremembo pri dohodninski lestvici gre zgolj za peščico ljudi. Nedvoumno pa nas

presenečajo izjave tako predsednika Vlade kot sedaj v stališču poslanske skupine, da gre dejansko tukaj za pozitivni del, za najbolj produktivni del zaposlenih.

Spoštovane in spoštovani! V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da produktivnost zaposlenih je na istem nivoju od čistilke do direktorja. Nedvoumno se ne moremo strinjati s tem, da kategorizirate zaposlene po produktivnosti, kajti prepričani smo, da za produktivnost mora poskrbeti celoten sistem zaposlenih. Ponovno smo lahko priče, da Stranka modernega centra ima prvo- in drugorazredni razred v Sloveniji, in to nikakor ni dobro. Prepričani smo, da predlog spremembe dohodninske lestvice ne bo vplival na odpiranje novih delovnih mest, ne bo vplival na višjo produktivnost in ne bo vplival na višjo gospodarsko rast.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da so obremenitve dela previsoke, da so davčne obremenitve previsoke. Ne nazadnje, spoštovana koalicija, ta sprememba dohodninske lestvice ne bo vplivala tudi na delavce migrante. Še vedno bomo v Sloveniji imeli previsoko davčno obremenitev in še vedno bodo delavci migranti morali zaradi višjih obremenitev, zaradi višjih davkov dodatno plačevati dohodnino v Sloveniji. Tudi Gospodarska zbornica tudi Obrtna zbornica sta razočarani nad predlaganim zakonom. Zgolj sprememba dohodninske lestvice za peščico zaposlenih ne pomeni tistega, kar se je predstavljalo v javnosti.

Kljub temu smo se v SDS odločili, ker to le pomeni, bi rekel, en del izboljšav za določen segment zaposlenih, da bomo ta predlog spremembe Zakona o dohodnini podprli, vendar pričakujemo pa od koalicije in Ministrstva za finance in predsednika Vlade, da imajo še dve leti mandata in da v teh dveh letih poskušajo narediti predvsem prijaznejšo davčno okolje za vse zaposlene v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegici in spoštovani kolegi, predstavniki Vlade!

Napovedana tako imenovana mini davčna reforma že kar nekaj časa dviguje dosti prahu. Spremembe, ki na katerikoli način kakorkoli posegajo v dosedanji obstoječi pravici in obveznosti davčnih zavezancev, seveda po vsem pričakovanem povsem logično prinašajo kritike, nasprotovanja, deljena si mnenja. Podobno negotovanje se zgodi tudi v primeru pozitivnih rešitev, denimo, širimo nekatere davčne ugodnosti iz razloga, ker si seveda vsak zavezanec želi čim večji finančni prihranek.

Že od samega začetka se v Desusu zavedamo, da Vlada ni imela lahkega dela; nasprotno, kar težko nalogo je imela pri oblikovanju predloga

tega zakona, torej Zakona o dohodnini. Ta naj bi zajel čim širši krog deležnikov, kar zadeva izvzeta plačevanja davčnih obveznosti pri dohodninah. Ne glede, kako dober predlog zakona bi pripravili, ne bi bilo mogoče zadovoljiti potreb, želja, apetitov vseh zavezancev. In kljub nasprotovanju je dejstvo, da predlog novele, ki jo trenutno obravnavamo, to je ta zakon, zagotovo ne bo in ne more škoditi. Ni idealen, še enkrat povedano, je pa seveda predlog korak naprej od sedanje ureditve, ki jo vsi kritiziramo. Z novo dohodninsko lestvico bomo razbremenili dodatno kar lepo število zavezancev in omogočili, da bi se Slovenija bolj približala ustvarjanju družbe znanja ter dodatni krepitvi tako imenovanega razvojnega kadra. Na razvojno naravnost, kolegice in kolegi, zaposlenih bo vplivala tudi davčna razbremenitev pri obdavčitvi božičnice in mi pozdravljamo, da bo ta pravica delavcev dobila tudi svojo zakonsko ureditev.

V naši poslanski skupini z naštetim soglašamo, a poudarjamo, da se tu ne bomo ustavili, šli bomo naprej. Naslednji krog razbremenitev bo moral iti v prid večje razbremenitve srednjega sloja prebivalstva ter ali pa predvsem ljudi z nižjimi dohodki. Skratka, vztrajamo in vedno bomo vztrajali na redefiniciji nižjih dohodkovnih razredov. V isti sapi pa pozdravljamo ohranitev četrtega oziroma po novem, ker je nov razred dodan, petega dohodninskega razreda, pri katerem bo še naprej veljala 50-odstotna davčna stopnja. Spomnim naj vas vse skupaj, da je bila pri zadnji noveli konec lanskega leta prav na zahtevo – na zahtevo, poudarjam – Poslanske skupine Desus podaljšana veljavnost najvišje dohodninske stopnje, zdaj je pa dokončno ohranjena. Kar zadeva ljudi z nižjimi dohodki, kjer smo mi še posebej občutljivi, mislimo predvsem na prejemnike minimalne plače, pa smo v Desusu oziroma naši poslanski skupini izjemno zadovoljni, saj bo veliko število oziroma vsi ti zavezanec imeli pravico do višje dodatne splošne olajšave s tem, ko se bo dohodkovni prag za upravičenost povečal na 300 evrov.

Novela zakona ni osredotočena samo na en segment, ampak tudi na niz drugih prednosti. Naj navedem še spremembo na področju kmetijske in gozdarske dejavnosti – kot, denimo, določitev tako imenovanih izjem za davčne obveznosti pri majhnem obsegu prve stopnje predelave – ter priznanje stroškov prevoza na delo in malice za čezmejne delovne migrante, ki se poslej ne bodo več šteli v davčno osnovo.

Skratka, naj počasi zaključim in rezimiram. Novela zakona prinaša ukrepe za nižjo davčno obremenitev dohodkov iz dela, ki so bili kreirani v okviru dovoljene javnofinančne – pač, seveda so omejitve – politike in jo bomo v Poslanski skupini Desus, kot že napovedano, podprli. Ob tem pa bomo bdeli nad tem, da bodo tudi spremembe v prihodnje šle v pravo smer; smer razbremenitve in večjih ugodnosti posameznikov, predvsem tistih z nižjimi

prejemki. Pri tem bomo imeli v mislih tudi vzdržnost javnih financ kot osnove za pomoč brezposelnim oziroma socialne pomoči potrebnim ciljnim skupinam. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Pred nami je torej najpomembnejši izmed zakonov iz tako imenovanega paketa davčnega prestrukturiranja oziroma ljubiteljsko rečeno mini davčne reforme, Zakon o dohodnini. Predlagani zakon je produkt relativno dolgega usklajevanja in predstavlja prvi korak do bolj pravičnega davčnega sistema. Ta je sicer pri nas relativno močno izkrivljen, saj na eni strani predstavlja visoko progresivno obdavčene dohodke iz dela in znanja, ki so dodatno obremenjeni še s prispevki za socialno varnost, hkrati pa se močno izogiba mednarodno primerljivi obremenitvi premoženja in kapitala. Zato je današnji korak, čeprav majhen, eden izmed pomembnejših premikov v pravo smer in v ustrezno uravnoteženje slovenskega davčnega sistema.

Socialni demokrati zato te zakonske spremembe podpiramo, in sicer iz štirih ključnih razlogov. Najprej zato, ker bodo te spremembe prvič v Sloveniji uvedle davčno ugodnejšo obravnavo kolektivnih nagrad zaposlenih za poslovni uspeh. Rešitev, ki bo ta enkratni dohodek, po domače 13. plačo ali božičnico, izvzela iz dohodnine do 70 % povprečne plače, namreč pomeni, da bo podjetjem in zaposlenim ponujena tudi finančna korist in s tem motivacija, če se odločijo za nagrajevanje sodelavcev za kolektivnost uspeha. Dopusča znotraj mehanizma dovolj fleksibilnosti za različen segment podjetij, hkrati pa je dovolj omejujoča, da bo preprečila, da bi davčna olajšava iz naslova 13. plače pomenila prelivanje iz rednih plač in na tak način obliko svojevrstne davčne oaze.

Drugič spremembe podpiramo zato, ker razbremenjujejo dohodke iz dela in znanja tam, kjer so, primerjalno z drugimi državami, najvišje obremenjeni z davki. Dosedanja dohodninska lestvica namreč je izjemno progresivna in preskok v 41-odstotno obdavčitev se pri nas zgodi zelo hitro. Zato smo se Socialni demokrati zavzemali za uvedbo novega dohodninskega razreda in pozdravljamo predlog, da se ta s to rešitvijo tudi uvaja. Slednje pomeni korak naprej k temu, da bomo preprečili ali vsaj preprečevali odliv bolj ambicioznih čez meje naše države v davčno ugodnejša okolja in spodbujali podjetja, da delovna mesta z visoko dodano vrednostjo, kakor seveda tudi vsa ostala, ohranjajo in razvijajo v Sloveniji.

Tretjič. Podpiramo zakon tudi zaradi tega, ker povišuje splošno davčno olajšavo in posebno

olajšavo za slabše plačana delovna mesta in na tak način skozi svoje ukrepe skrbi tudi za tiste, katerih dohodki so najnižji, kar seveda pomembno prispeva k utrditvi države blaginje in imanentnega sistema solidarnosti v naši državi.

Četrto. Zakon podpiramo tudi zato, ker ohranja najvišjo, torej 50-odstotno davčno stopnjo za tiste, katerih dohodki so najvišji, za kar smo si v koaliciji, eni bolj, drugi manj, na koncu pa, kar je pomembno, uspešno prizadevali in je svoje mesto našlo v tem zakonu.

Zavedamo se, da bi si mnogi od te reforme želeli bistveno več, kar je razumljivo, kot je razumljivo tudi to, da bi od države vsi želeli veliko za čim manj ali sploh nič plačanega davka. To v današnji družbi, ki želi svojo konkurenčnost in uspešnost graditi na kakovosti, solidarnosti in državi blaginje, seveda ni mogoče.

Je pa mogoče v prihodnosti pokazati še nekaj več ambicioznosti, za kar verjamemo, da bo motivacije in energije nova ministrica z ekipo premogla, in verjamemo, da se lahko nadaljnjih sprememb v smer še bolj učinkovite davčne zakonodaje veselimo tudi v prihodnje.

Predlagane spremembe Zakona o dohodnini bomo Socialni demokrati podprli. Kot že rečeno, želimo pa si še več poguma za nadaljnje korake. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

V Združeni levici te antisocialne davčne reforme ne bomo podprli, razlog pa je preprost. Koalicija bo zdaj, v času varčevanja s tem ukrepom slabim 10 odstotkom najbolje plačanih v tej državi podarila davčno darilo v znesku 60 milijonov evrov. S tem ne bodo niti za cent znižali stroška dela v državi, edini učinek bo, da bodo direktorji z 10 tisoč evri bruto plače v naslednjem letu na letni ravni dobili še 2 tisoč 400 evrov nagrade. Proračun pa bo s tem prikrajšan za 60 milijonov evrov, posledica česar seveda bo, da se bo po naših cestah morda peljal kakšen BMW več, ampak denarja za obnovo teh cest pa bo vse manj.

Če naredimo bilanco fiskalnih ukrepov Cerarjeve vlade, vidimo, da ta konsistentno dela v interesu 10 odstotkov privilegiranih. Če pogledamo samo nekatere številke. 10 odstotkov najbolje plačanih je lani zaradi spremembe dohodninske lestvice pridobilo 20 milijonov evrov. Letos bodo pridobili še 60 milijonov evrov, se pravi, v zadnjih dveh letih jim je Vlada podarila kar 100 milijonov evrov davčnega darila.

Kaj pa je na drugi strani Vlada naredila za 10 odstotkov najrevnejših? Koalicija pravi, da ste zvišali pomoč najrevnejšim za 10 evrov, se pravi z 278 na 288 evrov mesečno. To pomeni, da je približno 70 tisoč prejemnikov različnih vrst socialnih pomoči pridobilo komaj 10 milijonov evrov na leto. Torej, v dveh letih bodo iz tega

naslova dobili 20 milijonov evrov. Če sedaj to postavimo na tehtnico: 10 odstotkov najbolje plačanih je pridobilo 100 milijonov evrov, 10 odstotkov najrevnejših pa 20 milijonov evrov. Torej, ukrepi vaše vlade so 1 : 5 v korist bogatih. To je redistribucija, davčna redistribucija te vlade in temu bomo v Združeni levici nasprotovali, dokler bomo lahko.

V Združeni levici namreč ne nasedamo na neoliberalno ideologijo vitke države in nizkih davkov. Tako koalicija kot desna opozicija sta popolnoma ujeti v to ideologijo, zato niti ni čudno, čeprav bi moralo biti, da celo stranke, ki se razglašajo za socialne, kot sta SD in Desus, se niso uprle temu, da se slabim 10 odstotkom najbolje plačanih podari 56 milijonov evrov javnih, torej skupnih sredstev, proračunskih sredstev, in stranke se med seboj dobesedno prerivate, kdo bo to davčno darilo še bolj podkrepil z izgovori, da bo to prispevalo k blaginji vseh. Ampak poglejte, taka davčna darila in taka politika ne prispevajo k razvoju. Če bi to veljalo, bi bila Latinska Amerika raj na zemlji, tam so namreč take politike začeli uvajati že pred 50 leti. In če bi to veljalo, bi Bolgari, Litovci in Latvijci imeli priliv priseljevanja v svoje države, tako pa so to države, iz katerih ljudje dobesedno bežijo. Iz Latvije se je v zadnjih 15, 20 letih izselila kar tretjina prebivalstva in razlog za to je tudi to, da so tam vlade konsistentno uvajale take antisocialne politike, kot je pred nami danes.

Slovenske vlade so v zadnjih desetih letih podobno bistveno znižale obdavčitev visokih dohodkov. Leta 2006 in 2012 je bila spremenjena dohodninska lestvica, z letom 2009 odpravljen davek na izplačane plače, ki je bil solidaren, ampak kljub temu je stopnja izseljevanja najvišja v naši moderni zgodovini. Leta 2000, ko smo imeli, zgodovinsko gledano, najvišje davke na plače in kapital, se je v tujino izselilo 1,8 prebivalca na tisoč prebivalcev v Sloveniji, letos je ta številka 7,2; se pravi štirikrat višja. Zakaj so se izselili? Zagotavljam, da ne zaradi visoke obdavčitve najvišjih plač, ampak zaradi vsesplošnega osiromašenja države.

Ta zakon, ki je pred nami, bo proračun v prid bogatim osiromašil še za dodatnih 60 milijonov evrov letno, zato bomo seveda v Združeni levici glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 23. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, še enkrat. Sedaj bom na kratko utemeljil, zakaj ta amandma predlagamo.

Naš amandma bi – samo da ga preberem, v zadnjem stavku prvega odstavka se

pika nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi "in določb 17. in 22. člena, ki se začnejo uporabljati za davčno leto, se začne 1. januarja 2019". Se pravi, mi bi zamaknili učinke tega zakona v januar 2019, da bi s tem pridobili dve leti časa za pripravo boljše davčne lestvice, socialno pravične davčne lestvice, take, ki ne bo eksplicitno privilegirala bogatih, in na drugi strani najrevnejšim, ki najbolj potrebujejo ta denar, vrgla samo par drobtinic. Kot sem že prej povedal, učinki davčnih reform Cerarjeve vlade do sedaj, nekako bilanca, celokupno gledano, so 100 milijonov denarja za 10 odstotkov najboljše plačanih, 20 milijonov za 10 odstotkov najrevnejših. Se pravi, 5 : 1 v korist bogatim. Po našem prepričanju bi moralo biti ravno obratno. Namreč, zdi se nam nesprejemljivo, da v času varčevanja, v času, ko imamo 70 tisoč ljudi na socialni podpori, namesto da bi poskušali pomagati tistim, ki živijo z 280 evri mesečno, kar je praktično nepredstavljivo, da lahko kdo sploh preživi s tako vsoto v tej državi, raje razmišljamo o tem, kako bomo najboljše plačanim, 10 odstotkom najboljše plačanih, podarili davčna darila. V Združeni levici vztrajamo, da je treba najprej pomagati pomoči potrebnim in najprej poskušati pomagati tistim, ki imajo najmanj. Vlada pravi, da se bo to na nek način v tem zakonu zgodilo, ker če bodo najbogatejši imeli največ, bo s tem gospodarstvo delalo bolje in učinki se bodo prelili navzdol po socialni hierarhiji, ampak to na žalost ne drži. Namreč, s to davčno reformo, spremembo dohodninske lestvice podjetja ne bodo pridobila niti evra za investicije. Edini učinek tega bo, da bodo bogati, ker bodo bruto plače ostale enake, se pravi, samo bogati bodo v škodo države, v škodo proračuna dobili davčno darilo, ne bo pa zaradi tega več denarja za investicije, kajti podjetja bodo izplačevala še vedno enake bruto plače, kot jih izplačujejo zdaj.

Druga stvar, na katero je treba opozoriti, je to, da teh 10 odstotkov najboljše plačanih, ki jim podarjamo teh 60 milijonov, ne bo porabilo tega denarja za potrošnjo v Sloveniji, ampak je pri njih največja verjetnost, da bodo kupovali kakšne tuje vrednostne papirje ali pa bodo denar porabili za luksuzno potrošnjo, kar po navadi pomeni kupovanje uvoženega blaga, recimo luksuznih avtomobilov ali česa podobnega, in tudi v tem smislu, v smislu spodbujanja potrošnje, to ne bo prispevalo h gospodarski rasti. Če bi na drugi strani ta denar namenili najrevnejšim, ki imajo največjo stopnjo nagnjenosti k potrošnji, ker imajo najtanjše denarnice, bi s tem bistveno bolj prispevali k okrepitvi potrošnje v Sloveniji, medtem ko bomo s takim ukrepom, kot ga imamo sedaj, predvsem spodbudili kupovanje tujega blaga in tujega luksuznega blaga in tujih vrednostnih papirjev. Se pravi, tudi gospodarske rasti od tega ne bo. To kažejo konec koncev tudi tuje prakse. Če pogledamo, katere države v Evropi so najbolj oziroma najmanj obdavčene, vidimo, da so najbolj obdavčene skandinavske države, Belgija,

Nemčija, in tako dalje, medtem ko imamo na drugi strani eksperimente z davčnim dampingom, predvsem na evropskem vzhodu, se pravi, baltske države, Bolgarija prednačijo pri tem, ampak recimo v Bolgariji, kjer imajo že deset let najbolj ugodno davčno okolje v Evropi, na ta račun niso spodbudili gospodarske rasti, ampak so spodbudili samo nadaljnjo osiromašenje tamkajšnjega prebivalstva, beg možganov in praktično razvojno stagnacijo ali pa celo nazadovanje te države. Se pravi, tudi v razvojnem smislu so te politike nesmiselne in zato zares ne razumemo Vlade, zakaj to počne in kam s takimi ukrepi meri.

Skratka, v Združeni levici zaradi teh zadev davčni reformi nasprotujemo in predlagamo, da se njena implementacija zamakne v januar 2019, da s tem pridobimo dve leti časa, da se ne po nujnem postopku, kot je bilo zdaj, ampak v nekem normalnem roku v dveh letih resno pogovorimo o tem, kaj bi bilo za razvoj in za blaginjo te države najboljše, in oblikujemo tako davčno reformo, ki bo ustrezala tema dvema kriterijema, ne pa, da čez noč sprejemamo neka davčna darila za bogate, ki evidentno, že če samo pogledamo tuje prakse, ne bodo imele nobenega pozitivnega učinka, razen tega, da bodo imeli direktorji uprav z 10 tisoč evri plače na računu nekaj denarja več.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Pravzaprav v Stranki modernega centra ne vidimo razloga, da bi zavlačevali z izvajanjem Zakona o dohodnini, kajti cilj zakona je razbremenitev najbolj uspešnih kadrov, cilj zakona je tudi zviševanje praga splošne olajšave in s tem tudi najnižji razred pridobi. Poleg tega mislimo, da bo s tem, ko bomo začeli z izvajanjem tega zakona, in ob dejstvu, da se zvišuje zaposlenost, pravzaprav se bo potreba po socialnih transferjih zmanjšala na nek način. Zato se nam zdi prav, da zakon začne veljati s 1. 1. 2017 in amandma k 23. členu temu nasprotuje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Naj se na začetku opredelim do predloga amandmaja. S predlaganim amandmajem se uveljavitev nove lestvice dohodnine zamika v leto 2019 in s tem izniči cilj, ki si ga je Vlada postavila s predlaganim zakonom, zato predlaganega amandmaja ne moremo podpreti. Bi pa rada podkrepila rešitve, ki so prav v tem členu navedene, še z nekaj konkretnimi podatki. Danes smo slišali trditev, da so davki v Sloveniji previsoki. Skupna davčna obremenitev v zadnjih

letih pada, od 37,5 % BDP je padla na 37 %. Ko bodo znani končni podatki za leto 2015, sem prepričana, da bo padla ta številka še nekoliko nižje. Povprečna obremenitev v Evropi ali v OECD državah, s katerimi se radi primerjamo, je precej višja. Torej ne drži teza, da je splošna davčna obremenitev v Sloveniji previsoka. Drži pa teza, da struktura davkov v Sloveniji ni ugodna. In predlog zakona, ki je pred nami, poskuša popraviti to nekonkurenčno ali neugodno strukturo davčne obremenitve. V vseh uradnih stališčih je Vlada ves čas poudarjala, da govorimo o prestrukturiranju, tudi v socialni sporazum za obdobje 2015–2016 smo zapisali davčno prestrukturiranje skupaj s socialnimi partnerji. Čeprav so potem nekateri socialni partnerji od socialnega sporazuma odstopili, smo še vedno prepričani, da je to prava pot, ker naša prva naloga je, da gospodarstvu in ljudem zagotovimo stabilno javnofinančno okolje in v tem kontekstu tudi izboljšujemo konkurenčnost. Zagotovo se je mogoče strinjati z gospodom Mescem, da predlagane rešitve na davčnem področju same po sebi in same, gledano izolirano, ne bodo povečale števila zaposlenih v Sloveniji, ampak so pa pomemben element okolja, v katerem lahko najde zaposlitev več ljudi. In vprašajmo se, kakšna delovna mesta želimo v Sloveniji ustvarjati. Trenutna struktura dohodninskih zavezancev kaže na izrazito dohodkovno enakost med ljudmi, ki dosegajo aktivne dohodka. 58 odstotkov in pol vseh zavezancev za dohodnino je uvrščenih v prvi davčni razred, nadaljnjih 32,8 % v drugi davčni razred, torej skupaj 91 % vseh zavezancev sodi v prva dva dohodkovna razreda oziroma v prva dva davčna razreda. Ti zavezanci plačajo približno polovico dohodnine, preostalih slabih 9 %, 8,75 % zavezancev plača pa slabih 50 % dohodnine. Če pogledamo še nekoliko bolj podrobno. V Sloveniji krepko prevladujejo zavezanci s plačami do 1,6-kratnika povprečne plače. 90,4 % takšnih oseb imamo. Davčna politika mora skrbeti za to, da bodo ustvarjeni pogoji za oblikovanje delovnih mest z višjo dodano vrednostjo in da bomo tudi povprečno plačo lahko v tej državi začeli zviševati. Zaradi tega Vlada ne more podpreti splošne razbremenitve, lahko pa podpre spodbudo, da se v Sloveniji oblikujejo delovna mesta z višjo dodano vrednostjo, in to ta predlog zakona prinaša.

Ko na drugi strani govorimo o oskrbi za najranljivejše skupine, ne smemo pozabiti, da danes govorimo o davku, govorimo o prihodkovni strani proračuna, o tem, koliko poberejo od ljudi, zato da zagotovimo sredstva za skupne oziroma splošne potrebe. Na drugi strani je treba pogledati, koliko se dejansko daje odhodkov iz državnega proračuna za te najranljivejše skupine. Milijarda 200 so socialni transferi, milijarda 300 transfer v pokojninsko blagajno, ki zagotavlja izplačevanje normalnih oziroma ustreznih pokojnin. Nadalje dodatni milijoni so zagotovljeni na šolskem resorju za

druge transfere, na resorju za infrastrukturo, za subvencije pri prevozu v šolo oziroma v osnovno oziroma srednjo šolo.

Torej, ko govorimo o skrbi za najranljivejše skupine, moramo gledati ne samo prihodkovno, ampak predvsem odhodkovno stran. Ko gledamo prihodkovno stran, gledamo, koliko je primerno glede na ekonomsko moč, da posameznik prispeva k tem splošnim potrebam. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana ministrica, državni sekretar, kolegi in kolegice!

Najprej bi spregovoril nekaj besed o vseh treh zakonih, ki jih danes obravnavamo, tudi o Zakonu o dohodnini, o katerem tudi govorimo danes in o katerem imamo tudi amandma.

Tisto, kar bo država ali pa ta vlada z Zakonom o dohodnini na nek način dala državljanom in državljanke, bo na drugi način vzela, ko bo bolj obdavčila, povišala stopnjo davka od dohodka pravnih oseb. Zaradi tega je seveda to, da bo sedaj bolj konkurenčna družba in tako naprej, vse je še v zraku, zaradi tega je tudi dodatna zaposlenost, stimuliranje pri dodatni zaposlenosti v zraku. To ni dokazano, to enostavno ni dokazano, zaradi tega ker ne more biti dokazano. Strinjamo pa se s tem, da ne bo samo davčna zakonodaja tista, ki bo povečevala konkurenčnost, tukaj je še marsikaj drugega, ampak v zvezi s tem najbrž kdaj drugič.

Tisto, kar najbolj skrbi pri tem Zakonu o dohodnini, je po mojem vedenju to, da je sploh vprašanje, če je ta zakona v skladu s slovensko zakonodajo. Zelo na hitro smo spustili v teh obrazložitvah mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki omenja to, da se ta zakon sklicuje na zakon, ki dejansko ne obstaja. Govorimo seveda o tem, da se Zakon o dohodnini sklicuje na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, na zakon, ki je pod referendumsko zakonodajo, o njem se zbirajo podpisi. Zakonodajno-pravna služba tu pravi takole, da to pomeni, da se predlog Zakona o dohodnini in posledično sam zakon sklicuje na zakon, ki ga še ni. To velja ne glede na nadaljnje postopke v zvezi z referendumsko zahtevo. Sklicevanje zakonskih določb na drugi zakon, ki ni začel veljati, pomeni nedopustno prejudiciranje, ne glede na to, ali bo obravnavani predlog zakona kot zakon, ki se bo začel uporabljati kasneje, morda v tedanjem trenutku usklajen z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Glejte, tu gre za pravno zadevo. Tu gre za mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in vlada Mira Cerarja to mnenje enostavno pohodi, gre preko njega. Seveda to pomeni določeno prejudiciranje tudi referendumsko

odločitve in to pomeni, koliko vlada Mira Cerarja, in če boste poslanke in poslanci podprli ta zakon in tudi vi, da na mnenje ljudi. Ne glede na to, kakšno mnenje ima kdo o referendumu, referendum je ustavna kategorija, referendum je zadeva, ki jo je treba spoštovati. Na Odboru za finance in monetarno politiko ste poslanci koalicije šli preko tega, preko te ustavne določbe, preko tega mnenja in seveda vas nič ne zanima. Lahko se izgovarjate na karkoli, ampak Zakon o dohodnini se sklicuje na zakon, ki ga ni. Kakšno pravno prakso dejansko mi uvajamo v Državnem zboru? Poglejte, zelo slabo, s tem dejansko uvajamo pravno anarhijo. Naslednjič, ko bo nekdo prišel, bo rekel, saj to se je zgodilo že ne vem kdaj, to se je zgodilo že v preteklosti, to je parlamentarna praksa in tako naprej. Zelo slabo. Zelo slabo za državo, mislim, da je to celo zelo slabo in sramotno za Državni zbor, da enostavno gre preko enega zakona in je dejansko ta zakon popolnoma nepravilen.

Druga zgodba, če govorim vsebinsko, pa je, da ta kozmetika davčnih zakonov ne bo prinesla kaj dosti – tisto, kar bo na eni strani dala, bo na drugi strani vzela. Ker ne bo prinesla kaj dosti, bi pričakoval od Državnega zbora, da da nek apel, poziv Vladi, da tu nekaj naredi, ne samo na tem področju, ampak še na kakšnem drugem. Kajti tudi ta gospodarska rast, o kateri se velikokrat govori, je v povprečju veliko manjša kot gospodarska rast v drugih državah, če govorimo o Evropski uniji, v primerljivih državah. Slovenija je bila že veliko bližje povprečju razvoja Evropske unije, kot je danes. Zaradi tega bi pričakoval neke dodatne ukrepe in tudi nek dodaten zagon glede tega. Lepo je, bom rekel, dajati vsakemu malo in tako naprej – učinka zaradi tega seveda ne bo. Tudi se ne strinjam, da bodo učinki takšni, kot jih navaja kolega Mesec, da se bo zdaj ves denar potrošil v tujini in tako naprej, gor in dol. To seveda tudi paše v Državni zbor, da se malo tudi omenja BMW in te zadeve, ampak kakorkoli, učinki bodo pač to, da bodo ljudje dobili zaradi narave dohodnine, kjer imamo stopnje takšne, kakršne imamo, nimamo enotne davčne stopnje, ampak imamo tukaj progresijo, da so razlike potem različne. Bodo pa lahko delodajalci na podlagi tega, ob enakem brutu, izplačali – ob manjšem brutu, se opravičujem – izplačali tudi enak neto. Samo to je pač dogovor z delojemalci, z delavci, kolektivne pogodbe in tako naprej. Tukaj ta matematika obstaja, vedno je obstajala, ampak to je stvar socialnih partnerjev. Tako od tega nihče ne bo imel kaj veliko, vsak nekaj, nekaj drobtinic, vse skupaj pa mislim, da bo zelo hitro pozabljeno in najbrž se bomo čez pol leta ali čez eno leto spet spraševali o istem.

Še enkrat pa poudarjam, ta zakon, opozarja na to Zakonodajno-pravna služba, je nezakonit in je s tega zornega kota lahko tudi protiustaven. To je tisto, kar najbolj skrbi, in to je tisto, da v tem državnem zboru na mnenje, če želite, tudi ustavne materije, ki jo tukaj obravnavamo, enostavno ne odgovarjamo ali pa ne

odgovarjate, ker podpirate dejansko tak zakon. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne, izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

O tem zakonu se v grobem razpravlja na dva način; na en s pričakovanjem, da je mogoče preprosto v nedogled zviševati davke, obremenitve in to potem deliti, kakor da se davčni prihodki ustvarijo z zamahom paličice čarodeja, in na drugi strani s pričakovanjem, da bi v popolni davčni razbremenitvi ustvarili neko idealno okolje, kjer bi ljudje imeli same dohodkovne presežke in bi po prosti presoji investirali, ustvarjali rast, pozablja pa se na to, da je treba zagotavljati tudi tisto, kar sploh omogoča kakršenkoli razvoj in rast, to je izobraževanje, zdravstvo, sistem solidarnosti, blaginje in tako naprej. Oba ekstrema sta vsak v sebi po svoji logiki nesmiselna in si upam trditi, morda tudi iz čiste ideološke zlobe, ustvarjata konflikt med delom in kapitalom, namesto da bi, kakor vlada tudi s tem predlogom zakona poskuša, ta konflikt presežati in ustvarjati med enim in drugim ravnovesje, ki bo omogočalo, ne bo to v enem koraku popolnoma predruščilo in omogočilo in radikalno spremenilo, ampak v postopnosti in ob sovpadanju še nekaterih drugih ukrepov, omogočalo, da pride do nekega ravnotežja, katerega je eden od ključnih ciljev dvig produktivnosti in s povezanim dvigom produktivnosti dvig dohodkov, dvig potrošnje in predvsem iskanje načina za stimuliranje tistih, ki želijo ustvarjati in ki danes ustvarjajo največ, ne glede na to, kje na dohodkovni lestvici se nahajajo.

Zato ta zakon vendarle uvaja nekaj ključnih rešitev, o katerih smo se pogovarjali že leta. Ena izmed pomembnejših rešitev v tem pogledu je vprašanje razbremenitve 13. plače, božičnice ali kakorkoli jo želimo poimenovati. Pogosto smo se srečevali, denimo na srečanjih obrtnikov pa na srečanjih Gospodarske zbornice in še kje, z vprašanjem, zakaj nam država ne dovoli, da svoje zaposlene dostojno nagradimo, zakaj nam država ne dovoli in nas prekomerno davčno obremenjuje, ko želimo motivirati zaposlene za dvig produktivnosti tudi skozi finančno nagrado v obliki 13., lahko tudi 14. plače. To se s tem predlogom dogaja in upravičeno lahko verjamemo, da bo posledica tega, da bodo ljudje za kolektiven uspeh v podjetju nagrajeni in da večjega deleža te nagrade sedaj ne bo več pobrala država, ampak bo dejansko neto znesek prišel do zaposlenega – da ne govorim samo o delavcih, ampak o zaposlenih, ker ustvarjajo vsi zaposleni –, bo to verjetno pomenilo pomemben premik v vzdušju v podjetjih in tudi omogočilo na nek način premik v logiki gospodarstvenikov,

obrnikov v odnosu do načina zagotavljanja višje produktivnosti, hkrati pa na nek način omogočalo, da bodo zaposleni sami bistveno drugače dojemali svoje delovno mesto in svojo odgovornost do ustvarjenega, ker bodo na ta način od rezultatov deležni tudi finančne spodbude. Seveda odličen dodatek k temu bi bil še posodobljen zakon o delitvi dobička med zaposlene, ampak to verjetno spada v kategorijo tistih pogumnih korakov, ki nas še čakajo, o katerih sem govoril uvodoma.

Nadalje, seveda, nekatere izpade dohodkovne bomo morali nadomestiti tudi v proračunu. Očitek je, da obremenjujemo gospodarstvo bistveno s tem 2-odstotnim dvigom davka od dohodka pravnih oseb. Mi smo tukaj v evropskem merilu skorajda davčna oaza; eni od tistih, ki smo imeli to najnižje. Ni posebej pametnega razloga, da tukaj ne bi prišlo do uravnovešenja in da ne bi vsaka stran prispevala nečesa, še posebej, ker ta zakon izrazito išče poti, kako povečati produktivnost, ki bo pomenila – ob predpostavki, da se bo povečala, da se bo zaradi tega povečala tudi potrošnja – na koncu tudi višje dohodke gospodarstva in obrti. In to hodi z roko v roki.

Tisto, kar je v jedru na nek način ideologije države blaginje najpomembnejše, je, da se progresivna dohodninska lestvica nadalje, da rečem, fragmentira in se z dodatnimi razredi dosega njena večja pravičnost. Več kot bomo imeli razredov, bolj bo obremenitev tistih, ki plačujemo dohodnino, pravična. In da ne bi bilo občutka, kar je bilo večkrat slišati v Državnem zboru, pa na ulici in še kje, da bomo vsa bremena krize naložili na zaposlene, na delavce, tiste, ki so pa v očeh mnogih, predvsem menedžerje, bančnike, pa še koga, ki dosegajo tudi najvišje plače in posledično najvišje dohodkovne razrede v smislu obremenitve, pustili pri miru, se ohranja tudi 50-odstotni dohodninski razred za tiste, ki nekateri bolj, nekateri manj upravičeno višine plače, ki jih dosegajo, tudi zaslužijo. Ampak v jedru v tovrstnih zakonih zasledujemo eno zelo preprosto logiko, in to je odgovoriti na vprašanje, kako je mogoče ustvariti več, da bomo lahko zaslužili več, da bomo lahko izplačali neto več, da bomo ljudi lažje motivirali, s tem da bodo deležni dela tega, kar ustvarijo, in da bomo posledično imeli učinkovit davčni sistem, v katerega bo denar tudi prihajal. Ker mi lahko, seveda, sledimo logiki nekaterih, ki pravijo sedaj, da davke je treba dvigniti, pa bomo lahko investirali v zdravstvo. Če to dvignemo v nedogled – saj logika stvari pravi, da bo potem pobranih davkov manj. Če jih do konca spustimo na dno, nam logika stvari pove, da bomo sesuli državo blaginje, da ne bomo več imeli možnosti ustvarjanja enakih pogojev za uspeh vseh, da ne bo več mogoče staviti na kakovost, da bomo morali konkurenčnost iskati v cenovni ugodnosti in to bo dolgoročno slabo za državo. Ta model preseganja in ene in druge ideje z iskanjem ravnovesja med obema je na dolgi rok edina

smiselna zgodba, čeprav z eni manjših korakov tukaj Vlada s tem predlogom gre v pravo smer. Absolutno je pa to, o čemer je kolega Šircelj govoril, nekaj, kar nas mora skrbeti, nekaj, na kar bomo še morali odgovoriti tukaj; preprosto preslišati dejstvo, da se obstoječi zakon referira na zakon, za katerega zaradi referendumske zakonodaje ta trenutek ne moremo v celoti trditi, da obstaja, pomeni pomembno prepreko. Predvsem pa bi bilo, da zaključim, slabo, če bi v tej državi pristajali na to, da se ta zakon presoja skozi optiko bodisi radikalno levičarske bodisi radikalno neoliberalne logike, za katero bo v vsakem primeru to slabo, ampak ne ena ne druga ne razumeta, da ustvarjanje enakih možnosti in produktivnost hodita z roko v roki, da morata biti uravnovešeni in da morata delovati učinkovito. Tisti, ki to razumejo, bodo zakon podprli, tisti, ki mislijo, da bo podobno kot pri Ostržku, denar zrasel na drevesu, če ga posadimo v zemljo, bodo denar pobirali na istem mestu kot Ostržek – nikjer. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Res je, ko smo brali mnenje Zakonodajno-pravne službe o noveli Zakona o dohodnini in o tem imeli razpravo, temeljito razpravo na matičnem delovnem telesu, moram reči, da sem se zgrozil. Lahko rečem, da je ta novela Zakona o dohodnini dejansko prispevek, nečastni prispevek k nepravni državi. Ravno za pravno državo se ves čas borujemo, trudimo in ponavljam to, kar sem že nekajkrat povedal, ker seveda danes govorimo tudi o gospodarskem sektorju, ko smo konec leta 2012 se zbrali poslanci, Vlada na Brdu pri Kranju z vrhom slovenskega gospodarstva, bilo je okrog 500 direktorjev prisotnih, so pred nas, pred politiko postavili štiri ključne zahteve. Na prvem mestu je bila zahteva, ki se ji je reklo pravna država. Pravna država. Pričakoval sem, in tako tudi moje kolegice in kolegi v poslanski skupini, da bo prav ta vladna garnitura, da bo prav ta koalicija dejansko naredila pomembne korake k pravni državi. Žal vidimo prav pri tej noveli Zakona o dohodnini, da se odmikamo od pravne države. O tem je podrobno govoril kolega Šircelj.

Ko se pogovarjam s predstavniki tujih držav, potem seveda največ teče beseda o gospodarskem sodelovanju, seveda tudi o političnem sodelovanju in ko govorimo o gospodarskem sodelovanju in o naših željah, da vendarle države, predvsem članice Evropske unije in tudi druge države v Sloveniji več investirajo, se pogovarjamo o pogojih, o poslovnem okolju. In vam povem, vsi imajo pripombe na našo davčno nestabilnost. Mi imamo zelo nestabilen davčni sistem. Praktično

vsakega pol leta spreminjamo neko davčno zakonodajo; ali eden, ali drugi, ali tretji zakon. Poglejte, sedaj imamo tako imenovano mini davčno reformo, ki to ni, ker če bi bila reforma, potem bi jo vendarle obravnavali po rednem postopku, ne po nujnem, in Vlada in koalicija že napoveduje naslednje korake. Kakšni bodo, verjetno to danes nihče ne ve. Za investitorja je pa še kako pomembno, da ima država, v kateri investira, neko stabilno davčno okolje, da si investitor zna dokaj natančno izračunati, kdaj se mu bodo investirana sredstva povrnila. Sedaj imamo dobro klimo, vsaj kar se tiče gospodarske rasti.

V tej klimi, v tej pozitivni klimi, gospodarska rast je približno 2,7 %, bi dejansko morali narediti resnično reformne ukrepe, bi resnično morali korenito izboljšati poslovno okolje, da se nam ne bi naši mladi strokovnjaki izsiljevali. To nekako še najbolj boli, da nas mladi ljudje zapuščajo. Ko jim tukaj omogočimo šolanje, relativno dobro, in po teh diplomantih dobesedno hrepeni Evropa, Amerika in seveda še tudi druge države. Ne govorim na pamet, govorim s številkami. Prvi kvartal letošnjega leta, pogledajte si republiško statistiko, kaže spet na izjemno negativno selitveno bilanco. 205 ljudi več se je izselilo, kot se je v Slovenijo priselilo. Na žalost v tej strukturi ljudi, ki so se izselili, je velika večina državljanov Republike Slovenije. K temu dodam še tudi negativni naravni prirast minus 612 za prvi kvartal letošnjega leta, to pa seveda kaže na neko slabo vzdušje, neko slabo klimo. Generalno gledano kažejo na neko stanje duha v tej državi.

Sprašujem se, koliko delovnih mest več bomo imeli zaradi te spremembe dohodninske lestvice in splošno zaradi spremembe Zakona o dohodnini. Tega seveda Vlada ne napoveduje. Vem, da je to težko napovedovati. Dejstvo pa je, da zaradi dobre gospodarske klime, zaradi več zaposlenih, zaradi gospodarske rasti, zaradi ne nazadnje tudi dviga plač imamo kar dobro realizacijo dohodnine v primerjavi s sprejetim proračunom za leto 2016.

Če pogledamo poročilo o izvrševanju proračuna Republike Slovenije v prvi polovici letošnjega leta, ugotovimo, da je dohodnina realizirana 60,9-odstotno. Mi smo pobrali 10 milijonov več dohodnine kot v enakem obdobju lani, 10 milijonov. 60,8 % realizacije glede na sprejeti proračun, ki je 977,5 milijona evrov, je dober rezultat. Seveda vemo, da prvo poletje ni enako drugemu, ampak če to vemo in če to vemo natančno, potem bi morali te podatke tudi ponderirano prikazati.

V stališču Poslanske skupine Nove Slovenije sem govoril, da to ni davčna reforma, da to ni izboljšanje poslovnega okolja, da gre več ali manj za davčno prekladanje. Na eni strani bomo v državnem proračunu zaradi te spremembe Zakona o dohodnini izgubili 106 milijonov in potem Vlada pravzaprav pošteno pove, da pa je treba to luknjo nekje zakrpati in reče, aha, bomo vzeli gospodarstvu, ki itak

efektivno, relativno malo plačuje – to so besede predstavnikov Vlade. In dvignemo stopnjo davka na dohodek pravnih oseb za 2-odstotni točki in tam vzamemo gospodarstvu 60 %. V lanskem letu smo vzeli okoli 40 milijonov z uvedbo davčnih blagajn, ker je pač bilo treba nabaviti strojno in programsko opremo. Vlada sama je v Zakonu o davčnem potrjevanju računov povedala, da bo gospodarstvu oziroma zavezanci bodo pač morali za to opremo, strojno in programsko odšteti okoli 40 milijonov evrov. Torej vedno nove in nove obremenitve gospodarskega sektorja.

Mandat sem jaz dobil od svojih volivcev, ne bi bilo moralno, da danes vehementno podprem ta davčni paket, ne bi bilo odgovorno, ne bi bilo moralno. Ne bi bilo odgovorno do mojih volivcev, ki so me poslali v Državni zbor. Nihče na terenu pravzaprav tega davčnega paketa ne podpira; zelo ostro se je odzvala Gospodarska zbornica Slovenije, zelo ostro se je odzvala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, dejstvo pa je, da gospodarski sektor, na žalost, nima tako močnih sogovornikov z Vlado, kot jih ima sindikat, predvsem sindikat javnega sektorja. Pa da se razumemo, da ne bom napačno razumljen, javni sektor in realni sektor, gospodarstvo, seveda morata delati z roko v roki, ampak ni pošteno, da se enim popušča, da se enim daje, recimo, tisoč evrov več plače na letni ravni, drugim, realnemu sektorju, pa morda samo 150 evrov. To ni pošteno, to ni moralno, ker davčna zakonodaja mora vsebovati tudi elemente etike.

Kot sem povedal, v Novi Sloveniji smo ta davčni paket ocenjevali skozi optiko našega političnega programa, političnega programa Nove Slovenije, ker smo trdno prepričani, da je pravi model, pravi ekonomski model socialno tržni model gospodarstva, ta je v Evropi preverjen in v tistih državah, kjer je dosledno implementiran, ljudje živijo tudi v blaginji oziroma naši ljudje imajo interes iti in živeti in delati v teh državah. Na drugi strani premalo, skoraj nič, se ne dogaja na odpravi birokratskih ovir. Kdo bo še investiral v Sloveniji, če ni daljnovoda, če potrebuješ za gradbeno dovoljenje za proizvodno halo morda nekaj let? In tretja zadeva, odprto gospodarstvo – gospe in gospodje, še vedno smo preveč skorajda hermetično zaprti, kar se tiče tujih investitorjev. Kar pogledajte, kako nam tečejo oziroma padajo postopki privatizacije! Dokler ne bomo absolvirali procesa privatizacije, do takrat se bomo ukvarjali s korupcijo, mi pač pravimo, več privatizacije je manj korupcije.

Kar se tiče amandmaja kolegov Združene levice, smo ga proučili in ne vidimo neke dodane vrednosti, zato ga ne bomo podprli, kakor tudi ne bomo podprli novele Zakona o dohodnini. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Zanimivo je poslušati razprave celotnega političnega razreda, še posebej pa z desnice, kjer ne ločijo med gospodarstvom in kapitalom. Seveda, če bo nek politik iskreno povedal svojo mantro, da razbremenitev gospodarstva v resnici pomeni razbremenitev kapitala, tega nihče ne bo podprl, sploh pa ne mali ljudje, delavski razredi, na katere se ta ista, po navadi desna, politika sklicuje.

Davčna reforma, ki je pred nami, je davčna reforma za bolgarski razvojni model. To je superhikovska davčna reforma. S to reformo pridobiva 7,4 % najbolj plačanih 56 milijonov evrov težko davčno darilo, dvig meje splošne olajšave pa bo 20 tisoč upravičencem prinesel samo 5 milijonov evrov. Torej, tisti, ki imajo največ, bodo dobili 56 milijonov evrov, tisti, ki imajo najmanj, bodo dobili 5 milijonov evrov. Za vse to davčno kolobarjenje pa se vrta dodatna luknja v naš proračun; luknjo, zaradi katere trpijo javne storitve, zaradi katere trpi naša sociala, zaradi argumenta katere, bojda, naša socialna pomoč znaša manj kot 300 evrov in se z njo ne da preživeti. Vrtamo luknjo v proračun, zato da dajemo bogatim, hkrati pa ti isti ljudje, ki to počnejo, vladajoči del političnega razreda, pravijo, da v našem proračunu ni denarja za javno izgradnjo drugega tira. Zamislite si to. Joj, ne, mi nimamo denarja, naš proračun je premajhen, ne, dajmo bogatim 50 milijonov evrov. To pa gre! Zato pravim, da imamo opravka s superhikovsko davčno reformo.

Če se sprehodim po nekaterih argumentih Vlade in koalicije, bom začel pri meni najbolj zabavnemu, kako bo ta davčna reforma pripeljala v dvig produktivnosti. Prosim, razsvetlite me, kako to, da bogatim dajemo desetine milijonov evrov, pelje v dvig produktivnosti. Kako? Na kakšen način? Nek odgovor na prvo žogo tukaj bi se lahko glasil v slogu Trickle-down economics; ja tistim, ki imajo največ, bomo dali še malo več, in to bogastvo bo na nek magičen način pronicalo skozi vse strate družbe in od tega bodo navsezadnje imeli tudi tisti najbolj revni in delavski razredi. Gospe in gospodje poslanci, to je prazna ideologija, ki nima nobene zaslombe v realnosti. Če želite, lahko to formuliram tudi drugače. Finančna, gospodarska kriza, ki smo jo preživeli oziroma jo še preživljamo – vsaj v njeni socialni dimenziji, namreč za revne in delavske razrede še ni konec krize, s to reformo pa vi oznanjate, da je konec krize, vsekakor za bogate –, ta gospodarska kriza je kriza ideologije Trickle-down economics. Se je slovenski politični razred iz te krize kaj naučil? Nič! Razlogi, zaradi katerih je kriza nastala, se v resnici s to davčno reformo še poglobljajo, kakor se z njo pogloblja tudi neenakost. Argument dviga produktivnosti skratka ne zdrži v nobeni točki in je navadna floskula, s katero se poskuša ta izrazito socialno krivična davčna reforma potisniti skozi Državni zbor.

Naprej, ta reforma naj bi razbremenila najbolj pridne, kar je bratski argument tistega, da ta reforma dviguje produktivnost. Ni res, ta reforma razbremenjuje najbolj bogate, 7,4 % najbolj plačanih ljudi v slovenski družbi, ne pa najbolj pridnih. Da se na tak način politični razred spreneveda in enači produktivnost in marljivost z višino plače, zelo jasno kaže na njihov snobizem in elitizem. Ta razbremenitev, kobajagi najbolj pridnih, v resnici pa najboljše plačanih, ne služi prav nobenemu razvojnemu namenu. Kakšen kruh bo nastal iz te moke – ne bo ga, samo tisti, ki že imajo, bodo imeli več in še več. To je edini izplen te reforme, to je navsezadnje edini, dasiravno zamolčani namen te reforme: prerazporediti družbeno bogastvo od delavskih razredov, od revnih k najbolj privilegiranim – 7,4 % slovenskega prebivalstva.

Ministrica je govorila o visoki dodani vrednosti in kako naj bi ti nižji davki za bogate magično pričarali visoko dodano vrednost. Ja, koga pa tangira ta reforma, v resnici? Tangira inženirje? Ne! Zadeva menedžment, zadeva politiko, zadeva bančnike. Glejte, to so družbeni razredi, ki s to davčno reformo pridobivajo. Če ste dosledni v argumentu visoke dodane vrednosti in dviga produktivnosti, vas izzivam, da vstanete, poveste v kamero vsem prebivalcem, našim sodržavljanom, da politiki ustvarjajo dodano vrednost. Politiki dvigajo dodano vrednost s svojim delom, menedžerji so tisti, ki ustvarjajo dodano vrednost. Povejte pošteno, ker to se skriva za vašimi besedami, to je edini argument za temi vašimi besedami. Samo, če boste to povedali naravnost in iskreno, vas bodo ljudje izžvižgali in bodo popolnoma ponoreli, ker to ni res, to je čista ideologija brez opore v stvarnosti. Je pa ministrica zelo dobro povedala, da davki v Sloveniji niso previsoki, samo da njihova struktura ni ugodna. To drži, ampak to je argument za pravično davčno reformo, ki jo zagovarjamo v Združenih levici, ne pa za superhikovsko davčno reformo, ki jo imamo danes na mizi. Ta gre preprosto v napačno smer. Hočemo prestrukturirati davke, okej, začnimo pri tem, da znižamo davek na dodano vrednost, pa še dodatno zvišajmo davek na dohodek pravnih oseb, zaostriamo progresijo dohodninske lestvice, ki je dejansko edina zares pravična obdavčitev, vključimo v dohodninsko osnovo še rente, dohodke iz kapitala in tako naprej, ne samo dohodke iz dela, pa se bomo že približali deklariranemu cilju pravičnega prestrukturiranja davčnih bremen. Ampak, kot rečeno, to je nekaj, kar v Združenih levici zagovarjamo. Davčna reforma Vlade gre v diametralno nasprotno smer. Žal, lahko dodam.

Slišali smo tudi argument dviga notranje potrošnje, še enkrat ponavljam, 7,4 % najboljše plačanih prebivalcev v slovenski družbi s to davčno reformo pridobiva 56 milijonov evrov. Kako si vi predstavljate, da bo ta del slovenskega življa resnično prispeval k notranji potrošnji? Poglejte, te finance grede za luksus, grede v finančne papirje in tako naprej.

Vsekakor pa bistveno ne prispevajo k dvigu notranje potrošnje, ki bi lahko zacirkulirala na tak način, da bi dodatno poganjala tudi slovensko gospodarstvo. Saj lahko kar po pravici povem. Jaz kot poslanec bom s to davčno reformo, če se ne motim, dobil 80 evrov neto večjo plačo na mesec, jaz kot poslanec. Nimam slabe plače. Medtem je pa denarna socialna pomoč obtičala na 288 evrih. Pa kako je to fer? Kje je tu tisti osnovni element socialne pravičnosti? Pač ni ga. In kaj bomo – bom, tudi zase lahko rečem, za 80 evrov večjo neto plačo, kot mi bo prišla po tej davčni reformi, naredil? Ali mislite, da jo bom potrošil kar tako, za vsakdanje brašno? Ne, v pujska bo šlo. To je izplen notranje potrošnje od te davčne reforme.

Na drugi strani, če bi dvignili prihodke najbolj zapostavljenih, revnih, delavskih razredov, kar bi lahko naredili s povečanjem davčne progresije in potem reinvestiranjem tako pridobljenih sredstev, to pa bi zares zagnalo notranjo potrošnjo, ne pa faliran ameriški Trickle-Down economics, kakor ga zagovarjate v koaliciji, še bolj ortodoksno pa v desnici.

Kolega Škoberne iz SD je govoril o ravnovesju, kako ta davčna reforma lovi ravnovesje. Mislim, v redu, ta davčna reforma mogoče ravnovesi, ampak ravnovesi k bogatim in h kapitalu; podobno, kot se je dogajalo zadnjih 10 ali 15 let, davki se neprestano nižajo, hkrati neenakost v slovenski družbi narašča. Tisti, ki nimajo, večji del slovenske družbe, ima vsak dan manj; tisti, ki imajo, imajo pa vsak dan več. Mislim, če je to ravnovesje, potem zelo zelo visi na desno.

Še za zaključek argument o tem, kako nas mladi zapuščajo zaradi preveč zaostrenih davkov in tako naprej. In je res, mladi nas zapuščajo zaradi tega, ker v Sloveniji nimajo priložnosti zaradi hiper izkoriščanja kapitala in bogatih, ki parazitira na njihovem delu.

Vse skupaj pozivam, da podprete naš amandma. To je verjetno poziv v prazno, pa vendarle za pravično davčno reformo. Bogati pa res ne potrebujejo dodatnih davčnih odpustkov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Moram se še enkrat oglasiti in opozoriti, da so davki precej eksaktna zadeva in zahtevajo v bistvu, da jih tudi natančno navajamo, ne z nekimi generalnimi floskulami.

Še enkrat naj povem, govorimo o ljudeh oziroma o zavezancih, ki dosegajo aktivne dohodke, ki se vključujejo v letno osnovo za odmero dohodnine. Naša struktura davčnih zavezancev, njihova porazdelitev po davčnih razredih je izrazito neugodna in tudi neenaka davčnim strukturam v drugih državah. Še enkrat

povem, v prvi davčni razred sodi 58,5 % vseh davčnih zavezancev in ti letno plačajo 365 evrov dohodnine. V drugi davčni razred še dodatnih 32,8 % zavezancev, ki letno plačajo 2 tisoč 158 evrov dohodnine, posamezen zavezanec v povprečju. Tisto, kar želimo doseči s to reformo, je ublažiti progresijo. Naša davčna lestvica je ena med najbolj progresivnimi na svetu in to je tisto, kar želimo s to reformo oziroma s tem prestrukturiranjem, da ne bom napačno razumljena, nasloviti. Vprašajmo se še enkrat, ali je res tisti, ki ima plačo, visoko 1,6-krat višjo od povprečne plače, to zaokroženo pomeni 2 tisoč 600 evrov bruto oziroma tisoč 600 evrov neto na mesec, ali so to res bogataši v naši družbi. Mislim, da ne. Pri teh se začne ta davčna reforma in njihove dohodke naslavlja. Kaj želimo doseči? Želimo izboljšati pogoje za odpiranje takšnih delovnih mest, ne delovnih mest, kjer bodo delavci plačani z minimalno plačo ali pa nekaj malega nad minimalno plačo. Želimo razviti Slovenijo, v kateri bo resnično se izkazal oziroma kjer bodo dohodki posameznika višji in davčna obremenitev je en del ustvarjanja pogojev za razvoj tovrstnih delovnih mest v Sloveniji ali pa, če hočete, dvig dohodkovne ravni obstoječih delovnih mest. To je tisto, k čemur moramo po našem mnenju stremeti in ta cilj lahko v prvem koraku dosežemo tudi s predlagano reformo.

Strinjam se z govorcami, da mora biti davčni sistem stabilen, vendar moramo hkrati upoštevati tudi, da davčni sistem izhaja iz ekonomskega okolja, v katerem je postavljen, in če je ekonomsko okolje dinamično in se spreminja, potem je treba na organiziran način slediti tudi s spremembami davčnega sistema in na tak transparenten in organiziran način želimo uvesti tudi nadaljnje spremembe na davčnem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Vsaka sprememba davčnega sistema je pomembna v smislu, da ustvarja neko drugačno okolje, seveda to lahko prinese tudi številne probleme in težave, ker se davčno okolje ves čas spreminja, ampak intenca je v tem, da s spremembami želimo vse stvari potisniti na bolje. In ko se sprašujemo, kakšne bi bile potrebne davčne spremembe za to, da bi v Sloveniji zagotovili neko stabilnejšo in trajnejšo rast, potem je odgovor na to vprašanje predvsem davčne spremembe, ki bodo tako ali drugače povečale domačo potrošnjo. Če gledamo na gospodarsko rast s treh različnih strani, recimo z vidika izvoza, z vidika javnih investicij ali domače potrošnje, potem vam bodo vsi ekonomisti znali povedati, da če želimo potisniti še bolj naprej našo gospodarsko rast, potem je ključna domača potrošnija. Izvoz nam gre relativno dobro, medtem ko so javne

investicije pogojene z javnofinančnimi zmožnostmi, z evropskim denarjem, ki ga imamo, in potem pridemo do tiste ključne zadeve domača potrošnja. Domače potrošnje pa ni mogoče povečati na noben drugačen način kot tako, da ljudem ostane več v njihovih žepih. Več ne moreš trošiti, če ti kaj več ne ostane v žepih. In vse spremembe naše davčne zakonodaje, zlasti pa spremembe dohodninske zakonodaje, bi morale iti v smeri, da ljudem ostaja več v njihovih žepih.

Problem, ki ga jaz vidim pri tem zakonu, ki ga je danes Vlada postavila pred nas, je ta, da se loteva ene skupine ljudi. Vlada sicer ocenjuje, da je to skupina ljudi, ki je v primerjavi z drugimi podobnimi skupinami v sosednjih ali evropskih državah prekomerno obremenjena, kot je ministrica rekla, da je progresija prevelika. Dobro, to se še da razumeti, ampak ne da pa se razumeti, zakaj Vlada tako trdo nasprotuje temu, da bi povečali splošno davčno olajšavo. Z dvigom splošne davčne olajšave bi v največji meri pomagali prav tistim, ki imajo nižje prihodke, predvsem pa delavcem migrantom, ki delajo čez našo severno mejo. Po naši oceni je to praktično edini način, da bi na ustavno sprejemljiv način rešili problem dnevnih migrantov in razrešili njihove zahteve. Tisti, ki ste sodelovali na Odboru za finance, ste lahko opazili, da smo predlagali amandma za splošno davčno olajšavo v višini 7 tisoč evrov, koalicija je žal ta amandma zavrnila in člen je zaprt, tako da niti danes tega dela zakona ne moremo več amandmirati. Se mi zdi pa škoda, da Vlada, če je že šla v nek napor po spremembi dohodninske zakonodaje, dohodninskih lestvic, da ni vložila še tistega malo napora, da bi vendarle povečali tudi splošno davčno olajšavo. Prav dvig splošne davčne olajšave, kot sem dejal, bi rešil ogromno problemov. Ampak, situacija je takšna, kakršna pač je.

Še eno zadevo bi omenil tukaj, ki ostaja nedotaknjena, to je vprašanje 50. dohodninskega razreda. Se mi zdi, da tudi jaz sem nad tem obupal, ker nima več smisla se glede tega prerekati, ker gre za izrazito ideološko pregreto vprašanje, okrog katerega, zlasti levi del s Socialnimi demokrati in Združeno levico na čelu, želijo nabirati dodatne politične točke. Iz tega naslova jim jih čim več privoščim in naj jih imajo, je pa po zdravorazumski logiki težko razumeti, zakaj redno zaposleni, ki so v nekem rednem delovnem razmerju, imajo nekoliko višjo plačo, morajo plačati izjemno ekstremno visoke davke, medtem pa ko imajo ultra bogati že danes uveljavljeno kapico na prispevke, zlasti tisi espejevci, in medtem ko se ultra bogati preko lastništev določenih podjetij lahko superdavčno optimizirajo. Pričakoval bi od tistih, ki so zagovorniki srednjega razreda, da mora biti srednji razred močan, zato da popelje to družbo naprej, da bi na nek tak pošten način naslovili tudi to vprašanje. Seveda, najlažje pa je reči, da 50. dohodninski razred mora ostati zaradi tega, ker mi denarja bogatašem ne damo.

Super se da stvari v 15, 10 sekundah razložiti, ampak dejansko je materija precej bolj kompleksna.

Malo je priložnosti, ko Vlada pripelje v parlament dohodninske spremembe, ker če to dela opozicija, nas vedno zelo hitro in enostavno zavračajo, ko pa to dela Vlada, bi človek vendarle pričakoval, da bi se zadeve nekoliko širše lotili in poskušali nasloviti čim več vprašanj; ampak je, kot je.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministrici in seveda predvsem pozdrav mojemu bivšemu sodelavcu, ki je zdaj na drugi strani, tako da srečno na tej novi poti.

Ko govorimo o Zakonu o dohodnini, je vedno tako, zdaj poslušali smo to, da gre za face-lifting, kozmetiko, nič se ne spreminja, ne bo nekih učinkovitosti, nihče ne bo imel nič od tega. Vseeno mislim, da moramo biti tukaj vsaj toliko korektni, da rečemo, ta zakon predlaga določene rešitve. Vsak ima neko svoje videnje v tem. Tudi jaz spadam med bolj take radikalne in bi si želel neke velike, hitre, učinkovite spremembe, ampak sedaj, po dveh letih sem se že naučil, da to gre žal prepočasi tudi za moj okus, ampak vseeno nekako se spreminja.

Temeljni cilj tega zakona je nekako znižanje te davčne obremenitve iz dohodkov dela, pa tudi uskladitev dohodkov iz kmetijske in gospodarske dejavnosti z novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka, ampak želel sem se nekako bolj opredeliti, kaj pomeni dejansko ta predlagani zakon.

Ta zakon ima enajst rešitev, katere bi rad delil z vami, in sicer so: kot prvo, sprememba lestvice za odmero dohodnine, kot drugo je izvzetje dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja. Nadalje, dvig dohodkovnega praga za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave, potem imamo spremembe na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in gospodarske dejavnosti, spremembe na področju ugotavljanja rezidentskega statusa fizičnih oseb, uvedba oprostitve plačil dohodnine denarnih odškodnin za nepremoženjsko škodo zaradi kršitve varstva pravic do sojenja brez nepotrebne odlašanja, prejete na podlagi Evropskega sodišča, potem se zaradi prenehanja direktive črtajo tudi odločbe o obdavčevanju dohodka iz prihrankov v obliki plačilnih obresti. Potem imamo tukaj rešitve glede dodatne spodbude za povečanje promocije zdravja na delovnem mestu, kar se mogoče pozablja. Potem imamo za zavezance, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja iz tujine, kjer se uvaja možnost zmanjševanja davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo, kar je bilo tudi prej omenjeno, ampak v neki drugi konotaciji, ampak tudi na tem segmentu se nekaj dela tudi za te

ljudi, ki delajo. In mogoče ena taka zanimiva, ki jo velika večina ljudi spregleda, pa je mogoče vsaj zame pomembna, je to črtanje olajšave za donacije za izplačil političnim strankam. Tukaj je zanimivo, da se tukaj uveljavi prepoved financiranja političnih strank tudi s strani samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo svojo dejavnost. Mislim, da je to tudi en korak naprej k temu, da hočemo nekako nek red narediti v tej državi tudi zavoljo donacij političnim strankam, pa mogoče komu gre tudi to v nos. In nazadnje, črtanje oprostitev dohodnine od dobička kapitala, doseženega pri odsvojitvi deleža družbenih tveganj kapitala z določitvijo prehodnega obdobja.

Teh enajst rešitev je nekomu premalo, nekomu je preveč, govori se pa samo o tem 50. razredu in o tem, da je to premalo kot neka velika reforma, ampak če pogledamo usmeritev delovanja Ministrstva za finance skozi to dvoletno obdobje, so in z davčnimi blagajnami in s tole manjšo davčno reformo narejeni koraki k neki normalni družbi, ki bo imela neko kulturo in davčnega plačevanja svojih dohodkov in vsega ostalega. Taka tudi s tem, ko smo nekako ta vmesni razred poskušali vnesti notri, se poskušamo s temi majhnimi koraki nekako uvrstiti v neke države, ki imajo rep in glavo. Hiteti in narediti velike radikalne spremembe, žal ne gre. To smo se tudi naučili, je pa tu veliko vprašanj. Tukaj se ni govorilo o tem našem nesrečnem pavšalu, kjer bi bilo tudi nekaj dobrega spregovoriti. Tukaj smo vsi ostali brez besed, ampak to so te naše politične zgodbe, ki se potem zamegljujejo z razno raznimi drugimi zadevami, če bi pa hoteli narediti red pred svojim pragom, bi pa morali to tudi začeti. To je z moje strani vse. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja za razpravo. Prosim, če se prijavite. Besedo ima gospod Luka Mesec. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

V bistvu bi se najprej želel odzvati na nekaj stvari.

Najprej, kolega Škoberne je v bistvu to davčno reformo, ki jo v Združeni levici kritiziramo kot antisocialno, opredelil kot tako, ki naj bi zvišala produktivnost. Temu moram nasprotovati, ker produktivnost je visoka takrat, ko je denar v gospodarstvu čim bolj porabljen. S to reformo, s spremembo dohodninske lestvice pa se bo zgodilo – kaj? 60 milijonov evrov, ki je sedaj v proračunu, bo šlo v roke kot nagrada za 10 % najboljše plačanih. S tem se produktivnost ne bo povečala, ampak se bo zmanjšala. To pomeni, namesto da bi s temi 60 milijoni gradili drugi tir ali pa kakšen drug infrastrukturni razvojni projekt, bomo pač 60 milijonov dali kot darilo nekomu, za katerega ne vemo, kaj bo s tem denarjem naredil; ali bo kupil

kakšne tuje delnice, ali si bo kupil luksuzni avto, ampak definitivno ne bo tega denarja uporabil na enako produktiven način, kot bi ga lahko, če bi ga investirali kot država v nek infrastrukturni projekt. To je prva zadeva.

Dalje s tem povezano spet. Kolega Škoberne pravi, da bomo s tem zaustavili odliv najbolj ambicioznih v davčno bolj ugodna okolja. To je še en mit, ki ga je treba ovreči. Jaz nisem slišal, da bi se ljudje iz Slovenije izseljevali v davčno bolj ugodna okolja, kot so Bolgarija, baltske države ali pa Bosna. Govorim samo o državah, ki so najbolj ugodna davčna okolja v Evropi, ampak se izseljujejo v države, kot je Belgija, kjer imajo, kljub temu da imajo enkrat višje plače kot v Sloveniji, mejo za 50-odstotno dohodninsko lestvico postavljeno že pri 37 tisoč evrih, kar je skoraj polovica manj kot v Sloveniji. Se pravi, v države, ki so v resnici veliko bolj dohodninsko obremenjene, ampak so zaradi tega bolj socialno pravične in bolj razvojno naravnane. S tem prihajam do jedra svojega argumenta. Namreč, kot je že ministrica povedala, je mit, da imamo v Sloveniji previsoke davke, ko govorimo o dohodnini in podobnih zadevah.

Če pogledamo dohodnino in jo primerjamo z državami, ki so dejansko primerljive, ne z baltskimi državami, Bolgarijo in tako naprej, ampak z okoliškimi državami Avstrijo, Češko, Madžarsko, vidimo, da je naša dohodnina relativno gledano približno v kontekstu teh držav. In te države so tiste, katerih podjetja so naši neposredni konkurenti in s katerim standardom se lahko merimo, ne pa z neko Bolgarijo, ki je že 10 let ali pa več praktično razvojno mrtva, iz katere ljudje bežijo in kjer je umrla vsa socialna pravičnost in mladi samo čakajo, da se lahko iz nje izselijo. Ne smemo se s takimi državami primerjati, ampak z boljšimi od nas. Boljše države od nas imajo boljše urejeno dohodnino oziroma imajo še bolj progresivno dohodnino, kot jo imamo mi.

Je pa res, da imamo previsoke posredne davke, se pravi davke na potrošnjo. Recimo DDV, ki je pri nas 22-odstoten po enaki stopnji, plača, recimo pri potrošnji tisoč evrov, enako 220 evrov upokojenka s 500 evrov pokojnine ali pa menedžer z 10 tisoč evri bruto plače. To je socialno nepravičen davek in tukaj bi se bilo treba vprašati, kako jih lahko zmanjšamo. Na drugi strani pa, kako lahko kapital, kjer smo skoraj najmanj obdavčeni v Evropi, predzadnji, bolj obdavčimo in kako lahko tudi dohodke iz kapitala nazaj vključimo v progresivno obdavčitev, ker je ta edina pravična. Se pravi, več kot dobiš, več plačaš.

Tako dohodninsko lestvico bi mi zagovarjali in zato predlagamo amandma, da se vse skupaj oziroma da se sprememba dohodninske lestvice zamakne v leto 2019, ker je enostavno ta rešitev, ki je pred nami, nedomišljena, nerazvojna in antisocialna, in si kupimo 2 leti časa, da najdemo boljše rešitev, ki pa bo razvojna, socialna in pravična. To je naš cilj in

zato v bistvu še enkrat pozivam poslanke in poslane, da podprete naš amandma.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Replika. Gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik.

Kolega Mesec je specialist za nerazumevanje in napačno interpretacijo, predvsem pa specialist za odlaganje in za grajenje gradov v oblakih; žal statika ne omogoča, da bi tam zgradili boljši svet. Podobno kot pri kritiki katoliške cerkve je božje kraljestvo na zemlji z razpoložljivim treba zgraditi tu in zdaj. To, kar je kolega Mesec, upam, ne zlonamerno, predvidevam pa, da ja, narobe razumel, je moja teza o tem, kje dvigujemo produktivnost. Produktivnost dvigujemo s tem, da vključimo zaposlene v prejemanje rezultatov tega, kar ustvarjajo, kar se počne z razbremenitvijo 13. plače, s čimer bomo lahko tistim, ki so nekaj ustvarili kolektivno v podjetju, v obrtni delavnici, dali možnost, da tisto, kar jim je danes v pretežnem delu pobirala država, vzamejo kot del neto nagrade in bodo zaradi tega bolj motivirani, da se aktivneje vključijo v delo nekega podjetja. Da bi to razumeli, je treba kdaj obiskati kakšno delavnico, je treba govoriti z obrtniki, zaposlenimi. Nekateri prihajamo iz družin, ki so obrtniške, nekateri smo študentsko več delali po lesarskih delavnicah in še kje, kdo drug je pa več predaval in tega seveda ne razume. Ampak, nič ne de.

Tisto, kar je posledično pomembno, ko se ljudem omogoči več neto dohodka, bodo seveda več porabili. Ker bodo več porabili, kot sem povedal, se iz tega naslova lahko dvigne tudi dohodek podjetnikov, gospodarstva, zato je logičen dvig davka od dohodka pravnih oseb in se ta del izravna. Tisto, kar je najbolj demagoško in najbolj nevarno, je namensko ustvarjanje občutka, da so delodajalci in zaposleni v konfliktu. Skupaj ustvarjajo, skupaj generirajo, skupaj razvijajo, skupaj prodajajo. Bil sem pred nekaj dnevi oziroma zdaj bo že štirinajst dni, se mi zdi, na srečanju šaleške gospodarske zbornice v enem izmed večjih podjetij v Zgornji Savinjski dolini. Tam podjetje, zaposleni, vodstvo dihajo eden z drugim, razvijajo inovativne produkte, rastejo, ustvarjajo dodano vrednost in razumejo, da se s tem, ko so na kakovosti, na znanju konkurenčnejši in se z njihovim vložkom in trudom dviguje tudi uspešnost, prodaja, in s tem tisto, kar zaslužijo, in tisto, kar dobijo.

Eden od ciljev te davčne reforme je razbremeniti prav te ljudi, jim pomagati. Če želite še za dve leti odložiti to reformo, boste naredili samo to, da od tega, kar ustvarjajo, ne bodo mogli dobiti višjega neto izplena, ne bo prišlo do višje produktivnosti in na koncu dneva boste seveda bistveno pripomogli k slabši gospodarski sliki. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moj bivši študent je dober retorik, ampak malo slabši logik. Pa dobro, iztočnico mi je dal. Včeraj sem bil v kolesarski delavnici v Mariboru, kar je tudi preverljivo na Facebooku, in sem se pogovarjal, tam zaposlenim sem nesel malo malice in so mi razlagali, kako so urno postavko spustili na 15 evrov bruto, pa še to se jim zdi dosti, primerljiva postavka je pa v Avstriji, se mi zdi, 56 ali 58 evrov.

Strinjam se z gospo ministrico, da so davki eksaktna zadeva, strinjam se tudi z gospodom Toninom, da so kompleksna materija. Zdaj vem, da me bodo malo v partiji vlekli za ušesa, ampak na srečo zaenkrat še nisem v nobeni partiji. Ravno zaradi tega sem hotel, ko smo imeli več kot osemurno razpravo na matičnem delovnem telesu, na Odboru za finance, da se mi eksaktno pove. Takrat je sedanja ministrica še v vlogi državne sekretarke zavajala, da tega zaradi varstva podatkov ne morejo povedati. Ja, kako pa boste delali, ljudje božji ali nebožji, prestrukturiranje in davčne reforme in eksaktnosti, če boste agregirali malo preko palca! Jaz in v Združeni levici ne bi imeli nobenih težav z iskanjem srednjega razreda pa mladih inženirjev, ampak takrat, gospa ministrica, bi pa želel videti strukturo teh ljudi, ki so v tem 7,4 odstotka. Potem bi hitro videli, da je mladih inženirjev zelo zelo malo, da na 2 tisoč 600 bruto, če imajo sploh – nimajo, dobijo nekaj evrov na mesec. Nekdo pa, ki je – bom povedal, to je bombonček za tiste, ki so zvrtili davčno luknjo, pardon bančno luknjo zelo po domače. Oni bodo pa dobili po nekaj 100 evrov na mesec.

Druga zadeva, ki je iluzorna, da se bo takoj to prelevilo v domačo potrošnjo. Mogoče se bo to v večji meri prelevilo v tujo potrošnjo, teh cirka 60 milijonov. Naše težave so seveda, kot so govorili že pred menoj, preveliki delež posrednih davkov, ki so najmanj nepravični, ki isto udarijo nekega, recimo, predsednika države iz SD, ki je govoril, da s temi penazi ne more preživeti, pa neko upokojenko, ki ima 500 evrov pokojnine ali še manj v bistvu. S takimi, bom rekel, binarnimi – upam si celo reči neumnimi – logikami davčnih prestrukturiranj seveda gospodarstva ne boste zagnali. Kar vam je tudi jasno, ker ste tudi napisali v tem, da bodo manjši vplivi na gospodarstvo. Sam sem delal in kot študent in zaganjal kakšno družinsko firmo, kjer običajno, kot sem že večkrat povedal, delajo vsi, neke plače, pogosto minimalne, pa si izplača eden ali dva. Mene so na tvalo vsi dajali in moji in vsi, kaj se sedaj Trček s temi pivovarji ukvarja. Pa sta uspela zelo lepo povedala, kakšna investicija in da sta morala garati dve leti in pol, da sta si lahko oba – ju zelo cenim – fant in punca, izplačala minimalno plačo. Skratka, malo bo

treba okna odpreti službenih avtomobilov pa stopiti v kolesarsko delavnico, v pivovarno, do obrtnika, do kakšne male avtošole, ki jih hočete sedaj dejansko uničiti z novim zakonom, in malo bolj razmišljati in potem tudi kompleksno davke razmišljati.

Tretjo točko bom imel – davek pravnih oseb. Sama gospa ministrica je rekla, da bo to dober odstotek več v praksi oziroma rekli ste, da bomo prišli z 11,5 na 12,85 po vaših izračunih, pa verjetno bo tega še manj. Mi bi morali odpreti in pogledati davčne olajšave za investicije, za razvoj in tako naprej, kjer je bilo precej goljufanja, bodimo odkriti. Nima nobeden problemov v Združeni levici, da bomo dali davčno olajšavo nekemu, ki bo razvijal tehnologijo, ki bo posledično delavcem dal boljše pogoje dela, boljše plače, ki bo dejansko tudi omogočal solastništvo in ekonomsko demokracijo, kar ste tudi vi zapisali v neke koalicijske pogodbe, pa se mi ne da niti s tem več v bistvu mahati, in celo nastavili nekega državnega sekretarja za zadruge, pa nekako izplena po polovici mandata skoraj ni. Z davki se ukvarjati na ta način je neresno in sočasno tudi nepošteno. Kot jaz tulim že cel mandat, skrajni čas je, da gremo na logiko in, in, in. Če smo hoteli dati nekaj več neto penez mladim inženirjem – super, jaz bi jim dal, navsezadnje, ker bodo šli kakšno knjigo kupiti v e-obliki ali drugačni in se bodo izobraževali, ampak moramo to potem drugače ciljati, ne pa pozabljeni na podatke o revščini, ki jih imamo. S takimi prestrukturiranimi reformami ali kakorkoli že to imenujete, bomo samo še zamujali desetletja naprej.

Enotna olajšava, ki jo omenjajo nekateri. Sliši se lepo, ampak da bo krajše, bom prebral. V bistvu – kaj? Zaposleni s podpoprečnimi plačami in upokojenci pridobijo bistveno manj kot najboljše plačani. Druga zadeva. Po oceni Ministrstva za finance je to izpada 470 milijonov. Eni zelo radi tukaj imate še socialno kapico, ki bo pomenila nekaj čez 800 milijonov, in skratka pridemo tam na 1,2 milijarde oziroma zlom socialne države. Ko se govori o teh zadevah, je tudi skozi taka agregiranja treba to predstaviti, pa se meni očita nek silni populizem.

V celi zadevi je pa zanimivo, danes zjutraj sem spraševal, pa bom pokuril ves čas, koliko strank imamo v Državnem zboru. V Državnem zboru imamo eno stranko, eno strančico, eno četrtinko, eno polovinko. Stranko sestavljajo SDS, SMC pa SD. To je v bistvu SDS, kolega Šircelj je več kot SMC razlagal na odboru, kaj bo s to davčno reformo. SD ima pa vedno neko dvoličnost, najbolj je tiho, ker je najbolj prisesan na državo. Polovinka so, ne mi zameriti, v Novi Sloveniji, ki bi lahko bili konservativci 21. stoletja, pa se zvrnejo v princa. Četrtinka so Desus, ker je važno, da je Karl zraven, pa katerokoli ministrstvo mu daste, bo naredil afero, mi smo pa strančica. Potem je pa še nekaj nepovezanih; in to je v bistvu problem. Dokler mi ne naredimo preloma čez te politike na desnici, ki ima

drugačno agendo kot mi, da se bomo resno pogovarjali, do takrat tudi resnih davčnih reform ne bomo imeli in tudi nekih bistvenih sprememb, ki jih državljanke in državljani pričakujejo od nas. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, razprava? Dobro, izvolite, mag. Matej Tonin.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Pričakoval bi, da bi poslanec Trček vsaj prepoznal naše delo, da smo več kot polovinka, da smo več kot ena, ker mislim, če pa sedaj nismo dokazali, da imamo resne ambicije v tem smislu, da predlagamo vedno znova in znova ukrepe in predloge na področju davkov in gospodarstva, potem pa ne vem, kaj poslanec Trček gleda. Ampak kljub vsemu, on je omenjal to splošno davčno olajšavo, kako je to vse brez zveze in kako bo to navrtalo gromozansko luknjo v proračun. Ampak v začetku je pa tudi sam razpravljal, da je treba na vse skupaj gledati celostno, ne zgolj samo en detalj. Glede te splošne davčne olajšave, ki je žal padla na odboru, sem pa prepričan, da bi rešila veliko problemov ne samo pri dnevnih migrantih, ki se vsakodnevno vozijo na delo v Avstrijo, ampak tudi pri javnem sektorju. Kaj govorim? Prepričan sem, da če bi mi splošno davčno olajšavo dvignili na 7 tisoč evrov, bi ogromno pridobili vsi državljani, zlasti pa tudi javni uslužbenci. Z dvigom splošne olajšave bi morali biti tudi manjši pritiski, katerih smo danes deležni, po zvišanju plač v javnem sektorju. Na takšen eleganten način bi lahko z višjo splošno davčno olajšavo dvignili neto plače v javnem sektorju, hkrati pa ne povečali oziroma brzdali te pritiske, ki se zdaj pojavljajo, da se te plače v javnem sektorju dvignejo v višino.

Skratka, če bi se vseh zadev lotili na takšen način, potem bi verjetno bil ta proračunski primanjkljaj mnogo manjši kot tisti, o katerem je govoril poslanec Trček. Če pa na vse to še dodate še en podatek, da je bilo v letih ali pa v zadnjem obdobju Cerarjeve vlade zaposlenih skoraj 4 tisoč dodatnih javnih uslužbencev, pa vse skupaj spet spravi v neko novo perspektivo. Če je ZUJF in pa vsi ti varčevalni ukrepi zaposlenost v javnem sektorju zmanjšal za tam nekje 4 tisoč zaposlenih, je to zdaj Cerarjeva vlada v dveh letih popolnoma izničila in smo nekje na tistem, ker smo v letu 2012 začeli zmanjševati javni sektor. Ampak želim povedati to, da bi bila priložnost za neko zelo konkretno splošno olajšavo, če bi vse te stvari vzeli v uvid, če bi brzdali javni sektor, če bi brzdali apetite po višanju mase plač, potem bi lahko te višje splošne davčne olajšave imeli vsi državljani, ne zgolj zaposleni v javnem sektorju, ampak tudi zaposleni v realnem sektorju. To bi moral biti nek cilj vseh nas tukaj v parlamentu, da ne

gledamo samo na eno skupino ljudi, ampak da gledamo celostno na celotno državo.

Tako upam, da se je v tem času poslanec Trček premislil in da vendarle pripoznava našo veliko vlogo in trud pri tem, da bi se davčno okolje oziroma poslovno okolje v Sloveniji izboljšalo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko počasi zaključimo razpravo? Ne še.

Izvolite, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Absolutno se strinjam z gospo ministrico, ki pravi, da je dohodninska lestvica v naši državi ena najbolj progresivnih, morda najbolj progresivna na svetu. To pomeni, da ta ugotovitev terja nujno ukrepanje. Ta novela Zakona o dohodnini sicer naredi to krivuljo nekoliko bolj položno, ampak še vedno je dramatična tista 50-odstotna stopnja in preprosta analiza pokaže, da 1 % davčnih zavezancev iz četrtega dohodninskega razreda, tega 50-odstotnega, plača, torej prispeva toliko dohodnine kot 41 % zavezancev iz prvega dohodninskega razreda, tega 16-odstotnega. Ali je to pravično? Ali je to pošteno? Po moji oceni ni. Bi pa bilo zanimivo slišati gospo ministrico glede na to, da mi sedanji tretji dohodninski razred, stopnja 41, v katerem je v letu 2014 bilo dobrih 83 tisoč davčnih zavezancev, mi zdaj ta tretji razred razdelimo, in sicer na 34-odstotnega in 39-odstotnega. Zanimalo bi me, koliko zavezancev, ker kaj kažejo projekcije, koliko zavezancev bo zdaj v razredu 34 % in koliko v razredu 39 %. Dejstvo je pa tudi to, da smo mi po Ginijevem koeficientu – namreč nekaj moramo dati na meritve –, da smo mi zelo egalitarna družba, jaz dodajam, na žalost smo egalitarna v revščini, mi smo egalitarna družba v revščini. Mnoge države, ki so pred 25 leti prav tako imele nek totalitarni sistem, kot je bil v Sloveniji, nas danes prehitevajo po levi in po desni. In če pogledamo zdaj obrtnike in podjetnike, pravijo, da imajo počasi dovolj praznih obljub in neizpoljenih predlogov in da se absolutno ne strinjajo s tem prestrukturiranjem davkov in terjajo od države, da naredi bistveno več pri odpravljanju sive ekonomije. Ta je ogromna, ta je lahko tudi po nekih ocenah 10 milijard na leto. Siva ekonomija, je povsem normalno, da podjetnikom, obrtnikom povzroča nejalno konkurenco. Torej, tam je denar, ki bi ga bilo treba več dobiti v obliki davkov in prispevkov v davčno blagajno. Davčne blagajne – glejte, to ni prava rešitev. Če z davčnimi blagajnami mi pričakujemo na letni ravni, da bomo dobili 60 milijonov evrov DDV več, je to za mene Pirova zmaga. Na drugi strani siva ekonomija, obseg, kot rečeno, nekateri pravijo okoli 10 milijard.

Torej, pričakujem več korajže pri Vladi, pri koaliciji pri spremembi davčne zakonodaje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prosim, če se prijavite, vidim, da je še želja za razpravo. Dr. Franc Trček nima več časa za razpravo. Dobro. Potem lahko zaključimo. Hvala lepa.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade ministrici mag. Mateji Vraničar Erman. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN:

Spoštovani gospod predsedujoči, gospe in gospodje poslanci!

Temeljni namen predloga zakona je poenostavitev postopkov pobiranja davkov oziroma izpolnjevanja davčne obveznosti. Za doseg tega cilja se predlaga nov institut – predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost, na podlagi katerega bo davčni organ izdal določenim kategorijam zavezancev predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost. S tem bo zavezancem omogočeno lažje izpolnjevanje davčne obveznosti in znižanje stroškov; davčnemu organu pa bo zagotovljeno pravilno in pravočasno pobiranje prispevkov. Predlagana ureditev bo veljala za zavezance, ki morajo sami obračunati in plačati prispevke za socialno varnost ter davčni organ zanje razpolaga s podatki za določitev osnove za plačilo teh prispevkov. Posebej pomembna je ta poenostavitev za male samostojne podjetnike oziroma samozaposlene. Za zagotovitev likvidnosti ter s tem lažjega plačila davkov in prispevkov davčnih zavezancev se uvaja petdnevni zamik plačila davkov in prispevkov, kadar se ti plačujejo v obliki davčnega odtegljaja in v primeru prispevkov za socialno varnost, za katere je zavezan podjetnik. Za premostitev likvidnostnih težav davčnega zavezanca, ki še ne izpolnjuje pogojev za insolvenčni postopek, se predlaga, da bo davčni organ lahko za primere poenostavljene prisilne poravnave davčnemu zavezancu dovolil do 60-mesečno obročno plačilo davka in s tem podprl prestrukturiranje. Predlog zakona z novim institutom uvaja možnost predložitve davčnega obračuna v okviru davčnega inšpekcijskega nadzora. Če bo davčni zavezanec vložil davčni

obračun v skladu z ugotovitvami davčnega inšpekcijskega nadzora in bo hkrati s predloženim obračunom ugotovljeno obveznost v celoti poravnal, bo plačal samo obresti po nižji obrestni meri in ne bo sankcioniran za prekršek. S predlogom zakona se sistemsko prenavlja zaračunavanje obresti, ki bremenijo davčnega zavezanca zaradi neizpolnjevanja davčnih obveznosti, in sicer tako, da se obrestna mera povišuje s fazo neizpolnjevanja. Predlagana določitev obresti zagotavlja davčno pravičnost, saj odpravlja nesorazmerje v zvezi s plačilom obveznosti glede na težo kršitve.

Pri določitvi višine obresti v zvezi z nespoštovanjem predpisom se upošteva teža kršitve in okoliščina, ali je davčni zavezanec kršitev odpravil sam ali pa jo je ugotovil davčni organ. Predlagana ureditev zasleduje tudi učinkovitost davčnega postopka, ki mora biti eno temeljnih vodil. Davčni zavezanci, ki bodo pravilno in pravočasno izpolnjevali davčne obveznosti, ne bodo podvrženi plačilu obresti. S spremembo višine obresti se s predlogom daje davčnim zavezancem priložnost, da izkoristijo institut samoprijave, ki je v primerjavi z veljavno ureditvijo za davčnega zavezanca ugodnejši. Pomembna novost so tudi spremembe na področju davčne izvršbe, ki so namenjene zagotavljanju eksistence dolžnika, njegovih družinskih članov in drugih oseb, ki jih mora dolžnik preživljati. Te določbe bodo podkrepjene tudi s spremembo pravilnika, ki bo izdan na podlagi spremenjenega zakona in s katerim se bodo stroški davčne izvršbe v različnih elementih pomembno znižali. S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenašajo tri direktive Evropske unije, ki urejajo izmenjavo podatkov na področju obdavčenja. Prenos teh direktiv je povezan tudi z ukrepi OECD akcijskega načrta za projekt BEPS glede zmanjševanja davčne osnove in dobička, ki ga Slovenija podpira. Cilj je zagotoviti instrumente, s katerimi se zajezi zmanjševanje davčne osnove in nezakonito preusmerjanje dobička. S predlaganimi spremembami se zasleduje tudi preglednost pobiranja davkov in pravna varnost zavezancev za davek. Spoštovani poslanke in poslanci, Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Odbor za finance in monetarno politiko je na 64. nujni seji 16. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 70. seji 9. 9.

2016 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Seje odbora so se udeležili predstavniki in predstavnice Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. Kot dodatno gradivo je bilo članom odbora posredovano tudi mnenje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in mnenje Zakonodajno-pravne službe. V skladu s poslovníkom so amandmaje k predlogu zakona k posameznim členom vložile koalicijske poslanske skupine, Poslanska skupina SDS ter Poslanska skupina NSi. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance predstavila glavne cilje in rešitve predlaganega zakona ter podrobneje predstavila sedem sklopov sprememb, ki jih prinaša obravnavani predlog zakona. V nadaljevanju je predstavila pisno mnenje k predlogu zakona, ki se v prvem delu osredotoča na načelo pravne države. Povedala je, da vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin v tem delu sledijo pripombam službe; nadalje pa je izpostavila pripombo k 14. členu ter opozorila na spornost določbe, ki začetek uporabe ureditve, vezane na dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, veže na začetek uporabe zakona, ki še ne velja.

V razpravi so nekateri članice in člani odbora pozdravili pozitivno naravnost predlaganega zakona. Menili so, da so predlagane rešitve ustrezne, saj bodo pripomogle k boljšemu poslovnemu okolju in boljšemu poslovanju gospodarskih subjektov. Izražena je bila podpora nadaljnjim odpravam administrativnih ovir, predizpolnjenemu obračunu davkov in prispevkov za samozaposlene osebe, družbenike ter kmete, petdnevni zamiku roka plačila davka in prispevka pri izplačilu plač ter spodbujanju samoprijave. Nasprotno so drugi opozorili na problematiko začetka uveljavitve tega zakona in vprašanje zamudnih obrestnih mer, vprašanje primernosti višine sredstev, nujnih za preživetje zavezanca in njegovih vzdrževanih družinskih članov, ki so izvzete iz izvršbe. V zvezi s temi sredstvi je vprašanje zastavne pravice na plovilih, zrakoplovih ter nepremičninah v tujini ter vprašanje eVročanja. Odbor je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora obravnaval amandmaje in o njih glasoval. Sprejel je amandmaje koalicijskih poslanskih skupin; ni pa sprejel amandmajev, vloženi s strani poslanskih skupin SDS in NSi. Na koncu je glasoval o vseh členih zakona skupaj in člene sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala in lep pozdrav še enkrat; še posebej

našemu bivšemu kolegu v tem državnemu zboru! Upam, da bo pri svojem delu na Ministrstvu za finance čim bolj uspešen.

Zakon o davčnem postopku, o katerem govorimo v tem trenutku, je edini v paketu treh zakonov, ki gre absolutno v pravi smeri, zato ima tudi podporo naše poslanske skupine. Še enkrat pa ne morem mimo dejstva, da celoten paket davčnega prestrukturiranja, kot ga po novem imenujemo in tudi imenujete, ne gre v smer, v katero bi moral iti. Ob gospodarski situaciji, ki je v tem trenutku v naši državi, konec koncev ni pomembno po čigavi zaslugi, bi morala biti vlada bistveno bolj optimistična, stremeti bi morala k temu, da ustvari pogoje za stabilno gospodarsko rast, nova delovna mesta, razvoj, za boljše prihodnost. S paketom, ki je danes na mizi, nismo usmerjeni v tisto pravo pot, na žalost. Še enkrat, za nami sta dve zamujeni leti in če boste nadaljevali s takšnim tempom in takšnimi spremembami, kot jih imamo danes na mizi, sta na žalost pred nami še dve zamujeni leti. Imate priložnost, še vedno imate priložnost in čas, stvari zgrabite in delate tako, kot je treba. Kot sem pa že rekla, ta zakon o davčnem postopku uvaja dobre in primerne spremembe, zato ga bomo v naši poslanski skupini podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana predstavnika Ministrstva za finance, kolegice in kolegi!

V poslanski skupini podpiramo rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku z uvedbo novega instituta, to je predizpolnjenega obračuna prispevkov za socialno varnost. S tem se bo za določene skupine zavezancev za prispevke za socialno varnost, ki so sami zavarovanci po zakonih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo, zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo ter družinski prejemki in zaposlovanje in morajo sami obračunavati prispevke za socialno varnost, v obračunu prispevkov za socialno varnost poenostavilo izpolnjevanje te obveznosti. Podpiramo tudi rešitve zakona, ki omogočajo petdnevni zamik roka plačila davkov in prispevkov po izplačilu plač oziroma dohodka. V skladu z veljavno ureditvijo mora plačnik davka, kadar je izpolnitev njegove davčne obveznosti določena v obliki obračuna in plačila davčnega odtegljaja, davčni odtegljaj izračunati in odtegniti od obračuna dohodka, plačati pa na dan izplačila dohodka. S predlaganim ukrepov petdnevnega zamika plačila se bo davčnim zavezancem omogočila večja likvidnost. Vsekakor bo dobrodošla rešitev, ki jo ta novela zakona uvaja z uvedbo dodatnih možnosti

obročnega odplačevanja davka za primere poenostavljene prisilne poravnave. Davčni organ bo lahko v primerih poenostavljene prisilne poravnave dovolil obročno odplačevanje davka v največ šestdesetih obrokih. Če se spomnite, lansko leto smo s prenovo zakona omogočili 24 obrokov. Če bi davčnemu zavezancu zaradi trajnejše nelikvidnosti ali izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov iz razlogov, na katere sam ni mogel vplivati, nastala hujša gospodarska škoda, bi davčnemu zavezancu odkol oziroma obročno plačilo davka omogočilo preprečitev nastanka hujše gospodarske škode. Predlagani način bo omogočil premostitev likvidnostnih težav davčnemu zavezancu, ki še ne izpolnjuje pogojev za prisilno poravnavo ali stečaj. Zakon pa tudi uvaja nov institut, ki davčnemu zavezancu omogoča predložitev popravljenega davčnega obračuna. Ta institut je usmerjen k spodbuditi davčnih zavezancev k večji aktivnosti pri sodelovanju v davčnem inšpekcijskem nadzoru in s tem zagotoviti njihovega boljšega pravnega položaja.

Več kot potrebna je bila predlagana razširitev omejitve davčne izvršbe na dolžnikove denarne prejemke. Cilj teh sprememb in dopolnitev določb o davčni izvršbi je zagotavljanje eksistence dolžnika, njegovih družinskih članov in drugih oseb, ki jih mora dolžnik preživljati. S predlogom se tako razširijo omejitve davčne izvršbe na dolžnikove denarne prejemke, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu. Če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu, je v davčni izvršbi na njegove denarne prejemke, ki se v skladu z Zakonom o dohodnini štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, mogoče seči največ do višine dveh tretjin, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 76 % minimalne plače po zakonu, ki ureja minimalno plačo; po predlogu pa poleg tega zneska tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik. Takšne omejitve veljajo tudi za samostojnega podjetnika, posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter njegove družinske člane ali druge osebe, ki jih mora preživljati po zakonu. Ker se s tem zakonom predvsem odpravljajo administrativne ovire za davčne zavezance in določajo dodatne možnosti, ki davčnemu zavezancu omogočajo lažje plačilo davčnega dolga in razširjajo omejitve davčne izvršbe, bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik.

Spoštovani predstavniki in predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami je Zakon o davčnem postopku, temeljni davčni zakon, ki daje zavezancem na eni strani pravice in na drugi strani obveznosti; prav ravno tako daje tudi Finančnemu uradu pravice in obveznosti. Zato je pomembnost tega zakona še toliko večja. V Slovenski demokratiški stranki podpiramo tiste rešitve, ki pomenijo večjo preglednost za zavezanca, ki pomenijo določbe, ki poenostavljajo obračunavanje in plačevanja davka. To pa vsekakor so določbe, ki se nanašajo na vnaprej izpolnjene obrazce za socialno varnost. Menimo, da bi to morali nadaljevati, preboj na tem področju je bil storjen leta 2006 oziroma 2007, ko so zavezanci prvič dobili tako imenovani informativni izračun. Po desetih letih je to ena izmed naslednjih točk, zaradi tega jo seveda podpiramo. Ko govorimo o poenostavitvah, moramo reči, da pri Zakonu o davčnem postopku in skoraj vsakem zakonu, ki so ga ta vlada in prejšnje vlade predlagale v sprejetje Državnemu zboru, je bilo vedno navedeno, da poenostavlja določene zadeve. Vsekakor bi ob tem veljal premislek, zakaj je bilo treba enkrat v preteklosti zadeve tako zaplesti, da so potem potrebne stalne poenostavitve; kar z drugimi besedami pomeni, da je verjetno treba narediti v prihodnje neko splošno poenostavitev. Eno izmed področij, ki se nanašajo na davčni postopek in tudi na pravičnost, so zamudne obresti. Tu menimo, da bi morale te zamudne obresti, njihova višina, zagotavljati neko realno osnovo oziroma realno vrednost denarja. Danes imamo tukaj številne težave predvsem zaradi tega, ker so bile zamudne obresti vezane tudi na euribor plus dodatek. euribor je sedaj negativen in tu ima država težave. Vsekakor menimo, da zamudne obresti ne bi smele biti kazni, kazenske določbe so omenjene posebej; ampak zagotavljati tisto realno obrestno mero, ki je sestavljena na eni strani iz tega, kakšno je gospodarstvo, v kakšnem stanju je gospodarstvo, zaposlenost in tako naprej; in na drugi strani še pribitek na prihodnjo inflacijo. Tu smo dali pripombe oziroma amandmaje, ki žal niso bili sprejeti. Amandmaje imamo tudi glede na uveljavitev tega zakona, predvsem v povezavi s tistimi postopki, ki dejansko danes potekajo. Tu menimo, da bi morala vlada iti v rešitev, ki bi pomenila v vseh primerih ugodnejši položaj za davčnega zavezanca. V Slovenski demokratiški stranki ocenjujemo, da ima zakon tudi nekatere pozitivne rešitve, predvsem na področju preglednosti, poenostavitve in tudi na izmenjavi podatkov; zaradi tega temu zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, sekretar, ostali spoštovani poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Novela Zakona o davčnem postopku dodatno odpira možnosti za lažje poplačilo davčnega dolga, za kar v Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je nujna in več kot potrebna rešitev. Tako bo po novem veljala določba, s katero uvajamo nov institut v obliki predizpolnjenega obračuna prispevkov za socialno varnost s strani Fursa. Podaljšala se bo tudi možnost plačila davkov in prispevkov v roku pet dni po izplačilu plač. Predlagane rešitve gredo v prid zavezancem, saj jim omogočajo lažje izpolnjevanje davčnih obveznosti oziroma administrativne ter finančne prihranke, zato ni dvoma, da bomo predlog zakona v Poslanski skupini Desus podprli. Na ta način istočasno poskrbimo za večjo likvidnost in transparentnost pri upravljanju z davčnim dolgom. Neizpolnjevanje davčnih obveznosti kljub dosedanjim naporom ostaja pereč problem. Ravno zato se tudi spreminjajo določbe, ki se nanašajo na zvišanje obrestnih mer z namenom spodbujanja instituta samoprijave, poenostavitve davčne izvršbe ter davčnega nadzora. Podatki kažejo, da je davčni dolg na dan 30. 6. 2016 znašal 1,3 milijarde evrov in se je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2015 znižal za 3 %. Davčni dolg pokojninske blagajne ostaja enak in se giblje okoli 20 %. Situacija se na tem področju počasi izboljšuje. Dodatne izboljšave pa pričakujemo s sprejetjem današnjih predlaganih ukrepov.

K dvigu učinkovitosti države pri pobiranju davkov in plačevanju obveznosti s strani zavezancev bo pripomogla tudi rešitev, ki je predvidena za lažje poplačilo naslednjih davčnih obveznosti pri čezmejnih delovnih migrantih. V Poslanski skupini Desus nas veseli, da smo v okviru Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku uredili obročno plačevanje davka pri tistih davčnih zavezancih, pri katerih so nastale davčne obveznosti tako visoke, da hromijo njihov socialnih položaj. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so nastale situacije zelo različne od primera do primera, zato je nujno treba upoštevati okoliščine ter težo kršitve. V Poslanski skupini Desus na tem mestu ponovno opozarjamo na enakopravno obravnavo davčnih zavezancev ter pravično prerazporeditev davčnega bremena. Kot smo že napovedali, bomo poslanke in poslanci v Poslanski skupini Desus predlagano novelo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni predstavniki ministrstva ter kolegice in kolegi!

Zakon o davčnem postopku predstavlja temeljni zakon, po katerem izvršilni organi vodijo postopke obračuna, odmere in izterjave davkov. Predstavlja torej temeljna pravila, ki za zavezance pomenijo predvidljivost in zanesljivost postopkov. Zakon o davčnem postopku je torej tisti krovni akt, ki ima glavni doprinos v tako imenovani davčni predvidljivosti. Postopki obračuna in izterjave davkov imajo namreč enak, če ne še celo večji, vpliv na dolgoročno načrtovanje podjetij, kot jih ima višina stopnje davka. Kot pogosto rečejo podjetniki – manj pomembna je višina stopnje davka, kot je pomembna stabilnost, da poznam svoje obveznosti in postopke, ki jih moram voditi. Zapletenost slovenskega davčnega sistema in postopkov je prešla že skoraj v pregovor, četudi to morda ne drži povsem. Postopki, kot je na primer informativni izračun dohodnine, zavezancem izjemno olajšajo življenje. Pri nas ga poznamo že leta, čeprav ga v marsikateri razviti državi sploh ne poznajo. Kljub temu pa vedno obstaja prostor za izboljšave. Zato Ministrstvo za finance že nekaj let sledi praksi, da vodi dialog z deležniki ter pripravi spremembe, ki jih je mogoče izvesti in s tem poenostaviti postopke, olajšati izterjavo davkov in zagotoviti predvidljivost in pravno varnost zavezancev. Po javni razpravi pa te spremembe predloži v Državni zbor v sprejetje. Tak način dela zagotavlja, da se davčni postopek počasi, a vztrajno izboljšuje; povečuje pa se pravna varnost zavezancev in tudi predvidljivost postopkov.

Ob tem se pojavlja tudi občutek, da se s stalnimi spremembami slabo vpliva na predvidljivost sistema. Temu je do neke mere mogoče pritrčiti, pa vendar gre za spremembe, ki poenostavljajo in razbremenjujejo. Gre torej za spremembe, ki za večino davčnih zavezancev pomenijo manj zahtevne postopke; ne pa za spremembe, ki bi oteževale življenje. Celovita sprememba in velike prilagoditve na hitro bi lahko povzročile še več negotovosti, kompleksnosti in nepredvidljivosti. Tako tudi tokratna novela Zakona o davčnem postopku prinaša predvsem administrativne poenostavitve pri davčnem postopku in obračunih. Kot eno od ključnih rešitev velja izpostaviti uvedbo informativnega izračuna prispevkov in odtegljajev za samozaposlene. Prav tako pomembne so rešitve, ki urejajo roke, postopke in zamudne obresti pri zamudah na strani zavezancev. S tem se v mnogočem ureja tudi situacija slovenskih delavcev, zaposlenih v tujini, saj se določa spodbujevalna lestvica zamudnih obresti, ki motivira zavezance, da v primeru nejasnosti ali neplačila ukrepajo čim prej in tako poskrbijo za ureditev svojih davčnih obveznosti. Socialni demokrati bomo zaradi pozitivnih sprememb in poenostavitvev, ki jih prinaša, podprli novelo Zakona o davčnem postopku. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Še enkrat hvala za besedo in lep pozdrav!

Poslanci Združene levice se bomo tukaj vzdržali. Predlog namreč spada v paket zakonov, ki je socialno nepravilčen in ekonomsko škodljiv, in mu zato nasprotujemo. V času, ko nam vlada sporoča, da se bomo morali še naprej odrekati, je namreč vlada iz tega odrekanja izvzela slabo desetino najbolje plačanih v državi, ki bodo imeli naslednje leto samo zaradi sprememb dohodninske lestvice okrog 60 milijonov evrov višje dohodke. V času, ko se napoveduje nadaljevanje varčevanja na vseh področjih, bo skupni učinek tega paketa minus 46 milijonov evrov za proračun. To je več, kot bi nas stalo financiranje gradnje drugega tira, če bi se odrekli javno-zasebnemu partnerstvu. V resnici pri teh predlogih ne gre za razbremenitev podjetij, kot pravi vlada; ampak za davčno olajšavo za 7,4 % najbolje plačanih v teh podjetjih in v političnih vrhovih; torej tistih, ki so najbolj odgovorni za krizo, ki jo plačujemo vsi državljani že skoraj desetletje. Zato je seveda neresnična trditev iz obrazložitvev, da gre za davčno razbremenitev zaposlenih. V resnici gre za davčno razbremenitev najbolje plačanih, od katere 90 % prebivalcev ne bo imelo popolnoma nobene koristi. Vlada sicer poudarja, da se bo izboljšal položaj slabih 20 tisoč zavezancev, ki bodo imeli upravičenost do povišane splošne olajšave; vendar pa hkrati zamolči, da bodo ti ljudje pridobili samo 5 milijonov iz tega paketa, kar je enajstkrat manj, kot bodo dobili najbolje plačani. Torej najmanj plačani bodo dobili enajstkrat manj kot najbolje plačani. To je socialna nota v tej reformi. Združena levica ne podpira take fiskalne politike in ne podpira socialne politike, ki dopušča, da socialno ogroženi životarijo z 288 evri na mesec; hkrati pa nekemu, ki ima 10 tisoč evrov plače, brez problema to poveča še za 200 evrov na račun proračuna.

Kot veste, je v petek ministrica za finance predstavila proračun. In ta proračun ne predvideva povečanja stroškov za socialno varnost. To pomeni, da se socialne pomoči ne bodo povečale, ostale bodo 100 evrov pod izračunanimi minimalnimi stroški iz leta 2009. Če se za konec opredelim še do sprememb davčnega postopka, lahko rečem, da so za nas take spremembe smiselne, če povečajo učinkovitost pobiranja davkov. Ta zakon tega ne obeta, zato so tudi predlagatelji zapisali, da finančnih učinkov ne bo. Ne rečem, da v njem ni koristnih rešitev za zavezance, vendar se je treba odkrito vprašati, kaj je resničen problem te družbe – to, da morajo samozaposleni oddajati obračune prispevkov, ali to, da imamo cele panoge prisilno zaposlenih prekarnih delavcev in da prekarnost ni več stvar, ki bi bila omejena na mlade. V Združeni levici smo večkrat predlagali ukrepe proti prekarnosti, nazadnje z novelo

Zakona o inšpekciji dela in z amandmajem k Zakonu o dimnikarskih storitvah. Kljub temu je nezakonito stanje v nekaterih panogah postalo norma in to seveda vladajočim ustreza. Vladajoče stranke rebijo ljudi, ki so podredljivi, ki so disciplinirani, ki so odvisni od svojih šefov. Toda to ni predmet te obravnave. V Združenji levici tega paketa ne podpiramo in zato tudi te tehnične rešitve, ki jo obravnavamo v drugem delu razprave, ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar; drage kolegice, dragi kolegi!

Predlog zakona predstavlja procesni del danes obravnavne tako imenovane mini davčne reforme in prinaša nekaj dobrodošliih novosti. Novela nam prinaša določbe, s katerimi se uvaja nov institut, to je predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost. Davčni organ bo izdal predizpolnjen obračun prispevkov samozaposlenim, družbenikom, kmetom, ki so obvezno ali prostovoljno vključeni v pokojninsko zavarovanje; davčnim zavezancem, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic in drugim prostovoljno vključenim v pokojninsko zavarovanje. Institut bo omogočil lažje izpolnjevanje in znižal stroške računovodenja za navedene kategorije zavezancev. Krščanski demokrati pozdravljamo vsa prizadevanja za odpravljanje birokratskih ovir in olajšanje poslovanja državljanom. Prav zato z veseljem pozdravljamo tudi uvedbo instituta predizpolnjenega obračuna prispevkov za socialno varnost. Predlog zakona si z določanjem višjih obrestnih mer v primeru različnih kršitev davčnih predpisov prizadeva za večje spodbude k pravočasnemu plačevanju davkov. To je razumen cilj, katerega zasledovanje v Novi Sloveniji podpiramo.

Kot slabost zakona naj ob tem izpostavim le, da je v primerjavi s sedanjo ureditvijo zakon v teh primerih obrestne mere določil nekoliko nesorazmerno, saj bi lahko bile le-te tudi nekoliko nižje. Kot pozitivne določbe zakona lahko izpostavimo še petdnevni zamik roka za plačilo davkov in prispevkov, ki omogoča večjo likvidnost zavezancem. Prav tako pozdravljamo tudi možnost obročnega plačevanja davka za primere poenostavljene prisilne poravnave. Krščanski demokrati na tem mestu pozivamo vlado, naj v prihodnje in tudi na drugih področjih nadaljuje z iskanjem novih možnosti za birokratsko razbremenitev slovenskih državljanov. Eden izmed naših pomembnih ciljev mora biti gotovo vitka in učinkovita državna administracija. V Novi Sloveniji bomo Predlog

zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 71. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

V Slovenski demokratski stranki smo podali amandma, ki preprečuje retroaktivno delovanje tega zakona. Retroaktivno delovanje Zakona o davčnem postopku bi se lahko zgodilo samo po sebi. Danes imamo številne davčne postopke. Posamezniki, pravne osebe, ustanove imajo davčni pregled in ta davčni pregled poteka po postopkih, kar pomeni, da je najprej treba pregledati davčnega zavezanca, potem davčni organ oziroma Finančna uprava napiše in izda zapisnik, na zapisnik so možne pripombe, nato sledi odločba, pritožba na odločbo in tako naprej. Potem gre zadeva lahko na drugo stopnjo, na sodišča. In mi predlagamo enostavno to, če so ti postopki že začeti in bi ta zakon te postopke spremenil tako, da bi bili zavezanci v manj ugodnem položaju, da se za njih vedno upošteva boljši položaj, za tiste, ki so dejansko v finančnem oziroma davčnem postopku. Mislim, da bi s tem zagotovili večjo pravno varnost in tudi to, da zakon ne bi mogel veljati za nazaj. Vemo pa, da so bile številne odločbe Ustavnega sodišča takšne, da so onemogočale, da bi katerikoli zakon posegel za nazaj ne glede na to, ali je šlo za davčni zakon ali za kateri drugi zakon. Zaradi tega smo predlagali amandma k 71. členu in jaz upam, da bo tudi podprt. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mi smo pozorno preučili ta predlog amandmaja k 71. členu, smo temu amandmaju naklonjeni in ga bomo tudi podprli. Ob tej priliki želim izpostaviti naslednje. Obžalujemo, da ko govorimo o davčnem postopku, da ni v davčni postopek nekoliko bolj vključeno tako imenovano e-poslovanje. S tem se je celo strinjala gospa ministrica, takrat še državna sekretarka, na Odboru za finance in monetarno politiko, ko smo mi, Poslanska skupina Nove Slovenije, k 53. členu vložili amandma in ga dejansko argumentirali z akcijskim načrtom te vlade. V dvoletnem akcijskem načrtu 2016–2017, naj povem natančno, na strani 33, v sedmem poglavju, ki nosi naslov Učinkovita

informatika, dvig uporabe e-storitev in interoperabilnost informacijskih rešitev, je naveden ukrep reorganizacije državne informatike in konsolidacija kadrovskih virov na področju IT, po katerem se gradi sistem, centralni sistem za eVročanje, ki naj bi bil nared do konca tega leta. Ta zakon o davčnem postopku začne veljati 1. 1. 2017. To pomeni, da bi eVročanje moralo biti realizirano na način, kot piše v prej navedenem akcijskem načrtu te vlade. Jaz sem takrat si želel, to je bila seveda utopična želja, da bi na sejo odbora prišel tudi minister gospod Koprivnikar; ampak nekako sem se potem pomiril v razpravi, ko je gospa ministrica napovedala, da v naslednjem noveliranju Zakona o davčnem postopku bo eVročanje urejeno tako, kot treba; in da je treba spremeniti, opozarjam, tudi 85. člen Zakona o davčnem postopku. eVročanje ne pomeni, da vi ta informativni oziroma že kar eksaktni izračun prispevkov objavite na portalu eDavki. eVročanje pomeni, da zavezanec dobi ta predizračunani obrazec, ta predizračun kar v svoj varni elektronski predal. To je koncept eVročanja, ki smo ga postavili. In obžalujemo, da te rešitve, ki jih nekako razglušamo, država dobiva tudi neke nagrade, kolikor vem; ljudje pa od tega nimajo nič, nič nimajo. In zakaj ne bi bili nekako bolj korajžni v implementaciji teh e-storitev, konkretno tega eVročanja. Vročanje samo preko sistema eDavki je v nasprotju s konceptom vročanja, po katerem si vsak subjekt lahko izbere svoj varen elektronski naslov, kamor dobiva uradno pošto. Ureditvev je pomembna tudi z vidika uredbe o storitvah zaupanja, eIDAS se imenuje, ki podrobneje opredeljuje tudi storitev zaupanja varnega elektronskega vročanja ter obveznost v zvezi s certifikacijo ponudnikov ter čezmejne uporabe. Ministrstvo za javno upravo vzpostavlja sistem eVročanja, ki naj bi bil dokončan, kot sem povedal, do konca tega leta. Nerazumljivo je podvajanje funkcij, hkrati pa vročanje na način, da se na vsakem portalu izvaja različno. To seveda povzroča zmedo, zmanjšuje pravno varnost in povzroča dodatne stroške, približno tako smo mi argumentirali naš amandna k 53. členu. In to bi bila dejansko neka zelo pomembna tehnološka posodobitev davčnega postopka, če že govorimo o digitalizaciji Slovenije, digitalni ekonomiji, digitalni družbi. Obžalujemo, res obžalujemo, da sedaj v tem zakonu o davčnem postopku nismo oziroma ne boste uzakonili pravega koncepta eVročanja, o katerem govori vlada. Vlada eno govori; ko pa je potrebna implementacija, potem pa se to ne zgodi. In tukaj smo mi zelo kritični do tega, zakaj se te rešitve v dobro ljudi ne implementirajo. Ta predizpolnjen izračun, obrazec za izračunane prispevke, je neka analogija dohodninskemu informativnemu izračunu. Ko govorimo o dohodnini, govorimo o informativnem izračunu, ko govorimo o tem obrazcu izračunanih prispevkov, gre tukaj za eksaktni izračun. Obžalujemo, da v desetih letih, kar imamo že

informativni izračun, ki je plod dela takratnega ministra dr. Andreja Bajuka in generalnega direktorja Dursa mag. Ivana Simiča, obžalujemo, da ni več informativnih ali pa tudi eksaktnih izračunov, kjer bi lahko zavezanec, takšen ali drugačen, te izračune na enostaven način tudi realiziral, torej plačal preko svoje e-banke, če hočete. Kot sem v stališču Poslanske skupine Nove Slovenije povedal, nekatere rešitve so dobre, mi bomo ta zakon podprli, to še enkrat povem. Dejstvo pa je, da bi amandna kolegov iz Slovenske demokratske stranke rešitev izboljšal. Na nek način pa apeliram na vlado, da bo pri naslednji noveli Zakona o davčnem postopku nekoliko bolj pozorna in implementira v ta zakon elektronsko poslovanje v najširšem smislu, ki mora biti strokovno in v skladu s koncepti, ki so postavljeni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Začel bom bolj pri koncu, pa se bom potem vrnil na začetek, ker se moram odzvati na kakšno zadevo, ki je bila izrečena. Kar se tiče vročanja in tega, kakšne so možnosti elektronskega vročanja; mi imamo že v zdaj v 85.a členu veljavnega zakona definirano vročanje. Je pa res, da to ne velja za popolnoma vse; za fizične osebe pač prostovoljno, za tiste, ki opravljajo dejavnost, pravne osebe in tako naprej, pa to velja. Obstaja portal eDavki, ki je centralni vstopni portal za davčne namene, ki se je v zadnjih letih kar dobro razvil; ni postal samo administrativno zahteven portal kot marsikateri drug, ampak nekaj uporabnega, nekaj, kar tudi uporabniki sprejemajo, pridobijo promptno tiste podatke, ki jih potrebujejo, tudi obvestila, vročena so jim določena pisanja in tako naprej. Se pa strinjam, da so izboljšave vedno možne, s tem se bo šlo tudi naprej. Bomo pa videli, kaj bo čas prinesel, kar se tiče tega, kako bi se to poenotilo na ravni države. Kar se tiče delovanja tega portala, je bilo kar nekaj korakov že narejenih. Pri takšnih spremembah velja tudi preveriti, kaj že deluje, kako deluje, kako so to uporabniki sprejeli, kako se na to odzivajo, da bodo potem morebitne prihodnje spremembe predvsem njim v korist.

Omenjeno je bilo, kar se tiče plačil. Že danes imamo kar veliko možnosti glede načina plačila. V zadnjem času so se še dopolnjevale določbe, ki urejajo, kakšne možnosti imajo zavezanci za plačilo, se pravi od odloga, obročnega plačila in tako naprej. Tudi tu se pazi na to, da postaja zakonodaja do zavezancev bolj prijazna, katere možnosti so jim na voljo. Po drugi strani pa je lahko tudi država, ko pride do izterjave davkov, bolj učinkovita. Če ugotovi za nekoga, da ima premoženje, pa se morda izmika plačilu davka, ukrepa. Tako je bilo na teh področjih narejenih kar nekaj korakov naprej, jaz verjamem, da bomo skupaj naredili še

marsikaterega. Kar se tiče amandmaja, ki ga je predlagala Poslanska skupina Slovenska demokratska stranka, ga ne podpiramo. Razlogov je več, pa jih bom poskušal nekako zgostiti. Kar se tiče pravne varnosti, se pri materialni zakonodaji tu ne posega. Kar se tiče postopkovnega, v smislu, kar bi vi radi, bi se teoretično to dalo verjetno urediti na nek način, da bi potem umestili številne dodatne določbe, ki bi se vsakemu posamičnemu institutu prilagodile oziroma se na njega sklicevale, kako bomo postopali v nekem primeru. Na generalni način je to nekoliko težje oziroma sem mnenja, da to ne bi delovalo. In tako, kot je sedaj zakonodaja napisana, te spremembe zagotovo sledijo temu, da so čim bolj jasne in nedvoumne. Te nevarnosti, ki ste jo izpostavili, da bi bili morda zavezanci zdaj ogroženi ali pa v nekem bistveno slabšem položaju, ni. Vsekakor pa še vedno velja tisto, ko bo potekel nek postopek, če gledamo tiste splošne določbe, ki se tičejo tega, ali se bodo za nekoga uporabljale, če gremo na področje dokazov, ker vi omenjate ugodnejšo – ta besedna zveza se uporablja predvsem pri tem, ko se recimo pogovarjamo, da pride davčna inšpekcija in ugotavlja nekaj v korist, pa tudi v škodo zavezanca. In zdaj te zadeve seveda ostajajo. Jaz mislim, da v tem primeru takšna rešitev ni potrebna in, kot rečeno, je ne podpiramo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vidim, da je še interes za razpravo, zato prosim, da se prijavite. Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Tole bo replika novemu državnemu sekretarju. Državni sekretar, ki je danes prvič tu v vlogi državnega sekretarja, mora pač upoštevati neke splošne značilnosti v pravu in tisto, kar je že Ustavno sodišče reklo, to je, da ne more zakon veljati retroaktivno. In ker je večkrat že veljal retroaktivno, o tem je večkrat govorilo sodišče, Ustavno sodišče in tudi odločilo, je seveda v tem členu, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, varovalka. Varovalka, da v vseh tistih postopkih, jaz sem to že danes dvakrat povedal, v vseh tistih postopkih, ki so v teku, od začetka postopka, ko se sprejme sklep, ali pa tudi če se ne sprejme sklepa, zdaj po novem Fursu ni treba sprejeti sklepa, do zadnje instance, če želite Ustavno sodišče in tako naprej; in če bi kdo zaradi tega zakona, katerekoli določbe v tem zakonu prišel v slabši položaj, kot je bil, potem ta določba to preprečuje. Samo to je. Ker brez te določbe temu ni tako. In se bodo morali davčni zavezanci v bistvu že prilagajati in ne bodo vedeli. To je predlog tega.

Če pa temu ni res, potem to nič ne škodi, to popolnoma nič ne škodi. Ampak kot kaže, da ni res, zaradi tega je tudi vlada, ki jo zdaj predstavlja nov državni sekretar, odločila

drugače. Pod narekovaji, vlada o tem ni sklepala, to se je odločilo na Ministrstvu za finance in se potem govori v imenu vlade. Vedno je tako bilo, nič narobe, ampak samo da vemo, kdo je vlada. Ampak samo za to gre. In ni res, da bo treba številne določbe tukaj notri navesti in tako naprej. Ne, to boste samo zapletli, to je splošna generalna določba, ki daje ugodnejši položaj davčnemu zavezancu v primeru, če bi se to zgodilo. To bo ugotovljeno v postopku, postopku Davčne uprave. Nič škodljivega ni v tem, nič škodljivega. Samo pravno je bolj jasna ... Vidim, da je zdaj tam že razprava med njim in svetovalko, da bo nov državni sekretar pravilno obveščen, kaj mora narediti; ampak nič škodljivega. In če temu nasprotujete, potem pa je morda nekaj zadaj. Jaz zdaj tukaj ne vem, kaj vlada želi doseči s tem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vlada lahko dobi besedo vmes.

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Bi zavnil to namigovanje.

Nič ni zadaj, da ne bo nesporazuma, kar se tiče tega morebitnega retroaktivnega učinkovanja. Tudi Zakonodajno-pravna služba se ni ob to obregnila, lahko rečemo, da tudi na nek način posredno pritrjuje temu stališču, ki ga zavzema. Ampak hvala za to razmišljanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Rada bi povedala, predstavila, da Zakon o davčnem postopku resnično gre v smer razbremenitve administrativnih ovir, zato ga je za pozdraviti. To je nadaljevanje iz lanskega paketa, ki je bil prvi del; zdaj se to nadaljuje in vsekakor je pozitivno, da vlada enkrat letno pregleda, kaj vse lahko še poenostavlja. Seveda je ta predizpolnjen obrazec za socialne prispevke, ki ga bodo prejeli upravičenci, pozitiven, ker bodo lahko samo izvršili plačilo; in to je prav tako dobrodošlo kot predhodni izračun dohodnine. S tem se strinjam in tudi vsi drugi postopki, ki se poenostavljajo. Bi pa kljub temu na tem mestu rada opozorila, da pa eDavki vendarle nekako delujejo in da se vse pravne osebe tega portala poslužujejo, ga uporabljajo. Pravzaprav ne moreš več v podjetju poslovati, če ne uporabljaš e-portala. Jaz bi kljub temu na tem mestu opozorila, da podjetniki in vsa računovodstva delujejo preko e-portala. Se pa v nadaljevanju postavlja vprašanje glede fizičnih oseb, glede katerih pa mislim, da se bo v nadaljevanju to nekako uvajalo v postopke v smeri uvajanja digitalne tehnologije. Zato mislim, da bo v nadaljevanju poenostavljen postopek in tega e-portala tudi to nadaljevanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik!

Kolegica Vojka, samo jaz bi želel, da bi vlada realizirala zaveze, ki jih je izbrala sama. Če sem prej govoril, da je informativni izračun plod dela tandema Bajuk–Simič, potem bi si jaz želel, da dobimo zdaj eVročanje v skladu z akcijskim dvoletnim načrtom 2016–2017. Jaz bi recimo pohvalil tandem Vraničar–Koprivnikar, da bi naredil eVročanje takšno, kot je zapisano v tem akcijskem načrtu, v 7. Poglavju – Učinkovita informatika, dvig uporabe e-storitev in operabilnost informacijskih rešitev. Ker prav preko tega akcijskega načrta se namreč gradi sistem eVročanja, ki, kot sem povedal, bi naj bil nared do konca tega leta. Zdaj bi bilo pošteno, da vlada reče – oprostite, nismo v stanju tega sistema vzpostaviti s 1. 1. 2017. Razumem, lahko so objektivne težave.

Omenjate eDavke. Seveda so tam dobre rešitve, ampak vročanje je malo drugače. Vročanje samo preko sistema eDavki je v nasprotju s konceptom vročanja, po katerem si vsak subjekt lahko izbere svoj varen elektronski naslov, kamor dobiva uradno pošto. Se pravi, da gre za neko nasprotje v postavljenem konceptu, vročanje preko eDavkov pa ni v redu, ni v skladu z akcijskim načrtom, ni v skladu s sistemom, kot bi se naj vzpostavil. Na to mi opozarjamo in škoda, da ne moremo vlade pohvaliti, da bi resnično z eno dobro elektronsko rešitvijo prišla pred ta parlament, predvsem pa pred davčne zavezance. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani bivše kolegice in bivši kolegi! Naj vam najprej povem, da mi je v čast, da vas lahko nagovorim tudi v tej vlogi, in upam, da bomo dobro sodelovali. Danes se že kaže, da bomo, tako da me veseli prihodnje sodelovanje.

Vlada Republike Slovenije je obravnavo v Državni zbor vložila Predlog zakona

o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki je del paketa predlogov za prestrukturiranje davčnih bremen, ki so usmerjeni k cilju izboljšanja konkurenčnosti poslovnega okolja pod pogojem stabilnih in predvidljivih javnofinančnih prihodkov. Poleg te novele v navedeni paket sodijo še spremembe na področju obdavčitve fizičnih oseb, ki so bile že predstavljene pod 2. točko te seje, pa tudi davčni postopek, o katerem smo se ravnokar pogovarjali. Na področju davčne politike so torej predlagani ukrepi, s katerimi bi lahko podpri možnosti za stabilno nadaljnjo gospodarsko rast, kar pa je lahko zagotovljeno z izboljšanim dejavnikom konkurenčnosti in dvigom produktivnosti. Pri tem je za doseg navedenih ciljev nujno zagotavljanje trajnega strukturnega uravnoveženja javnih financ in vzdrževanje približno enake ravni socialne države. S predlogom zakona se predlaga dvig stopnje davka od dohodka pravnih oseb za dve odstotni točki in na ta način pokritje dela javnofinančnega izpada zaradi ukrepov za razbremenitev dela, določenih v noveli Zakona o dohodnini. Manjši del rešitev je posledica upoštevanja drugega, nedavčnega pravnega okolja in posledično ocene primernosti oziroma smiselnosti ohranitve veljavnih ukrepov. Predlagana je določba pojasnjevalne narave, ki zagotavlja enako obravnavo davčnih zavezancev z vidika ugotavljanja višine davčne osnove, ne glede na uporabljeno računovodsko pravno podlago, to je bodisi slovenske računovodske standarde bodisi mednarodne standarde računovodskega poročanja. Predlagane so tudi določbe za uskladitev ZDDPO-2 z veljavno zakonodajo, in sicer glede olajšave za donacije političnim strankam, posebne stopnje za družbe tveganega kapitala in režima za izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev v družbah tveganega kapitala.

Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci, Vlada Republike Slovenije meni, da predstavlja paket predlaganih ukrepov prvi korak v pravo smer, ki pa ne pomeni konca iskanja možnih rešitev za povečanje konkurenčnosti poslovnega okolja za podjetja, ohranjanje delovnih mest v Sloveniji, pozitivni vpliv na produktivnost in učinkovitost v podjetjih; zato predlaga, da predlog zakona podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 64. nujni seji 16. 9. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ga je Državni zbor obravnavo in sprejetje po nujnem

postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 70. seji 9. 9. sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Seje odbora so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. Članom odbora je bilo poleg predloga zakona predloženo še mnenje Zakonodajno-pravne službe in predlog amandmaja Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov. V skladu s poslovnikom so amandmaje k predlogu zakona vložile Poslanska skupina Združena levica k 4. členu, koalicijske poslanske skupine k 6. členu in Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke k 4. členu. V dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance predstavila glavne cilje in rešitve predlaganega zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je služba k predlogu zakona dala pripombo k 6. členu, ki ji vloženi amandma koalicijskih poslanskih skupin sledi. Glede ostalih pripomb pa so bila podana ustrezna pojasnila.

V razpravi so se članice in člani odbora osredotočili na razpravo o tem, katera višina davčne stopnje bi bila najustreznejša za doseganje javnofinančne konsolidacije ter hkratno krepitev konkurenčnosti in povečanje produktivnosti gospodarstva. Nekateri razpravljavci so menili, da je predlagano zvišanje davčne stopnje z vidika ohranjanja omenjenega ravnotežja ustrezno; drugi pa so menili, da bi bilo treba davčno stopnjo še bolj zvišati. Nasprotno pa so nekateri razpravljavci opozorili na negativne posledice zvišanja davčne stopnje, zlasti z vidika privabljanja investicij, zato so predlagali njeno znižanje. Odbor je glasoval in obravnaval amandmaje. Sprejel je amandma k 6. členu, ki so ga predlagale koalicijske poslanske skupine. Ni sprejel pa amandmaja, ki sta ga predlagali poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in Združena levica. Na koncu je glasoval o vseh členih predloga zakona v skladu s poslovnikom in jih sprejel. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, kolega državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlagane spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb spadajo v paket davčnega prestrukturiranja, s katerim se bo sledilo ugodnejši davčni strukturi v Sloveniji. S predlogom zakona se bo predvsem dvignila stopnja davka od dohodkov pravnih oseb s sedanjih 17 % na 19 %. Višji prihodki iz davka od dohodkov pravnih oseb v višini okoli 55 milijonov evrov bodo uporabljeni za zmanjševanje javnofinančnega primanjkljaja po

eni strani; po drugi strani pa za zmanjševanje davčnega izpada iz naslova razbremenitev v dohodnini. Vendar pa je treba poudariti, da bo razbremenitev v dohodnini precej višja od dviga prihodkov iz tega naslova. Dvig davka od dohodkov pravnih oseb bo namreč dvignil prihodke državnega proračuna za 55 milijonov evrov, po drugi strani pa bodo nekateri zavezanci za dohodnino imeli višje neto plače in bo izpada iz proračuna v višini skupno 106 milijonov evrov. Zakon je tako treba gledati v povezavi z ukrepi Zakona o dohodnini, ki bodo povečali neto plače in v določeni meri povečanje potrošnje in zaposlenosti. Treba pa je poudariti, da je efektivna davčna stopnja v letu 2015 po podatkih iz obračuna davka od dohodkov pravnih oseb znašala 11,5 % in se je glede na leto 2006 znižala za več kot 6 odstotnih točk. Sedanja efektivna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je v Sloveniji med najnižjimi v Evropski uniji, in to pri, kot rečeno, 11,5 %. Ta se bo sedaj dvignila na 12,85 %, kjer bo Slovenija še vedno med najnižjimi v Evropski uniji. Tudi primerjava nominalnih stopenj davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji pri 17 % kaže, da je obdavčitev precej nižja od povprečne nominalne stopnje obdavčitve pravnih oseb v državah članicah Evropske unije, kjer je le-ta 22,8 % za leto 2015 oziroma 22,6 % za leto 2016. Med njimi ima za leto 2016 največjo stopnjo Francija, in sicer 38 %, najnižjo pa Bolgarija – 10 %. Šest držav ima nominalno stopnjo nižjo od 17 %, več kot dve tretjini oziroma 19 držav pa ima stopnjo višjo od 19 %. Kljub dvigu nominalnih stopenj davka od dohodkov pravnih oseb postaja obremenitev od dobičkov podjetij na ravni, ki je ugodna za pridobivanje novih tujih investicij. Davčne olajšave za investicije ter za raziskave in razvoj ostajajo na isti ravni kot do sedaj in so prepoznane kot zelo konkurenčne. Zato ni pričakovati, da bi dvig nominalnih stopenj vplival na investicijske odločitve. Zaradi tega je treba poudariti, da vlada sledi pravi smeri z razbremenitvami dela, ki je nadpovprečno obdavčeno, in z obremenitvijo kapitala, ki je podpovprečno obdavčen. S paketom davčnega prestrukturiranja bo tako postalo poslovno okolje bolj prijazno za zaposlovanje visoko kvalificiranega kadra. Glede na navedeno bo Poslanska skupina Stranke modernega centra Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami je še tretji predlog zakona v paketu tako imenovane davčne reforme, ki ga je pripravila koalicija – Zakon o davku od dohodkov

pravnih oseb. Koalicija predlaga, da se zniža obdavčitev iz 17 % na 19 %. V Slovenski demokratični stranki smo vedno podpirali predvsem gospodarstvo in s tem tudi vse deležnike v gospodarstvu, zaposlene. S predlagano rešitvijo se v Slovenski demokratični stranki ne strinjamo in temu ostro nasprotujemo. Nasprotujemo predlagani višji obdavčitvi od dohodka pravnih oseb iz več razlogov. Prepričani smo, da takšno povečanje ne vodi k višji gospodarski rasti in odpiranju novih delovnih mest. Predvsem smo prepričani, da bo zadeva šla v nasprotje. Vse analize po svetu kažejo, da v primeru, da se zviša davek na dobiček od pravnih oseb, to pomeni, da se obdavči kapital, da se ta obremenitev porazdeli po vseh deležnikih v gospodarstvu. Prepričani smo, da bo povečanje davka od dobička imelo negativne posledice tudi na zaposlene. Zavedati se je treba, da gospodarstvo, lastniki podjetij dobiček investirajo v razvoj podjetja, brez razvoja podjetja pa ne more biti podjetje konkurenčno na trgu. Prepričani smo, da se bo s tem konkurenčnost slovenskih podjetij zmanjšala, kar bo imelo posledice tudi za zaposlene.

Ne moremo tudi mimo dejstva, da je trenutno Slovenija ena izmed držav Evropske unije, kjer je najmanj tujih investitorjev oziroma najmanj tujih naložb. Razlogov za to je več, eden izmed razlogov je tudi neugodno poslovno okolje. Prepričani smo, da bomo s to potezo verjetno odgnali še tiste tuje investitorje, ki so v Sloveniji, oziroma da se bodo tuji investitorji namesto za Slovenijo odločali za Zagreb, Beograd, Bratislavo, Budimpešto. Slovenska demokratična stranka je predlagala tudi amandma k temu predlogu zakona, in sicer da bi sprememba višjega davka začela veljati s 1. januarjem 2019. Ne glede na to, da gre tu za povečanje davčne bremenitve za dve odstotni točki, smo prepričani, da je ta znesek velik in bo povečanje stopnje davka na dobiček pravnih oseb imelo širše posledice ne samo za lastnike kapitala oziroma lastnike podjetij.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, v njenem imenu gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, predstavniki Vlade!

Novela zakona je del, kot smo danes že nekajkrat slišali, paketa tako imenovane davčne reforme ali davčne zakonodaje, kakorkoli hočete, ki ima za posledico vlogo ustvarjanja ravnovesja pri definiranju finančnih posledic in je protiakrep pri tako imenovanem davčnem prestrukturiranju. Pri tem zakonu gre za to, da prinaša pozitivni finančni učinek, da nekaj več pobereмо, v višini približno 60 ali pa kakšen milijon manj. Seveda je realno pričakovati, ko se dviga takšen ali drugačen

davek, ko se več pobere od nekoga, da to ne bo naletelo na neko pozitivno valenco pri deležnikih. Pa vendar, po novem bi se naj in se bo davčna stopnja davka na dobiček pravnih oseb, torej podjetij, zvišala s sedanjih 17 % na 19 %. Vsi vemo, da se je v zadnjem obdobju, nekje od leta 2006, ko so bile narejene zadnje večje spremembe na davčnem področju, davčna stopnja s 25 % proporcionalno nižala do leta 2013, in je še zdaj v veljavi tak procent, na 17 %. Evo, zdaj gremo v zvišanje za 2 %, za dve odstotni točki, pa vendar še ne bomo primerljivi z Evropsko unijo kot celoto. Tam je povprečje skoraj 23 %, po podatkih, ki so mi na voljo, je povprečje 22,8 % tega davka. Mi ga višamo s 17 na 19 %, nominalno govorim; realno pa to pomeni, da ga bomo dvignili z 11,5 % na efektivnih 13,2 %. Še vedno ostajamo na repu, kakorkoli hočete, na 20.–22. mestu skupaj s Poljsko in Češko, torej ni to nek astronomski bavljav. Menimo, da je v času okrevanja in gospodarske rasti primeren trenutek, da začnemo premikati voz v nasprotno smer od dosedanje ureditve, ki sem jo prej ponazoril s padanjem tega davka. Naj spomnim, da se je vsa ta leta davčna stopnja zniževala, in prav je, da se sedaj ta trend spremeni. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo in smo prepričani, da bi morala biti in bo tendenca v prihodnje nasprotna; rastoča. Seveda se pri tem ne moremo kar naenkrat, to je tudi treba eksplicitno izpostaviti, odločiti kar za enormen, astronomski dvig; ampak je treba iti počasi in ob teh premikih tudi skrbeti, da bodo javne finance konsolidirane.

Zdaj pa razlogi, zakaj bomo v Poslanski skupini Desus predlagano novelo soglasno podprli. To so dosedanje izkušnje, na žalost, mnoge slabe izkušnje. Znižana davčna stopnja se je vsa ta leta, kot rečeno, od leta 2006 do danes, izkazala kot ne ravno tisti moment, ki bi prispeval in ki bi imel za namen, da bi se ta prihranjena sredstva, nižji davek, vlagala s strani lastnikov v razvoj podjetij, za kreiranje novih delovnih mest, za prosperiteto. Generalno povedano, ampak na žalost je mnogokrat ostal ta prihranek v žepih lastnikov, mnogokrat se je to zrcalilo skozi drage avtomobile, skozi jahte, tudi kot odliv kapitala v tujino. Nižji davek na dobiček ni bistveno ali pa sploh ni vplival na višjo gospodarsko rast, zato v Poslanski skupini Desus podpiramo rešitev, da davčna stopnja začne postopoma rasti. Pri tem pa naj spomnimo, še enkrat več poudarimo, kako radi se primerjamo, da smo še daleč od primerljivosti, da smo še daleč pod povprečjem tega davka na ravni Evropske unije. In če bi veljalo dejstvo, veljala ugotovitev, ker ima Bolgarija 3,5-krat in še več nižji davek, da so vse investicije tam in nobena v Franciji, ki ima najvišji davek, potem bi res lahko bili zaskrbljeni. Menimo, da je treba sprejeti predlagane, in to takšne, rešitve, kot jih nosi predlog tega zakona, ki bodo po našem mnenju prispevale k nadaljnjemu okrevanju gospodarstva ter imele pozitiven učinek tudi na prihodkovni strani, s tem

pa omogočili vzdržne javne finance. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovana ministrica, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi! Spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb pomenijo obrat v smeri, ki so jo pred leti začrtale neoliberalne vlade. Predstavljajo točko, v kateri se začne premik proti bolj poštenemu porazdelitvi bremen med delom in kapitalom. Še pred manj kot 15 leti je bil tako imenovan davek na dobiček podjetij postavljen pri evropsko primerljivi stopnji 25 %. Nato se je ta davek v imenu mednarodne konkurenčnosti pričel nižati, danes je ta stopnja le še 17 %. Če spremembe davčne stopnje izrišemo na časovnem grafu, lahko hitro opazimo, da so se nižanja dogajala v času, ko je bila na oblasti desna vlada. Kakšni pa so rezultati tega početja? Bistveno manjši prihodki v proračun in ogrožena stabilnost javnih financ, malo ali skoraj nič pa realiziranih obljubljenih posledic – nove investicije, nova delovna mesta in razvoj, ki naj bi jih nižanje davkov povzročilo. Žal se to ni zgodilo. V krizi je bila zaradi zmanjšanja prihodkov državi omejena tudi moč ukrepanja. V času debelih krav pa so ti prihodki bistveno manjši, kot bi lahko bili. Neoliberalna logika tu ni prinesla rezultatov. Gospodarska rast je prinesla inovativnost podjetnikov, delo, znanje in trud zaposlenih. Prinese jo stabilno okolje, z dostopom do virov, trgov in usposobljeno delovno silo; ne nizki davki na kapital. Večina držav razvitega sveta svoje davke na dobiček podjetij ohranja na stopnji, ki je krepko nad 20 %. Nekatere razvite države, kot so Združene države Amerike ali Nemčija, se v tej stopnji celo približujejo 35 %. Zakaj to počno? Ker odgovorni kapital, ki ga želijo s tem pritegniti, zna ceniti pozitivne strani takšne ureditve. Nižanje davčnih stopenj na dobiček podjetij privablja samo neodgovorni kapital. Vrata odpira tistim kapitalistom, ki jim je vsak davek ali obveznost odveč. Tistim, ki bi želeli in obdržali pridelke; in ne tistim, ki se zavedajo, da je treba za pridelek tudi sejati, obdelovati, skrbeti in ga tudi razvijati. Taisti neodgovorni kapital ne želi plačati svojega prispevka za skupno dobro, hkrati pa se pritožuje, da nima na voljo usposobljene delovne sile. Zahteva, da trošimo manj za zdravje, in hkrati tarna, da so njegovi zaposleni bolni, toži nad slabo in razpadajočo infrastrukturo; a se hkrati izogiba temu, da bi jo sofinanciral. V Sloveniji pa želimo kapital, ki se bo svoje soodgovornosti tudi zavedal. Tisti kapital, ki ni plaha ptica, temveč ima pogum, da skupaj z ljudmi soustvarja v partnerstvu in dialogom. Zato je uveljavitev ključne rešitve tega zakona nujna. Gre za povišanje davčne stopnje davka na dobiček podjetij s 17 % na 19 %. To ni nujno le

zato, da bi nadomestili izpad, ki ga je povzročila razbremenitev na strani dela pri dohodnini; nujno je zato, ker moramo zagraditi bolj pravičen sistem z bolj pravično porazdeljenimi bremenimi. Davek na dohodek pravnih oseb se namreč plačuje od zneska, ki ostane po odbitju vseh stroškov, medtem ko davki na dohodek le delno skozi olajšave upoštevajo, da imajo posamezniki tudi življenjske stroške. S povišanjem stopnje na 19 % davek na dohodek pravnih oseb še vedno ne bo visok. Ostal bo precej pod evropskim povprečjem in nižji, kot ga ima večina sosednjih držav in tistih, s katerimi se tudi radi primerjamo. Bo dvig pomenil signal, da v Sloveniji želimo, da vsakdo prispeva svoj delež za skupno dobro?! Zato bomo Socialni demokrati Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkih pravnih oseb podprli; zavrnili bomo pa nekatere predloge, ki bi to obremenitev še dodatno znižali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat!

V Združeni levici se bomo pri tem vprašanju vzdržali, seveda ne zato, ker bi bili proti dvigu davka na dobiček podjetij; ampak zato, ker je ta dvig bistveno premajhen. Slovenija je pri davkih na kapital, kot vseskozi opozarjamo v Združeni levici, na samem repu Evropske unije; po subvencijah in državnih pomočeh podjetjem pa na samem vrhu. To pomeni, da dvig stopnje na 22 %, kar smo predlagali mi, ne bi na noben način ogrozil slovenske konkurenčnosti, bi pa povečal proračunske prihodke za vsaj 90 milijonov evrov letno. Ta sredstva nujno potrebujemo za razvoj in za socialo. In to je edini način, da gospodarstvo, to je lastniki kapitala, vrne državljanom pomoč, ki so jo prejeli preko sanacije bank. Slabe terjatve so bile privatni dolgovi različnih cerkvenih in podobnih holdingov, ki so bili s sanacijo bank spremenjeni v javni dolg. In čas je, da se ta pomoč vrne državljanom in državljanke, ki so zanjo plačali. V Sloveniji je kapital zelo nizko obdavčen. To velja za kapitalske dohodke fizičnih oseb, za nepremičnine velike vrednosti in za dobiček podjetij. Zato ni čudno, da smo po zadnjih dostopnih podatkih na zadnjem mestu v Evropski uniji po velikosti davčne osnove za kapital; po deležu zbranih davkov pa na predzadnjem mestu. To je delno posledica Bajukove zakonodaje, ki je izvzela dividende, obresti in kapitalske dobičke iz solidarne obdavčitve. Od takrat upokojenec, ki ima eno delnico, plača dohodnino po enaki stopnji kot špekulant, ki ima v lasti tisoč delnic. Glavni razlog pa je davek od dohodkov pravnih oseb. V tem zakonu je ogromno olajšav, ki zmanjšujejo

davčno osnovo; in tudi sama stopnja je bistveno nižja od evropske.

Vladni predlog se niti ni dotaknil olajšav, kljub temu da analize dokazujejo, da te olajšave ne vplivajo na produktivne investicije. Vladni predlog tako predvideva dvig na 19 %, čeprav je evropsko povprečje 22,6 % in čeprav imajo vse sosednje države višjo stopnjo, celo bistveno višjo stopnjo. Pri tej davčni reformi se nazorno vidi dvoličnost koalicijskih strank, zlasti tistih, ki se razglašajo za socialne, torej Desus in SD. Na deklarativni ravni se ti dve stranki zavzemata za razbremenitev srednjega razreda, toda nova dohodninska lestvica ne bo razbremenila srednjega razreda; ampak izključno 7,4 % najbolje plačanih v tej državi. V trenutku, ko imamo še vedno rekordno stopnjo revščine, ko imamo skoraj 70 tisoč prejemnikov socialnih pomoči, ki živijo z 288 evri na mesec, se te socialne stranke deklarativno zavzemajo za srednji razred; v praksi pa delajo v interesu 7,4 % najbolje plačanih v državi. Enako lahko rečemo za davek na dobiček. Socialni demokrati so v svojem ekonomskem programu lani novembra zapisali, da se zavzemajo za dvig davčne stopnje na evropsko povprečje, torej za 22,6 %, in za prevetritev olajšav. Toda v tem zakonu se je stopnja dvignila samo na 19 % in vse olajšave so ostale takšne, kot so bile. Kolikor mi je znano, nihče od predsednikov koalicijskih strank in protestiral. V Državnem zboru ni mogoča racionalna razprava o davkih. Očitno je, da je za koalicijo in za desno opozicijo neoliberalna receptura čisto zlato. V imenu te doktrine in v interesu slabe desetine najbogatejših se bomo tako odrekli 150 milijonom proračunskih prihodkov v času največjega varčevanja. Če bi bili nizki davki garant razvoja in blaginje, bi bila rekorderka Bolgarija z enotno stopnjo 10 %. Države, kot je Nemčija, ki imajo stopnjo 30 %, ali Belgija, kjer je stopnja davka na dobiček kar 33 %, bi bile v popolnem ramsulu, pa je ravno obratno.

V Združeni levici se zavedamo, da so nizki davki predvsem potuha za nizko produktivnost in recept za siromašenje države. To je zanesljiva pot v provincializacijo, ki je tudi pri nas na žalost tako zelo napredovala v zadnjih desetih letih; zato predloga ne bomo podprli. Podprli pa bi odločno zaostritev davčnih stopenj za kapital, saj so te, kot sem poudaril v svojem stališču, primerjalno gledano na zadnjem mestu, kar se tiče davčne osnove, in na predzadnjem mestu, kar se tiče dejansko pobranih davkov za kapital. To je krivica, ki jo moramo v Sloveniji spremeniti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani kolegice in kolegi!

Dve leti smo državljani čakali vlado Mira Cerarja, da v Državni zbor pošlje ukrepe, ki bi za preobremenjeno slovensko davčno okolje pomenili razbremenitev. Dočakali smo tako imenovano mini davčno reformo. Krščanski demokrati smo hitro spoznali, da predlagana davčna reforma v resnici ni reforma, ampak le davčna prerazporeditev. Oziroma zdaj, ko obravnavamo novelo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, smo dejansko v ciljni ravnini, gre dejansko za finale davčnega prekladanja. Če smo se odpovedali oziroma če se ta koalicija odpovedala 106 milijonom prilivov iz naslova dohodnine, potem je to luknjo treba zapolniti. In kje vzeti? Ja, gospodarstvu. Takšna je pač logika te vlade oziroma te koalicije. Praktično vsake pol leta doživljamo neko noveliranje kakšnega zakona, kakšnih ukrepov, ki pomenijo znova in znova dodatne in dodatne obremenitve gospodarskega sektorja. Torej prekladanje, po domače povedano, iz enega žepa v drug žep, namesto da bi vlada pripravila sistemski poseg v davčni sistem, ki bi podjetjem in državljanom v njihovih žepih pustil več njihovega zasluženega denarja, podjetjem za razvoj, posameznikom za večjo potrošnjo. Nekatere določbe iz predlaganega paketa zakonov so še dajale upanje, da bo vlada v naši davčni ureditvi vendarle določene stvari popravila. Vlada pa si je zamislila, da bo vse to financirala iz dela našega gospodarstva. Tistega gospodarstva, ki je že predolgo žrtev prelakomnega državnega davčnega izplena, kot včasih slišimo s strani vladnih krogov. Državni davčni dušitvi naših gospodarstvenikov pa kar ni in ni videti konca. Še več, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ga ta trenutek obravnavamo, našemu gospodarstvu na hrbet obeša nove davčne uteži. Predlog novele zakona predvideva povišanje stopnje davka od dohodka pravnih oseb za dve odstotni točki, in sicer iz 17 % na 19 %. V tem trenutku, ko bi vlada morala predlagati znižanje stopnje iz 17 % na 15 %, poslanci Nove Slovenije razočarani ugotavljamo, da je slovenska koalicijska realnost žal taka, da se moramo boriti proti tako nesprejemljivemu predlogu, kot je na mizi ta trenutek.

Krščanski demokrati opozarjamo na dejstvo, da so predvsem slovenska izvozno naravnana podjetja tisti steber, ki najbolj prispeva k rasti bruto domačega proizvoda, kar je v preteklih dneh napovedal tudi Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj. V Novi Sloveniji sprašujemo vlado, ali je povišanje davka za podjetja kazen za njihove uspehe; ali se vlada zaveda, da prav s takimi predlogi ovira procese razvoja našega gospodarstva in rasti bruto domačega proizvoda v prihodnjih letih?! Krščanski demokrati smo velik nasprotnik razmišljanja, da je treba vsakič,

ko potrebujemo nov vir proračunskega denarja, le-tega odščipniti prav slovenskemu gospodarstvu, ki pa na drugi strani vedno pridno polni proračunske vreče in poleg tega ustvarja najboljše delovna mesta. Ker v Novi Sloveniji vemo, da imajo naša podjetja ključno vlogo za življenje naših ljudi, in ker si ne želimo, da bi morali naši mladi svoje priložnosti iskati v tujini, bomo glasovali proti Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav vsem še enkrat!

Tudi v naši poslanski skupini bomo glasovali proti predlogu sprememb davka od dohodka pravnih oseb. Razlog ni ta, da bi bila 19-odstotna stopnja tega davka tako ključno ali grozno obremenjujoča za slovensko gospodarstvo. Razlog je v tem, da slovenska podjetja, od večjih do majhnih, za svoje uspešno delovanje potrebujejo stabilno davčno okolje. Mislim, da smo v zadnjih desetih letih ta davek od dohodka pravnih oseb spreminjali vsaj šestkrat. Vsaj šestkrat, če govorimo o stopnjah. Jaz mislim, da je takšno ravnanje države oziroma vlade nedopustno. Davčno stabilno okolje smo, kakorkoli, v dokumentih, ki smo jih in ste jih pošiljali v Bruselj, tudi večkrat napovedali; in to ne zato, ker bi se to dobro slišalo, ampak zato, ker to, da napoveš, da bo stabilno davčno okolje, ne vpliva samo na investitorje, ampak tudi na tiste, ki nas ocenjujejo. S tem, da spet takole ad hoc spreminjamo ta davek, to ne pomeni nič dobrega. In še enkrat, tudi za 19-odstotno stopnjo in z olajšavami, ki ostajajo, Slovenija ne bo med najboljšimi, daleč od tega; pa tudi med najslabšimi državami v Evropski uniji. Če bi naredili resnično davčno reformo, ki bi potem držala in trajala, kot se za davčno reformo spodobi, vsaj neko srednjeročno obdobje, bi bil mogoče tudi ta ukrep smiseln.

Dejstvo pa je, da ta tretji paket, ki ga imamo danes na mizi, dodatno obremenjuje gospodarstvo, zato so besede, da to prestrukturiranje davčnih bremen pozitivno vpliva na gospodarstvo, kar tako – bla, bla. Seveda ne! In tudi zato se je veliko in malo gospodarstvo temu prestrukturiranju uprlo. Dobiček lastnikov bo kreiral ali pa bi kreiral nova delovna mesta, samo nova delovna mesta pomenijo razvoj, samo nova delovna mesta pomenijo možnost socialne države in samo nova delovna mesta pomenijo prihodnost. Brez novih delovnih mest bodo mladi odhajali v tujino, vsako leto znova se bomo pogajali o tem, kakšne bodo pokojnine naših upokojencev. Zato gre predlog, ki je pred nami, po naši oceni

absolutno v napačno smer. In to je razlog, da nima naše podpore.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim, da se prijavite.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Že uvodoma smo v stališču Slovenske demokratske stranke povedali, da predloga tega zakona ne bomo podprli. Kljub vsemu smo se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke odločili, da predlagamo amandma, in sicer da naj bi ta sprememba začela veljati s 1. januarjem 2019. Ta predlog amandmaja smo vložili iz več razlogov. Prepričani smo, da je korak, ki ga je naredila vlada, da poviša davčno stopnjo za dobiček podjetij za dve odstotni točki, previsok. Prepričani smo, da takšen korak pomeni nižjo gospodarsko rast in tudi manjše število novih delovnih mest. Predvsem iz stališč koalicijskih poslanskih skupin smo poslušali, da je Slovenija pri obdavčitvi dobička pravnih oseb med najnižjimi v Evropski uniji. Je pa hkrati treba povedati, da je Slovenija tudi ena izmed držav, ki ima najmanj tujih investicij, kar nazorno prikazuje, da gospodarsko okolje v Sloveniji ni prijazno. Zaradi tega se tuje multinacionalke odločajo za odpiranje svojih sedežev v Zagrebu, Budimpešti, Bratislavi, Beogradu in sosednjih državah. Vlada v gradivu, ki nam ga je poslala, predvideva, da naj bi ta sprememba zakona prinesla v proračun približno 60 milijonov evrov dodatnih prihrankov. Jaz sem prepričan, da bo ta znesek bistveno nižji. Bi pa imel vprašanje za vlado. Dejstvo je, da Slovenija je še država, kjer je precej državnega lastništva. Zanima me, če je vlada oziroma Ministrstvo za finance naredilo simulacijo, kaj ta sprememba pomeni za dividendno politiko državnih podjetij in posledično koliko manj dividende lahko pričakujemo v naslednjih letih iz naslova državnega lastništva? Dejstvo je, da SDH po navodilih vlade in Ministrstva za finance na vseh skupščinah vlaga nasprotne predloge, in sicer da se izplačilo dividend poviša. Posledično, da se bo za dve odstotni točki povišal davek od dobička pravnih oseb, pa pomeni, da bodo tudi državna podjetja imela manjše dobičke. Zanima me, ali ste opravili simulacijo, kaj bo to pomenilo za izplačilo dividend v naslednjih letih?

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da posledic tega povišanja davka na dobiček ne bodo nosili oziroma ne bo samo v breme lastnikov kapitala, ampak vse študije po

svetu dajo rezultat, da se to breme približno porazdeli enako, kar pomeni, da bodo posledice čutili tudi zaposleni. Dejstvo je, da odgovorni lastniki poskrbijo, da se dobiček potem vrne nazaj v podjetje, in sicer za nov razvoj, za nove trge in s tem posledično tudi odpiranje novih delovnih mest. V Slovenski demokratični stranki damo v razmislek koaliciji, da premisli v zvezi s predlogom našega amandmaja. Mi smo prepričani, da je predlog našega amandmaja v korist gospodarstva in v korist vseh zaposlenih. Prepričani smo, da z višjimi obdavčitvami dobička gospodarsko okolje v Sloveniji poslabšujemo. Posledično bodo lastniki kapitala imeli manj možnosti, da bi dobiček, ki ga trdo zaslužijo, vložili v nadaljnji razvoj podjetja, v neke investicije. Kljub vsemu s tem korakom, ki si ga je dovolila koalicija, da se ti trije zakoni, ki jih obravnavamo danes, poimenujejo mini davčna reforma, je to daleč od tega. Tisto, kar bo proračun utrpel pri tako imenovani razbremenitvi dohodninske lestvice, ste se pač odločili, da boste na nek način pridobili s spremembo zakona o dohodku pravnih oseb. Dejansko gre tukaj za prekladanje denarja iz ene vreče v drugo vrečo. Spoštovana koalicija, spoštovana vlada, glede na vaše izjave o gospodarski rasti, če poslušamo predsednika Vlade, lahko gledamo na to, da se v Sloveniji cedita med in mleko; ne razumemo, lahko bi šli v to celotno reformo pogumnejši in bi res naredili gospodarsko okolje takšno, ki bi privabilo tudi kakšno tujo investicijo. Kajti prepričan sem, da so nove investicije, nove naložbe edini garant oziroma edina garancija za odpiranje novih delovnih mest. Vlada se hvali s tem, da se je odprlo 50 tisoč novih delovnih mest. Enkrat bi rad slišal, koliko teh delovnih mest gre na račun gospodarstva, koliko delovnih mest pa gre na račun javne uprave.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik.

V Novi Sloveniji smo spisali amandma, s katerim predlagamo, da bi se ta novela Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb uveljavila šele v letu 2018. Zakaj? Ker želimo, da bi vsaj še eno leto gospodarstvu dali več kisika. Res je, premier dr. Miro Cerar se rad hvali z gospodarsko rastjo in pravi, da so to zasluge te vlade. Okej. Bilo bi pošteno, da bi premier potem tudi povedal, da je na primer vladni ukrep A prinesel v strukturi 2,7-odstotne gospodarske rasti recimo 10 %; da je vladni ukrep B v strukturi 2,7-odstotne gospodarske rasti prispeval 30 % in tako naprej. Želel bi, da vladne ukrepe, če so res vladni ukrepi tisti, ki poganjajo gospodarsko rast, tudi kvantificiramo. Me pa kar tako – mi smo zelo dobri, mi smo najboljša vlada, imamo končno gospodarsko

rast in tako dalje. Ni pošteno. Dobro bi bilo, da bi vsaj kdaj pa kdaj rekli slovenskemu gospodarstvu, to je pravo zdravo slovensko gospodarstvo. In še nekaj vam povem, lahko damo tudi naslove podjetij, ki smo jih obiskali, ko nekateri govorite o kapitalu, bi vam rad dal naslove podjetij, da bi šli pogledat, se pogovarjat z lastniki, direktorji; in vam bodo povedali naslednje, da je njihov največji kapital človek, zaposlen. In začnejo vsi svojo zgodbo recimo takole: mi imamo srečo, imamo odličen kolektiv. In naprej, mi bi želeli del svojega dobička razdeliti tem delavcem, ki ga ustvarjajo, se kot lastnik odpovem delu dobička, ampak naj se država tudi odpove. Ne, država pravi – ne. V Zakonu o dohodnini je res neka minimalna sprememba, je prvi korak k temu, kar mi v Novi Sloveniji želimo. Mi želimo, da bi božičnica bila obravnavana kot regres. V Avstriji država vzame od božičnice, 13. in 14. plače 6 %. Izračunajte, koliko pri nas. Res je, da ni samo stopnja davka na dohodek pravnih oseb ključni element v konkurenčnosti te države. Konkurenčnost je zelo kompleksna. Ima več elementov. Pravite, da so pri nas davki od dohodka pravnih oseb relativno nizki; sem celo slišal, da najnižji v Evropi, efektivno 11, 12 %. Po naši oceni, po našem okusu, če hočete, po programu Nove Slovenije bi danes ali leta 2017, da sem bolj točen, morala biti stopnja davka na dohodek pravnih oseb 15 %. Mi smo to že enkrat uzakonili, vi ste to sedaj zrušili in dvigujete to stopnjo za štiri odstotne točke. Res je, mi smo uvedli tudi pred časom olajšavo za raziskave in razvoj. Mislim, da bi tukaj morali zadeve izboljšati. Ne rečem, da je bila naša rešitev idealna. Ampak ko danes poslušam Gospodarsko zbornico Slovenije, ki pravi, da ima ta trenutek 200 slovenskih podjetij davčni pregled in da davčni inšpektorji, predstavniki Fursa, gledajo, kako je teh 200 podjetij uveljavilo olajšavo za raziskave in razvoj. To je zaskrbljujoče. Nikogar tu ne kritiziram, ampak najbrž je sistem postavljen preveč komplicirano. Tu bi morali iti v poenostavitve, če že imamo te olajšave za raziskavo in razvoj.

Občutek je, da sedaj, ko gospodarstvo kar dobro prosperira, tudi predsednik Vlade se s tem hvali, sedaj pa je treba gospodarstvo udariti po glavi z novim davkom, z novimi davki. Ne bom sedaj vseh našteval, ker nimam dovolj časa. Da davek od dohodkov pravnih oseb narašča, je jasno vidno tudi iz Poročila o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za prvo letošnje polletje. Če pogledate podatke, vidite, da je realizacija 58,3-odstotna glede na sprejeti proračun za leto 2016. Mi smo skoraj 15 milijonov več davka od dohodka pravnih oseb v prvi polovici letošnjega leta pobrali glede na enako obdobje lani. To je kar dobra številka, skoraj 15 milijonov. Spet boste rekli, da morda prvo polletje ni enako drugemu polletju. Ne vem, morda je res, morda ni. Ampak če ekstrapoliram linearno, lahko približno ugotovim, da bo v letošnjem letu za okoli 30 milijonov več davka na dohodek pravnih oseb. 30 milijonov več, kot smo

načrtovali v proračunu. Zakaj? Ker gre gospodarstvu dobro. In če gre gospodarstvu dobro in dokler bo gospodarstvu šlo dobro, bo dobro tudi nam, najprej delavcem, ki so tam zaposleni, in potem tudi vsem nam. Zakaj? Ker denar ne raste na drevesu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Mislím, da v teh dneh, ko se je tudi vlada ukvarjala s pripravo proračuna, smo vsi bili v tem zavedanju, zagotovo pa vlada, da denar ne raste ne drevesu; samo ena opazka glede tega. Druga zadeva, kar se tiče amandmajev. Prejeli smo, kot je bilo že predstavljeno, dva amandmaju, enega iz Poslanske skupine NSi, drugega iz SDS. Ta, ki ga je pripravila Poslanska skupina NSi, naslavlja celotno spremembo, da bi nekako odložili uveljavljanje vseh členov tega zakona na prihodnje leto. To bi bilo po našem mnenju neprimerno, ne zgolj zaradi tistega dela, ko nekako razmišljamo o tem, da držimo javne finance kar se da v ravnotežju; ampak tudi s tega vidika, ker so notri nekateri ukrepi, kar se tiče družb tveganega kapitala, kjer so spremembe nujne, ne samo dobrodošle. Zato je to treba pripeljati do konca. Kar se tiče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, tam je predlog, da bi se za dve leti zamaknilo to, kar se tiče dviga davčne stopnje. Zdaj pa nekaj komentarjev na tisto, kar je bilo tudi razpravi omenjeno. Glede višje realizacije davka od dohodkov pravnih oseb velja vseeno opozoriti, kot je bilo tudi že povedano, da gospodarstvo uspešno raste, tudi po zaslugi te vlade. Posledica tega je tudi to, da so potem bili poračuni davkov od dohodkov pravnih oseb, ki so bili izvršeni v tem letu, nekoliko višji in zato tudi nekoliko višja realizacija. Upam, da bo ta trend tudi v prihodnje tako kazal, ker to pomeni, da gre gospodarstvu bolje in da bomo imeli tudi več razpoložljivega denarja za tiste politike, ki smo si jih zastavili.

Potem je bilo omenjeno, da vam družbe marsikdaj na terenu povejo, da je njihov največji kapital človek. Mislím, da je tudi v tej luči šla današnja razprava ter tudi spremembe, predvsem na tistem področju dohodnine, kjer je predvideno nagrajevanje poslovne uspešnosti. Tisti, ki so uspešni, se jih stimulira, se jim da nekaj več, ob nižji obremenitvi z dohodnino. Lahko bi rekli, da se tudi na ta način nekdo, ki je lastnik nekega podjetja, odreče delu svojega dobička na račun tega, da da v stroške to na nek način nagrado za poslovno uspešnost, sočasno se pa država temu odpoveduje, in sicer delu dohodnine na ta dohodek. Tu je vseeno država stopila nekaj zraven, tudi če potegnemo pod črto na koncu, kar se tiče tega prestrukturiranja, ni zgolj nevtrálno, ampak v končni fazi več ostane gospodarstvu. Več ostane na nek način

gospodarstvu skozi to, da se jim nekateri stroški, se pravi plačevanje dohodnine, znižujejo, ter tudi preko drugih ukrepov, tistih ukrepov, ki so na področju davka, davčnega postopka. Zakaj? Če je manj administrativnih preprek, se več časa lahko posvečajo svojemu poslu, manj stroškov porabijo za administracijo in več prihodkov ustvarijo s tem, ker se ukvarjajo s svojo jedno dejavnostjo. Če gremo naprej, tale sprememba vseeno, kljub temu da velja s 1. 1. 2017, predvideva vsaj v denarnem toku podjetij nekakšno postopnost. Zakaj? Ker se bo to poznalo predvsem skozi akontacijo, iz meseca v mesec. Ko se to premakne s 17 % na 19 %, bo ta akontacija postopno, med letom plačevana nekaj več. In na koncu tudi preko proračuna, pričakuje se, da se bo približno 90 % tega poznalo preko leta, približno 10 % pa potem pri poračunu. Del bo razviden tudi v bilancah podjetij, ampak to ni davčni učinek, se pravi predvsem z naslova odloženih davkov. Začasne razlike, ki se pojavljajo v bilancah, recimo primer, nekdo, ki prinaša pretekle davčne izgube, nekdo, ki ima morda neke rezervacije iz preteklosti, se mu bo poznalo v tem, da se mu bodo nekoliko dvignila ta sredstva v bilanci in bo to lahko kasneje koristil. Ampak to s tega vašega vidika morda ni toliko bistveno.

Če se spet vrnem, pri tem je izjemno pomembna uravnoteženost javnih financ. Zakaj? Čeprav se dostikrat govori, da so bonitetne ocene nekaj zelo abstraktnega, niso toliko abstraktne, ko pridemo v podjetje. Zakaj? Ker podjetje, ko se zadolžuje, je bazična obrestna mera, na katero se veže, tista, ki velja za tveganje za državo. Če državi padejo obrestne mere in dobro dela z javnimi financami, in to s konsolidacijo dejansko uspeva, se to pozna pri praktično vsakem podjetju, ki je zadolženo, ker si lahko refinancira svoje dolgove, lažje najame posojila za srednji in dolgi rok, kar se tudi dejansko zdaj v gospodarstvu dogaja. Marsikatero podjetje je v zadnjem času naredilo tudi kakšen korak, ki v preteklosti morda ni bil toliko možen ali pa ne bi bil uspešen, so morda izdali komercialne zapise za srednji rok financiranja; tudi z obrestnimi merami, ki so znatno pod tistimi, ki so bile še pred letom ali dvema. Nekateri se zadolžujejo že tudi pod tremi, dvema odstotkoma, kar je zelo pomembno za gospodarstvo. Gre za splet okoliščin, ki omogoča gospodarstvu konkurenčnost. Zagotavljanje stabilnosti, ki jo moramo zagotavljati v javnih financah, na nek način posredno pomaga vsem tistim podjetjem, ki se zadolžujejo, bi rada poslovala; in nekako preko dviga bonitetne ocene države dviguje tudi njihove bonitetne ocene. In kot rečeno, teh dveh predlogov iz vseh teh razlogov tudi ne podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod državni sekretar, vi ste že kar nekaj časa politik in sem vesel, da ste odprli tudi področje in ste trdili, da imamo tudi na osnovi vladnih ukrepov gospodarsko rast. Jaz sem ravno o tem govoril. Ali lahko te vladne ukrepe vi kvantificirate? To je nujno potrebno, saj je potem treba tiste ukrepe, ki več prinašajo h gospodarski rasti, intenzivirati. Samo za to gre. In tukaj vas res prosim, da nam analizirate vaše vladne ukrepe. Koliko je posamezni vladni ukrep prispeval v strukturi 2,7-odstotne gospodarske rasti? Sem zelo hvaležen vnaprej.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

O koalicijskem dvigu davka na dohodek pravnih oseb s 17 % na 19 % imam dva uvodna komentarja. Premalo in prepozno. Zakaj premalo? Slovenija je efektivno davčna oaza, smo na repu Evropske unije, kar se tiče pobranih davkov iz naslova kapitala; zato smo v Združeni levici tudi predlagali, da se vsaj poskusimo približati evropskemu povprečju, ki je 22,6 %; pa je bil takrat naš amandma žal zavrnjen. V današnji razpravi je bila večkrat izrečena besedica pogum, predvsem s strani desne tribune, so si od vlade želeli več poguma za znižanje obdavčitve kapitala. To, da ti znižaš obdavčitev kapitala, to, da ti bogatim podarjaš milijone, proračunske milijone z davčnimi odpustki, to ne terja nobenega poguma. Kar terja pogum, pa je to, da ti kapitalu stopiš na rep, kar je hkrati tudi edina perspektivna razvojna strategija. Kapital se peha za dobičkom, to je edina maksima, ki jo zasleduje. Ko je v tem državnem zboru navržena trditev, kako je naš največji kapital človek, ki menda pride iz ust direktorjev kapitalistov, v redu. Zakaj imamo potem v slovenski družbi polovico zaposlitev prekamnih, če je res človek tako velik kapital, kapitalisti pa neki dobrohotni strici, ki bi hoteli izplačevati višje plače, ki bi hoteli investirati; samo jim grda, grda država ne da s tem, ko jim obeša prevelike davke.

Še enkrat ponavljam, da je Slovenija, kar se tiče davka na dohodek pravnih oseb, efektivno davčna oaza, sploh v primerjavi z Evropsko unijo. Države v naši soseščini in v naši konkurenci, naj nastreljam malo statistike, imajo sledečo obdavčitev na dohodek pravnih oseb: Avstrija – 25 %, Italija – 27 %, Hrvaška – 20 %, Madžarska – 19 %, Slovaška – 22 %, Nemčija, s katero se tako silno radi primerjamo, skoraj 30 %, Belgija – 33 % in Francija – 38 %. To so države, iz katerih se dogajajo tuje investicije v Slovenijo. Kar želim s tem povedati, ni samo neko golo naštevavanje števil, kako je Slovenija zadaj po obdavčitvi kapitala v primerjavi z našimi sosedomi in partnericami v Evropski uniji.

Povedati želim, da je neke mantre – znižajmo davke in zgodile se nam bodo investicije in prišle bodo visokotehnološke korporacije in vse bo lepo in bogastvo bo teklo od bogatih navzdol k revnim – ne zdržijo ne pijejo vode. To je navadna ideološka puhlica. Ko je govora o kisiku za gospodarstvo, tega kisika ne bomo dovedli z znižanjem obdavčitev kapitala; narediti moramo ravno nasprotno in to je tisto, za kar se v Združeni levici zavzemamo. Progressivna obdavčitev, to je treba zaostri. Treba je dvigniti davek na dohodek pravnih oseb vsaj na raven evropskega povprečja, potem pa namensko ta sredstva investirati v infrastrukturo, v razvoj javnega dobra in tako naprej. Na tak način mi šele gradimo notranje povpraševanje, gradimo kvalitetna delovna mesta in ženemo nek vsesplošen družbeni napredek naprej. Kar se nam v tem trenutku dogaja, ni niti stagnacija, ampak je regresija. Če bi vse te mantre o zniževanju obdavčitev in o kapitalističnem razcvetu in utopiji vzdržale in če bi nizki davki zares prispevali k rasti, zaposlenosti in blagostanju, odgovorite mi naslednje: Zakaj ne govorimo o bolgarskem razvojnem gospodarskem čudežu? Bolgarija ima že skoraj deset let enotno davčno stopnjo, 10 % velja za dohodnino, 10 % velja za pravne osebe. Ampak kaj se dogaja? Bolgarija po BDP, stopnji revščine, brezposelnosti in izseljevanju bolj kotira kot tretji svet kot pa neka razvita Evropa, kot lahko slišimo s strani oblasti. Evo, tukaj imate teoretični, če hočete, in čisto praktični primer bolgarskega razvojnega modela, zakaj strategija nižanja davkov bogatim in kapitalu ne deluje.

V podkrepitev te poante o tem, da je kapital plaha ptica in da mu moramo iti na roko in ne vem kako skakati okoli bogatunov, jih božati in trepljati in vabiti, bom citiral Jožeta P. Damijana, razvojnega ministra v prvi Janševi vladi, ki je za intervju za Mladino povedal naslednje, citiram: "Glede tehnološke strukture se zaradi višjih dobičkov in večjih investicij nismo premaknili niti za milimeter; danes je delež visokotehnološkega izvoza na isti ravni kot pred desetimi leti." Kaj se skriva za temi besedami? Iz njih lahko potegnemo, da so nizki davki za kapital v resnici gola potuha za nizko produktivnost in recept za siromašenje države. V razmerah nizkih obdavčitev se znajdejo raznorazni polperspektivni podjetniki, ki gradijo svoje dobičke s hiperizkoriščanjem delovne sile, namesto da bi se šli visokotehnološki razvoj, inovacije, research and development. Zato Bolgarija ni gospodarski čudež, dasiravno bi po ideologiji, s katero paradira politični razred, to morala biti. Na drugi strani pa imamo Francijo, Nemčijo, Belgijo in tako naprej, ki veljajo za uspešne države, za prodorne države, za razvojno špico tega sveta, z davki na dohodek pravnih oseb nad 30 %. Težko je govoriti o pogumu, ko je treba dajati mogočnim, ko je treba dajati davčne odpustke vladarjem sveta, kapitalu. Kar zares terja pogum, je, da dvignemo

dohodek pravnih oseb na neko pravično raven, vsaj na raven evropskega povprečja, če ne še kaj bolj. To terja resničen pogum. To pomeni, da se zoperstavimo mogočnim, da se zoperstavimo lobijem, da se zoperstavimo bežečemu kapitalu, da vzamemo svojo usodo spet v svoje roke in rečemo – ne, naše družbe pa ne bo diktiral pohlep nekaj posameznikov in korporacij. To je pogum. In to je pogum, ki ga slovenski politični razred ne zmore.

Desnica govori diametralno nasprotno že itak. Tule liberalci, ki so zakrinkani v levico, v bistvu počnejo isto, kar počne desnica; samo to poskušajo nekako olepšati in obleči v rožice. SD je na primer v svojem ekonomskem programu lanskega novembra dejal, da se zavzemajo za dvig davčne stopnje najmanj na 22,6 % in za prevetritev olajšav. To je isti SD, ki je zdaj v vladi in nam ponuja neko skrupulacijo davčne reforme, ki je en velik davčni odpustek bogatim. Svoj lasten program iz še ne enega leta nazaj so pa kratko malo požrli. Podobno se dogaja tudi z Desusom. V Sloveniji smo zadnjih deset let konsistentno priča zniževanju davkov na kapital in na visoke dohodke. In to ne sovпада po naključju z izgubljenim desetletjem, ki bi ga lahko Slovenija spremenila v razvojni preboj. Smo imeli Bajuka leta 2006, ki je znižal stopnjo davka na dohodek pravnih oseb s 25 % na 20 %, potem Šušteršiča s še dodatnim znižanjem na 17 %. V obeh teh vladah je bil tudi samozvano socialni Desus, gladko so pristali na to, da se zniža dohodnina, da se odpravi davek na izplačane plače, ki je, by the way, nastopil kot kompenzacija za znižanje prispevne stopnje za pokojninsko blagajno za delodajalce. V tem ni nobenega poguma, to je uklanjanje bogatim lobijem, kapitalu; pogum bi bilo zoperstaviti se temu. In točno to danes v Združeni levici počnemo. Niti približno ne bomo pristali na to, da se bogatim daje davčne odpustke, da se za 50-milijonska davčna darila najbogatejšim – 7,4 % prebivalstva v slovenski družbi – siromaši naš proračun, v katerem baje hkrati ni denarja za investicijo v razvojno naravnani projekt drugega tira, za socialno pomoč tistim najšibkejšim, ki se opotekajo iz dneva v dan z 288 evri socialne pomoči. Tega se v Združeni levici ne gremo, zato tudi ne bomo podprli te kozmetične davčne reforme in kozmetičnega dviga davka na dohodek pravnih oseb. Predlogu zakona sicer ne bomo nasprotovali, saj gre vendar za korak v pravo smer, ampak, kot sem začel svojo intervencijo, se ta korak dogaja prepozno in ta korak je premalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Mogoče bi bilo pametno tole debato začeti z anekdoto o optimizaciji krave, ki se jo je lotil marksist Miha. Saj veste, kako gre zadeva. Krava je dala premalo mleka, preveč je pojedla in potem so

marksisti natuhtali, da ji bodo dan za dnem dajali manj jesti. In ko se je krava končno navadila dajati mleko brez hrane, je naslednji dan umrla. In je marksist Miha rekel – pa ravno smo jo naučili, da brez jesti tudi mleko daje. Nekaj podobnega se dogaja tudi pri obdavčitvi dohodka pravnih oseb oziroma, po domače povedano, obdavčitvi prihodkov podjetij. Seveda je s te leve marksistične strani slišati strah in trepet, kako gnili kapitalisti vse te stvari zlorabljajo in ves dobiček poberejo, delavci pa delajo za minimalne plače. Seveda je to tudi res, to so gnili kapitalisti, take je treba čim prej onemogočiti, jih spraviti na Dob ali pa še kam drugam, tja, kjer imajo rešetke svoje mesto. Ne moremo pa vseh stvari posploševati. V tej Sloveniji obstaja tudi ogromno dobrih kapitalistov, dobrih podjetnikov, ki številnim Slovencem dajejo delo. In če bi razumeli, da se iz tega dobička financira razvoj, potem bi morda na stvari gledali nekoliko drugače. V katerakoli podjetja greš, ti povedo, da se z dobičkom financira razvoj. Če ni razvoja, če ne posodabljaš storitev ali produktov, ki jih prodajaš, potem enostavno enkrat ni več kupcev. Če pa ni kupcev, ni kaj prodati brez dobička, pa ni tudi delovnih mest. Tudi to bi morali razumeti marksisti.

Zelo zgledna primera sta primer Nokie in Canona, ko sta v nekem trenutku bila velika giganta, pa sta nehala vlagati v razvoj; danes jih praktično ni več. In ko je poslanec Kordiš govoril o tem, kako potrebujemo mi visokotehnološka podjetja, ki bodo delavcem dajala visoke plače, se jaz z njim absolutno strinjam. Ampak tega ni možno narediti na način, kot ga on predlaga. Visokotehnološka podjetja potrebujejo tudi velik dobiček, da veliko dobička vlagajo v razvoj, ker šele tako lahko ohranijo svojo prednost pred konkurenco in šele tako so lahko visokotehnološka. Če pa jim vzameš ves kisik, potem je pa jasno, da ta podjetja slej kot prej pristanejo kot neka klasična proizvodna podjetja, ki so podizvajalci podizvajalcev, ki lahko delavcem kvečjemu dajo minimalno plačo. Če je to cilj, ki mu sledi marksist Miha, dobro; ampak ni to moj cilj. In tukaj želim biti zelo jasen. Ker se nekateri smejite, da ne bo kdo to vzel kot žalitev, jaz sem s poslancem Kordišem govoril na hodniku in je rekel, da je ponosen na to, če ga naslavljam z marksist. Da ne bo kdo mislil, da zdaj jaz tukaj obračunavam ali govorim slabe stvari. On je sam izrazil željo, da se ga na takšen način tudi naslovi, če je treba.

Koga bomo zdaj obremenili s to dodatno, z višjo davčno stopnjo? Predvsem tiste, ki delajo pošteno, ki prikažejo nek dobiček, ker ta dobiček tudi koristno uporabijo. Vse tiste, ki pa poznajo vse davčne mahinacije, da se davčno čim bolj optimizirajo in da imajo na koncu pozitivno ničlo, čeprav vsakdo na daleč vidi, da temu ni tako, tiste pa ta davčna stopnja praktično ne bo v ničemer prizadela. In spet smo na takšen hiter način udarili po glavi najbolj pridne in najbolj vestne. Glede bolgarskega

modela, h kateremu naj bi zdaj tovrstne rešitve šle, imamo bolgarski model, ki ima 10-odstotno davčno stopnjo, če so mi poslanci Združene levice pravilno povedali; imamo pa tudi irski model, ki ima davčno stopnjo 12,5 %, tudi ta obstaja. Očitno sta si davčni stopnji relativno podobni ali pa na istem mestu; ampak razlika v kvaliteti življenja v eni ali drugi državi je pa mnogo drugačna. Seveda ima vsak svoje razloge, zakaj je do tega prišlo, najverjetneje so razlogi s te strani morda v čudni in nenavadni tranziciji. Tudi jaz mislim, da je del tistih problemov, ki jih imajo Bolgari, stvar njihove tranzicije in morda še preveč priokusa ali ostanka časov, iz katerih so izšli in kateri se želijo znebiti; ampak to je njihov problem, jaz se v njihove zgodbe ne mislim podajati. Želim samo pokazati, da ne obstaja samo en primer, obstaja tudi drug primer, kjer pa je življenjska raven popolnoma drugačna. In če imajo na Irskem lahko 12,5 %; zakaj bi bilo v Sloveniji trenutno, kot je zdaj, 17 % pretirano in je treba dvigniti na 19 %.

Da ne bo pomote, da jaz samo polemiziram s poslanci Združene levice; tudi nekaj stvari je treba povedati vladnim predstavnikom. Državni sekretar je najbrž dobronamerno svetoval podjetnikom, če bi imeli slučajno preveč dobička, pa da ne bi bili preveč obdavčeni, imajo še vedno možnost, da ta dobiček namenjajo za poslovno uspešnost. Sicer dober predlog, z eno pomanjkljivostjo, če obdavčitev te poslovne uspešnosti ne bi bila tako visoka, da se jim to ne izplača početi. Če bi še vzporedno se bolje lotili zniževanja, nagrajevanja poslovne uspešnosti, potem bi verjetno bilo tukaj več interesa. Jaz vem, da bo odgovor s strani ministrstva, da se oni zelo trudijo, da so se tudi v sedanjih prizadevanjih že izkazali, da se ta obdavčitev poslovne uspešnosti znižuje, ampak kljub vsemu dajte pogledati še malo v nam bližnjih državah, kako stvari stojijo.

Kako je kakšna stvar prispevala k gospodarski rasti? Seveda gospodarska rast je pomembna, ker kaže neko splošno gospodarsko klimo v državi. Od tega bo tudi odvisno, kako bodo poslovala podjetja in v našem interesu mora biti, da podjetja poslujejo čim boljše, da imajo čim več dobička, da čim več vlagajo v razvoj in da delavcem dajo čim boljše plače. To je naš cilj. Seveda pa se je treba vprašati, kakšna so bila do sedaj prizadevanja Vlade, da se bo to tudi dogodilo.

Ob tej drugi obletnici te vlade je bilo ogromno govora, kaj vse je ta vlada postorila za to, da imamo danes gospodarsko rast. Samo jaz ne znam na pamet naštetih treh ali štirih ukrepov, ki jih je naredila ta vlada, da danes gre gospodarstvu bolje. Enostavno jih ne znam, in tudi mislim, da jih ni. Če objektivno ocenimo, lahko ugotovimo, da prvo leto tega mandata se je Vlada predvsem ukvarjala z ekipiranjem, vzpostavljanjem ekipe, iskali so ministre, mislim, da je na dolžino trajanja te vlade odstopilo oziroma odšlo največje število ministrov. To je

posledica, da imamo nove in nepreizkušene stranke. V drugem letu tega mandata pa tudi ni bilo kakšnih velikih presežkov ali reform. Bilo je nekaj predlogov, ki so bili, še preden so prišli v parlament, zaustavljeni oziroma ustavljeni. Edini ukrep, ki mislim, da je zares deloval v tem času je bil ZUJF. ZUJF, ki ga je ohranila vlada Alenke Bratušek in ZUJF, ki se ga je do nedavnega tudi še v nekaterih delih držala vlada Mira Cerarja. Edini resen ukrep za neko stabilno javnofinančno situacijo in za okolje, v katerem se je gospodarstvo dobro počutilo, je bil minister Mramor, že nekdanji minister in takrat njegova desna roka sedanja ministrica, da so pač skrbeli, da je vse skupaj bilo v nekih normalnih javnofinančnih okvirih. To mislim, da je bil daleč od vsega največji prispevek k tej stabilnosti in k tem razmeram, da imamo danes takšno gospodarsko rast, kot jo imamo.

Pa še eno stvar je treba povedati, s tem zakonom bomo gospodarstvo obremenili za dodatnih 60 milijonov evrov. V prejšnjih dveh zakonih smo državljane razbremenili za več milijonov evrov. Vlada pravi, da bo del tega zneska našla znotraj obstoječih rezerv in povečanih proračunskih prihodkih, del tega bremena bo pa prestrukturirala in prenesla na gospodarstvo. Gospodarstvo bo sedaj dodatno obremenjeno s 60 milijoni evrov. Če k temu še plastično dodamo trenutne zaposlitve v javnem sektorju, sem že v prejšnjih razpravah povedal, da se je zgolj v času vlade Mira Cerarja število javnih uslužbencev povečalo za skoraj nekaj manj kot 4 tisoč in da po podatkih, ki so nam na razpolago, bo teh 4 tisoč javnih uslužbencev državo vsako leto stalo za plače in podobne stvari okoli 20 milijonov evrov. Če k temu dodate sedaj še to septembrsko sprostitev kompresirane plačne lestvice v javnem sektorju, ste na 70 milijonih evrov letno, ki jih bomo plačevali več zaradi teh ukrepov v javnem sektorju. To je tudi eden izmed, jaz ga vidim na negativni strani, ne na pozitivni strani, ukrepov Cerarjeve vlade. Teh 70 milijonov evrov, ki jih bo država vložila v javni sektor, se jih bo na strani pobralo gospodarstvo. Zame je to nesprejemljivo. Ker vsaka krava mora jesti, če želi dati mleko. Pika. Dokler tega ne bomo spoznali, se bo lahko do skrajnosti obremenjevalo gospodarstvo, dokler to gospodarstvo ne bo klecnilo. Edina stvar, ki pa so jo gospodarstveniki pohvalili, je bil davek na dohodek pravnih oseb. Za ta davek, ki ga danes povečujemo, vam gospodarstveniki govorijo, da je to eden izmed redkih davkov, ki je konkurenčen v primerjavi z drugimi evropskimi državami. In še tam, kjer smo dobri, še tam, kjer smo konkurenčni, bomo zdaj začeli zadeve poslabševati.

Jaz bi zelo preprosto rekel, zato ker bomo dali javnemu sektorju dodatnih 70 milijonov evrov na leto, bomo na drugi strani za 60 milijonov evrov obremenili gospodarstvo. Meni se zdi to nesprejemljivo. Lahko pa vi najdete tisoč razlogov, zakaj je to dobro, ampak

slej kot prej boste prišli do istega spoznanja, da če želimo, da bo ta država funkcionirala, če želimo, da bo socialna država na visokem nivoju, če želimo, da se bo infrastruktura v tej državi gradila, potem potrebujemo realni sektor, potem potrebujemo dobro stoječa podjetja, ki bodo ljudem dajala delo, in to dobro plače, ne minimalne plače, da bodo te plače lahko trošili in s tem polnili državni proračun.

Lahko imate tisoč ideoloških nasprotovanj in preprek, zakaj je to neka drugačna mantra, ki ne drži, ampak dejansko to je edina logika, ki danes v svetu deluje, vse ostalo so pa utopije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, replika, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala, predsedujoči, za repliko!

"Farški liberal" Tonin se mogoče spozna na anekdote o crknjenih kravah, v razvojnih politikah pa ni preveč vešč. Kar se tiče molzenja crknjene krave in vsega tega, poglejte, Slovenija ustvari več, kot porabi. Bistveno, bistveno več. Presežek v plačilni bilanci je v zadnjih 12 mesecih znašal 7,9 % BDP, se pravi krepko nad 3 milijarde evrov več bomo ustvarili, kot potrošimo. Kar je resničen primer, ki se nam dogaja v Sloveniji, je, da se nekaj kapitalističnih krav debeli na račun slovenskega delavca, in to zaradi slabe davčne politike, ki favorizira bogate in kapital, namesto da bi uveljavili nek pravičen prispevek v slovensko socialno blaginjo.

Da nizki davki ne pripomorejo k razvoju, je spoznal tudi makroekonomist Jože P. Damjan, ki sem ga že prej navedel, ga bom še enkrat v tej repliki navedel. "Glede tehnološke strukture se zaradi višjih dobičkov in večjih investicij nismo premaknili niti za milimeter. Danes je delež visoko tehnološkega izvoza na isti ravni kot pred 10 leti." Skratka, kapitalistična krava se debeli, slovenski delavec pa "crkuje", to je edina zgodba, ki je tukaj, in to moramo preprečiti s tem, da dvignemo davek na dohodek pravnih oseb in to še na višjo raven, kot to predlaga Vlada v tem trenutku. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja po razpravi, prosim, če se prijavite.
Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Praden pridem do krav, kar je dobra iztočnica, bi rad povedal, da poskušam spremljati to razpravo, ki jo težko imenujem razprava z neko osnovno vsebinsko matematično logiko, čeprav sem kot srednješolec v glavnem šprical srednjo šolo, sem po osnovni izobrazbi vseeno naravoslovno matematični tehnik. Moram reči, da te logike

skorajda ne najdem oziroma so izjave pogosto nelogične, tudi včasih kar izjavi kakšen moj partijski kolega, ampak do tega še pridemo. Najprej pa o kravah in mleku.

Državna sekretarka z resornega ministrstva se mi hvali, kako je mlečnost slovenskih krav šla gor, sočasno pa to v tem sektorju pomeni problem. Zakaj? Ker za liter mleka, ki ga kmet dobi plačanega pod manj kot 25 centov, celo po 19 centov, ne more preživeti. Pomembna je tudi produkcija, koliko mlečno kravo hočemo imeti ali tu celo pretiravamo. Tu bi lahko kravo primerjali z delavcem. Pa ne bi rad bil žaljiv ne do delavcev, ne do krav. In po drugi strani kako bomo ta produkt – mleko zapakirali in prodali. Recimo neka relativno majhna gospodarstva ne morejo v produkciji pri mleku tekmovati s presežki mleka, kot vemo, da ga imamo trenutno v Evropi in bolj pametne družbe se z davčnimi in drugačnimi politikami s tem bolj uspešno soočajo. Bom spet sosede omenjal, približno tam 15 kilometrov zračne linije. Tam pa kmet lahko preživi od predelave mleka. Seveda, ker imajo BIO mleko, ker imajo alpsko mleko, ker imajo mleko proste paše in tako naprej. Sočasno pa zato potrebujete tudi tako gospodarstvo, da bo delavec imel takšno plačo, da bo tovrstno nekoliko dražje mleko tudi kupoval. Tako da so te krave bile zelo lepa iztočnica. Počasi bi že rad, da ta tranzicija neha biti izgovor, ker jaz ne bi rad tukaj v vozičku sedel kot stari poslanec, če bom še tukaj, pa bomo še vedno o neki tranziciji se pogovarjali. Mi tukaj rad govorimo javni sektor : realni sektor. Problem Slovenije od osamosvojitve do sedaj je v tem, da se je ta tako imenovani vaš realni sektor prepogosto vedel irealno in pa iracionalno. Neki ljudje, ki so nekako prepoceni skozi neke valove privatizacij – pa lahko gremo od pidovske preko tajkunske do DUTB sedaj – postali neki lastniki, niso vedeli, ker sem nemarksist, bom uporabljal vaš besednjak, tega kapitala oplemenititi. In to je problem. V ljudskem jeziku, ker so bili neki šalabajzerji. V nekih tranzicijskih družbah se je podobno dogajalo, v nekih drugih tranzicijskih družbah pa so ti ljudje, ki so na kleptokratsko, pogosto koruptiven način, prišli do lastništva, to lastništvo znali nekako oplemenititi. Pa ne rabimo iti daleč gledat, lahko gledamo slovensko živilsko predelovalno industrijo ali pa, če želite, hrvaško. Dober dan! Dobro jutro! In to so neke težave, ki jih dejansko imamo. Mi vedno nabijamo o tem "privatizirati, privatizirati", pa saj je v glavnem že vse privatizirano, kot je Hans zadnjič zelo lepo povedal, "saj smo že skoraj vse uničili," potem pa je navedel štiri firme, ki jih nekako nismo uničili.

Če se vrnem nazaj, ali bomo to sedaj imenovali reforma ali prestrukturiranje, od vse te ne-debate imam nekako občutek, da je nekdo izvršilno oblast in vlado naplahtal, da so potem šli spreminjat neko dohodninsko lestvico in da so potem malo gledali, da ta luknja v koleno ne bo prevelika in sočasno zvtali po agregatih na

2014 60 milijonov luknjo na prilivih, ob tem, kar iščejo s tem DTPO. Glejte, jaz osebno lahko rečem, da bi jaz bil najbolj srečen, če iz davka na dobiček pravnih oseb cent ne bi prišel v proračun, ampak bi vse to direktno šlo nazaj v podjetja za vse to, kar sem že prej govoril. Tukaj je Tonin sedel na ušesih. Ampak za razliko od mene še kdo drug bere kakšna poročila Računskega sodišča in še česa, gospa ministrica zeha, in da bi se v bistvu te olajšave, vem, da sem vam že dolgočasen gospa ministrica, da se te olajšave nekako pretehtajo in se nekako tudi skozi to dela fine-tuning davčnega sistema. Nihče nima težave s tem, če se ta denar nazaj vrača v podjetja, v inovacije, v boljše pogoje dela delavcev. Lahko bi sedaj tudi načeljal debato, ampak me bodo tožili kljub imuniteti kakšnim podjetjem, ki jih vsi tako razvpito omenjate, pa se pogovarjam z delavci, kakšni pogoji dela so tam. A veste, rezati kevlar in ga skupaj dati, je dosti podobno, kot ukvarjati se z azbestom. Saj verjetno veste, o kom govorim. To, kar imamo sedaj tukaj na mizi, nekih blaznih sprememb ne bo povzročilo, razen tega da tistim, ki so najbolj potrebni, še znižujete nek socialni standard. Kar je že Luka prej govoril, iz napovedi tega, kar bomo imeli 5., 6. oktobra na mizi, naslednjega proračuna izhaja, da bomo mi še vedno imeli neko socialno varnost iz leta 2009, agregirano na podatke 2007 verjetno, v letu 2017. Takšne politike bi bilo treba zapreti po tistem kazenskem zakoniku, vam najdem nekaj členov, po katerih bi se nekako to lahko zgodilo. In to je problem. Vsi govorite o prvem polčasu, drugem polčasu, vsaj bolj izkušeni politiki bi morali vedeti, da v normalnem mandatu moramo hokejsko govoriti, ker so tretjine. Imate prvo tretjino pa drugo tretjino, če kaj naredite, potem pa tretja tretjina, ko se boste začeli malo med seboj oddaljevati pa se pripravljati na naslednje volitve. Potem so še kazenski streli in podaljšek vmes in potem bomo dobili naslednjo sestavo državnega zbora. Upam, Tonin, da se vsaj glede te metafore nekako strinjamo.

No, in zdaj bodo prišli bombončki. Veste, zdaj je ministrica, ki "čiča" na resorju, za katerega je rekel njen poslanec, ki nas spremlja od zibelke do groba, bo dala malo bombončke. Ne bo več plombe na nepremičnino za varstveni dodatek do tega in tega zneska, vmes se nam je pa zgodilo pol desetletja, na začetku je imelo 41 tisoč starostnikov varstveni dodatek, zdaj jih pa ima 4 tisoč. Dobro jutro! To so neke zadeve, kjer se mi zdi včasih, da se v bistvu pogovarjam sam seboj.

Zdaj moram tudi malo marksista Miho kritizirati, da ne bom samo Tonina in te zgodbe, metafore o kravah. V bistvu ne drži to, kar je Miha rekel, da ti naši nizki davki v bistvu vlečejo nizko produktivno proizvodnjo. Mi imamo v bistvu visoko produktivno proizvodnjo. Če se malo z delavci pogovarjate, delajo čez rob izčrpanosti, ampak smo še vedno v onem podaljševanju faze, kot se vulgu marksizmu

reče, delovno intenzivne proizvodnje. To je ta problem iracionalnosti realnega sektorja. Zdaj bi vam lahko, ker imam dokaj veliko glavo pa dober spomin vlekel, katera stranka je koga iz politike zrcalila v gospodarstvo, ker se je izkazal za totalnega nesposobneža. Nekako je to malo povezano pa odvisno od tega, koliko časa ste bili v izvršilni oblasti, ne pa nun, dogajali so se tudi neki dili onkraj tega.

Če gledamo to današnjo razpravo pa razpravo na odboru, mislim, da je to že tragedija. Davčno ne-reformo nam razlaga SDS, o davkih se pa petelinita Kordiš pa Tonin. Nekdo ki bi malo z veselja gledal ta parlament pa bi mu rekli, kako je pa zdaj sestavljena koalicija ali pa vlada, bi verjetno nekaj drugega povedal. Imamo pa 35 ljudi, ki v glavnem molči, pa nekaj jih mora dežurno kot na hokejski menjavi sedeti tukaj notri. Dobro, zdaj so vsaj državnega sekretarja dobili, ki davčno področje bolj nekako ubeseduje.

Mi imamo neko v bistvu zelo pomembno temo, ki se danes dogaja na takšen način neke rahlo ponesrečene sedmine. Dajmo biti odkriti. Ministrica nas ima že poln kufer, bi šla kaj delat, večini se ne da govoriti, nekaj jih tukaj zeha, nekaj se nas ponavlja, in to naj bi bila neka parlamentarna debata o tako pomembni tematiki, ki tako ali drugače vse nas zadeva. Ne vem, jaz kot prfoks takšne študente naženem. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik.

Zelo me čudi, da spoštovanemu kolegu Mihi Kordišu ni všeč naziv marksist, sicer ne bi žalil v uvodu svoje razprave mojega kolega mag. Mateja Tonina, in vi, gospod podpredsednik, bi morali na to odreagirati. Šlo je za eklatantno žalitev. Ampak svoje si mislim in nadaljujem.

Kdo je tukaj mogočen? Je bilo govora, da mogočni so tisti, ki jih je treba davčno udariti. Najbrž mogočni v zasebnem sektorju, tako si vsaj predstavljam. Ampak pogledajmo zasebni sektor. 99 % malega gospodarstva pomeni celotno gospodarstvo v zasebnem sektorju. Malo gospodarstvo je 99 % gospodarstva. In kdo je zdaj tu mogočen? Ne vem. Ko govorimo o davkih, se poraja vprašanje, kaj je pravično, kaj je gospodarsko učinkovito in kaj maksimizira blaginjo. Za to gre. Mi, Nova Slovenija postavljamo človeka v ospredje. Gre za blaginjo posameznika. In na ta vprašanja sem tudi sam pričakoval odgovore s strani Vlade. Tukaj danes smo slišali kar nekaj manipulacij z retoričnimi konstrukti, kot na primer, da naj korporacije plačujejo davke. Jaz pravim, da podjetja ne plačujejo davkov, ljudje so tisti, ki davke plačujejo. Tako da retorični konstrukti, obdavčili bomo korporacije, naj korporacije plačujejo

davke namesto delavcev in tako naprej, skrivajo bistvo. Breme vsakega davka nosi človek, ne pa neka abstraktna entiteta, korporacija d. d. ali korporacija d. o. o. Breme davka na dohodek pravnih oseb konkretno nosijo delničarji in delavci in potrošniki, slednji preko višjih cen. Ugotovitve kažejo, da običajno več kot polovico bremena tega davka, davka na dohodek pravnih oseb pade na plače delavcev v obliki nižjih plač. Tako da tisti, ki se borite za višje davke na dobiček pravnih oseb, se borite za nižje plače delavcev. Saj podjetnik, direktor, lastnik vendarle mora del denarja zagotoviti, da se bo podjetje razvijalo, da bo čez 15 let lahko dajalo delovno mesto tudi tem, ki so danes v osnovni ali v srednji šoli in ki bodo opravljali poklice, ki jih danes še ne poznamo. Visok davek na dohodek pravnih oseb odvraca investitorje, to zavira rast in podjetništvo ter zmanjšuje stopnjo inovativnosti. To bi vendarle že počasi morali razumeti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček, replika.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Že 20 let nazaj – vi ste bolj tako progermansko usmerjeni – je izšla znana knjiga Pasti globalizacije. Napisala sta jo dva urednika Spiegla takrat, o tem sem že govoril, v katerem so se ljudje, kolega Horvat, nemški ključni menedžerji največjih koncernov hvalili, da do leta 2000 oni zaradi davčnega optimiziranja ne bodo nemški državi plačali nobenega davka. Potem prevelika podjetja, da propadejo, pridejo v krizo, spet ljudje grede in prosijo državo, naj pomaga. Tak lep primer je bila ameriška avtomobilska industrija, saj poznate to, ko so jih spraševali v Kongresu, vsak od vas se je s svojim letalom pripeljal. Spet je šlo za ljudi, spoštovani kolega. Eno zadevo ste me pa spomnili, se delno strinjam, kar tudi večkrat povem, problem Slovenije je tudi v tem, da nam primanjkuje srednjih velikih podjetij v globalnem smislu. Podjetja, ki imajo, če hočete po domače cash flow letno pol milijarde do eno milijardo in okoli tega grodenja se potem oblikujejo resne, pametne specializacije in nišne ekonomije. Tega ni. se ne bom zdaj vračal spet k moji ljubljeni temi Talum Kidričevo in tako naprej, na kateri bi to razlagal, ker verjetno bo Luka še kaj povedal, kako kolega Horvat ravno ne razume tega davka. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Z velikim zanimanjem sem danes poslušal debato kolegic in kolegov glede mini davčne reforme, sedaj o dobičku podjetij, kjer teče zgodba o tem, da se davek od dohodka

pravnih oseb poveča s 17 na 19 % in seveda debate za in proti, zakaj je to neka protiutež temu, da če na eni strani razbremeniš določene dohodninske lestvice, kot vemo, 41 % smo nekako razdelili v dva praga, torej v 34 in 39 %, nekje dodaš, ponekod vzameš. Zdaj tista debata za in proti, argumenti za in proti in na koncu mogoče že kolegice in kolegi tudi malo uporabljajo čuden besednjak, pride do žalitev. Vseeno pa bi rad kot makroekonomist povedal, zakaj smo se mi grdi predstavniki kapitala ali strank, ki se nekako zavedamo, da brez resnega znanja, brez resnih produktov, ne bo večjega blagostanja, zakaj vedno znižujemo t. i. davek od dohodka pravnih osebe, zaradi česa je bila to naša rešitev leta in leta, spoštovane kolegice in kolegi. To pa mislim, da smo danes dolžni, da povemo slovenski javnosti, slovenskim državljanom in državljanke. In to je moj protiargument tudi Ministrstvu za finance, zakaj je postavilo napačno anamnezo družbe, predvsem slovenskega gospodarstva, in kje je trenutno tista ključna šibka točka slovenske države. Če je naša skupna pot in naši skupni cilji, tudi vseh strank tukaj, da bodo naši ljudje živeli boljše, da bodo imeli boljše blagostanje, da ne bomo dnevno poslušali, da zbiramo zamaške, da lahko otrokom omogočimo operacije v tujini, da nimamo čakalnih vrst ali da imamo boljše ceste, potem je vprašanje, kako hitro želimo doseči neko blagostanje. Imamo več možnosti. Eno je možnost, ki jo danes predstavljajo t. i. socialisti, jaz pravim temu postkomunisti, to niso socialisti po zgledu Nemčije, ker tam je to, lahko rečemo, žalitev za nemške socialdemokrate. Je pač pot, kjer ti lahko leta in leta čakaš in upaš, da se bodo določena slovenska mala družinska podjetja razvila v srednja podjetja in, kot je rekel kolega Trček, postanejo neka srednja podjetja s cash-flow med pol milijarde do milijarde, in pač bo to potekalo naslednji dve generaciji in ljudje bodo čakali naslednjih 70 let, če ne bo večjih kriz in vaši pravniki bodo morda lahko nekoč živeli boljše.

Imamo pa lahko tudi hitrejšo pot, spoštovani kolegice, kolegi. Hitrejša pot pa je tam, kjer smo mi postavili anamnezo že davno tega, že konec 90. Let, ko smo zamudili prve večje tuje investicije v Sloveniji. Največja investicija, za katero še danes, moram priznati, mi stojijo lasje po glavi, je v Mariboru po propadlem Tamu vstop BMW, pred tem vstop investitorja Audija, ko jih niso jemali resno, kot veste je Audi odšel na Madžarsko v kraj Győr in je tam postavil podjetje, dobil je tudi močne davčne olajšave, celo mislim, da nič davkov za naslednjih nekaj let. Danes tam izdelujejo visokotehnološke, celo sestavljajo motorje za večino audijev. Na Madžarskem sestavljajo audi A3, kot veste kompletno serijo TT, TTRS in tako naprej, in zaposluje tisoče in tisoče ljudi. Zraven so nastala številna naselja teh ljudi, ki so zaposlenih v Audiju, otroški vrtci, trgovine. Na podjetje Audi je potem vezana cela vrsta malih

dobaviteljev, od tistega, ki skrbi za hrano, do tistih, ki izdelujejo določene gumijaste izdelke, plastične izdelke in tako naprej. Hočem povedati, to je ta krajša pot, ki jo mi lahko še doživimo, spoštovane kolegice in kolegi, in tuje investicije, tuj kapital, zaradi tega smo mi zmanjševali ta davek. To je bila taktika, da stopimo korak, dva nazaj, zato da gremo lahko tri ali pet korakov naprej v naslednjih desetih letih. Ampak zakaj ni bilo tujih investicij? Poglejte, na ta korak pa je vezanih še nekaj sistemov in podsistemov v tej državi, ki ne delujejo. Zakaj mi vedno govorimo o sodnem sistemu, ki ne deluje. Ne govorim zdaj o nekem primeru, ki se je dogajal v političnih procesih, zdaj govorimo o gospodarskih sporih. Zakaj govorimo, da določena ministrstva ne delajo dobro, da imamo t. i., jaz pravim temu, zelene socialiste. Ko se umeščajo takšna podjetja v prostor, rabijo leta in leta za določene odločbe, ki jih izdajajo. Po drugi strani, če se danes Audi odloči, da vstopi v Slovenijo, z našim šolskim sistemom, z velikim številom gimnazijskih maturanti, s celo floto FDV, ko ne prinašajo ti diplomanti ničesar, ki so dobesedno brez uporabnega znanja na tržišču, mi teh investicij nimamo. Torej potrebujemo nizek davek od dohodka pravnih oseb, da smo zanimivi za kapital, potrebujemo inženirje, tehnike, strojne tehnike, elektrotehnike. Če želimo tudi iz naših inštitutov tisto kvalitetno znanje, ki ga imamo in je predvsem na področju mehatronike, na področju bionike, na področju nanotehnologij, vse to, kar smo razvijali, v kar smo vlagali leta in leta, potem pač potrebujemo nizke davke, predvsem za tuja podjetja, ki prihajajo. Seveda pa potrebujemo resen sodni sistem, potrebujemo resen sodni sistem, potrebujemo resen šolski sistem, ki bo tem podjetjem omogočal, da imamo tukaj kadrovske baze, ki lahko takoj vstopijo v podjetja in tudi vse ostale ugodnosti. Mi moramo biti prijazni do tujih investicij, do tujega kapitala.

Mi smo tudi zaglavili na tej poti s temi tajkuni. Zavedamo se, da tam, kjer ni, ne moreš nekaj lastniniti, če nimaš lastnega kapitala in potem gre cela zadeva preko kreditov, izčrpavanje, ne vlagaš v razvoj in tako naprej. To je ta naša zgodba zadnjih 15 let, ko smo mi totalno obstali, spoštovane kolegice in kolegi.

In kaj smo zdaj naredili? Vlada se je lotila mini davčne reforme in če pride ena takšna multinacionalka sem, ne bo pripeljala razvoja. S to mini davčno reformo ne. Ker, oprostite, verjamem, da vam je plača 2, 3 tisoč evrov veliko, ampak v podjetju, kjer sem jaz delal, 5, 6 tisoč evrov neto plače, ne bruto plače, ne pomeni velik dohodek recimo za enega razvojnega inženirja. In pogledajte, pri nas je to vse obdavčeno še vedno več kot 50 %. Tukaj v tej mini davčni reformi med 34 % in 39 % je pa skrita cela vrsta boljše plačanih javnih uslužbencev, ki bodo sedaj dobili ta denar. Ne toliko vrhunskih inženirjev, ki jih mogoče tudi mi nimamo, ki imajo specifična znanja, kot je nekoč

rekel Igor Akrapovič, jih mora pripeljati iz tujine, ker želijo vsaj 5, 6 tisoč evrov neto plače, ti so vsi v 50 %.

Poglejte, ministrstvo ni naredilo na tej poti čisto nič. Tukaj se strinjam z vsemi temi, ki v to dvomite. Na koncu koncev je to zdaj ključni problem, torej zasuk kompletne problemov, torej vzeti ljudem in dati državi, ki pa deluje netransparentno in potratno. Ta denar bo šel na agencije, na stotine zavodov v Sloveniji, za slabe ceste, za netransparentna javna naročanja in postopke. Ta denar bo šel v šolski sistem, ki proizvaja vsaj v srednjih in v visokih šolah kadre, ki jih nihče na svetu ne potrebuje. 70 % tega kadra nihče ne potrebuje, spoštovani kolegi in kolegice, in to je to. In ta podjetja, tudi če vstopijo, nimajo nobenih olajšav.

Jaz sem se vrnil prejšnji teden iz Hamburga, bil sem v Berlinu točno pri podjetjih, ki imajo več kot milijardo cash flowa. Veliko investicij v svoje najnovejše tehnologije imajo na razpolagajo, olajšav na celi črti, kakršna koli nova tehnologija pride, zato da so trendsetterji v svoji panogi. In pogledajte, mi se stalno bolj oddaljujemo, mi živimo v nekem postsocialističnem raju in mislimo, da se svet suče okoli nas. Še malo pa bomo čisto obrobje, neka imaginarna država, kjer bodo vsi naredili obvoje in nihče več ne bo prišel v to državo. In to je ta problem, to je čas, ki ga mi zamujamo, spoštovane kolegice in kolegi.

Govorite o delavcih, o izkoriščanju delavcev. Zakaj vsi bežijo v Nemčijo, Avstrijo, Švico, povejte, mi zakaj, če deluje ta vaš socialistični model? Zakaj nihče nikoli ni bežal v socialistične države? Jaz sem to že enkrat povedal pa večkrat sem razpravljal. Zakaj tako radi uporabljate iPade, uporabljate antibiotike in vse ostalo, če je vse to nastalo v kapitalizmu, kjer je bila poštena konkurenca. Vse to je tam nastajalo.

In spoštovani kolegice in kolegi, skupek teh reform, ali pa če neradi slišite besedo reforma, bom rekel modernizacij, prispeva k temu, da lahko dobimo tuje investicije, ampak potrebujemo to stabilnost vsaj 10 let. Potrebujemo mali davek od dobička pravnih oseb, spoštujemo resen šolski sistem, ki se bo gospodarstvu prilagodil. Rabimo dober sodni sistem, ki bo hitro reagiral. In rabimo ostalo infrastrukturo – od telekomunikacijske infrastrukture do cestne, železniške infrastrukture. To je pa naloga države, s tem bi se pa vi morali tukaj maksimalno ukvarjati. Gospodarski del pa je treba prepustiti trgu, je treba prepustiti ljudem, ki se dnevno odločajo.

S takšnimi rešitvami, ki jih danes Vlada kaže prek Ministrstva za finance, pa dajemo signale na trg, na evropski trg in na svetovne trge. Dajemo signale, da se mi ne znamo iti velikih zgodb in da nikoli ne bomo teh zgodb dosegli, sem vedno bolj skeptičen, v našem življenju po vsej verjetnosti ne. Tu se bomo nekaj prepirali, na koncu pa ... Tu je tri četrtine samih socialistov, oprostite, ko poslušam neke

ljudi, ki bi naj bili liberalci, to je vse socialistično. Mi potrebujemo resen kapitalizem, te tretje, četrte generacije, ki je dal rezultate, ki lahko resno financira tudi socialno državo, rešitve, ki delujejo na trgu, ki so vedno delovale in so dajale rezultate, ki so dajale blaginjo ljudem, dajale kvalitetno življenje. Kdor ima kvalitetno življenje, največkrat dočaka tudi višjo starost in vse ostalo, živi srečno, hodi z veseljem na delovno mesto, v službo in tako naprej. Vse to sem sam doživel. O tem govorim ure in ure v parlamentu in verjamem, da se vas morda vsaj malo dotakne. To je zdaj ta problem, ki ga imamo – na eni strani denar, razbremenimo in damo ljudem, ki za blaginjo ne prispevajo veliko, po drugi strani pa ga jemljemo podjetjem, ki bi ga lahko vlagala v svoj razvoj, kot je rekel prej kolega Tonin. Predvsem pa dajemo znak, da so v Sloveniji tuji investitorji nujno zlo, da si jih ne želimo in da bomo že sami.

Naj končam svojo razpravo – tujega nočemo, sami pa nimamo ničesar. To je bistvo te mini davčne reforme, to je bistvo tega zakona, o katerem zdaj razpravljamo, Zakona o davku na dohodek pravnih oseb. Nadaljevanje take politike v teh razmerah, kjer vse naše konkurenčne države, Češka, Poljska, tudi Hrvaška, ki je v Evropski uniji, privabljajo na druge načine tuje investitorje, kar pomeni, da bomo na srednji rok počasi ugasnili luči. Danes smo leta 2016, konec septembra, upam, da bo to ostalo v magnetogramu in da si boste zapomnili. Totalno nepoznavanje razmer v svetu, makroekonomskih razmer v svetu in iskanje vedno nekkih kvazi socialističnih modelov rešitev, predvsem nekkih makroekonomskih rešitev preko socialističnih modelov. Naša anamneza je tista, o kateri sem danes govoril, in to je premalo tujih investicij, lastnega kapitala pa nimamo. Vse zgodbe tujih investicij, ki so prihajale iz Rusije, pa poznamo, nobenega znanja, nobene socialne mreže, vse tisto, kar je prihajalo, je šlo v hotelske verige, v turizem, vse investicije so večinoma nasedle. Ne potrebujemo samo denarja, ki prihaja s tujimi investicijami, z znanjem v panogah, kar je nujno potrebno, prihaja socialni kapital, ki ga imajo ta tuja multinacionalna podjetja po celem svetu. In to potem multiplicira veliko gospodarsko rast in posledično tudi blaginjo ljudi, naših državljanov. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, ministrica in državni sekretarji, lepo pozdravljeni!

Trenutno imamo v obravnavi tretji zakon iz tako imenovanega paketa te mini davčne reforme, in sicer zakon o davku na dohodek pravnih oseb. Sama se s tem zakonom

ne strinjam izključno zaradi enega razloga – zato ker dvigujete davek na dobiček. Predlog Slovenske demokratske stranke pri obravnavi na matičnem odboru je bil, da se davek zniža na 15 %, kot smo že sprejeli v letu 2012, pa je potem v letu 2013 vlada Alenke Bratušek to postopno zmanjševanje davka ustavila. Ker v tem trenutku ne moremo vložiti drugačnega amandmaja, smo dali predlog, da se ta določba začne uporabljati šele z letom 2019. Zakaj? Zato ker računamo, da bo takrat na oblasti kakšna druga vlada, ki bo imela nekoliko drugačen pogled na ekonomsko politiko države. Zakaj podpiram amandma Slovenske demokratske stranke? Zato ker mislim, da je to edina prava pot. Gospodarstvo je treba razbremenjevati, ne obremenjevati. Zelo radi se hvalite z gospodarsko rastjo, seveda so zanj najbolj zaslužni ravno izvozniki. To so gospodarstveniki. In ti gospodarstveniki, ne nazadnje tudi iz te priloge tu se vidi, da se ne strinjajo s tem vašim predlogom, da jih dodatno obremenjujete. Državni sekretar Božič je rekel, da gospodarstvo uspešno raste tudi po zaslugi te vlade. Že je dobil vprašanje, s katerimi ukrepi te vlade gospodarstvo uspešno raste. Mene pa zanima še dodatno, koliko pa k temu prispevajo v bistvu dobre razmere na tujih trgih pri naših največjih partnericah, kot so recimo Nemčija in podobno. Ali ni morda ravno tukaj razlog, da lahko izvozniki dobro delajo, ker imajo znanje in so se prilagodili trgu in so zato uspešni in zato poganjajo našo gospodarsko rast? In prav ti gospodarstveniki se ne strinjajo s tem vašim predlogom.

Vi ste na račun malih kozmetičnih popravkov Zakona o dohodnini, ki seveda gre v pravo smer, ampak gre za majhne spremembe, ste na drugi strani vzeli tistim, ki ustvarjajo, in ki morajo delati dobro, sicer ne bi ustvarili dobička. In to je popolnoma zgrešen koncept. Se pa tukaj vidi ena temeljna razlika med politikami. Res je, desna opcija se zavzema za to, da se davki znižujejo. Se zavzema za to, da se gospodarstvo razbremenjuje. Se zavzema za to, da je javni sektor predvsem servis gospodarstva, da lahko to na trgu deluje svobodno in uspešno. Medtem ko bi vi na levi strani pa podjetja obremenili kolikor se le da. Več kot očitno je tako, glede na to da želite dvigniti davek na dobiček, kar je poponoma nesprejemljivo.

Bilo je rečeno, da potrebujemo stabilno in predvidljivo davčno okolje. S tem se še kako strinjamo. In res je, če pogledamo po letih, kaj se je dogajalo s samim davkom na dobiček, res lahko rečemo, da se je vsako leto nekoliko znižal. Ampak spremembi sta pa bili v bistvu dvakrat. Ena je bila z davčno reformo v letu 2006, ker so bile prve spremembe, so seveda veljale za leto 2007, ampak takrat je bilo rečeno, da se davek na dobiček postopno znižuje s 25 % na ciljnih 20 % v prvi fazi v letu 2010. In to pomeni za neke podjetnike predvidljivo okolje. Oni so vedeli, kaj jih z vidika davka na dobiček jih v prihodnosti čaka.

Druga sprememba je bila narejena v letu 2012, v drugi Janševi vladi. Je bilo rečeno spet postopno zmanjševanje, in sicer prvo leto na 18 % in potem vsako prihodnje leto na ciljnih 15 %. Potem je prišla vlada Alenke Bratušek, ki je to postopno zmanjševanje po eno odstotno točko zaustavila pri 17 %. In zdaj hočete vi to spet dvigniti. Osebnostno ocenjujem, da je to popolnoma nesprejemljivo in napačno. Dajmo gospodarstvu dihati! Če bomo imeli dobro gospodarstvo, predvsem dober zasebni sektor, ne tisti del gospodarstva, ki je v državni lasti, potem bomo imeli tudi več davkov v samem proračunu, davkov z naslova DDV in ostale. In ljudje bodo imeli službe. Dajte se truditi raje za to, da se povečuje zaposlenost v tem delu, ne pa v javnem sektorju, kar počnete. Resnično.

Prosila bi za odgovor državnega sekretarja, kateri so ukrepi te vlade, zaradi katerih gospodarstvo dobro raste. Jaz verjamem, da bi tudi gospodarstveniki želeli slišati, zakaj jim gre pa zdaj dobro, kaj je bilo spremenjeno v tej fazi. Resnično obžalujem, da bi nekateri več kot očitno pa najraje videli, da bi podjetja, še ta podjetja, ki v Sloveniji delujejo, šla iz te države. Prav težko poslušam nekatere razprave v tem državnem zboru.

Kot rečeno, tega zakona ne podpiram. Amandma Slovenske demokratske stranke pa seveda podpiram. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik.

Verjemite mi, iskreno res se nisem imel namena oglašati in to preprosto iz razloga, ker sem se nekako potrudil v stališču Poslanske skupine Desusa jasno in nazorno predstaviti naše stališče, tudi dati nekatere primerjave s primerljivimi državami v svetu oziroma v Evropi. Potem pa se je nekako vsa razprava v nadaljevanju, stališča in razprava vrtila izključno na točki 2-odstotnega nominalnega dviga davka na dohodek pravnih oseb. Pa so še nekatere druge rešitve, ampak ker očitno tiste niso sporne v tem zakonu, se tudi jaz tistega ne bom dotikal. Ne morem si kaj, pa ne mi zameriti, ne želim biti pokroviteljski, ne želim neke povzetke oziroma neke rezimeje dajati, ampak očitno je ta zakon izjemno dober, ker na eni strani se predlagatelju očita, da je premalo hraber, da ni še bolj zvišal davčne stopnje – tako intimno povedano, tudi jaz bi si želel kakšnega procenta več – na drugi strani pa se zopet očita premalo hrabrosti, ker sploh zvišujemo 2-odstotni točki davka na dohodek pravnih oseb, ki je padel v zadnjih nekaj letih s 25 na 17, nominalno govorim, efektive pa je 12 in pol. Imamo še cel kup olajšav, ki jih s pridom gospodarstvo izkorišča. Jaz verjamem, da za to svojo razpravo ne bom požel nekih bonus točk pri vodstvu Gospodarske zbornice, pa Obrtne

zbornice, pri tej itak niti ne pričakujem nobenih pozitivnih točk, pa jih niti ne rabim. Ampak jaz kot poslanec in kot član stranke Desus razmišljam v to smer, da dejansko ne smemo obremenjevati, ne smemo nekih umetelnih ovir dajati gospodarstvu, ne smemo enačiti, ne najdem boljše besede, pa bom kar to uporabil, pokvarjenih kapitalistov, ki izkoriščajo zaposlene, in jih enačiti in v isti koš dajati s tistimi dobrimi lastniki podjetij, ki se trudijo in delajo na tem, da se tudi dobiček, dohodek, ki ostane iz poslovanja, nameni v nek razvoj, se izobražujejo zaposleni in tako dalje. Ne nazadnje pa ne smemo pozabiti 20 leta starega ukrepa, ko smo na delodajalčevi strani znižali, preplovali prispevke za zdravstveno in socialno varnost. So bili neki ukrepi v preteklosti in tudi neki ukrepi so še danes, ker pomagamo gospodarstvu.

Na koncu pa, dragi moji, jaz ne razumem tiste matematike, tiste enačbe, po kateri bi nekateri želeli čisto nič pobrati ali pa skoraj nič pobrati, praktično nič v proračun prinesiti, hkrati pa apostolat ustavi, ki govori, da smo socialna država, tudi razvijati socialno in namenjati nadomestila brezposelnim, za socialne prejemke, porodniška nadomestila, prehrano otrok in tako dalje. Ne razumem te matematike, kako ne bi nič pobrali, izjemno malo razbremenili, kogar se da. Tudi jaz bi si želel, po drugi strani pa bi želeli imeti socialno državo, pa ne reveže med nami, kar nikomur ne koristi. Na žalost pač nismo bližnji vzhod, na žalost na Teznu ali na Taboru ali na Pobrežju v Mariboru ne priteče nafta ven iz zemlje in je pač treba umno se iti te politike, da relativno malo pobereš, pa relativno dosti daš. JZ verjamem, da nam bo na tej poti uspelo. Ta komplet, mi že gre malo na živce izraz mini davčna reforma, komplet sprememb teh treh zakonov, se mi zdi, da je na dobri poti in bomo nadaljevali ter tam, kjer so potrebne razbremenitve, tudi o tem razmišljali. Tukaj pa verjamem, da bomo videli, kaj bo ta sprememba 2-odstotna, efektivna seveda dosti manj, da se razumemo, prinesla in potem razmišljali tudi v smeri mogoče kakšne odstotne točke, da se stvar še korigira.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo še zadnjič v tej razpravi. Jaz bi začel z nekaj kratkimi replikami.

Kolega Horvat iz Nove Slovenije je pokazal, da v resnici ne razume, kaj je davek na dobiček. On je rekel, da je davek na dobiček davek, ki duši plače, ker lastniku preprečuje investiranje. Namesto da bi lastnik investiral nek presežek, ga mora plačati kot davek državi. To seveda ni res. Davek na dobiček je davek, ki ostane po tem, ko podjetje že opravi svojo investicijsko dejavnost in logika je ravno obratna. Višji ko je ta davek, bolj so podjetniki,

lastniki kapitala stimulirani k temu, da investirajo, ker se jim manj splača denar odtegovati iz podjetja v obliki dobička. Torej davek na dobiček je tudi v čistem privatnem smislu davek, ki podpira investicije, ne obratno.

Druga stvar, ki jo želim povedati, je ta, da argument, ki ga ministrstvo uporablja, je, da ne bomo konkurenčni, če davek zvišamo, kot v Združeni levici predlagamo, na 22 %. To je še zmeraj pod evropskim povprečjem, ki je 22,6 %. Ampak pogledjte še enkrat osnovne številke. V vseh okoliških državah je davek višji. Mi imamo trenutno 17. Vlada želi zvišati na 19, mi pravimo 22. V Avstriji imajo 25-odstotni davek, v Italiji 27, v Nemčiji skoraj 30, v Belgiji 33, v Franciji 38. To so države, iz katerih prihajajo investicije v Slovenijo. Ali bi bili nekonkurenčni, če zvišamo davek na 22 %, kar je 10 % pod ravniho Belgije. Ne bi bili. Bi pa v proračun dobili 90 milijonov evrov, ki jih lahko uporabimo za razvojne projekte. Teh 90 milijonov evrov bo k rasti slovenskega gospodarstva in k razvoju pripomoglo bistveno bolj v javni blagajni, kot če to prepustimo privatnemu sektorju.

Tukaj se ne strinjam, to je pa moja zadnja replika, s Francem Breznikom, ki pravi, če ta denar damo v javno blagajno, bo šel po raznih zavodih, porabil se bo na neproduktiven način, in potem poudarja, da naj bi pa privatna podjetja bila tista, ki investirajo in ki razvijajo nove tehnologije. Omenil je med drugim antibiotike in Apple in ga bom sedaj na obeh točkah demantiral. Na primeru antibiotikov, če si boste prebrali njihovo zgodovino, boste ugotovili, da je bil prvi antibiotik, ki ga je odkril Fleming, razvit po naključju, množična produkcija antibiotikov se je pa začela šele po vojni, ko so se začela resna javna vlaganja v to industrijo in ko so se začele resne javno podprte raziskave antibiotikov. Z javnimi sredstvi so se antibiotiki zares razvili.

Dalje, če pogledamo Apple, ki ga je navedel kot drug primer. Na Bloombergu, ki ni ravno socialistični medij, kot bi rekel Franc Breznik, imate članek z naslovom, če ga prevedem, Kdo je ustvaril iPhone – Apple ali država? V tem članku je jasno pokazana ne samo zgodovina Appli, kjer je prvič poudarjeno, da je bil Apple iz majhnega podjetja v srednje in potem veliko razvit z ogromnimi javnimi podporami. In drugič, da so vse bistvene tehnologije, ki so pridonesele k razvoju IPhona in IPada bile razvite z javnimi raziskavami in tudi produkta sama sta dobila javne subvencije s strani ameriške vlade. Se pravi, javne investicije so tukaj odigrale ključno vlogo. Ta članek oziroma knjiga ekonomistke Marijane Macukato pokaže še več. To je, da vse te nove tehnologije, ki jih je prej našteval Franc Breznik, se pravi internet, biotehnologija, elektronika, nanotehnologija, so po svetu razvijane z javnimi sredstvi. Ona v tej knjigi zapiše, da je bilo od leta 1971 naprej od stotih najpomembnejših tehnoloških inovacij kar 90 razvitih s pomočjo javnih sredstev. Javna sredstva, javne investicije

so ključne pri razvoju ne samo slovenskega gospodarstva, ampak pri razvoju kateregakoli gospodarstva in napredka na sploh.

Zato še enkrat poudarjam, višja stopnja davka na dobiček je razvojen ukrep, nižja stopnja davka na dobiček je pa, tako kot sem v uvodnem nagovoru povedal, dajanje potuše nizki produktivnosti in slabim plačam. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko počasi zaključimo? Je še kakšna želja po razpravi?

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Ja, pogledjte, malo je treba pač poznati zgodovino pa tehnologije, malo kaj študirati, potem pa lahko govoriš.

Prva zadeva. Apple. Ali je to v socializmu nastalo? O tem sem govoril, kolega Mesec. Dajte, lepo vas prosim! Najprej so morali narediti tranzistor. Veste, kje je to nastalo? PMP, NPN in potem so šli na / nerazumljivo/ tranzistor, potem je Intel naredil prvi procesor 4001. Mogoče ste že slišali, 4-bitni, potem so šli na 8 bitov, 16 bitov. Potem je Motorola naredila 68000 tako imenovani procesor. Potem so se začele zadeve manjšati. Potem je nastal prvi računalnik Commodore. Potem so morali narediti LCD displeje. Potem smo šli na LED tehnologije, tako imenovani Light Emitting Diode in tako naprej. Tako da skupek vseh iznajdb, minimalizirane in posebne tehnike so pripeljale do tega, da smo sploh lahko prišli do prvih mobilov, nadaljevanje vsega tega pa so bili tako imenovani pametni telefoni in še ostala celotna industrija Software, ki je sledila temu. In kot pravijo danes, kjer je Software prehitel Hardware. Spoštovani kolega, niti ena zadeva ni nastala v socializmu. In še nekaj. Propad Sovjetske zveze je bil ravno pogojen s tem, ker so morali na kocu vse kupovati na zahodu, Reagan pa je rekel: "Ne, ne boste več kupovali, ne visokih energij, ne mikroprocesorjev, ne ničesar." Potem jih je čas povozil. Ko govorite o socializmu. Ste bili kdaj na Kubi? Jaz sem bil mesec dni. Javno zdravstvo. Veste, kakšno je javno zdravstvo na Kubi? Zob te boli pa greš do prvega zobozdravnika in ti zob izpuli. To je javno zdravstvo, da te več ne boli. Katastrofa. To je treba poznati. Jaz govorim o projektih, ki delajo. Seveda so bile javne investicije. Marsikdaj pa tudi imate prav. Samo javne investicije v kapitalizmu in zraven olajšave za podjetja. To pozabljamo. Mi pa imamo sedaj za podjetne in tuje investicije palico, tolčemo, zadaj pa korenčka ni. Ja, z delom tega se strinjam, ampak zadaj pa morajo biti olajšave. Kakšna olajšave pa imajo podjetja pri nas? Za katere investicije? V kakšne tehnologije? Ali lahko del teh svojih olajšav dajo tudi za tako imenovane poslovne angele? Ali lahko vlagajo kot nek kapital za start-upe? Ali dobijo velike olajšave, tako kot to počnejo v Ameriki in v Nemčiji? Nimajo tega, spoštovani kolegi. To je ta vaš

začaran socialistični krog. In ko poslušam te razprave – kaj imamo mi? Mi imamo znanje, ne znamo pa tega spraviti v končne produkte in storitve. Kaj je bistvo Nemčije? Zakaj imamo šolski sistem? Pri nas ga imamo zato, da pride nekdo in reče: jaz sem diplomirani organizator, jaz sem magister in jaz sem doktor. Oni pa imajo zaradi tega, da dajo dodatno vrednost – družboslovci pri razvoju blagovnih znamk, celo naravoslovje, znanost in tehnologija pa do tehnologij, ki jih pripeljejo do končnih produktov in izdelkov. To je tisto, kar daje na koncu blagostanje, kar daje delovna mesta, ki so stabilna, ki imajo visoko dodano vrednost te intenzivne proizvodnje, in to je cela zgodba tega kapitalizma, o katerem jaz govorim. Problem pa je, če tega ne vidiš. Problem je, če tega ne vidiš in ne razumeš. Prideš sem in glasuješ za neke rešitve, ki nikoli niso delovale in uničuješ prihodnost mladim generacijam in studi starejšim in tudi upokojujencem, ker če mladi ne bodo več zaposleni, če ne bodo imeli dodane vrednosti, če ne bomo imeli toliko inženirjev, tehnikov in vsega ostalega, tudi starejši ne bodo mogli imeti velikih pokojnin. Več bo prispevkov, več kot jih bo, ki bodo plačevali prispevke, manjši bodo ti prispevki. To je cela zgodba te makro ekonomije, ki je v bistvu zelo enostavna. Samo treba jo je razumeti, spoštovani kolegi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Magister Marko Pogačnik, čas je. Žal. Hvala lepa. Lahko zaključimo počasi. Hvala. Potem zaključujem razpravo o amandmaju. V skladu s časovnim potekom seje zboru bomo odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda in 22. sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali ob 15.10.

(Seja je bila prekinjena ob 14.38 in se je nadaljevala ob 15.11.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z Mandatno-volilnimi zadevami.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o potrditvi mandata poslanki in Predlog sklepa o opravljanju funkcije poslanke namesto poslanca, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja.**

Mag. Lilijani Kozlovič je 23. septembra 2016 prenehal mandat poslanke, poslanec Tilen Božič pa je bil imenovan za državnega sekretarja v Ministrstvu za finance, zato v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne

more opravlja funkcije poslanca, dokler opravlja funkcijo državnega sekretarja.

Državna volilna komisija je zato Državnemu zboru posredovala sklep, da postane za preostanek mandatne dobe poslanka Državnega zbora gospa Vlasta Počkaj ter sklep, da v času mirovanja poslanske funkcije gospoda Tilna Božiča opravlja funkcijo poslanke Državnega zbora gospa Teja Ljubič. Sklepa Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala. Poročilo je objavljeno na e-klopi.

Želi poročevalec komisije besedo?

Želite besedo predstavniki poslanskih skupin?

Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):

Hvala lepa, predsednik. Kogelice, kolegi, dve sveže pečeni prihajajoči kolegici!

Jaz bi želela samo povedati, v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra seveda bomo potrdili glasovanje za oba predlagana mandata in obema kolegicama želim srečno, vse dobro v drugem domu, ki ga bosta zasedali od danes dalje do konca tega mandata. In verjamem in upam, da še dlje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite besedo poslanke in poslanci? Ne.

Potem prehajamo na glasovanje o predlogih sklepov. Najprej glasujemo o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se poslanski mandat Vlasti Počkaj, rojeni 6. 12. 1950, stanujoči Bazoviška cesta 10, Kozina. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Glasujemo še o naslednjem predlogu sklepa: V času, dokler poslanec Tilen Božič, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja, v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravlja funkcije poslanca, opravlja to funkcijo v skladu z drugim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih od današnjega dne Teja Ljubič, rojena 31. 12. 1987, stanujoča Javorje 17, Javorje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Poslanski kolegici vabim, da se nam pridružita in zasedeta svoji poslanski mesti. Kogelicama želim, da bi v poslanskih klopeh uspešno opravljali funkcijo poslank in seveda iskreno čestitamo.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.** Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za imenovanje mag. Irene

Žagar na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici Sodnega sveta gospe Joniki Marflak Trontelj.

JONIKA MARFLAK TRONTELJ: Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije se je v zadnjih šestih letih število vrhovnih sodnikov zelo zmanjšalo. Na Delovnem in socialnem oddelku tega sodišča trenutno sodijo le štirje sodniki, ki so vsi specializirani predvsem za področje delovnega prava. Zato je bilo treba zaradi zagotavljanja nadaljnega kvalitetnega dela tega oddelka s posebnim poudarkom na socialnem področju razpisati prosto sodniško mesto. Na razpis se je prijavila mag. Irena Žagar, višja sodnica na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, ki jo je Sodni svet izbral in jo predlaga Državnemu zboru v imenovanje.

Mag. Irena Žagar je diplomirala na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani leta 1976 ter na isti fakulteti leta 2004 pridobila znanstveni naziv mag. pravnih znanosti s področja delovnega prava in prava socialne varnosti. Poklicno pot je začela v institucijah zdravstvenega varstva in zavarovanja, sodniško funkcijo okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani je nastopila leta 1999. V letu 2001 je bila na temu sodišču imenovana za vodjo oddelka za socialne spore. To vodstveno funkcijo je opravljala do konca leta 2007. Ker je izpolnjevala pogoje za hitrejšo napredovanje, je bila leta 2008 imenovana v sodniški naziv višje sodnice. Ob tem velja poudariti, da so njeno kandidaturo soglasno podprli sodniki Delovnega in socialnega oddelka Vrhovnega sodišča ter da predstavlja prvostopenjsko Delovno in socialno sodišče instanco upravnim organom, saj izvaja sodno kontrolo upravnih odločb.

Pri odločitvi Sodnega sveta je pretehtalo, da je mag. Irena Žagar vrhunsko strokovnjakinja na področju socialne varnosti ter zdravstvenega varstva in zavarovanja, ki se poleg svoje izjemne predanosti sodniškemu poklicu ukvarja tudi z znanstvenoraziskovalnim delom. Zato jo Sodni svet predlaga Državnemu zboru v imenovanje na mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o imenovanju mag. Irene Žagar na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa je bil 1.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga za imenovanje generalnega državnega pravobranilca. Predlog za imenovanje je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa.

Za dopolnilno obrazložitev predloga za imenovanje dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Ker se je mandat prejšnjemu generalnemu državnemu pravobranilcu iztekel, je Ministrstvo za pravosodje 1. 4. letos po uradni dolžnosti objavilo razpis za prosto mesto generalnega državnega pravobranilca. Na razpisano mesto so se prijavili štirje kandidati oziroma kandidatke. Po zakonu lahko na to mesto kandidira samo oseba, ki je že trenutno državni pravobranilec. Vsi prijavljeni kandidati in kandidatke so svojim prijavam priložili tudi programe dela državnega pravobranilstva in vizijo razvoja tega organa. Vsi prijavljeni kandidati so izpolnjevali formalne pogoje za imenovanje, kot jih določa Zakon o državnem pravobranilstvu. Z vsemi kandidati so bili opravljeni tudi razgovori pred posebno komisijo Ministrstva za pravosodje. Na podlagi razpisne dokumentacije, dosedanjega dela, predstavljenega programa in vizije dela ter na podlagi ocene razgovora pred komisijo na Ministrstvu za pravosodje je Vlada ocenila, da je najprimernejši kandidat za zasedbo mesta generalnega državnega pravobranilca Republike Slovenije magister Jurij Groznik. Zato ga je Vlada tudi predlagala v imenovanje.

Magister Groznik je profesionalni državni pravobranilec. To službo opravlja že več kot šestnajste let. Zaveda se potrebnosti sprememb na področju zastopanja finančnih in pravnih interesov države pred domačimi in tujimi forumi. Na podlagi njegovega predloženega programa dela in razgovora pred komisijo je mogoče utemeljeno sklepati, da je dobro seznanjen tako z delovanjem državnega pravobranilstva, njegovimi slabostmi kot tudi njegovimi pozitivnimi vidiki, da ima pričakovane osebne in strokovne sposobnosti, integriteto in energijo za izvajanje te funkcije, pa tudi vizijo za potrebne spremembe in reforme.

V luči navedenega je Vlada 1. 9. sprejela sklep, da Državnemu zboru predlaga v imenovanje za mesto generalnega državnega pravobranilca magistra Jurija Groznika. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa s katerim se za generalnega državnega

pravobranilca za dobo šestih let imenuje magister Jurij Groznik.

Glasujmo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 51, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 51) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 27. 9. 2016, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine Združena levica k 23. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Z dohodninsko reformo, ki jo pripravlja Vlada, bo 7,4 % najbolje plačanih v tej državi dobilo davčno darilo v znesku 56 milijonov evrov. To je antisocialna politika. To je politika, ki miži pred tem, da imamo v Sloveniji trenutno 70 tisoč ljudi na socialnih podporah, ki znašajo 288 evrov mesečno, in na drugi strani vlado, ki namesto da bi pomagala njim, daje davčne odpustke najbogatejšim. Recimo s tem konkretnim bodo menedžerji z 10 tisoč evri bruto plače dobili letno 2 tisoč 400 evrov več. V Združeni levici tega ne podpiramo in zagovarjamo drugačno politiko, to je, da najprej pomagamo revnim in da je to jasna prioriteta vlade in oblasti. Z našim amandmajem skušamo to najbolj antisocialno noto dohodninske reforme, ki je pred nami – se pravi nižja dohodnina za najbogatejše – prestaviti v leto 2019, da s tem pridobimo dve leti za resno razpravo o tem, kakšno dohodninsko reformo Slovenija rabi in kakšna dohodninska reforma bi bila tako socialno pravična kot razvojno produktivna na drugi strani. Namreč s to reformo, ki jo imamo zdaj na mizi, ne bomo dosegli ne enega ne drugega cilja, se pravi ne socialne pravičnosti in ne spodbude razvoju. Sprejemamo jo praktično čez noč po nujnem postopku, za kar ni nobene potrebe.

V Združeni levici predlagamo, in to je vsebina našega amandmaja, da se zadeva prestavi v leto 2019 in da se v dveh letih, treh, kolikor jih je še do takrat, pogovorimo o tem, kaj bi bilo zares dobro za socialno pravičnost in razvoj te države. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Predlaganega amandmaja Združene levice v Stranki modernega centra ne bomo

podprli, ker ne vidimo smisla v tem, da bi z davčno reformo oziroma z zakonom o dohodnini zavlačevali, ker bi s tem ne dosegel cilja, to je da bi razbremenili najbolj uspešne kadre v podjetjih, da bi izboljšali poslovno okolje in da bi razbremenili nagrade za delavce, za kadre, ki dosegajo dodano vrednost.

Tega tega amandmaja zato ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Sem poslušal to argumentacijo SMC, že cel dan poslušam neko osnovno logično "špuro" najti v teh debatah, ampak moram reči, da jih v glavnem žal ne najdem. Večina tega, kar je tukaj naštet, ne bo doseženo s tem prestrukturiranjem. Kolikor vem, razen nekih interpelacij nimamo nekega izrednega stanja in v takem nekem stanju, ko nam makroekonomski kazalci relativno dobro kažejo, je zadnje, kar bi lahko počeli, sprejemali davčne spremembe po nujnem postopku.

Zato bom seveda glasoval za naš amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujmo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 10, proti pa 65.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 65.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, drage kolegice in kolegi!

Že v razpravi smo povedali in tokrat Vladi sporočam, da ne more računati na podporo Nove Slovenije tako pri tej noveli Zakona o dohodnini kot tudi pri celotnem davčnem trojčku. Pravite mini davčna reforma. Tisti, ki smo bili poleg pri Bajukovi davčni reformi, lahko rečem, da ta mini davčna reforma ni niti R od reforme. Bajukova davčna reforma je razbremenila državljanke, ker v končni fazi smo samo in samo državljani tisti, ki plačujemo davke, za približno eno milijardo evrov. Ob tem da smo praktično za dve koledarski leti celo

uravnotežili proračun države in ob tem da smo zmanjšali dolg države na minimum. To so, gospe in gospodje, reforme.

Pričakovali smo, da bo novela zakona o dohodnini resneje pristopila k problemu dohodnine pri delavcih migrantih. Ni praktično nobene sledi od te rešitve. Naš amandma, s katerim smo predlagali dvig splošne olajšave na 7 tisoč evrov, pa je bil enostavno s strani koalicije povožen. To ni davčna reforma, gre za davčno prekladanje. Poglejte, če berem poročilo o izvrševanju proračuna Republike Slovenije v obdobju januar–junij 2016, potem lahko naredim projekcijo, da se bo ob koncu letošnjega leta iz naslova dohodnine in iz naslova davka na dohodek pravnih oseb zbralo za približno 50 milijonov več. Če k temu dodam dodatno obremenitev gospodarstva s 60 milijoni evrov, kar bo prinesel zakon o davku od dohodka pravnih oseb, smo približno na 110 ali 106 milijonih, kar Vlada pravi, da bo manj priliva iz naslova dohodnine v naslednjem letu, ker se spreminja dohodninska lestvica. Vi govorite o socialnih partnerjih in vedno bolj imam občutek, da so delodajalci, da je gospodarstvo eliminirano iz tega socialnega partnerstva in potem več ali manj ostane samo še socialistično partnerstvo.

Kar se tiče razbremenitve dela plač iz naslova delovne uspešnosti, niste prisluhnili našim rešitvam. To so rešitve, ki jih je želelo gospodarstvo, pred meseci smo govorili o božičnici in tako naprej. Mi smo pričakovali, da se razbremenitev omogoči tudi v primerih, ko se poslovna uspešnost izplačuje v krajših obdobjih, torej mesečno, kvartalno, polletno, pri čemer delodajalec na letni ravni določi višino izplačila. Torej ne računajte na našo podporo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Zakon o dohodnini je pravi korak v smeri razbremenitve gospodarstva. Struktura davkov v Sloveniji je neugodna, zato je to davčno prestrukturiranje izrednega pomena in bo dobra popotnica gospodarstvu v naslednjem letu oziroma letih.

Zato bomo ta zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združene levice ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Mi tega zakona ne bomo podprli, razlogi pa so naslednji. Prvič, če pogledamo učinke tega zakona, ne bo gospodarske rasti, ker se domača potrošnja v resnici z darilom za najpremožnejše ne bo povečala. Oni so najverjetnejša ciljna skupina, ki bo nalagala ta denar v tuje vrednostne papirje ali pa kupovala tuje luksuzno blago, zato gospodarska dejavnost v Sloveniji z dodatkom

za menedžerje ne bo nič višja. Drugič, proračun bo prikrajšan za 56 milijonov evrov, kar je okrog 15 milijonov več, kot bi stalo letno financiranje gradnje drugega tira. Se pravi, namesto da bi denar investirali v drugi tir, ki ga Slovenija razvojno potrebuje, in mislim, da se o tem celo vse stranke strinjamo, bomo denar porabili za neko darilo tistim, ki ga v tej državi najmanj potrebujejo. Tretjič, konkurenčnost slovenskega gospodarstva se ne bo povečala. Slovensko gospodarstvo je že zdaj zelo konkurenčno, v zadnjih 12 mesecih imamo 7,9-odstotni presežek plačilne bilance, kar je, mimogrede, celo več, kot nam dovoljujejo evropska pravila, maastrichtski kriteriji dovoljujejo 6 %, mi smo 2 % čez to. Ne vidim, zakaj bi bil to problem, na katerega bi se bilo sploh treba odzivati. Dalje, finančno ministrstvo je zagotavljalo, da naj bi s tako dohodninsko reformo prišlo do prestrukturiranja slovenskega gospodarstva, da bo povprečna plača višja, ampak tudi to, na žalost, ne drži. Videli smo podobne eksperimente marsikje v vzhodni Evropi, pa so države, namesto da bi se na ta način ustvarjala dobro plačana delovna mesta, prej razvojno nazadovale, ker so osiromašile svoje proračune. Zato se nam pod črto ta ukrep zdi nesocialen in razvojno zgrešen in bomo glasovali proti. Hkrati pa obžalujemo, da ni bil sprejet naš amandma, da bi s tem dobili vsaj možnost za resno razpravo o tem, kakšna dohodninska in davčna politika bi bila za Slovenijo razvojno primerna.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Nihče.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Zdi se, da moramo govoriti bolj natančno. To ni prekladanje, kot so rekli v Novi Sloveniji. Če bi bilo prekladanje, potem na dohodkovni strani proračuna ne bi nastalo cca 60 milijonov evrov primanjkljaja, ker agregati, ko bodo računani na letošnje leto, bodo seveda nekoliko višji.

Če gremo onkraj populizma, kaj je gospodarstvo. Slovenija ni neka davčna oaza in mi BDP ne ustvarjamo skozi izvedene finančne instrumente, gospodarstvo so pač ljudje, ki delajo – v Sloveniji v glavnem v izvoznem gospodarstvu, v proizvodnem sektorju in delno v storitvah. To prestrukturiranje, če že ne reforma je v bistvu pozabila na te in tiste, ki delajo in ustvarjajo v tej družbi in državi. Tudi zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, 7 proti.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 27. 9. 2016, ki ste ga prejeli na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 71. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, 52 proti.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, 1 proti.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo** ter z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 27. 9. 2016, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, 57 proti.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 57.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, 55 proti.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 55.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagana amandmaja nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o

predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Se oglašam še zadnjič. V Združeni levici bomo pri tem zakonu vzdržani, pa ne zato, ker bi nasprotovali dviganju davka na dobiček, ampak zato, ker mislimo, da je ministrstvo tukaj naredilo preskromen korak. V Sloveniji smo čisto na zadnjem mestu po osnovi stopnje davka na dobiček in na predzadnjem mestu po efektivni obdavčitvi kapitala, se pravi po tem, koliko davka dejansko zberemo. Zato je jasno in o tem žvrgolijo že vrabci na strehi, da je kapital v Sloveniji premalo obdavčen in da bi bili tukaj potrebni bistveno odločnejši koraki, kot zgolj to, da se davek na dobiček dvigne s 17 na 19 %. Če samo pogledamo države, po katerih se tudi ta vlada sicer rada zgleduje, imamo v Avstriji 25-odstotno stopnjo davka, v Nemčiji skoraj 30, v Belgiji 33, v Franciji celo 38. In to so države, iz katerih prihajajo investicije v Slovenijo, tako da če bi šli po našem predlogu, ki smo ga dali v Združeni levici, da se stopnja dvigne na približno evropsko povprečje, to je 22 %, to ne bi na noben način škodilo slovenski konkurenčnosti, bi pa na ta način pridobili v javno blagajno 90 milijonov evrov, ki bi jih lahko uporabili za socialne in razvojne projekte, o katerih sem govoril prej.

To bi bilo bistveno bolje za razvoj države, bistveno bolje za socialno sliko te družbe, ampak na žalost zopet nismo bili slišani, tako da nasprotovali ne bomo temu, da se ta davek dvigne, zadovoljni pa nismo z višino dviga. Naš glas je tukaj vzdržan.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanska skupina Nove Slovenije bo nasprotovala zakonu, ki gospodarstvu nalaga dodatnih 60 milijonov bremen. Zdi se nam nesprejemljivo, da ponovno obremenjujemo gospodarstvo, in to tisti del gospodarskega telesa oziroma tisti del denarja v gospodarstvu, ki se porablja za razvoj. Brez razvoja naše gospodarstvo ne bo proizvajalo novih boljših produktov, ne bo ustvarjalo novih storitev, brez tega pa ne bo prodaje in brez prodaje ne bo delovnih mest. Ker v Novi Sloveniji ne želimo ogroziti prihodnjih delovnih mest, ne bo naših glasov, ampak bodo naši glasovi proti.

Želel pa bi poudariti še naslednje, da je gospodarstvo poudarjalo, da je bila edino ta obdavčitev v smislu primerjave z drugimi evropskimi državami konkurenčna. Je bila na

mestu, takšna, da je lahko tudi Slovenija na tem področju konkurirala z drugimi državami, ni pa bila najnižja. Zgolj za primerjavo naj povem, da imata Bolgarija 10-odstotno ali pa Irska 12,5-odstotno davčno stopnjo.

Mi se spet od neke dobre pozicije oddaljujemo, česar mi ne moremo sprejeti, zato bodo šli danes naši glasovi proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagane spremembe zakona ne bomo podprli. Ne bomo jih podprli iz več razlogov. Prepričani smo, da povišanje obdavčitve davka na dobiček za pravne osebe pomeni, da bo gospodarstvo postalo še bolj nekonkurenčno. Prepričani smo tudi, da dodatna obremenitev gospodarstva za 2-odstotni točki pomeni tudi obremenitev zaposlenih. Prepričani smo, da ta poteza, odločitev koalicije, SMC, SD in Desusa pomeni bistveno manjši konkurenčni položaj za slovenska podjetja. Dejstvo je, da ima Slovenija v danem trenutku eno izmed najmanjših števil, evropskih, tujih naložb. Obstaja bojazen, da se bodo multinacionalke, ki imajo predstavništva v Sloveniji, odločale za umik drugam. Dejstvo je, da se je kar precej tujih investitorjev v zadnjem obdobju odločilo za umik iz Slovenije. To so pa predvsem manjša predstavništva, ki prinašajo dobro plačana delovna mesta, prinašajo boljše potrošnje. Pričakovali bi vse kaj drugega, kot da koalicija, ki se hvali navzven z gospodarsko rastjo, ponovno dodatno obremenjuje gospodarstvo in podjetnike.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Tudi mi tega zakona ne bomo podprli. Pa ne zato, ker bi 19-odstotna stopnja davka bila previsoka, ampak zato, ker je v Sloveniji treba davčno okolje stabilizirati. V vse dokumente, ki smo jih v zadnjih letih pošiljali v Bruselj, smo zapisali, da tega ne bomo spreminjali. Davčno okolje in davčna stabilnost je za investitorje ena od pomembnejših stvari. In kako naj vedo, v zadnjih 10 letih smo ta zakon spreminjali šestkrat. Stopnja gor, stopnja dol, olajšava noter, olajšava ven. Na takšen način se davčna politika ne vodi. Dejstvo je, da takšen zakon ne vodi v smer novih delovnih mest, ne vodi v razvoj in ne vodi v boljšo prihodnost. Davčni zakoni se ne spreminjajo iz dneva v dan ali iz meseca v mesec, ampak jih je treba premišljeno pripeljati do tega, da vsaj neko srednjeročno obdobje

držijo. Konec koncev tudi lastnikom bomo ali boste na ta način zmanjšali dobiček, ki bi ga sicer lahko namenili za nova delovna mesta. Še enkrat, davčna stabilnost bi morala biti vodilo, ne samo te vlade, tudi kakšne prej. Stvari se ne delajo od danes na jutri in stvari se ne spreminjajo na takšen način.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Potem prosim, da se prijavite, ker sta vsaj dva, za obrazložitev v lastnem imenu. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Glasoval bom proti, ker višji davek na dohodek pravnih oseb pomeni nižje plače delavcev, ker višji davek na dohodke pravnih oseb pomeni nižje dividende, ker višji davek pomeni manj delovnih mest, ker višji davek pomeni manj denarja za razvoj, za tehnološki razvoj podjetij. Včasih kdo govori oziroma dela neke retorične konstrukte in pravi, naj korporacije plačajo davek, ne ljudje. V končni fazi in vedno je tako, da smo ljudje in edino ljudje tisti, ki plačujemo davke. To so res manipulacije z retoričnimi konstrukti. Breme vsakega davka nosi človek, ne pa neka abstraktna entiteta korporacija d. d., korporacija d. o. o. In tudi zato bom glasoval proti, ker višji davek na dohodek pravnih oseb pomeni tudi manj investitorjev v Sloveniji. S 1. 1. 2017, ko bo ta davek stopil v veljavo, smo mi v Novi Sloveniji prepričani, da bo Slovenija za investitorje, za tuje investitorje še bolj zaprta država. Že itak smo preveč zaprti, kar se tiče tujih investicij. Ta zakon dejansko dodatno prispeva k manj tujih investicij, manj delovnih mest, manj razvoja in manj blaginje v tej državi.

Torej glasoval bom proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Dvig davka na dohodek pravnih oseb ne pomeni dodatnega obremenjevanja gospodarstva, pomeni pa dvig davčne obremenitve kapitala, ki lahko s pametnimi investicijami, z vzdrževanjem socialne države, ki lahko dvigne notranjo potrošnjo, pravzaprav podkrepi in spodbode gospodarstvo. Že tako ali tako imamo trimilijardni presežek na tekočem računu plačilne bilance, tako da ustvarjenega bogastva je dovolj, samo nepravilno je razporejeno.

V tem kontekstu je dvig davka na dohodek pravnih oseb s 17 % na 19 % pljunek v morje. V Združeni levici iz tega razloga temu zakonu sicer ne bomo nasprotovali, ne moremo ga pa tudi podpreti. Kar bi bilo edino pravično, je, da kapital prispeva po 22-odstotni stopnji, kot je povprečje na ravni Evropske unije, ali pa še

več, denimo skoraj 30 %, tako kot je v Nemčiji, ali pa moja osebna preferenca 38-odstotni davek na dohodek pravnih oseb, kot je v Franciji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Zopet bi apeliral, da se pogovarjamo natančno. Večina te debate poteka kot, ne vem, o kurjenju bukovih drv se moramo bolj natančno pogovarjati, je neka logika, veste, ali je vlaga v zraku ali ni, koliko so sušena, kakšne so letnice in tako naprej. Sama ministrica je priznala, da je pri 17 % efektivna, bom uporabil njeno besedo izplen, 11,4, 11,5. Z dvigom za dve odstotni stopnji bomo prišli na 12,85 ob istem obsegu olajšav, v praksi pa se mi zdi, da bo to še nekoliko nižje. Če bi se resno pogovarjali o neki davčni reformi, se bi resno pogovarjali tudi o olajšavah za investicije navsezadnje. Spoštovani kolega Tonin, ni nujno da gre ves dobiček v investicije, kar smo bili že prevečkrat priča v tej družbi in državi. Ampak bolj ljubo je nekako streljati počez in neke floskule o človeku levo in desno. Navsezadnje davke pobiramo in potrebujemo za ljudi, ne za neke abstraktne entitete ali kako se je že gospod Horvat izrazil. Ampak to je "trla baba lan", to ni nobena razprava. Vzdržan.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Smo pri točki obrazložitve glasu.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Socialistična reforma Tujega nočemo, svojega ne damo, se je zdaj redefinirala. Zdaj je Tujega nočemo, svojega nimamo in nikoli ne bomo imeli. To je bistvo, lahko rečemo končni produkt takšne domače naloge, kot si jo je vlada zadala. Torej edina davčna reforma bi bila zmanjšani stroški državnega in javnega aparata, torej zmanjšani stroški države. Na podlagi tega bi morali imeti številne reforme, prvo v javni upravi, kasneje šolskem sistemu, potem bi lahko prišli do davčnih reform. Tega niso naredili, ker se bojijo poseči v svojo volilno bazo. Ne nazadnje tri četrt parlamenta v bistvu prihaja iz javne uprave, zdaj so si preko preko dohodninske lestvice dvignili plače, da ko gredo nazaj v svoje službe, bodo imeli višje plače.

Tuj kapital v Slovenijo ne bo prišel. Jaz sem danes v širši razpravi povedal, zakaj ne. Sedaj smo dali jasno vedeti, davek od dohodka pravnih oseb dvigujemo, ne hodite k nam, mi smo izolirana država in hočemo živeti z nizko dodano vrednostjo, z visoko intenzivnimi panogami, hočemo živeti kot po vojni, torej dosti delamo, malo storimo in na koncu tudi malo imamo od tega. To je rezultat socialistične politike pod neko kvazi liberalno stranko, in to je

nerazumevanje makroekonomije. Če je naš končni cilj to, da želimo imeti več, se moramo odpreti svetu, tujemu kapitalu in zmanjšati ta davek.

Kot veste, rezultat tega bo in zato bom tudi glasoval proti, da boste uničevali prihodnost še naprej številnim generacijam naših državljanov in državljanek. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima magister Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Temu zakonu je treba nasprotovati, pa ne zgolj zato, ker na gospodarstvo prelaga dodatnih 60 milijonov evrov bremena, ampak tudi ker ni pravičen. Na eni strani se bo dodatno obremenilo gospodarstvo, na drugi strani pa se izdatno ponovno investira, če želite uporabiti ta izraz, v javni sektor. Povedal sem, da samo v času vlade Mira Cerarja se je približno število zaposlenih v javnem sektorju povečalo za 4 tisoč, kar pomeni 20 milijonov evrov letnih večjih stroškov, če k temu dodate še odpravo kompresijske plačilne lestvice v javnem sektorju, dobite 70 milijonov skupaj. Se pravi 50 milijonov plus 20 milijonov je skupaj 70 milijonov evrov dodatnih bremen zaradi javnega sektorja. Po domače to pomeni, da bomo teh 70 milijonov, ki jih bomo dali javnemu sektorju, obesili na ramena gospodarstva. Zdi se mi nepravilno in nepošteno in tudi zaradi tega je ta zakon treba zavrniti. Če bi bila strašanska kriza in če bi se dogajalo, da drugih možnosti in virov ne bi bilo, potem bi vas še razumel. Ampak ob okoliščinah, ko se za nekatere sproščajo varčevalni ukrepi, se sprošča pritisk krize, zaradi tega da nekomu to lahko naredimo, druge dodatno obremenimo, to enostavno ni fer.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Glasoval bom sicer za ta zakon. Kolega iz opozicije, ki se je danes deklariral tudi kot makroekonomist, kar nisem vedel, da je, je razlagal o nekem socializmu in o nekih nebulozah predvidevam. In prav je, da vemo, da to ni letelo na našo stranko, ampak verjetno na drugi del opozicije, na Združeno levico. Glasoval bom za tudi zaradi tega, ker pristop, ki ga je na primer stranka SDS v preteklosti ubrala, ni pravi. Naša vlada se mora sedaj soočiti s situacijo, kakršna je v gospodarstvu, in to urejati. Naj samo preberem, kakšna je bila obrazložitev njihovega amandmaja, da boste vedeli, o čem govorim in zakaj bom glasoval za. Predlagajo, da se ohrani veljavna stopnja do 1. januarja 2019, do takrat pa bo že lahko nova vlada odločala glede tega vprašanja. Saj ravno to je bil problem prejšnjih vlad, da so puščale stvari

nerešene in jih prelagale na neke prihodnje. Ker so se vrstili glasovi za davčno reformo tako s strani delodajalcev kot delojemalcev, je vlada pač pripravila predlog, kot ga je – tako imenovano mini davčno reformo – in verjamem, da gre v pravo smer, saj na eni strani v bistvu razbremenjuje obdavčitev dela, kjer je ta obdavčitev nadpovprečno visoka in hkrati povečuje obremenitev kapitala, kjer smo dokazano, kot je bilo danes v razpravi že povedano, podpovprečni pri tej obremenitvi. In ne nazadnje je treba povedati, da vse olajšave v investicije, v raziskave in razvoj ostajajo nespremenjene, tako da strah investitorjev, kot ga želijo prikazati na tisti strani, je absolutno odveč. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček ima postopkovno.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Najprej bi bilo lepo, da se gospod opraviči, ker gospod Breznik je zelo jasno povedal, da SMC ne obvlada makroekonomije. Moj postopkovni predlog pa bi bil, ko se pogovarja, koliko je nadpovprečen, podpovprečen, da se pove, na katero povprečje mislite. Ker tako se bomo malo bolj resno pogovarjali o čemerkoli. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet opozarjam, da smo pri točki obrazložitve glasu in ne razprave, za katero je bilo na voljo zelo veliko časa in zelo veliko tudi neporabljenega časa. Ker sem videl, da je še interes za obrazložitev glasu, zopet odpiram možnost za prijavo. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev glasu v svojem imenu ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Glasoval bom seveda proti, kajti kdor trdi, da je 2 % malo, ta nikoli v življenju zanesljivo ni videl od blizu malih in srednjih podjetij, ki so motor modernega gospodarstva tudi v Sloveniji, kako se borijo za vsak korak, za vsak evro, za vsak nadaljnji prodor na trgu, za vsako dodatno delovno mesto, da ga odprejo, kako živijo iz meseca v mesec, da se širijo, da se krepijo, da odpirajo nova delovna mesta. Ta enostavno ne razume, da so to tisti, ki ustvarjajo blaginjo države, in to edini, ki ustvarjajo temelj, ki je trajen, ki je trden in na katerem je možno graditi državo dolgoročno. Vse ostalo vodi samo v zadolževanje, ki se potem konča s krahom, zategovanjem pasu, prej ali slej s težavami. In zaradi tega, gospe in gospodje, je 2 % ogromno. To lahko loči delujočega podjetnika od tega, da bo moral podjetje zapreti. Z nekaterimi neumnostmi, ki jih je že sprejemala leva koalicija v parlamentu, od davčnih blagajn naprej, ste povzročili, da se je v Sloveniji zapiralo na desettisoče podjetij, da je desettisoče

podjetnikov vračalo espeje in vse ostalo. In so končali na nedrih matere države, bi rekli, v resnici pa na davkoplachevalcih, na točno tistih podjetnikih, ki so že preobremenjeni in jih vi še dodatno obremenjujete.

In zaradi tega je treba glasovati proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 20.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije, po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog priporočila za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja RTV Slovenija ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! V primeru, ko so priporočila o RTV Slovenija lahko predmet take polemike, kot smo ji bili priče v tem parlamentu, se odpira vprašanje, kaj je v tej državi narobe. Slišali smo, da nekatere strašno moti, da v Zakonu o RTV Slovenija stojijo določbe, ki zahtevajo, da se poroča pluralno, da se uresničuje ustavno načelo o izvrševanju pravice do informiranosti, po kateri ima vsakdo pravico, da je na dostopen način seznanjen z informacijami o vseh relevantnih dogodkih, o vseh plateh družbenega življenja, osvetljenih z različnih zornih kotov. Da je treba spoštovati načela novinarske etike, stvari preveriti in objaviti korektno in celovito poročilo.

To nekatere strašno moti. Ne samo tu. Tisto, kar je bilo še bolj presenetljivo in se je pokazalo v razpravi, da to moti marsikoga tudi na RTV Slovenija. To, gospe in gospodje, pa odpira številna vprašanja. Seveda pa postane logično, če to postavimo v luč dogodkov, ki smo jim bili priča v minulih mesecih, ko se na primer na neki spletni strani brez soglasja posameznika pojavijo neke trditve, neka včlanitev v kakšno skupino, potem tista stran izgine, že tista včlanitev izgine že prej, pa cela stran izgine, tri tedne za tem pa RTV Slovenija objavi ogromno oddajo v najbolj gledanem TV dnevniku, kjer tistega zmerjajo z vsem, samo človek ni, ker je bil nekje brez svoje lastne vednosti vključen. Kako se temu reče? Umazana laž, ne? Aja, pardon, nekateri bi temu rekli novinarska svoboda. Svoboda, gospe in gospodje, pomeni spoštovanje novinarske etike zakona, ustave in odgovornosti. Samo v tem okviru je mogoče govoriti o svobodi. Ni svoboda to, da ne govoriš resnice. Svoboda je v tem, da poveš resnico in da poveš vso tako, kot v resnici je. Spomnil bi, kaj je bilo temeljno načelo medkulturnega dialoga, ki smo ga potrdili prav v tej dvorani ob prisotnosti vseh držav Evropske unije. Takrat je bilo rečeno, da je stvari treba poimenovati s pravim imenom, brez sprenevedanja in brez neresnic. Takrat smo dosegli soglasje in lepo bi bilo, če bi to soglasje upoštevali tudi vsi slovenski mediji ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Stranke modernega centra dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Stranki modernega centra smo seveda bili mnenja in smo še vedno mnenja, da so priporočila s strani stranke Slovenske demokratske stranke neprimerna za nadaljnjo obravnavo in kot taka smo jih tudi zavrnili na seji odbora in na plenarni seji. Gre za štiri priporočila. Dve priporočili sta šli v to smer, da naj parlament priporoči Vladi Slovenije naj ta pozove javno RTV Slovenijo k temu, naj spoštuje zakon in naj poroča o tem, zakaj ne spoštuje zakona. Eno priporočilo je šlo v tej smeri, da naj Državni zbor pozove javno RTV naj poroča, zakaj ne spoštuje zakona.

Zakonodajno-pravna služba je ugotovila, da so tovrstna priporočila neutemeljena, ker je javna RTV avtonomen organ po 2. členu Zakona o Radioteleviziji Slovenija ima nadzorne organe, to je programski svet in pa varuh pravic gledalcev in je potrebno, da se politika ne vmešava v način poročanja javne radiotelevizije, ker ima ta zagotovljeno avtonomijo in tudi pristojne organe.

Četrty sklep je predlagal, naj Vlada ustanovi neodvisen medijski svet, ki bo nadzorovan s strani Evropske komisije. Po pridobljeni dokumentaciji s strani predstavnika Evropske komisije v Sloveniji in po proučitvi

raziskovalne naloge o položaju medijev v Evropi in medijskih svetov, ki že obstajajo, je bilo jasno, da Evropska komisija nima nobenega nadzornega organa, niti nobene funkcije, niti nobene pravne osnove, da bi nadzirala medijsko dogajanje v posamezni državi članici. Prav tako je ta raziskava, ki je bila izvedena s strani raziskovalne službe Državnega zbora, pokazala, da nobena članica Evropske unije nima nek medijski svet, ki bi ga ustanovila vlada. Vsi tovrstni medijski sveti so ustanovljeni s strani neodvisnih stanovskih društev novinarjev in na ta način se kaže, na kakšen način bi rada Slovenska demokratska stranka v prihodnje obravnavala medijsko krajino, to je prek nekega vladnega sveta, ki naj bi bil po njihovem neodvisen, hkrati pa še nadziran s strani Evropske komisije. S tem se je tudi ta četrti predlog oziroma priporočilo izkazalo za neosnovano in mi vztrajamo pri tem, da rabimo neodvisno javno televizijo, ki ima zagotovljene organe nadzora in da je treba ohraniti avtonomijo, ne pa da se politika meša neposredno, kritizira posamezne novinarje in posamezne oddaje oziroma uredniško politiko, ker menimo, da je to nedopustno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne. Potem ima obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Nadzorna funkcija parlamenta je nekaj, kar sledi iz same ustave. Parlament ne samo da ima vso pravico pogledati, kako se izvajajo zakoni, ki jih je sprejel, ampak je to tudi dolžnost tega parlamenta. In kadar ugotovi nepravilnosti, je prav tako dolžnost tega parlamenta in vsakega poslanca, poslanke posebej, da na to tudi javno opozori. To je bil cilj predlogov, ki smo jih dali in ki so zato še kako utemeljeni in celo nujni. Če živimo v državi, v kateri ne samo del politike, tiste, ki je privilegirana, ujkana, zavita v sladkor in puh, ampak še celo en del novinarjev ali pa uredništve dvigne vik in krik zgolj zato, ker nekdo pravi, da je treba spoštovati ustavo, človekove pravice, človekovo integriteto kot temeljno ustavno pravico, da je treba govoriti po resnici in dajati ljudem celovito informacijo, osvetljeno z različnih vrednostnih zornih kotov, da si lahko vsakdo sam potem ustvari svoje mnenje in da lahko tvorno sodeluje pri odločanju v dobro države, potem, gospe in gospodje, če je to problem, nas mora to zelo skrbeti. Potem je toliko bolj prav to, kar vi sami govorite, dokaz, da so naši predlogi ne samo upravičeni, ampak da so tudi nujno potrebni podpore, in da jih bo treba vedno znova in znova tudi odpirati v Državnem zboru, dokler stvari na medijskem področju ne bodo skladne z ustavo, zakoni in novinarsko etiko. Zlasti seveda na javnem zavodu RTV Slovenija, ki bi moral biti referenca za vse druge po vseh kriterijih stroke.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, 13 proti.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 13.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je postopek obravnave predloga priporočila končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o spremembah Odloka o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Fakultete za informacijske študije v Novem mestu.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, 1 proti.

(Za je glasovalo 65.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 22. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 27. septembra 2016 ob 16.14.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	204, 215, 336, 342, 351, 428
BAH ŽIBERT, ANJA.....	68, 69, 70, 251, 335, 340, 346, 350, 351, 354, 356, 361, 365, 400, 403
BAN, URŠKA.....	184, 195, 408, 426, 433
BIZJAK MLAČAR, MAG. JULIJANA.....	52, 53, 83, 84
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	337, 366
BOŽIČ TILEN.....	277, 431, 432, 433, 440
BRATUŠEK, MAG. ALENKA.....	115, 186, 276, 283, 289, 291, 292, 293, 295, 296, 297, 299, 324, 374, 410, 426, 438, 456
BRECELJ, TINA	252, 325
BREZNIK, FRANČ	229, 319, 323, 446, 450, 457
BRINOVŠEK, NADA.....	60, 61, 205, 375, 404

C

CANTARUTTI, ALEŠ.....	180, 210, 218, 219, 231
CERAR, DR. MIROSLAV	23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 184

Č

ČUŠ, ANDREJ	145, 203
-------------------	----------

D

DEKLEVA, ERIKA	386
DIMIC, IVA	40, 41, 42, 113, 181, 253, 274, 318, 331
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	100, 236, 253
DOLINŠEK, MARJAN	132, 260

F

FERLUGA, MARKO	62, 319, 421
----------------------	--------------

G

GANTAR, TOMAŽ	164, 214, 370, 377, 393, 400
GAŠPERŠIČ, DR. PETER.....	39, 40, 49, 50, 63, 64, 74, 75, 91, 122, 129, 149, 173
GODEC, JELKA.....	54, 55, 368, 379, 387, 401, 406
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ.....	187, 352
GORENAK, DR. VINKO	31, 32, 34, 251, 254, 317, 330, 331
GREBENŠEK, MAG. KLEMEN.....	258, 273
GRIMS, MAG. BRANKO	71, 72, 73, 196, 201, 357, 362, 365, 392, 458, 459
GROFF FERJANČIČ, MAG. MIRANDA.....	277, 296, 297, 298
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA.....	69, 70, 71, 72

H

HAINZ, PRIMOŽ.....	134, 243, 335, 342, 355
HAN, MATJAŽ	159, 163, 321
HANŽEK, MATJAŽ.....	48, 147, 176, 372
HORVAT, DR. MITJA	400
HORVAT, JOŽEF.....	153, 176, 185, 223, 224, 235, 240, 246, 283, 409, 417, 425, 430, 433, 437, 439, 441, 445, 453, 456
HRŠAK, IVAN	261, 270, 271, 275

I

IRGL, EVA.....	49
----------------	----

J

JURŠA, FRANC 42, 43, 104, 171, 306

K

KAVČIČ, MAG. ALEKSANDER 147
KLEMENČIČ, MAG. GORAN 21, 31, 32, 33, 34, 452
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA 53, 54, 67, 68
KOLEŠA, ANITA 118, 211, 218, 329, 353
KOPAČ MRAK, DR. ANJA 42, 43, 44, 54, 55, 59, 60, 82, 83, 85, 86
KORDIŠ, MIHA 77, 78, 79, 85, 86, 222, 235, 245, 327, 419, 441, 444, 456
KOTNIK POROPAT, MARJANA 165, 255, 312
KOTNIK, IRENA 367
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA 428
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA 135
KRAJNC, MAG. BOJAN 156, 182, 202, 237, 274, 305
KRIVEC, DANIJEL 50, 51, 52, 140, 220, 262, 263, 269, 271, 319, 322
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA 21, 101, 187, 247, 333, 451

L

LAH, ZVONKO 315
LAJ, FRANC 259, 314
LEP ŠIMENKO, SUZANA 57, 58, 201, 448
LEVIČAR, MARINKA 146, 240, 326
LISEC, TOMAŽ 22, 23, 24, 80, 81, 212, 310, 328, 330, 367

M

MAHNIČ, ŽAN 38, 40
MAJCEN, IRENA 46, 47, 48, 50, 51, 60, 61, 304, 308, 312, 315, 316
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA 62, 78, 84, 85
MARFLAK TRONTELJ, JONIKA 452
MATIČ, DR. DRAGAN 37, 38, 168, 216, 334, 339, 344, 363, 459
MESEC, LUKA 35, 36, 96, 194, 239, 413, 422, 429, 436, 449, 453, 454, 455
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO) 160, 395, 402
MURGEL, DR. JASNA 254, 317
MURŠIČ, MAG. BOJANA 141, 200, 221, 321, 378, 436

N

NEMEC, MATJAŽ 29, 31, 81, 82, 110, 112
NOVAK, LJUDMILA 210, 216, 337, 382

P

PERŠAK, ANTON 37, 38, 334, 341
POČIVALŠEK, ZDRAVKO 35, 36, 39, 56
PODKRAJŠEK, BOJAN 61, 275, 323, 346, 362
POGAČNIK, MAG. MARKO 75, 76, 77, 188, 209, 246, 247, 278, 293, 297, 298, 300, 301, 302, 303, 324, 329, 411, 434, 438, 456
POJBIČ, MARIJAN 44, 320, 323, 383
POTOČNIK, ANDREJA 199, 217, 227, 232, 244
PRELOG, IVAN 308, 404
PRIKL, UROŠ 73, 74, 155, 183, 221, 233, 242, 280, 292, 295, 411, 435, 449
PRIMC, ALEŠ 250

R

RAJIČ, MAG. BRANISLAV 45, 139, 327
RANC, DANILO ANTON 116, 257, 264

S

SLUGA, JANJA	360
SMERKOLJ, ALENKA	75, 76, 79, 80, 81

Š

ŠERGAN, VOJKA	59, 60, 158, 204, 224, 229, 410, 414, 427, 432, 453, 454
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	285, 302, 415, 427, 430, 432
ŠKOBERNE, JAN	43, 95, 170, 234, 249, 251, 252, 261, 301, 308, 412, 416, 423
ŠKODNIK, IVAN	228
ŠKOPAC, MARUŠA	198, 390
ŠTRAVS PODLOGAR, EVA	233, 240, 248

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	20, 21, 55, 56, 87, 105, 111, 113, 119, 126, 139, 148, 153, 157, 162, 164, 169, 174, 178, 232, 237, 242
TABAKOVIČ, SAŠA	338, 348
TANKO, JOŽE	45, 46, 47, 166, 206, 303
TOMIČ, VIOLETA	64, 66, 130, 179, 215, 286, 336, 343
TONIN, MAG. MATEJ	259, 265, 269, 271, 272, 273, 420, 424, 442, 455, 457
TRČEK, DR. FRANC	25, 26, 102, 118, 142, 145, 174, 177, 178, 181, 243, 245, 246, 247, 251, 258, 263, 276, 281, 298, 299, 300, 302, 306, 320, 423, 444, 446, 453, 454, 457, 458
TUŠAR, SANDRA	371, 389, 401, 405

V

VEBER, JANKO	127, 193, 208, 227, 281, 289, 291, 352, 366, 380
VERBIČ, JERNEJ	179
VERBIČ, MAG. DUŠAN	225, 287
VILFAN, PETER	67, 68, 192
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA	248, 407, 414, 420, 425
VRTOVEC, JERNEJ	27, 28, 29, 98, 321, 322, 330, 344, 373

Z

ZORČIČ, IGOR	151, 256, 262, 267, 269, 272, 304, 313, 318, 320, 322
ZORMAN, BRANKO	108, 113, 318, 320, 375, 434, 457

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	41, 42, 57, 58, 66
ŽNIDAR, LJUBO	63, 64, 103, 171, 177, 260, 270, 318, 322

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec